FLAMINII PARISII
I. C. CONSENTINI
ET IN ALMO VRBIS GYMNASIO
Iuris Pontificij Primarij interpretis.

DE RESIGNATIONE
BENEFICIORVM
TRACTATVS,

Complectens totam fere praxim Beneficiariam.

TOMVS SECVNDVS.

Deciſionibus Rotæ Romanæ, & receptis Doctorum opinionibus vbique hoc Aſteriſco * notatis.

Indice primo Quæſtionum, altero deinde ſententiarum, ac Verborum Primi & huius Secundi Tomi copioſiſſimo adiecto.

VENETIIS MDXCV.

Apud Hæredem Hieronymi Scoti

SANCTISSIMO D. N.

CLEMENTI VIII.

PONT. MAX.

ANNVS iam agitur, Pater Beatiſsime, ex quo, cum edidiſſem Volumen primũ, De Reſignatione Beneficiorum, illud S.V. quę tunc in ordine erat Cardinalium, obtuli, ęquũ exiſtimans, vigilias ſcriptioneſq; meas qualeſcunque eſſent, ab eo inprimis iudicari cuius iudicium magnifieri plurimis, ijſque iuſtiſsimis de cauſis, ſentiebam. Ea res ſanè cum honorificè, tum perutiliter mihi accidit, quòd & S. V. meam in his quę iam elucubraueram pro ſua benignitate probauit induſtriam, et grauiſsimis verbis animum mihi addidit, vt quę reliqua in eadem materia erant, ea ſtudiosè colligerem, & in publicum edenda curarem. Altero igitur nunc volumine poſt multos labores abſoluto, quo id maiore ornamento honeſtare poſsim, quã pręcelſo eius nomine non video, cui vel ob ſupremam diuinamque quam in terris obtinet auctoritatem, vel ob pręclariſsimas animi virtutes, vel ob excellentem ac multiplicem maximarum rerum ſciẽtiam, cuius gradibus ad iſtud honoris aſcẽdit ſublime faſtigium, deberi omnia omnes facilè conſentiunt. Nam de ſingulari erga ſtudia doctrinarum amore, & beneficentia quid dicam? cũ inito ſtatim Pontificatu pręclariſsimus indicijs S.V. oſtenderit, nullos homines ab ipſa pluris fieri quam qui in aliquo optimarum artium genere elaborent, nullos contemni magis quàm qui per ignauum ocium atque ſocordiam cęcis ſe ignorãtię tenebris obrui ſinunt. En igitur B. P. quę me cauſę, vt quidem arbitror iuſtiſsimę impulerunt, vt hunc ingenij mei fœtum S. V. humiliter offerrem, & conſecrarem, oblaturus poſtmodum quę penes me alia reſident, ſtudiorum meorum monumenta ad beneficiorum vacationem & collationem pertinentia, hominibus forte non inutilia, talia quidem quę laborem multis leuatura pro certo mihi perſuadeam. S. V. à Deo Opt. Max. fauſta omnia precor, atque felicia Romę 30. Octob.

M. D. XCII.

Sanctitatis Veſtrę

Humillimus ſeruus

Flaminius Pariſius.

INDEX
LIBRORVM, ET QVAESTIONVM
HVIVS PRIMI VOLVMINIS
COMPLECTENTIS LIBROS ETIAM.

Septem, ac Quæſtiones nonaginta quinque.

Liber Octauus.

Quomodo facienda ſit reſignatio omnium beneficiorum, tam in Curia, quam extra Curiam, coram quibuſcumque Ordinarijs locorum, & Collatoribus. vndecim continet Quæſtiones.

1 *RESIGNATIO beneficij an dēat fieri ſpecifice, & expreſſe.*

2 *Reſignatio beneficij an debeat fieri in ſcriptis, & quid ſeruetur in praxi, & quid de collatione.*

3 *Renunciatio Papatus quomodo ſit facienda.*

4 *Renūciatio Cardinalatus quomodo debeat fieri, & ponitur forma ſeruata in praxi de an. 1588*

5 *Renunciatio Archiepiſcopatus, & Epiſcopatus quomodo ſit facienda, & hac occaſione referūtur formulæ propoſitionum conſiſtorialium, tam per obitum, quam per renūciationem, & per trāſlationem, & ponitur forma cōficiendi proceſſum promouēdorum ad Eccleſias Cathedrales, & Metropolitanas, ac Monaſteria in Curia, & extra Curiam.*

6 *Renunciatio beneficiorum cōſiſtorialium qua forma ſit facienda, & ponuntur aliquæ propoſitiones in Conſiſtorio factæ per S.R.E.Card.*

7 *Renunciatio aliorum beneficiorum quomodo fiat coram Papa, & hac ſumpta occaſione ponuntur formulæ ſupplicationis reſignationis ſimplicis, & cum reſeruatione pēſionis, vel fructuum, & abſque prouiſione, & omnia verba declarantur, referuntur etiam formulæ litterarum reſignationis ſimplicis, & in forma dignum nouiſſima, ac eorum verba, & clauſulæ enucleantur.*

8 *Conſenſus præſtandus in reſignatione vbi, quādo, quomodo, intra quantum tempus. Coram quo ſit præſtandus, & ponitur forma, & alia ad id neceſſaria.*

9 *Renunciatio coram Ordinarijs quomodo ſit facienda, quid in ea debeat exprimi, & ponitur forma, ac multa ponuntur de concurſu faciendo ex diſpoſitione Concilij Tridentini in beneficijs curatis.*

10 *An alius conſenſus in reſignationibus requiratur, & agitur de conſenſu Patronorum in beneficijs iuris patronatus, Eligentium in beneficijs electiuis, Cardinalium in beneficijs ſpectantibus ad eorum denominationem.*

11 *An credatur litteris atteſtantibus de reſignatione beneficij facta, & agitur de litteris Papæ, ac Epiſcopi, & multa referuntur circa Ordinariorum atteſtationes.*

Liber Nonus.

An fiat reſignatio per Procuratores, qui poſſint cōſtitui procuratores, quæ beneficia poſſint per procuratores reſignari, an in curia, & extra curiam, & quomodo conſtituantur dicti procuratores. Triginta duas continet Quæſtiones.

1 *QVI poſſunt conſtituere procuratores ad reſignandum.*

2 *Quæ beneficia poſſunt per procuratorem reſignari.*

3 *Qui poſſunt conſtitui procuratores ad reſignādum, Et an laici poſſint conſtitui.*

4 *An Religioſus, etiam clauſtralis, poſſit conſtitui procurator ad reſignandum.*

5 *An poſſit fieri reſignatio per procuratorem coram Ordinarijs.*

6 *Quomodo conſtituantur procuratores ad reſignandum, & quid de conſtitutis per literas.*

7 *Quæ requirantur in mandato ad reſignandū beneficia, & ponuntur omnes clauſulæ, ac inferuntur tres formulæ confectæ in Vrbe a Notario verſatiſſimo in Camera, & Cancellaria.*

8 *An habita notitia mandati ad reſignandum, procurator poſſit reſignare, antequā illud in manibus habuerit, & a quo debeat illud habere.*

9 *An in mandato procuratorio ad reſignandū poſſit poni illa clauſula, nec aliter, nec alio modo.*

&

& præſertim in renunciatione facienda coram Ordinario.

10 *An poßit conſtitui procurator ad acceptãdũ beneficium, illudque reſignandum.*

11 *An Notarius poßit ſe rogare de mandato procuræ in perſonam ſuam, ad reſignandum ſimpliciter, vel in fauorem alicuius.*

12 *Præſens in Curia an poßit conſtituere procuratorem ad reſignandum coram ſummo Pontifice, & an huiuſmodi mandata admittantur in Cancellaria, vel in Camera.*

13 *Habens mandatum ad reſignandum beneficium, per quantum tempus poßit præſtare conſenſum.*

14 *Beneficium reſignatum per procuratorem legitimum vbi dicatur vacare, vbi confectum eſt mãdatum procuratoriũ, vel vbi facta eſt reſignatio.*

15 *Reſignatio facta per procuratorem, an trahatur ad diem confecti mandati, vt tunc dicatur amiſſum beneficium.*

16 *An reſignatio facta per procuratorem ſit eiuſdem potentia, vis, & effectus ſicut reſignatio facta per principalem.*

17 *An poßit conſtitui procurator ad reſignãdũ beneficium aliquo modo, & forma, & an illam cõditionem teneatur procurator ſub pœna nullitatis actus ſeruare, Et hac ſumpta occaſione plene agitur de procuratoribus conſtitutis ad reſignandum in fauorem, reſeruatis fructibus, denominatione, tit. ſub certis conditionibus, cum Regreſſu, Coadiutoria, ſimpliciter: & de conſtituto ad reſignandum in fauorem perſonæ nominandæ per ipſum. & hoc caſu, an poßit ſe nominare, & plures caſus particulares ponuntur, & explicantur nullitates prouenientes ex nullitate ob non ſeruatam formam, & fines mandati dati.*

18 *An procurator conſtitutus ad reſignandum in fauorem Petri, poßit ad inſtantiam eiuſdẽ futuri reſignatarij cogi ad exhibendum huiuſmodi mandatum, ac conſentiendum.*

19 *An procurator datus ad concordandum de beneficio, cum quibuſdam conditionibus, poßit ex hoc reſignare.*

20 *An procurator conſtitutus ad reſignandum beneficium ſuper quo ipſe habet regreſſum per deceſſum, vel ceſſum etiam in fauorem, conſentiendo reſignationi, ſibi præiudicet, vt eo non poßit vti.*

21 *An ſi procurator reſignet in fauorem inhabilis vacet beneficium, & ius abdicetur a reſignante, vt poßit a quocumque impetrari.*

22 *An reſignatio per procuratorem præſumatur facta legitime præcedente mandato, & ponitur de præſumptione mandati.*

23 *Datis duobus mandatis eiſdem anno, mẽſe, die loco, & teſtibus, vnum ad resignandum ſimpliciter, alterum in fauorem quod cenſeatur validũ.*

24 *Mandatum datum ad resignandum, an expiret mortuo mandante, & quid ſi procurator incapit, an poßit poſt obitum conſentire, & plene tractatur de conſensibus, qui præſtantur poſt obitum iuxta Alexandrinam, cuius verba ponuntur.*

25 *An procurator conſtitutus ad resignandũ poſſit reuocari, & an resignatio facta per procuratorem reuocatum ante ſcientiam reuocationis teneat, & quomodo debeat fieri intimatio.*

26 *Intimatio reuocationis procuratoris dati ad resignandum coram Papa, vbi debeat fieri, & an ſufficiat illam facere in Camera, vel Cãcellaria.*

27 *An ſufficiat intimare reuocationem procuratoris dati ad resignandum ſuturo resignatario, abſque quo intimetur procuratori conſtituto ad resignandum.*

28 *An procurator datus ad resignandũ poßit præſtare conſenſum, non obſtante, quod eius principalis per literas hoc ei prohibuerit.*

29 *An procurator datus ad resignandum cẽſeatur reuocatus eo, quod resignans effectus ſit furioſus.*

30 *An per dationem alterius procuratoris ad reſignandum idem beneficium, procurator iam datus cenſeatur reuocatus.*

31 *An procurator datus ad resignandum cum iuramento de non reuocando, poßit reuocari non obſtante huiuſmodi iuramento.*

32 *An mandatum ad resignandum ceſſet ꝑ priuationem conſtituentis, & an per translationẽ, & ponuntur modi reuocandi procuratorem.*

Liber Decimus.

Quæ teneatur facere reſignatarius pro validitate, & executione reſignationis. Nouẽ continet Quæſtiones.

1 *AN teneatur expedire litteras, ſeu bullas beneficij resignati, vel ſufficiat ſola ſupplicatio, quãdo litteræ dicantur expeditæ, an poßint expediri mortuo Papa, qui fecit gratiam, intra quod tempus debeat id facere.*

2 *Quæ teneatur exprimere resignatarius in dictis litteris resignationis, & plene ponuntur omnes qualitates de iure, vel ſtylo inductæ, quæ neceſſario ſunt exprimendæ in beneficialibus, alias litteræ ſunt obreptitiæ, vel ſubreptitiæ.*

3 *An resignatarius debeat verificare omnia expreſſa*

expreſſæ in litteris reſignationis beneficij, quomodo, quando, & coram quo, & quæ ſint iſta neceſſario verificanda, & an teneatur probare ſuam idoneitatem.

4 *An reſignatarius teneatur docere de titulo ſui prædeceſſoris, quomodo, & quando, & multi caſus explicantur.*

5 *An reſignatarius teneatur probare reſignantem ſuperuixiſſe.*

6 *An reſignatarius teneatur capere poſſeſſionē beneficij reſignati, an poßit per procuratorem, an poßit vigore ſupplicationis, vel propria auctoritate. Quomodo debeat capi huiuſmodi poſſeßio, & an vacet beneficium per obitum, reſignatario moriente antequam capiat poſſeßionem.*

7 *An in reſignatione parochialium facta in fauorem alicuius, requiratur examen per concurſum, iuxta ca. 18. Conc. Triden. ſeſſ. 24. de reform. & conſtitutionem Pij V. 32. in conferendis, & quādo requiratur dictus concurſus, & quō fiat.*

8 *An requiratur acceptatio reſignatarij pro complemento, & perfectione reſignationis, intra quātum tempus, quomodo colligatur, ac præſumatur, & quomodo probetur, & ad quid ſe obliget acceptans.*

9 *An reſignatarij teneantur emittere profeßionem fidei, & ſub qua pœna.*

Liber Vndecimus

Quomodo debeant publicari reſignationes omnium beneficiorum, quando, vbi, per quos, coram quibus, & plene interpretatur conſtitutio S. memo. Greg. XIII. ſuper hac re ædita, cuius verba in præfatione inſeruntur, ac itidem tenor conſtitutionis felic. record. Pij V. Quatuordecim continet Quæſtiones.

1 *OB quam cauſam reſignatio beneficiorū eſt publicanda, & explicantur omnes fraudes prouenientes ex non publicatione.*

2 *Quantum tempus detur ad publicandum reſignationes, tam in factis in Curia, quam in admiſſis extra Curiam, & quādo computetur huiuſmodi tempus, & incipiat currere.*

3 *Reſignatio quorum beneficiorum eſt publicanda, an Reſeruatorum, Iuriſpatronatus, Cōſiſtorialium, Electiui, litigioſi, Hoſpitalis, dati in titulū, vel adminiſtrationem, & poſtea plene agitur de omnibus beneficijs regularib. & de Præceptorijs, Religionis Hieroſolymitanæ.*

4 *Qui teneantur publicare reſignationes in eorum fauorem factas, & admiſſas, & plene tractatur de officialibus Curiæ, de S.R.E. Cardinalibus de Exemptis, de ſecundis reſignatarijs, de impetrantibus beneficia vacantia ob non publicationē de his quibus transferuntur penſiones, de minoribus, & an ſi decurrat tempus detur eis reſtitutio.*

5 *An quomodocumque facta fuerit reſignatio ſit publicanda, quid de facta extra Curiam corā Ordinarijs, & alijs Collatoribus, & de permutatione, ac de ea, quæ fit reſeruatis omnibus fructib. vel denominatione, titulo, aut penſione, & de cōmenda, & gratia in form. dignum, & de reſignatione ſimpliciter coram Papa abſque prouiſione, & de ceßione iuris*

6 *Vbi ſit faciēda publicatio, quibus eccleſijs, qua die, quo tempore, coram quibus, & quid debeat obſeruari, & ponitur forma, quæ quotidie practicatur, & multi caſus dubij circa hoc explicantur, & agitur, an forma tradita per Gregorium XIII. poßit adimpleri in forma æquipollenti, & quæ ſuffragentur.*

7 *Quæ ſit pœna non facta publicationis reſignationis, nullitas litterarum quomodo inducatur, ius an abdicetur a reſignante, & an non facta publicatione reſeruationes fructuum, & penſionis amittantur.*

8 *An beneficia, quæ vacant ob non factam publicationem, dicantur vacare in curia apud ſedem.*

9 *An poßit allegari conſtitutionem feli. record. Gregorij XIII. non fuiſſe acceptatam, publicatam vſu receptam in aliqua Ciuitate, vel Prouincia ad effectum ſuſtinendi reſignationem non publicatam, & ponitur modus publicandi in Curia cōſtitutiones Pontificias.*

10 *An in impetratione beneficiorum vacantium ob non factam publicationem debeat poni clauſula in litteris, vacato poſſeſſore, &c. vel ſufficiat cōmittere Ordinarijs, vt conſtito de non publicatione, conferat beneficium abſque alio.*

11 *An conſtitutio Pij V. de publicando ſit in totū ſublata per dictam cōſtitutionem Gregorij XIII. non ſolum quo ad modum, tempus, & formam publicationis, ſed etiam quo ad modum extēſionis, conſenſus, & poßeßionis capiendæ.*

12 *Quæ differentia ſit inter conſtitutionem Pij V. de public. & Gregorij XIII. etiam de publican.*

13 *An impedimenta legitima excuſent a publicatione facienda, quæ dicātur in hac materia impedimenta legitima, an bellum, peſtis, caſus fortuiti, & agitur de impedimentis animi, corporis, & de prouenientibus ab aduerſario, Iudice, aut tertio, vel patre, & conſanguineis, ac a Datario,*

& oc-

& occaſione Sedis vacantis, an huiuſmodi impedimenta ſint probanda, & quomodo, & an tunc reſignatarius teneatur in alio loco facere aliquam diligentiam, vel proteſtationem.

14 *Cui incumbat onus probandi publicationem, vel non publicationem, & agitur quomodo probetur publicatio, & quomodo non publicatio: Et an reſignatio præſumatur, & in tẽpore facta, ac alij caſus contingentes explicantur.*

Liber Duodecimus.

De infirmis reſignãtibus beneficia, & moriẽbus intra viginti dies, vt vacent huiuſmodi beneficia per obitum, & non per renunciationem iuxta regulã Cancellariæ xviij. Sanctiſſ. D.N. Clementis viij. quæ ponitur & plene interpretatur continet Quæſtiones quatuordecim.

1 *QVA ratione emanauit huiuſmodi regula, a quo loco fuerit extracta.*

2 *An hæc reg. ſit odioſa, vel fauorabilis.*

3 *In quibus beneficijs procedat, an habeat locum in Præceptorijs, in beneficijs manualibus, in beneficijs iuris iuriſpatronatus, in beneficijs reſeruatis, electiuis, litigioſis, in conſiſtorialibus, ſuper Epiſcopatibus, Abbatijs, Prioratibus, Præpoſituris, & alijs conſiſtorialibus, quæ non prouidentur in Conſiſtorio, ac in beneficijs vnitis, in tranſlationibus penſionum, in iuribus ad beneficia, & in officijs curiæ.*

4 *Qui comprehendãtur ſub diſpoſitione huius regulæ, & an habeat locũ in Papa, in S.R.E. Cardinalibus, in Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, in exemptis, in familiaribus Cardinaliũ, in fœminis religioſis.*

5 *An vbique, & quomodocũque facta fuerit reſignatio, habeat locum hæc regula, & quid de reſignatione facta extra Curiam, de permutatione, de reſignatione cum reſeruatione fructuum, de cãmenda, & de reſignatione per procuratorem.*

6 *An requiratur infirmitas, & quo tempore, & quæ, & qualis infirmitas, & multa dubia circa varias infirmitates, & caſus explicantur.*

7 *Cui incumbat onus probandi reſignantẽ eſſe mortuum ad effectum huius regulæ, vt beneficiũ dicatur vacare per obitum, vel per reſignationẽ, & prædicta probatio quomodo debeat eſſe.*

8 *Quare magis apponatur terminus viginti dierum ad validandam renunciationem iam factã, quã quindecim, vel triginta: Et agitur an dies, qua præſtatur conſenſus per reſignantem computetur in dicto termino, & quid de die qua moritur reſignans, & an loquatur de die naturali, vel artificiali.*

9 *An vacatio per obitum inducta per hanc regulam, reſignante moriente infra 20. dies ſit vera ad effectum, vt ſub regulis, & alijs diſpoſitionibus, ac conceſſionibus, loquentibus de vacatione per obitum comprehendatur, vel ſit ficta.*

10 *An beneficia, quæ cenſentur vacare per obitum ſecundum diſpoſitionem huius regulæ reſignante moriente infra 20. dies, ſit affectum, & reſeruatum collationi Papæ, vt ad ipſum dũtaxat ſpectet diſpoſitio, & non ad ordinarios, & alios collatores, Et quid de renunciatione facta coram ordinario, & ponitur quomodo ſit facienda impetratio dictorum beneficiorum.*

11 *An habeat locum hæc regula in reſignationibus factis, & conſenſibus præſtitis poſt obitũ Papæ.*

12 *An hæc regula loquatur de conſenſu reſignantis, vel de conſenſu reſignatarij, an de vtroque.*

13 *De qua collatione, ſeu auctoritate loquuntur verba regulæ, quanis auctoritate.*

14 *An derogetur huic regulæ, an legatus a latere poſſit ei derogare, quomodo debeat eſſe derogatio, an comprehendatur ex clauſulis generalibus, & an derogatio ſit valida tempore alterius Papæ.*

Liber Decimus tertius.

De reſignatione metu, dolo, fraude, vi, & poſt ſpolium facta. Quinque continet quæſtiones.

1 *AN reſignatio Beneficij, & Dignitatis metu facta ſit nulla, & quid ſi fuerit iurata, qui metus requiratur, & quomodo pbetur, & agitur de metu mortis, & cruciatus corporis, de carcere, de metu excommunicationis, de metu amiſſionis omnium bonorum, vel partis, de metu periculi cõſanguineorum. Ac dubitatur de renunciante ob metũ reuerentialem Epiſcopi, ſeu Cardinalis, ob præceptum Regis, aut alterius comminatoriũ carceris priuationis, &c, Ob iuſſum Iudicis, & an requiratur proteſtatio, & purgetur per tempus ſubſequens, & alij multi caſus explicantur.*

2 *An reſignatio metu facta ſit nulla ipſo iure, vel veniat reſcindenda, & a quo reſcindatur, quomodo, & an requiratur noua collatio.*

3 *An reſignatio dolo facta ſit nulla, & an ipſo iure, & quomodo probetur dolus.*

4 *An reſignatio fraude facta ſit nulla, & quid de permutatione, quomodo colligatur fraus in pmutatione, & in reſignatione, & agitur de modo probando*

probãdi illam. Et an reſignatio facta vi ſit nulla.

5 *An reſignatio facta poſt ſpolium teneat, & qd de facta coram Iudice competenti, & de ea, quæ ſit poſt ſpolium abſque vi, & metu, & de facta p. procuratorem conſtitutum ante ſpolium, & an huiuſmodi ſpoliato detur reſtitutio etiam ſi non fuerit conquæſtus per aliquod tempus, & etiam ſi pepegiſſet non acturum ſpolio, & etiam ſi reſignauit in fauorem tertij: & plene agitur de eo, quod tenetur probare ſpoliatus, & ponitur exactiſſime quomodo dẽat probari color, & an actio ſpolij poſſit cedi.*

Liber xiv. & vltimus.

Quæ reſignatio ſit ſimoniaca, an ſit nulla ipſo iure, quomodo probetur, & per quos. continet decem Quæſtiones.

1 *AN reſignatio facta cum interuentu ſimoniæ ſit nulla, & an pariter collatio ſit nulla.*

2 *An reſignatio ſimoniaca ſit nulla ipſo iure, vel veniat annullanda per ſententiam, & agitur de pœnis ſimoniacorum, etiam attento tempore nouiſſimo.*

3 *Quæ reſignatio dicatur ſimoniaca, & agitur quando fuit facta pro temporali re mobili, vel immobili, & an renunciatio poſſit fieri in fauorem coram ordinarijs abſque vitio ſimoniæ.*

4 *An resignatio facta ob aliquod ſpirituale, dicatur simoniaca, & exemplificatur pluribus modis.*

5 *An resignans in fauorem cum pacto retinẽdi fructus, vel pensionem dum viuit committat simoniam, & agitur de tractatu qui sit inter resignantem, & resignatariam ante resignationẽ.*

6 *An resignatio facta coram ordinario ea intentione, vt illud beneficium conferatur nepoti, vel alteri conſanguineo dicatur simoniaca.*

7 *An resignatio sit simoniaca ex pactione circa expenſas expeditionis, & ex pecunijs mutuo datis, & ex alijs multis caſibus particularibus, ibi positis pro complimento totius materiæ.*

8 *An coniecturæ, & præſumptiones probent resignationem simoniacam, & quomodo debeant eſſe huiuſmodi coniecturæ.*

9 *Resignatio simoniaca quomodo probetur, & multa dicuntur de correſpectiuitate actuum, ex qua præſumitur simonia.*

10 *An simonia probetur per teſtes ſocios criminis.*

F I N I S.

FLAMINII PARISII I. C. CONSENTINI

Tomus Secundus.

DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM.

LIBER OCTAVVS.

Quomodo ſit facienda reſignatio omnium beneficiorum in Curia, & extra Curiam.

Hic Liber Octauus vndecim habet quæſtiones.

1 *An renunciatio beneficij debeat fieri ſpecifice & expreſſe.*
2 *An debeat fieri in ſcriptis.*
3 *Quomodo ſit facienda renunciatio Papatus.*
4 *Qua forma Cardinalatus renuncietur.*
5 *Quomodo fiat renunciatio Archiepiſcopatus & Epiſcopatus.*
6 *Beneficia Conſiſtorialia quomodo renuncientur.*
7 *Qua forma ſit facienda renunciatio aliorum beneficiorum coram Papa.*
8 *Quomodo præſtetur conſenſus in renunciatione beneficiorum in Curia, & vbi.*
9 *Qua forma facienda ſit renunciatio coram ordinarijs.*
10 *An alius conſenſus in renunciatione requiratur.*
11 *An credendum ſit litteris atteſtantibus renunciationem factam fuiſſe.*

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio beneficij debet fieri expreſſe & ſpecifice.*
2 *In dubio quis non præſumitur renunciare beneficio.*
3 *Interpretatio capienda, vt renunciatio vitetur.*
4 *Renunciatio eſt donatio.*
5 *Donatio non præſumitur.*
6 *Remiſſio eſt donatio.*
7 *Remiſſio non præſumitur niſi probetur.*
8 *Renunciatio eſt ſtricti iuris.*
9 *Renunciatio interpretatur vt minus noceat reſignanti.*
10 *Renunciatio eſt ſtrictiſſimi iuris.*
11 *Præſumitur error potius, quam renunciatio.*
12 *Renunciatio eſt quædam dilapidatio.*
13 *Renunciationis verba diligenter ſunt ponderanda.*
14 *Renuncians vni priuilegio alteri renuntiare non videtur.*
15 *Renuncians feudum ex vna cauſa, poteſt illud ex alia habere.*
16 *Renuncians priuilegio non cenſetur renunciare iuri communi.*
17 *Renuncians inſtrumento debiti, quid videatur renunciare.*
18 *Renuncians litteris quid videatur renunciare.*
19 *Non cenſetur renũciatũ niſi quatenus expreſſum eſt.*
20 *Mens renunciantis an ex ſignis poſſit colligi.*
21 *Promittens renunciationem quid videatur promittere.*
22 *Prælatus abſoluens ſubditos ab obedientia, non cenſetur renunciare prælaturæ.*
23 *Prælatus an cenſeatur renunciare prælaturæ ob reuerentiæ præſtationem.*
24 *Committens ſe gratiæ an renunciet ius ſuum.*
25 *Renuncians litteris quid renunciet.*

QVÆSTIO PRIMA.

PRimò quæro, an ſpecifice & expꝛ̃ſſe debeat fieri renũciatio beneficij? cõis* opinio ẽ affirmatiua, vt ſcribit Zabare. cõſ. 30. col. 4. Alc. cõſ.
1 225. n. 6. li. 5. Quia in dubio quis
2 nõ p̃ſumit̃ renunciare beneficio ſuo, Hoſt. in c. poſt electionẽ nu. 6. de cõceſ. p̃. But. in c. lectę n. 1. de renũ. & ĩ c. ſup hoc n. 5. e. tit. Et regulare eſt, vt iuris ꝓprij renunc. nõ p̃ſu-
3 mat̃ in oi materia, ſed ſp̃ capienda ſit interpretatio, vt euitetur, latè Dec. in l. poſtquam liti n. 16. C. de pact. & conſ. 352. n. 8. Crau. cõſ. 357. n. 4. & cõſ. 242. n. 6. & cõſ. 290. n. 6. Nat. conſ. 78. in fi. li. 1. Rui. conſ. 127. nu. 19. volumin. 3. Cardinal. Pariſ. conſilio 49. numero 39. vol. 3. & * communiter Doctores, vt per Tiraq. in l. ſi

A vnqoam

vnquam in præfatio.nu.128.& 129.C.de reuoc.don.
Ratio rationis duplex eſt, prima quia renunciatio eſt donatio,† vt latiſſime deducit Tiraquell.in d.l.ſi vnquam in verb. donatione.q.8.donatio autem non præſumitur l.cum de indebito.ff.de prob.l.Campanus.ff.de oper.libert.Bar.in l.1.num.6.C.ad Velleiā.Marſil.
6 ſing.97.in prin.ergo neq; renunciatio,hac rōne, (qa remiſſio†nihil aliud eſt quā donatio l.hoc iure.§.1.ff.de don.l.ſi quis oblig.ff.de reg.iur.Bar.& Doct. in l. Modeſtinus.ff.de don.Natt.conſ.14.num.2.vol.1. & conſ.564.num.16.eod.lib.Rol.a Vall.conſ.64.num.20.lib.2.Panciról.conſ.59.nu.89.)non p̄ſumitur,niſi
7 probetur,Rol.conſ.51.num.15.vol.4.Menoch.conſ.46.num.9.& conſ.99.num.179.lib.1.Burſat.conſ.32.
* num.38.lib.1.& cōiter* Doctores,vt per Maſcard.de prob.concl.1262.per totam,vbi ampliat & limitat.
8 Secunda quia renunciatio†eſt ſtricti iuris,& idō lem
9 per interpretatur,vt non credatur facta, & ſi probet facta vltimus noceat reſignati,quàm fieri pot, Dec. conſ.495.n.19.& 20.& conſ.551.& conſ.625. Card. Pariſ.conſ.12.num.94.vol.2.& conſ.10.nu.20.& 21. vol.4.Natt.conſ.78.in fin.lib.1.Curt. Iun.conſ.23.in prin.Crauett.conſ.257.num.4.Cephal.conſ.19.num. 25.& conſ.25.num.47.& ſeq.& conſ.58.n.22.vol.1. Bertaz.conſ.ciu.31.n.29.Pancirol.conſ.61.in fi.& eſt
10 * * cōis omniū Doctorū ſnīa,immo eſt†ſtrictiſſimi iuris Card.Alban.conſ.17.num.8. ob id potius p̄ſumit
11 error ēt in facto†proprio,q̄ iuris renunciatio, Ruin. conſ.127.n.19.vol.3.Tib.Dec.conſ.47. n.7.vol. 2.& conſ.29.num.25.& conſ.33.nu. 46.eod.lib.cum potius præſumetur error,quam dilapidatio,& renuncia
12 tio eſt†quædam dilapidatio Tib.Decian.conſ.39.nume.87.vol.2.& conſ.52.num.18.vol.1.cum alijs adductis per Tiraquell.in l.ſi vnquam.in præfat.num.128. & 129.C.de reuocan.donat.
13 Hinc†verba renunciationis diligenter eſſe ponderanda,ſcribit Franc.de Mar.conſ.68.num.3.
Hinc habēs plura remedia,ſeu priuilegia,vni renū
14 cians,alteri † renunciare non præſumitur.l.ſi domus vbi Caſtren.ff.de ſeruit.vrb.prædio.
Hinc renuncians feudo ex vna cauſa non prohibe
15 tur illud ex alia cauſa†ſibi competenti habere,Bal.in l.1.q.50.ff.de rerum diuiſ.Card.conſ.129. in 3.dub. Tiber.Decian.conſ.29.num.59.vol.3.
16 Hinc renuncians†priuilegio,non cenſetur renunciaſſe iuri communi,But.in cap.1.per illum tex.in 2.not. de tranſact.
17 Hinc renuncians†inſtrumento debiti non p̄ſumit renunciare debito, ſed tm̄ probationi fiendæ per illud inſtrumentum,Fel.in c.capitulum num.14.de reſcri. Dec.conſ.17.nu.3.Rol.a Vall.conſ.43.nu. 16. vol.3.
18 Hinc renuncians† litteris non præſumitur renunciare contentis in eis,ſed ſolum probationi per ipſas faciendæ,Tib.Decian.conſ.29.num.75.vol.2.nam ſatis eſt quod aliquid operetur.Bar.in l.labeo.§.1.ff. de pact.& tunc nihil aliud amplius debet operari,Corn. conſ.291.vol.4.Alex.conſ.27.num.3.lib.3.Card. Pariſ.conſ.12.num.94.vol.2.& conſ.10.num.20.& 21. vol.4.Card.Alb.conſ.38.num.8.Hier.Gab.conſ.60.
* num.6.& conſ.90.num.34.vol.1. & eſt communis* opinio,teſte Burſat.conſ.33.num.48.vol.1.
Hinc etiam alibi dicitur,q̄ non cenſetur renūciatum,
19 tum,†niſi quatenus expreſſum ſit,Bar.conſ.72.ex facto col.1.Dec.conſ.43.col.2.& conſ.47.col.etiam 2. Tib.Decian.conſ.64.num.30.vol.3.Rol.a Vall.con-
20 ſil.43.num.16.vol.3.Niſi ex ſignis certis &† coniecturis mens reſignantis in contrarium colligatur, iuxta ea quæ ſcribit Bald.in l.labeo.§.1.ff.de pact. & ſequi-
* tur* communiter Doctores,vt per Maſcar. de prob. concl.1263.num. 18.Et ideo qui promittit renun-
21 ciationem totius,illam† videtur promittere in partibus diuiſuis.Purpur.conſ.551.num.2.lib.2.
Hinc non cenſetur renunciare prælaturæ Prælatus
22 ſi abſoluit†ſubditos ab obedientia,Butr.in cap.lectæ num.1.de renunc.
Hinc Prælatus non cenſetur renunciare prælaturæ
23 propter†reuerentiæ præſtationem,& obedientiæ exhibitionem,Butr.in c.3.nu.1.de his quæ fiunt à mai.
24 part.Et non renunciat iuri ſuo,qui committit ſe†gratiæ.c.veniens de renunc.
25 An vero renuncians litteris videatur renunciare titulo,vide Maiol.lib.3.cap.6.& Dec.reſponſ.29.num. 74.lib.2.An iſte videatur renunciare cauſæ Guid. Papæ conſ.6.num.5.

SVMMARIVM.

1 *An renunciatio beneficij debeat fieri in ſcriptis.*
2 *Collatio an requirat ſcripturam.*
3 *Renunciatio,quæ reſultat ex facto,potētior eſt ea,quæ ex verbis.*
4 *Vbi eſt opus facto non ſufficiunt verba.*
5 *Renūciatio beneficij an poſſit probari teſtibus, et n.6.*
6 *Paria ſunt probare per ſcripturam,vel per teſtes.*
7 *Renunciatio probatur per litteras tantum.*
8 *Solo verbo Papæ perficitur gratia.*
9 *Verbum fiat.*
10 *Epiſcopus aliquis efficitur ex pronunciatione Papæ.*
11 *Gratia Principis ante confectionem litterarum dicitur informis.*
12 *Iudices non poſſunt iudicare iuxta formam ſupplic.*
13 *Rationes reg.Cancellariæ de non iud.iux.for.ſuppl.*
14 *Difficile eſt ſcire omnem continentiam gratiæ contentæ in ſupplicatione.*
15 *Officiales Cancellariæ ob appoſitionem manuum percipiunt emolumenta.*
16 *Officiales Cancellariæ ad quid ſunt deputati.*
17 *Gratiæ Papæ habent tacitam conditionem,ſi per Cancellariam litteræ expediri poßunt.*
18 *Litteræ dicuntur expeditæ cum ſunt in plumbo.*
19 *Sumptū de regiſtro ſupplicationum fidem non facit.*
20 *Sumptum litterarum bullatarum fidem facit.*
21 *Collatio inferiorum poteſt teſtibus probari.*
22 *An probata amiſſione litterarum, gratia ſummi Pontificis poſſit teſtibus probari.*
23 *In Palatio adſunt duo regiſtra.*
24 *In foro cōſciētiæ quis eſt tutus ex ſola ſupplicatione.*
25 *Circunſtantiæ,& qualitates gratiæ poſſunt teſtibus probari.*
26 *Tenor gratiæ poteſt teſtibus probari cum litteræ ſunt deperditæ.*
27 *Teſtibus poteſt probari reſignationem non fuiſſe factam ſponte.*
28 *Reſignatio non præſumitur facta voluntarie.*
29 *An ſint admittendi teſtes de metu in reſignatione.*

QVAESTIO SECVNDA.

SEcundo quæro, an reſignatio beneficij debeat fieri in ſcriptis†negatiuam opinionem,non requiri ſcripturam tenuerunt Glo.in c.qualiter 7.q.1.Paul.quē refert & ſequit Card.Zabar.in clem. 1. n.23.de renūc.Card.Ale.in c.ſicut vir.§.ecce n.4.ī fi. 7.q.1.

7.q.1.& in dict.c.qualiter.nu.6.in fin.Bal.in c.2.nu.3. de reſti.t.ſpol.Iaſ.in l.cum proponas nu. 4.C.de pact. idem Iaſ.in rub.ff.de acq.poſſ.num.17.ex c. ſollicitudinem de appel.c.ex ore de his quæ fi.à mai.par.ca.l. poſtquam.C.de pact.c.ſuper hoc de renunc. Contra-
* ria tamen opinio,vt requiratur hodie ſcriptura* cō-
* muniter recipitur & approbatur ab omnibus ex* ſtylo vulgari,& notorio in Romana Curia,& ex regula. Cancell.quam firmarunt Turrecrem.in d.c.ſicut vir. §.ecce num.1.7.q.1.vbi Archid.nu.4.& alij. Imol.in c.1.num.36.de rer.permu.Luc.de Penn. in l.curiales col.6.in princ.C.de pred.curial.lib.10.Gl.in c. qualiter in verb.data.7.q.1.Bellam.de permut.beneſ. pa.8. q.1.num.1.idque poteſt deduci ex d.§.ecce ca. ſicut vir.7.q.1.ibi,*eo petitionem ſcripto dante &c.*& ex d. c.qualiter ead.cauſ.& q.ibi *data in ſcriptis ſupplicatione nos petiis &c.*& ex c.quamuis ea.cauſ.q.ibi *ipſe data petitione &c.*& ex cap.Gonſaldus.17.q.2.ibi *nec promiſſionem ſcripſit.*& poſſet etiam elici ex pluribus textibus poſitis in tit.de renū.extr.& in 6.quos
* breuitatis cauſa ſcribere prætermittam,cum hoc ſit* omnibus clarum & expeditum requiri ſcripturam tā in renunciatione,quæ fit coram ſummo Pontifice, q̄ in ea,quę fit coram ordinarijs.

Itaq; quamuis in collatione non requiri ſcripturam voluerint Rot.deciſ.38.de prob.in antiq.Caſſad.deci. 8.num.4.de reſtit.ſpol.Bal.in c.1.n.3.eo.tit.Iaſ.in rub. ff.de acq.poſſ.n.17.tamen hodie ex* communi ſtylo requiritur tam in Curia,quàm extra,vt omnibus notum eſt.Et quidem tutius eſt renunciationem fieri in ſcriptis,ut volentibus pœnitere obſtet renunciatio ꝓpria aut aliena ſuo mandato,ſcriptura facta,ita egregie Ant.de But.in c.1.de renunc.in 6. & vt tollantur lites,& altercationes,quę poſſunt accidere, arg.prin. de vſucap.

Hinc dicitur potentior renunciatio, quæ reſultat
5 ex facto,& ſcriptura,†quam ea,quę ex verbis. Turrecrem.in c.ſunt qui arbitrantur nu.1.de pœnit. diſt. 1. Petr.de Anch.in c.ex litteris nu.6.de vit.& hone.cleri.Et ideo dicimus,quod ubi eſt†opus facto aut ſcriptura verba non ſufficiunt l.qui decem.§.1.verſi. idē reſponſum de ſolut.Gloſſ.per illum tex.in ca.1. de eo qui mitt.in poſſ.cum alijs,vt per Tiraq.in tract.de re
* tract.§.1.Gloſ.16.num.9.circa fi.& eſt* commune dictum,ac prouerbium.

Ex quo infertur,quod quamuis plures Doctores ex ſupradictis,& alij tenuerint renunciationem bene
5 fic;†poſſe probari teſtibus, vt ſcriptum reliquerunt Bal.in c.2.nu.3.de reſtitu.ſpol.Iaſ.in l.cum proponas nu.4.C.de pact.vbi dicit ita reſpondiſſe in facto, & in l.1.nota.C.de bon.poſſ.contr.tab.Caſſad.deciſ.8.nu. 4.de reſtit.ſpol.Fr.Niconit.in c.quoniam.contra nu. 152.de prob.Ferret.conſ.283.n.25.Rot.dec.8.de ꝓbat.in antiq.vbi dat rationem quia paria ſunt aliquid† probari per ſcripturam,vel per teſtes. Dec.in l.nihil tā naturale nu.12.ff.de reg.iur.Gig.de penſ.q.45. Maſc. de proba.conclu.1272.

* Tamen contraria opinio* communiter eſt recepta
* 7 * de ſtylo,vt gratia Principis, & ſic reſignatio † non poſſit probari niſi per litteras.Bal.in l.humanum in fi. C.de legib.& in l.ſi qua per calumniam.C.de epiſco. & cler.idem Bal.per illū tex.in l.idē Vlpianus.ff.de ex cuſtut.& in c.conſtitutus col.pe.in fi.de reſcr. Card. in proœm.cle.ver.Nec ſanè in fi.Abb.in c.noſti in vltno.de elec. vbi dicit q̄ hodie n̄ ſufficit ꝓbare p teſtes Papā pronunciaſſe aliquē Prelatum,ſed ſunt neceſſariæ litteræ,idē Abb.in c.qualiter in prin.de elec.Fel. in rub.de cōſtit.col.3.Staph.de litte.grat.tit.qb.mod. expec.nu.10.Affli.dec.361.n.17.& 21.& dec.319.n.
* 10.Gig.in reſp.42.n.9.Rebuff.in cōcord.de manda. Apoſtolic.§.1.ver.ad probandum,& eſt* cōis & recepta Doctorum ſnīa,vt per Maſcard.de prob.conclu.
* 843.in prin.& ita obſeruare* Rom.curiam atteſtatur Bellamer.dec.746.

8 Namque verum eſt ſolo verbo Papæ perfici grām. c.inquiſitionis 25.q.1.clem.dudum.§.vlt. de ſepultu. Arch.& Io.And.in proœm.6.Gem.conſ. 106. col.3. poſt n.6.Fel.in c.in nr̄a in fi.de reſcr.Cald.in c.quiſq; de elec.Iaſ.cōſ.146.col.5.poſt n.3.ver.5.facit li.2.Sar. de non iud.iuxt.for.ſuppl.q.1.n.2.Caſſad.dec.4.nu.2. de cauſ.poſſ.& propr.Gig.trac.penſ.q.34.n.1.Rebu.
9 in reg.34.Cancell.col.2.vbi exēplificat in† verbo fiat, Arnulf.Rux.de iur.reg.priuile.4.nu.14.& 15.Burſat. conſ.393.n.4.& ideo ſcribunt Doct.q̄ ſtatim qđ Pa
10 pa pronūciat aliquem eſſe Epm̄ alicuius ciuitatis,ſtatim ille dr̄ Ep̄s,Bal.quem refert Dec. in rub.de conſt. 1.lect.n.38.cōis* opinio teſte Maſcard.de prob. cōcl. 843.nu.20.& id poſſe probari per teſtes veriſſimum eſſe affirmant Gem.in ꝓœm.6. §. vniuerſitati n.4.in fi.Frāc.n.2.Boniſ.de Vitall. in clem. dudum. §.nos & de ſepult.Dec.conſ.169.col.2.Io.Selu.de Beneſ.3.pa. q.22.hoc tn̄ procedit quantum ad validitatem, vt declarat Dec.in d.rub.de conſt.lect.1.n.42.quo verò ad
* probationem,reqritur ſcriptura,vt eſt * cōis opinio omnium Doct.de qua ſuprà,& atteſtatur Sarn.de nō iud.ſecun.for.ſuppli.q.1.n.2.vel hoc procedit de iure cōi,de ſtylo aūt * curiæ requiritur ſcriptura Card.in proœm.clem.verſ.ſane in fi.Fel.in c.ex diligenti in fi. de ſimo.Maſcar.de prob.concl.843.nu.10.ob id gra-
11 tia Principis ante confectionem litterarum †dr̄ informis & imperfecta, ſed per confectionem litterarum ad ſuum eſſe perfectum deducit. Rot.dec.20.in fi.de cōcel.pb.Rot.dec.4.eo.ti.p Biſignet.Bella. dec. 432. & dec.746.& cōſ.34.n.5.Rot.dec.27.de reſc.in nou. Oldr.conſ.320.qđ articuli n.8.Et iudicib. prohibitū
12 eſt iudicare iux.for.ſuppl.†& eis mandaſ, vt iudicent ſm formam litterarum expeditarum, vt hētur in reg. Cance.de nō iud.iux.for.& ſup.& rō duplex aſſignat,
13 vt tradit ibi Sarn.n.6.Prima,vt euitent† falſitates quæ in ſupplicationib.facilius committerentur,quā in bullis p appoſitionē mannū plurimorū officialiū. arg. l.vlt.C.de codic.& ſic ſi probaret teſtib.gratia, multa abſurda eueniret,qa difficillimū, & quaſi impoſſibile
14 eſſet ſcire oēm continentiā †gratiæ,vt tradit Card.in proœm.de.verſ.nec ſanè Rebuſ.in cōc.rub.de mand. Apoſt.§.1.Barb. in d.proœm.Scđa rō,ne,ſi ſola ſupplicatio abſq; litterarū expeditione ſufficeret, officia
15 lib.Romanæ Curiæ p̄iudiciū inferret,qui eāt ob.cām officia bona fide à ſede Apoſt.emerūt, vt aliqđ emolumētū capiāt ex appoſitione manuū,& ſum. Pontif. deputauit dictos officiales ad lr̄as ſup gratijs a ſe cō-
16 ceſſis expediēdas,qb.dedit regulas Cācellariæ † ut lr̄æ poſſint expediri vel denegari,& cū qb.clauſulis,Sarn. in d.reg.de no iud.iux.for.ſuppl.n.2.q. 1. & de mente ſum.Pōtificis ſignātis ſupplicationē vr̄ eſſe,vt ſua grā
17 hēat tacitā cōditionē ſi p Cācellariā litterę ſup p̄dicta ſupplicatione potuerint expediri Mil.in repert. verb. grā Apoſtolica,Bella.d.cōſ.34.Supplicatio.n.poſtquā eſt ſignata à ſummo Pontifice ac reuiſa, dataſ à Datario,& poſtea mittiſ ad regiſtrū,deinde fit minuta,q̄ reuideſ p Summiſtā,poſtea ſcribuntur litteræ in quib. apponunſ manus aliquorū officialium in Cācellaria ſolutis cōſuetis:Poſtremò in plūbo plumbant, & tūc
18 litteræ dīr expeditæ cū ſunt in plūbo† iuxta c.licet de

crim.fal.ſoit reſolutum* in Rot.in vna Salamantin.pa
rochialis de menſe Nouemb.1539. coram Creſcen-
tio teſte Sarn.d.q.1.nu.5.verſ.eſt tamen,regula de nõ
iud.iux.form.ſuppl. Et poſtq̃ ſunt plumbatæ regiſtrã
tur,& dantur partibus, & ideo ſumptum de regiſtro
19 ſupplicationum † ſignatarum in iudicio fidem non fa-
cit.Bellam.deciſ.252.Sumptum aũt litterarum bulla-
20 tarum † fidem facit Put.dec.28.tit.de prob. in manuſ.
Belencin.in trac.de charit.ſubſid. q.113. & approba-
tor id a* Rot.vt colligitur ex Sarn.d.q.1.num.4.
Primo limita in interioribus,vt eius collatio poſſit
21 teſtibus probari † ita Franc.in proœm.ſexti in verb.vni
uerſitati circa ſi.Bal.in l.ſi qua per calumniam col.2.
n.5.verſ.modo quæritur C.de epiſ.& cler.Rot. deciſ.
5.de off.vic.in nou.Maſcard.de prob.concl. 843.nu.
11.12.& 0.33.Quod puto ꝓcedere qñ litteræ eſſent
amiſſæ,vt late explicat Maſcard.concl.173.n.10.& li
cet aliqui voluerint probata amiſſione litterarum &
22 † grãam ſummi Pontificis teſtibus probari poſſe Abb.
in c.ex diligenti in vlt.not.num.3.de ſimo.Fel.in rub.
de conſt.col.vlt.poſt nu.6.verſ. tertius caſus vbi Mã
doſ.nu.59.Rebuff.in concord.rub.de mand.Apoſto.
§.1.cum alijs vt per Maſcard.d.concl.743.nu.24.25.
26.& 27.Tamen Rot.* contrariũ obſeruat,vt & pro-
bata amiſſione litterarũ, non admittatur probatio ꝑ
teſtes, vt tradit Bellencin.in tract.de chari.ſubſid.q.
110.nu.9.& id receptũ eſt* ex ſtilo vulgari in quocũ
que tribunali Curiæ,& ratio eſt, qa in Palatio adſunt
23 † duo regiſtra,vnũ ſupplicationũ omniũ expeditarũ,
alterũ litterarũ,vnde poterit quiſq; inuenire ſuã gra-
tiã,& extrahere ſumptum ſupplicationũ,vel litterarũ,
namq; facile inueniri põt & ſi præciſe non recordare
tur de anno,propter peritiam,& methodum officia-
lium ibi exiſtentium,& ita practicari* videmus quoti
die,vt oĩbus notũ eſt:namq; ſtilus* eſt vulgatiſſimus.
Secundo limita,in foro conſcientiæ,vt quis ſit tu-
24 tus in foro Poli ſola ſupplicatione † ſignata abſq; quo
expediantur litteræ.Abb.in clem.dudum.§. per illam
in fi.de ſepul.Fel.in rub.de cõſt.pen.col.poſt n.6.verſ.
ſecundus caſus,& in c.ex diligenti in fi.num.4. verſ.li
mita 1 de ſimon,Rebuff.in 34.reg.Cancell.col.3.verſ.
ſecundus caſus,& in 4.rub.de mand. Apoſt. §.1.verſ.
4.in foro conſcientiæ,Maſcard.d.concl.843.nu. 30.
& * communiter Doctores paſſim hoc volunt.
Tertio declara ad probandũm ſubſtantiã gratię re
25 quiri ſcripturã,circumſtantiæ tñ & qualitates gratię
poſſunt teſtibus ꝓbari Rot.deciſ.27.de reſcr.in nou.
Abb.per illũ tex.in c.audiẽs in 2.not.num.3. verſ.itẽ
nota de reſt.in integ.Fel.in Rub.de conſt.poſt nu.5.
verſ.& concluſio eſt Sarn.in d.reg.de non iudic. iux.
form.ſuppl.q.13.Marſil.in rub.C.de prob.n.26.Cꝗg.
reſponſ.9.num.5.& reſponſ.34.num.8.Mil. in reper.
in verb.probatio gratiæ Papalis Silu.in trac.de beneſ.
p.3.q.11.nu.57.Boer.de poteſt.leg.a later.n.78.& eſt
magis** cõis opinio ſm quã iudicauit Rot.vt atteſta
tur Hor.Mandoſ.in addi.ad Rom.conſ.327.ſub n.8.
lit.H.Maſcard.de prob.d.concl.843.n.23.& hæc opi
nio ſeqoẽda eſt qcquid voluerint plures Doctores &
26 tenor † gratię põt teſtibus probari,ſi litterę ſunt deper
ditæ.Mandoſ.in rub.de conſt.nu.59.60.& 61.vbi di-
ſtinguit qñ litteræ ſunt deperditę,& q̃do ſupplicatio.
Quarto declara,vt poſſit probari teſtibus qualitas
reſignationis,primũ exemplũ; põt probari teſtibus,
27 reſignationẽ non † ſponte factã fuiſſe,quia licet videa
tur agi de probanda negatiua,& ſic improbabili,atta
men quia habet affirmatiuam implicitam nempe, qꝫ
coacte facta fuit teſtes admittuntur.Abb.in c. ſuper
hoc n.5.& 15.Butr.n.9 Imol.n.12.de renun.Io.And.
ibid.col.2.late Maſcar.de ꝓb.conc.1272.n.2.cũ ſeq.
qualitas enim gratię teſtibus probari põt. Fel.in rub.
de cõſt.cõis opinio teſte Nic.Boer.de poteſt.leg. a la
ter.in 1.q.ante nu.79.de* cõi & Mandoſ.in d.rub.de
conſt.nu.54.& in reg.de nõ iudic.iux.for.ſuppli.q.4.
28 quod comprobatur præſumptione,quia non † pſumi-
tur,reſignationem beneficij factam fuiſſe voluntarie
Abb.in d.c.ſuper hoc nu.12.Imol.n.12.Card. Pariſ.
conſ.10.nu.64.vol.1.Maſcard.d.concl.1272. nu.12.
29 An autem ſint † admittendi teſtes de libera volũta-
te,vel de metu Maſcard.late dict.cõcluſ.1272.col.2.

S V M M A R I V M.

1 *Renunciatio Papatus facienda eſt in ſcriptis.*
2 *Papa renunciante,deuenitur ad electionẽ ſucceſſoris.*
3 *Schiſma vitandum.*
4 *Conſiliũ generale congregatur ad tollendum ſchiſma.*
5 *Collegium Cardinalium congregat Cõſilium pro ſchiſ
mate ſedando.*
6 *Schiſma eſt cauſa multorum malorum.*
7 *Scriptura facit quid notorij.*
8 *Renunciatio Papæ debet fieri in Conſiſtorio.*
9 *Cyriacus, & Cæleſtinus Pontifices renunciarunt in
Conſiſtorio.*

QVAESTIO TERTIA.

QVæro tertio,contingente caſu,quõ
facienda ſit renunciatio Papatus?
Reſponde eſſe faciendam in ſcri-
1 ptis † per priuatam ſcripturam ip-
ſius Papæ,vel publicam,nam id ex
2 pedire, vt poſtea poſſit deueniri †
ad electionem ſucceſſoris, ſcribit
Ant.de Butr.in c.1.num.4.verſ.tutum de renunc.lib.
6.vbi Franc.ſub num.2.ne poſtea ille negando renũ-
3 ciationem,aperiatur † via ſchiſmati. Io.And.in d.c.1.
Anch.num.5.Ant.de But.num.4.Gemi.nu.9. & cõi-
ter* Doctores,ad quod tollendum congregatur Cõ-
4 cilium † generale.Io.And.in c.licet deuitãda verſ. Car
dinales de elect.Hug.in c.ſi duo diſ.69.Barb. in c.qđ
5 tranſlationem 32.col.de off.deleg.per collegium † Car-
dinalium Bal.in c.olim de reſcrip.& in c. quia ꝓpter
de elect.cum alijs adductis per Cardinalem Iacobac.
in tract.de conc.lib.3.art.1.nu.11.74.& 88. & multa
6 † mala ſolent venire ſchiſmate,vt late Bal.in ſuo tract.
ſchiſmatis.Poſt ſcripturam aũt ſuper renunciatione
7 confectam ſi negaret,negatio ei non prodeſſet † cum
illa faciat quid notorij Io.Andr.in c. ex parte el 1.de
verb.ſignif.in terminis Franc.d.c.1.ſub num.7.
Vnde licet ſufficiat ſimplex declaratio ipſius Pa-
pæ,vt ſcripſit Vinc.in quod in dubijs de renunc.quẽ
ſequuntur* communiter Doctores in dict.c. 1. teſte
8 Franc.num.3.tamen expedit,† vt huiuſmodi declara-
tio fiat in Conſiſtorio coram Cardinalibus, vt legi-
9 mus factum fuiſſe à Cyriaco, † & Cæleſtino ſummis
Pontificibus,vt habetur per Aug.de Anch.de poteſt.
Pontif.q.4.& dixi ſupra lib.2.q.1.

S V M M A R I V M.

1 *Cardinalatus renunciatio debet fieri in Conſiſtorio.*
2 *Cardinales creantur in Conſiſtorio.*
3 *Forma renunciationis Cardinalatus per magnum Du
cem Etruriæ.*

4 *Oratio*

4 *Oratio facta in Conſiſtorio in renunciatione Cardinalatus magni Ducis Ethruriæ.*

QVAESTIO QVARTA.

QVarto quæro quomodo facienda ſit renunciatio Cardinalatus?
5 Reſponde in Conſiſtorio, vt alias fuit ſeruatum tẽpore Alexãdri. VI. vt dixi ſ. a. q. 1. facit quod in terminis ſcribit Fran. in c. 1. ſub n. 5. de renunc. li. 6. & ratio eſt euidens quia Papa ſolet in Cõ
7 ſiſtorio creare Cardinales, vt omnibus notum eſt. Et ita factum vidimus anno 1588. namque Ferdinandus
8 Card. Medices nunc ſereniſſimus magnus Dux Ethruriæ conſtituit duos nominandos procuratores ad petendam admiſſionem renunciationis, qui cum Excellẽtiſſimo Dño. Ceſare Marſilio I. C. Bononiẽſi Aduocato Conſiſtoriali meritiſſimo, admiſſi fuerunt in Cõſiſtorio ſecreto, in quo pdictus D. Cæſar ita dixit Pater Beatiſſime, Admodũ. R. P. Nicolaus Eps Ciuitatis Burgi S. Sepulchri, & Illuſtris Io. Nicolaus Ferdinãdi Cardinalis magni Ducis apud Sanctitatẽ veſtrã Orator eiuſdẽ Cardinalis magni Ducis in ſolidũ procuratores hoc legitimo ſuffulti mandato ad reſignãdũ in manibus S. V. Cardinalatus dignitatẽ, habẽt ad S. V. & ad ſacrum Collegium litteras, quas humiliter ſupplicant, vt recipere dignetur, illiſq. lectis benigne audire, quæ habẽt in mandatis. Poſtea fuerũt datæ litteræ, quibus lectis denuo dictus D. Cæſar Marſi orauit his verbis.

Beatiſſime Pater, Cardinales Ampliſſimi.

4 Poſtquam ſuperiore anno D. O. M. omnium creatori viſum eſt claræ m. Franciſcum Medicem magnũ Ethruriæ Ducem, ſine deſcendentibus maſculis legitimis & naturalibus, ex huius vitæ exilio ad cæleſtẽ patriã (vt pie credẽdũ eſt) euocare; Qđ in tã graui iactura maximè optãdũ erat, Ferdinãd' Cardinalis, ex duobus q ſuperſ. germanis fratribus natu maior, iure ei dẽ Frãciſco ſucceſſit, ac terti' Magnus Ethruriæ Dux ſumma populorum gratulatione, & lętitia conſtitutus eſt. Quamquam verò Ferdinãdus Cardinalis magnus Dux Ampliſſimam hanc Cardinalatus dignitatẽ, tot nominibus inſignem, ac verè illuſtriſſimam, quamque ab adoleſcentia in ea verſatus tantopere coluit, ac ſummo cum honore, & ſplendore ſuſtinuit, ad vitæ exitum vſque retinere deſideraret, & certum ac cõſtitutum apud ſe haberet, in hoc ipſo tam magno, tãque graui euentu, rerum ſtatu magnopere commutato (id quod in rebus humanis accidere ſolet) aliud ſibi grauiſſimis, & maximè neceſſarijs de cauſis, ſtatuendum fuit, ac omnino proſpiciendum, vt tam amplæ latæque prouinciæ, ac ditioni, quibus præeſt, necnon familiæ ſuæ, legitima liberorum & poſterorum ſucceſſione conſuleret, atque propterea ſingulari prius S. V. & huius ſacri Collegij benignitate, admiſſa dignitatis Cardinalatus reſignatione ſacroſanctum matrimonium ob id ſubſtitutum, vt Chriſtianum & prudentem Principem decet, ritè rectèque contraheret. Dolet quidem Ferdinandus Cardinalis vicem ſuam, Pater Beatiſſime, quando certo etiam agnoſcit ſibi valde inæquali commutatione de Eccleſia ad ſæculum eſſe tranſeundum, ſed quia ipſis S. R. P. viſum eſt ſibi ſemper indulgere, ne ſacris vllis ordinibus initiaretur, qui prudentiſſime proſpiciebant poſſe aliquando; quod accidit, euenire: Idcirco ita dolet, vt aliquam ex parte inde conſolationem capiat. Hancque animi ſui ſententiam S. V. vnà cum his ampliſſimis Patribus probaturam ſibi certo perſuadet. Immo verò, & gratam S. V. futuram hanc ſuam deliberationẽ ſperat, præter enim perpetuam quandam familiæ ſuæ, præcipuè verò præſtantiſſimorum Ducum in Romanam Eccleſiam fidem & obſeruantiam, quam re ipſa ſemper teſtati ſunt, Ferdinandus ipſe eiuſque ſucceſſores, quos diuinam benignitatem ſibi largituram ſperat, nouo quodam vinculo adſtrictum, hoc ſtudiũ augebunt, nouiſque officijs & obſequijs cumulabunt ſemper. Nemo eſt præterea, qui ignoret, quantum ad huius ſanctæ Sedis amplitudinem, totiuſque Italiæ quietem & pacem pertineat, huiuſmodi vicinos Principes, terra marique potentes nancisci, a quibus perpetua hæc in eam ſtudia dimanent, præclariſſimamque familiam Medicem, quæ cum hac Apoſtolica ſede coniunctiſſima ſemper fuit (ex qua non ſolùm viri Principes, pietate, rerum geſtarum gloria, & heroicis virtutibus illuſtres: ſed tot Summi Pontifices de Catholica religione præclarè meriti prodierunt,) in poſterum, & florere, & quã diutiſſime conſeruari. Multa alia prętermitto, ne longus ſim, quæ copioſa aliquando oratione proſecutus eſt ſanctiſſim. memo. Pius V. in ea conſtitutione, qua Coſmum Ferdinandi patrem æterni nominis Principem, in magnum Ethruriæ Ducem extulit. Cæterum, Pater Beatiſſime, Ferdinandus Cardinalis magnus Dux ſummopere cupijſſet ipſemet Romam aduenire, pedibus S. V. aduolui, & in hoc ſacro loco, in quo tot annis tam honorificè verſatus eſt, omni cum humilitate S. V. ſupplicare, ac corã in eius manibus, Cardinalatus dignitatem, non ſine animi ſenſu liberè dimittere: ſed cum magnis curis & negotijs, in his præſertim exordijs, aſſiduè impediatur, quæ S. V. & ex ſacro Collegio non ignota ſunt, & probata eſſe ſperat: ob eas cauſas dedit in mandatis, admodum R. P. Nicolao Epiſcopo ciuitatis Burgi S. Sepulchri, quem, huius tantum rei cõficiendæ cauſa, Nuncium & Procuratorem miſit, necnon Illuſtri Ioanni Niculao, qui apud S. V. illius Orator exiſtit, vt dignitatem Cardinalatus ſui, purè, liberè, & ſimpliciter in manibus S. V. reſignent, cæteraque omnia ſuo nomine efficiant, quæ ad hanc rem neceſſaria quouiſmodo, & opportuna videbuntur, quemadmodum ex ipſo procurationis mandato copioſè conſtat.

Hi igitur hic præſentes proſtrati ad pedes S. V. & Ferdinandi Medices S. Mariæ in via lata S. R. E. Diaconi Cardinalis, magni Ethruriæ Ducis procuratores, & eius nomine ea qua decet humilitate, in manibus S. V. dicti Cardinalatus dignitatem, vna cum omnibus præeminentijs, honoribus, priuilegijs, inſignibus quibuſcumque realiter, & cum effectu, purè, liberè, & ſimpliciter dimittunt, reſignant, & renunciant, necnon regimini atque adminiſtrationi dictæ Eccleſiæ S. Mariæ in uia lata, eodem nomine cedunt. S. V. humiliter & inſtantiſſime ſupplicant, ut dimiſſionem, reſignationem, renunciationem, & ceſſiones prædictas grato animo excipiendo, dignetur admittere, ſibique iuramenta quæcumque per eum præſtita ratione dignitatis Cardinal. & præfatæ, aliarum-

que quarumcunq; Eccleſiarum, quibus ad hunc vſq; diem præfuit, relaxare, ac quacunq; magis opportuna ratione ſtatui cõſcientiæ, & ſecuritati eiuſdem Card. magni Ducis prouidere, prout S.V. ex ſumma ſua prudentia, & benignitate cenſuerit expedire.

Quod vero reliquum eſt, Pater Beatiſſime, Ferdinandus Cardinalis Magnus Dux multis quidem nominibus Sanct. V. & huic Apoſtolicæ Sedi ſe adſtrictum profitetur, ſed ad vetera S.V. erga eum officia, & promerita magnus cumulus accedet, ſi S.V. his Reuerendiſſimis Dominis aſſiſtentibus, eum a Cardinalatus munere, (vt ſperat) abſoluerit, & vt in altera vocatione ad q̃ eũ Deus vocat, diu feliciterq; verſari poſſit, ſuam ſibi paternam benedictionem impertiuerit.

Summus Pontifex annuit, & admiſit renunciationem Cardinalibus omnibus conſentientibus: quare fuerunt vocati duo protonotarij participantes, vt de hoc actu ſe rogarent.

SVMMARIVM.

1 *In conferendis Epiſcopatibus alius modus obſeruatur, quam in alijs beneficijs.*
2 *Epiſcopatus non conceduntur per ſupplicationem.*
3 *Epiſcopatus dantur mediãte promotione cõſiſtoriali.*
4 *In Epiſcopis requiritur ætas, morum grauitas, & litterarum ſcientia.*
5 *Epiſcopus debet eſſe Doctor, legitimus, & in ſacris.*
6 *Qualitates promouendorum debent diſcuti in Conciſtorio.*
7 *Modus creandorum Epiſcoporum per Concilium Lateranenſe ſub Leone X.*
8 *Promouendus debet adire Cardinales.*
9 *Paulus Quartus ſtatuit vt promotiones conſiſtorialium non abſoluantur vno conciſtorio.*
10 *Forma Concilij Tridentini in creandis epiſcopis.*
11 *Proceſſus fit in creatione Epiſcopi.*
12 *Modus conficiendi proceſſum in creatione Epiſcopi.*
13 *Proceſſus promouẽdorum à quibus fiat & corã quo.*
14 *Profeſſio fidei fit per promouendos.*
15 *Cardinales proponunt conciſtorialia.*
16 *Epiſcopi aliquando fiunt abſque proceſſu.*
17 *Cardinalis Montis regalis habuit Epiſcopatum abſq; proceſſu.*
18 *Modus introductus per Concilium Tridentinum in promotionibus Epiſcoporum habet locum in ceſſionibus eorundem.*
19 *Cardinalis relaturus in Conſiſtorio aliquam Eccleſiã mittit ſchedulam alijs Cardinalibus.*
20 *Forma ſchedulæ, quam mittit Cardinalis relaturus aliquam Eccleſiam.*
21 *Montis regalis Eccleſiæ ſitus, ſtatus, & valor.*
22 *Forma propoſitionis Cardinalis in Conſiſtorio.*
23 *Forma ſchedulæ Cardinalis relatoris alicuius Eccleſiæ quam mittit Vicecancellario.*
24 *Vicecancellarius facit contra ſchedulam de prouiſione Epiſcopatus.*
25 *Literæ Epiſcopatus expediuntur ſuper contra ſchedula Vicecancellarij.*
26 *Contra ſchedulæ, & non ſchedulæ ſtatur.*
27 *Vicecancellario ſtatur de his, quæ concedit ſummus Pontifex in Conciſtorio.*
28 *Literę nõ poſſunt expediri ſuper ſchedula niſi habeatur expreſſa conceſſio.*
29 *Vicecancellarius notat gratias conciſtorij.*
30 *Scriptura Vicecancellarij dicitur matrix.*
31 *Papa proponente Eccleſiã, Vicecãcellarius atteſtatur.*
32 *Forma atteſtationis officialis Vicecancellarij, quando Papa proponit eccleſiam.*
33 *Epiſcopus poteſt adminiſtrare litteris expeditis.*
34 *Papa creat Epiſcopos ſolo verbo.*
35 *Forma litterarum expeditionis Epiſcopatus.*
36 *Ex quibus cauſis Epiſcopi renuncient.*
37 *Forma propoſitionis ceſſionis Epiſcopatus cum reſeruatione fructuum.*
38 *Narbonenſis Eccleſiæ ſtatus.*
39 *Caſenatenſis Eccleſiæ ſtatus.*
40 *Forma propoſitionis ceſſionis Epiſcopatus cum reſeruatione penſionis.*
41 *Maſſan. Eccleſiæ ſtatus.*
42 *Melphiten. Eccleſiæ ſtatus.*
43 *Renunciatio Epiſcopatus fit dupliciter.*
44 *Epiſcopus renuncians loco quid renunciet.*
45 *Epiſcopo renuncianti loco conceditur denominatio.*
46 *Epiſcopus renunciat loco & dignitati propter crimen.*
47 *Archiepiſcopi, & Patriarchę comprenduntur ſub diſpoſitione loquente de epiſcopo.*
48 *Archiepiſcopi non habent pluſquam Epiſcopi in caſibus a iure non expreſſis.*
49 *Regula Cancellariæ de conſenſib. in reſign. non habet locum in prouiſionibus Epiſcopatus.*
50 *Regula Cancellariæ de conſenſib. in reſign. qua ratione fuit edita.*
51 *Conſenſus per porrectionem ſupplicationis de iure cõmuni ſufficit.*
52 *Factum coram Papa excludit fraudem.*
53 *Epiſcopatuum ceſſio expeditur abſque expreſſo conſenſu.*
54 *Epiſcopi renunciantes conſentiunt coram Cardinali.*
55 *Forma propoſitionis Epiſcopatus vacantis per obitum.*
56 *Aſtenſis Eccleſiæ ſtatus.*
57 *Forma propoſitionis Epiſcopatus per tranſlationem.*
58 *Lancianen. Eccleſiæ ſtatus.*
59 *Eccleſia de Cuzco in Indijs ſtatus.*
60 *Nouocomen. Eccleſiæ ſtatus.*
61 *Tenor Conſtit. Greg. XIIII. circa proceſſum promouendorum.*

QVAESTIO QVINTA.

QVinto quęro, quomodo facienda ſit renũciatio Epiſcopatus, Archiepiſcopatus? Reſpondeo in conferendis huiuſmodi dignitatibus alium modũ obſer-
1 uari quam† in alijs benefi-
cijs, vt ſcriptum reliquit
Sarn. in reg. de infir. reſig.
q. 14. col. 1. in prin. & col.
2. namque Eccleſiæ cathedrales & Metropolitanę ex
2 * conſuetudine &* ſtilo non †conceduntur per ſuppli-
cationem, vt tradit idem Sarn. in regul. de non iudic.
iux. form. ſupplic. q 9. col. 2. verſ. & iſta, ſed dantur me
3 diante promotione †conſiſtoriali, vt Sarn. dictis locis
* ſcribit, quem* communiter ſequuntur Doctores. Ca
* putaq. decil. 298. par. 1. & tota die * experimur. Mo-
dus autem, qui in his ſeruatur, eſt infraſcriptus. Nam
cum ex conſtitutione Alexand. Papæ III. edita in Cõ
cilio Lateranen. quæ ponitur in c. cum in cunctis. de
4 elect. requiratur in promouendis in Epiſcopatum †
ætas, morum grauitas, & litterarum ſcientia, ac vt ſit
legitimus,

5 legitimus, Doctor, & in ſacro ordine antea † ſaltē ſex
menſium ſpatio conſtitutus, vt patet in decreto cōc.
Trid. c. 2. ſeſſ. 22. de refor. per hæc verba. *Quicunque
poſt hac ad Eccleſias cathedrales erit aſſumendus, is
non ſolum natalibus, ætate, moribus, vita, atque alijs,
quæ à ſacris Canonibus requiruntur, plene ſit prædi-
tus, verum etiam in ſacro ordine antea ſaltem ſex mē
ſium ſpatio conſtitutus, &c.* ſubdit. *Scientia vero præ
ter hæc eiuſmodi polleat, vt muneris ſibi iniungendi
neceſſitati poſſit ſatisfacere. Ideo, qui antea in vniuer
ſitate ſtudiorum Magiſter, ſiue Doctor, aut Licentia-
tus in ſacra Theologia, vel iure Canonico merito ſit
promotus, aut publico alicuius Academię teſtimonio
idoneus ad alios docendos oſtendatur, &c.* Ideo rece-
ptum fuit, vt qualitates promouendorum ad epiſco-
6 patus referantur, & † diſcutiantur in Conſiſtorio ſe-
creto coram Sanctiſſimo D. N. ac S. R. E. Cardinali-
bus, & relatio fiat ab vno Cardinali, cum alijs circun-
ſtantijs, prout in concil. Lateranē. ſub Iulio II. & Leo
ne X. ſtatutum eſſe comperimus, vt habetur in conſti
tutione 9. Leonis X. ſupernæ de general. clericor. &
7 laicor. † ac Roman. Curiæ reformatione in princ. *Ibi
vt ab his ſumamus exordium, quæ pro nunc magis ex
pedire videntur, & quæ ſæpe per ſingulas ætates ne-
glecta magnam Chriſtianæ religioni attulere perni-
ciē, & in Eccleſia Dei maxima ſcandala pepererunt,
a promotionibus ſcilicet ad Eccleſiaſticas dignitates
cōſtituimus exordiri: Cum piæ mem. Alex. Papa III.
prædeceſſor noſter, etiam in Lateranen. Concilio de-
creuerit, vt ætas, morum grauitas, ac litterarum ſciē
tia in perſonis promouendis in Epiſcopos, & Abba-
tes diligenter inquirantur, nihilque magis Dei Eccle
ſia officiat, quam cum immeriti aſſumuntur Prælati
ad regimen Eccleſiarum: propterea in promotionibus
Prælatorum, quorum à Romano Pontifice magna ra-
tio haberi debet, eo præſertim quod de promotis per
eos ad Eccleſias, ſeu Monaſteria in extremo iudicio
Deo rationē reddituri ſunt. Statuimus, & ordinamus,
vt deinceps perpetuis futuris temporibus parochiali-
bus, metropolitanis, ac cathedralibus Eccleſijs, &
monaſterijs pro tempore vacantibus de perſonis,
iuxta præfati Alex. conſtitutionem, ætate matura,
grauitate morum, litterarumque ſcientia præditis nō
ad alicuius inſtantiam per commendam, & admini-
ſtrationem, ſeu conſeruationem, aut alio quouis mo-
do prouideatur, niſi ratione vtilitatis Eccleſiarū pru
dentiæ, nobilitatis, probitatis, experientiæ, atque cu-
rialitatis vniquæ, cum competenti litteratura, &
in ſede Apoſtolica meritorum, aliter viſum fuerit fa
ciendum. Idemque in electis, & poſtulatis, quorum
electiones, & poſtulationes per ſedem Apoſtolicam
admitti conſueuerunt, volumus obſeruari, &c. Quin
immo, vt accuratius diligentiusque idoneæ perſonæ
promoueantur, ſtatuimus, vt Cardinalis cui electio-
nis, poſtulationis, aut prouiſionis Eccleſiæ, ſeu mona-
ſterij relatio committetur, antequam in ſacro Conſi-
ſtorio, vt moris eſt, referat commiſſionem examinis,
ac relationis huiuſmodi ſibi datam vni cuiuslibet or
dinis antiquiori Cardinali in ipſo Conſiſtorio per ſe
ipſum, vel ſi ea die qua ſibi commiſſionis onus iniun-
ctum fuerit, Conſiſtorium non fuerit, per Secretariū
ſuum, aut alium quemlibet ex ſuis domeſticis fami-
liaribus notam facere debeat, qui tres priores alijs
quam primum ſui ordinis Card. eā ſignificare teneā
tur, negotiumque electionis, adminiſtrationis, poſtu-
lationis ve, aut promotionis ſummarie, & de plano
per ſe ipſum dictus relator examinet, & ſi qui contra
dixerint his vocatis idoneos, graues, & fide dignos
teſtes, & ſi expediens opusque fuerit, alios ex officio
aſſumere, proceſſusque, & dicta huiuſmodi, vna cum
dictis teſtium die facienda relationis ſecum ad Con-
ſiſtorium deferre debeat, neque vllo modo referat, ſi
8 præſens in Curia promouendus † maiorem Card. par-
tem antea non adiuerit, vt quæ à referēte collega ſint
Card. audituri occulta fide quantum promouendi at-
tinet cognoſcere poſſint.*

Et ita ſeruatum fuit paucis mutatis, vel additis vſq;
ad tempus S. memor. Pauli IIII. qui omn. primus vo-
luit & introduxit vt propoſitiones conſiſtorialium
9 non eo conſiſtorio, † vt hactenus fiebat, ſed ſequenti
abſoluerētur, vt interim S. R. E. Card. poſſint de qua-
litatibus preficiendi ſeu promouendi certiores reddi
& plene inſtrui, pro vt atteſtatur Quint. Mandoſ. in
reg. 24. Cancell. de mala promot. q. 3. ſub num. 12.

Superuenit poſtea concil. Trid. ſub Pio IIII. anno
1563. in quo hoc idem fuit ſtatutum, ac forma bre-
10 uior, † vtilior, & facilior data fuit, quæ hodie eſt in vi
* ridi* obſeruantia, vt habetur in ſeſſ. 24. ca. 1. de refor.
prope fi. ibi. *Omnes vero inquiſitiones, informationes
teſtimonia ac probationes quæcunque de promouen-
di qualitatibus, & Eccleſiæ ſtatu a quibuſcunque &
in Romana curia habita per Cardinalem, qui relatio-
nem facturus erit in Conſiſtorio, & alios tres Cardi-
nales diligenter examinentur, ac relatio ipſa Cardi-
nalis relatoris, & triū Cardinaliū ſubſcriptione ro-
boretur, in qua ipſi ſinguli quatuor Cardinales affir-
ment ſe adhibita accurata diligentia inueniſſe promo
uendos qualitatibus à iure, & ab hac ſancta Synodo
requiſitis præditos, ac certo exiſtimaſſe ſub periculo
ſalutis æternæ idoneos eſſe, qui Eccleſiis præficiātur
ita vt relatione in uno Cōſiſtorio facta, quo maturius
inter ea de ipſa inquiſitione cognoſci poſſit in aliud
Conſiſtorium iudicium differetur, niſi aliud Beatiſſi-
11 mo Pontifici videbitur expedire.* Ex quo patet † quod
in primis fit proceſſus ſuper quo examinentur teſtes
fide digni, an ſint de legitimo matrimonio, an ſint
triginta annorum, an ſint Doctores, an ſint bonæ fa
mæ iuxta requiſita à Canonibus, & ab œcumenicis
concilijs, de quibus dictum eſt, & de qualitatibus Ec
* cleſiæ, ſuper exiſtentia Eccleſiæ ſolent* communiter
12 fieri tres † articuli; primo vbi ſit ſita, ſub cuius ditio-
ne, ſecundo ſub cuius inuocatione ſit Eccleſia Ca-
thedralis, quot dignitates, & canonici ſint in ea, & an
ſacriſtia ſit decenter ad cultum diuinum inſtructa cir
ca paramenta, tertio cuius valoris ſit, & quam curam
habeat: ſuper vero idoneitate promouendi hunc hi
articuli primo, an teſtes cognoſcant promouendum,
& a quanto tempore citra illum cognouerint, & ſint
ſecum conuerſati adeo vt poſſint ſuper eius habilita-
te deponere. ſecundo, an ſciant promouendum eſſe
de legitimo matrimonio procreatum, & ex quibus
parentibus: tertio an ætatem à ſacris canonibus dif-
finitam attigerit, vt poſſit Cathedralem Eccleſiam
conſequi: quarto an vitam honeſtam, & laudabilem
duxerit & ducat de præſenti, & honeſtæ fuerit, & ſit
conuerſationis, boniſque & Chriſtianis moribus
præditus: quinto an ſit V. I. D. Theologus ſeu licen-
tiatus in publica vniuerſitate. ſexto an tali ſcientia
polleat, vt cuiuſcunque muneris temporalis, vel ſpiri-
tualis ſibi iniungendi poſſit neceſſitati ſatisfacere.
ſeptimo an ſit habilis, idoneus, & ſufficiens ad re-
gendum, & gubernandum qualemcumque Epi-
ſcopatum, & ad docendum Dominicum gregem
neceſſaria ad ſalutem. octauo an ſecundum Chri-

ſtianam charitatem poſſit aliquam Eccleſiam Cathed
ralem defendere, ac fideliter diuina miniſteria, & ver-
bum Dei diſpēſare. nono an ſit in ſacris ordinibus cō
ſtitutus, & a quanto tempore citra, & habeat cæteras
qualitates, per ſacros canones, & præſertim per conci
lij Tridentini decreta requiſitas, & regulariter ſolent
tres vel quatuor teſtes noti & fide digni examinari ſu
per exiſtentia Eccleſię, & totidem ſuper idoneitate. Et
cum hæc imprimerentur Sanctiſſ. D.N. Gregorius
XIIII. hodie in Cōſiſtorio ſecreto die 15. Mai. 1591.
promulgauit conſtitutionem circa examen facien-
dum in proceſſu Epiſcoporum, cuius conſtitutionis
tenorem infra ponam n. 60. in fine huius quæſtionis.
Si promouendus eſt in curia, proceſſus fit a Nota
13 rio deputando à Cardinali, qui eſt relationem factu-
rus, qui examinabit hos teſtes cum participatione &
in præſentia Auditoris eiuſdem Cardinalis. Poſtea ve-
ro promouendus emittit profeſſionem fidei coram il
lo Cardinali. Si vero promouendus eſt extra curiā, &
in vrbe non adſint teſtes q poſſint ſuper articulis poſi
tis deponere, huiuſmodi proceſſus fit a legatis nūcijs
vel ordinarijs vt dicitur in dic. c. 2. ſeſſ. 22. de reſor. ibi
*Quarum rerum inſtructio ſi eius notitia nulla aut re
cens in curia fuerit, a ſedis Apoſtolicæ Legatis ſeu
Nuncijs prouinciarum, aut eius ordinario, eoque de-
ficiente a vicinioribus ordinariis, ſumaturque* ſubdit
*prædicti autem omnes vnde inſtructio ſeu teſtificatio
eius ſumenda, hæc fideliter, & gratis referre teneantur, alioquin eorum conſcientias grauiter oneratas eſ
ſe ſcient, ac Deū & ſuperiores ſuos habebunt vltores.*
Et in dict. cap. 1. ſeſſ. 24. de reform. circa eamdem ma
teriam decretum eſt his verbis. *Quoniam vero in ſu-
mendis de prædictis omnibus qualitatibus graui ido
neoque bonorum & doctorum virorum teſtimonio nō
vniformis ratio vbique ex nationum populorum ac
morum varietate poteſt adhiberi, mandat ſancta ſyno
dus, vt in prouinciali ſynodo per Metropolitanum ha
bēda præſcribatur quibuſque locis & prouinciis pro
pria examinis ſeu inquiſitionis aut inſtructionis fa-
cienda forma Sanctiſſimi Romani Pontificis arbitrio
approbanda, quæ magis eiſdem locis vtilis atque op-
portuna eſſe videbitur, ita tamen vt cum deinde hoc
examen ſeu inquiſitio de perſona promouenda perfe-
cta fuerit, ea in inſtrumentum publicum redacta cum
toto teſtimonio ac profeſſione fidei ab eo facta quam-
primum ad ſanctiſſimum Roman. Pontificem omnino
tranſmittatur, vt ipſe ſummus Pontifex plena totius
negotij ac perſonarum notitia habita pro gregis domi
nici commodo de illis, ſi idonei per examen ſeu inqui
ſitionē factam reperti fuerint, Eccleſiis poſſit vtilius
prouidere.* Cōfecto igitur proceſſu eo modo vt ſupra
14 dictum eſt, factaq; profeſſione fidei coram Cardina-
li relatore, proceſſus ſubſcribitur à Cardinali à quo cō
ficitur, & a capitibus ordinum, ſcilicet à primo Cardi
15 nali Epiſcopo, à primo† Cardinali presbytero, à pri-
mo Cardinali diacono, poſtea in vno conſiſtorio fit
* præconizatio, in alio verò relatio & admiſſio: & ita hodie obſeruatur communiter, vt quotidie experimur.
Quandoque verò expeditur abſque proceſſu & ſi-
ne ſupradictis qualitatibus, & hoc contigit in perſo-
16 nis notis† & gratis Summo Pontifici: nam tunc ipſe
ſummus Pontifex refert & concedit approbantibus
Cardinalibus, & hoc modo fuit promotus ad Eccle-
ſiam Montis Regalis Illuſtriſſimus, & Reuerendiſſi-
17 mus Dominus meus D. Vincentius Laurus† Cardina
lis Montis Regalis nuncupatus; nam Sanctæ memo.
Pius V. cūm eſſet Cardinalis, erat Epiſcopus Montis
Regalis, & ſtatim poſt aſſumptionem ſuam ad Apo-
ſtolatus apicem delegit illum. Vnde deueniendo ad rē
noſtram, poſtquam quis vult renunciare Epiſcopatū
vel Archiepiſcopatum, agit per ſe vel per alium cum
Summo Pontifice vt admittat renunciationem, qui ſi
hoc velit concedere committet alicui Cardinali, vt cō
ficiat proceſſum eo modo vt ſupra dictum eſt, namq;
dictus modus eſt etiam ſeruandus in prouiſionibus,
18 quæ fiunt per† reſignationem, cum ratio militet etiam
hoc caſu, & hoc in terminis videtur ſentire Sarn. de in
firm. reſign. q. 14. col. 1. in prin. & col. 2. & in terminis
hoc uult Mandoſ. in Rubr. de conſtit. num. 43. & non
habet dubium, quia quocumque modo vacet, ſeu per
tranſlationem, ſeu preſentationem, ſeu aliàs, ſeruatur
hic modus; eoque confecto emiſſaque profeſsione fi
dei, in uno Conſiſtorio præconizat petendo licentiā
à Sanctiſſimo, vt poſſit in proximo Conſiſtorio refer-
re talem Eccleſiam, in alio proponit & ſummus Pon
tifex concedit cum conſenſu Cardinalium. Verū ante
quam proponat in vigilia Conſiſtorij vel per aliquos
19 dies antea Cardinalis relator mittit ſchedulam† omni
bus Cardinalibus ſequentis tenoris. Ego Cardinalis
Alexandrinus in proximo Cōſiſtorio proponam Ec
20 cleſiam Montis Regalis† vacantem per liberam reſi-
gnationem Illuſtriſſimi, & Reuerendiſsimi Cardina-
lis Montis Regalis in manibus S.D. N. pro perſona
Reu. P.C. Felicis Bertodani utriuſque ſignaturæ Re-
ferendarij.
21 Sita eſt† Eccleſia in principatu Pedemontium ſub
ditione Sereniſsimi Ducis Sabaudię, ſuffraganea Tau
rinen. Metropolis, quæ ſub ſancti Donati inuocatio
ne eiuſdem reliquijs, nec non ſancti Bernulphi capite
ornatur, habet campanile, chorum, & ſacriſtiam varijs
ac neceſſarijs paramentis copioſe refertam, Epiſcopa
lem domum non longe diſtantem ac congruam, ſunt
in eadem dignitates Archidiaconatus, Archipresby-
teratus, præpoſitura & cantoria, ſex etiam alij canoni
ci, ex quibus pœnitentiarius & Theologus per Illu-
ſtriſſimum D. Reſignantem creati fuerunt, a quo ſe-
minarium etiam inſtitutum reperitur.
Fructus in libris Cameræ taxantur ad Florem. 500.
aſcēdunt ſecundum communem ad ſcu. mille & 800.
auri.
Promouendus eſt ætatis annorum 30. & vltra, Illu-
ſtribus parētibus & ex legitimo matrimonio procrea
tus, Iuris vtriuſque Doctor, ac S.D.N. in utraq. ſigna-
tura Referendarius, in ſacro presbyteratus ordine cō
ſtitutus, in quo concurrunt omnes aliæ qualitates à
ſancta ſynodo requiſitæ pro vt in proceſſu ſuper his
confecto ſufficienter probatum cernitur ab Illuſtriſ-
ſimis DD. meis Cardinalibus, Capitibus ordinum, &
a me approbato & ſubſcripto.
Emiſit profeſſionem fidei in manibus meis iuxta
articulos à ſancta ſede Apoſtolica traditos, ſupplica-
tur pro expeditione. &c.
Poſtea in Conſiſtorio ſecreto Cardinalis relator
coram Summo Pontifice & Cardinalibus proponit
22 dicendo: Beatiſſime Pater. Vacat Eccleſia Mōtis† Re-
galis, & alijs verbis, quæ habentur in dict. ſchedula, &
in fine dicit ſupplicatur pro expeditione. Tunc ſi eſt
admiſſa in Conſiſtorio propoſitio, Cardinalis relator
domi ſignat manu propria & ſigillo ſuo ſchedulam
ſequentis tenoris, quam mittit Cardinali Vicecancel-
lario.
Reuerendiſſime D. Hodie ſanctiſſimus in Christo
Pater & D. N. Sixtus diuina prouidentia Papa V. in
Conſiſtorio ſuo ſecreto vt moris eſt ad relationem
meam

meam Eccleſiam Montis Regalis prouinciæ Taurinen. ex eo quod Reuerendiſſimus Vincentius tit. S. Mariæ in vis presbyter Montis Regalis nuncupatus regimini & adminiſtrationi dictæ Eccleſiæ, cui tunc ex diſpenſatione Apoſtolica præerat, in manibus Sanctitatis ſuæ ſponte & libere ceſſit, ipſaque Sanctitas ſua ceſſionem huiuſmodi admittens paſtoris ſolatio deſtituta de perſona magiſtri Felicis Bertodani præpoſiti præpoſituræ Sancti Chriſtophori olim ordinis humiliatorum Vercellen. V.I.D. in utraque ſignatura eiuſdem Sanctiſsimi D.N. Referendarij de nobili genere procreati & in ætate legitima & presbyteratus ordine conſtituti de Reuerendiſſimorum Dominorum meorum S.R.E. Cardinalium Conſilio Apoſtolica auctoritate prouidit, ipſumque illi in Epiſcopum præfecit & paſtorem, curam & adminiſtrationem eiuſdem Eccleſiæ Montis Regalis ſibi in ſpiritualibus & temporalibus plenarie committendo.

In quorum fidem præſentem ſchedulam mei ſoliti ſigilli impreſſione muniri feci, eamque manu propria ſubſcripſi. Datum Romæ in ædibus meæ ſolitæ reſidentiæ die 26. Octobris, anno à natiuitate Domini 1587 Pontificatus eiuſdem S.D.N. Papæ, anno III. Eiuſdem Reuerendiſſimæ D. V. Humilliſſimus ſeruitor F. M. B. Card. Alexandrinus Vicecancellarius recepta hac
24 ſchedula Vicecan. facit aliam contra ſchedulam dicens
Hodie ad relationem Cardinalis Alexandrini S.D.N.
PP. &c. & hæc ſchedula eſt breuior, & ſuper hac con-
25 traſchedula expediuntur litteræ, vt tradit Mandoſ. in
rubr. extra de côſtit. num. 43. & 44. & communiter in
praxi ſeruatur.
* Hinc alias fuit tentum in* Rot. coram D. Samen. in
vna Brixien. fructuum. 9. Iunij 1542. quod non ſtatur
26 ſchedulæ Cardinalis, ſed contra ſchedulæ, quia contra
ſchedula fit à Vicecancellario officiali deputato, nam licet
proponentes multa atteſtent in eorû ſchedulis propoſitionû,
tamen ſtandû eſt côtra ſchedulæ Vicecâcellarij
officialis ad hoc deputati ad ea, quæ côcedit ſummus
27 Pontifex in Conſiſtorio, vt atteſtatur Card. Put. deci.
328. lib. 1. idemque fuit reſolutum in alia Marianen
* & Accien. penſionis lunæ 7. Maij 1576. coram Cot-
ta, in qua etiam fuit dictum quod volentes litteras ex
28 pedire ſuper ſchedula debent habere expreſſam con-
* ceſſionem à ſanctiſſimo. Ideo* communiter uidemus
practicari ex contra ſchedula expediri litteras Apo-
ſtolicas, nâque licet contra ſchedula ſit ſcripta ad re-
lationem Cardinalis, qui propoſuit, tamen ipſe etiam
Vicecancellarius vel alius eo impedito deputatus ab
29 eo notat gratias quæ fiunt à Papa cum conſilio Car-
30 dinalium in Conſiſtorio, & ideo eius ſcriptura dici-
tur matrix, & illi ſtandum eſt, Put. dict. conſil. 328. lib.
1. & quando Papa proponit, Vicecancellarius aut de-
31 putatus ab eo de hoc fidem facit, ut ex hoc exemplo
apparet.

Romæ apud Sanctum Petrum 30. Martij 1573. fuit Conſiſtorium, in quo S.D.N. proponente ſanctitate ſua.

32 Abſoluit R.P.D. Ferdinandum Farneſium Epiſcopû
Montis Falconen. & Cornetan. à vinculo, quo ipſis
Eccleſijs Montis Falconen. & Cornetan. tenebatur
eum transtulit ad Eccleſiam Parmen. uacantem per
ceſſionem Reuerendiſſimi D. Alexandri Cardinalis
Farneſij, ipſumque illi in Epiſcopum præfecit, & paſtorem,
curam, &c. committêdo, cum reſeruatione pro
Reuerendiſſimo cedente penſionis annuæ 313 1. ſcu
torum auri in auro etiam ſi fructuum dictæ Parmê.
medietatem penſio ipſa excedat, & cum reſeruatione
beneficiorum, & alias pro vt in ſchedula de conſenſu ipſius Ferdinandi Epiſcopi & Reuerendiſs. D. Alexandri S.R.E. Card. Farneſij cui ad ipſam Eccleſiam Parmen. per deceſſum vltimi Epiſcopi ſeu adminiſtratoris vel præſulis Parmen. regreſſus Apoſtolica auctoritate alias reſeruatus exiſtit, & ſaluo manête prædicto regreſſu & omni iure quod habet ipſe Reuerendiſſimus Cardinalis Farneſius uigore regreſſus huiuſmodi ad ipſam Eccleſiam Parmen. & cum reſeruatione pro præfato Reuerendiſſimo Ferdinando compatibiliû, quæ obtinet & cum clauſulis opportunis & conſuetis abſoluens præfatum Ferdinandum, &c. Ita eſt M. Maſſa.

Litteris expeditis poteſt Epiſcopus electus admini
33 ſtrare, antea verò non ſub pœnis, de quibus in extra-
nag. iniûctæ ſub tit. de elect. inter extraua. comm. quæ
fuit innouata & confirmata per Alexand. VI. & alios
* Rom. Pontifices, ita quod hodie eſt in viridi* obſer-
uantia teſte Mandoſ. d. Rubr. de conſt. num. 42. quod
34 eſt notandum de iure communi ſolo verbo, Papa creat
Epiſcopos; Bal. in l. humanum in fine. de legib. Ange.
in l. cum ſalutatus C. ſent. paſſ. cum alijs adductis per
Burſat. conſil. 393. nu. 4. vol. 4. continentia literarum
35 hæc eſt. Gregorius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei
dilecto filio Franciſco Guineſio electo Montis Faſconen.
& Cornetan. ſal. &c. & deinde Montis Faſconen.
& Cornetan. Eccleſijs in vnum vnitis ex eo quod nos nuper venerabilem fratrem noſtrum Ferdinandû Epiſcopum Parmen. nuper Montis Falcon. & Cornetan. a uinculo quo dictis Eccleſijs, quibus tunc præerat tenebatur, de fratrum noſtrorum conſilio & Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine abſoluentes illum ad Eccleſiam Parmẽ. certo tunc expreſſo modo vacantẽ de pari conſilio Apoſtolica auctoritate tranſtulimus, præficiendo ipſum illi in Epiſcopum & paſtorem, pro vt in noſtris inde confectis litteris plenius continetur apud ſedem prædictam paſtoris ſolatio deſtitutis, &c. Nos ad prouiſionem dictarum vnitarum Eccleſiarû felicem, &c. ne ipſæ vnitæ Eccleſiæ longa vacantes exponantur incommodis, &c. de eorumdẽ fratrum côſilio dicta auctoritate prouidemus, teque illis in Epiſcopum præficimus & Paſtorem curam & adminiſtrationem ipſarum vnitarum Eccleſiarum, &c. tibi in ſpiritualibus plenarie, &c. Dat. Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1575. VI. Idus Aprilis, Pontificatus N. anno. omnia verba hic non ponûtur breuitatis cauſa.
36 Aliquando huiuſmodi reſignatio Epiſcopatus fit,
quia obtinẽs Epiſcopatum vult viuere abſque labore
curæ animarum iuxta ea, quæ ſcripſi ſupra lib. 5. q. 5.
Quandoque quia transfertur ad aliam Eccleſiam.
Quandoque impetratur gratia vt côcedatur nepoti vel conſanguineo, vel alteri amico, & hæc fit vel cû reſeruatione fructuum, vel cum reſeruatione penſionis, vt ex ſequentibus ſchedulis propoſitis in Côciſtorio ſecreto coram Sanctiſſ. & Cardin. apparebit.
Beatiſſime Pater, Vacat Eccleſia Narbonen. per ceſ-
37 ſionem Illuſtriſſ. & Reuerendiſſ. Cardinalis de Gioioſa
& ad eam nominat Rex Chriſtianiſſ. R. D. Ramundum
Epiſcopum Hemaulen. vt a vinculo quo Eccleſiæ
Hemaulen. tenetur abſoluatur, & ad prædictam Eccleſiam
transferatur.
38 Eccleſia Narbonen. eſt Archiepiſcopalis ſub inuo
catione Sanctorum Iuſti & Paſtoris, & habet quinq;
dignitates, nempe tres Archidiaconatus, vnam cantoriam
& vnam ſubcantoriam, & viginti canonicatus,
cum ornamentis & aliis rebus ad diuinum cultum neceſſarijs,

ceſſariis, dictus D. transferendus vt conſtat ex duobus
proceſſibus ab Illuſtriſſimis, & Reuerendiſſimis DD
meis capitibus ordinum & a me ſubſcriptis, cum olim
profeſſus fuiſſet ordinem fratrum prædicatorum fa-
ctus eſt poſtea Epiſcopus Hemauſen. & eſt præditus
omnibus qualitatibus quæ a ſacris canonibus & a ſa-
croſancta ſynodo Tridentina requiruntur, nempe
natus in legitimo matrimonio, ætatis annorum. 65.
Catholicus nulla hæreſis labe pollutus immo religio-
nis Catholicæ acerrimus defenſor, vitæ exemplaris, &
egregius verbi Dei concionator emiſit profeſſionẽ
fidei iuxta articulos, fructus taxantur Florenis nouẽ
millibus, & reducuntur.

Supplicatur pro tranſlatione cum reſeruatione fru-
ctuum pro dicto Illuſtriſſ. & Reuerendiſſimo D. Car
dinali cedente, demptis ſcutis mille & quingentis pro
eadem Domino transferendo.

Et hanc propoſitionem fecit Illuſtriſſ. & Reueren
diſſ. Cardinalis Conſentinus.

Beatiſſime Pater, Vacat Eccleſia Cæſenaten. per re
ſignationem in manibus Sanctitatis ſuæ factam a R.
P. D. Odoardo vltimo eius Epiſcopo.

Eidem Eccleſiæ præficiendus eſt R. D. Camillus.
Goalandrus Piſanus, qui eiuſdem Eccleſiæ præpoſi-
tus & Vicarius etiam fuit, qui vt conſtat ex proceſſu
coram me confecto, & a Reuerendiſſ. D D. meis Ca-
pitibus ordinum ſubſcripto, Natalibus, morib. qualita
tib. a Trid. Conc. requiſitis ſatis ſuperq. eſt commen-
39 datus. Eccleſia † Cæſenaten. eſt in Romandiola ſub in
uocatione ſancti Ioannis Baptiſtæ habet duas digni-
tates, præpoſituram & Archidiaconatum cum vun-
decim Canonicis & triginta Capellanis, & ſatis inſtru
cta ſupellectili ad diuinum cultum neceſſaria, ædes
Epiſcopales haud incommodas & diœceſim medio-
crem.

Eius fructus in libris Cameræ ad centum quinqua
ginta taxati ſunt, tamen verum valorem annuum con
ficiunt ſummam 1600. ſcutorum illius monetæ, ſuppli
catur pro expeditione cum reſeruatione fructuum ꝓ
D. Reſignante, deductis tamen mille pro Epiſcopo, &
cum retentione compatibilium. Et hanc Eccleſiã in
Conſiſtorio propoſuit Cardinalis Carafa.

40 Beatiſſime Pater, Vacat Eccleſia Maſſan. per reſi-
gnationem R. P. D. Vincentij Caſalis eiuſdem vltimi
poſſeſſoris in perſonam R. P. D. Achillis Sergardij, æ
tatis 50. annorum, ex legitimo matrimonio procrea
ti, in quo etiam concurrunt omnes qualitates a ſacris
Canonibus, & Conc. Trid. requiſitæ.

41 Dicta Eccleſia † ſita eſt in prouincia Tuſciæ ſtatus
Sereniſſ. Magni Ducis ſub Dominio & Metropoli.
Senen. ac ſub inuocatione B. Mariæ Virginis, & S. Cer
bonij Epiſcopi, cuius corpus in eadem Eccleſia cum
maxima veneratione aſſeruatur, in ea ſunt dignitas
Archipresbyteratus, ſeptem Canonici, habitatio pro
Epiſcopo, campanile cum campanis, chorus, & ſacri-
ſtia omnibus ad cultum diuinum neceſſariis ſatis or-
nata, diœceſis ampla in qua eſt præſertim inſula Iluæ.
Ciuitas eſt ſatis ampla, ſed paucos habet habitatores
ob prauum aerem, fructus Eccleſiæ in libris Came-
ræ taxati erãt Floreni 300. ſed anno. 1570. in quo fuit
de ea prouiſus D. Antoninus de Angelis fuerunt re-
ducti ad 200. ob diſmembrationem factam a ſanctiſ-
ſimo 2000. duc. redituum ſuper Fodinis Aluminum,
communiter dicti fructus aſcendunt hodie ad 1200.
aureos, ſuper quibus reſeruatur annua penſio 300.
ſcut. auri pro expeditione cum reſeruatione nominis
denominationis, & Compatibilium. Et hanc propoſi
tionem fecit Cardinalis Aſculanus nomine Cardina-
lis Alexandrini. Beatiſſime Pater, vacat Eccleſia Mel-
phien. & Rapollen. illi vnita per regiminis ceſſionem
à R. Patre Gaſpare illius vltimo Epiſcopo factam va
cantem in perſonam R. D. Horatij Celſi Canonici.
Baſilicæ S. Petri de vrbe ac commendatarij Monaſte
rij S. Mariæ, ac S. Stephani de plano ordinis S. Bendi-
cti Marſican. Diœceſis.

Ciuitas Melphien. eſt in regno Neapolitano in ꝓ-
uincia Baſilicatę. In ea eſt Cathedralis Eccleſia in qua
ſunt quatuor dignitates videlicet Cãtoratus, primice
riatus, Vicecantoratus, & Theſaureatus. XII. Canoni
catus 25. portionarij, atque plurimi alij beneficiati. Di
42 cta † Eccleſia nullam Metropo. cognoſcit, ſed eſt im-
mediate ſubiecta in ſpiritualibus ſanctæ Sedi Apoſto
licæ. Habet Eccleſia Cathedralis ad cultum. diuinum
neceſſaria. Diœceſis eſt mediocris ampla, in qua ſunt
plura Oppida & Caſtra, fructus menſę Epiſcopalis vna
cum vnitis in libris cameræ taxati reperiuntur ad flo
renos 500. & communiter dicuntur aſcendere ad ſex
millia ducatorum monetæ illius regni ſuper quibus
penſio antiqua 500. ducatorum de Camera D. Vincẽ
tio Carafæ reſeruata exiſtit.

Reuerend. D. Promouendus eſt de nobili familia
vrbis, ex legitimo matrimonio natus, annum agẽs cir
citer. 39. in ſacris etiam preſbyteratus ordinibus con-
ſtitutus, in vtroque iure Doctor, vitæ ac morum pro
bitate & idonietate ad regendam Eccleſiam fide di-
gnorum teſtimonio commendatus, eſt que præditus
cæteris qualitatibus à ſacro Concilio Tridentino re
quiſitis.

Emiſit profeſſionem fidei iuxta articulos a ꝑdicta
ſede traditos, quæ quidem omnia conſtant ex proceſ
ſu coram me habito ac a Reuerendiſſ. DD. meis capi
tibus ordinum ſubſcripto. Quare ſupplicatur pro ex
peditione cum retentione denominationis dictę Ec
cleſiæ, ac reſeruatione penſionis annuæ 2600. ſcuto-
rum monetæ exemptæ ab omni impoſitione pro præ
dicto R. D. Gaſpare cedente. & hanc propoſitionem
fecit Ampliſſ. Card. Coſentinus.

Aliquando autem fructus, aut penſio non reſer-
uatur in Conſiſtorio, ſed fit motus proprius ad par-
tem, quẽ incipit, Cum hodie, &c.

* Et ita de ſtilo* obſeruatur multoties, &c.

Notandum tamen eſt, quod huiuſmodi renuncia-
43 tio fit dupliciter † nam quandoq. Epiſcopus renunciat
loco & dignitati c. 1. verſ. reſpondemus de ordinatis
ab Epiſcopo qui renunciauit Epiſcop. Renunciatur
44 loco quoties renunciatur † ciuitas, nempe cura & ad
miniſtratio illius Eccleſiæ c. ad ſupplicationem de re
nunc. & hoc caſu per talem renunciationem nõ amit
titur dignitas, quare renuncians poteſt appellari Epiſ
* 45 copus, immo ex ſtilo* conceditur † etiam denomina-
tio, vt poſſit denominari Epiſcopus illius Eccleſiæ,
quam renunciauit, vt quotidie de ſtylo in Curia vide
* mus, & ita* communiter ſolent Epiſcopi renunciare.

Quandoq. vero fit renunciatio loci & dignitatis,
quoties non ſolum renũcians amittit Eccleſiam, ſed
46 etiam dignitatem † & huiuſmodi renunciatio fit pro-
pter crimen vt tradit Abb.* communiter receptus in
dict. c. 1. nu. 8. de ordin. ab Epiſcop. qui renunc. Epiſc.
Maiol. de irregularit. lib. 3. cap. 6. num. 8. vt late dixi li.
1. q. 17.

Et ea quæ diximus de Epiſcopis procedunt in Ar
chiepiſcopis, Patriarchis, & cætera. namque hi
47 comprehenduntur ſub diſpoſitione † loquente de Epi
ſcopis ad not. in c. Cleros vbi Cardi. Alexan. colum. 4.
diſt.

diſt.21.Gl.in c.quia periculoſum de ſent. excomm.li.
6.vbi Gem.Franc.&*communiter alij, & nihil habent
48 plus,quam Epiſcopi in caſibus†à iure non expreſſis,vt
optime tradit Thom.de Tan. deciſ. vigeſimo primo.
in manuſcr.

Ex his enim,quæ diximus,infertur Reg.Cance.40.
49 ſub tit.de conſenſu†in reſignationibus, qua cauetur,
vt non expediantur litteræ niſi reſignantes coram Pa
pa præſtent conſenſum in Cancellaria,non habere lo
cum in prouiſionibus Epiſcopatus.&c.

Primo quia hæc regula fuit facta ad uitandas frau-
50 des,quæ poſſent†fieri,qa quis poſſet nomine alterius
porrigere ſupplicationem reſignationis & alium pri-
uare beneficijs Sarn.de publ reſign.q.7.n.3. & 4.Put.
51 dec.3.Alfonſ.li.3. nam conſenſus per †porrectionem
ſupplicationis ſufficiebat de iure cõmuni,Caſſad.dec.
1.de reg.Moedan.deciſ.60.conſenſus Creſcent. deci.
210.Conſenſus li.1.Put.dec.19.de renun. Guid.Bon.
dec.92.in manuſcr.ſed hæc fraus nõ poteſt cadere in
renunciatione Epiſcopatuum,cum huiuſmodi renun
52 ciationes fiant coram Papa†in Conſiſtorio præſenti-
bus Cardinalibus,arg.c.nobiliſſimus & ibi Præpoſit.
97.diſtinct.

Secundo,quia regula per prædicta requirit expreſ-
ſum conſenſum,& tamen expediuntur litteræ Epiſco
patuum vacantium per reſignationem ſine conſenſu
53 expreſſo reſignantium,†nam ſtatur ſimplici uerbo v-
nius Cardinalis reſignantis in Conſiſtorio nomine
Epiſcopi.

Tertio,quia regula diſponit quod præſentes in cu
ria debeant conſentire perſonaliter per ſe ipſos,& ta-
men in reſignationibus quę fiunt de Epiſcopatib.prę
54 ſentes in Curia non conſentiunt coram Papa,†ſed v-
nus Card.&c.vt dictum eſt, & ita obſeruat commu-
nis*ſtylus,quo fit,&c.

Quarto,quia regula loquitur de renunciatione be
neficij & tamen Epiſcopatus non comprehendit ſub
hoc nomine regulariter,vt alias dicemus.

Et quod hic etiam modus ſeruetur in Eccleſijs va
cantibus per obitum & tranſlationem, ſubijciam ali-
quas propoſitiones in eodem Conſiſt.factas.

55 Beatiſſime†Pater. Vacat Eccleſia Cathedralis ſub
inuocatione S.Mariæ Ciuitatis Aſſen per obitũ quõ
dam fratris Dominici de Ruuere illius ultimi poſſeſ-
ſoris prouidendus eſt R.P.D.Fran.Panicarola,de cu
ius idoneitate, & ſufficientia eſt publica vox & fama
& vrbi & alibi notiſſima & alias, vt per proceſſum fa-
ctum in electione ad Epiſcopatum Griſopolita.& ſic
in eo concurrunt omnes illæ qualitates requiſitæ a ſa
cro Concilio Trident.

56 Eccleſia†habet ampliam diœceſim & iuriſdictionẽ
temporalem & dignitates infraſcriptas, videlicet Ar-
chipresbyteratum,Præpoſituram & Cantorias, & Ca
nonicos treſdecim,& alia requiſita ad Eccleſiam Ca-
thed.Quare,&c.& hanc propoſitionem fecit Cardin.
Alexandrinus.

57 Beatiſſime†Pater;Vacat Eccleſia Metrop. Lancia-
nen.per tranſlationem R.D.Marij Bolognini ad Ec-
cleſiam Crotonien.promouẽdus eſt Pau. Taſſus à Se
ren.Rege Cath.præſentatus.

58 Ciuitas†Lancianen.eſt in prouincia Aprutina cite
riori ſub ditione eiuſdem Regis,eius Metrop. Eccle-
ſia ſub inuocatione Annunciationis glorioſ. Virg.ha
bet duas dignitates duodecim Canonicat',& duas Ca
pellanias,ac omnia neceſſaria,nullos,tamen habet ſuf
fraganeos. Domus Archiepiſcopi diſtat ab Eccleſia
fere 400.paſſibus,quæ tamen ſatis commoda exiſtit,
ſitit in ciuitate Lancianen.Parochiales octor.Mona
ſteria ſex regularium diuerſorum ordinum,& vnum
Monialium,anguſtam habet diœceſim, quæ quinque
tantum oppida & totidem villas continet.

Eius fructus taxantur in libris Cameræ ad Floren.
200.valor annuus aſcendit ad ducat.700. monetæ re-
gni Neapolitan.

R.P.D.Paulus promouendus eſt Neapolitan.ex le
gitimo matrimonio,Catholicis parentibus procrea-
tus,50.ætatis ſuæ annum excedit,à multis annis ſacer
dos,doctor in vtroque iure,Eccleſiæ Metropolitanæ
Canonicus,per triennium fuit Vicarius Archiepiſco-
pi Neapolitani,eſt ex iudicibus cauſarum appellatio-
num,& eſt idoneus qui Eccleſiæ Lancianẽ. præficia
tur.Emiſit fidei profeſſionẽ in manibus Nuntij Nea-
polit.coram quo fuit formatus proceſſus a Reueren-
diſs.DD.meis capitibus ordinũ, & à me approbatus
& ſubſcriptus;Supplicatur pro expeditione cum retẽ
tione compatibilium & canonicatus ad duos mẽſes,
& hanc Eccleſiam propoſuit Illuſtr.& Reuer. D.Al-
fonſus Card.Geſualdus.B

Beatiſs.Pater,Vacat Eccleſia del Cuzco in Indijs p
obitum Sebaſtiani illius vltimi Epiſcopi,ad quam Se-
reniſs.Hiſpaniarum Rex Catholicus,cui ius præſentã
di ad eandem pertinet,nominauit & præſentauit ad il
lam R.D.Greg.de Mõtaluo Epiſcopum de Iucatam
59 in eiſdem Indijs.Ciuitas†del Cuzco eſt in Indijs ſub
ditione eiuſdem Regis. Eius Eccleſia Cathedralis ſub
inuocatione aſſumptionis B.Mariæ habet dignitates,
canonicatus,& diœceſim diſtinctam, & eſt ſuffraga-
nea Eccleſiæ Ciuitatis Regum.Fructus reperiũtur ta-
xati in libris Cameræ ad Floren.33.

Dictus R.D.Gregorius promouendus Epiſcopus
de yucatan in eiſdem Indijs de legitimo matrimonio
procreatus annorũ 50.maior,à multis annis in ſacro
presbyteratus ordine conſtitutus,Theologus,vita &
moribus laudabilis,& habet denique omnia requiſita
à ſacra Tridentina ſynodo.Et quia de præſenti reperi
tur in eiſdem Indiis ſupplicamus receptionem profeſ
ſionis fidei ibidem cõmitti,ſcum decreto quod nõ an
te conſecrationem & profeſſionem illam emittere
teneatur.

In reliquis formatus fuit proceſſus corã R.D.Nũ-
tio ſuæ Sanctitatis in Hiſpaniarum regnis degente, p
Reuerendiſſimos DD. meos capita ordinum & me
ſubſcriptus.

Supplicatur pro expeditione.

Et hanc propoſitionem fecit Hippolytus Aldobrã
dinus Cardinalis ampliſſimus.

Beatiſſime Pater:Vacat Eccleſia Nouocomen. per
obitum R.D.Ioannis Antonij Vlpij illius ultimi Epi
ſcopi.

60 Dicta†Eccleſia ſub inuocatione aſſumptionis Bea
tæ Mariæ Virginis habet tres dignitates Archidiaco-
natum,Archipresbyteratum,& Præpoſituram, & de-
cem ſupra ſeptem Canonicatus cum totidem præbẽ
dis,eſtque ſuffraganea Patriarchatus Aquilegienſis,
ea inſuper eſt tota pariete marmore elegantique for-
ma conſtructa,vaſis aureis & argenteis ac paramentis
& ornamentis precioſis omnibuſque alijs ad diuinum
cultum neceſſarijs referta;in ea multa corpora & aliæ
Sanctorum reliquiæ debita cum veneratione aſſeruã-
tur;eius fructus taxati in libris Cameræ ad Flor. 800.
ſed ſecundum communem extimationem aſcendunt
ad circiter bis mille aureos monetæ Romanæ, graua
tur annua penſione ducatorum ducentorum auri in
auro,& alijs grauaminibus non paucis,uidelicet elee-

moſynarum

moſynarum à veteri cõſuetudine introductarũ, quæ non minoris ſunt trecentorum aureorũ. Epiſcopi Comenſes erant olim re ipſa Clauennæ Comites, nũc vero nomen tantum retinent. Promouendus ac transferendus eſt R. P. Felicianus Nenguarda Comen. diœceſis ord. Prædicatorum, ſacræ Theologiæ magiſter, omnibus à ſacris Canonibus & Concil. Trident. requiſitis abunde decoratus, prout notum eſt omnibus, & aliàs in eius promotione ad Scalen. & S. Agathę Gothorum Eccleſias, & nunc etiam per teſtes in curia examinatos probatum eſt, emiſit in manibus meis fidei profeſſionem iuxta articulos a S. Sede Apoſt. traditos.

Supplicatur itaque pro tranſlatione & expeditione cum reſeruatione nouæ penſionis D. Franciſco Lancellotio ciui Romano trecentorum aureorum monetæ Romanæ. quam propoſitionem fecit Ampliſſ. Cardin. Aſculanus.

Supra retulimus formam proceſſus conficiendi in Curia vel extra promouendi ad aliquam Eccleſiam. Metropolitanam, aut Cathedralem vel monaſterium, iuxta præſcriptum Concilij Lateranẽ. ſub Iulio II. & Leone X. ſum. Pontificibus, & Cõcil. Tridẽt. ſub Paulo III. & Pio IV. etiam ſummis Pontificibus, ac communem vſum, ſed quia experientia docuit multos fuiſſe promotos, cum non haberent qualitates requiſitas a iure Pontificio & Oecumenicis Conciliis deficiente vita, moribus, vel doctrina, aut prudentia, quod q̃ mali exempli ſit nemo eſt qui ignoret, cum certum ſit gregis ſalutem magnopere ex boni paſtoris præſtanti vita & doctrina: etſi in quibuſuis Eccleſiæ gradibus & miniſtris curandum eſt tales eligi, qui religione, & ſanctitate fideles ædificent, multo certe magis elaborandum eſt, ne in eius electione erretur, qui ſupra omnes gradus conſtituitur c. cum cap. 33. q. 5. c. vnico. §. ad exhibendum de ſacr. vnct. cui tamquam ſeruo fideli & prudenti totius familiæ cura traditur, qui ad omnem virtutem & mandatorum Dei obſeruantiam aliorũ forma eſſe debet D. Thom. 2. 2. q. 185. ar. 5. & ibi Caietan. Turr. Cremat. in c. pueris in princ. 7. q. 1. Præpoſit. in c. accuſatio 2. q. 7. Late Gig. de reſid. Epiſc. c. 14. Ideo S. D. N. Greg. XIIII. volens huic rei remedium adhibere, negotium examinandum cõmiſit ſex Cardinalibus pietate, prudentia & doctrina inſignib. qui omnibus circũſtantiis examinatis, illiſq. relatis ſuę Beatitudini, ſãctitas ſua die 15. Maij 1591. in ſuo Conſiſtorio ſecreto publicauit ſuper hoc conſtitutionẽ, quam extrauagantem, quia materia eſt exemplaris & vtilis, libenter hic ponerem, & interpetrarer, ſi antea fuiſſet pulicata, ſed quia dum hæc queſſio imprimeretur, emanauit, ideo eius tenorem tantũ, &

61 ſummarium ſubiicere placuit, eam diuidendo in capita pro maiori intelligentia.

1 Cum inquiſitio extra Romanam Curiam facienda erit, a ſedis Apoſtolicæ Legatis ſeu Nuntiis prouinciarum in locis, in quibus commorantur, aut Epiſcopo perſonæ promouendæ ordinario, eoq. deficiente ordinarij viciniorib. prout a ſacro Cõc. Trid. ſtatutũ fuit omnino fieri debeat, nec alij talem ſibi arrogent facultatem, niſi Papa per ſpeciale mandatum alteri demandauerit.

2 Intercedente conſanguinitate aut affinitate vſque ad tertium gradum inter eum, ad quem iuxta præſcriptam formam inquiſitio pertinet, & perſonam promouendam, tunc inquiſitio dictę perſonæ promouendæ ad proxime ſequentem ipſo iure deuoluatur, vt omnis ſuſpicio carnalis affectus a tranſacto negotio repellatur, hoc eſt, ſi legatus ob hanc cauſam excludendus erit, ad Nuntium facultas tranſit, ſi Nuncius, ad ordinarium, ſi ordinarius, ad viciniorem ordinariũ inquiſitionis officium defertur.

3 In proceſſu conficiendo in curia, facultas ſpectat vel ad eos Cardinales, qui a ſum. Pontifice ad hoc eliguntur, vel ad Cardinales Protectores regnorum, in quibus Eccleſiæ ipſæ cõſiſtunt, ſi ad ipſorũ protectionem dictæ Eccleſiæ prouidendæ pertinebunt.

4 Si Epiſcopus vel Archiepiſcopus extra Romanam Curiam exiſtens transferendus erit ex aliqua graui & iuſta cauſa, deficientibus Legato vel Nuntio, inquiſitio ſpectabit ad Metropolitanũ, ſi Epiſcopus, ad ſuffraganeum ad ſuffraganeum vero antiquiorem reſidẽtem, ſi Metropolitanus, transferetur.

5 Legati, Cardinales, Nuntij, Archiepiſcopi, Epiſcopi, qui proceſſum debent conficere, per ſe ipſos hoc faciant, non tamen per Vicelegatos, Auditores, & Vicarios, aut alios miniſtros, poſſunt tamen ab huiuſmodi perſonis, aliiſque viris peritis adiuuari.

6 Si inquirens ob locorum diſtantiam ſuper aliquo articulo teſtes examinare per ſe ipſum non poterit, licebit & alteri perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ articulum illum, non autem vniuerſam inquiſitionem ſubdelegare.

7 Inquiſitor articulos & teſtes non a perſona promouenda oblatos recipiat, ſed illos teſtes ex officio vocet, & quos de qualitatibus promouẽdi ſyncerum ac fidele teſtimonium daturos etiam exiſtimet, & illos ſuper articulis ex ſuo officio cõponendis examinet.

8 Vt inquiſitio facilius & plenius perfici queat, vtile erit vt inquiſitor vel a promouẽdo vel ab alio cõfici curet ſchedulam, in qua ſint ordine deſcripta, nomen promouendi, cognomen, patria, parẽtes, ordo, gradus profeſſio, functio (ſi quam is forte exercuit) loca, in quibus aut Theologiæ, aut iuri canonico operam dedit, aut longo tempore verſatus fuerit, denique amici familiares, qui tam ipſum, quam parentes eius intime norint.

9 Quod ſi promouendus iura aliqua exhibere voluerit, vnde ipſius ætas, gradus, dignitas, ſacri ordines, aut aliquid eiuſmodi comprobetur, admittantur, dictaq. iura in proceſſu inſerantur, modo iura huiuſmodi ſint publica ſeu authentica.

10 Ad perhibendum teſtimonium in negotio inquiſitionis non qualibet perſona indiſtincte recipiatur, ſed viri tantum graues, probi, prudẽtes, docti, qui de qualitatibus promouendorum iudicium ferre queant, ac ſyncerum & fidele teſtimonium dare velint, proinde tam cognati ac nimium familiares, quam inimici, atq; ęmuli excludendi erunt.

11 Teſtes ſeorſim & ſigillatim examinandi erunt, etſi ſi expediens aliquando erit, reducetur eis per inquirẽtem ad memoriam ius iuramenti, ac grauitas periurij.

12 Qualitates teſtium inquirens cognoſcere ſtudebit & potiſſimum quam ſint ad promouendos affecti, ac dabit operam, vt, quo ad eius fieri poterit, exprimantur ea omnia, quæ ad inquiſitionem facere videbuntur.

13 Quod licet qualitates omnes promouendorum in canonibus & decretis conciliorum contentæ, probe cognitę eſſe debent ijs quibus inquiſitio demandata eſt, quales ſunt natum eſſe ex legitimo matrimonio, & parentibus catholicis, annum trigeſimum expleuiſſe, ſacris ordinibus ſaltem ante ſex menſes initiatum eſſe, gradũ doctoratus, aut licentiæ in Theologia vel iure canonico, aut publicæ alicuius Academiæ teſtimonium obtinuiſſe, quo ad alios docendos idoneum

eſſe de-

eſſe declaretur, in Eccleſiaſticia functionibus diu eſſe verſatum præditum eſſe fidei puritate, innocentia vitæ, prudentia, vſu rerum, integra fama, tamen circa doctrinam peculiaris diligentia adhibenda erit.

14 Priuilegium doctoratus aut licentiaturæ, vel publicæ Academię teſtimonium nemini ſuffragetur, ſed de eorum etiam doctrina diligenter inquiratur, niſi ex aliqua publica functione notorium eſſet.

15 Inquiſitio de doctrina ita facienda erit, vt quibus in locis, quanto tempore, & quo fructu Theologiæ vel iuri canonico promouendus operam dederit, cognoſcatur.

16 In illis vero prouincijs in quibus nulla ſint ſtudia generalia, neque vllæ publicæ ſcholæ, neque vſus hēt vt qui ſtudijs operam nauant vllis doctoratus, aut licētię inſignibus decorentur, declarat ſufficere, ſi teſtimonio virorum grauium, & ſacræ Theologiæ, vel iuris canonici peritorum conſtet promouendos, altera dictarum ſcientiarum pollere, vt idonei ſint ad ea docenda, quæ populum Chriſtianū ſcire oportet, ac muneri ſibi iniuncto valeant ſatisfacere.

17 Teſtes verò eiuſmodi deponere teneantur de certa cauſa ſcientiæ ex eo quod dictos promouendos ſpecimen, ſeu doctrinæ publicè vel priuatim dediſſe cognouerint.

18 Quo verò ad regulares ad Cathedrales promouendos, in quibus Concilium Tridentinū ſtatuit, vt à ſuis ſuperioribus ſufficientis doctrinæ teſtimonium habeant, declarat nomine ſuperiorum eos dumtaxat intelligendos eſſe qui ſupremam in ordinibus regularium poteſtatem habent, ſiue ij generales magiſtri, aut miniſtri, aut præpoſiti, ſiue definitores, aut viſitatores capitulum generale repræſentantes, ſiue alij quocumque vocabulo nominentur, & in eorum abſentia ipſorum Vicarij, ſeu commiſſarij generales, vel in Romana Curia Procuratores generales ſuccedere. Et nihilominus præter dictorum ſuperiorum teſtimoniū, qui fidem faciant eiuſmodi regulares ad alios docēdos idoneos eſſe, mandat ea ſeruari quę de ijs proximè dictum fuit qui publicum ſuæ doctrinæ ab aliqua Academia teſtimonium habeant.

19 Poſt inquiſitionem de vita & moribus alijſque neceſſarijs qualitatibus, profeſſionem fidei fieri mādat, quæ ab eo dumtaxat recipiatur, ad quem de iure inquiſitio pertinebit coram Notario publico, ac teſtibus, ac eam ſic admiſſam propriæ manus ſubſcriptione teſtabitur.

20 Is quoque qui profeſſionem huiuſmodi fecerit in eo loco, vbi proprium nomen profitentis exprimi ſolet, nomen ſuum manu propria adſcribet, & de his omnibus Notarius publicus præſentibus teſtibus roget, & inſtrumentum cum omnibus ſolemnitatibus requiſitis conficiatur, quod vna cum proceſſu examinis, & inquiſitionis in authenticam formam redactū, ad ſanctam ſedem, vt concilium ſtatuit, quam primum clauſum & obſignatum tranſmittatur.

21 Profeſſio fidei ijſdem omnino verbis ac ſententijs deſcripta ſit ut in conſtitutione fel. recor. Pij IIII. continetur.

22 Prælatus qui inquiſitionem extra Curiam fecit per litteras ſeparatas, ſimul tamen cum proceſſu mittendas, vel per ſubſcriptionem proceſſus, ſignificet quanta fides teſtibus ac ſcripturis productis ſuo iudicio habenda ſit.

23 Proceſſus ad Curiam tranſmiſſi à Cardinali cui proponendi munus incumbit, & à capitibus in quolibet ordine antiquioribus Cardinalibus, vt moris eſt iuxta formam Concilij Trident. ſubſcribentur & expedientur.

24 Promouendus pręſens in Curia omnes Cardinales ſiue maiorem partem collegij adire debet, vt oculata fide quantum ad eius perſonam attinet cognoſcere poſſint, iuxta formam Concilij Lateranen.

25 Hæc omnia, quæ de promouendus ad Cathedrales dicta ſunt, in eorum etiam promotione ſeruari debent qui nominati, pręſentati, aut electi fuerint ad Abbatias, Prioratus, monaſteria, aut aliorum regulariū præfecturas, de quibus conſiſtorialiter prouideri ſolet, atque ijs præſertim quibus annexa eſt in populum iuriſdictio ſpiritualis uel temporalis, excepta tamen ætate, circa quam nihil innouat.

26 Inquiſitio facienda erit de doctrina nominatorū ad Abbatias & monaſteria, vt ſupra, ad hoc, vt ſumm. Pontifex habita informatione per proceſſum, qui ab inquirente tranſmittetur, certo ſtatuere poſſit, an perſona promouenda ſit talis, qualem dignitas illa exigit & requirit.

27 Hortatur poſtea in fine Sum. Pontifex in dicta conſtitutione ac monet omnes, qui in ſancta ſede Apoſtolica jus nominandi, præſentandi, vel eligendi Epiſcopos habent, vt ſerio apud ſe cogitent, quanti momenti ſit hoc negocium, & ideo non precibus aut humano affectu vel ambientium cupiditatibus ſe moueāt, Ac hortatur ut eligendi ad præfecturas regulares eundem ordinem ſint antea profeſſi & in eo ſatis diu laudabiliter verſati. Et inſuper admonet omnes, qui vel examinando, vel inquirendo, vel teſtimonium ferendo operam ſuam pręſtabunt, ut in hoc negocio verſentur ea fide & diligentia, vt à Deo & à Rom. Pontif. laudem expectare ualeant, alioquin ſciant non euaſuros Apoſtolicæ ſedis cenſuram.

Quapropter neceſſarium erit hanc formam ſeruare tam in proceſſis conficiendis in curia, quam extra.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia conſiſtorialia quæ.*
2 *Beneficia ſcripta in libris cameræ ſunt conſiſtorialia.*
3 *Beneficia quæ prouidentur in Conſiſtorio ſunt conſiſtorialia.*
4 *In prouiſionibus, quæ fiunt in Cōſiſtorio de beneficiis conſiſtorialibus formatur proceſſus.*
5 *Vbi adeſt eadem ratio dicitur comprehenſio.*
6 *Forma ſchedulæ propoſitionis beneficij conſiſtoralis per ceſſionem.*
7 *Forma ſchedulæ propoſitionis beneficij conſiſtorialis per obitum.*
8 *De conſiſtoralibus, vt plurimum, Papa prouidet extra Conſiſtorium.*

QVAERTIO SEXTA.

SExto quæro, quomodo debeat fieri renunciatio beneficiorum conſiſtorialium? quæ ſint beneficia cōſiſtorialia ſupra declaraui
1 lib. 2. q. 2. nam reperiūtur in duplici genere: quædam quæ appellantur conſiſtorialia, quæ reperiuntur ſcripta &
2 annotata in libris Cameræ inter conſiſtorialia, ſed de illis ex conſuetudine

ne nõ prouidetur conſiſtorialiter, vt tradit Caputaq. deciſ. 17. & deciſ. 19. lib. 1. in manuſcri. & de his ſit idē iudic unquod de ceteris alijs beneficijs de quibus di cetur infra ſi q. q.

Alia ſunt conciſtorialia, de quibus. Papa diſponit
3 in Conciſtorio ſecreto pręſentibus Cardinalibus, Re buff. ſuper concordant. ad Prælat. nomine facien. verſ. conciſtorialiter, Petr. Gregor. Syntag. iur. li. 15. c. 4. n. 14. Mandoſ. de annal. q. 16. nu. 2. vt ſunt abbatię & mo
4 naſteria, & in his etiam requiritur, vt formetur proceſſus ſuper qualitatibus promouendi iuxta diſpoſitionem editam in Concil. Lateran. ſ. ſub Leone X. vt patet in conſtitutione x 1. incip. ſupnæ eiuſdem Leonis de qua ſupra, quæ conſtitutio, vt ex verbis patet, loquitur etiam de Abbatibus, ſeu monaſterijs, & licet tex. in cap. 1. Concil. Tridentini ſeſſ. 24. de reform. nō loquatur in his conciſtorialibus, ſed tantum de epiſcopatibus, tamen ratio, ex qua illud ibi ſtatutum eſt, vi-
5 get etiam hoc caſu, vnde videtur huiuſmodi caſus cō prehenſus ibi l. his ſoli. C. de reuocan. donat. Dec. in c. at ſi clerici. §. de adulterijs num. 18. de iudic. & in cap. 2. requiris n. 2. de appell. & conſ. 284. col. 2. Card. Pariſ. conſ. 83. nu. 21. vol. 3. & conſ. 69. n. etiam 3. vol. 4. Cra uet. conſ. 118. num. 15. Et ita ſeruatur* de ſtilo, adeo quod omnia fere requiſita in promotionibus ad Epiſcopatum per tranſlationem, priuationem, & mortē, ac ceſſionem habent locum in promotionibus ad Cō ciſtorialia, ideoque eodem modo formatur proceſſus & fit expeditio, & ita intelligendus eſt Staphil. de litte. grat. §. dicendum num. 67. verſ. quia, dum ſcribit beneficia conciſtorialia eſſe in Conciſtorio renunciand, idque etiam ex Conſtitutione S. D. N. Gregorij. XIII. de qua in fine præcedentis quæſt. probatur expreſſe, & qualitates ibi poſitę ſunt ſeruandæ. Et forma ſchedulæ hæc eſt.

6 Beatiſſime Pater, Vacat monaſterium Beatæ Mariæ de Soiaco Ciſtercin. ordinis Senonen. diœceſis p ceſſionem commendæ D. Gamberti Geulrum.

Ad illud nominat Rex Chriſtianiſſimus D. Palamedem Fondriam clericum Antiſiodoren. diœceſis, cui dictum monaſterium commendetur.

Dictus D. Palamedes, vt ex proceſſu coram Vicario Epiſcopi Pariſien. formato, eſt ex nobili genere ex legitimo matrimonio natus, ætate 35. annorum, catholicus, nulla hæreſis labe pollutus. bene moratus, litterarum Grecarum & Latinarum peritus, & Regis Chriſtiani in Curia Parlamenti Pariſien. Conſiliarius emiſit pfeſſionem fidei iuxta articulos a ſede Apoſt. traditos.

Fructus taxantur floren. 500. & reducuntur. ſupplicatur pro expeditione.

Et hoc monaſterium fuit in Conciſtorio propoſitum per Illuſtriſſ. & Reuerendiſſ. D. Franciſcum Cardinalem de Gioiola ampliſſimum protectorem Galliç, & ita ſeruatur in vacantibus per obitum, vt ex hoc exemplo apprehendi poteſt. Exemplum.

7 Beatiſſime Pater, Vacat monaſterium ſanctorum Petri & Pauli dell'Itala ordinis ſancti Baſilij diœceſis Meſſanen. ceſſante commenda per obitum Antonij. Cardinalis Granuellani in perſonam Reuerendiſſ. D. Ioannis Vincentij S. R. E. Cardinalis Gonzagæ, & ordinis Hieroſolymit. profeſſi, a Sereniſſ. Rege Catholico, de cuius iure patronatus ex priuilegio Apoſtolico ex iſtit, præſentati.

Monaſterium eſt egregie conſtructum, & adeſt habitatio pro Abbate, & conuentus, in quo degūt circiter decē Monachi eiuſdem ordinis, inter quos vnus eſt Prior, quibus Abbas victum ſubminiſtrat, Eccleſia habet omnia paramenta ad cultum diuinum neceſſaria. & Abbas pro tēpore exiſtens, exercet iuriſdictionem etiam temporalem tam in dicto loco della Itala, qui facit focularia circiter 250. quam etiam in aho oppido nuncupato Ali, qui facit circiter. 500. focularia.

Monaſterium eſt taxatum ad floren. 150. in libris. Cameræ, valor annuus aſcendit ad ducat. auri circiter 280. cum reſeruatione penſionis mille ſcutorum pro perſonis nominandis. Et hoc monaſterium propoſuit Illuſtriſſ. & Reuerendiſſ. D. Gabriel Palæotus Cardinalis ampliſſimus.

Verum etiam horum conciſtorialium, quæ ſolent & debent prouideri in Conciſtorio, Sūmus Pontifex
8 vt plurimum quoties admittit renunciationem illorū de eis prouidet, vt de alijs beneficijs extra Conciſto-
* rium, vt multoties* vidi ſeruari, ac practicari, & ita au
* diui* communiter ſeruari a practicis expeditoribus, cum clauſula tamen, ac ſi conciſtorialiter &c.

S V M M A R I V M.

1 *Beneficia non conciſtorialia poſſunt reſignari coram Papa, & ordinarijs.*
2 *Papa poteſt recipere renunciationem omnium beneficiorum exiſtentium vbique.*
3 *Reſignationes recipere eſt iuriſdictionis.*
4 *Papa dominus & ordinarius cunctorum.*
5 *Papa eſt Epiſcopus vniuerſalis Eccleſiæ.*
6 *Papa eſt vicarius Dei.*
7 *Papa eſt ſucceſſor Petri.*
8 *Papa in beneficialibus liberam habet poteſtatem.*
9 *Ordinarius recipit reſignationes beneficiorum exiſtētium in ſua diœceſi.*
10 *Papa poteſt recipere reſignationes omnium etiam habentium dignitatem.*
11 *Papa admittit reſignationes in fauorem, & cum reſeruationibus.*
12 *Reſignatio ad fauorem non poteſt fieri coram ordinario,*
13 *Reſignatio reſeruatis fructibus non poteſt fieri coram ordinario.*
14 *Reſignatio reſeruata penſione non poteſt fieri coram ordinario.*
15 *Ordinarius non poteſt admittere reſignationes limitate ad tempus.*
16 *Reſignationes coram Papa fiunt per ſupplicationem.*
17 *Renunciatio eſt illa, quæ in ſupplicatione continetur.*
18 *Litteræ expediuntur ſuper ſupplicatione extenſo conſenſu a tergo.*
19 *Supplicatio fit a copiſtis in medietate folij.*
20 *Supplicatio porrigitur Datario, & reuidetur &c.*
21 *Papa ſignat ſupplicationes, fiat vt petitur, cum littera nominis proprij.*
22 *Supplicatio per quas manus tranſeat.*
23 *Cardinalis cum eſt Datarius ſubſcribit pro Dat.*
24 *Conſenſus vbi præſtetur & notetur.*
25 *Supplicatio reſignationis aliquando ſignatur a Cardinali Præfecto Signaturæ gratiæ.*
26 *Cardinalis Præfectus Signaturæ gratiæ quomodo ſignet.*
27 *Cardinalis Pariſius fuit Præfectus Signaturę gratiæ*
28 *Forma ſupplicationis renunciationis in fauorem, & num. 31.*
29 *Forma ſupplicationis reſignationis ſignata per Cardinalem Præfectum Signaturæ gratiæ.*

30 Forma

30 *Forma ſupplicationis reſignationis ſignatæ per Prælatum deputatum.*
32 *Supplicatio fit in papyro.*
33 *Diœceſis ponitur in ſupplicatione in medio capitis.*
34 *Diœceſis, vbi ſitum eſt beneficium ponitur in ſupplicatione reſignationis.*
35 *Diœceſis reſignantis & reſignatarij ponitur in corpore ſupplicationis.*
36 *Tempore Gregorij XIII. cœpit non poni in ſupplicatione verbum in fauorem.*
37 *Papa confert beneficiũ reſignatario ad preces ipſius.*
38 *Reſignatarius habet ius a Papa & non a reſignante, & nu. 92.*
39 *In ſupplicatione licet dicatur, quod renunciat ſimpliciter, tamen videtur in fauorem.*
40 *Reſignatio conditionalis, in qua vnus renunciat, alter ſupplicat, licet non dicatur in fauorem.*
41 *Papa vocatur Beatiſſimus.*
42 *Papa pater omnium.*
43 *Supplicatio debet eſſe deuota.*
44 *Nomen ſupplicantis exprimendum.*
45 *In impetrationibus exprimendus clericatus.*
45 *Diœceſis ſupplicantis exprimenda.*
47 *Reſignatio illius qui non habet vnde viuere, nõ admittitur, niſi ſit ſimplex clericus.*
48 *Beneficium, ad cuius titulum quis eſt ordinatus, neceſſario exprimendum.*
49 *Qualitas beneficij exprimenda in ſupplicatione.*
50 *Nomen Sancti beneficij exprimendum in ſupplicatione.*
51 *Locus, vbi ſitum eſt beneficium debet, exprimi in ſupplicatione.*
52 *Diœceſis, vbi ſitum eſt beneficium, exprimenda in ſupplicatione.*
53 *Non poteſt fieri reſignatio de beneficio, quod non habetur.*
54 *Priuatio præſupponit habitum.*
55 *Reſignatio in Curia fit in manibus Papæ.*
56 *Reſignatio debet fieri ſponte & libere.*
57 *Reſignatio debet fieri deliberate.*
58 *Reſignatio fit de præſenti.*
59 *Supplicatio debet eſſe humilis.*
60 *Supplicatio debet fieri vt petenti proſit.*
61 *Reſignatarius in ſupplicatione petit admiſſionem, & collationem.*
62 *Alio tempore reſignans ſupplicabat pro collatione.*
63 *Valor beneficij exprimi debet in ſupplicatione.*
64 *Per clauſulam, ſiue alio quouis modo, venit omnis vacandi modus.*
65 *Verba aut ex alterius perſona quid comprehendant.*
66 *Verba apponi ſolita in ſupplicatione, ſeu per liberam reſignationem, quid importent.*
67 *Verba poſita in ſupplicatione per aſſecutionem, quid importent.*
68 *Verba etiam ſi deuol. poſita in ſupplicatione reſignationis, quid ſignificent.*
69 *In reſignatione aliquando datur clauſula cum extinctione litis.*
70 *In concluſione ſupplicationis quid petatur.*
71 *Clauſula in fine poſita refertur ad omnia præcedentia.*
72 *Papa ſignat gratias per, fiat, exemplo Dei.*
73 *Verbum fieri ſignificat gratiam de præſenti.*
74 *Gratia eſt perfecta cum eſt ſignata.*
75 *Solus Papa ſignat verbum fiat.*
76 *Signatura per fiat dicitur latior & fauorabilior.*
77 *Signatura per fiat præfertur ſignaturæ per conceſſum & num 82.*
78 *Papa ſignat ſupplicationes in camera præſente Datario.*
79 *Cardinalis præfectus ſignaturę ſignat ſupplicationes vel conceſſum.*
80 *Cardinalis cur ſignet ſupplicationes & dicat in præſentia Papæ.*
81 *In præſentia Papæ dicitur fieri quod fit in palatio.*
83 *Regula de ſignatura per fiat habet locum in ſupplicatione reſignationis.*
84 *Verba ſuper quocumque ſunt admodum generalia.*
85 *Regulæ de ſignatura per fiat exempla.*
86 *In reſignatione conditionali attenditur ſupplicatio, ſuper qua præſtitus eſt conſenſus.*
87 *Reſignans poteſt præſtare conſenſum ſecundæ ſupplicationi.*
88 *Secundus reſignatarius præfertur primo, cum in ſua gratia fuit præſtitus conſenſus.*
89 *Licita eſt pœnitentia donec extendatur conſenſus.*
90 *Semel reſignans non poteſt amplius reſignare.*
91 *Reſignans bis tenetur crimine ſtellionatus, & quomodo procedat.*
93 *Reſignans poteſt ſimpliciter conſentire, quamuis ſupplicatio ſit ſignata reſeruatis fructibus.*
94 *Verba ſecundæ partis ſupplicationis explicantur remiſſiue.*
95 *Forma ſupplicationis reſignationis cum reſeruatione penſionis.*
96 *Forma ſupplicationis reſignationis cum reſeruatione fructuum.*
97 *Clauſula & non alias &c. apponitur in reſignatione cum reſeruatione.*
98 *Clauſula & non alias &c. induciт conditionem.*
99 *Renuncians cum reſeruatione non dicitur ius abdicare, niſi cum illa reſeruatione.*
100 *In ſupplicatione reſignationis vterque ſupplicat.*
101 *Verbum ſupplicant poſitum in ſupplicatione reſignationis ſtat diſtributiue.*
102 *Promoti ad incompatibilia renunciant ſimpliciter.*
103 *Forma ſupplicationis reſignationis ſimplicis abſque prouiſione.*
104 *Reſignatio ſimplex de raro fit in manibus Papæ.*
105 *Ex ſola ſupplicatione poſſeſſio capi non poteſt.*
106 *Litteræ oriuntur a ſupplicatione.*
107 *Inſtrumentum oritur ex protocollo.*
108 *Litteræ regulariter interpretantur ſecundum ius.*
109 *Forma litterarum prouiſionis per reſignationem.*
110 *Papa eſt Epiſcopus vniuerſalis Eccleſiæ, & Epiſcopus Epiſcoporum.*
111 *Papa dicitur, ſeruus ſeruorum.*
112 *Gregorius fuit primus qui ſe inſcripſit ſeruus ſeruorum.*
113 *Bulla abſque inſcriptione ſeruus ſeruorum de falſo põteſt redargui.*
114 *Papa omnes vocat filios præter Epiſcopos.*
115 *Thomas Anatos laudatur.*
116 *Papa ſalutat eum, cui confert.*
117 *Beneficium vacat per reſignationem.*
118 *Conſenſus retrotrahitur ad tempus datæ.*
119 *In litteris dicitur hodie in manibus noſtris.*
120 *Clauſula teque abſoluentes &c. poſita in litteris quid importet.*
121 *Clauſula teque abſoluentes poſita in literis non ſuffragatur inſordeſcentibus.*
122 *Clauſula teque abſoluentes poſita in litteris non ſuffragatur irregularibus ob notoriam fornicationem.*

123 *Papa non diſpenſat ſuper irregularitate, niſi expreſſe dicat.*
124 *Clauſula teque abſoluentes poſita in litteris non prodeſt hæreticis.*
125 *Clauſula teque abſoluentes poſita in litteris non ſuffragatur committentibus falſum ſuper litteris Apoſtolicis.*
126 *Clauſula teque abſoluentes &c. non ſuffragatur intendentibus.*
127 *Ingerens ſe in diuinis poſt clauſulam poſitam in litteris teque abſoluentes fit irregularis.*
128 *Clauſula teque abſoluentes naſcitur ex vena reſignatura in ſecunda parte.*
129 *Clauſula quouis modo, &c. cur apponatur in bullis.*
130 *Quod non poteſt fieri directe, neque indirecte.*
131 *Collatio per reſignationem non comprehendit vacationem per mortem.*
132 *Expreſſo vno modo vacationis non venit aliud.*
133 *Reſignatarius vigore clauſulæ, quouis non &c. capit beneficium ex morte veri rectoris, quando reſignãs nullum habuerit ius.*
134 *Clauſula quouis modo &c. latiſſima ſignificatio.*
135 *Reſignatarius poteſt capere beneficium ſibi reſignatũ etiam ſi vacet per obitum ſtante clauſula quouis modo &c.*
136 *Per clauſulã, ſiue alio quouis modo ex alterius perſona venit vacatio etiam per ſextraneaſrum.*
137 *Verba debent aliquid operari.*
138 *In litteris Apoſtolicis nihil fruſtra ponitur.*
139 *Tot videntur conceſſiones, quot clauſulæ.*
140 *Papæ conceſſio ad omnes clauſulas refertur.*
141 *Clauſula, ſiue alio quouis modo, capit etiã beneficium vacans per obitum in Curia.*
142 *Verba quæ apta comprehendere maiora expreſſis.*
143 *Clauſula quouis modo poſita in ſupplicatione capit beneficium quod iam vacat de præſenti, non autem de futuro.*
144 *Clauſula, ſiue alio quouis modo, non ſe extendit ad perſonam non expreſſam.*
145 *Valet argumentum de perſona ad tempus.*
146 *Prouiſio Papæ ſuper beneficio vacante, non ſe extendit ad vacaturum*
147 *Vacatio tempore datæ verificari debet.*
148 *Beneficia antequam vacent non ſunt conferenda.*
149 *Beneficia viuorum non licet impetrare.*
150 *Impetratio beneficii viuentis eſt nulla, quamuis ille poſtea moriatur.*
151 *Nulla non præſtant impedimentum.*
152 *Reſignatio nulla non debet tollere collationem faciẽdam.*
153 *Beneficia non ſunt acquirenda per piſcationis modum*
154 *De beneficiis non debet diſponi per vltimam voluntatem.*
155 *Regula de menſe quando habeat locũ in reſignatione.*
156 *Clauſula ſiue quouis modo &c. capit etiam vacationem per priuationem.*
157 *Clauſula & coram Notario & teſtibus apponi ſolita in litteris, quos effectus producat.*
158 *Per clauſulam & coram Notario &c. Papa admittit reſignationem factam coram quocumque.*
159 *Papa poteſt conferre beneficium renunciatum corã non habente hanc facultatem.*
160 *Per clauſulam & coram Notario &c. Papa videtur legitime priuare.*
161 *Clauſula & coram Notario &c. apponi ſolita in litteris, capit etiam renunciationem factam coram duobus Notariis.*
162 *Prouiſio facienda eſt in Conciſtorio de beneficio conciſtoriali.*
163 *Reſignatio non expreſſa lite nulla.*
164 *Litteræ Papæ non operantur cum alteri eſt ius quaſitum.*
165 *Reſignatarius non poteſt capere poſſeſſionem beneficii reſignati propria auctoritate.*
166 *Executio litterarum Apoſtolicarum duobus, vel tribus ſolet committi, vnus tamen ſufficit &c.*
167 *Executor poteſt ſubdelegare.*
168 *Executores poſſunt excommunicare contradictores.*
169 *Contradicentes, & ſe opponentes litteris Apoſtolicis cadunt a iure quod habent in beneficiis.*
170 *Non obſtante clauſula poſita in litteris contradictores &c. poſſunt aliqui contradicere de iure.*
171 *Delegatus habet iuriſdictionem inter partes & impedientes.*
172 *Executor habet iuriſdictionem contra contradicentes.*
173 *Clauſula appellatione poſtpoſita poſita in litteris operatur vt executio nõ veniat per viam attentatiue reuocanda.*
174 *Clauſula appellatione poſtpoſita nihil operatur cum quis notoriẽ grauatur.*
175 *Clauſula non obſtantibus &c. poſita in litteris quid operetur.*
176 *Clauſula non obſtantibus non derogat regulis Cancellariæ.*
177 *Clauſula non obſtantibus poſita in litteris non operatur derogationem beneficii iuriſpatronatus.*
178 *Verba poſita in litteris expreſſo accedente conſenſu ſtant diſtributiue, & non conditionaliter.*
179 *Litteræ expediuntur viſo conſenſu reſignantis.*
180 *Verba poſita in ſupplicatione expreſſo accedente conſenſu, ſtant conditionaliter.*
181 *In reſignationibus quãdoque derogatur indultis Cardinalium.*
182 *In reſignatione quandoque datur ſuſpenſio vnionum &c.*
183 *Clauſula quorum tenores non operatur indiuiduam mentionem.*
184 *Decretum irritans poſitum in litteris operatur nullitatem actus.*
185 *Decretum irritans operatur adueniente conditione.*
186 *Decretum irritans ligat ignorantes.*
187 *Clauſulæ generales ſunt dependentes a renunciatione.*
188 *Clauſulæ generales videntur poſitæ de conſenſu reſignatarii.*
189 *Super eadem ſupplicatione poſſunt plures litteræ expediri.*
190 *Litteræ remittuntur ad corrigendum quoties diſcordant a ſupplicatione.*
191 *Expeditores non poſſunt alterare gratiam.*
192 *Recurritur ad protocollum cum de inſtrumento dubitatur.*
193 *In correctione litterarum non requiritur partis citatio.*
194 *Parte inuita poſſunt litteræ corrigi cum diſcordant.*
195 *Conſenſu diſcordante a mandato, an ſit locus correctioni.*
196 *Supplicatio poteſt lacerari antequam ſit regiſtrata.*
197 *Forma reſignationis, quæ committitur ordinario in forma dignum.*
198 *Ordinarius, cui committitur in forma dignum, cõfert auctoritate Apoſtolica.*

QVAESTIO SEPTIMA.

SEPTIMO quæro, quomodo debeat fieri renunciatio aliorũ beneficiorum? Diſtinguenda ſunt duo capita, & de duobus videndum eſt, ſcilicet quomodo ſit facienda in Curia corã ſummo Pontifice, & quomodo extra Curiam coram ordinarijs. Nã
que horum beneficiorum reſignatio poteſt, nõ ſolũ
1 coram † Papa fieri, ſed etiam coram ordinarijs, vt eſt
* communiter* per omnes receptum, & fieri videmus*
tota die; ſummus Pontifex poteſt omnium beneficio
2 rum † exiſtentium in quacunque parte mundi reſigna-
* tiones recipere, vt ſtilus* notorius obſeruat, recipere
3 enim reſignationes † eſt iuriſdictionis, vt ſcriptum reli
quit Oldrad. conſil. 324. num. 4. & ipſe vbique habet
4 iuriſdictionem, cum † ſit dominus & ordinarius cun-
ctorum, Hoſt. in c. dilecti filij nu. 5. de ſor. compet. &
in cap. Eccleſia ſanctæ Mariæ num. 1. vt lit. non conte
ſta. & in cap. cum Eccleſia num. 4. de appe. & in ca. 1.
num. 8. de reliqu. & vener. ſanct. Caputaq. deciſ. 282. n.
5 3. par. 1. & Epiſcopus † vniuerſalis Eccleſiæ, Card. Alex.
per illum tex. in cap. ſuſpectus, & in cap. ſicut num. 3.
6 2. q. 1. & in c. cum redemptor. 12. qu. 2. quia † eſt Vica-
rius Dei, Hoſtienſ. in procem. decretal. nume. 3. & in
7 cap. litteris num. 3. de reſcr. & ſucceſſor † Petri princi-
pis Apoſtolorum, Card. Ale. in cap. quoties num. 5. 1.
quæſt. 5. Abb. in cap. per venerabilem num. 20. qui filij
8 ſint legit. Hoſt. in cap. quod ſuper num. 14. de vot. & †
in beneficialibus liberam ac pleniſſimam habet pote
ſtatem, cap. 2. de præbend. lib. 6. clemen. 2. vt lite pen-
den. Gemin. in cap. ſi gratioſe de reſcrip. lib. 6. Dec. cõ
ſilio 173. in princ. & conſil. 234. Roman. conſil. 39. &
* communiter* Doctores. Ordinarius verò nõ poteſt
recipere reſignationes beneficiorum, niſi exiſtẽtium
9 † in ſua diœceſi, vt omnes ſciunt, & quotidie* practica
tur, & hæc eſt prima differentia: Secunda verò eſt, qa
10 Summus Pontifex poteſt admittere reſignationes †
omnium beneficiorum, etiam habentium dignitatẽ
quantumuis maximam, vt ex allegatis liquet. Ordina
rius verò non omnium, vt latè dixi lib. 2. & lib. 5. q. 6.
11 Tertia differentia, quia ſummus Pontifex poteſt † ad
mittere reſignationes beneficiorum ad fauorem, &
cum reſeruatione fructuum penſionis regreſſus &c.
* vt quotidie* videmus, teſte Redoan. de ſimon. par. 1.
cap. 25. num. 7. Ordinarius verò non poteſt admitte-
re niſi ſimpliciter, iuxta conſt. Pij V. relatam & inter-
pretatã li. 5. q. 6. vnde coram ordinario non poteſt fie
12 ri † reſignatio ad fauorẽ, Card. Pariſ. conſ. 15. n. 16. vol.
4. Roſſin. de benef. c. 14. n. 19. 22 & 23. Mandoſ. in re
gu. de infir reſign. q. 16. n. 11. & de annal. q. 46. n. 2. Ca
* putaq. deciſ. 225. li. 1. in manu ſcr.* cõis opinio, de qua
atteſtatus ſum li. 1. q. 3. in prin. neq; ẽt põt fieri reſer-
13 uatis † fructib. vt rñdit Ferret. conſ. 95. n. 27. & eſt* cõis
* & recepta in* praxi ſnĩa, neque ẽt † reſeruata pẽſione,
14 Redoan. de ſimon. pa. 2. c. 13. nu. 27. & ca. 21. nu. 35. &
* *communiter alij, & ſtilus* obſeruat; neque † limitate,
Purpurat. conſ. 585. nu. 4. lib. 2. neque ad tempus. Car
din. Zabar. in c. ſicut nu. 3. de reſcr.

Tractaturus igitur primò de modo faciendi reſi-
15 gnationes coram ſummo Pontifice, Quæro quomo-
* do fiant? cõis* reſpõſio omnium † eſt fieri per ſuppli
16 cationem, & ita fieri videmus* tota die, vt omnibus eſt
* notum, & ideo dicimus quod renunciatio † eſt illa, q̃
17 in ſupplicatione continetur, vt tradit Mandoſ. reg. 19
Cance. q. 9. n. 2. Namque ſupplicatio continet actum
18 renunciationis, & ſuper ea litteræ † expediuntur exten
ſo conſenſu à tergo in ipſa ſupplicatione & litteris,
Ant. Aug. dec. 256. li. 3. Pelegr. dec. 69. li. 1. Moedan.
dec. 111. in ead. Creſcen. dec. 209. li. 1. omnes in manu
19 ſcri. Supplicatio enim † reſignationis fit à Copiſtis in
medietate vnius folij papyri, & poſtea porrigitur R.
20 P. D. Datario, quæ reuidetur † a quibuſdam officiali-
bus deputatis, a quibus in calce ſupplicationis appo-
nitur ſummarium contentorum in ea, quod ſolet le-
gi, vel referri p Datarium ſanctiſſimo D. N. q ſignat
21 † ſupplicationem, fiat vt petitur, cum littera nominis
proprij ante Pontificatum, fiat vt petitur A. tempore
Pauli III. fiat vt petitur I. tempore Iulij III. fiat ut pe-
titur M. tempore Marcelli II. fiat vt petitur P. tempo
re Pauli IIII. fiat vt petiť tpe Pij IIII. fiat ut petiť M.
tempore Pij V. fiat vt petitur V. tpe Gregorij. XIII.
fiat vt petitur F. hoc tempore Sixti Quinti cum voca
ret antea Felix, in margine clauſularum & ſignat. fiat
22 F. Poſtquam ſignata eſt † ſupplicatio iterum reuiť ab of
ficialibus, & hi ſolent apponere in calce, componat ſi
eſt reſeruata penſio, aut fructus, & tranſmittit ad offi
ciũ datæ paruę, cui officio præpoſitus in calce ponit
datam diei & menſis ac annum Põtificatus, & poſtea
datur officialib. prępoſitis ſuper compoſitionib. & ibi
ſoluitur compoſitio, ſi materia hoc exigit, qua ſoluta
ſupplicatio mittitur ſubſtitutis R. P. Datarij, qui illã
porrigũt ipſi Datario, vt apponat datam: nam ſcribit
datũ Romæ apud ſanctum Petrum, Idibus, &c. ann.
6. & poſtea conſignatur officiali de miſſis, a quo ap-
ponitur in calce miſſa die tali, cum manu Datarij M.
Dat. tempore Gregorij XIII. E. Pro dat. hoc tẽpore,
23 nam eſt † Cardinalis, ideo ſubſcribit Pro datar. & ille
officialis de miſſis auſert datam paruã, & ſummariũ,
& ſupplicatio mittitur ad regiſtrum, & poſtquam eſt
regiſtrata, auſcultatur a magiſtris regiſtri, qui illam
mittunt in Cancellariam ad Notarium regentis Can
cellariæ, vt eam diſtribuat inter Abbreuiatores, & Ab
breuiator cui contigit, illam dat partibus ſolutis qui-
buſdam, & tunc pars vel partes faciunt conficere mi-
nutam litterarum, & procurant, vt pro perfectione re
ſignationis præfatę præſtetur conſenſus in Camera
vel Cancellaria p principalẽ, vel per procuratorẽ legi
24 timũ, & hi Notarij † notãt dictum cõſenſum in libris
Camerę vel Cancellariæ, & a tergo ſupplicationis, &
poſtea expediuntur litteræ ſolutis conſuetis, a tergo
quarum etiam notatur conſenſus, & illæ litteræ plum
bantur, & regiſtranť, & harum vigore capitur poſſeſ-
ſio, & fit publicatio reſignationis, & ita regulariter
obſeruatur. aliqñ tñ ſupplicatio reſignationis ſimpli-
25 cis ſignať a Cardinali Præfecto. † Signaturæ gratię: nã
poſtq̃ aliqs Referendarius appoſuit manũ in capite
ipſius ſupplicationis, ipſe Cardinalis ſignat ĩ loco vbi
26 ſolet ſignare Papa † his verbis, conceſſum, vt petitur,
27 in præſentia D. N. Papæ P. Pau. † Cardinalis Pariſius,
& in margine clauſularũ, cõceſſũ P. P. Card. Pariſius,
vel apponit manũ Prælatus deputatus, vt infra diceť,
& hæ ẽt ſupplicationes ita ſignatæ expediunť eo mõ,
vt ſupra dictũ eſt, & quia materia nedũ eſt vtilis, ſed
frequẽs, nõ ab re erit ponere formã ſupplicationũ, &
primo ſupplicationis reſignationis in fauorẽ, poſtea
reſignationis, cũ reſeruatione fructuũ aut penſionis.

Reſignatio *Tropien.*

28 BEatiſſime † Pater. Cum deuotus veſter F.M. Rector parochialis Eccleſiæ S. Mariæ de Bello Monte Tropien. diœceſis, cui aliàs de canonicatu & præbenda Eccleſiæ Tropienen. certo tunc expreſſo modo vacantibus auctoritate Apoſtolica per S.V. cum hoc, quod ipſe dictam parochialem Eccleſiam per eum iam tunc obtentam infra certum eidem tunc expreſſum, & hodie nondum elapſum tempus dimittere omnino teneretur, prouiſum, ſeu prouideri mandatum extitit; propterea, & ex certis alijs cauſis animum ſuum mouentibus dictam parochialem Eccleſiam in Sanctitatis Veſtrę vel alterius ad id poteſtatem habentis manibus ſponte & liberè reſignare proponat, & ex nunc reſignet. Supplicat humiliter S.V. deuotus illius orator L.M. clericus Tropien. vtriuſque Iuris Doctor, quatenus reſignationem huiuſmodi admittentes, ac ſpecialem ſibi gratiam facientes parochialem Eccleſiam prędictam, cuius & illi forſan annexorum fructus &c. 24. ducatorum auri de Camera, ſecundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, ſiue præmiſſo, ſiue alio quouis modo, aut ex alterius cuiuſcumque perſona, ſeu per ſimilem dicti Fabij, vel cuiuſuis alterius reſignationem de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam, vnionis &c. diſſolutionem aut conſtitutionem execrabilis vel aſſecutionem &c. vacet, etiam ſi deuoluta affecta ſpecialiter vel alias ex quauis cauſa in litteris etiam diſpoſitiue exprimenda generaliter reſeruat. litigioſ. cuius litis ſtatus &c. exiſtat eidem oratori conferre, & de illa etiam prouidere dignemini de gratia ſpeciali. Non obſtan. conſtitutionibus & ordinationibus Apoſt. cęteriſque contrarijs quibuſcumque cum clauſulis opportunis.

Fiat vt petitur.

ET cum abſolutione a cenſuris ad effectum &c. & eiuſdem oratoris diſpenſationes vtriuſque & vltimus dictæ Parochialis Eccleſiæ vacationis modus, etiamſi ex illo quæuis generalis reſeruatio, etiam in corpore iuris clauſa reſultet, necnon litis & cauſæ ſi quæ ſint ſtatus & merita nominaque & cognomina Iudicum & colligantium, ac ius & tituli illorum, ac conceſſiones, & prouiſiones dicti Fabij aliorumque quorumcumque, etiam cauſæ annullatiuæ, & inſectiuæ, etiam proprij tituli, ac litis habeantur pro expreſſis, ſeu in toto, vel parte exprimi poſſint in litteris, & cum clauſula generalem reſeruationem importante ex quauis cauſa in litteris, etiam diſpoſitiue exprimenda, & de admiſſione reſignationi, huiuſmodi, ac prouiſione dictæ Parochialis Eccleſiæ pro præfato oratore, quatenus illi locus ſit. Ita quod litterę deſuper in forma gratioſæ ſubrogationis, etiam quoad poſſeſſionem gratiæ, ſi neutri, ſi nulli, ſi alteri perinde, & etiam valere ſimplicis prouiſionis ſimul, vel ad partem expediri poſſint, & cum derogatione regularum de non ſubrogantibus, non collitigantibus, quia non in potentiorem, ac de annali poſſeſſore &c. quoad primam eius partem, necnon Iuriſpatronatus quatenus de illo exiſtat, quod diſpoſitiue in litteris exprimi poſſit, videlicet ſi laicorum tantum, etiam nobilium, ac illuſtrium, eiſque ex fundatione, ſeu dotatione competat pro medietate, alias ſeu ſi litigioſa, vel deuoluta ſit in totum latiſſime extendendum, & cum ſuſpenſione quarumcumque ſpecialium, vel generalium, etiam mentalium reſeruationum, vnionum, ſuppreſſionum mandatorum, etiam de prouidendo expectatiu. & aliarum quarumcumque gratiarum, pręuentionum, facultatum, & indultorum, quibuſuis etiam ſanctę Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, ac eis etiam in nullius fauorem quomodolibet conceſſorum &c. cum decreto deſuper opportuno, quod ſe ad præmiſſa minime extendant in litteris latiſſime extendendum, citra tamen acceſſum, & regreſſum, ac de conſenſu coadiutorias, & quod præmiſſorum omnium, & ſingulorum, etiã fructuum &c. augendo, vel minuendo inuocationum, denominationum, annexorum, qualitatum, nuncupationum aliorumque neceſſariorum, maior, & verior ſpecificatio, & expreſſio fieri poſſit in litteris. Fiat V.

Et committatur in forma dignum nouiſſima viciniori.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Kalendis Iunij, Anno duodecimo.

Miſſa VI. Iunij M. Pro. Dat. fol. 168.

R. A. Iacobatius pro Reuerendiſſimo D. Vicec. B. Amerinus.

Reſignatio

Reſignatio ſimplex *Auximan.*

19 BEatiſſime Pater Cum deuotus veſter P.C. prebyter Auximan. diœceſis aliunde habens, vnde ſe commode ſuſtentare poſſit, certis ex cauſis animum ſuum mouentibus Canonicatum, & præbendam collegiatę Eccleſiæ S. Donati terræ Montisſani dictæ diœceſis, quos obtinet, in Sanctitatiis veſtræ, vel alterius ad id poteſtatem habentis manibus ſponte & libere, reſignare proponat, prout reſignat de præſenti. Supplicat igitur humiliter Sanctitati veſtræ deuotus illius orator C.C. Clericus dictæ diœceſis ipſius P. frater Germanus, quatenus reſignationem huiuſmodi admittentes, ſibique ſpecialẽ gratiam facientes Canonicatum, & Præbendam præfatos quorum & illis forſan annexorum fructus &c. xxiiij. ducatorum auri de Camera ſecundum communem æxtimationem valorem annuum non excedunt, ſiue præmiſſo, ſiue alio quouis modo, aut ex alterius cuiuſcumque perſona, ſeu per ſimilem dicti Popilij, vel cuiuſuis alterius de illis in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam reſignationem vnionis &c. diſſolutionem, aut aſſecutionem &c. vacent, etiam ſi deuoluti, effecti, ſacerdotales ſpecialiter, vel aliàs ex quauis cauſa in litteris etiam diſpoſitiue exprimenda generaliter reſeruati, litigioſi, cuius litis ſtatus &c. exiſtant eidem oratori conferre, & de illis etiam prouidere. Non obſtantibus cõſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Eccleſiæ ſtatutis &c. etiam de optando maiores præbendas, etiam iuramento &c. roboratis priuilegijs quoque indultis, & litteris Apoſtolicis eidẽ Eccleſiæ, illiuſque capitulo, Canonicis, & quibuſuis alijs perſonis, ſub quibuſcunque tenoribus ac formis, ac cũ quibuſuis clauſulis & decretis in contrarium quomodolibet cõceſſis, &c. Quibus omnibus etiam ſi de illis, &c. latiſſime, &c. derogare placeat cæteriſque contrariis quibuſcumque, cum clauſulis opportunis.

Conceſſum vt petitur in præſentia Domini noſtri P.Pau.Cardin.Pariſius.

ET cum abſolutione a cenſuris ad effectum, &c. Et quod verus & vltimus dictorum canonicatus & præbendæ vacationis modus, etiam ſi ex illoquæuis generalis reſeruatio, etiam in corpore iuris clauſa reſultet, nec non litium & cauſæ ſi quæ ſint ſtatus & merita nominaque & cognomina iudicum & collitigantium, ac ius & tituli illorum ac conceſſiones & prouiſiones dicti Pompilij aliorũq; q. quorumcumque, etiam cauſæ, etiam proprij tituli ac litis habeantur pro expreſſis, ſeu in toto vel parte exprimi poſſunt in litteris. Et cum clauſula generalem reſeruationem importante ex quauis cauſa in litteris etiam diſpoſitiue exprimenda, & de admiſſione reſignationis huiuſmodi ac prouiſione dictorum canonicatus & præbendæ pro eodem oratore cum opportuna gratificatione quatenus illi locus ſit. Ita quod litteræ deſuper per viam gratioſæ vel alterius ſubrogationis, etiam quoad poſſeſſionem gratiæ, ſi neutri, ſi nulli, ſi alteri perinde & etiam valere ſimplicis prouiſionis, prout melius videbitur ſimul vel ad partem expediri poſſint. Et cum derogatione regularum de non ſubrogandis nõ collitigantibus, quia nõ in potentiorem, ac de annali poſſeſſore, quoad primam eius partem ac ſtatutorũ &c. etiam de optando, &c. ac priuilegiorum nec non iuriſpatronatus, quatenus de illo exiſtant, quod diſpoſitiue in litteris regula contraria non obſtante exprimi poſſit, citra tamen illius approbationem videlicet ſi laicorum tantum, etiam nobiliũ ac Illuſtrium, eiſque ex fundatione ſeu dotatione cõpetat pro medietate, alias ſeu ſi ipſorum & clericorum mixtim ſeu clericorum tantum aut litigioſi vel deuoluti ſint in totum in litteris latiſſime extendendis, & cum ſuſpenſione quarumcumqe ſpecialium vel generalium etiam mentalium reſeruationum vnionum, ſuppreſſionum, mandatorum etiam de prouidendo expectatiuarum & aliarum gratiarum, præuentionum, facultatum, quibuſuis etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, ac eis etiam in nullius fauorem quomodolibet conceſſorum, cum decreto deſuper opportuno, quod ſe ad præmiſſa minime extendant in litteris latiſſime extendendis, citra tamen acceſſum & regreſſum ac de conſenſu coadiutorias, & Seminariis Eccleſiaſticis, factas vniones, &c. Et quod præmiſſorum omnium & ſingulorum etiam fructus, &c. augendo vel minuendo cognominum, inuocationum, denominationum, qualitatum, aliorumque circa præmiſſa neceſſariorum, maior & verior ſpecificatio & expreſſio fieri poſſit in litteris. Et committatur in forma dignum nouiſſima.

Conceſſum P. Pau. Cardin. Pariſius.

Datum Romæ V. Idus Octobris, Anno IX.

Miſſa XVIII. Nouembris. A. Dat.

R. Felix. Al. pro Reuerendiſſimo D. V.

G.A.

Reſignatio ſimplex *Ciuitatis Caſtelli.* *A Ricius*

30 BEatiſſime pater, Cum deuotus veſter P.B. Ciuitatis Caſtelli diœceſis aliunde habens vnde commode ſuſtẽtari poſſit, certis ex cauſis animum ſuum mouentibus vnam Sancti Donati de Ferueto de Montorio, & alteram rurales & ſine cura Eccleſias ſeu Capellas Sancti Blaſij de Caſtro veteri dictę diœceſis quas obtinet in Sanctitatis Veſtræ, vel alterius ad id poteſtatem habentis manibus ſponte & libere reſignare proponat, prout reſignat de præſenti. Supplicat igitur humiliter Sanctitati veſtræ deuotus illius orator C.P. Clericus Cortonenſis diœceſis quatenus reſignationem huiuſmodi admittentes, ſeu admitti mandantes, ſibique ſpecialem gratiam facientes Eccleſias ſeu capellas præfatas, quæ perſonalem reſidentiam non requirunt, ac quarum & illis forſan annexorum fructus inſimul vigintiquator ducatorum auri de Camera ſecundum communem æſtimationem valorem annuum non excedunt. Siue præmiſſo ſiue alio quouis modo, aut ex alterius cuiuſcumque perſona ſeu per ſimilem vel liberam dicti Pompilij, vel cuiuſuis alterius de illis in Romana Curia vel extra eam etiam coram Notario publico & teſtibus ſponte factam reſignationem vnionis &c. diſſolutionem aut aſſecutionem, &c. vacẽt etiam ſi deuolutæ affectæ ſpecialiter vel alias ex quauis cauſa in litteris etiam diſpoſitiue exprimenda generaliter reſeruatæ litigioſe cuius litis ſtatus, &c. exiſtãt eidem oratori conferre & de illis etiam prouidere dignemini de gratia ſpeciali. Non obſtantibus conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis ceteriſque contrariis quibuſcumque cum clauſulis opportunis.

Conceſſum, vt petitur, in præſentia domini noſtri Papæ G. Baſtonus.

ET cum abſolutione a cenſuris ad effectum, &c. Et quod eiuſdem oratoris diſpenſationes, veruſque & vltimus dictarum Eccleſiarum ſeu capellarum vacationis modus, etiam ſi ex illo quæuis generalis reſeruatio etiam in corpore iuris clauſula reſultet, nec non litis & cauſæ ſi quæ ſint ſtatus & merita nominaque & cognomina iudicum & collitigantium, ac ius & tituli illorum ac conceſſiones & prouiſiones dicti Pompilij aliorumque quorumcumque etiam proprij tituli ac litis habeantur pro expreſſis, ſeu in toto vel parte exprimi poſſint in litteris. Et cum clauſula generalem reſeruationem importante ex quauis cauſa in litteris etiam diſpoſitiue exprimenda, & de admiſſione reſignationis huiuſmodi ac prouiſione dictarum Eccleſiarum ſeu capellarum pro eodem oratore cum opportuna gratificatione, quatenus illi locus ſit in litteris latiſſime extenden. & quod litteræ in forma ſimplicis prouiſionis gratioſæ ſubrogationis etiam quoad poſſeſſionem cum derogatione regularum de non ſubrogandis non collitigantibus, quia nõ in potentiorem ac de annali poſſeſſore &c. &c. quo ad primam eius partem gratiæ, ſi nulli, ſi alteri perinde & etiam valere ſimul vel ad partem expediri poſſint. Et cum ſuſpenſione quarumcumque ſpecialium vel generalium etiam mentalium reſeruationum, vnionum, ſuppreſſionum mandatorum, etiam de prouidendo expectatiuarum, & aliarum gratiarum præuentionum, facultatum, indultorum, quibuſuis etiã Sanctę Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus ac eis etiam in nullius fauorem quomodolibet non tamen Seminariis Eccleſiaſticis conceſſis, &c. Cum decreto deſuper opportuno quod ſe ad premiſſa minime extendat in litteris latiſſime extenden. citra tamen acceſſum & receſſum ac de conſenſu coadiutoris. Et quod pmiſſorum omnium & ſingulorum etiam fructus augendo, vel minuendo ac diuidendo inuocationum denominationum aliorumque circa premiſſa neceſſariorum maior, & verior ſpecificatio, & expreſſio fieri poſſit in litteris ſimul vel ad partem expedien. & committatur in forma dignum nouiſſima.

Conceſſum G. Baſton.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Idibus Iunij, Anno Secundo.

Miſſa XIX. Iunij E. pro Dat.

I. Maffeus pro Reuerendiſſimo D. Vic.

B. Amerinus.

A tergo poſtea adeſt ſignum regiſtri, & nota præſtiti conſenſus.

Reſignatio

Reſignatio. *Firmanen.*

1 BEatiſſime †Pater. Cum deuotus S.V.N. clericus Ianuenſis, qui aliunde etiam in redditibus Eccleſiaſticis habet unde commode ſuſtentari poteſt, ex certis cauſis animum ſuum mouẽtibus parochialem Eccleſiam ſancti Angeli terræ murris vallium Firmanen. diœceſis, quam obtinet, in manibus S. V. ſponte & libere reſignare proponat; prout reſignat de pręſenti, ſupplicat humiliter idem S.V. deuotus illius orator A. Clericus Conſentiñ. quatenus reſignationem huiuſmodi admitteñ. ſibique ſpecialem gratiam facieñ. Eccleſiam prædictam, cuius & illi forſan annexorum fructus 80. ducat. aur. de Cam ſecundum communem æſtimationem vel. ann. non excedunt, ſiue præmiſſo, ſiue quouis alio modo, aut ex alterius cuiuſcumque perſona ſeu per liberam reſignationem dicti N. vel cuiuſuis alterius de illo in Romana Curia vel extra eam, etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam aut aſſecutionem, &c. aut diſſolutionẽ, &c. vacet, &c. etiam ſi deuoluta, affecta, ſpecialiter vel alias ex quauis cauſa in litteris etiam diſpoſiti. exponenda generaliter reſeruat. litig. cuius litter. ſtatum exiſtat eidem oratori conferre & de illa etiam prouidere dignemini de gratia ſpeciali, non obſtantibus conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis cæteriſque contrarijs quibuſcumque, &c. cum clauſulis opportunis.

Fiat, vt petitur.

ET cum abſolutione à cenſuris ad effectum, &c. & quod dicti oratoris diſpen. veruſque vltimus Parochialis Eccleſiæ Sancti Angeli vacationis modus, etiam ſi ex illo quæuis generalis reſeruatio & in corpore iuris clauſa reſultet nec non litis & cauſæ ſi quę ſint ſtatus & merita nominaque & cognomina iudicum & collitigan. ac ius & tituli illorum ac conceſſionem & promiſſionem dicti N. aliorumque quorumcumque annullat. & infect. cauſęque etiam annullatæ & infectæ etiam proprij tituli ac litis habeantur pro expreſſis, ſeu in toto vel in parte exprimi poſſint in litteris & cum clauſula generalem reſeruationem importan. ex quauis cauſa in litteris etiam diſpenſatione expedienda & de admiſſione reſignationis ac prouiſione parochialis huiuſmodi pro eodem oratore vt ſupra. Ita quod litteræ deſuper in forma gratioſa ſubrogationis etiam quo ad poſſeſſionem gratiæ, ſi neutri, ſi nulli ſi alteri, perinde etiam valere ſimplicis prouiſionis ſimul, vel ad partem ex pat. poſſit. Et cum derogatione de annali poſſeſſore quo ad eius primam partem, & de non ſubrogan. collitigand. quatenus, &c. Nec non iuris patronatus quatenus de illo exiſtat & opus ſit, etiam ſi Laicorum tantum, etiam nobilium & illuſtrium, eiſque ex fundatione dotatione competat pro medietate, alias ſeu ſi litig. vel deuoluta ſit in totum latiſſime extenden. Et cum ſuſpenſione quarumcumque ſpecialium vel generalium etiam mentalium reſeruation. vnion. &c. ſuſpenſion. &c. ſuppreſſion. &c. mandator. &c. etiam de prouiden. & aliarum quarumcumque gratiarum, &c. quibuſuis, &c. etiam Cardinalibus, aut alias quomodolibet conceſſis & cum decreto, &c. Datum Romæ, apud Sãctum Petrum Kalen. Decembris Ann. VI. Miſſa VI. Decembris E. pro Dat. & R. N. Maffeus pro Reuerendiſſimo D. Vic. B. Amot.

Hæc eſt forma ſupplicationis reſignationis factæ
* in manibus Papæ ad fauorem alicuius vt omnes cu-
* riales ſciunt, eſt ſtilus * vulgatiſſimus, & tradit Mãdoſ.
32 de infir. reſign. q. 9. num. 2. & q. 17. num. 9. & fit in †papyro, vt omnibus notũ eſt, & tradit Rebuff. in prax. tit. bull. declar. num. 12. ponitur. q. in capite, & in me-
33 dio Diœceſis, vbi ſitum eſt †beneficium Firman. Mediolanen. Bononien. Neapolitan. & ita communiter practicatur; ex quo collige quod quamuis reſignans vel reſignatarius ſint alterius Diœceſis, nihil ominus
34 ponitur in prædicto loco diœceſis, †in qua ſitum eſt beneficium, & non illa reſignantis, vel reſignatarij, q;
35 ponitur †in corpore vt infra dicetur. in capite etiam,
* in dextera parte, ponitur reſignatio, & in hoc * ſtilus modernus eſt diuerſus ab antiquo, nam ante ſanct. me-
36 mo. Gregori. XIII. ibi ponebatur reſignatio †in fauorem preſbyteri aut Clerici diœceſani aut alterius loci & ita practicabatur tempore Pauli III. Iulij. III. Pauli IIII. & Pij IIII. ac Pij V. vt omnes ſolicitatores ſciũt, & hoc modo vidi plures ſupplicationes. Matthæus Contarellus Cardinalis Sancti Stephani vir eruditiſſimus & in hiſce materijs excellẽtiſſimus pro Datarius in Pontificatu D. Gregorij XIII. mandauit vt non apponerent illa verba in fauorem, tanquam non neceſſaria & ſuſpecta, ut oſtendi li. 1. q. 3. neq; in capite neq;
* in corpore, & tunc cœpit * practicari vt apponatur dũtaxat reſignatio, & ita vidi infinitas ſupplicationes, poſtea autem compoſitores ſupplicationum addide-
* runt ſimplex, ita ut hodie * communiter ſoleat poni, reſignatio ſimplex, namque ille renunciat ſimpliciter in manibus Papæ, qui poſtea ad preces reſignatarij ei
37 dictum beneficium †reſignatum cõfert Feder. de Sen. in tract. de permut. beneſ. q. 29. nam Papa non habet reſpectum ad mentem reſignantis, ſed ad ſupplicationem humiliter ſibi factã à reſignatario, Boer. in tract. de auct. leg. a lat. n. 127. Redoan. de Simon. par. 1. c. 27.
38 n. 17. & ab eo dictus reſignatarius habet ius & †non à reſignante, Caſſad. dec. 15. ſub n. 1. de pręben. Mando. regul. 33. de ſigna. per fiat. quæſtio. 7. numero octauo
39 & quamuis ita dicatur, videtur de * ſtylo facta in †fauorem, Caſſad. deciſ. 10. numero 10. de conceſ. præb. propter correſpectiuitatem, quia vnus renunciat, alter ſupplicat, ad no. per Fel. in capitu. paſtoralis de reſcr. & dixi li. 1. q. 3. col. vlt. & licet Copiſtæ & compoſitores ſupplicationum apponãt hmõi verbum ſimplex nõ tamen hæc erit ſimplex reſignatio eo modo, vt fit coram ordinario vel coram Papa abſque prouiſione, vt dixi in principio dictę q. 3. lib. 1. & infra dicetur, ſed

potius in fauorē,vt ſupra dictū eſt,& hoc eſt de mēte
* Rota.*vt audiui à pluribus excellentiſſimis Aduoca-
tis,ac dicitur conditionalis reſignatio attento quod
40 vnuſ renunciat alter ſupplicat pro†collatione, quam-
uis in capite vel in corpore non dicatur in fauorē vel
* alias,hec alio modo &c.vt fuit reſolutum* in vna Tra
nen.in una Vicentin.Canoriæ,in alia Firmana Prio-
ratuum corā Cardinali ſanctæ Crucis.28.Iunij.1547.
vt ipſe atteſtatur deciſ.150.alias 156.in manuſcr. &
atteſtatur etiam Put.deciſ.523.libro ſecundo,& in a
lia Gebbenen.de ann.1534.teſte Sarn.deciſi. quarta
libro primo in manuſcript. Creſcent.in recollectis,
* manuſcri.deciſ.78.& in vna* Tuden.beneficij coram
R.P.D.Blanchetto,vt late dixi dict. q.3. Et quando
reſeruatur penſio,aut fructus reſignati dicitur,vt in-
fra patebit.Et incipit ſupplicatio, *Beatiſſime*, quia Pa
41 pa Beatiſſimus appellatur,Gomeſ.in cap.1. nu. 22. de
conſt.lib.6. Troil.Maluet.de canoniza.ſanct.q.1.nu.
17.ac etiā ſanctiſſimus,vt omnibus eſt notum,*Pater*
42 quia Papa eſt Pater†omnium,cum vices Dei gerat, c.
Lotharius Rex 31.q,2.c.quam graui.de crimine falſ.
cap.ſi eo tempore de elect.lib.6.Curt.iun.conſ. 157.
43 nu.11.*Deuotus*,quia deuota debet eſſe†ſupplicatio.c.
25.exod.*Orator*,quia ſupplex rogat, M. nomen reſi-
gnātis ſupplicātis pro admiſſione reſignationis,opor
44 tet enim vt exprimatur is qui petit,ſicut † dicimus in
libello cap.1.vbi Glo.& Doctores de libel. oblat. &
in l.1.ff.de eden.*Clericus*,hoc enim exprimi debet in
45 impetrationibus,cap.cum adeo de reſcri.vbi Docto-
res cap.ex litteris tranſlact.*Ianuen*.nam exprimi debet
46 * Diœceſis,†vt communiter de ſtilo practicatur,& ra-
tiones tradit Rebuff.in prax.form.ſignat.colu.4.verſ.
47 Megalinen.*Qui aliunde vnde viuere &c.* nam alias †
non admitteretur reſignatio,ne poſtea cum dedeco-
re ordinis clericalis mendicet, niſi eſſet ſimplex cle-
ricus.vt late dixi lib.2.q.6.& lib.3.q.13.& lib.5.q.6.Et
48 ſi fuerit ordinatus ad titulum illius beneficij,hoc†ne-
ceſſario eſt exprimendum, iuxta decretum Concil.
Trident.& reſolutionem Rot. vt dixi dict.lib.2. q.6.
Ex certis cauſis animum ſuum mouentibus &c. Hæc
verba apponuntur,quia in reſignatione beneficiorū
* requiritur cauſa,vt late dixi lib.5.Stilus*fuit diuerſus
nam vſque ad hoc tempus obſeruauit,vt in reſigna-
tionibus,quæ fiunt coram Papa cauſa non exprima-
tur,nunc autem apponitur eo modo,vt dictum eſt ſu
pra,lib.5.q.5.n.5.Et quoties apponitur debet verifica
ri,vt dicam lib.10.*Parochialem Eccleſiam,&c.* neceſ
49 ſe eſt enim exprimere qualitatem beneficij,†an ſit ſim
plex,vel curatum,cap.cum illis de præb.lib.6.Io.Selu,
* de benef.3.par.q.52.&*communiter alij,ac nomen.
50 Sancti,in cuius†honorem Eccleſia fundata eſt, cap.
quamuis primo,vbi Glo.& Doctor.de præbend.lib.
51 6.& locus†vbi ſitum eſt beneficium,alias incertitudo
vitiaret prouiſionem,cap.2.de elect.lib.6.& Diœceſis
52 * †vbi ſitum eſt beneficium,vt communis ſtilus *obſer
uat,*Quam obtinet*.nam non poteſt fieri reſignatio de
53 beneficio,quod quis non habet†Roſſiniac.de benef.
cap.20.nu.7.quia non entium nullæ ſunt qualitates l.
54 eius qui prouinciam.ff.ſi cert.petat.& priuatio†præ-
ſupponit habitum l.qui decem.ff.de verb.obligation.
neque prætendit ius,Rot.dec.5. de re iudic. per Biſi-
* guett.Beor.deciſ.205.nu.8.&*communiter Docto-
res,vt dixi lib.3.q.1.Nauarr.conſ.1.in princ.de reſcri
55 pt.*In manibus S.V.* Nam†quādo reſignatio fit in Cu
ria fit in manibus Papæ,& ipſe admittit,vt late dixi li.
56 7.*Sponte & libere*, quia†ita debet fieri renunciatio.
Hoſt.in ſumm.tit.de renunc.§.qualiter,Rot. deciſ.5.

* num.2.eod.tit.communis*opinio,vt dixi ſupra lib.
1.quæſt.1.num.43.renunciatio enim beneficij debet
libenter fieri,Card.Zabarell.in cap.dilecti nu.2.de ſi-
57 ben.*Reſignare proponas*.nāque reſignatio†debet fie-
ri de libertate,Bar.Brixien.ſuis quæſt.Dominic. quæ.
6.Imol.in cap.2.de renunc.lib.6.& ibi Gemin. num.
* 12.Boer.deciſ.150.num.5.communis*opinio,vt op-
time declaraui lib.1.q.13.nume.39.*Prout reſignat de*
58 *præſenti*.Hæc verba ſunt†verba præſentis temporis,
vt patet ad ſenſum,& ſcribit Mandoſ.de infir. quæſt.
9.num.3.*Supplicat humiliter*,quia humiliter preca-†
59 tur,†& cum reuerentia,Rebuff.in tract. ſuppl. in pri-
60 mo tom. conſtitut. Supplicatio †enim debet petenti
prodeſſe l.reſcripta.C.de precib.Impe.offeren.& ſup
plicans humiliter facile obtinet,quæ petit, ad not.in
capitu.cum contingat.§.primo de reſcript. *Eidem S.
V.deuotus illius orator A. &c.* Hic enim eſt reſi-
61 gnatarius,qui petit pro admiſſione†reſignationis, &
collatione ſibi facienda de beneficio reſignato,Cre-
ſcent.deciſ.173.libro primo in manuſcr.alias autem
conficiebatur ſupplicatio diuerſa forma, nam vter-
62 que hoc petebat in narratiua,dicebatur† quod reſi-
gnās non reſignabit,niſi vt admittatur in fauorem il-
lius.& non alias, nec alio modo. teſte Mandoſ. de ſi-
gn.per fiat.quæſtio.7.numero.3.hodie autem illa for
ma abiit in deſuetudinem, & illa clauſula fuit ſublata,
vt dixi libro primo.quæſtio.3.colum.penult.*Cuius &
illi forſan annexorum fructus &c.* regulare enim eſt,
63 in impetrationibus ut valor annuus†ſecundum com-
munem extimationem exprimi debeat, vt eſt nul-
* lia; vt fuit pluries reſolutum * in Rota, & late de
huiuſmodi materia dicam infra libro. 10. *Sine præ-
miſſo, ſiue alio quouis modo*. Huiuſmodi clauſula
64 †operatur,vt veniat omnis vacandi modus,capitu.ſu-
ſceptum vbi communiter DD.de reſcrip.libro ſexto.
vnde ſtante huiuſmodi clauſula poterit reſignatarius
conſequi beneficium non ſolum ex vacatione expreſ
ſa per reſignationem ſed etiam vacatione per obi-
tum,& contractum matrimonij, ingreſſum religio-
nis,&c.Rot.deciſ.1.de reſcript.Soccin.Sen.conſil.92.
colum.5.lib.1.Bellam.deciſ.610.Lap.alleg. 79.nume.
2.Caſſad.deciſ.5.de præben.Card.conſil.30. nume.3.
Gemin.conſil.79.Cardin.Pariſienſ.conſil.33.numer.
29.uol.3.Crauett.conſil.87.num.20. *Aut ex alterius*
65 *cuiuſuis perſona*.hæc†verba apponi de*ſtylo Curiæ at
teſtatur Burſat.conſilio 394.ſub nume.3.& compre-
hendunt omnem modum vacationis non tantum ex
perſona expreſſa in litteris, ſed etiam ex alia perſona
quantumuis extranea,Franc.in d.cap.ſuſceptum,Caſ-
ſan.conſil.10.num.11.cum alijs cumulatis per Burſat.
* dict.conſil.394.colum.2.ex * ſtylo tamen palatij alia
perſona non venit,teſte Rebuff.in prax. form. ſignat.
* col.12.& fuiſſe*pluries reſolutum atteſtatur Burſat.
dict.conſil.394.num.18.col.4. quod an ſit verum, &
quomodo procedat infra dicetur.*Seu per liberam re-
ſignationem dicti N.vel cuiuſuis alterius in Romana
curia vel extra etiam coram Notario publico & te-*
66 *ſtibus ſponte factam.* † Hæc verba apponuntur, vt ſi
forte reſignauerit in Curia vel extra coram Notario
& teſtibus aut alias inualide Papa decernat vacare be
neficium,& ſic admittit reſignationem factam quan
tumuis inualide,vt ſuſtineatur prouiſio facienda in fa
uorem reſignatarij,ita fuerunt huiuſmodi verba in-
* terpretata in vna * Leodien. canonicatus coram
Antonio Auguſtin.24.Februarij 1548. teſte Put. de-
ciſ.duodecimo.de renunc.in manuſcr, & dicta verba
declarantur per Rebuff.in prax.tit.form.ſign. colu.3.

folio mihi 105. *Aut aſſecutionem &c.* Hæc verba
67 teapiunt beneficium vacans iam per aſſecutionem al-
terius, iuxta nota. in cap. de multis, de præben. *etiam ſi*
68 *deuol. affect. &c.* quid hæc verba ſignificent† oſtendit
* pluribus verbis Rebuff. d. tit. form. ſignat. fol. 101.* cō
munis ſtylus eſt, vt prouiſio illius beneficij ſit valida,
etiam ſi ſit deuolutum iuxta terminos c. 2. de conceſſ.
præben. & reſeruatum reſeruatione generali vel ſpe-
ciali, non obſtante quod hoc non fuerit expreſſum *ti
tigeis: &c.* hoc ponitur ob c. ſi hi contra vt lit. pendē.
in 6. vnde ſtante hac clauſula nihil obſtet d. c. & datur
69 clauſula cum extinctione† litis quo ad cedentem Put.
deciſ. 142. li. 1. & 393. li. 3. quid hæc verba tunc operē-
tur declarat Put. ex mente Rot. loco cit. *prouidere di
gnemini de gratia ſpeciali non obſtantibus, &c.* hæc
79 eſt concluſio in qua petitur† derogatio conſtitutionū
generalium vel ſpecialium vt non obſtent iuxta c. cū
aliquibus de reſct. li. 6. Franc. de Marc. deciſ. Delphin.
1105. par. 1. Burſat. conſ. 406. nu. 24. vol. 4. & in fine po
71 ſita† refertur ex ſui propria natura ad omnia præcedē
tia, Bart. in l. ſi idem. ff. de iuriſd. omn. Iudic. & in l. talis
ſcriptura in fine ff. de leg. 1. Burſat. conſ. 434. num. 10.
* vol. 4. & eſt* communis opinio omnium DD. & alia
in ſupplicatione exprimuntur, prout qualitas benefi
cij & perſonarum requirit, de quibus late dicendū erit
infra lib. 10.

Et hanc primam partē ſupplicationis Papa ſignat,
fiat, vt petitur, F. & hoc modo ſignādi ſupplicationes
* Papam vti, omnes ſciunt, nam ita obſeruatum* eſt ab
antiquo tempore, vti etiam Deus Optimus Maximus
in mundi creatione dixit, fiat lux, & facta eſt, Gene. 1.
72 ita eius Vicarius ſuam gratiam ſignat† per fiat, ita Re
buff. in prax in 2. par. ſignat. num. 14. vbi num. 16. dicit
73 hoc verbum fiat† ſignificare gratiam fieri de præſenti
iuxta illud Euangelij, fiat mihi ſecundum uerbū tuū,
& tradit in Rege Affict. deciſ. 253. ideo ſtatim perfe
74 cta† eſt gratia, Cald. communiter* receptus in c. quiſ-
quis de elect. Felin. in rubr. de conſt. col. 3. Selu. de be-
nef. par. 3. q. 12. poſt nu. 6. Rebuff in concor. tit. de mā
75 da. apoſt. §. 1. in verbo item diſpenſatio, & ita ſignat†
ſolus Papa, vt tradit Mandoſ. reg. 33. de ſignat. per fiat
76 q. 2. num. 3. & ideo dicitur latior, fauorabilior, † & po-
tentior ſignatura, Ale. conſ. 195. Aſſumo. poſt nu. 10.
verſ. ad idem li. 2. Sarn. in compend. vtriuſ. ſignat. num.
77 70. & præfertur alijs, vt† dicitur in d. reg. de non Iudi.
& Papa vt plurimum ſignat ſupplicationes in ſua ca-
mera præſente† Datario, nam princeps leges etiam po
teſt facere in ſuo cubiculo, Cyn. in l. humanum C. de
leg. Boniſ. de Vitall. in procem. Clem. §. hęc ſanè num.
36. aliquando† in plena ſignatura cōuocatis & præſen
tibus quibuſdam Cardinalibus, & Referendarijs ſtatu
tis die Martis vel Sabbati. Aliquando verò ſupplicatio
nes ſignantur per ſignaturam per conceſſum, qua vti
79 tur Cardinalis præfectus ſignaturæ† gratię, vel alius p̄-
latus deputatus à Papa hoc modo, conceſſum vt peti-
tur in præſentia D. N. Papę P. Paulus Pariſius, conceſ
ſum ut petitur in præſentia D. N. Papæ B. Cardinalis
Tranēſis. vel proceſſum, vt petitur. in præſentia D. N.
Papæ V. Boncompagnus, conceſſum, vt petitur in p̄-
ſentia D. N. Papæ G. Baſtonus, & licet hi ſignent ex-
80 tra præſentiam Papæ, tamen† dicunt, in præſentia, vt
tradit Mandoſ. in d. compend. vtriuſque Signa. Staph.
de lit. grat. & iuſt. fol. 171. iuxta primam impreſſionē,
& hoc poteſt ſuſtineri duabus rationibus, vt tradit Mā
doſ. dict. regul. 33. Signat. per fiat, q. 2. col. 2. vt dicant
in præſentia, quia ſignant in Palatio Papæ, vel in vrbe
81 † vbi eſt Papa leg. præſens & l. ſequent. ff. de procura. l.
abſentem ff. de verb. ſignific. vel intelligant de præſen-
tia ficta circa quam Princeps fingere poteſt l. ſi is qui
pro emptore. ff. de vſucap. Cardinal. Pariſ. conſilio 44.
numero 8. volum. 4. vel quia hoc faciunt de mandato
Papæ, vel quia ita a principio faciebant, licet poſtea
vſus aliud obtinuit. Et in his ſupplicationibus, quæ ſi-
gnantur per Cardinalem Præfectum Signaturæ gra-
tiæ, aut per Prælatum prius apponit manum vnus Re-
ferendarius gratiæ in capite in latere ſiniſtro, hoc mo
do A. Glorierius C. Burgheſius I. Papius.

Et quia, vt dictum eſt ſupra, Signatura per fiat præ-
fertur Signaturæ per conceſſum, vt dicitur in reg. 29.
cancell. de ſignat. per fiat his verbis. *Item voluit idem
Dominus noſter, quod cōcurrentibus eadem die ſuper
quocunque beneficio per fiat, & cōceſſum ſignaturis,
ex eis per fiat, etiam vt petitur habens, alteri per con
ceſſum etiam motu proprio habenti præfera tur, etiam
ſi in illa per conceſſum prægnātiores, & quātumlibet
priuilegiatiuæ eſſent clauſulæ.* An hoc procedat in be
neficijs vacantibus per reſignationem? & ſic an hoc
83 caſu habeat locum dicta regula? affirmatiue †concluꝛ
dendum eſt, ut etiam firmat Mandoſ. d. reg. q. 7. num.
3. verſicu. pro parte & numero 5. & hoc ex verbis di-
ctæ regulæ, & ex ratione, ex uerbis, quia dicit ſup quo
84 cunque beneficio; quæ† verba ſunt admodum genera
lia leg. 1. §. generaliter. ff. de leg. præſtan. Calderin. con-
ſilio primo de conſangu. & affinit. ex ratione; nam ra-
tio hæc eſt, quod potentia verbi fiat præponitur cui-
cunque alio verbo præceptiuo, ſeu demonſtratiuo,
aut inductiuo, & voluntatem magis deliberatam oſtē-
dit, ac præciſam, quæ ratio comprehendit etiam vacā
tia per reſignationem, & quouis alio modo, vnde nō
remanet dubium, accedit, quia in dicta regula ſubin-
telligitur verbum vacante, quod ſi expreſſum fuiſſet,
omnem modum vacandi comprehenderet, Gemini.
numero decimo. Franc. numero tertio. in capitul. ſu-
ſceptum de reſcript. libro ſexto. & contraria pluribus
verbis remouet Mandoſ. loc. citat. & huiuſmodi con-
cluſio exemplificari poſſet, quoties duæ ſupplicatio-
85 nes reperirentur ſignatæ, quarum vna eſſet per fiat
altera per conceſſum, vt late per eundem Mandoſ. in
prima quęſtione. columna ſecunda. dic. regula. Poſſet
eadem concluſio procedere in impetrationæ, quę fie-
ret de beneficio vacante per renunciationem ſimpli-
cem, ſeu liberam dimiſſionem. In reſignatione autem
conditionali, etiam ſi eſſent decem ſupplicationes ſi-
86 gnatæ, illa attenditur, & præfertur, ſuper qua† eſt præ-
ſtitus conſenſus à reſignante, etiam ſi eſſet præſtitus
ſuper ea, quę fuerit vltimo loco ſignata, aut ſuper ea,
quæ fuerit ſignata per conceſſum, vt * communiter
omnes DD. concludunt, & ita ſeruatur de ſtylo: nam-
que conſenſus eſt formalis, & attenditur, vt late con-
cludit Sarnen. de infirmat. quæſtio. trigeſima prima.
* columna ſecunda. & eſt communis opinio. Ex quo
87 infertur reſignantem poſſe, impune †, conſentire, &
pręſtare conſenſum ſecundæ ſupplicationi ſignatæ,
& non primæ; nam hoc reſidet in eius arbitrio, ita ſi-
* gnante. Caſſador. * communiter receptus in prax.
deciſio. prima. numero ſexto. in vltim. columna. de
88 renunciat. & iſte † ſecundus reſignatarius pręfertur
* primo, vt fuit* reſolutum in Rota. teſte Moedan. de
ciſio. centeſimaſeptuageſimanona. in manuſcript.
die 23. Ianuarij 1544. & in vna Placentin. Canonica-
tus octauo Octobris 1548. &. in vna Salamantin.
etiam Canonicatus 29. Ianuarij 1543. teſte Put. deci-
ſio. 79. titul. de renunciat. in manuſcript. Accorambo.
deciſio. 48. Cotta. deciſ. 161. nam licita eſt pœnitentia

89 tdonec extendatur conſenſus in Camera vel Cancel-
* laria,vt*pluries fuit reſolutum per Rot.ut per. Anto.
Aug.deciſ.250.lib .3.Sarn.deciſ.20.lib.1.Corr.dec.16.
Accuramb.deciſ.48.Put.deciſ.29.de renun.omnes in
manuſcr.& late dixi li.1.q.12.nu, 16. Ex quo ſecundo
* infertur,quod illa concluſio * communiter recepta,
90 vt ſemel reſignans non poſſit rurſus reſignare,vt per
Rebuff.conſ.4.& dixi late li.1.q.15.procedit poſt præ
ſtitum conſenſum in Camera,vel Cancellaria,ut dict.
q.15.num.35.oſtendi.Tertio infertur,quod alia con
91 cluſio,ut reſignans bis,teneatur crimine ſtellionatus,
Rebuff.conſ.90.num.9.& conſ.93.num.14.& ſic per
iurus,Mandoſ.de reg.de ſignat.per fiat.q.7.nu. 2. eſt
intelligenda poſt conſenſum præſtitum in prima, &
* ita reſident*communiter Doctores. Quarto infero
* verum eſſe,quod alias dixi,ex*communi ſententia,re
92 ſignatarium Ius habere a Papa,& non a reſignãte,Ab
ba.in c.2.de præſcr.Caſſad.deciſ.25. poſt numer. 1.de
præben.namque reſignans conſentit,vt abdicetur a ſe
ius,quod habet ex collatione in beneficio reſignato,
ius tamen acquiritur reſignatario ex prouiſione Pa-
93 pæ,mediante conſenſu ipſius.Quinto infero quod ſi *
ſupplicatio fuit reſignata ad fauorem reſignantis re-
ſeruatis fructibus,aut penſione, ipſe poteſt ſimplici-
* ter conſentire,ut fuit alias reſolutum*in Rota; nam-
94 que quiſque poteſt renunciare fauori ſuo.Alia uero
verba ſecundæ partis ſupplicationis,& cum abſolutio
ne &c.habes latiſſime explicata per Rebuff. in ſua pra
xi.tit.3.pars ſignat.fol.mihi 107. vſque ad folium 13.
ideo ad illum te remitto,ne videar ſimplex relator.

Et quia reſignanti aliquando reſeruantur fructus,
aliquando penſio,ideo vtiliſſimum eſſe putaui, pone-
re formas harum ſupplicationum.

Reſignatio cum penſione *Caſertan.* *Io.Lambertinus.*

95 BEatiſſime Pater.Cum deuotus Sanctitatis veſtræ orator Marcellus Vigſionus presbyter Neapolitanus, qui ſenio conſectus exiſtit,& nonnulla beneficia Eccleſiaſtica in Ciuitate,& Diœceſi Neapolit.canonice obtinet, quorũ inuocationes,ſituationes,qualitates,& diœceſes in literis exprimi,ſeu pro expreſſis haberi poſſint, & ex quorum fructibus &c.& infraſcripta penſione annua ſe commode ſuſtentare poteſt obtinet certis ex cauſis ad id animum ſuum mouentibus Eccleſiam ſine cura Rectoriam,aut alias nuncupatam B.Mariæ de Capella alias Vallefreda in territorio terræ Magdaloni Caſertanæ diœceſis,quam obtinet,in Sanctitatis veſtræ,vel alterius ad id poteſtatem habentis manibus ſponte & libere reſeruatis ſibi nihilominus valide infraſcriptis,& non alias aliter nec alio modo reſignare proponat,prout reſignat de præſenti.Supplicat igitur humiliter Sanctitati veſtræ tam idem Marcellus, quam deuotus etiã illius orator Ioannes Vincentius de Marinis Clericus,Neapolitanus eiuſdem Marcelli ex ſorore nepos, quatenus reſignationem huiuſmodi admittentes,ſeu admitti mandantes,eiſque ſpecialem gratiam facientes Eccleſiam prædictã, cuius & illi forſan annexorum fructus &c.ſexaginta ducatorum auri de Camera ſecundum communem extimationẽ valorem annuum non excedunt,ſiue præmiſſo,ſiue alio quouiſmodo,aut ex alterius cuiuſcumque perſona, ſeu per ſimilem dicti Marcelli vel cuiuſuis alterius de illa in Romana Curia,vel extra eam etiam coram notario publico, & teſtibus ſponte factam reſignationem vnionis &c.diſſolutionem aut aſſecutionem &c.vacet etiamſi deuoluta, affecta, electiua,ſacerdotalis ſpecialiter,vel alias ex quauis cauſa in litteris etiam diſpoſitiue exprimenda generaliter reſeruata litigioſa,cuius litis ſtatus &c.exiſtat Ioanni Vincentio conſerre,& de illa etiam prouidere,ſeu conferri, & prouideri mandare Marcello vero oratoribus prælatis,ne ex reſignatione ſua huiuſmodi nimium diſpendium patiatur de alicuius ſubuentionis auxilio prouidentes penſionem annuam ab omni decima populi,charitatiuoque ſubſidio ordinario, & extraordinario,& quocumque alio onere quauis etiam apoſtolica auctoritate, & ex quacumque etiam quãtumuis vrgentiſſima,& hic neceſſario exprimenda cauſa,etiam pro fabrica Baſilicæ Principis Apoſtolorum de vrbe, Cruciata ſancta,& tam offenſiua quam defenſiua expeditione contra Turcas,& alios infideles ſanctæ Catholicæ Fidei, etiã ad Imperatoris,Regum,Ducum,& aliorum quorumcunque inſtantiam Canonice,vel de facto nunc & pro tempore impoſitis,& imponendis etiamſi in impoſitionibus huiuſmodi pro tempore caueatur expreſſe,quod penſionarij pro rata penſionum ſuarum quantumuis exemptarum contribuere teneantur,ac etiam belli, peſtis,grandinis, & incẽdij, ſiccitatis,tempeſtatis,aluuionis,inundationis,deprædationis,& cuiuſuis alterius amiſſionis fructuum, & ab omni incurſu militum,& a quibuſuis alijs inexcogitabilibus,& inſolitis caſibus,& euentibus pro tempore contingentibus liberam,immunem,& exemptam triginta ducatorum monetæ Regni Neapolitan.ſuper dictæ Eccleſiæ fructibus,redditibus,& prouentibus,quorum medietatem non excedit eidem Marcello quoad vixerit, vel procuratori ſuo legitimo per dictum Ioannem Vincentium,cuius ad hoc expreſſus accedit aſſenſus,& ſucceſſores ſuos Eccleſiam prædictam pro tempore,quomodolibet obtinentes annis ſingulis in Ciuitate Neapolitan.vnica ſolutione videlicet aſſumptionis B.Mariæ Virginis feſtiuitate a proxime ventura incipiendo,ſub ſententijs cenſuris & pœnis in ſimilibus apponi ſolitis & conſuetis integre perſoluendam,vigore litterarum deſuper conficiendarum reſeruare,conſtituere, & aſſignare.Sibique quod dicto Ioanne Vincentio,ſeu aliquo ex ſucceſſoribus præfatis in ſolutione dictæ penſionis in toto uel parte ceſſante, ſeu deficiente vel illam ad minorem ſummam reduci,annullari,ſeu inualidari petente, vel procurante,aut penſione ipſa ex quauis cauſa nulla & inualida,vel reducibili,ſeu male,aut nulliter aſſignata exiſtente, ſeu dicente,vel allegante,liceat eidem Marcello ad Eccleſiam huiuſmodi liberos habere regreſſum ac acceſſum & ingreſſum,illiuſque corporalem &c.poſſeſſionem per ſe vel alium,ſeu alios eius nomine propria auctoritate libere apprehendere,ac tam ſui prioris tituli quam ſuper præſentibus conficiendarum litterarum vigore, quas vim validæ, & efficacis prouiſionis ſibi de illa etiam ex nunc prout ex tunc,& econtra apoſtolica auctoritate factæ habere decernere placeat,abſque alia ſibi deſuper de nouo facienda prouiſione,vt prius retinere,concedere, & indulgere dignemini de gratia ſpeciali.Non obſtantibus conſtitutionibus,& ordinationibus apoſtolicis,cæteriſque contrarijs quibuſcumque,cum clauſulis opportunis.

Conceſſum,vt petitur,in præſentia domini noſtri Papæ P. Pan. Card.Pariſius.

ET cum abſolutione a cenſuris ad effectum, &c. Et quod dictorum oratorum diſpenſationes, verusque, & vltimus dictæ ſine cura Eccleſiæ vacationis modus etiamſi ex illo queuis generalis reſeruatio, etiam in corpore iuris clauſa reſultet, necnon litis & cauſæ ſi quæ ſint ſtatus, & merita nominaque, & cognomina graduum, & qualitatum Iudicum, & colliti gãtium, ac ius & tituli illorum, ac conceſſiones &c. ſeu prouiſiones dicti Marcelli aliorumque quorumcunq; etiam cauſæ proprij tituli, ac litis habeantur pro expreſſis, ſeu in toto vel parte exprimi poſſint in litteris, & cum clauſula generalem reſeruationem importante ex quauis cauſa in litteris etiam diſpoſitiue exprimenda, & de admiſſione reſignationis huiuſmodi, ac prouiſione dictæ ſine cura Eccleſiæ pro Ioanne Vincentio cũ opportuna gratificatione, quatenus illi locus ſit, necnon reſeruatione penſionis annuæ triginta ducatorum monetæ prædictæ libere &c. quæ tranſeat ad ſucceſſores, & ſolui debeat in loco & terminis ſupradictis, ac cum decreto, quod dicta penſio ex quauis cauſa quantumuis vrgentiſſima ad minorẽ ſummam reduci, annullari, ſeu inualidari etiam ad eorumdem ſucceſſorum inſtantiam nullatenus poſſit, neque debeat, necnon regreſſu &c. præfato in euentum non ſolutionis &c. dictæ penſionis, & alijs prout ſupra pro Marcello oratoribus præfatis modo & forma præmiſſis, quæ hic pro ſufficienter repetitis ad partem habeantur pro Marcello oratoribus præfatis, modo & forma præmiſſis, quæ hic pro ſufficienter repetitis ad partem habeantur in litteris latiſſime extendendis, & quod litteræ in forma ſimplicis prouiſionis gratioſæ ſubrogationis etiam quoad poſſeſſionem cum derogatione regularum de non ſurrogandis non colliti gantibus, quia non in potentiorem, ac de annali poſſeſſore, &c. quoad primam eius partem gratiæ ſi neutri ſi nulli ſi alteri petinde, & etiam valere, aut alia vtiliore via fatendo, etiamſi opus fuerit ſibi ius competere, & cauſas propter quas ſimul, vel ſeparatim expediri poſſint, & cum derogatione Iuriſpatronatus, quatenus de illo exiſtat, quod diſpoſitiue in litteris ſi videbitur ſi laicorum tantum etiamſi nobilium, ac illuſtrium eiſq; ex fundatione, vel dotatione competat pro medietate alias, ſeu ſi litigioſa, vel deuoluta ſit in totum pro dictis oratoribus in litteris latiſſime extendenda. Et cum ſuſpenſione quarumcunque ſpecialium, vel generalium etiam mẽtaliũ reſeruationum vnionum, ſuppreſſionum, mandatorum, etiam de prouidendo expectatiuarũ, & aliarum quarumcunque gratiarum, præuentionum, facultatum, & indultorum, quibuſuis etiam ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, ac eis etiam in nullius fauorem quomodolibet, non tamen Eccleſiaſticis Seminarijs conceſſorum. Cum decreto deſuper opportuno, quod ſe ad præmiſſa minime extendant in litteris latiſſime extendenda citra tamen acceſſum, & regreſſum, ac de conſenſu coadiutorias, quod præmiſſorum omnium & ſingulorum etiam fructus &c. augendo inuocationum, denominationum, annexorum, qualitatum, nuncupationum, aliorumque circa præmiſſa neceſſariorum maior & verior ſpecificatio, & expreſſio fieri poſſit in litteris ſimul vel ad partem expediendis &c. Et quoad prouiſionem in forma dignum nouiſſima.

Conceſſum P. Pau. Cardin. Pariſius.

Datum Romæ apud S. Petrum Idibus Februatij anno octauo.

Miſſa XXIII. Februarij A. Dat. XV. fol. 168.

B. A.

Ceſſio cum reſeruatione fructuum pro Cardinale. *Gebennen.*

96 BEatiſſime † Pater. Cum deuota Creatura veſtra Vincentius tituli ſancti Clementis præsbyter Cardinalis Montis Regalis nuncupatus, qui Prioratum Sanctæ Mariæ de Contamina Cluniacenſis ordinis Gebennenſis diœceſis in part. Sabaudiæ in commendam ad eius vitam ex conceſſione, & diſpẽſatione Apoſtolica obtinet, ex certis cauſis animum ſuum mouentibus commendæ huiuſmodi necnon omni, & cuicunque iuri ſibi in dicto prioratu, vel ad illum quomodolibet competenti in manibus Sanctitatis veſtræ, reſeruatis ſibi nihilominus valide infraſeriptis, & non alias aliter, nec alio modo, ſponte, & alias libere cedere proponat, & ex nũc cedat; Supplicat igitur humiliter Sanctitati veſtræ, tam dicta creatura, quam etiam deuotus eiuſdem Sanctitatis veſtræ orator Philibertus Millietus Clericus Grationopolitanæ diœceſis Magiſter in Theologia, quatenus ceſſionem huiuſmodi admittentes, dictoque Philiberto, vt commodius ſuſtentari valeat de alicuius ſubuentionis auxilio prouidentes, ac ſpecialem gratiam facientes, Prioratum præfatum, qui forſan conuentualis exiſtit, cuique cura Parochianorum non imminet animarum, ac cuius & illi forſan annexorum fructus &c. C M. ducatorũ auri de Camera ſecundum communem extimationem valorem annuum non excedunt. Quouiſmodo & ex cuiuſcunque perſona, ſeu per liberam cuiuſuis reſignationem de illo in Romana Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam, aut conſtitutionem execrabilis, vel aſſecutionem, &c. vacet etiamſi deuolutus affectus ſpecialiter, vel alius ex quauis cauſa etiam diſpoſitiue exprimenda generaliter reſeruatus, electiuus, curatus, cura iuriſdictionali litigioſus, cuius litis ſtatus &c. exiſtat Philiberto, qui monaſterium, abbatiam forſan nuncupatum Sanctæ Mariæ vallis Alpium Ciſtercien. cuius fructus &c. ad quinquaginta florenos auri in libris cameræ Apoſtolicæ taxati reperiuntur, necnon Prioratum Conuentualem ſancti Petri de Lemenco ſancti Benedicti ordinum, eiuſdem Gebennenſis diœceſis, cuius fructus &c. CC. ducatorum auri de Camera ſecundum extimationem eandem valorem annuum non excedunt, & quibus cura parochianorum etiam non imminet animarum ex ſimili conceſſione, ſeu diſpenſatione in eandem commendam ad vitam obtinet per eum quoaduixerit etiam vna cum Monaſterio, & Prioratu obtentis huiuſmodi tenendum, &c. Ita quod liceat ſibi de fructibus, &c. diſponere alienatione, &c. Interdicta commendare, Creaturæ vero præfatis ne ex ceſſione ſua nimium diſpendium patiatur, ſed vt ſtatum ſuum iuxta Cardinalatus ſublimitatem decẽtius tenere valeat de alicu-

ius ſub-

ius ſubuentionis auxilio prouidẽtes ſibi omnia & ſingula fructus,&c.iura,cenſus,decimas,obuẽtiones,oblatio
nes,& emolumenta ordinaria,& extraordinaria in quibuſcumq; rebus conſiſtentia dicti Prioratus de Contami-
na,ac illi annexorum membrorum,& pertinentiarum quorumcunq; per eandem creaturam, quoad vixerit, etiã
vna cum ſancti Clementis,quæ titulus ſui Cardinalatus exiſtit,ac omnibus & ſingulis alijs cathedralibus, etiam
metropolitanis,& patriarchalibus Eccleſijs ac monaſterijs,etiam conſiſtorialibus,Prioratibus,Præpoſituris præ
ceptorijs etiam Conuentualibus Generalibus,& electiuis,dignitatibus,etiam maioribus, & principalibus perſo
natibus,adminiſtrationibus,& officijs,cæteriſque beneficijs Eccleſiaſticis cum cura ,& ſine cura ſæcularibus ,
ac dictorum,& quorumuis aliorum ordinum,ac etiam militiarum,ac hoſpitalium,etiam ſancti Ioannis Hiero-
ſolymitani regularibus,quæ ex quibuſuis conceſſionibus,& diſpenſationibus Apoſtolicis in titulum commen-
dam,adminiſtrationem,ac alias quomodolibet obtinet,& impoſterum obtinebit quæcunq;,quotcunq;,& qua
liacunque ſint,ac fructibus &c.Eccleſiaſticis etiam loco penſionum annuarum,necnon penſionibus annuis ſu
per ſimilibus fructibus &c.ſibi reſeruatis,& aſſignatis,reſeruandiſq;,& aſſignandis,quos & quas ex ſimilibus cõ
ceſſionibus,& diſpenſationibus percipit,& percipiet in futurum per ſe,vel alium ,ſeu alios eius nomine propria
auctoritate libere percipienda,colligenda,leuanda,exigenda,recipienda,recuperanda,arrendanda,locãda, diſlo
canda,ac in ſuos vſus & vtilitatem conuertenda,loco penſionis annuæ,excepta tamen ſumma quinquaginta ſcu
torum aureorum per eandem creaturam ipſi Philiberto quoad vixerit,& quibuſcunq; ſucceſſoribus ſuis eiuſdẽ
Prioratus de Contamina Prioribus,ſeu perpetuis commendatarijs annis ſingulis præfata reſeruatione durante
pro vna,videlicet in B.Ioannis Baptiſtæ a proxime futuri à incipiendo , & altera medietatibus ſummæ quinqua-
ginta ſcutorum huiuſmodi in Domini noſtri Ieſu Chriſti natiuitatum feſtiuitatibus præſtanda,& perſoluenda,
qua contenti eſſe debeant, nec quicquam aliud,ſiue alimentorum,ſiue alia quantumcunque graui cauſa petere
poſſint,necnon collationem,prouiſionem,præſentationem, electionem,inſtitutionem, & quamuis aliam diſpo
ſitionem omnium,& ſingulorum beneficiorum,& officiorum Eccleſiaſticorum cum cura,& ſine cura ſæcula-
rium,& dicti,ac etiam aliorum quorumuis ordinum regularium ad collationem,prouiſionem,præſentationem,
electionem,inſtitutionem,& quamuis aliam diſpoſitionem abbatis, ſeu perpetui Commendatarij pro tempore
exiſtentis,Prioratus de Contamina huiuſmodi de iure,conſuetudine,priuilegio,ac alias quomodolibet pertinẽ
tes illarum vacatione pro tempore occurrente per eandem creaturam,etiam quoad vixerit, aut Vicarium , ſeu
Vicarios ad id per eam pro tempore deputandum,ſeu deputandos in omnibus & per omnia,prout ipſa creatu-
ra ante ceſſionem huiuſmodi tam ſua ordinaria auctoritate,quam vigore indulti Apoſtolici ſibi deſuper conceſ
ſi poterat,& alias iuxta eiuſdem indulti formam,& tenorem faciendas,ac deſtitutionem,& deputationem quo-
rumcunque Vicariorum,officialium, & miniſtrorum dicti Prioratus de Contamina illiuſque omnimodam iu-
riſdictionem,& auctoritatem.Ita quod ipſa creatura ſuper præmiſſis omnibus & ſingulis,ſeu eorum aliquo per
dictum Philibertum,& eius ſucceſſores præfatos,aut alium,ſeu alios quoſcunque Prioratum de Contamina hu
iuſmodi,in titulum,vel commendam,aut alias quomodolibet pro tempore obtinentes nullatenus moleſtari, ꝑ
turbari,vel inquietari valeat ipſius Philiberti expreſſo ad hoc accedente conſenſu,reſeruare,cõcedere,& aſſigna
re ſibique,quod Philiberto,aut aliquo ex ſucceſſoribus præfatis per ſe,vel per alium,ſeu alios directe, vel indire
cte eandem creaturam ſuper perceptione,&c.ac collatione,&c.& alijs præmiſſis quacunque occaſione,vel cau
ſa,ſeu prætextu,vel quæſito colore moleſtante,perturbante,vel impediente , ſeu quicquam aliud vltra quinqua-
ginta ſcuta præfata,quocunq; prætextu,ſiue occaſione,vel cauſa,aut alias quomodocunq; exigere ,&c. intenſe,
aut alias reſeruationem,conceſſionem,& aſſignationem præfatas quomodolibet impugnante,vel inualidari ꝓ
curante,aut contra eas aliquid dicente,vel allegante,&c.ſeu reſeruatione,&c.ipſa nulla inualida,aut irrita ex qua
uis cauſa exiſtente liceat eidem creaturæ ad dictum Prioratum de contamina liberum habere regreſſum , illiuſ-
que corporalem,&c.poſſeſſionem per ſe,vel alium,ſeu alios eius nomine propria auctoritate libere apprehende
re,ac vigore prioris commendæ ſibi de illo facto abſque alia ſibi deſuper de nouo facienda commenda,vt prius
etiam vna cum ſancti Clementis,ac omnibus & ſingulis alijs Eccleſijs , &c. Monaſterijs &c.beneficijs,&c.per
eum obtentis,& obtinendis,&c.ac fructibus,&c.& penſionibus,&c.ſibi reſeruatis, & reſeruandis præfatis reti-
nere in omnibus,& per omnia perinde,ac ſi ceſſionem huiuſmodi minime feciſſet,indulgere irritumque decer
nere dignemini de gratia ſpeciali.Non obſtantibus præmiſſis,ac quibuſuis Apoſtolicis, ac in prouincialibus,
ſynodalibus,& generalibus Concilijs editis,generalibus,vel ſpecialibus conſtitutionibus,& ordinationibus,nec
non Cluniacen.Ordinis,& Prioratus de contamina præfatorum,ac Monaſterij,vel alterius regularis loci,a quo
ipſe Prioratus forſan dependet etiam iuramento,&c.roboratis ſtatutis,&c.priuilegijs quoque indultis, & litte-
ris Apoſtolicis illis,eorumque Abbatibus,ſuperioribus,Conuentibus , & perſonis , ſub quibuſcunque tenori-
bus , & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs,alijſque efficacioribus , & inſolitis clau-
ſulis,necnon irritantibus,& alijs decretis , etiam motu proprio , &c.& conſiſtorialiter etiam contra commen-
das, aut alias in contrarium ſingulorum præmiſſorum quomodolibet conceſſis, &cætera,& viribus omnibus,
etiamſi de illis,&c.eorum tenores,&c.latiſſime derogare placeat,cæteriſque contrarijs quibuſcunque cum clau
ſulis opportunis.

Fiat vt petitur F.

ET cum abſolutione à cenſuris ad effectum,&c.& quod creaturæ obſtantiæ, & beneficiales il-
liuſque,ac non tamen ſuper defectu natalium Philiberti præfatorum diſpenſationes, veriuſq;
& vltimus dicti Prioratus de Contamina vacationis modus , etiamſi ex illo quæuis generalis
reſeruatio,etiam in corpore iuris clauſa reſultet,necnon litis & cauſæ ſi quæ ſint ſtatus,& merita no
minaque,& cognomina Iudicum,& colligantium,eorumque,ac dictæ creaturæ,necnon quorum-

cunque

cunque aliorum collationes, prouiſiones, commendæ, conceſſiones, aliaque iura, & tituli, etiam nulli, & infectiui cauſæque etiam illorum annullatiuæ, & infectiuæ, ac litis, & poſſeſſionis habeantur pro expreſſis, ſeu in toto, vel parte exprimi poſſint. Et cum clauſula generalem reſeruationem importante ex quauis cauſa, etiam diſpoſitione exprimenda. Et de admiſſione ceſſionis, ac commenda Prioratus de Contamina huiuſmodi ad vitam præfati Philiberti, quatenus ita commendari conſueuerit, etiam vna cum Monaſterio, & Prioratu de Lemenco præfatis teneren. &c. Ita quod liceat ſibi de fructibus, &c. diſponere, vt ſupra pro eodem Philiberto latiſſime extendendis. Et quod litteræ deſuper etiam in forma ſimplicis commendæ gratiolæ ſurrogationis, etiam quoad poſſeſſionem gratiæ, ſi neutri, ſi nulli, ſi alteri, perinde, & etiam valere cum gratificatione opportuna, quatenus illi locus ſit, ſimul, vel ſeparatim expediri poſſint. Et de reſeruationis, &c. omnium & quorumcunque fructuum, &c. propria auctoritate percipiendorum, &c. ac collationis, &c. beneficiorum, &c. cum regreſſu, in moleſtationis, &c. & ſingulos alios euentus præmiſſos, ac decreto, & alijs præmiſſis pro dicta creatura latiſſime extendendis, & derogatione, de ſubrogandis colligitantibus, attento, quod non in potentiorem, ac de annali poſſeſſore, &cæt. quoad primam eius partem regularum Sanctitatis veſtræ, necnon conſtitutionum, ſtatutorum, &c. priuilegiorum, indultorum, & litterarum præfatorum, aliorumque quomodolibet contrariorum latiſſime extendenda, quorum tenores, &c. ac Iuriſpatronatus ſi quod ſit, citra tamen illius approbationem, videlicet ſi laicorum tantum etiam nobilium, & Illuſtrium, eiſque ex fundatione, vel dotatione competat pro medietate alias, ſeu ſi litigioſus, vel deuolutus ſit in totum etiam latiſſime extendenda. Et cum ſuſpenſione quarumcunque, tam generalium, quam ſpecialium reſeruationum, etiam mentalium vnionũ, &c. perpetuarum ſuppreſſionum, nominationum, facultatum, indultorum, mandatorum, expectatiuarũ & aliarum gratiarum quibuſuis, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, eorumque etiam antiquis, & deſcriptis familiaribus continuis commenſalibus in genere, vel in ſpecie, & alias quomodolibet conceſſorum, &c. cum decreto deſuper opportuno, quod ſe ad præmiſſa non extendant latiſſime extendendis citra tamen acceſſum & regreſſum, ac de conſenſu coadiutorias. Et quod præmiſſorum omniũ & ſingulorum, etiam qualitatum, inuocationum, denominationum, nuncupationum, annexorum fructus &c. agendo, vel minuendo cognominum ordinum dependentium, aliorumque neceſſariorum maior & verior ſpecificatio, & expreſſio fieri poſſit in litteris ſimul, vel ad partem, etiam in vna non facta mentione de alia, vel alijs expediendis.

Datum Romæ, in Monte Quirinali, Idibus Auguſti, Anno quinto.

Miſſa XIX. Octobris E. pro Dat.

R. G. Albertonius pro Reuerendiſſ. D. Vicec. Io. Barengus.

Quarto Secretorum. fol. 199.

Ex quibus vltra ſupradicta. Primo nota, quod clau
97 ſula, & non aliàs nec † alio modo in his apponitur vt
plurimum, & non caſſatur à reuiſoribus, nam reſpicit fructus reſeruandos, ac penſionem itidem reſeruandã, vt colligitur ex Caſſad. deciſ. 2. de ſimon. Redoan. de ſimon. p. 2. cap. 12. & c. 13. num. 3. Manduſ. in prax. Signat. grat. tit. regreſſus, & acceſſus, col. 2. & inducit
98 † conditionem, Bald. in l. ſi quidem C. de excep. Alex. conſ. 3. num. 5. lib. primo, Card. Pariſ. conſ. 19. nume.
99 18. vol. 1. vt non aliter † cenſeatur ius abdicatum, ac renunciatum, niſi reſeruatis fructibus, aut penſione;
* vt fuit* reſolutum in Rot. teſte Creſcen. deciſ. 64. libro 1. in manuſcr. Caputaq. deciſ. 86. lib. 3. in manuſc. & in vna Auenionen. Canonicatus coram Io. Paulo, teſte Creſcent. deciſ. 231. in manuſcr. vt late deduxi libro 1. q. 3. fuit enim huiuſmodi clauſula ſublata quatenus dicebant in ſupplicatione, reſignantem reſignare in fauorem N. & non aliàs, nec alio modo, vt dixi ſupra.

100 Secundo nota, † quod non dicitur ſupplicat, ſed ſupplicant, namque reſignans ſupplicat pro reſeruatione fructuum, & penſionis; Reſignatarius vero pro admiſſione, & prouiſione; nam huiuſmodi verbum
101 † ſtat diſtributiue, non copulatiue, vt fuit reſolutum
* * in vna Tullen. Abbatiſſatus coram Camillo, teſte Creſcem. deciſ. 173. Moedan. deciſ. 112. Ambroſius, in manuſcr. vnde ſufficit, quod vnuſquiſq; ſupplicet pro his, quæ ſpectant ad ipſum.

Tertio nota clauſulam, vt propria auctoritate, &c. & exceptionem, de quibus, & alijs dicetur infra libro 10. latiſſime.

Et quia aliquando fit reſignatio abſque prouiſio-
102 ne, quod † contingit in promotis ad incompatibilia, qui in litteris habuerant decretum, vt debeant renunciare libere, & ſimpliciter in manibus Papæ infra duos menſes, ideo hic ponam formam, quæ eſt talis.

Reſignatio ſimplex abſque prouiſione. *Hieracen.*

103 Beatiſſime † Pater. Cum deuotus Sanctitatis veſtræ orator Tiberius Sirletus Canonicus Hieracẽ. cui alias a Romana Curia abſenti, ac Canonicatum, & præbendam dictæ Eccleſiæ, ac vna cum illis ante decreta Concilij Tridentini, ſeu ex diſpenſatione Apoſtolica parochialem Eccleſiam ſanctæ Catherinæ, etiam Hieracen. inter alia tunc obtinenti de cantoria ipſius Eccleſiæ Hieracen. quæ inibi dignitas non tamen maior poſt pontificalem exiſtit, tunc

ſtit, tũc per obitum quondam Antonini de Candida ipſius Eccleſiæ dum viueret Cantoris extra Romanam Curiã de Menſe Auguſti proxime præterito defuncti vacante Apoſtolica auctoritate ſub datum Romę apud ſanctũ Marcum, Septimo Kalendas Septẽbris, Põtificatus veſtri anno tertio, prouideri mandari conceſſum extitit cum decreto, quod idẽ orator infra duos mẽſes a die habitæ per eum dictæ Cantoriæ poſſeſſionis, ſeu qua per eum ſtaret quo minus illam aſſequeretur computãdos Canonicatum, & præbendam, ac Parochialem Eccleſiam, per eum obtentos huiuſmodi in manibus Romani Pontificis tantũ dimittere omnino teneretur alioquin tam Canonicatus, & Præbẽda, ac Parochialis Eccleſia, quã cantoria prædicti vacarent eo ipſo, ita quod de illis per Sedem Apoſtolicam dũtaxat diſponi poſſet ex eo, quod ipſe orator cõceſſioni gratiæ huiuſmodi, quæ eo inſcio impetrata fuit, nequaquam vti immo illi renunciare, ac Canonicatum, & Præbẽdam, necnõ Parochialem Eccleſiam prędictos, vt prius retinere intendit, propterea, & ex certis cauſis animum ſuũ mouentibus concesſioni gratiæ dictæ Cantoriæ prouiſionis, ſeu ad illam mandato huiuſmodi, ac omni, & cuicunq; iuri actioniq; ſibi in eadem cantoria, vel ad illam quomodolibet cõpetenti in manibus Sanctitatis veſtræ ſponte & libere cedere proponat, prout cedit de præſenti. Supplicat igitur humiliter Sanctitati veſtræ dictus orator, quatenus eũ ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequẽtes ceſſionem huiuſmodi Apoſtolica auctoritate admittere, ac admiſſam eſſe, necnõ per admiſſionẽ huiuſmodi dictam Cantoriam vacare, ipſumq; oratorem prætextu decreti præfati ad dimittendum Canonicatum, & Prębendã, ac Parochialem Eccleſiã huiuſmodi minime teneri decernere dignemini de gratia ſpeciali. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, dictoq; decreto cæteriſque contrarijs quibuſcunque, cum clauſulis opportunis.

Fiat vt petitur F.

ET cum abſolutione a cenſuris ad effectũ, &c. Et quod mandati prouiſionis huiuſmodi tenores, &c. ac datã &c. cũ inde ſecutis habeantur pro expreſſis, ſeu in toto, vel parte exprimi poſſint. Et de admiſſione, & decreto prædictis, vt ſupra in forma gratioſa, & quod præmiſſorum omnium, & ſingulorũ, etiam fructus &c. Inuocationum, denominationum, annexorum, qualitatum, nuncupationum, aliorumque neceſſariorum maior & verior ſpecificatio, & expreſſio fieri poſſit in litteris. Fiat F.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Kalendis Martij, Anno Tertio.

Miſſa IIII. Martij. E. pro Dat.

XVI. fol. 198.

R. L. Mutius pro Reuerendiſſimo D. Vicec. B. Ameritus.

Reſignatio abſque prouiſione. *Veronen.*

BEatiſſime Pater. Cum deuotus Sanctitatis veſtrę orator Ioannes Paulus Bronzius Rector Prępoſitus nuncupatus Parochialis Eccleſiæ præpoſituræ nuncupatæ Sanctorum Mariæ, & Eraſmi Caſtri Guffridij Brixieoſis diœceſis, cui nuper parochialem Eccleſiam Sanctæ Cęciliæ Veronen. etiam tunc obtinenti de primo dicta Eccleſia Præpoſitura nuncupata certo tunc modo vacante Apoſtolica auctoritate prouiſum, ſeu prouideri mãdatum extitit, cum decreto, quod infra certum tunc expreſſum tempus ſecundo dictam Eccleſiam in manibus Romani Pontificis dimittere teneretur, propterea decreto huiuſmodi parendo, ſecũdo dictam Eccleſiam in manibus Sanctitatis veſtræ ſponte & libere reſignare proponat, prout reſignat de præſenti; Supplicat humiliter Sanctitati veſtræ dictus orator, quatenus ſpecialem ſibi gratiam facientes reſignationem huiuſmodi admittere, ac per illius admiſſionem dictam Eccleſiam ſanctæ Cæciliæ vacare, necnon decreto præfato ſatis factum eſſe irritumque, &c. decernere dignemini de gratia ſpeciali. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcunque, cum clauſulis opportunis.

Fiat vt petitur F.

ET cum abſolutione à cenſuris ad effectum, &c. & de admiſſione reſignationis, ac decreto præfatis, vt ſupra. Ita quod ſola præſentis ſupplicationis Signatura, cum conſenſu, à tergo annotato ſufficiat, & vbique fidem faciat in iudicio, & extra, regula contraria non obſtante. Fiat F.

Et huiuſmodi ceſſio fit ob cauſam prædictam, nã
104 reſignatio † ſimplex io manibus Papæ de raro fit, * vt
* omnes ſciunt, & fuit dictum in vna Cremo.* penſionis 18. Maij 1584. coram R. P. D. Cantuccio, quæ deciſio eſt impreſſa Venetijs p. 1. deciſ. 791. num. 5.
105 Et quia ex † ſola ſupplicatione poſſeſſio beneficij non poteſt capi, vt grauiſſimis pęnis ſtatuit Iul. III. in
* ſua extrauaganti, quæ eſt* in viridi obſeruantia. Ideo regiſtrata ſupplicatione, & præſtito conſenſu in Camera, vel Cancellaria expediuntur litteræ pro compli
106 mẽto reſignationis, quas † a Signatura oriri ſcribit Rebuff. in prax. tit. Bull. nou. prouiſ. num. 1. ſol. mihi 131.
107 ſicuti † inſtrumentum, & protocollũ. §. 1. & ſeq. Auth. de tabell. coll. 4. Quare nõ ab re erit formam dictarũ literarum ponere, & cõſcribere aliquas interpretatio
108 nes iuri, & praxi conuenientes, regulariter † tamen ſecundum ius interpretantur c. cauſam de reſcri. Card. Paril. conſ. 109. col. vlt. vol. 1. Rebuff. loc. cit. num. 2.

SIXTVS

SIXTVS EPISCOPVS
SERVVS SERVORVM DEI.

109 Dilecto Filio Thomæ Auolo Clerico Iſolan. ſalutem & Apoſtolicam benedictionem. Romani Pontificis prouidentia circumſpecta, Eccleſijs, & Monaſterijs ſingulis, quæ vacationis incommoda deplorare noſcuntur, vt Gubernatorum vtilium fulciantur præſidio, proſpicit diligenter, & perſonis Eccleſiaſticis, quibuſlibet, vt in ſuis opportunitatibus congruum ſuſcipiant releuamen de ſubuentionis auxilio, prout decens eſt, prouidet opportuno. Cum itaque Monaſterium, Abbatia nuncupatum Sancti Viti delo Pizzo, Sancti Benedicti, vel alterius Ordinis Tarentin. Ciuitatis, ſeu Diœceſis, quod venerabilis frater noſter Innicus Epiſcopus Sabinen. Cardinalis de Aragona nuncupatus in commendam ad ſui vitam ex conceſſione & diſpenſatione Apoſtolica nuper obtinebat commenda ipſa ex eò, quod dictus Innicus Epiſcopus & Cardinalis illi, necnon omni & cuicumque iuri & actioni ſibi in regimine, & adminiſtratione dicti Monaſterij, vel ad illa quolibet competenti, hodie in manibus noſtris ſponte & libere ceſſit. Noſque ceſſionem huiuſmodi duximus admittendam ceſſante adhuc eo quo ante commẽdã ipſam vacabat, modo vacare noſcatur ad præſens. Nos tñ eidem Monaſterio de Gubernatore vtili & idoneo per quem circumſpectè regi & ſalubriter dirigi valeat, quam tibi aſſerenti te in 26. tuę ætatis anno conſtitutum, & eiuſdem Innici Epiſcopi & Cardinalis ex fratre Germano Nepotem exiſtere, vt commodius ſubſtentari valeas de alicuius ſubuentionis auxilio prouidere volentes. Teque à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdictis, alijſque Eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtis ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſoluentes & abſolutum fore cenſentes, Necnon verum, & vltimum dicti Monaſterij vacationis modum etiamſi ex illo, quæuis generalis reſeruatio, etiam in corpore iuris clauſa reſultet, præſentibus pro expreſſo habentes Monaſterium prædictum, quod cura & conuentu caret, ac cuius & illi forſan annexorum fructus redditus & prouentus ad octuaginta florenos auri cum vno tertio alterius ſimilis floreni in libris Cameræ Apoſtolicæ taxati reperiuntur. Quouis modo, & ex cuiuſcumque perſona, ſeu per liberam ceſſionem cuiuſuis de prædictis regimine, & adminiſtratione in Romana Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam vacet, etiamſi tanto tempore vacauerit, quod eius prouiſio iuxta Lateranen. ſtatuta Concilij, aut alias canonicas ſanctiones ad Sedem Apoſtolicam legitime deuoluta exiſtat, & illa ex quauis cauſa ad ſedem eandem ſpecialiter, vel generaliter pertineat, & de ipſo Monaſterio Conſiſtoriali diſponi conſueuerit, ſeu debeat, & ſuper eiſdem regimine & adminiſtratione inter aliquos lis, ſeu illorum poſſeſſio, vel quaſi moleſtia, cuius ſtatum & merita, cauſę, nominaque & cognomina Iudicum, & collitigantium eorumque, ac eiuſdem Innici Epiſcopi & Cardinalis, aliorumque, quorumcumque, cõceſſiones, prouiſiones, commendas, aliaque iura & titulos. Cauſaſque etiam proprij tituli, ac litis & poſſeſſionis, etiam pręſentibus haberi volumus pro expreſſis, pendeat indeciſa, dummodo tempore Datæ earundem præſentium prædicto Monaſterio de Abbate prouiſum, aut illud alteri commendatum Canonice non exiſtat, tibi per te, quoad vixeris tenendum, regendum, & gubernandum. Ita quod liceat tibi debitis & conſuetis ipſius Monaſterij ſupportatis oneribus, ac tertia parte omnium fructuum, reddituum, & prouẽtuum ipſius Monaſterij in reſtaurationem illius fabricę, ſeu ornamentorum emptionem, vel fulcimentum, aut pauperum alimoniam, prout maior exegerit, & ſuaſerit neceſſitas, omnibus alijs deductis oneribus annis ſingulis impertita de reſiduis illius fructibus, redditibus, & prouentib. diſponere & ordinare, ſicuti ipſius Monaſterij Abbates, qui pro tempore fuerunt de illis diſponere, & ordinare potuerunt, ſeu etiam debuerunt, alienatione tamen quorumcumque illius bonorum immobilium & precioſoru mobilium tibi penitus interdicta, Apoſtolica auctoritate commendamus, curam ipſium Monaſterij, ac huiuſmodi regimen & adminiſtrationem tibi in ſpiritualibus, & temporalibus plenariè committendo. Quocirca venerabilibus fratribus noſtris Archiepiſcopo Tarentin. & Epiſcopo Amerin. ac Dilecto filio cauſarum Curię Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſe vel duos, aut vnus eorum per ſe vel aliũm, ſeu alios tibi in adipiſcenda poſſeſſione, ſeu quaſi regiminis, & adminiſtrationis prædictorum, ac bonorum ipſius Monaſterij auctoritate noſtra aſſiſtentes faciant tibi à dilectis filijs, vaſſallis, & alijs ſubditis eiuſdem Monaſterij conſueta ſeruitia, & iura tibi ab eis debita integrè exhiberi. Contradictores per cenſuram Eccleſiaſticam appellationẽ poſtpoſita compeſcendo. Non obſtantibus felicis recordationis Bonifacij Papę VIII. prædeceſſoris noſtri, & alijs Apoſtolicis conſtitutionibus, ac Monaſterij, & ordinis cuius exiſtit, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alias roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis eiſdem Monaſterio, & ordini eorumque Abbatibus, Conuentibus, alijſque ſuperioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs alijſque efficacioribus, ac inſolitis clauſulis, & decretis etiam irritantibus per quoſcumque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac forſan nos, & dictam ſedem, etiam motu proprio, & conſiſtorialiter aliàs in genere ſeu ſpecie quomodolibet conceſſis approbatis, & innouatis, etiamſi in eis, ac ſtatutis prædictis inter alia caueatur expreſſe, quod prædictum, & alia ipſius ordinis Monaſteria nullatenus, aut non niſi de ipſorum Abbatum conſenſu, ac perſonis certo in ibi expreſſo modo qualificatis, conferri, ſeu commendari poſſint, & aliter de illis pro tempore, factæ collationes, prouiſiones, vel commendæ viribus careant. Quodque eiſdem priuilegijs, indultis, & litteris non niſi ſub certis modo & forma, inibi contentis derogari poſſint, & ſi illis aliàs derogari contingat, derogationes huiuſmodi nemini ſuffragentur, Quibus omnibus, etiamſi aliàs pro illorum ſufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis ſpecifica expreſſa & indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quęuis alia expreſſio, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat harum ſerie ſpecialiter & expreſſe derogamus contrarijs quibuſcumque aut ſi vaſſallis, & ſubditis prędictis, vel quibuſuis alijs communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excõmunicari

nicari

nicari non poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenam & expreſſam, ac de verbo ad verbũ de indulto huiuſmodi mentionem. Volumus autem quod propter noſtram huiuſmodi commendam, Monaſterium prædictum in ſpiritualibus non lædatur, & in temporalibus detrimenta non ſuſtineat, ſed eius congruè ſupportentur onera ſolante dicta. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini 1588. Duodecimo Kalendas Maij, Pontificatus Noſtri Anno Tertio.

Gratis pro Nepote Cardinalis	*Hieronym. Auila.*	*P. Par. pro &c.*	*A. Iuſtus.*
A. R.	*P. S.*	*A. Be. pro &c.*	*Franciſcus Contugius pro communi.*
E. Helenus	*A. Roccheta.*	*I. pro &c.*	
		I. pro &c.	

A. Baldinus pro communi groſſos octo &c.
Pcp.

A. T. pro communi &c.

Gratis pro Nepote Cardinalis Be. Remondus.

A tergo autem ponitur nota præſtiti conſenſus, & fit mentio litteras fuiſſe regiſtratas in Camera, & poſtea fuit in his litteris etiam a tergo ſcriptum, quod tali die fuit capta poſſeſſio, & facta publicatio, cum extenſione inſtrumẽti publicationis. Pro maiori declaratione verba harum litterarum erunt declaranda.
100 *Sixtus* nomen Sanctiſſimi Domini N. *Epiſcopus*,
ſcilicet vniuerſalis † Eccleſiæ, & Epiſcopus Epiſcopo
rum c. Nouatianus 7. q. 1. c. loquitur 24. q. 1. *Seruus ſer*
101 *uorum*, vt † habetur in c. ſaluator. 1. q. 3. c. vlt. de con-
ſuet. & habetur in proœm. decret. & Sext. ac Clemen.
nam Papa vtilitatibus, & commoditatibus ſeruorum
Dei ſe ingerit, vt tradit Mandoſ. qui plura huius gene
ris explicat in Gloſ. facultate. §. ſuperſcriptio, & Gre-
102 gorius Primus † Pontificum, ita ſe inſcripſit Archid.
in proœm. 6. Alberic. de Roſat. in verb. Gregorius, &
* ita ſtylus * hodie obſeruat, adeo vt ſi appareret bulla
abſq; huiuſmodi inſcriptione, de falſo eſſet ſuſpecta,
103 tanquam † contra ſtylum. l. ſacri afflatus, & ibi Bal. in
princi. C. de diuerſ. reſcr. c. porrecta, vbi Gloſ. magna
de confirm. vtil. vel inutil. Abb. in c. ex parte 2. num. 7.
de off. deleg. late Fel. in c. ex parte 1. num. 16. de reſcr.
104 *Dilecto filio*. nã Papa omnes vocat filios, præter † Epi-
ſcopos, Archiepiſcopos, & Patriarchas. c. quam graui
* de crimine falſi. & hunc etiam * ſtylum Curiæ atteſta-
tur Rebuff. in Prax. tit. form. nou. prouiſ. col. 3. verſ. &
filius, & cum prouideat dignis ca. cum in cunctis de
elect. vere illi ſunt dilecti. *Thom. Aualos*. hic eſt reſi-
105 gnatarius qui generis † nobilitate, præſtantia, ac do-
ctrina, & caſtiſſimis moribus pollet *Clerie. Iſclã. diœ
ceſ.* in qua natus eſt ipſe reſignatarius. *Salutẽ, & Apo
ſtolicam benedictionem*: Papa enim ſalutat eum, cui
106 prouidendo † conſert, ad not. in Clem. vlt. de ſent. ex-
commun. late Rebuff. in form. mand. in principio *Ro
mani Pontificis prouidentia, &c.* ex his verbis colligi
tur, cum quanta circumſpectione ſint cõferenda Mo
naſteria, & quibus perſonis, & quid ſolet Sedes Apo-
ſtolica obſeruare, in prouiſionibus vero aliorum be-
neficiorum ſolet poni vitæ, ac morum honeſtas, quæ
verba declarant rationes, quæ mouerint eum ad con
cedendum. *Cum itaque Monaſterium Abbatia nun-
cupatum, &c.* regitur hoc ab illis verbis modo vaca-
re noſcantur. *Ad præſens ex eo, quod venerabilis fra
ter noſter Innicus Epiſcopus Sabinen. Cardinalis de
Aragona nuncupatus, hodie in manibus noſtris ſpon
te, & libere ceſſit*, & ſic per reſignationem vacat be-
107 neficium, † vt late oſtendi lib. 1. q. 5. & eſt communis
* * opinio vacat inquam ex perſona reſignantis. *Hodie*
108 *in manibus noſtris*. nam conſenſus † retrotrahitur ad
* diem datæ, vt pluries * fuit deciſum in Rot. & præſer-
tim in vna Zamoren. Parochialis coram Paleotto 13.
Maij 1558. teſte Caputaq. deciſ. 71. lib. 1. qui atteſta-
* tur hunc eſſe communem, * & notum ſtylum omni-
bus Io. Paul. deciſ. 38. Caſſad. deciſ. 2. de renunc. Sarn.
* o. 21. de infir. & in * ſtylo regulare eſt, vt in litteris ap-
109 ponatur † hodie in manibus noſtris. Caputaq. d. deciſ.
71. Gammar. deciſ. 19. in manuſcr. *Nos tum eidẽ mo-
naſterio, &c.* ex his verbis colligitur cauſa prouiſio-
nis, vt prouideatur Monaſterio de gubernatore vtili,
110 vt prouiſus commodius ſuſtentari valeat. † *Teque a
quibuſcunque excommunicationis, &c.* per hanc clau
ſulam Papa abſoluet prouiſum, ſi eget, a ſententia ex
communicationis, etiam maioris, & ſuſpenſionis, ac
interdicti, & eum habilitat, vt non obſtãte excommu
nicatione, ſuſpenſione, & interdicto poſſit conſequi
beneficium reſignatum: nam aliàs non poſſet, vt dixi
late lib. 4. q. 3. num. 44. & hoc ſiue fuerit excommuni
catus a iure, ſiue ab homine, & ex quacunque cauſa,
111 & occaſione: huiuſmodi autem abſolutio non † ſuffra
* gatur in ſordeſcentibus, vt fuit aliàs iudicatum, * teſte
Boer. deciſ. 290. duo permutanerunt, & fuit reſolutũ
112 in Rot. vt dixi in d. lib. 4. Nec etiam † irregulariter ob
notoriam fornicationem, vt reſpondit Nauar. conſ.
113 66. num. 1. de ſent. excommun. quia † nunquam vide-
tur Papa diſpenſare ſuper irregularitate, niſi expreſſe
* dicat Nauar. in Manual. c. 77. nu. 253. & eſt cõis * opi-
114 nio. Nec † hæreticis c. excommunicamus. §. credentes
de hæret. Fel. in c. Apoſtolicæ col. 1. de excep. & fuit
* aliàs dictum in * Rot. Nec committentibus † falſum
115 in litteris Apoſtolicis ad not. in ca. ad falſariorum de
crim. falſ. Rebuff. in prax. in form. nou. prouiſ. fol. mi-
hi 144. num. 89. col. 11. & cum ſeq. Nec incendiarijs,
116 violatoribus † Eccleſiarum, & alijs perſonis relatis in
reg. 61. cancell. Sixti V. Et huiuſmodi abſolutio, vt in
litteris dicitur, datur ad effectum præſentium, vt ad
hunc effectum ſuſpendatur excommunicatio, ſuſpẽ-
ſio, &

ſio,& interdictum declarat, vt Rebuff.loc.citat.nu-
117 mero ſexto.vnde ſi poſt huiuſmodi abſolutionem †ſe
ingerat in diuinis,eſſet excommunicatus. c. is cui de
ſent.commun.lib.6.nec poteſt habere beneficium ab
* ordinario abſque alia abſolutione,& hæc eſt* com-
munis opinio.Et huiuſmodi clauſula *Teque abſoluen*
tes &c. naſcitur ex ventre ſignaturę,in ſecunda †par-
118 te ſupplicationis,dum dicitur,& quod obſtantię ora-
toris habeantur pro expreſſis,ſeu in toto, vel in parte
exprimi poſſint Rebuff.in Prax.fol.545.num.2. & tã
tum operatur,ac ſi nominatim expreſſio fieret, Ant.
de Butr.conſ.2.col.1.Felyn.in cap.in noſtra coroll.9.
de reſcr.& quamuis habeantur pro expreſſis,exprimi
tamen poſſunt. *Nec non Monaſterium prædictum,*
quod cura,& Cõuentu caret.&c. neceſſe eſt enim,vt
hoc exprimatur,vt Papa ſciat qualitatem beneficij,vt
latius dicam infra libro. 10.*Cuius & illi annexorum*
fructus &c. expreſſio fructus,vt declaraui ſupra in in
terpretatione ſupplicationis.*Quouis modo,& ex cu-*
iuſcunque perſona &c. huiuſmodi enim clauſula ſo-
119 let dari,†vt tradit Mandoſ.in prax.Signat grat.tit.reſi-
gnationes colu.5.verſ.clauſulæ,ſiue premiſſo &c. Et
quando ſolet poni,præterquam per obitum,vt idem
Mandoſ.tradit in ead.prax.verb.derogationes Burſat
conſ.394.num.11.ne quis non ſperans obtinere poſ
ſe beneficium per obitum vacans confingat per reſi
gnationem vacare,& per clauſulas generales illud au-
120 cupetur,& ſic indirecte aſſequatur †id,quod via ordi-
naria non poſſet,contra c.cum quia vna de regul.iur.
lib.6.Dec.conſ.561.ant.num.5.Si autem dicta reſtri-
ctiua,præter quam per obitum non apponatur, Dubi
tatur,An vi dictæ clauſulæ reſignatarius poſſit capere
beneficium reſignatum vacans per obitum legitimi
poſſeſſoris,quamuis reſignans nullum ius habuiſſet.
Quidam doctores maximæ auctoritatis tenuerunt
121 negatiuam,quia collatio facta per† reſignationem nõ
comprehendit vacationem per mortem.Felin.in c.in
noſtra nu.37.in fin.de reſcr.Rot.deciſ.53.de reſcr.in
antiq.& deciſ.22.de præben.in nou.Io.ſelu.de benef.
* p.3.q.52.n.72.& communiter* Doctores in c.ſuſcep
122 tum de reſcr.lib.6.dum ſcribunt qđ †expreſſo vno mõ
vacatio p reſignationẽ, nõ venit vacatio per obitum,
Butr.conſ.43.Eneas de Falco.tract.de reſeru. benef.
q.1.num.3.& 4.& hanc opinionem Domini Abbre-
* uiatores* tenuerunt in vna Iſpalen. teſte Mandoſ. de
ſignat.grat.tit.reſignationes col.5.verſ.nõ addita &c.
* Contraria tamen opinio verior eſt,*& communis, vt
123 vi dictæ †clauſulæ reſignatarius poſſit capere benefi-
cium,vacans tunc per obitum legitimi,& veri domi-
* ni,quamuis reſignans nullum ius habeat,vt fuit* reſo
lutum in Rot.coram Card.Sanctæ Crucis die.27 .Fe
bruarij.1559.teſte Cotta deciſ.277.& in vna Spole-
tan.beneficij 4.Iulij.1550.coram Pelegrin.teſte eodẽ
* deciſ.266. lib. 2.& 347.lib.3.in manuſcr.& in dict.*
Iſpalen.cantoriæ de anno 1539.teſte Moedan.deciſ.
107.in manuſcr.Mandoſ.loc.cit.& ratio eſt quia per
clauſulã,ſiue alio quouis modo vacet, omnis modus
124 vacandi,ſiue †directus,ſiue indirectus,etiam acceſſo-
rius ex intentione concedentis includitur,dummo-
do ex pſona expſſa, & nominata in gratia vacet Glo.
Gemin.Imol.& alijs in dic.c.ſuſceptum de reſcr. lib.
6.Rot.dec.1.num.4.& dec.14.& deciſ.57.de reſcr.in
nou.Egid.Bellam.deciſ.680.lapus alleg.79.num.2.vbi
Mandoſ.in additionibus plures adducit. Card. Pariſ.
conſ.33.num.29.vol.3.Caſſad.deciſ.5.de præben.Ge-
min.conſ.79.Card.conſ.30.num.3.Sarn.de infir.reſi
gnan.q.34.in fin.Socin.iun.conſ.32.n.29.vol.1.Card.

* Palcot.deciſ.348 incipit Andreas , & * communiter
alij Doctores.Vnde ſi beneficium vacet per obitum,
125 quia reſignãs †obijſſet,poteſt reſignatarius illud cape
re,Pet.deciſ.280.lib.2.nu.11.vbi dicit,præſumi reſignã
tem viuere,nam Papa ſi ſciuiſſet, quod eſſet mortuus
tpe,quo facta fuit grã,nõ dediſſet hãc clauſulã quouis
mõ &c.Per clauſulã aũt,ſiue alio quouis mõ,ex alte-
126 rios,& cuiuſcũq; pſona vacet &c.†nõ ſolũ venit vaca
tio quælibet per perſonam expreſſam in litteris tan-
tum,ſed omnis modus vacandi per extraneam perſo
nam Peruſin. dic.c. ſuſceptum,vbi additionarij vlti-
mi maxime nu.8.Gloſ.regul.cancell.& Sarn. quos re-
fert,& ſequitur Mandoſ.de infir.reſign.q.17.n.4.Caſ
ſad.deciſ.5.in princ.de præben.Caſſan.conſ.30.nu.15.
Stahl.de liter.grat.verſ.ſunt & aliæ nu.54.Mil.in verb.
gratiam.§.2.Io. Selu.de benef.p.3.q.12.num.77.& q.
46.in fin.Card.Pariſ.conſ.118.potuit.num.29.vol.1.
Berous conſ.156.num.11.lib.4.Crauet.conſ.88.nu.9.
& ſequen.Rebuff,in cõcord.tit.forma mandati,verſ.
aliam quamcũque & in tract.de nominan.q.17.num.
* 25.& eſt* communis,& recepta Doctorum ſenten-
* tia ſecundum quam reſoluit Rot.in vna *Iſpalen. Cã
turiæ teſte Moedan.deciſ.107.de præben.in manuſc.
nam ex clauſula,vel alio quouis modo vacationem p
extraneum venire,voluit Card.Zabarell.dic.conſ.30.
nu.3.verſ.item etiam Mandoſ.in prax.de Signat.verb.
derogationes aliç verſ.non addita Burſat.conſ.394.n.
* 2.vol.4.& fuit* reſolutum in Rota quibuſdã alijs cõ
currentibus in vna Tudertin.Parochialis coram Ra-
uellen.die 27.Ianuarij.1546.teſte Put.deciſ.64. inci-
pit clauſula de præben.in manuſcr. Et ratio rationis
127 eſt,vt illa verba aliquid †operentur,argũm.l.ſi quando
ff.de leg.1.c.Abbate ſane,de verb.ſign.c.ſi Papa de pri
128 uileg.in 6.nihil enim †fruſtra ponitur in litteris Apo-
ſtolicis,Rebuff.in prax.5.part.ſignat.verſ.item in hac
Signatura.nu.2.& in tit.de Pap.prouiſione.nu.12.Caſ
ſad.deciſ.5.in fin.de præben.Sarn.de veriſ.not.q.3.ver.
ſed prædictis.namque iſtæ clauſulæ generales propter
diſiunctiuas dicuntur omnino ſeparatæ,diuerſæ, ac
principales,non autem ad cęteras acceſſoriç,& depen
dentes,atque connexæ.Card.dic.conſ.30.Sarn.de in-
129 fir q.34.& tot videntur †conceſſiones,quot clauſulæ.
l.quædam mulier.ff.de minor.Bart.in l.Aurelius.§.idẽ
130 quæſiit.ff.de liber.leg.nam ad omnes †refertur conceſ
ſio Papæ. Dec.conſ.33.in principio,& conſ.373. nu.
51.& illæ vim diuerſorum factorum habent , l. circa
eos in principio.ff.de condic.& demonſt.Vit.de Cãb.
in tract.de clauſulis,titu.de emologatio. Arbitr.nu 1.
Et ad argumentum pro contraria opinione adductũ
reſpondetur,quod procedit,cum vnus vacandi mo-
dus eſt expreſſus Doctores communiter* in dic.c.ſu
ſceptum de reſcr.lib.6.ſed hic omnis modus vacandi
eſt expreſſus.Ideo &c.vt late per Burſat.cõſ.394.col.
1.vol.4.& non eſt appoſita dicta clauſula.& ad hęc fa
ciunt,quæ ſcribit Crauet.conſ.78.nu.8.cum ſequen.
Et eo magis hęc concluſio procedit,ſi ille, qui reſi-
gnabat,erat poſſeſſor,& ius in beneficio habebat ex
alterius reſignatione Peleg.d.dec.347.li.3.in manuſc.
Ampliatur hæc concluſio procedere,etiam ſi bene
131 ficium vacaret †in Curia per mortem,nam perinde ha
betur,ac ſi obitus in Curia eſſet expreſſ.ita Pelegrin.
dict.deciſ.347.lib.3.& 262.lib.2. & ratio eſt quia clau
ſulæ prædictæ comprehendunt vacationes,etiam be-
neficiorum reſeruatorum,& compr ehendunt etiam
vacationem apud ſedem,cum talia verba ſint vniuer-
132 ſalia,†prægnantia,& apta etiam comprehendere maio
ra expreſſis Gloſ.in Clement.vlt.de ſent.excommun.
in verb.

in verb.quouis,Gloſ.in Clemen.ne Romani. §. 5. de
elect.Felyn.in c.ſedes col.6.ver.ſecunda declaratio de
reſcr.in terminis Rot.deci.12.de præben.in antiquor.
per Biſign.Sarn.de infir.non reſign.q.34.in princ. &
communiter Doctores,vt per Mandoſ.dict.regul.de
infir.q.17.num.7.& in num.8. refert*deciſionem fa-
ctã in dicta cauſa Spoletan.beneficiorũ.4.Iulij.1550.
Limita tamen hanc concluſionem,vt dicta clauſu
133 la capiat tantum †vacationem,contingentem tempo-
re prouiſionis,& datæ,& ſic beneficium,quod iam va
cat de præſenti,non eam,quæ poſtea extrinſecus, &
in futurum occurrat.hanc eſſe *communem opinio-
nem atteſtatur Sarn.de publican.reſign.q.16 .num.2.
* qui etiam atteſtatur de ſtylo*& dicit ita fuiſſe*iudica-
tum in Rot.ſequitur Mandoſ.de infir.reſign.q.17.n.
8.in fin.Rebuff.Io.Selu.& Ferret.quos refert,& ſequi
tur Burſat.conſ.394.num.9.& 10.cum ſequen. Et ra-
tio eſt quia dicta clauſula,quouis modo &c. nõ ſe ex
134 tendit ad vacationem†alterius perſonæ,quam expreſ-
* ſæ,*communiter omnes in c.ſuſceptum de reſcr.lib.
6.ergo eadem ratione non capiet vacationem,alio tẽ
135 pore contingentem,nam†valet argumentum de per-
ſona ad tempus,& econtra,l.qui plures in principio.ff.
136. de vulg.& pup.Secundo,quia†prouiſio Papæ,ſuper be
neficio vacante,regulariter ad illud poſtea vacaturum
137. non extenditur,cum vacatio †tempore datæ verificari
debeat.c.eam de reſcr.Oldrad.conſ.168.q.2.& 228.
in fin Ferret.conſ.283.num.18.Tertio quia beneficia
138 antequam vacent,non†ſunt conferenda c.2.vbi Abb.
cap.ex tenore de conceſſ.præben.c.deliberatione,§.p
hibemus de off.deleg.Bellam.deciſ.443.ſi Epiſcopus
139 in principio.Quarto quia beneficium† viuorum non
licet impetrari,vt expreſſum eſt in regula cancell. de
benef.impetr.per obit.Felyn.in c.in noſtra nu. 38. de
reſcr.vbi dicit,quod impetratio beneficij tamquã va-
140 cantis per mortem Titij non ſubſiſtit,ſi ille tunc †vi-
uat,licet poſtea moriatur Io.Selu.de benef. p.3. q.12.
nume.83.Barbat in c.conſultationibus not.primo de
donat.Quinto quia ſequeretur abſurdum,vt quis ca-
peret beneficium ex reſignatione illius,qui nullum ius
penitus in eo habet,quod canones abhorrent,cũ nõ
entis nullæ ſint qualitates,& nulla nullum impedimen
141 tum†inferant,nulliuſque effectus exiſtant c.non præ
ſtat cum vulg.de regul.iur.lib.6.& abſurdum videre-
142 tur quod reſignatio prima nulla†tolleret collationem
faciendam Rebuff.de nominat.q.17.nu.4.in fin.& ẽt
aliud abſurdum ſequeretur,induceretur enim quod-
dam piſcationis,vt aiunt,beneficiorum genus,nã mul
ti cõfingẽdo reſignationes,appoſitis his clauſulis frau
143 de acquirerent†beneficia quæcunque vellent,qđ mi-
nime admittendum eſt.Sarn.de public.q.7. Mandoſ.
de infir.q.9.num.5.aliud quoque abſurdum,quia qs
indirecta via acquireret beneficium,cum directe nõ
poſſet arg.c.cum quid per vnam de regul.iur.in 6.ali-
ud abſurdum,q̃a diſponeretur de beneficijs per vlti-
144 mam †voluntatem contra tex.in c.1.de præben.& fa-
* ciunt duæ deciſiones Rot.*prima in vna Lucan. Ca-
nonicatus,& Præbẽdæ 7. Februarij 1571.corã Rub.
* & alia in cauſa*cordubene.Beneficij 21.Aprilis 1562
145 dum firmarunt†regulam de menſe procedere in reſig
natione,vbi quis velit capere beneficium vi clauſula-
rum generalium,vt tradunt Card. Paleott.deciſ. 499.
incip.quoniam regula.Ant.Auguſtin.deciſ.771.lib.3.
Put.deciſ.1.& deciſ.4.incip.prouiſio,in regula de mẽ
ſe Burſat.dic.conſ.394.num.18.vol.4.vbi refert, eſſe
* *ſtilum Referendariorum , Abbreuiatorum . Et hæc
clauſula,ſiue præmiſſo,ſiue quouis modo &c.capit ẽt

146 †vacationem per priuationem,Rot.dec.1.de reſcr.in
nou.Lap.alleg.78.num.14.Moedan.deciſ.333.fuit re
* ſolutum*in vna Burgen.Canonicatus,veneris.27.Iu-
nij.1586.coram R.P.D.Gipſi in qua fuit ſententiatũ
prouiſionem Aloyſij ſuſtineri*vi dictæ clauſulæ ge-
neralis,quamuis conſtaret ſimoniam realẽ inter Anto
nium,& Georgium commiſſam fuiſſe.
Sequitur clauſula,quæ paſſim concedi conſueuit I
prouiſionibus per reſignationem, vt tradit Mandoſ.
in prax.Signa.grat.tit.reſignationes colum.5.ver.con
cedi,& quotidie videmus.*Et coram Notario publico*
147. *& teſtibus ſponte facta &c.*quæ†clauſula operat̃ hũc
effectum,.quod ſi reſignatio facta ſit coram ſolo No
tario,vel coram laico,contra reſignatem,in eius præ-
iudicium valeat,& vacet beneficium,ita quod proui-
ſio facta de illo beneficio,ſit valida,ad not.in c.quod
in dubijs de renunt.Rot.deciſ.1.eod.tit.in antiq.cum
alijs,vt per Mandoſ. loc.cit. & ſic per illa verba Papa
148 intendit dicere,quod†admittit reſignationem factã
coram quocunque non habente poteſtatem,etiã co-
ram Notario,& teſtibus.Ptolom.deciſ.136. & etiam
coram teſtibus dumtaxat Rebuff.in Prax.tit.form.Si
gnatur.verſ.etiam coram Notario.fol.100.& in for-
ma nouæ prouiſionis,in verſ.ſiue vt præmittitur.Hic
* fuit reſolutum*in Rot.die 23.& 27.Ianuarii 1540.in
vna Aſtoricen.quod ſi reſignatio fuit facta coram †
149 Nuncio Hiſpaniæ non habente poteſtatem recipien
di illam reſignationem,poteſt Papa prouidere illud
beneficium non facta mentione iuris remanentis pe
150 nes reſignantem,nam prouidendo cum dicta†clauſu
la,videtur legitime priuare facit deciſ.1.de ren.per Bi
ſignett.Sed dubium eſt,quid ſi reſignatio facta fuit
coram duobus Notariis, an capiant illam reſignatio-
151 nẽ hæc verba.Reſpondit Rebuff.†affirmatiue in Prax.
tit.form.nou.prouiſion.fol.148.col.1.*Et ſi tanto tem
pore vacauerit,quod eius prouiſio iuxta Lateranen.Cõ
cilij ſtatuta &c.*probatur in c.cum noſtris &c.litte-
ras,de conceſſ.præb.c.vnico, vt Eccleſia benefic. &
hæc verba optime declarantur a Rebuff.in prax.ti.de
deuolutionibus num.1.cum ſequen.*Et de ipſo Mona
ſterio Conciſtorialiter diſponi conſueuit &c.*Neceſ-
ſaria ſunt huiuſmodi verba.quia ſi Monaſterium eſ-
152 ſet Conciſtoriale,requireretur,vt†prouiſio fiat in Cõ
ciſtorio Petr.Gregor.Syntag.iur.lib.15.c.34.num.15.
Rebuff.ſuper concordant ad Prælat.nomin,facie.vr.
Conciſtorialiter Mandoſ.de Annal.q.16.& dixi ſupa
q.6.*Et ſuper eiſdem regimine,& adminiſtratione in-
ter aliquos lis &c.*optima ratione ponitur huiuſmo
di clauſula,nam ſi lis eſſet ſuper beneficio,& non ex
153 primeretur,reſignatio †ſubreptitia cenſeretur , vt eſt
* communis*opinio,de qua dixi lib.2.& ideo bis in ſup
plicatione huiuſmodi clauſula repetitur,in corpore ſ.
& in clauſulis.*Dummodo tempore datæ earũdem &c.*
Per hac verba Papa limitat gratiam ſuam, vt non intẽ
154 dat reſignatario prouidere,ſi†ius ſit alicui quæſitum,
namque non eſt ſuæ intentionis illud tollere c.ſuper
eo de off.deleg.Calder.conſ.8.de reſcr. Card. Pariſ.
conſil.117.volum.4.*Quocirca venerabilibus fratri-
bus Fratribus noſtris,Archiepſcopo Tarentino, &
Epiſcopo Amerino,ac dilecto filio cauſarum Curiæ
Cameræ Apoſtolicæ generali Auditore &c.* man-
155 dat Papa his,vt mittant in poſſeſſionem †reſignata
rium,qui non poſſet illam capere propria auctoritate
* vt eſt*communis opinio,de qua dicetur infra lib.10.
156 & ſufficit vnus horum,ob clauſulam †ipſi,vel duo,aut
vnus &c.c.prudentiam de off.dele.c.ſciſcitatus de re-
157 ſcr.qui etiam poterit †ſubdelegare,c.paſtoralis.de off.
deleg.

deleg.Rot.deciſ.31.de reſcr.in antiq.& eſt* commu-
158 nis opinio.*Contradictores &c.* poſſunt enim †exequu
tores per hanc clauſulam excommunicare contradi-
centes,vt declarat Nauarr.late in c.ſi quãdo in 7.cau-
ſa nullit.num.2.& 3.& hoc intellige in volentibus cõ
tradicere ſine cauſa,& de facto,nam tunc poſſunt ex-
159 communicari,& †eo ipſo cadunt a iure, quod in illo
beneficio forſan habent,vt optime ſtatuit Inn. VIII.
in conſt.XIIII.incip.officij noſtri debitum, ſub datũ
Romæ,apud ſanctum Petrum, anno Incarnationis
Dominicæ 1491.8 Kal.Februarij Põtif.anno 8. ſe-
cundum quam vidi pronunciari * anno præcedente
1590.de menſe Maij à Locumtenente criminali Audi
toris Cameræ in vna Beneuentan.Abbatię poſſunt ta
men aliqui contradicere de iure, allegando iuſtã cau
160 ſam,† ſcilicet collationem priorem, aut aliud ſimile.
arg.c.licet.de præb.in 6.Fel.in c.cauſam quæ, nu.10.
de reſcr.Rebuff.in concord.in form.liter.execut.mã-
dat.in fi.& in Prax.tit.form.nou.prou.fol.154.col.1.
Corſet.in ſing.in verb.moleſtia.late,Rebuff.in cõcor.
form.lit.execut.in verb.mandati Apoſtolici.ſol.668.
161 & quis delegatus regulariter non habeat †iuriſdictio-
nem,niſi inter partes,& eos impedientes,c.1.de off.
deleg.Staſil.de liter.grat.rub. de vi & effectu clauſul.
verſ.ſequitur poſtmodum,tamen per hanc clauſulam
162 executores habebunt iuriſdictionem,non ſolum† in-
ter partes, ſed etiam contra extraneos contradicẽtes
de facto.*Appellatione poſtpoſita &c.* Hæc clauſula
163 operatur,vt poſſit fieri executio,quæ non veniat † per
viãm attentati reuocanda Franc.& alij omnes in c.pa
ſtoralis.col.3.de appell.Caput.deciſ.134.nu.4.p.3.ſed
* de ſtylo* parum operatur,cũ paſſim in litteris appo-
* natur,vt fuit*tentum in Rota in vna Ipſalen.donatio
nis coram Pelegr.die 6. Nouembris 1545.teſte Put.
deciſ.228.lib.2.& facit quod fuit * reſolutum in vna
Auguſtan.Capellaniæ corã Put.de menſe Iulij 1544.
teſte eod.deciſ.147.lib.etiam ſecundo,& maxime cũ
164 quis notorie† grauatur,nam tunc dicta clauſula nihil
operatur.Put.deciſ.414.lib.3.num.2.

Non obſtãtibus felic.record.Bonifacij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri, & alijs Apoſtolicis conſtitutio
165 *nibus.* Per †hanc clauſulam Papa intendit tollere,quæ
obſtant prouiſioni,& in ſpecie conſtitutiones Boni-
facij VIII.diſponentes,vt beneficia in Curia vacantia
non debeantur alicui,etiam per literas Papæ,niſi ſpe
cialis,& expreſſa ſit facta mentio, quod beneficiũ va
cauit in Curia,c.2.de præb.lib. 2. vt explicat Rebuff.
in prax.tit.form.nou.prouiſionis.ſol.154.verſ. nõ ob
ſtantibus.*Et alijs Apoſtolicis conſtitutionibus, &c.*
Quid operentur hæc verba,vide Put.deciſ.5. Eis lib.
2.& quid ibi dicit num.1.& 5. Et quamuis hæc clau-
ſula, non obſtantibus,operetur maximum effectũ, c.
cum aliquibus de reſcr.lib.6.c.vltimo de ſent. excom
mun.eod.lib.6.Gem.conſ.39.col.2.Burſat.conſ.406.
166 num.14.vol.4.non tamen derogat regulis† Cancella-
riæ,Selu.de benef.p.4.q.46.col.4.Sarn.in Proęm.reg.
* Cancell.q.5.& q.vlt.& eſt communis* opinio;nec ẽt
appoſita in prouiſione beneficij iurispatronatus ſun
167 dati a patrono laico operatur†derogationem,vt fuit
* reſolutum in vna Barchinnnen.* beneficij ſancti An
tonij coram Rellano 24.Februarij 1552. teſte Capu
* taq.deciſ.122.p.1.Et verba,quæ in litteris ſolent*,de
ſtylo apponi plerumque expreſſo accedente conſen-
* ſu de voto RR. DD.PP. Abbreuiatorum * Rot.die
24.Martij 1542.in vna Maioricen.Canonicatus, &
168 Præbendæ coram Pelegrino intellexit ſtare† diſtribu
tiue,& non conditionaliter, ſcilicet quia acceſſit con
ſenſus,qui requirebatur,teſte eod.Pelegr.deciſ.73.li-
bro primo,alias deciſ.80.incipit in vna Maioricen.in
* manuſcrip.vbi etiam atteſtatur ita*practicari de ſty-
* lo,& ita ſeruat* Rot.vt fuit dictum in vna Tudertin.
obſeruationis concordiæ,10.Iunij 1552. coram D.
Fabio,teſte Caputaq.deciſ.120.parte prima, & trãdit
Burſat.conſ.411.num.16.in fi.volum.4.vbi etiam at-
teſtatur de hoc ſtylo, & ratio eſt aperta , quia litteræ
269 † expediuntur viſo conſenſu,hunc eſſe ſtylum atteſta
tur Moed.deciſ.111.in ead.manuſcr. Put.deciſ.368.
num.4.lib.7.Anton.Auguſt.deciſ.256.lib.3.Creſcen
tin.deciſ.209.lib.1.Pelegr.deciſ.69.lib.1. in manuſcr.
vnde dicta clauſula,accedente conſenſu, ſtat diſpoſi-
tiue,hoc eſt,quia conſenſus expreſſe acceſſit, quod ſe
170 cus † eſt in ſupplicatione,teſte Ant.Auguſt.ſuper re-
gul.43.in manuſcr.

281 Et in † reſignationibus datur quandoque deroga-
tio indultorum S.R.E.Cardinalium, Mãdoſ. in prax.
ſignat.grat.tit.reſignationes col.4.verſ.in reſignatio-
172 nibus,& datur † ſuſpenſio omnium reſeruationum,
vnionum,expectatiuarum,& aliarum gratiarum.Man
doſ.dic.prax.tit.reſignationes col.7.verſ.clauſula,vbi
dicit dari duntaxat in reſignationibus, & aliqua cir-
173 ca hoc conſiderat.Et clauſula † quorum tenores,non
operatur expreſſam,& indiuiduam mentionem iuxta
conſ.2.Burr.quando non fuit facta aliqua mentio de
* eo de cuius derogatione tractatur , vt fuit * reſolu-
tum in vna Barchinonen.beneficij ſancti Antonij co
ram Veſtano 24.Februarij 1552.teſte Caputaque de
174 ciſ.121.par.1.Et decretum †irritans,quod in fine po-
* nitur,operatur nullitatem actus iuxta * communem
opinionem ab omnibus receptam, ſi is pro quo fuit
* appoſitum eo vti velit, vt fuit pluries * reſolutum in
Rota,& 17 Octobris 1551.teſte Caputaq.deciſ.249
175 p.1.& operatur adueniente † conditione,vt fuit* pro
* nunciatum in vna Ghiennen.beneficiorum corã Ve-
ſtano 17.Iunij 1551.teſte Caputaq.deciſ.251.p. 1.&
176 ligat †ignorantes,vt fuit*deciſum in vna Cochen.co-
* ram Marſican.teſte Simonett.deciſ.12.Sarnen.deciſ.
6.lib.1.in manuſcr.

177 Nec eſt omittendum, quod † clauſulæ generales
ſunt annexę,& dependentes ab ipſa reſignatione, &
178 videntur de conſenſu † reſignantis, vt fuit reſolutum
* * in vna Placent.die 3.Maij 1552. teſte Cotta deciſ.
352.in mare.

Et hic non eſt omittendnm, quod ſuper eadem
179 ſupplicatione † poſſunt plures litteræ expediri diuer
ſis temporibus,etiam non facta mentione de alijs ex
* peditis,& ita obſeruat * ſtylus,& tradit Card.Paleot
to deciſ.161.in manuſcr.& habetur lib.diuerſ.manu-
ſcr.deciſ.23.

180 Et quoties † litteræ diſcordant a ſupplicatione, re
* mittendæ ſunt ad corrigendum,& ita ſeruat * Rota,
vt fuit dictum 7. Octobris 1552. teſte Caputaque
deciſ.270. libro primo,in manuſcrip.Rebuff.in prax.
* tit.de reform. & correct.bull.columna 1.& 2.& ſic*
de ſtylo ſuper diſcordantia ſemper recurritur ad ma
181 tricem, nam non poſſunt expeditores alterare† gra-
* tiam,& ius quæſitum tollere, vt fuit tentum * in vna
Maioricen. beneficij coram Achille de Graſſ.15.Ma
ij 1553. teſte Caputaque deciſ. 273. libro primo, in
182 manuſcrip.ita † recurri ad protocollum, quando in-
ſtrumentum non eſt ita conceptum,§.1. Authen. de
tabell.colum.quarta, Doctores in l.contractus,C.de
fid.inſtrument.& reformantur ab officialibus curiæ
iux.regulam Cancell. relatam a Rebuff. loco citat.&
183 nullam requiri ad hoc partis† citationem ſcribit Re

184 buſſ.d.tit.num.8.quia cum inuita † parte fieri poſſit*, multo magis ea ignorante,& abſente,l.qui poteſt inuitis,ff.de reg.iur.l.4.§.1.ff.de fideicomiſſ.libert.l.nec ignorante de tutor.& curator.dat.

185 Et an quando † conſenſus præſtitus diſcordat a mã dato poſſit remitti ad corrigendum,vide Mandoſ. regul.Cancell.27.de non iudic.iux.form.ſupplic.q. 24. vbi latiſſime refert ſeptem opiniones.

Et non omittam,quod antequã ſupplicatio ſit regiſtrata,& tradita partibus,nõ poteſt conſiderari aliquod præiudicium,neq; aptitudo ad præiudicium,cũ
186 princeps vſque ad illud tempus poſſit denegare, † & lacerare, atque ad libitum diſponere abſque iniuria de ſupplicatione,vt per Sarn. reg. de iur. quæſit.q.6.
* num.2.& q.10.in fi.fuit dictum* in Rot.in vna Oxomẽ.Archipresbyteratus die Veneris 6.Aprilis 1576. coram Robuſterio.

Et quia aliquando litteræ reſignationis ſolent cõmitti ordinarijs in forma dignum, ideo exemplũ hic ponere placuit.

SIXTVS EPISCOPVS
SERVVS SERVORVM DEI.

187 Dilecto filio Vicario Venerabilis fratris noſtri Epiſcopi Ilernien.in ſpiritualibus Generali ſalutem,& Apoſtolicam benedictionem. Dignum arbitramur,& congruum,vt illis ſe reddat Sedes Apoſtolica gratioſam,quibus ad id propria merita laudabiliter ſuffragantur. Dudum ſiquidem omnia beneficia Eccleſiaſtica apud ſedem eã dem tunc vacantia,& in antea vacatura collationi,& diſpoſitioni noſtræ reſeruauimus;Decernentes ex tunc irritũ, & inane ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter contigerit attentari.

Cum itaque poſtmodum Eccleſia ſancti N. de N. nuncupati extra muros N.per liberam reſignationem dilecti filij N.N.nuper ipſius Eccleſiæ Rectoris de illa, quam tunc obtinebat in manibus noſtris ſponte factam , & per nos admiſſam apud ſedem eandem vacauerit,& vacet ad præſens , nulluſque de illa præter nos hac vice diſponere potuerit,ſiue poſſit reſeruatione,& decreto obſiſten.ſupraſcriptis.Nos volentes dilectum filium N. de N. aſſerentem dictum N.aliunde habere,vnde commode viuere poteſt apud nos debite ac morum honeſtatate,alijſq; probitatis,& virtutum meritis multipliciter commendatum horum intuitu fauore proſequi gratioſe , ipſumque N. a quibuſuis excommunicationis ſuſpenſionis, & interdicti,alijſque Eccleſiaſticis ſententijs,cenſuris, & pœnis a iure,vel ab homine,quauis occaſione,vel cauſa latis,ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectus præſentium duntaxat conſequendum,harum ſerie abſoluentes,& abſolutum fore cenſentes, Diſcretioni tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus,quatenus ſi tibi conſtiterit quod dictus N.aliunde habeat,vnde commode viuere poſſit,vt prædicitur,ac per diligentem examinationem præfatum N.ad hoc idoneum eſſe repereris , ſuper quo conſcientiã tuam oneramus,Eccleſiam præfatam,quæ ſine cura eſt,& perſonalem reſidentiam non requirit,ac cuius,& illi forſan annexorum fructus redditus,& prouentus ecc.ducatorum auri de Camera ſecundum communem extimationem valorem annuum,vt dictus N.etiam aſſerit,non excedunt,ſiue præmiſſo,ſiue alio quouis modo,aut ex alterius cuiuſcunque perſona,ſeu per ſimilem reſignationem dicti N.vel cuiuſuis alterius de illa in Romana Curia , vel extra eam & coram Notario publico,& teſtibus ſponte factam vacet, etiam ſi tanto tempore vacauerit , quod eius collatio iuxta Lateranen.ſtatuta Concilij ad ſedem præfatam legitime deuoluta,ipſaque Eccleſia diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter,vel alias generaliter reſeruata exiſtat,& ſuper ea inter aliquos lis, cuius ſtatum præſentibus haberi volumus pro expreſſo,pendeat indeciſa. Dummodo eius diſpoſitio ad nos hac vice pertineat cum annexis huiuſmodi,ac omnibus iuribus,& pertinentijs ſuis eidem N.auctoritate noſtra conferas,& aſſignes,inducens per te , vel alium,ſeu alios eundem N.vel procuratorem ſuum eius nomine in corporalem poſſeſſionem Eccleſiæ, & annexorum,iuriumq; & pertinentiarum præfatorum,ac defendens inductum. Amoto exinde quolibet detentore,ac faciẽs eidem N.de Eccleſiæ ac annexorum eorundem fructibus,redditibus,prouentibus,iuribus , & obuentionibus vniuerſis integre reſponderi. Contradictores autem noſtra præfata,appellatione poſtpoſita compeſcendo. Non obſtã tibus felicis recordationis Bonifacij Papæ Octaui prædeceſſoris noſtri , & alijs Apoſtolicis conſtitutionibus contrarijs quibuſcunque. Aut ſi aliqui promotionibus ſibi faciendis de huiuſmodi , vel alijs licentijs Eccleſiaſticis in illis partibus ſpeciales,vel generales dictæ ſedis,aut Legatorum eius litteras impetrarint, etiam ſi per eas ad inhibitionem,reſeruationem,& decretum,vel alias quomodolibet ſit proceſſum. Quibus omnibus eundem N.in aſſecutione dictæ Eccleſiæ,volumus anteferri,ſed nullum per hoc eis quoad aſſecutionem beneficiorum aliorum præiudicium generari Seu ſi pro tempore exiſtenti Epiſcopo N.vel quibuſuis alijs communiter , aut diuiſim ab eadem ſit ſede indultum. Qui ad receptionem,vel prouiſionem minime teneantur,& ad id compelli,aut qui interdici,ſuſpendi,vel excommunicari non poſſint;Quodque de huiuſmodi,vel alijs beneficijs Eccleſiaſticis ad eorum collationem,prouiſionem,præſentationem,ſeu quamuis aliam diſpoſitionem coniunctim , vel ſeparatim ſpectantibus nulli valeat prouideri per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Et qualibet alia dictæ ſedis Indulgentia generali , vel ſpeciali cuiuſcunque tenoris exiſtat,per quam præſentibus non expreſſam,vel totaliter non inſertam effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri. Et de qua cuiuſque toto tenore habenda ſit in noſtris litteris mẽtio ſpecialis. Ceterum ne dum prodeſſe ſtudemus aliqua forte irrepat iniquitas in exitium animarum,tu attente iſtic circumſpicias an ex parte N.& N.pfatorum ſuper dicti reſignatione ; vt fieret quam nos nullo huc vſque vitio laborare deprehendimus interceſſerit Simoniæ labes,aut aliqua alia illicita pactio,vel etiam corruptela. Nos enim prout eſt irritum, & inane decernimus ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter attentatum forſan eſt hactenus, vel impoſterum contigerit attentari.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum,Anno Incarnationis Domini 1589.Quarto decimo Kalend.Decembris Pontificatus noſtri Anno qninto.

Et ita

ET ita expediuntur litteræ in forma dignum nouiſſima, quibus quędam clauſula ponitur prout qualitas beneficij expoſcit, ad quod habemus conſtitutionem Pij V. 162. quæ cum ſit notabilis, pro maiori commoditate illorum qui litteras habent conficere, videre, & expedire, ac ordinariorum, qui eas habent examinare hic ponere placuit eius verba, quæ ſunt hæc.

PIVS Papa V, Motu proprio, &c. Cogit nos neceſſitas, vt nouam futuris aliquot huius Curiæ negocijs formã imponere curemus. Quocirca dilectis filijs Sanctæ Romanę Eccleſiæ Vicecancellario, litterarum Apoſtolicarum Abbreuiatoribus, & in illarum expeditione dicto Vicecancellario aſſiſtentibus, Summatori, cæteriſque omnibus id expeditionis munus in Curia, & Camera Apoſtolica, & vbicumque gerentib. tenore præſentiũ auctoritate Apoſtolica mãdamus, vt deinceps ſuper omnibus gratijs, & conceſſionibus Apoſtolicis de quibuſuis beneficijs cum cura, & ſine cura, ſæcularibus, & quorumuis ordinum regularib. etiam apud Sedem Apoſtolicam vacantibus, & diſpoſitioni Apoſtolicæ reſeruatis, in quibus addita fuerit clauſula, Et in formã dignum, litteras Apoſtolicas expediant in eadem forma, quæ aut ad Epiſcopum diœceſanum, aut ad Vicarium generalẽ, aut ad officiales eiuſdem Epiſcopi diſiunctiue, ad electionem impetrãtis dirigętur, cum limitationibus, & clauſulis infraſcriptis, videlicet de parochialibus Eccleſijs, vel earum parochialibus Eccleſijs dumtaxat, & per reſignationem vacantibus in dictis litteris poſt verbum, mandamus, vt ſi ſibi conſtiterit, quod dictus N. reſignans, ſi in ſacris ordinibus conſtitutus exiſtat; aliunde commode viuere poſſit, ac per diligentem examinationem per te adhibitis examinatoribus ad hoc à Concilio Tridentino deſignatis, ſi iſthęc ſint vbi eſſe debent in diœceſana ſynodo deputati, ſin autem abſque illis faciendã, dictum I. reſignatarium ad hoc idoneum eſſe repereris, ſuper quo tuam conſcientiam oneramus, Eccleſiã prædictam, cuius, &c. & inferius poſt verba: Cum omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis eidem Ioanni, quibuſcumque alijs ſeſe ad examen prædictum, etiam p mutuum concurſum admitti, & ſibi de dicta Eccleſia prouideri petentibus penitus excluſis, infra triginta dies poſtquam præſentes litteræ tibi præſentatæ fuerint, auctoritate noſtra conferas, & aſſignes, &c.

In cæteris verò litteris de quibuſuis alijs beneficijs per eandem reſignationẽ vacantibus ſimiliter poſt verbum, mandamus, inferatur, vt ſi ſibi conſtiterit, qđ ſi dictus N. quatenus in ſacris ordinibus conſtitutus exiſtat, aliunde commode viuere poſſit, ac per diligentem examinationẽ dictum I. idoneum eſſe repereris, ſuper quo tuam conſcientiam oneramus, Canonicatum, & præbendam prædictam, quorum, &c. Et inferius poſt verbum, pertinentijs ſuis, eidem I. intra 30. dies poſtquam præſentes literæ tibi præſentatæ fuerint, auctoritate noſtra conferas, &c.

Propterea in omnibus mandatis prouiſionum, ſeu commendis de quibuſcunque beneficijs, & Monaſterijs per ſimilem reſignationem, ſeu ceſſum vacantib. ad finem ante clauſulam decreti irritantis, addaſ hæc clauſula, videlicet. Cæterum ne dum prodeſſe ſtudemus, aliqua forte irrepat iniquitas in exitium animarum, tu attente his circumſpicias, an ex prędictæ N. & I. prędictorum ſuper dicta reſignatione, vel ceſſione, vt fuerit, quam nos nullo hucuſque vitio laborare deprehendimus, interceſſerit ſimoniæ labes, aut alia illicita pactio, vel etiam corruptela, nos eum, &c.

In reliquis autem prouiſionibus, & commendis quarumcumque curatorum, & ſimplicium beneficiorum ſæcularium, & regularium prædictorum, etiam reſeruatorum aliter quàm per reſignationẽ quouis modo vacanobus, videlicet quoad parochiales Eccleſias, vel earum perpetuas vicarias dumtaxat, poſt verbum, mandamus, vt ſi per diligẽtem examinationem per te adhibitis examinatoribus ad hoc, ut ſupra vſque, oneramus, Eccleſiam prædictam cum omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis eidem Io. intra triginta dies, &c. conferas.

Et ſimiliter in omnibus alijs eadem forma ſeruetur omiſſa clauſula adhibitis examinatoribus.

Et deinde ſuper omnibus huiuſmodi literis, etiam aliæ literę executorię dari debeant directè, vel ad Metropolitanum, vel vni ex propinquioribus Epiſcopis, ſiue eorum Vicario, vel officiali diſiunctiue, aut nomine dignitatis Epiſcopi expreſſo, quando alij executores ſuper hoc à nobis dati pro tempore adfuerint, videlicet pro parochialibus Eccleſijs per reſignationem vacantibus in hunc modum, videlicet, Fratri Archiepiſcopo N. ſalutem, &c. Hodie cum dilectus filius N. nuper parochialis Eccleſiæ Rector de N. & N. diœceſis dictam Eccleſiam quam tunc obtinebat, per certum Procuratorem ſuum ad id ab eo ſpecialiter conſtitutum, in manibus noſtris ſponte, & libere reſignaſſet, noſque reſignationem huiuſmodi duxiſſemus admittendam, venerabili fratri noſtro Epiſcopo N. per alias noſtras literas dedimus in mandatis, vt ſi conſtaret, quod N. in ſacris ordinibus conſtitutus exiſteret aliunde commode viuere poſſet, ac per diligentẽ examinationem per eundem Epiſcopum adhibitis examinatoribus ad id à Concilio Tridentino deſignatis, ſi illhic ſint, vt eſſe debent in diœceſana ſynodo deputati, ſin autem ſine illis faciendam dilectum filium N. Clericũ dictę diœceſis ad id idoneũ eſſe reperiret, clauſulam prædictam per reſignationẽ eandẽ tunc vacantem, & antea diſpoſitioni Apoſtolicæ reſeruatã, & ſi illa alias quouiſmodo, aut ex alterius cuiuſcunque perſonæ vacaret cum illis forſan annexis, ac omnib. iurib. & pertinentijs ſuis prædicto Io. quibuſcunq; alijs ſeſe ad examen prædictum, & per mutuum concurſum ad admitti, & ſibi de dicta Eccleſia ꝓuideri petẽtib. penitus excluſis, intra triginta dies poſtq̃ dictæ literæ pręſentatę fuerint, auctoritate nr̃a cõferret, & aſſignaret, prout in dictis literis plenius continet. Quocirca fraternitati tuæ, &c. mandamus, vt ſi dictus Ep̃us eãdem Eccleſiam intra prædictos 30. dies ipſi Io. non contulerit, & aſſignauerit, tu illis elapſis poſtquã tibi conſtiterit, qđ d. Io. ſi in ſacris ordinibus conſtitutus exiſtit, aliunde cõmode uiuere poſſit, vt ꝓfert, ac ſolertẽ examinationẽ à te & adhibitis trib. vel plurib. alijs probis, & peritis viris q̃ primũ facien. prędictũ N. idoneũ eſſe repereris, ſuper quo tuam conſcientiam oneramus, prædictam Eccleſiam cũ annexis, ac iurib. & ptinẽtijs ſupradictis eidem N. quibuſcunque alijs huiuſmodi cõcurrentib. prorſus excluſis, dicta auctoritate cõferre, & de illa etiam prouidere procures, inducẽs per te, vel aliũ, ſeu alios ipſum N. vel Procuratorem ſuum eius nomine in corporalẽ poſſeſſionẽ Eccleſiæ, ac annexorũ iuriũ, & ptinẽtiarũ ꝓdictarũ, & defendẽ inductũ amoto exinde quolibet detẽtore, ac faciens illi de Eccleſiæ & annexorũ eorundẽ fructibus, redditibus,

prouentibus,iuribus,& obuentionibus vniuerſis integre reſponderi,contradictores,&c. Non obſtantibus omnibus,quæ in dictis litteris voluimus non obſtare, aut ſi pro tempore exiſtenti Epiſcopo N.vel quibuſuis alijs communiter,vel diuiſum Apoſtolica ſit ſede indultum,quod interdici,ſuſpendi,vel excommunicari non poſſit per litteras Apoſtolicas non facientes plenam,& expreſſam,ac de verbo ad verbũ de indulto huiuſmodi mentionem. Cæterum,tu attente iſtic circumſpicias,an ex parte N.& I. prædictorum ſupra dictæ reſignationi,vt fieret, interceſſerit ſimoniæ labes,aut alia illicita pactio,vel alia corruptela. Dat.&c.

In cæteris vero beneficijs prędictis per ſimilem reſignationem vacantibus,vt ſupra. Venerabili Archiepiſcopo N.ſalutem,Hodie cum dilectus filius F. nup Canonicus B.Canonicatum,& præbendam Eccleſiæ B. quos tunc obtinebat per certum Procuratorem ſuum,&c.vt ſupra duxiſſemus a~mittendum, venerabili fratri noſtro Epiſcopo N. p alias noſtras litteras dedimus in mandatis,vt ſi ei cōſtaret, quod dictus F. ſi in ſacris ordinibus conſtitutus eſſet, aliunde commode viuere poſſet, ac per diligentem examinationē dilectum filium N.Clericum N. diœceſis ad id idoneum eſſe reperiret,Canonicatum,& pręendam pręfatos per reſignationem eandem tunc vacantes, & antea Apoſtolicæ diſpoſitioni reſeruatos,etiam ſi illi alio quouis modo, aut ex alterius cuiuſcunque perſona vacaret,cum illis forſan annexis,& plenitudine iuris canonici,& omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis prædicto Io.intra triginta dies poſtquam dictæ litteræ deputatæ forent auctoritate noſtra conferret, & aſſignaret,prout in dictis litteris plenius continetur. Quocirca fraternitati tuæ,&c.mandamus,vt ſi dictus Epiſcopus eoſdem Canonicatum,& præbendam intra prædictos triginta dies ipſi Io.non contulerit, & aſſignauerit,tu illis elapſis poſtquam tibj conſtiterit, quod dictus F. ſi in ſacris ordinibus conſtitutus ſit aliunde commode viuere poſſit,vt præfertur, & per ſimilem examinationem quam primum faciendam præfatum Io.idoneum eſſe repereris,ſuper quo tuam conſcientiam oneramus,Canonicatum, & præbendam prędictos cum omnibus annexis de plenitudine iuris Canonici,ac omnibus iuribus,& pertinētijs prędictis eidem Io.conferre, & de illis etiam prouidere dicta auctoritate procures,vel inducens per te,alium ſeu alios ipſum Io. vel Procuratorem ſuum eius nomine in corporalem poſſeſſionem Canonicatus,& p̄bendæ,ac annexorum,iuriumque, & pertinentiarum prædictarum, & defendens inductum amoto exinde quolibet detentore,ac faciens illum,vel pro eo procuratorem prædictum ad præbendam huiuſmodi in dicta Eccleſia in Canonicum recipi, & in fratrem ſtallo in Choro,& loco,in Capitulo dictæ Eccleſiæ cum iuris Canonici plenitudine aſſignatis, ſibique de Canonicatus, & præbendæ, ac annexorum eorundem fructibus,redditibus,prouentibus,iuribus,& obuentionibus vniuerſis integre reſponderi. Contradictores,&c. Non obſtantibus omnibus, quæ in dictis litteris voluimus non obſtare,cæteriſq; contrarijs quibuſcunq;,aut ſi pro tempore exiſtente Epiſcopo, & dilectis filijs Capitulo B.vel quibuſuis,&c.mentionē. Cæterum tu attēte illhic circumſpicias,&c. Dat. &c.

Alijs autem prouiſionibus,ſeu commendis huiuſmodi beneficiorum alias vacantibus,alia forma executoria concipiatur, q̄ litteræ congruunt principali.

Similiter quando Vicario,vel officiali prędicto huiuſmodi litteras,tam pro principali,quam pro executoria dirigi contigerit communi eis formula ſeruatis alijs omnibus ſupradictis ordinetur.

Cæterum omnibus mandatis de præbendis,vel cōmendæ Monaſteriorum,etiam reſeruata,tam virorũ quæ extra Conſiſtorium expediuntur,quam etiā mulierum,vetus forma cōmiſſaria ſicubi deſueuit, reſtituatur,ac litteræ deſuper expediantur,cum clauſula, quod delegatus de meritis,& idoneitate promouēdi ſe informet,& ſi eum ad regimen,& adminiſtrationē monaſterij repererit idoneum conſciētiam illius onerando prouideat,vel commendet intra triginta dies, vt ſupra,& deſuper forma executorialium,etiam concipiatur,quæ ſuis prouiſionibus correſpondeant. Deniq; in ipſis commendis poſt verbum idoneum reperis,interſerantur verba ad Monaſterium,vel beneficium in commendam obtinendum.

Volentes præſentes tam in dicto Cancellariæ libro quinterno nuncupato,quam etiam Camera prædicta regiſtrari, & ab omnibus inuiolabiliter cuſtodiri.

Ac decernentes irritum,&c. Non obſtantibus conſtitutionibus,& ordinationibus Apoſtolicis,ſtylo Cācellariæ,& Cameræ Apoſtolicæ quamocumq; tēporum ſeruato,cæteriſque contrarijs quibuſcunque.

Quibus litteris præſentatis,ordinarius illum examinat,inſpiciendo an narrata ſint vera,& ſi reperit eum idoneum,& narrata vera,confert ei illud beneficium auctoritate Apoſtolica iuxta tenorem litterarum, &
188 faciunt notata in c.cum aliquibus de reſcr.lib.vbi doctores,F.l.in rub.de off.deleg.Caſſad.deciſ.8.num.6, de præben.

S V M M A R I V M.

1 *Conſenſus in reſignationibus debet præſtari per principales,vel procuratores.*

2 *Sine litteris non poteſt capi poſſeſſio, neque percipi fructus.*

3 *Regula Cancellariæ de conſenſu in reſignatione emanauit ad obuiandum fraudibus.*

4 *Quomodo probetur renunciationem porrectam fuiſſe per principalem.*

5 *Iuramentum in reſignatione præſtatur.*

6 *Conſenſus requiritur in qualibet reſignatione,& debet præſtari per quemcunque etiam in dignitate conſtitutum.*

7 *Verba generalia operantur etiam in materia odioſa.*

8 *Cardinales comprehenduntur ſub regula Cancellariæ de conſenſu in reſignationibus,contra num.17.*

9 *Cardinales comprehenduntur vbi agitur de obuiandis fraudibus.*

10 *In ceſſionibus Epiſcopatuum conſenſus præſtatur coram Cardinali,qui eſt relationem facturus in Conſiſtorio.*

11 *Conſenſus in reſignationibus præſtatur in Camera, vel Cancellaria.*

12 *Conſenſus præſtatur in Camera,vel Cancellaria,ut uitentur fraudes.*

13 *Procuratoris ad reſignandum intimatio reuocationis fit in Camera,vel Cancellaria.*

14 *Conſentiens reſignationi non in Camera, vel Cancellaria,nulliter conſentit.*

15 *Omnes volentes reſignare debent conſentire in Camera,vel Cancellaria.*

16 *Cardinales in reſignationibus præſtant conſenſum per cedulam ſubſcriptam, & proprio ſigillo ſigillatam,*

18 *Fraus*

18 *Fraus in Cardinalibus non præſumitur.*

19 *Forma ſchedulæ, per quam Cardinalis præſtat conſenſum in reſignatione.*

20 *Præſentes per ſe præſtant conſenſum, abſentes per procuratorem.*

21 *Procurator debet eſſe ſpecialis ad reſignandum.*

22 *Notarij Cameræ, vel Cancellariæ vigore litterarum non extendunt conſenſum.*

23 *Præſens in Curia non poteſt conſtituere procuratorē ad reſignandum beneficium.*

24 *An plus operetur conſenſus per ſe.*

25 *Expreſſus debet eſſe conſenſus in reſignatione.*

26 *Vbi requiritur conſenſus, intelligitur de expreſſo.*

27 *Voluntas etiam in tacita voluntate operatur.*

28 *Conſenſus, qui colligitur ex porrectione ſupplicationis, non ſufficit in reſignatione.*

29 *Conſenſus paruus non ſufficit ad abdicandum ius.*

30 *Parua data datur à Datario.*

31 *Vbi requiritur expreſſus conſenſus non ſufficit tacitus.*

32 *Forma non adimpletur modo tacito.*

33 *Conſenſus non præſtitus in Cameræ, vel Cancellaria non abdicat ius.*

34 *Paria ſunt non conſentire, vel conſentire non ſeruata forma.*

35 *Paria ſunt non facere, vel facere minus idonee.*

36 *Paria ſunt non probare, vel probare minus ſufficienter.*

37 *Conſenſus formalis requiritur, dum agitur de præiudicio alicuius.*

38 *Renunciare quis non præſumitur, niſi conſtet.*

39 *Renunciare eſt donare.*

40 *Reſignans poteſt pœnitere, donec præſtet conſenſum.*

41 *Præſtito conſenſu abdicatur ius a reſignante.*

42 *Cum aliquid ſupereſt agendum, nihil dicitur actum.*

43 *Conſenſus, qui præſtatur in Camera, vel Cancellaria, dicitur formalis.*

44 *A die conſenſus præſtiti computatur tempus regulæ cancellariæ de Inf. & reg. de ſubrog.*

45 *Conſenſus aliter præſtitus, quam vt vult regula de cōſenſu, eſt nullus.*

46 *Paria ſunt non præſtare conſenſum, vel præſtare abſque ſolemnitate.*

47 *Stylus vt lex ſeruandus.*

48 *Actus contra legem eſt nullus.*

49 *Actus contra ſtylum eſt nullus.*

50 *Collatio quando eſt nulla abſque conſenſu Cardinalis de beneficio eius familiaris.*

51 *Litteræ non poſſunt expediri, niſi præſtito conſenſu in Camera, vel Cancellaria.*

52 *A forma data non poteſt recedi.*

53 *Verbum, nullatenus, annullat ipſo iure.*

54 *Nouus conſenſus requiritur in reualidatione.*

55 *Litteræ præſumuntur expeditæ cum conſenſu valido.*

56 *Præſumptio ſemper capitur pro validitate actus.*

57 *Præſumptio vt valeat, actus præualet alijs præſumptionibus.*

58 *Vt actus valeat, receditur à natura diſpoſitionis.*

59 *Præſumitur pro Notarijs Cameræ, & Cancellariæ.*

60 *Conſenſus requiſitus ad validitatem actus, ex ſpatio longi temporis præſumitur interueniſſe.*

61 *Actus præſumitur factus cum ea ſolemnitate, cū qua ſolet fieri.*

62 *Tempus decem annorum dicitur longum, ut præſumatur conſenſus.*

63 *In reformatione litterarum non requiritur nouus cōſenſus.*

64 *Conſenſus præſumitur durare.*

65 *Conſenſus durat, quamdiu durat actus principalis.*

66 *Conſenſus dicitur ſimplex præſtitus iuxta formā ſupplicationis.*

67 *Conſenſus poteſt præſtari iuxta formam ſupplicationis.*

68 *Conſenſu præſtito iuxta formam ſupplicationis, ſi adſunt duæ ſupplicationes, intelligitur datus, vt minus noceat.*

69 *Conſenſus extenditur per Notarios in libris eorum.*

70 *Reſignans poteſt pœnitere donec fuerit extenſus conſenſus in libris Cameræ, vel Cancellariæ.*

71 *Parui conſenſus non habentur in conſideratione.*

72 *Parui conſenſus quomodo annotentur.*

73 *Conſenſus ſcribitur à tergo ſupplicationis, & bullæ.*

74 *In renunciatione beneficiorum, quæ vacant vigore decreti, non extenditur conſenſus a tergo litterarum.*

75 *Notarij non annotant horam præſtationis conſenſus.*

76 *Conſenſus non probatur per teſtes de publica voce et fama.*

77 *Probatio de publica voce, & fama eſt ſemiplena.*

78 *Probatio debet eſſe plena.*

79 *Probatio plena requiritur ad probandum conſenſum.*

80 *Conſenſus poteſt probari ex dicto Notarij cancellariæ, & teſtium.*

81 *Conſenſus probatur ex inſpectione litterarum, & numero 83.*

82 *Conſenſus coram ordinario quomodo cenſeatur præſtitus.*

84 *Præſumitur pro Notarijs.*

85 *Conſenſus capituli præſumitur in alienatione rei Eccleſiaſticæ.*

86 *Conſenſus ſummi Pont. præſumitur in alienatione rerum Eccleſ.*

87 *Teſtes quid debeant concludere in probatione conſenſus.*

88 *Conſenſus reſignantis, & reſignatarij requiſiti in reſignatione an debeat præſtari eodem tempore.*

89 *Non eſt dicendum quod cautum non reperitur.*

90 *Vbi conſenſus requiritur in aliquo actu, ſufficit vt ubicunque præſtetur.*

91 *Conſenſus præſtitus eodem die a diuerſis efficit actus correſpectiuos.*

92 *Data nullitate vnius actus correſpectiui, corruit alter.*

93 *Actus correſpectiui habentur pro vno actu.*

94 *Conſenſus reſignantis non extenditur abſque conſenſu reſignatarij.*

95 *Res dicitur integra, donec vterque conſenſus reſignantis, & reſignatarij extendatur.*

96 *Mortuo reſignante antequam reſignatarius conſentiat, beneficium vacat per obitum ipſius.*

97 *In conditionalibus requiritur adimplementum conditionis.*

98 *Mandata quotidie dantur ad cedendum, facta reſeruatione.*

99 *Penſio reſeruata abſq; conſenſu reſignatarij nulla.*

100 *Conſenſus male præſtitus poſt expeditionem litterarum poteſt reualidari, & num. 104.*

101 *Conſenſus ſuperueniens actui nullo quid efficiat.*

102 *Reſignatio ſubreptitia non validatur, & num. 106.*

103 *Requiſitum per prius & poſterius pro forma datum videtur.*

105 *Conſenſus requiſitus in aliquo actu, ſufficit quod præcedat, vel ſequatur.*

107 *Quoad ſubreptionem attenditur tempus data.*
108 *Ceſſante ratione ceſſat diſpoſitio.*
109 *Diuerſis conſenſ ſuper diuerſis reſignationibus datis quid attendatur.*
110 *Conſenſus præſtitus ab eo qui nullũ ius habet eſt nullius momenti.*
111 *Conſenſus retrotrahitur ad tempus datæ, etiam ſi ſit datus longo tempore poſt.*
112 *In litteris ponitur tempus data ſupplicationis.*
113 *Prima reſignatio & non ſecunda tenet.*
114 *Conſenſus non retrotrahitur cum media ſunt impedita.*
115 *Conſenſus non retrotrahitur quando eſt cum præiudicio tertij.*
116 *Reſignatio tenet conſtito de conſenſu, quamuis fuerit conditionalis,*
117 *Regulæ de præſtandis conſenſibus derogatur.*
118 *Collato beneficio abſenti cum reſeruatione penſionis derogatur regula de præſtan. conſenſib.*
119 *Papa poteſt reſeruare penſionem abſque conſenſu.*
120 *Derogatur regula de præſtan. conſenſib. in reſignatione facta in fauorem minoris.*
121 *In reſeruatione penſionis iuxta concordiam derogatur regula de præſtan. conſenſibus.*
122 *Regulæ Cancellariæ habent decretum irritans.*
123 *Regulis Cancellariæ non cenſetur derogatum ex clauſulis generalibus.*
124 *Conſenſus in reſignatione infra quantum tempus debeat extendi.*
125 *Terminus præfixus ad annotandum conſenſus in reſignationibus currit à die miſſæ.*
126 *Poſt decem annos non poteſt præſtari cõſenſus in reſignatione.*
127 *Conſtitutio de extenden. conſenſibus infra 15. dies procedit in Camera, & Cancellaria.*
128 *Conſtitutio 19. Clem. 7. de extenden. conſenſibus fuit edita ad obuiandum fraudibus.*
129 *Proœmium oſtendit cauſam finalem.*
130 *Conſtitutio 19. Clem. 7. de extenden. conſenſibus eſt pœnalis.*
131 *Regulæ Cancellariæ expirant mortuo Pontifice.*
132 *Conſtitutio 19. Clem. 7. de extenden. conſenſibus eſt perpetua.*
133 *Conſtitutio eſt lex generalis.*
134 *Effectus attendi debet magis quam ſonus verborum.*
135 *Ignorantes an ligentur ſub conſtitutione 19. Clem. 7. de extenden. conſenſibus.*
136 *Decretum irritans ligat ignorantes.*
137 *Maius tempus aſſignatur in ſupplicationibus venientibus ex partibus Franciæ.*
138 *Conſtitutio Clem. 7. de extenden. conſenſibus intelligitur de conſenſu, qui præſtatur in Camera, vel Cancellaria.*
139 *Per porrectionem ſupplicationis qui conſenſus detur*
140 *Conſenſus extenſus in brolio do non ſufficit ad ſatisfaciendum conſtitutioni 19. Clement. 7. de extenden. conſenſibus.*
141 *Conſtitutio 19. Clem. 7. de extenden. cõſenſibus habet etiam locum in reſignatione conditionali.*
142 *Verba generalia generaliter accipiuntur.*
143 *Vbi adeſt eadem ratio, ibi idem ius ſtatuitur.*
144 *Conſtitutio 19. Clem. 7. de extenden. conſenſibus non habet locum in conſenſu præſtando per reſignatarium in reſignatione conditionali,*
145 *Cõſenſus reſignatarij quandoque cum præbeatur, extenditur infra 15. dies.*
146 *Cardinales comprehenduntur, vbi agitur de obuiando fraudibus.*
147 *Conſtitutio Clem. 7. de extenden. conſenſibus non habet locum in conſenſibus, qui præſtantur per Cardinales familiari.*
148 *Ceſſantibus verbis legis, ceſſat diſpoſitio.*
149 *Cardinales comprehenduntur in regula de extenden. conſenſibus, & num. 155.*
150 *Ex diuerſis non infertur.*
151 *Conſenſus extendi non poteſt ſuper actu nullo.*
152 *Conſenſus ſi non fuit præſtitus infra 15. dies poteſt de nouo præſtari.*
153 *An conſtitutio 19. Clem. 7. de data in Camera, vel Cãcellaria, ſit in vſu.*
154 *Lex non ligat, niſi fuerit vſu recepta.*
156 *An conſtitutio 19. Clem. 7. habeat locum in ceſſione litis.*

QVAESTIO VIII.

QVAERO, an debeat præſtari cõſenſus, & quomodo præſtetur in Curia in reſignationibus horum beneficiorum non conſiſtorialium? Reſpondeo, inter alia, quę requiruntur in reſignationibus beneficiorum, illud obtinere principatum, vt præ-
1 ſtetur conſenſus per ipſos reſignantes, vel per procu-
* ratores eorum: idque *de ſtylo eſſe, omnes ſciunt, &
ſtatutum reperitur in regulis Cancel. per Sixtum IV.
50. per Innoc. VIII. 44. per Alex. VI. 42. per Adri. VI.
46. & per alios, vt licet videre, & nouiſſime per Sixtũ
V. 40. *Item voluit, & ordinauit, quod ſuper reſignatione cuiuſcunque beneficij Eccleſiaſtici, ſeu ceſſione iuris, in eo, quam in manibus ſuis, vel Cancellaria Apoſtolica fieri contigerit, Apoſtolicæ litteræ nullatenus expediantur, niſi reſignans, vel cedens, ſi præſens in Romana curia fuerit, perſonaliter, alioquin per procuratorem ſuum, ad hoc ab eo ſpecialiter conſtitutum, expeditioni huiuſmodi in eadem Cancellaria expreſſe cõſenſerit, & iurauerit, prout moris eſt &c.* & ſic vides,
quod ſi non præſtetur conſenſus in Cancellaria, vel
Camera, non expediuntur litteræ, quibus non expedi
2 tis non prodeſt reſignatio, cum non poſſit capi poſ-
ſeſſio, & minus fructus ſine litteris, vt eſt cautum in
* conſti. 83. Iulij III. quæ hodie *ad vnguem obſeruatur. Et quia materia hæc eſt frequens, ideo ſubijciendas exiſtimaui aliquas quæſtiones.

Primo dubitatur, qua ratione emanauit huiuſmodi regula Cancellariæ, quæ ab omnibus Pontificibus
* pro tempore exiſtentibus repetitur? Communis * re-
3 ſponſio eſt, ad obuiandum fraudibus, ne quis, inſcio
beneficiario, porrigat ſupplicationem reſignationis, illudque beneficium obtineat citra domini voluntatem, & ſic dolo alterius dominus priuaretur beneficio, ad tollendas igitur has fraudes, cautum eſt requiri cõſenſum præſtandum per ſe, vel per procuratorem ad hoc ſpecialiter deputatum, hanc eſſe rationem tradunt Boer. deciſ. 345. num. 5. Sarn. de publica. q. 7. colum. 3. in princip. Buratt. conſi. 393. ſub numero 12. volum. 4. & colligitur ex gloſ. in dict. regula. Franc. de March. deciſ. Delphin. 160. numero 2. & de-

ciſ.

ciſ.622.num.2.1168.prima part.& deciſ.1180. num.
3.ead.prima part.Caputaq.deciſ.211.lib.1. Put.deciſ.
111.lib.3.Mandoſ.de infir.q.9.num. 4. & huc tendit
quod ſcribit Creſcen.deciſ.39.lib. 1.in manuſc. quod
præſtatur conſenſus,vt probetur ſupplicationem fuiſ
4 ſe porrectam † per reſignantem,ſcilicet illum velle re
5 nunciare.Accedat etiam alia ratio,vt poſſit † præſtari
* iuramentum de ſtylo*requiſitum, vt præſtetur in re-
nunciationibus, vt dicitur expreſſe ibi, *Et iurauerit, prout moris eſt*. quod ſcilicet in ipſa renunciatione
non interuenit fraus,dolus,metus,vis, neque ſimilia,
vt tradit Boer.deciſ.348.num.2.

Secundo dubitatur, an in reſignatione cuiuſcunq;
beneficij requiratur huiuſmodi conſenſus, & ſic an
* omnes arctentur ad illud præſtandum? Communis*
6 reſponſio eſt affirmatiua,requiri † in qualibet reſigna
tione,& præſtandum per quemlibet reſignantem, ét
in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutum, vt colligitur
ex verbis,reg.ibi, *Quod ſuper reſignatione cuiuſcunq; beneficij Eccleſiaſtici,&c.* Quæ verba includunt reſi
gnationem faciendam per quamlibet perſonam de
quocunque beneficio Eccleſiaſtico,arg.l.in fraudem
in fi.& ibi Bald.ff.de teſtam.milit.Soccin.in l.2.§. ex
his in principio.ff.de verb.oblig.cum alijs,vt per Cra
7 uet.conſ.92.num.4.& conſ.308.col.4.& 5. etiam ſi †
maior ratio ſit in vno,quam in alio caſu,etiam in ma
teria odioſa,vt per Dec.conſ.5. ad fin. Cranet. conſ.
118.num.14.& dict.conſ.308.num.3. & ita commu-
niter obſeruatur in praxi.Hinc aliqui voluerunt,Car
8 dinales ligari hac † regula,namque vbi agitur de obuiã
9 dis fraudibus,comprehenduntur † Cardinales,ita Ca-
* putaq.qui hoc dicit expreſſe,& atteſtatur*communẽ
eſſe opinionem deciſ.211.libr. 1. & tradit etiam hoc
expreſſe Caſſad.deciſ.2.in principio de renunc. Verũ
* contrarium eſt*receptum,vt infra dicam num.17.

10 Limita non habere † locum in ceſſionibus Epiſco-
patuum,in quibus præſtatur conſenſus Cardinali,qui
confecit proceſſum, & eſt relationem in Conſiſto-
* rio facturus,vt*quotidie fieri videmus,& hoc per ſe,
vel per ſchedulã,& rationes huius limitationis addu
xi q.præced.num.49.limita ſec.non habere locum in
Cardinalibus,vt infra num.15.

Tertio dubitatur,vbi præſtetur huiuſmodi conſen
* ſus?Communis*reſponſio omnium doctorum,ac re
11 cepta in ſtylo eſt,eſſe præſtandum † in Camera,vel Cã
cellaria.Creſcen.deciſ.105.lib.1.in manuſc.Caputaq.
deciſ.55.lib.1.in manuſcr.& deciſ.215.par.1.Gabriel.
conſ.144.num.7.Burſat.conſ.393.libr. 4.Sarn.de in-
fir. reſign. q.26.col.1.& 31.de publican. q.7.num.4.
Put.deciſ.111.lib.3.& deciſ.92.lib. 2. Mandoſ. quem
refert,& ſequitur Burſat.conſ.393.num.14.col.4.vbi
* dicit ita fuiſſe deciſum*in Rota.& ita ſeruari de ſty-
* lo* tota die videmus,& atteſtatur Oradin. deciſ. 82.
incip.Placent.lib.1.in manuſcr.& hanc etiam praxim
atteſtatur Moed.deciſ. 60. incip.in eadem tit.de re-
nunc.col.2.

12 Et ratio eſt † vt euitentur infinitæ fraudes,quæ poſ
ſent fieri,Put.ead.deciſ.111,lib.3.in fi.

Hinc eſt,quod intimatio reuocationis procurato
13 ris ad reſignandum,fit † quoque in Cancellaria,& Ca
mera Achil.de Graſſ.deciſ.12.de procur.Caputaq.de
ciſ.31.lib.3.in manuſcr.Put.deciſ.110.lib.2.& ita ſer-
* uari*atteſtatur Moedan.deciſ.150.incip.circa, & ita
* fuiſſe pluries deciſum*per Rotam, atteſtatur Caputa
que,& Achill.de Graſſ. in præalleg. deciſ. non enim
põt præſtari conſenſus,niſi in Cancellaria,vel Came-
* ra,vt fuit*reſolutũ teſte Mandoſ.de infir.q.9. num.5.

Hinc etiam,quod ſi quis conſentiat alibi,quam in
14 Camera,vel † Cancellaria,nulliter conſenſit,vt fuit re
* ſolutum in*vna Aſtoricen.Parochialis coram Anto-
nio Aug.die 5.Martij 1548.teſte Put.d.deciſ.111.li-
bro 3.Namque ibi principalis porrexit ſupplicationẽ
reſignationis,in fauorem N.poſtea conſtituit procu
ratorem ad conſentiendum, & quia procurator non
conſenſit,& ſupplicatio erat ſignata, principalis nar-
rando ſupplicationem eſſe ſignatam,illam ratificauit
fuit reſolutum nullam eſſe reſignationem.Et hæc cõ
15 cluſio procedit in omnibus,& quibuſcunq; † perſonis
* volentibus reſignare,vt tradunt communiter*curia-
les.Exceptis tamen Cardinalibus,qui ob eorum ma-
ximam dignitatem,& infinita priuilegia, præſtant cõ
16 ſenſum † per ſcedulam propria manu ſubſcriptam.pro
* prioq; ſigillo ſigillatam,& hũc eſſe*ſtilum atteſtatur
Caſſad.deciſ.2.in princ.de renunc.Orad. in præalleg.
deciſ.82.incip.Placent.lib.1.in manuſcr.Nauarr.in c.
Accepta oppoſ.7.num.27.

* Hinc Caputaq.deciſ.28.p.3.refert fuiſſe*deciſum
17 in Rota de anno 1551.regulam † de extenden.cõſen
ſibus, non habere locum in extenſione conſenſuum
præſtitorum per Cardinales;nam regula loquitur de
conſenſibus præſtitis coram Notario,& teſtibus,Car
dinales autem præſtant per ſchedulam;Ideo non cõ-
prehendit Cardinales,nam cui non conuenit qualitas
legis,non conuenit diſpoſitio l.4.§. ait prætor.ff. de
damn.infect.& quia regula facta eſt ad tollendas frau
18 des,quæ † in Cardinalibus non præſumuntur.Sarn.in
procem.regul.q.6.num. 10. forma autem ſcedulæ eſt
huiuſmodi.

19 Nos † Vicẽtius tit.ſancti Clementis presbyter Car-
dinalis Montis regalis nuncupatus, harum ſerie ceſ-
ſioni commendæ Prioratus Beatæ Mariæ de Conta-
mina Cluniacen.Ordinis Gebennen.diœceſ.quem
illum ex conceſſione,& diſpenſatione Apoſtolica ad
vitam obtinemus,ac omnis,& cuiuſcunque iuris no-
bis in dicto Prioratu,vel ad illum quomodolibet cõ
peten.ac literarum expeditioni in manibus Sanctiſſi-
mi D.N. PP. in fauorem Domini Philiberti Millietẽ
Clerici Gratianopolitan. Diœceſ.in Theologia Ma-
giſtri, & perpetui commendatarij Monaſterij eiuſdẽ
B.Mariæ Vallis Alpium Ciſtercien.Ordin. Gebenn.
Diœceſ.reſeruatis tamẽ nobis valide omnibus, & ſin
gulis fructibus,&c.Iuribus,cenſibus, decimis,obuẽ.
oblationibus,& emolumen.ordinarijs, & extraordi-
narijs in quibuſcunq; rebus cõſiſtentibus dicti Prio
ratus de Contamina,& illi annexi membrorum, & p
tinen.quorumcunq; per nos quo ad vixerimus,vel a-
lium,ſeu alios nomine noſtro propria auctoritate li-
bere percipiendis,colligendis,leuandis,exigẽdis, reci
piendis,recuperãdis,arrendandis,locãdis,& dislocan
dis,ac in noſtros vſus, & vtilitatẽ conuertendis loco
penſionis annuę, excepta tamen ſumma 50. ſcutorũ
aureorum per nos eidem D.Philiberto quoad vixerit
& quibuſcunq; ſucceſſoribus ſuis annis ſingulis p̃di-
cta reſeruatione durante pro vna in ſancti Ioã. Bapti
ſtæ proxim.futura incipiẽ.& altera medietatibus ſum
mæ 50.ſcutorum huiuſmodi in D.N. Ieſu Chriſti na
tiuitatum feſtiuitatibus pręſtanda,& perſoluẽda,qua
contenti eſſe debeant,nec quicquam aliud,ſiue alimẽ
torum,ſiue alia quantumcũq; graui cauſa petere poſ
ſint,necnõ collatione,prouiſione,præſentatione,ele
ctione,inſtitutione,& quauis alia diſpoſitione oĩum,
& ſingulorũ beneficiorũ, & officiorũ Eccleſiaſtico-
rũ cum cura,& ſine cura,ſecularium,& quarũuis or-
dinũ regulariũ ad collationẽ,prouiſionẽ,pręſentatio

nem,electionem,inſtitutionem,& quamuis aliam diſpoſitionem Prioris,ſeu perpetui cõmendatarij Prioratus huiuſmodi de iure,conſuetudine,priuilegio,ac aliàs quomodolibet pertinen. illorum vocatione pro tempore occurrẽte per nos, & quoad vixerimus,aut Vicarium, ſeu Vicarios a nobis deputandos in omnibus,& per omnia , prout ante ceſſionem huiuſmodi tam ordinaria auctoritate,quam vigore indulti Apoſtolici,nobis deſuper conceſſi poteramus faciendas, ac conſtitutione,& deputatione quorumcunque Vicariorum,officialium,& miniſtrorũ dicti Prioratus, illiuſque omnimoda,& totali iuriſdictione,& auctoritate,& alias in omnibus,& per omnia : iuxta formã ſupplicationis deſuper ſignatæ,vel ſignandæ conſentimus, & tacto pectore iuramus . In quorum fidem præſentes manu noſtra ſubſcriptas ex inde fieri, & ſigilli noſtri impreſſione muniri fecimus.

Datum Romę in Palatio noſtræ ſolitæ reſidentię, Die 2.Menſ.Octobris M. D. LXXXIX. Vincentius Cardinalis Montis Regalis.

Locus Sigilli.

* Et ita * ſtylus interpretatur dictam regulam quo ad hoc .

Quarto dubitatur,per quos præſtetur huiuſmodi
20 conſenſus?Reſpondet per Reſignantes,ſi ſunt in Curia,ſi vero ſunt abſentes per procuratores ſpecialiter ad hoc conſtitutos,ita enim mandat fieri dicta regula Cancellariæ ibi.*Si præſens in Romana Curia fuerit, perſonaliter , alioquin per procuratorem ſuum &c.*
* & communiter* Doctores hoc,abſq; cõtradictione, affirmant, & Notarij recipiunt conſenſum procura-
21 toris,quotieſcunq; †adeſt mandatum ſpecifice ad hoc
22 vt dicam lib.9.Vnde vigore † litterarum Notarij non extendunt conſenſum,Achil.de Graſſ.deciſ.1.de renunc.alias deciſ.322.Ex quo infertur,†quod præſens
23 in Curia non poteſt conſtituere procuratorem†ad reſignandum beneficium . Gig.tract.de penſ. q.11.vbi
* dicit,hanc opinionem eſſe veriorem,& ſeruari* in pra
* xi,Burſat.conſ.395.num.28.vol.4.&* communiter,vt dicam lib.ſeq.limit.in Camera,vt per Gloſat.in 14.regul.Cancell.Innoc.VIII.vnum autem non omittam,
24 quod licet idem operetur conſenſus per ſe,†& per procuratorem,ac eundem effectum,vt alias ſcripſi tamẽ datur caſus in quo plus operatur conſenſus præſtitus per ſe:nam ſi quis conſenſit perſonaliter penſioni cõſtitutæ,præſumitur cõſenſiſſe regreſſui,in eadem ſup
* plicatione exiſtenti.ita fuit* reſolutum in vna Columbrien.Cantoriæ coram Pelegrino teſte eodem Pelegrino deciſ.88.lib.2.nam videtur acceptaſſe ceſſionẽ cum omnibus qualitatibus.

Quinto dubitatur,quomodo debeat eſſe huiuſmo
25 di conſenſus?Reſpondeo expreſſum in Camera , † vel Cancellaria,ſcilicet penes dictos Notarios,vt colligi
* tur ex regula ſupradicta,&* communiter recipitur ab
* omnibus in*praxi,vt tradit Put.deciſ.10. num. 5.lib. 2.Nam vbi in aliquo actu requiritur conſenſus, intel
26 ligitur † de expreſſo,Sarn.de impetr.benef. per obit. Famil.Card.q.11.num 2.Dec.conſ.Aret.in l. 2.§. voluntatem.ff.ſolu.matrimonio,vbi inquit in prima co
27 lumna verſ.aduerte , quod licet interdum † voluntas etiam in tacita voluntate verificari poſſit,tamen conſenſus,de ſui natura,videtur importare cõſenſum expreſſum,ſequitur Dec.conſ.409.nu.3. & 4. & ita fuit
* * reſolutum in vna Camerien.Scholaſtriæ,& præbendæ coram Ant.Aug.die 15. Iannarij 1553. te ſte Caputaq.deciſ.208 .lib.1.Rot.deciſ.15.num.2. de offic. deleg.in nou.
28 Ex quo primo infertur,non† eſſe validum conſenſum ,qui colligitur ex ſupplicationis porrectione ad effectum,vt abdicetur ius a reſignante , & vt ſatisfiat dictæ regulæ,vt colligitur ex Put.deciſ. 151. libro 3.
* & pluries fuit * reſolutum in Rota , & communiter
* * ita ſeruatur.
29 Secundo infertur,non † eſſe ſufficientem,quo adhuc effectum,conſenſum, qui appellatur paruus , ita
30 Cott.deciſ.16.in manuſcr.namque†parua data,& paruus conſenſus datur à Datario,& remanet penes partes,vt poſt alios , quos citat. ſcribit Burſat dict.conſ. 393.num.7.verſ.1.cum ſeq. Tertio infertur,non eſſe ſufficientem conſenſum quemlibet tacitum,namque
31 requiritur expreſſus,vt patet ex ſupradictis,ideo† nõ
* dicitur ſufficere tacitus,iuxta*communes concluſiones ,& regulas traditas a Doctoribus paſſim , forma
32 enim non impletur modo † tacito , Put.deciſ.182.libro 1. Sarn. de impetr. beneſ. vacant.per obit.famil. Card.q.11.colum.2.Dec.in c.dilec.num. 2.de appell.
* Tiraquel.de legib.conoub.Gloſ.7.numer. 5.&* communiter DD.

Quarto infertur non ſufficere conſenſum , etiam
33 expreſſum,ſi† ille conſenſus fuit præſtitus alio in loco
* quam in Camera,vel Cancellaria,prout fuit* reſolutum in Rota in dicta Aſtoricen. die 5. Martij 1548. coram Ant.Aug.teſte Put.d.deciſ.111.lib.3. namq; ibi fuerat per principalem,qui porrexerat ſupplicationem,approbata illa ſupplicatio,recepta , ac ſignata a Summo Pontifice,& tamen fuit dictum hunc expreſſum conſenſum non ſuffragari.

Et ratio dictarum illationum eſt , quia paria ſunt non conſentire,vel conſentire,& nulliter,puta nõ ſer
34 uata forma,†vel modo expreſſis,vt ſcribit Put. deciſ. 360.nu.6.lib.2.ſicuti paria ſunt,non facere, vel face-
35 re,†& minus idonee l.quoties.ff. qui ſatisdare cogantur,l.duo ſunt Titij.ff.de teſta.tutel.l. non putauit.§. non quæuis.ff.de contratab.Alex.in l. quoties ſub nu
36 me.5.C.de hæred.inſtit.& paria ſunt † non probare ,
* vel probare,& minus ſufficiẽter Doctores* communiter in c.in præſentia de proba.Accedit & ratio quę maxime congruit huic qõni, quia quoties agitur de
37 pręiudicio alicuius,tunc requiritur†conſenſus formalis.Alex.in l.ſi quis mihi bona §. iuſſum.ff. de acquir. hæred.Bal.in l.1.in vlt.carta C.qui admitti , quem ad hoc refert,& ſequitur Put.deciſ.100.num.5.lib.2.Sed hic agitur de præiudicio,namq; renunciare quis non
38 † præſumitur beneficium,niſi expreſſe conſtet, vt eſt
* * communis opinio Doctorum , de qua dictum eſt
39 ſuo loco,& renunciare eſt †donare,vt eſt etiam* com
* munis opinio,vt late oſtendi lib. 1.q.1. Et ob id lici-
40 ta eſt pœnitentia in reſignationibus,donec † præſtetur dictus conſenſus expreſſus in Camera,vel Cancellaria:Put.deciſ.15.17.19.ſub tit.de renunc.in manuſ.
* Moedan.deciſ.189.&* communiter Doctores, vt di
* xi lib.1.q.12.nam ita pluries * fuit reſolutum,in vna Placent.in vna Toletan.in alia Salamantin. prout dicetur ſuo loco,& tradit Paleott.deciſ.257.Idque ampliatur procedere,etiamſi in ſuprascriptione ſupplicationis dicatur,reſignantem dediſſe conſenſum, nam donec non eſt præſtitus,& extenſus à Notario,licitũ
* eſt de ſtylo * Curiæ recedere,ita atteſtatur Caputaq.
* deciſ.217.p. 1.num.8.& fuit* reſolutum in vna Placẽtin.Parochialis 7.Nouemb.1554.

Hinc

Hinc poſt præſtitum dictum conſenſum, abdicat
41 jus a †reſignante, vt eſt* communis omnium Docto-
* rum ſententia, nam antea non, quia cum aliquid ſup
42 eſt agendum, nihil dicitur †factum c. cum ſuper de off.
deleg. l. vlt. C. ad Sillan. cap. 1. de Bipril. Sarn. de ſubro
gan. colliti g. q. 10. & Burſat. conſ. 393. n. 13. vol. 4. Car.
S. Crucis deciſ. 143. in lib. diuerſ. manuſcr.
1* Et tandem omnes* ſcribunt, hunc† eſſe formalem
43 conſenſum, vt late tradit Sarn.* communiter receptus
*44 de infr. reſign. q. 31. col. 2. a quo †computari tempus,
* de quo in reg. Cancel. de infir. reſign. fuiſſe *reſolutū,
in Rota atteſtatur Creſcent. deciſ. 226. in manuſcrip.
& etiam tempus, de quo in reg. Cancell. de ſubrogan
collitig. Sarn. de regu. q. 10. & etiam tempus, de quo in
regu. public. Sarn. de publican. q. 7. licet hodie ſecus, p
extrauagan. Pij V. & Gregorij XIII.

Sexto dubitatur, an aliter præſtitus conſenſus ſit
45 inualidus? affirmatiue† reſpondendum abſque dubio
erit, idque expreſſe, vult Gl. in reg. Cancell Innocen.
VIII. regu. 43. Boer. deciſ. 348. nu. 1. Put. deciſ. 111. li.
* 3. qui dicit ita fuiſſe deciſum* in vna Aſturicen. Paro
* chialis coram Ant. Aug. 5. Martij 1548. & *cōmuni
46 ter Doctores. Et ratio eſt, quia paria ſunt† non præ
ſtare conſenſum, vel illum præſtare abſque ſolennita-
te requiſita Put. deciſ. 360. nu. 6. lib. 2. ſed cum hæc re
gula Cancellariæ requirat conſenſum eo modo, vt ſu
* pra dictum eſt, & de ſtylo* ſit receptum eſſe præſtan
dum in Camera, vel Cancellaria, ſequitur hunc ſtylū
47 eſſe ſeruandum† tanquam legem l. vlt. C. de iniur. capi.
quam graue in fine. de crim. falſ. Cald. conſ. 8. nu. 4. de
reſcr. Guid. Pap. conſ. 119. num. 4. Card. Pariſ. cōſ. 128
48 nu. 4. vol. 4. & ſicuti actus† contra legem eſt nullus. le.
49 non dubium C. de legib. ita, †& contra ſtylum, Craue.
conſ. 201. nu. 19. 20. Gig. reſponſ. 22. nu. 8. Ferret. con
ſi. 53. Alciat. conſ. 220 in fin.

Hinc ſi alicui prouideatur de beneficio, & apponā
50 tur clauſula, †de conſenſu Cardinalis N. habentis fami
* liaritatem, prouiſio eſt nulla abſque dicto conſenſu,
ita* fuit reſolutum in Rota in vna Aſtoricen. Canoni
catus, & Præben. 4. Octobris teſte Put. dec. 282. li. 3.

Ex quo ſequitur, quod literæ non poſſunt expedi
51 ri, niſi fuerit† conſenſus præſtitus in Camera, vel Can
cellaria; namque id expreſſe prohibetur per hanc re-
gulam his verbis. *Apoſtolicæ litteræ nullatenus expe
diantur niſi reſignans, vel cedens &c.* & ſic forma
52 eſt data, a qua non† poteſt recedi. Dec. conſ. 90. nu. 6.
& conſ. 262. num. 4. Card. Pariſ. conſ. 12. num. 47. vol.
1. & ſi forſan fuerint expeditæ, nullæ, & inualidæ ſunt,
53 namque adeſt verbum, †nullatenus, quod abſq; dubio
annullat litteras expeditas ipſo iure. Gl. in 43. Innocē.
VIII. in terminis, Boer. deciſ. 348. num. 1. & colligitur
ex trita regula, de qua per Gloſſ. in Clem. 1. prima verb.
nullatenus, ſicut omnino, & penitus. c. in ordinarijs. §.
in conferendis de off. ordin. lib. 6. Card. Pariſ. conſil.
22. nu. 26. lib.

Et per conſequens nouus conſenſus requiritur, nā
quando primus præſtitus fuit extinctus, vel nullus a-
54 ctus, ſuper quo fuit interpoſitus; tunc † in reualidatio
ne requiritur nouus conſenſus l. contractus. vbi Cyn.
C. de fid. inſtrum. Dec. conſ. 661. num. 14. Corn. conſ.
71. num. 9. & ſeq. lib. 2. Crauett. conſ. 39. num. 3. & ita
* fuit reſolutum in vna* Toletan. Parochialis corā D.
Aquen. 14 Maij 1539. & in vna Cochen. beneficij ſan
cti Michaelis coram Put. & in alia Tarraconen. corā
Achill. de Graſſ. & rurſus in alia Tarraconen. Canoni
catus & Præben. coram D. Veſtano 16. Decembris
1552. teſte Caputaq. deciſ. 211. par. 1.

Bene verum eſt, quod bonus conſenſus interueniſ
55 ſe præſumitur† in expeditione literarum poſtquā ſunt
expeditæ, vt in terminis ſcriptum reliquit Caputaqu.
deciſ. 213. in princ. par. 1.

56 Et ratio prima eſt, quia ſemper capit† præſumptio
pro validitate actus iuxta not. in l. quoties. ff. de verb.
oblig. & in l. quoties. ff. de regul. iur. Paul. de Caſtr. in
l. ex imperfecto C. de teſtamen. adeo, vt hæc præſum
57 ptio, vt valeat actus† præualet alijs præſumptionibus,
Dec. in l. poſt quam liti. nu. 23. C. de pact. & ob id, vt
58 actus valeat, receditur †a natura diſpoſitionis l. qui cō
cubinam. §. qui hæres. ff. de leg. 3. Dec. in ca. quoniam
Abb. nu. 16. de off. deleg. Alciat. tract. præſumpt. regu.
3. præſump. 34. Ceſa. conſ. 138. nu. 13. vol. 1.

59 Secunda ratio, quia præſumitur pro† Notarijs Ca-
meræ, & Cancellariæ, ac alijs officialibus, nam hi non
recepiſſent conſenſum, niſi bonum, & non permiſiſ-
ſent fieri expeditionem literarum, arg. nota. per But.
in cap. quoniam contra col. penul. de probat. cū alijs
tradit per Alciat. tract. præſumpt. reg. 4. præſump. 10.
cum ſequen. Roland. a Vall. conſ. 90. nume. 12. lib. 1.
Ale. conſ. 92. col. 3. lib. 5. Quod abſque dubio, eo ma
gis vendicat ſibi locum, & procedit, quando multo
tempore antea litteræ erant expeditæ, namque cōſen
60 ſus, qui requiritur ad validitatem actus, ex ſpatio †lon
gi temporis præſumitur interueniſſe Ant. de Butr. in
c. ea noſcitur de his quæ fiu. a Præl. Alex. conſ. 111. co
lum. penult. in fin. lib. 4. Iaſ. in l. 1. nume. 105. C. qui ad-
mitt. Ruin. conſ. 63. num. 6. lib. 1. Card. Pariſ. conſ. 85.
num. 13. vol. 4. Dec. conſ. 183. col. penult. in fin. Crau.
* conſ. 204. num. 9. & *communiter Doctores, vt per
Maſcard. de probat. concluſ. 417. num. 1. cum ſequen.
etiam in præiudicium tertij, Alex. conſ. 1. lib. 4. Dec.
* conſ. 409. Ceſal. conſ. 328. nume. 34. & *communiter
Doctores, vt per Burlat. conſ. 425. num. 9. volu. 4. Eo
61 magis, quia ſumus in actu, qui† ſolet fieri, & expediri
dicto conſenſu præcedente, Gozad. conſ. 11. num. 14.
Hier. de Mot. in tract. de finib. reg. c. 105. num. 13. Ti-
raquel. in Tract. præſcript. verſ. per decem annos S. 1.
Gloſſ. 4. verſ. 3.

62 Et tempus dicitur† longum, vt præſumatur cōſen
ſus decem annorum, Imol. in c. illud de præſum. Lam
bert. in tract. de iur. patron. lib. 1. q. 9. princ. prima par.
num. 107. verſ. & dicitur. Maſcard. dict. concluſ. 417.
num. 2.

Septimo dubitatur, ſi litteræ prouiſionis ſunt refor
mandæ, an requiratur nouus conſenſus in hac refor
matione, vel ſufficiat iam præſtitus? & quidem loquē
* do de ſimplici conſenſu fuit* reſolutū in Rot. in una
Pientin. de Morticello 7. Nouembris 1554. coram
63 Oradino, non† requiri nouum conſenſum, teſte Ca-
64 putaq. deciſ. 213. par. prima, & ratio eſt, quia† ſimplex,
& purus conſenſus præſumitur durare, l. eum qui vo-
luntatem ff. de probat. c. maiores in fin. de Bapti. cum
alijs, vt per Alciat. de præſum. regu. 2. præſumpt. 16. &
hanc opinionem tenet Moedan. deciſ. 60. incip. in ea
dem patr. tit. de renun. vbi inquit, quod* practica eſt,
* vt ſignata ſupplicatione conſenſus præſtetur in Ca-
mera, vel Cancellaria, & poſtea expediuntur Bullę, in
quibus, ſi eſt aliquis defectus, tunc fit reformatio ad
primam ſupplicationem, vel noua prouiſio tollens de
fectum, pro expeditione ſufficit primus conſenſus.

Et ratio rationis eſt, quia quando per primū actū
ſatisfit menti diſponentis, intelligitur etiam de actu
ſecundo Bal. in l. fideicommiſſa §. ſi quis decem. ff. de
leg. 3 Fel. in c. Innouamus. verſ. fallit primo & ver. fal-
lit. quinto de tregua, & pac.

Hinc

Hinc Bald.in l.liberta tua C.de oper.libert. in ma
teria conſenſus tradit regulam,quod conſenſus erat,
& nocet,quandiu tela non eſt ſuccila,ſed durat actus
65 †principalis.Et ſufficit, vt conſenſus quandocunque
interueniat,Bart.& Iaſ.in l.ſi quis mihi bona.§.iuſſum
ff.de acqu.hered.Ideo Put.deciſ.258.num.7.lib.3. in-
quit quod conſenſus ſemel præſtitus præſumitur du-
* rare,ſi conſenſus eſt ſimpliciter præſtitus,dat exem-
plum,quando quis conſentit reſignationi faciendæ,ſi
vero conſenſus eſt ad certum actum breuitatis,tunc
* ſecus,vt in caſu tuo in vna*Roman. dotis 17.Iunij.
1549.
66 Et dicitur†ſimplex,& purus conſenſus quotieſcun
que fuit præſtitus iuxta formam ſupplicationis,& con
tenta in ſupplicatione concernunt validitatem reſi-
gnationis,& tendunt ad corroborationem voluntatis
* renunciantis,ita fuit*concluſum in dict. Pientin Pa-
rochialis de Monicello 7.Nouembis 1554.corā Ora
dino,teſte Caputaq.deciſ.214.par.1.
Ex quo colligitur,quod poteſt etiam hoc modo
67 præſtari conſenſus†iuxta formam ſupplicationis, etſi
duæ ſupplicationes eiuſdem datæ reperiantur,in qua
rum vna reſeruatur reſignāti regreſſus,in alia vero nō
poſtea vero reſignatarius conſenſit iuxta formam ſup
plicationis ſignatæ ſub tali data.Fuit alias dubitatum
in Rota coram Io.Paulo in vna Abulen. Parochialis,
* ad quam ſupplicationem referatur?fuit*reſolutū re-
68 ferri ad ſupplicationem,in qua regreſſus†non erat re-
ſeruatus,quia ille,qui habet regreſſum debet proba-
re conſenſum,quem cum non probet concludenter,
quia referri poteſt ad aliam ſupplicationem,ideo &c.
teſte Pelegrin.deciſ.135.in manuſcr.
Octauo dubitatur,vbi extendatur cōſenſus ꝑ No
69 tarios Cameræ,vel Cancellariæ Reſponde; † in libris
eorū iuxta conſtitutiones Clement.VII.19.20.&45.
de quibus infra latius dicetur,omnia declarando. Et
donec fuerit extenſus conſenſus in his libris Cameræ
70 vel Cancellariæ,reſignans poteſt†pœnitere. Sarn.de in
fir.reſign.quæſt.31.num.ſecundo,Creſcent.deciſ.75.
Fab.deciſ.48.Moedan.deciſ.289.omnes in manuſcr.
* & fuit reſolutum*in vna Acherontin.fructuum Ve-
neris 16.Iunii 1579.coram Brauo, vt habetur deciſ.
471.part.prima,& dixi lib.primo quæſt.12.in qua etiā
* 71 fuit*dictum,quod paruit conſenſus non habentur in
conſideratione,nam ſunt potius quędam præparamē
ta,quam quod vere rei perfectionem demonſtrent,q
72 ex modo illos annotandi patet,quia†Notarius quan-
do illos annotat ſolum apponit diem,menſem,& an-
num,& nomen procuratoris,vel principalis,ſi princi
palis, illum præſtet, deinde ſi pars illum vult ſibi
conſignat. Scribitur etiam conſenſus formalis, de
73 quo loquimur, a tergo † in ſupplicatione origi-
nali,& litteris,prout tradunt Ant.Auguſt.deciſ.256.
lib.3.Creſcent.deciſ.209.lib.primo Pelegrin.deciſ.69
lib.etiam primo in manuſcr. & ita fieri communiter
* videmus,& practicamur.Ideò inquit Put.deciſ.368.
num.quarto lib.2.quod conſenſus ſolet apponi a ter
go Bullæ,in literis prouiſionis,& niſi apponatur lite-
ræ ſunt nullæ,& non ſolent literæ expediri,niſi exten
ſo conſenſu a tergo ipſarum,vt tradit Moedan.deciſ.
211.in eadem,in manuſcr.
Lim t.non procedere,quoties quis prouidetur de
74 beneficio,†& datur decretum dimittendi primum be
neficium,quod obtinet,in manibus Sanctiſſimi.Si n.
iſte dimittat, quia beneficium vacat vigore decreti,
* non extenditur conſenſus a tergo litterarum, & ita
hodie practicari in Cancellaria videmus. Idque non
caret ratione,quia beneficium non uacat ex conſen-
ſu,ſed ex decreto,vnde &c.
75 Et hic non†eſt oſtendendum, quod Notarij nunq̄
ſolent annotare horam præſtationis conſenſus,vt fuit
* *dictum in Rota in vna Imol.Canonicatus,& prabē
dæ 28.Aprilis 1578.coram R.P.D.Cantuccio.
Nono dubitatur,quomodo probetur fuiſſe præſti-
* tum conſenſum in reſignatione beneficij?Rot.*corā
Decano Deza die 8.Iunij 1552.in vna Camaricen.Ca
nonicatus ſancti Gangerici cenſuit, conſenſum non
76 probari per teſtes de publica voce, & fama,quia talis
77 probatio eſſet ſemiplena,†Doctores omnes in l.e.ad-
monendi.ff.de iureiur.Put.deciſ.368.nu.5.lib.2.quę
78 non ſufficit quia requiritur plena,cum talis†probatio
non ſit difficilis,teſte Caputaq.deciſ.212.part.prima.
* qui atteſtatur requiri,ex mente* Rotę,plenam †pro-
79 bationem ad probandum conſenſum?. Declara ta-
80 men,vt conſenſus poſſit probari ex dicto † Nota-
rij Cancellarię, & teſtium, vt fuit reſolutum
* *in vna Camerinen.coram Chiroga,vt habetur in lib.
diuerſ.deci.3.Vere autem probatur,ſi loquimur de re
81 ſignatione facta coram ſummo Pontifice,ſi in bullis†
* prouiſionis fiat de hoc mentio,prout requiritur* de
ſtylo:nam tunc probari conſenſum ſcribit Put.deciſ.
368.num.3.li.2.Si de reſignatione coram ordinarijs,
82 ſi apud Notarium de hoc appareat: Quo conſtito,ſa-
tis conſenſus probatur, maxime concurrentibus ali-
quibus,ſcilicet epiſtola iuxta ea,quæ ſcribit Soccin.Se
nior.conſ.291.col.7.in fi.nu.12.lib.2.& conſ.41.li.3.
vel alias 2.
Immo ego auderem firmare concluſionem hanc,
83 vt viſis†literis renunciationis præſumatur conſenſus
interueniſſe,nam aliter literæ non fuiſſent expeditę,vt
* in ſimili fuit dictum*in Rota in vna Tolentin.ut per
84 Put.deciſ.439.nu.6.li.1.præſumendum enim†eſt pro
Notarijs his;vnde aliter aſſerenti incumbit onus pro
bandi,& hanc eſſe veram ſententiam exiſtimo quic-
quid alij voluerint.
85 Hinc conſenſus†Capituli præſumitur in alienatio
ne rei Eccleſiaſticæ,Anchar.conſ.136.Alex.conſ.79.
col.3.li.5.Capic.deciſ.4.late Maſcard.concluſ.416.n.
* 29.cum ſeq.vbi ponit*communem in conſenſu†Sū-
86 mi Pōtificis in alienatione rei Eccleſiaſticæ facta,&c.
* Non omittam,quod alias in vna*Segobi. fructuū,
21.Nouembris 1554.coram Oradino fuit reſolutū,
conſenſum fuiſſe præſtitum certa die,in qua conſen-
87 tiens erat in carceribus,non probari per teſtes,niſi cō
cludenter deponant de initio, & conſumatione illius
* diei,teſte Caputaq.deciſ.218.part.1.
* X.Dubitatur,quia*communis concluſio Docto-
rum eſt,vt reſignans,& reſignatarius conſentiant,quā
do reſignatio eſt cum reſeruatione fructuum,aut pē
ſionis,reſignans vt abdicetur ius ab eo,reſignatarius
vt reſignanti reſeruetur penſio.An debeat ꝑſtari vno,
88 & eodem tempore conſenſus†reſignantis,& reſigna-
tarij?vera concluſio eſt negatiua, ſecundum quā fuit
* reſolutum *in Rota.teſte Creſcent.deciſ.105.libr.1.
in manuſcr.
Et ratio eſt, quia nullibi cautum reperitur eodem
89 tempore eſſe præſtandum,ergo neque†dicendum l.il
lam C.de collat.Oldrad. conſ.202. Crauett.conſ.90.
* nume.2.verſ.2.valet. Immo regula*communis eſt in
contrarium,quæ ſe habet,quod vbi conſenſus requi-
90 ritur in aliquo actu,ſufficit quod†quandocunq; præ-
ſtetur.Alex.Iaſ.& alij omnes in l.ſi quis mihi bona.§.
iuſſum.ff.de acqu.hæred.Rota.deciſ.3.in fin. de con-
91 ſeſſ.in nou.Si autem eodem†contextu præſtentur co-
ram

tam eodem Notario,& teſtibus ſuper vtraque ſuppli-
catione efficit actus correſpectiuos, Achil. de Graſſ.
* deciſ.vnic.de reſign.in manuſcr.ex not. communiter
92 *per Doctores in l.petens C.de pact.& data nullitate
* †vnius,corruit & alter,vt fuit*reſolutum in vna Bono
nien.tranſlation.penſionis veneris 23.Ianuarij 1579.
coram Illuſtriſſimo Card.Aldobrandino,vt habetur
deciſ.446.part.1.inter diuerſ.impreſſ.Venet.nã actus
93 correſpectiui †habentur vno actu tm̃,vt vnus nequeat
ab alio ſeparari,Corn.conſ.vlt.lib.1.& conſ.10.& 36.
lib.2.Grauett.conſ.153.n.8.Tiraquell.in l.ſi vnquam
in verbo.Donatione largitus nu.117.C.de reuocan.do
nat.verum ſecundũ plures peritos & practicos vnus
conſenſus non poteſt,& non ſolet extendi abſque a-
94 lio,nam vterque eſt formalis,& cum vnus ſit pars al-
terius,forma erit indiuidua,Bald.in l.ſi veritas C.de fi
deicomm.Alex.in l.ſi is qui quadringenta.§.quidam.
ff.ad l.Falcid.Dec.conſ.532.num.5.& fuit dictum *in
vna Acherontin.fructuum.16.Iunij 1579.coram R.P.
D.Brauo,vt habetur decis.471.num.8.& 9.par.prima
namque ibi vnus voluit caſſare reſeruationẽ fructuũ
valide tamen ſibi reſeruata penſione , fuit reſolutum
eſſe licitam pœnitentiam,donec vterque cõſenſus ſic
95 extenſus,quia res†dicitur integra ad not.per Iaſ.in l.
ſi pecunia nu.5.ff.de condic.cauſ.dat.Curt.in l.cũ ꝓ-
ponas nu.3.& in l.ſi petens nu.39.C.de pact.

Et in tantum eſt neceſſarius hic conſenſus in reſi-
gnatione conditionali,quod ſi antequam reſignata-
96 rius cõſentiat,reſignans † mortuus fuerit beneficium
vacat per obitum reſignantis,& per illius obitũ a quo
cunque impetrari poteſt,prout fuit reſolutum in Ro
ta in vna Mantuana Canonicatus,& præbendæ ,teſte
Creſcent.deciſ.37.lib.1.in manuſcr.& in alia Braua-
ren.Vicariæ coram Piſaurien. teſte eodem Creſcen.
deciſ.216.in manuſc.lib.1.aliàs 226.

Et ratio eſt,quia cum reſignatio eſſet conditiona
97 lis,requirebatur † adimplementum conditionis ante
mortem reſignantis,Bart.& alij in l.1.ff.de condic.&
demonſtr.& regula eſt,quod vbi aliquid agendum ſu
per eſt,nihil dicitur actum,c.cum ſuper de off.deleg.
l.vlt.C.ad Sillan.Buer.conſ.39.nu.13.vol.4.Burſat.de-
ciſ.348.ſub.nu. 2.& ideo poſt mortem non poterit
conſentire,quia res non eſt integra , quia reſignanti
non amplius regreſſus nec reſeruatio fructuum acqui
ri poteſt.

Et quotidie fiunt mandata ad cedendum,& con-
98 ſentiendum ceſſioni in euentum† quod mihi reſerue
tur penſio,& ad conſentiendum penſioni,in euentu,
quod mihi reſignetur tale beneficium,ita Creſcen.de
ciſ.105.lib.1.in manuſcr.& nulla eſt penſio reſeruata
99 abſque conſenſu†reſignatarij,vt fuit* reſolutũ in vna
Compoſtellana 14. Nouembris 1551.teſte Caputaq.
deciſ.35.lib.3.

100 XI. Dubitatur, An†ſi conſenſus pſtitus iuxta hanc
regulam Cancellariæ ſit nullus,vt quia non fuit præſti
tus per procuratorem idoneum,poſſit poſt expedi-
tionem literarum reinualidari,vt quia procurator bo
nus conſentiat,vel ipſe Dominus.

Pro negatiua adducitur primo c.auditis de elect.
* vbi*omnes Doctores ex illo tex.colligunt conſenſũ
101 nihil operare,quãdo†actus eſt nullus,Bar.& Docto-
res in l.1.C.qui admitti.maxime quia hic ſuperuenit
tempore non congruo,ſcilicet poſt reſignationẽ fa-
ctam ad not.per Dec.in l.ſemper qui nõ prohibet.ff.
de regul.iur.

* Secundo adducitur deciſio*Rotæ,de qua p Moe
dan.deciſ.85.cum in minoribus tit.de renunc vbi re-
fert 14.Martij 1539.fuiſſe dubitatum coram Aquen.
quia quidam reſignauerit beneficium reſeruato re-
greſſu,ſup quo beneficio habebat regreſſũ Paul.III.
dum eſſet in minoribus,qui conſenſit huiuſmodi reſi
gnationi.Dubitabat igitur an conſenſus hic Pauli III.
dum erat in minoribus ſuper dicta reſignatione ſit p
ſtitus valide,& reſignatio ſine nouo conſenſu ſubſi-
ſtat?fuit reſolutum quod requiritur nouus conſenſus
102 quia prima reſignatio†cum fuit ſubreptitia non po-
tuit validari,requiritur ergo alia prouiſio,ita & in ca-
ſu noſtro.

Tertio quia requiritur conſenſus ante expeditionẽ
literarum idque de*ſtylo,ſed quoties requiritur aliud
103 per prius,& poſterius,pro forma †datum videtur ,Fe-
lin.in c.cum dilecta verſ.6.ſignum de reſc.ſed forma
non ſeruata actus corruit Dec.conſ.90.num.6.Pariſ.
conſ.12.n.47.vol.2.ergo &c.

104 His tamen†non obſtantibus contrariam opinio-
nem crederem veriorem,quam in his proprijs termi
* nis tenuit Rot.*in vna Segobien.de Villa Caſtri co-
ram Pelegrin.die 17.Octobris 1552.teſte Caputaq.
deciſ.175.p.2.Et ratio eſt,quia vbi conſenſus requiri
105 tur in aliquo actu,†ſufficit quod quandocunque præ
ſtetur,ſiue igitur præcedat,ſiue ſequatur,actus eſt va
lidus c.cura c.ſuggeſtum iure patron. Alex. & Iaſ. &
communiter Doctores in l.ſiquis mihi bona .§.iuſſu
ff.de acquirend.hæred.c.quamuis de elect.lib.6. & in
terminis renunciationis hoc volunt Caſſad.deciſ.1.n.
4.& deciſ.3.de renunc.Caputaq.deciſ.105.libro. 1.in
manuſcr.Card.Paleott.deciſ.156.Carthaginen.Archi
diaconatus aliàs 133.lib.3.Sam. de infirm. reſignan.
q.26.col.1.& communiter* Doctores:remanet,vt cõ
traria tollamus.

Ad primum reſpondetur ſpeciale eſſe in electione
ex ratione tradita a Doctoribus ibi.

Ad ſecundum reſpondetur,deciſionem illam Ro-
106 tæ fundari,quia†reſignatio,& reſeruatio regreſſus,
nõ facta mentione alterius regreſſus,erat nulla,& ſub
reptitia,qui defectus non potuit per nouum conſen-
107 ſum ſanari,quia quo†ad ſubreptionem,attenditur tẽ
pus datæ,c.ſi eo tempore de reſcr.li.6.Andr.& Abb.
in c.ad aures eod.tit.expr.Felin.in c. eã te col. penult.
verſ.tempus datæ de reſcr.& hæc ratio mouit Rotam
vt tradit Moedan.dic.deciſ.85.quæ ratio cum ceſſet
108 †in caſu noſtro ceſſabit pariter diſpoſitio.cap.cũ ceſ
ſante de appell.

Ad tertium reſpondetur illam formã,quod conſen
ſus præſtetur ante expeditionem literarum, reſpicere
ipſos expedri volunt,& ideo dicta regula non eſt de
dandis,ita Caputaq.dict.deciſ.175.num.4.& 5 . Vnde
remanet firma concluſio.

Si autem non fuiſſet præſtitus conſenſus,hoc caſu
credem conſenſum ſuperuenientem non reualidare
reſignationem,quia dictus conſenſus requiritur for
malis,& per conſequens a principio debet intereni
re,Moedan.dict.deciſ.85.Hoc tamen interuenire nõ
poteſt,quia non expediuntur literæ ſine dicto cõſen
* ſu,vt ſupra dictum eſt,& tota*die videmus.

XII. Dubitatur ſi plures reperiantur conſenſus ſu-
109 per diuerſis renunciationibus,†quis attendatur? hæc
quæſtio eſt deciſa per dictam regulam Canc.quadra-
geſimo.de cõſenſu in reſignationibus, illis uerbis; *Et
ſi ipſum reſignãtem, ſeu cedentem pluries ſuper vno,
& eodem beneficio,in fauorem diuerſarum perſona-
rum ſucceſſiue conſentire contigerit , voluit ſanctitas
ſua,quod primus conſenſus tenere debeat, & alij po-
ſteriores conſenſus,ac literæ illorum prætextu,& ſub*
priori

priori data expeditæ, pro tempore nullius ſint robo-
ris, vel momenti literæ reſeruationis, vel aſſignationis
motu proprio cuiuſuis penſionis annuæ ſuper alicuius
beneficij fructibus expediri poſſint. niſi de conſenſu il
lius, qui penſionem perſoluere tunc habebit.

Idque fundatur in maxima, & euidenti ratione cũ
ex primo cõſenſu ſit abdicatum omne ius a reſignan
te, iuxta*communes concluſiones ſequitur quod alij
110 conſenſus†ſunt nullius roboris, & momenti tanquam
dati ab eo qui nullum ius habebat, nemo enim poteſt
dare quod non habet.

XIII. Dubitatur ſub qua die ponatur conſenſus p̃-
ſtitus? Reſponde conſenſum retrotrahi ad tempus da
111 tę, etiam ſi ſit præſtitus†longo tempore poſt Caſſan.
decif. 1. & 2. de renunc. Sarn. deciſ. 210. lib. 1. Creſcen.
deciſ. 36. li. 1. & deciſ. 210. eod. li. Caputaq. deciſ. 206.
lib. 1. Io. Paul. deciſ. 30. Moedan. deciſ. 60. & 189. Pa-
leott. deciſ. 72. & ita fuit deciſum in vna* Zamore. pa-
rochialis coram Paleo. 13. Maij 1558. teſte Caputaq.
deciſ. 71. lib. 1.

Hinc dicimus, quod data conſenſus pręſtiti non at
tenditur, licet neceſſarius ſit pro expeditione literarũ,
ſecundum regulam Cancell. cum ex tunc dicatur fie-
ri reſignatio. vnde videmus, quod in literis dicitur, hac
112 die in manibus noſtris reſignauit, & ponitur tempus*
datæ ſupplicationis, ita Creſcent. deciſ. 210. in fi. lib. 1.
in manuſcr.

Secundo infertur, quod ſi quis porrexit ſupplicatio
nem, quæ fuit ſignata, & poſtea fecit aliam reſignatio
nem, ſi deinde conſentit primæ ſupplicationi ſigna-
113 tæ, conſenſus retrotrahitur ad diem datæ, & per con
ſequens tenet prima reſignatio, vt fuit* reſolutum in
Rot. in cauſa Cardinalis Cibo, teſte Caſſador. dict. de-
ciſ. 1. de renunc.

Quæ concluſio de plano procedit, quoties ſuper
ſecunda reſignatione non præſtitit conſenſum, ſi ve-
114 ro illi conſenſit, quamuis conſentiat †primæ ſupplica-
tioni, hic conſenſus non poteſt retrotrahi ad primam
renunciationem, cum media ſint impedita. ita fuit* re
ſolutum coram Camillo 25. Octobris 1531. teſte Sar
nen. deciſ. 20. lib. 1.

Et hæc erit prima limitatio ad hanc* communem
concluſionem.

115 Secundo limita non †retrotrahi conſenſum ad diẽ
datæ, quoties id eſſet cum præiudicio iuris tertij, ita
limitat Put. deciſ. 268. num. 3. li. 3. in pulchro caſu quẽ
poteris videre.

116 XIV. Dubitatur, an conſtito†de conſenſu reſignan
tis teneat reſignatio, quamuis conſenſus ſit conditio-
nalis? Reſpondet Ant. Auguſt. deciſ. 302. lib. 2. affirma
tiue, & hoc ampliat procedere, etiamſi non fuit repro
batus euentus conditionis.

XV. Dubitatur, an derogetur huic regulæ de præ-
ſtandis conſenſibus? affirmatiue reſpondendum eſt
117 aliquando derogari, † vt tradunt Moedan. deciſ. 301.
Toletan. penſionis, Burſat. conſ. 411. nume. 16. verſ. 2.
conſidero Mandoſ. in prax. Signat. grat. in titu. deroga
tiones regularum col. 5. regulæ de præſtan.

Primum exemplum, quoties confertur beneficium
118 abſenti, cum †reſeruatione penſionis, nam tunc in re-
ſeruatione penſionis derogatur, Card. Pariſ. conſ. 5. n.
56. & ſeq. vol. 4. Gig. de penſ. q. 10. num. 7. & ff. Burſa.
119 & Mandoſ. locis citat. & Papam †poſſe reſeruare pen-
ſionem abſque conſenſu beneficiati communiter* eſt
receptum, & pluries fuit reſolutum* in Rota.

120 Secundum exemplum, quoties reſignatur† in fauo
rem minoris abſentis, nam tunc derogatur, & Papa
contentatur non eſſe neceſſarium conſenſum mino-
ris, & per conſequens reſignatio non poteſt annullari
ob non præſtitum conſenſum, vt fuit* reſolutum in
vna Acheront. coram Oradino 4. Maij. 1554. Cardi.
Paleott. deciſ. 236. incipit Aegidius.

121 Tertium, quando reſeruatur penſio †iuxta concor
diam, ut in caſu Moedan. dict. deciſ. 301. quam uide.

Regulariter autem huic regulæ non derogatur.

Derogatio autem debet eſſe nominatim, & expreſ
122 ſa, quia regulæ †Cancellariæ habent decretum irritans,
Felin. in cap. nonnulli num. 7. de reſcr. Caſſad. deci. 38.
num. 11. ſuper reg. Sarn. in proœm. regul. ſut. 5. q. & in
123 6. in fin. Clauſula enim †quantumuis generalis nõ ſuf-
ficit, Dec. conſ. 155. col. 3. Cort. Iunr. conſ. 56. nu. 3.

124 XVI. Dubitatur, Infra quantum †tempus conſenſus
debeat extendi? In hoc habemus conſtitut. Clement.
VII. inci. Sanctiſſimus D. N. anno 3. publicata, in qua
vult vt conſenſus annotetur per Notarios in libris au
tenticis Cameræ Apoſtolicæ, vel Cancellariæ, & vt ex
tendatur infra tres menſes in materijs Frãciæ, in alijs
vero infra 15. dies a die præſtationis eorundem con
ſenſuum computandos.

Et cum huiuſmodi conſtitutio ſit notabilis placuit
tenorem hic inſerere, qui eſt talis.

SAnctiſſimus i Chriſto pater & dominus noſter D.
Clemens diuina prouidentia Papa VII. prouide at
tendens infra ſcriptas conſtitutiones fe. re. Iulij II. &
Leo. X. Roman. Pontificum prædeceſſorum ſuorum
fore rationabiles, ac canonicas & iuſtas, per quas pri-
mo Iulius accepto per eum quod tunc Cameræ Apo
ſtolicæ Notarij per quandam corruptelam ſeu abuſio
nem reſignationes beneficiorum, quæ in Romana
Curia in dicta Camera fiebant, ac in ordinarijs auctẽ
ticis libris annotari, & ſcribi conſueuerant, ne fraus
aliqua fieri aut excogitari, ſed quando opus eſſet, ſem
per de veritate doceri poſſet, vt plurimum in dictis li
bris prout conſuetũ erat non ſcribebant, ſed a tergo
ſupplicationũ annotabãt, & poſtea ſupplicationes ip
ſas cũ annotatione reſignationũ hmõi a tergo earũ
partibus reſtituebant, nulla retẽta copia, ſeu nota, ab-
ſque eo quod in protocollis vel libris eiuſdem Came
ræ ſcriptæ forent, taleſque reſignationes per inter-
uallum plurium menſium parte inſtante abſconſæ &
ſecretę exiſtebant, quo fiebat vt cum in dictis libris
dum de reſignationũ admiſſionibus huiuſmodi tra-
ctaretur, veritas reperiri non poſſet, eſſetque in pote-
ſtate partium in fraudem & deceptionem impetran
tium ad eorum propoſitum reſignationibus ſic ater-
go annotatis vti, vel eas celare vt eis magis expedire
videretur, huiuſmodi fraudibus occurrere volens, eiſ
dem Notarijs & eorũ cuilibet ſub excommunicatio
nis latæ ſententię pœna mandauerat, vt reſignationes
dictorum beneficiorum tunc factas & admiſſas mar-
gine, ſeu a tergo ſupplicationum, aut alias aliter quam
in dictis libris annotata, etiam ſi partibus reſtitutę eſ
ſent, infra terminum octo dierum ex tunc proxime
futurorũ in libris auctenticis eiuſdem Cameræ ſcrip
ſiſſe deberent, reſignationes vero, quas ex tunc in po
ſterum admitti, & fieri contingeret, ſub ſimili pœna
infra tres dies computandos a die præſtiti conſen-
ſus ſuper ſupplicationibus ſingulis annotari deberent
nec ex tunc de cætero liceret eis in margine ſupplica
tionum dictas reſignationes ſcribere vel annotare, ni
ſi prius in litteris auctenticis annotatæ fuiſſent, ac ex
tunc reſignationes aliter factæ nullius momenti fore
nec alicui ſuffragari debere, beneficiaque aliter reſi-

gnata

gnata quamuis reſignantes tunc mortui eſſent, non p
reſignationem ſed per obitum vacare decreuerat. Et
deinde Leo prædeceſſor præfatus (etiam per eum ac-
cepto quod præfati dictæ Cameræ, ac etiam Cancella
riæ Apoſtolicę Notarij plura loca ſeu folia in libris
talium reſignationum in albo dimittebāt, vt poſtmo
dum diem qua reſignationes a tergo ſupplicationum
annotatæ fuerant ſcribere poſſent, & per hoc occaſio
præbebatur vt alia fraus committeretur, quoniam liti-
gantes vel eorū procuratores qui conſenſum reſigna
tionis ſeu conceſſionis poſt ſignaturam ſupplicatio-
nis, vigore cuius facienda erat reſignatio vel ceſſio, p-
ſtare debebant, conſenſum per eos huiuſmodi ceſſio-
ne præſtandum ad eorum beneplacitum, & iuxta euē
tum litis in fraudem collitigantium præſtare, aut in di
ctis libris annotari facere differebant, cum conſenſus
ſuper huiuſmodi reſignationibus ſeu ceſſionibus re-
traheretur ad diem datæ ſupplicationis, & ex die datę
ſupplicationis ceſſiones ipſę factæ cenſerentur, quo
ſiebat vt lites ipſæ ſiebant immortales, ac colligātes
& alij impetrantes ſupplantarentur, cum eſſet in pote
ſtate illorū, in quorum fauorem huiuſmodi reſigna-
tiones ſeu ceſſiones fierent, ſententias latas retracta-
ri, & annullari facere detegendo ſupplicationes, & ceſ
ſiones, ac reſignationes præcedentes illarum vigore fa
ctas) præmiſſas omneſque alias fraudes quantum po-
tuit extirpare volens, ac reſignationes, & ceſſiones ſic
doloſe eatenus factas, & ex tunc inantea faciendas irri
tans, ac irritas, & inane decernens, mandatum Iulij p
deceſſoris huiuſmodi Motu proprio approbauerat,
& nihilominus dictis notarijs ſub dicta latæ ſentētiæ
pœna mandauerat quod ex tunc de cætero omnes re
ſignationes, & ceſſiones quas per eos admitti ſeu co-
ram eis fieri contingeret, infra tres dies a die præfati
conſenſus computandos ſuper ſupplicatione ceſſio-
nis ſeu reſignationis ſignata in libris præfatis auctē
tice, & legaliter annotare ac ſolemniter apponere te-
nerentur omni prorſus exceptione ceſſante, ita quod
ex tunc de cętero nulli ex eis liceret in margine vel a
tergo ſupplicationis ſiue procurationum dictas reſi-
gnationes aut ceſſiones ſcribere vel annotare, niſi pri⁹
in dictis libris auctenticis annotatæ forent: Et in an-
notationibus huiuſmodi fiendis, voluerat diem datæ
ſupplicationis, cuius vigore talis reſignatio vel ceſſio
facienda erat, poni & annotari, & tempus trium die-
rum prædictorum præfixum a die præſtiti conſenſus
computari debere, ac ex tunc reſignationes, & ceſſio
nes aliter factas nullius roboris vel momenti fore nec
alicui ſuffragari debere, beneficiaque aliter reſignata
non per reſignationem, ſed per obitum ut præfertur
vacare, ſicque iudicari debere, ac irritum ſi ſecus con
tingeret fieri decreuerat. Itemque Leo prędeceſſor
cum poſtmodum accepiſſet, quod nonnulli dictorū
mandatorum contemptores nixi fuerant, & niteban-
tur per vias varias illorum diſpoſitionem cauillari, illa
de conſenſibus duntaxat a tergo ſupplicationum ſeu
mandatorum procurationum, non autem in alijs lo-
cis deſcriptis uel mente retentis & geſtis intelligi de-
bere, alijs vero aliter, & aliter interpretantibus, volens
ſuum, & Iulij prędeceſſoris mandatum huiuſmodi re-
motis quibuſuis cauillationibus effectum ſortiri, Mo
tu ſimili declarauerat, illam ex tūc inantea intelligi de
bere de omnibus & ſingulis conſenſibus in quacunq;
ceſſione, & reſignatione, ac vnionum diſſolutione, ac
alia actione pro expeditione literarum apoſtolicarū
neceſſarijs, ſiue a tergo ſupplicationum & mandato-
rum procurationum, ſiue alibi ſcriptis, aut etiam ali-
ter vigore ſupplicationum pro tempore ſignatarum
quomodolibet etiam tacite pręſtitis vel mente reten-
tis, qui in libris prædictis infra tempora prædicta re-
ſpectiue in poſterum non annotarentur, ac uoluerat,
& decreuerat verbum, Hodie, quod in literis reſigna
tionum, & conceſſionum, & diſſolutionum, vnionum
ac alias in quibus conſenſus requiritur apponi ſoli-
tum, nullum effectum de cætero operari, nec attendi
debere vbi non eſſet ſeruata ſolennitas prædicta anno
tandi conſenſum infra triduum modo & forma præ
dictis, ac quod conſenſus in dictis libris vltra tres dies
annotati ante illos de quibus ageretur facerent ſuffi-
cientem probationem de & ſuper eo quod dicti con
ſenſus, de quibus ageretur, poſt tres dies prædictos in
dictis libris pro tempore politi fuiſſent, & eſſent, nec
ad id alterius probationis adminiculum requireretur,
niſi contrarium ex aduerſo probaretur, & ſic per pa-
latij Apoſtolici cauſarum Auditores, ac dictæ Came-
ræ præſidentes, & clericos, ac alios quoſcunque Iudi
ces etiam Sanctæ Romanę Eccleſiæ Cardinales iudi
cari debere, ac irritum, & inane ſi ſecus ſuper ijs con
tingeret attentari. Conſtitutiones, & mandatum Iulij
& Leonis prædeceſſorum huiuſmodi, ad quorum p-
bationem illorum narratiuam prædictam in Iudicio
& extra illud ſufficere voluit, per pręſentem ſuam con
ſtitutionem approbauit, & innouauit, ac perpetuo in
concuſſe & inuiolabiliter pro lege obſeruari, & ſecun
dum illa de cætero iudicari mandauit, ſaluo quod ne
quis in futurum de breuitate termini ad annotandū,
dictos conſenſus in dictis conſtitutionibus, & manda
tis Iulij, & Leonis prędeceſſorum appoſiti conqueri
poſſit, voluit quod in materiis Franciæ pro abſentib.
a Romana Curia ad conſulendum commoditati ſoli
citatorum, qui nonnunquam in illarum expeditione
coguntur partibus reſcribere, & reſponſum ab eis ex
pectare, habeant Notarij ad annotandum conſenſus
de cætero præſtandos tres menſes, in alijs vero quin-
decim dies a die pręſtationis eorundem conſenſuum
computandos, conſenſus autem hactenus præſtitos
in materijs Franciæ pro abſentibus infra duos mēſes,
alij vero infra decem dies poſt publicationem præſen
tis conſtitutionis noſtrę præmiſſę annotare teneātur,
ipſique Notarij qui præſentem conſtitutionem in
aliquo obſeruare contempſerint, vltra dictam excom-
municationis ſententiam pro prima vice ſuſpēſionis
a perceptione emolumentorum officiorum ſuorum
ad tres menſes per Datarium pro tempore exiſtentē
irremiſſibiliter exigendorum, & fabricæ Baſilicæ Sā
Petri de Vrbe applicandorum, & ſi ſecundario deliq̄-
rint ipſorum officiorum priuationis pœnas incurrant
eo ipſo. Inſuper mandauit eandem cōſtitutionem in
Cancellaria Apoſtolica publicari, & in illius quinter-
no ad perpetuam rei memoriam deſcribi, & ex eodē
quinterno cuicunque petenti dari, vt in alijs conſtitu
tionibus extrauagātibus in ipſo quinterno deſcriptis
ſolitum eſt obſeruari. Decernens irritum & inane ſi
ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcien-
ter vel ignoranter contigerit attentari. Lecta & publi
cata fuit ſupra ſcripta conſtitutio Romæ in Cancell.
Apoſt. anno incarnationis Dominicæ M. D. XXV.
die vero 30. menſis Ianuarij, Pontificatus præfati S.
D. N. Papæ Anno III.

Et quia ſequens extrauagans ad hoc etiam tendit,
ideo eius etiam tenorem hic ſubijciam, qui eſt talis.

SAnctiſſimus in Chriſto pater, & Dominus noſter.
Dominus Clemens diuina prouidentia VII. qui
dudum

dudum poſtquam fe.re.Iulius Papa II.eius prædeceſſor accepto per eum quod tunc Cameræ Apoſtolicæ Notarii per quandam corruptelam ſeu abuſionem reſignationes beneficiorum, quæ in Romana Curia in dicta Camera fiebant.

Omittitur ſequens tenor, quia habes in præced.conſt.

Et cui poſtmodũ innotuit, quod dicti Notarij cõſenſus prædictos iuxta prędeceſſorum, & ſanctitatis ſuæ cõſtitutiones & mandata huiuſmodi annotare ſpermittentes, ſeu ex aliqua cauſa nequeuntes, inſtrumenta reſignationum & ceſſionum de quibus rogati fuerunt, tanquam coram eis & teſtibus factarum partibus indifferenter dant, quorum vigore illis exhibitis literæ Apoſtolicæ ſuper reſignationibus ſeu ceſſionibus ipſis illas admitti mandando, aut etiam admittendo, abſque eo quod Notarii prædicti manum tergo ipſarum literarum apponant, tam per Cancellariam, quam per Cameram Apoſtolicam iuxta illarum ſtylũ expediuntur, ac quod nonnulli Iudices dictæ Curiæ tranſumpta ſupplicationum, prouiſionum, beneficiorum, & aliarum gratiarum per ſanctitatem ſuam & in eius præſentia ſignatarum & regiſtratarum, ac etiam earundem ſupplicationum prętextu literas & mandata de adipiſcenda poſſeſſione beneficiorum in illis expreſſorum, antequam literę Apoſtolicæ deſuper expeditę fuerint, expediant & concedant, ex quo plura inconuenientia ſubſequũntur, & diuerſę querelæ ad aures ſanctitatis ſuę proferuntur, volens etiam huiuſmodi abuſibus & inconuenientibus congruis remedijs obuiare, tam Cancellariæ & Cameræ prædictarum, q̃ alijs quibuſcunque Notariis publicis ſub pœnis ſupradictis mandauit, ne de cætero inſtrumenta reſignationum, ſeu ceſſionem beneficiorum in dicta Curia etiam ſine ſupplicatione pro tempore factarum, ſeu præſtitorum in illis conſenſuum ut tradere; nec non tam per Cancellariam, quam per Cameras prædictas expediendarum præſidentibus, ne prætextu dictorum inſtrorũ literas Apoſtolicas ſuper reſignationib. & ceſſionib. p̃dictis cũ mandato eas admittendis, cõſtito qđ illę coram notario, & teſtibus in dicta Curia factæ fuerunt, vel etiam cum earum admiſſione dicendo quod de illis per publica documenta extitit legitime facta fides, expedire, nec non quibuſuis iudicibus dictę Curiæ quauis ordinaria vel delegata auctoritate fungentibus, & quocunque nomine nũcupatis ſub eiſdem pœnis ne tranſumpta ſupplicationum Apoſtolicarum, & literas ſeu mandata illarum vigore poſſeſſionem beneficiorum eccleſiaſticorum apprehendendi, dare, & concedere quomodolibet præſumat, decernens irritum &c. Lecta publicata fuit ſupra ſcripta Regula Romæ in Cancell. Apoſt. Anno Incarnationis Dñicæ M.D.XXX. die 22. menſis Septemb. Pont. S. D.N. Clementis diuina prouidentia Papæ VII. anno Septimo.

Et quia poterat dubitari a quo tempore incipiat currere terminus præfixus, ideo idem Clemens VII. fecit aliam conſtitutionem in ordine 45. incipit, Sanctiſſimus anno vndecimo publicata, qđ curat ſa die
125 miſſæ, & de cętero Datarius debeat annotare in calce ſupplicationis diem miſſæ. cuius tenore ponam in gratiam ſtudioſorum, qui eſt talis.

SAnctiſſimus in Chriſto pater & D.N.D. Clemens diuina prouidentia Papa VII. Conſtitutionẽ ſuã de conſenſibus in Cancellaria, vel Camera Apoſtolica ex tunc de cætero præſtandis quo ad materias Frãciæ infra tres menſes, in alijs vero infra quindecim dies a die extenſionis eorundem conſenſuum computandos in libris ſolitis & auctenticis annotandos, ad obuiandum fraudibus, quæ in retardatione annotationis conſenſuum huiuſmodi committebantur, nuper editam declarãdo, voluit quod dicta tempora nõ a die extenſionis conſenſuum in dictis libris, cum ipſa conſtitutio ſic nihil operaretur, nec per eam dictis fraudibus in aliquo obuiaretur, ſed a die præſtationis eorundem conſenſuum intelligi debeant. Et quoniã nonnunquam præſtantur conſenſus ſuper ſupplicationibus nondum ad regiſtrum miſſis, ſeu adhuc penes Datarium ſuum exiſtentibus, & Notarii non poſſunt tales conſenſus in dictis libris annotare, niſi videant huiuſmodi ſupplicationes regiſtratas ſeu expeditas, & ſæpe labuntur dicta tempora antequam ipſæ ſupplicationes ad regiſtrum mittantur ſeu expediantur, Voluit & declarauit quod tunc & eo caſu dicta tẽpora die quo Datarius huiuſmodi ſupplicationes ad regiſtrum vel ſummiſtam miſerit, computari debeãt, diem autem miſſionis huiuſmodi de cętero annotabit Datarius pro tempore in calce ſupplicationum cõſenſum aliquem requirentium p hæc verba, videlicet. Miſſa die tali. N. Datarius, quæ verba voluit ad plenã probationem miſſionis prædictæ ſufficere. Præterea voluit quod notarii de talibus conſenſibus rogati in annotatione illarum in dictis libris facienda teneantur de die miſſionis huiuſmodi, ſicut de data ſupplicationum, expreſſam mentionem facere, vt die pręſtationis conſenſuum, & die miſſionis ſupplicationum huiuſmodi ſimul iunctis ex illorum inſpectione euidenter appareant ipſi conſenſus infra tpa p̃dicta in dictis libris annotati, & notarii regiſtri de cætero ad ponẽdũ aliquos conſenſus in libris p̃dictis, ſi ex inſpectione dierum pręſtationis conſenſuum, ac miſſionis ſupplicationum viderint dicta tẽpora ad annotãdum conſenſus, vt prefertur, præfixa eſſe lapſa, conſenſus tales in dictis libris annotare nullatenus præſumãt ſub pœnis in dicta priori conſtitutione contentis. Et nihilominus annotatio de illis ſic extra tempora prædicta pro tempore facta, ipſique cõſenſus ſic annotati viribus omnino careant, nulliuſque ſint roboris vel momenti. Narratiua quoque per verbum, Hodie, vel Nuper, in literis Apoſtolicis ſuper materiis ad quarũ expeditionem conſenſus aliquis requiritur pro tempore expeditis poſita, contra præmiſſa minime attendi debeat, nec aliquem effectum operetur. Inſuper intelligens Sanctitas ſua in profectione ſua verſus Maſſiliam, & durante Sanctitatis ſuæ ab Vrbe abſentia, ac per aliquos dies ante, & poſtquam plures conſenſus fuiſſe præſtitos, qui propter varia impedimenta infra dicta tempora iuxta dictam conſtitutionem in libris prædictis annotari non potuerunt Ad conſulendum indemnitati partium, dat & concedit Notarijs Cancellariæ & Cameræ prædictis licẽtiam, & facultatem quod oẽs conſenſus a die receſſus Sanctitatis ſuæ ab Vrbe verſus Maſſiliam vſque ad eius in Vrbẽ felicem reditũ, videlicet a die nona Septembris vſque ad diẽ decimam Decembris Anni M.D.XXXIII. ac per qndecim dies ante receſſum, & alios qndecim dies poſt reditum huiuſmodi pręſtitĩ in libris prædictis pro abſentibus infra tres menſes, & pro præſentibus infra quindecim dies a die publicationis conſtitutionis

compu-

computandos annotare poſſint & valeant. Nec non
conſenſus huiuſmodi ſic annotandos, ac etiam de mã
dato Sanctitatis ſuæ, vel Datarij ſui iam annotatos in
omnibus valere & validos eſſe perinde ac ſi infra tem-
pora dictæ proris conſtitutionis in eiſdem libris an-
notati fuiſſent. Decernens ſic per quoſcunque Iudi-
ces & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes in
quibuſuis cauſis motis & mouendis & etiam per ap-
pellationem adhuc pendentibus interpretari, ac iudi-
cari debere. Ac irritum &c. ſi ſecus fiat Conſtitutio-
ne prædicta cum pœnis in ea indictis alias in ſuo ro-
bore permanentibus. Lecta & publicata fuit die mar-
tis 14. Aprilis. 1554. P.S.D.N. anno vndecimo.

Et hæc conſtitutio, ſiue regula, vt cõſenſus debeat
extendi infra 15. dies a die miſſæ eſt recepta* in Ro
ta, vt per Oradin. in vna Barchinonen. Canoni-
catus de anno 1586. incip. ſtantibus lib. 2. in manuſcr.
& tradit Cott. deciſ. 16. & ideo in vna Iſpalen. præſti-
monij de Conſtrucia fuit reſolutum * coram Ptole-
126 mæo in reſignatione facta de anno 1520. non †potuiſ
ſe præſtari conſenſum anno 1530. propter hanc regu
lam de extenden. conſenſibus Teſte eodẽ Ptolomæo
deciſ. 37. & in his etiam terminis fuit reſolutum* in
Rota in vna Veronen. ſancti Zenonis veneris 30. De
cembris 1575. coram Illuſtriſſimo D. Aldobrandino
quæ deciſio habetur prima part. deciſ. 247. in impreſ-
ſis Venetiis, ex qua ſatis colligitur hanc conſtitutio-
nem Clementis eſſe* in vſu.

Et huiuſmodi regula de extenden. conſenſibus, in-
127 fra 15. dies procedit †in Camera, & Cancellaria, Moe
dan. deciſ. incip. in eadem parochiali tit. de renunc. &
expreſſe in d. conſtitutione dicitur.

Circa has conſtitutiones occurrunt aliqua dubia
de neceſſitate explicanda. Primum dubium, qua ratio
ne ſit edita dicta conſtitutio 19. Clementis VII. com
128 munis* reſolutio eſt, eſſe editam ad †obuiãdum fraudi
bus, namque Cameræ Apoſtolicæ Notarii per quan-
dam corruptelam, & abuſionem, reſignationes bene-
ficiorum, quæ in dicta Camera fiebant nõ annotabãt
in libris Cameræ, prout alias erat conſuetum, ſed an-
notabant a tergo ſupplicationum, quas dabant parti-
bus, & partes illas tenebant ſecrete, vnde erat in par-
tium voluntate velle vti reſignationibus &c. vt colligi
129 tur ex procemio ipſius conſtitutionis †quod oſtendit
cauſam finalem, & tradit Burſat conſ. 393. nu. 20. verſ.
accedat col. 4. vbi inquit id factum ob fraudes, ma-
chinationes per reſignantes excogitatas, & ne dũ diſ
fertur extenſio, & præſtatio conſenſus, ſtatus benefi
ciorum in incerto poſitus ſit, quod vt plurimum con
tingebat, quia in arbitrio reſignantis erat velle ceſſio
nem a ſe factam vel per procuratorem cum paruo
conſenſu probare & ad perfectionem deducere, aut
potius improbare, & pœnitere, & emanaſſe ad obuian
dum fraudibus ſcribunt Ptolõ. dec. 37. Caputaq. dec.
211. lib. 1.

130 Quamuis alias Rota dixerit conſtitutionem †pœ-
nalem eſſe reſtringendam, vt per Creſcent. dec. 209.
lib. 1. in manuſcr.

Secundum dubium, An dicta conſtitutio Clemen
tis VII. quę emanauit, vt conſenſus extendantur infra
15. dies, ſit perpetua vel expirauerit per mortem

Quod expirauerit per mortem adducitur, qa dicta
conſtitutio allegatur pro regula Cancellariæ, ita eam
citat Burſat. dict. conſ. 393. ſua num. 20. ſed regulę Cã
131 cellarię †expirant morte ſummi Pontificis Condito-
ris, vt eſt* communis opinio, de qua Sarn. in procem.
regul. Cancell. q. 2. num. 14. ergo, &c.

Hoc tamen non obſtante, contraria opinio eſt ve-
132 rior, vt dicta †conſtitutio non expirauerit per mortẽ
ipſius Clementis VII. ſed ſit perpetua quemadmodũ,
& aliæ extrauagantes, vt in facti contingentia fuit re-
ſolutum per Rotam in vna Vrbeuetan. Monaſterij 15
Nouembris 1560. coram Caputaq. teſte eod. dec. 225.
133 lib. 1. in manuſcr. Et ratio eſt quia †conſtitutio eſt per
petua, cum dicatur lex generalis, pro vt tradunt* com
muniter Doctores in Rubr. extr. de conſtit. & eſt ſex.
in cap. conſtitutio in 2. dis. Sarn. in procem. regul. q. 2.
nu. 9. & colligitur expreſſe ex dicta conſtitutione.

Non obſtant in contrarium allegata, namque re-
ſpondetur nihil referre ita allegari, ſufficit autem in
eſſentia eſſe conſtitutionem, & habere vim legis, effe
134 ctus enim magis attendi debet †quam ſonus verborũ,
& maxime particularium Doctorum, Crauett. conſ.
301. nu. 3. & conſ. 305. n. 2. Feder. de Sen. conſ. 72. Bal.
in l. eotem §. qui maximos ff. de public.

Tertium dubium. An ligentur ignorantes reſpon
135 de ligari, vt ſcriptum †reliquit Caputaq. dec. 191. lib.
1. in manuſcr.

Et ratio eſt quia habet decretum irritans, quod, ex
communi* opinione, abſque dubio † ligat ignorãtes,
136 vt volunt Ant. de Butr. Imol. Felin. & alij* communi-
ter in c. 2. de conſt. Sarn. in procem. regul. Cancell. q.
2. num. 54.

Quartum dubium, cur in reſignationibus venienti
137 bus ex partibus Franciæ †aſſignetur maius tempus †ra
tio ponitur in eadem conſtit. 19 §. voluit; ibi. *voluit
quod in materijs Franciæ pro abſentibus à Romana
Curia, ad conſulendum commoditati ſollicitatorum,
qui non nunquam in illarum expeditione coguntur
partibus reſcribere, & dare reſponſum, &c.*

Et etiam in materia publicationis maius tempus
aſſignatur in beneficijs exiſtentibus vltra montes, vt
patet in conſtitutione Gregorij XIII. de public.

Quintum dubium, de quo conſenſu intelligat hu-
138 iuſmodi conſtitutio? vera † reſponſio eſt, intelligen-
dam de conſenſu qui præſtatur in Camera, uel Cãcel
laria pro expeditione literarum, non autem de con
ſenſu perficiente reſignationem, ita Moedan. deciſ.
60. incip. In eadem Parochiali tit. de renunc. vbi dicit
die* 16. Martij 1539. in vna Toletan. Parochialis fuiſ-
ſe reſolutum per omnes, duobus exceptis, quod con-
ſenſus inductus ex porrectione ſupplicationis confir
mationis inducat conſenſum formalem reſignationi
dans valorem gratiæ. Vnde in tali conſenſu non ha-
bet locum dicta conſtitutio, ſiue regula, nam per por
rectionem ſupplicationis confirmationis gratiæ per
139 dominum, †vel per procuratorem inducitur conſen-
ſus formalis dans valorem gratiæ, Caſſad. deciſ. 5. de
renunc. & ita atteſtatur practicari* Moedan. dic. deciſ.
60. quia quandocumque interueniat conſenſus ſuffi-
cit, ad not. per Bart. & Iaſ. in l. ſi quis mihi bona §. inſ-
ſum ff. de acquiren. hæred. praxis * enim eſt vulgaris
in Curia, vt ſignata ſupplicatione, & præſtito conſen-
ſu in Cancellaria, vel Camera ſi adeſt in ſupplicatione
aliquis defectus ſit reformatio ad primam ſupplica-
tionem, vel noua prouiſio tollens defectum, & pro
expeditione ſufficit primus conſenſus non obſtante
hac regula de extenden. quæ loquitur de cõſenſibus,
qui præſtantur in Camera vel Cancellaria pro expe-
ditione litterarum, non de conſenſu perficiente reſi-
gnationem, nam cum conſenſus pro expeditione ſit
præſtitus, iterum nun eſt præſtandus, vt quid non ne
ceſſarium, & ſuperfluum fiat.

Sextum

Sextum dubium, ſi dictus conſenſus reperiatur ex
* tenſus in broliardo, an ſufficiat? communis* reſpon-
140 ſio eſt negatiua, idque ſeruatur in praxi† Et ratio eſt,
quia dicta conſtitutio requirit, vt extendatur in libris
authenticis Cameræ, vt patet ex principio, vnde, &c.
& hanc opinionem tenet Put. relatus ab Ant. Auguſt.
in ſuo repert. circa hanc regul. hoc enim caſu ceſſant
verba conſtitutionis, & habet locum ratio fraudis.
Ideo, &c. & ad hoc vide dec. 247. part. 1. in impreſſis
Venetijs hoc anno.

Septimum dubium. An dicta conſtitutio de exten
den. conſenſibus habeat locum in reſignatione cum
clauſula & non aliter nec alio modo, &c. & ſic in cō-
141 ditionali? affirmatiue reſpondendum, †prout reſoluit
* Rota.* in vna Iſpalen. præſtimonij coram Ptolomęo
de anno 1538. vt ipſe atteſtatur decil. 35. & teſtantur
etiam Aragon. dec. 43. & Ant. Auguſt. ſuo repert. ma-
nuſcr. vbi quidam Garſias reſignauit præſtimonium
in fauorem ſui nepotis reſeruatis fructibus, conſen-
ſum autem nō pręſtitit reſignationi intra 25. dies ſed
poſt, dubitabatur, an conſenſus eſſet validus in tali re
ſignatione conditionali præſtitus poſt 15. dies: fuit
reſolutum, eſſe nullum. Idque deducitur, tum ex ver-
142 bis conſtitutionis, quæ loquitur† de reſignatione in
genere, Bal. in l. in fraudem ff. de teſtam. milit. & conſ.
205. lib. 1. Crauett. conſ. 92. num. 4. & cons. 133. num.
5. tum ex ratione fraudis, conſideratæ in dicta conſti
143 tutione, quæ vendicat ſibi locum, †etiam hoc caſu, vn
de etiam de ea videtur conſtitutio loqui l. illud ff. ad
leg. Aquil. l. his ſolis C. de reuocan. don.

Octauum dubium, An dicta conſtitutio de exten
den. conſenſibus habeat locum in conſenſu præſtan
do per reſignatarium in reſignatione conditionali?
144 reſpondendum eſt negatiuè, & ita reperio, fuiſſe* de-
* ciſum in vna Parmen. Prioratus 20. Februarij 1553.
teſte Caputaq. decil. 191. lib. 1. in manuſcri. Quia ra-
tio fraudis, in conſtitutionę conſiderata ceſſat in con
ſenſu reſignatarij: vnde debet ceſſare diſpoſitio capit.
cum ceſſante de appell. & hanc opinionem tenet Ara
145 gon. decil. 43. in manuſcr. vbi inquit quod †conſenſus
reſignatarij quandocumque præbeatur extenditur in
fra 15. dies.

Nonum dubium, An hæc regula de extenden. con
ſenſibus habeat locum in conſenſibus, qui præſtant
per Cardinales, in prouiſione bñficiorū vacātium p
obitum ſuorum familiarium iuxta regulā Cācellariæ?

Pro affirmatiua adducitur, quia quoties agitur de
146 obuianda fraude †comprehenduntur Cardinales, cō-
munis* opinio, de qua per Sarn. in proœm. regul. Can
* cell. q. 3. nu. 6. vbi dicit hoc pluries* reſolutum in Ro
ta, ſed dicta conſtitutio emanauit ad obuiandum frau
dibus, vt iam eſt in prima quæſtione, ergo, &c.

147 In contrarium iam† ſe habet veritas, vt non habeat
locum in conſenſibus qui præſtantur per Cardinales
in prouiſione beneficiorum vacantium per obitum
familiarium. & hanc opinionem in facti contingen-
* tię tenuit Rot.* in vna Segobien. Archipreſbyteratus
coram Domino Ant. Auguſt. 29. Aprilis 1551. teſte
Caputaq. dec. 211. lib. 1. in manuſcr. & dec. 28 par. 3. in
impreſſ. & probatur, quia dicta conſtitutio loquitur
de conſenſu præſtādo in reſignationibus, vt patet ibi
Sed hic conſēſus non pſtatur in reſignationibus, vn-
148 de cum ceſſent verba, ceſſat pariter †diſpoſitio l. 4. §.
toties ff. de damn. infect. Non obſtat argumentum in
contrarium adductū, quia concluderet, ſi tractaretur
an Cardinales comprehendantur in dicta conſtitutio
149 ne de extenden. conſenſibus, & †quidem ex ratione al
legata eſt reſpondendum affirmatiue, at hic non trā-
ctatur de conſenſu, in quo conſideratur fraus dictę
conſtitutionis, ideo ſumus in diuerſis, ex quibus non
infertur l. Papinianus ff. de minor. & ſic cum verba
conſtitutionis non ſe extendant in præſenti caſu, ſu-
mus in diſpoſitione iuris communis.

150 Decimum dubium, ſi conſenſus non fuit intra tem
pus 15. dierum præſtitus, an poſſit denuo præſtari ſu
per eadem ſupplicatione ſignata? Videtur quod non
primo ex verbis dictę conſtitutionis 19. Clement VII
de extenden. conſenſibus, ibi. *Ac extunc reſignatio-
nes aliter factæ nullius momenti fore, nec alicui ſuf-
fragari debere, beneficiaque aliter reſignata, quāuis
reſignantes tunc mortui eſſent, non per reſignationem
ſed per obitum vacare, &c.* ſi ergo nulla eſt reſigna-
tio ita ſuper eadem ſupplicatione conſenſus extendi
151 denuo non poterit, tamquam ſuper facto nullo, arg.
l. 4. §. condemnatum ff. de re iudic.

152 Hoc tamen non obſtante †contrariam opinionem
* tenuit Rota* in vna Placēti. Archidiacōatus de Taxil
lo coram Creſcentio teſte eodem deci. 206. lib. in ma
nuſcr. alias 209. nam interpretata eſt Rota dictam re-
gulam, quod annullet reſignationes, ideſt conſenſus
præſtitos, ita vt amplius ille cōſenſus extendi non poſ
ſit: non autem annullat ſupplicationes ſignatas, ſuper
quibus fuerunt præſtiti conſenſus inualidi. Sequitur
Ant. Auguſt. dec. 530. lib. 3. Et per conſequens annul-
lato primo conſenſu, quia non fuit præſtitus in tem-
pore, poteſt nouus præſtari ſuper eadem ſupplicatio-
ne ſignata. Creſcent. dict. decil. vel impetrari à Papa li-
centia extendendi antiquum, aut declarandi eſſe bene
extenſum, Ant. Aug. dict. dec. 530. lib. 1.

Accedit, quia, dicta conſtitutio eſt pœnalis, vnde
erit intelligenda magis ſtricte, quam poſſibile ſit, vt
tradit Creſcent. loc. cit.

Vndecimum dubium, An regula de extenden. con
153 ſenſibus, dum vult, quod in illorum annotatione †po-
natur data, alias reſignationes factæ ſint nullæ, ſeruet?
In Rota fuit hic caſus propoſitus, & die 22. Maij
* 1533. in vna* Placentin. Archidiaconatus de Taxillo
fuit reſolutum, quod in hac parte, de data in Camera,
vel Cancellaria nūquam dicta regula fuit vſu recepta,
& per conſequens quod eius omiſſio non vitiat, quo-
ties apparet de conſenſu, & non de data, teſte Arago.
decil. 1. Placentin. vbi de vtroque fidem facit, lex enim
154 non †ligat, niſi fuerit vſu recepta, not. in ca. 1. de treug.
& pac. vbi Feli. Idem Felin. in cap. Paſtoralis de fid. in-
ſtrum. Soccin. in l. ſi filius eius num. 7. ff. de lib. & poſt
hum. Dec. conſ. 469. num. 8. Card. Pariſ. conſ. 104. nu.
69. vol. 1. & conſ. 105. num. 8. vol. 4. Ceſal. conſ. 136. n.
8. lib. 1. Ruin. conſ. 13. num. 27. lib. 2. Vnde non obſtat
decretum irritans ibi poſitum, quia habet tacitam cō-
ditionem ſi accipiatur, vt ex prædictis colligitur.

Declara, vt non fuerit recepta huiuſmodi regula in
Camera, & Cancellaria pro præſentibus, ſecus tamen
quando pręſtatur pro abſentibus, quia tūc poſſet ſer
uari regula Aragon. dict. dec. 1. in manuſcr. qui etiam
dicit quod in Camera non præſtatur conſenſus per p
curatorem nomine abſentis.

Duodecimum dubium, An habeat locum in con-
155 ſenſibus Cardinalium qui à Notarijs †admittūtur? Re
ſpondeo affirmatiue, vt colligitur ex verbis conſtitu-
* tionis, & eſt ex mente* Rotæ, vt in ea fuit dictum Ve-
neris 18. Martij 1575. in vna Veronen. Monaſterij Sā
cti Zenonis coram Aldobrandino, vt patet decil. 215.
par. 1. in impreſſ. Venetijs. Et ratio eſt quia Cardinales
poſſent ſi vellent occultare ſchedulam, vel dare eam

alicui

alicui Notario,qui non eſſet Notarius Cameræ, vel Cācellariæ,qui Notarius poſſet eam occultare, & poſtea quando ſibi videretur eam porrigere Notario Cameræ,vel Cancellariæ,qui conſenſum prædictum extenderet.

Decimumtertium dubium, An huiuſmodi conſti-
156 tutio habeat locum in ceſſione † liuis? fuit hoc dubiū
* diſputatum,& deciſum* in Rota de anno 1575. in d. Veronen. vide deciſ. alleg. 215. par. 1.

SVMMARIVM.

1 *Forma renunciationis coram Ordinarijs.*
2 *Nomen Epiſcopi exprimitur in receptione reſignationis.*
3 *Epiſcopi proprium tantum nomen ſolent exprimere.*
4 *Cardinalis de Camerino laudatur.*
5 *Renunciatio debet fieri coram proprio ſuperiore.*
6 *Nomen & cognomen reſignantis cur exprimendum.*
7 *De renunciatione debet ſpecifice apparere.*
8 *In renunciatione requiritur cauſa.*
9 *Cum renunciatione beneficij renunciantur iura & pertinentia.*
10 *In manibus Ordinarij reſignatio debet fieri libere.*
11 *Renunciatio non debet eſſe meticuloſa.*
12 *In renunciatione non debet adeſſe dolus & vis.*
13 *Ius abdicatur à reſignante per admiſſionem renunciationis.*
14 *Beneficium dicitur vacare poſt admiſſionem.*
15 *Poſt admiſſam renunciationem reſignans non poteſt amplius pænitere.*
16 *Ordinarius non poteſt quemquam beneficio priuare ſine cauſa.*
17 *In renunciatione requiritur iuramentum quod non interuenerit dolus & fraus.*
18 *In inſtrumento requiritur annus & dies.*
19 *De admiſſione reſignationis extra Curiam quare fiat Inſtrumentum.*
20 *Forma renunciationis coram Ordinario per procuratorem.*
21 *Procurator debet eſſe certus.*
22 *Ordinarij poſſunt conferre beneficia reſignata coram eis,ſi habent hanc facultatem.*
23 *Ordinarij collatores qui ſint.*
24 *Legati à latere poßunt beneficia conferre.*
25 *Epiſcopi poſſunt conferre beneficia vacantia in ſuis diœceſibus.*
26 *Abbates poſſunt conferre.*
27 *Appellatione Ordinarij in materia collationis,venit inferior Epiſcopo.*
28 *Ordinarij debent conferre beneficia ſine pacto.*
29 *Collatio facta ab Ordinario cum pacto eſt ſimoniaca.*
30 *Modus æquipollet conditioni.*
31 *Collatio non debet fieri metu.*
32 *Collatio debet fieri de beneficio vacante.*
33 *Collatio debet fieri palam,alioquin eſſet ſuſpecta.*
34 *In collatione requiruntur teſtes,vel Notarij.*
35 *Litteris Epiſcopi cōferentis nō creditur ſine teſtibus.*
36 *Electiones clandeſtinæ reprobantur.*
37 *Ordinarij debent conferre perſonis idoneis.*
38 *Idoneus ad beneficia qui.*
39 *Prælati conferentes beneficia indignis peccant.*
40 *Hodie quomodo perueniatur ad beneficia.*
41 *Beneficia debent conferri intra tempus præfixum in iure.*
42 *Beneficia niſi conferantur intra tempus fit deuolutio ad proxime ſuperiorem.*
43 *Prælato negligente fit deuolutio.*
44 *Collatio facta de beneficio reſignato per Nūtium eſt nulla ante præſtitum conſenſum per procuratorem.*
45 *Inferiores Papa non poſſunt prouidere conditionaliter.*
46 *Forma collationis Ordinarij de beneficio ſimplici.*
47 *Collationis factæ per Ordinarium quinq; ſunt partes.*
48 *In collatione requiritur nomen Epiſcopi.*
49 *In collatione exprimitur cauſa collationis.*
50 *Ordinarij exprimunt modum quo vacat beneficium.*
51 *In collatione beneficij vacantis per reſignationem exprimitur is per quem vacat.*
52 *In collatione ordinarij exprimitur qualitas beneficij.*
53 *In collatione beneficij exprimitur nomen Sancti.*
54 *In collatione exprimitur Eccleſia vbi ſita eſt capella.*
55 *Poſſeſſio non poteſt capi propria auctoritate.*
56 *Poſſeſſio non transfertur per collationem.*
57 *Archidiaconus de iure dat poſſeſſionem.*
58 *Poſſeſſio hodie traditur per alios quam per Archidiaconos.*
59 *In collatione apponitur data.*
60 *Teſtes adhibentur ad minus duo in collatione.*
61 *Epiſcopo ſoli non creditur de collatione.*
62 *Ordinarius non poteſt in collatione opponere clauſulam,non obſtan.*
63 *Inferior non derogat iuri ſuperioris.*
64 *Ordinarius poteſt vti decreto irritanti.*
65 *Decretum irritans poſitum per Ordinarium in collatione non ligat ignorantes.*
66 *Papa ſolus ligat ignorantes.*
67 *In collatione Ordinarij eſt neceſſe exprimere beneficia,quæ obtinet ille,cui confertur.*
68 *In collatione Ordinarij non exprimitū valor beneficij.*
69 *In collatione Ordinarij non eſt neceſſe exprimere poſſeſſionem coloratam alterius.*
70 *In collatione Ordinarij de neceſſitate non narratur ſi beneficium habet dignitatem,vel iuriſdictionem.*
71 *In collatione Ordinarij non requiritur expreſſio eorū, quæ illi veriſimiliter nota ſunt,vel eſſe poſſint.*
72 *Ordinarius præſumitur diligenter viſitare ſuam diœceſim.*
73 *Ordinarius videtur conferre motu proprio, Papa ad ſupplicationem.*
74 *In collatione Papæ facta motu proprio non conſideratur ſubreptio.*
75 *Valor exprimitur in collatione Papæ de ſtylo.*
76 *In collatione Ordinarij nō requiritur vt exprimatur dignitas,quam habet ille cui confertur.*
77 *In beneficio curato reſignato Epiſcopus debet ſeruare formam Concilij Tridentini.*
78 *Eccleſiæ curatæ debent committi perſonis dignis.*
79 *Collationes parochialium non ſeruata forma Concilij Tridentini ſunt nullæ.*
80 *Noua prouiſio poteſt expediri cū confertur parochialis non ſeruata forma Concilij Tridentini.*
81 *In collatione beneficij curati uacantis per reſignationem fit concurſus.*
82 *Edictum pro concurſu vbi ponatur.*
83 *Concurſus eſt faciendus etiam ſi Epiſcopus vellet digno conferre.*
84 *Forma non poteſt omitti.*
85 *Epiſcopus non poteſt remiterre concurſum.*
86 *Concurſus requiritur pro forma in collatione Curati beneficij.*
87 *Epiſcopus non poteſt conferre parochialem Vicario omiſſo concurſu.*

D 88 *Epiſcopus*

88 *Epiſcopus non poteſt conferre parochialem litteratis & conſtitutis in dignitate omiſſa forma examinis per concurſum.*

89 *Ordinarius non poteſt conferre parochialem famoſiſſimo doctori omiſſa forma examinis per concurſum.*

90 *Felinus vocatus ad Auditoratum Rotæ fuit examinatus.*

91 *Doctoratus non ſuffragatur in concurſu.*

92 *Habentes teſtimonium ab Epiſcopis eſſe idoneos pro adminiſtrandis parochijs ſunt denuo examinandi per concurſum.*

93 *Examen per concurſum nõ requiritur in cura animarum, quæ in Eccleſia collegiata exercetur per aliquos Canonicos.*

94 *Diſpoſitio in parochiali non habet locum in Collegiata Curata.*

95 *In prouiſionibus ex cauſa permutationis non requiritur concurſus.*

96 *Examen per concurſum non poteſt fieri ab alio quam ab Epiſcopo.*

97 *Abbas non poteſt examen per concurſum facere.*

98 *Abbas qui poteſt Synodum celebrare poteſt examen per concurſum facere.*

99 *Archidiaconus habens ius conferendi, nõ poteſt examen per concurſum facere.*

100 *Capitulum non poteſt examen per concurſum facere.*

101 *Prouiſio benefi. vacantium non ſeruata forma Conc. Trid. circa formam examinis per cõcurſum ſpectat ad Sedem Apoſtolicam.*

102 *Si collatio ſpectat ad Epiſcopũ in aliena diæceſi, examen per concurſum fiet per Epiſcopum, vbi eſt beneficium.*

103 *In beneficijs vacantibus in menſibus Papæ, Ordinarius ponit concurſum, & mittit approbationem Romæ.*

104 *Appellatio datur a mala electione, quam fecit Epiſcopus, examinatoribus diſcordibus in examine per concurſum.*

105 *Examen per concurſum poteſt fieri coram Vicario.*

106 *Epiſcopus in examine per concurſum poteſt accedere, vbi vota ſunt paria, vel ſingularia.*

107 *Tempus quatuor menſium currit Epiſcopis a die habitæ notitiæ vacationis.*

108 *Formula edicti examinis per concurſum.*

109 *Forma collationis de beneficio parochiali.*

110 *In prouiſione parochialis hodie apponitur, fuit examinatus, & repertus idoneus.*

111 *In beneficijs iuriſpatronatus non fit examen per concurſum.*

112 *Rector iurat eſſe obedientem Epiſcopo.*

113 *Rector iurat quod faciet ſeruare mandata Epiſcopi.*

114 *Rector promittit ſeruire Eccleſiæ.*

115 *Rector promittit ſe non transferre ad aliam Eccleſiã ſine licentia Epiſcopi.*

116 *Rector promittit libertatem Eccleſiæ conſeruare.*

117 *Rector promittit non alienare res Eccleſiæ.*

118 *Rector iurat non commiſiſſe illicitum pro adipiſcenda Eccleſia.*

119 *Rector promittit ordines ſuo tempore ſuſcepturum.*

120 *Clauſula ſaluo noſtro &c. quid importet.*

121 *Parochi debent facere profeſſionem fidei.*

122 *Triennalis poſſeſſio non prodeſt ei, qui non emiſit profeſſionem fidei.*

123 *Poſſeſſio longiſſima non prodeſt ei, qui non emiſit profeſſionem fidei.*

124 *Fructus non reſidentium applicantur pauperibus.*

125 *Forma collationis parochialis vacantis per reſignationem in manibus Cardinalis ratione tituli.*

126 *Notarius poteſt nomine ſuperioris recipere renunciationem.*

127 *Conſenſus in reſignatione facta coram ordinario præſtatur vnico contextu.*

128 *Notarius conficit inſtrumentum de renũciatione facta coram ordinario.*

129 *In reſignationibus factis coram Notario non præſtatur conſenſus a tergo litterarum.*

QVAESTIO IX.

NONO quæro, quomodo ſit facienda renunciatio coram ordinarijs? Reſpondeo, formam poni in formulario inſtrumentorum ſub tit. de renunc. fol. 226 & eſt talis.

1 Vniuerſis &c. Marianus, miſeratione diuina, ac ſanctæ Sedis Apoſtolicæ gratia, Epiſcopus Marturanen. ſalutem &c. Noueritis, quod cũ honorabilis vir N. Rector Parochialis Eccleſiæ ſanctæ Mariæ, Eccleſiam ipſam, quam obtinebat, ex certis rationabilibus cauſis ad hoc animum ſuum mouẽtibus reſignare intenderet Eccleſiam ipſam cum omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis in manibus noſtris, ſpõte, & libere reſignauit, & nos factam admiſimus, & tenore præſentis publici inſtrumenti admittimus, recepto per nos primitus ab eodem N. quod in reſignatione huiuſmodi non interuenit dolus &c. corporali iuramento, in quorum &c.

Nam volens renũciare coram ordinario ad illum accedit, hoc ei ſignificans, & vnico contextu præſtat conſenſum Caſſad. deciſ. 32. num. 2. ſuper reg. Cãcell. Caputaq. deciſ. 209. lib. 1. in manuſc. vbi atteſtatur ita
* fuiſſe * deciſum, & Notarius de hoc cõficit inſtrumẽtum forma pdicta not. per Put. deciſ. 455. nu. 3. lib. 2.
2 In quo primo ponitur † nomen Epiſcopi iuxta tex. in c. ego N. de iure iur. in c. in nomine diſt. 23. & ſuffi
3 cit proprium † iuxta ea, quæ ſcribit Alex. conſ. 27. viſo
* lib. 6. & ita ſeruat * notorius, & communis ſtylus, &
4 iſte Marianus nunc eſt † Cardinalis creatus à Sixto V. in vltima promotione Cardinalium de mẽſe Decembris anno 1589. ob inſignem pietatẽ, religionem, zelumque iuſtitiæ, ac eximiam doctrinam, & appellatur Cardinalis de Camerino.

Secundo exprimitur nomẽ Epiſcopatus, vt cõſtet,
5 an coram ſuo ſuperiore quis † reſignauerit, vt requirit Abb. in c. Audita num. 3. de reſt. ſpol. & in c. admonet num. 8. & 13. de renunc. Bonif. de Vitall. in Clem. gratiæ num. 43. de reſcr. Put. deciſ. 94. num. 3. lib. 1. & eſt
* * communis & recepta Doctorum ſententia teſte Chriſtoph. Roſtiniac. in trac de beneſ. c. 14. in princ.
6 Tertio exprimitur † nomen & cognomen reſignãtis ad euitandum dubia, & æquiuocationes, l. ad cognoſcendos, C. de ing. & manumiſſ. l. hac cõſultiſſima C. qui teſt. fac. poſſ.

Quarto exprimitur beneficium, quod reſignatur, ne forte ſi alia obtineat, oriatur dubiũ, & vt appareat
7 de renũciatione † ſpecifice, prout eius natura requirit, Dec. in l. poſtquam liti num. 16. C. de pact. & conſil. 195. col. 3. & conſ. 379. col. 2. Card. Pariſ. conſ. 12. nume. 94. vol. 2. & conſ. 10. num. 20. & 21. vol. 4. Gabrie. conſ. 59. num. 15. & conſ. 154. num. 20. lib. 1. Panciro. conſ. 61. in fin.

Quinto

Quinto exprimitur renunciationem fieri ex certis
8 cauſis animum ſuum†mouentibus,quãdo quidem in
qualibet renunciatione requiratur cauſa,cap.niſi, vbi
* *cõmuniter Doctores de renun.Fuſc.de viſitat. par.
2.cap.28.in princ.& late diximus ſuo loco.

Sexto exprimitur,quod renunciatur nõ ſolum Ec
9 cleſia,ſed etiam†omnia iura,& pertinentia,& huiuſ-
modi expreſſio fit ad maiorem,& abundatiorem cau
telam,Fulgoſ.in l.vlt.num.16.C.de edict.diu. Adrian.
tollen.ne circa aliquod poſtea dubitetur iuxta ea quę
ſcribunt.Roman.conſ.271.prope fin.Corn.conſ.33.
nu.14.lib.2.Ceſal.conſ.135.num.20.lib.1.

10 Septimo exprimitur,quod†reſignatio fit libere, nã
aliter non poteſt fieri in manibus ordinariorum, pro
vt de iure communi ab omnibus Doctorib eſt *rece
ptum,vt alias ſcripſi & nouiſſime habemus conſtitu-
tionem Pij V.58.incipit.Quanta Eccleſiæ.Et ſponte
11 namque non debet†eſſe meticuloſa renunciatio,Za-
berell.in cap.ad Audientiam nu.1.vbi Abb. & alij per
illum text.de his quæ vi met.cauſ.Ant de Butr.in c.q.
in dubij num.3.de renunc.Abb.in cap.1.nu. 9.de his
quæ vi met.cauſ.Idem Abb.in c.vero num.1.de iure-
iuran. Boniſ.de Vitall.in Clement.ne Romani.§.ſa-
ne num.27.de elect.late Nauarr.in c.accepta oppoſ.5.
de reſtit.ſpoliat.Petr.Gregor.lib.36.ſyntag.Iur. cap.
25.num.29.& communiter Doctores,vt ſuo loco di-
12 cetur,neque etiam debet†adeſſe dolus,& vis Imol.in
c.1.nu.38.de rer.permut.Par.conſ.135.num.4. vol.4.

Octauo ponitur admiſſio reſignationis nam ea re
13 quiritur ad abdicandum†ius a reſignante,vt ſcribunt
Oldrad.& Io.Andr.relati a Pariſ.conſ.143.nume.19.
vol.4.Celſ.Hug.conſ.16.num.22.poſt enim admiſſio
14 nem dicitur beneficium vacare,Bellam de permut.be
neſ.par.11.q.3.num.12.cum aliis adductis per Card.
Pariſ.conſ.76.num.4.vol.4.Burſat.conſi.393.num.1.
vol.4.Port.Imol.conſ.131.num.3.& eſt * receptũ ab
15 oĩbus & tunc non poterit†amplius pœnitere.Meno-
ch.de Arbit.Iud.caſ.201.num.47.& primo remed.de
acquiren.poſſ.nu.303.Nauarr.in cap.accepta oppoſ.
7.num.26.de reſtit.ſpoliat.Et quia huiuſmodi admiſ
ſio fit ad inſtantiam partis,ideo hoc exponitur ,quia
16 alias non poſſet ordinarius†quemquam beneficio pri
* uare ſine cauſa,vt per Doctor.*communiter in cap.
at ſi Clerici.§.de adulteriis de iudici.& id,ẽ penes om
* nes*notiſſimum,ac uulgari.

17 Nono exprimitur,Quod fuit†datum iuramentum
quod in dicta reſignatione nõ interuenit dolus,fraus
&c.quod neceſſarium eſt vulgatiſſimum eſt in praxi
tum in Curia,tum etiam extra vt quotidie videmus.

18 Vltimo apponitur†annus,& dies pro vt requiritur
l.generali C.de tab.lib.10.idq.receptum eſſe de iure
& ſtylo ſciunt omnes.

19 Et fit inſtrumẽtum†reſignationis,vt illud probari
poſſit,namque non creditur Epiſcopo hoc aſſerenti
ita Rebuff.in prax.tit.requiſita in prax.ti.requiſita in
literis collationum num.21.fol.33.

Et hæc formula obſeruatur quando beneficiatus
renunciat per ſe beneficium.Si autem renunciat pro-
curatorem.renunciatio fit hoc modo,poſtquam le-
gitime conſtat de mandato ipſius procuratoris.

20 In nomine Domini, &c. Perſonaliter conſtitutus
venerabilis vir N. Canonicus præbendatus Eccleſię
sãcti Ioannis diœceſ.&cæte. deſiderans, & affectans
eoſdem canonicatum,& præbendam, quos in dicta
Eccleſia obtinet reſignare , &c. in manibus pręfati
Epiſcopi per diſcretum virũ N.Clericũ procuratorẽ
ſuum ad hoc ab eo ſpecialiter conſtitutum,prout de
ſuæ procurationis mandato legitime p publicum in
ſtrumentum fidem fecit,pure,& libere,ac ſimpliciter
reſignauit.Idemque Dominus Epiſcopus reſignatio
nẽ huiuſmodi , ſic vt præmittit in manibus ſuis factã
admiſit,recepit,prętito per eundem procuratorem,
nomine quo ſupra procuratoriu,quod in huiuſmodi
reſignatione non interuenit fraus,dolus, ſeu quę uis
illicita pactio ad ſancta Dei Euangelia corporaliter
iuramento &c.

Hanc formam habes in Formulario inſtrumento
rum tit.de renunc.c.2.fol.225.

Vel poteſt fieri eo modo,quo fit reſignatio per ſe,
vt ſupra,addito,quod fit per procuratorem, & ille mo
dus forſan eſt melior.

Et exprimitur nomen , & cognomen procurato-
21 ris,qui beneficium reſignauit,quia † procurator cer-
tus debet eſſe l.1.ff.de procuratoribus, & ut ſi poſtea
impugnetur probari veritas poſſit Rebuff. in prax. ti-
tul. requiſita in litteris collationum num.20.

Sed dubium eſt,an ordinarij poſſint conferre be-
neficia vacantia per reſignationem admiſſam per eos,
* communis*opinio eſt affirmatiua, †li habent faculta
22 tem conferendi,vt ordinarij collatores,Anton.de Bu
tri. in capitul. ſollicite numero 13.de reſtitutione
ſpoliatorum.Hoſtien.in capitul. Accepta eodem titu.
Gabriell.conſilio 187. numero 6.libro 1.& alij, vt di
xi libro 1.quæſtio.4.numero 64.Ordinarij autem col
23 latores ſunt,qui poteſtatem conferendi beneficia†Ec-
cleſiaſtica habent,a iure a Papa , & conſuetudine ca-
pitul.a iudicibus ſecunda.quęſtio.6.Gloſſ. in capitul.
ordinarij.de offic.ordina.libro 6.capit.ſi ſoli de con-
ceſſ.præbend.eodem lib.Gloſſ. in verb. ordinario.§.
ſtatuimus extrauagan.execrabilis Ioann.22.rubric.de
præbend.Rebuff.de nominat.in 8.quæſtion. princip.
24 vt ſunt Legati a latere†habentes hanc facultatem ca-
pitul.1.de off.lega.lib.6. capitul. dilecto cum ſimp.de
præbend.Rebuff. in concordan.rubr.de collat. folio.
25 265.Epiſcopi in diœceſibus† proprijs capitul. omnes
baſilicæ 16.quæſtio.7.capitul.2.de conceſſ. præbend.
capitul.ordinarij de off.ordina.lib.6.extrauag.execra
bilis.§.cæterum Io.22.de præben.Card.in Clemen.1.
q.14.vt lit.penden. Dec.in c.poſt ceſſionem not.1.de
probat.& conſ.169.Abbates & alij inferiores†haben-
26 tes hanc poteſtatem Clement.unica de ſupplen. præ-
lat.negligen.Rebuff.in concordant.rubri.de collat.fo.
265.& 269.nã in materia collationis appellatione or
27 dinarij venit alius inferior†etiam ſi non ſit Epiſcopus
Felin.& alij in capit.cum olim colum.1. de præſcript.
Gloſſ.in Clemen.1.in verb.ordinariam,vt lit. penden.
Rebuff.dict.rubri.de collat.§.pręfati ordinarij. Et hi
28 ordinarij debẽt†beneficia pure conſe,re, id eſt ſine pa
cto,& conditione,ca.vlt.de pact.c.quam pro 1. q.2.vt
29 †vitetur ſimonia c.cum pridem de pact. & abſque mo
30 do,nam†æquipollet conditioni l.1.C.de don.quæ ſub
* mod.c.verum de condi.appo.& communiter* Docto
31 res libere;quia collatio non debet fieri†metu,vt*com
* muniter concludunt doctores,Rebuff.in prax. tit.de
32 coll.n.2.& debet fieri†de beneficio vacante c.1.de cõ
ceſ.præb.ſine aliqua diminutione c.vnico.§.penult.ut
eccl benef.c.de monacis,& c.auaritiæ de præb.c.pro-
33 hibemus,& c.grauis de cenſib.Palam,alioqnin †colla-
tio eſſet ſuſpecta,c.vnico §.porro,vt Eccleſ.benef.ca.
Clericus diſt.8.Peruſin.in c.ſi tibi abſenti de præben.
34 li.9.namque requiruntur†.teſtes vel Notarij , vt fuit
* *ſententiatũ Pariſijs die 7.Iunij 1527. & die 24.Iulij
1550.Rebu.de nom.q 10.n.22.& ob id literis Epiſco
pi nõ credit,ſine teſtib.Archidia.in c.vt circa colu.2.

in verſ.inſtrumento publico de elect.lib.6.Baſ. conſ.
* 319.ſuper 1.in 3.lib.communis*opinio teſte Aret.in
c.poſt ceſſionem col.2.& ſeq.de probat.de communi
etiam atteſtatur Bertan.conſ.132.col. 2. nu.7. & ſeq.
36 vol.2.& ob id electiones clandeſtinæ †reprobantur c.
37 quia propter §.vlt.de elect.& debent† etiam conferre
perſonis idoneis.c.graue,& c.conferente de præb.ca.
2.de inſtit.extrauag.ad regimen de præb. in commu-
nibus c.poſt electionem de conceſſ.præb.Idoneus di
38 citur moribus,† ætate,& ſcientia c.cum,in cunctis de
elect.vt dixi lib.6.

39 Ideo Prælati† conferentes beneficia indignis,pec-
cant ex pluribus capitibus,quę refert Rebuff.in prax.
tit.pœnæ contra collatores indig.fol.29.Nauarr.in c.
ſi quando in 6.exceptione num.3. D.Tho.2. 2.q. 63.
art.2.& q.185.art.3. & in quolibet.6. q.9. Caietan.in
ſumm.in.verb.beneficium,Sot.lib.3.de iuſtitia,&iur.
q.6.art.2.& 10.q.2.art.3.Auguſt. de Anchon. de Ec-
cleſiaſt.poteſt.q.72.num.2.& vltimo,& Sanctus Vin-
centius relatus à Rebuff.in cócord.rub.de collat. fol.
40 267.vbi refert,& declarat modos,per quos† perueni-
tur ad beneficia hodie ſcilicet per nominatiuum, ge
nitiuum,datiuum,accuſatiuum,& ablatiuum,dormiē
te vocatiuo.

41 Et debent† conferre intra tempus præfixum a iu-
* re,vt eſt communiter*per omnes receptum,& tradit
Rebuff.in concord.Rub.de collato.fol.266. in prin-
42 cipio,alioquin† fit deuolutio ad proximum ſuperiorē
ne diu Eccleſiæ maneant in ſuſpenſo,c.2.de conceſſ.
43 præb.& hoc,tum ob vtilitatem publicam,tum †ob ne
gligentiam c.licet de ſupplen.prælat.neglig.c.quam-
quam de elect.in 6.Fel.in c.a nobis de excep. Curt.in
tract.iuriſpatr.verb.Honorificū q.27.Rebuff.in con
cord.Rubr.de collat.§.ſi quis vero fol.mihi 355.

Facta igitur huiuſmodi reſignatione,vt dictum eſt
quia beneficium vacat, poterit ordinarius procedere
ad collationem ſi ad ipſum facultas ſpectat.Et ſi reſi
gnatio fuit facta per procuratorem,procedet ad col-
lationem poſt præſtitum conſenſum,nam per Domi
* 44 nos de Rota die 17.Maij 1546.fuit* annullata † reſi-
gnatio facta in manibus Nuntij,& collatio facta per
eundem,qui ſtatim contulit beneficium tanquam va
cans per reſignationem in manibus ſuis factam,& ꝓ
curator præſtitit conſenſum poſt decem dies, teſte
Put.deciſ.455.lib.2.quia collatio fuit facta tempore,
quo non erat præſtitus conſenſus, & ſic non erat ab
dicatum ius a reſignante, nec conſenſus trahitur ad
datam ſupplicationis in inferioribus Papæ, qui non
45 poſſunt† prouidere conditionaliter c.2.vbi omnes de
elect.in 6.

Et ſi beneficium eſt ſimplex hac formula illud
confert.

46 Marianus† Dei,& Apoſtolicæ ſedis gratia Epiſco
pus Marturanen.dilecto nobis in Chriſto N.clerico
ſacræ Theologiæ magiſtro ſalutem in Domino ſem-
piternam.Litterarum ſcientia,vitæ,ac morum hone-
ſtas,aliaq; probitatis,& virtutum merita,quibus fide
digno commendaris teſtimonio,nos inducunt, vt ti
bi ad gratias reddamur liberales.Cum itaque benefi-
cium,&c.quod nuper N.dicti beneficij rector obti-
nebat per liberam reſignationem dicti N.de eo,quod
tunc obtinebat in manibus noſtris ſpōte,& libere fa-
ctam, & per nos auctoritate noſtra ordinaria admiſ-
ſam libere vacare noſcatur.Nos meritorum tuorum
intuitu,tibi cōferimus,& aſſignamus ac prouidemus
teque,coram nobis conſtitutum in corporalem poſ
ſeſſionem,ſeu quaſi iuriumque,& pertinen. per anuli
noſtri in eius manibus traditionem inducimus,& in-
ueſtimus,recepto a te prius in noſtris manibus iura-
mento,quod nobis,& ſucceſſoribus noſtris fidelis,&
obediens eris,& Sanctæ Matris Eccleſiæ,ac noſtris,
& noſtrorum ſucceſſorū parebis mandatis,&c.Quo
circa vobis,& vniuerſis, & ſingulis perſonis Eccleſia
ſticis tenore præſentium damus in mādatis,quatenus
vos,aut alter veſtrum, qui ſuper hoc per dictum N.
aut procuratorem ſuum fueritis requiſiti, aut fuerit
requiſitus ad dictam Eccleſiam accedatis,ſeu alter ve
ſtrum accedat,& eundem N. vel procuratorem ſuū
eius nomine,in corporalem realem & actualem poſ-
ſeſſionem Eccleſiæ,iuriumque,& pertinen.prædicto
rum recipiat,amoto exinde quolibet illicito detento
re ſibique de ipſius Eccleſiæ fructibus,redditibus,iu
ribus,obuentionibus,& pertinē.vniuerſis integre re-
ſpondeat,& ab alijs reſponderi faciat. Contradicto-
res auctoritate noſtra,&c.compeſcendo in quorum
omnium,& ſingulorum fidem,& teſtimoniū pręſen-
tes litteras, collationem & prouiſionem noſtram in
ſe cōtinentes fieri,& per ſecretarium noſtrum infra-
ſcriptum ſubſcribi,& publicari fecimus,noſtrique ſi
gilli magni iuſſimus appenſione communiri. Datum
Sciliani die 20.Iulij 1582.præſentibus Ecc.D.Io.Ma
ria Mirabello V.I.D.& Aciano Nit.teſtibus ad præ-
miſſa vocatis,& adhibitis.

De mandato Reuerēdiſſimi D.Epiſcopi N.Secre
tarius,locus ſigilli,formulam habes in formulario in
ſtrumentorum tit.de collat.c.2.fol.44.

47 Cuius collationis formæ † quinque ſunt partes, ſe
cundum Rebuff.in prax.benef.in tit.requiſita in lit-
teris collationum in principio.Quarum prima conti
net ſalutationem,& collationis cauſam. Secunda col
lationem, prouiſionem, inueſtituram per pilei tra-
ditionem,ac iuramenti receptionem. Tertia delega-
tionem,& cōmiſſionem factam omnibus clericis, ta
bellionibus,& perſonis Eccleſiaſticis ſubditis, vt N.
in poſſeſſione Eccleſiæ collatæ ponant, & inducant.
Quarta mandatum conficiendi litteras ad fidem col
lationis.Quinta datam,& teſtes,& ſubſcriptio ſecre-
tarij.ſecūda ibi,cum itaque,tertia ibi, quocirca,quar
ta ibi in quorum fidem,quinta,patet per ſe.

48 Primo ergo † requiritur nomen Epiſcopi, c.ego
N.de iureiur.c.in nomine diſt. 73. ſecundo ſalutatur
is cui beneficium confertur,& exprimitur cauſa, ſci
49 licet † merita illius iuxt.c.graue de præb.quę nō omit
titur,vt de ſtylo videmus,licet Rebuff. loc. cit. col.3.
contrarium voluerit.

Tertio dicitur beneficium vacare per reſignatio-
50 nem,namq. † ordinarij exprimunt modum,quo vacat
beneficium c.ſuſceptū de reſcr. in 6. & non poſſunt
habere modū vacādi pro expreſſo,vt Papa,Rebuff.in
concord.in form.mand.in gloſ.pro expreſſis.Glo.&
Doctores in c.2.de præb.eod.lib.6. & exprimitur is
51 per cuius reſignationem † vacat,quod eſſe neceſſariū
colligere poteris ex Fel.in c.ſignificante col.1.de re-
ſcr.Menoch.de arbitr.Iudic.caſ.201.num.99.

52 Quarto exprimitur † ſi beneficium eſt ſimplex,vel
requirit reſidentiam,aut eſt curatum,& ita ſeruatur
* * de ſtylo,quicquid in contrarium dixerint Selu. de
benef.q.11.num.55.Ber.in c.ad aures num.18.de re-
ſcr.Menoch.de arbitr.Iud.caſ.201.num.70.ex ratio-
53 ne Clem.2.de off.ord.& exprimitur † nomen Sancti.
Gloſ.in c.quamuis 1.de præb.lib.6. & ſi cappella eſt
54 intra Eccleſiam † exprimitur Eccleſia,vbi ſita eſt,Fel.
in c.ſignificante col.1.de reſcr.

Quinto mādat ꝑſonis ī dignitate Eccleſiaſtica cō
ſtitutis

* maluerit,conferat curam.Et alias in eadem* congre-
gatione fuit reſolutum his verbis.Licet aliqui Patriar-
chæ habeant collationem parochialium in aliena diœ
102 ceſi, Ordinarius tamen illius diœceſis † debet edicta
proponere,& collatio poſtea fiet à Patriarchis , ipſis
approbatis ab Epiſcopo,vel eius examinatoribus. Et
* alias in eadem congregatione fuit deciſum * his ver-
bis.Quoties vacauerit Eccleſia parochialis, cuius col
latio ſpectat ad Prępoſitum alicuius collegiatę,debet
idem Præpoſitus curare, vt fiat inſtrumentum publi-
cum,in quo ſit aſſumptus certus dies &c. eius teno-
ris videlicet,quod ꝓteſtatur,ſe,in ea ipſa Eccleſia con
ferenda,ordinarium Epiſcopum præuenire , ipſam-
que conferre illi ; quem Epiſcopus idoneum elegerit
ex ijs,quos examinatores approbauerint,ac ideo ſe,ei
denunciare,vt edicta proponat,& curet,vt examẽ fiat
ſuo tempore.

* Ita etiam per eandem* Congregationem fuit re-
ſolutum in beneficijs curatis,reſeruatis Sedi Apoſto
licæ vacantibus per obitum,puta in menſibus reſer-
103 uatis,Ordinarij proponant † edicta concurſus,& a Se
de Apoſtolica prouiſio fiat approbato ab examina-
toribus in Synodo diœceſana deputatis,ſi fidem ſuæ
approbationis habet ab Ordinario , vt in dicta con
ſtit.Pij V.

* Et non omittam,quod alias in vna* Vicentin.fuit
reſolutum in eadem congregatione pridie Kalendis
Septembris 1570. quod datur appellatio a mala ele-
104 ctione † quam facit Epiſcopus,quoties examinatores
ſunt diſcordes. Ac per eandem congregationem fuit
* * reſolutum, examen eſſe faciendum coram Epiſco-
105 po,† vel eius Vicario,abſque ipſorum voto deciſiuo,
106 & tantum † eos poſſe accedere , vbi vota ſunt paria ,
vel ſingularia.

107 Et tempus † quatuor menſium , datum Epiſcopis
per d.c.18.ſeſſ.24.& per dict.conſt.Pij V.currit a die
* habitæ notitiæ vacationis,vt fuit*reſolutum in Rota
in vna Toletan.beneficij veneris 18.Nouẽbris 1578.
coram R.P.D.Seraphino.

Et non erit inutile ponere formam edicti , quæ
eſt talis.

108 *Formula † edicti de examine eorum , qui Eccleſiæ Parochiali præficiendi ſunt.*

CAROLVS S.R.E.Presbyter Cardinalis tit.S.
Praxedis,Dei ,& Apoſtolicæ Sedis gratia Ar-
chiepiſcopus S.Eccleſiæ Mediolanenſis,&c.

VAcante Eccleſia parochiali N; Diœceſis noſtræ
Mediolanenſis nos eo nomine examẽ,quod ex
Tridẽtina ſanctione, prouincialique decreto noſtro
præſtari plane debet,à die promulgationis huius edi
cti,vſque ad diem decimum proxime ſequentem, cõ
fecturi ſumus,ac deinceps,etiam ex auctoritate Apo-
ſtolica nobis conceſſa,quouſque eidem vacanti Ec-
cleſiæ per nos prouiſum erit. Quare omnes & ſingu-
los,qui vel examinari,vel alios examinandos nomina
re voluerint,præſcripto illo tempore ad R. Canoni-
cum ordinarium , & Cancellarium noſtræ Eccleſiæ
Mediolanenſis,qui nomina deſcribat,cõuenire, tum
conſtituta examinis die,coram nobis, atque examina
toribus Synodalibus,per nos eo nomine delectis,ad-
eſſe,hoc edicto ſignificamus,atq; edicimus; vt quos,
confecto examine,moribus,ætate,doctrina,pruden-
tia , alijsque rebus ad curæ animarum bene gerendæ
rationem opportunis,idoneos eſſe compertum erit,
ex ijs nos,quem ceteris magis idoneum cenſuerimus
illum Eccleſiæ vacantis rectorem , parochum ve eli-
gamus,ac præficiamus.Quod ſane, ſicut nos pro eo,
quod debemus,integre, ſancteq; in Domino præſta
re cupimus,ita omnes,præcipueq; illos,quorum Ec-
cleſiæ,& curæ ſpirituali per nos conſulendum,ac pro
uidendum eſt,magnopere hortamur,ac requirimus,
vt hanc noſtram ſollicitudinem,paſtoraleq; ſtudium
omni ſupplicatione,omniq; intima pietate,ac religio
nis precibus,continenter adiuuent. Datum Medio-
lani,ex ædibus Archiepiſcopalibus.

109 Poſtea autẽ † poterit Epiſcopus procedere ad col
lationem,& forma collationis ponitur in formulario
inſtrumentorum,tit.parochialis Eccleſiæ eod.modo
vacant.fol.44.

Ponitur etiam breuior forma a Rebuff.in prax.be
nefic. tit.forma collationis,& prouiſionis ordinario
rum,fol.31.

Martinus &c.& cum in vnaquaque diœceſi adſit ,
ideo nõ curabo illum ponere . Aduertas autem quod
110 hodie poſt Concilium Tridentinum † apponitur ,
fuit examinatus , & repertus idoneus iuxta Conciliũ
Tridentinum.

111 Si vero † parochialis eſt de iure patronatus Laico-
rum,examen per concurſum non debet fieri,ſed ſuf
ficit,quod deputatus a patronis examinetur ab exami
natoribus in diœceſana Synodo deputatis.ita cenſuit
* * Congregatio Concilij ad interpretationem dic.ca.
18.§.quod ſi.

Et Rectores iurant infraſcripta.

Primo iurant,quod erunt obedientes,& fideles ip
112 ſi Epiſcopo,† ac ſucceſſoribus,& Sanctæ Sedi, iuxta
c.Epiſcopo N.cum ſeq.de iureiur.ca. cum clerici de
verb.ſignif.c.forma 22.q.vlt.

113 Secundo quod † ſeruabit mandata Epiſcopi,& ea
ſeruari faciet,videlicet ſententias,& ſtatuta c.cum ab
Eccleſiarum,&c.cum ad reprimendum de off.ord.c.
qui reſiſtit.11.q.3.

114 Tertio,quod ſeruiet † Eccleſiæ,cui præficitur,ca
pitulo vltimo,de reſcrip.in ſexto,& in ea reſidebit, ſi
hoc requirit,c.quia nonnulli , & c.relatum de cleric.
non reſiden.

115 Quarto,non relinquet † neque ſe transferet ad aliã
Eccleſiam ſine ipſius Epiſcopi licentia cap.admonet
de renunc.

116 Quinto iura,& libertates † Eccleſiæ iurat conſerua
re,& defendere,& vtilia procurare,ſicut tutor l.vlt.§.
omnem C.de adminiſt.tut.

117 Sexto quod non † alienabit res Eccleſiæ,& alienata
per prædeceſſores reuocabit.c.Abbatibus 12.q.2.c.
ſi quis presbyterorum.de reb.Eccleſ.non alienã.c.2.
de rer.permut.

118 Septimo quod † nihil dedit,nec illicitum pro adi-
piſcenda hac Eccleſia,commiſit,c.vlt.de pact.c.nobis
de ſimon.

Octauo quod non ſoluet vltra antiquam,& ſolitã
penſionem,c.prohibemus,& ſeq.de cenſibus,ca.tua
nos,vbi Abbas de iureiuran.

119 Nono quod † ordines ſuo tempore recipiet, cap.
quæris de ætat.& qualit.capitulo licet Canon.de ele-
ctio.in 6.

Hæc enim ponit Abb.in c.tua nos n.5. de iureiur.
Rebuff.in prax.tit. requiſita in literis collationum a
nu.2.vſq; ad n.12. & habetur in dicto formulario

nem,electionem,inſtitutionem,& quamuis aliam di-
ſpoſitionem Prioris,ſeu perpetui cõmendatarij Prio
ratus huiuſmodi de iure,conſuetudine,priuilegio,ac
aliàs quomodolibet pertinen. illorum vocatione pro
tempore occurrẽte per nos, & quoad vixerimus,aut
Vicarium, ſeu Vicarios a nobis deputandos in omni
bus,& per omnia, prout ante ceſſionem huiuſmodi
tam ordinaria auctoritate,quam vigore induIti Apo-
ſtolici,nobis deſuper conceſſi poteramus faciendas,
ac conſtitutione,& deputatione quorumcunque Vi-
cariorum,officialium,& miniſtrorũ dicti Prioratus,
illiuſque omnimoda,& totali iuriſdictione,& aucto-
ritate,& alias in omnibus,& per omnia: iuxta formã
ſupplicationis deſuper ſignatæ,vel ſignandæ conſen-
timus, & tacto pectore iuramus. In quorum fidem
præſentes manu noſtra ſubſcriptas ex inde fieri, & ſi-
gilli noſtri impreſſione muniri fecimus.

Datum Romę in Palatio noſtræ ſolitæ reſidentię,
Die 2.Menſ.Octobris M. D. LXXXIX. Vincen-
tius Cardinalis Montis Regalis.

Locus Sigilli.

* Et ita * ſtylus interpretatur dictam regulam quo
ad hoc.

Quarto dubitatur,per quos præſtetur huiuſmodi
20 conſenſus? Reſpondeo † per Reſignantes,ſi ſunt in Cu
ria,ſi vero ſunt abſentes per procuratores ſpecialiter
ad hoc conſtitutos,ita enim mandat fieri dicta regu
la Cancellariæ ibi. *Si præſens in Romana Curia fuerit,*
perſonaliter, alioquin per procuratorem ſuum &c.
* & communiter * Doctores hoc,abſq; cõtradictione,
affirmant, & Notarij recipiunt conſenſum procura-
21 toris,quotieſcunq; † adeſt mandatum ſpecifice ad hoc
22 vt dicam lib.9. Vnde vigore † litterarum Notarij non
extendunt conſenſum, Achil.de Graſſ.deciſ.1.de re-
nunc.alias deciſ.322. Ex quo infertur, † quod præſens
23 in Curia non poteſt conſtituere procuratorem † ad re
ſignandum beneficium. Gig.tract.de penſ. q.11.vbi
* dicit,hanc opinionem eſſe veriorem,& ſeruari * in pra
* xi,Burſat.conſ.395.num.28.vol.4.& * communiter,vt
dicam lib.ſeq.limit.in Camera,vt per Gloſſ.in 14.re
gul.Cancell.Innoc.VIII. vnum autem non omittam;
24 quod licet idem operetur conſenſus per ſe, † & per p
curatorem,ac eundem effectum,vt alias ſcripſi tamẽ
datur caſus in quo plus operatur conſenſus præſtitus
per ſe;nam ſi quis conſenſit perſonaliter penſioni cõ
ſtitutæ,præſumitur cõſenſiſſe regreſſui,in eadem ſup
* plicatione exiſtenti.ita fuit * reſolutum in vna Colum
brien.Cantoriæ coram Pelegrino teſte eodem Pele-
grino deciſ.88.lib.2.nam videtur acceptaſſe ceſſionẽ
cum omnibus qualitatibus.

Quinto dubitatur,quomodo debeat eſſe huiuſmo
25 di conſenſus? Reſpondeo expreſſum in Camera, † vel
Cancellaria,ſcilicet penes dictos Notarios,vt colligi
* tur ex regula ſupradicta,& * communiter recipitur ab
* omnibus in * praxi,vt tradit Put.deciſ.10.num.5.lib.
2. Nam vbi in aliquo actu requiritur conſenſus,intel
26 ligitur † de expreſſo,Sarn.de impetr.beneſ. per obit.
Famil.Card.q.11.num 2.Dec.conſ.Aret.in l.2.§.vo-
luntatem.ff.ſolu.matrimonio,vbi inquit in prima co
27 lumna verſ.aduerte, quod licet interdum † voluntas
etiam in tacita voluntate verificari poſſit,tamen con
ſenſus,de ſui natura,videtur importare cõſenſum ex-
preſſum,ſequitur Dec.conſ.409.nu.3. & 4. & ita fuit
* * reſolutum in vna Camerien.Scholaſtriæ,& præben
dæ coram Ant.Aug.die 15. Iannarij 1553. teſte Ca-
putaq.deciſ.208.lib.1.Rot.deciſ.15.num.2. de offic.
deleg.in nou.
28 Ex quo primo infertur,non † eſſe validum conſen-
ſum, qui colligitur ex ſupplicationis porrectione ad
effectum,vt abdicetur ius a reſignante, & vt ſatisfiat
dictæ regulæ,vt colligitur ex Put.deciſ.118. libro 3.
* & pluries fuit * reſolutum in Rota, & communiter
* * ita ſeruatur.
29 Secundo infertur,non † eſſe ſufficientem,quo ad-
huc effectum,conſenſum, qui appellatur paruus, ita
30 Cott.deciſ.16.in manuſcr.namque † parua data,& par
uus conſenſus datur à Datario,& remanet penes par
tes,vt poſt alios, quos citat. ſcribit Burſat dict.conſ.
393.num.7.verſ.1.cum ſeq. Tertio infertur,non eſſe
ſufficientem conſenſum quemlibet tacitum,namque
31 requiritur expreſſus,vt patet ex ſupradictis,ideo † nõ
* dicitur ſufficere tacitus,iuxta * communes concluſio
nes, & regulas traditas a Doctoribus paſſim, forma
32 enim non impletur modo † tacito, Put.deciſ.182.li-
bro 1. Sarn. de impetr. beneſ. vacant.per obit.famil.
Card.q.11.colum.2.Dec.in c.dilec.num. 2.de appell.
* Tiraquel.de legib.connub.Gloſ.7.numer. 5.& * com
muniter DD.
Quarto infertur non ſufficere conſenſum, etiam
33 expreſſum,ſi † ille conſenſus fuit præſtitus alio in loco
* quam in Camera,vel Cancellaria,prout fuit * reſolu-
tum in Rota in dicta Aſtoricen. die 5. Martij 1548.
coram Ant.Aug.teſte Put.d.deciſ.181.lib.3. namq;
ibi fuerat per principalem,qui porrexerat ſupplicatio
nem,approbata illa ſupplicatio,recepta, ac ſignata a
Summo Pontifice,& tamen fuit dictum hunc expreſ
ſum conſenſum non ſuffragari.
Et ratio dictarum illationum eſt, quia paria ſunt
non conſentire,vel conſentire,& nulliter,puta nõ ſer
34 uata forma, † vel modo expreſſis,vt ſcribit Put. deciſ.
360.nu.6.lib.2.ſicuti paria ſunt,non facere, vel face-
35 re, † & minus idonee l.quoties.ff. qui ſatiſdare cogan
tur,l.duo ſunt Titij.ff.de teſta.tutel.l. non putauit.§.
non quæuis.ff.de contratab.Alex.in l. quoties ſub nu
36 me.5.C.de hæred.inſtit.& paria ſunt † non probare,
* vel probare,& minus ſufficiẽter Doctores * commu-
niter in c.in præſentia de proba. Accedit & ratio quę
maxime congruit huic quæſtioni, quia quoties agitur de
37 præiudicio alicuius,tunc requiritur † conſenſus forma
lis.Alex.in l.ſi quis mihi bona §. iuſſum.ff. de acquir.
hæred.Bal.in l.1.in vlt.carta C.qui admitti, quem ad
hoc refert,& ſequitur Put.deciſ.100.num.5.lib.2. Sed
hic agitur de præiudicio,namq; renunciare quis non
38 † præſumitur beneficium,niſi expreſſe conſtet, vt eſt
* * communis opinio Doctorum, de qua dictum eſt
39 ſuo loco,& renunciare eſt † donare,vt eſt etiam * com
* munis opinio,vt late oſtendi lib.1.q.1. Et ob id lici-
40 ta eſt pœnitentia in reſignationibus,donec † præſte-
tur dictus conſenſus expreſſus in Camera,vel Cancel
laria: Put.deciſ.15.17.19.ſub tit.de renunc.in manuſ.
* Moedan.deciſ.189.& * communiter Doctores, vt di
* xi lib.1.q.12.nam ita pluries * fuit reſolutum,in vna
Placent.in vna Toletan.in alia Salamantin. prout di-
cetur ſuo loco,& tradit Paleott.deciſ.257. Idque am
pliatur procedere,etiamſi in ſuprascriptione ſupplica
tionis dicatur,reſignantem dediſſe conſenſum, nam
donec non eſt præſtitus,& extenſus à Notario,licitũ
* eſt de ſtylo * Curiæ recedere,ita atteſtatur Caputaq.
* deciſ.217.p.1.num.8.& fuit * reſolutum in vna Placẽ
tin.Parochialis 7.Nouemb.1554.

Hinc

Hinc poſt præſtitum dictum conſenſum, abdicat
41 jus à reſignante, vt eſt* communis omnium Docto-
rum ſententia, nam antea non, quia cum aliquid ſu p
42 eſt agendum, nihil dicitur factum c. cum ſuper de off.
deleg. l. vlt. C. ad Sillan. cap. 1. de Baptiſ. Sarn. de ſubro
gan. colli tig. q. 10. & Burſat. conſ. 393. n. 13. vol. 4. Car.
S. Crucis deciſ. 143. in lib. diuerſ. manuſcr.
Et tandem omnes* ſcribunt, hunc† eſſe formalem
43 conſenſum, vt late tradit Sarn.* communiter receptus
44 de infr. reſign. q. 31. col. 2. a quo †computari tempus,
de quo in reg. Cancel. de infir. reſign. fuiſſe *reſolutū,
in Rota atteſtatur Creſcent. deciſ. 226. in manuſcrip.
& etiam tempus, de quo in reg. Cancell. de ſubrogan
colli tig. Sarn. de regu. q. 10. & etiam tempus, de quo in
regu. public. Sarn. de publican. q. 7. licet hodie ſecus, p
extrauagan. Pij V. & Gregorij XIII.
Sexto dubitatur, an aliter præſtitus conſenſus ſit
45 inualidus? affirmatiuè† reſpondendum abſque dubio
erit, idque expreſſe, vult Gl. in reg. Cancell. Innocen.
VIII. regu. 43. Boer. deciſ. 348. nu. 1. Put. deciſ. 111. li.
3. qui dicit ita fuiſſe deciſum* in vna Aſturicen. Paro
chialis coram Ant. Aug. 5. Martij 1548. & *cōmunit
46 ter Doctores. Et ratio eſt, quia paria ſunt† non præ
ſtare conſenſum, vel illum præſtare abſque ſolennita-
te requiſita Put. deciſ. 360. nu. 6. lib. 2. ſed cum hæc re
gula Cancellariæ requirat conſenſum eo modo, vt ſu
pra dictum eſt, & de ſtylo* ſit receptum eſſe præſtan
dum in Camera, vel Cancellaria, ſequitur hunc ſtylū
47 eſſe ſeruandum† tanquam legem l. vlt. C. de iniur. capi:
quam graue in fine. de crim. fal. Cald. conſ. 8. nu. 4. de
reſcr. Guid. Pap. conſ. 519. num. 4. Card. Pariſ. cōſ. 128
48 nu. 4. vol. 4. & ſicuti actus† contra legem eſt nullus. le.
49 non dubium C. de legib. ita, †& contra ſtylum, Craue.
conſ. 201. nu. 19. 20. Gig. reſponſ. 22. nu. 8. Ferret. con
ſi. 53. Alciat. conſ. 220 in fin.
Hinc ſi alicui prouideatur de beneficio, & appona
50 tur clauſula, †de conſenſu Cardinalis N. habentis fami
liaritatem, prouiſio eſt nulla abſque dicto conſenſu,
ita* fuit reſolutum in Rota in vna Aſtoricen. Canoni
catus, & Præben. 4. Octobris teſte Put. dec. 282. li. 3.
Ex quo ſequitur, quod literæ non poſſunt expedi
51 ri, niſi fuerit† conſenſus præſtitus in Camera, vel Can
cellaria; namque id expreſſe prohibetur per hanc re-
gulam his verbis. *Apoſtolicæ litteræ nullatenus expe
diantur niſi reſignans, vel cedens &c.* & ſic forma
52 eſt data, a qua non †poteſt recedi. Dec. conſ. 90. nu. 6.
& conſ. 262. num. 4. Card. Pariſ. conſ. 12. num. 47. vol.
1. & ſi forſan fuerint expeditæ, nullæ, & īualidæ ſunt,
53 namque adeſt verbum, †nullatenus, quod abſq; dubio
annullat litteras expeditas ipſo iure. Gl. in 43. Innocē.
VIII. in terminis, Boer. deciſ. 348. num. 1. & colligitur
ex trita regula, de qua per Gloſſ. in Clem. prima verb.
nullatenus, ſicut omnino, & penitus. c. in ordinarijs. §.
in conferendis de off. ordin. lib. 6. Card. Pariſ. conſil.
22. nu. 26. lib.
Et per conſequens nouus conſenſus requiritur, nā
quando primus præſtitus fuit extinctus, vel nullus a-
54 ctus, ſuper quo fuit interpoſitus; tunc † in reualidatio
ne requiritur noua conſenſus l. contractus. vbi Cyn.
C. de fid. inſtrum. Dec. conſ. 661. num. 14. Corn. conſ.
71. num. 9. & ſeq. lib. 2. Crauett. conſ. 39. num. 3. & ita
fuit reſolutum in vna* Toletan. Parochialis corā D.
Aquen. 14 Maij 1539. & in vna Cochen. beneficij ſan
cti Michaelis coram Put. & in alia Tarraconen. corā
Achill. de Graſſ. & rurſus in alia Tarraconen. Canoni
catus & Præben. coram D. Veſlano 16. Decembris
1552. teſte Caputaq. deciſ. 211. par. 1.

Bene verum eſt, quod bonus conſenſus interueniſ
55 ſe præſumitur† in expeditione literarum poſtquā ſunt
expeditæ, vt in terminis ſcriptum reliquit Caputaqu.
deciſ. 213. in princ. par. 1.
56 Et ratio prima eſt, quia ſemper capit† præſumptio
pro validitate actus iuxta not. in l. quoties. ff. de verb.
oblig. & in l. quoties. ff. de regul. iur. Paul. de Caſtr. in
l. ex imperfecto C. de teſtamen. adeo, vt hæc præſum
57 ptio, vt valeat actus† præualet alijs præſumptionibus,
Dec. in l. poſt quam liti. nu. 23. C. de pact. & ob id, vt
58 actus valeat, receditur† a natura diſpoſitionis l. qui cō
cubinam. §. qui hæres. ff. de leg. 3. Dec. in ca. quoniam
Abb. nu. 16. de off. deleg. Alciat. tract. præſumpt. regu.
3. præſump. 34. Ceſa. conſ. 138. nu. 13. vol. 1.
59 Secunda ratio, quia præſumitur pro† Notarijs Ca-
meræ, & Cancellariæ, ac alijs officialibus, nam hi non
recepiſſent conſenſum, niſi bonum, & non permiſiſ-
ſent fieri expeditionem literarum, arg. nota. per But.
in cap. quoniam contra col. penul. de probat. cū alijs
tradit per Alciat. tract. præſumpt. reg. 4. præſump. 10.
cum ſequen. Roland. a Vall. conſ. 90. nume. 12. lib. 1.
Ale. conſ. 92. col. 3. lib. 5. Quod abſque dubio, eo ma
gis vendicat ſibi locum, & procedit, quando multo
tempore antea litteræ erant expeditæ, namque cōſen
60 ſus, qui requiritur ad validitatem actus, ex ſpatio †lon
gi temporis præſumitur interueniſſe Ant. de Butr. in
c. ea noſcitur de his quæ fiu. a Præl. Alex. conſ. 111. co
lum. penult. in fin. lib. 4. Iaſ. in l. 1. nume. 105. C. qui ad-
mitt. Ruin. conſ. 63. num. 6. lib. 1. Card. Pariſ. conſ. 85.
num. 13. vol. 4. Dec. conſ. 183. col. penult. in fin. Cran.
conſ. 204. num. 9. &* communiter Doctores, vt per
Maſcard. de probat. concluſ. 417. num. 1. cum ſequen.
etiam in præiudicium tertij, Alex. conſ. 1. lib. 4. Dec.
conſ. 409. Ceſal. conſ. 328. nume. 34. &* communiter
Doctores, vt per Burſat. conſ. 425. num. 9. volu. 4. Eo
61 magis, quia ſumus in actu, qui† ſolet fieri, & expediri
dicto conſenſu præcedente, Gozad. conſ. 11. num. 14.
Hier. de Mot. in tract. de finib. reg. c. 105. num. 13. Ti-
raquel. in Tract. præſcript. verſ. per decem annos §. 1.
Gloſſ. 4. verſ. 3.
62 Et tempus dicitur† longum, vt præſumatur cōſen
ſus decem annorum, Imol. in c. illud de præſum. Lam
bert. in tract. de iur. patron. lib. 1. q. 9. princ. prima par.
num. 107. verſ. & dicitur. Maſcard. dict. concluſ. 417.
num. 2.
Septimo dubitatur, ſi litteræ prouiſionis ſunt refor
mandæ, an requiratur nouus conſenſus in hac refor
matione, vel ſufficiat iam præſtitus? & quidem loquē
do de ſimplici conſenſu fuit* reſolutū in Rot. in una
Pientin. de Morticello 7. Nouembris 1554. coram
63 Oradino, non† requiri nouum conſenſum, teſte Ca-
64 putaq. deciſ. 213. par. prima, & ratio eſt, quia† ſimplex,
& purus conſenſus præſumitur durare, l. eum qui vo-
luntatem ff. de probat. c. maiores in fin. de Bapti. cum
alijs, vt per Alciat. de præſum. regu. 2. præſumpt. 16. &
hanc opinionem tenet Moedan. deciſ. 60. incip. in ea
dem patr. tit. de renun. vbi inquit, quod* practicæ eſt,
vt ſignata ſupplicatione conſenſus præſtetur in Ca-
mera, vel Cancellaria, & poſtea expediuntur Bullę, in
quibus, ſi eſt aliquis defectus, tunc fit reformatio ad
primam ſupplicationem, vel noua prouiſio tollens de
fectum, pro expeditione ſufficit primus conſenſus.
Et ratio rationis eſt, quia quando per primū actū
ſatisfit menti diſponentis, intelligitur etiam de actu
ſecundo Bal. in l. fideicommiſſa §. ſi quis decem. ff. de
leg. 3 Fel. in c. Innouamus. verſ. fallit primo & ver. fal-
lit. quinto de tregua, & pac.

Hinc

Hinc Bald.in l.liberta tua C.de oper.libert. in ma
teria conſenſus tradit regulam,quod conſenſus erat,
& nocet,quandiu tela non eſt ſuccila,ſed durat actus
65 †principalis.Et ſufficit, vt conſenſus quandocunque
interueniat,Bart.& Iaſ.in l.ſi quis mihi bona.§.iuſſum
ff.de acqu.hered.Ideo Put.deciſ.258.num.7.lib.3. in-
quit quod conſenſus ſemel præſtitus præſumitur du-
rare,ſi conſenſus eſt ſimpliciter præſtitus,dat exem-
plum,quando quis conſentit reſignationi faciendæ,ſi
vero conſenſus eſt ad certum actum breuitatis,tunc
ſecus,vt in caſu ſuo in vna*Roman. dotis 17.Iunij.
1549.
66 Et dicitur†ſimplex,& purus conſenſus quotieſcun
que fuit preſtitus iuxta formam ſupplicationis,& con
tenta in ſupplicatione concernunt validitatem reſi-
gnationis,& tendunt ad corroborationem voluntatis
renunciantis,ita fuit*concluſum in dict. Pientin Pa-
rochialis de Monicello 7.Nouembis 1554.corã Ora
dino,teſte Caputaq.deciſ.214.par.1.

Ex quo colligitur,quod poteſt etiam hoc modo
67 præſtari conſenſus†iuxta formam ſupplicationis, etſi
duæ ſupplicationes eiuſdem datæ reperiantur,in qua
rum vna reſeruatur reſignãti regreſſus,in alia vero nõ
poſtea vero reſignatarius conſenſit iuxta formam ſup
plicationis ſignatæ ſub tali data.Fuit alias dubitatum
in Rota coram Io.Paulo in vna Abulen. Parochialis,
ad quam ſupplicationem referatur?fuit*reſolutũ re-
68 ferri ad ſupplicationem,in qua regreſſus†non erat re-
ſeruatus,quia ille,qui habet regreſſum debet proba-
re conſenſum,quem cum non probet concludenter,
quia referri poteſt ad aliam ſupplicationem,ideo &c.
teſte Pelegrin.deciſ.135.in manuſcr.

Octauo dubitatur,vbi extendatur cõſenſus ꝑ No
69 tarios Cameræ,vel Cancellariæ Reſponde; † in libris
eorũ iuxta conſtitutiones Clement.VII.19.20.&45.
de quibus infra latius dicetur,omnia declarando. Et
donec fuerit extenſus conſenſus in his libris Cameræ
70 vel Cancellariæ,reſignans poteſt†pœnitere. Sarn.de in
fir.reſign.quæſt.31.num.ſecundo,Creſcent.deciſ.75.
Fab.deciſ.48.Moedan.deciſ.289.omnes in manuſcr.
& fuit reſolutum*in vna Acherontin.fructuum Ve-
neris 16.Iunij 1579.coram Brauo, vt habetur deciſ.
471.part.prima,& dixi lib.primo quæſt.12.in qua etiã
71 fuit*dictum,quod paruit conſenſus non habentur in
conſideratione,nam ſunt potius quędam præparamẽ
ta,quam quod vere rei perfectionem demonſtrent,ꝙ
72 ex modo illos annotandi patet,quia†Notarius quan-
do illos annotat ſolum apponit diem,menſem,& an-
num,& nomen procuratoris,vel principalis,ſi princi
palis, illum præſtet, deinde ſi pars illum vult ſibi
conſignat. Scribitur etiam conſenſus formalis, de
73 quo loquimur, a tergo † in ſupplicatione origi-
nali,& litteris,prout tradunt Ant.Auguſt.deciſ.256.
lib.3.Creſcent.deciſ.209.lib.primo Pelegrin.deciſ.69
lib.etiam primo in manuſcr. & ita fieri communiter
videmus,& practicamur.Ideò inquit Put.deciſ.368.
num.quarto lib.2.quod conſenſus ſolet apponi a ter
go Bullæ,in litteris prouiſionis,& niſi apponatur lite-
ræ ſunt nullæ,& non ſolent literæ expediri,niſi exten
ſo conſenſu a tergo ipſarum,vt tradit Moedan.deciſ.
311.in eadem,in manuſcr.

Lim t.non procedere,quoties quis prouidetur de
74 beneficio,†& datur decretum dimittendi primum be
neficium,quod obtinet,in manibus Sanctiſſimi.Si.n.
ille dimittat, quia beneficium vacat vigore decreti,
non extenditur conſenſus a tergo litterarum, & ita
hodie practicari in Cancellaria videmus. Idque non
caret ratione,quia beneficium non uacat ex conſen-
ſu,ſed ex decreto,vnde &c.
75 Et hic non†eſt oſtendendum, quod Notarij nunq̃
ſolent annotare horam præſtationis conſenſus,vt fuit
*dictum in Rota in vna Imol.Canonicatus,& præbẽ
dæ 28.Aprilis 1578.coram R.P.D.Cantuccio.

Nono dubitatur,quomodo probetur fuiſſe præſti-
tum conſenſum in reſignatione beneficij?Rot.*corã
Decano Deza die 8.Iunij 1552.in vna Cameracen.Ca
nonicatus ſancti Gangerici cenſuit, conſenſum non
76 probari per teſtes de publica voce, & fama,quia talis
77 probatio eſſet ſemiplena,†Doctores omnes in l.e.ad-
monendi.ff.de iureiur.Put.deciſ.368.nu.5.lib.2.quæ
78 non ſufficit quia requiritur plena,cum talis†probatio
non ſit difficilis,teſte Caputaq.deciſ.212.part.prima.
qui atteſtatur requiri,ex mente* Rotę,plenam †pro-
79 bationem ad probandum conſenſum?. Declara ta-
80 men,vt conſenſus poſſit probari ex dicto † Nota-
rij Cancellariæ, & teſtium, vt fuit reſolutum
*in vna Camerinen.coram Chiroga,vt habetur in lib.
diuerſ.deci.3.Vere autem probatur,ſi loquimur de re
81 ſignatione facta coram ſummo Pontifice,ſi in bullis†
prouiſionis fiat de hoc mentio,prout requiritur* de
ſtylo:nam tunc probari conſenſum ſcribit Put.deciſ.
368.num.3.li.2.Si de reſignatione coram ordinarijs,
82 ſi apud Notarium de hoc appareat: Quo conſtito,ſa-
tis conſenſus probatur, maxime concurrentibus ali-
quibus,ſcilicet epiſtola iuxta ea,quæ ſcribit Soccin.Se
nior.conſ.291.col.7.in fi.nu.22.lib.2.& conſ.41.li.3.
vel alias 2.

Immo ego auderem firmare concluſionem hanc,
83 vt viſis†literis renunciationis præſumatur conſenſus
interueniſſe,nam aliter literæ non fuiſſent expeditę,vt
in ſimili fuit dictum*in Rota.in vna Tolentin.ut per
84 Put.deciſ.439.nu.6.li.1.præſumendum enim†eſt pro
Notarijs his;vnde aliter aſſerenti incumbit onus pro
bandi,& hanc eſſe veram ſententiam exiſtimo quic-
quid alij voluerint.
85 Hinc conſenſus†Capituli præſumitur in alienatio
ne rei Eccleſiaſticæ,Anchar.conſ.136.Alex.conſ.79.
col.3.li.5.Capic.deciſ.4.late Maſcard.concluſ.416.n.
19.cum ſeq.vbi ponit*communem in conſenſu†Sũ-
86 mi Põtificis in alienatione rei Eccleſiaſticæ facta,&c.

Non omittam,quod alias in vna*Segobi. fructuũ,
11.Nouembris 1554.coram Oradino fuit reſolutũ,
conſenſum fuiſſe præſtitum certa die,in qua conſen-
87 tiens erat in carceribus,non probari per †teſtes,niſi cõ
cludenter deponant de initio, & conſumatione illius
diei,teſte Caputaq.deciſ.218.part.5.

X.Dubitatur,quia*communis concluſio Docto-
rum eſt,vt reſignans,& reſignatarius conſentiant,quã
do reſignatio eſt cum reſeruatione fructuum,aut pẽ
ſionis,reſignans vt abdicetur ius ab eo,reſignatarius
vt reſignanti reſeruetur penſio.An debeat ꝑſtari vno,
88 & eodem tempore conſenſus†reſignantis,& reſigna-
tarij?vera concluſio eſt negatiua, ſecundum quã fuit
reſolutum *in Rota.teſte Creſcent.deciſ.105.libr.1.
in manuſcr.

Et ratio eſt, quia nullibi cautum reperitur eodem
89 tempore eſſe præſtandum,ergo neque† dicendum l.il
lam C.de collat.Oldrad. conſ.202. Cranett.conſ.90.
nume.2.verſ.2.valet. Immo regula*communis eſt in
contrarium,quæ ſe habet,quod vbi conſenſus requi-
90 ritur in aliquo actu,ſufficit quòd†quandocunq; præ-
ſtetur,Alex.Iaſ.& alij omnes in l.ſi quis mihi bona.§.
iuſſum.ff.de acqu.hæred.Rota.deciſ.3.in fin. de con-
91 ſeſſ.in nou.Si autem eodem†contextu præſtentur co-
ram

ram eodem Notario,& teſtibus ſuper vtraque ſuppli-
catione efficit actus correſpectiuos, Achil. de Graſſ.
* deciſ.vnic.de reſign.in manuſcr.ex not. communiter
92 *per Doctores in l.petens C.de pact.& data nullitate
* †vnius,corruit & alter,vt fuit*reſolutum in vna Bono
nien.tranſlation.penſionis.veneris 23.Ianuarij 1579.
coram Illuſtriſſimo Card. Aldobrandino,vt habetur
deciſ.446.part.1.inter diuerſ.impreſſ.Venet.nã actus
93 correſpectiui †habentur vno actu tñ,vt vnus nequeat
ab alio ſeparari,Corn.conſ.vlt.lib.5.& conſ.10.& 36.
lib.2.Crauett.conſ.153.n.8.Tiraquell.in l.ſi vnquam
in verbo.Donatione largitus nu.117.C.de reuocan.do
nat.verum ſecundũ plures peritos & practicos vnus
conſenſus non poteſt,& non ſolet extendi abſque a-
94 lio,nam vterque eſt formalis,& cum vnus ſit pars al-
terius,forma erit indiuidua,Bald.in l.ſi veritas C.de fi
deicomm.Alex.in l.ſi is qui quadringenta.§.quidam.
ff.ad l.Falcid.Dec.conſ.532.num.5.& fuit dictum *in
vna Acherontin.fructuum.16.Iunij 1579.coram R.P.
D.Brauo,vt habetur decis.471.num.8.& 9.par.prima
namque ibi vnus voluit caſſare reſeruationẽ fructuũ
valide tamen ſibi reſeruata penſione, fuit reſolutum
eſſe licitam pœnitentiam,donec vterque cõſenſus ſit
95 extenſus,quia res †dicitur integra ad not.per Iaſ.in l.
ſi pecunia nu.5.ff.de condic.cauſ.dat.Curt.in l.cũ ꝓ-
ponas nu.3.& in l.ſi petens nu.39.C.de pact.

Et in tantum eſt neceſſarius hic conſenſus in reſi-
gnatione conditionali,quod ſi antequam reſignata-
96 rius cõſentiat,reſignans † mortuus fuerit beneficium
vacat per obitum reſignantis,& per illius obitũ a quo
cunque impetrari poteſt,prout fuit reſolutum in Ro
ta in vna Mantuana Canonicatus,& præbendæ, teſte
Creſcent.deciſ.37.lib.1.in manuſcr.& in alia Braua-
ren.Vicariç coram Piſaurien. teſte eodem Creſcen.
deciſ.226.in manuſc.lib.1.aliàs 226.

Et ratio eſt,quia cum reſignatio eſſet conditiona
97 lis,requirebatur † adimplementum conditionis ante
mortem reſignantis,Bart.& alij in l.1.ff.de condic.&
demonſtr.& regula eſt,quod vbi aliquid agendum ſu
per eſt,nihil dicitur actum,c.cum ſuper de off.deleg.
l.vlt.C.ad Sillan.Buer.conſ.39.nu.13.vol.4.Burſat.de-
ciſ.348.ſub.nu.2.& ideo poſt mortem non poterit
conſentire,quia res non eſt integra, quia reſignanti
non amplius regreſſus nec reſeruatio fructuum acqui
ri poteſt.

Et quotidie fiunt mandata ad cedendum,& con-
98 ſentiendum ceſſioni in euentum† quod mihi reſerue
tur penſio,& ad conſentiendum penſioni,in euentu,
quod mihi reſignetur tale beneficium,ita Creſcen.de
ciſ.105.lib.1.in manuſcr.& nulla eſt penſio reſeruata
99 abſque conſenſu† reſignatarij,vt fuit* reſolutũ in vna
Compoſtellana 24. Nouembris 1551.teſte Caputaq.
deciſ.35.lib.3.

100 XI. Dubitatur, An† ſi conſenſus pſtitus iuxta hanc
regulam Cancellariæ ſit nullus,vt quia non fuit præſti
tus per procuratorem idoneum,poſſit poſt expedi-
tionem literarum reinualidari,vt quia procurator bo
nus conſentiat,vel ipſe Dominus.

Pro negatiua adducitur primo c.auditis de elect.
* vbi*omnes Doctores ex illo tex.colligunt conſenſũ
101 nihil operare,quãdo† actus eſt nullus,Bar.& Docto-
res in l.1.C.qui admitti.maxime quia hic ſuperuenit
tempore non congruo,ſcilicet poſt reſignationẽ fa-
ctam ad not.per Dec.in l.ſemper qui nõ prohibet.ff.
de regul.iur.

* Secundo adducitur deciſio*Rotæ,de qua p Moe
dan.deciſ.85.cum in minoribus tit.de renunc vbi re-
fert 14.Martij 1539.fuiſſe dubitatum coram Aquen.
quia quidam reſignauerit beneficium reſeruato re-
greſſu,ſup quo beneficio habebat regreſsũ Paul.III.
dum eſſet in minoribus,qui conſenſit huiuſmodi reſi
gnationi.Dubitabat igitur an conſenſus hic Pauli III.
dum erat in minoribus ſuper dicta reſignatione ſit p̄
ſtitus valide,& reſignatio ſine nouo conſenſu ſubſi-
ſtat? fuit reſolutum quod requiritur nouus conſenſus
102 quia prima reſignatio† cum fuit ſubreptitia non po-
tuit validari,requiritur ergo alia prouiſio,ita & in ca-
ſu noſtro.

Tertio quia requiritur conſenſus ante expeditionẽ
literarum idque de*ſtylo,ſed quoties requiritur aliud
103 per prius,& poſterius,pro forma †datum videtur, Fe-
lin.in c.cum dilecta verſ.6.ſignum de reſc. ſed forma
non ſeruata actus corruit Dec.conſ.90.num.6.Pariſ.
conſ.12.n.47.vol.2.ergo &c.

104 His tamen †non obſtantibus contrariam opinio-
nem crederem veriorem,quam in his proprijs termi
* nis tenuit Rot.*in vna Segobien.de Villa Caſtri co-
ram Pelegrin.die 17.Octobris 1552.teſte Caputaq.
deciſ.175.p.2.Et ratio eſt,quia vbi conſenſus requiri
105 tur in aliquo actu,†ſufficit quod quandocunque præ
ſtetur,ſiue igitur præcedat,ſiue ſequatur,actus eſt va
lidus c.cura c.ſuggeſtum iure patron. Alex. & Iaſ. &
communiter Doctores in l.ſi quis mihi bona.§.iuſſu
ff.de acquirend.hæred.c.quamuis de elect.lib.6.& in
terminis renunciationis hoc volunt Caſſad.deciſ.1.n.
4.& deciſ.3.de renunc.Caputaq.deciſ.205.libro.1.in
manuſcr.Card.Paleott.deciſ.156.Carthaginem.Archi
diaconatus aliàs 133.lib.3.Sarn. de infirm. reſignan.
q.26.col.1.& communiter* Doctores:remanet,vt cõ
traria tollamus.

Ad primum reſpondetur ſpeciale eſſe in electione
ex ratione tradita a Doctoribus ibi.

Ad ſecundum reſpondetur,deciſionem illam Ro-
106 tæ fundari,quia †reſignatio,& reſeruatio regreſſus,
nõ facta mentione alterius regreſſus,erat nulla,& ſub
reptitia,qui defectus non potuit per nouum conſen-
107 ſum ſanari,quia quo† ad ſubreptionem,attenditur tẽ
pus datæ,c.ſi eo tempore de reſcr.li.6.Andr.& Abb.
in c.ad aures eod.tit.expr.Felin.in c.eã te col. penult.
verſ.tempus datæ de reſcr.& hæc ratio mouit Rotam
vt tradit Moedan.dic.deciſ.85.quæ ratio cum ceſſet
108 †in caſu noſtro ceſſabit pariter diſpoſitio.cap.cũ ceſ
ſante de appell.

Ad tertium reſpondetur illam formã,quod conſen
ſus præſtetur ante expeditionem literarum, reſpicere
ipſos expedri volunt,& ideo dicta regula non eſt da
dandis,ita Caputaq.dict.deciſ.175.num.4.& 5. Vnde
remanet firma concluſio.

Si autem non fuiſſet præſtitus conſenſus,hoc caſu
credem conſenſum ſuperuenientem non reualidare
reſignationem,quia dictus conſenſus requiritur for
malis,& per conſequens a principio debet interueni
re,Moedan.dict.deciſ.85.Hoc tamen interuenire nõ
poteſt,quia non expediuntur literæ ſine dicto cõſen
* ſu,vt ſupra dictum eſt,& tota*die videmus.

XII. Dubitatur ſi plures reperiantur conſenſus ſu-
109 per diuerſis renunciationibus,†quis attendatur? hæc
quæſtio eſt deciſa per dictam regulam Canc.quadra-
geſimo.de cõſenſu in reſignationibus, illis uerbis; *Et
ſi ipſum reſignãtem, ſeu cedentem pluries ſuper vno,
& eodem beneficio,in fauorem diuerſarum perſona-
rum ſucceſſiue conſentire contigerit, voluit ſanctitas
ſua,quod primus conſenſus tenere debeat, & alij po-
ſteriores conſenſus,ac literæ illorum prætextu,& ſub*
priori

*priori data expeditæ,pro tempore nullius ſint robo-
ris,vel momenti literæ reſeruationis,vel aſſignationis
motu proprio cuiuſuis penſionis annuæ ſuper alicuius
beneficij fructibus expedivi poſſint.niſi de conſenſu il
lius,qui penſionem perſoluere tunc habebit.*

Idque fundatur in maxima, & euidenti ratione cũ
ex primo cõſenſu ſit abdicatum omne ius a reſignan
te,iuxta* communes concluſiones ſequitur quod alij
110 conſenſus† ſunt nullius roboris,& momenti tanquam
dati ab eo qui nullum ius habebat, nemo enim poteſt
dare quod non habet.

XIII. Dubitatur ſub qua die ponatur conſenſus p̃-
ſtitus? Reſponde conſenſum retrotrahi ad tempus da
111 tę,etiam ſi ſit præſtitus† longo tempore poſt Caſſan.
decil.1.& 2.de renunc.Sarn.decil.210.lib.1.Creſcen.
deciſ.36.li.1.& decil.210.cod.li.Caputaq.deciſ.206.
lib.1.Io.Paul.decil.30. Moedan.decil.60.& 189.Pa-
leott.decil.72.& ita fuit deciſum in vna* Zamore.pa-
rochialis coram Paleo.13.Maij 1558.teſte Caputaq.
deciſ.71.lib.1.

Hinc dicimus,quod data conſenſus præſtiti non at
tenditur,licet neceſſarius ſit pro expeditione literarũ,
ſecundum regulam Cancell.cum ex tunc dicatur fie-
ri reſignatio:vnde videmus,quod in literis dicitur,hb
112 die in manibus noſtris reſignauit, & ponitur tempus*
datæ ſupplicationis,ita Creſcent.decil.210.in fi. lib.1.
in manuſcr.

Secundo infertur,quod ſi quis porrexit ſupplicatio
nem,quæ fuit ſignata,& poſtea fecit aliam reſignatio
nem,ſi deinde conſentit primæ ſupplicationi ſigna-
113 tæ,conſenſus retrotrahitur ad diem datæ, & per con
ſequens tenet prima reſignatio,vt fuit* reſolutum in
Rot.in cauſa Cardinalis Cibo,teſte Caſſador.dict.de-
cil.1.de renunc.

Quæ concluſio de plano procedit, quoties ſuper
ſecunda reſignatione non præſtitit conſenſum, ſi ve-
114 ro ille conſenſit,quamuis conſentiat† prius ſupplica-
tioni,hic conſenſus non poteſt retrotrahi ad primam
renunciationem,cum media ſint impedita.ita fuit* re
ſolutum coram Camillo 25.Octobris 1531.teſte Sar
nen.deciſ.20.lib.1.

Et hæc erit prima limitatio ad hanc* communem
concluſionem.

115 Secundo limita non † retrotrahi conſenſum ad diẽ
datæ,quoties id eſſet cum præiudicio iuris tertij, ita
limitat Put.deciſ.268.num.3.li.3.in pulchro caſu quẽ
poteris videre.

116 XIV. Dubitatur,an conſtito† de conſenſu reſignan
tis teneat reſignatio,quamuis conſenſus ſit conditio-
nalis? Reſpondet Ant.Auguſt.deciſ.302.lib.2.affirma
tiue,& hoc ampliat procedere,etiamſi non fuit repro
batus euentus conditionis.

XV. Dubitatur,an derogetur huic regulæ de præ-
ſtandis conſenſibus? affirmatiue reſpondendum eſt
117 aliquando derogari, † vt tradunt Moedan.deciſ. 301.
Toletan.penſionis,Burſat.conſ.411.nume.16.verſ.2.
conſidero Mandoſ.in prax.Signat.grat.in titu.deroga
tiones regularum col.5.regulæ de præſtan.

Primum exemplum,quoties confertur beneficium
118 abſenti,cum† reſeruatione penſionis, nam tunc in re-
ſeruatione penſionis derogatur,Card.Pariſ.conſ.5.n.
56.& ſeq.vol.4.Gig.de penſ.q.10.num.7.& 11.Burſa.
119 & Mandoſ.locis citat.& Papam† poſſe reſeruare pen-
ſionem abſque conſenſu beneficiati communiter* eſt
receptum,& pluries fuit reſolutum* in Rota.

120 Secundum exemplum,quoties reſignatur † in fauo
rem minoris abſentis,nam tunc derogatur, & Papa
contentatur non eſſe neceſſarium conſenſum mino-
ris,& per conſequens reſignatio non poteſt annullari
ob non præſtitum conſenſum,vt fuit* reſolutum in
vna Acheront.coram Oradino 4.Maij. 1554.Card.
Paleott. deciſ.236.incipit Aegidius.

121 Tertium,quando reſeruatur penſio† iuxta concor
diam,vt in caſu Moedan.dict.deciſ.301.quam vide.

Regulariter autem huic regulæ non derogatur.

Derogatio autem debet eſſe nominatim, & expreſ
122 ſa,quia regula† Cancellariæ habent decretum irritans,
Felin.in cap.nonnulli num.7.de reſcr.Caſſad.deci.38.
num.11.ſuper reg.Sarn.in proœm.regul.q.5.q.& in
123 6.in fin.Clauſula enim† quantumuis generalis nõ ſuf-
ficit,Dec.conſ.155.col 3.Curt.Iunr.conſ.56.nu.3.

124 XVI. Dubitatur,Infra quantum† tempus conſenſus
debeat extendi? In hoc habemus conſtitut. Clement.
VII.inci.Sanctiſſimus D.N.anno 3.publicata,in qua
vult vt conſenſus annotetur per Notarios in libris au
tenticis Cameræ Apoſtolicæ,vel Cancellariæ,& vt ex
tendatur infra tres menſes in materijs Frãciæ, in alijs
vero infra 15.dies a die præſtationis eorundem con
ſenſuum computandos.

Et cum huiuſmodi conſtitutio ſit notabilis placuit
tenorem hic inſerere,qui eſt talis.

SAnctiſſimus i Chriſto pater & dominus noſter D. Clemens diuina prouideotia Papa VII.prouide at tendens infra ſcriptas conſtitutiones fe.re.Iulij II.& Leo.X.Roman.Pontificum prædeceſſorum ſuorum fore rationabiles,ac canonicas & iuſtas,per quas primo Iulius accepto per eum quod tunc Cameræ Apoſtolicæ Notarij per quandam corruptelam ſeu abuſionem reſignationes beneficiorum,quæ in Romana Curia in dicta Camera fiebant,ac in ordinarijs auctẽticis libris aonotari,& ſcribi conſueuerant, ne fraus aliqua fieri aut excogitari,ſed quando opus eſſet,ſemper de veritate doceri poſſet, vt plurimum in dictis libris prout conſuetũ erat non ſcribebant,ſed a tergo ſupplicationũ annotabãt, & poſtea ſupplicationes ipſas cũ annotatione reſignationũ hmõi a tergo earũ partibus reſtituebant,nulla retẽta copia,ſeu nota, abſque eo quod in protocollis vel libris eiuſdem Cameræ ſcriptæ forent, taleſqua reſignationes per interuallum plurium menſium parte inſtante abſconſæ & ſecretę exiſtebant, quo fiebat vt cum in dictis libris dum de reſignationũ admiſſionibus huiuſmodi tractaretur,veritas reperiri non poſſet,eſſetque in poteſtate partium in fraudem & deceptionem impetrantium ad eorum propoſitum reſignationibus ſic atergo annotatis vti,vel eas celare vt eis magis expedire videretur,huiuſmodi fraudibus occurrere volens,eiſdem Notarijs & eorũ cuilibet ſub excommunicationis latæ ſententię pœna mandauerat,vt reſignationes dictorum beneficiorum tunc factas & admiſſas margine,ſeu a tergo ſupplicationum,aut alias aliter quam in dictis libris annotata,etiam ſi partibus reſtitutę eſſent,infra terminum octo dierum ex tunc proxime futurorũ in libris auctentieis eiuſdem Cameræ ſcripſiſſe deberent,reſignationes vero,quas ex tunc in poſterum admitti,& fieri contingeret,ſub ſimili pœna infra tres dies computandos a die præſtiti conſenſus ſuper ſupplicationibus ſingulis annotarẽ deberent nec ex tunc de cætero liceret eis in margine ſupplicationum dictas reſignationes ſcribere vel annotare,niſi prius in litteris auctenticis annotatæ fuiſſent, ac ex tunc reſignationes aliter factæ nullius momenti fore nec alicui ſuffragari debere,beneficiaque aliter reſi-

gnata

gnata quamuis reſignantes tunc mortui eſſent, non per reſignationem ſed per obitum vacare decreuerat. Et deinde Leo prædeceſſor præfatus (etiam per eum accepto quod præfati dictæ Cameræ, ac etiam Cancellariæ Apoſtolicæ Notarij plura loca ſeu folia in libris talium reſignationum in albo dimittebant, vt poſtmodum diem qua reſignationes a tergo ſupplicationum annotatæ fuerant ſcribere poſſent, & per hoc occaſio præbebatur vt alia fraus committeretur, quoniam litigantes vel eorũ procuratores qui conſenſum reſignationis ſeu conceſſionis poſt ſignaturam ſupplicationis, vigore cuius facienda erat reſignatio vel ceſſio, præſtare debebant, conſenſum per eos huiuſmodi ceſſione præſtandum ad eorum beneplacitum, & iuxta euẽtum litis in fraudem colitigantium præſtare, aut in dictis libris annotari facere differebant, cum conſenſus ſuper huiuſmodi reſignationibus ſeu ceſſionibus retraheretur ad diem datæ ſupplicationis, & ex die datę ſupplicationis ceſſiones ipſę factæ cenſerentur, quo fiebat vt lites ipſæ fiebant immortales, ac colligitãtes & alij impetrantes ſupplantarentur, cum eſſet in poteſtate illorũ, in quorum fauorem huiuſmodi reſignationes ſeu ceſſiones fierent, ſententias latas retractari, & annullari facere detegendo ſupplicationes, & ceſſiones, ac reſignationes præcedentes illarum rigore factas) præmiſſas omneſque alias fraudes quantum potuit extirpare volens, ac reſignationes, & ceſſiones ſic doloſe eatenus factas, & ex tunc inantea faciendas irritans, ac irritas, & inane decernens, mandatum Iulij prædeceſſoris huiuſmodi Motu proprio approbauerat, & nihilominus dictis notarijs ſub dicta latæ ſententiæ pœna mandauerat quod ex tunc de cætero omnes reſignationes, & ceſſiones quas per eos admitti ſeu coram eis fieri contingeret, infra tres dies a die præfati conſenſus computandos ſuper ſupplicatione ceſſionis ſeu reſignationis ſignata in libris præfatis auctentice, & legaliter annotare ac ſolemniter apponere tenerentur omni prorſus exceptione ceſſante, ita quod ex tunc de cetero nulli ex eis liceret in margine vel a tergo ſupplicationis ſiue procurationum dictas reſignationes aut ceſſiones ſcribere vel annotare, niſi prius in dictis libris auctenticis annotatæ forent: Et in annotationibus huiuſmodi fiendis, voluerat diem datæ ſupplicationis, cuius vigore talis reſignatio vel ceſſio facienda erat, poni & annotari, & tempus trium dierum prædictorum præfixum a die præſtiti conſenſus computari debere, ac ex tunc reſignationes, & ceſſiones aliter factas nullius roboris vel momenti fore nec alicui ſuffragari debere, beneficiaque aliter reſignata non per reſignationem, ſed per obitum ut præfertur vacare, ſicque iudicari debere, ac irritum ſi ſecus contingeret fieri decreuerat. Itemque Leo prędeceſſor cum poſtmodum accepiſſet, quod nonnulli dictorũ mandatorum contemptores nixi fuerant, & nitebantur per vias varias illorum diſpoſitionem cauillari, illa de conſenſibus duntaxat a tergo ſupplicationum ſeu mandatorum procurationum, non autem in alijs locis deſcriptis uel mente retentis & geſtis intelligi debere, alijs vero aliter, & aliter interpretantibus, volens ſuum, & Iulij prędeceſſoris mandatum huiuſmodi ſemotis quibuſuis cauillationibus effectum ſortiri, Motu ſimili declarauerat, illam ex tũc inantea intelligi debere de omnibus & ſingulis conſenſibus in quacunq; ceſſione, & reſignatione, ac vnionum diſſolutione, ac alia actione pro expeditione literarum apoſtolicarũ neceſſarijs, ſiue a tergo ſupplicationum & mandatorum procurationum, ſiue alibi ſcriptis, aut etiam aliter vigore ſupplicationum pro tempore ſignatarum quomodolibet etiam tacite pręſtitis vel mente retentis, qui in libris prædictis infra tempora prædicta reſpectiue in poſterum non annotarentur, ac uoluerat, & decreuerat verbum, Hodie, quod in literis reſignationum, & conceſſionum, & diſſolutionum, vnionum ac alias in quibus conſenſus requiritur apponi ſolitum, nullum effectum de cetero operari, nec attendi debere vbi non eſſet ſeruata ſolennitas prædicta annotandi conſenſum infra triduum modo & forma prædictis, ac quod conſenſus in dictis libris vltra tres dies annotati ante illos de quibus ageretur facerent ſufficientem probationem de & ſuper eo quod dicti conſenſus, de quibus ageretur, poſt tres dies prædictos in dictis libris pro tempore poſiti fuiſſent, & eſſent, nec ad id alterius probationis adminiculum requireretur, niſi contrarium ex aduerſo probaretur, & ſic per palatij Apoſtolici cauſarum Auditores, ac dictæ Cameræ præſidentes, & clericos, ac alios quoſcunque Iudices etiam Sanctæ Romanę Eccleſiæ Cardinales iudicari debere, ac irritum, & inane ſi ſecus ſuper ijs contingeret attentari. Conſtitutiones, & mandatum Iulij & Leonis prædeceſſorum huiuſmodi, ad quorum probationem illorum narratiuam prædictam in Iudicio & extra illud ſufficere voluit, per præſentem ſuam conſtitutionem approbauit, & innouauit, ac perpetuo inconcuſſe & inuiolabiliter pro lege obſeruari, & ſecundum illa de cetero iudicari mandauit, ſaluo quod ne quis in futurum de breuitate termini ad annotandũ, dictos conſenſus in dictis conſtitutionibus, & mandatis Iulij, & Leonis prędeceſſorum appoſiti conqueri poſſit, voluit quod in materijs Franciæ pro abſentib. a Romana Curia ad conſulendum commoditati ſollicitatorum, qui nonnunquam in illarum expeditione coguntur partibus reſcribere, & reſponſum ab eis expectare, habeant Notarij ad annotandum conſenſus de cętero præſtandos tres menſes, in alijs vero quindecim dies a die pręſtationis eorundem conſenſuum computandos, conſenſus autem hactenus præſtitos in materijs Franciæ pro abſentibus infra duos mẽſes, alij vero infra decem dies poſt publicationem præſentis conſtitutionis noſtrę præmiſſa annotare teneantur, ipſique Notarij qui præſentem conſtitutionem in aliquo obſeruare contempſerint, vltra dictam excommunicationis ſententiam pro prima vice ſuſpẽſionis a perceptione emolumentorum officiorum ſuorum ad tres menſes per Datarium pro tempore exiſtentẽ irremiſſibiliter exigendorum, & fabricæ Baſilicæ Sancti Petri de Vrbe applicandorum, & ſi ſecundario deliquerint ipſorum officiorum priuationis pœnas incurrant eo ipſo. Inſuper mandauit eandem cõſtitutionem in Cancellaria Apoſtolica publicari, & in illius quinterno ad perpetuam rei memoriam deſcribi, & ex eodẽ quinterno cuicunque petenti dari, vt in alijs conſtitutionibus extrauagãtibus in ipſo quinterno deſcriptis ſolitum eſt obſeruari. Decernens irritum & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam, quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Lecta & publicata fuit ſupra ſcripta conſtitutio Romæ in Cancell. Apoſt. anno incarnationis Dominicæ M. D. XXV. die vero 30. menſis Ianuarij, Pontificatus præfati S. D. N. Papæ Anno III.

Et quia ſequens extrauagans ad hoc etiam tendit, ideo eius etiam tenorem hic ſubijciam, qui eſt talis.

SAnctiſſimus in Chriſto pater, & Dominus noſter Dominus Clemens diuina prouidentia VII. qui

dudum

dudum poſtquam fe.re.Iulius Papa II.eius prædeceſſor accepto per eum quod tunc Cameræ Apoſtolicæ Notarii per quandam corruptelam ſeu abuſionem reſignationes beneficiorum, quæ in Romana Curia in dicta Camera fiebant.

Omittitur ſequens tenor, quia habes in præced.conſt.

Et cui poſtmodũ innotuit, quod dicti Notarij cõſenſus prædictos iuxta predeceſſorum, & ſanctitatis ſuæ cõſtitutiones & mandata huiuſmodi annotare ꝑtermittentes, ſeu ex aliqua cauſa nequeuntes, inſtrumenta reſignationium & ceſſionum de quibus rogati fuerunt, tanquam coram eis & teſtibus factarum partibus indifferenter dant, quorum vigore illis exhibitis literæ Apoſtolicæ ſuper reſignationibus ſeu ceſſionibus ipſis illas admitti mandando, ac etiam admittendo, abſque eo quod Notarij prædicti manum tergo ipſarum literarum apponant, tam per Cancellariam, quam per Cameram Apoſtolicam iuxta illarum ſtylũ expediuntur, ac quod nonnulli Iudices dictæ Curiæ tranſumpta ſupplicationum, prouiſionum, beneficiorum, & aliarum gratiarum per ſanctitatem ſuam & in eius præſentia ſignatarum & regiſtratarum, ac etiam earundem ſupplicationum pretextu literas & mandata de adipiſcenda poſſeſſione beneficiorum in illis expreſſorum, antequam literę Apoſtolicæ deſuper expeditę fuerint, expediant & concedant, ex quo plura inconuenientia ſubſequuntur, & diuerſę querelæ ad aures ſanctitatis ſuę proferuntur, volens etiam huiuſmodi abuſibus & inconuenientibus congruis remedijs obuiare, tam Cancellariæ & Cameræ prædictarum, ꝗ aliis quibuſcunque Notariis publicis ſub pœnis ſupradictis mandauit, ne de cætero inſtrumenta reſignationum, ſeu ceſſionem beneficiorum in dicta Curia etiam ſine ſupplicatione pro tempore factarum, ſeu præſtitorum in illis conſenſuum ut tradere, nec non tam per Cancellariam, quam per Cameras prædictas expediendarum præſidentibus, ne prætextu dictorum inſtrorũ literas Apoſtolicas ſuper reſignationib. & ceſſionib. ꝑdictis cũ mandato eas admittendis, cõſtito qđ illę coram notario, & teſtibus in dicta Curia factæ fuerunt, vel etiam cum earum admiſſione dicendo quod de illis per publica documenta extitit legitime facta fides, expedire, nec non quibuſuis iudicibus dictę Curiæ quauis ordinaria vel delegatã auctoritate fungentibus, & quocunque nomine nũcupatis ſub eiſdem pœnis ne tranſumpta ſupplicationum Apoſtolicarum, & literas ſeu mandata illarum vigore poſſeſſionem beneficiorum eccleſiaſticorum apprehendendi, dare, & concedere quomodolibet præſumat, decernens irritum &c. Lecta publicata fuit ſupra ſcripta Regula Romæ in Cancell. Apoſt. Anno Incarnationis Dñicæ M.D.XXX. die 22. menſis Septemb. Pont. S. D.N. Clementis diuina prouidentia Papæ VII. anno Septimo.

Et quia poterat dubitari a quo tempore incipiat currere terminus præfixus, ideo idem Clemens VII. fecit aliam conſtitutionem in ordine 45. incipit, San-
125 ctiſſimus anno vndecimo publicata, qđ curat ſa die miſſæ, & de cętero Datarius debeat annotare in calce ſupplicationis diem miſſæ. cuius tenore ponam in gratiam ſtudioſorum, qui eſt talis.

SAnctiſſimus in Chriſto pater & D.N.D. Clemens diuina prouidentia Papa VII. Conſtitutionẽ ſuã de conſenſibus in Cancellaria, vel Camera Apoſtolica ex tunc de cætero præſtandis quo ad materias Frãciæ infra tres menſes, in alijs vero infra quindecim dies a die extenſionis eorundem conſenſuum computandos in libris ſolitis & auctenticis annotandos, ad obuiandum fraudibus, quæ in retardatione annotationis conſenſuum huiuſmodi committebantur, nuper editam declarãdo, voluit quod dicta tempora nõ a die extenſionis conſenſuum in dictis libris, cum ipſa conſtitutio ſic nihil operaretur, nec per eam dictis fraudibus in aliquo obuiaretur, ſed a die præſtationis eorundem conſenſuum intelligi debeant. Et quoniã nonnunquam præſtantur conſenſus ſuper ſupplicationibus nondum ad regiſtrum miſſis, ſeu adhuc penes Datarium ſuum exiſtentibus, & Notarij non poſſunt tales conſenſus in dictis libris annotare, niſi videant huiuſmodi ſupplicationes regiſtratas ſeu expeditas, & ſæpe labuntur dicta tempora antequam ipſæ ſupplicationes ad regiſtrum mittantur ſeu expediantur, Voluit & declarauit quod tunc & eo caſu dicta tẽpora die quo Datarius huiuſmodi ſupplicationes ad regiſtrum vel ſummiſtam miſerit, computari debeãt, diem autem miſſionis huiuſmodi de cętero annotabit Datarius pro tempore in calce ſupplicationum cõſenſum aliquem requirentium ꝑ hæc verba, videlicet: Miſſa die tali. N. Datarius, quæ verba voluit ad plenã probationem miſſionis prædictæ ſufficere. Præterea voluit quod notarii de talibus conſenſibus rogati in annotatione illarum in dictis libris facienda teneantur de die miſſionis huiuſmodi, ſicut de data ſupplicationum, expreſſam mentionem facere, vt die pręſtationis conſenſuum, & die miſſionis ſupplicationum huiuſmodi ſimul iunctis ex illorum inſpectione euidenter appareant ipſi conſenſus infra tpa ꝑdicta in dictis libris annotati, & notarij regiſtri de cętero ad ponẽdũ aliquos conſenſus in libris ꝑdictis; ſi ex inſpectione dierum pręſtationis conſenſuum, ac miſſionis ſupplicationum viderint dicta tẽpore ad annotãdum conſenſus, vt pręfertur, præfixa eſſe lapſa, conſenſus tales in dictis libris annotare nullatenus præſumãt ſub pœnis in dicta priori conſtitutione contentis. Et nihilominus annotatio de illis ſic extra tempora prædicta pro tempore facta, ipſique cõſenſus ſic annotati viribus omnino careant, nulliuſque ſint roboris vel momenti. Narratiua quoque per verbum, Hodie, vel Nuper, in literis Apoſtolicis ſuper materiis ad quarũ expeditionem conſenſus aliquis requiritur pro tempore expeditis poſita, contra præmiſſa minime attendi debeat, nec aliquem effectum operetur. Inſuper intelligens Sanctitas ſua in profectione ſua verſus Maſſiliam, & durante Sanctitatis ſuæ ab Vrbe abſentia, ac per aliquos dies ante, & poſtquam plures conſenſus fuiſſe præſtitos, qui propter varia impedimenta infra dicta tempora iuxta dictam conſtitutionem in libris prædictis annotari non potuerunt Ad conſulendum indemnitati partium, dat & concedit Notarijs Cancellariæ & Cameræ prædictis licẽtiam, & facultatem quod oẽs conſenſus a die receſſus Sanctitatis ſuæ ab Vrbe verſus Maſſiliam vſque ad eius in Vrbẽ felicem reditũ, videlicet a die nona Septembris vſque ad diẽ decimam Decembris Anni M.D.XXXIII. ac per quindecim dies ante receſſum, & alios quindecim dies poſt reditum huiuſmodi pręſtiti in libris prædictis pro abſentibus infra tres menſes, & pro præſentibus infra quindecim dies a die publicationis conſtitutionis

compu-

computandos annotare poſſint & valeant. Nec non
conſenſus huiuſmodi ſic annotandos, ac etiam de mã
dato Sanctitatis ſuæ, vel Datarij ſui iam annotatos in
omnibus valere & validos eſſe perinde ac ſi infra tem-
pora dictæ proris conſtitutionis in eiſdem libris an-
notati fuiſſent. Decernens ſic per quoſcunque Iudi-
ces & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes in
quibuſuis cauſis motis & mouendis & etiam per ap-
pellationem adhuc pendentibus interpretari, ac iudi-
cari debere. Ac irritum &c. ſi ſecus fiat Conſtitutio-
ne prædicta cum pœnis in ea indictis alias in ſuo ro-
bore permanentibus. Lecta & publicata fuit die mar-
tis 14. Aprilis. 1554. P.S.D.N. anno vndecimo.

Et hæc conſtitutio, ſiue regula, vt cõſenſus debeat
extendi infra 15. dies a die miſſæ eſt recepta* in Ro
ta, vt per Oradin. in vna Barchinonen. Canoni-
catus de anno 1586. incip. ſtantibus lib. 2. in manuſcr.
& tradit Cott. deciſ. 16. & ideo in vna Iſpalen. præſti-
monij de Conſtrucia fuit reſolutum* coram Ptole-
126 mæo in reſignatione facta de anno 1520. non †potuiſ
ſe præſtari conſenſum anno 1530. propter hanc regu
lam de extenden. conſenſibus Teſte eodẽ Ptolomæo
deciſ. 37. & in his etiam terminis fuit reſolutum* in
Rota in vna Veronen. ſancti Zenonis veneris 10. De
cembris 1575. coram Illuſtriſſimo D. Aldobrandino
quæ deciſio habetur prima part. deciſ. 247. in impreſ-
ſis Venetiis, ex qua ſatis colligitur hanc conſtitutio-
nem Clementis eſſe* in vſu.

Et huiuſmodi regula de extenden. conſenſibus, in-
127 fra 15. dies procedit †in Camera, & Cancellaria, Moe
dan. deciſ. Incip. in eadem parochiali tit. de renunc. &
expreſſe in d. conſtitutione dicitur.

Circa has conſtitutiones occurrunt aliqua dubia
de neceſſitate explicanda. Primum dubium, qua ratio
ne ſit edita dicta conſtitutio 19. Clementis VII. com
128 munis* reſolutio eſt, eſſe editam ad obuiãdum fraudi
bus, namque Cameræ Apoſtolicæ Notarii per quan-
dam corruptelam, & abuſionem, reſignationes bene-
ficiorum, quæ in dicta Camera fiebant nõ annotabãt
in libris Cameræ, prout alias erat conſuetum, ſed an-
notabant a tergo ſupplicationum, quas dabant parti-
bus, & partes illas tenebant ſecrete, vnde erat in par-
tium voluntate velle vti reſignationibus &c. vt colligi
129 tur ex procemio ipſius conſtitutionis †quod oſtendit
cauſam finalem, & tradit Burſat conſ. 393. nu. 20. verſ.
accedat col. 4. vbi inquit id factum ob fraudes, ma-
chinationes per reſignantes excogitatas, & ne dũ dif
fertur extenſio, & præſtatio conſenſus, ſtatus benefi
ciorum in incerto politus ſit, quod vt plurimum con
tingebat, quia in arbitrio reſignantis erat velle ceſſio
nem a ſe factam vel per procuratorem cum paruo
conſenſu probare & ad perfectionem deducere, aut
potius improbare, & pœnitere, & emanaſſe ad obuian
dum fraudibus ſcribunt Ptolõ. dec. 37. Caputaq. dec.
211. lib. 1.

130 Quamuis alias Rota dixerit conſtitutionem †pœ-
nalem eſſe reſtringendam, vt per Creſcent. dec. 209.
lib. 1. in manuſcr.

Secundum dubium, An dicta conſtitutio Clemen
tis VII. quę emanauit, vt conſenſus extendantur infra
15. dies, ſit perpetua vel expirauerit per mortem

Quod expirauerit per mortem adducitur, qa dicta
conſtitutio allegatur pro regula Cancellariæ, ita eam
citat Burſat. dict. conſ. 393. ſua num. 20. ſed regulę Cã
131 cellarię †expirant morte ſummi Pontificis Condito-
ris, vt eſt* communis opinio, de qua Sarn. in procem.
regul. Cancell. q. 2. num. 14. ergo, &c.

Hoc tamen non obſtante, contraria opinio eſt ve-
132 rior, vt dicta †conſtitutio non expirauerit per mortẽ
ipſius Clementis VII. ſed ſit perpetua quemadmodũ,
& aliæ extrauagantes, vt in facti contingentia fuit re-
ſolutum per Rotam in vna Vrbeuetan. Monaſterij 15
Nouembris 1560. coram Caputaq. teſte eod. dec. 225.
133 lib. 1. in manuſcr. Et ratio eſt quia †conſtitutio eſt per
petua, cum dicatur lex generalis, pro vt tradunt* com
muniter Doctores in Rubr. extr. de conſtit. & eſt tex.
in cap. conſtitutio in 2. dis. Sarn. in procem. regul. q. 2.
nu. 9. & colligitur expreſſe ex dicta conſtitutione.

Non obſtant in contrarium allegata, namque re-
ſpondetur nihil referre ita allegari, ſufficit autem in
eſſentia eſſe conſtitutionem, & habere vim legis, effe
134 ctus enim magis attendi debet †quam ſonus verborũ,
& maxime particularium Doctorum, Crauetr. conſ.
301. nu. 3. & conſ. 305. n. 2. Feder. de Sen. conſ. 72. Bal.
in l. eotem §. qui maximos ff. de public.

Tertium dubium. An ligentur ignorantes reſpon
135 de ligari, vt ſcriptum †reliquit Caputaq. dec. 191. lib.
1. in manuſcr.

Et ratio eſt quia habet decretum irritans, quod, ex
communi* opinione, abſque dubio † ligat ignorãtes,
136 vt volunt Ant. de Butr. Imol. Felin. & alij* communi-
ter in c. 2. de conſt. Sarn. in procem. regul. Cancell. q.
2. num. 14.

Quartum dubium, cur in reſignationibus venienti
137 bus ex partibus Franciæ †aſſignetur maius tempus ra
tio ponitur in eadem conſtit. 19. §. voluit; ibi. *voluit
quod in materijs Franciæ pro abſentibus à Romana
Curia, ad conſulendum commoditati ſollicitatorum,
qui non nunquam in illarum expeditione coguntur
partibus reſcribere, & dare reſponſum, &c.*

Et etiam in materia publicationis maius tempus
aſſignatur in beneficijs exiſtentibus vltra montes, vt
patet in conſtitutione Gregorij XIII. de public.

Quintum dubium, de quo conſenſu intelligat hu-
138 iuſmodi conſtitutio? vera † reſponſio eſt, intelligen-
dam de conſenſu qui præſtatur in Camera, uel Cãcel
laria pro expeditione litterarum, non autem de con
ſenſu perficiente reſignationem, ita Moedan. deciſ.
60. incip. In eadem Parochiali tit. de renunc. vbi dicit
die* 16. Martij 1539. in vna Toletan. Parochialis fuiſ-
ſe reſolutum per omnes, duobus exceptis, quod con-
ſenſus inductus ex porrectione ſupplicationis confir
mationis inducat conſenſum formalem reſignationi
dans valorem gratiæ. Vnde in tali conſenſu non ha-
bet locum dicta conſtitutio, ſiue regula, nam per por
rectionem ſupplicationis confirmationis gratiæ per
139 dominum, †vel per procuratorem inducitur conſen-
ſus formalis dans valorem gratiæ, Caſſad. deciſ. 1. de
renunc. & ita atteſtatur practicari* Moedan. dic. deciſ.
60. quia quandocumque interueniat conſenſus ſuffi-
cit, ad not. per Bart. & Iaſ. in l. ſi quis mihi bona §. iuſ-
ſum ff. de acquiren. hæred. praxis* enim eſt vulgaris
in Curia, vt ſignata ſupplicatione, & præſtito conſen-
ſu in Cancellaria, vel Camera ſi adeſt in ſupplicatione
aliquis defectus ſit reformatio ad primam ſupplica-
tionem, vel noua prouiſio tollens defectum, & pro
expeditione ſufficit primus conſenſus non obſtante
hac regula de extenden. quæ loquitur de cõſenſibus,
qui præſtantur in Camera vel Cancellaria pro expe-
ditione litterarum, non de conſenſu perficiente reſi-
gnationem, nam cum conſenſus pro expeditione ſit
præſtitus, iterum non eſt præſtandus, vt quid non ne
ceſſarium, & ſuperfluum fiat.

Sextum

Sextum dubium, ſi dictus conſenſus reperiatur ex
* tenſus in broliardo, an ſufficiat? communis* reſpon-
140 ſio†eſt negatiua, idque ſeruatur in praxi. Et ratio eſt,
quia dicta conſtitutio requirit, vt extendatur in libris
authenticis Cameræ, vt patet ex principio, vnde, &c.
& hanc opinionem tenet Put. relatus ab Ant. Auguſt.
in ſuo repert. circa hanc regul. hoc enim caſu ceſſant
verba conſtitutionis, & habet locum ratio fraudis.
Ideo, &c. & ad hoc vide dec. 247. part. 1. in impreſſis
Venetijs hoc anno.

Septimum dubium. An dicta conſtitutio de exten
den. conſenſibus habeat locum in reſignatione cum
clauſula & non aliter nec alio modo, &c. & ſic in cõ-
141 ditionali? affirmatiue reſpondendum, †prout reſoluit
* Rota.* in vna Iſpalen. præſtimonij coram Ptolomęo
de anno 1538. vt ipſe atteſtatur decil. 35. & teſtantur
etiam Aragon. dec. 43. & Ant. Auguſt. ſuo repert. ma-
nuſcr. vbi quidam Garſias reſignauit præſtimonium
in fauorem ſui nepotis reſeruatis fructibus, conſen-
ſum autem nõ pręſtitit reſignationi infra 15. dies ſed
poſt, dubitabatur, an conſenſus eſſet validus in tali re
ſignatione conditionali præſtitus poſt 15. dies: fuit
reſolutum, eſſe nullum. Idque deducitur, tum ex ver-
142 bis conſtitutionis, quæ loquitur† de reſignatione in
genere, Bal. in l. in fraudem ff. de teſtam. milit. & conſ.
205. lib. 1. Crauett. conſ. 92. num. 4. & conſ. 133. num.
5. tum ex ratione fraudis, conſideratæ in dicta conſti
143 tutione, quæ vendicat ſibi locum, †etiam hoc caſu, vn
de etiam de ea videtur conſtitutio loqui l. illud ff. ad
leg. Aquil. l. his ſolis C. de reuocan. don.

Octauum dubium, An dicta conſtitutio de exten
den. conſenſibus habeat locum in conſenſu præſtan
do per reſignatarium in reſignatione conditionali?
144 reſpondendum eſt negatiuè, & ita reperio, fuiſſe* de-
* ciſum in vna Parmen. Prioratus 20. Februarij 1553.
teſte Caputaq. decil. 191. lib. 1. in manuſcri. Quia ra-
tio fraudis, in conſtitutione conſiderata ceſſat in con
ſenſu reſignatarij: vnde debet ceſſare† diſpoſitio capit.
cum ceſſante de appell. & hanc opinionem tenet Ara
145 gon. decil. 43. in manuſcr. vbi inquit quod †conſenſus
reſignatarij quandocumque præbeatur extenditur in
fra 15. dies.

Nonum dubium, An hæc regula de extenden. con
ſenſibus habeat locum in conſenſibus, qui præſtant
per Cardinales, in prouiſione bñficiorũ vacãtium p
obitum ſuorum familiarium iuxta regulã Cãcellariæ?

Pro affirmatiua adducitur, quia quoties agitur de
146 obuianda fraude †comprehenduntur Cardinales, cõ-
munis* opinio, de qua per Sarn. in procem. regul. Can
* cell. q. 3. nu. 6. vbi dicit hoc pluries* reſolutum in Ro
ta, ſed dicta conſtitutio emanauit ad obuiandum frau
dibus, vt iam eſt in prima quæſtione, ergo, &c.

147 In contrarium iam† ſe habet veritas, vt non habeat
locum in conſenſibus qui præſtantur per Cardinales
in prouiſione beneficiorum vacantium per obitum
familiarium. & hanc opinionem in facti contingen-
* tię tenuit Rot.* in vna Segobien. Archipreſbyteratus
coram Domino Ant. Auguſt. 29. Aprilis 1551. teſte
Caputaq. dec. 211. lib. 1. in manuſcr. & dec. 28 par. 3. in
impreſſ. & probatur, quia dicta conſtitutio loquitur
de conſenſu præſtãdo in reſignationibus, vt patet ibi
Sed hic conſẽſus non pſtatur in reſignationibus, vn-
148 de cum ceſſent verba, ceſſat pariter †diſpoſitio l. 4. §.
toties ff. de damn. infect. Non obſtat argumentum in
contrarium adductũ, quia concluderet, ſi tractaretur
an Cardinales comprehendantur in dicta conſtitutio
149 ne de extenden. conſenſibus, & †quidem ex ratione al
legata eſt reſpondendum affirmatiue, at hic non trã-
ctatur de conſenſu, in quo conſideratur fraus dictę
conſtitutionis, ideo ſumus in diuerſis, ex quibus non
infertur l. Papinianus ff. de minor. & ſic cum verba
conſtitutionis non ſe extendant in præſenti caſu, ſu-
mus in diſpoſitione iuris communis.

150 Decimum dubium, ſi conſenſus non fuit intra tem
pus 15. dierum præſtitus, an poſſit denuo præſtari ſu
per eadem ſupplicatione ſignata? Videtur quod non
primo ex verbis dictę conſtitutionis 19. Clement VII
de extenden. conſenſibus ibi. *Ac extunc reſignatio-
nes aliter factæ nullius momenti fore, nec alicui ſuf-
fragari debere, beneficiaque aliter reſignata, quãuis
reſignantes tunc mortui eſſent, non per reſignationem
ſed per obitum vacare, &c.* ſi ergo nulla eſt reſigna-
tio ita ſuper eadem ſupplicatione conſenſus extendi
151 denuo non poterit, tamquam ſuper facto nullo arg.
l. 4. §. condemnatum ff. de re iudic.

152 Hoc tamen non obſtante †contrariam opinionem
* tenuit Rota* in vna Placẽti. Archidiaconatus de Taxil
lo coram Creſcentio teſte eodem deci. 206. lib. in ma
nuſcr. alias 209. nam interpretata eſt Rota dictam re-
gulam, quod annullet reſignationes, ideſt conſenſus
præſtitos, ita vt amplius ille cõſenſus extendi non poſ
ſit: non autem annullat ſupplicationes ſignatas, ſuper
quibus fuerunt præſtiti conſenſus inualidi. Sequitur
Ant. Auguſt. dec. 530. lib. 3. Et per conſequens annul-
lato primo conſenſu, quia non fuit præſtitus in tem-
pore, poteſt nouus præſtari ſuper eadem ſupplicatio-
ne ſignata. Creſcent. dict. decil. vel impetrari à Papa li-
centia extendendi antiquum, aut declarandi eſſe bene
extenſum, Ant. Aug. dict. dec. 530. lib. 1.

Accedit, quia dicta conſtitutio eſt pœnalis, vnde
erit intelligenda magis ſtricte, quam poſſibile ſit, vt
tradit Creſcent. loc. cit.

Vndecimum dubium, An regula de extenden. con
153 ſenſibus, dum vult, quod in illorum annotatione† po-
natur data, alias reſignationes factæ ſint nullæ, ſeruet?
In Rota fuit hic caſus propoſitus, & die 22. Maij
* 1553. in vna* Placentin. Archidiaconatus de Taxillo
fuit reſolutum, quod in hac parte, de data in Camera,
vel Cancellaria nũquam dicta regula fuit vſu recepta,
& per conſequens quod eius omiſſio non vitiat, quo-
ties apparet de conſenſu, & non de data, teſte Arago.
decil. 1. Placentin. vbi de vtroque fidem facit, lex enim
154 non† ligat, niſi fuerit vſu recepta, not. in ca. 1. de treug.
& pac. vbi Feli. Idem Felin. in cap. Paſtoralis de fid. in-
ſtrum. Soccin. in l. ſi filius eius num. 7. ff. de lib. & poſt
hum. Dec. conſ. 469. num. 8. Card. Pariſ. conſ. 104. nu.
69. vol. 1. & conſ. 105. num. 8. vol. 4. Ceſal. conſ. 136. n.
8. lib. 1. Ruin. conſ. 13. num. 27. lib. 2. Vnde non obſtat
decretum irritans ibi poſitum, quia habet tacitam cõ-
ditionem ſi accipiatur, vt ex prædictis colligitur.

Declara, vt non fuerit recepta huiuſmodi regula in
Camera, & Cancellaria pro præſentibus, ſecus tamen
quando pręſtatur pro abſentibus, quia tũc poſſet ſer
uari regula Aragon. dict. dec. 1. in manuſcr. qui etiam
dicit quod in Camera non præſtatur conſenſus per p
curatorem nomine abſentis.

Duodecimum dubium, An habeat locum in con-
155 ſenſibus Cardinalium qui à Notarijs †admittũtur? Re
ſpondeo affirmatiue, vt colligitur ex verbis conſtitu-
* tionis, & eſt ex mente* Rotæ, vt in ea fuit dictum Ve-
neris 18. Martij 1575. in vna Veronen. Monaſterij Sã
cti Zenonis coram Aldobrandino, vt patet decil. 215.
par. 1. in impreſſ. Venetijs. Et ratio eſt quia Cardinales
poſſent ſi vellent occultare ſchedulam, vel dare eam

alicui

alicui Notario, qui non eſſet Notarius Cameræ, vel Cãcellariæ, qui Notarius poſſet eam occultare, & poſtea quando ſibi videretur eam porrigere Notario Cameræ, vel Cancellariæ, qui conſenſum prædictum extenderet.

Decimumtertium dubium, An huiuſmodi conſti
156 tutio habeat locum in ceſſione † huiuſ fuit hoc dubiũ
* diſputatum, & deciſum* in Rota de anno 1575. in d. Veronen. vide deciſ. alleg. 215. par. 1.

SVMMARIVM.

1 *Forma renunciationis coram Ordinarijs.*
2 *Nomen Epiſcopi exprimitur in receptione reſignationis.*
3 *Epiſcopi proprium tantum nomen ſolent exprimere.*
4 *Cardinalis de Camerino laudatur.*
5 *Renunciatio debet fieri coram proprio ſuperiore.*
6 *Nomen & cognomen reſignantis eſt exprimendum.*
7 *De renunciatione debet ſpecifice apparere.*
8 *In renunciatione requiritur cauſa.*
9 *Cum renunciatione beneficij renunciantur iura & pertinentiæ.*
10 *In manibus Ordinarij reſignatio debet fieri libere.*
11 *Renunciatio non debet eſſe meticuloſa.*
12 *In renunciatione non debet adeſſe dolus & vis.*
13 *Ius abdicatur à reſignante per admiſſionem renunciationis.*
14 *Beneficium dicitur vacare poſt admiſſionem.*
15 *Poſt admiſſam renunciationem reſignans non poteſt amplius pœnitere.*
16 *Ordinarius non poteſt quemquam beneficio priuare ſine cauſa.*
17 *In renunciatione requiritur iuramentum quod non interuenerit dolus & fraus.*
18 *In inſtrumento requiritur annus & dies.*
19 *De admiſſione reſignationis extra Curiam quare fiat Inſtrumentum.*
20 *Forma renunciationis coram Ordinario per procuratorem.*
21 *Procurator debet eſſe certus.*
22 *Ordinarij poſſunt conferre beneficia reſignata coram eis, ſi habent hanc facultatem.*
23 *Ordinarij collatores qui ſint.*
24 *Legati à latere poſſunt beneficia conferre.*
25 *Epiſcopi poſſunt conferre beneficia vacantia in ſuis diœceſibus.*
26 *Abbates poſſunt conferre.*
27 *Appellatione Ordinarij in materia collationis, venit inferior Epiſcopo.*
28 *Ordinarij debent conferre beneficia ſine pacto.*
29 *Collatio facta ab Ordinario cum pacto eſt ſimoniaca.*
30 *Modus æquipollet conditioni.*
31 *Collatio non debet fieri metu.*
32 *Collatio debet fieri de beneficio vacante.*
33 *Collatio debet fieri palam, alioquin eſſet ſuſpecta.*
34 *In collatione requiruntur teſtes, vel Notarij.*
35 *Litteris Epiſcopi cõferentis nõ creditur ſine teſtibus.*
36 *Electiones clandeſtinæ reprobantur.*
37 *Ordinarij debent conferre perſonis idoneis.*
38 *Idoneus ad beneficia qui.*
39 *Prælati conferentes beneficia indignis peccant.*
40 *Hodie quomodo perueniatur ad beneficia.*
41 *Beneficia debent conferri intra tempus præfixum in iure.*
42 *Beneficia niſi conferantur intra tempus fit deuolutio ad proxime ſuperiorem.*
43 *Prælato negligente fit deuolutio.*
44 *Collatio facta de beneficio reſignato per Nũtium eſt nulla ante præſtitum conſenſum per procuratorem.*
45 *Inferiores Papa non poſſunt prouidere conditionaliter.*
46 *Forma collationis Ordinarij de beneficio ſimplici.*
47 *Collationis factæ per Ordinarium quinq; ſunt partes.*
48 *In collatione requiritur nomen Epiſcopi.*
49 *In collatione exprimitur cauſa collationis.*
50 *Ordinarij exprimunt modum quo vacat beneficium.*
51 *In collatione beneficij vacantis per reſignationem exprimitur is per quem vacat.*
52 *In collatione ordinarij exprimitur qualitas beneficij.*
53 *In collatione beneficij exprimitur nomen Sancti.*
54 *In collatione exprimitur Eccleſia vbi ſita eſt capella.*
55 *Poſſeſſio non poteſt capi propria auctoritate.*
56 *Poſſeſſio non transfertur per collationem.*
57 *Archidiaconus de iure dat poſſeſſionem.*
58 *Poſſeſſio hodie traditur per alios quam per Archidiaconos.*
59 *In collatione apponitur data.*
60 *Teſtes adhibentur ad minus duo in collatione.*
61 *Epiſcopo ſoli non creditur de collatione.*
62 *Ordinarius non poteſt in collatione opponere clauſulam, non obſtan.*
63 *Inferior non derogat iuri ſuperioris.*
64 *Ordinarius poteſt vti decreto irritanti.*
65 *Decretum irritans poſitum per Ordinarium in collatione non ligat ignorantes.*
66 *Papa ſolus ligat ignorantes.*
67 *In collatione Ordinarij eſt neceſſe exprimere beneficia, quæ obtinet ille, cui confertur.*
68 *In collatione Ordinarij non exprimitũ valor beneficij.*
69 *In collatione Ordinarij non eſt neceſſe exprimere poſſeſſionem coloratam alterius.*
70 *In collatione Ordinarij de neceſſitate non narratur ſi beneficium habet dignitatem, vel iuriſdictionem.*
71 *In collatione Ordinarij non requiritur expreſſio eorũ, quæ illi veriſimiliter nota ſunt, vel eſſe poſſunt.*
72 *Ordinarius præſumitur diligenter viſitare ſuam diœceſim.*
73 *Ordinarius videtur conferre motu proprio, Papa ad ſupplicationem.*
74 *In collatione Papæ facta motu proprio non conſideratur ſubreptio.*
75 *Valor exprimitur in collatione Papæ de ſtylo.*
76 *In collatione Ordinarij nõ requiritur vt exprimatur dignitas, quam habet ille cui confertur.*
77 *In beneficio curato reſignato Epiſcopus debet ſeruare formam Concilij Tridentini.*
78 *Eccleſiæ curatæ debent committi perſonis dignis.*
79 *Collationes parochialium non ſeruata forma Concilij Tridentini ſunt nullæ.*
80 *Noua prouiſio poteſt expediri cũ confertur parochialis non ſeruata forma Concilij Tridentini.*
81 *In collatione beneficij curati vacantis per reſignationem fit concurſus.*
82 *Edictum pro concurſu vbi ponatur.*
83 *Concurſus eſt faciendus etiam ſi Epiſcopus vellet digno conferre.*
84 *Forma non poteſt omitti.*
85 *Epiſcopus non poteſt remittere concurſum.*
86 *Concurſus requiritur pro forma in collatione Curati beneficij.*
87 *Epiſcopus non poteſt conferre parochialem Vicario omiſſo concurſu.*

88 *Epiſcopus non poteſt conferre parochialem litteratis & conſtitutis in dignitate omiſſa forma examinis per concurſum.*
89 *Ordinarius non poteſt conferre parochialem famoſiſſimo doctori omiſſa forma examinis per concurſum.*
90 *Felinus vocatus ad Auditoratum Rotæ fuit examinatus.*
91 *Doctoratus non ſuffragatur in concurſu.*
92 *Habentes teſtimonium ab Epiſcopis eſſe idoneos pro adminiſtrandis parochijs ſunt denuo examinandi per concurſum.*
93 *Examen per concurſum nõ requiritur in cura animarum, quæ in Eccleſia collegiata exercetur per aliquos Canonicos.*
94 *Diſpoſitio in parochiali non habet locum in Collegiata Curata.*
95 *In prouiſionibus ex cauſa permutationis non requiritur concurſus.*
96 *Examen per concurſum non poteſt fieri ab alio quam ab Epiſcopo.*
97 *Abbas non poteſt examen per concurſum facere.*
98 *Abbas qui poteſt Synodum celebrare poteſt examen per concurſum facere.*
99 *Archidiaconus habens ius conferendi, nõ poteſt examen per concurſum facere.*
100 *Capitulum non poteſt examen per concurſum facere.*
101 *Prouiſio benefi. vacantium non ſeruata forma Conc. Trid. circa formam examinis per cõcurſum ſpectat ad Sedem Apoſtolicam.*
102 *Si collatio ſpectat ad Epiſcopũ in aliena diœceſi, examen per concurſum fiet per Epiſcopum, vbi eſt beneficium.*
103 *In beneficijs vacantibus in menſibus Papæ, Ordinarius ponit concurſum, & mittit approbationem Romæ.*
104 *Appellatio datur a mala electione, quam fecit Epiſcopus, examinatoribus diſcordibus in examine per concurſum.*
105 *Examen per concurſum poteſt fieri coram Vicario.*
106 *Epiſcopus in examine per concurſum poteſt accedere, vbi vota ſunt paria, vel ſingularia.*
107 *Tempus quatuor menſium currit Epiſcopis a die habitæ notitiæ vacationis.*
108 *Formula edicti examinis per concurſum.*
109 *Forma collationis de beneficio parochiali.*
110 *In prouiſione parochialis hodie apponitur, fuit examinatus, & repertus idoneus.*
111 *In beneficijs iuriſpatronatus non fit examen per concurſum.*
112 *Rector iurat eſſe obedientem Epiſcopo.*
113 *Rector iurat quod faciet ſeruare mandata Epiſcopi.*
114 *Rector promittit ſeruire Eccleſiæ.*
115 *Rector promittit ſe non transferre ad aliam Eccleſiã ſine licentia Epiſcopi.*
116 *Rector promittit libertatem Eccleſiæ conſeruare.*
117 *Rector promittit non alienare res Eccleſiæ.*
118 *Rector iurat non commiſiſſe illicitum pro adipiſcenda Eccleſia.*
119 *Rector promittit ordines ſuo tempore ſuſcepturum.*
120 *Clauſula ſaluo noſtro &c. quid importet.*
121 *Parochi debent facere profeſſionem fidei.*
122 *Triennalis poſſeſſio non prodeſt ei, qui non emiſit profeſſionem fidei.*
123 *Poſſeſſio longiſſima non prodeſt ei, qui non emiſit profeſſionem fidei.*
124 *Fructus non reſidentium applicantur pauperibus.*
125 *Forma collationis parochialis vacantis per reſignationem in manibus Cardinalis ratione tituli.*
126 *Notarius poteſt nomine ſuperioris recipere renunciationem.*
127 *Conſenſus in reſignatione facta coram ordinario præſtatur vnico contextu.*
128 *Notarius conficit inſtrumentum de renũciatione facta coram ordinario.*
129 *In reſignationibus factis coram Notario non præſtatur conſenſus a tergo litterarum.*

QVAESTIO IX.

NONO quæro, quomodo ſit facienda renunciatio coram ordinarijs? Reſpondeo, formam poni in formulario inſtrumẽtorum ſub tit. de renunc. fol. 226 & eſt talis.

1 Vniuerſis &c. Marianus, miſeratione diuina, ac ſanctæ Sedis Apoſtolicæ gratia, Epiſcopus Marturanen. ſalutem &c. Noueritis, quod cũ honorabilis vir N: Rector Parochialis Eccleſiæ ſanctæ Mariæ, Eccleſiam ipſam, quam obtinebat, ex certis rationabilibus cauſis ad hoc animum ſuum mouẽtibus reſignare intenderet Eccleſiam ipſam cum omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis in manibus noſtris, ſpõte, & libere reſignauit, & nos factam admiſimus, & tenore præſentis publici inſtrumenti admittimus, recepto per nos primitus ab eodem N. quod in reſignatione huiuſmodi non interuenit dolus &c. corporali iuramento, in quorum &c.

Nam volens renũciare coram ordinario ad illum accedit, hoc ei ſignificans, & vnico contextu præſtat conſenſum Caſſad. deciſ. 31. num. 2. ſuper reg. Cãcell. Caputaq. deciſ. 209. lib. 1. in manuſc. vbi atteſtatur ita
* fuiſſe *deciſum, & Notarius de hoc cõficit inſtrumẽtum forma pdicta not. per Put. deciſ. 455. nu. 3. lib. 2.
2 In quo primo ponitur † nomen Epiſcopi iuxta tex. in c. ego N. de iure iur. in c. in nomine diſt. 73. & ſufficit proprium † iuxta ea, quæ ſcribit Alex. conſ. 27. viſo
3 lib. 6. & ita ſeruat * notorius, & communis ſtylus, &
* ille Marianus nunc eſt † Cardinalis creatus à Sixto V.
4 in vltima promotione Cardinalium de mẽſe Decembris anno 1589. ob inſignem pietatẽ, religionem, zelumque iuſtitiæ, ac eximiam doctrinam, & appellatur Cardinalis de Camerino.

Secundo exprimitur nomẽ Epiſcopatus, vt cõſtet,
5 an coram ſuo ſuperiore quis † reſignauerit, vt requirit Abb. in c. Audita num. 3. de reſt. ſpol. & in c. admonet num. 8. & 13. de renunc. Bonif. de Vitall. in Clem. gratiæ num. 43. de reſcr. Put. deciſ. 94. num. 3. lib. 1. & eſt
* * communis & recepta Doctorum ſententia teſte Chriſtoph. Roſtiniac. in trac. de beneſ. c. 14. in princ.
6 Tertio exprimitur † nomen & cognomen reſignantis ad euitandum dubia, & æquiuocationes, l. ad cognoſcendos, C. de ing. & manumiſſ. l. hac cõſultiſſima C. qui teſt. fac. poſſ.

Quarto exprimitur beneficium, quod reſignatur, ne forte ſi alia obtineat, oriatur dubiũ, & vt appareat
7 de renũciatione † ſpecifice, prout eius natura requirit, Dec. in l. poſtquam liti num. 16. C. de pact. & conſil. 195. col. 3. & conſ. 379. col. 2. Card. Pariſ. conſ. 12. nume. 94. vol. 1. & conſ. 10. num. 50. & 51. vol. 4. Gabriel. conſ. 59. num. 15. & conſ. 154. num. 20. lib. 1. Panciro. conſ. 61. in fin.

Quinto exprimitur renunciationem fieri ex certis
8 cauſis animum ſuum †mouentibus,quādo quidem in
qualibet renunciatione requiratur cauſa,cap.niſi, vbi
* *cōmuniter Doctores de renun.Fuſc.de viſitat. par.
2.cap.28.in princ.& late diximus ſuo loco.

Sexto exprimitur,quod renunciatur nō ſolum Ec
9 cleſia,ſed etiam †omnia iura,& pertinentia,& huiuſ-
modi expreſſio fit ad maiorem,& abundaniorem cau
telam,Fulgoſ.in l.vlt.num.16.C.de edict.diu. Adrian.
tollen.ne circa aliquod poſtea dubitetur iueta ea quę
ſcribunt.Roman.conſ.271.prope fin.Corn.conſ.33.
nu.14.lib.2.Ceſal.conſ.135.num.20.lib.1.

10 Septimo exprimitur,quod †reſignatio fit libere, nā
aliter non poteſt fieri in manibus ordinariorum, pro
vt de iure communi ab omnibus Doctorib eſt *rece
ptum,vt alias ſcripſi & nouiſſime habemus conſtitu-
tionem Pij V.58.incipit.Quanta Eccleſiæ.Et ſponte
11 namque non debet †eſſe meticuloſa renunciatio,Za-
berell.in cap.ad Audientiam nu.1.vbi Abb. & alij per
illum text.de his quæ vi met.cauſ.Ant de Butr.in c.p
in dubij num.3.de renunc.Abb.in cap.1.nu. 9.de his
quæ vi met.cauſ.Idem Abb.in c.vero num.1.de iure-
iuran. Bonif.de Vitall.in Clement.ne Romani.§.ſa-
ne num.27.de elect.late Nanarr.in c.accepta oppoſ.5.
de reſtit.ſpoliat.Petr.Gregor. lib.36.ſyntag.Iur. cap.
25.num.29.& communiter Doctores,vt ſuo loco di-
12 cetur,neque etiam debet †adeſſe dolus,& vis Imol.in
c.1.nu.38.de rer.permut.Par.conſ.135.num.4. vol.4.

Octauo ponitur admiſſio reſignationis nam ea re
13 quiritur ad abdicandum†ius a reſignante,vt ſcribunt
Oldrad.& Io.Andr.relati a Pariſ.conſ.143.nume.19.
vol.4.Celſ.Hug.conſ.16.num.22.poſt enim admiſſio
14 nem dicitur beneficium vacare,Bellam de permut.be
neſ.par.11.q.3.num.12.cum alius adductis per Card.
Pariſ.conſ.76.num.4.vol.4.Burſat.conſi.393.num.1.
vol.4.Port.Imol.conſ.131.num.3.& eſt * receptū ab
15 oībus & tunc non poterit †amplius pœnitere.Meno-
ch.de Arbit.Iud.caſ.201.num.47.& primo remed.de
acquiren.poſſ.nu.303.Nauarr.in cap.accepta oppoſ.
7.num.26.de reſtit.ſpoliat.Et quia huiuſmodi admiſ
ſio fit ad inſtantiam partis,ideo hoc exponitur ,quia
16 alias non poſſet ordinarius †quemquam beneficio pri
* nare ſine cauſa,vt per Doctor.*communiter in cap.
at ſi Clerici.§.de adulteriis de indici.& id,ē penes om
* nes*notiſſimum,ac uulgari.

17 Nono exprimitur,Quod fuit †datum iuramentum
quod in dicta reſignatione nō interuenit dolus,fraus
&c.quod neceſſarium eſt vulgatiſſimum eſt in praxi
tum in Curia,tum etiam extra vt quotidie videmus.

18 Vltimo apponitur †annus,& dies pro vt requiritur
l.generali C.de tab.lib.10.idq.receptum eſſe de iure
& ſtylo ſciunt omnes.

19 Et fit inſtrumētum †reſignationis,vt illud probari
poſſit,namque non creditur Epiſcopo hoc aſſerenti
ita Rebuff.in prax.tit.requiſita in prax.ti.requiſita in
literis collationum num.21.fol.33.

Et hæc formula obſeruatur quando beneficiatus
renunciat per ſe beneficium.Si autem renunciat pro-
curatorem.renunciatio fit hoc modo,poſtquam le-
gitime conſtat de mandato ipſius procuratoris.

20 In nomine Domini, &c. Perſonaliter conſtitutus
venerabilis vir N. Canonicus præbendatus Eccleſię
ſācti Ioannis diœceſ.&cæte. deſiderans, & affectans
eoſdem canonicatum,& præbendam, quos in dicta
Eccleſia obtinet reſignare , &c. in manibus pręfati
Epiſcopi per diſcretum virū N.Clericūprocuratorē
ſuum ad hoc ab eo ſpecialiter conſtitutum,prout de
ſuæ procurationis mandato legitime p publicum in
ſtrumentum fidem fecit,pure, & libere,ac ſimpliciter
reſignauit.Idemque Dominus Epiſcopus reſignatio
nē huiuſmodi , ſic vt præmittit in manibus ſuis factā
admiſit,recepit,pręſtito per eundem procuratorem,
nomine quo ſupra procuratorio,quod in huiuſmodi
reſignatione non interuenit fraus,dolus, ſeu quę uis
illicita pactio ad ſancta Dei Euangelia corporaliter
iuramento &c.

Hanc formam habes in Formulario inſtrumento
rum tit.de renunc.c.2.fol.225.

Vel poteſt fieri eo modo,quo fit reſignatio per ſe,
vt ſupra,addito,quod fit per procuratorem, & ille mo
dus forſan eſt melior.

Et exprimitur nomen , & cognomen procurato-
21 ris,qui beneficium reſignauit,quia † procurator cer-
tus debet eſſe l.1.ff.de procuratoribus, & ut ſi poſtea
impugnetur probari veritas poſſit Rebuff. in prax. ti-
tul. requiſita in literis collationum num.20.

Sed dubium eſt,an ordinarij poſſint conferre be-
neficia vacantia per reſignationem admiſſam per eos,
* communis*opinio eſt affirmatiua,ſi ſi habent faculta
22 tem conferendi,vt ordinarij collatores,Anton.de Bu
tri. in capitul. ſollicite numero 13.de reſtitutione
ſpoliatorum.Hoſtien.in capitul.Accepta eodem titu.
Gabriell.conſilio 187. numero 6.libro 1.& alij, vt di
xi libro 1.quæſtio.4.numero 64.Ordinarij autem col
23 latores ſunt,qui poteſtatem conferendi beneficia †Ec-
cleſiaſtica habent,a iure a Papa , & conſuetudine ca-
pitul.a iudicibus ſecunda.quęſtio.6.Gloſſ. in capitul.
ordinarij.de offic.ordina.libro 6.capit.ſi ſoli de con-
ceſſ.præbend.eodem lib.Gloſſ. in verb. ordinario.§.
ſtatuimus extrauagan.execrabilis Ioann.22.rubric.de
præbend.Rebuff.de nominat.in 8.quæſtion. princip.
24 vt ſunt Legati a latere †habentes hanc facultatem ca-
pitul.1.de off.lega.lib.6. capitul. dilecto cum ſimp.de
præbend.Rebuff. in concordan.rubr.de collat. folio.
25 265.Epiſcopi in diœceſibus† proprijs capitul. omnes
baſilicæ 16.quæſtio.7.capitul.2.de conceſſ. præbend.
capitul.ordinarij de off.ordina.lib.6.extrauag.execra
bilis.§.cæterum Io.22.de præben.Card.in Clemen.1.
q.14.vt lit.penden.Dec.in c.poſt ceſſionem not.1.de
probat.& conſ.169.Abbates & alij inferiores†haben-
26 tes hanc poteſtatem Clement.unica de ſupplen. præ-
lat.negligen.Rebuff.in concordant.rubri.de collat.fo.
265.& 269.nā in materia collationis appellatione or
27 dinarij venit alius inferior †etiam ſi non ſit Epiſcopus
Felin.& alij in capit.cum olim colum.1. de præſcript.
Gloſſ.in Clemen.1.in verb.ordinariam,vt lit. penden.
Rebuff.dict.rubri.de collat.§.pręfati ordinarij. Et hi
28 ordinarij debēt †beneficia pure confe,re, id eſt ſine pa
cto,& conditione,ca.vlt.de pact.c.quam pro 1. q.2.vt
29 †vitetur ſimonia c.cum pridem de pact. & abſque mo
30 do,nam †æquipollet conditioni l.1.C.de don.quæ ſub
* mod.c.verum de condi.appo.& communiter* Docto
31 res libere,quia collatio non debet fieri †metu,vt*com
* muniter concludunt doctores,Rebuff.in prax. tit.de
32 coll.n.2.& debet fieri †de beneficio vacante c.1.de cō
ceſ.præb.ſine aliqua diminutione c.vnico.§.penult.ut
eccl benef.c.de monacis,& c.auaritiæ de præb.c.pro-
33 hibemus,& c.granis de cenſib.Palam,alioqnin †colla-
tio eſſet ſuſpecta,c.vnico §.porro,vt Eccleſ.benef.ca.
Clericus diſt.8.Peruſin.in c.ſi tibi abſenti de præben.
34 li.9.namque requiruntur †teſtes vel Notarij , vt fuit
* *ſententiatū Pariſijs die 7.Iunij 1527. & die 24.Iulij
1550.Rebu.de nom.q 10.n.22.& ob id literis Epiſco
pi nō credit,ſine teſtib.Archidia.in c.vt circa colu.2.

maluerit,conſerat curam.Et alias in eadem* congre-
gatione fuit reſolutum his verbis.Licet aliqui Patriar-
chæ habeant collationem parochialium in aliena diœ
102 ceſi, Ordinarius tamen illius diœceſis † debet edicta
proponere,& collatio poſtea fiet à Patriarchis , ipſis
approbatis ab Epiſcopo,vel eius examinatoribus. Et
alias in eadem congregatione fuit deciſum * his ver-
bis.Quoties vacauerit Eccleſia parochialis, cuius col
latio ſpectat ad Prępoſitum alicuius collegiatę,debet
idem Præpoſitus curare, vt fiat inſtrumentum publi-
cum,in quo ſit aſſumptus certus dies &c. eius teno-
ris videlicet,quod præſtatur,ſe,in ea ipſa Eccleſia con
ferenda,ordinarium Epiſcopum præuenire , ipſam-
que conferre illi , quem Epiſcopus idoneum elegerit
ex ijs,quos examinatores approbauerint,ac ideo ſe,ei
denunciare,vt edicta proponat,& curet,vt examē fiat
ſuo tempore.

Ita etiam per eandem* Congregationem fuit re-
ſolutum in beneficijs curatis,reſeruatis Sedi Apoſto
licæ vacantibus per obitum,puta in menſibus reſer-
103 uatis,Ordinarij proponant † edicta concurſus,& a Se
de Apoſtolica prouiſio fiat approbato ab examina-
toribus in Synodo diœceſana deputatis,ſi fidem ſuæ
approbationis habet ab Ordinario , vt in dicta con
ſtit.Pij V.

Et non omittam,quod alias in vna* Vicentin.fuit
reſolutum in eadem congregatione pridie Kalendis
Septembris 1570. quod datur appellatio a mala ele-
104 ctione † quam facit Epiſcopus,quoties examinatores
ſunt diſcordes. Ac per eandem congregationem fuit
* reſolutum, examen eſſe faciendum coram Epiſco-
105 po, † vel eius Vicario,abſque ipſorum voto deciſiuo,
106 & tantum † eos poſſe accedere , vbi vota ſunt paria ,
vel ſingularia.

107 Et tempus † quatuor menſium , datum Epiſcopis
per d.c.18.ſeſſ.24.& per dict.conſt.Pij V.currit a die
habitæ notitiæ vacationis,vt fuit*reſolutum in Rota
in vna Toletan.beneficij veteris 18.Nouēbris 1578.
coram R.P.D.Seraphino.

Et non erit inutile ponere formam edicti , quæ
eſt talis.

108 *Formula † edicti de examine eorum , qui Eccleſiæ Parochiali præficiendi ſunt.*

CAROLVS S.R.E.Presbyter Cardinalis tit. S.
Praxedis, Dei , & Apoſtolicæ Sedis gratia Ar-
chiepiſcopus S.Eccleſiæ Mediolanenſis,&c.

VAcante Eccleſia parochiali N. Diœceſis noſtræ
Mediolanenſis:nos eo nomine examē,quod ex
Tridētina ſanctione, prouincialique decreto noſtro
præſtari plane debet,à die promulgationis huius edi
cti,vſque ad diem decimum proxime ſequentem, cō-
fecturi ſumus,ac deinceps,etiam ex auctoritate Apo-
ſtolica nobis conceſſa,quouſque eidem vacanti Ec-
cleſiæ per nos prouiſum erit. Quare omnes & ſingu-
los,qui vel examinari,vel alios examinandos nomina
re voluerint,præſcripto illo tempore ad R. Canoni-
cum ordinarium , & Cancellarium noſtræ Eccleſiæ
Mediolanenſis,qui nomina deſcribet,cōuenire, tum
conſtituta examinis die,coram nobis, atque examina
toribus Synodalibus,per nos eo nomine delectis,ad-
eſſe,hoc edicto ſignificamus,atq; edicimus; vt quos,
confecto examine,moribus,ætate,doctrina,pruden-
tia , alijſque rebus ad curæ animarum bene gerendæ
rationem opportunis,idoneos eſſe compertum erit ,
ex ijs nos,quem ceteris magis idoneum cenſuerimus
illum Eccleſiæ vacantis rectorem , parochum ve eli-
gamus,ac præficiamus. Quod ſane, ſicut nos pro eo,
quod debemus,integre, ſanctéq; in Domino præſta
re cupimus,ita omnes,præcipueq; illos,quorum Ec-
cleſiæ,& curæ ſpirituali per nos conſulendum,ac pro
uidendum eſt,magnopere hortamur,ac requirimus,
vt hanc noſtram ſollicitudinem,paſtoraleq; ſtudium
omni ſupplicatione,omniq; intima pietate,ac religio
nis precibus,continenter adiuuent. Datum Medio-
lani,ex ædibus Archiepiſcopalibus.

109 Poſtea autē † poterit Epiſcopus procedere ad col
lationem,& forma collationis ponitur in formulario
inſtrumentorum,tit.parochialis Eccleſiæ eod.modo
vacant.fol.44.

Ponitur etiam breuior forma a Rebuff.in prax.be
nefic. tit.forma collationis,& prouiſionis ordinario
rum,fol.31.

Martinus &c.& cum in vnaquaque diœceſi adſit ,
ideo nō curabo illum ponere . Aduertas autem quod
110 hodie poſt Concilium Tridentinum † apponitur ,
fuit examinatus , & repertus idoneus iuxta Conciliū
Tridentinum.

111 Si vero † parochialis eſt de iure patronatus Laico-
rum,examen per concurſum non debet fieri,ſed ſuf
ficit,quod deputatus a patronis examinetur ab exami
natoribus in diœceſana Synodo deputatis.ita cenſuit
* Congregatio Concilij ad interpretationem dic.ca.
18.§.quod ſi.

Et Rectores iurant infraſcripta.

Primo iurant,quod erunt obedientes,& fideles ip
112 ſi Epiſcopo, † ac ſucceſſoribus,& Sanctæ Sedi, iuxta
c.Epiſcopo N.cum ſeq.de iureiur.ca. cum clerici de
verb.ſignif.c.forma a 2.q.vlt.

113 Secundo quod † ſeruabit mandata Epiſcopi,& ea
ſeruari faciet,videlicet ſententias,& ſtatuta c.cum ab
Eccleſiarum,&c.cum ad reprimendum de off.ord.c.
qui reſiſtit.11.q.3.

114 Tertio,quod ſeruiet † Eccleſiæ,cui præficitur,ca
pitulo vltimo,de reſcrip.in ſexto,& in ea reſidebit, ſi
hoc requirit,c.quia nonnulli , & c.relatum de cleric.
non reſiden.

115 Quarto,non relinquet † neque ſe transferet ad aliā
Eccleſiam ſine ipſius Epiſcopi licentia cap.admonet
de renunc.

116 Quinto iura,& libertates † Eccleſiæ iurat conſerua
re,& defendere,& vtilia procurare, ſicut tutor l.vlt.§.
omnem C.de adminiſt.tut.

117 Sexto quod non † alienabit res Eccleſiæ,& alienata
per prædeceſſores reuocabit.c. Abbatibus 12. q.2. c.
ſi quis presbyterorum.de reb.Eccleſ.non alienā. c.2.
de rer.permut.

118 Septimo quod † nihil dedit,nec illicitum pro adi-
piſcenda hac Eccleſia,commiſit,c.vlt.de pact.c.nobis
de ſimon.

Octauo quod non ſoluet vltra antiquam,& ſolitā
penſionem,c.prohibemus,& ſeq.de cenſibus,ca. tua
nos,vbi Abbas de iureiuran.

119 Nono quod † ordines ſuo tempore recipiet, cap.
quæris de ætat.& qualit.capitulo licet Canon.de ele-
ctio.in 6.

Hæc enim ponit Abb.in c.tua nos n.5. de iureiur.
Rebuff.in prax.tit. requiſita in literis collationum a
nu.2.vſq; ad n.12. & habetur in dicto formulario

inſtrumentorum.fol.44.Rebuff. tamen numero vndecimo.loco citato dicit hodie non omnia iſta iurari,ſed apponi clauſulam,ſaluo noſtro & cætera. de
120 qua clauſula Pariſienſ.conſilio vigeſimo primo. numero.55.vol.1.melius tamen eſt,vt fiat huiuſmodi iu
* ramentum,& ita* vidi practicari.

121 Requiritur tamen hodie, vt fiat profeſſio fidei iuxta Decretum Concil. Trident.c.12.ſeſſ.24.de reform.§.Prouiſi,his verbis. *Prouiſi etiam de beneficiys quibuſcumque curam animarum habentibus, teneantur a die adeptæ poſſeſſionis,ad minus intra duos menſes in manibus ipſius Epiſcopi,vel eo impedito coram generali eius Vicario,ſeu officiali orthodoxæ ſuæ fidei publicam facere profeſſionem, & in Romanæ Eccleſiæ obedientia ſe permanſuros ſpondeant,ac iurēt. Prouiſi autem de Canonicatibus,& dignitatibus, in Eccleſiis cathedralibus, non ſolum coram Epiſcopo ſeu eius officiali,ſed etiam in Capitulo,idem facere teneantur,alioquin prædicti omnes prouiſi,vt ſupra fructus non faciant ſuos,nec illis poſſeſſio ſuffragetᷓ &c.* Quod confirmauit Pius IIII.in conſtitutione 14.in cip.iniunctum anno quinto:1564.vbi etiam appoſita
* eſt forma huius profeſſionis fidei,quæ eſt in viridi * obſeruantia,vt tota die videmus. Et in hoc decreto
* Congregatio* Concilij cenſuit,nec longiſſimam ne-
122 dum* triennalem poſſeſſionem prodeſſe ei, qui non emiſit profeſſionem fidei, quo ad fructus percipiendos quamdiu dictam profeſſionem non emiſerit, nā inquit Concilium,non faciunt fructus ſuos, nec illis poſſeſſio ſuffragatur,vnde non poterit ſe tueri trien-
123 nali,aut longiſſima poſſeſſione ad faciendum fructus ſuos,& dicti fructus eſſent applicandi fabricæ Eccle-
124 ſiæ,vel pauperibus, ſicut † dicimus de fructibus non reſidentium ca.1.verſic.ſi quis autem ſeſſ.23. Sarneh. de vilit.li.2.c.3.num.4.Hodie autem in Regno Neapolitano incamerantur.

125 Formam † autem collationis Parochialis, vacantis per reſignationem ſimplicem in manibus Cardinalis ratione tituli, habes in formulario inſtrumentorum fol.45.colum.2.pone,vbi etiam habes formā reſigna-
126 tionis coram Notario,qui † vt perſona publica recipit renunciationem nomine Superioris, & pro Superiore l.2.ff rem pupi.ſalu.form.leg.cum pro quo.ff.de in ius vocan.in cap.dudum de conuerſ.coniug.ita Boe. deciſ.348.ſubnu.3.

Sed iuxta prædicta contigit dubitari. Quomodo
127 præſtetur conſenſus † in reſignatione, quæ fit coram ordinario?communis opinio eſt, vt preſtetur vnico contextu cum fit reſignatio,Caſſador.deciſ.41.num.
* 2.in fin.ſuper reg.& in his terminis fuit* deciſum coram Ant.Auguſt.4.Iunij 1554.teſte Caputaq.deciſ.
* 209.lib.1.in manuſcr.qui atteſtatur,idem fuiſſe* deciſum coram Puteo,quamuis Sarn.de infirm. reſign.q.16.col.penul,verſ.nec obſtat tenuerit,poſſe poſtea cōſentire,& huiuſmodi conſenſus † præſtatur coram or
128 dinario,cui fit renunciatio,de qua Notarius ipſius cōficit inſtrumentum,faciunt notat.per Put.deciſ.455.num.3.lib.2.& per ſe,& per procuratorem, & non po
129 teſt huiuſmodi conſenſus præſtari a tergo literarum, quia videretur facta reſignatio in fauorem certæ per
* ſonæ,vt fuit reſolutum in Roſa in vna Lamonacen.teſte Put.deciſ.13.de renuncia.in manuſcr.

In aliquibus locis de renunc.non. conficitur inſtrumentum,ſed Epiſcopus habito conſenſu cōfert, & in collatione vnico contextu atteſtatur de ipſa renunciatione,vt dicetur,infra q.11.num.40.tutius eſt, vt conficiatur inſtrumentum,& ita ſeruatur vbique ſi vero in illis litteris adſunt teſtes illis creditur, prout inſtrumento,vt in d.q.11.num.43.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia quæ requirunt alium conſenſum, præter illū reſignantis.*
2 *In renunciatione benef. Iuriſpatronatus requiritur conſenſus patroni.*
3 *Renunciatio benef.iuriſpatronatus, abſque conſenſu patroni eſt nulla.*
4 *Conſenſus patroni in renunciatione benefi. iuriſpatronatus quomodo præſtetur.*
5 *Conſenſus patroni requiſitus in reſignatione beneficij iuriſpatronatus poteſt præſtari ante & poſt prouiſionem.*
6 *Conſenſus requiſitus in aliquo actu,poteſt poſtea interuenire.*
7 *Conſenſus Epiſcopi in translatione iuriſpatronatus poteſt interuenire ex poſt facto.*
8 *Conſenſus Epiſcopi in donatione iuriſpatronatus poteſt interuenire ex poſt facto.*
9 *Conſenſus Cardinalis requiſitus in impetratione Beneficij vacantis per obitum ſui familiaris poteſt interuenire poſt.*
10 *Collatio facta ſpreto patrono conualidatur per ſuperuenientem conſenſum.*
11 *In reſignatione benefic. electiui, requiritur conſenſus habentis eligere.*
12 *Conſenſus habentis eligere requiritur in renunciatione beneficij electiui,poteſt poſt prouiſionem interuenire.*
13 *Conſenſus habentis eligere in prouiſione Beneficij, electiui extenditur poſt expeditam ſupplicationem.*
14 *Beneficia ad denominationem Cardinalis reſignantur de eius conſenſu.*
15 *Conſenſus Cardinalis apponitur in calce ſupplicationis.*
16 *Verba de conſenſu Cardinalium faciunt gratiam conditionalem.*
17 *Gratia facta appoſitis verbis de conſenſu Cardinalium, ſi moriatur Cardinalis ante conſenſum eſt nulla.*
18 *Verba quatenus conſenſus Cardinalis &c. ſtant conditionaliter.*
19 *Requiſito conſenſu intelligitur de expreſſo.*
29 *Expreſſum dicitur pluribus modis.*
21 *Conſenſus tribus modis dicitur expreſſus.*
22 *Conſenſus per ſigna poteſt demonſtrari.*
23 *Conſenſus ex generalitate verborum colligitur.*
24 *Cardinalis apponens manum in ſupplicatione poſt Signaturam Papę,dicitur expreſſe conſentire.*
25 *Beneficium vacat per reſignationem.*
26 *Reſignans habetur pro mortuo.*
27 *Diſpoſitum in morte naturali habet locum in Ciuili.*
28 *In reſignatione facta per familiarem Cardinalis, non requiritur eiuſdem Cardinalis conſenſus.*
29 *Conſenſus Cardinalis requiritur in beneficiis vacantibus per obitum ſui familiaris.*
30 *Verbum obitum verificatur in morte.*

QVAE-

ſtitutis ut,&c.nãque propria auctoritate qs poſſeſſio
55 nem †apprehendere non poteſt l. ſi ex ſtipulatione ff.
de acquiren.poſſ.Rebuff.in concordant. in for. man-
56 da.verb.inducentes,namque per collationem nõ traſ
57 fertur poſſeſſio c.cum Bertoldus de re iud.& quauis †
de iure ſpectet ad Archidiaconum c.ad hæc de offic.
Archid.tamen generalis conſuetudo hoc extendit †&
58 ad alios,vt late per Rebuff.in prax.in tit.de miſſion.in
poſſ.Io.Selu.de benef.3.par.q.15.
59 Quinto etiã apponitur †data,videlicet quo die col
latio facta fuerit,& hoc eſt vulgare †penes omnes.
60 Adhibenturque teſtes † ad minus duo, quia Epi-
61 ſcopo ſoli non †creditur,vt eſt,*communis opinio,te
ſte Aret.in c.poſt ceſſionem col.2.de præb.Bertrand.
conſ.132.col.2.lib.2.in ant.edit.
62 Non apponitur †clauſula,non obſtante, quia infe-
63 rior non poteſt iuri †ſuperioris derogare, Clement.ne
Romani de elect.Alc.& alij in l.nemo poteſt ff.de leg.
1.Rebuff.in concordant.in form.mand.Apoſt.in ver.
64 non obſtantibus,& ordinarius †poteſt vti decreto ir-
ritanti,ſecundum magis**communem opinionem,de
qua per Innoc.Card.& Felin.in c.conſtitutus de con-
ceſſ.præbend:fuit*reſolutum in vna Conchen.coram
Marſican.teſte Simonett.deciſ.12. in manuſcri; illud
65 tamen †non ligare ignorantes fuit reſolutum*in Rot.
teſte Sarn.deciſ.6.lib.1.in manuſcr.nam ſolus Papa li-
66 gat †ignorantes,vt per Socc.conſ.122.lib.2.& eſt com
munis*opinio.

Et in hac collatione,quæ fit per ordinarios, non
requiritur,vt exprimantur plura, quę in collatione Pa
pæ neceſſario exprimenda ſunt.
67 Primo enim †non requiritur,narrare,& exprimere
beneficia,quæ obtinet ille,cui hoc confertur.ita Ioã.
Selu.de benef.par.3.q.12.num.53.Menoch.de Arbit.
Iud.Caſ.201.num.150.
68 Secundo non eſt opus †exprimere fructus,ſeu valo
rem beneficij collati,Felin.in ca.ad aures num.15. de
reſcr.Caſſad.ſuper regul.Cancell.deciſ.31.num.5.Sar
nen.de valor.exprim.q.3.& eſt recepta* Doctorũ ſen
tentia.
69 Tertio non eſt neceſſe †exprimere poſſeſſionẽ co-
loratam alterius,Hoſt.& Io.Andr.in cap.cum noſtris
de conceſſ.præben.Felin.in cap.in noſtra nu. 25.verſ.
vigeſimum nonum corollarium de reſcr.Selu. dict.q.
12.num.55.
70 Quarto de neceſſitate †non narratur, an beneficiũ
habeat dignitatem,aut iuriſdictionem annexam,Selu.
dict.3.par.q.11.num.55.Ber.in cap.ad aures num.18.
de reſcr.Menoch.de arb.Iud.caſ.201.nu.70.ex ratio-
ne Clem.2.de off.ordinariorum.
Quinto,vt omnia vno uerbo concludam, in colla-
71 tione Ordinarii,nõ †requiritur expreſſio eorum, quæ
illi uteriſimiliter nota ſunt,vel eſſe poſſunt, ita Fel.Sel.
Menoch.locis prææallegatis tradunt, ad quod faciunt
quæ ſcribit Sarn. de ann.q.9.verſ. Adiuuatur. Ratio
duplex affertur,quarum prima eſt, quod Ordinario,
beneficiorum ſuæ diœceſis qualitates cognitæ pręſu
muntur,ac etiam cognitæ pręſumuntur impetrantiũ
72 conditiones,cum præſumatur diligenter † viſitare ſuã
Diœceſim;arg.not.in c.illud de præſump. vbi Abb.&
alij,& hanc rationem aſſignat Felin.in dict.c.ad aures
num.15.
73 Secundo quia †ordinarius videtur conferre motu
proprio beneficia,& Papa ſolet conferre ad ſupplica
tionem,hanc rationem aſſignat Felin.poſt Card.dic.
c.ad aures nu.15 Selu.nu.58.Menoc.dic.caſ.201.nu.
155.&*communiter Doctores.

Hinc fit,quod ſi Papa conferat motu proprio nõ
74 poteſt †conſiderari ſubreptio,cum per hanc clauſulã,
videatur ſublata Dec.conſ.407.num.21.& conſ.602.
num.19.Alciat.reſponſ.25.num.5.Card.Pariſ.conſ.1.
num.78.vol.1.& conſ.74.nu.37.vol.4.&ita in termi-
nis reſpondit Anch.conſ.138.& conſ.295. & 297.Fe
lin.in c.cauſam el 2.num.6.de teſ.ſub.Mant.in c.ad au
res num.20.de reſcr.&*communiter Doctores.Eoq;
magis procedit in valore exprimendo, qui de iure nõ
requiritur,vt exprimatur †in collatione Papæ, ſed de
75 ſtylo*antiquiſſimo Curiæ,Bellam.deciſ. 697.num.4.
in fin.Cappel.Tholoſ.qu.436.Dec.conſ.262. optime
habetur in deci.19.de reſcr.in nou.Dec.in c.ad aures
num.10.de reſcrip.late Sarn.de valor.exprimen.in pręfation.
Vnde infero,quod non requiritur,vt exprimatur,
76 neque dignitas, †quam habet ille, cui confertur,ſicuti
in collatione Papæ Pariſ.conſ.74.col.1.lib.4. Dec.in
c.ad aures numero 2.de reſcrip.vbi Ber.& Mant.vter
que num.7.
Si reſignatur beneficium requirens reſidentiam,
prout Canonicatus,confertur ea forma,prout in for
mulario Inſtrumentorum fol.44. & 45.
Si vero beneficium reſignatum in manibus ordina
rij habet curã animarum, tũc Epiſcopus admiſſa reſi-
77 gnatione †illius beneficij,debet ſeruare formam tradi
tam,c.18.expedit ſeſſ.24.de reform. Conc. Tridenti.
quo cauetur,vt quamprimum parochialis Eccleſia va
cauerit per obitum,vel p reſignationem, Epiſcopus
habita notitia vacationis, ſi opus fuerit idoneũ in ea
Vicarium cum congrua eius arbitrio portionis fru-
ctuum aſſignatione,debet conſtituere, qui onera ip-
ſius Eccleſiæ ſuſtineat.donec de rectore ei prouidea-
tur,& deinde Epiſcopus,& qui ius patronatus habet
aliquos Clericos ad regendum Eccleſiam idoneos
examinatoribus in ſynodo diœceſana deputatis nomi
net,& licitum ſit alijs ſua nomina, vel aliorũ idoneo-
rum deferre,quo tempore tranſacto deſcripti exami-
nentur ab Epiſcopo,vel eo abſente a Vicario genera
li atque ab alijs examinatoribus non paucioribus quã
tribus,quorum votis ſi pares , aut ſingulares fuerint
accedere poſſit Epiſcopus,vel eius Vicarius,& magis
idoneus approbetur,ad effectum illi conferendi Ec-
cleſiam parochialem.cauſa finalis huius decreti poni
tur in principio,quia expedit maxime animarum ſalu
ti,a dignis & idoneis parochis gubernari, & ob id vt
78 Eccleſiæ curatæ †& animarum curæ committantur p
ſonis dignis iuxta decretum Innoc.III. & Alexandri
III.in Concilio Lateranen.ac Gregorij X.in Conci-
lio Lugdonen.& habes decretum Concil. Trident.c.
13.ſeſſ.7.Rebuff.in tract.nominan.q.18.cum alijs quę
ad hæc cumulat Fuſc.de viſit.lib.2.c.5.num.2.circa in
terpretationem dicti decreti.Et ob id ſanctæ memo-
riæ Pius V.in conſtitut.trigeſimaſecunda. incipient.
In conferendis ann.ſecundo.confirmauit hoc decre-
79 tum,& ad tollendas †fraudes ſtatuit,vt collationes fa-
ctæ non ſeruata forma dicti Concilij ſint nullæ, irri-
tæ, ac nullius roboris & momenti, & ut nullum Ius,
aut titulus etiam coloratus prouiſis acquiratur, & vt
parochiales,prout ante collationem vacabant, ſtatuit
ex tunc vacare , & vt de ſic vacantibus diſponatur
dumtaxat per Sedem Apoſtolicam, & huiuſmodi cõ
ſtitutio eſt in* viridi obſeruantia, & ſecundum eã
pluries vidi iudicari a Rota,& præſertim in una* Ge-
runden.Sacriſtæ coram Cotta lunæ 26. Maij 1567.
80 & vidi etiam nouas prouiſiones expediri ob non ſer
uatam formam Conc.Tridentini.& dictæ conſtitu-

QVAESTIO XI.

VNDECIMO quæro, an credatur litteris atteſtantibus reſignationem fuiſſe factam de tali beneficio? Duo capita ſunt conſtituenda; Primum in Summo Pontifice; Secundum in Epiſcopis, & alijs Ordinarijs.

* Circa primum omiſſis ambagibus* communis opinio eſt affirmatiua credi litteris
1 Papæ in quibus dicitur tale beneficium fuiſſe in eius
manibus reſignatum, vt fuit pluries reſolutum in Rota, & præſertim tempore Pauli Tertij, in vna Aquen. Canonicatus, & præbend. coram Ioann. Mar. teſte Creſcent. deciſ. 115. lib. 1. in manuſcr. & probatur expreſſe in Clem. litteris. de probat. vbi Clemens V. in Concilio Vienn. inquit, *Litteris noſtris, quibus nos dignitates quaſlibet, ſeu beneficia collationi noſtræ, vel Sedi Apoſtolicæ reſeruaſſe, aut reſignationem beneficij alicuius recepiſſe, ſeu recipiendi poteſtatem alijs commiſiſſe; vel aliquem excommunicaſſe, ſeu ſuſpendiſſe, ſeu aliquem Cappellanum noſtrum, vel familiarem fuiſſe, vel alia ſimilia, ſuper quibus gratia, vel intentio noſtra fundatur, feciſſe narramus, cenſemus ſuper ſic narratis fidem plenariam adhibendam, &c.* & ſic inter alia vult credi litteris Summi Pontificis atteſtantibus de reſignatione recepta, & ibi Glo. in verbo commiſiſſe, Paul. Zabar. nume. 7. Boniſ. de Vital. & communiter alij hoc volunt, idemque tradunt Abba. Ant. de Butr. & Dec. in c. poſt ceſſionem de probat.
* Lap. alleg. 5. & eſt* communis opinio ſtandum eſſe aſ
2 ſertioni † Papę, vt probatur in d. cle. litteris, vbi omnes Gem. conſ. 33. col. 3. Bar. in l. ambitioſa, num. 28. ff. de decret. ab ord. faciend. Lap. d. alleg. 7. & alleg. 322. Calder. conſ. 7. de reſcr. Io. Andr. in d. c. non licet, de reg. iur. lib. 6. Feder. de Sen. conſ. 117. Oldr. conſ. 288. Rui. conſ. 127. num. 6. vol. 1. Gabr. de probat. concl. 4. cum alijs, vt per Maſcard. de probat. conclu. 1227. & eſt cō
* munis* omnium Doct. ſententia: nam actus Summi Pontificis non poteſt, niſi circa veritatem verſari, cū
3 veritas ſit Deus, cuius in terris † vicem gerit Pontifex c. quanto. de tranſlat. c. omnis. 7. q. 1. Zabar. d. Clemen. litteris, col. 1. Io. Ludou. concl. 14. verſ. infertur. 42.
4 Et adeo ſtatur aſſertioni Papę, vt contra eius aſſertionem non admittatur probatio in contrarium. Cin. l. vlt. C. ſi contra ius, vel vtil. publ. Bald. in le. 1. ff. de off. præt. & in c. cęterum, col. 3. de teſtib. Imol. & alij in d. Clemen. litteris. Curt. Sen. conſ. 20. num. 10. Card. Pariſ. conſ. 17. num. 13. vol. 4. Ceſal. conſ. 185. nu. 10. vol. 2. Rom. conſ. 350. num. 18. Natt. conſ. 482. nu. 46. Mandoſ. in add. ad d. alleg. 7. Lap. & eſt communis opinio.
5 Et ideo litteræ † Papę narrantes coram ipſo factam renunciationem probant, ut nihil in contrarium allegari poſſit, Lap. dict. alleg. 7. id colligens ex dictis Pauli in d. Clem. litteris. ſequitur Maſcard. de probat. concl. 1227. num. 35. Et quamuis diſpoſitio d. Clem. litte-
6 ris, de probat. † loquatur, & habeat locum tantum in Papa, ut tenent Felin. in c. cum a nobis, col. 3. de teſtib. Gemin. conſ. 96. nume. 9. Dec. conſ. 410. col. 2. in fin.
7 Curt. Iun. conſ. 61. num. 13. tamen † aſſertionibus aliorum principum etiam ſtatur, Bar. in d. l. Ambitioſa, n. 28. Paul. de Caſtr. conſ. 300. co. 2. quem refert & ſequitur Natt. conſ. 438. num. 39. li. 4. Barb. conſ. 3. col. 1. li. 3. Gramma. conſ. 100. num. 66. Soc. Sen. conſ. 4. nu. 13. vol. 3. Rui. conſ. 175. nu. 15. vol. 1. Gozad. conſ. 8. num. 53. Ber. conſ. 65. num. 6. vol. 1. Alba. conſ. 75. n. 6. Rol. a Vall. conſ. 1. num. 68. lib. 2. Ceſal. conſ. 173. num. 26. Soc. Iun. conſ. 65. num. 10. & conſ. 66. nu. 6. volu. 1. & conſ. 92. num. 2. vol. 2. Dec. conſ. 606. numer. 1. Et eſt
* magis* communis opinio, teſte Ant. Gabr. d. conclu. 2. de probat. num. 28. ſi dicti Principes non recognoſcant ſuperiores, Ale. conſ. 112. li. 7. Soc. conſ. 4. col. 2. in fin. lib. 3. Soc. Iun. conſ. 91. num. 3. vo. 2. Ruin. conſ. 31. num. 10. vol. 1. Hinc de conſuetudine dicta Princi
8 pum non recognoſcentium † ſuperiorem loco plenæ probationis habentur, Bald. conſ. 227. li. 3. & conſilio 420. eod. li. Menoch. conſ. 110. num. 26. Maſcard. de probat. d. concl. 1227. nu. 19.
9 Et magis creditur Principi, quam Notario, Gabr. d. concl. 2. de probat. nu. 11. Iacob. de ſanct. Georg. de feudis, §. an Princeps, num. 9.

Ampla, vt credatur litteris Papæ atteſtantibus reſi
10 gnationem beneficij † eſſe factam, vt procedat non ſolum ſi atteſtetur fuiſſe in ſuis manibus factam & ab eo receptam, ſed etiam ſi atteſtetur in manibus prædeceſſoris, & per ipſum receptā in his terminis reſoluit
* Rot.* in dicta Aquē. Canonicatus, vt tradit Creſcent. dict. deciſ. 115. lib. 1.

Nam aſſertioni Principis ſtatur, etiam ſi narret fa-
11 ctum ſui † prædeceſſoris, vt ſcriptum reliquit. Imol. in dict. Clement. literis col. pen. verſ. Idem per omnia, de probat. & ibi Card. q. 9. Alex. conſ. 15. nu. 2. lib. 5. Angel. conſ. 99. nu. 3. vol. 4. Rip. reſponſ. 1. num. 28. lib. 1.
* *communis opinio, vt per Gabriell. dict. concluſ. 2. de probat. nu. 17. Maſcard. dict. concluſ. 1227. nu. 48. dantes rationem, quia præſumitur de tali facto informatus, hac etiam ratione creditur † aſſertioni Principis
12 de facto ſui genitoris Roman. conſ. 350. nu. 18. Tiraquell. de vtroque retract. p. 1. Gloſ. 14. §. 2. nu. 49.

Limita non procedere, quoties Papa aſſerit renunciationem factam eſſe in manibus Commiſſarij, aut
13 Ordinarij, vel alterius, quia † tunc eius aſſertioni non ſtatur ita Bellam. deciſ. 253. vbi tenet, qđ ſi Papa narrat per procuratorem ad hoc legitime conſtitutum N. renunciaſſe præbendam in manibus Commiſſarij ipſius Papæ, & præbendam illam, ſic vacantem conſerat Meuio petatque ex dicta collatione Meuius, præbendam huiuſmodi, hoc non ſufficit inquit Bellam. & hanc deciſ. Rota in dicta Aquen. Canonicatus intellexit, quando Papa aſſerit renunciationem factam in manibus Commiſſarij, & ſic tertij, nam tunc non creditur, vt tradit Creſcent. dict. deciſ. 115. lib. 1. in manuſcr. & eſt ratio, quia Principi non creditur,
14 de facto † alieno, Calde. conſ. 2. de priuileg. Oldra. cōſ. 258. col. 2. Rot. deciſ. 2. de præben. in antiq. Bellam. deciſ. 190. Gemin. cōſ. 15. nu. 8. Aret. conſ. 23. 29. num. 9. Roman. conſ. 180. num. 3. Card. Pari. conſ. 13. nu. 23. volum. 4. Afflict. deciſ. 305. num. 15. Ruin. conſ. 127. num. 12. vol. 1. Card. conſ. 128. col. 2. & eſt communis opinio teſte Alex. conſ. 112. num. 2. lib. 7. de com
* muni* etiam atteſtatur Maſcard. dicta concluſ. 1227. nu. 54. Menoch. dict. conſ. 100. n. 18. cum ſequen. vbi reddit rationem.

Declara, vt dictis literis fides plenaria non adhibea
15 tur, ſed tātum † præſumptio inducitur, Lap. alleg. 7. Ma
* ſcard. dict. concluſ. 1227. num. 35. & eſt * communis opinio.

Limita ſecundo, ſi Summus Pontifex aſſerat renunciationem talis beneficij eſſe factam coram ſe, in eius
15 manibus per procuratorem, vt ſi probet huiuſmodi aſſertio renunciationem, non tamen probet illum fuiſſe verum procuratorem, & habuiſſe legitimum mandatum, ita Gregorius num. 14. verſ. poteſt ſecūdo reſpondit

ſponderi vbi ad hoc adducit Gloſ. Maſcard. ſequitur
dict.concluſ. 1227.num. 36.& nu.89.ad hoc citat Cra
uett.de antiq.temp.parte prima cap.3.num.9.Mando.
in addit.ad dict.alleg. L.ap.7. verſ.limita ſecundo;qui
bus addo Bellam,egregie hoc in ſpecie tenentem.d.
deciſ.253.in fin.& eſt communis* concluſio ita ſi Pri
17 ceps dicat priuaſſe aliquem †feudo propter demerita,
probantur per talem aſſertionem demerita,non tamē
probatur,quod priuatio fuerit facta cum debitis ſolē
18 nitatibus & citata parte,†prout fieri debet, Dec.conſ,
606.nu.7.vbi alios citat.

Circa ſecundum Caput Queritur,an credatur lite-
19 ris Epiſcopi,ſolo ſuo ſigillo ſigillatis ſine ſubſcriptio
ne teſtiū,ac tabellione,atteſtantib.reſignationē fuiſſe
factā in manib.ſuis,& per ipſum admiſſam,& collatio
nē per eum factā.Cū iſte caſus eſſet propoſitus in Ro
ta antiquo tempore fuit pro affirmatiua opinione*re
ſolutum,vt habetur deciſ.prima.de probatio. in non.
& deciſ.decimo ſexto.eodem titul.in antiquit.ſequu-
tus eſt Dec.poſt Abb.in cap.poſt ceſſionem num.31.
de prob.Maſcard.de probat.concluſ.988.n.10.Card.
ſanctæ Cruc.deciſ.77.in manuſcr.quia inquit Rot.de
ciſ.prima attenta generali conſuetudine Vrbis,quam
* 20 etiam ſeruat* palatium,ſigillū Epiſcopi†repetatur aut
henticum,& creditur ei in his,quæ ſpectant ad ſuum
21 officium,& inter ſubditos,†Bellam deciſ.86.Roman.
ſing.741.Archid.in cap.qualiter num.ſecundo.7.q.1.
Bald.conſil.319.num.2.lib.3.Ferrer.conſ.383.nu.25.
Gemin.col.57.col.3.Soccin.conſ.258.col.3.libro.2.
Franc.in cap.vt circa col.4.de elect.li.6.Io.Selu.de be
nef.in tertia parte princip.quæſtio.23.ſigillum enim
22 †Epiſcopi publicum eſt,Paul.de Caſtr.in l.ſi procura-
torem.ff.de procur.& faciunt,quæ ſcribit Innoc.c.1.
in fin.de fid.inſtrum.& in cap.quoniam contra de ꝓ
bat.ſed omnia & ſingula pręmiſſa ſpectant ad officiū
ſuum,& inter ſubditos ſuos extra iudicium per eum
expediuntur c.admonet de renunc.c.vno eod. tit.lib.
6.ergo &c.

23 Contraria†tamen opinio,quod non credatur litē-
ris Epiſcopi ſolo ſuo ſigillo ſigillatis ſine ſubſcriptio
ne teſtium,ac tabellionis,atteſtantibus reſignationem
factam in ſuis manibus,& per ipſum admiſſam,tenuit
Rot.bis in vna Burgen.coram Creſcentio deciſ.157.
lib.1.in manuſc.quam etiam opinionem videtur tene
re Felin.in dict.cap.poſt ceſſionem. nu. 1.in ſecunda
concluſione de probat.

24 Pro qua primo adducitur,quia ſicuti†non creditur
literis contra Apoſtolicum impetrantem, in quibus
Epiſcopus diceret,ſe primo contuliſſe beneficium,q̄
Papa,ſeu eius exequutor ꝓpter fraudes præſumptas,
* vt tenet ſtylus* Palatii,teſte Rot.dict.deciſ.1.num.2.
de probat.in cap.poſt ceſſionem col.6.de proba. poſt
num.15.Dec.num.35.Felin.num.8.Bellam.deciſ.321.
cum aliis multis,vt per Maſcard.de probat.concluſi.
* 988.num.13.& eſt* communis opinio, etiam ſi dicat
25 Epiſcopus præſentibus teſtibus,nam requiritur,† qđ
fuerint rogati,Card.Sanctę Crucis deciſ.77.in manu
ſcr.Ita neque prędictis literis,quia eadem ratio frau-
dis,vel ſaltem ſimilis viget,ne ſit in facultate ordinario
rum priuare omnes beneficiatos ſuæ diœceſis aſſeren
do eos in manibus ſuis reſignaſſe.

Secūdo quia regulariter creditur literis in his,quæ
concernūt præiudicium ſigillantis non autem in pre
26 iudicium tertii,contra quem † literas Epiſcopi etiam
ſigillatas non probare ſcribit Soccin.ſen.conſil. 258.
col.penultima lib.2.quod comprobatur ex eo , quod
27 dicitur de ſcriptura,& Epiſtola,vt ſi agnoſcatur pro-
bet contra ſcribentem,non autem pro ſcribente l.pu
blica.§.vlt.ff.de poſſ.cap.2.de fid.inſtrum,vbi Abb.n.
8.Dec.n.15.Ruin.conſ.121.nu.11.lib.4.Rip.in l. ad-
* monendi nu.153.ff.de iureiuran.& eſt* communis o
pinio teſte Maſcard.de probat.concluſ.626.vbi com
probat,ampliat,& limitat.

28 Hinc in præiudicialibus†non creditur ſigillo Iudi
cis,Rot.dec.16.de procur.in antiq.Thom.faſtol.dub.
65.vacante Archid.in cap.placuit.6.q.1. & Iudici nō
29 creditur†in præiudicium alterius c. quoniam contra
de probat.Dec.in dict.c.poſt ceſſionem num.33. Ita
30 non creditur†Cardinali legato aſſerenti aliquid ad ſe
ſpectare ex facultate ſibi conceſſa præter ea,quæ ſibi
* competunt de iure communi,vt fuit* reſolutū in vna
Salamantin.beneficii coram Capizuccho.24.Octo-
bris 1652.teſte Caputaq.deciſ.127.lib.1.in manuſcr.
quam opinionem videntur tenere Bal.Imol. & Felin.
& alij quos refert,& ſequitur Maſcard.de probat con
cluſ.269.num.15.Corn.conſ.155.in fin.volu.1.Card.
Pariſ.conſ.2.num.nono vol.2.Capell.Tholoſ.q.463.
31 Et quamuis Legati†de latere atteſtatio plenam proba
tionem faciat,Abb.Imol.& Felin.in c. quod ſuper de
fid.inſtrum.Felin.in cap.cum introire nu.12.de off.de
leg.Gondiſal.in tract.delegat.in 6.q.1.part.col.4.&
communiter alij.Idque receptum eſt de conſuetudi-
* ne* Gloſ.in Clem.literis in verb.reſeruans de probat.
Alex.conſ.106.num.13.lib.2.tamen id procedit in his
quæ veniunt de iure ordinario ex officio legationis;
Gemin.in c.1.col.penult.de probat.concluſ. 269.nu.
32 4.non autem†creditur Cardinali in his,quæ tertij præ
iudicium concernunt,Capel.Tholoſ.q.464.Card.Pa
riſ.conſil.136.num.31.vol.4.Crauett.conſ.104.num.
5.Alex.conſ.112.num.2.lib.7.vbi atteſtatur eſſe* com
munem Corn.conſi.155.in fin.li.prim.Dec.conſ.463
num.10.Curt.Iun.conſ.61.num.13.in fin.& ideo nō
33 creditur Cardinali aſſerenti†ſe delegatum,ſeu cauſam
ſibi cōmiſſam fuiſſe a Summo Pōtifice, Inn.in c.cum
olim.1.de priuile.de Butr. Imol.Fel.in d.ca.quod col.
2.in fin.Abb.in c.ꝓpterea col.2.de dilat.Capell.Tho
loſan.q.464.Maſcard.dict.concluſ.269.nu.20. Goza
din.conſi.41.num.5.Hæc autem recipiunt limitatio
nem,vt non procedant quando Cardinalis atteſtatur
aliquid cum Summus Pontifex eſt pręſens in loco illo
34 ad quem facile confugere quiſque poteſt, † quia tunc
non eſt præſumendum ipſum mentiri, & ab omnibus
receptum eſt,tunc credi Cardinali aſſerenti de com-
miſſione ſibi facta viuæ vocis oraculo a Summo Pon
tifice,vt ſcribunt Imol.in dict.cap.quod ſuper his , &
ibi Felin.col.3.de fid.inſtrument.Card. Alex. in cap.
nobiliſſimus diſtinct.98.Barbat.in tract.de præſtant.
Card.in ſecunda part.in prima quæſtione Iaſ.in repe
tit.l.admonendi.n.189.ff.de iure iuran.Idem Iaſ.cōſ.
145.col.2.li.4.Card.Pariſ.conſ.11.n.17.vol.vlt.& cōſ.
132.n.70.col.penu.vol.etiam 4.& ſm hanc opinionē
* iudicauit Rot.* in vna Roman.inter Canonicos,& Be
neficiatos S.Petri coram Contareno de menſe Octo
bris 1540.teſte Put.Deciſ.3.de prob.in manuſcr. &
deciſ. 2.n.4.lib.1.in impreſſ.

Quid dicendum in hac quæſtione,cum vltra aucto
35 ritates Doctorum,†deciſiones Rotæ inter ſe ſint con
traria?

Diſtinguendum erit pro concordia, prout diſtin-
xit Rota,concordando dictas deciſiones in una Bra
chinonē.de monte coram Achille die 12. Octobris
1554.teſte Caputaq.deciſ.103.li.2.in manuſc. Quod
aut Epiſcopus atteſtatur in ſuis litteris reſignationē
fuiſſe factam in manibus ſuis eo tempore,quo refert,
&

QVÆSTIO X.

QVæro an alius conſen-
ſus in reſignationibus
requiratur Reſpódeo
quádoque requiri. Et
non eſt omittendum
interdum in reſigna-
tionibus non ſolum re
quiri conſenſum reſi-
gnantis, prout late di-
ctum eſt ſupra, de con
ſenſu pſtando in Ro
mana Curia q.8.p to-
tam, & de conſenſu pręſtando coram Ordinarijs.q.9
nu.127.cum ſequent. Sed etiam quandoque alius con
1 ſenſus pro validitate reſignationis †requiritur, prout
* de ſtylo* ſeruari videmus tota die, & aliqua exempla
ſubijciam pro elucidatione materiæ.
Primum erit in reſignatione beneficiorum iuriſpa
2 tronatus in quibus requiritur vltra conſenſum† reſi-
nantis, & admiſſionem Papæ, conſenſus etiam patro-
ni, ſiue Laici, ſiue Clerici. Innoc. Abb. & alij in c.vl. de
renunc. Rocch. de Curt. tract. iuriſpat. verb. Honorifi
cum col.3. Crauet. conſ.153.nu.10. Pelegrin. dec.102.
lib.3. in manuſcr. Mandoſ. conſ.7.num.1. Couar. in c.
* 36. pract. q. num.9. & eſt communis opinio* omnium
3 * Doctorum, alioquin †nulla eſt reſignatio, vt fuit* re-
ſolutũ in Rot. die 15. Ianuarij corã Ptolomeo 1543.
teſte Put. deciſ. 412. & in vna Hiſpalen. 2. Decembris.
1538. vt late dixi lib.2.q.4. vbi rationes adduxi, & hic
4 conſenſus ante prouiſionem †præſtatur coram Nota-
rio, & teſtibus, cum narratiua, quod habens notitiã q
N. poſſeſſor talis beneficij iuriſpatronatus ipſius, vult
renunciare, in euentum quod reſignet, ipſe Patronus
præſentat M. tamquam habilem, & idoneum ad illud
obtinendum, & illis laudabiliter in diuinis inſeruiendi
ſupplicando Sanctiſſimo, ſi reſignatio fiat coram eo
in fauorem præſentati, vel loci ordinario, vt illi confe
rat, & eum inſtituat ad dictum beneficium &c. & ita
ſeruari de ſtylo audiui a peritiſſimis practicis.
5 Et hic conſenſus †poteſt præſtari ante prouiſionẽ,
Rot. deciſ.3. de rer. permut. benef. q.30. Lapus ibidem
in fi. in addit. Card. in Clement.1. in 5.q. de rer. pmut.
Lambert. in tract. de iure patr. lib.1.p.2.q.6.art.6. nu.
24. Hoſtienſ. in ſumm. de iurepatr. §. vlt. Dec. conſil.
* 172. in cauſa num.1. & 2. & *communiter alij Docto
res, vt per Mãdoſ. regul.32. Cancell de impetr. benef.
vacant. per obit. fam. Cat. q.17.nu.17.
Regulare enim eſt, vt conſenſus requiſitus in aliquo
6 actu poſſit interuenire †ex poſt facto l. ſi fundus. §.1. ff
de pignor. cap. conſuetudinis, & ibi Innoc. in princi-
pio Ant. de Butr. & Imol. de conſuet. Bart. in l. ſi autẽ
plures. ff. de aqua pluu. arcen. & in l. ſi quis mihi bona.
§. iuſſu col.2. Iaſ. late nu.4. ff. de acquir. hæred. Abb.
in c. cura paſtoralis in vlt. not. nu.2. de iur. pat. Soccin.
Sen. conſ.15.num.46. & 47. lib.1. Hinc conſenſus Epi
7 ſcopi in tranſlatione †iuriſpatronatus interuenire po-
teſt ex poſt facto, communis opinio, teſte Lamber. de
iur. patr. in 19. art. q.1. part.2. lib.1. num.5. Hinc conſẽ
8 ſus Epiſcopi in donatione iuriſpatronatus †interueni
re poteſt ex poſt facto, & fuit deciſum *in Rot. teſte.
* Mandoſ. dict. q.17.nu.9. & eſt communis* opinio, te
ſte Dec. conſ.536. in fi. num.5. Hinc etiam conſenſus
9 Cardinalis †requiſitus per regulam Cancellariæ in im
petratione beneficij vacantis per obitum ſui familia-
ris poteſt interuenire ante collationem, & poſt, vt cõ

* cludit Sarn. dict. regul. q.28. dicens ita ſeruari *de ſty
lo, de quo etiam atteſtatur Mandoſ. dict. q.17.nu.5. in
fin. vbi etiam nu.10. & 11. reſpondet contrarijs.
10 Hinc collatio †facta ſpreto patrono conualidatur
* per ſuperuenientem conſenſum, communis* opinio,
teſte Felin. in cap. cum Bertoldus nu.9. de iudic. & ita
* ſeruatur* de ſtylo. Et tunc patronus conſentit proui-
ſioni factę in perſonam reſignatarij tamquam habili
& idonei.
Secundum exemplum erit in reſignatione benefi
11 cii electiui, in qua habentes †ius eligendi debent con-
ſentire prouiſioni de illo beneficio faciendę per Pa-
pã in fauorẽ reſignatarij, Card. Zabarell. in Clement.
vnic. nu.18. de renunc. Innoc. in c.2. eod. tit. in 6. Abb.
quem refert, & ſequitur Boer. deciſ.2.num.15. cõmu
* nis* opinio, vt dixi lib.2.q.5.
12 Et hic conſenſus †non requiritur de neceſſitate p
ſtita in ipſa renunciatione, ſed ſufficit, quod ſequatur
Gemin. in c.1.nu.16. de rer. permut. li.6. vbi refert ita
* * fuiſſe* deciſum Bononiæ. & eſt* communis opinio, ſit
eo mõ, vt ſupra dictum eſt de beneficijs iuriſpatrona-
13 tus, & ſolet †extendi poſt expeditam ſupplicationem.
Et fuit facta reſignatio coram ordinario, habentes fa
cultatem eligendi, vel eligent, vel poſſunt conſentire
collationi faciendæ per ordinarium, & ita ſunt intelli
genda ea, quæ ſupra explicaui in hac materia li.2.q. an
te dicta.
Tertium exemplum eſt in reſignatione faciẽda co
14 ram Papa in fauorem† de beneficiis, quę ſunt ad deno
minationem Cardinalis, namque in his cõſenſum re
* quiri, vidi in* praxi ſeruari, q †apponitur in calce ſup
15 plicationis, in qua ſubſcribit ille Cardinalis, & in ſup-
plicatione ſolet apponi per R.P.D. Datarium de con
ſenſu Cardinalis, vt patet ex his, quæ ſcribit Put. deciſ.
16 269. & 302. lib.3. †quæ verba faciunt gratiam cõditio
nalem ad not. in cap. ſi pro te de reſcr. in 6. Put. dict. de
ci.269.num.2. vbi refert ex hoc fuiſſe* deciſum in vna
Aſtoricen. Canonicatus. 22. Aprilis 1546. quod ſi Car
dinalis erat mortuus tempore prouiſionis gratia ab-
17 ſque illo †conſenſu eſſet nulla, quod procedit etiam
ſi dicatur quatenus conſenſus Cardinalis requiratur,
18 nam nihilominus †hæc verba ſtant conditionaliter, vt
* fuit* reſolutum 4. Octobris 1549. & in vna Aſtoricẽ.
Canonicatus 2. Maij 1550. teſte Put. dict. deciſ. 302.
lib.3. Et hic conſenſus debet expreſſe præſtari, vt eſt*
communis opinio, & fuit pluries* reſolutum per Rot.
19 nam quoties pro validitate reſignationis requirit con
ſenſus, ſemper intelligitur de expreſſo, & non poteſt
* in tacito verificari, vt fuit* ſentẽtiatum in Rot. in vna
Caurien. ſcholaſtriæ, & præbendæ coram Ant. Aug.
15. Ianuarii 1553. teſte Caputaq. dec.208. lib.1. in ma
20 nuſcr. & quamuis †expreſſum dicatur pluribus modis,
* Bart. in l.1.num.7. ff. de vulgar. & pupill. & ibi* omnes
idem Bart. in l. prætor ait in princ. ff. de ope. nou. nũc.
Card. Pariſ. conſ.33.nu.21.vol.4. Dec. conſ.389. colu.
21 vlt. Conſenſus tamen †tribus modis dicitur expreſſus.
Primo quando verbis exprimitur, Gloſ.2. in l. etiã
ff. de auctorit. tutor.
Secundo modo, quando non exprimitur, ſed per
22 ſigna exteriora †demoſtratur, Gloſ. in l. ſi pater natu-
ralis. ff. de adopt.
23 Tertio modo, quando †ex generalitate verborum,
comprehenditur, Bart. in dict. l. ſi prætor ait. ff. de ope
ris nou. nunc. Soccin. conſil.1122.num.8.vol.1. In ca-
ſu vero noſtro requiritur primo modo, vt ſit expreſ-
ſus verbis, nam conſentit Cardinalis, vel apponendo,
manum in ſupplicatione, vt dixi, quod habet vim
conſenſus

& admittit,& tunc vera eſt prior ſententia,vt eius lit-
teris credatur atteſtantibus de his, quæ coram ipſo
facta ſunt,vt late comprobat Maſcard.de probat.dic.
concluſ.488.nu.1.dicens num.4.hanc opinionem eſ-
ſe veriorem.
36 Hinc†creditur Epiſcopo denuncianti ſubditũ ſuũ
fuiſſe excommunicatum.Bertach.in tract.de Epiſcop.
in octaua par.tit.3.q.16.Hinc creditur litteris Epi-
37 ſcopi atteſtantibus†de Sacerdotio Clerici, Bal.in l.ſi
qua.col.4.C.de epiſc.& cler.Rom.ſing.741.
38 Ita creditur†litteris Epiſcopi atteſtantibus de præ
ſentatione,& inſtitutione.Gem.conſ.57.col.3. & per
39 illas†probatur pręſentatio.Bellam.deciſ. 211. & 311.
Cald.conſ.2.de fid.inſtru. Spectat enim hoc ad eius
* officium,vnde debet illi plene credi, iuxta communẽ
opinionem.Eo magis, quia hoc caſu ceſſat omnis
fraus.Ita etiam ſi admittit,& confert,Milu.in repert.
in verb.litteris Epiſcopi,cuius ſigillo.Creſcent.dict.
40 deciſ.157.Ita etiam ſi in litteris ordinarij narratur†
reſignationem factam fuiſſe in manibus ſuis, & colla
tionem ab eo vnico contextu, tunc creditur dictis
litteris etiam ſine tabellione,& teſtibus,vt fuit reſolu
* tum in vna* Toletana de Alpedrata coram Thoma de
Tanis die 24.Nouembris 1542.teſte Put.deciſ. 384.
li.1.& in alia Camaricen.Canonicatus, & Præben.8.
Iunij 1555.coram Capizuccho,teſte Caputaq. deciſ.
87.p.3.vbi nu.5.refert idem fuiſſe deciſum 25.eiuſdẽ
menſis & anni.

Aut vero Epiſcopus atteſtatur beneficium tale va-
care per renunciationem, nec dicit coram quo fuit
facta, vel ſi dicat fuiſſe factam in manibus ſuis, non
tamen dicit hodie,vel eo tempore, & his caſibus ve-
ra eſt communis,& poſterior ſententia, vt eius litte-
ris non credatur.Et hoc propter fraudis ſuſpicionẽ
& ſic militat eadem ratio,quæ militat vt non ei cre-
di debeat contra Apoſtolicum impetrantem,vt ſupra
dixi,& eſt regulare,vt quando contra Epiſcopum eſt
41 †pręſumptio fraudis, tunc eius litteris non credatur,
Abb.in d.c.poſt ceſſionem poſt n.15. Soc.Sen.conſ.
258.col.3.li.2.Bellam.dec.321.Maſcar.de prob.d.cõ
42 clu.988 n.13.Ita & ẽt non creditur†litteris Epiſcopi,
qñ literæ ſunt puræ teſtimoniales ſuper facto de præ-
terito,puta quia ad petitionem partis ſcribit talẽ ex-
cõicaſſe,vel ordinaſſe,vel beneficium contuliſſe, Cal-
de.d.c.poſt ceſſionem col.5.circa prin.& col. 6.de p
ba.quod declarat Maſcar.d.concl.988.n.21.& 22.Li
mit.niſi cum narratiua ordinarij concurrat præſum-
ptio reſignationis,Imol.in d.Cle.litteris, col.vlt.in fi.
* de probat.fuit * reſolutum in vna Camaricen. teſte
Caputaq.deciſ.87.p.3.

Secundo quæritur, an credatur litteris Epiſcopi
43 atteſtantibus reſignationem factam†in manibus ſuis,
ſi appareant ſigillatæ ſigillo authentico,& ſubſcriptę
* manibus teſtium?communis* opinio eſt affirmatiua
plene credi,quam opinionem tenet Innoc.in ca.1.in
prima oppoſ.de fid.inſtru.Fel.in c.poſt ceſſionem.n.
3.ſub fi.de prob.& ibi Dec.n.49.Put.dec.400.n.4. li.
1.Cald.Ant.Imol.Abb.Dec.n.22.in d.c.& eſt* cõmu
nis opinio,vt patet ex adductis per Maſcar.de prob.
concl.627.n.1.vbi n.2. Ampliat id procedere non ſo-
lum in leuibus,ſed etiam in arduis,& alia in d.conclu.
deducit ad propoſitum.

Declara,vt ſi ordinarius in his litteris ſigillatis cum
44 teſtibus dicat reſignationem per procuratorem habẽ
tem†mandatum vt debeat de mandato conſtare, ita
Put.d.deciſ.400.n.4.li.1.qui in principio refert in vna
* *Salamant.de Villoria 15.Decembris 1542. fuiſſe re-
45 ſolutum,quod†noua prouiſio in qua narrabatur reſi
gnatio in manibus ordinarij,non probat reſignationẽ
eſſe ſubreptitiam,nec poſſe N. in fauorem cuius erat
conceſſa noua prouiſio per clauſulas generales,ſiue a
lio quouis modo impetrare beneficium vacans p obi
46 tum eiuſdem,qui narrabat ſe reſignaſſe, nam vitiata†
gratia principali,omnes aliæ clauſulæ acceſſoriæ cor-
ruunt,Abb.in c.Sedes Apoſtolica.col.2.& c. ſuper li-
teris.de reſcript. & fuit reſponſum litteras ordinarij
ſubſcriptas per teſtes, in quibus narrabatur reſigna-
tionem per procuratorem, quia non conſtabat de
mandato.

Ex his etiam colligitur quomodo probetur, ali-
47 quem renunciaſſe beneficium,nam primo hoc† pro-
* batur per literas Papæ,vt ſupra ex communi* opinio-
ne de ſtylo obſeruata dictum eſt.
48 Secundo probabitur †per libros notariorum Ca-
merę,& Cancellariæ,in quibus eſt extenſus conſen-
ſus formalis reſignantis,nam libris officialium in his,
49 quæ ſpectant ad eorum†officium plene creditur,Bar
tol.in leg.quædam.§.numularios.ff. de eden. in fin.&
ibi Paul. Caſtrenſ.in princip. Soccin. Senior. conſi-
lio centeſimoquinto.numero ſecundo.volum. ſecun
do.Grauett.de antiquitat.tempor.in part.prima. ſect.
quarta. limitatur numero ſeptuageſimo ſecundo.&
ſeptuageſimotertio.Ripa.in l.admonendi. numero.
139.ff.de iureiurand. Menoch. de arbitr. in dict. caſ.
* 91.numero tertio.& ita*communiter obſeruari atte
ſtatur Angel.in dict.§.numularios. & Curt. in dicta.
leg.admonendi. numero centeſimo quinquageſimo
tertio atteſtatur de communi,Alexand.conſilio 136.
libro ſecundo.Federic. de Sen. conſilio. 119. in fin.
Cald.conſilio.400.libro quinto.Roman.conſil. 319.
Roland.a Vall. conſilio nonageſimoſecundo.nume-
50 ro duodecimo.volum 3.& ſemper†in dubio præſumi
tur pro Notarijs,capitul.ad Audientiam de pręſcript.
vbi Abba.numero ſexto.& alij omnes Alexand.conſi
lio.trigeſimotertio.colum.ſecunda.libro tertio.Boer.
deciſ.116.numero quarto.Capic.deciſ.ſeptuageſimo
primo.numero ſeptimo. Ancharan.conſilio.178.nu-
mero ſexto.Ruin.conſilio.159.numero decimo ſex-
to.libro ſecundo.Dec.conſilio.451.numero quarto.
late Alciat.tractatu.præſumpt.regul. 3.præſumptio.
51 decimaſexta.nam nemo †quantumuis idoneus poteſt
æquiparari Notario,Abba.per illum textu.in capitu.
quoniam contra.numero tertio.& ibi Dec. numero,
decimo.de probatio.Idem Dec.conſilio.cẽteſimo vi
geſimo.in principio.Capra conſilio ſeptuageſimo ſe
52 ptimo.& ideo magis † creditur Notario quam litteris
ordinarij,Speculator de inſtrumen. edit.§. reſtat.nu-
mero decimooctauo.Ioann.Andr.in capitul.poſt ceſ
ſionem.de probat.Bald.in l.ſi quis decurio.C. de falſ.
53 & magis†Notario,quam nuncio,Abba. Imol. Franc.
& Dec.numero decimotertio.in capitul. cum parati,
de appellat.Angel.in 1.§.1.ff.quemadmod. teſtamen.
aper.

Tertio probatur per literas ordinarij eo modo, vt
ſupra declaratum eſt.
54 Quarto probatur † per inſtrumentum Notarij
confectum ſuper reſignatione facta coram Epiſco-
po ex ratione,quę colligitur ex Doctoribus ſupra al-
legatis,& ſic quoties conſtat de conſenſu reſignan-
tis per Notarium rogatum.Put.deciſ.trigeſima octo-
geſima quarta.lib. 1.
55 Quinto teſtes†deponentes aliquem renunciaſſe

facere

ſacere aliqualem probationem, Bald. in cap. ſecundo. numero tertio. de reſtitutio. ſpoliat. Iaſ. in l. cum proponas, numero quarto. C. de pact. vbi dicit ita reſpondiſſe in facto, & in leg. prima. in prima. nota. C. de boni. poſſeſſ. contra tabula. Caſſador. deciſ. octauo. numero quarto. de reſtitut. ſpoliat. Franc. Niconit. in capitul. quoniam contra. numero centeſimo trigeſimo ſecundo. de probat. Ferret. conſilio 283. numero. 25. Dec. in l. nihil tam naturale. numero duodecimo. ff. de regul. iur. Gig. de penſ. quæſtio. 45. Rot. deciſ. 8. de probat. in antiq. Maſcard. de probat. concluſ. 1272. vbi alios citat.

Et hac ſumpta occaſione eſt ſciendum, renuncia-
56 tionem beneficij non præſumi, quia quod forte multis laboribus, & expenſis quæſitum eſt, non præſumitur quis renunciare, Abba. in capitul. ſuper hoc. per illum text. & ibi omnes Doctores de renunc. numero duodecimo. & Imol. numero etiam 12. Ioann. Andr. columna quinta. Cardin. Pariſienſ. conſilio 10. numero. 64. volum. 1. Maſcard. de probat. concluſ. 1272. nu-
* mero 12. & eſt * communiter à Doctoribus traditum
57 in omni materia renunciationem non præſumi, Doc. in l. poſtquam liti. numero 16. C. de pact. & conſilio. 352. numero octauo. Crauett. conſilio 257. numero 4. & conſilio 242. numero 6. & conſil. 290. numer. 6. Natt. conſil. 78. in fin. lib. 1. Cardin. Pariſienſ. conſilio 49. numero 39. volum. 3. cum alijs, vt per Tiraquel. in l. ſi vnquam. in præfat. numero 128. & 129. C. de reuocand. donat.

58 Et qui eam allegat, debet illam probare, vt * eſt
* communis, & recepta omnium Doctorum ſententia, vt patet late ex adductis per Maſcard. de probat. concluſ. 1263. num. 1. & 2. cum ſequen.

FLAMINII PARISII I. C. CONSENTINI DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM.

LIBER NONVS.

De Reſignatione quæ fit per procuratores in Curia, & extra.

Hic Liber Nonus continet Triginta duas quæſtiones.

1 *Qui poſſunt conſtituere procuratores ad reſignandum beneficia.*

2 *Quæ beneficia poſſunt per procuratorem reſignari.*

3 *Qui poſſunt conſtitui procuratores ad reſignandum, & quid de laico.*

4 *An religioſus poſſit conſtitui procurator ad reſignandum.*

5 *An poſſit fieri reſignatio per procuratorem coram Ordinarijs.*

6 *Quomodo conſtituantur procuratores ad reſignandum.*

7 *Quæ requirantur in mandato dato ad reſignandum, & ponuntur formulæ mandati, &c.*

8 *An habita notitia mandati procuratoris ad reſignandum, poſſit procurator reſignare, antequam illud in manibus habuerit.*

9 *An poſſit dari mandatum ad reſignandum in fauorem talis, & non aliter, nec alio modo.*

10 *An poſſit conſtitui procurator ad acceptandum beneficium illudq́; reſignandum.*

11 *An Notarius poſſit ſe rogare de mandato procuræ in perſonam ſuam ad reſignandum.*

12 *An præſens in Curia poſſit conſtituere procuratorem ad reſignandum.*

13 *Habens mandatum ad reſignandum, per quantum tempus poſſit præſtare conſenſum.*

14 *Beneficium reſignatum per procuratorem vbi dicatur vacare, vbi confectum eſt mandatum, vel facta renunciatio.*

15 *Reſignatio facta per procuratorem, an trahatur ad diem confecti mandati, vt tunc dicatur amiſſum beneficium.*

16 *An reſignatio facta per procuratorem ſit eiuſdem potentiæ, ſicut reſignatio facta per ſe.*

17 *An poſſit conſtitui procurator ad reſignandum beneficium aliquo modo & forma, & an illam conditionem habeat procurator ſeruare, & plene agitur de procuratore conſtituto ad renunciandum in fauorem, reſeruatis fructibus, denominatione, reſeruata penſione, ſub certis conditionibus modo & forma ei bene viſa, & ad renunciandum in fauorem perſonæ nominandæ per ipſum procuratorem, & hoc caſu an poſſit ſe ipſum nominare, & cum reſeruatione regreſſus, & coadiutoriæ, ac ſimpliciter: & plures caſus deciduntur, vt ſit nulla renunciatio non ſeruata forma.*

18 *An procurator conſtitutus ad reſignandum in fauorem Petri, poſſit ad inſtantiam eiuſdem cogi exhibere huiuſmodi mandatum.*

19 *An procurator datus ad concordandum de beneficio cum quibuſcumque conditionibus poſſit reſignare ſtante hac facultate.*

20 *An procurator conſtitutus ad renunciandum beneficium ſuper quo ipſe habebat regreſſum per deceſſum, vel ceſſum etiam in fauorem conſentiendo reſignationi ſibi præiudicet.*

21 *An procurator reſignans in fauorem inhabilis vacet beneficium & poſſit impetrari.*

22 *An renunciatio præſumatur facta præcedente legitimo mandato.*

23 *Datis duobus mandatis eiſdem anno menſe die & loco & teſtibus, quorum vnum ſit ad renunciandũ ſimpliciter, aliud ad reſignandum in fauorem, quod cenſeatur validum.*

24 *An ceſſet mandatum datum ad reſignandum morte reſignantis, & plene agitur de conſenſu qui præſtatur poſt obitum reſignantis iuxta Alexandrinam.*

15 in l.furioſum,C.qui teſt.fac.poſſ.nam † æquiparantur mortuis,Bal.in l.humanitatis.C.de impub.& alijs ſub ſtit.l.Fulcinius.§.adeo,ff.ex quib.cauſ. in poſſ. eatur.
16 & † ignorantibus,Alex.in l.1.§.adipiſcimur.num.8.ff.
17 de acq.poſſ.ac † abſentibus Ang.in l.item.§.cum filio,
18 num.2.ff.de iniur. ac dormientibus,& ob id † non poſ
19 ſunt neque per ſe reſignare,vt dixi lib.3.q.8.neq; † per-
* mutare,Bellam.dec.501.& eſt cõmunis * opinio,nec
21 † conferre,Ferrett.conſ.202.num.7.nec adire hæredi
21 tatem,D.meus Card.Pariſ.conſ.99.num.1.vol.2.nec †
donare Corn.conſ.219.lib.3.
22 Secundo limita in omnibus his qui † non poſſunt p ſe prout ſunt minores,& ſimiles pſonæ,Card.S.Cru. deciſ.73.in manuſ.nam hæ perſonæ neq; poterunt p procuratorem ex argumento a maiori quod validiſſi
* mũ eſſe in iure omnes * doctores ſcribunt: Limita ter tio in his pſonis, q̃ nõ poſſunt pcuratores cõſtituere arg.not.in c.intelleximus de Iud.vbi Abb.Dec.&alij.

SVMMARIVM.

1 *Omnia beneficia poſſunt per procuratorem renũciari.*
2 *Papatus,Cardinalatus,Patriarchatus,Epiſcopatus, poteſt per procuratorem renunciari.*
3 *Loquutio generalis nihil relinquit intactum.*
4 *Non poteſt conſtitui procurator ad reſignandum beneficium nondum habitum.*

QVAESTIO II.

SEcundo quæro,quę beneficia poſſunt p procuratorem renunciari? hæc qõ dependet a præcedenti ideo concludẽdũ
* eſt * cõem eſſe opinionem omnia bene
1 ficia † poſſe per procuratorem renũciari,etiam maxima,namq; poteſt renunciari etiam Pon
2 tificatus † maximus d.Clem.vnica vbi Boniſ.de Vitall. hoc not.num.7.& eſt tex.in c.1.eod.tit.in 6.vbi doc.
* * cõiter vt euenit Greg.XII.Card.Iacobac.in trac.de Conc.lib.9.art.11.num.1. poteſt etiam renunciari p procuratorem Cardinalatus,vt euenit tempore S.D. N.Sixti V.an. 4. Tertio infertur poſſe renunciari per procuratorem Patriarchatus,Archiepiſcopatus,Epiſcopatus,vt dicitur in d.Clem.vnica,ibi: *Pontificali, &c.* Quarto infertur poſſe renunciari per procuratorem omnem dignitatẽ Eccleſiaſticam , vt patet in d. Clem.vnica,ibi: *aut alij cuilibet dignitati,&c.* q̃ verba ſatis comprehendunt dignitatem Eccleſiaſticam etiam curatam,& quãtum vis priuilegiatam iuxta ea, quæ ſcribit Crauet.conſ.294.num.2.& conſ.308.col. 4.5.6.loquutio enim generalis nihil reliquit intactũ,
3 Bal.conſ.205.lib.1.Crau.conſ.133.num.5.Quinto infertur idem eſſe in omnibus beneficijs ſimplicibus, & curatis vt ex ead.clem.vnica,ibi, *vel beneficijs*,colligitur,quæ verba ſecundum Boniſ. de Vitall. ibi nu. 8.large ſumuntur vt omnia beneficia Eccleſiaſtica cuiuſcunq; qualitatis,& generis cõprehendantur,c.tua
* * de verb.ſignif.& hoc eſt * clarũ cũ * tota die practicet
4 non tñ põt cõſtitui procurator † ad renũciandũ beneficiũ nõ dũ habitũ.Bellam.de perm.beneſ.par.8. q.2.
* nu.10.& eſt * cõis opinio omn.doct.vt dixi li.2.q.22.

SVMMARIVM.

1 *Omnes poſſunt conſtitui procuratores ad reſignandũ.*
2 *Cardinalis poteſt conſtitui procurator ad reſignandũ*
3 *An Laicus poſſit conſtitui procurator ad reſignandũ beneficium,& num.12.*
4 *Beneficium debet acceptari per perſonam Eccleſiaſticam,contra num.19.*
5 *Laicus non poteſt tractare negocia Eccleſiaſtica etiã miniſterialiter contra num.20.*
6 *Laici non poſſunt iudicare de rebus Eccleſiaſticis.*
7 *Laici non poſſunt eſſe arbitri in cauſis Eccleſiaſticis.*
8 *Laici non poſſunt ſtatuere de rebus Eccleſiaſticis.*
9 *Laici non poſſunt intereſſe electioni prælati.*
10 *Laici non poſſunt conferre beneficia.*
11 *Laici non poſſunt eſſe collectores Decimæ Papalis.*
13 *Laici poſſunt conſtitui procuratores ad permutanda beneficia.*
14 *Ad nudum miniſterium laicus in ſpiritualibus poteſt conſtitui procurator.*
15 *Laicus poteſt eſſe exequutor teſtamenti ad pias cãs.*
16 *Laicus poteſt in miſſa ſeruire.*
17 *Laicus poteſt habere officium pulſandæ campanæ.*
18 *Laicus poteſt eſſe Nuncius Epiſcopi.*
21 *Plures poſſunt conſtitui ad renunciandum beneficiũ.*
22 *Duo procuratores inſolidum cõſtituti,quiſque poteſt renunciare abſque alio beneficium.*
23 *Quoties in mandato fuit promiſſum habere ratũ quicquid ab omnibus,vel vno procuratorum fuerit factum,tunc videntur conſtituti in ſolidum.*
24 *Duo procuratores conſtituti cum libera,nõ cenſentur conſtituti inſolidum.*
25 *Duobus procuratoribus conſtitutis ad reſignandum cum libera,ſi reſignatio fiat cum conſenſu vnius eſt inualida.*
26 *Conſtitutis pluribus procuratoribus ſimul requiritur conſenſus omnium.*
27 *Conſtitutis pluribus procuratoribus poteſt vnus poſt alium conſentire.*
28 *Facultas data duobus procuratoribus ſimul reſpicit conſtituentem.*
29 *Conſentiente vno procuratore reſignationi viuente reſignante,poteſt alter conſentire poſt mortem.*
30 *Vnus procurator poteſt conſtitui a duobus volẽtibus permutare.*
31 *Reſignatio in fauorem ſapit ſpeciem permutationis.*
32 *Conſenſus reſignatarij requiritur in reſignatione conditionali.*

QVAESTIO III.

TErtio quęro,qui poſſunt eſſe p curatores ad reſignandũ? Re
* gula cõmuniter ab omnibus
1 recepta eſt,† omnes poſſe eſſe procuratores, vt latę habeť in tit.ff.& C.de procur. Amplia, vt ẽt Cardinalis poſſit eſſe p
2 curator † ad cõſentiendum reſignationi, Capur.deciſ. 209.
* in princ.par.1.& ita * communiter ſeruatur de ſtylo .
Sed iuxta hoc quæritur , an laicus poſſit conſtitui
3 procurator ad reſignandum † beneficium eccleſiaſticum? Quod non poſſit conſtitui tenet Boniſ. de Vitall.in d.clem.vnic.num.41.de renunc.
4 Primo mouetur,† quia quiſque debet acceptare beneficium per perſonam eccleſiaſticam.c.accedens,de præb.ergo,& reſignare.
Scd̃o cõ pbať ex doctrina Abb.in c.decernimus de
5 iud.laicos ẽt miniſterialiter † phiberi tractare negotia
6 eccleſiaſtica,nã cãæ eccľaſticę nõ poſsũt † p laicos tractari,d.c.decernim',de iud.c.cũ oli,de arbitris.c.tua

DE vbi Glo.

vbi Gloſ.de reb.eccleſiaſt.vt late concludit Card. cõ
* ſil.12. incip.ad primum,in prin.&*communiter Do
7 ctores ſequuntur,neque † eſſe in his cauſis arbitr.cap.
8 cum contingit,de arbitr.neque poſſunt † ſtatuere de
rebus eccleſiaſticis.c.bene quidẽ diſt.46.c.vlt,de reb.
9 eccleſ.non alien.& non poſſunt intereſſe electioni † p̃
10 lati.c.Meſſanas de elect.minus † conſerre.c.propterea,
11 de iure patron.c.laicis.16.quæſt.7.neque eſſe † colle-
ctores decimæ Papalis Archid.in c.in noua, in princ.
16.q.7.Rom.conſ.166.neque ſub collectores. Dec.
d.c.decernimus num.192.vbi dat rationem,& dedu-
cit ſimilia.

12 His tamen † non obſtantibus contraria opinio eſt
verior,quod etiam laicus poſſit conſtitui procurator
ad reſignandum beneficia eccleſ.Gloſ.in d.clem. vni
ca,verb.procuratorem,de renunciat.& ibi illam ſequi
tur Paul. teſte Boniſ.loc. cit. Card. Zabarel.num.12.
Butr.in c.cum olim.nu.13.de reſcrip.Rebuff.in trac.
nominat.q.14.num.161.verſ.contrarium,Rot.deciſ.
8.num.5.de procur.in antiq.Bellam. de permut. be-
neſ.p.8.q.3.num.1.cum ſeq.& hac eſſe communẽ opi
nionem atteſtatur Gambar. in c.1.num.123.in fi. de
rer.permut.in 6.

13 Ita etiam ad † permutanda beneficia poſſunt laici
conſtitui procuratores,Rot.deciſ.8.num.5.de procu
rat.in antiq.Gambar.loc.cit.num.123.Ratio, quia in
reſignatione beneficij laicus procurator ſe habet, vt
nudus miniſter,ac vt pica declarando mentem conſti
14 tuentis vnde etiam in ſpiritualibus † poterit conſtitui.
c.1.vbi Doctores de procur.in 6.namque quoties vbi
non quæſtio iuris, ſed quæſtio tantum facti contro-
uertitur de cauſis ſpiritualibus,ſeu eccleſiaſticis,tunc
laicus cognoſcit, ac quando mandatur nudum mini-
ſterium Cald.conſil.15.de iud.Paul.de Caſt. in l.om-
ni nouatione.C.de ſacroſanc.eccleſ.Alex. conſ.9.lib.
* 4.Federic.de Sen.conſ.245.&*communiter Doct.vt
per Dec.in alleg.c.decernimus,nu.188.de iud. Hinc
15 laicus poteſt † eſſe executor teſtamenti ad pias cauſas.
Bal.d.c.decernimus.col.4.Dec.num.218.

16 Hinc laicus poteſt † in miſſa ſeruire,Ioan.And.in c.
17 vt quiſque de vit.& honeſt.cleric.& poteſt habere † of
18 ficium pulſandi campanas,& poteſt eſſe † nuntius Epi
ſcopi Bald.d.c.decernimus.col.5. & poteſt conſtitui
procurator ad inſinuandum.Rebuff. de nominan. q.
14.num.161.

Non obſtant contraria, ad primum reſpondetur,
19 quod immo laicus poteſt † conſtitui ad acceptandum
beneficium Cald.conſ.1.de præb.Io.And.in ca. acce
dens,eo.tit.communis* opinio teſte Dec.d.c.decerni
mus,num.6.Red.d.q.14.num.162.

Ad ſecundum reſpondetur doctrinã Abbatis non
20 eſſe veram,cum laicus poſſit miniſterialiter † tractare
negocia eccleſiaſtica,vt tradit Dec. d.c. decernimus,
num.6.ad quod facit tex.in c.1.de procur.lib.6.

Ad tertium reſpondetur procedere in diuerſo ca-
ſu quo arcetur a ſpiritualibus:nos vero quando nudũ
miniſterium.

* Et hanc opinionem vidi ſeruari in* praxi,vt con-
ſtituantur laici procuratores ad reſignandum benefi
cia Eccleſiaſtica,tutius tamen eſſet,vt conſtituerẽtur
clerici,vt dicit Gloſ.in dict.Clement.vnica.verb.pro-
curatorem,in fi.de renunc.

Ampliа,vt poſſint conſtitui nõ ſolum vnus procu-
rator ad reſignandum vnum beneficium,ſed etiã duo
21 * vel tres aut plures, † vt communiter* videntur conclu
dere Doctores in d.Clem.vnica,poſt Glo.in verb. p
curatorem,de renunc.Put.deciſ.98.lib. 3. & habetur
in lib.diuerſ.deciſ.139.Sarnen.deciſ.144.lib. 2. Idem
Sarn.deciſ.145.lib.1.Ptolom.deciſ.104. Cott. deciſ.
* 16.&*communiter Doctores:nam ratio quę militat,
vt poſſit conſtitui vnus, militat vt poſſint conſtitui
duo,vel plures,vnde idem ius ſtatuendum.

22 Et hi procuratores ad renunciandum aliquando, †
conſtituuntur inſolidum,& tunc quiſque ipſorũ po-
teſt renunciare,Innoc.in c.noſtra,de procurat. Ioſ.
And.in cap.ſi duo,de procur.libr.6.Rot.deciſ. 16.de
* procur.in antiq.&*communiter Doctor.hoc abſque
difficultate admittunt,etiam ſi non fuerit dictũ,Cõ-
ſtituto N.& N.& quemlibet ipſorum inſolidũ, Rot.
deciſ.7.de procur.in antiq.per Biſignet.Rot.deciſ.13.
de procur.in antiq. poteſt vnus reſignare abſque alio
23 ſi fuit appoſita clauſula,promittens habere † ratum,&
gratum quicquid ab eis, ſeu altero ipſorum factum
* geſtum ue fuerit,ita reſolutum* in vna Ciuitaten. die
3.Ianuarij 1548.coram Put.teſte eod.deciſ.98. lib.3.
nam Garzias cõſtituit duos procuratores ad reſignã
dum in fauorem N.abſque clauſula inſolidum,ſed cũ
dicta clauſula,promittens,euenit,quod vnus reſigna-
uit,quærebatur de validitate,fuit reſolutum affirma-
tiue pro validitate,nam illa clauſula,promittens ſe ha
bere ratum,&c.operatur,ac ſi inſolidum,&cæt.quic-
quid in contrarium voluerit Iaſ.in l.1.nu. 12. de off.
proc Cæſar.

24 Sed dubium oritur,an duo procuratores † conſtitu
ti cum libera cenſeantur conſtituti inſolidum? vera
concluſio eſt negatiua,Aret.conſ.66.col.5.Dec.con
ſil.298.num.19. & ſecundum hanc opinionem iudi-
* cauit* Rot.coram Thom.de Tanis,teſte Sarn.deciſ.
29.lib.3.in manuſcrip.

Ideo die vigeſimo Iunij coram Proſpero ſanct.
Cruc.in vna Abulen.Canonicatus fuit reſolutum,qđ
25 conſtitutis duobus procuratoribus † cum libera ad
reſignandum conſenſus præſtitus per vnum ſit inua-
lidus,nam ambo debebant conſentire, cum huiuſmo
di facultas non operetur,vt ſint inſolidum dati, vt ha
betur in deciſ.139.lib.diuerſ.manuſ.ſi autem vltra hu
iuſmodi facultatem cum libera adſit clauſula habere
tantum,quicquid ab eis,& ſingulis, &c.tunc validus
eſſet conſenſus per vnum præſtitus,vt dicta die in cau
* ſa Abulen.fuit dictum,*& eſt expreſſa deciſ. Put.93.
lib.3.& 61.tit.de prob.

Aliquando autem conſtituuntur procuratores ad
reſignandum ſimul, & non inſolidum, & tunc non
26 ſufficit conſenſus vnius,ſed requiritur † cõſenſus om
niũ ad hoc,vt ſit valida reſignatio,Sarnen.deciſ.144.
lib.2.alias lib.1.& deciſ.ſequen.& hoc* communiter
ab omnibus Doctoribus eſt receptum abſque con-
tradictione.

Verum dubitatur, an debeat vterque,ſi ſunt duo,
27 † vel omnes, ſi ſunt tres, vel plures conſentire eiſ-
dem tempore, & actu, vel ſufficiat, quod vnus poſt
alium conſentiat? Et quidem vera eſt opinio, vt v-
* nus poſſit poſt alium conſentire, ita reſolutum * in
Rota in vna Barchinonen.de menſe Maij, 1530.teſte
Sarnen.deciſ.144.libro primo, alias libro ſecundo.
deciſ.143.quia illa verba,conſtituo duos procurato-
28 res ſimul,& non inſolidum, recipiunt † conſtitutio-
nem,non autem extenſionem conſenſus facit deciſ.
107.in nou.

Sed maius dubium oritur,ſi vnus ex dictis procu-
ratoribus datis ſimul,& non inſolidum conſentit, &
29 poſtea † moritur principalis,ſcilicet reſignans,dubita-
tur an alter poſſit conſentire poſt mortem dicti prin
* cipalis reſignantis? poſſe fuit* reſolutum in Rota ter
tio Iunij,

tio Iunij,vel ſeptimo,in eadem cauſa Barchinonē.teſte Sarnen.deciſ.144.lib.2.alias 145.lib.primo.in manuſcr.namque ibi vnus procurator conſenſerat,& poſtea mortuus fuerat reſignans;tertius impetrauit,& alter procurator conſenſit. Dubitatum ergo fuit, an iſte procurator potuerit dicto tempore conſentire, ſcilicet poſt mortem reſignantis, & poſt impetrationem,fuit reſolutum affirmatiue, et per conſequens impetrationem fuiſſe nullam,quia,vt dixi,non requiritur,quod eodem tempore conſentiant, ſed ſufficit vt,&cæt.

Sed quęritur de vt,quæſtione, an vnus poſſit conſtitui procurator à reſignante,& reſignatario:a reſignāte cum facultate renunciandi beneficia in fauorē N. reſeruata penſione;à reſignatario cum facultate conſentiendi penſioni aut aliæ reſeruationi? Dubia quæſtio eſt.pro vtraque parte poſſent argumenta allegari:tamen vera videtur concluſio affirmatiua,quā pri-
30 mo probo,quia poteſt conſtitui †.vnus procurator à duobus volentibus permutarē ſua beneficia,ut tradit Feder.de Sen.in tract.permut.q.37.num.63.vbi dicit ita*practicari Collect.in cap.exhibita in 6.q.de rerū permut.Bellam.in tract.de permut.benef.8.par.qu.1. per totum.& eſt* communis opinio. ſed huiuſmodi
31 reſignatio,quę fit in fauorem reſeruata penſione †facit ſpeciem permutationis,Ptolom. deciſ.93.in manuſcript.ergo &c.Secundo,quia iure cautum non reperitur contrarium.

Et hanc opinionem vidi ſeruari in * ſtylo: Et paſſim ita ſiunt vt plurimum mandata,& Notarij Cameręac Cancellariæ nullum faciunt dubium in illis admittendis.nam ut tota* die videmus illa admittūt,nec ex hoc ſuſpicio ſimoniæ,vel confidentiæ arguitur, vt dicam infra lib.vltimo.Melius tamen meo iudicio eſſet duos conſtituere procuratores,vnum à reſignante,alterum vero à reſignatario,& ita conſulerem eſſe faciendum,prout aliàs pluribus ſuaſi.Ex quo collige,
32 quod quando reſignatio fit cum penſione,† vel cum reſeruatione fructuū,requiritur pro validitate vtriuſque conſenſus,ſcilicet reſignantis & reſignatarij,Reſignantis,vt conſentiat reſignationi, & expeditioni litterarum,Reſignatarij,vt aſſentiat reſeruationi factę & expeditioni litterarum.& hic conſenſus poteſt etiā per procuratorem præſtari,tam ex parte reſignātis, quam reſignatarij, & ita * communiter ſeruatur de ſtylo,& fieri tota *die videmus.

S V M M A R I V M.

1 *Religioſus non poteſt conſtitui procurator ad iudicia.*
2 *Religioſus poteſt ad negocia conſtitui procurator,cōtra num.7.*
3 *Religioſus poteſt in negocijs agere per ſe.*
4 *Quod non prohibetur videtur permiſſum.*
5 *Canonicus regularis,& monachus clauſtralis poteſt eſſe Vicarius Epiſcopi.*
6 *Religioſus non poteſt conſtitui procurator ad reſignandum.*
8 *Monachi non debent vagare.*
9 *Monachus debet eſſe contentus ſuo clauſtro.*
10 *Monachi debent vacare contemplationi.*
11 *Monachi debent habere officium plangentis.*
12 *Monachorum vita eſt quies,oratio,& labor.*
13 *Monachi quo ad mundum habentur,pro mortuis.*
14 *Monachi non poſſunt eſſe iudices.*
15 *Monachi non poſſunt eſſe arbitri.*
16 *Monaci non poſſunt eſſe arbitratores.*
17 *Monachus debet eſſe ſolus,& triſtis in clauſtro.*
18 *Epiſcopus & Abbas dicitur religioſus.*
19 *Lex generalis recipit reſtrictionem a ratione.*
20 *Ratio plus eſt attendenda,quam lex.*

Q V A E S T I O IIII.

QVarto quæro, an religioſus poſſit conſtitui procurator ad reſignandum beneficia? Videtur dicendū, quod ſic,quia religioſus, etſi non
1 poſſit †conſtitui procurator ad iudicia,vt dicitur in clem. religioſus de procur. poteſt tamen ad nego-
2 cia conſtitui †procurator,vt in terminis poſt Pau.voluit Cardinal.Zaba.in dicta clementina religioſus,in
3 12.oppoſ.ſub num.7. quia in his poteſt †per ſe agere, argumento c.1.& c. qui generaliter, cum ibi notatis de procu.in 6.ergo & conſtitui procurator,adnotat. in c.M.de Conſtitutio.in c.dilecti de dolo.& contu.
4 accedit,quia his non prohibetur,ergo videtur † permiſſum,ita arguit Cardinalis Zabarella in clementina ſecunda,num.17.de reſcr.
5 Cōprobatur,quia Canonicus †regularis ſiue monachus clauſtralis poteſt eſſe Vicarius Epiſcopi, gloſſa in capi.de præſentium,decima ſexta q. prima, Gemi. in capi.ſi quis,diſt.68.Cardinalis Pariſius conſ.40.nu. 10.vol.4.&*communiter doct.

His tamen non obſtantibus, contraria opinio eſt
6 verior,†vt religioſus nō poſſit conſtitui procurator ad reſignandum.& ſic non ſolum ad lites,cauſas,iu-
7 dicia,ſed neque ad negotia etiam extra iudicialia, vt voluit Bonif.de Vitall.in d.clem.religioſus,in ver.officium,num.3.de procu.vbi ita intelligit illum textū. prohibentem religioſum ſuſcipere procurationis officium,Gul.Duran.de Conc.rub. 53.nu.9.& ſecundum hanc opinionem iudicauit Rota in*Senen.penſionis coram R.Io.Paulo primo Iunij milleſimoquingenteſimo quadrageſimo quinto teſte Put.dec.286. lib.2.Quod poteſt probari in cap.monachi 2.16.q.1. vbi ex concilio Tarraconē.ſi tanquit Gratianus:*Monachi à monaſterio foras egredientes, ne aliquod miniſterium Eccleſiaſticum præſumant agere,prohibem*°, *niſi forte cum Abbatis imperio.Similiter , vt nullus eorum,id eſt monachorū,forēſis negotij ſuſceptor, vel executor,niſi quod monaſterij expoſcit vtilitas, Abbate nihilominus imperante.*Ex quo patet,quod monachus non poteſt ſuſcipere negocia aliena, neque illa exequi.Ratio ſupradictorum eſt,ne monachi re-
8 trahantur a diuinis,& eis detur materia † vagandi,vt tradit Archidiacon.in d.capitu.monachi,num.7.cap. 38.Concilij Agaten.Guliel.Durand.de Concil.rubr. 53.Ioann.Chalder.in capitul.ab excommunicato nu-
9 mero trigeſimo.de reſcri.namque †monachus debet eſſe contentus ſuo clauſtro,capitul.Paſchalis,25.quæſtio.1.Nepot.à Montealb.de excep.art.6.num. 6.Be. Anton.de excommunic.capitul.52.numero 6.Laurē. de Rodulſ.in ca.monachi vagantes 16.q.1.glo.in c. 2.
10 de ſtat.monac.in quo debent contemplari, Egidiu. Bella.in clem.ſi vna,nu.306.de reb.Eccl. non alien.&
11 habere officium †plangentis,vt ſcribit Hieronym. ad Paulinum,ad Riparium,ad Deſideriū, ideo dicimus
12 quod vita eorum eſt quies,oratio,& labor.c.præſen-
13 tium 25.q.2.& quod habentur †pro mortuis, Pariſ.in c.in præſentia in pluribus locis de proba.vbi communiter doct.Ant.de Nigris in extrauag.vnica nu. 537.

de vit.& honeſt.Cler.Nep.à Montealb.de except. ar.
19.num.35.Martin.Solim.de feud.nu.155.Hinc non
14 † poſſunt eſſe iudices, Sarnen in c. ſtatutum num.45.
de reſcr.in 6.Card.& ibi alij Doct.communiter * in
clem.etſi principalis de reſcript.Hinc non poſſunt eſ
15 ſe† arbitri, Spec.de arbitr.§.1.Bal. in l. ſi quis ex con-
ſenſu,C.de Epiſc.& cler. Hoſt, in ſum.de arbitr. §.2.
cum alijs,vt per Lanfr.de arbit.par.2.nu. 5. & 6.neq;
16 † arbitratores, Benedict.Capr.in d. clem.etſi principa
lis,num.42.de reſcrip.Hæc ratio ſubtractionis a diui
nis pariter militat tam in iudicijs,quàm extra,vt con-
ſiderat Put.d.deciſ.286.in fi.ideoq; concludendū eſt
ex his,religioſum non poſſe conſtitui procuratorem
ad reſignandum.Non obſtat doctrina Card.in cōtra
rium allegata,quia reſpondeo illam doctrinam* cōi-
ter eſſe reprobatam,vt patet ex ſupradictis.,nam ſi de
17 bet eſſe † ſolus, & triſtis in clauſtro,l. decernimus,C.
de Epiſc.& cler.ergo nō debet ſe intromittere de hu
iuſmodi officio ꝓcurationis,ex quo deuiatur a clau-
ſtro.Et hæc concluſio intelligēda eſt de religioſis,pu
ta monachis, fratribus,&ſic regularibus,vt patet ex ꝑ
18 dictis.hoc dico,quia etiā † Epiſcopus,& Abbas dicit
religioſus,Lāfr.de arbit.p.2.n.4.ideo gl.in ver.religio
ſus in fi.in d.clem. religioſus de procur. intelligit illū
textum loquentem generaliter,de religioſo clauſtrali
&ibi Bonit.de Vitell.num. 1.inquit, Religioſus,i.reli-
gioni aſtrictus,ſiue monachali,ſiue regulari.namque
non eſt nouū,vt l.generaliter loquens recipiat interꝑ
19 tationem,& ſic reſtrictionem a rōne,l.cū pater.§.dul
ciſſimis,ff.de leg.3.not.in l.regula,§.ſi quis,ff.de iur.&
fact.ign.Bar.in l.pater filiū,§.fundum,in fi.ff. de leg.
3.Cephal.conſ.139.nu.13.lib.1.Card.Pariſ. conſ.57.
nu.13.vol.2.Crau.conſ.321.ſub num.2. namq; ratio
20 plus eſt † attendenda,quam lex.l.1.C quæ ſit long.cō
ſuet.c.conſuetudo 1.diſt.Gem.in c.vbi periculum,'n.
1.de elect.lib.6.Bal.in c.dilectus filius col.1.de reſcr.
Dec.conſ.284.col.2.optime Card.Pariſ.in l.ſi poteſt
n.12.ff.de acq.hæred.ex quo patet,reſponſum ad ſm
argumentum. nam ſatis eis videtur prohibitum ex ſu
pra traditis,vnde arg.retorquetur in contrarium.

S V M M A R I V M.

1 *Poteſt beneficium reſignari per procuratorem tam in Curia,quam extra.*
2 *Mandatum datum ad renunciandum coram Ordinario debet eſſet liberum.*
3 *Mandatum datum ad renunciandum coram Ordinario in fauorem eſt ſimoniacum.*
4 *Renunciatio libere debet fieri coram ordinario.*

Q V A E S T I O V.

QVinto quæro,an bene-
ficiū poſſit reſignari
per procuratorem,ne
dū in Curia Romana
in manibus Sāctiſſimi
ſed etiam in partibus
corā Ordinarijs? Cōis
& * recepta doct.ſentē
1 tia ſe habet,† vt poſſit
vtroq; loco fieri renū
ciatio per procurato-
rem,vt quotidie * vide
mus ſeruari,vt tradunt Put.deciſ.455.lib.2.Peleg.de
ciſ.144.lib.1.in manuſc.Namque eadem ratio militat
& poteſt militare vtroq. caſu.ob id in Formulario in
ſtrumentorum ponitur et formula renunciationis co
ram Ordinaro per procuratorē facta,vt habetur fol.
mihi 226.c.2.incip.In nomine domini.debet tamen
procurator in manibus Ordinarij renunciare eo mō
quo debet conſtituens,vt ſuo loco dicetur,& māda-
2 tum † debet eſſe liberum,alias eſſet ſimoniacum,Cac-
cial.in tract.de penſio.q.19.num.15.Ferrett.conſ.95.
num.15.Caſſad.deciſ.2.de ſim.& non debet eſſe in fa
uorem:nam eſſet ſimoniacum,etiam ſi fuerit factum
3 † abſque clauſula,& non alias,nec alio modo, prout
fuit reſolutum in vna * Firmana beneſ.teſte Peleg.de-
ciſ.144.lib.1.in manuſc.& in alia * Vicētina præcepto
4 riæ.teſte Caput.deciſ.182.par.2.ſicuti enim non po-
teſt per ſe fieri renunciatio coram Ordinario, niſi li-
bere,iuxta * communem ſæpius in hoc tractatu relatā
& conſtitutionem Pij V.de qua dixi lib.5.q.6.ita ne-
que alio modo poteſt fieri per procuratorem, niſi li
bere,& ita concludunt * omnes doctores,& ſeruatur
de * ſtylo.Et poteſt fieri in caſibus,in quibus per ſe,vt
dicitur in d.Conſtitutio.Pij V.

S V M M A R I V M.

1 *Procuratores ad reſignandum duplici mō cōſtituunt.*
2 *Procurator conſtituitur per inſtrumentum.*
3 *Procurator an poſſit per litteras conſtitui.*
4 *Epiſtola probat ſufficienter intentionem ſcribentis.*
5 *Procurator datur ad declarandum voluntatem conſtituentis.*
6 *Supplicationes poſſunt porrigi etiam abſque mādato.*
7 *Conſenſus in reſignationibus non poteſt præſtari vigore litterarum.*
8 *Notarij Cameræ,& Cancellariæ non notant conſenſum in reſignatione,niſi viſo ſufficienti mandato.*
9 *Mortuo qui dedit litteras ad præſtandum conſenſum non poteſt procurator poſtea conſentire.*
10 *Fraudibus obuiandum eſt.*
11 *Beneficia acquiruntur cum labore.*
12 *Ex litteris Regis non poteſt ferri ſententia,niſi producatur verum mandatum.*
13 *Mandatum ad renunciandum debet eſſe ſpeciale.*

Q V AE S T I O VI.

SExto quæro, quomodo conſtituantur
procuratores ad renunciandum bene-
1 ficia? Duplici modo † conſtitui,ſcribit
Card.Pariſ.conſ.47.num.14. vol.1.vbi
dicit hoc non habere * dubiū Rebuff.
in prax.in tit.de proc.ad reſig.conſt.num.5. namque
2 poſſe † fieri per inſtrm publicū nulla cadit * dubitatio
3 Doct. * cōiter in clem.1.de ren.poſſe † per litteras te-
net Ant.de But.cōiter * receptus in c.2.n.4.de renun.
lib.6. vbi dicit non eſſe drīam inter renunciationē q̄
fit per litteras,& illā q̄ fit per procuratorē, colligit ex
l.1.§.cōſtituunt,ff.de procur.l.ſi procuratorē,ff. eod.
l.eū,§.Iulian.ff.de conſt.pecu.l.1.in fi.ff.mād.clem.1.
vbi oēs * de procu.inſt.mand.& cōiter * Canoniſtæ,te
4 ſte Caputaq.deciſ.183.lib.2.namq; † epiſtola ꝓbat ſuf
ficiēter intētionem ſcribētis,l.publica,§.vlt.ff. depoſ.
5 Ruin.cōſ.121.n.11.lib.4.& ꝓcurator dat ad † declarā
dū volūtatē cōſtituētis,Caputaq.deciſ.185.lib.2.Hoc
aūt,qd̄ dr̄ de litteris miſſiuis, hodie ꝓcedit quo ad
6 porrectionē ſupplicationū reſignationis,q̄ † poſſunt a
quocunq; porrigi,ēt abſq; mādato ſpāli, ita obſeruat
ſtylus vulgaris Curiæ Romanæ,ergo eo magis ſtan-
tibus

tibus litteris miſſiuis,verum ſupplicationes non eſſent
porrigendæ niſi de voluntate ſupplicantis. Quo vero
ad præſtandum conſenſum, * ſtylus non admittit,vt
7 hoc poſſit fieri per litteras†miſſiuas,nam Notarij Ca
meræ & Cancellariæ,non extendunt conſenſum,niſi
conſtet de mandato per publicum inſtrumētum, Re
buff.d.tit.de procu.ad reſign.conſtit.nu.7. & fuit*re
ſolutum die 26.Februarij,1556.quod vigore Epiſto
læ miſſiuæ non pōt quis præſtare conſenſum , teſte
Caput.deciſ.85.li.3.Idemque fuit reſolutum* die 25.
Octobris 1554.coram Oradino,teſte eodem Caput.
deciſ.168.li.2.vt non cenſeatur datum mandatum p
litteras miſſiuas dicentes,Præſtes conſenſum, vt pro-
8 curator meus:nam notarij†Cameræ , & Cancellariæ
non admittunt,Put.deciſio.360.num.5.lib.2.etiam ſi
in litteris dixerit,Procures vt ſignetur ſupplicatio, &
præſtes conſenſum,vt procurator meus,quia iā man
datum eſt factum.nam nihilominus ex his verbis nō
poteſt extendi conſenſus. ita reſolutum die 11.†Fe-
bruarij,1545.coram Put.teſte eod.deciſ.360.lib.2.&
n.5.dicit,& atteſtatur ex*ſtylo,etiam hoc caſu,nō ex
tendere conſenſum notarios Cameræ, & Cācellariæ
9 vnde,ſi moriatur,qui ſcripſit†dictas literas, procurator
non pōt pſtare conſenſum poſt mortē, vt fuit*reſolu
tū illa die 11.Februarij 1545.teſte Put.d.dec. 360.&
10 hoc ob fraudes,quæ poſſunt fieri,quib.† obuiandum
eſt,Rai.de Forl.in l.oēs populi,n.8.ver.nec obſtat, ff.
11 de iuſt.& iur.ne igitur quis priuet bñficio† tot laborib.
acqſito,arg.c.ſollicite,de reſt.ſpol. non dñr ſufficere
litteræ,& cōiter*in curia parū defert litteris miſſiuis,
idō alias fuit tentum die 5.Octobris 1552.* corā Ro
mano,quod licet ex litteris Regis conſtaret de man
dato dato oratori Portugalliæ,tamen fuit concluſū,
12 quod non feratur†ſententia , niſi producatur verum,
& indubitatum mandatum,teſte Caput.dec.183.li.2.
& idō hodie*communis,& recepta ex* ſtylo ſententia
eſt,mandatū requiri ad renunciandum in forma pu-
blici inſtrumenti,quem ſtylū oēs ſciunt, & obſeruāt,
13 Et debet eſſe†ſpeciale,vt infra dicetur,& fuit in ſimili
reſolutum in Rota coram R.P.D. Graſſ, in vna Za-
moren.Spolij,XVIII.Iunij,1574.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum ad reſignandum beneficia debet confici à Notario.*
2 *Mandatum ad reſignandum non admittitur in Vrbe, niſi fuerit obſignatum ſigno publico iudicis , vel communitatis.*
3 *Sigillum communitatis vel iudicis poſitum in mandato debet recognoſci in Vrbe.*
4 *Reſignans debet ſubſcribere mādatum procuræ ad reſignandum,in Gallia.*
5 *Notarius,qui facit inſtrumentum procuræ, nō poteſt ſcribere ſe eſſe procuratorem.*
6 *Inſtrumentum non habens Notarij ſubſcriptionem, neque rogitū,neque ſigillum,non eſt in forma probanti.*
7 *Inſtrumentum,in quo non apparet vbi ſit factum, nō valet.*
8 *In inſtrumento de iure debet apponi locus.*
9 *Mandatum ſpeciale requiritur ad reſignandum.*
10 *Renunciare beneficium eſt donare.*
11 *Error potius quam donatio præſumitur.*
12 *Mandatū ſpeciale requiritur ad acceptandū beneficiū.*
13 *Beneficium debet acceptari.*
14 *Collatio tribuit ius in re.*
15 *Beneficium non acceptatum vacat in Curia,licet ille, cui fuit collatum dictum beneficium , moriatur extra Curiam.*
16 *Mandatum generale,non ſufficit ad reſignandum.*
17 *In ſpiritualibus mandatum generale, non prodeſt.*
18 *Mādatū habēs ,vt poſſit concordare,non pōt reſignare.*
19 *Mandatum ſpeciale quod dicatur.*
20 *Exprimi debet nomen,& locus, vbi eſt beneficium .*
21 *Mandatum ad reſignandum omnia beneficia,quæ cōſtituens habet,non admittitur.*
22 *In mandato ad acceptandum non requiritur,vt exprimatur beneficium.*
23 *Mandatum ad acceptandū beneficia eſt fauorabile.*
24 *Mandatum ad reſignandum eſt odioſum .*
25 *Odioſa ſtricte interpretantur.*
26 *Procurator ſpecialis,& procurator cum libera,æquiparantur.*
27 *Procurator generalis cum libera & ampliſſima poteſtate,non poteſt reſignare.*
28 *Procurator cum libera non poteſt donare.*
29 *Poteſtas donandi non cenſetur data etiam ex datione totalis poteſtatis.*
30 *Verba generalia non ſufficiunt vbi requiruntur ſpālia.*
31 *Expreſſio ſpālis vbi requiritur non ſufficit generalis.*
32 *Vicarius Epiſcopi non poteſt conferre niſi habeat ſpeciale mandatum.*
33 *Conferre eſt donare.*
34 *Vicarius Epiſcopi non poteſt conferre etiam ex poteſtate faciendi omnia quæ Epiſcopus.*
35 *Veriſimilitudo ſpectanda.*
36 *Veriſimilitudo cognata naturæ.*
37 *Veriſimilitudinem qui habet,dicitur habere textum.*
38 *Formæ tres mandati ad reſignādum tum ſimpliciter, tum etiam in fauorem,& cum reſeruatione.*
39 *Nomen procuratoris debet exprimi,alias,&c.*
40 *Procuratoria vacua in albo dimiſſa,non valent.*
41 *Procurator ad reſignandum debet conſtitui ſponte, & libere.*
42 *Facta per metum ſunt nulla.*
43 *In mandato ad reſignandum debet poni clauſula quod nec vis,neque dolus,&c.*
44 *Mandatum ad reſignandum non debet eſſe cancellatum.*
45 *Cancellatio inſtrumenti impedit miſſionem in poſſeſſionem.*
46 *Cancellatio vitiat inſtrumentum.*
37 *Cancellatio non in loco principali,non vitiat.*
48 *Cancellatio facta eadem manu,non vitiat.*
49 *Reperto mandato cancellato poſt renunciationem,illā non vitiat.*
50 *Mandatum ad renunciandum relinquitur in Cameræ,vel Cancellaria.*
51 *Litteræ ſemper præſumuntur bene expeditæ.*
52 *Mandatum(vigore cuius fuerunt expeditæ litteræ) præſumitur bonum.*
53 *Clericus poteſt dare mandatum ad reſignandum abſque conſenſu Capituli Eccleſiæ , quam renunciat.*
54 *Notarij Cancellariæ magnam adhibent diligentiam vt mandata ſint cum ſuis requiſitis.*
45 *Notarij Cameræ,admittunt mandata minus ſufficientia cum obligatione de præſentando bonum .*

QVAESTIO VII.

SEptimo quæro , quæ requirantur in mandato ad renunciandum beneficia.Plura requiri nos docet

 praxis.

1 praxis.Primo requiritur † q; ſit confectum a Notario
in forma ſolita,iuxta ea,quæ ſcribunt Doct.in c.poſt
ceſſionem de prob.& hoc*omnibus patet,Fulc.de vi
ſit.par.2.c.28.num.13.Neque hoc ſufficit vt admitta
tur à Notarijs Cameræ,& Cancellariæ,ſed vlterius re
2 quiritur quod fuerit obſignatum ſigno publico† iu-
dicis ordinarij,vel communitatis etiam ſine ſubſcri-
ptione teſtium,Rot.deciſ.15.de proc.in antiq.Inno.
in cap.Inter dilectos in fin.de fide inſtrum. Boer.de-
ciſ.254.num.6.Archid.in cap.vt circa , de electio.lib.
6.Franc.Marc.q.511.num.4.par.1.& q. 992. num.6.
par.2.Menoch.de Arbitr.Iud.caſ.113.numer. 6.&*
communiter vt per Maſcar.de proba.concl.1006.&
melius eſſet vt vtrumque ſigillum apponatur , & po-
3 ſtea debet fieri † recognitio ſigilli, vt * de ſtylo obſer
uatur,& in Gallia lege regia cautum eſt, vt reſignans
4 † ſubſcribat inſtrumentum reſignationis, vt ſcribit
Rebuff.in prax.tit.de procur.ad reſign.conſt.nume.
6. idque optimum eſſet , vt vbique fieret ad tollen-
5 dam fraudem,quibus vt obuietur, non poteſt † No-
tarius ſcribere ſe eſſe procuratorem,Bart. in l.ex ſen-
tentia,ff.de teſt.tut.Quid Pap.deciſ. 126. & ita fuiſſe
deciſum* atteſtatur Affl.deciſ.317.& in Rota in vna
Toletana decimarum fuit reſolutum coram * Put.
6 die 20. Aprilis 1591. quod inſtrumentum † non ha-
bens Notarij ſubſcriptionem,nec rogitum,neque ſi-
gillum,&c.non eſſet in forma probanti,teſte Caputa
que deciſ.104.par.2.Et in vna*Oſcen.de Paulis fuit
7 reſolutum non valere inſtrumentum,quando† in eo
non apparet in quo loco ſit confectum,coram Capi
ſucco 12.Iunij 1551.teſte Caputaq.deciſ.103. par.2.
8 & quamuis de iure † requiritur,vt apponatur locus lo
ci ; Rota deciſ. 738. in antiq. tamen contrarium ſer-
uatur in Hiſpania * de conſuetudine, & talis conſue
tudo valet,vt fuit reſolutum in vna Hiſpalen.*Cano-
nicatus,& præbendæ , die 3.Nouembris 1555.teſte
Caputaq.deciſ.98.par.2. Secundo requiritur,vt pro-
9 curator ſit ſpecialiter conſtitutus ad renuncian.nam
facultas renunciandi,requirit ſpeciale mandatum, vt
ſcriptum reliquit Hoſt.in ſum.in titulo de renun. nu
mero 7.Card.Zabar.in clem.vnica,num.7.verſ.oppo
no de renunc.Bellam.de permut.benef.par.8.q.2.nu-
mero 15.Creſc.deciſio.215.libro 1.Put.deciſ.100.in
princ.libro 2.Rebuff.in Concord.de electio.delegat.
verſ.ſpecialiter,caſ. 28.fol. 103.& in prax.d.tit.de re-
nunc.per procur.in princ.Ceſt.Hug.conſ.43. nume.
7.Burſat.conſ.395.num.25.vol.4.Fulc.de viſit.par.2.
c.28.num.13.& * communiter Doct. quod expreſſe
probat regula Cancellariæ quadrageſima Sixti V. de
beneficijs in curia reſignatis, ibi *per procuratorem*
ſuum ad hoc ab eo ſpecialiter conſtitutum,& ca.vnde
nullum cadit dubium,Corn.conſ.73.vol.2.libri.Ce-
phal. conſ.138.num.20.lib.1. Ratio quia renunciare
10 beneficium † eſt donare,Bart.in l.ult.ff.de his qui in fr.
Bal.in cap.cum olim.el 1.verſ.quarto nunquid,de off.
deleg.Dec.conſ.401.num.9.ſed donatio requirit ſpe
ciale mandatum,l.ſi conſenſerit,§.videbimus,ff.quib.
mod.pig.vel hyp.l.mandato generali,& l.procurato-
11 rum,ff.de procur. & ideo dicimus † donationem nõ
præſumi,ſed potius errorem,glo.in l.generaliter,ver.
cauſa,C.de non num.pec.Dec.conſ. 177.num.1.&
& 350.num.4.& 644.num.5.Curt.conſ.37.in fi.& *
cõmuniter Doct.vt per Maſcard.de prob.concl.554
per totum.Ita in ſimili poteſt quis acceptare benefi-
cium non ſolum per ſe,ſed etiam per procuratorem,
12 dummodo † procurator habeat ſpeciale mandatum
ad hoc,gl.in c.ſi tibi abſenti,de præb.in 6.gl.in clem.

vnica ver.præſenti de conceſſ.præb.Archid.& Io.An
dr.in c.ne captanda eod.tit.in 6.& eſt communis*opi
nio teſte Couaru.lib.3.var.reſol.c.16. num. 4.nam q;
13 neceſſe eſt,vt acceptetur †.beneficiũ,vt eſt caſus in d.
cap.ſi tibi abſenti,vbi* communiter Doct.nam quã-
14 uis † collatio tribuat ius in re, cap. vlt. & ibi Archid.
Gem.& Franc.de conceſ.præb.in 6.gl.communiter*
recepta in c.pen.ver.collatio,de præb.in 6. tamen nè
ceſſaria eſt acceptatio,& ob id beneficium vacans in
curia collatum alicui abſenti , ſi ille abſens moriatur
15 ante acceptationem extra curiam,beneficium † vaca-
bit in curia non per mortem illius,cui collatum fuit ,
Oldr.conſ.57.Collect.in c.Eccleſia veſtra , num. 10.
de ſortileg.Sarnen.de Triénn.q.30.num.2. Couar.d.
c.16.num.3.lib.3.variar.reſol.*communiter Doc.Ex
quo infert Hoſt.d.tit.de renunc.num.7. quod man-
16 datum † generale non ſufficit ad renunciandum , id-
que communiter * eſt receptum,vt dictum eſt, vnde
fuit alias reſolutum per dominos de Rota,* quod li-
cet procuratorium generale proſit in pluribus , cau-
17 ſis prophanis,in cauſis tamen † ſpiritualibus nequa-
quam,quia requiritur ſpeciale in illis vt habetur in de
ciſ.35.ſciendum de procur.in antiq.Hinc habens mã
18 datum vt poſſit † concordare,non poteſt reſignare,vt
fuit reſolutum * teſte Creſc.deciſ.213.in manuſcrip.
19 ſpeciale in hoc caſu dicitur † mandatum ſi nomine-
tur expreſſe beneficium,& detur facultas illud renũ
ciandi, Abb.& alij*communiter,in c.accedens, de ꝓ-
ben.cum alijs,vt per Burſ.d.conſ.395.num.26. Fulc.
de viſit.lib.2.c.24.nu.13.& beneficium debet deſcri-
20 bi,& exprimi † nomen,& locus vbi eſt,vt de ſtylo* fie
ri videmus,& eſſe de iure tradit Bella.de permut. be-
neſ.8.par.q.2.num.15.nã alias non admitteretur man
21 datum ad† reſignandum,omnia,& quæcunque bene
ficia,quæ conſtituens habet,vt ſcriptum reliquit Re-
buff.d.tit.de procur.ad reſign.conſt.nu.11. quod in-
tellige , quoties vellet reſignare in fauorem alicuius.
nam ſi vellet reſignare ſimpliciter, admitteretur man
datum huiuſmodi ad renunciandum omnia , & quæ-
cũq; beneficia,quæ cõſtituens obtinet, quia ſi ita po
teſt renunciare tacite,ergo & expreſſe. Vnde ſatis col
ligitur,differentiam inter mandatum ad acceptandũ
beneficium,& mandatum ad reſignandum, quia pri-
mum debet eſſe ſpeciale,& exprimi beneficium , ſe-
cundum vero ſufficit quod ſit generale ad acceptan
dum omnia , & quæcunque beneficia,licet aliquod
22 beneficium non fuerit † expreſſe nominatum, Ioan.
Andr. Abb.& Imol.in cap.accedens,Milin ver.pro-
curator,& eſt * communis opinio,de qua atteſtatur
Couar. var. reſol.libro 3.cap.16. num. 4.Viu. com.
opin.verſ.mandatum num.10. Burſar.conſ. 395. nu-
mero 27.& Ratio differentiæ eſt quia mandatum ad
23 acceptandum † beneficium eſt fauorabile,& per con
ſequens late interpretandum, cap. ſedes , de reſcript.
cap.primo de procur.Ber.conſ.226.quæſitum,nume
24 ro 2. lib. 3. mandatum vero † ad renunciandum eſt
odioſum, Rebuff.d.tit.de procur.ad reſign.conſt.nu
25 mero 12.& ideo ſtricte † interpretan.reg.odia , vbi
communiter * Doct. de regul. iur. Sed hic occurrit
dubitare an ſi quis fuerit conſtitutus procurator ge
neralis cum libera,& ampliſſima poteſtate,vigore hu
ius facultatis poſſit reſignare beneficium ? Hoſt. in
ſum.tit.ad renunc.numero ſeptimo, videtur firmare
ſufficere liberam,& generalem adminiſtrationem da
tam , ad renunciandum , cuius opinio poteſt fulciri
hac ratione,quia procurator ſpecialis, & procurator
26 cum libera adminiſtratione † æquiparantur,l.procu-

rator

ratot cum libera, vbi gl. l. mandato, vbi Bart. ff. de pro
cur. Alex. conſ. 21. num. 8. vol. 1. Dec. conſ. 493. nu. 2.
Cur. Iun. conſ. 178. num. 20. Grat. conſ. 159. nu. 1. lib.
2. Ber. conſ. 24. num. 9. & conſ. 29. num. 12. vol. 3.
His tamen non obſtantibus, contraria opinio eſt
27 * verior, &* communis, vt † procurator cum libera non
poſſit renunciare, quam opin. tenuerunt fere omnes
Doc. ſupra cit. quib. addo Bellam. hoc expreſſe firmã.
in tract. de permut. beneſ. p. 8. q. 2. num. 15. & lege Re
* gia, cautum eſſe* in Francia teſtatur Rebuff. dic. tit. de
procur. ad reſig. conſt. num. 1. & num. 21. Et ratio eſt
quia vt dictum fuit renunciatio eſt donatio, ſed ha-
28 bens etiam liberam, & ampliſſimam poteſtatem † nõ
poteſt donare. l. contra iuris. §. ſi filius, ff. de pact. l. fi-
liusfam. in princ. ff. de donatio. Bal. in l. ſi procurator
col. 1. ver. conclude ergo, C. de procur. Iaſ. in l. præſes
num. 12. cum ſeq. C. de tranſact. Dec. conſ. 402. num.
9. Fed. de Sen. conſ. 2. Mil. in repet. in ver. procurator,
* Rim. conſ. 67. num. 13. vol. 1. &* communiter Doct.
vt per Barſ. qui in hac materia egregie loquitur, cõſ.
395. num. 38. vol. 4. poteſtas enim donandi non cen-
29 ſetur dari etiam † ex datione totalis poteſtatis, Bar. in
l. vlt. in princ. ff. qui inſr. idem Bart. in l. ſi quis delega-
uerit, ff. de donat. Dec. conſ. 402. num. 9. vbi late. Quo
ties enim lex deſiderat, vel mandat vt aliquid fiat ſpe-
30 cialiter, non ſufficiunt † verba generalia, l. ſi quis bona
§. iuſſum, ff. de acq. hæred. l. 1. cir. fi. ff. de lib. & poſth.
Rom. in repet. auth. ſimiliter col. pen. C. ad l. Falc. Ale
xan. conſ. 122. viſo puncto num. 13. vol. 4. cum alijs vt
per Card. Pariſ. in addition. ad Bart. in l. vlt. §. omnem.
ff. de adm. tut. & in materia procuratorum hoc pro-
bat tex. optimus in c. qui ad agendum, de procur. in 6.
vbi dicitur quod ſi conſtituatur procurator genera-
liter ad omnia etiam requirentia ſpeciale mandatum
non admittitur in his quæ requirunt mandatum ſpe-
* cificum, & ibi* communiter Doct. dicunt quod vbi
31 requiritur expreſſio † ſpecialis non ſufficit generalis
per quæcunque verba, gl. in c. inquiſitioni, ver. expreſ
ſe de hæret. lib. 7. gl. in clem. dudum, ver. pacta de ſe-
pult. gl. in clem. 1. ver. ſpecialiter de reſcrip. Io. And. in
c. 1. eod. tit. in 6. Hinc Vicarius Epiſcopi qui non po
32 teſt conferre beneficium † ex commiſſione generali
niſi habeat expreſſe mandatum ad conferendum, ca.
vlt. de off. Vicar. in 6. vb. Io. And. Arch. Ant. de Butr.
* Gem. Anch. &* communiter alij, Abb. in c. conſtitu-
tus ſub num. 6. de conceſſ. præb. Rota deciſ. 1. & 4. de
off. Vic. in antiq. & deciſ. 7. eod. tit. in nou. Dec. conſ.
128. num. 3. Card. Pariſ. conſ. 80. num. 17. & 18. vol. 4.
Rol. a Vall. conſ. 47. num. 19. lib. 1. Selu. de benef. par.
2. q. 14. num. 5. Rebuff. in prax. forma Vicariatus nu.
* 33 53. cum conferre ſit † donare, c. relatum, vbi gl.* com-
muniter recepta de præb. non poterit conferre etiam
ex ampliſſima poteſtate ei data ab Epiſcopo faciendi
34 † omnia, & ſingula, quæ ipſe Epiſcopus &c. etiam ſi
* requirat ſpeciale mandatum, &c. vt eſt communis*
opinio, quæ colligitur ex his quæ ſcribit Ant. de But.
conſ. 59. col. 2. 3. & 4. Dec. conſ. 128. col. 1. vt alias late
* ſcripſi. Et hæc opinio ſeruatur* de conſuetudine. nã
que Notarij Cameræ, & Cancellariæ non admittunt
huiuſmodi mandata, niſi ſint ſpecialia, vt ſupra dixi,
idque habet maximam æquitatem. nam non eſt veri-
ſimile, ex generali conceſſione fuiſſe datam facultatẽ
cedendi beneficium tot laboribus acquiſitum, arg. c.
35 vlt. de off. Vic. lib. 6. & tamen veriſimilitudo † eſt ſpe-
ctanda, l. ob carmen, §. vult, ff. de teſt. capit. in noſtra
36 eod. tit. Crauet. conſ. 298. num. 16. cum † ſit cognata
naturæ Bal. conſ. 180. mortuo filio, lib. 3. & habetur

37 pro lege, Oldr. conſ. 13. ideo † qui habet veriſimilitudi
nem dicitur habere textum, Crauet. conſ. 297. nume.
6. formam autem huius mandati ad renunciandum
beneficium habes in Formulario inſtrumentorum,
fol. 64. In nomine domini amen. Nouerint vniuerſi
præſentis publici inſtrumenti ſeriem inſpecturi, le-
cturi, & audituri, quod anno a natiuitate, & Pontifica-
tus S. D. N. &c. in mei notarij publici, teſtiumque in-
fraſcriptorum ad hoc ſpecialiter vocatorum, & roga
torum præſentia perſonaliter conſtitutus N. &c.
& alia quæ ibi habentur, & quia in partibus huiuſmo
di mandata non fiunt vt in Curia requiruntur, & ob
id multoties conſenſus non extenditur, donec ſuffi-
ciens mandatum venerit. Ideo non ab re pro cõmu
38 ni vtilitate tres † formas iudicaui ponendas, tum reſi
gnationis ſimplicis, tum etiam reſignationis qualifi-
catæ cum reſeruatione, ex quibus poterunt Notarij
extra Curiam colligere formã prout caſus exegerit.

IN nomine Domini. Amen. Per hoc præſens publi
cum inſtrumentum Cunctis pateat, & euidenter
ſit notum, quod anno a Natiuitate eiuſdem Domini
Milleſimo quingenteſimo nonageſimo, Indictione
III. Die vero XXV. Menſis Iulij, Pontificatus S. in
Chriſto Patris, & D. N. D. Sixti diuina prouidentia Pa
pæ V. Anno eius Sexto.

In mei R. Cameræ Apoſtolicæ Notarij publici, te
ſtiumque infraſcriptorum ad hæc ſpecialiter vocato
rum, & rogatorum præſentia, præſens & perſonali-
ter conſtitutus R. N. perpetuus commendatarius mo
naſterij S. Pontij prope, & extra muros Niniuen. or-
dinis S. Benedicti, principalis, citra tamen quorum-
cũque procuratorum ſuorum per eum hactenus quo
modolibet conſtitutorum reuocationem, ſponte &
ex certa eius ſcientia ac deliberata voluntate, omni-
bus melioribus modo via, iure, cauſa, & forma, qui-
bus magis, melius, validius, & efficacius de iure fieri
potuit & debuit, ac poteſt & debet, conſtituit procu
ratorem ſuum N. abſentem tanquam præſentem, ſo-
lum, & in ſolidum, ad ipſius D. Conſtituentis nomi-
ne, & pro eo ceſſioni commendæ dicti monaſterij,
in quam illud ex conceſſione, ſeu diſpenſatione Apo
ſtolica ad ipſius vitam obtinet, ac iuris ſibi in illo vel
ad illud quomodolibet competen. in manibus S. D.
N. Papæ, ſeu eius Reuerendiſſimi D. Datarij, aut alte
rius ad id poteſtatem habentis, ac litterarum expedi-
tioni conſentiendum, & quocunque deſuper neceſ-
ſarios, & opportunos conſenſus præſtandum, iuran-
dumque in animam ipſius R. D. Conſtituentis om-
nia iuramenta neceſſaria, & opportuna, & præcipue
quod non interuenerit fraus, dolus cum ſimilibus,
&cæt. & generaliter omnia alia & ſingula facien. ge-
ren. exercen. & procurandum quæ in præmiſſis, &
circa ea neceſſaria fuerint ſeu quomodolibet oppor-
tuna, & quæ ipſemet D. Conſtituens facere poſſet,
ſi præmiſſis omnibus & ſingulis præſens & perſona-
liter intereſſet, etiam ſi talia forent, quæ indige-
rent mandato magis ſpeciali, quam præſentibus eſt
expreſſum. promittens inſuper idem D. Conſtituens
mihi notario publico infraſcripto tanquam publicæ,
& authenticæ perſonæ ſolem. ſtipulan. & recipien. iu
re, & nomine oĩum, & ſingulorum quorum intereſt,
intererit, aut intereſſe poterit quomodolibet in fu-
turum, ſe ratum, gratum, atque firmum perpetuo ha-
biturum totum id & quidquid per dictum D. Procu
ratorem ſuum Conſtitutum actum, dictum, geſtum,
factum, vel procuratum fuerit in præmiſſis, ſeu alio

præmiſſorum, Releuans nihil ominus ex tunc & rele
uare volens eundem D. Procuratorem ab omni one
re ſatisdādi, iudicioque ſiſti & iudicatum ſolui, cum
omnibus & ſingulis clauſulis neceſſariis, & opportūis
ſub hypotheca & obligatione omnium & ſingulorū
bonorum mobilium præſentium & futurorum, ac a-
lia iuris & facti renunciatione ad hæc neceſſaria, pari
ter & cautela. Super quibus omnibus & ſingulis præ-
miſſis petitū fuit a me notario publico infra ſcripto
fieri atque confici vnum vel plura publicum ſeu pub
lica inſtrumentum & inſtrumenta, &c. in officio mei
eiuſdem notarij pręſentibus ibidem N. N. N. &c. teſti
bus ad præmiſſa omnia, & ſingula habitis, vocatis, at-
que rogatis.

IN. nomine Domini Amen. Pręſenti publico inſtru
mento cunctis pateat euidenter, & ſit notum, qđ
Anno a Natiuitate eiuſdem Domini, Milleſimo qn-
gentesimo nonageſimo, Indictione III. Pontificatus
S. in Chriſto Patris & D. N. D. Sixti diuina prouiden
tia Papæ V. Die vero XXX. Mēſis Iulij, anno eius VI.

In mei R. Cameræ Apoſtolicæ Notarij publici, te
ſtiumq. infra ſcriptorum ad hæc ſpecialiter vocatorū
& rogatorum præſentia præſens, & perſonaliter con-
ſtitutus N. Clericus &c. Rector parochialis eccleſiæ,
&c. loci, &c. Diœc. &c. perſonalis, citra tamen quorun
cumque procuratorum ſuorum per eum hactenus
quomodolibet conſtitutorum reuocationem, ſponte
& ex certa eius ſcientia ac deliberata voluntate, omni
bus melioribus modo, via, iure, cauſa, & forma, quibus
magis, melius, validius, & efficacius de iure fieri potuit
& debuit, ac poteſt, & debet fecit, conſtituit, creauit,
nominauit, & ſolemniter ordinauit ſuum verum, cer-
tum, legitimum & indubitatum procuratorem, & fa-
ctorem, negotiorumq. ſuorum infraſcriptorum geſto
rem, ac nuncium ſpecialem, generalem, ita tamen qđ
ſpecialitas generalitati non deroget, nec e contra D.
N. &c. abſentem tamquam præſentem, ſolum & in ſo,
lidum, ad ipſius D. Conſtituentis nomine & pro eo.
dictam parochialem eccleſiam, quam obtinet in ma-
nibus S. D. N. Papæ ſeu eius Reuerendiſſimi D. Data
tarij aut alterius ad id poteſtatem habentis, in fauorē
D. N. &c. pure, libere, & ſimpliciter reſignandum, reſi
gnationiq; ac litterarum expeditioni cōſenpiendum
& quoſcumque de ſuper neceſſarios & opportunos;
conſenſus pręſtandū, iurandumque in animam ipſius
D. Conſtituentis, quod in præmiſſis non interuenit,
neq; interuenire ſperatur fraus, dolus ſimoniæ labes
ſeu quæuis alia illicita pactio, ſeu etiam corruptela; &
quolibet aliud deſuper neceſſarium, & opportunum li
citum tamen, & honeſtum iuramentum præſtandum
& generaliter omnia alia, & ſingula faciēdum, geren.
exercen. & procuran. quę in pręmiſſis, & circa ea ne-
ceſſaria fuerint, ſeu quomodolibet opportuna, quę ip
ſemet D. Conſtituens faceret, & facere poſſet, ſi præ-
miſſis omnibus, & ſingulis præſens & perſonaliter in
tereſſet, etiam ſi talia forent, quæ mandatum exigerēt
magis ſpeciale, quam præſentibus eſt expreſſum. Pro-
mittens inſuper idem D. Conſtituēs mihi notario pu
blico infraſcripto. tamquam publicæ, & authenticę p
ſ☐☐æ ſolemn. ſtipulant. & recipien. vice, & nomine om
nium & ſingulorum, quorum inter eſt intererit aut in
tereſſe poterit quomodolibet in futurum, ſe ratum,
gratum, atque firmum perpetuo habiturum totum,
id, & quicquid p dictū procuratorē ſuū cōſtituēdū ac
ſubſtituendū ab eo actū, dictū, geſtū, factū, vel pcu-
ratū fuerit in pmiſſis, ſeu alio præmiſſorū, releuāſ ni-
hilominus ex tūc & releuare volens eundē procurato
rem ab omni onere ſatis dandi, iudicioque ſiſti, & iu-
dicatum ſolui, cum omnibus, & ſingulis clauſulis nē-
ceſſariis, & opportunis, ſub hypotheca & obligatione
omnium, & ſingulorum bonorum ſuorum mobiliū,
& immobilium, pręſentium & futurorum, ac quaelibet
alia iuris & facti renunciatione ad hæc neceſſaria, pari
ter & cautela. ſuper quibus omnibus, & ſingulis præ-
miſſis petitum fuit a me notario publico infra ſcripto
fieri, atque confici vnum vel plura publicum, ſeu publi
ca inſtrumentum & inſtrumēta. Actum Romę, in of-
ficio mei eiuſdem notarij. præsentibus ibidem N. N.
N. teſtibus ad præmiſſa omnia, & ſingula habitis, voca
tis atque rogatis.

IN nomine Domini, Amen. Pręſenti publico inſtru
mento Cunctis pateat euidenter, & ſit notum, qđ
anno a Natiuitate eiuſdem Domini, Milleſimo quin
gentesimo nonageſimo, indict. III. die vero XXX Mē
ſis Iulij, Pontificatus S. in Chriſto patris & D. N. D.
Sixti diuina prouidentia Papæ V. anno eius VI.

In mei R. Camerę Apoſtolicæ notarij publici infra
ſcripti, teſtiumq. infraſcriptorum ad hæc ſpecialiter vo
catorum, & rogatorum præſentia, præſens, & perſona
liter Conſtitutus N. Clericus, &c. Rector parochialis
Eccleſiæ S. Ioannis Caſtri, &c. diœc. &c. perſonal. citra
tamen quorumcumque procuratorum ſuorum per
eum hactenus quomodolibet conſtitutorum reuoca
tionem; ſponte & ex certa eius ſcientia, ac deliberata
voluntate, omnibus melioribus modo, via, iure, cauſa,
& forma, quibus magis melius, & efficacius de iure fie
ri potuit, & debuit, ac poteſt & debet, fecit, conſtituit
creauit, nominauit, & ſolemniter ordinauit procura-
torem ſuum N. abſentem tamquam præſentem, ſolū,
& in ſolidum ad ipſius D. Conſtituentis nomine, &
pro eo dictam parochialem Eccleſiam S. Ioānis, quā
obtinet in manibus S. D. N. Papæ, ſeu eius R. D. Vice
cancellarij, aut Datarij, ſeu alterius ad id poteſtatem
habentis, in fauorem D. N. reſeruata tamen ipſi D. Cō
ſtituenti annua penſione quinquaginta ducatorum au
ri de Camera ſuper eiuſdem parochialis Eccleſię fru
ctibus, reddititibus, & emolumentis prouentibus, iuri-
bus, & obuentionibus vniuerſis ſoluen. in locis, & ter
minis, ac cum clauſulis, immunitatib. exemptionib. in
dultis, & decretis mōq;, & forma in ſupplicatione de
ſuper ſignata, vel ſignanda expreſſis, & cōtētis, & ſeu
exprimendis, & iuxta illius formam, continentiam, &
tenorem, & reſignādum, reſignationique, & litterarū
expeditioni conſentiendum, & quoſcumque deſuper
neceſſarios & opportunos conſenſus præſtandum, iu
randumque in animam ipſius D. Conſtituentis om-
nia iuramēnta neceſſaria, & opportuna, & quod non
interuenerit fraus, dolus nec ſimonię labes, &c. & ge-
neraliter omnia alia & ſingula faciendum, gerendum,
exercēdum, & procurandum, quæ in pręmiſſis, & cir-
ca ea neceſſaria fuerint, ſeu quomodolibet opportūa
& quæ ipſemet D. Conſtituens faceret, & facere poſ
ſet, ſi præmiſſis omnibus, & ſingulis, præſens; & per-
ſonaliter intereſſet, etiam, ſi talia forent, quę exigerent
mandatum magis ſpeciale quam præſentibus eſt ex-
preſſum Promittens inſuper idem D. Conſtituens mi
hi notario publico infra ſcripto tamquam publicæ, &
authenticæ perſonæ ſolemn. ſtipulan. & recipien. vice
& noīe oīum & ſingulorū quorū inter eſt inter erit,
aut intereſſe poterit quomodolibet in futurum, ſe ra-
tum, gratum, atque firmum perpetuo habiturū totū
id, & quid quid per dictum procuratorem ſuum con
ſtitutum

ſtitutum, actum, dictum, geſtum, factum, vel procura-
tum fuerit in præmiſſis, ſeu alio præmiſſorum. Rele-
uans nihilominus ex tunc, & releuare volens eundem
procuratorem ab omni onere ſatiſdandi iudicioque
ſiſti, & iudicatum ſolui cum omnibus & ſingu
lis clauſulis neceſſarijs & opportunis, ſub hypotheca
& obligatione omnium, & ſingulorum bonorum mo
bilium, præſentium, & futurorum, ac qualibet alia iu-
ris, & facti renunciatione ad hæc neceſſaria, pariter &
cautela. Super quibus omnibus, & ſingulis præmiſſis
petitum fuit à me notario publico infraſcripto fieri
atque confici vnum, vel plura publicum, ſeu publica
inſtrumentum, & inſtrumenta. Actum Romæ in offi
cio mei eiuſdẽ notarij, præſentibus ibidem N. N. N.
teſtibus ad præmiſſa omnia & ſingula habitis vocatis
atque rogatis.

Et ſic requiritur, quod ſit conſtitutus aliquis pro-
curator, nominatus, ſcilicet expreſſo nomine ꝓprio,
39 & cognomine † alias non valet procuratorium, vt tra-
dit Rebuff. d. tit. de procur. ad reſign. conſtit. n. 7. ex l.
2. ff. de procur. gl. in l. tutor incertus, ff. de teſtam. tut.
vnde non valent procuratoria vacua, quæ in albo di-
miſſa vocant, † vt ſcribit poſt alios Caſſan. in conſuet.
Burg. rubr. des, &c. §. 5. gl. ſans, & n. 18. de qua materia
Boer. deciſ. 274. col. 2. Vlterius requiritur, quod ſit cõ
ſtitutus procurator ad renunciandum ſponte & libe-
41 re, † vt probat tex. in clem. vnic. de procur. *procurato-
rem ſponte ac libere conſtituerit*. Card. n. 8. verſ. 9. Bo
* niſ. & Vitel. & communiter* Doct. alias autem ſi con
ſtitutio procuratoris fiat per metum, eſt nulla, & om
42 nia inde † ſequuta annullantur, c. accedens, de procur.
* Abb. in c. Abb. vbi alij* cõmuniter, de his, qui vi, &c.
Rom. ſing. 753. Prob. in addit. ad Io. Monach. in rub.
de renunc. li. 6. Dec. conſ. 219. q. 1. Rebuff. d. tit. 31. &
* eſt* communis omnium Doct. ſententia. Secundo, ut
43 adſit clauſula, quod † nec vis, neque dolus, &c. prout
* de ſtylo* requiritur, requiritur etiam ut hoc inſtrumẽ
44 tum procuratorium non ſit † cancellatum, namque ſi
ſit cãcellatum, nullam facit fidem, & reſignatio facta
vigore huiuſmodi inſtrumenti eſt nulla, ita Rebuff. d.
tit. de proc. ad reſig. conſtit. nu. 33. arg. l. inductum, vbi
* *communiter Doct. C. de ſolutio. l. ſi chirographum,
45 ff. de prob. Hinc cancellatio † inſtrumenti impedit miſ
ſionem in poſſeſſionẽ. l. vlt. vbi Bart. Dec. Zuccard. &
* alij* communiter, C. de edict. diui Adr. tollen. & vitiat
46 † inſtrumentum. c. cum olim, il 2. de priuileg. c. ex litte-
ris, de fide inſtrum. Anch. conſ. 242. & conſ. 431. An-
ge. conſ. 341. ſuper primo in fin. Lap. alleg. 30. But. cõ
ſil. 11. Corn. conſ. 58. lib. 1. & conſ. 118. lib. 4.
47 Quod procedit, ſi cancellatio eſt in loco † principa-
liſsimo alias ſecus, c. ex litteris, de fid. inſtrum. Dec. d.
l. vlt. n. 37. & ſi eſt, facta † manu diuerſa, Ale. conſ. 41. li.
48 1. Rom. conſil. 170. ideo bene inſpiciunt huiuſmodi
mandatum Notarij Cameræ, & Cancellariæ, ſi vero
49 poſt reſignationem reperiatur mandatum † cancella-
tum, tunc non vitiat reſignationem. Rebuff. dic. tit.
de procur. ad reſign. conſt. n. 34. namque ſufficit fuiſ-
ſe productum apud Notarium Cameræ, vel Cancella
riæ ſine macula, & ita præſumitur productum, nam
aliàs Notarij non recepiſſent; vnde, licet poſtea repe-
riatur cancellatum, nihil refert, & fides inſtrumenti
non minuitur Bal. in l. ſi vnus, in fi. C. de teſt. Rebuff. lo
50 co cit. n. 34. namque † mandatum relinquitur in Came
ra, vel Cancellaria, vt tradit Proſp. de S. Cruce dec. 83.
manuſc. & ob id, qui litteris reſignationis expeditis di
cit mandatum non fuiſſe bonum, debet docere, & ꝓ
51 bare hoc; nam præſumuntur † litteræ bene expeditæ, &
mãdatũ fuiſſe bonum ob reuiſionem tot peritiſſimo
rũ hominũ, ita fuit reſolutũ* in Rot. teſte Car. S. Cru.
d. dec. 83. nã reſignauit p ꝓcuratorẽ maior, & fuerũt
litteræ expeditæ, poſtea dicebat eſſe minorẽ, & p con
ſequẽs nõ potuiſſe dare mãdatũ ad reſignãdũ, fuit cõ
52 cluſũ † mãdatũ ꝑſumi bonũ, donec cõtrariũ ꝓbet, qa
alias illud nõ recepiſſent Notarij Cameræ, & Cancell.

An aũt bñficiatus poſſit cõſtituere ꝓcuratorẽ ad
renũciãdum ſine cõſenſu Capituli Eccleſiæ, cui reſi
gnat, ſi hẽt Capitulum, ꝓut in Cathedrali, & collegia
ta? Inn. & Hoſt. & Cõpoſtel. in c. quod in dubijs de re
53 nunc. tenent quod † non requiratur, ſequitur Cardin.
Zabar. in clem. vnica, num. 8. de renunc.

Aduertẽdũ tñ eſt, ꝙ, cũ ꝑſtat conſenſus in Cãcella
54 ria, Notarij † Cãcellariæ magnam adhibent diligen-
tiam, vt mandata ſint valida, & cum omnibus circum
ſtantijs requiſitis a iure & ſtylo, & alias conſenſus nõ
extendunt, & ita quotidie practicari videmus, Nota-
rij vero Cameræ ſunt largiores, & ideo extendunt cõ
ſenſus vigore mandati minus ſufficientis cum obliga
55 tione † tamẽ, quod ille procurator ꝓcurabit vt veniat
mandatum procuratorium ſufficiens & validum, qđ
tenebitur infra tempus præfixum producere, & ita ſer
* uat* ſtylus notorius in Curia, vt a peritiſſimis didici,
& vidi ſeruari.

SVMMARIVM.

1 *Procurator an poſſit reſignare poſt confectum manda
tum antequam illud habuerit. & num. 5.*
2 *Procurator poteſt agere, certioratus a domino per lit
teras de mandato.*
3 *Mandatum ſufficit fuiſſe productum ante ſententiam.*
4 *Geſta per procuratorem valent, etiam ſi ignoret eſſe
procuratorem, contra num. 8.*
6 *Notarij Cameræ & Cancellariæ non extendunt cõſen
ſum, niſi videant mandata.*
7 *Mandatum relinquitur in Camera.*
9 *Mandatum non præſumitur.*
10 *Procurator debet eſſe certus, quomodo debet renun-
ciare.*
11 *Procurator debet ſeruare fines mandati.*
12 *Iudex debet eſſe certus de ſua iuriſdictione.*
13 *Mandatum ad renunciandum a quo debeat recipere
procurator.*
14 *Auctoritas ſuperioris tollit ſuſpicionem falſi.*
15 *Rati habitio non habet locum in reſignationibus.*
16 *Rati habitio habet locum in his, quæ exigunt ſpeciale
mandatum.*
17 *Beneficium poteſt acceptari nomine tertij.*
18 *Ad acceptandum beneficium requiritur ſpeciale man
datum.*
19 *Supplicatio poteſt porrigi abſque mandato.*
20 *Mandatum poteſt dari ad conſentiendum ſupplicatio
ni ſignatæ, vel ſignandæ.*

QVAESTIO VIII.

Octauo quæro, an habita no
titia de mandato procura
torio poſſit procurator re
nunciare antequam illud
in manibus habuerit? Pu-
ta, quia prius a conſtituen
te fuit certioratus per Nũ
tiũ, vel Epiſtolam de hoc
vel ab alio, Reſpondet Re
buff. in ſua prax. ibi tit. de
procur. ad reſig. conſtit.
1 num. 23. quod † ſic, mouetur quia poteſt procurator †
agere

2 agere certioratus a domino per litteras & nun-
cium de mandato, licet illud mandatum non recepe-
rit, vt concludit Bart. in quodam conſ. incip. Quæri-
tur. Quod comprobatur, quia geſta per procuratorē
ante receptum mandatum, & ante quam certioretur,
valent, Dyn. conſ. 18. quæſtio talis eſt, col. 1. Bal. 1. §. in
3 3. not. ff. de procur. Hinc ſeruat* Rota† quod ſufficiat
quod ante ſententiam illud producat, vt habetur de-
* ciſ. 7. nu. 3. de procur. in nouis. Hinc in vna* Zamoren.
* coram Siluestro, 12. Decēbris, 1533. fuit* reſolutum
4 valere geſta per procuratorem etiam ignorantem† ſe
eſſe procuratorem, teſte Sarn. deciſ. 50. lib. 1. & in alia
* *Mediolanen. 4. Feb. 1534. valere geſta, licet de pro-
cura non appareat, ſi tamen poteſt probari teſtibus, te
ſte Sarnen. deciſ. 51. lib. 1. in manuſcript. & hanc opi-
nionem efficacibus rationibus fundatam atteſtatur
Curtius iunior conſ. 63. vbi per totum illam defendit
eo magis in beneficialibus, vt late probat Curt. Iun. d.
conſ. 63. n. 11. Boer. deciſ. 348. ſub nu. 7.

His tamen non obſtantibus, in contrarium ſe ha-
* bet* communis opinio omnium Doct. vt quis † non
5 poſſit aſſignare, niſi prius recipiat mandatum procu
ratorium, quamuis habuerit litteras, per quas aduiſa-
batur mandatum procuratorium eſſe cōfectum Imo.
in cap. in noſtra col. 2. poſt medium de procur. & in l.
quod in domini, ff. de teſtamen. Boer. deciſi. 348. ſub
num. 7. col. 6. ante med. & poſt med. & ita fuit dictum
in Rota in vna Ouiten. Archidiaconatus de Liuero.
11. Febr. 1545. coram Put. teſte eod. deciſ. 360. nu. 5.
li. 2. vbi dicit etiam, quod Notarii Cameræ, & Cancel-
6 lariæ non extendunt conſenſum, niſi videant † manda
ta in bona forma. Caput. deciſ. 168. lib. 2. & deciſi. 85.
lib. quando quidem mandatum poſt præſtitum conſē
7 ſum † relinquitur in Camera, vel Cancellaria, & poſtea
litteræ expediuntur. vt atteſtatur Card. S. Cruc. deciſ.
83. ita etiam in Gallia ante receptum mandatum non
* recipiuntur renunciationes; ita cautum ex lege* Re-
gia atteſtatur Rebuff. d. tit. de procur. ad reſign. conſ.
* n. 26. immo de ſtylo* curiæ non admittitur quis vt ꝓ
curator in omni materia, niſi prius oſtenderit man-
datum, vt tradit Io. de Im. relatus à Boer. d. deciſ. 348.
* col. 6. ſub. n. 7. verſ. & hoc eſt conforme communi*
opinioni, quæ ſe habet, non valere geſta procuratoris
8 † ante receptum mandatum, Imol. in d. l. qui in domi
ni, ff. de teſta. Idem in clem. 1. poſt glo. in ver. receptis
de procur. Bart. conſil. 73. quæritur vtrū procurator,
* & eſt* communis opinio, à qua non eſt recedendum
in iudicando, & conſulendo, vt atteſtatur Cur. Iuni.
d. conſ. 63. num. 1. & quamuis ipſe defendat cōtrariū,
vt ſupradictum eſt, nihilominus ab opinione commu-
ni non eſt recedendum, vt tradit Boer. dic. deciſ. 348.
in n. 7. vbi allegat alios Doct. tenentes hanc opinio-
9 nem, † mandatum enim non præſumitur, & ideo de-
* bet in primis oſtendi, vt *eſt communis, & recepta,
omn. doct. ſententia, vt patet ex allega. per Maſcard.
de proba. concl. 1004. per totam, ex quibus ceſſant al
legata in contrarium per Rebuff. nam Bart. retorque
tur in contrarium, aliæ vero doctrinæ parum faciūt,
* cum in contrarium ſit cōmunis* opinio, vt ipſe Curt.
Iun. atteſtatur d. conſil. 63. col. 1. & deciſiones Rotæ
allegatæ procedunt in diuerſis caſibus in materia da
tionis conſenſus, in qua habemus legem præſcriptā,
vt oſtendatur mandatum, alioquin non extenditur à
Notarijs Cameræ, & Cancellariæ. Debet igitur procu
rator recipere mandatum, & poſtea dare conſenſum
* vt ex prædictis colligitur, & eſt* communis Doc. ſen
10 tentia: namque debet eſſe† certus, quomodo debeat
11 renunciare, & quibus clauſulis, vt ſeruet fines† man-
dati, Iaſ. conſ. 162. col. 4. lib. 2. & conſ. 86. in fin. libro
3. Card. Pariſ. conſ. 19. num. 15. cum ſeq. vol. 2. ſicut iu
12 dex antequam † procedat debet eſſe certus de ſua iu-
riſdictione, Caput. deciſ. 114. p. 2.
13 A quo † autem debet recipere hoc mandatum? Re-
buff. dicto tit. de procur. ad reſig. conſt. num. 25. & 26.
Innuit debere recipere per nūcium miſſum à Domi
no, vel per epiſtolam Domini, & ideo dicit, quod ſi
receperit per extraneum non debet præſtare conſen-
ſum antequam ſit certioratus à domino, ex not. in le.
1. per illum tex. ff. de contrah. empt. & ex his, quæ ſcri
bit Marſ. in l. ſi quis num. 64. ff. de quæſtio. Rebuff. in
conſtitutioni. regni tit. de lit. oblat. nu. 27. & hoc ad
euitandum falſum, & bene eſſet vt id ſeruarent pro-
* curatores; Verum contrarium practicatur,* vt detur
conſenſus, etſi recipiatur mandatum per manus extra
nei reſignatarij, aut alterius habentis intereſſe, & ſu-
14 ſpicio falſi ſatis tollitur † ob ſigillum Epiſcopi, vel cō
* munitatis in eo appoſitum, iuxta ea, quæ dicunt Do
cto. *communiter in cap. poſt ceſſionem de probat.
cum alijs, vt dixi ſup. & dando conſenſum videtur ac-
cepiſſe mandatum, ut requiritur, Rot. deciſ. 7. de pro
15 cu. in nouis. Ex quo infertur, quod † rati habitio non
habet locum in reſignatione beneficij, vt quis poſſit
renunciare beneficium tertij, & poſtea efficere, vt cō
ſentiret, vt ex ſupradictis colligitur, quandoquidem
* iuxta* communem requiratur mandatum ſpeciale, q
eſt notandum, quia ratihabitio habet locum in his, q̄
16 exigunt † ſpeciale mandatum, cap. vlt. de iur. iu. Ang. in
l. nec filius, C. de reb. cred. Bal. in l. ſi maritus, C. mand.
Alex. conſ. 79. lib. 5. Felin. in cap. ſicut 2. colu. vlt. de ſi-
mon. Dec. in l. ſemper qui non prohibet, nu. 7. de reg.
Iur. & conſ. 281. & ob id, ſi quis acceptauerit benefi-
17 cium nomine tertij, poterit † ille tertius ratum habere
* *communiter Doct. in cap. accedens, de præben. gl. in
cap. quamuis, eod. tit. in 6. quamuis ad acceptandū re-
* 18 quiratur † ſpeciale mandatum, vt eſt* communis opi-
nio, de qua per Couar. lib. 3. var. reſol. ca. 16. num. 5. de
clara, hæc procedere quo ad præſtandum conſenſum
vt requiratur ſpeciale mandatum per inſtrumentum
publicum, & quod illud receperit procurator, ſuppli-
19 catio † autem poteſt porrigi etiam abſque mādato, &
poſtquam eſt ſignata, poteſt dari mandatum, quod da
20 tur ad conſentiendum † ſupplicationi ſignatæ, vel ſignā
* dæ. & ita practicari* videmus, vt ſupra dixi, & poſtea
præſtatur cōſenſus, iuxta regulam Cancellariæ. 49.

SVMMARIVM.

1 *In mandato dato ad reſignandum in Curia poteſt dici*
in fauorem N. & non aliter, nec alio modo.
2 *Non poteſt fieri mandatum ad reſignandum in mani*
bus Ordinarij cum clauſula, non aliter nec alio mo-
do.
3 *Renunciatio coram Ordinario debet fieri libere.*
4 *Mandatum ad renunciandum in fauorem, etiam abſ-*
que clauſula & non aliter, &c. eſt ſimoniacum.
5 *In manibus Ordinarij non poteſt fieri renunciatio in*
fauorem.
6 *Procuratore renunciante omiſſo medio vitioſo, renun*
ciatio eſt valida, & mandans excuſatur a ſimonia.
7 *Executio & non deſtinatio attenditur.*
8 *Actus renunciationis, & non voluntas volentis ce-*
dere attenditur.
9 *Interpretatio capienda, vel excludatur dictum.*
10 *Ordinarius pōt conferre illi, cui renuncians voluerat.*

QVAE

QVAESTIO IX.

NONO quęro an in mandato procuratorio poſſit dici, Conſtituo N. procuratorem ad renunciandum in fauorem talis, & non aliter, nec alio modo. Omiſſis his, quæ poſſunt dici pro vtraque parte, communis *reſolutio
*
1 eſt, vt ſi mandatum fiat ad renunciandum in manibus ſum. Pont. poſſit apponi, & non aliter, nec alio modo, *ex ſtylo, & tolerantia antiqua, Caſſador. deciſio. 2. num. 3. de ſim. Nauar. in Man. ca. 23. ſub nu. 107. Redoan. de ſim. p. 3. ca. 2. num. 21. Cacial. de penſ. q. 19.
* num. 18. & ita tota* die practicari videmus, ſi vero fiat
2 ad renunciandum in manibus Ordinarij, non †poteſt in mandato apponi clauſula huiuſmodi, & non aliter nec alio modo, abſque vitio ſimoniæ, Ferret. conſ. 95. num. 13. Caccial. d. tract. de penſ. q. 19. num. 15. Nam-
3 que libere debet fieri renunciatio coram † Ordinario non ſolum per ſe, ſed per procuratorem Gamb. de aut. leg. a lat. lib. 2. num. 29. & 37. li. 6. num. 125. Hinc alias in Rota, fuit propoſitum dubium in vna Vicentin. pręceptoriæ
* *corā Decano die Mercurij 9. Martij. 1552. ſi mandatum fuit factum ad renunciandum in mani-
4 bus Ordinarij in fauorem †certæ perſonæ, cum clauſula pure, & ſimpliciter an ſit ſimoniacum, & præſumatur fraudulentum. Domini concluſerunt affirmatiue teſte Caput. deciſ. 192. par. 2. hoc idem, fuit reſolutum
* *in vna Firman. benef. teſte Pelegr. deciſ. 144. libro. 2. namque ibi fuit datum mandatum in fauorem N. ad renuncian. beneficium coram Vicario, aut alio facultatem habentę abſque clauſula, non alias, nec alio modo, fuit tentum, quod talis reſignatio non valeret, & quod ius remanſerat penes reſignantem, quia in ma-
5 nibus †Ordinarij reſignari non poteſt in fauorem, vt
* communiter *Doct. volunt, ſed cadit dubium, quid ſi mandatum fuit datum ad renuncian. in manibus Papæ, vel Ordinarij in fauorem certæ perſonæ, procura-
6 tor autem renunciauit in manibus Ordinarij † libere omiſſo medio vitioſo, & ſic non renunciauit in fauorem, prout ſibi mandatum fuerat, an renunciatio ſit valida, & ex hoc mandans excuſetur a ſimonia? omiſſis
* quæ poſſunt adduci hinc inde, vera, & *communis ſententia eſt affirmatiua, ſecundum quā conſuluit Card. Pariſ. conſ. 15. num. 13. & 14. cum ſeq. vſque ad nu. 19.
* vol. 4. & ita *fuit reſolutum per Rotam in dic. Vicentin. pręceptoriæ, corā Decano, die Mercurij 1552. teſte Caput. deciſ. 92. par. 3. & ita conſuluit Rebuff. cōſ. 85. & late conſ. 87. Et ratio eſt, quia deſtinatio ipſius reſignantis ſapiens ſimoniam, non fuit acceptata, nec qua exequuta per procuratorē, qui omiſſo medio vitioſo reſignauit libere, quo caſu non debet attendi il-
7 la deſtinatio, †ſed exequutio facta per ipſum procuratorem, & actus per ipſum geſtus, qui caret omni vitio vt eleganter concludit Petr. de Anchar. conſ. 28. ratione col. 2. & 3. verſ. ſed his non obſtan. vbi ex pluribus auctoritatibus, & rationibus, probat attendendam eſſe exequutionem factam per procuratorē, illamque ſimpliciter eſſe in conſideratione potius, quam man-
8 datum. actus enim reſignationis, †& non voluntas volentis cedere attenditur, Dec. in cap. ex parte el 1. col. 11. in 1. & 2. concl. de offic. deleg. Archid. Gem. & Præpoſ. in cap. ordinationes & in ca. quicunque. 1. q. 3. But.
* Abb. Im. & *communiter in cā. dilecto, de præben. Eo-
9 que magis, vt capiatur †interpretatio ad excludendum delictum, iux. l. merito ff. pro ſocio. Ob quam cauſam illa verba in fauorem certæ perſonæ poſſunt interpretari, ſi fiat renunciatio coram Papa, & plures rationes adducit Rebuff. d. conſ. 45. quod vide. Amplia, hanc concluſionem procedere etiam ſi poſtea Ordinarius qui admiſit renunciationem libere, cōtulit illi, cui reſi-
10 gnans mandauerat †procuratori reſignare, ita Card. Pariſ. concludit dict. conſ. 15. num. 14. vol. 4. verū hoc non caret ſuſpicione, & tutius erit alteri illud beneficium conferre.

SVMMARIVM.

1 *Procurator non poteſt conſtitui ad acceptandum, & renunciandum.*
2 *Procurator non poteſt conſtitui ad renunciandū beneficium obtinendum.*
3 *Tempus confecti mandati inſpicitur.*
4 *Peccat mortaliter acceptans beneficium, vt illud renunciet.*
5 *In curia de ſtylo datur Examinetur.*

QVAESTO X.

DECIMO, quæro, an quis poſſit cōſtituere procuratorem ad acceptandum, & renunciandū ſimul vt ex illo procuratorio poſſit procurator acceptare tale beneficiū & illud reſignare: Reſpōdet †Re-
1 buf. in prax. tit. de proc. ad reſig. conſt. num. 16. & 17. quod non. Bellam. de permut. beneſ. p. 8. q. 2. num. 17. Ratio eſt, quia poteſt quis conſtituere procuratorem ad renunciandum beneficiū,
2 quod †obtinet, non autem obtinendum, Rebuf. loco cit. & in tract. nomin. q. 14. Quare procurator virtute huius mandati non poterit reſignare, namque ad vali-
3 ditatem† mandati inſpicitur tempus, quo inſtrumentum procuratoriū fuit cōfectum, et colligitur ex his quæ ſcribit Menoch. de recup. poſſ. primo remedio n. 272. 273. 274. & nō entis nullæ ſunt qualitates. immo mortaliter peccat, qui acceptat beneficiū, vt illud poſtea renunciet, & ob id in curia de ſtylo, quando da-
4 tur examen apponitur †clauſula dato prius iuramēto, quod illud non recipiat animo renunciandi.

SVMMARIVM.

1 *Notarius non poteſt ſe rogare de inſtrumento in perſonam ſuam.*
2 *Conſanguinei, qui debent præſtare conſenſum ex forma ſtatuti in contractibus mulierum, non poſſunt conſentire, ſi cum illis contrahunt.*

QVAESTIO XI.

VNDECIMO quæro, ſi aliquis vult conſtituere procuratorē N. ad renuncian. in curia, an ipſe N. poſſit ſe rogari de mandato procuræ in perſonam ſuam
1 Vera concluſio eſt negatiua, †quam tenuit Rebuf. in prax. tit. de procur. ad reſign. num. 6. & eſt doctrina Bar. in l. ex ſententia, ff. de teſtatur Guid. Pap.

Pap.deciſ.126.Afflict. deciſ.317.atteſtatur ita*fuiſſe
* deciſum,& com.*doct.ad tollan.n.fraudes hoc recep
tum eſt,vt Notarius non poſſit ſe rogare de manda
to procuræ in perſonam ſuam,Bart.in l.2.in princ.ff.
de ſtip.ſeru.Bal.in l.iudices,C.de fid. inſtrum. & in l.
conſul.nu.5.ff.de adopt.Fel.in ca.quoniam,num. 41.
de prob.ſicut i agnati,& conſanguinei,qui debent ex
2 forma ſtatuti †præſtare conſenſum in cõtractibus mu
lierum,non poſſunt illum præſtare,quando cum ipſis
contrahunt dictæ mulieres,nam tunc alij ſunt adhibẽ
* di,*communis opinio,vt per Dec.conſ.612.in fin.Ca
ſtell.Cott. in memor.ver.filius fam.poteſt,& ver. ſtatu
tum,Io.de Arnon.Soliloq.17.Burſ.conſ.380.nu. 20.

SVMMARIVM.

1 *Præſens in curia, an poſſit conſtituere procuratorem ad renunciandum.*
2 *Verbum Nullatenus annullat actum ipſo iure.*
3 *Vbi ſtatutum requirit præſentiam propinquorum,propinqui non poſſunt mittere procuratorem.*
4 *Statutũ puniens facientem actum perſonaliter,non includit facientem per alium.*
5 *Vbi requiritur iuramentum pro forma,quis non poteſt iurare per alium.*
6 *Quoties eſt electa induſtria perſonæ actus non poteſt per ſubſtitutum expediri.*
7 *Cardinales præſentes in curia,& reſignantes,quomodo præſtent conſenſum.*
8 *Notarij Cameræ admittunt procuratores præſentiũ, in curia.*
9 *Præſens in curia poteſt conſtituere procuratorem ad renunciandum in partibus.*

QVAESTIO XII.

DVODECIMO,quæro,an præ
ſens in curia poſſit conſtituere
procuratorem ad reſignãdum,
& conſentiendum eidem reſi-
gnationi.Communis*eſt nega
1 tiua,†quam tenet Gig.in tract.
de penſ.q.11.vbi dicit hanc o-
pin.eſſe veriorem, & ſeruari in
praxi in curia,ſequitur Burſ.conſ.395.num.28.vol.4.
quod probatur ex regula Cancellariæ 40.Sixti V.ibi,
*Apoſtolicæ litteræ nullatenus expediantur,niſi reſi-
gnans,vel cedens ſi præſens in Romana curia fuerit,
perſonaliter,alioquin per procuratorem,&c.* Loqui-
2 tur enim per verbum nullatenus†quod annullat actũ
ipſo iure,Glo.ibi ad reg. Innoc.8.gl.in. clem.1. verſ.
nullatenus de ſequeſtr.poſſ.& fruct.in terminis dictæ
reg.Boer.deciſ.348. num.1.& ſic requirit,vt præſens
in curia perſonaliter præſtet conſenſum, vnde nõ po
terit cõſtituere procuratorem,Abb.in c.vlt.de iuram.
calum.gl.in clem.dudum de ſepult.Hinc vbi ſtatutum
3 requirit præſentiam propinquorum,†propinqui non
poterunt mittere procuratorem,Ang.in l. Titius, ff.
quibus mo.pign.vel hypo.Bal.in l.1.vlt.col.C.qui adm.
Hinc ſtatutum puniens facientem actum perſonaliter
4 non includit facientem†per alium,Card.in cap.perpẽ
dimus de ſent.excom.Bart.in l.infantes ff.de fideicõ.
5 libert.Hinc quoties requiritur iuramentum† pro for
ma,quis non poteſt iurare per alium,Abb.Bal.Fel. in.
cap.licet ex quadam,de teſtibus,Bart.in l.qui bona.§.
qui aliena.ff.dam.infect.Card.in clem..1.in 11.no.de
iur.iur.Ratio,quia ex his verbis poſitis in d.reg. Can
cellariæ eligitur,& conſideratur induſtria perſonæ,quo
6 caſu actus non poteſt per ſubſtitutum†expediri,Bart.
in l.nemo eſt qui neſciat,ff.de duob.reis & in l.1.ff.de
* var. & extraord.cog.& in l.diem,vbi Dec.& alij* com
muniter,ff.de off.aſſeſſ.idque eo magis procedit in a-
ctibus præiudicialibus,ex his,quæ ſcribit Bart.in l per
hanc,C.de erogat.mil.ann.li.12.Bal.in l.1.§.ne autem
C.de Cad.toll.Io.de Anan.in c.ſi cuius in ſi.de ſimo.
Amplia hanc concluſionem procedere in omnib. &
quibuſcumque perſonis , etiam in maxima dignitate
conſtitutis,etiam Cardinalatus honore decoratis, ita
* de ſtylo*ſeruari videmus.namque Cardinales,quãdo
7 reſignant,†vel præſtant conſenſum per ſchedulã, quã
mittunt Notarijs,vel Notarij accedunt ad eorum pa
* latia ad recipien.conſenſum,ita ſe habet ſtylus* no-
torius in curia,Nauar.in c.accepta opp.7.num.27.de
reſtit.ſpol.limita non procedere in Camera.nam quã
8 do præſtatur ibi conſenſus notarij Cameræ † admit-
tũt procuratores etiam præſentium, ita Gloſator Re
9 gu.Cancellariæ 14.Inn.VIII.poteſt tamen†præſens in
curia conſtituere procuratorem ad renunciandũ in
partibus,Collet.in c.exhibita in 10.qu.de rerum per-
mut.Bellam.in eod.tract.p.8.q.3.num.8.

SVMMARIVM.

1 *Supplicatione ſignata conſenſus præſtatur ante ſex menſes.*
2 *Mandata ad renunciandum durant multo tempore.*
3 *Voluntas cenſetur durare.*
4 *Per lapſum quadriennij mandatum non cenſetur reuocatum.*
5 *In Francia elapſo anno non recipiuntur mandata ad renunciandum.*

QVAESTIO XIII.

DEcimo tertio,quæro, poſtquam quis
recepit mandatum ad renuncian-
dum, per quantum tempus poſ-
ſit præſtare conſenſum ? Reſpon-
1 de,quod ſi ſupplicatio †eſt ſignata
tunc debet præſtare cõſenſum an
te ſex menſes , ad hoc vt poſſit in-
fra dictum tempus publicare,vt requiritur ex conſti-
tutione Greg.XIII.& late ſuo loco dixi,ſi vero ſuppli
catio non eſt ſignata,vt quia nõ fuit porrecta, admit
2 tuntur mandata †confecta etiam multo tempore an-
3 te,Gig.conſ.11.nu.6.nam ead.voluntas† cenſetur du
rare donec de reuocatione appareat,c.maiores de ba
ptiſ.l.eum qui,ff.de prob.Caſſad.deciſ.1.num. 2.de re
nunc.Dubium tamen eſt,an per lapſum quadriennij
à die confecti inſtrumenti procuræ,cenſeatur mãda
tum reuocatum?Paul.de Caſtr.conſ.12. tota diſputa
tio iſtius proceſſus col.2.verſ.2.ratio,li.1.tenet quod
per lapſum quatuor annorum mandatum ſit extin-
ctum,mouetur,quia præſumptio eſt, quod mandans
reuocauerit ob longum interuallum,arg.l.in cõfirmã
do,ff.de confir.tut. Tamen in contrarium eſt veritas,
4 †quod etiam poſt quadriennium poſſit præſtari con-
* ſenſus quam opin.tenuit Rota*in vna Abulen. Cano
nicatus,& præbendæ,die 21.Nouembris 1543.corã
Cardinali S.Crucis,teſte Moedan.deciſ. 217.penſio-
nem habens ſub tit.de renunciand.ſeu procur.fuit n.
concluſum,conſenſum præſtitum poſt quatuor an-
nos eſſe bonum,quia ut dixi voluntas ſemper cenſe-
tur durare,donec de mutatione non appareat , capit.

maiores

maiores de bapt.& poſt decem annos, l. ſancimus. C.
de teſta. Non obſtat Conſilium Pau. de Caſtr. in con
trarium allegatum, quia Rota dixit hoc Conſiliũ eſſe
cõtra omnes regulas, & omnia principia iuris. Melius
tamen eſſet habere nouum mandatum. nam Notarij
Cancellariæ, quandoque faciunt difficultatem, vt tra-
dit Rebuff. infr. citan. num. 18. In Francia autem elap
5 ſo anno non † recipiuntur procuratoria ad renunciã.
ita fuit iudicatum Tholoſ. & vt ſint nullæ prouiſio-
nes factæ vigore dicti mandati, teſte Pap. libro 2. ti-
tulo 8.

Et eſt opinio Reb. de veriſ. not. glo. 7. in fin. idem
Reb. d. tit. de proc. ad reſign. nu. 18. vbi etiam dicit, le
ge regia cautum* eſſe, lata de anno 1551. die 19. April.

S V M M A R I V M.

1 *Beneficium reſignatum in curia per procuratorem, in curia dicitur vacare, & non in partibus.*
2 *Reſignans quo ad beneficium reſignatum dicitur mori in loco, vbi fit reſignatio.*
3 *Locus vbi actus perficitur, debet attendi.*
4 *Beneficia reſeruata vacata extra curiam, in curia dicuntur vacare.*
5 *Exiſtens in curia poteſt conſtituere ad renunciandũ in partibus.*
6 *Beneficia, quæ vacant in curia, per procuratorem nõ dicuntur vacare.*
7 *Beneficia vacantia apud Sedem dicuntur vacare in curia.*

QVAESTIO XIIII.

DEcimo quarto, quæro, vbi dicatur va-
care beneficium reſignatum in curia
per procuratorem, in loco vbi fit mã
datum procuratorium, & ſic in parti
bus, vel in loco vbi fit reſignatio, &
ſic in curia? Stephan. quem refert &
1 ſequitur Zab. in clem. vnica n. 25. de renunc. ſcribit †
vacare beneficium in curia, vbi fit renunciatio, nõ au
tem in partibus, vbi conſtituitur procurator, ſequitur
Boniſ. de Vitall. n. 40. Archi. & alij in c. 2. de præb. in
6. Collect. in c. exhibita in 10. q. de rerum perm. Bel-
lam. in tract. de rerum permu. 8. p. q. 3. n. 8. Ferret. cõſ.
93. Card. Pariſ. conſ. 10. n. 1. vol. 4. Gig. conſ. 5. n. 5 & in
Epit. de intr. nu. 49. Fulc. de viſi. li. 2. c. 21. poſt n. 4. Ro
ta deciſ. 1. de rer. perm. Reb. in prax. tit. de proc. ad re-
ſig. n. 2. Roffin. de benef. c. 31. Put. deciſ. 36. n. 2. lib. 2.
Arch. in c. præſenti n. 1. prope finem ver. & crede, Ge
min. nu. 7. de præb. li. 6. &* communiter Doct. & ratio
2 eſt, quia quo ad tale beneficiũ reſignatum, † reſignãs
dicitur mori in loco, vbi renunciatur, non habita con
ſideratione, vbi beneficiatus moram trahit, ita Pariſi.
d. conſ. 10. nu. 2. vol. 4. Accedit, quia procurator dicit
ego procuratorio nomine renuncio, vnde debet attẽ
3 di locus, vbi actus † perficitur, not. in l. inſulam. ff. preſc.
l. ver. Lucius, ff. depoſiti, l. ſi alienam, ff. de donat. Bart.
in l. cotem §. qui maximus, ff. de publ. Crau. conſ. 293.
col. pen. cir. fi. verſ. infertur ex præmiſſis, ſicuti in ſimi
4 li dicimus, quod beneficia reſeruata, † licet vacent ex-
tra curiam, tamen dicuntur vacare in curia, Fran. poſt
alios* communiter in c. 2. nu. 3. de præb. lib. 6. Put. d.
deciſ. 36. nu. 1. li. 2. & hæc ſeruiũt ad effectum, de quo
per Card. Pariſ. d. conſ. 10. quem vide. Hinc etiam eſt,
quod exiſtens in curia poteſt conſtituere procurato
5 rem ad reſignandum in partibus, † quod alias non poſ
ſet, ſi beneficium vacaret, vbi fit mandatum, ita Bella-
me. de rer. perm. p. 8. q. 3. nu. 8. & hanc opinionem de-
fendit Petr. Andr. Gamm. in c. licet, n. 130. de rer. per-
mut. li. 6. & reſpondet argumentis, ex quib. Imol. in ca.
vlt. eo. tit. tenet contrarium. Et non eſt omittendum,
quod dicta beneficia vacantia in curia per reſignatio
6 nem factam à procuratore † non dicũtur vacare apud
ſedem, ita Gig. in Epi. de intrus nu. 47. & hoc tenet ex
preſſe Put. d. deciſ. 36. verſ. bene verum, lib. 2. quod eſt
notandum quia è contra benef. vacantia † apud Sedem
dicuntur vacare in curia, c. 1. de præb. li. 6. vbi in prin.
dicit apud Sedem, & in fine dicit in Romana curia, c.
præſentia, eod. tit. & li. Lap. alleg. 96. in princ. & ita fuit
*reſolutum in vna Gerunden. beneficij coram D. Io.
Paulo 18. Octobr. 1543. teſte Put. d. deciſ. 36. li. 2.

S V M M A R I V M.

1 *Renunciatio facta per procuratorem trahitur ad diem confecti mandati, vt tũc cenſeatur amiſſum beneficiũ.*
2 *Conſtituto procuratore ad adeundam hæreditatem, cenſetur adita hæreditas.*
3 *Verba l. Paulus ff. de acq. hæred. quomodo legantur.*
4 *Renunciatio facta in curia per procuratorem quãdo noceat renũciationi factæ per principalẽ in partib.*
5 *Exceptio ſpontaneæ renunciationis non admittitur poſt ſpolium.*
6 *Et ſi ante fuit datus procurator, an admittatur huiuſmodi exceptio.*

QVAESTIO XV.

DEcimo quinto, quæro, an renun-
ciatio facta per procuratorem
trahatur ad diem confecti man-
dati, ita, vt videatur amiſſum be-
neficium, quo ad proprietatem
1 & poſſeſſionem, tempore, quo
fuit confectum mandatum? Do-
cto. magis** communiter tenent affirmatiuam † opi.
2 inter quos Abb. in c. ſollicite, nu. 11. de reſt. ſpol. Lap.
alleg. 24. in princ. Ferrettus conſ. 93. n. 2. Bal. in c. audi-
ta, de reſt. ſpol. Menoch. in tract. recup. poſſ. rem. 1. nu.
274. Fel. in c. ex parte, n. 15. de reſcr. Ratio, quia eo ip-
ſo quod eſt conſtitutus procurator, quo ad dominũ
ipſum res dicitur deperdita, & cenſetur habere rẽ p
derelicta, licet habita conſideratione ad procuratorẽ
non ſit cum effectu facta renunciatio, neque habita
conſideratione ad ſuperiorem, ergo ſequuta renun-
ciatione facta per procuratorem, & admiſſa per ſupe-
riorem, renunciatio trahitur ad tempus confecti mã
dati, cum hoc dependeat ex nuda voluntate, argum. l.
Paulus. ff. de acq. hæred. vbi dicitur quod ex eo quod
hæreditatis aditio conſiſtit in ſol. voluntate, eo ipſo
2 † quod conſtituitur procurator ex ipſa inquam animi
declaratione cenſetur hæreditas adita, ſic eo ipſo q
quis conſtituit procuratorem ad renunciand. quo ad
ſe videtur habere proprietatem, & poſſeſſionem p de
relicta, in Abb. d. num. 11. Menoch. d. nume. 274. vbi
3 275. dicit † in d. l. Paulus legendum procuratorem Dua
ren. li. 2. diſput. annibcr. cap. 27. Cuiac. lib. 1. obſer. iur.
4 capitul. trigeſimoquarto. Ex quo primo infertur, † q,
ſi quis conſtituit procuratorem ad renunciandum in
Ro. cur. de menſe Aug. & poſtea de menſe Septemb.
renunciet coram ordinario, & de Menſe Octobr. fiat
reſignatio per procuratorem, hæc quamuis poſterior,
teneat, cum renunciatio trahatur ad diem quo fuit

confe-

confectum,& ita reſpondit Ferret.d.conſ.93.num. 1.
* verſic.nec obſtat,& alij ſequuntur* communiter,ſi in
terim non fuit reuocatum mandatum,nam tunc ſe-
cus ex his,quæ dicentur infra ſuo loco.

Secundo infertur concluſionem illam,quod excep
tio ſpontaneæ renunciationis non admittatur poſt ſpo
lium,cap.ſollicite vbi omnes* de reſtitut.ſpol. habere
locum quando reſignatio habuit omnino principiũ,
& finem poſt ſpolium,ſecus autem ſi habuit princi-
pium ante ſpoliationem,nam tunc admittitur ,exem
plum ſi fuit datus procurator ante ſpolium,nam quã
uis fiat renunciatio poſt,nihil ominus huiuſmodi ex
ceptio admittitur Lap.alleg.24.Abb.d. cap. ſollicite,
num. 11.Ferrett.dicto conſ.93.num.3.Roderic. Sua-
rez,alleg.23.num.18.Rebuff.in prax.in titu.de vi in
reſignat.n.6.cõmunis* opinio,vt patet ex adductis per
Menoch.d.1.reum de recup.poſſ,n.272.Petr.deGraſ.
in cap.cum ad ſedem , de reſtit. ſpol. & alios cumulat
more ſuo Maſcard.de probat.concl.1272.num.8. &
hæc concluſio probatur,in d.cap.ſollicite,ibi quia nõ
eſt veriſimile quod ſpõte,&c. nam hoc ceſſat,vt patet
ex adductis,& comprobat Ferrett.quæ dicto cõſ.93.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio per procuratorem eſt eiuſdem potentiæ.*
2 *Renunciatio per procuratorem abdicat ius.*
3 *Quod facit procurator videtur facere dominus.*
4 *Paria ſunt facere per ſe,& per alium.*
5 *Renunciatio pe nuntium,& procuratorem parifica-
tur.*
6 *Nuntius dicitur procurator.*
7 *Poteſt conſtitui procurator ad reſignandum cum ſi-
gnata eſt ſupplicatio.*
8 *Reſignatio ſumit ſpiritum a conſenſu.*
9 *Conſenſus in contractu mulieris,& minoris, quando.*
11 *Procurator conſtitutus,a Reſignatario.*
12 *Reſignatarius poteſt conſtituere procuratorem ad cõ
ſentiendum penſioni ſuper beneficio quod ad huc
non habet ſed ſperat.*
13 *Seruitus poteſt imponi etiam futuro ædificio.*
14 *Sufficit vt tempore quo actus perficitur res ſit ſua.*
15 *Sufficit vt tempore quo actus perficitur exercet actũ
vt tunc dominus dicatur facere.*
16 *Habito reſpectu ad futurum poteſt aliqua res appella
ri propria.*
17 *Procurator habens generale mandatum videtur ha-
bere etiam ad lites futuras.*
18 *Mandata a reſignatario quomodo fiant.*
19 *Procurator ad conſentiendum penſioni ſuper benefi-
cio reſignando,poteſt conſentire conditionaliter in
euentum quod fiat ceſſio.*
20 *Procurator ad conſentiendum penſioni non poteſt cõ
ſentire tranſlationi penſionis.*
21 *Tranſlatio penſionis difficitus reputatur.*
22 *Procurator ad conſentiendum regreſſui & acceſſui cũ
clauſula in præmiſſis,&c.an poſſit conſentire trans
lationi penſionis.*

QVAESTIO XVI.

DECIMO ſexto Quæro an Reſignatio,quæ
fit in Curia,vel extra per procuratorem
ſit eiuſdem potentiæ,ſicut reſignatio, q
fit per principalem, communis* opinio,
1 ab omnibus firmata,& recepta eſt affirmatiua eſſe e-
iuſdem potentiæ , & producere eundem effectum,
2 cum hæc etiam abdicet ius,& faciat †amittere poſſeſ-
ſionem,& proprietatem Caſſa.deciſ.1.n.1.de renunc.
Doct.omnes,in clem.1.per illũ textum,de renunciat.
& in c.qꝛ in dubijs c.ſup hoc,& cadnionet e.Nã qđ
3 facit procurator videtur, †facere dominus Card.Pari.
conſ.97.num.26.& conſ.43.col.4.vol.1& paria ſunt
4 facere per ſe vel per alium mandato præcedente idem
Pariſ.in leg.1.§.nunciatio,nu 56.ff.de op.nunc.Curt.
Iu.in leg.2.§.ſi procurator,nu.4.ff.quod quiſque iur.
Alex.in l.1.num.23.ff.de verb.oblig,& in ſimili nulla
5 eſt differentia inter, †renunciationem factam per Nũ
tium,& factam per procuratorem Card.in dicta Cle-
6 mentina vnica in fine de renunc.nam Nuntius † dici-
tur procurator Gloſſ.communiter* recepta in l.mul-
tum inter eſt C.ſi quis alter,vel ſib.Bal. in margarita
in verbo procurator,le.pater ff.de manumiſſ.vind.cũ
aliis vt per Rebuff.de nominati.q.14.num. 173. cum
ſeq.quod quomodo procedat in Curia infra dicemus.

Ex hoc concluſio procedit etiam ſi procurator fu
erit conſtitutus ad reſignandum , & ſupplicatio tunc
7 temporis erat ſignata,nam valet reſignatio,†facta per
* ipſum vt fuit reſolutum,* in Rota in vna Cartag nen.
de an.1561.teſte Card.Paleotto deciſ.155.alias 233.
in recoll.manuſcr.ſequitur Burſat.conſ.395.ſub.nu.
8 5.vol.4.& eſt ratio quia reſignatio ſumit †ſpiritũ,& ro
bur a conſenſu Sarn.de infirm.reſign.quæſt.31.col.2.
Put.deciſione 506.lib.1.ideo ſufficit quod illo tempo
re adſit legitimum mandatum in perſona procurato
ris,ſta conſenſu propinquorum,in contractu mulie
9 ris,& curatoris†in contractu minoris ſufficit quod in
terueniat,tempore celebrati contractus iuxta tradi-
ta per Curtiũ Iun.conſ.50.lib.1.Barbat. conſ.70.lib.
4.Card.conſ. 100.vol.1.Barbat.conſ.70.lib.4.Caual-
can.de Tutor.n.131.& 322.Stefan.Lambert.in tract.
de ſtat.prohi.muli.contraher.ſine cert.ſollemn.glo.7.
verbo conſenſus.

Solet autem,ad tollenda dubia poni clauſula in mã
10 dato,†ad reſignan.iuxta formam ſupplicationis ſigna
tæ vel ſignandæ,quæ maxime operatur vt alias fuit di
ctum in Rot. in vna Burgen.Canonicatus 18.Aprilis
1586.coram R.P.D.Gypſio.nam verba huiuſmodi
oſtendunt ſupplicationem ſignatam fuiſſe mandato,
ipſius,& per conſequens videtur dare facultatem, p
curatori omni caſu,& ratificare geſta præcedentia iux-
ta not.per Roman.Imol.& Alex.in l. ſciendum ff. de
verbor.oblig.Gabriel.lib.com.opinio de Min.concl.
7.Celſ.Hug.conſ.108.& alij omnes poteſt ergo con-
ſtitui procurator ad reſignandum cum quis hẽt intẽ-
tiunẽ reſignandi,& ei dari ptãs id faciẽdi,põt ẽt cõſti
tui poſt porrectã ſupplicationẽ reſignationis vt cõi-
ter* videmus †eri toti a die, cũ hmõi ſupplicatiões nõ
abdicẽt ius,& iõ a quocũq; poſſunt porrigi,cõſenſus
autẽ qui abdicat omne ius à principali duntaxat. vel
a legitimo eius procuratore præſtatur poteſt quoque
conſtitui procurator poſt ſignatam ſupplicationem
vt fuit reſolutũ in Rota,teſte Illuſtriſſimo, & Reue
rendiſſimo Card.Paleotto deciſione manuſcrip.427.
ſequitur Burſat.conſ.395.ſub nu.5.vol.4.& commu-
niter eſt receptum in* praxi.quia datur mandatum ad
conſentiendum expeditioni litterarum,ſine quo con
ſenſu non expediuntur per,R.R.PP.DD.Abbreuiato
res,& etiam poteſt conſtitui poſt datatam ſupplicatio
nem,Burſat.dicto.conſ.395.ſub num.5 & ideo ſi ſup
plicatio fuit datata de menſe Septembris,mandatum
fuit datum de menſe Octobris,& conſenſus fuit præ
ſtitus de menſe Nouembris,per procuratorem , reſi-
gnatio eſt bona,& valida vt fuit reſolutum in dicta
Cartaginen.

Chartaginen.de ann.1561.& regulare eſt ac omnib.
notum, vt non attendatur hoc caſu tempus datæ, ſed
conſenſus præſtiti, quo tempore conſtat de validitate
mandati,& poteſtate procuratoris, cui conſenſit, cu
ius conſenſus vigore fuerunt expeditæ literæ.
11 Et etiam procedit,†ſi procurator fuit conſtitutus
à Reſignatario, vt communiter ſolet fieri ad conſen
tiendum reſeruationi penſionis vel fructuum Put.de
ciſ.524.li.2.Caputaq.deciſ.187.li.2.Card.Paleott.de-
ciſ.204.alias 317.Cardinalis S.Cru.deciſione 118.Cre
12 ſcent.deciſ.105.li.1.& ſic quis poteſt conſtituere,† p
curatorem ad conſentiendum penſioni, ſuper benefi
cio quod nondum habet ſed ſpetat Card. Pariſ.con-
ſil.43.vol.4.Rebuff.in prax.titu.de procu. ad reſign.
num.29.quia poteſt imponi ſeruitus Futuro ædifi-
13 cio,†l.ſi ſeruitus,§.futuro ff.de ſeruit.vrban.præd.leg.
labeo ff.de ſeru.ruſt.præd.Rebuff.in prax.tit. de procr.
ad reſignan.ſub nu. 29. ſufficit ergo vt tempore quo
14 procurator†debet conſentire beneficium eſſet effe-
ctum ſuum argum.l.rem alienam ff.de pignorat. act.
leg.ſi quis alienam ff.de action. empt. & regulare eſt
vt attendatur tempus quo procurator exercet actũ,
15 nam tunc dicitur*dominus facere Gloſſ. in clem. 1.
verbo collato vt lit.pend.vbi Card.Zabar. Boniſa.de
* Vitall.&*communiter, alij & plures citat Pariſiẽſ. vbi
ſupra quod procedit etiam ſi reſignatarius appellauit
illud beneficium ſuum, nam habito reſpectu ad futu-
18 rum potuit,†id facere arg.l.fundus qui locatus ff.de
fund.inſtũ.Abb.Bald.& Ang.in l. item ad litem ff.de
procu.Rot.deciſ.1.de procu. in nou. Hinc procura-
17 tor habens mandatum generale† videtur habere etiã
* ad lites futuras vt fuit reſolutum in vna* Placent.pa-
rochialis coram Card.S.Crucis die 2.Maij,1552.te-
* ſte Caputaq.deciſ.393.lib.2.communis*opinio teſte
18 Proſpe.deciſ.91.manuſc.ſi a enim mandat,† quate-
nus beneficium ſibi conferatur, vel reſignetur, & ita
* docet communis praxis*vt per Proſper. dicta deciſ.
& alia colliguntur ex dicto conſilio Pariſ.43.volu.4.
vbi in facti contingentia reſpondit mandatum confe
ctum 14.Octobris ad conſentiendum penſioni ſuper
beneficio quod appellauit ſuum eſſe validum, quam-
uis 15.Decembris ex admiſſione reſignationis fuerit
19 effectum ſuum; Sed dubium eſt,†An Procurator con
ſtitutus ad conſentiendum penſioni in euẽtum quod
N.cedat, poſſit conſentire penſioni conditionaliter
* dummodo N.cedat? communis* opinio eſt affirmati
ua,& tradit Creſcent.dec.105.li.1.in recollect.manu
20 ſcr.& iſte non poteſt conſentire,†tranſlationi penſio
nis vt fuit reſolutum in vna Compoſtellan.28. Ianua.
1549.teſte Put.d.dec.524.lib.2.Burſat.cal.395.num.
21 h.cum ſeq.vol.4.quia†huiuſmodi facultas transferen
di eſt inſolita,& regulariter non ſolet concedi.
22 Et mandatum ad conſentiendum regreſſui, & ac
ceſſui ſtante clauſula generali in fine poſita in præ-
miſſis,& circa præmiſſa eſt efficax vt procurator poſ-
ſit conſentire tranſlationi penſionis Caputaq. deciſ.
187.lib.2.vbi dicit ita fuiſſe reſolutum coram Veſta-
* no in *vna Tolet. penſionis; 22. Iunij 1552.

SVMMARIVM.

1 *Procurator poteſt conſtitui ad reſignan. ſimpliciter, & ſub aliqua conditione.*
2 *Coram Papa quotidie fiunt renunciationes in fauorẽ.*
3 *Fines mandati ſunt cuſtodiendi.*
4 *Procurator reſignat nulliter ſi excedit fines mãdati.*
5 *Mandatum ſtricte intelligitur.*
6 *Mandatum odioſum.*
7 *Mandatum ſtricte interpetratur.*
8 *Noua perſona in mandato non ſubintelligitur.*
9 *Mandatum ad vnum non trahitur ad aliud.*
10 *Procurator ad exigendum non nouat.*
11 *Procurator ad inchoationem non perficit.*
12 *Procurator ad ſolutionem non poteſt quietare.*
13 *Procurator ad mutuum non confitetur.*
14 *Procurator ad emendum pro X. non poteſt expendere viginti.*
15 *Mandatum de prouidendo ſtricte vt ſonat intelligendum,*
16 *Procurator debet reſignare in fauorem perſonæ nominatæ in mandato.*
17 *Procurator reſignans in fauorem alterius, nulliter reſignat,*
18 *Procurator aliquando conſtituitur ad reſignandum reſeruatis fructibus.*
19 *Cum fructus non reſeruantur reſignatio nulla.*
20 *Procurator conſtitutus ad reſignan. reſeruatis fructibus, an poſſit reſignare reſeruata medietate.*
21 *Conditio domini poteſt fieri melior.*
22 *Procurator debet facere diligentiam.*
23 *Clauſula bene viſum poſita in mandato, quid importet.*
24 *Facultas donandi quando veniat.*
25 *Conditiones omnes contentæ mandato ſunt adimplenda.*
26 *Non adimpletis conditionibus ius non abdicatur à reſignante.*
27 *Capitula poſita in mandato cenſentur correſpectiua.*
28 *Clauſula nec alias importat conditionem.*
29 *Faciens mentionem de ſcriptura præſumitur illam legiſſe.*
30 *Clauſula bene viſum dat liberam poteſtatem.*
31 *Procurator cum libera idem poteſt quod ſpecialis.*
32 *Procurator quando poſſit reſignare abſque clauſula, transferendi penſionem.*
33 *Procurator non dicitur excedere fines mandati cum facit contigua.*
34 *Procuratoris reſignatio nulla cum non reſeruat integros fructus.*
35 *Reſignatio facta à procuratore excedente fines mandati nulla.*
36 *Nullitas ex defectu conſenſus ipſo iure.*
37 *Penſio diſtat à reſeruatione fructuum.*
38 *Penſio de manu beneficiarij.*
39 *Mandatum ſtrictiſſimi iuris.*
40 *Procurator ad penſionem reſeruandam, non poteſt fructus reſeruare.*
41 *Procurator conſtitutus ad reſignandum modo, bene viſo non poteſt conſentire tranſlationi penſionis.*
42 *Alternatiua vt vna ſit vera.*
43 *Procurator cum libera quid poſſit facere.*
44 *Arbitrium boni viri quando cenſeatur datum.*
45 *verbum expedire mandantis vtilitatem importat.*
46 *Clauſula modo bene viſo reſpicit expeditionem.*
47 *Procurator aliquando conſtituitur ad reſignã. beneficium reſeruata penſione.*
48 *Procurator reſignans non reſeruata penſione nulliter reſignat.*
49 *Reſeruatio penſionis non facta ex cauſa laboris, vt erat in mandato nulla.*
50 *Clauſula cauſa laboris importat rationem finalem.*
51 *Reſignans poteſt agere ſpolio cum non eſt reſeruata pẽſio exempta.*
52 *Signatura Papæ habet conditionem.*

53 *Reſignatio nulla cum penſio non eſt reſeruata, cum clauſula etiam non expeditis litteris vt dicebatur in mandato.*

55 *Obligatio in forma Cameræ non tranſit ad ſucceſſorem.*

56 *Mandatum & non ſtylus at tenditur.*

57 *Reſignatio nulla non reſeruata penſione ſuper omnib. fructibus.*

58 *Conſtituens procuratorem ad caſſandum pẽſionem reſeruata alia, illa non reſeruata caſſatio nulla.*

59 *Procurator non poteſt reſeruare fructus cum mandatum loquitur de penſione.*

60 *Mandati executio caſſat cum non refertur ad relatũ.*

61 *Procurator quando poſſit conſentire penſioni cum pœna priuationis ob non ſolutionem.*

62 *Procurator per quam clauſulam habeat liberam.*

63 *Ratificatio omnia reponit in priſtinum.*

64 *Minor factus maior poteſt ratificare contractum.*

65 *Actus geſtus per alium tenet ſi ille ratificet.*

66 *Principalis non poteſt ratificare renunciationem nullam procuratoris.*

67 *In reſignatione requiritur conſenſus expreſſus.*

68 *Conſenſus quando ſit formali.*

69 *Reſignatio nulla non adimpletis conditionib.*

71 *Retrotractio quando habeat locum.*

72 *Ratificatio collationis nullæ non valet.*

73 *Conſenſus propinquorum qui debet interuenire, in cõtractu mulieris quando.*

74 *Ratificatio non operatur cum non concurrit æquitas.*

75 *Solemnitas eadem requiritur in ratificatione.*

76 *In permutatione quando prouiſio ſuperioris non ſit neceſſaria.*

77 *Simplex ratificatio refertur ad factum.*

78 *Procurator aliquando conſtituitur ad reſignandum modo, & forma bene viſis.*

79 *Clauſula reſignandi modo, & forma bene viſis quid importet. & nu ſeq.*

81 *Procurator ſpecialis, & cum libera æquiparantur.*

82 *Procurator an poſſit reſeruare penſionem pro tertio.*

84 *Forma data ſeruanda.*

85 *Mandatum non trahitur de una perſona ad aliam.*

86 *In mandato veniunt quæ ſunt de natura actus.*

87 *Penſio pro tertio inſolita.*

88 *Penſio eſt quædam donatio.*

90 *Mandatum intelligitur de perſona expreſſa.*

91 *Quando noua perſona ſubintelligatur.*

93 *Poteſtas reſtringitur ad cauſam præcedentem.*

94 *Verba generalia reſtringuntur ad ſuas cauſas.*

95 *Verba reſtringuntur ad reſpectum quo fuerunt prolata.*

96 *Verba quæ important arbitrium boni viri.*

97 *Verba bene viſo non important onus beneficij.*

98 *Procurator ex quibus verbis poſſit conſentire translationi penſionis.*

99 *Facultas transferendi reputatur difficilis.*

100 *Inſolita non veniunt in generalitate.*

101 *Procurator aliquando conſtituitur ad reſignã. beneficium ad fauorem perſonæ nominandæ.*

103 *Procurator ad reſignan. in fauorem perſonæ nominandæ non poteſt ſe ipſum nominare.*

104 *Data facultate eligendi quis non poteſt ſe ipſum eligere.*

105 *Orator quando quis poſſit à ſe ipſo eligi.*

106 *Data facultate vendendi pignus, non poteſt creditor emere.*

107 *Habens diſtribuere pecunias, non põt pro ſe retinere.*

108 *Votum electi computatur in numero.*

109 *Differentia inter eligentem, & electum.*

110 *Differentia inter baptizatum, & baptizantem.*

113 *Impetrans, & ſubditus differunt.*

12 *Patronus non poteſt ſe ipſum præſentare.*

113 *Procurator non poteſt præſentare conſtituentem.*

114 *Ambitio prohibetur.*

115 *Actus contra formam nullus.*

116 *Conceſſio ex defectu mandati nulla.*

117 *Prima charitas à ſe ipſo.*

118 *Charitas prima plus amat ſe in vngue pedis.*

119 *Ambitio facit ceſſare charitatem.*

120 *Executor ad diſtribuendum, poteſt ſibi dare ſi eſt pauper.*

121 *Abbatiſſa electa ad diſtribuendum inter pauperes poteſt eligere monaſterium ſuum.*

122 *Patroni poſſunt præſentare filios ad Ius patronatus.*

123 *Epiſcopus poteſt conferre beneficia conſanguineis.*

124 *Epiſcopus poteſt infeudare conſanguineis.*

125 *Procurator quandoque conſtituitur ad reſignandum cum reſeruatione regreſſus.*

126 *Reſignatio nulla non reſeruata regreſſus.*

127 *Quid ſi papa non concedit regreſſus.*

128 *An procurator debeat facere aliquam diligentiam.*

129 *Procurator quandoque conſtituitur ad reſignandum reſeruata penſione & regreſſu.*

130 *Reſignatio facta abſque reſeruatione regreſſus vt erat in mandato an ſit nulla.*

131 *In regreſſu non requiritur conſenſus partis.*

132 *Procurator quandoque conſtituitur ad reſignan. ſimpliciter, & pro quacumque recompenſa.*

134 *Reſignatio ſemper nulla non ſeruata forma mandati.*

135 *Conceſſio gratiæ habet tacitam conditionem ſi mandatum ſeruetur.*

136 *Procurator ad renunciandum coram Papa non poteſt renunciare coram ordinario.*

137 *Idem e contra.*

138 *In mandatis apponitur clauſula ad renunciandum coram Papa, &c.*

139 *Procurator non poteſt renunciare reſeruata penſione, & ita è contra.*

140 *Procurator ad caſſandam penſionem alia reſeruata, caſſatio eſt nulla non ſequuta reſeruatione.*

141 *An procurator conſtitutus ad renunciandum reſeruata penſione, cum facultate transferendi, ſi præſtitit conſenſum abſque dicta facultate, cum Datarius caſſauerit illam à ſupplicatione, nulliter egerit.*

142 *Clauſula transferendi penſionem regulariter non conceditur.*

143 *Impoſſibile non videtur mandatum.*

144 *Diligentia fruſtratoria non requiritur.*

145 *Fieri non debet, quod factum non releuat.*

146 *Renunciatio facta non ſeruata forma mandati valet cum ſit melior conditio domini.*

147 *Procurator ad reſignandum libere poteſt reſeruare penſionem, &c.*

148 *Mandati vtilitas potius quam forma attendenda.*

149 *Conſenſus datus à procuratore conſtituto ad renunciandum libere, cum reſeruatione penſionis, non poteſt deſeruire pro gratia pura.*

150 *Procurator habens duo mandata, ſi ſe reſtringat ad inſufficiens, non poteſt actus ſuſtineri ex ſufficienti.*

QVAE-

QVAESTIO XVII.

DEcimoſeptimo, quæro, an poſſit
conſtitui procurator ad reſignā
dum beneficium aliquo modo,
& forma expreſſis? & an illā con
ditionem debeat procurator ſer
* uare? Communis* eſt opinio, poſ
1 ſe conſtitui † procuratorem ad re
nunciandum ſimpliciter beneficium coram Papa, vel
Ordinario, & ſub aliqua conditione coram ſummo
Pontifice, vt colligitur ex his quæ ſcribunt Card. Pa-
riſ. conſ. 134. num. 35. vol. 4. Burſat. conſ. 395. ſub nu.
* 22. vol. etiam 4. & fuit pluries reſolutum* in Rot. nam
2 quotidie fieri coram Papa renunciationes † ſub condi
tione tradit Redoan. de Simon. c. 25. num. 7. part. 1. &
* ſtylus* vulgaris docet.
3 Et tunc fines mandati † ſunt diligenter cuſtodiendi
alioquin procurator illos excedens nulliter reſignat,
l. diligenter, ff. mandat. c. cum dilecti in fi. de reſcrip. c.
cum olim, de off. deleg. Alex. conſ. 21. num. 4. lib. 6. Ne
uizzan. conſ. 70. num. 7. Soc. Iun. conſ. 22. num. 14. &
* 15. lib. 3. Mazzol. conſ. 98. in princ. communis* regu-
4 la teſte Dec. conſ. 77. in principio † in terminis Sera-
phin. deciſ. 275. fuit per dominos, & * fuit reſolutum
in vna Zamoren. parochialis, coram Gipſio 28. Maij.
1586. ex defectu conſenſus. Hoc enim mandatum ad
5 reſignandum non ſolum † ſtricte, ſed ſtrictiſſime eſt
interpretandum, Pariſ. d. conſ. 143. num. 35. vol. 4. Bur
ſat. d. conſ. 395. num. 11. cum ſeq. quia mandatum ad
6 reſignandum eſt † odioſum, Rebuff. in prax. tit. de pro
cur. ad reſign. conſt. num. 12. & regulare eſt, vt omne
7 † mandatum ſtricte interpretetur, Rom. conſ. 330. &
ideo nūquam noua perſona ſubintelligitur, l. ſi ita ſti
8 pulatus, §. Chryſogonus, ff. de verb. oblig. Lap. in c. ſu
ſceptum in princ. de reſcr. in 6. Mil. in verb. procura-
9 tor. Hinc mandatum ad vnum † non trahitur ad aliud,
Corn. conſ. 193. viſo, col. 3. lib. 4. Card. Pariſ. conſ. 47.
10 num. 87. cum ſeq. vol. 1. Ideo † procurator ad exigen-
dum, obligationem non nouat, Abb. in c. ſi cautio de
fid. inſtrum. Dec. conſ. 146. num. 14. & conſ. 543. nu.
11 12. & datus ad actus inchoationem, † & præparationē
non cenſetur habere poteſtatem ad illius perfectio-
nem, & explicationem, Rom. conſ. 461. nu. 2. 3. & con
12 ſtitutus ad ſolutionem † faciendam non facit quieta-
tionem, Rom. conſ. 352. num. 3. & datus ad exigendū
confeſſionem de recepto non emittit, Grat. conſ. 12.
13 num. 72. & conſ. 14. num. 19. lib. 1. & conſtitutus † ad
mutuum recipiendum non confitetur ſimpliciter re-
cepiſſe, Fed. de Sen. conſ. 51. Dec. conſ. 146. num. 14.
Menoch. conſ. 39. num. 33. lib. 1. Gerard. Mazz. conſ.
* 16. num. 65. & 66.* communis teſte Soc. Iun. conſ. 57
14 num. 4. lib. 2. & datus ad emendum pro decem, ſi † vi-
ginti expendat, decem duntaxat recuperabit, Mādoſ.
de annal. q. 68. num. 7. cum ſeq. Cremen. ſing. 71. ſicu-
15 ti mandatum datum de prouidendo † de beneficio tā
ti valoris non trahitur ad beneficium minoris, vel ma
ioris valoris, Dec. in c. conſtitutus, num. 3. de reſcrip.
Menoch. conſ. 73. num. 14. lib. 1.
Quandoq; procurator conſtituitur ad reſignandū
16 in fauorem N. Quo caſu † procurator debet renūcia
re in fauorem illius, vt fines mandati cuſtodiat, c. cū
dilecti, in fi. de reſcr. l. diligenter, ff. mand.
Ex quo infertur, quod, ſi procurator renunciat in
* 17 fauorem alterius, † nulla eſt renunciatio, vt fuit* deci-
ſum in Rot. in vna Maguntin. teſte Ptolom. deciſio.
302. Maguntin. Moedan. deciſ. 326. & deciſ. 341. Bur
* ſat. conſ. 411. num. 4. cum ſeq. vol. 4. & * communiter
eſt receptum, & ratio eſt, quia eſt contra formam mā
dati, Alex. conſ. 21. num. 4. lib. 6. Soc. iun. conſ. 22. nu.
14. & 15. lib. 3.
18 Aliquando † conſtituitur procurator ad reſignan-
dum beneficiū reſeruatis fructibus, vt in caſibus. Cre
ſcent. deciſ. 37. Caputaq. deciſ. 82. lib. 3.
Quo caſu, ſi fructus nō reſeruantur, reſignatio eſt
* 19 nulla ex defectu † conſenſus, vt fuit* reſolutum in vna
Zamoren. parochialis, coram R. P. D. Gypſio die 28.
Maij 1586.
Sed dubium eſt, quid ſi Papa non concedit reſerua
tionem omnium fructuum, vt hodie fit regulariter,
20 an ſi dictus procurator † renunciauit reſeruata medie
tate, reſignatio valeat? cum hic caſus fuiſſet propoſi-
tus in Rota in vna Mantoana Canonicatus, & præbē
dæ, aliqui dicebant renunciationem nullam, cum nō
ſit ſeruata forma mandati, d. l. diligenter, ff. manda. cū
alijs, vt per Burſat. conſ. 395. num. 13. cum ſeq. vol. 4.
* in contrariam tamen partem inclinabat * Rot. teſte
Creſcent. deciſ. 37. lib. 1. licet poſtea ex alio capite cō
trarium fuerit firmatum, & hæc ſententia eſt vera,
quia ex quo Papa non concedebat reſeruationes fru
ctuum, poterat procurator reſignare ſimpliciter, er-
go eo magis reſeruata medietate fructuum, quia con
21 ditio † domini fit melior, l. ſi quis mihi bona. §. ſed ſi
mandauit, & ibi Doctores, ff. de acq. hæred. l. vlt. §. vlt.
cum ibi not. ff. mand. Aragon. deciſ. 41. in manuſcr. ex
quo ceſſat fundamentum in contrarium adductum,
quod eo magis procedit, ſi adſit clauſula in mandato
pro vt bene viſum fuerit.
Et hæc concluſio procedit, ſi procurator facit di-
ligentiam, vt haberet reſeruationem fructuum, iuxta
formam mandati, nam facta huiuſmodi diligentia, de
qua conſtare debet, ſi id obtinere non potuit, tunc ſi
reſignauit reſeruata medietate fructuum, aut aliqua
penſione, valida eſt reſignatio, ſi vero nullam diligen
22 tiam † fecit, tunc reſignatio nulla ex defectu poteſta-
tis procuratoris, Girard. Mazz. conſ. 98. in princ. So-
* cin. iun. conſ. 11. num. 14. & 15. lib. 3. & ita fuit* reſolu
tum in dic. Zamoren. parochialis coram R. P. D. Gyp
ſio 28. Maij. 1586. vbi quidam conſtituit procurato-
rem ad reſignandum reſeruatis fructibus omnibus
ſaluis quinquaginta, & alias, prout bene viſum fuerit
procuratori qui renunciauit reſeruata penſione 150
duc. fuit reſolutum reſignationem nullam, quia exceſ
ſit fines mandati: nam non conſtabat de diligentia fa
cta pro reſeruatione fructuum obtinenda. Et fuit no
23 tabiliter dictum, illam † clauſulam, pro vt bene viſum
fuerit, referri ad expeditionem, & ſic ſub ea non in-
24 cludi facultatem † donandi, & illa clauſula refertur ad
arbitrium boni viri.
Et ſi mandatum fuerit datum ad renunciandum
reſeruatis fructibus, denominatione, voce, ſtallo, ac
ſimilia, & non aliter, nec alio modo, ſi procurator
reſignat reſeruatis tantum fructibus, eſt nulla reſigna
25 tio, quia omnes † conditiones in mandato contentæ
* ſunt adimplendæ, ita fuit* reſolutum decimonono Dec.
1552. in vna Cauen. ſcholaſtriæ, coram D. Auguſtino
& die decimoquinto Aprilis 1554. in eadem cauſa
coram Oradino, teſte Caputaq. deciſ. octuageſimaſe
cunda, part. tertia, quia ſunt conditiones correſpecti
26 uæ, & illis non adimpletis non videtur abdicatum † ius
a reſignante, Rot. deciſ. ſeptima, de renunc. in antiq.
Caſſad. deciſ. tertia Card. Pariſ. conſilio quinto, nume
ro ſeptimo, vol. 4. Bertrand. conſ. 133. num. 24. lib. 2.
& omnia capitula cēſentur † correſpectiua, vt vno nō

ſeruato actus corruat Bal.in c.cum adeo.n.3. de reſc.
Soc.in l.ſi qui ducenta,§.vtrum,nu 3.de reb.dub. Ca-
gnol.in l.ſi quis maior,num.196.C.de tranſact.clau-
28 ſula non aliasꝉnec alio modo importat cõditionem,
Curt.Sen.conſ.8.nu.7.Iaſ.conſ.162.num.5.lib.2.& cõ
ſi.86.num.16.lib.3.faciunt quæ ſcribunt Soci. conſil.
99.lib.3 Marſil.ſing.265.fines Dec.in l.tranſactionis.
num.1.C.de tranſact.Manuel.Suarez.li.recept. ſentẽ.
verbo procurator.

Sed occurrit quærere de pulchro dubio in Rota propoſito in vna Zamoren.parochialis die Mercurij 28.Maij 1586.per R.P.D.Gypſium. Quidam Antonius conſtituit procuratores ad reſignandum parochialem reſeruatis ſibi omnibus fructibus loco annuę penſionis propria auctoritate percipien. remanentib. pro congrua ſuſtentatione reſignatarij quinquaginta & alias iuxta formam ſupplicationis deſuper ſignatæ, vel ſignandæ,& prout S.D. N.placuerit & ſuis procuratoribus,& cuilibet eorum bene viſum fuerit expedire,procurator autem reſignationi conſenſit reſeruata dumtaxat penſione ducatorum 250.quamuis fructus parochialis certi ſingulis annis ad ſummam ducatorum 700.aſcenderent. Dubitatum fuit, an huiuſmodi reſignatio eſſet valida,vel nulla , ob defectum conſenſus?

Et validam eſſe primo probatur ex clauſula illa generali poſita in mandato,& alias iuxta formam ſupplicationis,&c.ex quibus verbis videtur habuiſſe notitiã
comprehenſorum in ſupplicatione, & omnia conten
29 ta comprobaſſe,cumꝉmentionem faciens de ſcriptura illam legiſſe,& contentorum notitiam habuiſſe pſumatur,Bart.in l.qui Romæ §.duo fratres, ff. de ver. oblig.Card.Pariſ.conſ.72.num.21.vol.2.Rolan.conſ. 36.num.2.lib.2.Bero.conſ.139.num.16.lib.2.Crauet. conſ.245.num.1.

Secundo comprobatur fortius ex clauſula poſita
in mandato,pro vt bene viſum fuerit expedire, &c.ex
30 quibus verbis liberaꝉpoteſtas videtur data,Io.And.in
c.2.de iur.cal.lib.6.Bal.in tit.de pac.conſt.§. nomina.
31 in fin.& tamenꝉprocurator cum libera idem poteſt,q
procurator ſpecialis, Dec.conſil.493.numer.2. Curt. Iun.conſ.178.num.20.Afflict.deciſ.305.num.5.Ber. conſ.24.num.9.& 25.lib.3.Franc.de March. deciſio.
* Delphin.905.nume.2.p.2.& communiter * Doctores.

Tertio comprobatur , quia habens mandatum ad
32 reſignandum reſeruata penſioneꝉcum facultate tranſ
ferendi poteſt reſignare reſeruata penſione abſque dicta clauſula,Caputaq.deciſ.89.par.3.ita & in caſu no-
33 ſtro;namque procurator non dicitur fines ꝉ mandati
excedere quoties facit contigua, & vicina mandato, Gloſ.1.in capit.licet ergo.8.q.1.Ber.conſ.74. num.2. lib.1.Ferret.conſ.208.nu.22.Rimina.iun.conſ.26.nu. 17.li.1.Menoch.conſ.37.num.65.lib.1.

His tamen non obſtantibus contrariam opinionẽ
34 credo veriorem,ꝉhuiuſmodi reſignationem eſſe nullã,
* ſecundum quam fuit*reſolutum per Rot.in d.Zamoren.Parochialis 28.Maij 1586.proponente R. P. D. Gypſio.

Idque primo ſuadetur ex eo,quia nulla eſt reſigna-
35 tio,quoties facta fuit à procuratore excedente fines
mandati,Paleott.deciſ.492.Franciſcus , & deciſ. 442. & 249.& communiter doctores,vt dixi ſupra late. ex traditis in c.cum dilectus,de reſcr.l.diligenter,ff.man
* da.& eſt*communis regula, Dec.conſ.77.num.1.Ale. conſ.21.num.4.lib.6.Neuizan.conſ.70.num.7.Socin. Iun.conſ.22.num.14.& 25.lib.3.

36 Et hæc nullitasꝉipſo iure venit.Card.Pariſ.conſilio
47.num.42.& 50.vol.1.ſed hic non fuerunt ſeruati fi-
37 nes mandati,ſiquidemꝉa penſione plurimũ diſtat fru
ctuum reſeruatio,vt colligitur ex traditis per Gig. de
penſ.q.8.Card.Pariſ.conſ.143.num.35.volu.4.penſio
38 enim percipitur ex manibusꝉbeneficiati,fructuum re
ſeruatio auctoritate propria , vnde inuériſimile videt voluiſſe reſignantem percipere dictam penſionem de manu reſignatarij;idque eo magis ſuadetur , cũ penſio ad eam fructuum quantitatem non aſcendat , quã reſignans reſeruari ſibi mandauerat, cum reſignanti deductis omnibus debebant 600.ducat.remanere,circa quod non licuit procuratori mandatum extendere
de fructibus ad penſionem,Alria.conſ.77. num.2.to.
39 3.Mandatum enim eſt ſtrictiſſimiſiuris, Rom.conſil.
330.num.11.Pariſ.conſ.47.num.87.88.& 105. vol.1.
40 ſicuti conſtitutusꝉprocurator ad penſionem reſeruan
dam non poteſt fructus reſeruare,Pariſ.cõſ. 43. num. 35.vol.4.

41 Ita in ſimiliꝉconſtitutus procurator ad reſignandũ
modo,& forma eidem procuratori bene viſis , iuxta formam ſupplicationis ſignatæ vel ſignandæ,non poteſt reſignare & conſentire reſeruationi penſionis cũ
* tranſlatione,& reſeruationi regreſſus, vt fuit reſolutum*per Rot.in vna Cordub.coram Rubeo 10.Maij 1559.teſte Paleott.deciſ.302.quidam Petrus,& in facti contingentia reſpondit Burſat.conſ. 395.volu.4. per totum.

Immo Notarij fuerunt interrogati ſuper dicta reſignatione,& exiſtimarunt conſenſum ſuper ſupplicatione dictæ reſignationis extenſum perperam fuiſſe. Remanet,vt contraria ſubmoueamus.Non obſtat primum argumentum deductum ex clauſula poſita in mandato,iuxta formam ſupplicationis ſignatæ.nã verba ſubſequentia,vel ſignandæ,oſtendunt conſtituentem incertum & ignarum adhuc eſſe , an ſit ſupplica-
42 tio,vel ne ſignata,propter naturam alternatiuæꝉcuius
vnam partem ſupplicationis ſic ſignandæ,ſic non viſę ſufficit eſſe veram,l.ſi quis,vbi Ale.ff.de verb.obligat. Bal.in l.ea lege,C.de cond.ob cauſ.vnde ceſſat contrarium quod procedit in dubio,arg.l.continuus,§.cum ita,ff.de verb.obl.

Ad ſecundum reſpondetur, clauſulam , pro vt bene viſum fuerit,facultatem donandi vltra mentem diſponentis non dare,l.filiusfamilias,ff.de donat.ca.vlt. & ibi Doctores de off.Vicarij in 6.Anchar. conſ.32. ſub num.3.Dec.conſ.402.num.9.Pariſ.conſ.8. nu. &
43 vol.4.cum etiam procurator cum liberaꝉid facere nõ
poſſit,Alex.conſ.22.num.8.lib.1.Fede.de Sen.conſili.
2.Riminald.iun.conſil.67.num.13.lib.1.Dec. conſili.
44 493.num.16.Vnde arbitriumꝉboni viri importare tra
dit Bart.in l.creditor.§.Lucius,ff.mand.Afflict.deciſ. 91.nume.4.Socin.Iun.conſilio 129.nume.54.lib. primo.Dec.dict.conſil.493.num.16.verſic.2. reſponde-
45 tur,vbi nu.7.ponderat illud verbumꝉexpedire , quod
mandantis vtilitatem reſpicit,Bald.in l.1.2.lectu.ante fin.verſic.6.ff.de leg.2.Afflict.dict.deciſ.num.8.verſi. ſed poſito,ergo non potuit procurator remittere reſignatario duc.350.quolibet anno,Iaſ.in l.præſes,num. 12.C.de tranſact.Bero.q.fam.34.num.4.& conſ.174. num.13.& 25.lib.1.

46 Secundo,reſpondetur,dictam clauſulam ꝉ modũ
expeditionis reſpicere,& ad illum referendam eſſe,&
* ita omnes Domini*de Rot.dixerunt, & tradit Burſ. dict.conſ.395.nu.25.verſ.1.

Non obſtat tertium,quia reſpõdetur, omiſſis alijs reſponſionibus,quod impoſſibilitas,in qua deciſ.Ca-

putaq.

putaq. fundatur, in hac facti ſpecie ceſſat, quia huiuſ-
modi reſignationes eo tempore, & nunc, non ita dif-
ficiliter concedebantur.
47 Aliquando † conſtituitur procurator ad renunciã-
dum beneficiũ reſeruata penſione, vt in caſibus Card.
S. Crucis deciſ. 118. Creſcent. deciſ. 105. Pelegr. deciſ.
35. lib. 1. ſi. diuerſ. deciſ. 155. & deciſ. 279. Moed. deciſ.
57. Cott. deciſ. 401. Paleott. deciſ. 492. Franciſcus &
299. Fuerat, Card. Pariſ. conſ. 143. num. 35. vol. 4. Bur-
ſat. conſ. 395. ſub num. 11. 12. vol. & 4.
Quo caſu debet renunciare cum reſeruatione pẽ-
48 ſionis expreſſæ † in mandato, alioquin reſignatio nulla
* excedens fines mandati vt fuit * reſolutum in Rot. die
14. Decẽbris 1558. & die 13. Martij 1559. in vna Cor
duben. coram Quiroga teſte Paleott. deciſ. 299. incip.
Fuerat datum, ſequitur Burſat. d. conſ. 395. ſub num.
23. lib. 4. Rebuff. de pacific. poſſ. num. 180.
Et ſi conſtituit procuratorem ad renũciandum re
ſeruata penſione propter labores, &c. debet exprimi
dicta cauſa, quia, ſi mandatum factum fuit ad reſer-
uatam penſionem ex cauſa laboris, &c. & procurator
49 reſeruet penſionem, & non † exprimat hanc cauſam la
* boris, reſeruatio eſt inualida, ita fuit * reſolutũ in vna
Lamacen. pẽſionis 10. Ianuarij 1561. coram Paleott.
teſte eod. deciſ. 204. alias 317. vel 492. 231. alias 354.
50 ſequitur Burſa. d. conſ. 395. num. 22. nam † illa eſt ratio
finalis cauſa laboris, Oldr. conſ. 5. Soc. iun. cõſ. 83. col.
2. lib. 3. Roman. conſ. 417. Burſat. dic. conſ. 395. num.
31. & 33.
Et ſi fuerit conſtitutus procurator ad reſignandũ
51 reſeruata penſione † libera, & exempta, ſi fuerit reſer-
uata penſio, non tamen libera, & exempta, reſignans
poterit agere ſpolio aduerſus reſignatarium, petendo
reformationem ſupplicationis, cum mandatum non
fuerit iuxta ſuos fines ſeruatum, Sarn. de trienn. poſſ.
q. 27. in fi. Burſat. conſ. 380. num. 15. verſ. vnde, & fuit
* * reſolutum in Rot. teſte Moed. deciſ. 183. ſub tit. de
probat. & remiſſ.
Et ſi in mandato non fuit dictum, vt reſeruaretur
penſio libera, ſi poſtea ſupplicatio fuit ſignata, cum
clauſula exemptionis, conſenſus autem fuit præſtitus
abſque quo aliquid diceretur de penſione, & litteræ
52 fuerunt † expeditæ abſque clauſula exemptionis, reſi-
* gnatio eſt bona, ita fuit * reſolutũ die 14. Martij 1560
in vna Hiſpalen. canonicatus, & præbendæ coram
Rub. vt habetur lib. diuerſ. deciſ. 279. quia mandatum
conſenſus litteræ concordant, & non eſt iudicãdum
iuxta formam ſupplicationis, ſed litterarum, vt habe-
tur in regul. Cancell. de non iud. Et quia Papa conce-
53 dit aliquid in ſupplicatione vltra petita, † habet hu-
iuſmodi conceſſio tacitam conditionem, ſi partes il-
læ vti velint, argum. leg. ſi quis in conſcribendo, C. de
pact. vnde, &c.
Et ſi mandatum fuit factum ad renunciandum re
54 ſeruata penſione, ſi apponatur clauſula † litteris non
expeditis ſoluenda (ſupplicatione) etiam per ſucceſſo
rem, &c. ſi fuit facta reſignatio reſeruata penſione ab
ſque hac clauſula, reſignatio eſt nulla, quia contra for
* mam mandati ita fuit reſolutum * in vna Corduben. di
midiæ portionis 14. Nouembris 1558. coram Quiro
55 ga, nam † obligatio in forma Cameræ, non tranſit ad
ſucceſſorem Gig. de penſ. q. 34. num. 10. Idemque in
* eadem fuit deciſum * 3. Martij 1559. & quia poſtea
fuit allegatum illam clauſulam non dari de ſtylo, &
fuit ſtylus probatus, Domini nihilominus confirma-
* runt deciſionem * die 8. Aprilis 1560. vt habetur libr.
56 diuerſ. deciſ. 115. quia debet attendi mandatum, † &
non ſtylus, Iaſ. in l. procurat. 2. C. de procurat.
Et ſi datum fuit mandatum ad reſignandum reſer
uata penſione ſuper fructibus, redditibus, prouenti-
57 bus, iuribus, † & diſtributionibus quotidianis, quæ re-
ſidentes, & intereſſentes, &c. fuit reſeruata penſio cũ
dicta clauſula, fuerunt tamen omiſſa verba, quæ reſi-
dentes, & intereſſentes, penſio nihilominus valida cẽ-
* ſetur, ita tentum * coram Chiroga die 24. Octobris
in vna Corduben. dimidiæ portionis, vt habetur lib.
diuerſ. deciſ. 112.
Et mandato dato ad caſſandum penſionem, vt alia
58 ſibi valida † reſeruetur, non ſequuta valida aſſignatio-
ne alterius, ille priori non priuatur, Moed. deciſ. 80.
* Paleott. deciſ. 326. & eſt communis * opinio.
Et mandato dato ad renunciandum cum reſerua-
59 tione penſionis, † procurator non poteſt reſignare ſer
uatis fructibus, Pariſ. conſil. 143. num. 35. vol. 4. Bur-
ſat. conſil. 395. ſub num. 12. Ratio, quia, ſi mandatum
60 non refertur ad relatum, † ceſſat mandati exequutio, l.
inſtrumento la grande, ff. de cond. & demonſt.
Et ſi fuit datum mandatum ad reſignandum re-
ſeruata penſione, cum pœna priuationis, in euentum
non ſolutionis, &c. ſi reſeruetur penſio abſque dicta
pœna, nulla eſt reſignatio, vt ex ſupradictis colligitur,
quia ex defectu mandati, & formæ non obſeruatæ,
nulla conceſſio, Alex. conſ. 6. numero 3. lib. 4. Matth.
de Afflict. deciſ. 91. Dec. conſ. 493. numero 8. Vant.
de nullit. tit. ex defect. mandat. numero 75. Menoch.
conſ. ſeptuageſimoſecundo, numero decimo, & ſe-
quen. lib. 1. Et hic non eſt omittendum, quod, ſi ali-
quis conſtituit procuratorem ad conſentiendum pẽ-
61 ſioni † in euentum reſignationis ſibi faciendæ, de pa
rochiali eccleſia, & cum expreſſione quorumcunque
caſuum requirentium ſpeciale mandatũ, puta de pen
ſione ſoluenda litteris non expeditis, nec intimatis,
& cum clauſula, vt poſſit alia, quæ ſpeciale mãdatum
requirunt, & quæ ipſe dominus cõſtituens facere poſ
ſet, procurator iſte poterit conſentire penſioni, cum
* pœna priuationis ob non ſolutionem, vt fuit * reſolu
tum in Rot. teſte Proſpe. deciſ. centeſimadecimaocta
ua, quia dictum fuit in mandato maiora expreſſis, &
62 adiuncta fuit clauſula generalis, &c. item fuit † poſita
clauſula, vt poſſit omnia, quæ dominus, per quam ui-
detur habere liberam, Iaſ. in l. ſi procurator, de pro-
cur. & quia hoc tendit ad exequutionem penſionis
ſoluendæ, Burſat. conſil. 395. numero ſeptimo, cum
ſequent.
Sed, quæro, quidam conſtituit procuratorem ad
reſignandum, cum certis conditionibus, & nõ aliter,
nec alio modo, procurator renunciauit, & præſtitit
conſenſum præter formam mandati, verum poſtea
principalis ex varijs actibus videtur ratificaſſe hanc re-
ſignationem, ideo dubitatur, an reſignatio huiuſmo-
di poſſit ſuſtineri, ex illa tacita ratificatione?
Et quidem videtur dicendum poſſe ſuſtineri, pri-
63 mo quia ratificatio † omnia reponit in priſtinum ſta-
tum etiam in beneficialibus, cap. accedens, Abb. de
præbend.
Ideoque, licet contractus geſtus cum minori, ſit
64 nullus, tamen ratificatio facta, cum † fuerit maior, il-
lum reddit efficacem, l. 1. & ſecunda, C. ſi maior. fa-
cta, l. 3. §. 1. ff. de minor. cum alijs, vt per Afflict. deciſ.
220. col. 2. communis * teſte Pariſ. conſil. 49. numero
14. cum ſeq. vol. 1. late Menoch. de recup. poſſeſſ. re
med. 15. numer. 179. 180. & 181. oct. Simoncell. trac
de decret. lib. 3. tit. 9. numero trigeſimotertio, & 34.
Burſat. conſ. 424. num. 33. vol. 4.

Secundo,ex deciſ.21.de procur.in antiq.vbi dicit
65 quod quis poteſt permutare†nomine Titij,dummo-
do Titius poſtea ratificet,allegat Archid.in c.cum in
tua,de conſuetud.lib.6.& alia,&c.faciunt,quæ ſcribit
Curt.iun.conſ.263.in fi.

66 His tamen†non obſtantibus,contraria opinio ve-
* rior eſt,quam tenuit Rot.in vna* Paduana Canonica
tus coram,Aldobrandino die 11.Ianuarij 1557.teſte
Cott.deciſ.400.vbi dicit , idem deciſum fuiſſe illa die
in alia cauſa Placent.coram Oradino , & de hac de-
ciſione coram Aldobrandino atteſtatur Caputaq. de
ciſ.3.lib.2.

Primo,quia in reſignatione requiritur conſenſus
67 expreſſus,†& formalis,nec ſufficit tacitus,ex reg.can
cell.43.ſed in hac reſignatione,nō adeſt conſenſus ex
preſſus,& formalis,quod patet,quia conſenſus præſti
tus a procuratore fuit nullus,cum non fuerit adimple
ta forma mandati.Alex.conſ.21.num.4.lib.6. Socin.
Sen.conſ.99.lib.3.Soc.Iun.conſ.12.num.14.& 15.li-
bro 3.Dec.conſ.77.num.1. cum alijs in terminis no-
ſtræ concluſionis,adductis per Bu:ſat.conſ.395.a nu
me.11.vſque ad fin.vol.4. Conſenſus vero principalis
68 †præſtitus per ratificationem non eſt formalis,& ex
preſſus,ſed pſumptus,& imaginarius,Rebuff.in prax.
tit.differenter priuileg.& reſcr.num.52.colligitur ex
his,quæ ſcribit Bal.conſ.184.ad intelligentiam in ſe-
cundo libro,Alex.conſ.117.col.2.lib.5. Dec. conſil.
232.num.4.& 5.Celſ.Hug.conſ.108.nu.7.Tob.No-
ni.conſ.67.num.9.Tiber.Decian.conſ.11.nume.85.
87.& ſeq.lib.1.Rim.iun.conſ.291.num.53.ergo,cum
neque primus,neque ſecundus cōſenſus ſit pro vt re-
quirit regula Cancellariæ,ſequitur reſignationem eſ-
ſe inualidam.

Secundo,quia reſignatio fuit facta ſub conditione
* ſequitur ex regula communi* comprobata toties a*
Rot.nullum ius eſſe abdicatum a reſignante ex facto
69 procuratoris,quia non fuerunt†adimpletæ conditio-
nes,Abb.in c.cum vniuerſorum,de rer.permut.Moe
dan.deciſ.81.& 93.Sarn.deciſ.41.lib.1.Simonett.de-
ciſ.39.Accoram.deciſ.16.Peleg.ſeptuageſima, Cott.
231.in manuſc.

Vnde ex ratificatione nō poteſt induci reſignatio,
tum quia non adeſt tunc auctoritas Papæ,cum ſem-
70 per remanſerit ius†apud ipſum reſignantem . Abb.in
cap.cum olim,num.19.de re iud.Caſſad.deciſ.4.num.
6.ſuper reg. requiritur in eius dimiſſioné auctoritas
* ſuperioris,iuxta* communem concluſionem; de qua
alias late lib.7.

Tum etiá,quia ratificatio non retrotrahitur,quan
71 do actus,†ad quem deberet trahi,fuiſſet nullus a prin
cipio,Bar.in l.obſeruare,in fi.ff.de off.proconſul.Ale
xan.conſ.16.viſo num.19.lib.6. cum alijs allegatis p
Dec.in l.quod in initio,in fi.ff.de reg.iur. quod pro-
cedere regulariter dixit Pariſ.conſ.49.num.61.vol.1.
Curt.iun.conſ.50.num.9.in fi.lib.1. Pariſ. conſ.100.
* num.69.vol.4.Dec.conſ.442.nu.22.&* communiter.
72 Hinc ratificatio†collationis nullę,non valet,Guid.
Pap.conſ.189.circa quæſtionem,quod declaratur,vt
per Rebuff.form.Vic.num.11.

Hinc conſenſus propinquorum , qui debet inter-
73 uenire in † contractu celebrando a mulieribus,debet
eſſe expreſſus,& non ſufficit tacitus , ac præſumptus,
tamquam de ſubſtãtia actus,Arnon.ſing.16. Roder.
Suarez.titul.dellas duedas,num.29. & per totum Ca-
ualc.de tutorib.num.131.& 322. Stephan. Lambert.
ſuper ſtat. prohibit. mulier.contraher. ſine cert. ſol-
* lemn.Gloſ.conſenſus 12.numero 23.* & communi-
ter,vt per Roland.conſil.97.lib.1.

74 Hinc etiam ratificatio†non operatur,vbi non con
currit æquitas,Bar.in l.ſi vxor.§.ſi quis vxorem,ff.ad
leg.Iul.de adult.Alex.conſ.78.num. 20. vbi addendus
lib.5.Dec.conſ.226 nu. 10.Cacher.deciſ. Pedem. tit.
119.num.23.cum alijs* communiter allegatis a Bur-
ſat.conſ.370.num.17.

Accedit,quia ſolemnitas,quæ requiritur in actu ip
75 ſo,requiritur,†& in ratificatione,Gloſ.in c.ſtatutum
§.in nullo,de reſcrip.in 6.Sarn.de impetran.beneſ. p
obit.ſam.Car.q 2.num.7.

Ex quibus ſatis patet reſponſum ad primum argu-
mentum pro contraria opinione adductum.

Ad ſecūdum reſpondetur,quod illa deciſ.Rot. 21.
de procur.in antiquis loquitur in permutatione præ-
76 bendæ,in qua prouiſio†ſuperioris non eſt neceſſaria
Rot.deciſ.10.num.2.de præb.Archid. in c. in tua de
conſuet.lib.6.ita Rot.vt per Cott.d.deciſ.400.

Accedit, quia quando quis habet notitiam facti ,
& qualitatis , ſimpliciter ratificando videtur tantum
77 factum ratificare,†& non qualitates,Bar.in l. Pompo
nius ſcribit el primo,col.pen.verſ.venio.ff. de negot.
* & ibi Card.Pariſ.dicit,quod opinio Bar.* communi
ter approbatur,teſte Put.deciſ.397.num.4.lib.2.

Adeoque dicendum eſt, hanc ratificationem ſuffi-
cere,ſed reuocabiliter, cum non ſit formiter præſti-
tus conſenſus,& per conſequens poterit agere ſpolio
cum impleta non ſit condicio Sarn.deciſ.41.lib.1.Si-
monett.deciſ.39.Moed.deciſ.81. Accoramb. deciſ.
16.Pelegr.deciſ.20.nec obſtat quod exegit penſioné
ipſemet,quia reſpondetur,quod intelligitur exegiſſe,
cum eadem conditione,nam credebat penſionem eſ
ſe validam,alias non exegiſſet , & ſic non præſumitur
mutatio ab initio ,& non ſufficit conſenſus tacitus ,
cum non adſit auctoritas Papæ,vt habetur lib.diuer.
deciſ.114.

Quandoque conſtituitur procurator ad reſignan
dum beneficium in fauorem N.modo, & forma ei-
78 dem procuratori†bene viſis,vt in caſu Paleott. deciſ.
302.quidam Petrus,lib.diuerſ.deciſ.252.Burſat. con
ſil.395.vol.4.& hoc caſu poteſt reſignare,& reſerua-
re penſionem in fauorem conſtituentis eum, & eam
quantitatem penſionis quam voluerit , vt colligitur
ex d.deciſ.252.lib.diuerſ.Paleott.deciſ.302. quia hoc
79 importat facultas ei conceſſa renunciandi †modo &
forma bene viſis,ad not.per Bal.in tit.de pact.conſt.
§.nomina,in fi.Io.And.in c.2.de iur.calumn. lib.6. p
Berol.conſ.vigeſimoquarto,numero nono, & conſ.
vigeſimo quinto,numero duodecimo,lib.3. Grat.cō
ſil.158.numero ſeptimo,lib.2. reſeruatio enim pen-
ſionis tendit ad faciendam meliorem conditionem
domini conſtituentis,ideo poterit,&c. Aragon. de-
ciſ.41.in manuſcrip. quantitas autem remittitur eius
arbitrio,vnde poterit eligere, & expedire pro ut uo-
luerit litteras , & hæc concluſio nullam patitur dif-
ficultatem .

Dubium tamen eſt,an iſte procurator poterit re-
nunciare reſeruata penſione tertio,cū facultate trans
ferendi,& cum regreſſu in euentum non ſolutionis?

Videtur dicendū affirmatiue primo,quia fuit con
80 ſtitutus modo,&†forma bene viſis,quæ verba impor
tant liberam poteſtatem,Bald.in tit.de pac.conſtit.§.
nomina,in fin.Io.And.in c.2. de iuram. calum. libro
ſexto , & tamen procurator ſpecialis , & procurator
81 cum libera †æquiparantur,Curt.Iun.conſ.178 nume
ro vigeſimo, Grat.conſilio centeſimo quinquageſi-
mo nono,num.7.vol.2.

Hoc

Hoc tamen non obſtante, contraria opinio eſt ve-
rior,&*communis.vt dictus procurator conſtitutus
hac forma, modo,&c.non poſſit renunciare reſerua
82 ta penſione†in fauorem tertij,& ita cum hic caſus ac
cidiſſet fuit*reſolutum in Rot.in vna Compoſtell.pa
rochialis die 28.Iunij 1547.teſte Put,dec.524.p.2.&
v na*Corduben.penſionis coram Rubeo die 10.Mar
tij 1559.teſte Paleott.deciſ.302.& habetur li. diuer.
deciſ. 252.& ſecundum hanc opinionem conſuluit
Burſat.conſ.395.vol.4.

Primo, quia tertius, in cuius fauorem eſt reſeruata
penſio, non eſt nominatus in mandato, vnde conſen-
83 tiendo procurator in fauorem†illius, videtur excede-
re fines mandati,& per cōſequens actus corruit, Ale.
conſ.21.n.4.li.6.Soci.Inn.conſ.22.nu.14.li.3.Gerard.
84 Mazz.conſ.98.in prin.forma†enim data omnino eſt
ſeruanda,l.certa forma,l.prohibitum C.de iur.fiſci,li.
10.Dec.conſ.90.nu.6.& conſ.261.n.4. Card. Pariſius
conſ.42.n.47.& conſ.15.nu.23.& conſ.33.nu.21. vol.
2.Rolan.conſ.70.n.13.li.1.& mandatum nequaquam
85 †trahitur de vna perſona ad aliam, vt communiter*eſt
receptum, neque ad diuerſa, Pariſ.conſ.96.n.12.20.34.
86 Dec.conſ.493.n.16.nam mandare voluiſſe creditur,*
quæ ſunt de natura actus, Celſ. Hug.conſ. 43.nume.
7.Vnde,&c.

Secundo, nullis verbis generalibus poteſt compre
87 hendi, vt pēſio reſeruetur per procuratorem perſonis
extraneis†cum facultate transferendi, quia hoc eſt ni
mis inſolitum, nec comprehenditur in clauſula cum
libera, Dec.conſ.402.Pariſ.conſ.58.uol.4.& conſ.96.
88 vol.3.nam penſio eſt quædam†donatio,& procurator
etiam cum libera, non poteſt donare, Ale.conſ.21.nu.
8.lib.1.Ber.conſ.174.nu.13.lib.1.Riminald.iun.con-
ſi.67.nume.13.lib.1. eoque magis, cum mandata ſint
89 ſtricti iuris,†& ſtricte interpretanda capite cum dile-
cto, in fin.de reſer.

Tertio, quia, cum tertius, in fauorem cuius eſt re-
ſeruata penſio, non ſit nominatus in mandato, vt ſu-
pra eſt deductum, ſequitur, quod poteſtas procurato-
ris non extenditur ad aliquid, quod poſſet facere ad
eius beneficium, cum mandatum non extendatur, niſi
90 ſi ad cauſas,&†perſonas in eo, expreſſas, Rom.conſil.
320.num.11.& ibi add.Idem Rom.conſ.461.nu.6.&
91 noua perſona non ſubintelligitur, l.ſi ita ſtipulatus, §.
Chryſogonus.ff.de verb.oblig.Lap.in c.ſuſceptum. in
princ.de reſcript.lib.6.

Non obſtat ponderatio illorum verborum, modo,
& forma bene viſis, quia reſpondetur, illa verba reſpi-
cere modum,& formam reſignandi in fauorem N.&
reſeruandi eam quantitatem pēſionis, quam voluerit
in fauorem conſtituentis, non autem reſeruationem
aliquam penſionis in fauorem tertij, quia, cum huiuſ
modi reſeruatio non pertineat ad actum reſignandi,
92 ad illa nec arbitrium,†nec libera poteſtas extendi po
terunt, Gloſſ.in l.ſi mandato Titij,§.vlt.ff.mand. Bar.
in l.ambitioſa, num.17.cum ſequ.ff.de decr.ab ordin.
93 Generalis enim†poteſtas reſtringitur ad cauſam præ-
cedentem,& ſic ad reſignationem, Card.Pariſ. conſil.
96 num.10.& ſeq.vol.3. Dec.conſ.179.col.vlt.Craue.
conſ.86.num.5.& conſ.221.num. 15.

94 Hinc verba†generalia in quacūque materia reſtrin
gūtur ad ſuas cauſas, Bal.in l.ſi ita, §.ex hoc edicto.ff.
de naut.caup.ſtab. Ale.conſ.208.colum.penult.libr.2.
& conſ.115.colum.2.lib.7.Crauett.conſ.171. numer.
13.& ideo illa verba non poſſunt importare reſerua-
tionem penſionis, cum eadem non ſit ratio ad nota.
per Crauett.conſ.70.num.27.intelligenda igitur ſunt
95 eo reſpectu, quo fuerunt†prolata, Dec.conſ. 283. col.
96 1.Crauett.conſ.307.ſub nume.4.Eoque magis,† quia
illa uerba important arbitrium boni uiri, Barto.in l.ſi
ſic, in princ.ff.de leg.1.Butr.in c.quærenti, no.penult.
de verb.ſignif.Ber.conſ.174.num.23.lib.1.ſed bonus
vir non impoſuiſſet penſionem extra mentem conſti
tuentis, vt deducit late Burſat.conſ.395.num.37.volu.
4.vbi alia deducit.vel reſponde, quod illa verba, forma
97 & modo bene viſis, intelliguntur†quo ad effectum ex
peditionis, non vt poſſit beneficium onerare, Burſat.
num.34.& 35.in d.conſil.& ita fuit*dictum in Rota.
in vna Zamoren.parochialis coram R.P. D. Gypſio,
28.Maij, 1585.

Et procurator iſte conſtitutus ad conſentiendum
penſioni, cum hac clauſula,& cum quibuſuis alijs de-
cretis, vinculis,& obligationibus, & clauſulis, quibus
98 procuratori viſum†fuerit,& placebit,&c.non poterit
conſentire tranſlationi penſionis, vt fuit reſolutum in
vna*Compoſtellan.parochialis coram Auguſtin. 28.
Ianuarij, 1547.teſte Put.deci.524.lib.2.teſte etiam Pe
99 legri.deciſ.35.li.1.& deciſ.32.li.2.ratio, quia facultas
†transferendi reputatur quaſi impoſſibilis, arg.not.in
l.apud Iulianum,§.conſtat.ff.de lega.1.& ſic inſolitū,
100 & inſolita non ueniunt ſub generalitate,† Franc.in c.
qui ad agendum,§.ſi aliquis, de procu.

In mandato tamen dato ad conſentiendum regreſ
101 ſui,& acceſſui,†cum clauſula generali in fin. poſita in
præmiſſis,& circa præmiſſa,&c.venit poteſtas conſen
tiendi tranſlationi & ideo ſi procurator conſenſit, va
lida eſt, ita fuit*reſolutum in vna Toletan.penſionis
teſte Caputaq.deciſ.187.lib.2.

102 Quandoque†conſtituitur procurator ad reſignā
dum beneficium in fauorem perſonæ nominandæ p
procuratorem, vt in caſu, Paleott.deciſ.249.Io.&c.Io.
Paul.deciſ.102.Guid.Bon.deciſ.90.Burſat.conſ.380.
li.4.& conſ.395.num.24.eod.li.

Et hoc caſu procurator poterit renunciare benefi
cium in fauorem cui voluerit: nam hoc importat fa-
cultas, data in mandato, vt clare colligitur ex verbis
ipſius.

Dubium tamen eſt, an hoc caſu iſte procurator, q
eſt renunciaturus iuxta facultatem ſibi datam in fauo
rem perſonæ per ipſum nominandæ, poſſit ſe ipſum
nominare?

103 Vera &*communis†eſt negatiua, vt non poſſit p-
curator ſeipſum nominare, ſecundum quam fuit re-
ſolutum in*Rot.in vna Burgen.coram Chiroga, die
2.& 23.Iunij anno 1559.teſte Paleot.dicta deciſ.249.
Io.&c.Io.Paul dict.deciſ.102.in terminis Reſpondit
Burſat.conſ.380.volu.4.& hoc idem vult conſ.395.n.
vigeſimo quarto.

Ratio eſt; quia, cui eſt data facultas eligendi, vel no
104 minandi, non†poteſt ſe ipſum eligere, vel nominare,
leg.ſi mandauero,§.ſi tibi certum,& ibi Bartol. &
communiter, ff.mandat.Gloſſ.& ibi Bartol.in leg.pla-
ne, ff.quod cuiuſque nomin.Baldus.in leg. ſi is cui C.
de furt.capitul.per noſtra de iur.patronat.capitu. Cu-
mana, de electio.vbi Gloſſ.Petr.de Baiſ.in prima part.
capitul.2.numero nono, Rocch. de Curt. tractatu.de
iur.patro.verb.honorificum, numero vigeſimo quin-
to, Bert.de Epiſcop.lib.1.p.3.q.24.col.2.Dec.in cap.
licet de vitanda, num.29.de elect.

105 Hinc data† cuidam facultate eligendi Ambaſcia-
tores, non poteſt eligere ſe ipſum, Alberic.de Roſ. de
ſtatu.quæſtion.173.Hinc data poteſtate creditori vē
106 dendi pignus cui vult, non poteſt † vendere ſibimet,
Bald.in l.ordo columna 2.C. de exequut.re.iudic.& ſi.

107 tradidi alicui pecuniam vt det cui voluerit,† non po-
teſt ipſimet dare d.l.ſi mandauero,§.ſi tibi centum,.
Licet quis poſſit electioni de ſe factæ conſentire,
108 & eius conſenſus connumerabitur†in numero eligen
* tium,tex.& ibi Gloſ.&* communiter in cap. cum in
iure peritus,de elect.Iaſ.in l.cum filio famil.num. 21.
ff.de leg.1.
Secundo,quia differunt inter ſe perſona nominãs,
109 & perſona nominata,ſicuti† eligens & electus,c.qua-
liter de elect.dans,& recipiens,c.vlt.vbi Abb.de inſt.
110 baptizans,& baptizatus,†c.debitum,de baptiſmo,in-
ſtituens,& inſtitutus,c.per veſtras de iur.patr.c. cum
ad noſtram,vbi Abb.num.4.de conceſſ.præben. ven-
dens,& emens,locans & conducens,l. pupilli,§. item
111 ipſi,vbi Bart.ff.de auctor.tutor.imperãs,†& ſubditus,
l.pen.vbi Gloſ.ff.de arbit.reſtituens,& reſtitutus,l.1.
§.ſin autem collegium,vbi Soc.ff.ad Trebell.vincens,
& victus,l.licet.§.ſi plures,vbi Bart.ff. de procur. do-
nans & confirmans,c. inter dilectos de fide inſtrum.
112 Et ob id patronus ſe ipſum præſentare nõ poteſt † ad
Eccleſiam vacantem,c.per noſtras vbi Abb.Io. And.
* &*communiter de iur.patr.cum alijs adduct.per Lã-
bert.de iur.pat.p.part.lib.8.quæſt.princip.art.1. num.
113 6.& ſeq.& art.2.num.10.& ſeq.neq; procurator†con
ſtitutus a patrono poteſt ipſum patronum præſenta-
* re,vt fuit*tentum in Rot.in vna Salamantin.Cappel
laniæ coram D.Veſtano die 14.Octobris 1552.teſte
Caputaq.deciſ.397.lib.2.
Ratio rationis,ne iſti,ſe ipſos eligentes,& præſen-
tantes,in vitium ambitionis incidant, Gloſ. & alij in
114 d.c.per noſtras,quod†eſſe non debet in clericis,c.in-
ſcripturis.c.ſicut.1.q.6.
Tertio,facit,quia mandatum videtur cõtinere tres
perſonas,nam fuit conſtitutus procurator N.vt renũ
ciet in fauorem perſonæ nominandæ per Iacobum,
quandoquidem nominans,&nominatus differunt,
quare non ſequuta reſignatione in fauorem alterius,
actus videtur geſtus contra formã,& per conſequens
115 † nullus,Cæphal.conſ.219.num.2.& conſ.220. num.
15.lib.2.Neuizan.conſ.70.numero 7.Alciat.reſponſ.
371.num.2.& 2.
Et per conſequens ex defectu formæ,vel mandati
116 non obſeruati,nulla†conceſſio efficitur,Afflic.deciſ.
91.Lodouic,deciſ.Perulin.117.nu.12.& ſeq.p.2.Me
noch.conſ.72.nu.10.& ſeq.lib.2.& de arbitr.caſ.201.
Vaſq.tract.de Succ.ab inteſt.§.4.num.52.
* Ex quibus patet limitatio ad illam regulam*com-
117 munem,& vulgarem,†quod ordinata charitas incipit
a ſeipſo,c.non ſatis diſt.86.Gloſ.per illum tex. in ca-
pite tertio de ſupplen.prælat.neglig.Iſa.ca.58.Eccleſ.
c.33.Matth.c.22.Paul.2.Corint.5.& ad Galat. vlt. &
primo Timoth.5.l.præſes,C.de ſeruit.& aqu.Bal. cõ
ſil.312.col.1.poſt med.lib.4.dicit,quod charitas ordi
118 nata plus amat†ſe in vngue pedis,quam proximum in
vertice capitis,Bal.conſ.199.col.1.lib.1. Pariſ.conſ.
26.num.32.& 33.vol.4.Grauett.conſ.6.nu.25.& con
ſil.8.num.17.cumque in hac claritate ſit admixta am
119 bitio,& per conſequens†hoc vitium facit illam ceſſa
re,Card.dic.c.per noſtras de iur.pat.ita poſt Lamber.
& Rocch.de Curt.optime,declarat Burſat.dic.conſ.
380.num.2.vbi autem nihil obſtat, bene poteſt quis
incipere a ſe,& conſanguineis,Pariſ.d.conſ. 26.num.
32.cum ſeq.Hinc executor deputatus ad diſtribuẽ
120 dũ inter†pauperes poterit ſibi ipſi dare, ſi egeat Paul.
in clem.vnica de teſtam,Bened.Capr.de exequut.vlt.
volunt.membr.6.num.169.& ſeq. & Abbatiſſa electa
121 † ad diſtribuendum inter pauperes poteſt eligere ſuũ

Monaſterium,Anch.conſ.84.num. 4.in fi.& patroni
122 poſſunt præſentare filios ad ius † patronatus vacans,
* * Ber.conſ.130.num.46.& 56.lib.2.& eſt magis** cõis
opinio,vt per Lamber.de iur.pat.art.12.q.8.prin.p.1.
2.lib.num.9.& ſeq.ac art.13.Ac Epiſcopus cõfert be
123 neficia filio legitimo†ac conſanguineis ſuis,(idoneis
tamen)Abb.in c.quia cleric.de iur.patr. & conſ. 96.
& in c.vt ſuper de reb.eccleſ.non alienan.& Epiſco-
124 pus bona†eccleſiæ ſolita dari in emphyteuſim potius
* in conſanguineos quam in exteros abenat,* commu
nis teſte,Burſat.conſ.127.num.4.& 78.lib.2.quod de
clara,vt per Cæphal.conſ.142.num.5.lib.1.
Quandoq; conſtituitur procurator ad renuncian-
125 dum beneficium†cum reſeruatione regreſſus,ſeu co-
adiutoriæ.Paleott.deciſ.442 mandatum fuerat,lib.1.
diuerſarum deciſ.180.Moed.deciſ.109.in manuſcr.
Et hoc caſu debet renũciare facta huiuſmodi reſer
126 uatione†regreſſus,aut acceſſus,vel coadiutoriæ, alias
nulla renunciatio,quia præter formam mandati.
* Ita fuit reſolutum* in vna Hiſpal.præb.coram Ora
dino die 28.Octob.1560.teſte Paleott.d.deciſ. 442.
mandatum fuerat,& tradit Burſ.conſ.395.nu.19.vol.
4.Corn.conſ.142.num.9.vol.2.
127 Ampliatur † procedere, etiam ſi Papa non conce-
dat regreſſus,& coadiutorias,vt fuit reſolutũ in Rot.
vt habetur lib.diuerſ.deciſ.180.
Et hoc procedit,ſi nulla diligẽtia fuit adhibita cir
128 ca † regreſſum,& coadiutoriam obtinendam, vt tra-
dunt Paleott.& Burſat.loc.cit.& fuit idem reſolutum.
* in vna Corduben.dimidiæ portionis 3.Aprilis 1560.
coram Oradino,& 14.Nouembris,coram Chiroga,
vt habetur lib.diuerſ.deciſ.180.Io.Paul.deciſ.112.
129 Quandoque etiam†conſtituitur procurator ad re
nunciandum beneficium,reſeruata pẽſione,& regreſ
ſu,Put.deciſ.369.lib.2.
Et ſi aliquis reſignauit in fauorem N. reſeruata pẽ
ſione & regreſſu,ſi procurator qui habebat ſufficiẽs
130 mandatum†ad conſentiendũ penſioni conſenſit non
facta mentione de regreſſu,quæritur,an videatur re-
greſſui cõſentire?Fuit reſolutũ in Rot.in vna Hiſpal.
* cãtoriæ*corã Card.S.Cruc.die 27.Februarij 1546.af
firmatiue teſte Put.d.deciſ.369.lib.2.q.fuit expreſſe da
tus cõſenſus pẽſioni,cũ p regulã de exped.lit. requirẽ
p̃ſtatio conſenſus,ſed in regreſſu non requirit cõſen
131 ſus†partis,cũ dependat a mera gratia,ita Put.loc.cit.
132 Quandoque ad†renunciandum ſimpliciter, vel p
quacunq; recompenſa,Put.deciſ.100.lib.2.vbi refert
notabilem caſum reſolutum in Rot.11.Februarij in
* vna* Hiſpalen.cantoriæ coram ipſo.
Et in ſumma mandati fines ſunt per procuratorẽ
* datũ ad reſignandum cuſtodiendi diligenter,iuxta*
oẽs regulas & concluſiones per Doct.receptas,de q-
bus ſupra ample,& tradit Ant.Aug.deciſ.1. nu.7. de
133 procur.lib.2.& ſtricte,ac†ſtrictiſſime mandatũ eſt in
* terpretãdum,& in omni materia,vt per DD.*cõiter.
Et per cõſequens,vbi mãdatũ non obſeruat, renũ
* ciatio eſt nulla,vt eſt*cõis opinio oĩum doctorũ, qđ
procedit,et ſi ſumm.Pontif.geſta procuratoris admit
134 teret,nam nihilominus,ſi mandatum†non fuit obſer
uatum,inualida eſt renunciatio,Iaſ.conſ. 162. col.4.
lib.2.& conſ.86.in fi.lib.3.Card.Paris.conſ.19.n. 15.
cum ſeq.vol.4.Burſat.conſ.495.num.31.& 33.vol.4.
135 Nãq;†conceſſio gr̃æ vr̃ hẽre tacitã conditionem,ſi
mãdatum obſeruetur Menoch.conſ.72.n.10. & ſeq.
lib.1.Burſat.cõſ.380.15.lib.4.Alex.conſ.6.nu.3.lib. 4.
Et quia plures caſus explicati ſunt ſupra,vt nihil in
tactum remaneat,alij referendi ſunt.

Primo infertur, quod, ſi fuerit conſtitutus procura
136 tor ad renunciandum†coram Papa, non poterit renū
ciare corā Ordinario, vel alio Rebuff. in prax. benef.
tit. de procur. ad reſign. conſt. num. 11. vbi atteſtatur
vidiſſe pronunciari* nullam renunciationem, quia mā
datum erat factum coram Papa, & renunciatio erat
facta coram Ordinario, Burſat. cōſ. 395. nu. 12. vol. 4.
námque fines mandati non ſeruantur.
Idemque forſitan exiſtimo dicendum, ſi mandatū
137 fuit factum ad renūciandum coram Ordinario, & re
nunciatio fuerit facta coram Papa ex ſimili ratione.
138 Et ad†vitanda dubia ſolet quandoque apponi clau
ſula, coram Papa, vel Ordinario, Rebuff. loco cit. quā
doque ſit libera renunciatio, quando autem ſit in fa-
uorem coram Papa dumtaxat, iuxta omnes regulas,
de quibus dictum eſt ſuo loco.
139 Secundo infertur, †quod procurator, q̃ habuit man
datum ad renunciandum reſeruatis fructibus, non po
teſt reſignare reſeruata penſione. Card, Pariſ. conſ. 143.
nu. 35. vol. 4. ita e contra, vt tradit Pariſ. loco cit. ſequi
tur Burſat dict. conſ. 395. ſub. num. 12. faciunt not. p
Soc. conſ. 99. lib. 3. Marſ. ſing. 365. Dec. in l. tranſactio
nis, num. 1. C. de tranſ. Tiraquell. de retract. conuent.
§. 3. Gloſ. 6. num. 52.
Tertio infertur, quod procurator, qui debet renū
140 ciare & caſſare penſionem†alia reſeruata pro princi-
pali, non eſt bona, Mohedan. deciſ. 81. Paleot. dec. 326.
& pluries* fuit reſolutum in Rot. vt ſuo loco ſcripſi.
Sed hic quæro, pone quod fuit datum mandatum
141 ad renunciandum†beneficiū in fauorem N. reſeruata
penſione annua, & cum facultate transferendi, pro-
curator porrexit ſupplicationem iuxta formam man-
dati, Datarius noluit concedere dictam clauſulā trāſ
ferendi, immo illam a ſupplicatione caſſauit, procura
tor cōſenſit ſine dicta clauſula, an renunciatio ſit nul-
la. & eſſe nullam, quiſque prima facie, diceret, cum nō
ſint fines mandati ſeruati.
Hoc tamen non obſtante, in contrarium ſe habet
veritas, vt ſit valida renunciatio ſecundum quam opi-
* nionem* fuit reſolutum in Rot. in vna Abulen. bene-
ficij coram Capizucco die 20. Nouembris. 1555. teſte
Caputaq. deciſ. 89. lib. 3.
Ratio, quia fuit ſeruata forma mandati in his, quæ
ſunt conceſſibilia ſcilicet circa penſionem, clauſula
142 autem†transferendi ſolet omnibus denegari, & non
cōceditur niſi magnatibus, vnde reputatur impoſſibi
lis, vt tradit Put. deciſ. 524. num. 2. lib. 2. Proſp. deci. 18.
& per conſequens habetur pro non appoſita in man-
143 dato, † arg. l. apud Iulianum §. conſtat. ff. de leg. 1. vbi
Alex. & Iaſ. Et ſatis fuit diligens procurator, quia ſup
plicationem iuxta formam mandati porrexit, ideo a-
144 lia diligentia, non requiritur, quia eſſet † fruſtratoria,
Felin. in ca. ex tranſmiſſa col. 1. & col. 2. de præſcr. fieri
145 enim non debet, quod factum non releuat. l. hæc
ſtipulatio. §. diuus. ff. vt leg. nom. caueat, l. aliquando 1.
fine, ff. ad Velleian. Bar. in l. 2. ff. qui per. tut. Card. Pa-
riſ. conſ. 5. num. 44. vol 4.
Vnum non eſt omittendum, quod etiam ſi non ſer
uetur forma mandati, valet renunciatio, ſi tamen pro-
146 curator fecit meliorem† conditionem domini, Ara-
* gon. deciſ. 41. & eſt* communis opinio DD.
Ex quo infertur, quod ſi mandatum fuit datum li
147 bere, procurator†ad reſignādū pōt reſignare reſerua
ta. Domino penſione, & regreſſu, & ſic efficere cōdi-
tionem ipſius conſtituētis meliorem, Creſcent. deciſ.
229. Reſignatarius in fin. li. 1. Ac etiam fructus. & fuit
reſolutum* in vna Tiraſonen. Canonicatus 5. Octo-
148 bris. 1576. coram, Cantuccio, quia † vtilitas mandati
potius, quam forma eſt attendenda.
Et cum poſſet procurator ob ampliſſimum manda
tum conſentire libere, ſi conſenſit limitate reſeruata
149 †penſione, non poteſt huiuſmodi conſenſus ita reſtri
ctus deſeruire pro gratia pura, vt fuit reſolutum * co-
ram R.P.D. Rubeo nunc Decano Rotæ die Lunæ
23. Iunij. 1578. in vna* Cremonen. penſionis exemplo
150 procuratoris habentis duplex†mandatum, alterum in
ſufficiens, alterum vero ſufficiens, actus non poteſt
ſuſtineri ex mandato ſufficienti, Rom. conſ. 446. n. 6.
verſ. quamobrem, & conſ. 496. num. 4. verſ. his tamen.

SVMMARIVM.

1 *Non poteſt cogi quis edere iura.*
2 *Mandatum procuratorium, quis non cogitur accepta re.*
3 *Procurator conſtitutus ad reſignandum in fauorem Petri, recipiens mandatum a dicto Petro, tenetur ad inſtantiam eiuſdem illud exhibere.*
4 *Rota ſequitur æquitatem.*
5 *Procurator datus ad reſignandum an poſſit cogi dare conſenſum.*

QVAESTIO XVIII.

DEcimo octauo, quæro, an ſi aliqs
fuit conſtitutus procurator ad
reſignandum in fauorem Petri,
& Petrus reſignatarius dedit mā
datū procuratori an iſte procu-
rator teneatur illud mandatum,
ad inſtantiam Petri exhibere?
videtur dicendum, quod non
1 primo, quia quis regulariter non †tenetur edere iura,
cap. 1. cum ibi not. de prob. cap. 1. de appell. in 6. Bal.
* in l. 1. §. editiones. ff. de edē. Dec. & *communiter alij
in l. 1, C. eod. tit.
2 Secundo, quia†quis non cogitur acceptare manda
tum procuratorium, & eſt communis omnium. Doct.
ſententia.
3 His tamen†non obſtan. in contrarium ſe habet ve
ritas, & ſecundum* hanc opinionem fuit reſolutum ī
Rot. teſte Sarn. deciſ. 134. lib. 1. in manuſcr. ut qui ac-
cepit a me mandatū alicuius ad reſignandum ad mei
fauorem, me inſtante, teneatur illud exhibere.
Et ratio eſt, quia illud mandatum accepit a me, vn
de &c.
Non obſtat primum, quia reſpondetur, quod de æ
quitate canonica quis tenetur edere, quam æquitatē
4 †ſequitur Rot. vt tradit Sarn. dict. deciſ. 134. lib. 1.
Ad ſecundum reſpondetur, aliud eſſe compelli ex
hibere mandatum, aliud dare conſenſum, ad primum
5 cogitur, de ſecundo vero dubito†nam crederem poſſe
procuratorem conſtitutum ad renunciandum recu-
ſare dare conſenſum, nam nulla lege ad id aſtringitē.
Et hoc numquam fere contigit, quia huiuſmodi,
mandata vel fiunt in perſonam amicorum, vel plures
conſtituuntur, vt ſi vnus non poteſt, aut nolit, alter
poſſit.

SVMMARIVM.

1 *Procurator datus ad concordandum de beneficio, cū quibuſcumque conditionibus, nō poteſt renunciare*

2 *Ceſſio eſt donatio.*
3 *Facultas donandi non cenſetur, data, niſi expreſſe dicatur.*
4 *Præſumptio pro non donatione.*
5 *Error potius præſumitur, quam donatio.*
6 *Stultitia potius, quam donatio.*
7 *Stultus eſt, qui omnia bona ſua donat.*
8 *Procurator datus ad concordandum poteſt renunciare habita recompenſa.*

QVAESTIO XIX.

Decimo nono, quæro; an procurator datus ad concordandum de
beneficio cum quibuſcumque cõ
ditionibus, poſſit reſignare, ſtan
te hac facultate?
1 Reſpondendum † eſt negatiue,
2 quia ceſſio † eſt donatio, Card.in
clement.1.q.1.de renunc.&* communiter DD.vt ſu-
pra dixi, ſed facultas donandi non cenſetur data, niſi
3 † expreſſe dicatur, Feder.de Sen.conſ.2.Signorol. cõſ.
49.Anchar.conſ.7.col.penul.Et ſemper ſumitur † præ
4 ſumptio pro non donatione.l.eleganter.§.qui re pro
be.ff.de pignor.act.Alex conſ.185.num.8.li.7.Ruin.
conſ.171.num.7.num.7.lib.Ceſal.conſ.63.num.12.li.
1.Natt.conſ.73.num.9.cum aliis, vt per Tiraquell. in
l.ſi vnquam nu.207.C.de reuocan.donat.
5 Hinc potius † præſumitur error, quam donatio,
Gloſ.in l.generaliter C.de non numer.pecun.vbi An
gel.col.2.Raphael Cumenſ.conſ.37.in fin.Dec.conſ.
350.num.4.& conſ.571.num.4.& 644.num.5.Gram
6 mat.deciſ.66.num.3.& potius † ſtultitia, quam dona-
tio, Bal.conſ.189.in fin.lib.2.Card.Pariſ.conſ.88.nu.
7 13.vo.3.vbi dicit, præſumi ſtultum, & dementem, † q
omnia ſua bona donat.cum aliis, vt per Maſcard. de
prob.concl.554.
* Et ſecundum hanc opinionem* fuit reſolutũ in Rot.
in vna Oxomẽ.parochialis ſancti Andreæ, teſte Cre-
ſcent.deciſ.215.lib.1.
8 † Limita, niſi eſſet data recompenſa equiualens ri-
gore reſignationis, vel caſus eſſet dubius, nam vtro-
que caſu ex vigore talis facultatis poſſet reſignare, ad
not.p Doctores in l.contra iuris.§.ſi filius.ff.de pact.
Creſcent.dict.deciſ.215.lib.1.

SVMMARIVM.

1 *Procurator conſtitutus ad renunciandum beneficiũ, ſuper quo ipſe habebat regreſſum, renuncians ſibi non præiudicat.*
2 *Aliud eſt conſentire renunciationi, aliud renunciare regreſſui.*
3 *Renunciatio non præſumitur.*
4 *Renunciatio fit expreſſis verbis.*

QVAESTIO XX.

Vigeſimo, quæro an, ſi fuit conſtitutus pro
curator ad renunciandum beneficium, ſuper
1 quo ipſe habebat reſeruatum † regreſ-
ſum per ceſſum, etiam in fauorem, vel de
ceſſum, ſi præſtet conſenſum renunciationi, ſibi pīu-
dicet. Cũ alias hic caſus fuiſſet propoſitus in Rot. fuit
reſolutũ negatiue, ſcilicet ſibi non præiudicare, teſte
Arbill.de Graſſ.deciſ.2.tit.de Procu.
Et ratio eſt, quia renunciatio eſt actus contrarius,
2 & propterea, quamuis † conſentiat renunciationi, non
præiudicat ſibi ſuper regreſſu, alias valide à Sede Apo
ſtolica ſibi reſeruato, iuxt.tex.in ca.ex litteris de tran-
3 ſact.vbi Abb.& alij.regulare enim eſt, vt † renunciatio
non præſumatur, Dec.conſ.352.nu.8.Crauer. conſili.
257.nu.4.& conſ.290.nu.6.Natt.conſ.78.in fin.lib.1.
Card.Pariſ.conſ.49.nu.39.vol.3.Latiſſime Tiraquell.
in repet.l.ſi vnquam, in præfati.num.128.& 129.C.de
* reuoc.donat.Et * communiter receptum eſt non in-
4 duci niſi expreſſe, & † ſpecificis verbis fiat, Card.Pariſ.
conſil.10.num.64.vol.1.late Maſcard.de probat.con
clu.272.num.12.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio inducit vacationem.*
2 *Beneficium non poteſt acquiri inhabili, & incapaci.*
3 *Beneficium vacans poteſt impetrari, & conferri.*
4 *Procurator renuncians inhabili non facit vacare beneficium.*
5 *Ius non abdicatur à reſignante, niſi acquiratur reſignatario.*
6 *Reſignatio videtur facta cum conditione, ſi ius quæratur.*
7 *Reſignatio facta in fauorem excommunicati non abdicat ius.*
8 *Reſignatio facta ſcienter in fauorem inhabilis abdicat ius.*

QVAESTIO XXI.

Vigeſimo primo, quæro, an, ſi pro
curator conſtitutus ad renun
ciandum beneficium corã Pa-
pa in fauorem N.illud reſignet,
& conſentiat expeditioni lite-
1 rarum, quibus expeditis dictus
N.reſignatarius reperiatur inca
* pax & inhabilis, vacet dictũ be-
neficium, vt poſſit à quocumque impetrari, & confer-
ri à ſuperiore, abſque alio conſenſu?
Affirmatiuã opinionem, poſſe impetrari & confer
ri abſque alio conſenſu, tenet in terminis Rebuff. pra
xi.benef.tit.de procu.conſt.ad reſign.nu.30.quæ pro-
batur ex eo, quia conſenſus præſtitus reſignationi in-
1 ducit vacationem † beneficij, vt colligitur ex reg.Can-
cellariæ, de conſenſ.Boer.deciſ.345.n.5.Fr.de March.
deciſ.Delphin.360.nu.2.& deciſ.622.nu.2.part.1.Ca-
put aq.deciſ.211.lib.1.Put.deciſ.111.lib.3.& dixi late
ſup.li.8.q.8.Idque tam ſi fiat per principalem, quã per
2 procuratorem, vt dixi ſup.q.16.ſed huiuſmodi † benefi
cium non potuit acquiri inhabili, & incapaci, Achill.
de Graſſ.deciſ.57.ſub tit.de renunc.in manuſcr. Pele-
gr.deciſ.69.li.1.Ant.Aug.deciſ.18.li.1.Card.Paleott.
* deciſ.50.li.1.omnes in manuſcr.& cõiter,* Doctores
vt ſcripſi li.4.q.1.ergo poteſt à quocumque impetra-
3 ri, & poteſt etiam libere conferri vt † vacans, vt egregie
ſcriptum reliquit Ant.de Butr.in c.ſollicite nu.13.de
reſt.ſpol.Inno.in c.accepta, eod.tit.Abb. in c.ex par-
te, el 2.nu.2.de offic.deleg.Idque comprobari poſſet
ex his, quæ late ſcripſi ſup.li.1.q.4.col.1.& num.57.&
ideo Rebuff.loc.cit.num.3.dicit hoc caſu impetran-
dum beneficium non per reſignationem prædicti, ſed
per inhabilitatem, & incapacitatem illius, cui collatũ
fuit.
His tamen non obſtantibus contrariam opinionẽ
4 negatiuam exiſtimo † veriorem, ex illa communi* & re-

cepta

cepta ſententia ius non abdicari à reſignante, niſi ac-
5 quiratur reſignatario in cuius fauorem fuit facta ceſ-
ſio, Caputaq. deciſ. 84. nu. 5. part. 3. Ptolom. deciſ. 100.
& deciſ. 202. in manuſcr. Put. deciſ. 158. num. 2. lib. 3. &
deciſ. 523. lib. 2. Burſ. conſ. 411. n. & 5. volu. 4. Rebuff.
conſ. 4. n. 13. & conſ. 192. nu. 8.
Et pluries* fuit reſolutum in Rota, & præcipue in vna
Hiſpalen. Cappellaniæ Mediol. Canonicatus* Bono-
nien. tranſlationis bonorum, coram Illuſtriſſimo Car
dinali Aldobrandino, tunc Auditore Rotæ doctiſſi-
mo, de ann. 1573. namque ſemper videtur † reſignatio
6 fieri cum hac conditione, ſi ius quæratur reſignatario
l. nec vtile, ff. ex quib. cauſ. maior. l. qui abſenti, ff. de ac
qui. poſſ. Put. deciſ. 145. lib. 1. & deciſ. 523. lib. 2. Moed.
deciſ. 18. & 83. in manuſcr. ideo, ſi non quæritur ius,
non abdicatur, Iaſ. in l. ſi quis hæreditatem C. de inſt.
& ſubſtit. & hoc poſſet comprobari ex multis, quæ ad
duxi li. 1. q. 3. nu. 47. cum ſequenti. Idque etiam proce
7 dit, ſi ius non quæratur reſignatario, puta quia † eſt in
habilis, vt in excommunicato fuit* reſolutum in Ro-
ta in vna Gueſnen. præceptoriæ coram Cardinali Sa.
Crucis 23. Martij 1547. teſte Put. deciſ. 11. de renun.
in manuſcr. & colligitur ex his, quæ ſcribit Cardi. Pa-
leott. deciſ. 312. alias 163. in manuſcr.

Ex quibus ceſſant contraria, quia conſenſus non
præſtatur ſimpliciter, ſed ſub conditione ſi quæratur
reſignatario, vt fuit* reſolutum in Rota de menſe A-
prilis 1542. teſte Moedan. deciſ. 341. in manuſc. Rot.
deciſ. 4. de renunc. in antiq. & late ſcripſi dicto li. 1. q.
3. nu. 48. cum ſequentib. vbi hanc concluſionem com
probaui ex multis ſimilib. vt licet ibi videre.

Limita tamen, hanc concluſionem non procedere,
8 quoties † huiuſmodi reſignatio fuit facta ſcienter in fa
uorem inhabilis, vt fuit reſolutum in vna* Romana
Canonicatus 17. Nouembris 1567. coram R. P. D. Se
raphino, vt ſcripſi di. li. 1. q. 3. in fine.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum non præſumitur.*
2 *Reſignatio præſumitur facta præcedente legitimo man
dato.*
3 *Mandatum præſumitur, quoties ennunciatur in ſenten
tia iudicis, aut per principem.*
4 *Mandatum enunciatum ex actis notarij præſumitur
num. 19.*
5 *Notarij Cameræ, & Cancellariæ, quid faciant in man
datis, &c.*
6 *Enunciatio in litteris beneficij, quid probet.*
7 *Mandatum enunciatum in inſtrumento antiquo præ-
ſumitur.*
8 *Notarij præſumuntur bene exercere officium ipſorũ.*
9 *Præſumptio pro officialibus.*
10 *Docti eliguntur pro officialibus.*
11 *Libris Argentarij. & Mercatoris fides adhibetur.*
12 *Mandatum in quibus præſumatur.*
13 *Scientia, & patientia principalis facit præſumere mã
datum.*
14 *Nullitas mandati admittitur.*
15 *In Antiquis præſumitur mandatum.*
16 *Mandati ratificatio quando præſumatur.*
17 *Mandatum præſumitur ex diuturnitate temporis.*
18 *Mandatum præſumitur ex coniecturis.*
19 *Commiſſio data Nuncio vt citet, præſumitur ex diu-
turnitate temporis.*
20 *Delegationis mandatum ex temporis diuturnitate
præſumitur.*
21 *Vicarij mandatum præſumitur.*

QVAESTIO XXII.

VIgeſimo ſecundo, quæro, an, ſi quis oppo
nat renunciationem factam à procura-
tore eſſe nullam, quia fuit facta abſque
mandato, noceat hoc reſignatario?

Affirmatiua opinio probatur, quia
mandatum vel ad lites, vel ad alia nego-
1 tia † non præſumitur, Doctores in l. ciendũ, ff. de ver.
obli. Bal. in l. licet C. de procu. Inn. & Abb. in ca. quo-
niam contra, col. pen. de prob. Ale. conſ. 136. li. 6. Rot.
deciſ. 12. de procu. in antiq. Rebuff. in tract. de nomin.
q. 13. nu. 118. cum alijs, vt per Maſcard. de proba. con-
clu. 1004. & eſt communis* omnium doctorum ſen-
tentia.

In contrarium ſe habet vera concluſio, vt renuncia
2 tio præſumatur † facta præcedente legitimo mandato,
Simonett. deciſ. 36. in manuſcr. Idque primo proba-
3 tur, quia mandatum † præſumitur, quoties enunciatur
in ſententia iudicis, aut per principem, vt de primo tra
dunt Anch. in clem. 1. de prob. Gabr. li. 2. tit. de procu.
concl. n. 22. de ſecundo tradit Menoch. in tracta. de
præſump. li. 2. præſump. 33. num. 10. Sed collatio habet
vim ſententiæ, ergo, &c.

Vnde vel talis renũciatio facta per procuratorem
fuit recepta per Ordinarium, & tunc in actis Notarij
conſtabit de mandato procuræ, & quoties enunciat
4 mandatum per acta certi Notarij, tunc præſumit † mã-
datum, Cuman. conſ. 6. in fi. Gabr. d. concl. 1. de procu.
n. 21. & conſtabit per collationẽ factam ab Epiſcopo.
vel fuit recepta per Summum Pontificem renuncia-
5 tio, & hoc caſu cõſtat de mãdato † in actis Notariorũ
Cameræ, vel Cancellariæ, q alias nõ mittunt ſupplica-
tiones, vt poſſint expediri litteræ, niſi conſtito de man
dato, illoq; relicto in Camera, vel Cãcellaria, penes ip
ſos, Card. S. Cruc. deciſ. 83. & ſcripſi ſupra late.
6 Et enunciat mandatũ † in litteris prouiſionis benefi-
cij, ex quo probat, & pſumit, Rum. conſ. 25. n. 2. lib. 1.
Gabr. d. concl. 1. de procu. nu. 25. Menoch. d. pſumpti.
33. n. 10. in fi. & eſt* communis opinio. ita, quãdo enũ
7 ciatur mandatum in inſtrumento, † antiquo præſumi
tur Bal. conſ. 112. col. 2. & conſ. 337. col. penul. lib. 1.
Curt. Sen. conſ. 77. col. 2. verſ. præmiſſis, Dec. con. 36.
num. 8. Caſſad. deciſ. 3. num. 4. de procur. Purpurat. in
auth. ſi quis in aliquo in fin. C. de eden. Boer. dec. 281.
nu. 17. Caputaq. deciſ. 294. lib. 2.

Quod comprobatur, quia, ſi non adeſſet mandatũ
Notarij hoc non dixiſſent, & nõ tradidiſſent expediẽ
das litteras, nãque præſumitur, qđ bene exerceant of
8 ficium † eorum, c. ad audientiam de præſcript. l. ſi quis
decurio, C. de falſ. Bal. in l. imperator col. 2. ff. de ſtat.
homin. Curt. ſen. conſ. 49. num. 75. Dec. conſ. 450. cõſ.
423. col. 2. Roman. con. 179. lib. 1. cum aliis, vt per Al
ciat. de præſumpt. reg. 3. præſump. 13. per totum. ex cu
ius dictis ſatis conſtat hanc eſſe communem* & rece
ptam doctorum ſententiam, neque alij officiales huic
muneri præpoſiti admiſiſſent, cum pro eis præſum-
9 ptio † ſit recte agere quæ ſuo incumbant muneri & of
ficio. l. 2. C. de off. ciu. iud. Bal. in l. vnica in fin. C. ne qs
in ſua cauſa iud. & in l. 2. ff. vbi pupill. educ. deb. Paul.
Caſtrenſ. conſ. 270. lib. 2. L. ue. de Pen. in l. 3. col. 4. C.
de apoch. publ. lib. 10. communis* opinio, vt patet ex
his, quæ ad hoc congerunt Alciat. d. regul. 3. præſum
pt. 9. Menoch. dict. lib. 2. præſumpt. 77. quia viri eru-
diti

10 diti,& ſpectatæ †probitatis,ac practici eliguntur,iuxta
ea,quæ ſcribit Dec.in c.quoniam contra,num.33. de
proba. Ideo,ſi reperitur aliquid ad mei vtilitatem ſcri
ptum ab eo,qui officium publicum gerit, vel ab eo,
11 cuius libris ſolet credi,quales ſunt Argentarij,† Mer
catores,Notarij,fides indubitata præſtatur,Aret.in c.
1.num.22.& 24.de prob.vbi Dec.num.27. Menoch.
dict.præſump.33.num.11.

Accedit,quia mãdatum præſumitur in his, quæ fie
ri non conſueuerunt citra mandatum,vt eſt,quando
12 quis ſoluit †pro alio,& caſibus ſimilibus Rot.deciſ.2.
de cauſ.poſſ.&propriet.in antiq.Caſſad.deciſ.3.num.
4.de procur.Felin.in c.ſicut,num.35.de re iud.Dec.
conſ.36.num.8.& conſ.42.num.13.Gozzad.conſ.11.
num.14.Loffred.conſ.35.col.1.Gig.de penſ.q.47.cõ
* munis* opinio,vt late per Gabriell.d.concl.de procu.
num.9.Menoch.d.præſumpt.33.num.3.Maſcard.cõ
clu.1004.de prob.& tamen renunciatio non ſolet ſi
ne mandato fieri,neque admitti.

Ex quibus ſatis reſponſum eſt argumento in con-
trarium adducto.

Et hæc concluſio eo magis procedit, ſi reſignata-
rius cepit poſſeſſionem,& percepit illo anno fructus,
quia tunc abſque dubio præſumitur mandatum,cum
13 interuenerit ſcientia,†& patientia principalis,Innoc.
in c.ex parte Decani,de re iud.Abb.conſ.7.in ſecun-
do dub.lib.2.Calder.conſ.4.de procur.Fel.in ca. cum
olim col.2.de off.deleg.Ruin.conſ.101.num.12. lib.
2.& conſ.80.col.2.lib.4.Gozzad.conſ.94.nu.48.Aſ-
flict.deciſ.308.num.8,Cęteros huius ſententię refert
* Menoch.d.præſumpt.33.num.7.& eſt* communis
ſententia, qui principalis ſi non dediſſet mandatum
ad renunciandum,nõ pateretur alium ingredi in poſ
ſeſſionem beneficij,& fructus percipere,arg.l.cum de
indebito,ff.de prob.nam alias ipſe egiſſet, & dediſſet
14 de non mandato, † quo caſu admitteretur, iuxta ea,
quæ ſcribit Vãt.de nullit.tit.quib.mod. ſent.null.rep.
num 92.Maſcard.dict.concluſ.1004.num.44.

Vnde non ab re placuit referre quoddam dubium
* propoſitum in* Rot.tempore Simonett.vt ipſe refert
in ſuis recollect.manuſc.deciſ.36 in vna Lugdunen.

Quidam, cum habuiſſet beneficium per reſigna-
tionem factam per procuratorẽ N. illud poſſedit de-
cem annos, & poſtea reſignauit idem beneficium in
fauorem Petri,contra quem reſignatarium ſecũdum
fuit mota lis,& ipſe produxit titulum ſui auctoris, ad
uerſarius oppoſuit non conſtare de mandato, cuius
vigore fuit facta reſignatio dubitabatur igitur,an pręſ
ſumeretur? fuit reſolutum per omnes,pſumi mãdatũ.

Primo,quia per tot annos poſſederat, & reſignãs,
15 de cuius mandato non† conſtabat,nunquam contra
dixerit,(ſed tertius)ideo præſumitur mandatum, iux-
ta ea,quæ ſcribunt Cald.conſ.4.de procur.Ruin.cõ-
ſil.101.num.14.lib.1.Gozzad.conſ.94.Guid. Pap.q.
40.Balb.in tract.præſcrip.in 3.p.q.10 num.30.aut ſal
16 tem ratificatio†mandati l.filius C.de petit.hæred.An
gel.& Alex. in l.ſciendum,ff. de verb.oblig.per quæ
hoc vult Soc.Sen.conſ.46.num.3.verſ.præterea, libr.
3.Dec.conſ.297.col.2.Gozzad.conſ.11.col.3.Gabr.
* d.concl.1.de procur.nu.14.& communiter* Docto.

Accedit,quia quamuis plures Doctores tenuerint
etiam ex diuturnitate temporis non præſumi manda
tum,Bal.in l.2.C.ſi ex falſ.inſtrum.& conſ.82. col.2.
lib.3.Alex.conſ.1.num.19.lib 4.Cephal.conſ.ciu.26.
num.6,Socin.Sen.conſ.254.col.2.lib.2.Curt. Sen.cõ
ſil.45.col.5.Afflict.deciſ.345.& deciſ.368. Card.Pa-
riſ.conſ.47.num.38.vol.1.Cephal.conſ. 65.num.16.
lib.1.Gabriell.conſ.36.num.39.lib.1.& alij plures,ta
men contraria opinio,vt præſumatur ex diuturnitate
** 17 † temporis,eſt verior,& ** magis communis, quam
tenent Bald.ſibimet contrarius conſ.337.col.vlt. lib.
1.Dec.conſ.199.ad fi.Calcan.conſ.8.col.4. Natt.cõ-
ſil.341.num.3.lib.1.Socin.Iun.conſ.139. num.10. &
conſ.146.num.10.libr.3. Gozzad.conſ.73. Bertand.
conſ.56.col.3.lib.3.Rota deciſ.3.de procur.Boer.de
ciſ.228.Cacherin.deciſ.Pedemont.28.nu.22.& hanc
* dicunt*communem Zuccard.& Bolognett.in l.1.C.
qui admitt.& hanc eſſe magis æquam atteſtatur Ma-
ſcard.de probat.concl. 1004. num.44. verſ.priori &
* ſub num.41.dicit ſecundum eam iudicaſſe, * Rot.in
vna Lunen.Sarzanen.bonorum marinellæ,30. Ianua-
rij 1576.coram Graſſ.

Eoque magis,quando alius,quam principalis,op-
ponit,Io.And.Alex.& Vant.quos refert, & ſequitur
Maſcard.dict.concluſ.1004.num.44.idque etiam eo
maxime procedit,quãdo cum temporis diuturnitate
18 concurrit aliqua†coniectura, nam tunc præſumitur
mandatum abſque dubio,Curt.Sen.conſ. 77.colum.
penul.verſ.tertia concluſio.Dec.conſ.36. nu.8. verſ.
2.reſpondetur,& conſ.42.num.13.Ruin.conſil.107.
num.6.lib.4.Gozzad.conſ.11.num.3.Brun. conſ.95.
num.4.Bertrand.conſ.56.num.3. Loffred. conſ. 20.
* num.8.Soc.Iun.conſ.56.col.2.lib.1.omnes, * vt per
Menoch.dic.lib.2.de præſump.concluſ.33.num.27.
& 28.quæ abſque dubio adeſt in caſu noſtro,vel enũ
19 ciatur apud aliquem notarium,†Crauett.de antiq.tẽ-
po.ſecunda part.princ.num.62. quod etiam adeſt in
caſu noſtro,aut ſuper eo fuit lata ſententia, quæ tran
* ſiuit in rem iudicatum cõmunis*opinio, teſte Simo-
nett.deciſ.35.

20 Hinc commiſſio†data mancio,vt citet,præſumitur
ex temporis diuturnitate,Ruin.conſ.66.num.3.lib.5.
Gabriell.dict.concl.1.num.28.

21 Hinc præſumitur† mandatum delegationis ex tẽ-
poris diuturnitate,Fel.in c.ſicut, de re iud. Gabriell.
de ſent.concluſ.4.num.34.

22 Hinc mandatum†Vicarij præſumitur,Cagno.in l.
velle non creditur,num.14.ff.de reg.iur.Rot. ut per,
Menoch.d.lib.2.præſump.33.num.20.Maſcard.dic.
concluſ.1004.nu.46.Gabriell.loc.cit.ex quibus plu-
res illationes poſſent colligi.

SVMMARIVM.

1 *Mandata duo,eodem tempore,die,menſe, & anno data,ſi diſcrepant,ſunt nullius momenti.*
2 *Incertitudo vitiat.*
3 *Sententia,& reſcripta diuerſa ſunt nulla.*
4 *Reſignatio ex mandato inualido nulla.*
5 *Duo mandata diuerſa data eadem die ſapiunt ſimoniam.*
6 *In duobus inſtrumentis contrarijs confectis eadẽ die ſtatur producto per reum.*
7 *Poſſunt fieri plura mãdata,facta reuocatione primi.*
8 *Procurator conſtituitur etiam a reſignatario ad conſentiendum penſioni,& reſeruationi fructuum.*
9 *Procurator conſtitutus ad conſentiẽdum penſioni in euentum ceſſionis poteſt conſentire etiam ante,ſub conditione tamen.*
10 *Procurator ad conſentiendum penſioni, non poteſt conſentire tranſlationi eiuſdem.*
11 *Procurator poteſt conſtitui ad conſentiendum penſioni ſuper beneficio,quod ſperat.*

QVAE-

QVAESTIO XXIII.

Vigeſimo tertio, quæro, ſi eiſdem
anno, menſe, die, & loco, & te-
ſtibus ac Notario, reperiantur
data duo mandata, quorum
vnum ſit ad reſignandum ſim
pliciter, alterum in fauorē, aut
ad permutandum, quod cenſea
tur validū? Vera, & recepta ſen
1 tentia eſt, vtrumque mandatum eſſe inualidum† & nul
* lius momenti, ita fuit reſolutum in Rot. in vna Mon
tis Regalis Archipresbyteratus, coram Marſican. 13.
& 27. Ianuarij 1539. teſte Moedan. deciſ. 57. Duo e-
rant, ſub tit. de fid. inſtrum. teſte etiam Sarn. deciſ. 79.
lib. 1. Idemque fuiſſe deciſum atteſtatur Put. dec. 525.
li. 2. Io. Selu. tract. de benef. p. 2. q. 15. num. 15.

Et ratio eſt, quia, cum ſint mandata in qualitate di-
2 uerſa, propter incertitudinem† vtrumque erit inuali-
dum, l. duo ſunt Titij, ff. de teſtam. tut. Bal. in l. de reb.
C. de donat. ant. nupt. & in l. 1. col. penul. C. quand. pro
uoc. non eſt neceſſ. Abb. in c. in noſtra, col. 2. de reſcr.
3 pro ut in duobus† codicillis, in duabus ſententijs, in
duobus reſcriptis, diuerſis, & cōtrarijs tradit late Iaſ.
in l. vlt. nu. 31. 32. & 33. 34. & 35. C. de edict. diu. Adr.
toll.

4 Ex quo infertur, quod † reſignatio facta vigore v-
nius ex dicti mandatis eſt inualida & nulla, vt fuit* re
ſolutum in Rot. vt per Moedan. dict. deciſ. 57. in prin
cipio, quia vtrumque nullum, quamuis duo Audito-
res dixiſſent minus nocíuum eſſe validum.

5 Immo dicta mandata† ſapiūt ſimoniam, vt tradit Pu
teus dict. deciſ. 525. lib. 2.

Et hoc eſt admodum notandum, quia alias fuit re
ſolutum* in Rot. in vna Larin. penſionis, coram De-
cano. 9. 19. & 23. Decembris 1552. quod in duobus
6 inſtrumentis contrarijs† confectis eadem die ſtatur in-
ſtrumento per reum producto, teſte Caputaq. deciſ.
107. p. 2.

Limita, niſi vnum mandatum eſſet confectum ho-
die, aliud cras, nam hoc caſu vltimum præualeret; ſi
7 fuit intimata† reuocatio, & non ſunt correſpectiua, vt
ex eis colligatur ſimonia, vt fuit* reſolutum in Rot.
in vna Pampilonen. Prioratus coram Guid. Bo. 20. Iu
nij. 1552. teſte Caputaq. deciſ. 197. p. 2. nam ibi hodie
fuit datum mandatum ad cedendum libere in mani-
bus Papæ, & aliud mandatum fuit confectum per diē
poſt, ad retrocedendum, & conſuluit Corn. conſ. vlt.
num. 14. & ſequent. verſ. nec vbi late lib. 1.

Et hic non eſt omittendum, quod conſtituitur ꝓ
curator non ſolum a reſignante, ſed etiam a reſigna-
8 tario† ad effectum conſentiendi penſioni, reſeruatio
ni oīum, vel medietatis fructuū ꝓ reſignāte aut alio,
vt per Put. dec. 524. li. 2. Caputaq. dec. 187. li. 2. Car. S.
Cruc. dec. 118. Card. Pale. dec. 204. alias 317. Creſcen.
dec. 105. in recoll. manul. Et iſte ꝓcurator cōſtitutus
a reſignatario ad cōſentiēdū pēſioni in euentū ceſſio-
9 nis, poteſt conſentire† non ſolum poſt ceſſionem, ſed
etiam ante verum conditionaliter, dummodo N. ce-
dat, vt per Creſcent. d. dec. 105. li. 1. & iſte procurator
non poteſt conſentire tranſlationi penſionis, etiam ſi
10 adſit in mandato clauſula generalis, †cum expreſſione
* &c. vt fuit* reſolutum in vna Compoſtellan. parochia
lis, coram Aug. 28. Ianuarij 1547. teſte Put. deciſ. 524.
libro 2. Cardinal. S. Cruc. deciſ. 118. Burſat. conſ. 395.
nu. 7. cum ſeq. volum. 4. Limita in caſu, Caputaq. deciſ.
* 187. li. 2. vbi refert caſum deciſum* in vna Toletan.
penſionis 22. Iunij 1552. Et ſcias, quod poteſt conſti
tui procurator ad conſentiendum penſioni ſuper be
11 neficio, quod quis non habet, †ſed ſperat, vt cōſuluit
egregie Card. Paril. cōſ. 43. vol. 4. quia ſeruitus poteſt
imponi futuro ædificio l. ſi ſeruitus futuro, ff. de ſerui.
vrba. pręd. l. Labeo ff. de ſeruit. ruſti. prędi. Alia vide in
d. Conſilio.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum datum ad reſignandum expirat morte mā dantis.*
2 *Mors omnia ſoluit.*
3 *Mandatum expirat morte principalis, etiam ſi procurator ignoret mortem.*
4 *Mors non præſumitur.*
5 *Mors probatur fama.*
6 *Mors probatur ex veſte lugubri conſanguineorum.*
7 *Mors probatur ex teſtibus.*
8 *Mors probatur iuramento.*
9 *Procurator poſt mortem reſignantis non poteſt cōſentire reſignationi.*
10 *Iudex finita iuriſdictione, nihil poteſt facere.*
11 *Defectus Iuriſdictionis eſt inſanabilis.*
12 *Beneficium vacat per mortem reſignantis.*
13 *Beneficium, quod vacat vno modo, non poteſt vacare alio.*
14 *Procurator, qui porrexit ſupplicationem in vita reſignantis, poteſt poſt mortem præſtare conſenſum.*
15 *Verba Extrauag. Alex. VI. & Leonis X. circa dationem conſenſus faciendam per procuratorem poſt mortem reſignantis.*
16 *Procurator poſt mortem domini poteſt perficere per eum cœpta.*
17 *Procurator poteſt regiſtrari facere teſtamentum poſt mortem conſtituentis.*
18 *Reſignatario ius acquiritur per ſupplicationem ſignatam.*
19 *Declaratio nihil addens de nouo poteſt fieri quandocumque.*
20 *Conſenſus in reſignatione requiritur pro expeditione litterarum.*
21 *Conſenſus retrotrahitur ad diem datæ.*
22 *Procurator, qui in vita reſignantis porrexit ſupplicationem, poteſt cogi ad præſtandum conſenſum pro expeditione litterarum.*
23 *Procurator poſt mortem domini non poteſt noua inchoare.*
24 *Mortuo reſignante nō reuocato mandato, procurator, qui porrexit ſupplicationem in vita, poteſt præſtare conſenſum etiam, ſi reſignans mutauerit voluntatem.*
25 *Reuocatio debet expreſſe fieri.*
26 *Procuratoris reuocatio debet intimari.*
27 *Alexandrina non habet locum in Procuratore dato ad transferendam penſionem.*
28 *Procurator non poteſt præſtare conſenſum poſt mortem reſignantis, ſi reſignans porrexit ſupplicationem.*
29 *Supplicationis porrectio facta per procuratorem in vita reſignantis debet plene & ſufficienter probari.*
30 *Supplicatio ſignata præſumitur ad inſtātiam illius, cuius fauorem concernit.*
31 *Actus præſumitur factus ad inſtantiam illius, in cuius vtilitatem vertitur.*
32 *Reſignatarius debet probare ſupplicationē fuiſſe por-*

pocu-

procuratorem porrectam in vita reſignantis.
33 *Supplicationis porrectio probatur per teſtes, & regiſtratorem.*
34 *Sollicitatoris dictum probat porrectionem ſupplicationis.*
35 *Mandatum præſumitur, vbi ſit impenſa quamuis parua.*
36 *Supplicationis porrectio an probetur per duos teſtes, vel per vnum idoneum.*
37 *Procurator, qui porrexit ſupplicationem vigore litterarum, non poteſt poſt mortem præſtare conſenſum.*
38 *Notarij Cameræ & Cancellariæ non extendunt conſenſus vigore literarum.*
39 *Procurator mortuo reſignante, non, poteſt preſtare conſenſum poſt obitum.*
40 *Mandatum procuratoris ad reſignandum elapſo anno non valet.*
41 *Alexandrina circa dationem conſenſus procuratoris mortuo reſignãte an habeat locum in reſignatione conditionali.*
42 *Retrotractio non fit ob inhabilitatem extremorum.*
43 *Procurator ſi non eſt vſus mandato in vita, non poteſt præſtare conſenſum poſt mortem reſignantis.*

QVAESTIO XXIV.

1 QVAERO, an ceſſet † mandatum
datum ad reſignandum. beneficium, morte ipſius mandantis
Communis opinio eſt affirmatiua, Glo. in clem. 1. verſ quomodo
libet de renun. vbi Card. Zabar. &
communiter DD. & tradunt Creſcent. deciſ. 169. mandatum lib. 1.
Thom. de Tan. deciſ. 106. in manuſcri. Barb. conſ. 49.
col. 2. verſ. 2. hoc decidit, lib. 4. & eſt* communis opinio omn. DD.
Idque probatur auctoritate, & ratione, Auctoritate tex. cle. vlti. de procur. ibi. *procuratorem a prælato,*
rectore, vel alio quolibet pro Eccleſia ſua, vel beneficio conſtitutum, per mortem conſtituentis. reuocari,
cenſemus, &c. Et ibi Archid. Gemin. Anch. Franc. & a
2 lii cõiter hoc annotãt. Ratione, quia mors † omnia ſol
uit. §. deinceps, auth. de nupt. l. in ſumma, in fin. de re
iud. l. Neratius ff. de reg. iuris, Pariſ. conſ. 155. num. 5.
vol. 4. idque in omni materia procedere, tradunt Moder. Florentin. in tract. mors omnia ſoluit &c.
3 Ampliatur, procedere etiam † procuratore ignorante ipſam mortem, vt tradit Zenzelin. d. clem. 1. quem re
fert, & ſequitur Barba. conſ. 49. col. 2. lib. 4. arg. l. eius q
in prouinciam. ff. li. certum pet. Probari tamen debet
4 mors, cum † non præſumatur, Alex. conſ. 23. in prin. li.
4. Anchar. conſ. 401. Card. Pariſ. conſ. 36. nu. 41. lib. 2.
Soc. Ien. conſ. 26. nu. 12. vol. 2. Natt. conſ. 59. n. 6. Boer.
deciſ. 288. n. 2. & communiter* DD. vt per Maſcard.
de prob. concl. 1066. idque poteſt fieri, vel per vocem
5 publicam, † & famam, vt tradit Bal. conſ. 407. col. 3. lib.
1. Corneus conſ. 104. col. 2. in fi. li. 3. Grauett. cõſ. 127.
6 n. 17. & cõmuniter* DD. vt per Maſca. conclu. 1070.
num. 1. vel ex* veſte lugubri conſanguineorum Bar. in
l. 2. §. ſed ſi dubitetur, num. 2. ff. quẽad. teſt. ape. Alex.
conſ. 27. col. 2. lib. 7. Menoch. de adipiſc. poſſ. remed.
4. nu. 674.
7 Vel ex duobus teſtibus dicentibus † illum vidiſſe
mori, vel tumulo mandari, Aufrer. in addit. ad deciſ. Tolos. deciſ. 312. Alber. de Roſa. in l. conditionem
8 nu. 1. ff. de cond. & demonſtr. Grau. conſ. 127. in fin. †
vel iuramento vt per Deci. in l. vlt. num. 28. fin. Cin. de
edict. diu. Adri. toll. vbi Zuccard. num. 250. & commu
niter DD. cum alijs, vt per Maſcard. dict. tract. de pro
bat. concluſ. 1072. vbi agitur de leuiſſimo præiudicio
Lanfrancus in c. quoniam contra ti. de teſtib. no. 189.
de probation. Autrerius ad deciſ. 312. Capp. Tholoſ.
Iacob. Menochius de adipiſcenda poſſeſſ. rem. 4. nu.
671. eoque magis ſi ille erat ſenex Alex. conſ. 4. col. 5.
ver. fortius li. 2. Ceſalus conſ. 65. n. 44. vol. 1. Bar. tract.
de teſt. nume. 39. Campegius in eodem tractatu reg.
550. num. 552.
Ex quo infertur, quod mortuo reſignante procurator non poteſt porrigere ſupplicationem, & poſtea
9 † præſtare conſenſum in fauorem reſignatarij, vt eſt
communis opinio omn. DD. in praxi recepta, ac ca
* nonizata* ſæpius in Rota. vt infra dicetur, & tradit
* Boer. deciſ. 348. num. 2. & ita* iudicauit Tholoſan. ſenat. die 23. Aug. 1519. Put. deciſ. 92. nu. 6. lib. 2.
Et ratio eſt, quia, cum expiret mandatum per mor
10 tem, nihil deinde poterit facere, ſicuti Iudex, † finita
* iuriſdictione, iuxta* communem ſententiam, de qua
per Sebaſt. Vant. in tract. nullit. in tit. de nullit. ex defectu iuriſd. in princ. vbi num. 6. poſt Staffil. & Sarnen. di
11 cit* hunc defectum eſſe inſanabilem.
12 Accedit quia cum beneficium vacet † per mortem
reſignantis, Creſcen. deciſ. 37. lib. 3. in manuſcri. & ſæ
13 pius* fuit reſolutum in Rota non poterit vacare † per
renunciationem procuratoris, cap. ſuſceptum de re
* ſcri. in 6. vbi communiter DD. Butr. cõſ. 43. Anchar.
in clem. vnica. nu. 2. de ſuppl. præl. neglig.
Limita, hanc concluſionem non procedere, quo
14 ties procurator conſtitutus † ad reſignandum beneficium porrexit ſupplicationem, quæ fuit ſignata, & da
tata viuo reſignante, namque ſi poſtea moriatur reſignãs, & ſic ante præſtitum conſenſum formalem, po
terit procurator illum præſtare poſt mortem ipſius,
* conſtituentis, vt fuit reſolutum* in Rot. corã D. Mar
tino de ſpinola. ĩ vna Senen. Parochialis de anno 1513.
* teſte Caſſad. deciſ. 1. de renun. & in alia* Barchinonen
ſeu Tiraſonen. beneficij die 23. Ianuarij. 1545. coram
Aquen. teſte Put. deciſ. 216. lib. 2. in alia ſenogallien.*
de villa die 27. Maij & 27. Iunii corã D. Veſtano de
anno. 1552. teſte Caput deciſ. 395. lib. 2. & in* alia Genuẽ. prioratus de villa noua. 25. Iunij 1551. coram Ca
put. teſte Guidob. deciſ. 92. in manuſcri. & in alia Pla
centin. Archidiaconatus, teſte Creſcentio deciſ. 210.
lib. 1. in manuſcri. & alias ſæpe per Rotam fuit deciſum, vt per Creſcen. deciſ. 37. 105. & 229. Per Pelegr.
deciſ. 27. per Graſſ. deciſ. 469. in manuſcri. vt etiam at
teſtatur Burſat. conſ. 395. nu. 6. lib. 4. Put. deciſ. 83. Sar
nen. de infirm. reſig. q. 31. col. 2. Gamb. deciſ. 19. in ma
nuſcr. Boer. deciſ. 348. vbi atteſtatur ita fuiſſe deciſum
per* Curiam Pariſien. die 21. Iulii. 1490. & per Curiam
* * Burdegalen. die 3. Sept. 1526.
* Et hæc eſt communis* & recepta DD. ſententia,
quam approbauit Leo X. in ſignatura de anno. 1520.
vt tradit Caſſad. dicta dec. 1. in finalib. verbis de renun.
vbi etiam dicit ad hoc eſſe extrauagan. Alexandri VI.
& ita eſſe tenendum affirmat Anchar. conſ. 293. Fel.
in c. cum olim, de re iudi. & eſſe in vſu tradit Sarn. de
infir. reſig. q. 31. col. 2. adeſt etiam extrauagans Leo. X.
quarum conſtitutionum verba ſunt penes Boer. d. deciſ. 348. col. an. pen. & pro † maiori commoditate curialium placuit hic ponere, cum difficiliter reperiantur.
Alexander &c. ad futuram rei memoriam. Ad Romani Pontificis prouidentiam circũſpectam ſpectat,
dubia, quæ occaſione gratiarum per Sedem Apoſtoli

cam

cam conceſſarum pro tempore oriuntur, per ſuæ declarationis myſterium taliter plana facere, vt, ſublatis obſtaculis vniuerſis, & ſemotis quibuſcunq; ambiguitatibus, gratiæ prædictæ ſuum debitum conſequantur effectum. Dudum ſiquidem prioratu Magenuaſſ. ordinis Sancti Benedicti Claromontenſ. diœceſ. per liberam reſignationem quondam Oliuerij de Côbrioles tunc ipſius prioratus prioris, de illo, quem tûc obtinebat per dilectum filium Armandum Vayni clericum dictæ diœceſis procuratorem ſuum ad id ab eo ſpecialiter conſtitutum, in manibus Felicis recordationis Innocêtij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri ſpôte factâm, & per eundem Innocen. prædeceſſorem ad miſſam apud Sedem prædictam vac. Idem Innoc. prædeceſſor prioratum prædictum, qui conuentualis exiſtit, vt præfertur, vacan. & antea diſpoſitioni Apoſtolicæ reſeruatum, dilecto filio Ludouico Donereis clerico dictæ diœceſ. per eum vſque ad quinquenniû, poſt quam illius poſſeſſionem pacificam foret aſſecutus, tenendum, regendum, & gubernandum Apoſtolica auctoritate commendauit. Et deinde poſtquàm in monachum monaſterij ſancti Ermouari ordinis Carnoten. diœceſ. à quo dictus prioratus dependet, receptus fuiſſet, & habitum iuxta ipſius monaſterij conſuetudinem ſuſcepiſſet, & profeſſionem per monachos emitti ſolitam expreſſe emiſiſſet regularem, ſibi ex tunc cô tulit, & de illo ſibi prouiſum fore decreuit, præfato Ludouico concedens. Et ſi dictus Oliuerius tempore reſignationis huiuſmodi in aliqua infirmitate conſtitutus foret, ex qua ipſum. 20. dies poſt eandem reſignationem decedere contingeret, nihilominus commenda, ac collatio, & prouiſio prædictæ, validæ, & efficaces exiſterent in omnibus & per omnia, perinde, ac ſi dictus Oliuerius poſt huiuſmodi reſignationem viueret, & prædictos 20. dies ſuperuixiſſet, dictuſque prioratus non per obitum, ſed per reſignationem huiuſmodi vacaſſe cenſeretur, prout in literis ipſius Innocêtij prædeceſſoris plenius continetur. Cùm antem, ſicut accepimus, ex eo, quòd dictus Oliuerius ante tempus præſtiti per præfatum Armandum procuratorem ſuum in Cancellaria Apoſtolica in literarum expeditione conſenſus, fuerit vita functus, licet poſt datam dictarum literarum, & admiſſam per dictum Innocê. prædeceſſorem reſignationem huiuſmodi, virtute ſupplicationis dicto Innocentio prædeceſſori porrectæ, in qua dictum prioratum tunc reſignauit, ipſe Oliuerius, adhuc in humanis agens, à nonnullis nimium curioſis, & iuris ignaris, aſſeritur reſignationem huiuſmodi poſt dicti Oliuerij obitum, & non die datæ dictarum literarum factam, & admiſſam cenſeri debere. Nos, ad huiuſmodi ambiguitatis tollendum dubium debite prouidere volentes, motu proprio, non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera deliberatione, & ex certa ſcientia, auctoritate præfata, tenore præſentium declaramus, reſignationem prædictam de die datę huiuſmodi factâ, & admiſſam fuiſſe, & dictum prioratum tunc per ipſam reſignationem vacaſſe, ac in præmiſſis datam literarum, & non præſtiti conſenſus includi debere, & propterea commendam, & prouiſionem prædictas, validas, & efficaces fuiſſe, & eſſe, ſicque per quoſcumque iudices & commiſſarios, & auditores in quacunque inſtantia. Et ſi ad præſens inter præfatum Ludouicû, & quoſcumque alios lis, ſeu moleſtia pendeat indeciſa, ac iudicum & colligantium ſeu moleſtantium nomina, & cognomina, qualitates & merita cauſarû huiuſmodi præſentibus haberi volumus pro expreſſis, ſententiari, diffiniri, & iudicari debere. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Nulli ergo noſtrę declarationis, & voluntatis infringere &c. Datum Romæ apud Sâctum Petrum Anno domini M.CCCCXCIIII. xi. Calend. Februar. Pontificatus noſtri Anno. III. Leo &c. ad futuram rei memoriam, Ad Romani Pontificis prouidentiam circũ ſpectam ſpectat, dubia, quę occaſione gratiarum per Sedem Apoſtolicam conceſſarum pro tempore oriuntur, per ſuæ declarationis myſterium taliter plana facere, vt ſublatis obſtaculis vniuerſis, & ſemotis quibuſcumque ambiguitatibus, gratię prædictę ſuum debitum conſequantur effectum. Dudum ſi quidem parochialis eccleſia de monaſterio, &c. diœceſ. &c. per liberam reſignationem quondam Ioan. Limelli, dum viuebat ipſius eccleſiæ rectoris, de illa quam tunc obtinebat per dilectum filium Bartholomæum de Goddis clericum Floren. procuratorem ſuum ad hoc ab eo ſpecialiter conſtitutum, in manibus noſtris ſpôte factam, & per nos admiſſam, apud Sedem eandem vacan. Nos de illa ſic vacante dilecto filio Andreæ Limelli clerico dictę diœceſ. pleno iure contulimus, ac de illa ſibi prouidimus ac decreuimus. Et ſi dictus Ioan. tempore reſignationis huiuſmodi in aliqua infirmitate côſtitutus foret, ex qua ipſum intra, xx. dies poſt eandem reſignationem decedere contingeret, nihil ominus collatio, & prouiſio, validæ, & efficaces exiſterêt in omnibus per omnia, perinde, ac ſi dictus Ioan. poſt huiuſmodi reſignationê viueret, & prędictos xx. dies ſuperuixiſſet, & dicta eccleſia non per obitum, ſed per reſignationem huiuſmodi, vacare cenſeretur, prout in noſtris & ſignatura ſub data ab anno in noſtris Dñica M.D.XVIII. nonis Auguſti, Pontificatus noſtri anno quinto plenius continetur. Cùm autem ſicut accepimus, ex eo quod dictus Ioan ante tempus pręſtiti per pręfatum procuratorem ſuum in Cancellaria Apoſtolica in literarum expeditione conſenſus, fuerit vita functus, licet datam literarum prædictarum, & admiſſam per nos reſignationem huiuſmodi virtute ſupplicationis nobis porrectæ, in qua dictam eccleſiam tunc reſignauit ipſe Ioan adhuc in humanis agens, à nonnullis in immenſum curioſis, ac iuris ignaris, aſſeritur reſignationem huiuſmodi poſt dicti Ioannis obitum, & non die datæ dictarum literarum factâ & admiſſam cenſeri debere. Et propterà huiuſmodi eccleſiam non per reſignationem, ſed per obitum vacare. Nos, ad huiuſmodi ambiguitatis tollẽdum dubium debite prouidere volentes, motu proprio, de noſtra mera deliberatione, & ex certa ſcientia, auctoritate præfata, tenore præſentium declaramus reſignationem prædictam de die datæ literarum huiuſmodi factam & admiſſam fuiſſe, ac dictam parochialem eccleſiâ tunc ipſam p reſignationem vacaſſe ac in præmiſſis datam literarum, & non præſtiti conſenſus includi debere. Et propterea de dicta eccleſia collationem & prouiſionem huiuſmodi per nos factas validas, & efficaces fuiſſe, & eſſe, ſic que per quoſcunque iudices & commiſſarios, ac auditores tam in curia Romana, quam extra illam, in quacunque inſtantia, ſententiari, diffiniri, & iudicari debere, non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcũque. Nulli ergo hanc paginam noſtræ declarationis infringere liceat &c. Datû Romę, Anno domini M.D.VIII. Sexto Calend. Maij. Pontificatus noſtri Anno ſexto.

Et hæc

Et hęc concluſio communis quę elicitur ex dictis
conſtitutionibus,probatur in l.nam & Seruius,§.ſi vi
uo Titio,ff.de neg.ge.vbi dicitur,qđ ꝓcurator poſt
mortem domini poteſt conſumare per eum cœpta,
16 †non autē noua inchoare.Et ibi Bal.Alber. de Roſat.
& alij DD.communiter*idque videtur ex mente con
ſtituentis,l.ſi vero non remunerandi.§.vlt.& quod ibi
not Alberi.Bald.ff.mand.Calde.in capitu.quiſquis,de
elect.& ideo dicit Alber.loco cit.quod ſi ſtatuto caue
tur,quod teſtamentum non valeat,niſi ſit regiſtratum
in libro communi,ſi aliquis fecerit teſtamentum , &
17 conſtituit†procuratorem ad illud regiſtrandum ,iſte
procurator poteſt poſt mortem cōſtituentis regiſtra
* re facere,& ita refert fuiſſe determinatum,* quia mā
datum videtur collatum poſt mortem. Ita in caſu no
ſtro,eoq.magis cum reſignatario per ſupplicationem
18 ſignatam videatur ius†acquiſitum,Cald.in cap.in no-
ſtra,de reſcri. Abb.in c.noſtj de elect.Barb.in c.cū ve
niſſent in 2.not.de reſtitut.ſpol.vnde datio conſenſus
erit exequutio ad actum perfectum,& tamen†decla-
19 ratio nihil addens de nouo†poteſt fieri quandocun
que,l.hæredes palam.§.ſi quid,ff.de teſtam.c.paſtora-
lis,§.vlt.de teſtamen.& per conſequens , quo ad hoc
non expirauit mandatum,Caſſad.d.deciſio.1,num.4.
de renun.& quia data conſenſus poſtea preſtiti non
20 attenditur,namque ſecundum regulas† Cancellariæ,
requiritur conſenſus pro expeditione literarum, Cre
ſcent.deciſ.centeſima decima libro. 1. Boer. dict.de
21 ciſ.348.col.2.& conſenſus†cum retrotrahatur ad diē
datę,ideo poteſt præſtari per procuratorem poſt mor
tem reſignantis Creſcentius deciſ.36.libro. primo in
manuſcrip.

Amplia primo,vt talis procurator poſſit cogi ad
22 ad præſtandum dictum cōſenſum in Camera, † vel in
Cancellaria pro expeditione litterarum, licet ſit mor
tuus principalis,ita Caſſad.d.deciſ.1.nu.4.de renunci.
Boer.d.deciſ.348.num.7.Caput.deciſio.396.p.2.Cre
ſcen.deciſ.210.in manuſcri.Put.deciſi.19.de renun.in
manuſcr.quod probatur in l.nam & Seruius,§.ſi viuo
Titio,ff.de neg.geſt.vbi procurator poteſt cogi ad cō
ſumandum per eum geſta in vita domini,non autem
23 †noua incohoare,multo ergo magis facta cōſeruare,
& pro illorum expeditione & exequutione, quicquid
expediat facere.

Amplia ſecundo,procedere,etiam ſi probaretꝰ,cō-
ſtituentem ante eius mortem mutaſſe voluntatem,nā
24 ſi illa voluntas reuocata,non fuit intimata,iuxta†cle-
men.primam,de renunc. poteſt procurator eo mor-
* tuo præſtare cōſenſum formalem,ita fuit* tentum in
cauſa Senogalien.de villa Caſtiro,27.Maij,& 27.Iu-
nij 1552.coram D.Veſtano,teſte Caput.deciſ.396.p.
2.Pelegr.deciſ.17.manuſc.

Et ratio eſt,quia non quęlibet voluntas reuocato-
25 ria eſt valida,ſed debet eſſe†expreſſa,Ale.in l.ſi fundū,
C.de leg.Iaſ.in l.re coniuncti,col.5.2.opp.ff.de l.3.&
26 in caſu noſtro debet eſſe†intimata,d.cle.vnı.de reuoc.
* vbi*comm.DD.Barb.conſ.49.li.4.Fel.in cap.ex parte
* decani.num.15.de reſcript.& fuit ſæpius *reſolutum
per Rotam.

Nec obſtat Caſſad.d.deciſio.1.num. 2.de renunc.
quia Caſſadorus eſt intelligendus de reuocatione vali
da cum intimatione,nec obſtat deciſio.Put.267.libr.
2.facta in cauſa Abulen.24.Aprilis 1545.quia reſpō-
27 detur,illam deciſionem loqui de†tranſlatione penſio
nis,vt declarat ipſe Put.deciſ.92.eod.lib. 2.& in cauſa
* coram*Aquen.die 1.Februarij 1544. fuit reſolutum,
quod,ſiquis conſtituit procuratorem ad transferen-
dam penſionem in fauorem N. & poſtea in articulo
mortis illam transferat,quamuis nulliter , procurator
* cenſetur reuocatus,idem fuit confirmatum 24.*Apri
lis 1545.in eadē cauſa Abulen.& ſic Alexandrinam
non habere locum hoc caſu.

Sublimita,primo,hanc limitationem non procede
re,quotidie principalis porrexit ſupplicationē, & po
ſtea conſtituit procuratorem ad conſentiendum reſi
28 gnationi.nam ſi moriatur principalis,iſte†procurator
poſt eius mortem non poteſt præſtare cōſenſum , qa
reſpectu ipſius procuratoris,res eſt integra,cum nihil
fecerint,& per conſequens expirat mandatum morte
mandantis,Put.deciſ.92.num.3.lib.2.& ceſſat ratio,
de qua in concluſione , & per conſequens diſpoſitio
* debet ceſſare,arg.c.cum ceſſante de app.ita fuit*reſo
lutum in cauſa Place. Scholaſticæ primo coram Pu-
teo,de inde coram Pelegrino,teſte Ant.Auguſt.deci.
667.lib.3.& poſtremo coram Reumano,& hæc con-
* cluſio communiter*recipitur,vt Alexandrina non ha
beat locum,quando procurator nihil fecit in vita,li-
cet alias fuit dubiū,& Rota ſe diuiſit in duas partes,
cum hic caſus fuiſſet propoſitus in cauſa Abulen. co-
ram Voſtrio,vt per Put.deciſ.83.li.2. nam poſtea fuit
* reſolutum per*omnes negatiue,& ſic declaro deciſio
nem Caſſad.primam de renun.procedere,cum procu
* rator porrexit ſupplicationem,pro vt pluries*fuit tē-
tum.Ita etiam fuit reſolutum in vna Segobien.benefi
cij,coram Fabio,& in alia Oueten.coram eodē. teſte
Achill.deciſ.322.alias deciſ.1.de renun.

29 Vnde porrectio ſupplicationis facta †per procura-
torem debet plene,& ſufficienter probari,ad effectū,
vt ipſe procurator poſſit pſtare conſenſum poſt mor
tem principalis,ut tradit Guido Bon.deciſ.92. manu
ſcri.in vna * Genuen.Prioratus 25.Iunij 1551. coram
Caput.

Et ratio poteſt eſſe,quia ſupplicationis ſignatio in
dubio impetrata præſumitur ad inſtantiam illius , cu-
30 ius†fauorem concernit Oldrad.conſ.136.col.2. num.
5.Specul.in tit.de app.§.nunc breuiter,verſ.quod ſi ap
* pareat,& pluries fuit*per Rot.reſolutum,teſte Sarn.
reg.de imp.beneſ.viuen.q.5.& reg.de trienn.q.38.nu.
2.& regulare eſt,vt actus præſumatur factus ad inſtan
31 tiam†illius,ad cuius fauorem,& vtilitatem vertitur,ca.
conſtitutus,vbi Abb.de reſtib.Bart.in l.de pupillo.§.
ſi quis ipſi prętori,num.19.ff.de ope.nou.nunc.idem
Bartol.in lege prima.vbi Bald.in fin.princip.ff.de hæ-
red.inſtitut.Menoch.in tractatu.præſumpt.lib.ſecun
do.præſumpt.23.nume.7.Maſcard.de probat.conclu.
* 1303.numero 15. &* communi. DD. vnde aſſeren-
ti procuratorem id feciſſe in vita incumbit onus pro
bandi iuxta*communes regulas.Nam hoc onus pro
bandi ſupplicationem fuiſſe porrectam per procura
32 torem in vita ſpectat†ad reſignatarium, quia illud eſt
fundamentum ſuæ intentionis,l.ab ea parte,ff.de ꝓb.
* & ita*reſolutum in vna Corduben.portionis,coram
Rubeo,die 14.Ianuarij.1557.vt habetur in l. diuerſo
rum deciſ.216.in manuſcr.

33 Et quidem†porrectio ſupplicationis probatur per
teſtes & regiſtratorem,qui deponant recognoſcere ſi
gnum,& manum porrigentis, a tergo ſupplicationis
poſitam,& ita fuit*reſolutum in Rot.in vna Toletan.
penſionis,coram Achille de Graſſ.28.Nouemb.1552
teſte Caput.deciſ.206.lib.2.in manuſcr.

Si vero manus appoſita a tergo ſupplicationis non
eſt procuratoris,ſed ſollicitatoris alicuius,vt fit de ſty
lo,*ad effectum illas cognoſcendi, & diſtribuendi,
poſtquam ſunt regiſtratæ,tunc poterit probari per di

ctum illius ſolicitatoris, qui diſponat de mandato procuratoris porrexiſſe ſupplicationem illam, quod mandatum ſatis præſumitur, quia nõ eſt veriſimile, ſolicitatores abſque mandato illas porrigere, propter impenſam (quamuis paruam) & laborem, Bart. & Alex. in l. eam ſeruus, ff. de verb. oblig. Bald. in l. id quod pauperibus in fin. C. de Epiſcopis, & cler. Caſſad. deciſ. 3. n. 4. de procur. Dec. conſ. 36. num. 8. & conſ. 42. num. 13. Curt. Sen. conſ. 77. col. 4. Gozzad. conſ. 11. nu. 14. Loffered. conſ. 35. col. 1.

Si vero non adeſt ſignum ant manus a tergo ſuppli
36 cationis, tunc probatur† porrectio ſupplicationis per duos teſtes, vel per vnum idoneum aliis concurrentibus, vt fuit reſolutum* in vna Aſtoricen. parochialis, die 12. Martij 1567. teſte Oradino deciſ. 108. lib. 2. in manuſcr.

Sublimita, ſecundo, non procedere, quoties procurator porrexit ſupplicationem vigore litterarum,
37 nam † mortuo principali non poteſt præſtare conſenſum, vt fuit reſolutum in vna Oueten. Archidiaconatus de Liuero, die 11. Feb. 1545. coram Put. teſte eod. deciſ. 360. lib. 2. Achill. de Graſſ. deciſ. 322. alias prima de renun. & hæc concluſio nullum habet dubium, quia
38 ſi viuente reſignante Notarij † Cameræ, & Cancellariæ nõ extendunt conſenſum vigore literarum, vt eſt notori', & * vulgaris ſtylus, ergo tãto fortius eo mortuo.

Sublimita, tertio, vt non poſſit procurator præſta-
39 re dictum conſenſum poſt annum obitus, † vt tradit. Sarnen. de infirm. reſig. q. 31. col. 2. iuxta bullam Alex. VI. & ita communiter* practicatur.
* Simile eſt, quod fuit iudicatum * Tholoſę. vt manda-
40 tum procuratoris ad reſignandum elapſo anno non † valeat, teſte Pap. primo Arreſto. 1. lib. 2. titul. 8. de qua re ſupra dixi.
41 Sublimita, quarto, procedere † ubi procurator eſt ſimpliciter datus ad renunciandum, ita Put. d. deciſ. 360. num. 11. lib. 2. qui dicit ita intelligi deciſ. 1. Caſſado. de renunc. Sed cõtraria opinio eſt verior, vt habeat locũ etiam in reſignatione conditionali huiuſmodi cõclu-
* ſio, & ita fuit* reſolutum in Rota in vna Placent. Archid. teſte Creſcent. deciſ. 210. lib. 1. in manuſcr. nam ibi quidam conſtituit procuratorem ad reſignandũ, reſeruatis ſibi fructibus, & regreſſu, procurator porrexit ſupplicationem, fuit ſignata, moritur principalis, fuit dubitatum, an poſſit procurator extendere cõſenſum, quidam dicebant, quod non, quia reſignatio erat conditionalis, ergo, cum in vita conſenſus ſuper tali reſeruatione præſtitus non fuiſſet, amplius non poterit preſtari, & conſenſus poſtea preſtandus nõ poteſt retrotrahi ad diem datæ, propter inhabilitatem † extre
42 morum vulg. l. bonorum. ff. rem ratã habi. contrarium tamen fuit deciſum, quia eadem eſt ratio, nam ex quo procuratores vtriuſque, ſcilicet reſignatarij, porrexerint ſupplicationem, & illam expediri fecerint, tunc videtur reſignatio facta, conditio reſeruationi fructuũ & regreſſus adimpleta, c. quidam, cum ibi not. de renunc. vnde datæ conſenſus poſtea præſtiti non attenditur, quia ſecundum regulas Cancellariæ conſenſus neceſſarius eſt pro expeditione litterarum.

Non obſtat Put. loco cit. quia loquitur quando mãdatum eſt conditionale qualificatum ad porrigendũ, & quod vigore alterius mandati præſtetur conſenſus, vt ipſe dicit d. deciſ. 360. in finalibus verbis lib. 2.

Sublimita, quinto non procedere, quoties legiti-
43 mus procurator non eſt vſus mandato † in vita, nã tunc non poteſt præſtare conſenſum poſt obitum, Anton. Aug. deciſ. 694. lib. 3. dicit ita * fuiſſe deciſum coram Pelegrino in vna Palentin. & plene dictum eſt ſupra num. 28.

SVMMARIVM.

1 *Procurator datus ad reſignandum poteſt reuocari.*
2 *Renuncians poteſt pœnitere tam ſi renunciet per ſe quam per procuratorem.*
3 *Procurator datus ad reſignandum reuocatur conſtituendo alium.*
4 *Procurator datus ad reſignandum non poteſt reuocari poſt præſtitum conſenſum in Camera, vel Cancellaria.*
5 *Datio conſenſus perficit reſignationem.*
6 *Reſignans poſt reſignationem non poteſt ſe intromittere in beneficio reſignato.*
7 *Reſignans, quo ad beneficium reſignatum habetur pro mortuo.*
8 *Supplicationis porrectio facta per procuratorem non perficit reſignationem.*
9 *Reſignans poſt ſignatam ſupplicationem a Papa, poteſt alteri reſignare.*
10 *Procurator, qui porrexit ſupplicationem, non poteſt dare conſenſum, ſi fuit reuocatus.*
11 *Datarius non facit gratias, ſed Papa.*
12 *Reuocatio procuratoris dati ad reſignandum debet intimari.*
13 *Reuocatio procuratoris ad litem debet intimari.*
14 *Mandatum ad committendum delictum reuocatur per notificationem faciendam mandatario.*
15 *Reuocatio non præſumitur, & num. 31.*
16 *Mutatio voluntatis non præſumitur.*
17 *Reſignatio facta per procuratorem reuocatum ante notificationem reuocationis eſt valida.*
18 *Illuſio, & variatio in perſonis eccleſiaſticis dãnatur.*
19 *Papæ geſta debent eſſe firma.*
20 *Cæleſtinus V, pluribus unam rem concedebat.*
21 *Cardinales debent eſſe ſtabiles.*
22 *Epiſcoporum actus debent eſſe ſtabiles.*
23 *Valent geſta Legati a latere reuocati ante notitiam reuocationis.*
24 *Collatio facta per Vicarium Epiſcopi valet ante ſcientiam reuocationis iam facta.*
25 *Sententia lata a iudicibus reuocatis valet ante ſcientiam reuocationis.*
26 *Nuncij geſta ante ſcientiam reuocationis ſunt firma.*
27 *Procurator datus ad permutandum beneficium poteſt permutare ante notitiam reuocationis.*
28 *Reſignatio facta per procuratorem ſtatim reuocatum valet, ſi ignorabat illam reuocationem.*
29 *Procurator reuocatus debet intimare.*
30 *Reſignatio procuratoris reuocati valet, ſi nõn fuit intimatus.*
31 *Dicens procuratorem eſſe reuocatum debet hoc probare.*
33 *Teſtatoris voluntas non cenſetur reuocata, niſi expreſſe appareat.*
34 *Sufficit reuocare procuratorem abſque intimatione, quoties fuit conſtitutus per metum.*
35 *Geſta cauſa metus ſunt nulla.*
36 *Fundamento ſublato, omnia corruunt.*
37 *Metus debet eſſe iuſtus.*
38 *Iuſtus metus qui dicatur, remittitur arbitrio iudicis.*
39 *Reſignatio facta per procuratorem reuocatum, non autem intimatum, non valet, quoties intimatio non potuit fieri ob malitiam procuratoris aut ſuperioris.*
40 *Fraus nemini debet prodeſſe.*

41 *Frau*

41 *Fraudibus via claudenda & num.51,*
42 *Procurator cenſetur reuocatus per mortem,abſque alia intimatione.*
43 *Quod vacat per mortem,non poteſt alio modo vacare*
44 *Beneficiatus non poteſt renunciare in manibus Ordinarij,poſtquam conſtituit procuratorem ad renunciandum in manibus Papæ,non facta intimatione*
45 *Illuſio quid.*
46 *Ratio poſita in præmio dicitur finalis.*
47 *Ratio generalis ampliat dictum particulare.*
48 *Dictio Quomodolibet importat omnem modum.*
49 *Vbi adeſt eadem ratio,dicitur comprenſio.*
50 *Dictio Quomodolibet operatur vltra expreſſe.*
52 *Prohibitum via directa,prohibetur indirecta.*
53 *Exceptio firmat regulam in caſibus non exceptuatis.*
54 *Si Dominus & procurator renuncient eadem die,quę attendatur.*
55 *Conſtituens procuratorem ad renunciandum non poteſt permutare niſi reuocauerit illum procuratorē.*

QVAESTIO XXV.

QVAERO an Procurator datus
ad reſignandum poſſit reuocari.
Regula*communis & trita in iu
re noſtro,etiam recepta in praxi,
eſt affirmatiua,ſcilicet procurato
1 rem conſtitutum ad †renunciandum
dum poſſe reuocari, vt de hac re
gula atteſtatur Rebuff.in ſua pra
xi tit.de reuo.proc.nu.1.& in concord.tit.de ſubl.cle.
litt.glo.vlt.Gloſ.Paul.Gul.de Laud.Zaba.n.10.Boni
fac.de Vital.nu.vigeſimo ſeptimo, & comm.* alii de
renunciat.
»» Idque probatur clariſſime in dict.clem.vni, ibi te-
»» neat ceſſio facta per eum,antequam ad ipſius,(vel il-
»» lius(in cuius manibus ceſſio erat facienda) notitiam
reuocati huiuſmodi ſit deducta,&cæt.ex quibus ver-
bis ſatis collig.hoc pro abſoluto haberi, mandatum
poſſe reuocari.
2 Poteſt enim quis pœnitere non†ſolum in renun-
ciatione,quam per ſe fecit,ſed etiam in illa, quam per
procuratorem facit,vt tradunt Put.deciſio.106.lib.3.
Paleott.deciſi.257.Ant.Aug.deciſ.350.lib.3.Sarnen.
deciſio.20.lib.1.Cott.deciſio. 16.Moed.deciſio. 11.
Gabriel.conſ.198.num.3.lib.1.Burſat.conſ.394.vol.4.
& eſt*com.ſententia DD.ſed etiam in ea , quæ fit p
procuratorem,quia viget eadem ratio, immo maior,
arg.auth.multo magis,C.de ſacroſanct.eccl.
3 Amplia,primo procedere,vt † non ſolum poſſit re-
uocari expreſſe,ſed & tacite, ſcilicet cōſtituendo aliū
procuratorem ad renunciandum coram eodem , vel
coram diuerſo,Cardin.Zabar.in clem.vnic.nume.14.
* de renunc.& comm.* DD.idque receptum eſt etiam
* *per Rot.
Namque reuocatio vel fit,quia reſignans vult reti-
nere illud beneficium,vel quia vult alteri renunciare
per ſe,vel per alium procuratorem coram Ordin. vel
Papa.
4 Declara tamen,dummodo reuocatio fiat †ante p̄-
ſtitum conſenſum formalem per procuratorem in
5 Camera,vel Cancellaria;nam tunc† perficitur reſigna
tio.Put.deciſio.106.lib.3.Gabr.conſ.144.lib.1.num.
* 4.& eſt communis* DD.ſententia , & per Burſatum
conſi.395.volu.4.& ius abdicatur ab ipſo vt amplius
6 non poſſit ſe intromittere,†inuito reſignatario & ſi-
ne ſuſpicione Felyn.in cap.dilectus,de maior.& obe.
Put.deciſ.31.nu.3.lib.1.Caſſad.deciſ.21.ſuper reg.Cā-
cellariæ,Rip.lib.2.Reſpon.cap.17.& 18. & habeatur,
7 quoad †illud mortuus,Pariſ.conſ.93.nu.26.volu.4.&
hoc expreſſe ſcribit Rebuff.tit.de reuoca.procur.nu-
mero primo.
Ante vero poteſt reuocari, etiam poſt porrectio-
nem ſupplicationis,namque die 19. Octobris 1543.
* coram Put.in Ro.*fuit reſolutum,porrectionem ſup
8 plicationis factam per procuratorem † non perficere
* reſignationem,& die 16.Ianuarij 1548. fuit tentum,
*poſſe aliam porrigere,& ſuper illa conſenſum præſta
re,etiam poſt ſignatam primam ſupplicationem,poſt
9 †prę̨ſtitum paruum cōſenſum,poſt ſolutam compoſi
* tionem,vt pluries*in Rota fuit reſolutum,vt retuli li.
* 1.qu.12.& ſeruatur*com.in praxi,& die 16.Decem-
bris 1560.in vna Gadicen.*Canonicatus fuit coram
Oradino dubitatum,ſi procurator ad reſignandū ob
tinuit ſignari ſupplicationem,ac præſtitit paruum cō
ſenſum,ante vero extenſionem paruæ datę , & parui
conſenſus reſignans reuocauit,& reuocatio fuit inti-
mata in Camera,& Cancellaria , an procurator poſſit
procedere ad extenſionem conſenſus parui,& ſic prę
ſtare conſenſum formalem,&,ſi procedat, an valeat
* reſignatio,fuit*reſolutum, †non poſſe,&,ſi procedat,
10 nulliter prę̨ſtare;namque Papa admittit quatenus par
11 tes in eadem voluntate perſiſtant,& Papa dat† gratias
non Datarius qui concedit paruas Datas, teſte Cott.
deciſ.16.
12 Requiritur tamen,vt†reuocatio procuratoris ex-
preſſa vel tacita ſit intimata, vt aperte dicitur in d.cl.
vni.de renunc.in illis verbis,*antequam ad ipſius, vel
illius notitiam reuocatio huiuſmodi ſit deducta*,& ibi
* Gloſſ.Cardin.Zaba.Bonif.de Vital.& communiter*
& hoc volunt Rebuff.in prax.tit.de procur.ad reſign.
reuoc.num.2.Idem Rebuff.conſ.90.num.13.ver.3.q.
* Ferre.conſ.93.num.3.& eſt*comm.opinio.Et ita cō
* muniter*practicatur.pariter reuocatio procuratoris
* ad litem non valet,niſi fuerit intimata* procuratori,
l.ſi mandaſſet.ff.mandati c.mandato,de procur.Glo.
vlt.in c.nec illud 30.q.5.glo.2.in c.tibi domino, diſt.
* 63.Put.deciſ.303.li.2.& eſt communis* opin.
Ita etiam mandatum datum ad committendum
14 delictum reuocatur ſi fuit facta notificatio†mandata
13 rio,Bar.poſt Guliel.de Cun.in l.ſi pecuniam.§.ſi ſer-
uum.ff.de condit.ob ca.Albe.in l.1.col.pen.ff.de off.
procu.Gæſa.Glo.in c.cum quis de ſent.excomm. lib.
6.de qua re late Clar.lib.5.recep.ſent.q.89. Menoch.
de Arbi.iud.caſu 352.& 353.
15 Et ratio eſt,quia reuocatio†non præſumitur. Ale.
conſ.169.nu.5.lib.5.Hier.Gabriel.conſ 105. num.4.
lib.1.Maſcard.de prob.concluſ.1280. nu.1. nam non
16 præſumitur mutatio †voluntatis,l.ſancimus.C.de teſt.
Ale.conſ.81.nu.4.& conſ.146.num.19.lib.5. & conſ.
189.ad fin.lib.7.Corn.conſ.69.num.5. & 206. nu.9.
& 226.nu.16.lib.1.Rom.conſ.295.nu.8.Pariſ.conſil.
72.col.1.lib.4.Socin.iun.conſ.106.num. 38. lib.1.cū
alijs,vt per Maſcard.concluſ.1078.
17 Vnde valida erit renunciatio facta † per procurato-
rem reuocatum,ſi ante ſcientiam reuocationis præſti
tit conſenſum formalem vt expreſſe probatur in dic.
clem.vni.de renunc.ibi,*ſancimus,vt,ſi quis ad cedendum Pontificali,aut alia cuilibet dignitati,vel beneficio,procuratorem ſponte ac libere conſtituerit, & ipſum ignorantem poſtmodum duxerit quomodolibet reuocandum,teneat ceſſio facta per eum antequam* ad ipſius,vel illius,(in cuius manibus ceſſio erat facienda)*notitiam reuocatio huiuſmodi ſit deducta* . &
ibi

ibi Gloſ.tradit.in ver.ſentat.Gul.de Laud.Card.Zab.
* Imol.Boniſ.de Vital.& communiter* Gem.in c.vlt.
§.vlt.de procur.Imol.in c.quidam 3.col.de ren.Gig.
conſ.51.num. 7. Rebuff. in praxi dict.tit.de proc.ad
reſig.reuoc.num.2.Io.Selu.in tract.de benef.par.3.q.
16.in princ.Fel.in c.ex parte decani,num.15.de reſc.
Roffin.in tract.de ben.c.24.num.1. Maiol. de irreg.
lib.3.cap.6.num.11.Crau.conſ.76.num.1.& conſul-
uit Natar.conſ.6.de ren.in addit,Et ratio ponitur in
18 princ.d.Clem.vnicæ cum illuſio,& variatio† in perſo
nis Eccleſiaſticis maxime ſint vitandæ, &c. quod &
deducitur ex c.bonæ 2.de pot.præl.c.cum olim de re
iud.Glo.& Zabar.in prin.c.de Clem. Idem Zabarell.
in conſ.137.factum ſic ſe habet, & conſ. 141.etiam
ſi ſint illæ perſonæ Eccleſiaſticæ in dignitate maxima
19 conſtitutæ,prout in Pótifice† Maximo, vt eius actus
ſint ſtabiles,tradit Rot.deciſ.32.de præb.in antiq.Fe-
lin.in cap.cum olim,ſub num.5.de ſen. & re iud. Bal.
20 in c.1.de not.feud, vbi inuehit contra Cœleſtinum †
quintum,qui de mane faciebat gratiam,de ſero vero
illam reuocabat,quod etiam ſcripſit idem Bald.conſ.
21 528.num.5.lib.1.&.In Cardinalibus † tradit Bald.in l.
22 1.in 4.col.C.de Lat.libert.tollen.in † Epiſcopis Rot.
deciſ.29.de conceſſ.præb.late Fel.d.c.cum olim,ſub.
num.5. & hanc eſſe rationem tradit Fel. d.c.ex parte
decani,num.15.verſ.ratio.

23 Hinc valent geſta per legatum a latere reuocatum
à Papa in Conſiſtorio ante notitiam reuocationis,vt
in facti contingentia reſpondit Cald. conſ. 4. de off.
leg.per c.audita,vbi DD.de reſt.ſpol.c.1. de conceſſ.
* præb.in 6.& eſt* communis concluſio.

24 Hinc valet coll.facta† per Vicarium Epiſcopi ante
ſcientiam reuocationis Rom.ſingu. 57.ſuit quæſtio
Romę,& ſing. 566.Iaſ.in l.more maiorum,num.8.ff.
de iuriſd.omn.iud.per l.ſi forte,ff.de off.præſid.& cō
25 * muniter* DD.& valet† ſententia lata a iudicibus re-
* uocatis ante notitiam reuocationis.Abb.& alij* cō.
in c.audita,de reſt.ſpol.Bald.in l.1.in fi.C.vt lit.pen.
* & in l.mandatum num.17.C.mand.& communiter*
DD, & valen geſta per nuncium ante ſcientiam re-
uocationis Bald.in l.mandatum columna penultima,
C.mand.Imol. in capitulo quidam,columna tertia de
renunc. vbi loquitur in nuncio dato ad renuncian-
dum,Fel.in d.cap.ex parte decani numero 15. verſic.
amplia primo.

27 Hinc procurator datus ad † permutandum bene-
ficium,ſi poſtea fuerit reuocatus poterit tamen per-
mutare ante notificationem,Lap.in cap.vlt. de proc.
in 6.vbi dicit,ad hoc vidiſſe Bullas Papales approban
* tes† hoc dictum,& ibi Gemin. prope fin.hoc etiam
vult Fel.in d.ca.ex parte decani,ſub numero 15. verſ.
* amplio.3.Ioan.Sel.d.q.16.num.5.3.par.&* commu-
niter DD.

28 Idque procedit,ſi reuocatio† fuit facta ſtatim,ve-
rum clam & ignorante procuratore,nam valet ceſſio
facta per d.procuratorem,Bal.Barb.Fel.in d.c. ex par
te decani,ſub num.15.verſ.amplio 2.

Immo in hac materia non ſufficit, quod procura-
tor ſciuerit reuocationem,vt non poſſit vlterius pro
* 29 cedere,ſed † requiritur intimatio,ut * communiter
ſcribunt DD.ſup.citati,& tradit Gloſſ.in d.clement.
unic.verb.deducta,de ren.Sequitur Card.Zab.& Bo-
* niſ.de Vital.qui dicit,quod DD.ita tenēt & iſti DD.
* ita interpretantur illam Clementinam, & pluries*
* fuit deciſum per Rotam,& in praxi,* ab omnibus
recipitur,nam ita practicatur,alias autem,ſi non fue
rit facta intimatio,procurator poterit conſentire re-
ſignationi,& valida erit reſignatio, etiam ſi cōſenſus
30 fuerit præſtitus† poſt mortem conſtituentis, ita * fuit
* reſolutum in vna Segobien. die 27.Maij.& 7.Iunij
coram Veſtano,de anno 1552.teſte Caput.deciſ.224
par.1.

Et ratio rationis eſt illa, quam ſupra adduxi, quia
31 ignorantia reuocationis præſumitur,† argu.l.verius.ff.
de probat.reg.præſumitur de reg.iur.in 6. Rot. deciſ.
21.de conceſſ.præben.Felin.in c.cæterum,col.8.verſ.
valet proceſſus de reſcrip.per quæ hoc vult Rebuff.in
prax.tit.de inſtr.reſign.num.37.

32 Ideo dicenti procuratorem eſſe† reuocatum,ei in
* cumbit onus probandi,Card.Zabar.communiter *re
ceptus in d.clem.vni.num.22.de renun.Nam regula-
riter aſſerenti reuocationem incumbit onus proban-
di,l.3.§.ſi duobus,ff.de adim.leg.Bal.in l.ſi plurib.* nu.
1.ff.de leg.1.Alex.conſ.169.num.4.libr.5.Maſcard.de
probat.concl.1280.num.2. & alii plures ſcriptum re-
33 liquerunt,voluntatem teſtatoris non cenſeri † reuoca-
tam,niſi hoc manifeſtum ſit,Card.Pariſ.conſil. 50.nu
me.14.& conſ.90.num.2.volu.4.Curt.Sen.conſ. 103.
num.2.Roland.à Vall.conſ.31.num.43.lib.4. Natt.cō
ſi.5.Gabr.conſ.110.num.3.lib.1.Ceſal. conſ. 67.nu.5.
* lib.1.& *eſt communis opinio.

Limita primo,quoties conſtitutio procuratoris eſ
ſet facta per metum,quia tunc teneret reuocatio, li-
34 cet non † peruenerit ad notitiam procuratoris Glo. in
clemen.vni.verbo libere quam ſequitur Card.Zaba.&
* alij communiter,*Io.Selu.de benef.par.3. q.16.num.
2.Rebuff.in prax.tit.de reuo.procur.nu.10.Ruin.con
* ſi.121.num.21.vol.4.vbi videtur affirmare hanc* com
* munem,& Gloſſ.in d.clem.vni.ad hoc* dicit ſingula-
rem Io.Selu.loco cit.

35 Ratio eſt,† quia geſta cauſa metus,ſunt nulla,l.1.ff.
de eo,quod met.cauſa,vbi referuntur verba prætoris,
quæ diuina eſſe ſcribit Neuizz.conſil.52.num.46.Me
noch.de arbit.iud.caſu 135.num.1.& ſic conſtitutio
procuratoris à principio non valuit. ergo & neque re-
nunciatio ſequuta virtute actus inualidi,argu.l.hacte-
nus.in fin.cum l.ſequent.ff.de aqu.plu.arcend.ſublato
36 enim fundamento omnia† corruunt,le. nam origo.ff.
quod vi,aut clam.l.egi,de execut.re iud.cap.cum Pau-
lus prima.quæſtione prima.Crauett.conſil.6.num.36.
& conſil.290.numero 1.vnde ſuperflua eſt intimatio
reuocationis in actu inualido.leg.4.§.condemnatum
ff.de re iud.

37 Metus tamen debet eſſe† iuſtus,vt in terminis ſcri
bit Ruin.d.conſ.121.num.21.volu.4.& regulariter in
* omni materia requiritur iuſtus metus,vt eſt* commu
nis,& recepta DD.ſententia,& qui dicatur iuſtus me-
38 tus,Reſpondent DD.remitti† arbitrio iudicis, Abba.
in cap.cum virum,numero,8.de regula. Ruff.Comēs.
conſil.68.columna 2.Deci.conſ.218.num. 3.Cardin.
Pariſ.conſi.53.num.60.& conſil.60.num.17.& conſ.
239.num.10.& 11.& conſ.170.num.19.vol.4.Alciat.
reſpond.5.num.5.Grammat.conſ.12.nume.47.& cō
muniter DD.vt per Menoch.d.tractat.de arb.iud.cō
* ſi.135.num.3.& eſt communis* opinio.

39 Secundo limitat̄ nō ꝓcedere,† quoties ꝑ malitiam
ꝓcuratoris,aut illius, in cuius manib. renunciat. erat
faciēda,nō potuit fieri intimatio ante ceſſionē, Card.
* in d.clem.vn..n.22.& cōiter* alij DD.de ren.Bal.in c.
audita,col.2.de reſt.ſpol.& alios DD.quos ad hoc re
fert,& ſequitur Io.Selu.d.3.p.de benef.q.16.nume.2.
verſ.& præmiſſa etiam non procedunt.

Quod probatur aperte in dicta clement. vni.in fin.
de renunci.ibi,*niſi forte per ipſos,aut alios malitioſe*

G *factum*

factum fuerit, quominus ad eos, vel eorũ alterum ante ceſſionem potuerit reuocatio perueniſſe, &c. per ip
* ſos declarantur hæc verba, à Glo. communiter* recepta per procuratorem, vel ſuperiorem.
40 Et ratio eſt, ne factus † proſit, Abb. in c. innotuit, &
41 c. dudum, de elect. fraudibus enim via † claudenda eſt. Rainer. de Forliuio, in l. omnes populi ſub. nu. 8. verſ. nec obſtat. ff. de iuſt. & iur.
Tertio Limitatur, non procedere, quoties, antequam procurator renunciaret, moritur dominus, nã
42 tunc, † cenſetur reuocatus procurator abſque alia intimatione.
43 Nam beneficium, cum vacet † per mortem, non poteſt ex alia cauſa vacare c. ſuſceptum de reſcr. lib. 6. ita Fel. in d. c. ex parte Decani, num. 16. verſ. & hõc etiam probatur, de reſcrip. Glo. Zabarel. & cõmuniter DD. in dicta clemen. vnic. de renunc. vbi ita limitant illam
* Clementinam, & eſt communis, &* recepta omnium DD. ſententia, de qua amplius dixi ſupra quæſtione præcedenti.
Vnde ſecundo infertur quod beneficiatus nullo modo poterit reſignare beneficium in manibus Or-
44 dinarij, † poſtquam conſtituit procuratorem ad reſignandum in manibus Papæ, nõ facta prius intimatione reuocationis, vt in terminis in facti contingentia
* interrogatus reſpondit Barbat. conſ. 49. lib. 4. & eſt* communiter receptum.
Pro qua opinione Barbat. dicit eſſe tex. in d. clem. vnic. de renunc. vbi prohibet illuſionem, & variatio-
45 nem in perſonis Eccleſiaſticis, illuſionem † inquam, quam faciunt clerici, conſtituendo procuratores ad reſignandum, & poſtea illos reuocando abſque intimatione, in qua re conſideratur illuſio procuratoris
46 conſtituti, & Papæ, & hæc ratio cum apponatur † in procœmio dicitur eſſe finalis, l. 1. in prin. ff. ad Maced. Bar. in l. cum quid. ff. ſi cert. pet. & in l. ambitioſa, ff. de decret. ab ord. facien. Bal. in l. 1. ff. de iuſt. & iur. Abb. in c. ex multa, de vot. Ang. in l. ſiquis cum aliter, ff. de verb. obl. quæ ratio habet nedum locum in caſu quo loquitur d. clem. ſcilicet in reuocatione procuratoris
47 ſed etiam in caſu quæſtionis noſtræ, ideo ratio † ampliabit dictum particulare, l. cum auus, ff. de cond. & demonſt. l. cum acutiſſimi, C. de fideic. namq; eo ipſo quo conſtituit procuratorem ad renunciãdum in manibus Papæ, ſi poſtea renunciauit in manibus ordinarij, videtur, variare, & illudere procuratori, ac Papę, in cuius manibus facienda erat renunciatio.
* Secundo Mouetur Barba. quia, ſi communis* opinio eſt, quod quotieſcunq; reuocatur procurator, requiritur intimatio, per reſignationem videtur reuocatus procurator, ſicuti per mortem, cum reſignans dicatur mortuus, quoad illud beneficiũ, Gl. in clem. ne Romani, de elect. ergo.
Tertio, facit, quia dicit dicta, clem. vni. quomodo-
48 libet reuocauerit, hoc enim † verbum eſt admodum prægnans, & importat omnem modum, per q[illegible] poſſit directa, vel indirecta via reuocari, c. cum, ex eo de ſen. excom. clem. ſi ſummus, eod. tit. ſed inficiari non poteſt, quin eo ipſo, quo conſtituens reſignat beneficium aliquo modo dicitur reuocare procuratorem, quia impedit reſignationem faciendam per procuratorem, & per conſequens iſte caſus comprehẽſus eſt
49 in illa clem. attentis verbis, & attenta † eadem ratione, l. his ſolis C. de reuo. don. Dec. late in c. at ſi clerici, §. de adulterijs num. 18. de iud. & conſ. 284. col. 2. Card. Pariſ. conſ. 83. num. 21. vol. 3. & conſ. 69. num. 3. vol. 4. Crauett. conſ. 118. num. 15.

50 Immo verbum quomodolibet † operatur vltra expreſſa, Ang. in l. quod ſi nolit. §. ſi quid ita ff. de ædi. Gloſſ. in clem. 1. de re iud.
Quarto, quia ſi aliter diceremus, de facili committeretur fraus cõtra dictam clem. quia daretur modus & via, vt clerici illuderent, & variarent, reſignando in
51 manibus ordinarij, quod eſſe † non debet l. fraus. ff. de leg. cap. quanto, de diuor. cap. porro, de priuil. cap. plerique & cap. putant quidam, 14. q. 3. nam quod eſt p-
52 hibitum † via directa, non poteſt fieri via indirecta, & obliqua, l. oratio. ff. de ſponſ. c. cũ quid vna via, de reg. iur. in 6. faciunt etiam ea quæ adducit, idem Barb. cõſil. 11. num. 27. col. 15. lib. 1.
Quinto quia in d. clem. vni. excipitur vnus duntaxat
53 caſus in fi. verſ. niſi, exceptio enim in vno † caſu firmat regulam in caſibus non exceptuatis. l. quæſitũ, §. idem reſpondet, ff. de fund. inſtr. Siluan. conſ. 56. nume. 20. Crauett. conſ. 24. col. 8. verſ. 10. in fi.
Ideo concludendum eſt, diſpoſitionem d. clemen. vni. de ren. loquentem in reuocatione procuratoris, vt debeat fieri intimatio, habere locum in caſu huius quæſtionis, vt ſi ipſe dominus velit renũciare, debeat reuocare procuratorem, alioquin renunciatio nõ valeat, & hanc opinionem tenet Prob. in Rub. de renũ.
* in clem. num. 33. in fi. & ſecundum eam fuiſſe* pronunciatum atteſtatur Barb. d. conſ. 49. licet dicat ſuiſſe appellatum, & inſtatum, vt declaretur bene ſententiatum, & male appellatum.
* Ita etiam fuit iudicatum* per Seneſcalcum Petragoricen. die 2. Martij 1513. cuius ſententia fuit per curiam confirmata die 23. Maij 1514. in fauorẽ Magiſtri Raimũdi. Ita etiam fuit* iudicatum per curiam in fauorem Magiſtri Gulielmi de la Fargne contra Magiſtrum Ioannem de Croponte, & latum arreſtũ die prima Febr. 1532. vt refert Boer. deciſ. 207. num. 6. qui etiam ipſe videtur firmare hanc opinionem, &
* ita vidiſſe* in ſenatu Tholoſano obſeruari tradit Io. Selua in tract. benef. 3. par. q. 16. num. 9. & hãc opinionem tenuit ſæpius Rota, vt reperi annotatum, adeo
* quod hæc eſt communis* opinio, a qua non eſt recedendum iudicando, & conſulendo.
Quamuis Fel. in cap. ex parte Decani, num. 16. de reſcri. contrarium tenuerit. nam in hoc communiter eſt reprobatus vt ex rationibus ſupraſcriptis manifeſte apparet.
Ex quo etiam apparet ſuperfluam eſſe quæſtionem, quam ponit idem Fel. d. num. 16. verſ. Quid autem ſi, quoties eadem die fuit facta renunciatio do-
54 mini, & procuratoris, & non † apparet de prioritate: namque debet diſtingui, aut conſtat de intimatione reuocationis, aut non: primo caſu attenditur renunciatio domini, ſecundo caſu procuratoris, & in
* hoc* communiter DD. conueniunt. Et ideo aliàs fuit tentum in Rota in una Camerinẽ. coram Chiro-
55 ga, quod qui dedit † mandatum ad reſignandum, non poteſt permutare illud beneficium, niſi reuocauerit procuratorem, ut habetur libro diuerſarum deciſ. 3. in manuſcr.

S V M M A R I V M.

1 *Procurator reuocatus cenſetur per intimationem factam in Camera, & Cancellaria.*
2 *Notitia ſuperioris prodeſt.*
3 *Quæ fiunt in Cancellaria, vel Camera, dicuntur fieri in conſpectu ſuperioris.*
4 *Cancellaria dicitur organum Papæ.*

5 *Facta*

5 *Facta in Cancellaria dicuntur fieri in Conſiſtorio Papæ.*

6 *Notarij conſtituti ad recipiendum reſignationem repræſentant perſonam Principis.*

7 *Scientia præſumitur.*

8 *Reuocatio procuratoris ad reſignandum debet fieri in Camera, & Cancellaria.*

9 *Intimatio reuocationis procuratoris ad reſignandũ poteſt fieri ipſi procuratori.*

10 *Intimatio reuocationis mandati dati ad reſignandum debet fieri omnibus procuratoribus.*

11 *Intimatio reuocationis procuratoris ad reſignandum quomodo debeat fieri.*

QVAESTIO XXVI.

VIGESIMOSEXTO Quæro, quãdo, & cui debeat fieri intimatio reuocationis mãdati procuratorij ad reſignandum in manibus Papæ.

1 Primo poteſt fieri huiuſmodi intimatio reuocationis in Camera, & Cancellaria, & ſufficit licet nõ fuerit facta intimatio procuratori, & procurator non poterit amplius conſentire. vt ſcribunt Creſcen. deciſ. 105. lib. 1. in manuſcri, Achill. de procur. Caput. deciſ. 31. lib. 3. in manuſcr. Put. dec. 110. lib. 2. Cott. deciſ. 16. Moed. deciſ. 150. incipien. circa, dicens ita* ſeruari in Curia.

* Et ita fuit pluries per Rotam* reſolutũ teſte Achille de Graſſ. dict. deciſ. 12. de procurat. & die. 4. Nouembris. 1551. fuit idem firmatum teſte Cap. d. dec. 31. li. 3.

2 Et ratio eſt, quia ſufficit intimationem deduci ad notitiam ſuperioris, clem. vni. de renun. ibi ad ipſius, vel illius, & Felin. in c. ex parte Decani, nu. 15. de reſcri & communiter. DD. ſed quæ fiunt in Cancellaria, vel

3 Camera, dicuntur fieri in cõſpectu ſuperioris Sarnen.

4 de trien. q. 7. & in procemio reg. p. q. nu. 22. nam Cancellaria dicitur organum Papæ, Caſſad. ſuper reg. dec. 22. & Ideo dicimus quod ea quæ in Cancellaria fiũt

5 in Conſiſtorio Papę, fieri dicuntur, vt habetur in dec. 363. in nouis, Sarnen, de trien. q. 7. num. 2. Caſſad. dec. 2. de renunc. & hæc ratio fuit in multa conſideratione in Rota, vt collig. ex Caput. 1. deciſ. 31. lib. 3. & facit q dicitur de publicatione per Caſſad. deciſio. 28. ſuper reg. & per conſequens Notarij conſtituti ad recipiendum reſignationes, & ad alia, dicuntur eſſe in Conſi-

6 ſtorio Papæ, & repręſentant perſonã Principis, Caſſa. deciſ. 21. in fio. & deci. 3. de renun. Achi. de Graſſ. d. deciſ. 12. de procur.

Hinc dicit Put. deciſ. 110. lib. 2. quod ſufficit reuo-

7 catio apud acta abſque intimatione, quia ſcientia præſumitur Paul. de Caſtr. in l. 1. col. 2. C. de ſatiſd.

Et, cum ibi præſtetur conſenſus, ſcilicet in Camera

* vel Cancellaria, vt de ſtylo* atteſtatur Orad. deciſ. 82. Plancentin. lib. 1. ideo in eodem loco ſufficiet, facere reuocationem.

Et licet cle. vnic. de renunc. dicit, quod intimatio debeat fieri procuratori, vel quod ad eius notitiã de-

* ueniat, tamen fuit pluries reſolutum per Rotam,* & comprobatum per* ſtylum, vt ſufficiat intimare Iudici, & ſic Notarijs Cameræ, vel Cãcellarię. Cap. dec. 31.

8 Et debet fieri in vtroque loco, ſcilicet in Camera & in Cancellaria, ita fuit dictum in vna Valentin.* pẽſionis. coram domino Piſauren. teſte Creſcent. deciſ. 105. in manuſc. vbi principalis reuocauit procuratorem in Camera, & procurator conſenſit in Cancellaria, & dubitabatur de validitate penſionis, & fuit reſolutum eſſe validam: namque reuocatio debebat fieri in vtroque loco, quia cum literæ Apoſtolicæ expediantur vel per Cameram vel per Cancellariam, intimatio reuocationis debet fieri non ſolum in vno loco, ſed etiam in alio, & hanc cõcluſionem firmat Rebuf. col. 90. nu. 13. verſ. 1. q. & eſt* communis opinio.

9 Secundo, poteſt fieri huiuſmodi intimatio reuocationis ipſi procuratori, vt probatur in d. clem. vni. ibi, *ad ipſius vel illius &c.* de ren. vnde, quemadmodum ſufficit intimare in Camera, vel Cancellaria, ita, & ipſi procuratori, & eſt cõmunis opinio omn. DD. Tho. de Tan. deciſ. 34. manuſcr.

Et quando procuratori tantum debeat fieri, vide caſum per Thom. de Tan. d. deciſ. 34. Et, ſi ſunt plures

10 procuratores, omnibus intimatio reuocationis faciẽda eſt, alioquin ceſſio facta per eum, cui non eſt notificata, valebit, arg. l. ſi duo, vbi DD. ff. de procur. cle. 1. de appell. ita Rebuff. de reuoc. procur. in prax. n. 2. & ratio eſt, quia, quantum ad procuratorem, non intimatum, cenſetur dominus durare in eadem voluntate, cũ ſi voluiſſet, notificaſſet, ſicut alteri, arg. l. vnica. §. fin autem. C. de cad. tolt.

11 Et in intimatione debet ſeruari, quod dicitur in clem. cauſam, de elect. vbi* communiter DD. declarãt tradit Card. in d. cle. vni. nu. 22. Gloſſ. in verſ. perueniſſe, de renun. Rebuff. d. tit. de reuoc. procur. n. 15. & in tract. nomin. q. 14. & in concor. tit. de litt. obla. ar. 2.

Et ſtylus obſeruat, vt ſi eſt abſens à Curia, volens reuocare procuratorem conſtitutum ad reſignandũ, conſtituat alium procuratorem exiſtentem in Rom. Curia, cui mandet, vt reuocet mandatum, datũ alias ad reſignandum tale beneficium, vel ad cedendum cõmendæ, aut iuri, & auferat ei omnem poteſtatem illi attributam, & vt ipſam reuocationem intimet in Cancellarijs Apoſtolicis, vel ipſemet conſtitutus in partibus coram Notario, & teſtibus reuocet procuratorem iam conſtitutum a ſe, auferendo etiam poteſtatem ei attributam, & in ipſomet inſtrumento conſtituat alium procuratorem ad intimandum in Camera & Cancellaria, aut alibi, vbi õpus fuerit,

Qui procurator conſtitutus præſens in Curia, recepto mandato, aliquando facit illud per curſorem intimare procuratori reuocato; & deinde ſolet in actis vnius ex notarijs Camerę, ac Notarijs Cancell. exhibere mandatum ipſius reuocationis, & tam Notarius. Cameræ quam Cancell. extendant, & notant in libris Camerę & Cancell. reſpectiue ipſam reuocationem & intimationem; & hoc ſufficit pro validitate reuocationis & intimationis illius.

Aliqui autem pro maiori eorum ſatisfactione vltra præmiſſa ſolent etiam obtinere per acta vnius ex Notarijs Cameræ ab Illuſtriſſimo Card. Camerario inhibitionem, qua inhibetur omnibus & ſingulis Notarijs Cameræ, & Cancell. & eorum ſubſtitutis, ne ſub pœnis & cenſuris &c. audeant extendere conſenſum, reſignationis talis benef. per talem, in fauorem talis, quoniam mandatum procurationis de ſuper alias factum fuit reuocatum, & reuocatio fuit intimata in Camera, & Cancell. prædictis. Quæ inhibitio per curſorem intimatur cum dimiſſione copię ſingulis.

Et, ſi eſt præſens, qui conſtituit procuratorem ad reſignandum. & velit illum procuratorem reuocare, poterit idem obſeruare, faciendo per curſorem intimare procuratori reuocãdo, & Notarijs Cameræ, &

* Cancellariæ, & ita obſeruat * praxis communis Curiæ Romanæ, a qua non erit recedendum.

SVMMARIVM.

1 *Procurator datus ad reſignandum an cenſeatur reuocatus per intimationem reuocationis factam reſignatario, & num. 6. & num. 10.*
2 *Quod dolo fit, eſt nullum.*
3 *In permutatione ſufficit reuocationem intimare compermutanti.*
4 *Doloſus ingreſſus in beneficijs prohibetur.*
5 *Tacens verum, quando peccet.*
7 *In reſignatione, quando reſeruatur penſio, debet reſignatarius conſentire.*
8 *Litera non expediuntur abſque conſenſu.*
9 *Expeditio literarum, eſt neceſſaria, quo ad canonizationem gratiæ.*
11 *Beneficium reſignatum debet conferri reſignatario, aliàs nulla reſignatio, & num. 13.*
12 *Beneficium permutatum conferendum eſt compermutanti.*
14 *Conſuetum habetur pro facto.*
15 *Reſignationes in fauorem, non fiebant tempore Clementis.*
16 *Si in inſtrumento reuocationis procuratoris dati ad reſignandũ ſit præſens, & teſtis, reſignatarius procurator, cenſetur reuocatus.*
17 *Negans interueniſſe in inſtrumento, an ei credatur.*
18 *Teſtes reprobantes inſtrumentum debent eſſe omni exceptione maiores.*
19 *Procurator conſtitutus ad renunciãdum in manibus Ordinarij poteſt reuocari.*
20 *Si inſtrumentum procura non eſt receptum a procuratore ſufficit, pro reuocatione denunciare Notario.*
21 *Notarius tradens parti inſtrumentum reuocatum, vt falſarius puniri debet.*

QVAESTIO XXVII.

VIgeſimo Septimo, Quæro an ſufficiat reuocationem procuratoris intimare reſignatario abſq;
1 qđ intimetur procuratori† conſtituto ad reſignandum?

Diuerſæ ſunt DD. ſentẽtiæ. Fel. in c. ex parte decani, nu. 15. verſ. ex hoc inferri poteſt, ad dubium, de quo aliàs fui interrogatus, de reſc. tenuit negatiuam opinionem, vt non ſufficiat, ſed requiratur vt intimetur procurator.

Pro qua opinione primo adducitur d. clem. vnica de renun. c. vbi loquens de reuocatione procuratoris ad reſignandum requirit intimationem faciendã procuratori, vel ſuperiori, ſed quando innoteſcat reſignatario, neutri eorum, ergo, &c.

Sed hoc argumẽtum tollitur ex eo, quia debet innoteſcere procuratori, vel ſuperiori iux. d. clem. vt aliquid non fiat ad fauorem reſignatarij, vnde, licet illis non innotuerit ſi, tamen fuerit intimata reſignatario, debet ſufficere, namq; videtur in dolo, & per conſe-
2 quens† renunciatio, ſi fiat, erit nulla, arg. c. cum dilecti de elect. & alio modo reſpondit Put. deciſ. 428. lib. 1. vt per eum.

Affirmatiuam tamen opinionem, quod ſufficiat intimare reſignatario, tenuit Ioann. Selua in tract. de benef. in 3. par. q. 16. num. 6. hoc idem firmat Prob. in addit. ad Io. Monac. in rub. de renun. num. 6. vbi dicit

* ita vidiſſe ſeruari in ſenatu * Pariſ. Rebuff. in prax. d. tit. de reuoc. procur. num. 5.

Pro qua opinione primo adducitur, quia in per-
3 mutatione ſufficit, vt intimatio fiat ei, cum† quo faciẽda erat permutatio, & ſic ſufficit reuocationem eſſe notam alteri compermutanti, Lap. quem refert, & ſequitur Gem. in c. vlt. §. ſane. num. 5. verſ. ſed pone de procurator, lib. 6. ergo idem in renunciatione.

Reſpondeo, diuerſam eſſe rationem, nã in permutatione is, cum quo eſt permutatio facienda, gerit vicem partis, Rot. deciſ. 8. de procu. in antiq. ſed iſte habens ſpẽ in renunciatione futura, eſt vt extraneus, vnde non videtur quod intimatio facta ei operetur plus quam ſi eſſet facta perſonæ extraneæ: ergo.

Secundo, adducitur, quia, ſi poſt intimationem factam reſignatario ſequatur ceſſio ad eius fauorem, videtur eſſe in dolo, tacendo doloſe reuocationem, vt
4 patet, ſed in beneficijs debet† omnis dolus abeſſe, ca. cum dilecti, de elect. c. dudum, §. nos igitur, de præb. Io. And. in c. ſi capitulo, de conceſſ. præb. in 6.

5 Reſpondetur, negando, eſſe in dolo† quia tacẽs verum non peccat, niſi quando eſt productus, vt teſtis, Inn. & alij DD. in c. 1. de crimi. fal. But. in c. quia veriſimile. 3. not. de præb.

Quid dicendum?

* Cum hic caſus fuiſſet propoſitus in Rot.* in vna Salamant. Abbatiæ Sancti Saturnini, 20. Iunij 1539.
6 coram Io. Paulo Tholomeo, fuit per omnes † facta diſtinctio, aut reſignatio eſt ſimplex, ſcilicet abſque reſeruatione, & tunc non ſufficit intimare reſignatario, ſed requiritur, vt fiat intimatio procuratori, & ita procedit prior ſententia, quam tenuit Felinus, qui, dum ponit exemplum, videtur loqui in ſimplici reſignatione, num. 15. verſ. ex hoc, aut vero reſignatio non eſt ſimplex, vt quia fit in fauorem alicuius reſer-
7 uata penſione, aut fructibus, † adeo quod reſignatarius debet dare ſuum conſenſum, & hoc caſu ſufficit intimare reſignatario, pro vt atteſtatur Moed. deciſ. 115. incip. circa intellectum, clem. vni. in manuſc.

Et ratio eſt, quia, cum reſignatur ſimpliciter in fauorem abſque penſione, tunc non conſideratur perſona reſignatarij, & licet, ſuperior ſibi præiudicet, eſt tamen per accidens, quia ſibi ita placuit, quando vero reſignatur in fauorem, reſeruata penſione, vel reſeruatis fructibus, tunc, eo quia reſignatio non poteſt vires habere ſine facto reſignatarij, ideo ſufficit ei intimare. Nec obſtat, quod penſio poteſt reſeruari per Papam, abſque conſenſu. nam cum conſenſus, ſit
8 neceſſarius† per regulam, ideo non expediuntur literę abſq; dicto conſenſu, & quoad ſucceſſores neceſſaria
9 eſt expeditio maxime quoad† canonizationem gratię vt dicam late lib. ſeq.

* Hoc idem fuit confirmatum* in Rot. in vna Burgen. Cappellæ coram Sarnen. vltimo Ianuarij 1543. teſte Moed. deciſion. 184. circa declarationem clem. vnica teſte etiam Put. deciſione prima, de renunc. in manuſc.

Et quia hæc diſtinctio patitur aliquas difficulta-
* tes, & poteſt impugnari, ideo Rota* ab ea receſſit, &
10 firmauit, †ſufficere intimationem reuocationis faciẽdam reſignatario, quoties reſignatio fit in fauorem alicuius, tam ſi reſeruentur fructus, aut penſio, quam ſi fiat ſimpliciter in fauorem, & hanc opinionem te-
* nuit* Rot. 14. Februarij 1543. in dicta Burgen. Cappellæ coram Sarnen. teſte Moed. dic. deciſ. 184. circa

col.3.teſte etiam Put.deciſ.428.lib.1. teſte etiam Th.
de Tan.deciſ.34.in manuſcr. Et eandem ſententiã cõ
firmauit Rot.12.Nouembris 1543. per tres ſentẽtias
coram D.Rauellen.in d.cauſa Salamantin. Abb.teſte
Moed.deciſ.185.incip.licet ſupra,ſit de renun. quam
etiam opinionem,vt ſupra dixi,firmauit Io. Sel.tract.
de benef..3.par.q.16.num.6.Prob.in addit.ad Io.Mo-
nac.tit.de renunc.vbi dicit, ita vidiſſe ſeruari in ſenatu
* Pariſienſi,& hęc eſt* communis omn.DD.*ſententia,
à qua non eſt recedendum iudicando, & conſulẽdo,
& illam tenet etiam Put.deciſ.428 libr.1. Guidobon.
deciſ.9.

Nam in reſignatione,quę fit in fauorem,tam ſi fiat
reſeruata penſione,quam non reſeruata,debet confer
11 ri†beneficium reſignatum illi, in cuius fauorem facta
eſt reſignatio,alias nulla,Caſſad.deciſ.3.de ren.Ptolo.
deciſ.101.incipit Conche.Palent.deciſ.48.Abb.in ca.
* cum pridem,de pact.& communiter* DD. vnde per-
ſona reſignatarij eſt conſiderabilis,& reputatur pars,
ex quo ſequitur quod viget ratio poſita per Felin.d.c.
ex parte decani,nu.15.verſ.ex hoc inferri,dum reſpon
det ad contrarium de permutatione,& dicit ſufficere
intimare ei,cum quo eſt permutandum quia gerit vi-
cem partis,Rot.deciſ.8.de procu.in antiq. ſed hæc rõ
habet locum etiam in reſignatione in fauorem, ergo
eadem erit in vtroque caſu iuris diſpoſitio,l.illud.ff.ad
l.Aquil.& ita retorquet argumentum in contrariũ Io.
Selu.d.q.16.num.6.verſ.tamen iſtud mihi non placet.
12 Accedit,quia,ſicuti ſuperior†non poteſt beneficia p
mutata alijs conferre,quam cum permutantibus. c.1.
* vbi* omnes de rer.perm.li.6.ita Papa non †conſueuit
13 alijs conferre,quam illi,in cuius fauorem fit reſigna-
tio,vt fuit* pluries reſolutum in Rot.& tradit Moedã.
tract.ſig.grat.tit.reſignationes.col.3.& 4. quod cõue
14 tum†debet pro facto haberi,not. in l.apud Iulianum.
§.conſtat,de leg.1.

Immo Fel.in d.c.ex parte decani,n.verſ.ex hoc in-
ferri,in contrarium allegatus non obſtat huic cõmu-
* ni* concluſioni,nam loquitur in reſignatione ſimplici
non expreſſa aliqua perſona, & ita procedere fuit de-
claratũ per Ro.d.die 12.Octobris 1543. vt tradit Ca-
put.d.deciſ.185.& vere,ponit quęſtionem hoc modo.
Titius miſit procuratorem Romæ cum mandato ad
renũciandum beneficium,Sempronius accedebat ad
Curiam,vt impetraret dictum beneficium,vacaturum
per renunciationem,& dum &c.

Ad tex.in d.clem.1.de ren. Reſpondet Put.d.deciſ.
15 428.li.1.quod tẽpore Clementis† non fiebant reſigna
tiones in fauorem certæ perſonæ,ſed ſimpliciter,ideo
tex.conſiderauit intimationem faciendam eſſe procu-
ratori,vel ſuperiori,ſed hodie cum inualuerint iſtæ re
ſignationes in fauorem certarum perſonarum,dicen-
dũ eſt,quod in tali reſignatione militat eadem ratio,
quæ in permutatione.

Ex hic erit tertius modus reuocandi procuratorẽ
conſtitutum ad reſignandum in manibus ſummi Pon
tificis.

16 Hinc eſt,quod,ſiquis†conſtituit procuratorem ad
renunciandum duo beneficia in fauorẽ Titij, & Caij
& poſtea conſtituat alium procuratorem ad renunciã
dum eadem beneficia in fauorem perſonarum bene
viſarum,ſine clauſula,citra reuocationem, in quo in-
ſtrumento fuit teſtis Titius, qui eſt vnus ex duob.in
cuius fauorẽ primus procurator debebat reſignare,
ſi dictus primo procurator reſignauit in fauorem Ti-
tij,& Caij,perſonarum nominatarum, reſignatio eſt
nulla,facta in fauorem Titij,quia ipſe fuit teſtis in ſe-
cundo inſtrumẽto.ex quo videtur ſibi intimata reuo
catio.quatenus vero attinet ad Caiũ,renunciatio eſt
* valida,quia non fuit intimata.* ita fuit reſolutum in
Rot.in vna Gerunden.coram D.Faſconen. die 14.Ia
nuarij 1550.teſte Guid.deciſ.90.

Et,ſi ille,in cuius fauorem debebat renunciare pri-
mus procurator, fuit teſtis in ſecundo inſtrumento,
17 in quo fuit†conſtitutus alius procurator ad renuncian
dum in fauorem alterius,neget hoc,& dicat quod in-
teruenit ut teſtis in dicto ſecundo inſtrumẽto, fuit a-
lias dubitatum,an valeat renunciatio facta per procu-
* ratorem ſecundoloco conſtitutum,& fuit* reſolutũ
affirmatiue in vna Gerunden.Sacriſtię coram Oradi-
no 5.Nouembris 1554.teſte Caput.deciſ.100.p.2.q2,
cum iſte habeat intereſſe,nõ eſt omni exceptione ma
18 ior,†prout teſtes reprobantes inſtrumentum debent
eſſe,Bar.in l.1.§.ſi quis negat,n.22.in fi.ff.quemadmo.
teſt.aper.Ale.conſ.35.n.2.& 3.li.7.Corn.conſ. 261.li.
4.Dec.conſ.102.colũ.1.verſ.propterea, Paul.de Caſt.
* conſil.261.num.5.lib.2.& communiter* DD. hoc vo
lunt.

Si vero procurator fuit conſtitutus ad renuncian-
19 dum in manibus ordinarij,tunc ille procurator poteſt
* †reuocari,vt eſt* communis opinio,quę ex prædictis
ſatis expreſſe apparet,& intimatio dupliciter fit,vel ip
ſi ordinario,vt tradit Boniſ.de Vital.in cle.vni.n.38.
* de ren.& probatur in d.clem.vnica.* vbi communiter
DD.vel procuratori,iuxta ea,quæ diximus ſupra, &
Boniſ.de Vital.dicit intimationem reuocationis po-
tius faciendum eſſe procuratori.

Si vero inſtrumentum procuratorium non eſt rece
ptum a procuratore,ſufficit denunciare Notario,qui
eſt rogatus de illo,quod pęnituit,& ideo nõ expediat
ita Rebuff.in prax.tit.de reuoc.procu.nu. 9. vbi dicit,
quod ſi poſt dictam notificationem Not.conficiat in
ſtrumentum & tradat parti,†tanquam falſarius puni-
ri debet,arg.l.ſi fundum,C.de rei vend.DD. in l.con-
* tractus,de fid.inſtrum.* communiter in c.ex parte de
reſcr.& hoc refertur ad renũciationem factam in ma
nibus Papę,& ad illam,quæ fit in manibus ordinarij.

SVMMARIVM.

1 *Procurator certioratus à domino, vt nihil faciat vſq; ad nouas literas, non poteſt interim reſignare.*
2 *Procurator, qui porrexit ſupplicationem, ſuperuenientibus literis reſignantis non debet præſtare conſenſum.*
3 *Reſignans, etiam pœnitere poteſt ſignatam ſupplicationem & datatam.*
4 *Mandatum expirat morte mandantis.*

QVAESTIO XXVIII.

VIgeſimooctauo, Quæro, ſi procurator, q
habuit mandatum ad renunciandum, re
cipiat litteras a conſtituente, in quibus
dicatur, quod de negocio reſignationis
nihil aliud faciat, niſi denuo certioratus
fuerit, an poſſit, hoc non obſtante, reſi-
gnare, & pręſtare cõſenſum reſignationi, vel ſufficiat
hoc loco intimationis reuocationis procuratoris.
1 Omiſſa diſputatione, Affirmatiua † opinio eſt verior,
vt hoc ſufficiat loco intimationis, quia per illa verba
poſita in dictis litteris, voluntas, licet non ſit reuoca-
ta, ceſſat tamẽ vſque ad nouas litteras, vt late explicat
Iaſ.in l.100.§.ſi ita ſtipulatus.nu.14.verſ.tamen.ff.de
* verb.oblig.& ſecundum hanc opinionem fuit * iudi-
catum in Rot.teſte Card.S.Crucis, dec.131.

Ideo non debet vlterius procedere, donec habue-
rit alias literas,& in hoc reſident communiter* DD.
& communiter practicatur.
2 † Ampliatur hec concluſio,procederet etiam ſi illę
literæ peruenerunt ad manus procuratoris , poſtquã
porrexerat ſupplicationẽ,& ſupplicatio fuerat ſigna-
ta,ac data:namq; poſt receptionem dictam literarũ
non poteſt vlterius procedere, & ad præſtandum cõ
ſenſum formalem deuenire ita dictũ in * Rot.in vna
Segobien.de villa caſtri coram Pelegrino teſte eodẽ
deciſ.127.lib.1.

Namque communis opinio,&* recepta,ab omni
3 bus,ſe habet,vt reſignans poſſit† pęnitere,etiam poſt
ſignatam ſupplicationem,& datam,vt pluries fuit re-
ſolutum*in Rota,& ſeruatur in praxi.

Et per conſequens ſimoniace reſignans,beneficiũ
vacat per mortem eius,vt fuit * etiam deciſum in vna
Mantuana,ut per Creſcent.deciſ.37.lib.1. in recoll.
manuſcr.nam mãdatum factum alicui,vt nihil faciat,
4 niſi mandatario de nouo certiorato,† expirat morte
mandantis,nec Mandatarius aliquid facere poteſt,ni
ſi adſit noua voluntas mandantis,Alex.in l.100.§. 1.
vbi Iaſ.late num.14.allegans concordãtes.ff. de verb.
oblig.& eſt*communis opinio,ac ſecundum eã fuit
*reſolutum in Rot.in d.Segob.de villa Caſtin.coram
D.Veſtano,29.Apr.1552.teſte Capui.deciſ.139.p.2.
Non obſtat doctrina Bal.in l.poſt dotẽ,col.2.ff.ſolut.
matr.quia reprobatur ab omnibus,vt ibi fuit dictum.

SVMMARIVM.

1 *Procurator ad reſignandum morte reuocatur.*
2 *Furioſus habetur pro mortuo.*
3 *Renunciare eſt donare.*
4 *Furioſus non poteſt donare,& alienare.*
5 *Tempus dati mandati inſpicitur.*
6 *Furioſus non poteſt conſtituere procuratorem ad reſi gnandum.*
7 *Procurator ad reſignandum an cenſeatur reuocatus ſi principalis effectus fuerit furioſus.*
8 *Mortuo principali,procurator ad reſignandum quan do cenſeatur reuocatus.*

QVAESTIO XXIX.

VIgeſimonono,quæro,ſi reſignans,
qui dedit mandatum ad renun
ciandũ,effectus ſit furioſus,an
per hanc ſuperuenientiã furoris
cenſeatur reuocatus procurator?

Pro affirmatiua, adducitur
primo,Procurator datus ad re-
1 ſignandũ,† reuocatur per mor
tem,Creſcent.deciſ.169.alias 171.lib.1.Th. de Tan.
deciſ.106.in manuſcr.& communiter* DD.ſed furio
2 ſus† habetur pro mortuo,l.1.§.ſed furioſus,ff.de acq.
poſſ.l.2.§.furioſus,ff.de iur. codic.Specul.tit.de teſt.§.
1.num.88.Card.Pariſ.conſ.99.num.15.& conſ.110.
num.13.vol.2.Tiraq.in trac.de pęn.temp.aut remiſſ.
cauſa 3.num.2.& 3.& communiter* DD.vt per Ma-
ſcard.de prob.concl.818.n.23.ergo per ſuperuenien
tiam furoris reuocatur procurator ſicut per mortẽ.

3 Secundo adducitur,quia† renũciare eſt donare,iux
ta * cões regulas,& concluſiones ſupra relatas,ſed fu-
4 rioſus† non poteſt donare,& alienare valide,cum ca-
reat ſenſu,& intellectu,l.in negotiis contrahendis,&
l.Furioſi,vbi plene Dec.ff. de reg. iur.l.nec ignorans.
C.de don.l.ſanum,C.de tranſ.Fulgoſ.conſ. 80. quidã
col.2.Alex.conſ.139.col.3.& 4.lib.1.cum aliis,vt per
Card.Pariſ.conſ.87.num.10.cum ſeq vol.3.ergo &c.

Pro negatiua adducitur,quia inſpicitur tempus da
5 ti mandati ad renunciandum,& ad illud † renũciatio
retrotrahitur.Abb.in c.ſollicite,col.ante pen.de reſt.
ſpol.Lap.alleg.24.Bal.in c.audita,de reſt.ſpol.Ferr.cõ
ſil.93.n.2.Menoch.in trac.de recup. poſſe. remed. 1.
num.274.&*communiter DD.ſed illo tempore reſi
gnans erat habilis : nam nondum erat effectus furio-
ſus,cum furioſus non poſſit conſtituere procuratorẽ
6 † ad renunciandum,Card.Pariſ.conſ.15.num.9.cum
ſeq.vol.4.& dixi ſupra:ergo.

Quid dicendum?

7 Diſtinguendum exiſtimo,aut† procurator incepe
rat,puta quia porrexerat ſupplicationẽ,quę fuit ſigna
ta,& datata,& hoc caſu vera eſt poſterior ſententia,vt
per ſuperuenientiã furoris non cenſeatur reuocatus,
& per conſequens poterit vlterius procurator proce
dere,ſ.præſtare conſenſum formalẽ. Aut vero procu
rator non inceperat aliquid facere,& hoc caſu verior
eſt prior ſententia, vt cenſeatur reuocatus per ſuper-
uenientiã furoris,& ita diſtinxit*Rot.cũ hic caſus ac
cidiſſet,ita reſoluendo in vna Meſſan.coram Fabio,2.
Octobris 1558.teſte eod.deciſ.23.manuſ. Ita in ſimi
li,ſi fuit datus procurator ad reſignandũ, & dictus p
8 curator porrexit ſupplicationẽ,& poſtea† moriatur pro
curator non cenſetur reuocatus, & poterit conſen-
ſum formalẽ præſtare,ſecus vero,ſi nihil fecit , vt fuit
reſolutum*in vna Senen.parochialis coram D.Mar-
tino de Spinoſa 1513.teſte Caſſad.deciſ.1.de renunc.
& in alia Palent.ſcholaſtriæ,corã Cumano, vt late p
Pur.deciſ.83.& 92.lib.2.de qua re dictũ fuit ſupra la-
te.Et hæc opinio cõiter *,ſeruatur in praxi,vt audiui.

SVMMARIVM.

1 *Procurator primus cenſetur reuocatus per conſtitu- tionem ſecundi.*
2 *Renunciatio ſecunda facta per alium procuratorem valet,ſi prima facta per alterum fuit facta in fauo rem mortui.*

QVAESTIO XXX.

TRigeſimo, Quæro de caſu pul-
cherrimo.Quidã conſtituit pro
curatorem ad renunciãdum in
fauorẽ Titij , poſtea conſtituit
alium procuratorẽ ſine clauſula
citra reuocationẽ,ad reſignãdũ
in fauorem Caij. Ille ſecundus
procurator porrexit ſupplicatio
nem,reſignando in fauorem Caij,qui eo tẽpore erat
mortuus,vnde hoc ſorſan ſciens primus procurator
reſignauit in fauorem Titij.Quæritur an hæc ſecun
da reſignatio valeat.

Et quidem videtur dicendum non valere, primo,
1 quia per conſtitutionem ſecundi procuratoris† mutã
uit voluntatem,l.ſi quis cum procurator,§.vlt. ff. de
procur.cum aliis,vt per DD. * communiter in locis
præallegatis.ergo,&c.

2 Hoc tamen non obſtante,† cum hic caſus accidiſ-
ſet,& fuiſſet propoſitus in Rota,contrarium fuit reſo
lutum,vt valeat dicta renunciatio,facta per primum,
procuratorem , in vna Gerunden. Canonicatus diẽ
22.Iunij.1554.teſte Guidob.deciſ.91.in manuſc.quia
licet,

licet,vt dictum eſt,per conſtitutionem ſecundi procuratoris mutauerit voluntatem,non tamen ſimpliciter mutauit voluntatem, ſed conditionaliter,ſi reſign.facienda per ſecundo loco conſtitutum fuerit valida,quia voluit hanc ſecundam perſonam potius habere quam primam.ſed cum inualida extiterit , ergo ad huc durauit prima voluntas,argu.l.quod ſi alij. ff. ad im.legat.

S V M M A R I V M.

1 *Procurator conſtitutus ad reſignandum cum iuramẽto de non reuocando,poteſt nihilominus reuocari & nu.16.& nu.18.*
2 *Procurator cum iuramento de non reuocando in quaslibet materia,poteſt reuocari.*
3 *In ſpiritualibus non cadit intereſſe.*
4 *Actus contra iuramentum quando ſit nullus , & nu. 11.& nu.& 24.*
5 *Beneficia libere conferendã.*
6 *Quis poteſt ſe iuramento ligari.*
7 *Communis opinio ex numero Doctorum.*
8 *Exemplis non eſt iudicandum.*
9 *Procurator ad permutandum cum iuramento de non reuocando,non poteſt reuocari.*
10 *Aliud eſt conſtituere procuratorem ad reſignandum ſimpliciter,& aliud cauſa permutationis.*
13 *Periurus contrauenieus iuramento,quamuis actus ſit validus.*
14 *Quod à principio eſt voluntarium,ex poſt facto eſt neceſſarium.*
15 *Ex iuramento oritur obligatio.*
17 *Papa dat beneficia,& non reſignans.*
19 *Conſuetudo,vt procurator non poſſit reuocari,non valet.*
20 *Procurator conſtitutus cum iuramento ad extinguẽdũ regreſſum,poteſt reuocari.*
21 *Periurus,ob reuocationem procuratoris non priuatur regreſſu.*
22 *Poteſt reuocari procurator non obſtante pacto de nõ reuocando.*
23 *Procurator ad præſentandum poteſt reuocari.*
24 *Iurans non reuocare teſtamentum,poteſt illud reuocare.*
25 *Diuiſio poteſt fieri,non obſtante iuramento.*
27 *Epiſcopus poteſt reuocare Vicarium,non obſtante iuramento.*
28 *Promittens cum iuramento non alienare,ſi alienet tenet alienatio.*
29 *Iurans non contrahere matrimonium, ſi poſtea contrahat,valet matrimonium.*
30 *Iurans non fideiubere,non mutuare,nõ acceptare Epiſcopatum,non intrare Monaſterium , poteſt poſtea hæc facere,non obſtante iuramento.*
31 *Faciens contra iuramentum,efficitur periurus.*
32 *Faciens contra iuramentum ex cauſa iuſta,non efficitur periurus.*

QVAESTIO XXXI.

TRIGESIMO primo quæritur,an poſſit reuocari procurator conſtitutus ad reſignandum cum iuramento de non reuocãdo. Duæ ſunt DD. ſentẽtiæ
1 Affirmatiuã †opinionẽ tenuit Fed. de Sen.quẽ refert, & ſequitur Gemin. in c.vlt.§.vlt.n.5.de procur.in 6. Boer.deciſ.207.n.2.Moed.deciſ.187.col.2.incip. dubium fuit,& hanc dicit* communem opinionem Io. de Selu.quem refert Gabriel.de iur.iur.concl.1.num. 12.verſ.contrarium.

Ad quam probandam primo adducunt,quia procurator conſtitutus in qualibet materia,cum iuramen
2 to de non†reuocando,poteſt,non obſtante iuramento,reuocari,Glo.in c. vlt.ver.reuocatus,de procur. in 6.quam ſequitur Lap.Gemin.Anchar.& Franc, Bar. in l.cum precario.ff.de preca.Angel.in l. & in perpetuum.ff.de procur.& in l.Stichum.§.vſu fructum.Et ibi Imol.ff.de ſolu.Alex.conſ.18.n.7.lib.6.& conſ.29. in 4.dubio,li.5.Angel.conſ.125.Punctus eſt talis Decius conſ.475.n.18.Card.Pariſ.conſ.69.nu.119. vol. 3.& hęc opinio ſeruatur in praxi,vt tradit Fel. in d.c. ex parte,nu.13.in fin.

Sed huic argumento poteſt reſponderi, procedere in profanis,in quibus poteſt cadere intereſſe,vt tradit Rot.dec.8.de procur.in antiq.ſecus autem in ſpiritua
3 libus in quibus non†cadit intereſſe,l.1.C.ſi mancip.ita
4 alien.fue,ideo vitiatur actus†contra iuramentũ Crau. conſ.170.in fin.Burſ.conſ.379.nu.6.vol.4.nec obſtat c.ſi inter de ſponſal.quia ibi erat talis actus qui bono modo non erat retractabilis,& ideo non obſtante iuramento tenet actus.

Secundo,ex alia ratione mouetur quia,beneficia li
5 bere†debent conferri,& reſign.debet eſſe etiam libe-
* * ra,* iuxta communem* concluſionem,de qua ſuo loco dicetur,at ſi interueniat iuramentum,non videtur libera renunciatio,ſed quaſi ſpecies ſimoniæ ergo.

Sed huic etiam rationi poteſt reſponderi, quod a principio renunc.debet eſſe libera,ſed ex poſt facto, ex quo reſignans libere conſenſit reſignand. facien-
6 dæ,vt fiat* renunciatio poteſt ſe iuramẽto ligare,c.cũ inter,cum ibi not.per Inno.de ren. idque no reperitur reprobatum,neque continet ſpeciem ſimoniæ,vt tradit Rot.d.dec.8.n.4.de procur.in antiq.

Negatiuam tamen opinionem,quod talis procurator conſtitutus ad reſignandum cum iuramento de non reuocando non poſſit reuocari,tenuit Feli. in d. c.ex parte Decani.nu.13.verſ.conſidera,1.de reſcri. Idem Feli.in c.cum acceſſiſſent,col.6.de conſt. Sam. de anna.q.40.in princ.Rebuff.conſ.93.num.34.cum ſequenti.

Pro qua opinione,primo adducitur doctrina Alberici,in l.ſi procuratorem in penul.col. verſ.quod ſi in litteris,ff.de procurat.vbi vult,quod iurans non reuocare procurator.non poſſit illum reuocare,& refert,ita ita†obtinuiſſe,& ita concluſum fuiſſe atteſtatur* Cappel.Tholoſ.q.251.quam opioionẽ tenent multi DD citati per Gabriell.de iur.iur.2.

Sed huic argumento rñdetur,quod in contrarium eſt communis opinio,vt apparet ex DD.allegatis ſupra in primo fundamento contrariæ ſententiæ,vt li-
7 cet colligere ex pondere,& num.iuxta ea,quæ†ſcribit Iaſ.conſ.94.col.2.lib.3.Nec refert,quod dicat Albericus ita obtinuiſſe,ſuper quo magnum facit fun-
8 damentum Feli.quia exemplis†non eſt iudicandum.l. omnium,C.de ſent.& inter locu.ind.Franc. in cap. cum ſpeciali,nu.10.de appell.Card.Pariſ.conſ.52.nu. 30.vol.2.Ceſal.conſ.120.nu.13.vol.1.

Secundo, Adducitur deciſ.8.de procurat.in antiq.
9 vbi refert fuiſſe deciſum procuratorem†conſtitutum ad permutandum& reſignandum beneficium cã permutationis cum iuramento de non reuocando, non poſſe ratione iſtius iuramẽti reuocari, ergo idem erit in procuratore conſtituto ad reſignandum.

Huic etiam argumento Reſpondetur loqui in ꝓcuratore conſtituto ad permutandũ ſecus in ꝓcura-

tore,conſtituto ad reſignandum ſimpliciter,vt tradit
Boer.qui ita intelligit,& declarat hanc deciſionem d.
dec.207.num.1.in prin.& dat rationē diffe.quia aliud
10 † eſt conſtituere procuratorem ad reſignandum ſim-
pliciter,& aliud ad permutandum,Collect. in c. cum
olim,q.vlt.de rer.permut.

11 Tertio,Adducitur,quia † quis non poteſt contra-
uenire iuramento,& quidquid fit aduerſus iuramen-
tum præſtitum,eſt inualidum,Innoc.in c. dilecto, de
præb.Archid.in c.pen.de reſcr.in 6.D.Thom. 1. 2.q.
100.art.8.Oldrad.conſ.127.Fulgoſ.conſil.210. Burſ.
conſ.342.col.2.vol.4.& eſt communis* DD.ſententia,
vt per eundem Burſat.conſ.379.num.6.eo.vol.4.& la
tiſſime per Gabriel.de iur.iur.concl.1.

Sed huic etiam rationi poteſt reſponderi, quod ex
quo licita eſt pœnitentia in hac materia,iuxta* com-
munes,& vulgatas concluſiones, erit licita etiam hoc
caſu,quamuis incurratur periurium,Gabr.de iur.iur.
concl.1.num.17.& ſeq.non autem annullatur actus,
12 nam,vbi actus,† ſuper quo iuratur,eſt alias illicitus ex
iuris cõis diſpoſitione,vt alienare res dotales,& ſimi-
lia,tũc,ſi contraueniatur,actus erit nullus,ſi vero nõ
eſt a iure communi prohibitus actus,ſed licitus,& pē
deat a libera voluntate agentis, vt non condere teſta
mentum,reuocare procuratorem,& ſimilia,hoc caſu
13 contraueniens † eſt periurus,actus autem ſuſtinetur,
Abb.in c.intellectus,de iur.iur.Io.Andr. in reg.quod
ſemel,de reg.iur.in 6.Imol.in c.cum cõtingat,de iur.
iur.late Alex.conſ.16.num.3.vbi Pariſ. in addi. lib. 3.
Idem Alex.in l.duobus.§.vlt.de iur.iur. vbi atteſtatur
de communi Ant.Gabr.de iur.iur.col.1.num.3.7.17.
& ſeq.de communi* etiam atteſtatur Burſat.conſilio
379.num.13.vol.4.

Quarto, Adducitur,quia,quod a principio eſt vo-
14 luntatis,ex poſt facto.eſt neceſſitatis † vulg.l. ſicut C.
de act.& oblig.& ex hac ratione mouetur Alberic.

Sed huic quoq; poteſt reſponderi,q̃ attenta hac ra
tione non poſſet reuocari procurator etiam ſi fuiſſet
conſtit.ſine d.iuramento,ſed d.caſu nullus dubitabat
poſſe reuocari,& in eo* communiter DD.reſidēt, er
go ſequitur,quod prima ratio nõ applicatur caſui no
ſtro,cum contrarium reperiatur receptum * in praxi.

Quid dicendum?

Bald.videtur diſtinguere in Rub.de procur. extra,
15 col.5.poſt prin.verſ.periurium, Aut iurauit † ſimplici-
ter,& hoc caſu poteſt reuocari,& procedit prior ſen-
tentia,aut promiſit reſignatario, cum iuramento de
non reuocando talem procuratorem,& hoc caſu nõ
poteſt contrauenire eum reuocando,quia ex tali iura
16 mento oritur † obligatio,l.ſiquis maior,C.de tranſ.&
ibi not.per DD.communiter , quod videtur firmare
Iaſ.conſ.217.col.1.in fi.lib.2.Gram.conſ.ciu.31.n.15.

Hæc diſtinctio mihi non probatur,ſicuti neq; pro
batur Iaſ.in l.ſi non ſortem,§.ſi cētum,col.3.in princ.
de cond.indeb.& Boer.d.deciſ.207.num.3.dicentib.
eſſe arduam,& contra Glo.in d.c.vlt.de procur. quæ
in praxi* ſeruatur,eo magis in caſu quæſtionis noſtræ
17 namque non pars † concedit beneficium,ſed Summus
Pontifex , vt eſt * communis, & obſeruata ſententia
omn.DD.vnde &c.

Quare ego concludo, veram eſſe priorem ſenten-
tiam,procuratorem datum ad renunciandum benefi
18 cium cum iuramento † de non reuocando,poſſe reuo
cari,a qua* tanquam communi non eſt recedendum
in iudicando,& conſulendo, & hāc eſſe communem
atteſtatur Villalob.com.op.verſ.procurator numero
322.Burſat.conſ.393.num.21.verſ.2.& ita vidi* ſerua
ri in praxi, vt non ſolum in hac materia beneficiali ,
ſed etiam in quacunque materia , procurator datus
cum iuramento de non reuocando poſſit reuocari,
vt tenent DD.** magis communiter, quos citaui ſu-
pra.Quibus addo Roma,in l.alia,§.eleganter in fin.
circa med.ff.ſolut.matrim.Iaſ.in l. duobus §. ult. co-
lumna 2.ff.de iur.iur.& in l.ſi quis ita,§. ea lege , nu-
mero 24.ff.de verb.oblig.Ruin.conſ.69.lib.3.nume.
14.vbi dicit de communi,& conſ.109.num. 16.libr.
4.Idem Ruin.conſ.54.nu.12.lib.1.Card.Pariſ. conſi.
8. col.vlt.vol.4.Crauett.conſ.391.colum.2. Soc.Iun.
conſ.44.num.26.lib.2.Curt.ſen.conſ.69.colum. ante
penul.in fin.

19 Adeo,vt non valeat † conſuetudo in contrarium,
ut per Rocch.de Curt.in cap.vlt. col.57. de conſuet.

Et ideo,ſiquis conſtituit procuratorem ad extin-
guendum regreſſum cum iuramēto;poteſt nihilomi-
20 nus illum † reuocare , ita * tentum fuiſſe atteſtatur
Achill.de Graſſ.deciſ.3. de regreſſ.in manuſcrip. vbi
21 etiam dubitabatur, an eſſet † priuatus regreſſu , cum
ex tali reuocatione incidiſſet in periurium;fuit reſo-
lutum negatiue,idque valde notandum erit.Et ſiquis
conſtituit procuratorem cum pacto de non reuocā
22 do,poterit tamen illum reuocare,† non obſtāte dicto
pacto,cap.vlt.vbi Gloſſ.de procur.lib.6.Bar.in l.cum
precario.ff.de prec.Ang.conſ.225.punctus talis,Abb.
in c.edoceri,de reſcr.vbi Fel.num.20.idem Fel.in c.ſi
diligenti,num.4.q.in 9.fall.de for.comp.Burſat. conſ.
23 379.lib.4.vbi conſuluit,procuratorem † datum ad præ
ſentandum poſſe reuocari.

Et ratio eſt,quia tunc eſt nullus actus geſtus con-
24 tra iuramentum,quoties eſt † illicitus,ex diſpoſitione
iuris,cap.intellecto,de iur.iur.c.mulieres eo. tit. in 6.
Hoſt.in c.cum contingat,eo.tit.extra.Bal.conſ.134.
lib.1.cum alijs cumulatis per Gabr.de iur.iur. concl.
1.n.1.ſi autem erat licitus alias,tunc actus geſtus con
tra iuramentũ non eſt nullus,vt dixi ſupra, & eſt cõis
* opinio,teſte Alex.in l.duobus.§.vlt.ff.de iur.iur. vbi
Aret.cum alijs cumulatis per Gabriel. d. concl.1. nu.
3.vbi etiam atteſtatur de communi,ſed reuocare pro
curatorem eſt actus licitus,Clem.1.de ren.ergo &c.

25 Hinc iurans † non reuocare teſtamentum,ſi illud re
uocet,valet reuocatio,Io.And.in reg.quod ſemel.col.
pen.de reg.iur.in 6.Pet.de Anch.in c.ſicut, col.1. de-
ſponſ.Abb.conſ.41.col.2.lib.2.Bal.conſ.22.lib.1. Ol
drad.conſ.106.Cor.col.272.col.vlt.lib.2.Maria.Soc.
Iun.conſ.44.num.25.vbi dicit hanc* communem, ſi.
3.Boer.deciſ.204.num.18.Ruin.conſ.207.col.ult. li.
1.cum alijs infinitis,quos ad hoc cõgerit, & citat Ga
briel.d.concl.1.de iur.num.8.

26 Hinc,ſi quis iurauerit † non diuidere, valet diuiſio
poſtea facta,non obſtante iuramento Alex.conſ.28.
col.1.lib.2.Cur.ſen.conſ.69.col.ante pen.in fi.* com
munis opinio,teſte Ruin.conſ.54.col.3.lib.2. & cõſ.
69.num.26.lib.3.Tiraq.de Iur.primog.q.78.

27 Hinc Epiſcopus † promittēs non reuocare vicariũ
cum iuramento,poteſt illũ reuocare,Io.And.& Ant.
de Butr.in c.tua,circa fi.de off.vica.Prob.in addit. ad
Io.Monac.in c.vlt.de proui.lib.6.Boer.deciſ.347. &
communiter* DD.vt alias ſcripſi.

Hinc,ſi quis promiſit cum iuramento non aliena
28 re,ſi alienet † tenet alienatio Innoc.in capitul. dilecto
colum.2.de præbend.Abb.in capitul.intellecto colũ.
ſecunda.de iur.iur.Ferra. caut.48.Franc.in c.licet mu
lieres.col.2.de iur.iur.in 6.Oldrad.conſ.127.

Hinc

Hinc,ſiquis iurauit non contrahere matrimonium
29 cum aliqua muliere,valet matrimonium cum illa poſtea contractum,Bar.in l.omnes populi.num.32.ff.de Iuſt.& iur.

30 Hinc iurans non fideiubere,non mutuare.non dare eleemoſynam,non ſuſcipere ordines ſacros,non acceptare Epiſcopatum,non intrare religionem,& ſimilia,ad quæ iurans non tenebatur,poteſt, iuramēto non obſtante,hæc facere,Palu.in 4.di.q.1.col.4.Couar.de pact.in 6.1.par.Relect.§.6.n.7.Menoc.de recup.poſſ.1.rem.n.289.Naua.in manu.c.12.n.16. cōis
* *opinio teſte Io.Guterio in tract.de contract.iu.ca.72.num.5.

31 Bene verū,ꝙ reuocans dictum mandatum procuratoriū efficitur periurus,vt tradunt cōiter* DD.ſup.
* citati tum in hac materia,tum etiam in alijs, vt ſupra
* & eſt* cōis opin.teſte Burſ.poſt Gab.d.cōſ.379.n.17.

Limita,niſi reuocauerit ex aliqua iuſta cā;.nā tunc
32 nullum incurrit periurium,ita Boer.d.deciſ.207.nu.3.col.2.in fi.ad quod allegat Gem.& Franc.d.cap.vlt.Fed.de Sen.Alber.& alios,vt per eum.

Ex quibus omnibus colligitur ſolida, & vera concluſio ab omnib.recepta,poſt intimatam reuocationem procuratorē non poſſe vlterius ꝓcedere,&,ſi ꝓcedit,nulliter facere;namque nullius roboris eſt oē illud,quod fit poſtea,vt pluries per Rot. fuit deciſum.
* Non autem quod antea factum erat,vt eſt* communis DD.omn.ſententia.

Hinc eſt,ꝙ alias dubitabatur,quia fuit conſtitutus procurator ad conſentiendum penſioni,in euentum, quod N.cedat in mei fauorem,procurator conſenſerat in Camera,ex quo N.ceſſit,ſed quia ceſſio fuit facta reſeruato regreſſu,& ob id nulla,principalis in Camera reuocauit procuratorem ſuū,quo facto N.ſimpliciter ceſſit,an penſio ſit validaꝰ fuit reſolutum coram Piſaurien.eſſe validā,teſte Creſcen.deciſ.105.lib.1.in manuſc.in vna Valentin.penſionis.

Et ratio eſt,quia reuocatio non operatur,vt ꝙ per prius fecit procurator non valeat, namque conſenſerat eo tempore,quo mandatum durabat, & erat validum,non obſtat, quod mandatum erat conditionale,ſi N. cedat, quia N. ceſſit ante quam procurator fuiſſet reuocatus,& non eſt neceſſarius conſenſus vtriuſque,quod vno & eodem tempore præſtetur.

Et,vt nihil remaneat intactum,placuit aliam quæſtionem proponere.Si quis dedit mandatum ad renunciandum.& poſtea illud reuocauit in Cancellaria, & Camera,& eadem die renunciatio fuit facta,an reuocatio mandati cenſeatur præcedere renunciationem. Quidam dicebant quod non propter præſumptionē cap.ſuper hoc de renun.Contrariū tamē tenuit Rot. 2.Octobris,1526.cora D.Martino,teſte Cāmar.dec.58:1.quia onus probandi reuocationem procuratoris incūbit reſignanti.d.cle.1.de ren.Secundo quia,ꝙ dicit renunciationem,fundat ſe ſuper tempore,quod probare debet,3.quia præſumitur pro validitate actus 4.accedat rō efficax, quia facta reuocatione,bullę nō ſolent expediri.

Non obſtat præſumptio d.c.ſuper hoc,quia reſpondetur.non habere locum,quando certi ſumus.

S V M M A R I V M.

1 *Procurator conſtitutus ad reſignandum per priuationem reuocatur.*
2 *Priuatus quo ad illud beneficium dicitur mortuus.*
3 *Mors ciuilis æquiparatur naturali.*
4 *Procurator morte reuocatur.*
5 *Tranſlatione reuocatur procurator datus ad reſignandum.*
6 *Reſignatio facta die reuocationis valet.*

Q V AE S T I O XXXII.

Trigeſimo ſecundo,Quæro,an ceſſet mandatum per priuationem reſignantis,Communis opinio eſt afirmatiua,ita Card.Pariſ.conſ.5.num.44. verſ. ex iſtis,
1 vol.4.vbi vult,procuratorem conſtitutū ad reſignandum beneficium cenſeri reuocatum per priuationem principalis,de illo beneficio . hoc idem vult Iaſon conſ.56.col.pen.num.15.& ſeq.lib.3. dum ſcribit non valere renunciationem Epiſcopatus,factā per procuratorem habentem ſpecile mandatum poſt quam erat priuatus ſuus principalis,& hanc opinionē ſequitur Rebuff.conſ.93.n.14.& cōiter ab omnib. re
* cipitur,&* practicaē.Et rō eſt,quia priuatus,quoad il
2 lud beneficium,dr mortuus ciuiliter,vt cōiter* volunt
* Canoniſtæ,mors aūt ciuilis æquiparatur naturali,cū operet eundē effectū,quē naturalis.DD.in c.cum ſit, de cōuerſ.cōiug.Gl.& DD.in c.ſuſceptū, de reſcr.li.6.DD.in l.Gallus.§.& qd ſi ff.de li.& poſt. Cy.& Bal. in l.Deo nobis,C.de epiſcopis,& Cler.& Imo.& Ale. in l.ex facto.§.ſiqs rogatus,ff.ad Treb.Bar. & alij in l. ex ea parte.§.inſulam.ff.de verb.obl.Card.Pariſ.conſ.67.nu.18.vol.4.ſed morte naturali extinguitur mādatum,clem.vlt.de procu.ergo & ciuili.

Et ſic per priuationem procurator impeditur procedere vlterius,cum mutata ſit conditio reſignantis, & ex defectu ptātis,vt optime explicat Pariſ.d.conſ.n.44.idque non habet dubium.

3 Idemque erit per tranſlationem; nā diſpoſitio cle. vlt.de procu.habet locū etiam in priuatione,& tranſlatione,vt etiam his caſibus procurator reuocetur ꝓpter identitatem rationis,& quia ſatis hoc ibi,exprimi
* tur,vt dicit Gēzel.& ita fuit* determinatū per omnes de Rot.vt habetur in dec.28.de procu.in nouis.

Ex oīb.igitur his,quæ dicta fuerunt à q.24.vſq; ad hāc de reuocatione paocuratoris, collige inf.ſcriptas
* concluſiones,*communiter receptas.Quarum prima erit.Procuratorem datum ad reſignandum reuocari morte reſignantis , ſi nihil fecit in vita ipſius conſtituentis,vt plene eſt dictum d.q.24.

Secunda procuratorem ad reſignan.poſſe reuocari idque fieri intimando in Camera & Cancellaria, aut procuratori,vel reſignatario vt diffuſe dixi ſupra q. 25.26.& 27.& poſtea non poſſe procuratorem vlterius agere,& procedere,vt ſæpius fuit*per Rotam deciſum de qua re late ſupra.Vnum autem non omittam quod,ſi Procurator fuit tali die reuocatus*in Camera & Cancellaria,& reſignatio fuit eadem die facta, qd huiuſmodi reſignatio erit valida,quia præſumitur*ꝓcedere reuocationem,vt fuit*determinatum in Rota X.Decēbris.1526.coram Martino, teſte Gamba.deciſ.58.manuſcr.nam facta reuocatione,bullæ non ſolent expediri.

Tertia,Procuratorem non poſſe reſignare.& præſtare conſenſum poſt receptas literas a reſignante ,in quibus certiorabatur,vt de negotio reſignationis nihil faceret,niſi denuo certioratus fuerit,vt diffuſe ſcripſi ſupra q.28.

Quarta,Procuratorē datū ad reſignandū,reuocari furore conſtituētis,ſi nihil fecerat,vt dixi ſupra.q.29.

Quinta,priuatione,& tranſlatione reuocari procuratorem conſtitutum ad reſignandum.

Finis Noni Libri.

procuratorem porrectam in vita reſignantis.

33 *Supplicationis porrectio probatur per teſtes, & regiſtratorem.*

34 *Sollicitatoris dictum probat porrectionem ſupplicationis.*

35 *Mandatum præſumitur, vbi ſit impenſa quamuis parua.*

36 *Supplicationis porrectio an probetur per duos teſtes, vel per vnum idoneum.*

37 *Procurator, qui porrexit ſupplicationem vigore litterarum, non poteſt poſt mortem præſtare conſenſum.*

38 *Notarij Cameræ & Cancellariæ non extendunt conſenſus vigore literarum.*

39 *Procurator mortuo reſignante, non, poteſt preſtare conſenſum poſt obitum.*

40 *Mandatum procuratoris ad reſignandum elapſo anno non valet.*

41 *Alexandrina circa dationem conſenſus procuratoris mortuo reſignãte an habeat locum in reſignatione conditionali.*

42 *Retrotractio non fit ob inhabilitatem extremorum.*

43 *Procurator ſi non eſt vſus mandato in vita, non poteſt præſtare conſenſum poſt mortem reſignantis.*

QVAESTIO XXIV.

1 QVAERO, an ceſſet † mandatum datum ad reſignandum. beneficium, morte ipſius mandantis Communis opinio eſt affirmatiua, Glo. in clem. 1. verſ quomodo libet de renun. vbi Card. Zabar. & communiter DD. & tradunt Creſcent. deciſ. 169. mandatum lib. 1. Thom. de Tan. deciſ. 106. in manuſcri. Barb. conſ. 49. col. 2. verſ. 2. hoc decidit, lib. 4. & eſt communis opinio omn. DD.

Idque probatur auctoritate, & ratione, Auctoritate tex. clc. vlti. de procur. ibi. *procuratorem a prælato, rectore, vel alio quolibet pro Eccleſia ſua, vel beneficio conſtitutum, per mortem conſtituentis. reuocari, cenſemus, &c.* Et ibi Archid. Gemin. Anch. Franc. & a
2 lii cõiter hoc annotãt. Ratione, quia mors † omnia ſoluit. §. deinceps, auth. de nupt. l. in ſumma, in fin. de re iud. l. Neratius ff. de reg. iuris, Pariſ. conſ. 155. num. 5. vol. 4. idque in omni materia procedere, tradunt Moder. Florentin. in tract. mors omnia ſoluit &c.

3 Ampliatur, procedere etiam † procuratore ignorante ipſam mortem., vt tradit Zenzelin. d. clem. 1. quem refert, & ſequitur Barba. conſ. 49. col. 2. lib. 4. arg. l. eius q in prouinciam. ff. l. certum pet. Probari tamen debet
4 mors, cum † non præſumatur, Alex. conſ. 23. in prin. li. 4. Anchar. conſ. 401. Card. Pariſ. conſ. 36. nu. 41. lib. 2. Soc. ſen. conſ. 26. nu. 12. vol. 2. Natt. conſ. 59. n. 6. Boer. deciſ. 288. n. 2, & communiter DD. vt per Maſcard. de prob. concl. 1066. idque poteſt fieri, vel per vocem
5 publicam, † & famam, vt tradit Bal. conſ. 407. col. 3. lib. 1. Corneus conſ. 104. col. 2. in fi. li. 3. Grauett. cõſ. 127.
6 n. 17, & cõmuniter DD. vt per Maſca. conclu. 1070. num. 1. vel ex veſte lugubri conſanguineorum Bar. in l. 2. §. ſed ſi dubitetur, num. 2. ff. quẽad. teſt. ape. Alex. conſ. 27. col. 2. lib. 7. Menoch. de adipiſc. poſſ. remed. 4. nu. 674.

7 Vel ex duobus teſtibus dicentibus † illum vidiſſe mori, vel tumulo mandari, Aufrer. in addit. ad deciſ. Toloſ. deciſ. 312. Alber. de Roſa. in l. conditionem
8 nu. 1. ff. de cond. & demonſtr. Grau. conſ. 127. in fin. † vel iuramento vt per Deci. in l. vlt. num. 28. fin. Cin. de edict. diu. Adri. toll. vbi Zuccard. num. 250. & communiter DD. cum alijs, vt per Maſcard. dict. tract. de probat. concluſ. 1072. vbi agitur de leuiſſimo præiudicio Lanfrancus in c. quoniam contra ti. de teſtib. no. 189. de probation. Aufrerius ad deciſ. 312. Capp. Tholoſ. Iacob. Menochius de adipiſcenda poſſeſſ. rem. 4. nu. 671. eoque magis ſi ille erat ſenex Alex. conſ. 4. col. 5. ver. fortius li. 2. Ceſalus conſ. 65. n. 44. vol. 1. Bar. tract. de teſt. nume. 39. Campegius in eodem tractatu reg. 350. num. 352.

Ex quo infertur, quod mortuo reſignante procurator non poteſt porrigere ſupplicationem, & poſtea
9 † præſtare conſenſum in fauorem reſignatarij, vt eſt communis opinio omn. DD. in praxi recepta, ac canonizata ſæpius in Rota. vt infra dicetur, & tradit. Boer. deciſ. 348. num. 2. & ita iudicauit Tholoſan. ſenat. die 23. Aug. 1519. Put. deciſ. 92. nu. 6. lib. 2.

Et ratio eſt, quia, cum expiret mandatum per mor
10 tem, nihil deinde poterit facere, ſicuti Iudex, † finita iuriſdictione, iuxta communem ſententiam, de qua per Sebaſt. Vant. in tract. nullit. in tit. de nullit. ex defectu iuriſd. in princ. vbi num. 6. poſt Staffil, & Sarnen. di
11 cit hunc defectum eſſe inſanabilem.

12 Accedit quia cum beneficium vacet † per mortem reſignantis, Creſcen. deciſ. 37. lib. 1. in manuſcri. & ſæ
13 pius fuit reſolutum in Rota non poterit vacare † per renunciationem procuratoris, cap. ſuſceptum de reſcri. in 6. vbi communiter DD. Butr. cõl. 43. Anchar. in clem. vnica. nu. 2. de ſuppl. præl. neglig.

Limita, hanc concluſionem non procedere, quo
14 ties procurator conſtitutus † ad reſignandum beneficium porrexit ſupplicationem, quæ fuit ſignata, & datata viuo reſignante, namque ſi poſtea moriatur reſignãs, & ſic ante præſtitum conſenſum formalem, poterit procurator illum præſtare poſt mortem ipſius, conſtituentis, vt fuit reſolutum in Rot. corã D. Martino de ſpinoſa. ĩ vna Senen. Parochialis de anno 1513. teſte Caſſad. deciſ. 1. de renun. & in alia Barchinonen. ſeu Tiraſonen. beneficij die 23. Ianuarij. 1545. coram Aquen. teſte Put. deciſ. 216. lib. 2. in alia ſenogallien. de villa die 27. Maij & 27. Iunii corã D. Veſtano. de anno. 1552. teſte Caput deciſ. 395. lib. 2. & in alia Genuẽ. prioratus de villã noua. 25. Iunij 1551. coram Caput. teſte Guidob. deciſ. 92. in manuſcri. & in alia Placentin. Archidiaconatus, teſte Creſcentio deciſ. 210. lib. 1. in manuſcri. & alias ſæpe per Rotam fuit deciſum, vt per Creſcen. deciſ. 37. 205. & 229. Per Pelegr. deciſ. 27. per Graſſ. deciſ. 469. in manuſcri. vt etiam atteſtatur Burſat. conſ. 395. nu. 6. lib. 4. Put. deciſ. 83. Sarnen. de infirm. reſig. q. 31. col. 2. Gamb. deciſ. 19. in manuſcr. Boer. deciſ. 348. vbi atteſtatur ita fuiſſe deciſum per Curiam Pariſien. die 21. Iulii. 1490. & per Curiam Burdegalen. die 3. Sept. 1526.

Et hæc eſt communis & recepta DD. ſententia, quam approbauit Leo X. in ſignatura de anno. 1520. vt tradit Caſſad. dicta dec. 1. in finalib. verbis de renun. vbi etiam dicit ad hoc eſſe extrauagan. Alexandri VI. & ita eſſe tenendum affirmat Anchar. conſ. 293. Fel. in c. cum olim, de rẽ iudi. & eſſe in vſu tradit Sarn. de infir. relig. q. 31. col. 2. adeſt etiam extrauagans Leo. X. quarum conſtitutionum verba ſunt penes Boer. d. deciſ. 348. col. an. pen. & pro † maiori commoditate curialium placuit hic ponere, cum difficiliter reperiantur.

Alexander &c. ad futuram rei memoriam. Ad Romani Pontificis prouidentiam circũſpectam ſpectat, dubia, quæ occaſione gratiarum per Sedem Apoſtoli

cam

eam conceſſarum pro tempore oriuntur, per ſuæ declarationis myſterium taliter plana facere, vt, ſublatis obſtaculis vniuerſis, & ſemotis quibuſcunq; ambiguitatibus, gratiæ prædictæ ſuum debitum conſequantur effectum. Dudum ſiquidem prioratu Magenuaſſ. ordinis Sancti Benedicti Claromonten. diœceſ. per liberam reſignationem quondam Oliuerij de Cõbrioles tunc ipſius prioratus prioris, de illo, quem tũc obtinebat per dilectum filium Armaudum Vayni clericum dictæ diœceſis procuratorem ſuum ad id ab eo ſpecialiter conſtitutum, in manibus Felicis recordationis Innocẽtij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri ſpõte factam, & per eundem Innocen. prædeceſſorem admiſſam apud Sedem prædictam vac. Idem Innoc. prædeceſſor prioratum prædictum, qui conuentualis exiſtit, vt præfertur, vacan. & antea diſpoſitioni Apoſtolicæ reſeruatum, dilecto filio Ludouico Donereis clerico dictę diœceſ. per eum vſque ad quinquenniũ, poſtquam illius poſſeſſionem pacificam foret aſſecutus, tenendum, regendum, & gubernandum Apoſtolica auctoritate commendauit: Et deinde poſtquàm in monachum monaſterij ſancti Ermouari ordinis Carnoten. diœceſ. à quo dictus prioratus dependet, receptus fuiſſet, & habitum iuxta ipſius monaſterij conſuetudinem ſuſcepiſſet, & profeſſionem per monachos emitti ſolitam expreſſe emiſiſſet regularem, ſibi ex tũc cõtulit, & de illo ſibi prouiſum fore decreuit, præfato Ludouico concedens. Et ſi dictus Oliuerius tempore reſignationis huiuſmodi in aliqua infirmitate conſtitutus foret, ex qua ipſum. 20. dies poſt eandem reſignationem decedere contingeret, nihilominus commenda, ac collatio, & prouiſio prædictæ, validæ, & efficaces exiſterent in omnibus & per omnia, perinde, ac ſi dictus Oliuerius poſt huiuſmodi reſignationem viueret, & prædictos 20. dies ſuperuixiſſet, dictuſque prioratus non per obitum, ſed per reſignationem huiuſmodi vacaſſe cenſeretur, prout in literis ipſius Innocẽtij prædeceſſoris plenius continetur. Cum autem, ſicut accepimus, ex eo, quòd dictus Oliuerius ante tempus præſtiti per præfatum Armandum procuratorem ſuum in Cancellaria Apoſtolica in literarum expeditione conſenſus, fuerit vita functus, licet poſt datam dictarum literarum, & admiſſam per dictum Innocẽ. prædeceſſorem reſignationem huiuſmodi, virtute ſupplicationis dicto Innocentio prædeceſſori porrectæ, in qua dictum prioratum tunc reſignauit, ipſe Oliuerius, adhuc in humanis agens, à nonnullis nimium curioſis, & iuris ignaris, aſſeritur reſignationem huiuſmodi poſt dicti Oliuerij obitum, & non die datæ dictarum literarum factam, & admiſſam cenſeri debere. Nos, ad huiuſmodi ambiguitatis tollendum dubium debite prouidere volentes, motu proprio, non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera deliberatione, & ex certa ſcientia, auctoritate præfata, tenore præſentium declaramus, reſignationem prædictam de die datę huiuſmodi factã, & admiſſam fuiſſe, & dictum prioratum tunc per ipſam reſignationem vacaſſe, ac in pręmiſſis datam litterarum, & non præſtiti conſenſus includi debere, & ꝓpterea commendam, & prouiſionem prædictas, validas, & efficaces fuiſſe, & eſſe, ſicque per quoſcumque iudices & commiſſarios, & auditores in quacunque inſtantia. Et ſi ad præſens inter præfatum Ludouicũ, & quoſcumque alios lis, ſeu moleſtia pendeat indeciſa, ac iudicum & collitigantium ſeu moleſtantium nomina, & cognomina, qualitates & merita cauſarũ huiuſmodi præſentibus haberi volumus pro expreſſis, ſententiari, diffiniri, & iudicari debere. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Nulli ergo noſtrę declarationis, & voluntatis infringere &c. Datum Romæ apud Sãctum Petrum Anno domini M.CCCCXCIIII. 11. Calend. Februar. Pontificatus noſtri Anno. III.

Leo &c. ad futuram rei memoriam, Ad Romani Pontificis prouidentiam circũſpectam ſpectat, dubia, quę occaſione gratiarum per Sedem Apoſtolicam conceſſarum pro tempore oriuntur, per ſuæ declarationis myſterium taliter plana facere, vt ſublatis obſtaculis vniuerſis, & ſemotis quibuſcumque ambiguitatibus, gratię prædictę ſuum debitum conſequantur effectum. Dudum ſi quidem parochialis eccleſia de monaſterio, & c. diœceſ. &c. per liberam reſignationem quondam Ioan. Limelli, dum viuebat ipſius eccleſiæ rectoris, de illa quam tunc obtinebat per dilectum filium Bartholomæum de Gaddis clericum Floren. procuratorem ſuum ad hoc ab eo ſpecialiter conſtitutum, in manibus noſtris ſpõte factam, & per nos admiſſam, apud Sedem eandem vacan. Nos de illa ſic vacante dilecto filio Andreæ Limelli clerico dictę diœceſ. pleno iure contulimus, ac de illa ſibi prouidimus ac decreuimus. Et ſi dictus Ioan. tempore reſignationis huiuſmodi in aliqua infirmitate cõſtitutus foret, ex qua ipſum intra, xx. dies poſt eandem reſignationem decedere contingeret, nihilominus collatio, & prouiſio, validæ, & efficaces exiſterẽt in omnibus per omnia, perinde, ac ſi dictus Ioan. poſt huiuſmodi reſignatio. viueret, & prędictos xx. dies ſuperuixiſſet, & dicta eccleſia non per obitum, ſed per reſignationem huiuſmodi, vacare cenſeretur, prout in noſtris & ſignatura ſub data ab anno in noſtris Dñica M.D.XVIII. nonis Auguſtij; Pontificatus noſtri anno quinto plenius continetur. Cum autem ſicut accepimus, ex eo quod dictus Ioan ante tempus pręſtiti per pręfatum procuratorem ſuum in Cancellaria Apoſtolica in literarum expeditione conſenſus, fuerit vita functus, licet datam literarum prædictarum, & admiſſam per nos reſignationem huiuſmodi virtute ſupplicationis nobis porrectæ, in qua dictam eccleſiam tunc reſignauit ipſe Ioã. adhuc in humanis agens, a nonnullis in immenſum curioſis, ac iuris ignaris, aſſeritur reſignationem huiuſmodi poſt dicti Ioannis obitum, & non die datæ dictarum literarum factã & admiſſam cenſeri debere. Et propterea huiuſmodi eccleſiam non per reſignationem, ſed per obitum vacare. Nos, ad huiuſmodi ambiguitatis tollẽdum dubium debite prouidere volentes, motu proprio, de noſtra mera deliberatione, & ex certa ſcientia, auctoritate præfata, tenore præſentium declaramus reſignationem prædictam de die datæ literarum huiuſmodi factam & admiſſam fuiſſe, ac dictam parochialem eccleſiã tunc ipſam ꝑ reſignationem vacaſſe ac in præmiſſis datam literarum, & nõ præſtiti conſenſus includi debere. Et propterea de dicta eccleſia collationem & prouiſionem huiuſmodi per nos factas validas, & efficaces fuiſſe, & eſſe, ſic que per quoſcunque iudices & commiſſarios, ac auditores tam in curia Romana, quam extra illam, in quacunque inſtantia, ſententiari, diffiniri, & iudicari debere, non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcũque. Nulli ergo hanc paginam noſtræ declarationis infringere liceat &c. Datũ Romę, Anno domini M.D.VIII. Sexto Calend. Maij. Pontificatus noſtri Anno ſexto.

Et hæc

Et hęc concluſio communis quę elicitur ex dictis
conſtitutionibus,probatur in l.nam & Seruius,§.ſi vi
uo Titio,ff.de neg.ge.vbi dicitur,qđ ꝓcurator poſt
mortem domini poteſt conſumare per eum cœpta,
16 †non autē noua inchoare.Et ibi Bal.Alber. de Roſat.
& alij DD.communiter*idque videtur ex mente con
ſtituentis,l.ſi vero non remunerandi.§.vlt.& quod ibi
not Alberi.Bald.ff.mand.Calde.in capitu.quiſquis,de
elect.& ideo dicit Alber.loco cit.quod ſi ſtatuto caue
tur,quod teſtamentum non valeat,niſi ſit regiſtratum
in libro communi,ſi aliquis fecerit teſtamentum, &
17 conſtituit†procuratorem ad illud regiſtrandum ,iſte
procurator poteſt poſt mortem cōſtituentis regiſtra
* re facere,& ita refert fuiſſe determinatum,* quia mā
datum videtur collatum poſt mortem. Ita in caſu no
ſtro,eoq.magis cum reſignatario per ſupplicationem
18 ſignatam videatur ius†acquiſitum,Cald.in cap.in no-
ſtra,de reſcri. Abb.in c.poſtſ de elect.Barb.in c.cū ve
niſſent in 2.not.de reſtitut.ſpol.vnde datio conſenſus
erit exequutio ad actum perfectum,& tamen †decla-
19 ratio nihil addens de nouo†poteſt fieri quandocun
que,l.hæredes palam.§.ſi quid,ff.de teſtam.c.paſtora-
lis,§.vlt.de teſtamen.& per conſequens, quo ad hoc
non expirauit mandatum,Caſſad.d.deciſio.1.num.4.
de renun.& quia data conſenſus poſtea præſtiti non
20 attendiuur,namque ſecundum regulas† Cancellariæ,
requiritur conſenſus pro expeditione literarum, Cre
ſcent.deciſ.centeſima decima libro. 1. Boer. dict.de
21 ciſ.348.col.2.& conſenſus†cum retrotrahatur ad diē
datę,ideo poteſt præſtari per procuratorem poſt mor
tem reſignantis Creſcentius deciſ.36.libro, primo in
manuſcrip.

Amplia primo,vt talis procurator poſſit cogi ad
22 ad præſtandum dictum cōſenſum in Camera, †vel in
Cancellaria pro expeditione litterarum, licet ſit mor
tuus principalis,ita Caſſad.d.deciſ.1.nu.4.de renunci.
Boer.d.deciſ.348.num.7.Caput.deciſio.396.p.2.Cre
ſcen.deciſ.210.in manuſcri.Put.deciſi.19. de renun.in
manuſcr.quod probatur in l.nam & Seruius,§.ſi viuo
Titio,ff.de neg.geſt.vbi procurator poteſt cogi ad cō
ſumandum per eum geſta in vita domini,non autem
23 †noua incohoare,multo ergo magis facta cōſeruare,
& pro illorum expeditione & exequutione, quicquid
expediat facere.

Amplia ſecundo,procedere,etiam ſi probaret,cō-
ſtituentem ante eius mortem mutaſſe uoluntatem,nā
24 ſi illa voluntas reuocata,non fuit intimata,iuxta†cle-
men.primam,de renunc. poteſt procurator eo mor-
* tuo præſtare cōſenſum formalem,ita fuit* tentum in
cauſa Senogalien.de villa Caſtiro,27.Maij,& 27.Iu-
nij 1552.coram D. Veſtano,teſte Caput.deciſ.396.p.
2.Pelegr.deciſ.17.manuſc.

Et ratio eſt,quia non quęlibet voluntas reuocato-
25 ria eſt valida,ſed debet eſſe†expreſſa,Ale.in l.ſi fundū,
C.de leg.Iaſ.in l.re coniuncti,col.5.2.opp.ff.de l.3.&
26 in caſu noſtro debet eſſe†intimata,d.cle.vni.de reuoc.
* vbi* comm.DD.Barb.conſ.49.li.4.Fel.in cap.ex parte
* decani.num.15.de reſcript. & fuit ſæpius *reſolutum
per Rotam.

Nec obſtat Caſſad.d.deciſio.1.num. 2.de renunc.
quia Caſſadorus eſt intelligendus de reuocatione vali
da cum intimatione,nec obſtat deciſio.Put.267.libe.
2.facta in cauſa Abulen.24.Aprilis 1545.quia reſpō-
27 detur,illam deciſionem loqui de†tranſlatione penſio
nis,vt declarat ipſe Put.deciſ.92.eod.lib. 2.& in cauſa
* coram*Aquen.die 1.Februarij 1544. fuit reſolutum,
quod,ſiquis conſtituit procuratorem ad transferen-
dam penſionem in fauorem N. & poſtea in articulo
mortis illam transferat,quamuis nulliter , procurator
* cenſetur reuocatus,idem fuit confirmatum 24.*Apri
lis 1545.in eadē cauſa Abulen.& ſic Alexandrinam
non habere locum hoc caſu.

Sublimita,primo,hanc limitationem non procede
re,quotidie principalis porrexit ſupplicationē, & po
ſtea conſtituit procuratorem ad conſentiendum reſi
28 gnationi.nam ſi moriatur principalis,iſte†procurator
poſt eius mortem non poteſt præſtare cōſenſum , qa
reſpectu ipſius procuratoris,res eſt integra,cum nihil
fecerint,& per conſequens expirat mandatum morte
mandantis,Put.deciſ.92.num.3.lib.2. & ceſſat ratio,
de qua in concluſione , & per conſequens diſpoſitio
* debet ceſſare,arg.c.cum ceſſante de app.ita fuit*reſo
lutum in cauſa Place. Scholaſticæ.primo coram Pu-
teo,de inde coram Pelegrino,teſte Ant.Auguſt.deci.
667.lib.3.& poſtremo coram Reumano,& hæc con-
* cluſio communiter*recipitur,vt Alexandrina non ha
beat locum,quando procurator nihil fecit in uita,li-
cet alias fuit dubiū,& Rota ſe diuiſit in duas partes,
cum hic caſus fuiſſet propoſitus in cauſa Abulen. co-
ram Voſtrio,vt per Put.deciſ.83.li.2. nam poſtea fuit
* reſolutum per*omnes negatiue,& ſic declaro deciſio
nem Caſſad.primam de renun.procedere,cum procu
* rator porrexit ſupplicationem,pro vt pluries*fuit tē-
tum.Ita etiam fuit reſolutum in vna Segobien.benefi
cij,coram Fabio,& in alia Queten.coram eodē. teſte
Achill.deciſ.322.alias deciſ.1.de renun.

29 Vnde porrectio ſupplicationis facta †per procura-
torem debet plene,& ſufficienter probari,ad effectū,
vt ipſe procurator poſſit ꝑſtare conſenſum poſt mor
tem principalis,ut tradit Guido Bon.deciſ.92. manu
ſcri.in vna *Genuen.Prioratus 25.Iunij 1551. coram
Caput.

Et ratio poteſt eſſe,quia ſupplicationis ſignatio in
dubio impetrata præſumitur ad inſtantiam illius , cu-
30 ius†fauorem concernit Oldrad.conſ.136.col.2. num.
5.Specul.in tit.de app.§.nunc breuiter,verſ.quod ſi ap
* pareat,& pluries fuit*per Rot.reſolutum,teſte Sarn.
reg.de imp.beneſ.viuen.q.5.& reg.de trienn.q.38.nu.
2.& regulare eſt,vt actus præſumatur factus ad inſtan
31 tiam†illius,ad cuius fauorem,& vtilitatem vertitur,ca.
conſtitutus,vbi Abb.de teſtib.Bart.in l.de pupillo.§.
ſi quis ipſi prętori,num.19.ff.de ope.nou.nunc.idem
Bartol.in lege prima.vbi Bald.in fin.princip.ff.de hæ-
red.inſtitut.Menoch.in tractatu.præſumpt.lib.ſecun
do.præſumpt.23.nume.7.Maſcard.de probat.conclu.
* 1303.numero 15. &* communi. DD. vnde aſſeren-
ti procuratorem id feciſſe in vita incumbit onus pro
bandi iuxta*communes regulas.Nam hoc onus pro
bandi ſupplicationem fuiſſe porrectam per procura
32 torem in vita ſpectat†ad reſignatarium, quia illud eſt
fundamentum ſuæ intentionis,l.ab ea parte,ff.de ꝓb.
* & ita*reſolutum in vna Corduben.portionis,coram
Rubeo,die 14.Ianuarij.1557.vt habetur in l. diuerſo
rum deciſ.216.in manuſcr.

33 Et quidem †porrectio ſupplicationis probatur per
teſtes & regiſtratorem,qui deponant recognoſcere ſi
gnum,& manum porrigentis, a tergo ſupplicationis
poſitam,& ita fuit*reſolutum in Rot.in vna Toletan.
penſionis,coram Achille de Graſſ.28.Nouemb.1552
teſte Caput.deciſ.206.lib.2.in manuſcr.

Si vero manus appoſita a tergo ſupplicationis non
eſt procuratoris,ſed ſollicitatoris alicuius,vt fit de ſty
lo,*ad effectum illas cognoſcendi, & diſtribuendi,
poſtquam ſunt regiſtratæ,tunc poterit probari per di
ctum

ctum illius ſolicitatoris, qui diſponat de mandato procuratoris porrexiſſe ſupplicationem illam, quod mandatum ſatis præſumitur, quia nõ eſt veriſimile, ſolicitatores abſque mandato illas porrigere, propter impenſam (quamuis paruam) & laborem, Bart. & Alex. in l. eam ſeruus, ff. de verb. oblig. Bald. in l. id quod pauperibus in fin. C. de Epiſcopis, & cler. Caſſad. deciſ. 3. n. 4. de procur. Dec. conſ. 36. num. 8. & conſ. 42. num. 13. Curt. Sen. conſ. 77. col. 4. Gozzad. conſ. 11. nu. 14. Loffred. conſ. 35. col. 1.

Si vero non adeſt ſignum aut manus a tergo ſuppli
36 cationis, tunc probatur† porrectio ſupplicationis per
duos teſtes, vel per vnum idoneum aliis concurrentibus, vt fuit reſolutum* in vna Altoricen. parochialis, die 12. Martij 1567. teſte Oradino deciſ. 108. lib. 2. in manuſcr.

Sublimita, ſecundo, non procedere, quoties procurator porrexit ſupplicationem vigore litterarum,
37 nam† mortuo principali non poteſt præſtare conſen
ſum, vt fuit reſolutum in vna Oueten. Archidiaconatus de Liuero, die 11. Feb. 1545. coram Put. teſte eod. deciſ. 360. lib. 2. Achill. de Graſſ. deciſ. 322. alias prima de renun. & hæc concluſio nullum habet dubium, quia
38 ſi viuente reſignante Notarij† Cameræ, & Cancellariæ
nõ extendunt conſenſum vigore literarum, vt eſt notori?, &* vulgaris ſtylus, ergo tãto fortius eo mortuo.

Sublimita, tertio, vt non poſſit procurator præſta
39 re dictum conſenſum poſt annum obitus, †vt tradit.
Sarnen. de infirm. reſig. q. 31. col. 2. iuxta bullam Alex. VI. & ita communiter* practicatur.

* Simile eſt, quod fuit iudicatum * Tholoſę. vt manda
40 tum procuratoris ad reſignandum elapſo anno non†
valeat, teſte Pap. primo Arreſto. 1. lib. 2. titul. 8. de qua re ſupra dixi.

41 Sublimita, quarto, procedere†ubi procurator eſt ſimpliciter datus ad renunciandum, ita Put. d. deciſ. 360. num. 11. lib. 2. qui dicit ita intelligi deciſ. 1. Caſſado. de renunc. Sed cõtraria opinio eſt verior, vt habeat locũ etiam in reſignatione conditionali huiuſmodi cõclu
* ſio, & ita fuit* reſolutum in Rota in vna Placent. Archid. teſte Creſcent. deciſ. 210. lib. 1. in manuſcr. nam ibi quidam conſtituit procuratorem ad reſignandũ, reſeruatis ſibi fructibus, & regreſſu, procurator porrexit ſupplicationem, fuit ſignata, moritur principalis, fuit dubitatum, an poſſit procurator extendere cõſenſum, quidam dicebant, quod non, quia reſignatio erat conditionalis, ergo, cum in vita conſenſus ſuper tali reſeruatione præſtitus non fuiſſet, amplius non poterit pręſtari, & conſenſus poſtea pręſtandus nõ poteſt retrotrahi ad diem datæ, propter inhabilitatem† extre
42 morum vulg. l. bonorum. ff. rem ratã habi. contrarium
tamen fuit decisum, quia eadem eſt ratio, nam ex quo procuratores vtriuſque, ſcilicet reſignatarij, porrexerint ſupplicationem, & illam expediri fecerint, tunc videtur reſignatio facta, conditio reſeruationi fructuũ & regreſſus adimpleta, c. quidam, cum ibi not. de renunc. vnde datæ conſenſus poſtea præſtiti non attenditur, quia ſecundum regulas Cancellariæ conſenſus neceſſarius eſt pro expeditione litterarum.

Non obſtat Put. loco cit. quia loquitur quando mãdatum eſt conditionale qualificatum ad porrigendũ, & quod vigore alterius mandati præſtetur conſenſus, vt ipſe dicit d. deciſ. 360. in finalibus verbis lib. 2.

Sublimita, quinto non procedere, quoties legiti
43 mus procurator non eſt vſus mandato† in vita, nã tunc
non poteſt præſtare conſenſum poſt obitum, Anton. Aug. deciſ. 694. lib. 3. dicit ita * fuiſſe decisum coram

R.

Pelegrino in vna Palentin. & plene dictum eſt ſupra num. 28.

SVMMARIVM.

1 *Procurator datus ad reſignandum poteſt reuocari.*
2 *Renuncians poteſt pænitere tam ſi renunciet per ſe quam per procuratorem.*
3 *Procurator datus ad reſignandum reuocatur conſtituendo alium.*
4 *Procurator datus ad reſignandum non poteſt reuocari poſt præſtitum conſenſum in Camera, vel Cancellaria.*
5 *Datio conſenſus perficit reſignationem.*
6 *Reſignans poſt reſignationem non poteſt ſe intromitte in beneficio reſignato.*
7 *Reſignans, quo ad beneficium reſignatum habetur pro mortuo.*
8 *Supplicationis porrectio facta per procuratorem non perficit reſignationem.*
9 *Reſignans poſt ſignatam ſupplicationem a Papa, poteſt alteri reſignare.*
10 *Procurator, qui porrexit ſupplicationem, non poteſt dare conſenſum, ſi fuit reuocatus.*
11 *Datarius non facit gratias, ſed Papa.*
12 *Reuocatio procuratoris dati ad reſignandum debet intimari.*
13 *Reuocatio procuratoris ad litem debet intimari.*
14 *Mandatum ad committendum delictum reuocatur per notificationem faciendam mandatario.*
15 *Reuocatio non præſumitur, & num. 31.*
16 *Mutatio voluntatis non præſumitur.*
17 *Reſignatio facta per procuratorem reuocatum ante notificationem reuocationis eſt valida.*
18 *Illuſio, & variatio in perſonis eccleſiaſticis dãnatur.*
16 *Papæ geſta debent eſſe firma.*
20 *Cæleſtinus V. pluribus unam rem concedebat.*
21 *Cardinales debent eſſe ſtabiles.*
22 *Epiſcoporum actus debent eſſe ſtabiles.*
23 *Valent geſta Legati a latere reuocati ante notitiam reuocationis.*
24 *Collatio facta per Vicarium Epiſcopi valet ante ſcientiam reuocationis iam factæ.*
25 *Sententia lata a iudicibus reuocatis valet ante ſcientiam reuocationis.*
26 *Nuncij geſta ante ſcientiam reuocationis ſunt firma.*
27 *Procurator datus ad permutandum beneficium poteſt permutare ante notitiam reuocationis.*
28 *Reſignatio facta per procuratorem ſtatim reuocatum valet, ſi ignorabat illam reuocationem.*
29 *Procurator reuocatus debet intimare.*
30 *Reſignatio procuratoris reuocati valet, ſi nõn fuit intimatus.*
32 *Dicens procuratorem eſſe reuocatum debet hoc probare.*
33 *Teſtatoris voluntas non cenſetur reuocata, niſi expreſſe appareat.*
34 *Sufficit reuocare procuratorem abſque intimatione, quoties fuit conſtitutus per metum.*
35 *Geſta cauſa metus ſunt nulla.*
36 *Fundamento ſublato, omnia corruunt.*
37 *Metus debet eſſe iuſtus.*
38 *Iuſtus metus qui dicatur, remittitur arbitrio iudicis.*
39 *Reſignatio facta per procuratorem reuocatum, non autem intimatum, non valet, quoties intimatio non potuit fieri ob malitiam procuratoris aut ſuperioris.*
40 *Fraus nemini debet prodeſſe.*

41 *Fraus*

41 *Fraudibus via claudenda & num.51,*
42 *Procurator cenſetur reuocatus per mortem,abſque alia intimatione.*
43 *Quod vacat per mortem,non poteſt alio modo vacare*
44 *Beneficiatus non poteſt renunciare in manibus Ordinarii,poſtquam conſtituit procuratorem ad renunciandum in manibus Papæ,non facta intimatione*
45 *Illuſio quid.*
46 *Ratio poſita in præmio dicitur finalis.*
47 *Ratio generalis ampliat dictum particulare.*
48 *Dictio Quomodolibet importat omnem modum.*
49 *Vbi adeſt eadem ratio,dicitur comprenſio.*
50 *Dictio Quomodolibet operatur vltra expreſſe.*
52 *Probibitum via directa,probibetur indirecta.*
53 *Exceptio firmat regulam in caſibus non exceptuatis.*
54 *Si Dominus & procurator renuncient eadem die,quę attendatur.*
55 *Conſtituens procuratorem ad renunciandum non poteſt permutare niſi reuocauerit illum procuratorē.*

QVAESTIO XXV.

QVAERO an Procurator datus ad reſignandum poſſit reuocari. Regula* communis & trita in iure noſtro,etiam recepta in praxi, eſt affirmatiua,ſcilicet procurato-
1 rem conſtitutum ad †renunciandum poſſe reuocari, vt de hac regula atteſtatur Rebuff.in ſua praxi tit.de reuo.proc.nu.1.& in concord.tit.de ſubl.cle. litt.glo.vlt.Gloſ.Paul.Gul.de Laud.Zaba.n.10.Boniſac.de Vital.nu.vigeſimo ſeptimo, & comm.* alii de renunciat.

Idque probatur clariſſime in dict.clem.vni, ibi teneat ceſſio facta per eum,antequam ad ipſius,vel illius(in cuius manibus ceſſio erat facienda) notitiam reuocati huiuſmodi ſit deducta,&cæt.ex quibus verbis ſatis collig.hoc pro abſoluto haberi, mandatum poſſe reuocari.

2 Poteſt enim quis pœnitere non†ſolum in renunciatione,quam per ſe fecit,ſed etiam in illa, quam per procuratorem facit,vt tradunt Put.deciſio.106.lib.3. Paleott.deciſi.257.Ant.Aug.deciſ.350.lib.3.Sarnen. deciſio.20.lib.1.Cott.deciſio. 16.Moed.deciſio.11. Gabriel.conſ.198.num.3.lib.1.Burſat.conſ.394.vol.4. & eſt* com.ſententia DD.ſed etiam in ea, quæ ſit p procuratorem,quia viget eadem ratio, immo maior, arg.auth.multo magis,C.de ſacroſanct.eccl.

3 Amplia,primo procedere,vt † non ſolum poſſit reuocari expreſſe,ſed & tacite, ſcilicet cōſtituendo aliū procuratorem ad renunciandum coram eodem, vel coram diuerſo,Cardin.Zabar.in clem.vnic.nume.14.
* de renunc.& comm.* DD.idque receptum eſt etiam
* *per Rot.

Namque reuocatio vel fit,quia reſignans vult retinere illud beneficium,vel quia vult alteri renunciare per ſe,vel per alium procuratorem coram Ordin. vel Papa.

4 Declara tamen,dummodo reuocatio fiat†ante pſtitum conſenſum formalem per procuratorem in
5 Camera,vel Cancellaria;nam tunc† perficitur reſignatio.Put.deciſio.106.lib.3.Gabr.conſ.144.lib.1.num.
* 4.& eſt communis* DD.ſententia, & per Burſatum conſi.395.volu.4.& ius abdicatur ab ipſo vt amplius
6 non poſſit ſe intromittere,†inuito reſignatario & ſine ſuſpicione Felyn.in cap.dilectus,de maior.& obe. Put.deciſ.32.nu.3.lib.1.Caſſad.deciſ.21.ſuper reg.Cācellariæ,Rip.lib.2.Reſpon.cap.17.& 18. & habeatur,
7 quoad †illud mortuus,Pariſ.conſ.93.nu.26.volu.4.& hoc expreſſe ſcribit Rebuff.tit.de reuoca.procur.numero primo.

Ante vero poteſt reuocari, etiam poſt porrectionem ſupplicationis,namque die 19. Octobris 1543.
* coram Put.in Ro.* fuit reſolutum,porrectionem ſup
8 plicationis factam per procuratorem † non perficere
* reſignationem,& die 16.Ianuarij 1548. fuit tentum, *poſſe aliam porrigere,& ſuper illa conſenſum præſtare,etiam poſt ſignatam primam ſupplicationem,poſt
9 †prǣſtitum paruum cōſenſum,poſt ſolutam compoſi
* tionem,vt pluries* in Rota fuit reſolutum,vt retuli li.
* 1.qu.12.& ſeruatur* com.in praxi,& die 16.Decembris 1560.in vna Gadicen.* Canonicatus fuit coram Oradino dubitatum,ſi procurator ad reſignandū obtinuit ſignari ſupplicationem,ac præſtitit paruum cōſenſum,ante vero extenſionem paruæ datę, & parui conſenſus reſignans reuocauit,& reuocatio fuit intimata in Camera,& Cancellaria, an procurator poſſit procedere ad extenſionem conſenſus parui,& ſic prę ſtare conſenſum formalem,&,ſi procedat, an valeat
* reſignatio,fuit* reſolutum, †non poſſe,&,ſi procedat,
10 nulliter prǣſtare;namque Papa admittit quatenus par
11 tes in eadem voluntate perſiſtant,& Papa dat† gratias non Datarius qui concedit paruas Datas, teſte Cott. deciſ.16.

12 Requiritur tamen,vt†reuocatio procuratoris expreſſa vel tacita ſit intimata, vt aperte dicitur in d.cl. vni.de renunc.in illis verbis,*antequam ad ipſius, vel illius notitiam reuocatio huiuſmodi ſit deducta*,& ibi
* Gloſſ.Cardin.Zaba.Boniſ.de Vital.& communiter* & hoc volunt Rebuff.in prax.tit.de procur.ad reſign. reuoc.num.2.Idem Rebuff.conſ.90.num.13.ver.3.q.
* Ferre.conſ.93.num.3.& eſt* comm.opinio.Et ita cō
* muniter* practicatur.pariter reuocatio procuratoris
* ad litem non valet,niſi fuerit intimata* procuratori, l.ſi mandaſſet.ff.mandati c.mandato,de procur.Glo. vlt.in c.nec illud 30.q.5.glo.2.in c.tibi domino, diſt.
* 63.Put.deciſ.303.li.2.& eſt communis* opin.

Ita etiam mandatum datum ad committendum
14 delictum reuocatur ſi fuit facta notificatio†mandata
13 rio,Bar.poſt Guliel.de Cun.in l.ſi pecuniam.§.ſi ſeruum.ff.de condit.ob ca.Albe.in l.1.col.pen.ff.de off. procu.Cæſa.Glo.in c.cum quis de ſent.excomm. lib. 6.de qua re late Clar.lib.5.recep.ſent.q.89. Menoch. de Arbi.iud.caſu 352.& 353.

15 Et ratio eſt,quia reuocatio†non præſumitur. Ale. conſ.169.nu.5.lib.5.Hier.Gabriel.conſ 105. num.4. lib.1.Maſcard.de prob.concluſ.1280. nu.1. nam non
16 præſumitur mutatio†voluntatis,l.ſancimus.C.de teſt. Ale.conſ.81.nu.4.& conſ.146.num.19.lib.5.& conſ. 189.ad fin.lib.7.Corn.conſ.69.num.5. & 206. nu.9. & 226.nu.16.lib.1.Rom.conſ.295.nu.8.Pariſ.conſil. 72.col.1.lib.4.Socin.iun.conſ.106.num. 38. lib.1.cū alijs,vt per Maſcard.concluſ.1078.

17 Vnde valida erit renunciatio facta † per procuratorem reuocatum,ſi ante ſcientiam reuocationis præſtitit conſenſum formalem vt expreſſe probatur in dic. clem.vni.de renunc.ibi,*ſancimus,vt,ſi quis ad cedendum Pontificali,aut alia cuilibet dignitati,vel beneficio,procuratorem ſponte ac libere conſtituerit, & ipſum ignorantem poſtmodum duxerit quomodolibet reuocandum,teneat ceſſio facta per eum antequam* ad ipſius,vel illius,(in cuius manibus ceſſio erat facienda)*notitiam reuocatio huiuſmodi ſit deducta*. &

ibi

ibi Gloſ.tradit.in ver.ſentiat Gul.de Laud.Card.Zab.
* Imol.Boniſ.de Vital.& communiter* Gem.in c.vlt.
§.vlt.de procur.Imol.in c.quidam 3.col.de ren.Gig.
conſ.51.num. 7. Rebuff. in praxi dict.tit.de proc.ad
reſig.reuoc.num.2.Io.Selu.in tract.de benef.par.3.q.
16.in princ.Fel.in c.ex parte decani,num.15.de reſc.
Roffin.in tract.de ben.c.24.num.1. Maiol. de irreg.
lib.3.cap.6.num.11.Crau.conſ.76.num.1. & conſul-
uit Nauar.conſ.6.de ren.in addit,Et ratio ponitur in
18 princ.d.Clem.vnicæ cum illuſio,& variatio† in perſo
nis Eccleſiaſticis maxime ſint vitandæ, &c. quod &
deducitur ex c.bonæ 2.de pot.præl.c.cum olim de re
iud.Glo.& Zabar.in prin.c.de Clem. Idem Zabarell.
in conſ.137.factum ſic ſe habet , & conſ. 141.etiam
ſi ſint illæ perſonæ Eccleſiaſticę in dignitate maxima
19 conſtitutæ,prout in Pōtifice† Maximo, vt eius actus
ſint ſtabiles,tradit Rot.deciſ.32.de præb.in antiq.Fe-
lin.in cap.cum olim,ſub num.5.de ſen. & re iud. Bal.
20 in c.1.de not.feud. vbi inuehit contra Cœleſtinum †
quintum,qui de mane faciebat gratiam,de ſero vero
illam reuocabat,quod etiam ſcripſit idem Bald.conſ.
21 328.num.5.lib.1.& in Cardinalibus † tradit Bald.in l.
22 1.in 4.col.C.de Lat.libert.tollen.in † Epiſcopis Rot.
deciſ.29.de conceſſ.præb.late Fel.d.c.cum olim,ſub.
num.5. & hanc eſſe rationem tradit Fel. d.c.ex parte
decani,num.15.verſ.ratio.

23 Hinc valent geſta per legatum a latere reuocatum
à Papa in Conſiſtorio ante notitiam reuocationis,vt
in facti contingentia reſpondit Cald. conſ. 4. de off.
leg.per c.audita,vbi DD.de reſt.ſpol.c.1.de conceſſ.
* præb.in 6.& eſt* communis concluſio.

24 Hinc valet coll.facta† per Vicarium Epiſcopi ante
ſcientiam reuocationis Rom.ſingu. 57.† fuit quæſtio
Romę,& ſing.566.Iaſ.in l.more maiorum,num.8,ff.
de iuriſd.omn.iud.per l.ſi forte,ff.de off.præſid.& cō
25 * muniter* DD.& valet† ſententia lata a iudicibus re-
* uocatus ante notitiam reuocationis Abb.& alij* cō.
in c.audita,de reſt.ſpol.Bald.in l.1.in fi.C.vt lit. pen.
* & in l.mandatum num.17.C.mand.& communiter*
DD, & valent geſta per nuncium ante ſcientiam re-
uocationis Bald.in l.mandatum columna penultima,
C.mand.Imol. in capitulo quidam columna tertia de
renunc. vbi loquitur in nuncio dato ad renuncian-
dum,Fel.in d.cap.ex parte decani numero 15. verſic.
amplia primo.

27 Hinc procurator datus ad † permutandum bene-
ficium,ſi poſtea fuerit reuocatus poterit tamen per-
mutare ante notificationem,Lap.in cap.vlt. de proc.
in 6.vbi dicit,ad hoc vidiſſe Bullas Papales approban
* tes† hoc dictum,& ibi Gemin. prope fin.hoc etiam
vult Fel.in d.ca.ex parte decani,ſub numero 15. verſ.
* amplio. 2.Ioan.Sel.d.q.16.num.5.3.par.&*. commu-
niter DD.

28 Idque procedit,ſi reuocatio† fuit facta ſtatim,ve-
rum clam & ignorante procuratore,nam valet ceſſio
facta per d.procuratorem,Bal.Barb.Fel.in d.c. ex par
te decani,ſub num.15.verſ.amplio 2.

Immo in hac materia non ſufficit, quod procura-
tor ſciuerit reuocationem,vt non poſſit vlterius pro
* 29 cedere,ſed † requiritur intimatio,ut * communiter
ſcribunt DD.ſup.citati,& tradit Gloſſ.in d.clement.
unic.verb.deducta,de ren.Sequitur Card.Zab.& Bo-
* niſ.de Vital.qui dicit,quod DD.ita tenēt & iſti DD.
* ita interpretantur illam Clementinam, & pluries*
* fuit deciſum per Rotam,& in praxi,* ab omnibus
recipitur,nam ita practicatur,alias autem,ſi non fue
rit facta intimatio,procurator poterit conſentire re-
ſignationi,& valida erit reſignatio , etiam ſi cōſenſus
30 fuerit præſtitus† poſt mortem conſtituentis, ita * fuit
* reſolutum in vna Segobien. die 27.Maij. & 7. Iunij
coram Veſtano,de anno 1552.teſte Caput.deciſ.224
par.1.

Et ratio rationis eſt illa, quam ſupra adduxi , quia
31 ignorantia reuocationis præſumitur,† argu.l.verius.ff.
de probat.reg.præſumitur de reg.iur.in 6. Rot. deciſ.
21.de conceſſ.præben.Felin.in c.cæterum,col.8.verſ.
valet proceſſus de reſcrip.per quæ hoc vult Rebuff.in
prax.tit.de infr.reſign.num.37.

32 Ideo dicenti procuratorem eſſe† reuocatum,ei in
* cumbit onus probandi,Card.Zabar.communiter *re
ceptus in d.clem.vni.num.22.de renun.Nam regula-
riter aſſerenti reuocationem incumbit onus proban-
di,l.3.§.ſi duobus,ff.de adim.leg.Bal.in l.ſi plurib.* nu.
1.ff.de leg.1.Alex.conſ.169.num.4.libr.5.Maſcard.de
probat.concl.1280.num.2. & alii plures ſcriptum re-
33 liquerunt,voluntatem teſtatoris non cenſeri † reuoca-
tam,niſi hoc manifeſtum ſit,Card.Pariſ.conſil. 50.nu
me.14.& conſ.90.num.2.volu.4.Curt.Sen. conſ. 103.
num.2.Roland.à Vall.conſ.31.num.43.lib.4. Natt.cō
ſi.5.Gabr.conſ.110.num.3.lib.1.Ceſal. conſ. 67.nu.5.
* lib.1.& *eſt communis opinio.

Limita primo,quoties conſtitutio procuratoris eſ
ſet facta per metum,quia tunc teneret reuocatio, li-
34 cet non † peruenerit ad notitiam procuratoris Glo. in
clemen.vni.verbo libere quam ſequitur Card.Zaba.&
* alij communiter,*Io.Selu.de benef.par.3. q.16.num.
2.Rebuff.in prax.tit.de reuo.procur.nu.10.Ruin.con
* ſi.121.num.21.vol.4.vbi videtur affirmare hanc*com
* munem,& Gloſſ.in d.clem.vni.ad hoc* dicit ſingula-
rem Io.Selu.loco cit.

35 Ratio eſt,† quia geſta cauſa metus,ſunt nulla,l.1.ff.
de eo,quod met.cauſa,vbi referuntur verba prætoris,
quæ diuina eſſe ſcribit Neuizz.conſil.52.num.46.Me
noch.de arbit.iud.caſu 135.num.1. & ſic conſtitutio
procuratoris à principio non valuit. ergo & neque re-
nunciatio ſequuta virtute actus inualidi,argu.l.hacte-
nus.in fin.cum l.ſequent.ff.de aqu.plu.arcend.ſublato
36 enim fundamento omnia† corruunt,le. nam origo.ff.
quod vi,aut clam.Legi,de execut.re iud.cap.cum Pau-
lus prima.quæſtione prima.Crauett.conſil.6.num.36.
& conſil.290.numero 1.vnde ſuperflua eſt intimatio
reuocationis in actu inualido.leg.4.§.condemnatum
ff.de re iud.

37 Metus tamen debet eſſe † iuſtus,vt in terminis ſcri
bit Ruin.d.conſ.121.num.21.volu.4.& regulariter in
* omni materia requiritur iuſtus metus,vt eſt* commu
nis,& recepta DD.ſententia,& qui dicatur iuſtus me-
38 tus,Reſpondent DD.remitti† arbitrio iudicis, Abba.
in cap.cum virum,numero,8.de regula. Ruff.Comēs.
conſil.68.columna 2.Deci.conſ.218.num. 3.Cardin.
Pariſ.conſi.53.num.60.& conſil.60.num.17.& conſ.
139.num.10.& 11.& conſ.170.num.19.vol.4.Alciat.
reſpond.5.num.5.Grammat.conſ.12.nume.47.& cō
muniter DD.vt per Menoch.d.tractat.de arb.iud.cō
* ſi.135.num.3.& eſt communis*opinio.

39 Secundo limitatꝰ nō ꝓcedere,† quoties ꝑ malitiam
ꝓcuratoris,aut illius, in cuius manib. renunciat. erat
faciēda,nō potuit fieri intimatio ante ceſſionē, Card.
* in d.clem.vni.n.22.& cōiter*alij DD.de ren.Bal.in c.
audita,col.2.de reſt.ſpol.& alios DD.quos ad hoc re
fert,& ſequitur Io.Selu.d.3.p.de benef.q.16.nume.2.
verſ.& præmiſſa etiam non procedunt.

Quod probatur aperte in dicta element. vni.in fin.
de renunci.ibi,*niſi forte per ipſos,aut alios malitioſe*

factum fuerit, quominus ad eos, vel eorũ alterum an-
te ceſſionem potuerit reuocatio perueniſſe,&c. per ip
* ſos declarantur hæc verba, à Glo.communiter*rece-
pta per procuratorem, vel ſuperiorem.
40 Et ratio eſt, ne factus † proſit, Abb.in c.innotuit, &
41 c.dudum, de elect. fraudibus enim via † claudenda eſt.
Rainer.de Forliuio, in l.omnes populi ſub.nu.8.verſ.
nec obſtat.ff.de iuſt.& iur.
Tertio Limitatur, non procedere, quoties, ante-
quam procurator renunciaret, moritur dominus, nã
42 tunc, † cenſetur reuocatus procurator abſque alia in-
timatione.
43 Nam beneficium, cum vacet † per mortem, non po
teſt ex alia cauſa vacare c.ſuſceptum de reſcr.lib.6.ita
Fel.in d.c.ex parte Decani, num.16.verſ.& hoc etiam
probatur, de reſcrip.Glo.Zabarel.& cõmuniter DD.
in dicta clemen.vnic.de renunc. vbi ita limitant illam
* Clementinam, & eſt communis, &*recepta omnium
DD.ſententia, de qua amplius dixi ſupra quæſtione
præcedenti.
Vnde ſecundo infertur quod beneficiatus nullo
modo poterit reſignare beneficium in manibus Or-
44 dinarij, † poſtquam conſtituit procuratorem ad reſi-
gnandum in manibus Papæ, nõ facta prius intimatio
ne reuocationis, vt in terminis in facti contingentia
* interrogatus reſpondit Barbat. conſ. 49.lib.4.& eſt*
communiter receptum.
Pro qua opinione Barbat.dicit eſſe tex.in d. clem.
vnic.de renunc.vbi prohibet illuſionem, & variatio-
45 nem in perſonis Eccleſiaſticis, illuſionem † inquam,
quam faciunt clerici, conſtituendo procuratores ad
reſignandum, & poſtea illos reuocando abſque inti-
matione, in qua re conſideratur illuſio procuratoris
46 conſtituti, & Papæ, & hæc ratio cum apponatur † in
procœmio dicitur eſſe finalis, l.1.in prin.ff.ad Maced.
Bar.in l.cum quid.ff.ſi cert.pet.& in l.ambitioſa, ff.de
decret.ab ord.facien.Bal.in l.1.ff.de iuſt.& iur. Abb.
in c.ex multa, de vot.Ang.in l.ſiquis cum aliter, ff. de
verb.obl.quæ ratio habet nedum locum in caſu quo
loquitur d. clem.ſcilicet in reuocatione procuratoris
47 ſed etiam in caſu quæſtionis noſtræ, ideo ratio † am-
pliabit dictum particulare, l.cum anus, ff. de cond. &
demonſt.l.cum acutiſſimi, C.de fideic.namq; eo ipſo
quo conſtituit procuratorem ad renunciãdum in ma
nibus Papæ, ſi poſtea renunciauit in manibus ordina
rij, videtur, variare, & illudere procuratori, ac Papę, in
cuius manibus facienda erat renunciatio.
* Secundo Mouetur Barba.quia, ſi communis*opi
nio eſt, quod quotieſcunq; reuocatur procurator, re
quiritur intimatio, per reſignationem videtur reuo-
catus procurator, ſicuti per mortem, cum reſignans
dicatur mortuus, quoad illud beneficiũ, Gl.in clem.
ne Romani, de elect.ergo.
Tertio, facit, quia dicit dicta, clem.vni.quomodo-
48 libet reuocauerit, hoc enim † verbum eſt admodum
prægnans, & importat omnem modum, per quẽ poſ
ſit directa, vel indirecta via reuocari, c.cum, ex eo de
ſen.excom.clem.ſi ſummus, eod.tit. ſed inficiari non
poteſt, quin eo ipſo, quo conſtituens reſignat benefi
cium aliquo modo dicitur reuocare procuratorem,
quia impedit reſignationem faciendam per procura
torem, & per conſequens iſte caſus comprehẽſus eſt
49 in illa clem.attentis verbis, & attenta † eadem ratione,
l.his ſolis C.de reuo.don, Dec.late in c.at ſi clerici, §.
de adulterijs num.18.de iud.& conſ.284.col.a.Card.
Pariſ.conſ.83.num.21.vol.3.& conſ.69.num.3.vol.4.
Crauett.conſ.118.num.15.

50 Immo verbum quomodolibet † operatur vltra ex-
preſſa, Ang.in l.quod ſi nolit.§.ſi quid ita ff.de d.edi.
* Gloſſ.in clem.1.de re iud.
Quarto, quia ſi aliter diceremus, de facili commit
teretur fraus cõtra dictam clem. quia daretur modus
& via, vt clerici illuderent, & variarent, reſignando in
51 manibus ordinarij, quod eſſe † non debet l.fraus.ff.de
leg.cap.quanto, de diuor.cap.porro, de priuil.cap.ple
rique & cap.putant quidam, 14.q.3.nam quod eſt p
52 hibitum † via directa, non poteſt fieri via indirecta, &
obliqua, l.oratio.ff.de ſponſ.c.cũ quid vna via, de reg.
iur.in 6.faciunt etiam ea quæ adducit, idem Barb.cõ
ſil.11.num.27.col.15.lib.1.
Quinto quia in d.clem.vni. excipitur vnus duntaxat
53 xat caſus in ſi.verſ.niſi; exceptio enim in vno † caſu
firmat regulam in caſibus non exceptuatis.l.quæſitũ,
§.idem reſpondet, ff.de fund.inſtr.Siluan.conſ.56.nu
me.20.Crauett.conſ.24.col.8.verſ.10.in fi.
Ideo concludendum eſt, diſpoſitionem d.clemen.
vni.de ren.loquentem in reuocatione procuratoris,
vt debeat fieri intimatio, habere locum in caſu huius
quæſtionis, vt ſi ipſe dominus velit renũciare, debeat
reuocare procuratorem, alioquin renunciatio nõ va
leat, & hanc opinionem tenet Prob.in Rub. de renũ.
* in clem.num.33.in fi.& ſecundum eam fuiſſe* pro-
nunciatum atteſtatur Barb.d.conſ.49. licet dicat ſuiſ
ſe appellatum, & inſtatum, vt declaretur bene ſenten-
tiatum, & male appellatum.
* Ita etiam fuit iudicatum*per Seneſcalcum Petra-
goricen. die 2. Martij 1513. cuius ſententia fuit per
curiam confirmata die 23.Maij 1514.in fauorẽ Ma-
giſtri Raimũdi. Ita etiam fuit*iudicatum per curiam
in fauorem Magiſtri Gulielmi de la Fargne contra
Magiſtrum Ioannem de Croponte, & latum arreſtũ
die prima Febr.1532.vt refert Boer.deciſ. 207. num.
6.qui etiam ipſe videtur firmare hanc opinionem, &
* ita vidiſſe*in ſenatu Tholoſano obſeruari tradit Io.
Selua in tract.beneſ.3.par.q.16.num.9.& hãc opinio
nem tenuit ſæpius Rota, vt reperi annotatum, adeo
* quod hæc eſt communis*opinio, a qua non eſt rece-
dendum iudicando, & conſulendo.
Quamuis Fel.in cap.ex parte Decani, num.16.de
reſcri.contrarium tenuerit.nam in hoc communiter
eſt reprobatus vt ex rationibus ſupraſcriptis manife
ſte apparet.
Ex quo etiam apparet ſuperfluam eſſe quæſtio-
nem, quam ponit idem Fel.d.num.16.verſ. Quid au-
tem ſi, quoties eadem die fuit facta renunciatio do-
54 mini, & procuratoris, & non † apparet de prioritate:
namque debet diſtingui, aut conſtat de intimatio-
ne reuocationis, aut non: primo caſu attenditur re-
nunciatio domini, ſecundo caſu procuratoris, & in
* hoc* communiter DD. conueniunt. Et ideo alias
fuit tentum in Rota in una Camerinẽ. coram Chiro
55 ga, quod qui dedit † mandatum ad reſignandum, non
poteſt permutare illud beneficium, niſi reuocauerit
procuratorem, ut habetur libro diuerſarum deciſ. 3.
in manuſcr.

SVMMARIVM.

1 *Procurator reuocatus cenſetur per intimationem fa*
ctam in Camera, & Cancellaria.
2 *Notitia ſuperioris prodeſt.*
3 *Quæ fiunt in Cancellaria, vel Camera, dicuntur fieri*
in conſpectu ſuperioris.
4 *Cancellaria dicitur organum Papæ.*

5 *Facta*

5 *Facta in Cancellaria dicuntur fieri in Conſiſtorio Papa.*
6 *Notarij conſtituti ad recipiendum reſignationem repraſentant perſonam Principis.*
7 *Scientia praſumitur.*
8 *Reuocatio procuratoris ad reſignandum debet fieri in Camera, & Cancellaria.*
9 *Intimatio reuocationis procuratoris ad reſignandũ poteſt fieri ipſi procuratori.*
10 *Intimatio reuocationis mandati dati ad reſignandum debet fieri omnibus procuratoribus.*
11 *Intimatio reuocationis procuratoris ad reſignandum quomodo debeat fieri.*

QVAESTIO XXVI.

VIGESIMOSEXTO Quæro, quã
do, & cui debeat fieri intimatio re-
uocationis mãdati procuratorij ad
reſignandum in manibus Papæ.
Primo poteſt fieri huiuſmodi in
timatio reuocationis in Camera, &
1 Cancellaria, & ſufficit licet † nõ fue
rit facta intimatio procuratori, &
procurator non poterit amplius conſentire. vt ſcri-
bunt Creſcen. deciſ. 105. lib. 1. in manuſcri. Achill. de
procur. Caput. deciſ. 31. lib. 3. in manuſcr. Put. dec. 110.
lib. 2. Cott. deciſ. 16. Moed. deciſ. 150. incipien. circa, di
cens ita * ſeruari in Curia.
* Et ita fuit pluries per Rotam * reſolutũ teſte Achil
le de Graſſ. dict. deciſ. 12. de procurat. & die. 4. Nouem
bris. 1551. fuit idem firmatum teſte Cap. d. dec. 31. li. 3.
2 Et ratio eſt, quia ſufficit † intimationem deduci ad
notitiam ſuperioris, clem. vni. de renun. ibi. ad ipſius,
vel illius, & Felin. in c. ex parte Decani, nu. 15. de reſcri
& communiter. DD. ſed quæ fiunt in Cancellaria, vel
3 Camera, dicuntur fieri in cõſpectu † ſuperioris Sarnen.
4 de trien. q. 7. & in procemio reg. p. q. nu. 22. nam † Can
cellaria dicitur organum Papæ, Caſſad. ſuper reg. dec.
22. & Ideo dicimus quod ea quæ in Cancellaria fiũt
5 in Conſiſtorio Papę, fieri dicuntur, vt habetur in dec.
363. in nouis, Sarnen, de trien. q. 7. num. 2. Caſſad. dec.
2. de renunc. & hæc ratio fuit in multa conſideratione
in Rota, vt collig. ex Caput. 1. deciſ. 31. lib. 3. & facit qđ
dicitur de publicatione per Caſſad. deciſio. 28. ſuper
reg. & per conſequens Notarij conſtituti ad recipien
dum reſignationes, & ad alia, dicuntur eſſe in Conſi-
6 ſtorio Papæ, & repræſentant † perſonã Principis, Caſſa.
deciſ. 21. in fin. & deci. 3. de renun. Achi. de Graſſ. d. de
ciſ. 12. de procur.
Hinc dicit Put. deciſ. 110. lib. 2. quod ſufficit reuo-
7 catio apud acta abſque intimatione, quia † ſcientia præ
ſumitur Paul. de Caſtr. in l. 1. col. 2. C. de ſatiſd.
Et, cum ibi præſtetur conſenſus, ſcilicet in Camera
* vel Cancellaria, vt de ſtylo * atteſtatur Orad. deciſ. 82.
Plancentin. lib. 1. ideo in eodem loco ſufficiet, facere
reuocationem.
Et licet cle. vnic. de renunc. dicat, quod intimatio
debeat fieri procuratori, vel quod ad eius notitiã de-
* ueniat, tamen fuit pluries reſolutum per Rotam, * &
comprobatum per * ſtylum, vt ſufficiat intimare Iudi
ci, & ſic Notarijs Cameræ, vel Cãcellarię. Cap. dec. 31.
8 Et debet fieri † in vtroque loco, ſcilicet in Camera
& in Cancellaria, ita fuit dictum in vna Valentin. * pẽ
ſionis. coram domino Piſauren. teſte Creſcent. deciſ.
105. in manuſc. vbi principalis reuocauit procurato-
rem in Camera, & procurator conſenſit in Cancella
ria, & dubitabatur de validitate penſionis, & fuit reſo-
lutum eſſe validam: namque reuocatio debebat fieri in
vtroque loco, quia cum literæ Apoſtolicæ expedian-
tur vel per Cameram vel per Cancellariam, intimatio
reuocationis debet fieri non ſolum in vno loco, ſed
etiam in alio, & hanc cõcluſionem firmat Rebuf. cõſ.
90. nu. 13. verſ. 1. q. & eſt * communis opinio.
9 Secundo, poteſt fieri † huiuſmodi intimatio reuoca
tionis ipſi procuratori, vt probatur in d. clem. vni. ibi,
ad ipſius vel illius & ei de ren. vnde, quemadmodum
ſufficit intimare in Camera, vel Cancellaria, ita, & ipſi
procuratori, & eſt cõmunis opinio omn. DD. Tho.
de Tan. deciſ. 34. manuſcr.
Et quando procuratori tantum debeat fieri, vide
caſum per Thom. de Tan. d. deciſ. 34. Et, ſi ſunt plures
10 † procuratores, omnibus intimatio reuocationis faciẽ
da eſt, alioquin ceſſio facta per eum, cui non eſt noti
ficata, valebit, arg. l. ſi duo, vbi DD. ff. de procur. cle. 1.
de appell. ita Rebuff. de reuoc. procur. in prax. n. 2. & ra
tio eſt, quia, quantum ad procuratorem, non intima-
tur, cenſetur dominus durare in eadem voluntate, cũ
ſi voluiſſet, notificaſſet, ſicut alteri, arg. l. vnica. §. fin au
tem. C. de cad. toll.
11 Et in intimatione debet ſeruari, quod dicitur in
clem. cauſam, de elect. vbi * communiter DD. declarãt
tradit Card. in d. cle. vni. nu. 22. Gloſſ. in verſ. peruenire,
de renun. Rebuff. d. tit. de reuoc. procur. n. 15. & in
tract. nomin. q. 14. & in concor. tit. de litt. obla. ar. 2.
Et ſtylus obſeruat, vt ſi eſt abſens à Curia, volens
reuocare procuratorem conſtitutum ad reſignandũ,
conſtituat alium procuratorem exiſtentem in Rom.
Curia, cui mandet, vt reuocet mandatum, datũ alias
ad reſignandum tale beneficium, vel ad cedendum cõ
mendæ, aut iuri, & auferat ei omnem poteſtatem illi
attributam, & vt ipſam reuocationem intimet in Can
cellarijs Apoſtolicis, vel ipſemet conſtituens in par-
tibus coram Notario, & teſtibus reuocet procurato-
rem iam conſtitutum a ſe, auferendo etiam poteſta-
tem ei attributam, & in ipſomet inſtrumento conſti-
tuat alium procuratorem ad intimandum in Camera
& Cancellaria, aut alibi, vbi opus fuerit,
Qui procurator conſtitutus præſens in Curia, recę
pto mandato, aliquando facit illud per curſorem inti-
mare procuratori reuocato, & deinde ſolet in actis
vnius ex notarijs Camerę, ac Notarijs Cancell. exhibe
re mandatum ipſius reuocationis, & tam Notarius.
Cameræ quam Cancell. extendant, & notant in libris
Camerę & Cancell. reſpectiue ipſam reuocationem
& intimationem, & hoc ſufficit pro validitate reuoca
tionis & intimationis illius.
Aliqui autem pro maiori eorum ſatisfactione vl-
tra præmiſſa ſolent etiam obtinere per acta vnius ex
Notarijs Cameræ ab Illuſtriſſimo Card. Camerario
inhibitionem, qua inhibetur omnibus & ſingulis No
tarijs Cameræ, & Cancell. & eorum ſubſtitutis, ne ſub
pœnis & cenſuris &c. audeant extendere conſenſum,
reſignationis talis benefi. per talem, in fauorem talis,
quoniam mandatum procurationis de ſuper alias fa-
ctum fuit reuocatum, & reuocatio fuit intimata in
Camera, & Cancell. prædictis. Quæ inhibitio per cur-
ſorem intimatur cum dimiſſione copię ſingulis.
Et, ſi eſt præſens, qui conſtituit procuratorem ad
reſignandum. & velit illum procuratorem reuocare,
poterit idem obſeruare, faciendo per curſorem inti-
mare procuratori reuocãdo, & Notarijs Cameræ, &

* Cancellariæ, & ita obſeruat * praxis communis Curiæ Romanæ, a qua non erit recedendum.

SVMMARIVM.

1 *Procurator datus ad reſignandum an cenſeatur reuocatus per intimationem reuocationis factam reſignatario, & num. 6. & num. 10.*
2 *Quod dolo fit, eſt nullum.*
3 *In permutatione ſufficit reuocationem intimare compermutanti.*
4 *Doloſus ingreſſus in beneficijs prohibetur.*
5 *Tacens verum, quando peccet.*
7 *In reſignatione, quando reſeruatur penſio, debet reſignatarius conſentire.*
8 *Literæ non expediuntur abſque conſenſu.*
9 *Expeditio literarum, eſt neceſſaria, quo ad canonizationem gratiæ.*
11 *Beneficium reſignatum debet conferri reſignatario, alias nulla reſignatio, & num. 13.*
12 *Beneficium permutatum conferendum eſt compermutanti.*
14 *Conſuetum habetur pro facto.*
15 *Reſignationes in fauorem, non fiebant tempore Clementis.*
16 *Si in inſtrumento reuocationis procuratoris dati ad reſignandū ſit præſens, & teſtis, reſignatarius procurator, cenſetur reuocatus.*
17 *Negans interueniſſe in inſtrumento, an ei credatur.*
18 *Teſtes reprobantes inſtrumentum debent eſſe omni exceptione maiores.*
19 *Procurator conſtitutus ad renunciādum in manibus Ordinarij poteſt reuocari.*
20 *Si inſtrumentum procuræ non eſt receptum a procuratore ſufficit, pro reuocatione denunciare Notario.*
21 *Notarius tradens parti inſtrumentum reuocatum, vt falſarius puniri debet.*

QVAESTIO XXVII.

VIgeſimo Septimo, Quæro an ſufficiat reuocationem procuratoris intimare reſignatario abſq; 1 qđ intimetur procuratori † conſtituto ad reſignandum?

Diuerſæ ſunt DD. ſentētiæ. Fel. in c. ex parte decani, nu. 15. verſ. ex hoc inſerri poteſt, ad dubium, de quo aliàs fui interrogatus, de reſc. tenuit negatiuam opinionem, vt non ſufficiat, ſed requiratur vt ſintimatur procurator.

Pro qua opinione primo adducitur d. clem. vnica de renunc. vbi loquens de reuocatione procuratoris ad reſignandum requirit intimationem faciendā procuratori, vel ſuperiori, ſed quando innoteſcat reſignatario, neutri eorum, ergo, &c.

Sed hoc argumētum tollitur ex eo, quia debet innoteſcere procuratori, vel ſuperiori iux. d. clem. vt aliquid non fiat ad fauorem reſignatarij, vnde, licet illis non innotuerit ſi, tamen fuerit intimata reſignatario, debet ſufficere, namq; videtur in dolo, & per conſe-
2 quens † renunciatio, ſi fiat, erit nulla, arg. c. cum dilecti de elect. & alio modo reſpondit Put. deciſ. 428. lib. 1. vt per eum.

Affirmatiuam tamen opinionem, quod ſufficiat intimare reſignatario, tenuit Ioann. Selua in tract. de benef. in 3. par. q. 16. num. 6. hoc idem firmat Prob. in addit. ad Io. Monac. in rub. de renun. num. 6. vbi dicit
* ita vidiſſe ſeruari in ſenatu * Pariſ. Rebuff. in prax. d. tit. de rauoc. procur. num. 5.

Pro qua opinione primo adducitur, quia in permu-
3 tatione ſufficit, vt intimatio fiat ei, cum † quo faciēda erat permutatio, & ſic ſufficit reuocationem eſſe notam alteri compermutanti, Lap. quem refert, & ſequitur Gem. in c. vlt. §. ſane. num. 6. verſ. ſed pone de procurator, lib. 6. ergo idem in renunciatione.

Reſpondeo, diuerſam eſſe rationem, nā in permutatione is, cum quo eſt permutatio facienda, gerit vicem partis, Ror. deciſ. 8. de procu. in antiq. ſed iſte habens ſpē in renunciatione futura, eſt vt extraneus, vnde non videtur quod intimatio facta ei operetur plus quam ſi eſſet facta perſonæ extraneæ: ergo.

Secundo, adducitur, quia, ſi poſt intimationem factam reſignatario ſequatur ceſſio ad eius fauorem, videtur eſſe in dolo, tacendo doloſe reuocationem, vt
4 patet, ſed in beneficijs debet † omnis dolus abeſſe, ca. cum dilecti, de elect. c. dudum, §. nos igitur, de præb. Io. And. in c. ſi capitulo, de conceſſ. præb. in 6.
5 Reſpondetur, negando, eſſe in dolo † quia tacēs verum non peccat, niſi quando eſt productus, vt teſtis, Inn. & alij DD. in c. 1. de crimi. fal. But. in c. quia veri ſimile. 3. not. de præb.

Quid dicendum?

* Cum hic caſus fuiſſet propoſitus in Rot.* in vna Salamant. Abbatiæ Sancti Saturnini, 20. Iunij 1539.
6 coram Io. Paulo Tholomeo, fuit per omnes † facta diſtinctio, aut reſignatio eſt ſimplex, ſcilicet abſque reſeruatione, & tunc non ſufficit intimare reſignatario, ſed requiritur, vt fiat intimatio procuratori, & ita procedit prior ſententia, quam tenuit Felinus, qui, dum ponit exemplum, videtur loqui in ſimplici reſignatione, num. 15. verſ. ex hoc, aut vero reſignatio non eſt ſimplex, vt quia fit in fauorem alicuius reſer-
7 uata penſione, aut fructibus, † adeo quod reſignatarius debet dare ſuum conſenſum, & hoc caſu ſufficit intimare reſignatario, pro vt atteſtatur Moed. deciſ. 115. incip. circa intellectum, clem. vni. in manuſc.

Et ratio eſt, quia, cum reſignatur ſimpliciter in fauorem abſque penſione, tunc non conſideratur perſona reſignatarij, & licet, ſuperior ſibi præiudicet, eſt tamen per accidens, quia ſibi ita placuit, quando vero reſignatur in fauorem, reſeruata penſione, vel reſeruatis fructibus, tunc, eo quia reſignatio non poteſt vires habere ſine facto reſignatarij, ideo ſufficit ei intimare. Nec obſtat, quod penſio poteſt reſeruari per Papam, abſque conſenſu. nam cum conſenſus, ſit
8 neceſſarius † per regulam, ideo non expediuntur literę abſq; dicto conſenſu, & quoad ſucceſſores neceſſaria
9 eſt expeditio maxime quoad † canonizationem gratię vt dicam late lib. ſeq.

* Hoc idem fuit confirmatum * in Rot. in vna Burgen. Cappellæ coram Sarnen. vltimo Ianuarij 1543. teſte Moed. deciſion. 184. circa declarationem clem. vnica: teſte etiam Put. deciſione prima, de renunc. in manuſc.

Et quia hæc diſtinctio patitur aliquas difficulta-
* tes, & poteſt impugnari, ideo Rota * ab ea receſſit, &
10 firmauit, † ſufficere intimationem reuocationis faciēdam reſignatario, quoties reſignatio fit in fauorem alicuius, tam ſi reſeruentur fructus, aut penſio, quam ſi fiat ſimpliciter in fauorem, & hanc opinionem te-
* nuit * Rot. 14. Februarij 1543. in dicta Burgen. Cappellæ coram Sarnen. teſte Moed. dic. deciſ. 184. circa col. 3.

col.3.teſte etiam Put.deciſ.428.lib.1. teſte etiam Th.
de Ton.deciſ.34.in manuſcr.Et eandem ſententiā cō
firmauit Rot.12.Nouembris 1543. per tres ſentētias
coram D.Rauellen.in d.cauſa Salamantin. Abb.teſte
Moed.deciſ.185.incip.licet ſupra,ſit de renun. quam
etiam opinionem,vt ſupra dixi,firmauit Io. Sel.tract.
de benef..3.par.q.16.num.6.Prob.in addit.ad Io.Mo-
nac.tit.de renunc.vbi dicit, ita vidiſſe ſeruari in ſenatu
* Pariſienſi,& hęc eſt*communis omn.DD.*ſententia,
à qua non eſt recedendum iudicando, & conſulēdo,
& illam tenet etiam Put.deciſ.428 libr.1. Guidobon.
deciſ.9.

Nam in reſignatione,quę fit in fauorem,tam ſi fiat
reſeruata penſione,quam non reſeruata,debet confer
11 ri†beneficium reſignatum illi, in cuius fauorem facta
eſt reſignatio,alias nulla,Caſſad.deciſ.3.de ren.Ptolo.
deciſ.101.incipit Conche.Palent.deciſ.48.Abb.in ca.
* cum pridem,de pact.& communiter* DD. vnde per-
ſona reſignatarij eſt conſiderabilis,& reputatur pars,
ex quo ſequitur quod viget ratio poſita per Felin.d.c.
ex parte decani,nu.15.verſ.ex hoc inferri,dum reſpon
det ad contrarium de permutatione,& dicit ſufficere
intimare ei,cum quō eſt permutandum quia gerit vi-
cem partis,Rot.deciſ.8.de procu.in antiq. ſed hæc rō
habet locum etiam in reſignatione in fauorem, ergo
eadem erit in vtroque caſu iuris diſpoſitio,l.illud.ff.ad
l.Aquil.& ita retorquet argumentum in contrariū Io.
Selu.d.q.16.num.6.verſ.tamen iſtud mihi non placet.
12 Accedit,quia,ſicuti ſuperior†non poteſt beneficia p
mutata alijs conferre,quam cum permutantibus .c.1.
* vbi*omnes de rer.perm.li.6.ita Papa non †conſueuit
13 alijs conferre,quam illi,in cuius fauorem ſit reſigna-
tio,vt fuit*pluries reſolutum in Rot.& tradit Moedi.
tract.ſig.grat.tit.reſignationes.col.3.& 4. quod cōſue
14 tum †debet pro facto haberi,not. in l. apud Iulianum.
§.conſtat,de leg.1.

Immo Feli.in d.c.ex parte decani,n.verſ.ex hoc in-
ferri,in contrarium allegatus non obſtat huic cōmu-
* ni*concluſioni,nam loquitur in reſignatione ſimplici
non expreſſa aliqua perſona, & ita procedere fuit de-
claratū per Ro.d.die 12.Octobris 1543. vt tradit Ca-
put.d.deciſ.185.& vere,ponit quęſtionem hoc modo.
Titius miſit procuratorem Romæ cum mandato ad
renūciandum beneficium,Sempronius accedebat ad
Curiam,vt impetraret dictum beneficium,vacaturum
per renunciationem,& dum &c.

Ad tex.in d.clem.1.de ren.Reſpondet Put.d.deciſ.
15 428.li.1.quod tēpore Clementis† non fiebant reſigna
tiones in fauorem certæ perſonæ,ſed ſimpliciter,ideo
tex.conſiderauit intimationem faciendam eſſe procu-
ratori,vel ſuperiori,ſed hodie cum inualuerint iſtæ re
ſignationes in fauorem certarum perſonarum,dicen-
dū eſt,quod in tali reſignatione militat eadem ratio,
quæ in permutatione.

Et hic erit tertius modus reuocandi procuratorē
conſtitutum ad reſignandum in manibus ſummi Pon
tificis.

16 Hinc eſt,quod,ſiquis†conſtituit procuratorem ad
renunciandum duo beneficia in fauorē Titij, & Caij
& poſtea conſtituat alium procuratorem ad renunciā
dum eadem beneficia in fauorem perſonarum bene
viſarum,ſine clauſula,citra reuocationem, in quo in-
ſtrumento fuit teſtis Titius, qui eſt vnus ex duob.in
cuius fauorē primus procurator debebat reſignare,
ſi dictus primo procurator reſignauit in fauorem Ti-
tij,& Caij,perſonarum nominatarum, reſignatio eſt
nulla,facta in fauorem Titij,quia ipſe fuit teſtis in ſe-
cundo inſtrumēto.ex quo videtur ſibi intimata reuo
catio.quatenus vero attinet ad Caiū,renunciatio eſt
* valida,quia non fuit intimata.* ita fuit reſolutum in
Rot.in vna Gerunden.coram D.Flaſconen. die 14.Ia
nuarij 1550.teſte Guid.deciſ.90.

Et,ſi ille,in cuius fauorem debebat renunciare pri-
mus procurator, fuit teſtis in ſecundo inſtrumento,
17 in quo fuit†conſtitutus alius procurator ad renuncian
dum in fauorem alterius,neget hoc,& dicat quod in-
teruenit ut teſtis in dicto ſecundo inſtrumēto, fuit a-
lias dubitatum,†an valeat renunciatio facta per procu-
* ratorem ſecundo loco conſtitutum,& fuit* reſolutū
affirmatiue in vna Gerunden.Sacriſtię coram Oradi-
no 5.Nouembris 1554.teſte Caput.deciſ.100.p.2.qa,
cum iſte habeat intereſſe,nō eſt omni exceptione ma
18 ior,†prout teſtes reprobantes inſtrumentum debent
eſſe,Bar.in l.1.§.ſi quis negat,n.22.in ſi.ff.quemadmo.
teſt.aper.Ale.conſ.35.n.2.& 3.li.7.Corn.conſ. 261.li.
4.Dec.conſ.102.colū.1.verſ.propterea, Paul.de Caſt.
* conſil.261.num.5.lib.2.& communiter* DD. hoc vo
lunt.

Si vero procurator fuit conſtitutus ad renuncian-
19 dum in manibus ordinarij,tunc ille procurator poteſt
* †reuocari,vt eſt*communis opinio,quę ex prædictis
ſatis expreſſe apparet,& intimatio dupliciter fit,vel ip
ſi ordinario,vt tradit Boniſ.de Vitall.in cle vni.n.38.
* de ren.& probatur in d.clem.vnica.* vbi communiter
DD.vel procuratori,iuxta ea,quæ diximus ſupra, &
Boniſ.de Vitall.dicit intimationem reuocationis po-
tius faciendum eſſe procuratori.

Si vero inſtrumentum procuratorium non eſt rece
ptum a procuratore,ſufficit denunciare Notario,qui
eſt rogatus de illo,quod pęnituit,& ideo nō expediat
ita Rebuff.in prax.tit.de reuoc.procu.nu. 9. vbi dicit,
quod ſi poſt dictam notificationem Not.conficiat in
ſtrumentum & tradat parti,†tanquam falſarius puni-
ri debet,arg.l.ſi fundum,C.de rei vend.DD. in l.con-
* tractus,de fid.inſtrum.*communiter in c.ex parte de
reſcr.& hoc refertur ad renūciationem factam in ma
nibus Papę,& ad illam,quæ fit in manibus ordinarij.

S V M M A R I V M.

1 *Procurator certioratus à domino, vt nihil faciat vſq; ad nouas literas, non poteſt interim reſignare.*

2 *Procurator, qui porrexit ſupplicationem, ſuperuenientibus literis reſignantis non debet praſtare conſenſum.*

3 *Reſignans, etiam pœnitere poteſt ſignatam ſupplicationem & datatam.*

4 *Mandatum expirat morte mandantis.*

QVAESTIO XXVIII.

VIgeſimo octauo, Quæro, ſi procurator, q
habuit mandatum ad renunciandum, re
cipiat litteras a conſtituente, in quibus
dicatur, quod de negocio reſignationis
nihil aliud faciat, niſi denuo certioratus
fuerit, an poſſit, hoc non obſtante, reſi-
gnare, & pręſtare cōſenſum reſignationi, vel ſufficiat
hoc loco intimationis reuocationis procuratoris.
1 Omiſſa diſputatione, Affirmatiua † opinio eſt verior,
vt hoc ſufficiat loco intimationis, quia per illa verba
poſita in dictis litteris, voluntas, licet non ſit reuoca-
ta, ceſſat tamē vſque ad nouas litteras, vt late explicat
Iaſ.in l.100.§.ſi ita ſtipulatus.nu. 14.verſ. tamen.ff.de
* verb.oblig.& ſecundum hanc opinionem fuit *iudi-
catum in Rot.teſte Card.S.Crucis,dec.131.

Ideo non debet vlterius procedere, donec habue-
rit alias literas,& in hoc reſident communiter* DD.
& communiter practicatur.
2 Ampliatur hec concluſio,procederet† etiam ſi illę
literæ peruenerunt ad manus procuratoris , poſtquã
porrexerat ſupplicationẽ,& ſupplicatio fuerat ſigna-
ta,ac data:namq; poſt receptionem dictam litterarũ
non poteſt vlterius procedere, & ad præſtandum cõ
ſenſum formalem deuenire ita dictũ in * Rot.in vna
Segobien.de villa caſtri coram Pelegrino teſte eodẽ
deciſ.127.lib.1.
Namque communis opinio,&* recepta,ab omni
3 bus,ſe habet,vt reſignans poſſit† pęnitere,etiam poſt
ſignatam ſupplicationem,& datam,vt pluries fuit re-
ſolutum*in Rota,& ſeruatur in praxi.
Et per conſequens ſimoniace reſignans,beneficiũ
vacat per mortem eius,vt fuit * etiam deciſum in vna
Mantuana,ut per Creſcent.deciſ.37.lib.1. in recoll.
manuſcr.nam mãdatum factum alicui,vt nihil faciat,
4 niſi mandatario de nouo certiorato,† expirat morte
mandantis,nec Mandatarius aliquid facere poteſt,ni
ſi adſit noua voluntas mandantis,Alex.in l.100.§. 1.
vbi Iaſ.late num.14.allegans concordãtes.ff. de verb.
oblig.& eſt* communis opinio,ac ſecundum eã fuit
*reſolutum in Rot.in d.Segob.de villa Caſtin.coram
D.Veſtano,29.Apr.1552.teſte Caput.deciſ.139.p.2.
Non obſtat doctrina Bal.in l.poſt dotẽ,col.2.ff.ſolut.
matr.quia reprobatur ab omnibus,vt ibi fuit dictum.

SVMMARIVM.

1 *Procurator ad reſignandum morte reuocatur.*
2 *Furioſus habetur pro mortuo.*
3 *Renunciare eſt donare.*
4 *Furioſus non poteſt donare,& alienare.*
5 *Tempus dati mandati inſpicitur.*
6 *Furioſus non poteſt conſtituere procuratorem ad reſi gnandum.*
7 *Procurator ad reſignandum an cenſeatur reuocatus ſi principalis effectus fuerit furioſus.*
8 *Mortuo principali,procurator ad reſignandum quando cenſeatur reuocatus.*

QVAESTIO XXIX.

VIgeſimonono,quæro,ſi reſignans,
qui dedit mandatum ad renun
ciandũ,effectus ſit furioſus,an
per hanc ſuperuenientiã furoris
cenſeat reuocatus procurator?
Pro affirmatiua; adducitur
primo,Procurator datus ad re-
1 ſignandũ,† reuocatur per mor
tem,Creſcent.deciſ.169.alias 171.lib.4. Th. de Tan.
deciſ.106.in manuſcr.& communiter* DD.ſed furio
2 ſus† habetur pro mortuo,l.1.§.ſed furioſus,ff.de acq.
poſſ.l.2.§.furioſus,ff.de iur. codic.Spec.tit.de teſt.§.
1.num.88.Card.Pariſ.conſ.99.num.15.& conſ.110.
num.13.vol.2.Tiraqu.in trac.de pęn.temp.aut remitt.
cauſa 5.num.2.& 3.& communiter* DD.vt per Ma-
ſcard.de prob.concl.828.n.23.ergo per ſuperueniẽn
tiam furoris reuocatur procurator ſicut per mortẽ.
3 Secundo adducitur,quia† renũciare eſt donare,iux
ta* cões regulas,& concluſiones ſupra relatas,ſed fu-
4 rioſus† non poteſt donare,& alienare valide,cum ca-
reat ſenſu,& intellectu,l.in negotiis contrahendis,&
l.Furioſi,vbi plene Dec.ff. de reg. iur.l.nec ignorans.
C.de don.l.ſanum,C.de tranſ.Fulgoſ.conſ. 80. quidã
col.2.Alex.conſ.139.col.3.& 4.lib.1.cum alijs,vt per
Card.Pariſ.conſ.87.num.10.cum ſeq vol.3.ergo &c.
Pro negatiua adducitur,quia inſpicitur tempus da
5 ti mandati ad renunciandum,& ad illud † renũciatio
retrotrahitur.Abb.in c.ſollicite,col.ante pen.de reſt.
ſpol.Lap.alleg.24.Bal.in c.audita,de reſt.ſpol.Ferr.cõ
ſil.93.n.2.Menoch.in trac.de recup. poſſ. remed.1.
num.274.&* communiter DD.ſed illo tempore reſi
gnans erat habilis : nam nondum erat effectus furio-
ſus,cum furioſus non poſſit conſtituere procuratorẽ
6 † ad renunciandum,Card.Pariſ.conſ.15.num.9.cum
ſeq.vol.4.& dixi ſupra:ergo.

Quid dicendum?

7 Diſtinguendum exiſtimo,aut † procurator incepe
rat,puta quia porrexerat ſupplicationẽ,quę fuit ſigna
ta,&datata,& hoc caſu vera eſt poſterior ſententia,vt
per ſuperuenientiã furoris non cenſeatur reuocatus,
&per conſequens poterit vlterius procurator proce
dere,ſ.præſtare conſenſum formalẽ. Aut vero procu
rator non inceperat aliquid facere,& hoc caſu verior
eſt prior ſententia, vt cenſeatur reuocatus per ſuper-
uenientiã furoris,& ita diſtinxit* Rot.cũ hic caſus ac
cidiſſet,ita reſoluendo in vna Meſſan.coram Fabio,2.
Octobris 1558.teſte eod.deciſ.23.manuſ. Ita in ſimi
li,ſi fuit datus procurator ad reſignandũ, & dictus p
8 curator porrexit ſupplicationẽ,& poſtea† moriat pro
curator non cenſetur reuocatus, & poterit conſen-
ſum formalẽ præſtare,ſecus vero,ſi nihil fecit , vt fuit
reſolutum* in vna Senen.parochialis coram D.Mar-
tino de Spinoſa 1513.teſte Caſſad.deciſ.1.de renunc.
& in alia Palent.ſcholaſtriæ,corã Cummo, vt late p
Put.deciſ.83.& 92.lib.2.de qua re dictũ fuit ſupra la-
te.Et hæc opinio cõiter *,ſeruatur in praxi,vt audiui.

SVMMARIVM.

1 *Procurator primus cenſetur reuocatus per conſtitutionem ſecundi.*
2 *Renunciatio ſecunda facta per alium procuratorem valet,ſi prima facta per alterum fuit facta in fauorem mortui.*

QVAESTIO XXX.

TRigeſimo, Quæro de caſu pul-
cherrimo.Quidã conſtituit pro
curatorem ad renunciãdum in
fauorẽ Titij , poſtea conſtituit
alium procuratorẽ ſine clauſula
citra reuocationẽ,ad reſignãdũ
in fauorem Caij. Iſte ſecundus
procurator porrexit ſupplicatio
nem,reſignando in fauorem Caij,qui eo tẽpore erat
mortuus,vnde hoc forſan ſciens primus procurator
reſignauit in fauorem Titij.Quæritur an hæc ſecun
da reſignatio valeat.
Et quidem videtur dicendum non valere, primo,
1 quia per conſtitutionem ſecundi procuratoris† muta
uit voluntatem,l.ſi quis cum procurator,§.vlt. ff. de
procur.cum alijs,vt per DD. * communiter in locis
præallegatis.ergo,&c.
2 Hoc tamen non obſtante,† cum hic caſus accidiſ-
ſet,& fuiſſet propoſitus in Rota,contrarium fuit reſo
lutum,vt valeat dicta renunciatio,facta per primum,
procuratorem , in vna Gerunden. Canonicatus diẽ
22.Iunij.1554.teſte Guidob.deciſ.91.in manuſc.quia
licet,

licet, vt dictum eſt, per conſtitutionem ſecundi procuratoris mutauerit voluntatem, non tamen ſimpliciter mutauit voluntatem, ſed conditionaliter, ſi reſign. facienda per ſecundo loco conſtitutum fuerit valida, quia voluit hanc ſecundam perſonam potius habere quam primam. ſed cum inualida extiterit, ergo ad hoc durauit prima voluntas, argu. l. quod ſi alij. ff. ad im. legat.

SVMMARIVM.

1 *Procurator conſtitutus ad reſignandum cum iuramẽto de non reuocando, poteſt nihilominus reuocari & nu. 16. & nu. 18.*

2 *Procurator cum iuramento de non reuocando in quálibet materia, poteſt reuocari.*

3 *In ſpiritualibus non cadit intereſſe.*

4 *Actus contra iuramentum quando ſit nullus, & nu. 11. & nu. & 24.*

5 *Beneficiã libere conferendã.*

6 *Quis poteſt ſe iuramento ligari.*

7 *Communis opinio ex numero Doctorum.*

8 *Exemplis non eſt iudicandum.*

9 *Procurator ad permutandum cum iuramento de non reuocando, non poteſt reuocari.*

10 *Aliud eſt conſtituere procuratorem ad reſignandum ſimpliciter, & aliud cauſa permutationis.*

13 *Periurus contrauenienſ iuramento, quamuis actus ſit validus.*

14 *Quod à principio eſt voluntarium, ex poſt facto eſt neceſſarium.*

15 *Ex iuramento oritur obligatio.*

27 *Papa dat beneficia, & non reſignans.*

19 *Conſuetudo, vt procurator non poſſit reuocari, non valet.*

20 *Procurator conſtitutus cum iuramento ad extinguẽdũ regreſſum, poteſt reuocari.*

21 *Periurus, ob reuocationem procuratoris non priuatur regreſſu.*

22 *Poteſt reuocari procurator non obſtante pacto de nõ reuocando.*

23 *Procurator ad præſentandum poteſt reuocari.*

24 *Iurans non reuocare teſtamentum, poteſt illud reuocare.*

25 *Diuiſio poteſt fieri, non obſtante iuramento.*

27 *Epiſcopus poteſt reuocare Vicarium, non obſtante iuramento.*

28 *Promittens cum iuramento non alienare, ſi alienet tenet alienatio.*

29 *Iurans non contrahere matrimonium, ſi poſtea contrahat, valet matrimonium.*

30 *Iurans non fideiubere, non mutuare, nõ acceptare Epiſcopatum, non intrare Monaſterium, poteſt poſtea hæc facere, non obſtante iuramento.*

31 *Faciens contra iuramentum, efficitur periurus.*

32 *Faciens contra iuramentum ex cauſa iuſta, non efficitur periurus.*

QVAESTIO XXXI.

TRIGESIMO primo quæri, an poſſit reuocari procurator conſtitutus ad reſignandum cum iuramento de non reuocãdo. Duæ ſunt DD. ſentẽtiæ
1 Affirmatiuã †opinionẽ tenuit Fad. de Sen. quẽ refert, & ſequitur Gemin. in c. vlt. §. vlt. n. 5. de procur. in 6. Boer. deciſ. 207. n. 2. Moed. deciſ. 187. col. 3. incip. dubium fuit, & hanc dicit* communem opinionem Io. de Selu. quem refert Gabriel. de iur. iur. concl. 1. num. 12. verſ. contrarium.

Ad quam probandam primo adducunt, quia procurator conſtitutus in qualibet materia, cum iuramen
2 to de non †reuocando, poteſt, non obſtante iuramento, reuocari, Glo. in c. vlt. ver. reuocatus, de procur. in 6. quam ſequitur Lap. Gemin. Anchar. & Franc, Bar. in l. cum precario. ff. de preca. Angel. in l. & in perpetuum. ff. de procur. & in l. Stichum. §. vſu fructum. Et ibi Imol. ff. de ſolu. Alex. conſ. 18. n. 7. lib. 6. & conſ. 29. in 4. dubio, li. 5. Angel. conſ. 125. Punctus eſt talis Decius conſ. 475. n. 18. Card. Pariſ. conſ. 69. nu. 119. vol. 3. & hęc opinio ſeruatur in praxi, vt tradit Fel. in d. c. ex parte, nu. 13. in fin.

Sed huic argumento poteſt reſponderi, procedere in profanis, in quibus poteſt cadere intereſſe, vt tradit Rot. dec. 8. de procur. in antiq. ſecus autem in ſpiritua
3 libus in quibus non †cadit intereſſe, l. 1. C. ſi mancip. ita
4 alien. fue. ideo vitiatur actus †contra iuramentũ Crau. conſ. 170. in fin. Burſ. conſ. 379. nu. 6. vol. 4. nec obſtat c. ſi inter de ſponſal. quia ibi erat talis actus qui bono modo non erat retractabilis, & ideo non obſtante iuramento tenet actus.

Secundo, ex alia ratione mouetur quia, beneficia li
5 bere †debent conferri, & reſign. debet eſſe etiam libera,* iuxta communem* concluſionem, de qua ſuo loco dicetur, at ſi interueniat iuramentum, non videtur libera renunciatio, ſed quaſi ſpecies ſimoniæ ergo.

Sed huic etiam rationi poteſt reſponderi, quod a principio renunc. debet eſſe libera, ſed ex poſt facto, ex quo reſignans libere conſenſit reſignand. facien
6 dæ, vt fiat* renunciatio poteſt ſe iuramẽto ligare, c. cũ inter, cum ibi not. per Inno. de ren. idque no reperitur reprobatum, neque continet ſpeciem ſimoniæ, vt tradit Rot. d. dec. 8. n. 4. de procur. in antiq.

Negatiuam tamen opinionem, quod talis procurator conſtitutus ad reſignandum cum iuramento de non reuocando non poſſit reuocari, tenuit Feli. in d. c. ex parte Decani. nu. 13. verſ. conſidera, 1. de reſcri. Idem Feli. in c. cum acceſſiſſent, col. 6. de conſt. Sam. de anna. q. 40. in princ. Rebuff. conſ. 93. num. 34. cum ſequenti.

Pro qua opinione, primo adducitur doctrina Alberici, in l. ſi procuratorem in pen. col. verſ. quod ſi in litteris, ff. de procurat. vbi vult, quod iurans non reuocare procurator. non poſſit illum reuocare, & refert, ita ita †obtinuiſſe, & ita concluſum fuiſſe atteſtatur* Cappel. Tholoſ. q. 251. quam opinionẽ tenent multi DD citati per Gabriell. de iur. iur. 2.

Sed huic argumento rñdetur, quod in contrarium eſt communis opinio, vt apparet ex DD. allegatis ſupra in primo fundamento contrariæ ſententiæ, vt li
7 cet colligere ex pondere, & num. iuxta ea, quæ †ſcribit Iaſ. conſ. 94. col. 2. lib. 3. Nec refert, quod dicat Albericus ita obtinuiſſe, ſuper quo magnum facit fun
8 damentum Feli. quia exemplis †non eſt iudicandum. l. omnium, C. de ſent. & inter locu. om. iud. Franc. in cap. cum ſpeciali, nu. 10. de appell. Card. Pariſ. conſ. 32. nu. 30. vol. 2. Ceſal. conſ. 120. nu. 13. vol. 1.

Secundo, Adducitur deciſ. 8. de procurat. in antiq.
9 vbi refert fuiſſe deciſum procuratorem †conſtitutum ad permutandum & reſignandum beneficium cã permutationis cum iuramento de non reuocando, non poſſe ratione iſtius iuramẽti reuocari, ergo idem erit in procuratore conſtituto ad reſignandum.

Huic etiam argumento Reſpondetur loqui in ꝓcuratore conſtituto ad permutandũ ſecus in ꝓcura-

tore,conſtituto ad reſignandum ſimpliciter,vt tradit
Boer.qui ita intelligit,& declarat hanc deciſionem d.
dec.207.num.1.in prin.& dat ratioñe diffe.quia aliud
10 †eſt conſtituere procuratorem ad reſignandum ſim
pliciter,& aliud ad permutandum,Collect. in c. cum
olim,q.vlt.de rer.permut.

11 Tertio,Adducitur,quia† quis non poteſt contra-
uenire iuramento,& quidquid fit aduerſus iuramen-
tum præſtitum,eſt inualidum,Innoc.in c. dilecto, de
præb.Archid.in c.nen.de reſcr.in 6.D.Thom. 1. 2.q.
100.art.8.Oldrad.conſ.127.Fulgoſ.conſil.210.Burſ.
* conſ.342.col.2.vol.4.& eſt communis* DD.ſententia,
vt per eundem Burſat.conſ.379.num.6.eo.vol.4.& la
tiſſime per Gabriel.de iur.iur.concl.1.

Sed huic etiam rationi poteſt reſponderi, quod ex
* quo licita eſt pœnitentia in hac materia,iuxta* com-
munes,& vulgatas concluſiones,erit licita etiam hoc
caſu,quamuis incurratur periurium,Gabr.de iur.iur.
concl.1.num.27.& ſeq.non autem annullatur actus.
12 nam,vbi actus,†ſuper quo iuratur,eſt alias illicitus ex
iuris cõis diſpoſitione,vt alienare res dotales,& ſimi-
lia,tūc ſi contraueniatur,actus erit nullus,ſi vero nõ
eſt a iure communi prohibitus actus,ſed licitus,& pē
deat a libera voluntate agentis, vt non condere teſta
mentum,reuocare procuratorem,& ſimilia,hoc caſu
13 contraueniens † eſt periurus,actus autem ſuſtinetur,
Abb.in c.intellectus,de iur.iur.Io.Andr. in reg.quod
ſemel,de reg.iur.in 6.Imol.in c.cum cõtingat,de iur.
iur.late Alex.conſ.16.num.3.vbi Pariſ. in addi. lib. 3.
Idem Alex.in l.duobus.§.vlt.de iur.iur. vbi atteſtatur
de communi Ant.Gabr.de iur.iur.col.1.num.3.7.17.
* & ſeq.de communi*etiam atteſtatur Burſat.conſilio
379.num.13.vol.4.

Quarto, Adducitur,quia,quod a principio eſt vo-
14 luntatis,ex poſt facto eſt neceſſitatis † vulg.l. ſicut C.
de act.& oblig.& ex hac ratione mouetur Alberic.

Sed huic quoq; poteſt reſponderi,ꝙ attenta hac ra
tione non poſſet reuocari procurator etiam ſi fuiſſet
conſtit.ſine d.iuramento,ſed d.caſu nullus dubitabat
* poſſe reuocari,& in eo*communiter DD.reſidēt, er
go ſequitur,quod prima ratio nõ applicatur caſui no
* ſtro,cum contrarium reperiatur receptum* in praxi.

Quid dicendum?

Bald.videtur diſtinguere in Rub.de procur. extra,
15 col.5.poſt prin.verſ.periurium, Aut iurauit† ſimplici-
ter,& hoc caſu poteſt reuocari,& procedit prior ſen-
tentia,aut promiſit reſignatario, cum iuramento de
non reuocando talem procuratorem,& hoc caſu nõ
poteſt contrauenire eum reuocando,quia ex tali iura
16 mento oritur †obligatio,l.ſiquis maior,C.de tranſ.cū
ibi not.per DD.communiter , quod videtur firmare
Iaſ.conſ.213.col.1.in fi.lib.2.Gram.conſ.ciu.31.n.15.

Hæc diſtinctio mihi non probatur,ſicuti neq; pro
batur Iaſ.in l.ſi non ſortem,§.ſi cētum,col.3.in princ.
de cond.indeb.& Boer.d.deciſ.207.num.3.dicentib.
eſſe arduam,& contra Glo.in d.c.vlt.de procur. quæ
* in praxi*ſeruatur,eo magis in caſu quæſtionis noſtræ
17 cū†que non pars†concedit beneficium,ſed Summus
* Pontifex , vt eſt * communis,& obſeruata ſententia
omn.DD.vnde &c.

Quare ego concludo, veram eſſe priorem ſenten-
tiam,procuratorem datum ad renunciandum benefi
18 cium cum iuramento †de non reuocando,poſſe reuo
cari,a qua* tanquam communi non eſt recedendum
in iudicando,& conſulendo, & hāc eſſe communem
atteſtatur Villalob.com.op.verſ.procurator numero
* 322.Burſat.conſ.393.num.21.verſ.2.& ita vidi* ſerua
ri in praxi, vt non ſolum in hac materia beneficiali ,
ſed etiam in quacunque materia , procurator datus
cum iuramento de non reuocando poſſit reuocari,
* * vt tenent DD.**magis communiter, quos citaui ſu-
pra.Quibus addo Roma,in l.alia,§.eleganter in fin.
circa med.ff.ſolut.matrim.Iaſ.in l. duobus §. ult. co-
lumna 2.ff.de iur.iur.& in l.ſi quis ita,§. ea lege , nu-
mero 24.ff.de verb.oblig.Ruin.conſ.69.lib.3.nume.
14.vbi dicit de communi,& conſ. 109.num. 26.libr.
4.Idem Ruin.conſ.54.num.22.lib.1.Card.Pariſ. conſ.
8. col.vlt.vol.4.Crauett.conſ.391.colum.2. Soc. Iun.
conſ.44.num.26.lib.2.Curt.ſen.conſ.69.colum. ante
penul.in fin.

19 Adeo,vt non valeat † conſuetudo in contrarium,
ut per Rocch.de Curt.in cap.vlt. col.57. de conſuet.

Et ideo,ſiquis conſtituit procuratorem ad extin-
guendum regreſſum cum iuramēto,poteſt nihilomi-
* 20 nus illum † reuocare , ita * tentum fuiſſe atteſtatur
Achill.de Graſſ.deciſ.3. de regreſſ.in manuſcrip, ubi
21 etiam dubitabatur, an eſſet †priuatus regreſſu , cum
ex tali reuocatione incidiſſet in periurium;fuit reſo-
lutum negatiue,idque valde notandum erit.Ita ſiquis
conſtituit procuratorem cum pacto de non reuocā
22 do,poterit tamen illum reuocare, †non obſtāte dicto
pacto,cap.vlt.vbi Gloſſ.de procur.lib.6.Bar.in l.cum
precario.ff.de prec.Ang.conſ.225.punctu talis,Abb
in c.edoceri,de reſcr.vbi Fel.num.20.idem Fel.in c.ſi
diligenti,num.4.pin 9.fall.de for.comp.Burſat.conſ.
23 379.lib.4.vbi conſuluit,procuratorem†datum ad præ
ſentandum poſſe reuocari.

Et ratio eſt,quia tunc eſt nullus actus geſtus con-
24 tra iuramentum,quoties eſt† illicitus,ex diſpoſitione
iuris,cap.intellecto,de iur.iur.c.mulieres eo. tit. in 6.
Hoſt.in c.cum contingat,eo.tit.extra.Bal.conſ.134.
lib.1.cum alijs cumulatis per Gabr.de iur.iur. concl.
1.n.1.ſi autem erat licitus alias,tunc actus geſtus con
tra iuramentū non eſt nullus,vt dixi ſupra, & eſt cõis
* *opinio,teſte Alex.in l.duobus.§.vlt.ff.de iur.iur. vbi
Aret.cum alijs cumulatis per Gabriel. d.concl.1. nu.
3.vbi etiam atteſtatur de communi,ſed reuocare pro
curatorem eſt actus licitus,Clem.1.de rer.ergo &c.

25 Hinc iurans†non reuocare teſtamentum,ſi illud re
uocet,valet reuocatio,Io.And.in reg.quod ſemel.col.
pen.de reg.iur.in 6.Pet.de Anch.in c.ſicut, col.1. de-
ſponſ.Abb.conſ.41.col.2.lib.2.Bal.conſ.22.lib.5.Ol
drad.conſ.106.Cor.col.272.col.vlt.lib.2.Maria.Soc.
* Iun.conſ.44.num.25.vbi dicit hanc*communem, li.
3.Boer.deciſ.204.num.18.Ruin.conſ.207.col.ult. li.
1.cum alijs infinitis,quos ad hoc cõgerit, & citat Ga
briel.d.concl.1.de iur.num.8.

26 Hinc,ſi quis iurauerit†non diuidere, valet diuiſio
poſtea facta,non obſtante iuramento Alex.conſ.18.
* col.1.lib.2.Cur.ſen.conſ.69.col.ante pen.in fi.* com
munis opinio,teſte Ruin.conſ.54.col.3.lib.2. & cõſ.
69.num.26.lib.3.Tiraq.de Iur.primog.q.78.

27 Hinc Epiſcopus†promittēs non reuocare vicariū
cum iuramēto,poteſt illū reuocare,Io.And.& Ant.
de Butr.in c.tua,circa fi.de off.vica.Prob.in addit. ad
Io.Monac.in c.vlt.de proui.lib.6.Boer.deciſ.347. &
* communiter* DD.vt alias ſcripſi.

Hinc,ſiquis promittit cum iuramento non aliena
28 re,ſi alienet†tenet alienatio Innoc.in capitul. dilecto
colum.2.de præbend.Abb.in capitul.intellecto colū.
ſecunda.de iur.iur.Ferra. caut.48.Franc.in c.licet mu
lieres.col.2.de iur.iur.in 6.Oldrad.conſ.127.

Hinc

Hinc,ſi quis iurauit non contrahere matrimonium
29 cum aliqua muliere,valet matrimonium cum illa po-
ſtea contractum,Bar.in l.omnes populi.num.32.ff.de
Iuſt.& iur.
30 Hinc iurans non fideiubere,non mutuare.non da
re eleemoſynam,non ſuſcipere ordines ſacros,non ac
ceptare Epiſcopatum,non intrare religionem, & ſi-
milia,ad quæ iurans non tenebatur,poteſt*, iuramẽto
non obſtante,hæc facere,Palu.in 4.di.q.1.col.4.Co
uar.de pact.in 6.1.par.Relect.§.6.n.7.Menoc. de re-
cup.poſſ.1.rem.n.289.Naua.in manu.c.12.n.16. cõis
* *opinio teſte Io.Gutierio in tract.de contract.iu. ca.
72.num.5.
31 Bene verũ,ꝙ reuocans dictum mandatum procu-
ratoriũ efficitur periurus,vt tradunt cõiter* DD.ſup.
* citati tum in hac materia,tum etiam in alijs, vt ſupra
* & eſt* cõis opin.teſte Burſ.poſt Gab.d.cõſ.379.n.17.
Limita,niſi reuocauerit ex aliqua iuſta cã; nã tunc
32 nullum incurrit periurium,ita Boer.d. deciſ.207.nu.
3.col.2.in fi.ad quod allegat Gem.& Franc.d.cap.vlt.
Fed.de Sen. Alber.& alios,vt per eum.
Ex quibus omnibus colligitur ſolida, & vera con-
cluſio ab omnib.recepta,poſt intimatam reuocatio-
nem procuratorẽ non poſſe vlterius ꝓcedere,&,ſi ꝓ
cedit,nulliter facere;namque nullius roboris eſt oẽ il
lud,quod fit poſtea,vt pluries per Rot. fuit deciſum.
* Non autem quod antea factum erat,vt eſt* commu-
nis DD.omn.ſententia.

Hinc eſt,ꝙ alias dubitabatur,quia fuit conſtitutus
procurator ad conſentiendum penſioni,in euentum,
quod N.cedat in mei fauorem,procurator conſenſe-
rat in Camera,ex quo N.ceſſit,ſed quia ceſſio fuit fa-
cta reſeruato regreſſu,& ob id nulla,principalis in Ca
mera reuocauit procuratorem ſuũ,quo facto N.ſim-
pliciter ceſſit,an penſio ſit valida? fuit reſolutum co-
ram Piſaurien.eſſe validã,teſte Creſcen.deciſ.105.lib.
1.in manuſc.in vna Valentin.penſionis.

Et ratio eſt,quia reuocatio non operatur,vt ꝙ per
prius fecit procurator non valeat, namque conſenſe-
rat eo tempore, quo mandatum durabat, & erat vali-
dum,non obſtat , quod mandatum erat conditiona-
le,ſi N. cedat, quia N. ceſſit ante quam procura-
tor fuiſſet reuocatus,& non eſt neceſſarius conſenſus
vtriuſque,quod vno & eodem tempore præſtetur.

Et,vt nihil remaneat intactum,placuit aliam quæ-
ſtionem proponere.Si quis dedit mandatum ad renun
ciandum.& poſtea illud reuocauit in Cancellaria, &
Camera,& eadem die renunciatio fuit facta,an reuo-
catio mandati cenſeatur præcedere renunciationem.
Quidam dicebant quod non propter præſumptionẽ
cap.ſuper hoc de renun.Contrariũ tamẽ tenuit Rot.
2.Octobris,1526.corã D.Martino,teſte Câmar.dec.
58.1.quia onus probandi reuocationem procurato-
ris incũbit reſignanti.d.cle.1.de ren.Secundo quia,ꝗ
dicit renunciationem,fundat ſe ſuper tempore,quod
probare debet,3.quia præſumitur pro validitate actus
4.accedat rõ efficax , quia facta reuocatione,bullę nõ
ſolent expediri.

Non obſtat præſumptio d.c.ſuper hoc,quia reſpon
detur.non habere locum,quando certi ſumus.

SVMMARIVM.

1 *Procurator conſtitutus ad reſignandum per priuatio-
nem reuocatur.*
2 *Priuatus quo ad illud beneficium dicitur mortuus.*
3 *Mors ciuilis æquiparatur naturali.*
4 *Procurator morte reuocatur.*
5 *Translatione reuocatur procurator datus ad reſignã
dum.*
6 *Reſignatio facta die reuocationis valet.*

QVAESTIO XXXII.

Trigeſimo ſecundo,Quæro, an ceſ
ſet mandatum per priuationem reſignan
tis,Communis opinio eſt affirmatiua,ita
Card.Pariſ.conſ.5.num.44. verſ. ex iſtis,
1 vol.4.vbi vult,procuratorem conſtitutũ
ad reſignandum beneficium cenſeri reuocatum per
priuationem principalis,de illo beneficio . hoc idem
vult Iaſon conſ.56.col.pen.num.15.& ſeq.lib.3. dum
ſcribit non valere renunciationem Epiſcopatus,factã
per procuratorem habentem ſpecile mandatum poſt
quam erat priuatus ſuus principalis,& hanc opinionẽ
ſequitur Rebuff.conſ.93.n.14.& cõiter ab omnib. re
* cipitur,&* practicatũ.Et rõ eſt,quia priuatus,quoad il
2 lud beneficium,dr̃ mortuus ciuiliter,vt cõiter* volunt
* Canoniſtæ,mors aũt ciuilis æquiparatur naturali,cũ
operet eundẽ effectũ,quẽ naturalis.DD.in c.cum ſit,
de cõuerſ.cõiug.Gl.& DD.in c.ſuſceptũ, de reſcr.li.
6.DD.in l.Gallus.§.& qd ſi ff.de li.& poſt. Cy.& Bal.
in l.Deo nobis,C.de epiſcopis,& Cler.& Imo.& Ale.
in l.ex facto.§.ſi qs rogatus,ff.ad Treb.Bar. & alij in l.
ex ea parte.§.inſulam.ff.de verb.obl.Card.Pariſ.conſ.
67.nu.18.vol.4.ſed morte naturali extinguitur mãd-
tum,clem.vlt.de procu.ergo & ciuili.

Et ſic per priuationem procurator impeditur pro
cedere vlterius,cum mutata ſit conditio reſignantis,
& ex defectu ptãtis,vt optime explicat Pariſ.d.conſ.n.
44.idque non habet dubium.

3 Idemque erit per translationem ; nã diſpoſitio cle.
vlt.de procu.habet locũ etiam in priuatione,& tranſ
latione,vt etiam his caſibus procurator reuocetur ꝓ
pter identitatem rationis,& quia ſatis hoc ibi,exprimi
* tur,vt dicit Gẽzel.& ita fuit* determinatũ per omnes
de Rot.vt habetur in dec.28.de procu.in nouis.

Ex oĩb.igitur his,quæ dicta fuerunt à q.24.vſq; ad
hãc de reuocatione paocuratoris, collige inf.ſcriptas
* concluſiones,*communiter receptas.Quarum prima
erit.Procuratorem datum ad reſignandum reuocari
morte reſignantis , ſi nihil fecit in vita ipſius conſti-
tuentis,vt plene eſt dictum d.q.24.

Secunda procuratorem ad reſignan.poſſe reuocari
idque fieri intimando in Camera & Cancellaria, aut
procuratori,vel reſignatario vt diffuſe dixi ſupra q.
25.26.& 27.& poſtea non poſſe procuratorem vlte-
rius agere,& procedere,vt ſæpius fuit* per Rotam de
ciſum de qua re late ſupra.Vnum autem non omittam
quod,ſi Procurator fuit tali die reuocatus* in Camera
& Cancellaria,& reſignatio fuit eadem die facta , qd
huiuſmodi reſignatio erit valida,quia præſumitur* ꝑ
cedere reuocationem,vt fuit* determinatum in Rota
X.Decẽbris.1526.coram Martino, teſte Gamba.de
ciſ.58.manuſcr.nam facta reuocatione,bullæ non ſo-
lent expediri.

Tertia,Procuratorem non poſſe reſignare.& præ-
ſtare conſenſum poſt receptas literas a reſignante ,in
quibus certiorabatur,vt de negotio reſignationis ni-
hil faceret,niſi denuo certioratus fuerit,vt diffuſe ſcri
pſi ſupra q.28.

Quarta,Procuratorẽ datũ ad reſignandũ,reuocari
furore conſtituẽtis,ſi nihil fecerat,vt dixi ſupra.q.29.

Quinta,priuatione,& translatione reuocari procu
ratorem conſtitutum ad reſignandum.

Finis Noni Libri.

FLAMINII PARISII
I. C. CONSENTINI
DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM.
LIBER DECIMVS.

Quæ teneatur Reſignatarius facere.

Hic Liber continet Nouem quæſtiones.

1 *An Reſignatarius teneatur expedire litteras beneficij reſignati? & an ſufficiat ſola ſupplicatio? & an litteræ poßint expediri mortuo Papa, qui fecit gratiam.*

2 *Quæ teneatur exprimere reſignatarius in litteris beneficij reſignati, & ponuntur omnes qualitates exprimendæ de iure, vel ſtylo.*

3 *An teneatur reſignatarius verificare narrata in litteris beneficij reſignati, Quæ, & quando ad id teneatur.*

4 *An reſignatarius teneatur docere de tit. ſui prædeceſſoris, & quando.*

5 *An reſignatarius teneatur probare, reſignantem ſuperuixiſſe.*

6 *An reſignatarius teneatur capere poſſeßionem beneficij reſignati, & quomodo, & quando, & per quem.*

7 *An in reſignatione parochialis, quæ fit in fauorem coram Papa, requiratur examen per concurſum, iux. formam cap. 18. ſeſſ. 24. de refor. Conc. Trid. & Conſt. 32. Pij V. & hac ſumpta occaſione plura de huiuſmodi examine dicuntur.*

8 *An requiratur acceptatio reſignatarij pro perfectione reſignationis, & quomodo fiat acceptatio beneficij.*

9 *An reſignatarius teneatur emittere profeßionem fidei.*

SVMMARIVM.

1 *Supplicatio ſignatur per verbum Fiat.*
2 *Solo verbo Papæ perficitur gratia.*
3 *Epiſcopus aliquis fit ſola pronunciatione Papæ.*
4 *Scriptura non eſt de ſubſtantia.*
5 *Scriptura non requiritur de eſſentia legis.*
6 *Reſignatarius tenetur expedire literas.*
7 *Expeditio literarum requiritur in gratia beneficiali.*
8 *Ante expeditionem literarum gratia dicitur informis, & imperfecta.*
9 *Supplicatio ſola dicitur exiſtere in vtero.*
10 *Gratia videtur conceſſa cum tacita conditione, ſi literæ expediantur.*
11 *Ante expeditionem literarum non datur Canonicus titulus.*
12 *Regula Cancellariæ de non indic. iux. form. ſuppl. quid diſponat.*
13 *Regula Cancellariæ de non indic. iux. form. ſupp. rationes.*
14 *Falſitas facilius poteſt cõmitti in ſupplicatione quã in bullis.*
15 *Officiales Romanæ Curiæ apponunt manus in bullis percipiendo aliquid.*
16 *Cauſa finalis colligitur ex proœmio.*
17 *De iure tertij opponens per ſolam ſupplicationem nõ videtur ius clarum, & liquidum producere.*
18 *Sumptum de regiſtro ſupplicationum ſignatarum, fidẽ non facit.*
19 *Sumptum de regiſtro literarum bullatarũ, fidem facit.*
20 *Capiens poſſeſſionem ex ſola ſupplicatione, dicitur intruſus.*
21 *Capiens poſſeſſionem ex ſola ſupplicatione, ad illud inhabilis redditur.*
22 *Ex ſola ſupplicatione alias poſſeſſio capi poterat.*
23 *Epiſcopi non poſſunt capere poſſeſſionem literis non expeditis.*
24 *Regreßus non valet, literis non expeditis.*
25 *Epiſcopus non poteſt prouidere ex alternatiua ſibi cõceſſa ex ſola ſupplicatione.*
26 *Diſpenſatio non ſuffragatur, niſi litteris expeditis.*
27 *Commiſſiones cauſæ non valent, niſi litteris expeditis.*
28 *Sequeſtrum decretum reſignanti, non relaxatur reſignatario, ex ſola ſupplicatione.*
29 *Reſignatarius poteſt ex ſola ſupplicatione oſtendere ius, vt non expediantur litteræ impetrantis per obitum reſignantis.*
30 *Litteræ debent expediri ad executionem, probationẽ, & validitatem gratiæ.*

31 *Literæ*

31 *Litteræ expediuntur, cum clauſulis poſitis ab Abbreuiatoribus.*
32 *De iure communi, non requiritur expeditio litterarũ.*
33 *Collatio non poteſt probari teſtibus.*
34 *Litteræ dicuntur expeditæ, cum ſunt plumbatæ.*
35 *Mortuo Papa, qui reſignationem ſignauit, poſſunt litteræ expediri.*
36 *Papa dat litteras gratiæ conceſſæ per prædeceſſorem, facta mentione illius gratiæ.*
37 *Papa dat litteras gratiæ conceſſæ, per prædeceſſorem, in forma rationi congruit.*
38 *Regulę Cancellariæ de litteris in forma rationi congruit expediendis verba.*
39 *Rationabile eſt, vt ſucceſſor perficiat gratiam prædeceſſoris.*
40 *Donatio principis ligat ſucceſſorem.*
41 *Contractus initus per prædeceſſorem debet obſeruari per ſucceſſorem.*
42 *Forma expeditionis rationi congruit.*
43 *Papa dans literas ſub rationi congruit, non dat ius, ſed confirmat.*
44 *Papa etiam mortuo ante datam litteræ poſſunt expediri.*
45 *Intra quantum tempus debeat reſignatarius litteras expedire.*

QVAESTIO PRIMA.

PRIMO, Quæro, An teneatur
reſignatarius expedire literas,
ſeu Bullas beneficij reſignati:
An vero ſufficiat ſola ſupplicatio manu S.D.N. ſignata.
Et ſufficere ſolam ſupplicatio
1 nem probatur, quia ſignatur†
ſupplicatio, per verbum Fiat, vt
2 petitur, & ſolo †verbo Fiat perficitur gratia, Calder. in
c. quiſquis de elect. Bald. in l. cum apud, C. comm. ſeru.
manumitt. Barba. late in c. noſtra, num. 19. de reſcr. Ri
minal. Iun. in Rubr. de conſt. num. 131. Rebuff. in reg.
34. Cancell. col. 2. in princ. Caſſad. deciſ. 4. nu. 2. de cau.
poſſ. & propriet. Iaſ. conſ. 146. col. 5. poſt. num. 3. lib. 2.
Gemin. conſ. 106. col. 3. poſt num. 6. & eſt communis
* *omnium opinio. & ideo, ſtatim quod Papa pronun-
3 ciat† aliquem Epiſcopum alicuius ciuitatis, vel Benefi
ciatum, ille eo ipſo efficitur Epiſcopus, vel Beneficiatus, Bald. quem refert Dec. in rubr. de conſtit. 1. lectu.
* num. 38. Burſat. conſ. 393. num. 4. volu. 4. communis,
opinio, teſte Maſcard. de probat. concl. 843. num. 20.
4 & ideo ſcriptura non eſt† de ſubſtantia, Abb. in cap. in
noſtra, vbi late Felin. col. 5. de reſcr. Idem Abb. in capi.
qualiter, in primo not. de elect. Alex. conſ. 195. colũ. 2.
lib. 2. Card. Pariſ. conſ. 5. num. 60. vol. 4. Boer. dec. 348.
* num. 5. Burſat. conſ. 393. num. 4. vol. 4. communis, *de
qua teſtatur Ferret. num. 18. Burg. num. 144. Mando.
5 num. 40. in dict. rubr. de conſt. ſicuti neque† requiritur
de eſſentia legis, Io. Andr. in regul. nemo poteſt, de re
gul. iur. in 6. Rot. deciſ. 1. de conſtitut. in nou. Abba. in
rubr. de conſtit. cum alijs citatis ibi per. Dec. num. 30.
Rip. num. 52. Bero. num. 77. Connan. lib. 1. comment.
iur. ciuil. c. 10. colum. 3. Vaconius à Vacuna declaratio
* num ſuarum lib. 4. c. 157. communis* opinio, de qua
teſtatur Boſchus Codecha Papien. nume. 10c. & 110.
Andr. ab Exea num. 199. Rimina. Iun. in dict. rubr. de
** cõſt. num. 41. & eſſe magis** communem dixit Ferret.
ibi, num. 15.
* Contraria tamen opinio & eſt communis,* & rece
* pta de* ſtylo notorio, & vulgari, vt reſignatarius tene
6 tur expedire† litteras, vt fuit pluries reſolutum* in Rot.
& practicatum, Rot. deciſ. 20. nu. 5. de præben. in nou.
& deciſ. 27. de reſcr. eo li. Bellamer. deciſ. 746. Bal. in l.
humanum, in fin. C. de legib. Felin. in c. eam te, in 3. co.
de reſcript. Gemi. conſ. 106. col. 2. verſ. in contrarium,
cum alijs, vt per Sarn. in regu. de non iudicand. iux. for
ma. ſuppl. quæſtio. prima. cum ſequ. Oldrad. conſ. 320.
quod articuli, numero 8. Mandoſ. poſt alios in Rubr.
de conſtit. num. 50. Maſcard. de probati. conclu. 845.
qui omnes, & alij, quos citant, & poſſent congeri, ſcri
7 bunt† requiri in gratia beneficiali expeditionem litera
rum, & antea gratiam dici informem, & imperfectam
8 †quod etiam vult Mill. in verb. Gratia Gig. reſpon. 42.
nu. 11. cum ſequent. Caſſan. cõſ. 20. n. 27. Burſat conſ.
9 393. ſub nu. 21. vol. nam ſola ſupplicatio† dicitur exiſte
re in vtero, donec per literarũm expeditionem in mũ
dum producatur, Bal. relatus a Sar. loc. cit. col. 2. in fin.
Mandoſ. ibid. q. 4. nu. 5. namque gratia videtur conceſ
10 ſa cum tacita condicione, ſi literæ, expediantur, Bella-
mer. conſ. 34. in 3. col. verſ. & puto, Rot. deciſ. 27. de re
ſcript. in nou. Franc. Senenſis in rubric. de conſtit. in
2. part. num. 65 Mandoſ. n. 50. Riminald. Iun. nu. 129.
& antea non dicitur gratia perfecta, Oldrad. cõſ. 324.
11 incip. factum tale, col. 2. & ante non datur †canonicus
titulus ſuo eſſe pfectus, Bellam. deciſ. 110. col. 4. & de
ciſ. 664. Milius in verbo Gratia Apoſtolica.
12 Et ideo ex regula † Cancellariæ de non iudic. iux.
form. ſuppl. prohibentur Iudices in cauſis iudicare ſe
cundum tenorem ſupplicationum, ſed ſecundum for
mam literarum in forma expeditarum per hæc verba
Item ante confectionem literarum gratia Apoſtolica
13 *ſit in formis &c.* quę regula emanauit† ob duas cau-
ſas, vt tradit Ferret. dict. rubr. de conſt. nu. 21. Primo,
vt euitentur falſitates, quæ in ſupplicationibus facilius
14 committuntur, †quam in Bullis, propter appoſitionẽ
manuũ plurimorum officialium, arg. l. vlt. C. de codic.
Secundo ne fiat, præiudicium officialibus Romanæ.
15 Curiæ, qui ſuper literas† in Cancellaria apponunt ma-
nus, & inde conſequuntur quędam emolumenta con
ſueta, & ſolita dari ratione officiorum emptorum p
eos a Sede Apoſtolica. Tertiam rationem in dict. Ru
bric. 50. addit Mandoſ. ad tollendas diſputationes, nã
16 que ex proœmio† colligitur cauſſa finalis conſtitutio-
nis, Bar. in l. vlt. nu. 5. ff. de hæred. inſtit. Dec. conſ. 379.
& conſ. 388. ſub n. 2. & proœmium dicit, quia gratia
ante literarum expeditionem dicitur informis &c.
& in hoc hęc regula diſcordat a iure communi, vt ibi
Gloſ. conſiderat, Soccin. ſen. conſ. 41. col. 2. & 3. lib. 3.
lib. 3. Sarn. q. 1. col. penult, verſ. tamen.
17 Hinc excipiens de† iure tertij per ſolam ſupplic. nõ
videtur ius clarum, & liquidum producere, donec lite
ræ non fuerint expeditæ, quia in expeditione veritas
conceſſorum diſcutitur, vt ſæpe fuit reſolutum in Ro
ta teſte Sarn. dict. q. 1. de non iudicant iux. form. ſuppl.
col. 3. in princ.
Hinc ſumptum de regiſtro ſupplicationum ſigna-
18 tarum† fidem non facit in iudicio, Bella mer. dec. 252.
Roma. conſ. 336. nu. 5. quod an ſit in vſu, vide p Creſcent. deciſ. 50. in manuſcr. ſecus, ſi ſumptum de regi-
19 ſtro literarum bullatarum† extrahatur, nam tunc fidẽ
facit, Bellam. deciſ. 621. Rot. deci. 28. de præben. in an
tiq. Barthol. Belenc. in tract. de charit. ſubſi. q. 113. Ant.
de Butr. conſ. 2. viſis literis. num. 3. Mandoſ. dict. regul.
q. 6. nu. 2. cum ſequen.
Hinc capiens poſſeſſionem ex ſola ſupplicatione ſi
20 gnata, literis† non expeditis, dicitur intruſus, omneque
ius,

ius,quod in beneficio habet,amittit,& de cetero† ad
illud obtinendum inhabilis redditur,vt Iul.3.in conſt.
33.ſtatuit,edita ſub die 27.Maij 1553.de qua mentio
nem faciunt Gig.in epit.de intruſ.numer. 38. Burſat.
conſ.393.ſub numero 21.Mandoſ.dict.regul.de non
iudic.iuxt.form.ſupplic.q.4.num.2.& eſſe in* viridi ob
ſeruantia,omnes ſciunt,vnde quamuis antea poſſeſſio
22 poſſet† capi vigore ſolius ſupplicationis,vt fuit tentum
* *pluries in Rota per rationes Sarnen. dict. regul.q.5.
in vna Abulē.corā Cardinali S.Crucis die 33.Februa
rij 1545.teſte Put.deciſ.229.lib.2.hodie tamen ſecus
23 quod procedit etiam in Epiſcopis,† ſub pœna,de qua
in extrauag.in iunctæ Bonifac. VIII. de elect. inter
communes,& de ſtylo* huiuſmodi regulam vendica-
re ſibi locum in Epiſcopatu tradit San.dict.regul.q.9
Mandoſ.dict.rubr.de conſtit.nu.42.
24 Hinc regreſſus †non valet,literis non expeditis, vt
fuit reſolutum* in Rot.coram Epſcopo Marſican.die.
14 Martij 1537.teſte Sarn.dict.regul.quæſt.4.vbi late
25 Hinc Epiſcopus non poteſt prouidere ex ſola† ſuppli
catione ſignata,ex qua ei conceditur alternatiua , vt
fuit* deciſum die 25.Iunij.1546.coram Epiſcopo Ra
uellen.teſte Moedan.deciſ.263.de quo Mandoſ.dict.
regul.q.17.& aliàs diſcutietur.
26 Hinc diſpenſatio† non ſuffragatur,niſi literis expe
ditis,vt per aliam regulam Cancellarię cautū eſt,Old
rad.conſ.336.col.2.& 3.
27 Hinc† non valent alię commiſſiones cauſarum,niſi
literis expeditis,vt ſper aliam regulam Cancellariæ cau
tum eſt ,quam habes in ordine 26.inter regulas.S.D.
N.Sixti V.
Hinc reſignatario† habenti ſolam ſupplicationem
28 non relaxatur† ſequeſtrum decretum vigore ſenten-
tiæ latæ in fauorem reſignātis, niſi expediuerit literas
vt fuit reſolutum in Rot.corā D.Camillo,teſte Sarn.
deciſ.163.lib.2.in manuſcr.verum,ſi beneficium reſi
29 gnatum impetratur per mortem† reſignantis, & reſi-
gnatarius per ſupplicationem doceat de reſignatione
ius impetrantis non canonizatur,& Iudex poteſt præ
cipere reſignatario,vt literas expediat,vt fuit* reſolu-
tum in vna Grationopolitan.coram Aragonia , teſte
Creſcent.deciſ.95.lib.1.
Et ſecundum has regulas literæ non ſolum requi-
30 runtur quo ad† probationem,& executionem gratiæ
Gemin.conſ.106.col.3.verſ.in contrarium Sarn.d.q.
1.in regul.de non iudic.iuxt. form. ſupplic. ſed etiam
ad validitatem.Mandoſ.in rubr.de conſt.nu. 49. 50.
Riminald.iun.nu.131.
Nāque , licet ſit ſignata ſupplicatiō,pluries litteræ
non expediuntur,vel,ſi expediuntur,apponūtur Clau
31 ſulæ† reſtringentes gratiam ab Abbreuiatoribus,Sar
nen.dict.q.1.Mandoſ.dic.nu.50.
Quibus ſic ſtantibus allegata in contrarium tollū
tur vnico verbo,ſcilicet,contrarium hodie obſeruari
& optima quidem ratione,ex regulis Cancellariæ con
ſtitutione nouiſſima Iulij III. ac de ſtylo vulgari,
Caputaq.deciſ.4.lib.1.vbi dicit,de iure communi nō
32 requiri† expeditionem literarum,hodie ſecus.
Et ideo collatio(quicquid plures Doctores volue
rint,allegati per Dec.in rubr.de conſt. 1.lectura. nu
33 45.& 46.)nō† poteſt probari teſtibus, vt eſt magis**
communis opinio,vt patet ex congeſtis per Mādoſ.
dic.rubr.nu.53.Bolch.Papien.n.114.de qua re loqun
tus ſui ſupra late li. 8.q.2.Et ita teneri,& practicari*
de ſtylo curiæ atteſtatur Ferret.dic.rubr.de conſt.n.
19.& num.21.& 24.
Quæ literæ tunc expeditæ dicuntur,cum ſunt plū
34 batę† plumbo ſummi Pontificis pro tempore exiſten
* tis,vt fuit* reſolutum in Rota in vna Salamantina pa-
rochialis dē menſe Nouembris,corā Creſcenti.1539.
teſte Sarn.dict.q.1.de non iudic.iux.form.ſuppl. col.
ante penul.verſ.& tamen vlterius,Mandoſ.ibidem.q.
3.nu.3.
Quas literas poterit reſignatarius expedire , etiam
35 mortuo ſummo† Pontifice,qui gratiam fecit,& ſup-
plicationem ſignauit.. Nāque mortuo Papa durat re
ſignatio.Gemin.conſ.93.nu.13.Aeneas de Falcon.in
tract.reſer.benef.in 4.part.princ.1.effect.verſ.4.Sarn.
de public.q.6.n.6.& habetur in li.deciſ.84.in vna Ca-
merinen.coram Accorambono.
36 Et ſucceſſori† debet dare hmōi litteras,facta men
tione gratiæ factæ per prædeceſſorem. Rot.deciſ.87.
de reſc.in antiq.Dec.conſ.407.nu.17.Abb.in c.in no
ſtra,de reſc.Dec.Rip.& alij oēs in rub.de cōſti.Bolc.
Papien.nu.112.Ani.de Burg.n.114.Rimin.Iun.n.128
& ſit expeditio† in forma rōni congruit ,vt in d.Rub.
tradit Ferret.n.18.in fi.vt probat regu.Cancellariæ in
ordine 7.inter regulas Sixti V.cuius rubrica hoc mo
38 do eſt concepta,de literis,in forma† rationi cōgruit
expediendis, & in nigro hæc ſunt verba . *Item voluit idem Dominus Noſter Papa,quod cōceſſa per felicis recordationis Gregorium XIII.prædeceſſorem ſuum & de eius mandato expediantur in forma rationi cō gruit ſub die coronationis ſuę,vt moris eſt,& idē,quo ad conceſſa per pię memoriæ Pium Papam V.prædeceſſorem ſuum ad ſex menſes dumtaxat ab ipſo die coronationis incipiendos obſeruari voluit.* & hæc regu
la,ſicut & aliæ,ab vno quoque Pontifice renouatur,
& habet bonam rōnem:nam rōnabile,eſt,vt ſucceſſor
39 † perficiat gratiam factam à prædeceſſore, quæ caſu
perfici non potuit,Rot.deciſ.10.de reſc.per Biſignet.
Bellam.deciſ.329.Mandoſ.d.rubr.de conſt.n.47.Re-
buff.in prax.tit.de gratia rationi congruit in princip.
40 nā donatio Principis† ligat & ſucceſſorem,Bar. & alii
in l.ſi mihi & Titio,§.vlt.ff.de leg.1.Bal.in c.1.de nat.
feud.Alc.conſ.215.li.2.Afflict.deciſ.392. late Tiraq.
de retract.lib.1.§.32.gl.1.num.25.& contractus ini-
41 tus per† prædeceſſorem debet obſeruari per ſucceſſo-
rem,Butr.conſ.58.Oldrad.conſ.94.in fin.Ruin. cōſi.
36.nu.16.& conſ.91.num.3.lib.1.Boer.deciſ.204.nu.
4.Grammat.conſ ciu.100.col.8.Bal.conſ.271.nume.
* 1.li.2.& conſ.138.nu.6.lib.5.communis* teſte Rebuſ.
ſuper conc.tit.de coll.verſ.item dicit. Et ſit huiuſmo
42 di expeditio his verbis;Rationi† congruit, & cōuenit
honeſtati,vt ea,quæ de Romani Pontificis gratia ꝓ
ceſſerunt,licet eius ſuperueniente obitu literæ Apo-
ſtolicæ ſup illis confectæ nō fuerint,ſuū conſequant
effectum,Dudū ſi quidem felicis recordationis Gre-
gorius XIII.prædeceſſor noſter &c. de quibus ver-
bis mentionem faciunt Rebuff.& Mandoſ.locis citat
ille n.1.iſte num. 47.& iſte nullum ius videtur dare ,
43 ſed tantum confirmat ad effectum† probationis,& ex
ecutionis,Io.Andr.in cap.cum ſunt partium , colu.3.
ver.5.de regulis iuris,lib.6.Boer.deciſ.348.nu.7.Man
doſ.dic.reg.de grat.rationi congruit q.10.& hæc pro
cedunt non ſolum in prouiſione,quæ fit per reſigna-
44 tionem,ſed etiam in in ea,quæ fit per obitum,vt† cō
muniter Doctores citati dicunt etiam, ſi Papa more
retur ante datam Bero.in Rub.de conſt.num.86. ve-
rum tunc multoties lacerantur ſupplicationes.
45 Et has literas† reſignatarius debet expedire in tem
pore dato ad publicandum reſignationem,ad effectū
vt poſſit facere publicationē,ea,quę dicētur li.ſequen
ti, Ex quo infertur,hodie nō ſeruari quod ſcribit Roſ
ſiniac.

finlac.de benef.cap.12.nu.20.

Et licet Nicolaus V.per quandā extrauagantem,q̃ non eſt impreſſa,ſtatuerit,vt literæ reſignationis expediant viuente reſignante,alias ſint oīa irrita,teſte Sar. de infir.reſignan.in pręfat.col.2.verſ.ex qua poſtea.

Tamen hodie hoc non eſt in vſu.vt ex ſupradictis apparet,& dicetur infra lib.duodecimo.

S V M M A R I V M.

1 *Reſignatarius plura debet in litteris exprimere.*
2 *Literæ ſunt ſubrepticiæ,non expreſſis, quæ debent exprimi.*
3 *Simplicitas,& ignorātia, non excuſant a ſubreptione*
4 *Ex ſubreptione literæ ſunt nullæ ipſo iure.*
5 *Subreptio,in quātumuis minima parte, reddit literas ipſo iure nullas.*
6 *Literæ cur annullentur ex ſubreptione.*
7 *Subreptionem allegans,debet illam probare.*
8 *Subreptio non preſumitur doloſa,niſi probetur.*
9 *Expreſſio qualitatum per æquipollens excuſat a ſubreptione.*
10 *Scientia Principis excuſat a ſubreptione.*
11 *Gratia ſubrepticia non poteſt validari ſine noua prouiſione Papæ.*
12 *Tempus datæ attenditur,quo ad ſubreptionem.*
13 *Qualitates requiſitæ a iure ſi non exprimantur in literis vitiant gratiam.*
14 *Qualitates requiſitæ de ſtylo curiæ,ſi nō exprimantur in literis vitiant gratiam.*
15 *Stylus Curiæ habetur pro lege.*
16 *Actus contra ſtylum eſt nullus.*
17 *Sententia contra ſtylum eſt nulla,*
18 *In literis non eſt facienda mentio de qualitatibus nō conſideratis a iure,& ſtylo.*
19 *Qualitas beneficij reſignati debet exprimi in reſignatione.*
20 *In permutatione,quæ fit coram Papa, debet exprimi qualitas beneficij permutati.*
21 *In renunciatione etiam beneficij temporalis exprimitur qualitas ipſius.*
22 *Nomen ſancti eccleſiæ debet exprimi in literis prouiſionis.*
23 *Expreſſio cathedralis ſub nomine Sancti non vitiat expreſſionem.*
24 *Reſignatio fauorabilis eſt coadiuuanda.*
25 *In literis debet exprimi,an beneficia ſint in cathedrali.*
26 *In literis debet exprimi,an beneficium ſit curatum.*
27 *Cura animarum eſt ars artium.*
28 *In renunciatione beneficij curati de ſtylo exprimitur per quantum tempus reſignans illud poſſederit.*
29 *In literis debet narrari,an beneficium requirat reſidentiam.*
30 *In literis reſignationis debet narrari dignitas beneficij reſignati.*
31 *In literis reſignationis debet narrari, an beneficium ſit ſæculare,vel regulare.*
32 *Beneficia regularia,regularibus, & ſæcularia ſæcularibus.*
33 *Qualitas hoſpitalitatis exprimenda.*
34 *Qualitas Iuriſpatronatus in literis debet exprimi.*
35 *Exprimitur in literis,beneficia eſſe electiua.*
36 *In literis fit mentio de beneficio annexo,& quo modo procedat.*
37 *Manualitas exprimenda in literis.*
38 *Impetratio vnionis,non facta mentione manualitatis, eſt nulla.*
39 *In beneficijs regularibus manualitas eſt de iure communi.*
40 *In literis reſignationis valor annuus beneficij debet exprimi.*
41 *Prouiſio per obitum eſt nulla, non expreſſo vero valore.*
42 *Ius non abdicatur à reſignante,non expreſſo vero valore.*
43 *Beneficium vacat per obitum reſignantis,cum in reſignatione non eſt expreſſus verus valor.*
44 *Ordinarius poteſt prouidere beneficium vacans ob nō expreſſum verum valorem.*
45 *Regula de valore annullat prouiſionem, non autem inducit reſeruationem.*
46 *Minores non reſtituuntur aduerſus regulam de exprimendo verum valorem.*
47 *Exprimens valorem,deducta penſione, non excuſatur à mala expreſſione.*
48 *Verus valor,exprimitur reſpectu annatæ,& vt Papa intelligat qualitatem beneficij.*
49 *Beneficia ſunt conferenda,habita ratione, cui conferuntur.*
50 *Opponens de malo valore debet probare exceſſiuitatē.*
51 *Valor beneficij probandus eſt de ſuperiore prouiſionis.*
52 *Valor non probatur ex confeſſione 30.annorum.*
53 *Duo teſtes,vnus de veritate,alter de fama,probant valorem.*
54 *Duæ ſemiplenæ probationes faciunt plenam.*
55 *Valor beneficij probādus per 5.annos ante,& 5.poſt.*
56 *Regula de valore habet locum etiam in prouiſione legati.*
57 *Annata ſoluitur in prouiſione legati.*
58 *Regula de valore non comprehendit adminiſtratores Cappellaniarum.*
59 *Reſignatarius admittitur ad verificationem gratiæ circa valorem.*
60 *Ex clauſula augendi, poteſt fieri augmentum vſque ad 3.partem.*
61 *Fructus,an conſiderentur dempto cambio.*
62 *Reſignatarius non exprimens verum valorem non efficitur inhabilis,vt non poſſit illud beneficium habere ex alia gratia.*
63 *Quæ beneficia exprimantur 24.cum valeant plus.*
64 *Reſignatarius debet narrare eſſe clericum.*
65 *Laico beneficium reſignari non poteſt.*
66 *Nulla eſt reſignatio,ſi reſignatarius narrauit eſſe, clericum Romanum,cum non eſſet.*
67 *Reſignatarius debet exprimere in literis beneficia, quæ obtinet.*
68 *Gratia beneficialis nulla,in qua non fuit expreſſum beneficia quæ obtinet,cui beneficium confertur.*
69 *De primo beneficio facienda eſt mentio,quamuis ſit tenue.*
70 *Perceptio fructuum minimæ quantitatis reddit gratiam ſubreptitiam,ſi de ea non fuerit facta mentio.*
71 *Subreptio conſideratur etiam in minimo.*
72 *Delicta etiam in minimis committuntur.*
73 *De primo beneficio facienda eſt mentio,quamuis poſſeſſio non fuerit de eo capta.*
74 *De iure ad rem,an ſit facienda mentio.*
75 *De primo beneficio,etiam violenter occupato, eſt facienda mentio.*
76 *De præſtimonio,an facienda ſit mentio.*
77 *Præſtimonium,quid ſit remiſſiue.*
78 *Reſignatarius debet facere mentionem penſionis.*

79 *Reſigna-*

79 *Reſignatarius debet facere mentionem regreſſus.*
80 *Reſignatarius, an debeat facere mentionem beneficij. reſignati.*
81 *Per reſignationem nullum ius remanet.*
82 *Renunciatio acceptata à ſuperiore abdicat ius.*
83 *Reſignatarius debet facere mentionem de beneficio reſignato, ſi reſignatio non eſt acceptata à ſuperiore,*
84 *Reſignatio non publicata, an abdicet ius.*
85 *Ius non abdicatur ante præſtitum conſenſum.*
86 *Renunciatio facta in manibus priuati, an abdicet ius.*
87 *In literis, an ſit facienda mentio de beneficio habitu curato.*
88 *Status beneficij permutatur per 40. ann.*
49 *Reſignatarius non tenetur in literis facere mentionẽ de gratia nulla.*
90 *Reſignatarius debet narrare crimen, & infamiam.*
91 *Reſignatarius debet narrare illegitimitatem.*
92 *Reſignatarius debet in literis facere mentionem de multiplici diſpenſatione.*
93 *Reſignatarius debet facere mentionem de morbo caduco.*
94 *Regreſſus nullus, non facta mentione morbi caduci.*
95 *In litteris beneficij ſimplicis, ſi non fiat mentio morbi caduci, non vitiantur.*
96 *De morbo epileptico non eſt neceſſario facienda mentio in literis.*
97 *Dignitas narranda in literis.*
98 *De intruſione facienda eſt mentio in literis.*
99 *Non valet reſignatio non facta mentione intruſi annalis.*
100 *Regula de annali vendicat ſibi locum in reſignatione.*
101 *Gratia ſi neutri, dicitur nona gratia.*
102 *Gratia ſi neutri, habet conditionem, ſi beneficium vacat.*
103 *Impetratio eſt nulla, non expreſſa vacatione.*
104 *In literis reſignationis exprimitur nomen cedentis.*
105 *Impetrans exprimit perſonam, ex qua vacat beneficium.*
106 *Si renunciatur Archidiaconatus, qui habet vocem in Capitulo, de hoc facienda eſt mentio in literis.*
107 *Archidiaconus de iure non habet vocem in Capitul.*

QVAESTIO II.

SECVNDO, Quæro, quæ teneatur exprimere reſignatarius in dictis litteris?
* Communis, * & recepta Doctorũ ſententia de ſtylo obſeruata eſt, plura eſſe
1 in dictis literis exprimenda, † quę habes latiſſime per Feli. in c. in noſtra, de reſcr vbi alij Doc. per Io. Sel. tract. de benef. 3. quæſtio. 11. & nouiſſime per Menoch. de arbitr. iudic. caſ. 201. per totum. Qui-
2 bus non † expreſſis, literæ fiunt ſubreptitiæ: Abba. in capitul. cum dilecta, numero 15. de reſcr. Bald. in conſilio 252. colum. 2. lib. 2. Geminia. conſilio 128. in fin.
* Alex. conſ. 60. in fin. lib. 2. communis teſte Bero. in c. ſuper literis, lectu. 1. num. 1. in fin. & lect. 2. num. 1. de
* reſcr. Put. deciſ. 253. lib. 1. & fuit pluries * reſolutum in
3 Rota, nõ adhibita excuſatione ſimplicitatis, † vel ignorantiæ, Felin. in dict. c. ſuper litteris ſub num. 2. Gem. conſ. 105. in fin. Socin. Senior conſ. 174. & conſ. 273. col. vlt. lib. 2. Socin. Iun. conſ. 77. num. 83. li. 1. Crauett.
* conſ. 68. num. 11. Ruin. conſ. 33. num. 16. lib. 1. & * com-
4 muniter alij, & per conſequens ſunt nullæ † ipſo iure, vt ex multis affirmat Socin. ſeni. conſ. 13. col. 3. libr. 1. & conſ. 164. col. 2. & conſ. 169. in princ. lib. 1. Socinus Iun. conſ. 77. num. 83. & 84. lib. 1. Card. Pariſ. conſ. 13.
* num. 22. li. 1. Crauett. conſ. 68. num. 2. communis * opinio, vt per Felin. in c. ad audientiam, el 2. num. 22. verſ. literæ beneficiales de reſc. & ita reſolutum fuit * in Rota in vna Tullen. canonicatus, & præbendæ, coram d. Veſtano 11. Martij 1552. teſte Caputaq. deciſ. 225. li.
5 3. etiam ſi † ſubreptio fuerit in quantum vis minima
6 parte, vt per Put. deciſ. 131. num. 2. li. 1. quia Papa † vel non conceſſiſſet, vel difficilius ſaltem conceſſiſſet, ca. dudum, de elect. cap. ſuper literis c. poſtulaſti de reſc. Dec. conſ. 541. nu. 20. Gozadin. conſ. 6. num. 6. Cardi. conſ. 96. ad fin. Curt. Iun. conſ. 27. in fin.
7 Allegans tamen ſubreptionem † debet illam probare Doct. in c. 1. vt lit. non conteſt. Io. Andr. Geml. & Franc. in c. 2. vt lit. conteſt. lib. 6. Rip. in c. 2. nu. 30.
* de reſcr. & eſt * communis opinio, ſecundum quã fuit
* iudicatum * in Rota in vna Aſculan. canonicatus, & præbendæ, coram Guidobono, 15. Iunij 1551. teſte Caputaq. deciſ. 220. part. 3. & in alia Valentin. penſionis coram Card. S. Crucis 21. Martij 1551. teſte eodem Ca-
8 putaq. deciſ. 329. par. 3. nam ſubreptio † non prę ſumitur doloſa, niſi probetur, Caputaq. deciſ. 219. pa. 3. ex
* vulg. reg. l. merito ff. pro ſocio, & ideo * excuſat, à ſubreptione expreſſio qualitatum per ęquipollens, vt habetur in deciſ. 23. de præbend. in antiquior. per Biſi-
* gnett. & ita fuit * reſolutum in vna Calagurritan. Parochialis corã Accorambono die 25. Ianuarij 1552. teſte Caputaq. deciſ. 222. li. 3. vel ſi probet per teſtes prĩ-
9 cipem, ſciuiſſe † illud, quod expreſſum non fuit, & ni-
* hilominus conceſſit, vt * fuit reſolutum in vna Fauentin. coram Veſtano 9. Decembris 1552. teſte eodem Caputaq. deciſ. 221. p. 3. nam hoc caſu ceſſat præſumptio. & non eſt omittendum, quod gratia ſubrepti-
10 tia non poteſt † validari ſine noua prouiſione Papæ, eſto, quod conſenſus vtriuſque partis de nouo præſtetur, vt fuit reſolutum * in vna Toleta. parochialis corã Aquen. 14. Maij 1539. & in alia Tarraconen. Canonicatus, & prębẽdæ, coram D. Veſtano, 16. Decembris 1552. teſte Caputaq. deciſ. 52. p. 2. & Moodan. dec. 55.
11 & 89. & ratio eſt, quia, quoad ſubreptionem † attendit tempus datæ, c. & ſi eo tempore, de reſc. li. 6. Io. And. in c. ad aures eo. tit. Feli. in c. eam te, col. penul. verſ. tẽpus datæ, in eod. tit. & communiter * alij.
Qualitates autem exprimendæ vel ſunt à iure indu-
13 ctæ, & hæ, ſi omittantur, † vitiant gratiam; Glo. in cle. 1. verb. alteri prope medium, de præben. Bellam. deciſ. 697. col. penul. Rot. deciſ. 32. de reſc. in nou. Caſſado. deciſ. 12. num. 5. de reſc. Calde. conſ. 20. de reſc. Curt. Iun. conſ. 27. col. vlt. & conſ. 32. in fin. Fel. in c. ſup literis, col. 2. verſ. limita 1. & in c. poſtulaſti. col. 4. verſ. declara etiam, de reſcr. Put. deciſ. 97. num. 6. lib. 2. & alij
14 omnes † ſupra citati.
Vel ſunt inductæ ex ſtylo curię, quę etiam ſunt exprimendæ, alioquin literæ vitiantur. Lap. alleg. 89. ſequ-
tur Dec. in d. c. ſuper literis. num. 9. Menoch. de arbi.
* iud. caſ. 201. nume. 27. verſ. aliquæ, & eſt * communis
* opinio, quæ tota die * practicatur, nã ſtylus † curiæ eſt attendendus, & habendus pro lege, Cald. conſ. 8. nume. 4. de reſc. Card. Pariſ. conſ. 44. num. 13. & ſeq. vol. 1. & conſ. 14. num. 8. & 9. vol. 4. Rot. deciſ. 2. de appe. in nou. Curt. Iun. conſ. 95. & 178. num. 13. Guid. Papa conſ. 119. num. 4. Gabr. conſ. 73. num. 78. Communis
* * opinio, teſte Burſa. conſ. 393. num. 15. vol. 4. & ideo
16 actus contra ſtylum † eſt nullus, Ang. conſ. 310. in fin. Card. Pariſ. in c. illud, num. 2. de præſc. Octaui. Cache
17 deciſ. Pedemont. 22. num. 6. ita ſententia contra † ſtylum eſt nulla, Crauett. conſ. 201. num. 19. & 20. Giga. reſponſ.

reſponſ.22.num.8.Io.Bapt.Aſini.prax.iud.§.22.c.16.
lim.3.per totum De alijs enim qualitatibus non con
* ſideratis à iure,neque à ſtylo,non eſt facienda*men
tio,Rot.deciſ.468.in nou.Card.conſ.20.de reſcrip.&
gratia non dicitur ſubreptitia,ſi de eis non fit mentio
vt fuit reſolutum in Rot.in vna*Tullen.coram Acco
rambono veneris 13.Maij 1552.teſte Caputaq.deci.
224.par.3.
19 Primo †enim,debet exprimi qualitas beneficij reſi
gnati,Card.Paleott.deciſ.280.fuerat,Burſa.conſ.353
20 num.12.vol.4.ita in†permutatione,quæ fit coram Pa
pa,Grammat.in c.1.nu.121.cum ſeq.vbi diſputat ,de
rerum permut.li.6.ita etiam in renunciatione cuiuſ-
21 cumque beneficij,†etiam temporalis,exprimitur qua
litas beneficij renunciati,pro vt tradit,Vital.de Cam-
bano in tract.clauſul.§.vlt.num.18.per tex.in l.1.ff. ſi-
quis in ius voc.non ier.Quæ qualitas conſiſtit in pluri
22 bus,vt exprimatur nomen ſancti illius†eccleſiæ,Gloſ.
* And.& alij*communiter in c.quamuis,de præb.in 6.
Lap.alleg.11.Feli.in c.cum acceſſiſſent,co.1 de conſt.
* Crauett.conſ.114.num.12.communis*teſte Caſſad.
deciſ.13.de præb.alias autem in vna Verdulnen.cano
nicatus,& prębendæ,coram Martino de Spinola,ex
* æquitate fuit*reſolutum,quod†expreſſio cathedralis
23 ſub nomine ſancti non vitiat prouiſionem ex cauſa re
ſignationis,teſte Simonett.deciſ.24.in manuſcr.& Caſ
24 ſad.d.deciſ.13.de pręb.nam reſignationes†ſunt fauo
rabiles,& coadiuuandæ & reſpectu reſignātis,& eius,
cui prouidetur,Glo.in c.quamuis,de præb.in 6.In pū
cto tamen iuris inquit Caſſad.contrariam opinionē
eſſe veriorem Menoc.d.caſ.201.nu.234.in fi.
25 Secundo,An beneficium†ſit in cathedrali,latiſſi-
me Io.Selu.de benef.p.3.q.11.nu.117.
26 Tertio,An beneficium†ſit curatum.Rot.deci.1.
num.3.de off.Archip.in antiq.Coraſ.de benef.p.4.c.
* 4.n.50.communiter*in c.in noſtra,& ca. ad aures de
27 communi Menoch.d.caſ.201.num.61.nam cum,†cu
ra ſit ars artium,maior idoneitas requiritur.& per cō
ſequens debet fieri ſpecifica mentio,Card. conſ.30.
nu.7.Cald.in c.in ueſtra.q.4.de reſc.Franc.de Marc.
deci.Delphin.q.96.& 1004.& dec.1110.p.1.& ſtylus
28 admiſit,vt in reſignatione beneficij curati † reſignans
exprimat,per quod tempus illud poſſedit:namque ſi
narrat illi ſeruiſſe per annum,vel duos, non ſolet ad-
mitti reſignatio regulariter,& ratio eſt ne aliquis præ
ficiatur,qui non eſt ita idoneus,quod poſſet contin-
gere,ſi admitteretur ceſſio , maxime ſi fuit prouiſum
per concurſum,& ne accipiantur beneficia animo illa
reſignandi,& conſequendi penſionem.
29 Quarto,An beneficium†requirat reſidentiam,Ab-
ba.in c.ad aures,nu.3.vbi Dec.n.7.Mani.nu.17.de re
* ſcr.Feli.& alij in c.in noſtra.de reſc.& eſt*communis
omnium Doctorum ſententia.
Quinto,ſi habet dignitatem,& quam,Felin.in dic.
c.in noſtra.nu.23.
30 Sexto,ſi eſt†regulare,& reſignatarius eſt ſecularis,
Caſſad.deciſ.4.de præben.vel,& e contra Bellam. de-
31 ciſ.172.nam†regularia regularibus,& ſæcularia ſæcu-
laribus prouidentur,c.11.ſeſſ.14.& cap.21.ſeſſ.25.de
regul.
33 Septimo,ſi eſt†hoſpitale,Card.& Imol.in clem.vl.
de off ord.Barb.conſ.64.col.2.lib.3.
34 Octauo ſi eſt iuris†patronatus Gl.in clem. 2.de p̄
ben.Gemi.& alij omnes in ca.2.eo.tit.in 6.Crauet.cō
ſi.68.Rebuff.in prax.in 3.par.ſignat.nu.6.
35 Nono,ſi eſt†electiuum,Gl.in c.cum illis, de præ-
ben.in 6.Rot.dec.41.de reſc.in Antiq. Biſignett. de-
ciſ.13.num.5.de præbend.
36 Decimo,ſi beneficium†eſt alteri annexum.Rota.
deciſ.3.de rerum permut.in antiqu.Crauett. conſilio
104.nu.12.ſi autem duo beneficia ſunt vnita , & vnū
eſt acceſſorium ad aliud,ſufficit exprimere principa
le,Gem.Io.And.& alij omnes in c.ſuper eo.de præb.
in 6.Rot.deciſ.46.de reſcr.in antiq.Rebuff.in 3.par.
ſignat.num.6.Rot.deciſ.13.de præb.in antiquio.Caſ
ſador.deciſ.12.de præbend.
37 Vndecimo,exprimenda † eſt manualitas , Achill.
de Graſſ.deciſ.7.de pręben.Cald.conſ.26.de præben.
* alias gratia eſt ſubreptitia,vt fuit reſolutum in vna *
Camerinen.coram Petra Sancta teſte Simonett.dec.
38 29.li.1.& deciſ.42.li.2.Hinc etiam impetratio †vnio-
* nis,non facta mentione manualitatis,eſt nulla,vt fuit
reſolutum,teſte Caſſad.deciſ.4.de pręben.& dec.12.
39 num.9.eod.titu.Hoc tamen vltimum procedit†in re-
gularibus,cum illa manualitas ſit de iure communi,
Simonett.& Caſſador.loc.citat.Bellam. deciſ.203.
Secundo principaliter debet exprimi per reſignata
40 rium valor annuus beneficij †reſignati, Thomas.de
Tan.deciſio.29.Cotta.deciſio.357.Pelegrin.deciſio
123.libro 1.in manuſcr.Put.deciſ.270.libro.1.Capu-
taq.deciſ.84.& deciſ.91.p.3.Idem Caputaqu.deciſio
* 268.lib.1.in manuſcr.&*communiter alij , alias nulla
41 eſt reſignatio,ſicuti &*prouiſio per obitum,Bellam.
deciſ.697.in fin.Rot.dec.19.de reſcr.in nou.Cappell.
Tholoſan.deciſ.436.cum alijs ,vt per Dec. in cap. ad
aures nu.10.de reſcr.Selu.de benef.p.3.q.12. nu. 2. &
nu.40.cum alijs alleg.à.Menoc.dic.caſ.201.nu. 77.q
atteſtatur hanc eſſe**communiorem, & per conſe-
42 quens ius non videtur abdicatum a reſignante,†vt fuit
reſolutum * in Rota pluries in vna Conchen. coram
Thom.de Tan.27.Februarij 1542.teſte eod. Thom.
de Tan.deciſ.39.& Pelegrin.deciſ.123.lib.1.in manu
ſcr.& Put.deciſ.270.lib.1.& in vna Pampilonen.prio
ratus coram.Put.26.Iunij.1551.teſte Caputaq. deciſ.
91.par.5.& in vna Dertuſen.beneficij coram Achill.
de Graſſ.26.Iunij.1555.teſte eod.Caputaq.deciſ.368.
lib.1.in manuſc.& in vna Tuden.Beneficii coram Blā
chett.Lunæ.9.Maii.1578.nāq;,cū nulla ſit reſignatio,
nullū ius poteſt acquiri reſignatario,& per conſ̄s illud
non abdicatur a reſignante,iuxta*communem cōclu
ſionem,de qua ſupra,& late ſcripſi lib.1.q.3.& benefi
43 cium vacat per obitum†reſignantis,vt fuit pluries *re
ſolutum in Rota,vt dixi in dicta q.3.
Dubium tamen eſt,An ordinarius poſſit prouide
re beneficium vacans per obitum reſignantis ob non
factam expreſſionem veri valoris,An vero dictum be
neficium ſit reſeruatum,& affect.Sedi Apoſtolicę*cō
44 munis opinio eſt, †ordinarium etiam poſſe prouide-
dere,& ſic non eſſe affectum,vt fuit reſolutum in vna
* *Tuden.Beneficii,veneris,Die 13.Iunii. 1578. corā
Blanchetto.nam regula de valore inducit tantum nul
litatem gratiæ,in qua verus valor non exprimitur, nō
autem vacationem beneficii, & ſic per expreſſionem
45 malam valoris non inducitur†reſeruatio,Abb.in cap.
inter dilectos nu.10.de exceſ.prælat. & Papa nō cen
ſetur appoſuiſſe manum,niſi ad effectum vt fiat expſ
ſio,Gemin.conſ.136.ad fin.
Et quod dicitur d expreſſione,ampliatur procede
46 re,etiam ſi eſſet minor,nam minores†non reſtituun-
tur aduerſus regulam de exprimend. vero valore , vt
* fuit*reſolutū in Rot.in vna Fulginat Prioratus Put.
deciſ.9.lib.3.nec etiam excuſatur quis a mala expreſ-
47 ſione valoris,eo quód beneficium † ſit grauatum pen
ſione,& ea penſione deducta ſit expreſſus verus valor

vt

* vt fuit concluſum in vna*Spoletana coram Peregri-
no,teſte eod.deciſ.182.lib.2.nam exprimitur verus va
48 lor,non ſolum reſpectu†annatę,ſed etiam,vt intelligat
Papa qualitatem beneficij,quod confert,habita etiam
49 ratione perſonæ,†cui confertur,Sarn.de exprimen.q.
3.Pelegrin.deciſ.184.lib.3.in manuſcr. Opponens ta
50 men de malo valore expreſſo debet probare†exceſſiui
tatem valoris,ita fuit reſolutum in vna*Oxomē. Pa-
rochialis de Caualxonin.coram D.Veſtano,21.Octo
bis 1552.teſte Caputaq.deciſ.280.p.2.quæ deciſio eſt
repetita in eadem.p.2.in ordine 381.& in vna Valen-
tin.penſionis coram Card.Sanctæ Crucis,31.Martij.
1551.teſt eod.Caputaq.deciſ.329.p.3.*& facit, quod
fuit deciſum in vna*Pampilonen. Beneficij, die 17.
Maij.1577.coram Blanchetto,cum agatur de proba-
tione fraudis,arg.l.merito.ff.pro ſocio.& huiuſmodi
51 valor probandus†eſt de tempore prouiſionis, & ideo
non ſufficit illum probare de antiquo tempore,Ol-
drad.conſ.58.Felin.in cap.ad aures,col.vlt.verſ.16. de
reſcr.Sarn.regul.de valo.q.1.Caputaq.deciſ.330.p. 3.
vbi ex hoc refert fuiſſe * deciſum in vna Auguſtana
coram Put.quod ex confeſſione facta in precibus p
52 me porrectis†ſunt 30.ann.non probatur valor expreſ
ſus ab aduerſario meo &c,Et plena etiam dicetur ,p
53 batio,quando vnus teſtis†deponit de veritate,& fama
quia ſunt duæ ſemiplenæ probationes,quæ in caſibus
54 in quibus poſſunt coniungi,faciunt † plenam proba-
tionem,vt per Bal.quem referet, & ſequitur Iaſ.in l.
admonendi,nume.99.& in repet.nume.257.ff.de iur.
iuran.ita reſolutum*in vna Toletan.coram.Capiznc-
co,veneris,29.Aprilis.1552.teſte Caputaq.deci.383.
53 p.2.& probandus eſt iſte valor annuus † per 5.annos
* ante,& quinque poſt,pro vt eſt cōmunis*ſtylus Ro-
tæ.vt per Sarn.dict.regul.de exprimen.ver.valor.q.vlt
de communi ſtylo atteſtatur Achill.deciſ.2.de valor.
in manuſcr.

56 Et regula de valore habet locum etiam in prouiſ-
ſione legati,vt fuit reſolutum in†Rot.teſte Creſcen.
deciſ.30.Maior.in manuſcr.quia potiſſima ratio regu
læ eſt,propter fraudes,quæ fieri poſſent in perſoluen
dis annatis,†quæ etiam perſoluuntur in prouiſioni-
57 bus†legatorum, & ita ſub verbo Forte tenet Felin.in
58 cap.ad aures,col.4.de reſcr.& Regula de valore †non
comprehendit adminiſtratores Cappellaniarū,vt fuit
reſolutū in Rot.*in vna Viſen.adminiſtrationis Cap-
pellaniarum,Lunæ,16.Nouembris 1571.coram R.P.
D.Lancellotto.nunc Cardinali doctiſſimo.

Admittitur tamen reſignatarius in primis, & an-
59 te omnia ad verificationem gratiæ ſuæ circa verum
* valorem,vt fuit*reſolutum in vna Placent.Parochia
lis corā Accorambono,die 17.Iunij 1552.teſte Cott.
deciſ.357.Ptolom.deciſ.1.alias 23.in manuſcr. & vbi
60 adeſt clauſula†augendi,poteſt fieri augmētum, vſque
ad tertiam partem,vt tradit Card.S.Crucis deci.194.
Pelegrin.deciſ.300.lib.2.in manuſcr.& fuit concluſū
* *in vna Dertuſen. beneficij coram Achille 26. Iunij
1555.teſte Caputaq.deciſ.367.lib.1.in manuſc.& fru
61 ctus†non conſiderantur dempto cambio,nam quic-
* quid dixit Gloſſ.& Sarn. ita * reſolutum fuit coram
Ant.Aug.8.Februarij 1549.teſte Put.deciſ.211.lib.3.
& vnum ſingulare non eſt omittendum,quod, quo-
ties eſt nulla reſignatio, quia non eſt facta expreſſio
veri valoris,reſignatarius,qui expreſſit falſum ualorē,
62 †non efficitur inhabilis ad beneficium ex alia gratia
à prima non dependente, quia regula de valore non
inhabilitat,& pœna non habet locum, niſi in caſibus
* à iure expreſſis,vt fuit reſolutum in vna*Carthaginē.
parochialis coram Cardinali Paleotto, prima Iunij
1550.teſte Caputaq.deciſ.16.lib.1.Creſcent. deciſio.
63 20.& 29.in manuſcr.Rurſus,notādum†eſt,quod ſunt
quædam beneficia,quæ non exprimuntur niſi 24. vt
ſunt Canonicatus Tolet.& olim & S.Petri in Vrbe,&
in eis ſolet imponi penſio 300.& plus ducat,ut tradit
* Orad.in lib.diuerſ.deciſ.294.in manuſcr.&*commu
niter tota die practicatur,& dicit Arago.deci, 58.ma
nuſc.quod in literis exprimitur 24. licet reſeruentur
* penſiones longe maioris valoris, vbi atteſtatur de*
ſtylo.

64 Tertio,debet narrare†reſignatarius,ſe eſſe clericū
Dec.in c.cum adeo,num.3.de reſc.Bero. in c.ſuper li-
* teris,num.72.& hunc eſſe*ſtylum Curiæ,tota die vi-
demus,& tradit Menoch.de arbit.iud.caſ.201.nume.
65 33.& ratio eſt,quia†Laico beneficium conferri,neq;
* reſignari poteſt,vt eſt*communis opinio.de qua late
ſcripſi lib.4.Et,ſi narrat ſe clericum Romanum in re
ſignatione ei facta de beneficio exiſtente in Vrbe,cū
66 ſit clericus alterius†diœceſis,reſignatio ē nulla,& ſub
* reptitia,vt fuit concluſum in vna*Roma. Canonica-
* tus die 21.Aprilis 1567.coram R.P.D.* Seraphino,
teſte eodem deciſ.26.quæ incipit, Quamuis lib.1.in
manuſc.

67 Quarto,debet†reſignatarius exprimere beneficia,
quæ obtinet,c.ad audientiam,c.in noſtra,de reſc.Ab-
ba.in c.ad aures,num.2.eod.tit.vbi Felin.num.4.Dec.
* num.12.& communiter*alij,Io.Selua de beneſ.p. 3.
68 q.11.num.1.alioquin†nulla eſt gratia,*communis opi
* nio teſte Burſat.conſ.351.num.12.vol.4. quod vendi
69 cat ſibi locum,quamuis†primum beneficium eſſet te
* nue,c.ſi motu &c.de præbend.in 6.communis*opi-
nio,teſte Dec.in c.c.ſuper literis,num.9. de commu-
* ni*etiam atteſtatur Mandoſ.reg.56.Cance.de dictio
nib.numeralib.q.34.num.4.& q.35.num.5.Burſatt.d.
conſ.351.ſub nume. 52. & tradit Seraphin.deciſ. 317.
manuſcr.Ideo perceptio fructuum minimæ quantita
70 tis† reddit gratiam ſubreptitiam,ſi de ea non fiat men
* tio,vt fuit reſolutum*in Rota. die 20. Aprilis 1541.
coram Matſican.teſte Pelegrin.deciſ.41.lib.1. in ma-
71 nuſc.quia ſumus in gratioſis,in quibus ſubreptio† vi-
tiat etiam in minimo,c.ſi proponente, de reſcr.& ſu-
72 mus †in delictis,quæ etiā in minimis committuntur,
* §.gallinarum,Inſt.de rer. diuiſ.& hoc docet ſtylus *
Datariæ,& Cancellariæ.

Et vendicat ſibi locum,etiam ſi primum re ipſa cō
73 ſequutum †nō ſit,ſed literæ habeantur, Card.in clem.
2.q.12.de off.ord.Rot.deciſ.52.de renunc.in nou.Fr.
de March.deciſ.Delphin.2180.num.7.& ſequ.p.pri-
* ma communis*teſte Burſat.loco cit.de iure enim ad
74 rem†propter firmam & probabilem ſpem,quæ habet,
* eſt facienda mentio , vt fuit * reſolutum in vna Ro-
mana cappellaniæ de Præſepijs,coram Guido. bono.
17.Iunij 1552.& coram Ant.Auguſt.16.Martij eod.
anno,teſte Caputaq.deciſ.55.p.1.& faciunt, quæ ſcri
bunt Aretin.conſ.7.col.2.Sarn.de non tollen.iur.quę
75 ſit.q.4.& etiam†ſi primum violenter occupauerit,Fe-
lin.in dict.c.in noſtra,num.7. de reſcr. & etiam ſi ſit
manuale,Cald.conſ.9.de reſcr.Caſſad.deciſ.4.de præ
bend.Quid*autem,ſi ſit Præſtimonium,Gemin.cōſ.
89.col.5.Menoch.de arbitr.iudic.dict.caſ.201.num.
77 55.cum ſequen.vbi declarat, † quid ſit præſtimoniū.

Amplia,vt etiam tenetur Reſignatarius facere mē
78 tionem*penſionis,vel penſionum quam,vel quas ob-
tinet ſuper altero beneficio,Socin.ſen.conſ.260.col.
1.lib.2.Bero.dict.cap.ſuper literis,nu.72.ver.decimo
quarto.de reſcr.Menoch.dict.caſ.201.nu.55.& com
muniter

79 muniter * alij,& † Regreſſus,Moed.deciſ.66.cum ſe
quent.in manuſcr.
80 An autem † Reſignatarius debeat facere mentionẽ
beneficij reſignati communis* opinio,eſt negatiua,
Biſignett.deciſ.4.de renunc.Lap.alleg.89.num.6. Se-
raph.deciſ.317.in manuſc.quia per renunciationem
81 nullum ius † remanſit,Innoc.& alij*omnes in c. quod
in dubijs,de renunc.
82 Declara,dummodo † renunciatio fuerit a ſuperio-
re acceptata,Fel.in ca. in noſtra, num.19.de reſcript.
83 nam † alias ſecus,Selu.de beneſ.p.3.q.11.numer.100.
Rot.deciſ.12.de renunc.in antiq.Card. Pariſ.conſil.
74.num.5.vol.4.cum tunc remaneat ius Io.de.Anan.
in cap.per tuas el 2.in fi.de ſimón. & ſic ceſſat ratio;
de qua ſupra.
84 Limita ſecundo, † niſi reſignatio fuiſſet nulla,quia
non fuit publicata,vt fuit reſolutum* in vna Calagu-
ritan.canonicatus,Lunæ 8.Februarij 1580.coram Se
raphino,teſte eod.deciſ.317.Regula. quod hodie nõ
habet locum,vt dicetur infra, cum loquemur de pu-
blican.lib.ſeq.
85 Limita tertio,ſi † in ea reſignatione non fuit præſti
tus conſenſus,late Put.deciſ.268 lib.3. quia tunc nõ
dicitur reſignatum beneficium.
86 Limita quarto,niſi fuiſſet facta † renunciatio in ma
nibus priuati,Caſſad.deciſ.2.de renunc.num.5.
87 An autem ſit faciẽda mentio de beneficio habitu
curato,vide latiſſime Burſat.conſ.352. vol.4. & cum
hoc dubium fuiſſet propoſitum in Rot.in vna * Fir-
man. Parochialis, coram Quiroga, 16. Decembris
1558.fuit adhibita diſtinctio,quod aut adeſt ſpes pa-
rochianos poſſe reuerti,& hoc caſu, ſi narratum eſt
beneficium eſſe ſine cura,impetratio eſt ſubreptitia:
aut nulla adeſt ſpes, vt quia per 40. annos Eccleſia
non habuerit parochianos,& hoc caſu valet impetra
88 tio:nam ſtatus beneficij curati videtur † permutatus
in ſimplex per ſpatium quadraginta annorum,vt ha-
betur in lib.diuerſ.deciſ.136.
89 An vero debeat facere † mentionem de gratia nul
la ? communis opinio * eſt negatiua, teſte Gam-
mar.deciſ.26.verſiculo itẽ in vna,& deciſion.36.in
manuſcripta.
90 Quinto,debet Reſignatarius † exprimere,ſi aliquã
habet inhabilitatem:namque debet narrare crimen,
in quo inuolutum ſe reperit, vel infamiam, ſi ex illis
excluderetur,Cald. conſil. 20. de præben.& conſilio
quarto,de accuſ.Bellam.deciſ.697.num.5.Io.Selu.de
beneſ.p.3.quæſt.11.num.152.Felin.in cap.poſtulaſti,
colum.4.de reſcrip.&*communiter alij, & illegitimi
91 tatem,late Card.Pariſ.conſ.43.volum.4.& Card. Pa-
leott.& noth.& ſpur.cap.57. alias nulla eſt reſignatio
vt fuit reſolutum * in vna Salamantin.beneficij San-
cti Thomæ coram D.Capizucco.die 12.Decembris
1552. & die 19. eiuſdem menſis,& anni,teſte Capu-
92 putaq.deciſ.8.p.prima, vel ſi pluries † fuit diſpenſatus
ratione plurium defectuum, Dec.conſilio 695.nume
93 ro 32.vel ſi habet morbum caducum, † de quo face
re debet mẽtionem,ſi beneficium reſignatum requi-
rit aliquem ordinem, vt fuit reſolutum in Rot.* in
vna Tullen.Canonicatus, & præbendæ, coram Ve-
ſtano,die 4.& nono.Nouembris,1551.& 11. Martij
1552.teſte Caputaq.deciſ.229.p.2. in impreſſ.& de-
ciſ.135.libro primo,in manuſcript. ex Butr.in cap.
penult.not.3.de corpor.vitiat.Innoc.Io.Andr.Card.
Abb.& Imol.in cap.cum inter Canonicos, de elect.
94 & hoc caſu nullus eſt regreſſus, † non facta mentio-
ne,quod laborat morbo caduco,vt fuit reſolutum in
dict.*Tullen,teſte Caputaq.deciſ.7.p.1.ſecus autem
95 † in alijs beneficijs, vt fuit reſolutum in vna * Tole-
tan.Canonicatus,& præbendæ coram Pelegrino,te-
ſte Card. Sanctæ Crucis deciſ.92. & tradit Caputaq.
96 dict.deciſ.229.idemque procedit in morbo † epilepti
co,Caputaq.deciſ.48.p.2.& ſic de ſimilibus, nam æ-
quum eſt,vt defectus narret, ſicut & dignitatem ſuã
97 † debet exprimere, Abb.Dec.Bero.Mantua.& com-
muniter* Doctores in cap.ad aures, de reſcrip. Card.
Pariſ.conſil.74.volum.4.Menoch.dict. caſ. 201.nu-
mero 40.
98 Sexto, debet exprimere,ſi eſt intruſus, Abb.in cap.
cum iam dudum,colum.2.de præbend.& in ca. pro-
pterea vlt.not.de iur.patron. Caſſad. deciſ. 6.num.7.
de præb.& * communiter alij, vt per Menoch.dict.
caſ.201.num.129.
Septimo,narrare debet Reſignatarius, ſi aliquis
99 eſt intruſus annalis in beneficio † reſignato,nam alias
non valet reſignatio, vt habetur in regula de annali;
100 quæ vendicat ſibi locum, etiam in † reſignationibus,
quando poſſeſſor poſſedit per annum pacifice, ante
quã ceſſio facta ſit,Caſſad deciſ.15. ſuper reg. & fuit
*deciſum in vna Oueten. Archidiaconatus de Villa,
coram Guidobono 27.Aprilis 1551.& in vna* Augu
ſtan.Præceptoriæ 2.Octobris,1551.coram Capizuc
co,teſte Caputaq.deciſ.20.p.3.& per conſequens ius
non abdicatur a reſignante,Put.deciſ.48.in prin.lib.
1.vbi ex hoc refert in vna Conchen.Sancti Michae-
lis* fuiſſe coram ipſo concluſum die 20. Nouembris
1540.reſignatario nõ ſuffragari gratiam,ſi neutri,po
101 ſtea impetratã,quia gratia † ſi neutri,dicitur noua gra
tia,Rom.conſ.362.& habet tacitam conditionem, ſi
102 beneficium † vacat,Put.deciſ.280.lib.2.
Et ſi reſignatio non fiat in fauorem, ſed ſimplici-
ter coram Papa, debet impetrans exprimere benefi-
cium vacare ex reſignatione; nam,ſi dicat vacare per
103 obitum,& vacat per reſignationem, † vel econtra,col
latio eſt nulla,Fel.in c.in noſtra num.37.in fi.de reſc.
Selu.de beneſ.d.p. 3.q.12. num.72.Rot.deciſ.53.de
reſcr.in antiq.Rot.deciſ.22.de præb.in nou.Menoc.
de arbitr.iud.d.caſ.201.num.103.&* cõmuniter Do
ctores in c.ſuſceptum,de reſcrip.lib.6. & vltra modũ
104 vacationis eſſet etiam exprimendum nomen † ceden
105 tis,ſicuti eſt exprimendum nomen,ex cuius † morte
vacat beneficium,Staphil.de liter.grat.rubr. de mod.
& form. impetra. verſ. ideo cauti, Rebuff in prax.3.
part.ſignat.in verb.alia clauſula,num.2.& ita practica
tur* de ſtylo vulgari.
Rurſus alia exprimuntur,quæ apponuntur per co
piſtas,ac per Notarios ſecundum caſus cõtingentes,
vt licet colligere ex formulis poſitis ſup.lib.8.q. 7. &
plura poſſem dare exempla,vno tamen ero contẽtus.
106 ſi reſignatur Archidiaconatus, † qui habet vocem in
Capitulo,vtique de hoc facienda eſt mẽtio, alias nul
la reſignatio,vt fuit reſolutũ* in Rot.31.Maij.1557.
in vna Carthaginen.Archidiaconatus, teſte Card.
107 Paleott.deciſ.4.in manuſcrip.namque de iure † Archi
diaconus non habet vocem in Capitulo, Selu.de be-
neſ.p.2.q.16.num. 8. ideo de hac qualitate facienda
erat mentio,Fel.in cap.poſtulaſti, num. 50. & 51.de
reſcr.cum alijs rationibus adductis per Card. Paleot.
dict.dec.& deciſ.1.& 3.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatarius tenetur verificare omnia narrata in gratia reſignationis.*

2 *In impetratione debent verificari narrata.*
3 *Narratiua eſt pars gratiæ.*
4 *Gratia omnis habet conditionem, veris exiſtentibus narratis.*
5 *Etiam narratiua, negatiua concepta, eſt verificanda.*
6 *Impetrans beneficium, ex eo quod alius literas non expediuit, debet hoc probare.*
7 *Impetrans debet verificare menſem expreſſum.*
8 *Menſis, quando exprimendus.*
9 *Reſignatarius tenetur docere de reſignatione.*
10 *Literæ non expediuntur, niſi viſo conſenſu.*
11 *Noua prouiſio, & gratia ſi neutri, quando cenſeatur nulla, non probata reſignatione.*
12 *Reſignatione annullata, omnes clauſulę ſunt nullæ.*
13 *Reſignatarius debet probare adimplementum conditionis.*
14 *In reſignationibus conditionalibus debet conſtare reſignationem eſſe adimpletam.*
15 *Reſignatarius, non adimpleta cõditione, habetur pro intruſo.*
16 *Reſignatarius, non verificata conditione, non dicitur ſucceſſor ad effectum allegationis Lapi.*
17 *Adimplementum conditionis eſt probandum.*
18 *Reſignatarius tenetur probare familiaritatem Cardinalis.*
19 *Familiaritas eſt verificanda, cum taxatiue eſt expreſſa.*
20 *Familiaritas, quomodo probetur.*
21 *Commenſalitas probanda eſt.*
22 *Familiaritas vera, quæ fit corpore, & dentibus.*
23 *Commenſalis continuus, qui dicatur.*
24 *Commenſalitas non præſumitur.*
25 *Reſignatarius tenetur probare cauſam.*
26 *Cauſa expreſſa in Coadiutoria eſt probanda.*
27 *Reſignatarius debet probare ſe eſſe clericum.*
28 *Impetrans debet eſſe clericus.*
29 *Qualitas Rom. in beneficijs Vrbis probanda.*
30 *Clericatus poteſt probari per literas Epiſcopi.*
31 *Clericus, an probetur per indicia.*
32 *Clericatus probatur ex longo vſu.*
33 *Teſtes duo, qui fuerunt præſentes actui, probant clericatum.*
34 *Clericatus, an probetur per famam.*
35 *Clericatus illegitimi ex ſola fama non probatur.*
36 *Reſignatarius tenetur narrare ætatem expreſſam.*
37 *Aetas expreſſa in coadiutoria verificanda.*
38 *Aetas probatur per librum baptiſmi, & librum patris.*
39 *Reſignatarius tenetur verificare valorem expreſſum.*
40 *Valor expreſſus in gratia verificandus, apponente aduerſario.*
41 *Valore non verificato, gratia dicitur ſubreptitia.*
42 *Reſignatarius dicitur intruſus, non verificatis narratis.*
43 *Noua prouiſio non prodeſt, non facta mentione intruſionis, & fructuum male præceptorum.*
44 *Ea, ſuper quibus ſe fundat Papa, in gratia ſunt verificanda.*
45 *Acceſſus reſeruatus ex cauſa ceſſionis dicitur iuſtificatus, ſi conſtat de lite.*
46 *Ea, quæ inducunt Papam ad facilius concedendum, ſunt verificanda.*
47 *Doctoratus expreſſus debet verificari.*
48 *Doctoribus facilius conceduntur beneficia.*
49 *Doctoratus, quomodo probetur.*
50 *Narrata ſunt verificanda ad canonizandam gratiam quando alter excipit, vel opponit.*
51 *Fundans ſe in diſpenſatione debet illam probare.*
52 *Fundans ſe in aliqua diſpoſitione debet illã probare.*
53 *Ad capiendam poſſeſſionem non requiritur verificatio narratorum.*
54 *Idoneus quis præſumitur, niſi aliud probetur, & numero 61.*
55 *Reſignatarius debet probare ſuam idoneitatem.*
56 *Idoneo confertur beneficium.*
57 *Idoneitas requiſita a lege non præſumitur, ſed eſt probanda, etiam ſi ille ſit omni exceptione maior.*
58 *Idoneus non præſumitur quis, vbi agitur de vtilitate animæ.*
59 *Idoneitas eſt probanda, cũ agitur de prę iudicio tertij.*
60 *Patronus debet inquirere de idoneitate præſentandi.*
62 *Caſtus, & ſobrius quis præſumitur.*
63 *Bonus quis præſumitur.*
64 *Literatus quis non præſumitur.*
65 *Idoneitas ad aliquod munus poteſt per teſtes probari*
66 *Literatura probatur per examen perſonæ.*
67 *Idoneitas eſt probanda excipiente tertio aut opponente.*
68 *In prouiſit, quid obſeruetur in Curia.*
69 *Quid committatur Ordinario per expeditionem in forma dignum.*
70 *In examine Ordinarij non requiritur citatio.*
71 *Canonicatus hodie ponuntur in concurſu in Curia.*

QVAESTIO III.

TErtio, Quæro, quid teneatur Reſignatarius verificare? Doctores communiter * reſpondent, teneri verificare omnia narrata
1 in gratia † reſignationis, Io. And. Fel. & alij in c. cõſtitutus, de reſcr. Inn. in c. 1. vt lit. nõ conteſt. Gem. conſ. 128. num. 4. Bellam. deciſ. 76. num. 7. Sarn. de iur. quæſit. non toll. q. 7. nu. 5. Card. Pariſ. cõſ. 138. num. 3. vol. 4. Moed. deciſ. 260. in eadem, & deciſ. 301. Tolet. col. 3. in manuſc. Put. deciſ. 300. num. 2. lib. 1. & deciſ. 245. num. 1. lib. 1. Idem
* Put. deciſ. 197. num. 5. & 322. num. 2. lib. 3. * communis opinio, teſte Burſat. conſ. 411. num. 3. vol. 4. & fuit reſolutum, & dictum in vna Tiraſonen. corã Achille de Graſſ. 14. Octobris 1552. teſte Caputa. deciſ. 240. p. 2. & in vna Aſculan. 19. Aprilis 1551. coram Guid. bon. & in alia Calciaten. Scholaſtriæ, coram Accorãbono, 9. Iunij, 1553. teſte eod. Caputaq. deciſ. 39. p. 2.
* & in vna * Comen. Præpoſituræ, coram R. P. D. Buba
* lo, 1584. 15. Decembris, & in vna * Calagurit. Archipresbyteratus die Mercurij 8. Aprilis 1587. corã R. P. D. Gipſio Auditore Rotæ Doctiſſimo, & in alia Burg. coram eod. 18. Februarij 1585. & in alia Calciaten. Scholaſtriæ, 6. Nouembris 1587. corã eod. & in
* alia * Aquil. canonicatus, Lunę 13. Iunij 1588. & die veneris 29. Aprilis 1588. coram eod. regulare. n. eſt, vt in
2 qualibet † impetratione debeant verificari narrata, vt
* omnes * Doctores ſupra citati dicunt, & fuit pluries
3 reſolutum in Rota, quãdoquidem † narratiua eſt pars gratiæ, & c. ex parte, de reſcr. Caputaq. deciſ. 29. p. 2.

4 Quia omnis gratia † habet conditionem in ſe, ſcilicet veris exiſtentibus prænarratis, Moed. deciſ. 304. Fel. in c. 2. ſub num. 1. de reſcript. fuit * dictum in una Lucan. coram R. P. D. Comitulo Auditore Rotæ doctiſſimo hoc menſe.

Etiam

5 Etiam ſi talis † narratiua negatiue ſit concepta,
Card.Pariſ.conſ.138.circa princ.volum.4.Ideo impe
6 trans beneficium, ex eo,quod alius † literas non ex-
pediuit,debet hoc probare,& ſic verificare huiuſmo
* di vacationem beneficij, vt fuit reſolutum * in vna
Florentin.parochialis coram R. P. D. Seraphino.21.
Nouembris 1569.teſte eod.deciſ.89.manuſcr.incip.
fuit reſolutum.
7 Hinc impetrans † tenetur verificare menſem expreſ
ſum,Caputaq.deciſ.136.lib.2.in manuſcr.& quandó
8 ſit exprimendus † menſis,vide,quod reſoluit Rot.vt
per Put.deciſ.443.lib.1.
Ex quo primo infertur,reſignatarium teneri doce
9 re de reſignatione, † ſuper qua fundatur ſua gratia,
Put.deciſ.400.lib.1.& deciſ.268.lib.3.quod ſatis dici
* tur conſtare ex litteris, nam de* ſtylo notorio † lite-
10 ræ non expediuntur non viſo conſenſu præſtito per
reſignantem in Camera, vel Cancellaria extenſo; Et
ideo, ſi reſignatarius fundet ſe in noua prouiſione,
11 aut gratia ſi neutri,in qua narret reſignationem † vti-
que nō probata reſignatione,noua prouiſio,aut gra-
tia ſi neutri cenſetur nulla,& ſubreptitia,vt fuit reſo-
* lutum * in Rota in vna Salamantin. 15. Decembris
1592.teſte Put.deciſ.400.lib.1. in qua etiam fuit pro
nunciatum, quod N. in cuius fauorem erat conceſſa
noua prouiſio,non poterat per clauſulas generales,ſi
12 ue alio quomodo capere † beneficium,nam reſigna-
tione non probata omnes clauſulæ, tamquam nullæ,
* nihil operantur,vt fuit*reſolutum in vna Legionen.
canonicatus 14.Octobris 1549.teſte Put.dict.deciſ.
268.libr. 3. Secundo,infertur, reſignatarium debere
13 probare † adimplementum conditionis,vt fuit reſo-
* lutum in Rot.*in dicta Comen.Præpoſituræ coram
R. P. D. Bubalo 15. Decembris 1584. quia in reſi-
14 gnationibus conditionalibus debet conſtare † reſigna
tionem eſſe adimpletam,vt ſcribit Card.S.Crucis de-
ciſ.2.in manuſcrip.& diximus libro 1.quæſt.3.quia re
15 ſignatarius non adimpleta conditione † habetur pro
intruſo,Put.deciſ.199.num.1.lib.3. vbi refert die 18.
* Iunij 1549.* in cauſa Fundan.Præceptoriæ fuiſſe ita
reſolutum,& gratiam ſi neutri non ſuffragari, neque
* nouam prouiſionem,& alias reſoluit,* Rot.12.Iunij
1552.in vna Placentin.Parochialis coram Anto. Au-
guſt.vt habetur lib.diuerſar.manuſcr.deciſ.307. reſi-
16 gnatarium non dicit ſucceſſorem ad effectum allega
tionis Lapi non verificata reſignatione,& conditio-
17 ne in ea appoſita,& facit,quia † adimplementum con-
ditionis regulariter eſt probandum, Bar.in l.Iulianus
§.offerri,num.2.ff.de act.empt.Crauett.conſ.151.nu
mero 8.Corn.conſ.106.numero 57.libro primo,Cæ
phal.conſ.97.num.37.lib.1.Dec.conſ.102.num. 9.&
17.lib.3.Menoch.conſ.1.num.364.lib.1.Burſa.conſ.
45.num.6.lib.1.communis opinio, vt per Maſcard.
de prob.concluſ.890.col.1.
18 Tertio,infertur, † reſignatarium teneri verificare
familiaritatem Cardinalis, ſi eam narrauit in ſua gra-
tia reſignationis,alias reſignatio eſt nulla,vt fuit reſo
* lutum in vna * Arboren. Archipresbyteratus, teſte
Pelegrin.deciſ.158.lib.3.qui deciſ.160. eod. libro 3.
19 in manuſcr.hoc declarat procedere,quando † taxatiue
eſſet expreſſa familiaritas, iuxta deciſ. 582. & 727. in
* antiq.& dicit hoc eſſe de mente * Rotæ.Et huiuſmodi
20 familiaritas probatur per teſtes † hoc dicentes,& ſuffi
cit vnus teſtis de viſu,& alij de auditu,vt fuit reſolutū
* in Rota in vna Corduben.* penſionis, & beneficij
die 13.Iunij 1548.teſte Put.deciſ.134.libro tertio,&
21 debet probari familiaritatis, & continua in domo †
commenſalitas,cap.vlt.de verb.ſignif.lib. 6. Auguſt.
Ber.quæſt.35.Maſcard.de probat.concl.755.num.1.
22 nam illa dicitur vera † familiaritas, quæ corpore, &
dentibus fit,vt vtar uerbis Gemin.in dict. cap. vlt. in
penult.not.Sarn.regul.de impetrand.benef.vacan.per
23 obit.famil.Card.q.13.& ideo dicitur † continuus cō-
menſalis,qui comedit in tinello,vel comedere poteſt
* vt fuit * reſolutum, vt per Creſcent.deciſ.225.in ma-
24 nuſcr.& huiuſmodi † commenſalitas non præſumitur,
* vt tenuit Rot.* teſte Sarn.d.q.13.ſub num. 5. vbi alia
ad rem deducit.
25 Quarto infertur, † reſignatarium teneri verificare
cauſam expreſſam in reſignatione,vt de cauſa expreſ-
* 26 ſa in coadiutoria* iudicauit Rot.in vna Iſpalē.Sancti
Saluatoris 20.Octobris 1543.teſte Put.deciſ.62. lib.
* 2.& eſt* communis opinio.
27 Quinto infertur † reſignatarium teneri probare ſe
* eſſe clericum,vt eſt communis * opinio in quolibet
28 † impetrante,Maſcard.de probat.concluſ. 301. num.
2.& ſi narrauit eſſe Clericum Romanum, debet hoc
verificare,ideo 21.April.1567.in vna Roman. cano-
* nicatus coram R.P.D.Seraphino fuit concluſum,*
quod reſignatio ſit ſubreptitia,cum in impetratione
beneficiatus Sancti Petri narrauerit ſe eſſe clericum
Romanum, & in reſignatione canonicatus cuiuſdā
collegiatæ dixerit ſe eſſe forenſem,teſte eod.Seraphi
no deciſ.26.incip.quamuis,libr. 1. qui clericatus po-
30 teſt probari per litteras † Epiſcopi atteſtantes ſe con
tuliſſe ordines illi,late Fel.in cap.poſt ceſſionem nu-
mero 3.& num.15.verſ.fallit,7.de probat. Gramma-
* tic.deciſ.81.num.1.Communis * opinio,vt per Ma-
31 ſcard.de probat.concl.305.& per † indicia, ac argu-
menta Gloſſ.in cap.inter quatuor verb.per argumen
ta per illum text.de cleric.Peregrin.Boer. deciſ.171.
num.25.& per confeſſionem partis,Crauett.conſilio
93.num.4.& ex diuturna † poſſeſſione, Doctores in
cap.illud,de præſumpt. Paul. de Caſtr. conſilio 202.
in cauſa confinium numero 3.libro 1. cum alijs, ut
per Maſcard.de probat.concluſ.304. numer. 1. cum
33 ſeq.& per duos † teſtes, qui fuerunt præſentes actui
cap.2.& 3.de Cleric.peregrin.Alexand.conſilio 107.
* num.7.lib.7.Guid.Papa quæſt.474.& fuit * reſolutū
in Rot.vt per Guido bon. deciſ.133. manuſcript. &
34 per † famam,concurrentibus aliquibus adminiculis,
* vt fuit reſolutum in vna * Ierdien. Decanatus, teſte
Papazon.in addit.ad deciſ.2.de fil.presbyt.in nou. nu
35 me.13.niſi ageretur de clericatu † illegitimi,qui ex ſo-
* la fama non probari fuit reſolutum * in Rot. in vna
Calaguritan.die 13.Octobris 1542. coram Thoma
de Tanis,teſte Put.deciſ.363.lib.1. atteſtantur etiam
Card.S.Crucis deciſ.26.Guidobon.deciſ.133. in ma
nuſcriptis.
36 Sexto, Infertur † reſignatarium teneri verificare
ætatem,quam narrauit,vt fuit*reſolutum in Rot. vl-
tima Martij 1542.teſte Put.deciſ.300.lib.1.& in una
Tarraconen.Præceptoriæ coram Thoma de Tan.4.
Nouembris 1541.teſte eod.Put.deciſ.187.num.4.li-
br. 1.vbi loquitur de eo, qui dixit eſſe in duodecimo
anno conſtitut.
37 Hinc impetrans † coadiutoriam debet verificare
coadiutoriam eſſe in anno 60.vel 70. vt expreſſit, ut
* fuit reſolutum in Rot.* in vna Iſpal.portionis coram
Veſtano 22.Maij 1551.teſte Caputaq.deciſ.128.p.1.
& 27.Ianuarij 1576.coram R.P.D.Seraphino. & æ-
38 tas probatur per librum † Baptiſmi, qui conſerua-
tur in Eccleſia parochiali,& per ſcripturam patris,*
ut fuit reſolutum in una Fulginaten. canonicatus

H 2 coram

coram Reomaño 15.Iunij 1551. teſte Caputaq. de-
ciſ.314.p.1.& alijs modis,vt per Maſcard. de probat.
concl.666.

Septimo,Infertur, reſignatarium teneri verificare
39 valorem expreſſum†in ſupplicatione deductis oneri-
bus perpetuo impoſitis ſuper fructibus eiuſdem be-
neficij,Caſſad.deciſ.19.de præben.Fel. in c. ad aures
col.3.de reſcr.& ibi Dec.Rip.Ber. & cõmuniter alij,
* Caputaq.deciſ.328.col.1.p.3.& eſt* communis reſo
40 lutio, gratiatum teneri verificare † valorem expreſ-
* ſum in ſupplicatione opponente aduerſario, vt* fuit
pluries reſolutum in Rot.primo coram Silueſtro; ſe
* cundo coram Creſcentio in*vna Calaguritan.tertio
coram Io.Paulo 22.Octob.1540.teſte Put.deciſ. 24.
* lib.1.& alias die 23.Iunij 1538.fuit*reſolutum impe
trantem teneri verificare beneficium eſſe in taxa , te-
ſte Sarn.deciſ.61.lib.1.in manuſcr.quo non probato
41 gratia cenſetur ſubreptitia,vt ſtatuit Vrbanus V.teſte
Rot.deciſ.20.de præb.in nou.& alij Pontifices ,vt p
Sarn.de val.Rom.conſ.362.num.3.Cappell. Tholoſ.
deciſ.435.Card.conſ.31.cum alijs,vt per Menoch.de
* arbit.iud.caſ.201.num.77.Communis* opinio,teſte
Maſcard.de prob.concl.887.col.1.2.& 3.

Octauo,Infertur ad reſolutionem ſactam per Do
* minos de Rot.*in cauſa Fundan.Præceptoriæ S.An-
tonij,quod reſignatio facta ad fauorẽ N.cui fuit cõ-
mendata dicta Præceptoria , vt infra ſex menſes te-
neatur habitum ſuſcipere,& profeſſionem emittere ,
alioquin,hoc tempore elapſo, teneatur illam dimitte
re,requirit verificationem profeſſionis, & habitus ſu
42 ſcepti,de quo, ſi non conſtat , † reſignatarius dicitur
intruſus,etiam ſi habuerit nouam prouiſionẽ, & gra
43 tiam ſi Neutri,quæ ei † nequaquam prodeſt,non fa-
cta mẽtione intruſionis,& fructuum malæ perceptio
nis,Cald.conſ.19.de reſcript.& conſ.11.de præbend.
Caſſad.deciſ.6.de probat.Fel.in c.poſtulaſti col. pen.
in fin.de reſcr.

Nono,inſertur reſignatariũ teneri verificare alia ,
44 ſuper quibus Papa ſe fundat ad†concedendum gratiã
* vt fuit reſolutum*in Rot.in vna Tiraſonen.prætēn-
ſæ erectionis,14.Octob.1552.coram Montis Faſco
nen.teſte Caputaq.deciſ.240.par.2.

Hinc,ſi fuit reſeruatus acceſſus ex cauſa ceſſionis
45 iuris cauſæ, † & litis,ad hoc , vt dicatur iuſtificatus ,
* debet doceri de lite,vt fuit ſententiatum* in Rot.in
vna Seguntin.integræ portionis coram Guid. Bono
die 19.Februarij 1552.teſte Caputaque deciſ. ſexta ,
parte prima.

Decimo,Infertur, reſignatarium teneri verificare
46 ea,quæ narrauit†,in ſupplicatione,& induxerũt Sum
mum Pontificem ad facilius concedendum, vt colli
gitur ex doctoribus citatis per Iacob.Menoch.de ar
bitr.iudic.caſ.202.num.24.& poteſt poni exemplum
47 in Doctoratu expreſſo,qui†debet verificari,cum Pa-
48 pa facilius concedat Doctoribus † beneficia,ca.cum
* in cunctis*§.inferiora de elect.ca.de multa de præb.
* vbi Innoc.Abb.Dec.& alij*omnes c. quanto de ma-
giſtr. Dec.in c.propoſuiſti col.vlt.de prob.quæ qua-
49 litas† Doctoratus probatur ſufficienter per priuile-
gium,& per duos teſtes deponentes de publica voce,
* & fama,vt fuit*deciſum in Rot. die 21. Maij 1554.
coram Oradin.in vna Pampilonen.Hoſpitalariæ,te-
ſte Caputaq.deciſ.277.p.1.& alias,teſte eod.Caputa-
que. deci.6.p.2.Declara,hæc procedere,quoties vult
reſignatarius canonizari facere ſuam gratiam . nam-
50 que tunc ad illam canonizandum requiritur,†vt ve-
rificet narrata in ea,vt quia alter excipiat , aut oppo-
nat,Specul.in tit.de except.§. nunc videndum nume.
23.verſ.licet autem,Io.And.in c.2.de lit. conteſt.lib.
6.Zabarell.conſ.69.quo ad primum,col. vlt. Oldrad.
conſ.256.Fel.in cap.conſtitutus de reſcript.Soc.ſen.
* conſ.164.vol.2.num.6.lib.2.& * communiter alij, vt
per Maſcard.de prob.concl.1123.num.4.5.& 6. arg.
l.3.C.de non numer.pecun.arg.c. quia circa de con-
ſangui.& affin.

51 Hinc fundans† ſe in diſpẽſatione debet illam pro
bare,Oldrad.dic.conſ.256.num.2.& in quabbet alia
52 diſpoſitione,†Socin,dict.conſ.164.num. 6.Io.Andr.
in c.1.de homicid.li.6. Quo vero ad capiendam poſ-
53 ſeſſionem huiuſmodi†probatio nequaquam requiri-
* tur,vt eſt * communis,& recepta Doctorum ſenten-
* tia in ſtylo * obſeruata; namque videmus reſignata-
rios capere poſſeſſionem beneficij reſignati in curia,
vel extra,abſque verificatione narratorum.

Dubitatur tamen, An Reſignatarius teneatur pro
bare ſuam Idoneitatem ? Negatiue videtur reſpon-
54 dendum, quia in dubio quis præſumitur † Idoneus ,
niſi contrarium probetur,cap.vlt.& ibi Felin.de præ
ſumpt.Bald.in l.2.num.7.C. quand. prouoc. non eſt
neceſ.Biſignett.deciſ.6.num.8.de præben. Boer. de-
ciſ.171.num.10.Alciat.tract.præſumptio.reg.3.præ
ſump.3.Lambert.de iur.patron.art.2. 10.q.princip.p.
* 1.2.lib.num.1.& eſt*Communis opinio . In contra-
** rium tamen eſt veritas, & magis Communis** opi-
nio , vt reſignatarius debeat probare ſuam Idoneita-
55 tem,†ſcilicet ætatem,ſcientiam doctrinam , Gloſ. in
c.ſi forte,de elect.in 6.in verb.euidenter.Abb.in cap.
cum in iure,ſub num.2.de elect.cum alijs, vt per Ni-
conit.in Rubr.de nou.oper.nunc.num.288. Rot.de
* ciſ.8.de probat.in nou.vbi atteſtatur de*ſtylo de ma
gis Communi,Maſcard.de probat.concl. 878. num.
4.in terminis noſtris Put.deciſ.597.num.5. libr. 3.&
eſt ratio,quia ſecundum canones prouiſus de aliquo
56 beneficio debet eſſe†Idoneus,moribus, ſcientia , &
ætate,c.cum in cunctis,ubi omnes,de elect. & tamẽ,
vbi Idoneitas requiritur a lege , tunc non præſumi-
57 tur,ſed eſt probanda,†& ſi ille,de cuius habilitate agi
tur,re vera eſſet omni exceptione maior , Bart.in l.
1.§.ſi quis neget.ff.quemad.teſtam.aper. Dec. conſ.
3.col.4.Pariſ.conſ.24.num.17.vol.3.Roland. a Vall.
conſ.30.num.56.vol.1.Corn.conſ.132.circa fin. lib.
1.Alex.conſ.44.num.2.vol.4.Iaſ.conſ.153.num.5.li-
* bro 2.& eſt*communis opinio,teſte Grat. conſil.2.
num.35.lib.1.Accedit,quia,quoties agitur de vtilita
58 te animæ,† quis non præſumitur idoneus, ſed debet
hoc probare,Gloſſ.vlt. in cap. conſului ſumus de re-
gul.Felin.in cap.dudum numero decimoquarto , de
præſumpt.& hic agitur de vtilitate animæ,vt idoneus
Rector præficiatur , & eſt regulare, vt quoties agi-
59 tur † de præiudicio tertij , Idoneitas ſit probanda ,
Abb.in dict. cap.cum in iure de elect.in primo not.
Felin.dict.capit.Dudum numero duodecimo . Hinc
quoties patronus vult præſentare aliquem , non de-
60 bet præſumere illum † eſſe Idoneum , ſed debet dili-
genter inquirere,quo ad fieri poteſt,de idoneitate ip
ſius præſentandi, Lambert.de iur.patron.artic.ſecun
do 10.quæſt.princ.parte prima libro ſecundo,nume
ro 7.& 8.

Non obſtant Doctores in contrarium allegati ,
61 volentes , quem in dubio † præſumi idoneum.nam-
que id procedit quo ad idoneitatem intrinſecam ,
62 † ut eſt caſtitas,ſobrietas,& ſimilia.nam hæ præſumũ
tur,Gloſſ. in l.ſi uero §.qui pro rei. verbo dubitatur,
ff.qui ſatiſd.cogant.per l.cum quidã ff.de leg.2.Fel.d.
cap.du-

cap.dudum de preſumpt.num.11.& eſt*Communis
opinio,non autem quo ad Idoneitatem extrinſecam,
vt ſcientia,ætas,& ſimilia,Glóſſ.in cap. ſi forte de ele-
ctio.lib.6.Ita diſtinguit Alciat.de præſumpt.regul.3.
præſumpt.3.Lambert.loc.cit.num.4.Maſcard.de pro
* bat.d.concl.878.& eſt*Communis diſt.
63 Hinc bonus†quis præſumitur, cum hęc ſit quali-
tas intrinſeca,Marſil.in l.1.nume.67.ff.de ſicar.Dec.
in l.milites num.23.C.de militar.teſtam.Crauett.con
ſilio 60.num.7.Socin.Sen.conſ.15.colum.1.lib.1.Al-
ciat.de præſumpt.reg.3.præſumpt.2.& eſt communis
* *opinio.
64 Hinc litteratus†non preſumitur,cum hęc ſit quali-
tas extrinſeca,Felin.in c.vlt.de præſumpt. Maſcard.de
proba.concl.986.num.1.& idoneum ad aliquod ſub-
65 eũdum munus aliquem eſſe,poterit per teſtes†proba
ri,deponentes de habilitate prouiſi ante confectionẽ
litterarum Rot.deciſ.8.de prob.in nou.vbi atteſtatur
* de*ſtylo curiæ,& cancellariæ,Rot.deciſ.6. de teſtibus
66 eod.lib.& litteratura†de ſtylo regulariter ſolet proba
ri per examen perſonæ,c.ſi forte de elect.in 6.vbi Ge
* min.col.vlt.& alij omnes,&*ita fuit deciſum in Rot.
vt habetur dict.deciſ.8.de probat.in nou.& deciſ.17.
de conceſſ.præb.eod.lib. Maſcar.de proba.concl.877.
num.8.Bellam.deciſ.113.magiſtratus.
Declara,vt huiuſmodi concluſio intelligatur, cum
alter excipit,aut opponit:nam tunc tenetur reſignata
67 rius ſuam qualitatem†probare,iuxta ea,quæ fuerunt la
te deducta ſupra. Quo vero ad capiendam poſſeſſio-
nem,non requiritur dicta probatio, vt dixi etiam ſu-
* pra.Et hodie vulgatiſſimus eſt*ſtylus,vt,quoties pro
68 uiſus, ſiue per † obitum,ſiue per reſignationem,eſt in
curia poſt ſignatam ſupplicationem, ante vero confe
ctionem litterarum,recipiantur teſtes ſuper eius ido-
neitate,ſ.ſuper natalibus,ætate,& moribus,quo facto
relaxatur ſupplicatio,& deuenitur ad expeditionem lit
terarum.Si vero prouiſus eſt extra curiam, fit expedi-
tio in forma dignum,de qua dictum eſt lib.8.qu.7.in
69 fin.nam committitur†Ordinario,vt,conſtito de habi
litate N.illi conferat,vt not.in clem.iudex de off.deleg.
Lap.alleg.60.nu.3.Bar.in l.mutuo;§.ſub conditione in
fin.ff.de tutor.& habemus ad hoc conſt.Pij V.162.in
cip.Cogit.& tunc teſtes ſuper idoneitate recipiuntur
per Ordinarium,& per eundem examinantur, idque
70 expeditur abſque citatione,†Bal.in l.neque natales nu.
8.C.de proba.Rom.ſing.569.Innoc.in c.in ciuilis de
elect.Rot.deciſ.9.de conceſſ.preb.in nou.Lap.allega.
66.Franc.in c.ſi tibi abſenti col.4.de præb.lib.6.Ioan.
* Andan.in c.ex parte de accuſ.& eſt communis*opinio,
vt per Maſcard.de proba.dict.conclu.877.nu.2.cum
ſeq.vbi ſimilat.
Et non eſt omittendũ,quid S.D.N.Grego.XIIII.
71 ordinauit,†vt non dentur amplius benef. in Curia re-
quirentia reſidentiam,niſi præuio examine,idque ſuo
tempore fuit in viridi obſeruantia : namque dignita-
tes,& Canonicatus,Metropol.aut Cathedrales pone-
bantur ad concurſum.

S V M M A R I V M.

1 *Reſignatarius non tenetur docere de titu.ſui prædeceſ-
ſoris*
2 *Succeſſor in benef.per obitum non tenetur verificare
titulum ſui acceſſoris.*
3 *Mortis naturalis,& ciuilis eadem eſt ratio.*
4 *Poſſeſſio auctoris præſumitur continuata.*
5 *Petens benef.ex cauſa permutationis ſatis eſt proba-
re compermutantem pro tali habitum eſſe.*
6 *Impetrans per obitum, ſat erit probare communem
reputationem.*
7 *Nominato ſufficit probare poſſeſſionem prædeceſſo-
ris.*
8 *Aeſtimatio communis,quomodo probetur.*
9 *Contra allegat.Lapi,an admittatur probatio.*
10 *Probatio triennalis requiritur pro allegat.Lapi.*
11 *Rota quare reduxit ad triennium alleg.Lapi.*
12 *Poſſeſſor pacificus,qui dicatur.*
13 *Probatio triennalis,an habeat locum in petitorio.*
14 *Probatio triẽnalis,an habeat locum, vbi impugnatur
titulus auctoris.*
15 *Allegans inhabilitatem reſignantis debet illam pro-
bare.*
16 *Poſſeſſio notorie iniuſta prædeceſſoris non nocet.*
17 *Reſignatarius non tenetur probare titulum.*
18 *Poſſeſſio pacifica facit præſumere pro titulo.*
19 *Solemnitas extrinſeca preſumitur ob diuturnitatem
temporis.*
20 *Titulus præſumitur ex diuturno curſu temporis.*
21 *Ex inſtitutione,& confirmatione,an probatur titulus*
22 *Titulus matrimonij, præſumitur ex diuturna cohabi-
tatione.*
23 *Triennalis, vbi habeat locum.*
24 *Præſumitur Epiſcopum non tolerare intruſum.*
25 *Triennalis inducit præſumptionem tituli.*
26 *Benef.non poteſt obtineri ſine Canonica inſtitutione.*
27 *Contra triennalem admittitur probatio.*
28 *Titulus in profanis præſumitur ex ſpatio 10.annorum*
29 *In cauſa poſſeſſionis adipiſcendæ requiritur, vt tentãs
tale poſſeſſorium probet iuſtum titulum.*
30 *Spoliatus tenetur probare titulum.*
31 *Epiſcopo inquirente ex offic. poſſeſſor debet probare
ſuum titulum.*
32 *Epiſcopi in viſitatione inquirunt de titulo.*
33 *Curati tenentur titulum oſtendere.*

QVAESTIO IIII.

QVARTO, Quæro, An Reſignatarius teneaẽ do
* cere de titulo ſui prædeceſſoris? Cõis*opinio
* 1 eſt negatiua,†quam tenent Hoſt.Imol. & alij
in c.illud de præſum.& in c.Innotuit de eo, qui furt.
ord.recep.Lap.alleg.89.Bellam.deciſ.112.& dec.545.
Caſſad.deciſ.2.num.4.de cauſ.poſſ.& proprieta.Boer.
quem refert,& ſequitur Maſcard.de probat. concluſ.
* 175.nu.1.& 2.& concluſ.1373.nu.4.& hanc eſſe*cõ-
munem opinionem habes in 1. tom. commun.opinſ.
impreſſ.de ann.1584.fol.184.ſecũdum quam opinio
nem fuit pluries*iudicatum per Rot.& in ſpecie 9.Se
ptembris 1554.coram Accorambono, vt habetur li.
diuerſ.deciſ.61.in manuſc.
Ita ſucceſſor in beneficio vacante per obitum non
2 tenetur†iuſtificare titulum ſui auctoris,qui deceſſit in
pacifica poſſeſſione,Lap.dict.allega.89.qui in hoc cõ
** muniter*eſt receptus,& pluries*reſoluit Rota.& ta-
men eadem eſt ratio in moriente naturaliter,& in mo
3 riente†ciuiliter,Rot.deciſ.28.de procur.in nou. & eſt
* communis*opinio omnium Doctorum.& facit quod
ſcribit Anch.conſ.117.late Mandoſ.in addit.ad alleg.
Lap.vbi infinitos cumulat,& late habes per Maſcard.
de prob.d.concl.1373.
Id ſufficiet, ſi reſignatarius ꝓbet renũciãtẽ pro tali
fuiſſe habitũ,& alleget poſſeſſionẽ ſui auctoris,ꝗ plu-
4 rimiſ continuata vſq; ad diẽ reſignationis,& illa poſſeſ-
ſione præſumpta poterit ſe tueri,Caſſad.d.deciſ.2.n.4.

verſ.quod obſeruatur,& deciſ.4.numer.8.verſ.item ſi
triennalis de cauſ.poſſ.& propriet. Mandoſ. in addit.
ad dictam alleg.Lap.89.q.4.cum alijs,vt per Maſcar.
de proh.dict.concluſ.1373.Alciat.regul.2.præſump.
* 21.num.5.&†communiter alij,& fuit * reſolutum in
Rota in vna Aſculana Sancti Ioannis 22. Nouembris
1557.& in vna Corduben.beneficij tertio Octobris
1559.coram Car. Quiroga. & in vna Conchen.
præſtimonij coram Sarn.teſte Creſcen.deciſ.decima
quarta in manuſcr.

Ita petenti beneficium ex cauſa permutationis ſa
* tis eſt probare†compermutantem pro tali habitum,
vt fuit concluſum*per Rot.deciſ.4.de rer.permut.in
nou.Mil.in verbo permutans beneficium ſi agit, Abbas
in cap.cum venerabilis num.24.Fel. ſub num.11.
de excep.Boer.deciſ.150.num.12.Caſſad. dict. deciſ.
2.num.5.Coſmas Guimier in comment.ad pragmat.
ſanct.tit.de paciſ.poſſeſſ.ſub verbo inquirant, Calde.
conſ.10.de rer.permut.&*communiter alij.

Ita etiam impetranti per obitum ſufficit probare
6 communem reputationem†ſui prædeceſſoris,Lap.d.
alleg.89.vbi late Mandoſ.in addit. Cappell. Tholoſa.
* 467.vbi Stephan.Auſrer.in addit.atteſtatur ita* fuiſſe
deciſum ſuo tempore,Ferret.conſ. 18.num.2.&
conſ.472.num.3.Creſcent.deciſ.14.lib.1. in manuſc.
* & eſt* cõmunis opinio,vt late proſequitur Maſcard.
de probat.dict.concl.1373.num.2. Ita pariter nomi-
7 nato ſufficit probare† prædeceſſorẽ in poſſeſſione be
neficij deceſſiſſe, & quod in vita reputabatur verus
beneficiatus,Rebuff.in tract.nom.q.17.num.66. vbi
* atteſtatur ita fuiſſe deciſum, * Maſcard.alios citat d.
concl.1373.num.6.

8 Et communis† æſtimatio, ſeu reputatio dicetur ꝓ
bata, cum Prælatus ſuperior,& clerici præſertim eiuſ
dem Eccleſię,& maior pars laicorum,huiuſmodi prę
deceſſorem pro vero,& legitimo prælato, ſeu benefi
ciato habuiſſent, & tenuiſſent,ita Anchar.conſ. 217.
* Ferret.conſ.101.num.8.& conſil.132.num.3.& eſt *
communis opinio,vt patet ex congeſtis per Mãdoſ.
in addit.ad dict.alleg.Lap.89.quæſt.8. & tali caſu ad
uerſarius non poterit probare titulum infectum ſui
auctoris,iuxta terminos dictæ alleg.Lap. & Rot.de-
ciſ.4.de rer.perm.in nou.& deciſ.20.eod. tit.in antiq.
Caſſad.deciſ.3. & vlt.de procur. quod intellige,vt in
9 tertia declaratione;†Poteſt tamen aduerſarius proba
* re non fuiſſe*communiter ita habitum, Abb.in c.di-
lecto num.8.de præb.Inn.& alij in d.c.illud, Caſſad.
deciſ.7.nu.2.ſuper reg.Cancell.cum alijs,vt per Man
doſ.in add.ad d.alleg.Lap.q.9.Maſcard.dict. concluſ.
1373.num.12.

Declara 1.vt vltra communem reputationem pro
10 betur etiam poſſeſſio†triennalis ipſius auctoris, ſeu ꝓ
deceſſoris,quod ſcilicet renuncians poſſederit paci
ce per triennium Fran.in c.ſuſceptum num.11.de re
ſcrip.lib.6.Caſſad.d.deciſ.2.num.6.de cauſ. poſſ.& ꝓ
priet.Guido Bon.deciſ.1.in manuſcrip.Pelegr.deciſ.
141.lib.2.Caputaq.deciſ.26.num.4.p.1.Maſcard. de
prob.concl.175.num.3.qui dicunt, quod licet Lap.
d.alleg.89.loquatur de poſſeſſione decennali, tamen
* 11 † Rot.*ob breuem vitam hominum,reduxit ad triẽ-
nium.Achil.de Graſſ.deciſ.1.ſub rub.de tit.in manuſ.
Card.Pariſ.conſ.37.num.8.vol.4.Creſcen.deciſ.257.
in manuſcr.Ferret.conſ.9.num.4.& conſil.102.num.
8.& eſt communis*omnium Doctorum ſententia,
vt per Mandoſ.in addit.ad d.alleg.Lap.q.2.Maſcard.
* de prob.d.concluſ.1373.num.13.& fuit reſolutum*
in vna Spoletan.coram Simonet.teſte Caſſad.dict.de

ciſ.2.& late deciſ.3.de cauſ.poſſ.& propriet.& ita cõ-
* muniter * tota die obſeruatur,& pacificus poſſeſſor
12 eſt,qui nullam†ſenſit moleſtiam iuris,vel facti, iudi-
cialem, vel extra iudicialem,Paul.de Eliaz.& Imol.in
clem.Gratiæ,in fi.Card.Zabarell.num.8. de reſcript.
Guid.Pap.conſ.144. Caſſad. deciſ.9.de cauſ.poſſeſ.
& prop.

13 Secundo, Declara,vt† huiuſmodi probatio locum
habeat, vt quis obtineat in poſſeſſorio iudicio, ſecus
quo ad obtinendum in petitorio, vt decidit Bellam.
deciſ.612.Rot.deciſ.15.de pręb.in nou.& late habes
per Maſcard.de prob.concl.171.num.1.cum ſeq. &
d.concl.1373.num.16.

Tertio, Declara non procedere, vbi principaliter
14 impugnatur†titulus auctoris,Bellam.Caſſad.& alij re
lati à Maſcard.dict.concluſ.1373.num.18. dicenti ta
* men incumbit onus probandi,vt fuit* reſolutum in
Rot.in dict. Aſculan. Sancti Io. Die 22.Nouembris
15 1557.vt allegans†inhabilitatem reſignantis debeat il-
lam probare,ad not.in l.ab ea parte.ff.de prob. Card.
Pariſ.conſ.82.num.6.vol.4.Sarn.de trienn. q.39.nu.
2.& 4.nã poſſeſſio notorie iniuſta prędeceſſoris non
16 † prodeſt,Rot.deciſ.3.de reſt.ſpol.in nou.alias decla
rationes habes per Mandoſ.in addit.ad d. alleg. Lap.
89.q.7.cum ſeq.

Nec reſignatarius pacificus poſſeſſor beneficij re-
17 ſignati titulum†probare tenetur, Innoc. Abb.& alij
* *omnes in c.ordinarij de off.ord.in 6.& in cap.licet
Heli de ſimon.Rebuff.in prax.benef.tit.de reſcrip.ad
benef.vacan.num.19.Iacob Nouell.in reg.257 cum
alijs,vt per Maſcard.de probat.concluſ.1372.num.1.
vbi atteſtatur hanc eſſe communem opinionem, eo-
18 que magis, ſi poſſeſſio† eſſet antiqua, nam tunc abſq;
dubio præſumitur pro titulo,& ob id non cogitur il
lum probare,Gemin.in dict.capit.ordinarij.§. 1. ſub
num.7.Franc.num.5.Hoſtienſ.ac alij in dict. cap. li-
cet Heli,& alij,vt per Maſcard.dict.concluſ.1372.nu
19 me.2.& eſt ratio,quia†ſolemnitas*extrinſeca, quæ a-
lias non præſumitur,l.quæcunque §.vlt.ff.de publ. ꝓ
pter diuturnitatem temporis,præſumitur, Gloſſ.vlt.
in cap.peruenit,de empt.& vendit.Io. Andr. in cap.
Albericus de teſtib.Anchar.conſ.136. num.2. Do-
* ctores*omnes in l.ſciendum ff.de verb. oblig. Hinc
dicit Gloſſ.in cap.dilectio ma,verb.offerre 16.q.3.ti-
20 tulum præſumi ex diuturno † temporis curſu elap-
ſo,vt decem annorum,& ibi Archid.numer. 2. & fa-
cit tex.in cap.illud de præſump.ex quo tex.Card. Za
barell.Ant.de Butr.Abb.Imol.& Felin.deducunt, vt
21 ſufficiat ad probationem tituli oſtendere†inſtitutio-
nem,& confirmationem, & quod longo tempore te
nuerit beneficium, & habitus ſit pro rectore, Ioan.
Andr.in cap.ſi iudex Laicus §.vlt.de ſenten.excomm.
lib.6.Gemin.conſ.87.ſub num.2.Anchar.conſ.217.
Paul.de Caſtr.conſ.202.colnm.2.ſub num. 5. uol. 1.
Alex.conſ.79.col.3.num.4.uol.1.Dec. conſil.36.ſub
num.1.Sarn.de trienn.q.26.num.3.& 8. Ruin.conſ.
75.num.2.& 6.vol.1.Crot.conſ.94.num.1.Natt.con
ſil.162.num.26.lib.1.

22 Hinc ex diuturna†cohabitatione titulus matrimo
* nij præſumitur,communis * opinio, de qua teſtatur
D.meus Card.Pariſ.conſ.7.num.1.& ſeq.vol.4.Burſ.
conſ 27.num.6.vol.1.& conſ.87.nu.22.eod.vol.1.vbi
* * atteſtatur eſſe**magis communem, & in his benefi
23 cialibus ſpatium†trium annorum ſufficit, ſtãte regu-
la Cancell.de trienn.Ferret.conſ.18.num.1.& conſ.
362.num.9.lib.2.Pontan.de ſpol.lib.2.c.15.nu. 150.
* &*cõmuniter alij,vt per Maſcard.de prob. concluſ.
1371.num.

1371.num.10.& ratio eſt,quia, cum Epiſcopi viſitēt
Eccleſias,& inquirant ſuper titulis beneficiorum ſuę
diœceſis,non eſt præſumendum,quod tanto tempo-
14 re † toleraſſent intruſum,nec ſubditi, Inn.in d.c.illud
col.2.de præſump.Bal.in l.ſiue poſſidetis in 4.oppoſ.
num.5.C.de prob.Dec.conſ.121.ſub num.3. Ferret.
d.conſ.362.num.9.lib.2.
Declara 1.vt huiuſmodi tempus in beneficialibus
15 inducat †præſumptionem tituli,Ant.de Butr. in c.ex
inſinuatione num.20.& ibi Imol. num.9. de procur.
Abb.in d.c.licet Heli num.23.Anan.num.28.Fel.d.c.
* illud num.5.& communiter * Doctores, vt per Ma-
ſcard.d.concl.1371.num.133.ex ea ratione,quia be-
26 neficium † Eccleſiaſticum nō poteſt obtineri ſine ca
nonica inſtitutione,reg.1.de reg.iur.lib.6.
Declara 2.vt ſi expreſſe producatur, & oſtendatur
27 titulus nullus,†& inualidus , tunc præſumptio huiuſ-
modi nihil operatur,vt reſpondit Bellam.conſ.10. fa
ctum tale ſub num.20.& ſub num.29.Paul. de Caſtr.
* conſ.423.col.2.ſub num.2.vol.2.& eſt cōmunis* opi
nio,vt per Maſcard.dict.concluſ.1371.num.63 vtqa
probatur de intruſione,vel vitioſo ingreſſu, Abb. di-
cto c.illud numero 7.Gemin.in dict.cap.ordinarij.§.
quod ſi forte,colum.vlt.ſub num.7.de offic. ordina-
rij libro 6.
28 Ita titulus,qui in profanis †præſumitur ex ſpatio de
cem annorum,cum conſtat de contrario,nihil ope-
ratur,Paul.à Caſt.in l.a.de dot.promiſſ.Io.And. in c.
vlt.de cauſ poſſ.& propriet.Alex.conſ.113.num.4.vo
lum.1.Curt.Iun.conſ.130.num.4.Crauett.conſ.134.
num.44.Idem Crauett.late conſ.290.num.6. verſ.ſe
cundo reſpondeo,Caputaq.deciſ.304.p.3.fuit reſolu
* tum* in vna Iſpalen. matrimonij coram Guidobono
4.Nouembris 1552.teſte Caputaq.deciſ.314.p.3.Me
noch.in tract.retinend.poſſ.rem.3.q.76.num.638.cū
ſeq. Et hoc caſu beneficiato incumbit onus probādi
canonice,&legitime fuiſſe ei beneficium collatum,vt
late proſequitur Maſcard.concl.180.num.1.& 2. vbi
ita ſunt intelligenda ea,quæ ſcribit.
29 Ita quoque in cauſa† poſſeſſionis adipiſcendæ req
ritur,vt tentans talem poſſeſſionem probet iuſtum ti
tulum,vt reſpondit Io.Bapt.Ferret.conſ.93.nu.4.lib.
1.deciſ.Pedem.54.num.4.
Ita pariter in cauſa poſſeſſionis recuperādæ,in qua
30 ſpoliatus†tenetur probare titulum ſuæ poſſeſſionis ,
* communis opinio,*teſte Card.Pariſ.conſ.12.num.2.
vol.4.de communi etiam teſtatur Stephan.Aufrer.in
addit.ad Cappell.Thol.deciſ.15.Bellam. deciſ. 17. &
49.Rot.deciſ.1.& 2.de reſtit.ſpoliat.in nou.Capic.de
ciſ.66.num.23.Ferret.conſ.28.num.9. Crauett. conſ.
* * 322.col.2.verſ.ſecundo conſidero,& eſt ** magis cō
munis opinio,vt per Maſcard.de prob. concluſ.180.
num.9.Menoch.de recup.poſſeſſ.remed.15.nu.458.
& 459.vbi limitant.
31 Declara tertio vt† non procedat,quando Epiſco-
pus ex officio inquirit.nam tunc debet poſſeſſor pro
bare ſuum titulum,quia,ſi nō probauerit titulum,re-
mouebitur a beneficio,c.ex frequentibus,de Inſt.ca.
vlt.de cleric.pereg.c.licet heli de ſimon.Gem.in c.or
dinarij §.1.ſub.num.7.de off.ord.lib.6.Franc.ſub nu.
5.Fel.in d.c.licet heli num.14.Abb.num.73.commu
* nis,*opinio,vt per Maſcard.de prob.concluſ. 1372.
num.7.& num.19.Epiſcopi enim in eorum viſitatio
32 nib.de titulo ſolent inquirere,† Rebuff.in prax.tit.de
reſcr.ad beneſ.vacant.num.20.Imol.in c.cum noſtris
num.27.de Inſtit.Archid.in c.contra morem, ad fin.
33 diſt.100.& tenentur †beneficiati maxime curati titu-
lum oſtendere,Sarn.de triennal.q.43.num.2.

SVMMARIVM.

1 *Quis tenetur probare id,ſuper quo ſe fundat.*
2 *Intentio probanda eſt.*
3 *Reſignatarius non tenetur probare vitam reſignātis.*
4 *Quiſque præſumitur viuere vſque ad centum annos.*
5 *Vita longiſſima eſt centum annorum.*
6 *Vitam allegare ſufficit abſque probatione.*
7 *Senex præſumitur viuere per quinque annos,vel ſal-
tem per annum.*
8 *Præſumptio pro validitate actus.*
9 *Papa concedit gratiam viuentibus.*
10 *Orta lite inter Reſignatarium, & poſſeſſionem beneſi
cij, ſi dubitetur de vita reſignantis , cui incumbat
onus probandi hoc,& num.15.*
11 *Mors,cum ſit priuatio vitæ,eſt quædam negatiua.*
12 *Negatiua non probatur.*
13 *Negatiua probatur eo ipſo,quod contrarium non pro
batur .*
14 *Agens contra fidei commiſſarium poſſeſſorem debet
probare vitam filiorum.*
16 *Negatiua,quando eſt fundamentum intentionis ali-
cuius,debet probari.*

QVAESTIO V.

QVinto,Quęro,An reſi
gnatarius teneat̃ ꝓba
re reſignantem ſuper
vixiſſe? Vē dicendum
quod ſic,quia quis te
netur † probare illud,
1 ſuper quo ſe fundat,
pro vt in probāda ęta
te maiori,vel minori
tradit Bar.in l. de æta
te ff. de minorib. Io.
And.in c.infamibus de reg.iur.in 6.Salicet.& alij in l.
cū te,C.de prob.Anch.in c.acceſſit in prin.de diſp.
impub.Alex.conſ.49.nu.16.lib.5.Dec.conſ.682. nu.
* 16.cōis* opinio,de qua teſtatur Fel.in c.in præſentia
num.28.de prob. Mandoſ. etiam atteſtatur de cōi in
reg.18.q.3.nu.3.& hoc eſt regulare in omnibus ma-
terijs,vt qui,in aliquo ſe fundat,debeat probare illud,
* l.2.ff.de prob.Dec.conſ.267.Non excedit col.5.* cō
muniter Doct.in c.in præſentia de prob. vnde cū ius
ſuum pendeat a reſignante,& hoc ſit fundamentum,
2 tenetur probare vitam reſignantis,& ſic ſuam† inten
tionem,l.ſpadonem §.qui abſolutus,ff.de excuſa.tut.
Bar.in l.qui inter & l.qui duos. §. cum in bello ff.de
reb.dub.Fulg.in l.ſed & ſi ff.de ſenten.& re iudic.late
Corn.conſ.119.col.vlt.lib.1.
Hoc tamen non obſtante contraria opinio eſt ve-
3 rior,quod † reſignatarius nō teneatur probare vitam
* reſignantis,vt fuit tentū in Rot.* in vna Ilerden.Paro
chialis 24.Nouemb.1539.coram Io.Paul.vt atteſtat̃
Put.deciſ.85.in fi.lib.1.Moed.deciſ.126.per obitum
in tit.de ren.Io.Paul.Ptolem.deciſ.129. Ratio eſt,qa
4 quiſq;† præſumitur viuere vſque ad centum annos,l.
vlt.§.& nobis C.de Sacr.ſan.Eccleſ.l.an vſufructus in
fi.ff.de.vſuſr.Gloſſ.in l.2.§.ſi dubitetur,vbi Bartol.in
princ.ff.quemad.teſt.aperian.Dec.conſ.204. num.4.
* communis*opinio,& regula,teſte Dec.conſil. 575.
numero 10. Ex quo ſatis datur intelligi reſignata-
rium non teneri probare vitam,cum pſumatur viue-

re,& reſignatio hoc præſupponit,Put.deciſ.280.num.
vi.lib.2.& quamuis multi ſcribentes magnæ auctori-
tatis confutent ſupradictam regulam communem,di
centes non probari iure,vt voluerunt Dec.ſibi contra
rius in l.ſi emancipati col.3.de collat.in l.vlt.C.de edi.
diui Adr.toll.num.28.in cuius interpretatione excel-
lentiſſimus D.meus Marc. Antonius Bizonus,nunc
meritiſſimus Epiſcopus Fulginaten.& Nuntius Sedis
Apoſtolicæ in Regno Neapolitano;Hoc idē tenuit
Cardinalis Pariſius conſ.86.num.20.cum ſequen.vo-
lu.4.Corn.conſ.119.num.8.li.1 Ruin.conſ.189.num.
14.lib.1.Alcia.in tract.pręſump.p.3.reg. 1.præſumpti.
** 44.& hęc eſt**magis communis opinio teſte Mand.
in reg.19.Cancell.col.vlt.in principio. namque in di-
5 cta l.vlt.dicitur † quod vita longiſſima eſt centum an-
norum,quod verum eſt,per Card.in clemen.1.de re-
bus.Eccleſ.non alienan.Specu.de probat.§.1.Plin.lib.
7.cap.48.namque eſto,quod hoc verum ſit ob aucto
ritatem tot nouiſſimorum doctorum,tamen inficiari
non poteſt,quin ex hoc non eliciatur,quem præſumi
potius uiuere;vnde præſumptio eſt pro reſignatario,
quod reſignans uiuit,vt deducunt Aret.in ca.cauſam,
quę,col.8.de teſt.Ale.conſ.27.col.vlt.lib.7.& conſilio
119.num.8.lib.1.& conſ.195.col.1.li.3.Socin.Iun.con
ſil.26.li.2.Feli.in c.ex tenore col.vlt.de teſtib.& com-
* muniter* Doctores.Quapropter ſufficiet †ei allegare
6 vitam abſque alia probatione Bald.in l.2.§.ſi dubitet.
ff.quemad.teſtam.aper.Alberic.in l.vlt.col.2.Salic.co.
1.C.de ſacr.ſanc.Eccleſ.Dec.conſ.133.col.3.
7 Hinc nemo eſt †tam ſenex , & viribus confractus,
quin nō præſumatur uiuere per quinque annos, vt e-
gregiè probat tex.in l.hęreditatum.ff.ad leg.Falci. vbi
* Alex.& communiter* Doctores,vel ſaltem per annū,
v. ſcribit D.Hieronymus in 2.par.epiſt.tit.3.epiſt.40.
Tullius in lib.de Senect.Roman.conſ.363. petitum a
me,col.1.Gomeſ.in §.item ſi quis in fraudem nume.
55.Inſt.de act.& in q.7.de infir.reſign.col.pen.in fin.
Accedit,quia principaliter de reſignatione agitur,ſe-
cundario uero de vita,& ſic,cum fundamentum reſi-
gnationis principaliter non ſit in uita, non mirum,ſi
eam non tenetur probare,argum.not.per Io.And.in
c.Infamibus de reg.iur.in 6.Doctores in l. cum te C.
de probat.quia præſumitur pro reſignatione,&c.
8 Comprobo †vlterius,quia pręſumitur pro validita-
te actus,Tiraq.de retract.conſanguin.§.30.glo.1.nu-
me.32.Socin.iunior conſ.113.nume.3.lib.4.Accedit
in ſuper,quia pręſumitur reſignantem viuere,nā alias
9 Papa gratiam non feciſſet,Put.deciſ.280.num.11.lib.
2.Ad contrarium reſpondetur,vt per ſupradicta,quia
fundamentum principale non eſt in vita,ſed in reſi-
gnatione,pro qua præſumitur,vt ſupra ſcripſi,&c.
10 Sed hic cadit dubium,†ſi à Titio fuit N.reſignatū,
aliquod beneficium,quod poſſidetur à tertio,an reſi-
gnatarius agens cōtra poſſeſſorem dicti beneficij re
ſignati teneatur probare reſignantem ſuper vixiſſe,
an vero poſſeſſor allegans mortem reſignantis tenea-
tur illam probare.& ſic, cui incumbat onus proban-
di? Videtur dicendum , poſſeſſorem allegantem illam
non teneri probare,quia mors,cum ſit priuatio vitæ,
11 eſt quædam negatiua,†ad not.per Bart.in tract.teſtiū
in verb.mortuum hominem,in principio. & in l.2.§.
12 ſi dubitetur,verſ.aduerte.ff.quemadmo.teſtam.aper.†
vnde probari non poteſt,Crauett.conſ.1.in fin.Gram
mat.deciſ.56.num.4.vnde negatiua probatur † eo ip-
13 ſo,quod contrarium non probetur, Barbat.conſ.79.
li.2.Rip.in l.ex facto.§.ſi quis rogatus,numer.7.ff.ad
Trebel.Lanfran.Orian.in cap.quoniam contra,num.
14.de proba.Alex.conſ.83.in princ.lib.1.& conſ.190.
* col.3.lib.6.*communis opinio , vt patet ex adductis
per Franc.Hercul.in tract.negat.ex quo ſequitur reſi-
gnatarium debere probare vitam,ſicuti,quādo agitur
14 contra fideicommiſſarium poſſeſſorem,agens †debet
probare uitam filiorum.Socin. ſen. in l.qui duos.§.cū
in bello.ff.de reb.dub.
His tamen non obſtan.contraria opinio eſt verior
15 quod immo †poſſeſſori allegant reſignantem mortuū
tempore reſignationis incumbit onus probandi,non
autem reſignatario,qui non ſe fundat principaliter in
vita reſignantis,ſed in reſignatione,pro qua pręſumi-
tur iuxta allegata ſupra in præcedenti queſtione,& cū
hic caſus fuiſſet propoſitus in Rota per D.Io.Paul.in
vna Ildern.parochialis die 13.Ianuarij 1539.(nam va
cauerat parochialis per mortem cuiuſdam Cardina-
lis,quæ fuerat collata cuidam Martino in fauorē cer-
tæ perſonæ,quę egit cōtra poſſeſſorem, qui poſſeſſor
dicebat reſignatarium teneri ad probandum reſignan
tem ſuperuixiſſe,reſignatarius vero contra.) Domini
fuerunt varij,& ideo nihil reſolutum, vnde iterū cau-
ſa propoſita fuit die 24.Nouembris eiuſdē anni 1539
* & fuit tentum,*reſignatarium nō teneri probare. ita
etiam fuit tentum in eadem cauſa die 4.Martij 1541
vt atteſtantur Moedan.deciſ.126.per obitum Cardi-
nalis,Put.deciſ.85.li.1.Io.Pau.Ptolom.deciſ.129. Nō
obſtant contraria,quia reſpondetur,quod quando ne
16 gatiua eſt fundamentum intentionis alicuius, per illū
†probanda eſt,ſiue agat,ſiue excipiat,Bar.in l.in illa ſti
pulatione,num.5.& in l.ita ſtipulatus.ff.de ver. oblig.
* Ble.in dict.l.in illa num.14.vbi atteſtatur de* commu
ni Corn.conſ.340.num.3.li.1. Dec.conſ.78.in fi. Car
dinal.Pariſ.conſil.138.in princip.& conſ.153.in fi.vo-
lum.4.Crauett.conſ.221.Socin.Iun.conſ.4.num.30.&
conſ.39.num.62.lib.2.& regulare eſt probandam eſ-
ſe negatiuam ab eo,qui in illa ſe fundat, Alex.conſil.
34.in princip.lib.2.& conſ.114.in princ.lib.3.Dec.co
ſil.529.col.1.Card.Pariſ.conſ.22.num.66. & conſilio
* 104.in princ.vol.4.& eſt communis * omnium Do-
ctorum ſententia,vt patet ex infinitis , quæ congerit
Hercu.d.tract.de negat.nu.2.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatarius debet capere poſſeſſionem benef.reſi-
gnati.*
2 *Ius acquiritur prouiſo per ſolam collationem Papæ,
vel Ordinarij.& nu.55.*
3 *Ius,quod acquiritur prouiſo per collationem, non eſt
firmum ante apprehenſionem poſſeſſionis.*
4 *Poſſeſſio benef.non transfertur per collationem.*
5 *Poſſeſſio eſt facti.*
6 *Poſſeſſio ad alium non tranſit, niſi fuerit apprehenſa.*
7 *Prouiſus ante apprehenſam poſſeſſionem nō poteſt ad
miniſtrare.*
8 *Prouiſus ante apprehenſam poſſeſſionem nō poteſt per
cipere fructus.*
9 *Poſſeſſio benef. poteſt capi per ſe , & per procurato-
rem.*
10 *Beneficium poteſt renuntiari per procuratorem.*
11 *Matrimonium poteſt contrahi per procuratorem.*
12 *Poſſeſſio poteſt capi per conſanguineos.*
13 *Ad capiendam poſſeſſionem benef.requiritur manda-
tum ſpeciale.*
14 *Etiam laicus poteſt conſtitui ad capiendam poſſeſſio
nem benef.*

15 Mat

15 *Mandatum ad reſignandum non extenditur.*
16 *Anteà liecbat capere poſſeſſionem vigor ſupplicationis abſque litteris, hodie ſecus.*
17 *Capiēs poſſeſſionem benef. abſq. litteris eſt intruſus, & perpetuo inhabilis.*
18 *Conſtitutio Iulij III. de capienda poßeſſione cum litteris, eſt inuiridi obſeruantia.*
19 *Sequeſtrum non relaxatur reſignatario vigore ſententia lata in fauorem reſignantis, niſi litteris expeditis.*
20 *Poßeſſio benef. poteſt capi nomine Cameræ cum breui.*
21 *Breue de capienda poſſeſſione datur citra vitium ſpolij, & attentatorum.*
22 *Breue de capienda poſſeſſione poteſt dirigi Aud. Cameræ, qui poſtea decernis monitorium.*
23 *Verba, Conſtito de reſignatione, intelliguntur de valida.*
24 *In breui da capienda poſſeſſione debet forma ſeruari.*
25 *In breui de capienda poſſeſſione, quid debeat narrari.*
26 *Breuia expediuntur regiſtrata ſupplicatione.*
27 *Reſignatarius non poteſt capere poſſeſſionem propria auctoritate.*
28 *Poſſeſſio apprehenſa propria auctoritate eſt nulla.*
29 *Capiens poſſeſſionem propria auctoritate dicitur violentus poſſeſſor.*
30 *Capiens poſſeſſionem propria auctoritate an dicatur intruſus.*
31 *Poſſeſſio benef. capienda eſt cum executore.*
32 *Traditio poſſeßonis de iure ſpectat ad Archidiaconū.*
33 *Poſſeſſionis traditio hodie fit per Epiſcopos. Vicarios & alios ordinarios.*
34 *Poſſeſſio capienda manu Nuntij in Regno Neapolitano.*
35 *An in Regno Neapolitano poſſeſsio benef. reſignati capienda ſit de manu. Nuntij. & nu. 38.*
36 *Lex eſt fauorabilis, cum fuit facta ad obuiandum malitiæ.*
37 *Verba generalia omnia capiunt.*
39 *In claris nullum dubium.*
40 *Fructus a die vacationis vſque ad poſſeſſionem in Regno Neapolitano ſpectant ad Cameram.*
41 *In Regno Neapolitano expeditur Exequatur Regium ſuper litteris beneficialibus.*
42 *Poſſeſſio Canonicatus eget capitulari traditione.*
43 *In poſſeſſione benef. debet ſeruari ſtatutum rationabile loci.*
44 *Poſſeſſio apprehenſa vigore gratiæ nullæ eſt nulla, & debet iterum capi.*
45 *Quomodo capiatur poſſeſſio benef. reſignati.*
46 *Executor, quomodo tradit poſſeſſionem benef.*
47 *Inſtrumentum conficitur de traditione poßeſſionis benefic.*
48 *Forma inſtrumenti capturæ poſſeſſionis.*
49 *Poſſeſſio probatur per traditionem clauium, vel annuli.*
50 *Poſſeſſio probatur per lignorum inciſionem.*
51 *Arboris inciſio ſpectat ad dominum.*
52 *Poſſeſſio probatur per ea, quæ ſpectant ad ſolum dominum.*
53 *Capta poßeſſione benef. cenſetur apprehenſa omnium rerum, &c.*
54 *Mortuo reſignatario ante apprehenſam poſſeſſionem, an vacet benef. per eius obitum.*
56 *Moriente beneficiato vltra duas dietas a Curia, benef. dicitur vacare in partibus.*
57 *Ord. non poteſt conferre benef. vacantia in Curia.*
58 *Collatione Papæ exiſtēte nulla, benef. vacat in Curia.*
59 *Mortuo reſignante poſt conſenſum, benef. non vacat per eius obitum.*
60 *Reſignante mortuo, antequam reſignatarius cōſentiat penſioni, benef. vacat per eius obitum.*
61 *Reſignatario non præſcribitur tempus ad capiendam poſſeſſionem viuente reſignante.*
62 *Poßeſſio, & publicatio benef. reſignati debet fieri intra tempus ſtatutum*
63 *Reſignans reſeruata penſione non poteſt impedire reſignatarium, ne capiat poſſeſſionem.*
64 *A mero executore litterarum Apoſtolicarum non datur appellatio.*

QVAESTIO VI.

1 SExto, Quæro, An Reſignatarius teneatur capere † poſſeſſionem beneficij reſignati. Communis* opinio omnium Doctorum eſt affirmatiua, quæ tota die* practicatur, & pluries* fuit deciſum in Rota, & probatur in regula, & conſtit. de publican. reſignat. tradit Rebuff. in prax. tit. de permut. nu. 18. Pontan. de ſpol. lib. 1. c. 9. n. 94. Put. deciſ. 402. lib.

Nam quamuis ex ſola canonica inſtitutione facta a Papa, vel Ordinario abſq. traditiōe poſſeſſionis, eiuſ
2 que apprehenſione, ius illo beneficio † prouiſo acquiratur, vt probat tex. in c. vlt. & ibi Petr. de Anchar. Gemin. Franc. de conceſſ. præb. lib. 6. Glo. in c. penult. penult. verb. collatio de præbe. lib. 6. Din. in regul. 1. nu. 8. & regul. qui prior de regul. iur. lib. 6. Abb. in c. cum autem, & cap. ſeggeſtum de iur. patr. Innoc. & alij in c. inter cætera de præben. Iaſ. in l. quoties col. 3. C. de rei vendic. Doct. omnes* in c. ſi tibi abſenti de præb. lib. 6. & ibi in ſpecie Gemin. nu. 2. hoc notat, & eſt * communis opinio omnium Doctorum, teſte Couar. lib. 3. variar. reſolut. cap. 16. n. 1. Illud tamen ius non ē
3 firmum, & efficax, ante quam † prouiſionem, vt ſcriptum reliquit Rebuff. conſ. 186. nu. 18. & probatur in
* dict. c. ſi tibi abſenti, vbi *omnes Doctores hoc notant, cum ſit neceſſaria corporalis poſſeſſio, vt per Couarr. dict. c. 16. nu. 6. verſ. eſt tamen, & huiuſmodi poſ
4 ſeſſio nequaquam † transfertur per collationem tex. optimus in c. cum Bertoldus de re iudic. Rebuff. in
5 prax. titu. requiſita ad collationem nu. 22. poſſeſſio † enim eſt facti, l. denique ff. ex quib. cauſ. maior. ideo
6 ad alium non tranſit, ſi non ſit per eum † apprehenſa. l. cum heredes, ff. de acquir. poſſeſ. ita arguit Rebuff. in prax. tit. de permut. num. 18. in fin. Card. Pariſ. cōſ. 96. n. 3. vol. 4. quo fit, vt ante apprehenſam poſſeſſionē
7 prouiſus non poſſit adminiſtrare † in beneficio ſibi collato, Abb. in cap. tranſmiſſa col. 3. de elect. Cappel. Tholoſan. deciſ. 443. & ibi addito. Mil. in verb. poſſe. beneficij, Federic. de Sen. conſ. 234. Franc. in cap. eum qui de præbend. in 6. Rebuff. de pacific. poſſeſ. n. 234. & 251. communis, *teſte Io. Selu. de benef. p. 2. q. 15.
8 Rip. lib. 2. reſponſ. c. 31. nec † percipere fructus Card. Pariſ. conſ. 5. nu. 21. & 22. & conſ. 38. num. 7. cum ſeq. vol. 4.

Et quia materia eſt vtilis, & valde practicabilis, ideo de pluribus dubitare contingit, & primo, an huiuſmodi poſſeſſio beneficij poſſit capi per procuratorē. Communis* reſponſio Doctorum eſt affirmatiua, ſ.
9 poſſe capi per ſe, & procuratorem, vt per Couar. dict. lib. 3. variar. reſol. c. 16. nu. 8. verſ. poſſeſſio autem beneficij, vbi dicit eſſe manifeſti iuris, & ita ſtylus* noto
10 rius ſeruat, vt omnes ſciunt, ita per procuratorem † renunciatur

nunciatur quoque beneficium,Hoſt.in ſumm. in tit.
de renunc.num.7.Petr.Gregor.Syntag.iur.lib.17. ca.
17.num.37.& communiter*alij,vt dixi lib.præcedē-
11 ti.q.1.& matrimonium †poſſe contrahi etiam per pro-
curatorem probat tex.in c.vlt.de procu.lib. 6.vbi om-
nes* Doctores notant,Sed dubium eſt,an poſſit capi
12 huiuſmodi poſſeſſio per procuratorem †habentem ge
nerale mandatum,& poſſe videtur tenere Glo. in l.1.
§.per procuratorem.ff.de acq.poſſ.Bart.in l. qui mihi
donatum.ff.de donat.Vinc.Hercul.in d.§.per procu-
ratorem,nu.14.& alij,quos refert,& ſequitur Couar.
dict.c.16.lib.3.var.reſolut.num.9.moti quia poſſeſſio
nihil iuris tribuit,cum ad factum referatur. In contra
rium tamen eſt*communis,& vera ſententia, vt *re-
13 quiratur ad hoc mandatum ſpeciale, Gloſ.Gemi.Frā.
& alij*omnes in c.ſi tibi abſenti de pręb end.lib.6.Inn.
in c.accedens de pręb. Felin.in cap.non nulli §.ſunt&
alij.num.46.de reſc.

Imol.in dict.l.1.§.per procuratorem,ff.de acquirē.
poſſ.& in d.l.qui mihi donatum.ff.de donat.&alij om
nes,& ſecundum hanc opinionem iudicauit Rot. *in
vna Aſturicen.parochialis coram Cardi.S. Crucis 25.
Maij 1551.teſte Caputaq.deciſ.344.part.2.& in vna*
Iſpalen.penſionis Mercurij 20.Nouembris 1577. co
ram Blanchetto.& ita obſeruat*conſuetudo , & ſty-
lus*omnibus notus,& forma huius mandati habetur
in Formulario inſtrumentorum fol.68.videlicet,ad ip
ſius domini conſtituentis nomen , & pro eo ſpeciali
ter,& expreſſe poſſeſſionem corporalem, realem , &
actualem talis beneficij per liberam reſignationē N.
vacātis factam,de qua ſibi per præfatum Sanctiſſimū
Dominum noſtrum Papam,pro vt in literis prouiſio
nis huiuſmodi continetur,gratioſe extitit prouiſum,
petendum,obtinendum,inirandum,recipiendum, ap
prehendendum,nanciſcendum,manutenēdum,& de-
fendendum,nec non continuandum,&c.

Et eſt notandum,quod poteſt non ſolum clericus
14 conſtitui procurator ad hoc,†ſed etiam laicus,Roffi-
niac.de beneſ.c.12.num.14.quod iuſtificatur ex ratio
nibus adductis ſupra lib.præcedenti.quæſt.3.Et huiuſ
15 modi mandatum †ſtricte interpretatur*, vt non exten-
datur,prout fuit*in notabili caſu deciſum,in Rota,in
vna Alexandrina Præpoſituræ,coram Anto. Auguſti
no de anno 1552.teſte Caputaq.deciſ.335.vbi fuerat
datum mandatum ad capiendam poſſeſſionem bene-
ficiorum diœceſis Mediolan.fuit reſolutum non ex-
tendi ad beneficia diœceſis Alexandrinæ.

Secundo,Dubitatur,An huiuſmodi poſſeſſio poſ-
16 ſit capi vigore ſupplicationis ſignatæ†manu Sanctiſſi-
mi Domini noſtri?Reſpond.quod antea licebat,Co-
ral.de beneſ.p.4.cap.1.num.19.Pet.Pecch.de ammor
tinat.bon.c.26.num.2.Put.deciſ.229.in princ.libr.2.
Mandoſ.regul.31.q.2.num.3.& alij plures, quos lon-
gum eſſet recenſere,nunc vero ſecus, nō poteſt enim
hodie capi ſine litteris Apoſtolicis expeditis,vt Iulius
17 III.ſtatuit in conſt.33.incip.Sanctiſſimus,& dicit†cō-
tra facientes eſſe intruſos,& non facere fructus ſuos,
18 & eſſe perpetuo inhabiles,& huiuſmodi † conſtitutio
ſeruatur de*ſtylo,& eſt in viridi obſeruantia,Roffin.
de beneſ.dict.c.27.num.3.& ad hoc facit , quod alias
decidit Rot.9.Aprilis 1533.coram Camillo,non eſſe
19 relaxandum ſequeſtrum reſignatario†vigore ſentētiæ
latæ in fauorem reſignantis ex ſola ſupplicatione,niſi
litteris expeditis,teſte Sarn.deciſ.164.lib.1.in manuſc.
per ea,quæ dicit Card.in Clemen.1.de ſequeſtr.fruc.
& poſſeſſ.litteræ ergo expeditæ requiruntur, vt poſſit
capi poſſeſſio,alias non eſt bona,immo nulla, cū non

ſit ſeruata forma ſtatuta,Cardina.Pariſ.conſil.65. nu.
8.vol.4.

Limita.tamen, niſi poſſeſſio capiatur nomine Ca-
20 merę vigore breuis, † nam huiuſmodi breue ſuccedit
loco litterarum,& poſſeſſio rite capitur, ita Cott.de-
ciſio.ducenteſimaſeptuageſimanona . in manuſcript.
Put.deciſio. 155.libr.1.ſolet enim in Curia ſępe in be
neficiis litigioſis,& in quibus ſperatur de lite,dari bre
21 ue†de capienda poſſeſſione cum clauſula citra vitium
ſpolij,& attentatorum.vt per Staphil.de liter. grat. &
iuſt.in vlt.part.de reſcript.in form.breuis nu.24.Sarn.
in tract.breuium,ſub num.14.Lancellott.de attent.2.
par.cap.4.nu.394.vbi plura in huiuſmodi materia de-
22 ducit,& reſignatarius poteſt obtinere breue etiam†di
rectum Auditori Cameræ,vt conſtito de reſignatio-
ne in fauorem ipſius illum immittat in poſſeſſionem,
amoto quolibet detentore intruſo , & tunc Auditor
Cameræ ſolet decernere monitorium,vt habetur lib.
23 diuerſ.deciſ.214.in manuſcr.& huiuſmodi breue†in
telligitur de valida reſignatione,vt fuit deciſum corā
R.P.D.Rubeo 25.Octobris.1557.in vna Corduben.
penſionis,vt habetur dict.lib.diuerſ.deciſ.238. & pro
24 cedit,ſi†forma ſeruetur,vt fuit concluſum in vna Ar-
chipreſbyteratus ſanctæ Priſcæ coram Oradino die
25 11.Martij.1560.& ſi fuit narratū,quod†debuerat, vt
fuit reſolutum in vna*Nolan,Abbatiæ.19.Decembrī
26 1558.teſte Card.Paleott.deciſ.115.& breuia†de ſty-
lo expediuntur regiſtrata ſupplicatione ,Pelegrin.de-
ciſ.187.lib.2.in manuſcr.

Tertio Dubitatur,An reſignatarius poſſit capere
poſſeſſionem propria auctoritate?Communis opinio
eſt negatiua,Mil.in ſuo repert.in verb. poſſeſſio be-
27 neficij,Doctores poſt Abb.in cap.trāſmiſſa de elect.
: cum veniſſem,de reſtit.ſpolia.Din.in regul. 1.de reg.
iur.lib.6.verſ.& hoc oſtenditur neceſſario,Archid.in
c.eum. qui,de præben.lib.6.Anchar.in regul. ſiue poſ
ſeſſione col.10.de regul.iur.communis*ſtylus, & pra
xis Romanæ curiæ,teſte Couar.lib.3.variar.reſolut.c.
16.col.12.& in terminis de reſignatario tradit Pon-
tan.de ſpol.lib.1.cap.9.num.94.verſ.ſin. alioquin illa
28 poſſeſſio iure attentatorum†reuocatur,cum ſit nulla,
vt docet Couarr.loco cit.dicens hunc eſſe*ſtylum,&
29 ille dicitur violentus†poſſeſſor,Gemin. & Franc. in c.
cum,qui de pręben.lib.6.cum alijs, vt per Couarr. d.
cap.16.col.12.verſ.illud prætermittendum,vt decla-
rat Pontan.dict.lib.1.de ſpol.cap.9.nu.92.& 93.quē
30 vide,& † Intruſus ſecundum Rebuff.prax.p.1.formul.
nou.prouiſio verbo perſe,vel per alium fol.166.Felin.
in cap.veniens n.2.de accuſat.Pet.de Peraſ.de vnion.
quęſt.2.In contrarium tamen*eſt communis opinio,
vt non ſit intruſus,qui cepit poſſeſſionem propria au
ctoritate,cum haberet canonicum titulum.Abb. nu.
3.& alij in cap.tranſmiſſa de elect.de communi,Selu.
de beneſ.par.2.q.15.ſub num.3.Rip.lib.2.reſponſ.de
reſcri.c.31.& fuit firmatum in Rota.* coram Cantuc
cio in vna Romana Cappellaniæ die Lunæ 14. Maij
1576.in qua fuit data reſponſio ad Rebuff.& alios ꝓ
cedere in capiente poſſeſſionem beneficij propria au-
ctoritate abſque auctoritate ſuperioris , hoc eſt abſq;
titulo.Quare debet reſignatarius poſſeſſionem bene-
31 ficij reſignati capere†cum executore.Rota.deciſ.1.de
renunc.in nou.Roffiniac.de beneſ.c.12.nu.13. Pont.
de ſpol.d.li.1.c.9.nu.94.& eſt*communis,& recepta,
32 opinio apud omnes,& hoc ſpectabat olim †ad Archi.
c.ad hæc §.in quadam de off.Arch.c.vt noſtrum eod.
tit.Hoſt.in ſumm.de off.Arch.§.quid ſit eius officiū,
Abb.in c.dudum,de elect.& in c.de exceſſ.prælat.Idē

Abb.

Abb.conſ.21.lib.1.Dec.in c.ſuper eo,col.vlt.de off.de
legati.Nunc autem†de conſuetudine ſpectat ad Epi-
33 ſcopos, Vicarios,&alios Ordinarios,vt de conſuetu-
dine atteſtatur Couar.diſt.c.16.col.14.ſol. mihi 543.
& ſecundum aliquos eſt de iure,c. licet Epiſcopus de
præben.lib.6.
34 Et in Regno† Neapolitano poſſeſſio eſt capienda
de manu Nuntij Apoſtolici,vt habetur in conſtit.29.
Pij IIII. incipien. Cupientes, & aliter capta poſſeſſio,
vt ibi dicitur,nullius eſt roboris,& momenti, & pro
uiſis nullum ius propter eam acquiritur, nec vllatenus
* ſuffragatur,& huiuſmodi conſtitutio*eſt in viridi ob
ſeruantia. Dubium tamen eſt,an forma huius conſti-
tutionis ſit obſeruanda in capienda poſſeſſione bene
ficij reſignati?Pro affirmatiua primo facit,quia mens
35 †Pij IIII.fuit occurrere fraudibus,quæ eo magis poſ
ſunt in reſignationibus conſiderari,& interuenire,vt
patet ex conſtitutione Pij V.& Gregorij XIII.de pu-
blic.reſign.& lex dicitur fauorabilis,cum eſt facta ad
36 obuiandum malitijs,& fraudibus,Felin.in ca.de 4.col.
5.in fi.de præſcript.Capuaq.deciſ.15.num.7.par. 2. &
* eſt*communis opinio.Secundo,quia verba dictæ cõ
ſtit.ſunt admodum generalia,ac prægnantia, apta cõ-
prehendere omnes caſus:vnde non mirum, ſi hunc
37 quoque capit.l.in fraudem in fin. & ibi Bald.ff.de te-
ſtam.milit.Crauet.conſ.92.nu.4.& conſ.118.nu. 14.&
conſ.308.nu.3.
38 His tamen non obſtantibus, † contraria opinio ve-
* rior eſt,& ſeruatur in*praxi,& probatur, primo,pon-
derando verba dictę conſtitutionis ibi,dum dicit:*per
obitum,& alias quouis modo,præterquam per ceſſum
illa obtinentium pro tempore vacantium &c.*ex qui-
bus verbis clariſsime patet,hunc caſum excipi, ut di-
cta conſtitutio non habeat locum in beneficijs vacã
tibus per reſignationem,quare nulla cadit dubitatio,
39 †cum id exprimat Summus Pontifex, Rolandus Valle
conſ.77.num.5.li.1.Ceſa.conſ.138.num.20.lib.1.So-
cin.Iun.conſ.12.num.2.lib.2.ſecundo,ponderando ra
tionem.nam vera ratio,cur ibi datur huiuſmodi for-
ma in capienda poſſeſſione in beneficijs vacantib. in
Regno Neapolitano, eſt, ne Camera Apoſtolica de
40 fraudetur.nam fructus à die vacationis † vſque ad diẽ,
quo prouiſi capiũt poſſeſſionem in dicto Regno,ſpe
ctant ad Cameram Apoſtolicam, vt dicitur expreſſe
in dicta conſtitutione,ſ.Pij.V.ſed huiuſmodi fructus
non debentur Cameræ Apoſtolicæ in reſignationib.
* conditionalibus,vt*ſtylus obſeruat,& colligitur ex p̃-
dictis,ergo in huiuſmodi per reſignationem poſſeſsio
nem capientibus ceſſat prædicta conſtitutio,& per cõ
ſequens contraria allegata videntur ſublata.Et in præ
dicto Regno Neapolitano ſup litteris reſignationis,
41 †antequam capiatur poſſeſſio, expeditur Exequatur
Regnum per Pro regem Regni,habita prius relatione
42 à Cappellano maiori,& poſſeſſio canonicatus †. eget
Capitulari traditione,Pontan.de ſpol.c.15.num. 156.
* communiter * per omnes eſt receptum ac debet ſer-
43 uari†in poſſeſſione cuiuſcumque beneficij ſtatutum,
& conſuetudo rationabilis loci,alioquin poſſet annul
lari,vt docet Card.Paril.conſ.65.num.48.vol.4.& ca-
44 pta†vigore gratiæ nullæ,& proceſſus fulminati eſt nul
la,ideo denuo debet apprehendi cum gratia reualida
ta,Card.Paril.conſ.74.num.53.vol.4. & eſt commu-
* nis*opinio.
Quarto,Dubitatur,quomodo debeat capi huiuſ-
modi poſſeſſio beneficij reſignati ? Reſponde, per
ſe,vel per procuratorem† debet reſignatarius requi-
45 rere loci ordinarium vel alium, vt ſtante reſignatio-
ne, & prouiſione illum mittat in poſſeſſionem ; qui
ſolet accedere , vel mittere alium in loco bene-
ficij,Rebuff.optime in prax.tit.de immiſſ.in poſſeſſ.n.
46 12.& 13.& ibi†reſignatario tradere poſſeſſionem per
introitum,& oſculum ad altare,per traditionem cla
uium,annuli, vel biretti, per aſperſionem aquæ, & a-
lia ſimilia,vt per Roſhniac.de benef.dic.c.12.nu. 11.
12.cum ſequent.Rebuff.titul.de miſſ.in poſſeſſ.n.27.
47 & Notarius†præſens conficit de hoc inſtrumẽtum,q̃
ſolet extendere a tergo litterarum,vt conſtet de hoc
actu.inſtrumentum fit hac forma.In Dei,&c.Conſti
48 tutus N.rector,†vel procurator, vt cõſtat,& habens
& tenens in ſuis manibus has præſentes litteras Apo
ſtolicas reſignationis D.N.Papæ ſub plũbo expeditas
cum chordula canapis impenden.ſub Datum Romę
&c.Dominum Epiſcopum,vel Vicarium, &c.debi-
ta cum inſtantia requiſiuit,quatenus vigore dictarũ
litterarum ipſum poneret,induceret,&c.in corporalẽ
realem,& actualem poſſeſſionem dicti beneficij,cum
eius iuribus,& pertinentijs vniuerſis.Qui D. Epiſco
pus,vel Vicarius,videns huiuſmodi requiſitionem eſ
ſe iuſtam,& rationi conſonam, receptis dictis bullis,
pſonaliter ſe cõtulit ad dictam Eccleſiam.vel manda
uit N.&c.vna cum me notario prædicto , & teſtibus
infra ſcriptis,ſpecialiter vocatis,ac rogatis,& dictum
principalem,vel procuratorem,in corporalem, realẽ,
& actualem poſſeſſionem,&c.Qui quidem continuã
do actum poſſeſſionis deambulauit per dictam Ec-
cleſiam pacifice,& quiete,nullo contradicẽte,nec op
pugnante , faciens omnia , & ſingula denotantia
actus verę , realis , & actualis poſſeſſionis . Qui-
bus omnibus ſic peractis,requiſiuit me notarium, &c.
vt publicum de prædictis conficere deberem inſtru-
mentum,&c.vt per Rebuff.in prax.dic.tit.de miſſ. in
poſſeſſ.nu.14.qui ponit plures caſus.
49 Quo fit,vt per†traditionẽ clauium, vel annuli,aut
birreti probetur poſſeſſio,§.item ſi quis merces, In-
ſtit.de rer.diuiſ.l.clauibus,vbi Bart.ff. de contrahen.
empt.Socin.ſen.conſ.13.num.14.vol.4 Roſſiniac.de
benef.dic.cap.12.num.11.12.& ſequen,Bertrand.cõſ.
30.num.12.vol.1,Couarr.lib.3.variar.reſolut.dic.c.16.
nu.11.Menoch.de retinen.poſſeſſ.remed.3. nu. 569.
Grammatic.deciſ.71.n.6.& communiter*Doctores
50 vt per Maſcard.de probat.conc.1184.& per†ſignorum
inciſionem,Alex.conſ.88.n.13.vol.5.Ruin.conſ.68.n.
vol.5.Natt.conſ.672.num,19.vol.4.Bertazol.conſ.1.
num.59.lib.1.nam arboris inciſio non ſolet ſpectare
51 †niſi ad Dominum,l.diuortio .§.ſi fundum.ff. ſolut.
matrimonio,l.arboribus in princip.ff.de vſufr.& regu
lariter per ea,quæ ad ſolum dominum ſpectant,pro-
52 batur†poſſeſſio,Natt.d.conſ.672.num.19 late Card.
Paril.conſ.99.nu.2.cum ſequ.vol.4.& alijs modis,vt
late per Maſcar.de probat.concl.1178.& per 25.ſub
ſequentes concluſiones,& capta poſſeſſione corpora-
53 lis beneficij cenſetur apprehenſa omnium† rerum ad
beneficium pertinentium,vt per Bart.& Aret.in l. cũ
ſuper.col.4.de cauſ.poſſ.& propriet. Bertach.de Epi
ſcopo.lib.1.p.q.566.Lambert.de iur.patr.2.lib.3.par.
q.11.art.9.quod declara,vt per Couarr.dic.c.15.lib.3.
variar.reſolut.fol.mihi.547.verſ.verum
Quinto, Dubitatur, ſi reſignatarius expediuit literas
reſignationis in Vrbe, & poſtea in itinere cum profi-
54 ciſceretur ad capiendum†poſſeſſionem moriatur an
vacet beneficium per eius obitum.Rebuff.in facti cõ
tingentia conſultus reſpondit beneficium vacare per
eius obitum,quamuis poſſeſſionem adhuc non cepiſ
55 ſet,conſ.48,ſub n.1.Namque iam ex collatione do-
minium,

minium,& omne ius coſequutus fuit. Din.in reg.1. n.
8.de reg.iur.cũ alijs adductis in princ.huius quæſtio
nis,vnde nihil refert poſſeſſio ad titulum,& in hoc* cõ
muniter Doctores concordant,vt per Couar.li.3.var.
reſol.c.16.col.1.& 2.Et illud beneficium dicitur vaca
56 re in partibus,& non †in Curia,ſi mortuus eſt vltra
duas dietas capitul.2.& ca. præſenti de præbend.lib.
6.& ibi Doctores notant,ita Rebuff.loc.cit. & effe-
ctus eſt magnus,vt ſciamus,ad quem ſpectat collatio
namque ordinarius non poteſt ſe intromittere in be
57 neficiis †vacantibus in curia,vt dicitur* per omnes in
d.c.2.& late probaui lib.1.q.4.ſi autem collatio Pa-
58 pæ non †teneret,beneficium vacat in Curia Abb.& a-
lii in c.inter dilectos de exceſſ.pl.& ſi moriatur Reſi-
gnãs,ante quam reſignatarius expediat literas poſt ta
59 men conſenſum formalem †præſtitum, beneficium va
* cat per renunciationem,& nõ per obitum, vt pluries
affirmauit Rot. Vnde reſignatarius poterit poſtea ex
pedire literas,& capere poſſeſſionem,vt* communiter
omnes affirmant. Quare, ſi ordinarius contulit per
mortem reſignãtis,collatio eſt nulla, vt reſpondit Re
buff.conſ.84.ſi autem Reſignãs moritur, ante quam
60 reſignatarius † conſentiat penſioni, aut reſeruationi
fructuum,beneficium vacat per obitum,vt fuit reſo-
lutum* in vna Mantuan. Canonicatus, & præbendæ
coram Sera.teſte Creſcent. decil. 37. in manuſcr. &
conſenſus poſtea præſtitus per dictum reſignatarium
minime ſuffragatur.

Vltimo,dubitatur,intra quantum tempus teneatur
Reſignatarius capere poſſeſſionẽ beneficij reſignati
61 Quidam tenent,†Reſignatario non præſcribi tem-
pus ad poſſeſſionem capiendam viuente reſignãte Re
buff.83.num.6.& conſ.84.& conſ.185.num 12. Roſ
62 ſinia.de benef.c.12.nu.20.ſed hodie veritas eſt,vt† reſi
gnatarius debeat capere poſſeſſionem & publicare in
tra tempus ſtatutum per conſtitutiones Pij V.& Gre
gorij XIII.de publicandis,vt infra dicetur.Neo omit
tam quod Reſignans,reſeruata penſione,non poteſt
63 †impedire reſignatarium,ne capiat poſſeſſionem be-
neficij reſignati, & poſſeſſio capta per dict.reſigna-
tarium, pendẽte appellatione,interpoſita a prædicto
reſignante,non eſt attentata,quia a mero executore†
64 literarum Apoſtolicarum non datur appellatio,c.no-
uit,vbi Doctores de appellat.* fuit dictum in R. P.
D.Bubalo in vna Ippogirien.Præpoſituræ,& die lu-
næ,1.Februarij.1588.

S V M M A R I V M.

1 *Concurſus debet fieri in collationibus Parochialium*
2 *Dubium nullum cadit,vbi verba ſunt expreſſa.*
3 *Ex verbis geminatis colligitur voluntas enixa.*
4 *Ex verbis geminatis ſumitur vis orationis præceden tis.*
5 *Concurſus,quare requiratur.*
6 *Ratio finalis,quia ponitur in principio.*
7 *Vbi eadem ratio,ibi idem ius*
8 *Vbi militat eadem ratio,lex non dicitur extendi.*
9 *Fauorabilis materia,quæ tractat de ſalute animarum*
10 *Materia fauorabilis quæ.*
11 *Fauorabilia ſunt extendenda.*
12 *Epiſcopus in vacatione parochialium,quomodo procedat.*
13 *In reſignatione parochialis facta in fauorem non requiritur concurſus.*
14 *Concurſus iure nouo inductus eſt*
15 *Diſpoſitio loquens de reſignatione intelligitur de ſimplici.*
16 *Regreſſus non intrat in reſignatione in fauorem.*
17 *C.18.§.Nec non,ſeß.23.de reform. non habet locum in reſignationibus in fauorem.*
19 *Priuilegium loquens de beneficijs vacantibus non habet locum in his,quæ vacant per reſignationem in fauorem,& num.23.*
19 *Beneficia permutata vacant.*
20 *Beneficia permutata debent conferri permutantibus.*
21 *Beneficia permutata non includũtur in reſeruatione.*
22 *Conditio debet impleri.*
24 *Reſignationes parochialium,quæ fiunt in Curia,committuntur ordinarijs in forma dignum.*
25 *Ille,cui eſt collata parochialis in Curia, examinatur ab examinatoribus.*
26 *Epiſcopo nolente examinare eum,cui collata fuit parochia,datur appellatio ad ſuffraganeum.*
27 *Doctoratus non excuſat ab examine per concurſum.*
28 *Quando concedatur,vt examen fiat in Vrbe.*

QVAESTIO VII.

SEPTIMO,Quæro,An in reſignatione
parochialis,quæ fit in fauorem coram
1 S.D.N.requiratur examen per concur
ſum iuxta formam requiſitam in Cõc.
Trid.cap.18.ſeſſ.24.de reform.& in cõ
ſtit.32.Pij.V.incipie.In conferendis an
no.1566.

Prima facie videtur dicendum requiri,primo pon-
derando verba dict.cap.18.*quos omnes ad infraſcri-
ptum examen teneri mandat per obitum,vel reſigna
tionem,etiam in curia,ſeu aliter quomodocumque cõ
tigerit.*ponderatur,dum dicit.etiam in curia,ecce ver
ba ſunt expreſſa,vnde nullum cadit dubium, quin,et
in reſignationibus factis in curia,requiratur dictum†
2 examen.l.illam C.de collat.l.ancillæ.C. de furt. Corn.
conſ.12.col.2.li.2.Dec.conſ.484.n.1.Roland.à Vall.
conſ.77.nu.5.lib.1.Socin.Iun.conſ.12.nu.2.lib.2. Id
que confirmant verba ſubſequentia, ſeu aliter quo-
3 modocunque,ex quibus geminationibus † colligitur
voluntas clara & enixa,arg.l.Baliſta,cum ibi not.ff. ad
Trebell.Bart.in l.cum ſcimus,C.de agric.& cenſit.li.
10.Crauett.conſ.201.num.42.& conſ.226.n.6.Ceſal.
4 conſ.135.nu.12.lib.1.ac vis †orationis præcedentis,
Bal.in l.domum col.1.In fin.C.de rei vendic.Iaſ.cõſ.
215.col.1.lib.2.& cõſ.5.col.3.in fin.lib. 3. Crauett.
conſ.313.nu.5.verſ.10.

Secundo,quia ratio,quare iure nouo per Conciliũ
5 inductus eſt concurſus,eſt,quia expedit† animarum,
ſaluti a dignis,ac idoneis parochis gubernari.hæc .n.
6 †ratio eſt finalis,cum ponatur in princ.Bald.in l.vlt.de
hæred.inſtituend.ſed hæc ratio militat,etiam in pro-
7 uiſionibus Apoſtolicis,ergo idẽ ius,l.illud ff. ad legẽ
Aquil.l.a Titio ff.de verb.oblig.c.cum de dilecta de
conſ.vtil.vel.inutil.& procedit etiã materia odioſa,quia
8 non eſt extenſio,ſed comprehenſio,& diſpoſitio †le
gis immediata,l.his ſolis C.de reuoc. dona.l.2.§.qd ſi
deceſſerint ff.ad Tert.Dec.in c.at clerici.§.de adulte-
rij.n.18.de iud.& in c.2.requiris nu.2.de app.& conſ.
284.col.2.& conſ. 302.col.2.Card.Pariſ.conſ.83.n.
21.vol.3.& conſ.69.nu.3.vol.4.Crauett.conſ.118.nu.
15.Tiraquell.in l.ſi vnquam,verb.libertis n.37.C.de
reuocan.don.quanto ergo magis in hoc caſu,in quo
9 agitur de ſalute animarum,quæ materia eſt† fauorabi-
* lis,Abb.in c.1.de poſtul.prælat.& eſt* communis om
nium

nium Doctorum ſententia, namque fauorabilis mate-
10 ria dicitur, quæ principaliter in fauorem, †& vtilitatem
hominum introducta eſt, Dec. in cap. ſanctæ Mar. nu.
109. de conſt. arg. l. ſi quis nec cauſam ff. ſi certum pe-
tat. & l. qui exceptionem ff. de condit. indeb. aut in vti-
litatem publicam, l. hoc in fin. ff. de condit & demon-
ſtrat. l. 2. §. exercitum, vbi Bar. ff. de inſ. leg. ita vulnera
tos in fin. ff. ad leg. Aquil. l. quemadmodum. vbi Barto.
C. de agric. & cenſit. lib. 11. Crauett. conſ. 294. num. 8.
verſ. 17. in fin. vnde potius dictum decretum Concil.
11 Trident. eſt extendendum, †quam reſtringendum, re-
gul. odia, vbi late Dinus. ff. de reg. iur. Bart. & Docto-
res omnes in l. omnes populi in 5. q. princ. ff. de iuſt. &
iur. Socin. Sen. in l. 1. §. bonorum ff. ad Trebe. Craue.
conſ. 113. ſub num. 2. in fin.

Tertio, comprobatur, quia in prouiſionibus p obi-
tum, quę fiunt de parochialibus in Romana Curia, p
ceditur per †examen in concurſu, iux. dict. cap. 18. ſeſſ.
12 24. Concil. Trident. nam ſtatim habita notitia vacatio
nis Epiſcopus proponit edictum pro concurſu, & mit-
tit approbationem in curia, factam ab examinatorib.
deputatis in Synodo diœceſana, & a Sede Apoſtolica
confertur approbato, pro vt colligitur e dicta conſtit.
* Pij V. & fuit ſæpius* deciſum in Congregatione Con-
* ci. & id* fieri tota die practicamus. ergo idem in vaca-
tionibus p reſignationem, cum hæc etiam ſit vera va-
catio.

13 His tamen non†obſtantibus cōtraria opinio eſt ve-
* rior, & communiter* vſque ad hunc annum recepta,
vt non requiratur examen per concurſum in reſigna-
tione parochialis, facta in fauorem, coram Sanctiſſi-
mo, iuxta decretum Concil. Trident. & conſtitut. Pij
V. ſecundum quam opinionem pluries in facto cōtin-
* genti reſpondi, & cenſuit* ſacra Congregatio Conc.
Trident, in vna Ilerden. 3. Octobris 1566. & in vna
Imolen. de menſe Maij. 1569. & in vna Aurien. 3. Ka-
lend. Februarij. 1565. & alias pluries, his verbis fuit re
ſponſum. 1. Decretum hoc Concil. Trident. quod di-
cit, vacationem omnem de eccleſijs parochialibus, et
per reſignationem, examine per concurſum præuio,
ab ordinario debere conferri ei, quem aptiorem indi-
cauerit, locum non habet in reſignationibus factis
in manibus Papæ in fauorem. 2. Concilium Triden. lo
quens de examine per concurſum faciendo, non ha-
bet locum in vacatione parochialis per reſignationē
factam in manibus Papæ, in fauorem, quam idem
Pontifex admiſerit, & mandauerit expediri in forma
dignum 3. Scribantur literæ ad Epiſcopum N. in reſi-
gnatione facta in fauorem certæ perſonæ, non eſſe ne
ceſſarium examen per concurſum, ſed ſatis eſſe, reſi-
gnatarium ab examinatoribus in Synodo deputatis,
ſimul cum ordinario probari idoneum. 4. Reſignatio
ne facta in manibus Papæ in fauorem certę perſonæ,
& ab eo admiſſa, ille, in cuius fauorem reſignatum eſt,
non eſt examinandus per concurſum, ſed ſufficit, ſi
examinetur eo genere examinis, quod uocatur. In for
ma dignum.

14 Ratio eſt, quia iure nouo†per Cōcilium inductus
eſt concurſus, & non habet locum in reſignationib.
15 quæ fiunt in fauorem, cum illa verba, †Per reſignatio-
nem, etiam in Curia, intelligantur per reſignationem
ſimpliciter factam, & non de ea, quæ fit in fauorem.
Moedan. deciſ. 338. ſub tit. de renunc. in princi. incip.
licet regreſſus ſit impoſitus, Put. deciſ. 314. num. 1. lib.
1. Caputaq. deciſ. 82. lib. 1. in manuſcri. Cardi. Paleott.
deciſ. 48. in Bononien. Mandoſ. in tract. ſignat. grat. tit.
* Regreſſus. co. 3. ante medium, & communiter* docto

res hoc recipiunt.

16 Hinc, ſi aliquis habeat †regreſſum per ceſſum vel
deceſſum in tali beneficio, & qui obtinet beneficium,
reſignet in fauorem, regreſſus non intrat, prout iudi-
* cauit* Rot. die 28. Aprilis 1542. in vna Cæſenat. Paro
chialis S. Domitij, coram Sarnen. teſte Put. dict. deciſ.
314. lib. 1. & in alia* Bononien. Monaſterij, die 28. Fe-
bruarij, 1558. teſte Caputaq. deciſ. 82. lib. 1.

17 Hinc etiam tex. Conc. Trident. c. †18. ſeſſ. 23. de re-
form. nec non &c. vbi loquitur de vnione facienda Se
minario de aliquibus beneficijs ſimplicibus etiam an-
te vacationem, & vult, quod illud decretum locum ha
beat, etiam ſi beneficia ſint reſeruata, vel affecta, nec p
reſignationem ipſorum beneficiorum vniones, appli
cationes ſuſpendi, &c. fuit interpretatus à Sacra Con-
gregatione Concilij non habere locum in reſignatio-
nibus factis in fauorem certæ perſonæ, &c. vt late ſuo
loco dixi.

18 Hinc conſuluit Gabriel. conſ. 199. vol. 2. quod pri
uilegium†conceſſum in fauorem inquiſitionis Hiſpa
nię ſupprimendi de vna quaque eccleſia vnum cano-
nicatum, & præbēdam, quam primum per ceſſum, vel
deceſſum vacauerint, non vendicant ſibi locum in va
catione ex cauſa permutationis, quia, licet beneficia†
* reſignata cauſa permutationis vacent, *c. 1. de rerum
19 permut. lib. 6. vbi* communiter Doctores Rot. deciſ.
20 13. eod. tit. in non. non tamen alijs, quam permutare†
volentibus, conferri poſſunt, Caſſad. deciſ. 1. de rerum
21 permut. ſicut†non includuntur in reſeruatione de pri
mo vacaturo, Franc. in d. c. 1. num. 6. Caſſad. d. deciſ. 1.
* numero 2. & alij Doctores* communiter hoc vo-
lunt.

Hinc priuilegiū conceſſum Magno Magiſtro, Hie
22 roſolymitano†conferendi beneficia in curia per ceſ-
ſum, vel deceſſum, interpretatur in ceſſione ſimplici-
* ter facta, non autem in ea, quæ fit in fauorem, *ita cō
cluſum in Rota de anno 1540. teſte Put. relato a Mā
doſ. de ſignat. grat. tit. reſignationes, colum. 3. verſ. nec
& Ratio rationis eſt, quia reſignans in fauorem non
intendit abdicare ius à ſe, niſi reſignatario acquiratur
beneficium reſignatum. ineſt enim huiuſmodi condi
23 tio, qua non impleta reſignatio† non poteſt effectum
ſuum ſortiri, Rot. deciſ. 7. de renunc. in nou. Caſſado.
* deciſ. 3. eod. tit. Caputaq. deciſ. 83. o. 3. & eſt* commu
nis, ac vulgaris Doctorum ſententia. Vnde ſequitur,
quod, quæ in dicto decreto Conc. Trident. dicuntur,
huiuſmodi reſignationibus nequaquam conueni
re poſſunt, & per conſequens in illis non habebit locū
Dec. in l. ſecundum naturam ff. de regul. iur. Idē Dec.
in l. ſeruus num. 13. C. de pact. Ex qua ratione ſatis ceſ
ſat primum argumentum in contrarium adductum,
cum illa verba poſita in dict. decreto Conc. Trident.
vel reſignationem in curia, intelligantur de reſignatio
ne pura, & ſimpliciter facta.

Secundum etiam ceſſat, cum ratio allegata non cō-
ueniat his reſignationibus ex prædictis.

Tertium etiam non obſtat, quia differt in caſu pro
poſito vacatio per mortem, & vacatio per reſignatio-
nem, vt ſatis ex probatis colligitur, & huiuſmodi reſi
24 gnationes parochialium, quæ fiunt in fauorem† certæ
perſonę in Romana curia, committuntur ordinarijs
* locorum in forma dignum, & ita fieri videmus* tota
* die, vt omnibus notum eſt, namquam hic eſt ſtylus
* vulgaris. Quare reſignatarius ſolet præſentare literas
reſignationis, vt examinetur, non per cōcurſum, cum
25 hoc non requiratur, ſed† ab examinatoribus deputa-
tis in ſynodo diœceſana, ſimul cum ordinario proba-
tur

tur idoneus, & poſtea conſequitur poſſeſſionem paro
* chialis, vt ſæpe fuit concluſum * per Congregationẽ
Conc. Trident. in deciſionibus præ allegatis, & etiam
* aliàs, & ita fieri *omnes ſciunt, & practicantur, & ſi
exhibita bulla parochiæ reſignatę Epiſcopo, reiectus
* ſit ab examine, de quo fides* examinatorum aſſertur,
* Congregatio Concil. in †vna Cæſenaten. cenſuit dan-
26 dam †eſſe appellationem ad ſuffraganeum Rauenna-
ten. Et quia alias N. Epiſcopus ſcripſit, quod non pro-
* baret examen presbyteri reſignatarij, *ſacra Congre-
gatio Concil. cenſuit, quia præſumptio eſt pro presby
tero, vt reſpondeatur a Datario ad Epiſcopum, vt idẽ
Epiſcopus teſtes examinet, & ſi quid contra eum hẽt,
quod indignum reddat, tranſmittat, & ad excuſandũ
26 quempiam ab hoc examine non ſufficit Doctoratus,
†vel licentiatus in Theologia, aut iure canonico, vel
* graduatus in publica vniuerſitate,* vt cẽſuit ſacra Cõ
gregatio Concilij.

Solet quandoque obtineri, vt examen fiat in Vrbe,
* pro ut alias Congregatio* Conc. cenſuit conceden-
28 dum eſſe hoc ei, qui multos †annos manſit in curia, te
ſte Anaſta. Germon. de Indu. §. quibus vis, num. 11. &
alias fuit conceſſum familiari Papæ, & Congregatio,*
Concilij cenſuit ordinarium de dicto examine facto
in curia rationem deberet habere, ac ſi ab eo exami-
natus, & approbatus eſſet, & hoc, quando non habet
literas dimiſſoriales. nam tunc conceditur ex gratia
ſpeciali R. P. D. Datarij. ſi vero habet dictas literas, &
eſt præſens in vrbe, ſolet paſſim concedi, vt tota die*
practicamur, & tunc expediuntur literæ in forma gra
tioſa.

SVMMARIVM.

1 *Acceptatio reſignatarij requiritur pro perfectione re ſignationis.*
2 *Renunciatio non acceptata non prodeſt.*
3 *Confeſſio non acceptata non probat.*
4 *Donatio non acceptata non dat ius.*
5 *Beneficia abſentibus collata eis non quæruntur ante acceptationem, & nu. 8.*
6 *Beneficium poteſt conferri abſenti.*
7 *Abſens poteſt eligi.*
9 *Beneficium dicitur vacare, antequam abſens, cui collatum fuit, acceptet.*
10 *Beneficium non acceptatum, & in Curia reſignatum, in eadem Curia dicitur vacare.*
11 *Beneficia vacantia in Curia ſolus Papa confert.*
12 *Beneficium reſignatum per procuratorem coram Papa, in Curia dicitur vacare.*
13 *Beneficium non acceptatum non poteſt reſignari.*
14 *Nemo poteſt dare, quod non habet.*
15 *Priuatio, præſupponit habitum.*
16 *Nemo cogitur acceptare beneficium.*
17 *In renunciatione tacita non requiritur auctoritas ſuperioris.*
18 *Videtur tacite renunciare, qui per triennium non acceptat collationem.*
19 *Repudiatio tacita eſt einſdem effectus, ſicut expreſſa.*
20 *Qui non habet ius, non poteſt renunciare.*
21 *Reſeruatio expirat collato beneficio reſeruato.*
22 *Ante acceptationem collationis non expirat reſeruatio.*
23 *Acceptatio quid eſt.*
24 *De acceptatione Reſignatarij debet conſtare.*
25 *Ius non abdicatur a reſignante, antequam reſignatarius acceptet.*
26. *Poſt acceptationem reſignatarij reſignans liberatur ab onere ſoluendi penſionem.*
27. *Reſignans debet probare acceptationem reſignatarij ad effectum vt liberetur ab onere ſoluendi penſionem.*
28. *Reſignans liberatur a reſidentia, & alijs oneribus poſt acceptationem reſignatarij.*
29. *Acceptans beneficium videtur obligari ad onera incumbentia illi beneficio.*
30. *Reſignatio roboratur ex conſenſu illius, ad cuius commodum fit, & in vim pacti tranſit.*
31. *Reſignatarius poteſt beneficium acceptare, etiam per procuratorem.*
32. *Ad acceptandum requiritur mandatum ſpeciale, & num. 36.*
33. *Ad contrahendum matrimonium requiritur mandatum ſpeciale.*
34. *Mandatum ad acceptandum beneficia dicitur ſpeciale, quamuis aliquod non nominetur.*
35. *Ad acceptandum beneficia, poteſt etiam laicus conſtitui.*
37. *Abſens, poteſt ratam habere acceptationem factam ſuo nomine.*
38 *Ratihabitio habet locum etiam in his, quæ mandatum ſpeciale requirunt.*
39. *Excommunicatus poteſt acceptare beneficium ſibi ante collatum.*
40 *Superueniente excommunicatione, collatio ſuſpenditur, donec fuerit abſolutus.*
41 *Acceptatio beneficij non præſumitur.*
42. *Acceptatio eſt nudi facti.*
43 *Facta non præſumuntur, niſi probentur.*
44 *Facta ſunt ſui natura incerta.*
45 *Probatio factorum dubia.*
46. *Acceptatio reſignationis, quomodo probatur, & nu. 50.*
47 *Per ea, quæ fiunt tantum a domino, probatur dominiũ.*
48 *Heres præſumitur acceptare hæreditatem, quoties ſe ingerit in bonis defuncti.*
49. *Poſſeſſor præſumitur dominus.*
51 *Expeditio literarum probat acceptationem.*
52 *Actus præſumitur factus ad inſtãtiam illius, in cuius vtilitatem tendit.*
53 *Supplicatio præſumitur ſignata ad inſtantiam illius cuius fauorem concernit.*
54 *Litteræ expediuntur cum impenſa.*
55 *Actus, factus cum impenſa præſumitur factus mandato eius, cuius intereſt.*
56 *Præſumitur pro mandato eius, qui ſoluit penſionem.*
57 *Citatio præſumitur facta ad inſtantiam partis.*
58 *Acceptatio præſumitur ob ſolutam compoſitionem.*
59 *Acceptatio præſumitur ob nouam prouiſionem.*
60 *Reſignatio facta abſque reſeruatione in fauorem alicuius præſumitur per eum acceptata.*
61 *Beneficia ſimplicia deſiderantur.*
62 *Facta præſumuntur, quando ſunt conſueta fieri.*
63 *Præſumitur acceptata reſignatio, per renuntiationem einſdem beneficij.*
64 *Per reſignationem probatur effectuatio collationis.*
65 *Tempus, cum eſt de ſubſtantia actus, eſt probandum.*
66 *Appellans debet probare ſe appellaſſe, & infra decẽ dies.*
67 *Præſentatus tenetur probare ſe infra legitimum tempus fuiſſe præſentatum.*
68 *Acceptatio præſumitur facta in tempore.*
69 *Quiſque vult ſibi acquirere.*
70 *Factum præſumitur, quod de iure erat faciendum.*

71 *Reſignatarius obligatur ad onera beneficij poſt acce-*
ptationem, & num. 74.
72 *Reſignatarius tenetur ſoluere penſionem.*
73 *Reſignatarius tenetur recitare horas.*
75 *Reſignatarius poſt acceptationem conſequitur, fru-*
ctus beneficij reſignati.

QVAESTIO VIII.

OCTAVO, quæro, An requirat
acceptatio reſignatarij perfe
ctione reſignationis. Cômu-
nis* omnium Doctorum ſen
1 têtia eſt affirmatiua, ſm q̃ ſæ
pius pnũciauit *Rot. & tota
die practicari videm*, & poſt
Rebuff. ſcribit Chriſtopho.
Roſſiniac. de benef. c. 14. nu.
26. quia atteſtatur ita fuiſſe *deciſum in Gallia, Mel-
? chiô. Pallezz. in tract. maiorit. p. 1. q. 24. n. 26. & fuit de
ciſum in vna Ceſar. Auguſtan. *Vicariæ ſancti Egidij
coram Accorambono. vt dixi lib. 1. q. 8. nu. 27. & hoc
* ſcribunt *communiter Doctores in c. ſi tibi abſenti
de præbend. lib. 6. & plures refert Couar. lib. 3 variar.
reſolut. cap. 16. ſub nu. 2. in fin. col. 3. verſ. eſt igitur.
2 Hinc dicimus, renuntiationem non acceptatam †non
prodeſſe, vt ſcribit Bald. in c. cum veniſſent. col. 4. de
cauſ. poſſeſſ. & propriet. & in l. 3. in 3. no. C. de repud.
hęred. Alciat. in tract. præſump. regul. 3. præſumpt. 21.
nu. 7. vbi etiam ſcribit, confeſſionem nô acceptatam
3 †non probare, Cin. in l. 1. in 6. q. C. de confeſſ. & ibi Sa
licet. in 15. oppo. Iaſ. in l. poſtquam liti. C. de pact. Fel.
in c. ſi cautio, de fid. inſtrument. Franc. de Curt. conſ.
77. Alex. conſ. 21. col. 6. lib. Marſil. in rubri. de probat.
nu. 113. Hinc etiam dicimus, donationem non acce
4 ptatam †non dare l. abſenti, & ibi Pau. de Caſtr. & Cu
man. ac alij. ff. de donat. cum alijs, vt per Riminald. Iu
nio. in princ. Inſtitut. de donat. nu. 663.
5 Hinc beneficia †abſentibus collata eis non acqui-
runtur, niſi acceptent illa, cap. ſi tibi abſenti, de præ-
bendis. li. 6. vbi Gl. Petr. de Anchar. Gemin. & Franc.
ac alij* côiter, non eſſe neceſſe, vt ſit præſens ille, cui
beneficium confertur, vel alter pro eo recipiens nã
6 poteſt conferri †abſenti, & ignorãti, c. gratia, de reſcr.
7 lib. 6. nam etiã abſens poteſt †eligi, c. innotuit de elect.
Gemin. c. ſi forte, & c. quam ſit, eod. tit. lib. 6. Requiri-
8 tur tamen acceptatio ipſius, per †quam quæritur ei ius
in beneficio, & poteſt dici beneficium eſſe ſuum, quo
ad titulum, vt Gemin. & Franc. nu. 3. in 3. not. tradunt
Cardin. Zabarell. in clem. Auditor, & in clem. ſequ. in
2. not. de reſcr. Bellam. deciſ. 167. Mandoſ. in 3. regul.
referu. q. 14. n. 3. & antequam abſens, cui collatum fuit
9 beneficium, acceptet, illud dicitur †vacare, ſed non li-
bere, vt poſſit conferri, ante quam abſens declaret vo
luntatem ſuam. Franc. in dict. c. ſi tibi abſenti, num. 4.
Rebuff. conſ. 49. n. 2. cum ſequen. & nu. 16. dicit, quod
10 beneficium non acceptatum. †& in Curia reſignatum
in eadẽ curia dicitur vacare, Gemin. in c. 2. de pręben.
lib. 6. Guid. Pap. conſ. 48. Barbat. conſ. 40. illud col. 6.
vol. 2. Oldrad. conſ. 57. Collectan. in c. eccleſia veſtra
nu. 10. de ſortilegis, Sarn. de triennal. q. 30. n. 2. cũ aliis
vt per Couarr. lib. 3. variar. reſolut. c. 16. num. 3. Io. Sel-
ua. de benef. p. 3. q. 72. in fine. Ex quo côluluit Rebuf.
dict. conſ. 49. non poſſe conferri per ordinarium, nam
11 beneficia in curia vacantia †nullus præter Papam con
ferre poteſt, dic. c. 2. vbi oẽs Doctores de pręb. lib. 6. &
ideo, ſi presbyter Angelus reſignat per procuratorem
beneficium coram ſummo Pontifice, ordinarius de
12 eo diſponere non poteſt, quia in Curia dicitur †vacare
* Bal. in l. Titius §. Romæ ff. de excuſ. tutor. & eſt* Cô-
munis opinio, vt ſupra lib. 8. oſtendi, & ob id ante ac-
13 ceptationem huiuſmodi †beneficium non poteſt reſi
gnari ſecundum communem opinionem poſitam in
dict. c. ſi ubi abſenti, & eſt ratio. nam cum ante dictam
acceptionem non habeat ius, quia collatio habet taci
tam condicionem, ſi ille acceperit, vtique ea conditio
ne pendente nullum ius habet, l. cedere diẽ, ff. de verb.
14 oblig. l. abſenti ff. de donat. & nemo poteſt dare, †q
non habet, l. nemo plus iuris, ff. de regu. iur. & ita vide
tur tenere Rebuff. conſ. 186. nu. 2. & 11. nam priuatio
15 †præſupponit habitum, l. qui decem ff. de verb. oblig.
ita in ſimili arguit Caſtrenſ. in l. 1. col. 3. n. 6. C. de pact.
& in materia donationis, quę eſt valde ſimilis huic, ita
arguit Riminald. Iun. in princ. Inſtit. de donat. n. 663.
Poteſt tamen tacite renunciare non acceptando, &
16 non petendo. namque ad hoc cogi †non poteſt vt vi-
detur pbare tex. in l. 1. C. vt nemo inuit. arg. Riminal.
Iun. dict. prin. Inſtit. de donat. n. 670. & eſt* commu-
17 nis opinio, & ad hoc nullam requiri †auctoritatem ſu
perioris, poſt Gemin. ſcribit Franc. dict. c. ſi tibi abſen
* ti. n. 4. & eſt communiter* per omnes receptum. Et p
18 triennum non acceptando †collationem cenſetur pri-
uatus illo iure, vt in facti contingen. reſpondit Re-
19 buff. dict. conſ. 186. n. 2. & huiuſmodi ceſſio, ſiue †repu
diatio eſt eiuſdem effectus. Socin. ſen. in l. 2. ff. de leg.
1. ibi Socin. Iun. nu. 102. & poſt id tempus nequaquã
20 poterit renunciare, cum non habeat ius, †ſcribit Re-
buff. in allegat. conſ. 186. nu. 10. & in hoc omnes con
21 cordant. Hinc, licet collato bñficio reſeruato †reſerua
tio expiret, etiam ante apprehenſionem poſſeſſionis,
Innoc. in cap. 1. & c. ex parte de conceſſ. præbend. Ol
dra. conſ. 136. Lap. alleg. 127. Calder. conſ. 10. de præ-
ben. Gemin. conſ. 93. Communis* opinio teſte Sarn.
22 de triennal. q. 30. hoc tamen † non habet locum ante
acceptationẽ, nam, ſi ille, cui fuit collatum, moriatur
antea, adhuc reſeruatio manet ſalua, & integra & be-
neficium vacat in Curia, vt prius, Gemin. in c. 2. colu.
vlt. de præb. in 6. Ioan. And. in Rubr. de act. & petit. §.
penult. *Communis opinio, vt per Couarr. dict. c. 16.
23 lib. 3. variar. reſolut. n. 3. & Acceptatio† nihil aliud eſt,
quam declaratio quædam voluntatis tendens ad exe-
cutionem gratiæ, Rebuff. de nomin. 17. q. princip. n.
65. Ruzzus de iure Regal. verſ. venio nunc. nu. 18. &
19. Card. Zabarell. in clemen. vnica, §. ſecus in 6. q. de
conceſſ. præben. Card. Pariſ. conſ. 117. n. 10. vol. 4. Ge
min. in dict. c. ſi tibi abſenti. nu. 2. Moedan. deci. 308.
in manuſcr. Creſcent, dec. 159. manuſcrip. Burſa. Côſ.
353. nu. 9. vol. 4. Debet igitur Reſignatarius pro com
plemẽto reſignationis beneficium reſignatum acce-
24 ptare, & debet côſtare de huiuſmodi† acceptatione,
vt fuit* reſolutum in vna Oxomen. penſionis, vt per
Moedan. dec. 235. & dixi ſupra lib. 1. q. 2. num. 16. Et
25 ideo ius non abdicatur a reſignante, antequam† reſi-
gnatarius acceptet, vt* tenuit pluries Rot. teſte Put. de
ciſ. 23. de renunc. in manuſcr. atteſtantur etiam Ga-
briel. conſi. 192. nu. 12. lib. 1. Cott. deciſ. 153. in manu
ſcr. & alij, vt dixi ſupra, lib. 1. quæſt. 3. numero. 56. vbi
* affirmaui hanc eſſe* communem opinionem, & illam
* comprobaui, & fuit dictum in vna* Palentin. penſio-
nis coram Illuſtriſſ. Card. Aldobrandino, nunc Sum-
mo Pôtifice Clemente VIII. Mercurij 10. Maij 1581.
Poſt vero acceptationem ius abdicatur a reſignante,
& quæritur reſignatario. & Ideo tunc reſignans libe-
ratur ab onere ſoluendi penſionem impoſitam ſuper
bene-

26 beneficio†reſignato, vt fuit* deciſum in Rota.teſte
* Sarn.deciſ.159.lib.1.in manuſcrip.& eſt* Communis
* opinio,vt per Burſat.conſ.361.vol.4.& hanc†accepta
27 tionem debet reſignans, ad hunc effectum probare,
* vt fuit*reſolutum in vna Gratianopolita.penſionis 7.
Iulij 1539.coram Rauellea.teſte Moedan.deciſ.291,
in manuſcr.& alias,vt ſcripſi ſupra,lib.1.q.8.nume.26.
* cum ſeq.& eſt*Communis opinio. Hinc etiam poſt
28 acceptationem reſignatarij reſignans†liberatur a reſi-
* dentia,& alijs oneribus annexis in beneficio,vt eſt*cō
munis opinio omnium Doctorum ſæpius in Rota cō
* firmata,& de*ſtylo.vt omnes ſciunt,obſeruata. nam-
29 que acceptãs beneficium videtur†ſe obligare ad one-
ra incumbentia,illi beneficio,Guid.Pap.q.577. Giga.
de penſ.q.51.Capuiaq.deciſ. 302. lib.2. & reſignatio
30 roboratur ex cōſenſu†eius,ad cuius commodum fit,
& in vim pacti tranſit,Anto.de Butr.in c.ſi diligenti,
31 num.2.de for.compet.& reſignatarius†poteſt accepta
re beneficium reſignatum non ſolum per ſe,quod nō
* habet dubium, nam Doctores in hoc * communiter
concordant,ſed etiam per procuratorem,Gl.in d.c.ſi
tibi abſenti,in verb.habueris,de præben.lib.6. & Frā.
32 num.7.vbi etiam dicunt requiri mandatum † ſpeciale,
& vult Gl.in Clemen.vnic.de conceſſ.præben.in verb.
præſenti,Io.Andr.in c.ne captandę, de conceſſ.præb.
lib.6.cum alijs,vt per Couarr.lib.3.variar.reſolu.c.16.
* num.4.& eſt*communis opinio;ita ad contrahendū
33 †matrimonium requiritur mandatum ſpeciale,Abba.
in c.in cauſis col.6.de elect.& conſ.124.lib.2.Cōmu-
* nis*opinio teſte Couarr.in 4.lib.decret.2.par.§.9.c.4.
num.8.& ſat dicitur mandatum ſpeciale ad acceptan-
34 dum beneficia† Eccleſiaſtica,licet ſpecialiter aliquod
beneficium minime fuerit nominatum, Io. And.Ab-
ba.& Imol.notant in c.Accedens de præbend.Mil.in
* verb.procurator,& eſt Communis*opinio, teſte Co-
35 uarr.dict.c.16.lib.3.variar.reſol.nu.4.& poteſt†eſſe p
curator etiam laicus,Io.And.& Abb.in d.c. accedēs
* & eſt*communis opinio,& mandatum † generale nō
36 ſufficit,vt eſt*communis opinio. Verum, ſi quis,no-
* mine abſentis,cui collatum fuit beneficium,eam col-
lationem acceptauerit abſque mandato,vel cum mā-
37 dato†generali,poteſt ille ratum habere,Couar.d.c.16.
num.5.namque & in his,quæ mandatum ſpeciale†exi
38 gunt,habet locum rati habitio,c.vult.de iureiur. in 6.
Ang.in l.nec filius.C.de reb.Cred.Bal.in l. ſi maritus,
C.mandati,Alex.conſ.78.lib.5.Dec.conſ.281.Iaſo.in
l.ſi quis mihi bona,§.iuſſum num.36.ff.de acqui.poſſ.
Rocch.de Curt.de iur. patron. verb. Honorificum,
num.26.

Et poterit iſte abſens acceptare virtute litterarum,
39 etiam ſi poſt†collationem fuerit excommunicatus, &
ſit illo tempore,Rot.deciſ.vlt.de ſent. excommu. per
Biſignet.& deciſ.195 in nou.& 126.& 720.in antiqu.
reſpondit Card.conſ.103.Sarn.de expectat.nume. 60.
** Alciat.in c.1.num.12.de iudic.magis** communis, vt
atteſtantur Nauarr.in c.ſi quando,colum.13. de reſc.
Couar.in d.c.16.lib.3.variar.reſolu.ſub nume. 4.colla-
40 tio tamen†ſuſpenditur,donec fuerit abſolutus. Naua.
loc.cit.quem refert,& ſequitur Couar.in c. Alma ma
ter,p.1.§.7.ſub nu.4.vbi declarat.

Sed primo dubitatur,an huiuſmodi acceptatio præ
41 ſumatur?& non præſumi† eſt* Communis opinio,quā
tenent Doctores in d.c.ſi tibi abſenti,de præben ,lib.
42 6.& eſt ratio,quia acceptatio eſt nudi†facti,cum nihil
aliud ſit,quam mentis declaratio,vt poſt Card.Zabar.
& Rot.egregie oſtendit Dameus Pariſ.conſ.117.nu.
30.vol.4.Couar.d.li.3.variar.reſolut.c.16.ſub nume.4.
* & communiter*omnes hoc fatentur,& facta non præ
43 ſumuntur,†niſi probentur,l.in bello §.factæ ff. de cap.
& poſtlim.reuerſ.c.cum Ioannes §.verum,de fide.in-
ſtrum.Bal.conſ.419.num.12.li.4.Abb.in c. in præſen
tia ſub nu.3.de prob.Card.Zabarel.conſ.145.num.7.
Dec.conſ.472.num.16.Ceſal.conſ.53.num.34.& cō
44 ſi.130.num.7.& ratio rationis eſt, quia facta ſunt†ſui
natura incerta,l.in omnib.ff.de iuris,& fac.igno. Dec.
in l.quatenus num.2.ff.de reg.iur.Alcia.conſ.40.nu.6.
45 lib.6.ideo non mirum,ſi illorum probatio dubia†dici
tur,& ob id non præſumitur,l.Arethuſa ff.de ſtat.ho-
min.l.triticum ff.de verb.oblig.& quia non facta latēr,
Abb.in c.extirpandæ,§.qui vero,col.11.de præb.Ce-
46 ſal.conſ.296.nu.9.lib.2.&† probatur quem acceptaſſe
beneficium ſibi reſignatum per conſenſum præſtitū
ſuper ſupplicatione.Port.Imol.conſ.98.nu.18. Burſa.
conſ.361.num.10.cum ſequen.vol.4.& dixi ſupra lib.
* 1.q.8.num.29.& eſt communis*opinio,ac per litera-
rum expeditionem,& apprehēſionem poſſeſſionis, &
locationem fructuum , & alia ſimilia. hæc enim non
47 ſolent fieri,niſi ab eo,qui acceptat beneficium , vnde†
acceptatio præſumitur,vt videntur dicere Alex.conſ.
113.viſo ſub num.9.lib.4.Gozadin.conſ.11. num.14.
Tiraqu.in tract.de præſcr.in verbo per decem annos,
§.1.gl.4.verſ.3.cum alijs,vt per Maſcard.de probatio.
conclu.417.num.3.Ita in ſimili præſumitur accepta-
48 re hęreditatem,quoties hæres†ſe ingerit in bonis de-
functis.Saliœt.poſt alios in l.vlt.C.de iur.deli. Docto
res in l.2.C.de repud.hæred.Card.Pariſ.conſ.16. nu.
40.cum ſeq.vol.2.Bal.cōſ.202.li.2.Alciat. de præſum.
reg.2.præſumpt.23.cum alijs,vt per Maſcard. de pro-
* bat.concluſ.45.cum ſequent.vbi dicit hanc *commu-
49 nem opinionē.Hinc etiam †poſſeſſor præſumitur do-
minus,Bald.in l.rem alienam,col.2.ff.de pigno.act.&
in l.etiam,ff.de re iud.Felin.in cap.cum ordinem, nu-
me.20.de reſcr.Crauett.conſ.134.num. 15. cum alijs,
vt per Menoch.de præſumpt.lib.1.q.48.numer. 6.Ex
50 quo†deducitur , præſumi acceptationem reſignatio-
nis,ſi conſtet,quod fuit ex eius parte ſollicitata expe-
ditio,& procuratum,quod ſupplicatio mittatur ad re
51 giſtrum,vel ſi fuerunt† expeditæ literæ reſignationis,
vt fuit dictum * in vna Salamantina portionis coram
Fabio 29.Ianuarij 1546.namque actus præſumitur fa
52 ctus†de voluntate,& ad inſtantiam illius, ad cuius fa-
uorem,& vtilitatem verſatur,c.conſtitutus, vbi Abb.
de teſtibus.Bartol.in leg.de pupillo §. ſi quis ipſi præ
tori,num.19.ff.de oper.nou.nunciat.Menoch.de præ-
ſum.lib.2.præſumpt.33.nu.7.& regulare eſt,vt ſuppli-
53 cationis ſignatio in dubio impetrata † præſumatur ad
inſtantiam illius,cuius fauorem concernit , vt ſcriptū
reliquit Oldrad.conſ.136.col.2.nu.5.Specul.tit.de ap
pe.§.nunc breuiter,verſ.quod ſi apparet.& fuit pluries
* *reſolutum in Rot.vt atteſtantur Sarn.de triennal.q.
q.38.n.2.Maſcar.de probat.concluſ. 1303. nume.25.
eoque magis,ſi fuerunt expeditæ literæ.nam hoc non
54 poteſt fieri,ſine†impenſa conſiderabili.vnde ſuccedit
* concluſio communiter*recepta, quod actus † factus
55 cum impenſa præſumitur factus de mandato,& nomi
ne eius,cuius intereſt,Bart.& Alex.in l.cum ſeruus,ff.
de verb.oblig.Bald.in l.id,quod pauperibus, in fin.C.
de Epiſcop.& cleric.Imol.in c.vnico,col.2.de eccleſi.
beneſ.Caſſad.deciſ.3.n.4.de procu.Sarn.de trienna.d.
q.38.n.2.Menoch.d.præſum.33.nu.4.Maſcard.d.con
clu.1303.nu.29.& communiter alij.

56 Hinc † præſumitur pro mandato eius, qui ſoluit
penſionem,Caſſador.dict.deciſio.3.num.4. de procu
ra.Gig.de penſ.quæſtio.48.numero 1.Felin. in capit.
ſicut,

ſicut,col.18.de re iudic.Gozad.conſ.10.colu.3.Dec.
conſ.36.& 42.cum alijs,vt per Maſcard.de probat.cõ
57 cluſ.1004.num.49.Hinc†citatio præſumitur facta ad
inſtantiam partis,Abb.in cap.1.de iudic.& ibi alij ſe-
quuntur,& Rip.nu.20.atteſtatur*de communi Franc
in c.cum parati.col.3.de appell. Capic.deciſ.4. nu.20.
Socin.Iun.conſ.97.num.14.lib.2.Et etiam acceptatio
58 præſumitur ob ſolutam†compoſitionem,vt fuit dictũ
* in Rot.*in vna Valentin.parochialis, coram Io. Pau-
lo 20.Nouembris 1545.teſte Put.deciſ.339.num. 2.
59 & etiam acceptatio præſumitur ob nouam †prouiſio
nem,vt fuit reſolutum*in alia Valentin.de Pego,teſte
Put.deciſ.243.lib.1.Immo,quod eſt plus,alias Rota*
pronunciauit in vna Segobien. Archipresbyteratus
coram Puteo prima Iulij 1541.teſte eod.deciſ.22.de
renunc.in manuſcr.reſignationem præſumi accepta-
60 tam per reſignatarium†etiam abſentem, quando fuit
facta ſimpliciter,ſcilicet abſque reſeruatione fructuũ
penſionis , aut regreſſus, & ſupplicatio reſignata
fuit ad eius fauorem , & ius abdicatur a reſignan-
te ex ſupradictis.quod eo magis procedit, ſi benefi-
61 cium eſſet ſimplex.nam dicta†beneficia quisque deſi
derat,& cum maxima inſtantia procurat,& tamen fa-
62 cta præſumuntur,†quando conſueta ſunt fieri, Bal.in
Rubr.C.de fid.inſtrument.col.3.poſt.num.8. verſ. itẽ
quia Idem,Bal.in l.incendium,ad fin.C.ſi cert. petat.
Crauet.de antiq.tempor.4.part.num.230. Silu. conſ.
68.nu.8.lib.2.communis opinio,vt per Maſcard. de
prob.cõcl.712.n.5. & præſumit acceptata reſignatio
63 per renunciationem illius beneficij reſignati. Capu-
taq.deciſ.53.lib.2.in manuſ.& fuit reſolutum in Rot,
vt habetur lib.diuerſ.deciſ.184.manuſc.Hinc per re-
64 ſignationem†probatur effectuatio collationis. Oldr.
conſ.329.num.2.Seraph.deciſ.235. Domini dixerũt.

Secundo , Dubitatur, An acceptatio præſumatur
facta iuſto tempore,cum de hoc non conſtat? Nega-
65 tiua opinio probatur,quia, cum † tempus ſit de ſub-
ſtantia actus,eſt probandum,Bart.in l.non ſolum. §.
ſed vt probari ff.de oper.nou.nunc.Innoc. in c.quali-
ter,ſuper verbo fama,de accuſat.Rot.deciſ.255.in fi.
in antiqu.Felin.in cap.quod conſultationem nu. 25.
66 de re iudic.Hinc non†ſufficit appellanti probare ſe ap
pellaſſe,niſi etiam probet tempus infra decem dies ap
pellaſſe,Compoſtellan.in c.cum dilecti de elect. Tira
quel.de retract.§.primo gloſſ.16.num.28.Franc. in c.
1.cõl.penult.de appell. Hinc etiam præſentatus tene-
67 tur probare infra legitimum†tempus fuiſſe præſenta-
tum,Rot.deciſ.556.in antiq.Felin.in cap.ex literis co.
penult.de probat.

His tamen non obſtantibus , contraria opinio eſt
68 verior , nempe præſumi † factam acceptationem in
tempore,Rota.deciſio.94.incipient. nota in antiqui.
& deciſio.125.in nou. cum alijs , vt per Maſcardũ.de
probatio.concluſ.16.numero.primo.cum ſequent.&
* hanc opinionem tenuit*Rot.die 13.Iunij.1541. co-
ram Put.teſte eodem deciſio.161.numero 3.& 4.libr.
primo & idem Put. hanc opinionem tenet, deciſio.
266.numero primo.& ſecundo.libro tertio . Gamm.
de auctoritat.legat.a later.libro tertio . numero 453.
Mil.in Reperto.in verbo.beneficium acceptanti Ro
man.conſilio.125.Franc.in capitul.ſuſceptum colum
na penultim.de reſcript.libro ſexto.& in capitu. quia
cunctis columna ſecunda.de conceſſ.præbend.& eſt
* communis*opinio recepta per omnes. nam credibi-
69 le eſt quemlibet†velle ſibi acquirere, argumen.l.ſi de-
functus C.de arbitr.tuto.iuncta l.cum debitore ff.de
70 probatio.& factum præſumitur,†quod de iure erat fa
ciendum,Crauett.conſilio vigeſimoſecundo.numer
quinto.& conſilio.149.numero 12.& ſequent.Deci.
conſilio.446.numero 7.Ceſal.conſilio.9.numer. 16.
Baldus.conſilio. 378.numero 2.libro primo.& hanc
concluſionem ex pluribus probat Maſcard. dict.con
clu.16 vbi etiam reſpondet contrarijs.

Et pro complimento huius quæſtionis non eſt o-
mittendum , quod reſignatarius poſt acceptationem
71 ſe obligat ad onera incumbent†illi beneficio acce-
ptato, Gig.de penſ.quæſt.41.Guid.Pap.q. 577. cum
alijs,deduxi ſupra lib.1.q.8.nu.28.
72 Hinc†tenetur ſoluere penſionem,vt fuit reſolu-
tum in vna Præneſtin.*penſionis 10. Februarij 1558.
teſte Card.Paleott.deciſ.167.in manuſcrip. & alias,vt
dixi in dict.quæſt.8.
73 Hinc tenetur†recitare horas canonicas,vt late pro
baui lib.1.quæſtio.9.Hinc tenetur reſidere,vt late de
duxi lib.1.q.qu.10.
74 Hinc†etiam tenetur ad alia onera,vt eſt* commu-
* nis opinio,vt dixi dict.quæſt.8.lib.1.numero 53.& è
75 contrario tunc conſequitur fructus beneficij † reſi-
gnati,Rebuff.in prax.de reſignat.ſimoni.numero 41.
& in tracta.de nominat.q.14.num.157.Roſſiniac.de
benef.capit.14.num.26.Sarn.de triennal.q.27.& 34.
in fin.cum alijs adductis à me lib.1.q.6.numero.26.&
aliàs prærogatiuas.

S V M M A R I V M.

1 *Reſignatarius debet emittere profeſſionem fidei.*
2 *Decretum Conc.Triden.de emittenda profeſſione fidei comprehendit etiam prælatos regulares.*
3 *Forma profeſſionis fidei remiſſiue.*
4 *Decretum Concilij ſuper profeſſione fidei an tollat effectum triennalis.*
5 *Regula de triennali eſt exorbitans.*
6 *Regula de triennali quoad fructus non excuſat eum, qui non fecit profeſſionem fidei.*
7 *Poſſeſſio longiſſima quo ad fructus non excuſat non emittentem profeſſionem fidei.*
8 *In foro exteriori non excuſantur illi, qui non fecerũt profeſſionem fidei per ignorantiam.*
9 *Mala fide percipit fructus, qui non emittit profeſſionem fidei.*
10 *In foro conſcientia, non peccauit, neque tenetur ad reſtitutionẽ fructuum, qui non fecit profeſſionẽ fidei.*
11 *Ignorantia excuſat in foro conſcientiæ.*
12 *Lex pœnalis, quando liget in foro conſcientiæ.*
13 *Obligatus ad faciendum aliquid in tempore, tenetur id facere, licet ſit elapſum tempus.*
14 *Semel ipſo iure de perdita non quæruntur.*
15 *Verbum Non ſuffragetur poſitum in Decreto Concilij Tridentini de profeſſione fidei, quomodo intelligatur.*

QVAESTIO IX.

NONO, Quæro, An Reſignatarius teneatur emittere profeſſionem fidei? Reſpon-
1 dendum eſt † affirmatiue, ſi qualitas beneficij hoc expoſcat, capitulo.duodecimo. ſeſſ.24.de reformation.Concilij Tridentini ibi. *Prouiſi etiam de beneficijs quibuscumque, curam animarum habentibus teneantur à die adeptæ poſſeſſionis, ad minus intra duos mẽſes, in manibus ipſius Epiſcopi, vel, eo impedito, corã Generali eius Vicario, ſeu Officiali, orthodoxa ſuæ fidei publicam facere profeſſionẽ, & in Ro.*

*Eccleſiæ obedientia ſe permanſuros ſpondeant, ac iu-
rent. Prouiſi autem de canonicatibus, & dignitatib.
in eccleſiis cathedralibus nõ ſolum coram Epiſcopo,
ſeu eius Officiali, ſed etiam in Capitulo idem facere te
neantur, alioquin prædicti omnes prouiſi, vt ſupra, fru
ctus non faciant ſuos, nec illis poſſeſſio ſuffragetur.*

2 Et hoc † decretum comprehendit etiam prælatos re
gulares, qui infra duos menſes tenentur emittere pro
feſſionem fidei, vt reſpondit Nauar. conſ. 2. de ſumm.
3 Trinit. & fid. Catholic. formam † autem profeſſionis
fidei ponit Pius IIII. in conſtit. ſua 114. incip. Iniun
ctum, ann. V.

Dubium tamen eſt, an hoc decretum concilij tol-
4 lat effectum regulæ de triennali? Pro affirmatiua † re-
ſpondit Nauarr. conſ. 1. de ſumm. Trinit. & fid. Cath.
5 qui mouetur, tum quia dicta regula † eſt exorbitans,
tum quia ceſſat ratio dictæ regulæ. Pro negatiua aũt
* concluſit *Congregatio Conc. Tride. & hæc eſt vera
ſententia. limita tamen non procedere quo ad fruct.
6 quia triennalis poſſeſſio non excuſat eum, † qui non
fecit profeſſionem fidei, quo ad fructus, & ita cẽſuit
* Congregatio ante dicta, ſub die 5. Maij 1575. dũ vo-
luit, ne dum triennalem ſed nec longiſſimam poſſeſ-
7 ſionem prodeſſe † ei, qui non emiſit profeſſionem fi-
dei, quo ad fructus percipiendos, quam diu dictam
profeſſionem non emiſerit, & ita intelligẽdus eſt Na-
uar. pro vt vere loquitur, vt conſtat ex dictis ante nu.
1. nam tex. hic conſiderat vnicam pœnam, ne faciant
fructus ſuos, & quo ad hoc poſſeſſio illis non ſuffra-
getur.

Secundo. Dubitatur, ſi adepti canonicatum paro-
chialem per ignorantiam, incogitantiam, vel inaduer
tentiam non fecerunt profeſſionem fidei infra duos
menſes, an excuſentur? Duo capita ſunt ſtatuẽda, quo
rum primum erit in foro exteriori, in quo concludẽ-
8 dum † eſt non excuſari, quia hæc ignorantia fuit iuris
clari, quæ non excuſat, cap. ignorantia, de regul. iur. li.
6. ita reſpondet Nauarr. dict. conſil. 1. nume. 2. de ſum
9 ma Trinit. & fid. Catholic. vnde † præſumentur, mala
fide percepiſſe fructus, arg. regu. qui contra iura. & ibi
Gloſ. de regul. iuris lib. 6.

10. Secundum caput in foro interiori, in quo conclu
dendum excuſari, & non peccaſſe † quo ad forum con
ſcientiæ mortaliter, nec eſſe obligatos ad reſtituendũ
fructus, ita Nauarr. dict. conſ. 1. numer. 3. & conſ. 3. de
11. ſumm. Trinit. & fid. Catholic. quia ignorantia, † in co-
gitantia, & inaduertentia excuſant illos, D. Thom. 1.
12 2. q. 88. art. 5. & 6. & lex pœnalis, etiamſi pœnam † ipſo
iure contineat, non ligat in foro conſcientiæ, Gloſ.
in cap. fraternitas 12. q. 2. Felin. in cap. vltim. numero
7. de re iudic. vnde admonet Nauarr. tacendam eſſe
hanc negligentiam coram hominibus, & poterunt,
ac debent illam profeſſionem tunc facere, ita Nauar.
conſ. 8. de ſumm. Trinitate, & fide Catholic. quia ille,
cui iubetur facere aliquid circa certum tempus, obli
gatur ad duo, ſcilicet ad faciendum illud intra illud tẽ
pus, ſi poteſt, & ad faciendum illud idem poſt lapſum
temporis præſtituti, quam cito facere poterit, etiam
13 ſi potuit † antea facere, l. celſus. ff. de recept. arbit. cap.
cum dilecti de dol. & contumac. vbi Abb. num. 12.

Et hæc profeſſio facta poſt præfatos duos menſes
prodeſt ad quærendos fructus temporis futuri, non
autem præteriti, ita Nauarr. dict. conſ. 4. n. 7. quia regu
14 lariter ſemel ipſo † iure deperdita non quæruntur ipſo
iure, l. qui res. §. aream, ff. de ſolut.

15 Et verbum † non ſuffragetur, ibi, *nec illis poſſeſſio
ſuffragetur*, in dict. c. 12. ſeſſ. 24. Conc. Tridentin. ex-
cludit *prouiſum, quoad fructuum perceptionem, nõ
autem quo ad tit. & proprietatem, vt in facti contin-
gentia reſpondit Nauarr. conſ. 5. de verbor. ſignif. per
plura, vt per eum.

Finis Libri Decimi.

FLAMINII PARISII
IVRE CONSVLTI
DE RESIGNATIONE
BENEFICIORVM.
LIBER VNDECIMVS.

De publicandis Reſignationibus, ad Conſtitutiones Pij V. & Gregorij XIII.

Hic liber habet præfationem, in qua ponuntur verba Reg. Cancellariæ Conſtitutionum Pij V. & Gregorj XIII. & 14. Quæſtiones.

1 *OB quam cauſam requiritur publicatio.*

2 *Quantum tempus detur ad publicandum tam in Curia quam extra, & quando computetur hoc tempus.*

3 *Quorum beneficiorum debeat fieri publicatio reſignationis, an Reſeruatorum, Iuriſpatronatus, Conſiſtorialium, Electiui, Litigioſi, Hoſpitalis, Regularium.*

4 *Qui teneantur publicare beneficia Reſignata, An officiales Curiæ, Cardinales Exempti Secundi Reſignatarij, Impetrantes beneficia vacantia ob non publicationem, Translatarij penſionum. Minores.*

5 *An quomodocumque ſit facta reſignatio debeat publicari, & Quid de ea quæ fit extra Curiam, & de Permutatione, Ac de ea quæ fit reſeruatis fructibus, aut penſione, & de Commenda, & De gratia in forma dignum, & De reſignatione ſimplici, & ceßione iuris.*

6 *Quomodo ſit facienda publicatio, Coram quo, Cum quibus, Vbi, Quando, Per quem, & ponitur forma*

7 *Quæ ſit pœna non facta publicationis, Quid amittat reſignans.*

8 *Beneficia vacantia ob non publicationem an dicantur vacare in Curia,*

9 *An contra Conſtitutionem Greg. XIII. poßit dari quod non fuit acceptata, & publicata in partibus.*

10 *An in litteris impetrationis ob non publicationem debeat poni Vocato poſſeſſore.*

11 *An Conſtitutio Pij V. ſit in totum ſublata per Conſtitutionem Greg. XIII.*

12 *Quæ differentia eſt inter Conſtitutionem Pij V. & Greg. XIII.*

13 *An impedimenta excuſent à publicatione, Quæ, quomodo debeant probari, &c.*

14 *An impetrauit beneficium ob non publicationem incumbat onus probandi non publicationem, Et quomodo probetur non publicatio.*

SVMMARIVM.

1 *Regulæ Cancellariæ requirebant publicationē reſignationis.*

2 *Verba Regulę Cancellariæ requirentis publicationem reſignationis.*

3 *Conſtitutionis Pij V. de publican. Reſignationibus. verba.*

4 *Conſtitutio Pij V. de publicā. reſignationib. derogauit regulis Cācellariæ prædeceſſorū ſuper hac re editis.*

5 *Conſtitutionis Gregorij. XIII. de publican. Reſignationibus verba.*

6 *Conſtitutio Gregorij XIII. de publican. reſignationibus abrogat Conſtitutionem Pii V.*

7 *Clauſula non obſtantib. tollit contraria.*

8 *Clauſula non obſtantib. effectus.*

9 *Dubium ceſſat in apertis.*

10 *Clauſula derogatoria ſufficit, quamuis tenor non exprimatur.*

11 *Dictio Omnino eſt præciſa.*

12 *Dictio omnino includit Omnem caſum.*

13 *Verbum Abrogamus tollit in totum.*

14 *Differentia inter Abrogare, & Derogare.*

15 *Derogatio fit in parte.*

16 *Geminationis magnus effectus.*

17 *Conſtitutio Pij V. de public. reſignationibus per conſtitutionem Gregor. XIII. ſuper eadem re eſt in totū abrogata.*

18 *Lex abrogata non poteſt allegari ad deciſionem cauſarum.*
19 *Allegans legem abrogatam incidit in pœnam falſi.*
20 *Lex abrogata poteſt allegari in argumentum.*
25 *Ratio legis nunquam videtur abrogata.*
22 *Lex abrogata poteſt allegari ad corroborationem legis nouæ.*
23 *Lex abrogata poteſt allegari quando concordat cum lege noua.*
24 *Compillatio ſeptimi libri Decretalium.*

PRAEFATIO.

ET quia libro ſuperiori viſum eſt de his, ad quę tenetur Reſignatariua non ab re erit nunc tractare de publicatione. namque reſignatarius debet ſuam reſignationē publicare, alias nulla eſt renunciatio. Ideo Tractaturi de nullitate reſignationis ex capite non publicationis, materiam ipſius publicationis diligenter attingemus, cum ſit vtilis, & tota die in foro practicabilis. In primis igitur ſcire oportet Tria tempora conſideranda. Quorum primum, ſecundum regulas Cancel-
1 lariæ, ſecundum quas beneficia reſignata debere publicari videmus in regulis Sixti IV. Innocent. VIII. Alexād. VI. Pij. III. Iulij II. Leonis. X. Adriani VI. Clement. VII. Paul. III. Iulij III. Marcell II. Paul. III. Pij iiij. & Pij. V. vt Sarn. in interpretatione huius regulæ exorditur, dicens, ante tempora Sixti iiij. non reper-
2 tam fuiſſe hanc regulā. Verba aūt Regulæ ſunt hæc.

Item Idem Dominus noſter ſtatuit, & ordinauit, quod quæcumque beneficia eccleſiaſtica, ſiue in Romana curia, ſiue extra etiam reſignata, niſi de illis factæ reſignationes, ſi in Romana curia, infra ſex menſes, ſi extra dictam curiam factæ ſint infra menſem, ex tunc vbi dicta beneficia conſiſtunt publicata, & poſſeſſio illorum ab eis, quos id contigit, petita fuerit, ſi reſignantes iſta poſt modum in eorundem reſignatorum poſſeſſione deceſſerint, non per reſignationem, ſed per obitū huiuſmodi vacare cenſeantur, collationes quoque de illis tanquam per reſignationem vocantibus factæ, & inde ſequuta nullius ſunt roboris vel momenti. Quib. verbis aliqua fuerunt addita vel ſublata ſecundum diuerſitatem temporis.

Secundum, eſt tempus ſanctæ memoriæ Pij. V. qui non contentos regulis prędeceſſorum ſuper hac re,
3 neque ſua, edidit conſtitutionem incip. Sanctiſſimus, quæ eſt in Bullario in ordine 182. his verbis.

SAnctiſſimus in Chriſto pater, & Dominus Noſter, Dominus Pius diuina prouidentia Papa V. Animo repetens, quę, & quam grauia inconuenientia, & abſurda ex occultis beneficiorum Eccleſiaſticorum reſignationibus, & ceſſionibus in dies oriantur. Cum ſæpe contingat, quod occulte reſignantes vel cedētes hmōi, ēt poſt reſignationem, vel ceſſionem per eos factas, non ſolum fructus ex beneficijs ſic ceſſis, vel reſignatis prouenientes, indebite percipiunt, ſed etiā (qđ grauius eſt dolendum) tanquam veri Prælati, vel beneficiati, ſacramenta miniſtrant, ordinea conferunt, & Indulgentias Chriſti fidelibus concedunt, in maximum animarum periculum, & ſcandalum plurimorum, Nonnunquam, etiam cum eiſdem reſignantibus vel cedentibus tanquam cum veris Prælatis, aut beneficiatis contrahentes, illiſq. decimas. cenſus, oblationes, & alia iura Eccleſiaſtica perſoluentes, illa poſt modum veris Prælatis, ſeu beneficiatis iterum ſoluere, & ab illis intruſis non ſine maximo ipſorum ſoluentium damno, & incommodo repetere coguntur. Plerumque etiā ordinarij Collatores, ac etiam Rom. Pontifices pro tempore exiſtentes, beneficia huiuſmodi occulte reſignata, vel ceſſa, per obitum ipſorum reſignantium, vel cedentium vacare exiſtimantes illaq. tāquam per obitum vacantia cōferentes, detecta poſtea reſignatione, vel ceſſione prædicta, ſimul cum perſonis prouiſis grauiter deluduntur, & fraudantur. Ac etiam conſiderans quantum in beneficiis Eccleſiaſticis ea, quæ hæreditariæ ſucceſſionis imaginem referunt, Canonicis ſanctionibus ſint odioſa, ac Sanctorum patrum decretis contraria, Quodque propter varias, & diuerſas fraudes, & malitias, quæ in dictorū beneficiorum reſignationibus, ſeu iurium in illis, vel ad illa competentium ceſſionibus (quas maxime puritas ſimplicitaſque decet) quotidie excogitantur, & adhibentur, plerumque beneficia huiuſmodi, quaſi iure hæreditario occupata detinentur. Et propterea, ne abſurda, & inconuenientia prædicta de cætero oriantur prouidere, illaq. a templo, & Sanctuario Dei, quam lōgiſſime ſubmouere, ac animarum periculis, nec non fraudibus, & malitijs huiuſmodi occurrere cupiens, pſenti ſua perpetuo valitura conſtitutione voluit, ſtatuit, & ordinauit, Quod quæcumque dictorum beneficiorum reſignationes, aut iurium ceſſiones, tam in manibus ſuæ Sanctitatis, quam cuiuſcumque Romani Pontificis ſui pdeceſſoris, aut ſucceſſoris, aut cuiuſuis alterius, etiam loci ordinarij vſque in diem publicationis præſentis conſtitutionis factæ, & quas in poſterum fieri contigerit, ſub infra ſcriptis modo, & forma non aliter publicari, ac ad eorum ad quos ſpectat notitiam deduci debeant. Videlicet reſignationes, & ceſſiones iam factæ (ſi illarum vigore poſſeſſio nondum fuerit per reſignatarium, vel ceſſionarium apprehenſa, etiam ſi ſuper illis conſenſus præſtiti fuerint) nec non eæ, quas infra tempus inferius deſignatum, a quo præſens conſtitutio obtinere incipiet, ſi quidem extra Romanam curiam factæ extiterint, infra vnum, ſi vero in eadem Curia, infra ſex menſes a die, qua eadem conſtitutio ſic, vt præfertur, obtinebit, numerādis, reliquæ vero, quas poſt dictum diem fieri contigerit, ſi quidem extra curiam, ſimiliter infra vnum, ſi vero in ipſa Curia fiant, infra ſex menſes a die datæ ſupplicationis reſignationum, ſeu ceſſionum earundem, non autem a die præſtiti, ſeu præſtandi conſenſus computan. in Eccleſia ipſius beneficij ac etiam in Cathedrali, vel Metropolitana, vel alia Superiori Eccleſia, cui beneficium ipſum reſignatum, vel ceſſum immediate ſubeſt. ſi quidem beneficium extra Cathedralem Eccleſiam ſitum eſt, vel fuerit, ſi vero beneficium huiuſmodi in Cathedrali, vel alia Superiori Eccleſia extiterit in ipſa ſola dum in ibi populi multitudo ad diuina audienda conuenerit, publicę, ac alta, & intelligibili voce, ita quod ad omnium in eadem Eccleſia præſentium notitiam veriſimiliter peruenire poſſit, per ipſos reſignantes, vel cedentes, aut reſignatarios, vel ceſſionarios, vel alium, ſeu alios eorum nomine publicentur. Ipſique reſignatarij, vel ceſſionarij realem, & actualem poſſeſſionem beneficiorum huiuſmodi realiter, & cum effectu apprehendere,

dere, vel ſaltem illam infra prædictum vnius, vel ſexmẽſium terminum ab his, ad quos illius traditio de iure, vel de conſuetudine ſpectat, vere, & non ficte, ſeu perfunctorie congruo loco, & tempore petere debeant: Et ſi beneficia ipſa, etiam quo ad poſſeſſionem tantũ litigioſa, & per alios poſſeſſa fuerint, vel eorum poſſeſſio, ex quauis cauſa capi, ſeu apprehendi non poſſit, ſi litem huiuſmodi in dicta Curia nunc, aut in futurum tendere contigerit, vltra præmiſſa, litteras deſuper expeditas, vel ſaltem inſtrumentum conſenſus cum data ſupplicationis, ac etiam cum deſignatione libri, & folij, in quibus ſupplicatio huiuſmodi regiſtrata fuerit, infra menſem a die eiuſdem datæ, non autem a die præſtiti conſenſus numerandum, in actis Notarij cauſę, & litis huiuſmodi realiter, & cum effectu præſentare, illumque in eiſdem actis annotari facere: Et inſuper, quod in omnibus, & ſingulis caſibus ſupradictis, reſignatarij, ſeu ceſſionarij, eorumque ſucceſſores, vel cauſam ab eo quomodolibet habentes conſenſum ante obitum reſignantis, vel cedentis, etiam ſi ſupplicatio per eundem reſignantem, vel cedentem, ſeu eius Procuratorem porrecta fuerit, in libris Cameræ, vel Cancellariæ (ſi quidem reſignatio, vel ceſſio huiuſmodi in ipſa Curia) alias ſi extra Curiam facta fuerit, vel fiat, in actis Epiſcopalis, ſeu Archiepiſcopalis, vel alterius Superioris Curiæ, cui beneficium immediate ſubeſt, extenſum fuiſſe legitime docere, ſeu probare teneantur. Alioquin reſignationes, & ceſſiones, ac extenſiones conſenſum huiuſmodi, aliter quàm, vt præfertur, publicatæ, ſeu factæ, cum omnibus inde ſecutis, & ſequendis, etiam nouis prouiſionibus, ac alijs ceſſionibus, & retroceſſionibus, cæteriſque quibuſuis gratijs, nullas, & inualidas, nulliuſque roboris, vel momenti fore, ac fuiſſe, & eſſe ſtatuit, & ordinauit; Et præmiſſa omnia, & ſingula etiam in quibuslibet beneficijs Conſiſtorialibus, & vt præfertur litigioſis, etiam ſi reſignantes, vel cedentes extra poſſeſſionem eorundem beneficiorum ciuiliter, vel naturaliter deceſſerint, ac etiam ſi reſignationes, & ceſſiones præfatæ, ex cauſa permutationis, vel cum reſeruatione omnium, & ſingulorum fructuum, redituum, & prouentuum, ac quotidianarum diſtributionum propria auctoritate, vel aliàs percipien. & cum reſeruatione tituli, adminiſtrationis ſeruitij, ac ſtalli, & aliàs quomodocunque, & qualitercumque, etiam in fauorem alicuius ex ſcriptoribus Apoſtolicis, aut alijs Romanæ Curię officialibus, ac etiam in fauorem alicuius ex Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus hactenus factæ extiterint, aut etiam in futurum fieri, & reſignatarios, vel ceſſionarios ipſos infra dictum vnius, vel ſex menſium ſpatium cedere, vel retrocedere contingat, locum habere, & ſuum locum obtinere voluit, & expreſſe declarauit: Sicque, & non aliter per quoſcumque Iudices, & Commiſſarios, quauis etiam Apoſtolica auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, & ipſius Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales in quauis cauſa, & inſtantia, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & cętera decreuit. Cæterum, vt præſens conſtitutio facilius innoteſcat, Sanctitas ſua voluit, & mandauit, quòd eadem conſtitutio non ſolum in Cancellaria Apoſtolica (vt moris eſt) ſed etiam ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & in acie Campi Florę Publicetur, illiuſque exempla in eiſdem locis affixa dimittantur, & inter conſtitutiones perpetuas deſcribatur, & annotetur. Quodque omnes, & ſingulos, quos illa concernit, præſentes quidem in Curia ſtatim lapſo menſe à die dictæ publicationis numerando, Cæteros vero intra montes degentes, tribus, vltra vero ipſos montes commorantes, ſex menſibus decurſis per inde, arctet, ac ſi eiſdem perſonaliter intimata fuiſſet, cum non ſit veriſimile apud eos manere incognitum, quod tam patenter fuerit publicatum, &c.

Placet, deſcribatur, & publicetur. M.

Et per hanc conſtitutionem derogatur alijs regu-
4 lis ſuorum prædeceſſorum ſuper publicatione ema-
natis, vt colligitur ex finalibus verbis, & fuit reſolu-
* tum in Rota in vna * Pampilonen. coram Illuſtriſſi-
mo Cardinali Aldobrandino tunc Auditore Rotæ
doctiſſimo decimoquinto. Maij milleſimoquingente-
ſimoſeptuageſimotertio. & in alia * Carthaginẽ. coram
R.P.D. Vicecomite nunc Archiepiſcopo. Mediola-
nen. integerrimo.

Tertium, & vltimum, eſt tempus ſanctæ memoriæ
Gregorij XIII. qui vt omnes caſus includeret, &
plura dubia iam orta declararet, anno duodecimo.
Pontificatus aliam promulgauit extrauagantem, in-
cipien. Humano vix. in ordine. octuageſimoſeptimo.
quę fuit confecta cum maxima deliberatione, nam-
que per multos annos antea fuerunt plurima exem-
plaria à doctiſſimis viris confecta, & de ordine eiuſ-
* dem Gregorij in plena * Rota examinata, proponen
te Reuerend. P. Domino Robuſterio tunc Auditore
Rotæ doctiſſimo, die Lunæ decimo. decimo quarto.
& decimoſeptimo, Nouembris 1578. & conſiderata
per bon. memor. Stephanum Contarellum tunc Car-
dinalem, & Pro Datarium verſatiſſimum hiſce rebus.
5 cuius extrauagantis hęc ſunt verba.

HVMANO Vix iudicio ita bene quicquam, & prouidenter ſanciri poteſt, quin vſus ſæpe aperiat, doceatque id quod ſalubre fore credebatur, minus experiundo prodeſſe, quod in illis conſtitutionibus, quas ad prohibendas ſimulatas, occultaſue beneficiorum Eccleſiaſticorum reſignationes diuerſi Romani Pontifices multifariam ediderunt, & fe. rec. Pius Papa V. prædeceſſor noſter nouiſſimę promulgauit, cognoſcimus accidiſſe. Nos hoc malum, prout occaſio neceſſitaſque poſtulat, coercere volentes, ſtatuimus, vt poſt hac omnes, & quæcunque reſignationes, etiam cauſa permutationis, ac commendarum, & etiam litteris Apoſtolicis non confectis, & poſſeſſione non habita, necnon litis, & iurium quorumcunque ceſſiones, ac retroceſſiones, quæ deinceps de quibuſcunque beneficijs Eccleſiaſticis in noſtris, ſeu Romani Pontificis pro tempore exiſtentis manibus, ac etiam coram Notario publico, & teſtibus fient, & a nobis vel illo, ſeu noſtro, vel illius mandato admittentur, & ſuper eis prouiſiones, & quęcumque aliæ diſpoſitiones, ſiue temporales, ſiue perpetuę, aut ad hoc mandata Apoſtolica ſub quacunque forma, & quibuſcumque etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, ac pijs locis quocumque priuilegio ſuffultis, facta, publicari debeant cum litteris Apoſtolicis deſuper confectis intra ſex menſes, ſi beneficium intra montes fuerit, vltra vero

intra nouem à data conceſſionis gratiæ, non autem à die præſtiti ſuper ea conſenſus numerandos, etiam ſi poſtea conceſſio gratiæ huiuſmodi ex quauis cauſa, diuerſiſque ſubſequentibus datis, ac quotieſcumque, & quouiſmodo reformata, & valida reddita fuit, pluresque, & quotquot in alium, vel alios ceſſiones, ac etiam in ipſummet primum reſignã tem, vel cedentem retroceſſiones termino prædicto nondum elapſo interceſſerint, ita vt vnicus, dumtaxat terminus his ſucceſſiuis ceſſionibus, ac retroceſſionibus decurrat, vt qui poſtremus gratiam habuerit publicationem huiuſmodi facere, cæteraque omnia hic præſcripta intra eundem terminum præſtare teneatur. Ipſa autẽ publicatio in Cathedrali, & in beneficij Eccleſia, vel Eccleſijs, ſi in pluribus illud ſit, fiat vbique dum frequẽs populus ad Miſſarum ſolemnia conuenerit, palam omnibus litteræ Apoſtolicę prædictæ, earumue tranſumptum authenticum exhibeatur, claraque, & intelligibili voce reſignatio, ſeu ceſſio huiuſmodi, ac beneficii qualitas, & inuocatio, nominaque, & cognomina reſignantis, ſeu cedentis, ac illius in cuius fauorẽ gratia hmōi facta eſt, pronũcientur ita, vt hęc omnia poſſint ad notitiam omnium ibi exiſtentium veriſimiliter peruenire, ſcriptoq. de his omnibus exemplo collato valuis dictarum Eccleſiarum affixum relinquatur, Si vero Eccleſia beneficij ruralis ſit, aut populo Cōuẽtuq. careat, eo caſu in Parochiali, intra cuius Parochiæ limites beneficium ipſum cõſiſtit, & in Cathedrali Eccleſia, vel ſi locus bello, ſeu peſte, alijſue manifeſtis periculis ſubiaceat, tunc in proxima parochiali, ac etiam in Cathedrali Eccleſia, vel ſi ad illas, aut vtramuis minime ſit ſecurus, in alia Cathedrali, vel parochiali vicinioripericulorum immuni publicatio huiuſmodi peragatur. Is quoque in quem diſponi, vel mandari de beneficio etiam litigioſo, vel accedente non poſſeſſo ſub quacumque forma contigerit, poſſeſſionem beneficij intra dictum tempus vigore litterarum Apoſtolicarum de ſuper confectarum, nec alias apprehendere debeat, & ſi propter litem, aut aliud legitimum impedimentum nequiuerit ſaltem litteras Apoſtolicas cum earũ publicatione, ſi tunc facta erit, Iudici, ſeu executori illarum, vel alijs ad quos pertinet, per ſe, vel procuratorem ſuũ legitimum, intra idem tempus præſentare, & apud illum, vel illos per ipſarum litterarum executionẽ inſtare, & poſſeſſionem huiuſmodi inſtanter petere teneatur. Cæterum modus, & forma hic tradita ſemper, & vbique debeat obſeruari, nec alia, vel æquipollens vllo modo admitti in omnibus, huiuſmodi reſignationibus, ceſſionibus, & retroceſſionibus, de quibuſcũque Eccleſijs, monaſterijs, Prioratibus, tam virorum, quam mulierum dignitatibus officijs, & beneficijs Eccleſiaſticis ſæcularibus, & quorumuis ordinum, etiam militiarum regularibus, etiam electiuis, & manualibus, ac etiam de iure patronatus laicorũ Illuſtrium, & alias quomodocumque exiſtentibus, ſiue pacificis, ſiue in petitorio, ſiue in poſſeſſorio litigioſis etiam de quibus in Conſiſtorio noſtro diſponi conſueuit, ſeu debet, quæ poſt hac ex quacunque cauſa fient, & per nos, ac prædictos ſucceſſores extra tamen dictum Conſiſtorium, admittentur, etiam cum reſeruationibus nominis, tituli, adminſtrationis, poſſeſſionis, fructuũ, etiam omnium, ac rerum, & iurium quorumcunque. Ad prædictorum tamen obſeruationem eum, in quem iuris ſit ceſſio beneficij, quod tempore ceſſionis huiuſmodi, & ante illam vigore litterarum Apoſtolicarũ, vt ſupra, ſi ad id tenebatũ, publicatarum realiter poſſidebat, nolumus obligari. Quod ſi quicquam prædictorum omnium omiſſum fuerit, dictis terminis, vt cuique præſcripti ſunt, elapſis, omnes diſpoſitiones, & gratiæ reſignatorum, & ceſſorum beneficiorum, ac iurium huiuſmodi, cum omnibus inde ſecutis, ſiue de pacificis, ſiue de litigioſis ſint, irritæ, & inanes, nullaq. alia gratia ſuper huiuſmodi beneficio, ſiue iure ceſſo, ijs quibus conceſſa fuerit, ſuffragetur, ſed ipſi tales inhabiles, & incapaces ſint huiuſmodi beneficia ſic reſignata & ceſſa, quandocunque obtinendi, illaque, ſiue iura ab ipſa ſtatim prima reſignatione ſeu ceſſione, etiam ſi illæ, alias nullæ, & inualidæ eſſent vacauiſſe, & vacare cenſeantur eo ipſo, nec reſignantibus, ſeu cedentibus, ſi poſtea in ſua poſſeſſione remanent, conſtitutiones de annali, & triennali poſſeſſore, nec præſumptæ aut tacitæ retroceſſiones, etiam propter diuturnam continuatæ poſſeſſionis huiuſmodi, tolerantiam, nec omnino aliud ius, vel beneficium vllo tempore ſuffragetur, ſed ipſa beneficia, ſiue iura ſic a principio vacantia a Sede Apoſtolica prædicta dũtaxat impetrari valeant ac concedi. Illorum vero impetrationes, vel etiam motu proprio conceſſiones quibuſcumque derogationibus ſuffultæ, numquam ſub clauſulis generalibus, aut vacationum modis conditionalibus, vel implicitis comprehendantur, ſed ſpecialiter & expreſſe ob non ſeruatam præſentis conſtitutionis formam, ac cum declaratione nominum, & cognominum reſignantis, ſeu cedentis, & gratiam habentis, diſpoſitiue, & non cõditionaliter fieri omnino debeant, & quicumque ſic impetrans, aut gratiam etiam motu ſimili habens, præfinitum cuique caſui tẽpus prædictum a data conceſſionis gratiæ ſibi factæ huiuſmodi ea omnia quæ cedens iure prædicto debebat, præſtare teneatur, & ſi pluribus gratiam huiuſmodi fieri contigerit is præ omnibus obtineat, qui primus publicationem ſuæ impetrationis fecerit, & poſſeſſionem adeptus fuerit, aut petierit, omniaq. requiſita prędicta adimpleuerit, quamuis in data ſit poſtremus, & poſſeſſio ab alio in publicando negligentiore prius apprehenſa fuerit, vel petita. Reſeruationibus, omnibus nominis, adminiſtrationis fructuum etiam omnium, ac penſionum, & aliarum rerum quarumcũque, necnon facultatibus indultis, & alij conceſſionibus tam ipſis reſignantibus, ſeu cedentibus, qui tamen poſſeſſionem ab initio re ipſa dimiſerint, quam alijs ex huiuſmodi reſignationibus, ſeu ceſſionibus a Sede Apoſtolica factis nihilominus validis, plerumque effectum ſortituris. Sed ne in beneficijs ſuper poſſeſſione, vel proprietate litigioſis litis proſecutio turbati valeat, vel differri, in cauſis huiuſmodi contra cedentem ad vlteriora, etiam ad ſententiam diffinitiuã, & rem iudicatam, ac illius executionem, quouſque ille, qui gratiam ex reſignatione, ſeu ceſſione, aut ex omiſſa forma publicationis huiuſmodi obtinuit, ad cauſam per ſe, vel procuratorem legitimum acceſſerit, litemq. huiuſmodi ſuſceperit, eodem modo, & ordine procedi poſſit, quo potuiſſet legitime, ſi ceſſio huiuſmodi facta non fuiſſet, ac quicquid interim ſic procedendo decretum, & expeditum fuerit, ſiue cum cedente, ſiue contra eum, etiam poſtquam ipſe, vel quiuis alius incumbentia ſibi ſecundum prędicta præſtiterit. non ſolum circa fructus, ſed etiam circa poſſeſſionem, & ipſum ius quod ceſſum eſt, valeat omnino. & vim obtineat, illumque ipſum, cui gratia facta eſt, non minus aſficiat, quam ſi ipſo legitime

gitime citato contra eum decretum & expeditũ fuiſſet, nec ipſe aduerſus hæc, prætextu non acceptatæ gratiæ, vel etiam illius ignoratæ, aut citationis, vel intimationis, executioni contra ipſum minime demandatæ, aliaue ratione valeat excuſari. Poſſit tamen ipſe etiam ſi in lite, & cauſa huiuſmodi ſubrogatus non ſit, quandocunque ad illius proſecutionem, & terminationem venire, & à Iudice, coram quo cauſam ipſam etiam ex delegatione pendere contigerit, in illis ipſis ſtatu, & terminis, in quibus tunc eam eſſe reperierit, etiam abſque reſcripto ſpeciali, admitti. De beneficijs autem, q̃ deinceps in manibus ordinariorum collatorum, etiã Cardinalium etiam indulta, & facultates ad hoc ab Apoſtolica Sede habentium. ac Legatorum etiam de latere, & delegatorum etiam ſpecialium eiuſdem Sedis extra Romanam curiam reſignari, etiam ex cauſa permutationis contigerit, ipſi intra menſem negotiũ vniuerſum admiſſionis, vel reiectionis reſignationis huiuſmodi, & (ſi per eos facienda erit) prouiſionis reſignati beneficij iuxta Apoſtolicas, & alias canonicas ſanctiones omnino abſoluant. Et qui ſic prouiſus fuerit, intra tres menſes à die ſibi factæ prouiſionis illam publicet, & poſſeſſionẽ beneficij capiat modo & forma ſupradictis, alioquin illis elapſis nulla ſit eius prouiſio, & beneficium vacare cenſeatur, eo ipſo. Ordinarijque, & alij prædicti, qui hæc, vti eis præſcribuntur, nõ perfecerint, eo caſu poteſtate diſponendi de ipſis beneficijs ſint ea uice priuati, eorumque diſpoſitio eo ipſo ad Sedem Apoſtolicam deuoluta exiſtat, aut alijs idoneis ab ipſa ſede duntaxat, modo & forma prædictis concedantur. Decernentes ſic per quoſcumque iudicari debere, necnon irritum & inane quicquid ſecus ſuper his per quoſcumque ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus prædicti Pij Quinti, & alijs omnibus aliorum prædeceſſorum noſtrorum conſtitutionibus de publicãdis reſignationibus huiuſmodi hactenus editis, & reformatis, quas oẽs omnino abrogamus. Ita tamen quod in publicandis illis reſignationibus, & ceſſionibus, quæ in manibus noſtris huculque factæ, & a nobis admiſſæ ſunt, & tempus ad eas publicandas iuxta dicti Pij prædeceſſoris conſtitutionem nondum effluxit, conſtitutio ipſa, quo ad eas dumtaxat, integre obſeruetur; Necnon reſignantium, ſiue cedentium voluntatibus, conditionibus, preſtationibus, & clauſulis in ipſiſmet reſignationibus, & ceſſionibus, ſeu procuratorum conſtitutionibus, & mandatis, ac alias etiam ad præſeruationem ſuorum iurium, & ſignificationem, quod nõ aliter, nec alio modo reſignant, ſeu cedunt, appoſitis & quacumque verborum vi, formula, & multiplicatione expreſſis, necnon indultis, priuilegijs, & gratijs Apoſtolicis, etiam prædictis Cardinalibus, ac eorũ, & noſtris familiaribus continuis commenſalibus, necnon, litterarum Apoſtolicarum ſcriptoribus, abbreuiatoribus, cæteriſque Romanæ Curiæ officialibus, & quibuſuis cauſis quomodocumque conceſſis, & confirmatis, quæ omnia etiam tollimus, & annullamus, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Vt autem præſentes amplius innoteſcant, volumus vt earum exemplis & impreſſis, Notarij publici manu ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides vbiq; in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ adhiberetur. eiſdem præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Mandamuſque illas in librum Quinternium appellatum Cancellariæ Apoſtolicę ad perpetuam rei memoriam de more referri.

Datum Romæ, apud ſanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1583. Non. Ianuarij, Pontificatus noſtri Anno duodecimo.

Cæ. Glorierius.

M. Pro dat.

A. de Alexijs.

Et ex verbis finalibus ibi. *Non obſtantibus prædicti Pij, & alijs omnibus aliorum prædeceſſorum noſtrorum conſtitutionibus de publicandis reſignationibus huiuſmodi hactenus editis, & reformatis, quas omnes omnino abrogamus.*
Patet eſſe derogatum non ſolum regulis Cancella
6 riæ, ſed etiam †conſtitutioni Pij V. vt fuerat iam man-
* datum*a Rot. 17. Nouembris 1578. & ita poſtea fuit
* declaratum per eandem Rot. in vna* Iſpalen. die vene
ris. 8. Nouembris. 1585.
7 Idque deducitur põderando primo †clauſulam de-
rogatoriam, non obſtantibus. Bart. & alij in l. vlt. C. ſi
contra ius, vel vtilit. public. idem Bart. in Extrauag. ad
8 reprimendum in verbo non obſtantibus, & plures †ef-
fectus huius clauſulæ referunt Alex. conſ. 92. numer.
34. & conſ. 105. num. 3. vol. 6. Felin. in cap. nonnulli. nu
mer. 21. 39. & 79. de reſcript. Dec. conſ. 10. nu. 6. Curt.
ſen. conſ. 27. colum. 12. & conſ. 35. col. 4. & vlt. Paul. de
Caſtr. in l. cauſas. C. de tranſact. Bar. in l. ſi quis. in prin.
teſtamentũ, ff. de leg. 3. Cardin. Pariſ. conſ. 1. nume. 84.
volu. 4. Secundo pondero expreſſionem factã de Cõ
9 ſtitutione Pij V. & regulis. vnde nulla † remanet diffi-
cultas, l. continuus. §. cum ita ff. de verb. oblig. l. ancil-
læ. C. de furt. l. illam. C. de colla. Corn. conſ. 13. colum.
2. libro 2. Dec. conſ. 484. numero 1. Roland. à Vall. cõ
10 ſil. 77. nume. 5. libro 1. & ſufficit, licet † tenor nõ expri
matur, vt voluit in ſimili Bald. Angel. & Paul. de Ca-
ſtro. in l. ſi mihi & tibi. §. in legatis. ff. de lega. 1. cũ alijs
adductis per Franc. Curt. Sen. conſ. 35. colum penu. &
voluit notabiliter Cardin. Pariſ. conſ. 24. num. 15. vol.
11 4. Tertio dictionem omnino †quæ eſt præciſa l. ſi poſ
ſeſſor. in principio. ff. de petit. hæredit. Alberic. de Ro
ſat. in dictionar. in verbo omnino. Cardin. Pariſ. conſ.
12 21. num. 40. volum. 1. & includit omnem †caſum, l. ſe. in
nauc. ff. locat. Cardin. Pariſ. conſ. 12. num. 26. volum. 2.
13 & verbum abrogamus, †quod in totum tollit tex. iun-
cta Gloſſ. in capit. in iſtis. §. leges. diſtinct. 3. l. deroga-
tur. ff. de verb. ſign. vbi Alciat. Dec. quem refert, & ſe-
quitur Hippol. Riminald. in cap. 1. nume. 109. de con-
14 ſtitut. Hæc eſt enim præcipua differentia †inter abro-
gare, & derogare, d. l. derogatur. ff. de verb. ſignific. vt
abrogare legem, ſit in totum eam deſtruere, & delere,
15 derogare †autem, partem eius aliquam auferre Connanus in Comment. iur. ciu. lib. 1. c. 13. colum. 2. Hotto-
manus, & alij, quos refert Riminald. Iun. d. c. 1. nume.
109. quod etiam oſtendit vnio dictionis omnino cũ
16 hoc verb. abrogamus, adnotata †in l. falſiſta. ff. ad Tre
bellian. Bar. in l. ſi cimus. C. de agric. & cenſ. lib. 11. Car-
di. Pariſ. conſ. 5. nu. 64. vol. 4. & conſ. 6. num. 12. & 32.
nu. 52. & 54. nu. 67. vol. 1. & latius conſ. 12. nu. 69. vol.
2. & conſ. 9. num. 20. 21. 22. cum ſeq. vol. 3. Et vt ex ſu
prædictis colligitur quamuis Conſtit. Pij V. per hanc
17 Gregorij XIII. ſit, in totum abrogata, vt etiam latius
probabo infra, q. 11. tamẽ illam ſæpius referam ad cla
riorem, & euidentiorem intelligẽtiam, vt appareat dif
ferentia, & quid ſeruandum ſit cognoſcamus, ad no-
tata per doctr. in l. 1. ff. ſi cert. pet. Felin. in c. 2. col. ante
pen. & pen. de reſcr.

18 Conſtitutio enim*abrogata, quæ non poteſt alle-
gari ad deciſionem cauſarum Gl.in c.nouit.de Iudic.
Auchara.conſ.483.col.1.Fel.in c.1.nu.19.de conſtit.
19 ſub pœna falſi Bar.in l.vltima.ff.de falſ.poteſt in†argu
20 mentum,& comprobationem referri,Gloſ. & Bar. in
d.l.vlt.& in l.1. in fi.de coniug.cum emancip.lib.Ge-
minian.in c.frequens.de reſtit.ſpol.lib.6.& in c.aucto
ritate,de conceſſ.preb.lib.6.cum alijs,vt per Fel. loco
citato,& ratio legis numquam videtur abrogata,l.eos
21 ff.de capitis diminut.Gloſ.in c.fuerunt.& ibi Gemin.
22 diſt.7.Poteſt etiam lex abrogata†allegari ad corrobo
rationem legis nouæ,c.ſuper eo de cognat.ſpirit. Fel.
23 d.c.1.nu.16.verſ.Item quatenus†concordat cum lege
noua,Archid.in cap.vltimo.de off.leg.lib.6.& alij om
nes hoc ſequuntur.

✱ Et hęc conſtitutio Gregorij XIII.cum ſit in viri-
di*obſeruantia,in compilatione ſeptimi libri Decre-
24 talis,quam†prius mandauit faciendam dic.Gregorius
& poſtea Sixtus V.Gregorius XIIII.Innoc.IX. & de
mum S.D.N.Clemens VIII.vigilantiſſimus,& erudi-
tiſſimus,ob actiones illuſtres,& heroicas,ponitur di-
ſtincta in 8.§.lib.1.ſub tit.de Renunc.c.2.ex mente ſa
cræ Congregationis ad hoc a Sanct.S delectæ,in qua
Cõgregatione etiam ego interſum,ex benignitate S.
Beat.& patrocinio Illuſtriſſimorũ & Reuerẽdiſſimo
rum D.D.S.R.E.Cardinalium Pinelli,ac Matthæi, q
ob ingenij claritatem,eximiamq.probitatem, & do-
ctrinã maxima cum diligentia,curant,vt quam primũ
ad communem vtilitatem publicetur.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio debet publicari vt obuietur fraudibus.*
2 *Publicatio reſignationis requiritur ob publicam vtilitatem.*
3 *Publicatio reſignationis eſt facienda fauore animarum.*
4 *Fraudibus eſt obuiandum.*
5 *Reſignationes occultæ & ſimulatæ tollendæ.*
6 *Reſignans per reſignationem amittit omne ius.*
7 *Reſignans habetur pro mortuo.*
8 *Reſignans non poteſt percipere fructus poſt reſignationem.*
9 *Reſignatarius peccat permittendo,vt reſignans percipiat fructus.*
10 *Reſignans poſt renunciationem non poteſt ſpiritualia miniſtrare.*
11 *Intruſus ſpiritualia miniſtrare non poteſt.*
12 *Communis error non iuuat recipientem ſpiritualia.*
13 *Communis error facit ius.*
14 *Communis error non procedit in ſpiritualibus.*
15 *Excommunicatus occultus non confert ordines.*
16 *Collatio facta ab occulto excommunicato non tenet.*
17 *Collator excommunicatus etiam ignorans,nulliter cõfert.*
18 *Præſentatio facta ab excommunicato tenet.*
19 *Excommunicatio lata ab excommunicato,nulla.*
20 *Communis error non prodeſt intruſis.*
21 *Intereſt populo,vt agnoſcat ſuum paſtorem.*
22 *Decimæ & oblationes ac alia emolumenta debentur veris prælatis.*
23 *Contractus confecti ab intruſis ſunt nulli.*
24 *Beneficium vacat morte poſſeſſoris.*
25 *Poſſeſſor cenſetur dominus.*
26 *Ordinarij non debent deludi.*
27 *Materia litigandi eſt tollendæ.*
28 *Publice inter eſt vt lites finiantur.*
29 *Lites occaſionem mali præbent.*
30 *Longa vacatio Eccleſiarum prohibita.*
31 *Succeſſio in beneficijs prohibetur.*
32 *Per reſignationem perditur poſſeſſio.*
33 *Prouiſione quæritur ius in re.*
34 *Hominum inſtinctum ad acquirendum.*
35 *Cauſa finalis ponitur in principio.*
36 *Diſpoſitio a ratione proœmij regulatur.*
37 *Edictum de publicand.an ſit odioſum.*
38 *Fauorabilis diſpoſitio quæ emanauit ad obuiandum fraudibus.*

QVAESTIO I.

PRIMO Quæro,ob quam cau
ſam beneficia ſunt publicanda
Communis*reſponſio eſt, ne-
ceſſariam fuiſſe inuentionem
1 huius publicationis,vt†obuiare
tur fraudibus, & multis malis,
Gamb.deciſ.47.Caputaq.deci.
318.lib.1.in manuſcr. & deciſ.
215.p.3.in impreſſ.Corn.conſ.137.vol.3.quem refert
& ſequitur Put.deciſ.453.nu.2.li.1. Tho.de Tan.de-
ciſ.54.in manuſcr Sarn.regul.de public.reſig.q.3.col.
5.& q.9.& q.10.col.vlt.in fin.verſ.neceſſaria & q.12.
verſ.tamen Rebuff.in ead.reg.in prax. Roman.conſ.
433.ſub nu.1.Caſſad.deciſ.22.ſuper regul.Cancell.&
expreſſe dicit in dictis conſt.Pij.V.& Gregorij XIII.
Ideo inquit Caputaq.dict.deciſ. 215. requiri publica
2 tionem†ob publicam vtilitatem,& Put.dict.dec.453.
3 nu.6.lib.3.fauore†animarum quando quidem fraudi
4 bus†eſt obuiandum,l.cum hi, §. ſi cum his , de dolo,
ff.de tranſact.l.magis ff.ſi pupillus ff.de reb.eorum,l.
ſi legatarius C. de legat. l. quæſtionis in fin. de fidei
5 com.Et Primum caput fraudis eſt, †vt tollãtur occul
tæ & ſimulatæ reſignationes, & ne reſignantes poſt
admiſſam reſignationem in graue animarum pericu
lum in beneficijs ſic reſignatis ſe intrudãt , fructus p
cipiendo,ſimiliaque faciendo,vt veri Prælati,quod ad
modum pernicioſum eſt eorum conſcientijs.Reſpe-
6 ctu reſignantis,quia cum per reſignationem†amiſerit
omne ius,quod habebat in beneficio reſignato,c.q
in dubijs,vbi*omnes de renunc.Oldra.conſ.237.Cal
der.conſ.4.de renunc.Caſſad.deciſ.4.num.3.de reſtit.
7 ſpolia.habeatur pro†mortuo Card.Pariſ.conſ.93.nu.
8 26.vol.4.omnes†fructus,quos poſtea percipit,tene-
tur reſtituere,ſicuti intruſus,Io.Monac.in c. ſi te. n.
3.de renunc.in 6.Card.Pariſ.conſ.143. num.8.vol.4.
Rot.deciſ.1.de renunc.in nou.&*communiter Do-
ctores,vt ſupra dixi lib.1.q.6.Reſpectu reſignatarij,
9 quia peccat permittendo†reſignantem vti beneficio
cum non ſit paſtor,vt late tradit Hieron.Pau.in prax.
Cancell.quæ eſt impreſſa poſt.prax.Rebuff.fol. mihi
602.col.2.Et hanc rationem conſiderauit Pius V. in
dicta conſtitut.182.in princ.illis verbis . *Sanctiſſimus
in Chriſto pater & Dominus noſter Dominus Pius V.
animo repetens,quæ,& quam grauia inconuenien-
tia,& abſurda ex occultis beneficiorum reſignationi
bus,& ceſſionibus in dies oriantur cum ſæpe contin-
gat,quod occulte reſignantes,vel cedentes huiuſmo-
di,etiam poſt reſignationem,vel ceſſionem per eos fa
ctas non ſolum fructus ex beneficijs ſic ceſſis,vel reſi
gnatis prouenientes indebite percipiuntur,*& Grego
rius XIII.in dicta conſtitutione.87.ibi.*quod in illis
conſtitutionibus,quas ad prohibendas ſimulatas oc-
cultaſque beneficiorum eccleſiaſticorum reſignationes*

diuerſi

diuerſi Romani Pontifices multifariam ediderũt &c.
Et hanc rationem conſiderauit Rot. vt per Caputaq.
deciſ. 319. lib. 1. & per alios communiter.
10 Secundum Caput fraudis eſt, ne reſignantes in be
neficijs, & dignitatibus, vbi ſpiritualia ſunt miniſtran
da, manentes in poſſeſſione, miniſtrarent ſacramenta
fidelibus, vt veri prælati, ſorte ordines, vel beneficia
conferendo, indulgntias dando, & ſimilia exercendo
ex quo magnum fidelibus, & prẹiudicium, ac ſcanda
11 lum generetur. quia intruſus ſine † titulo ſpiritualia,
miniſtrare non poteſt, vt notant omnes Doctores in
c. ex frequentibus de Inſtit. Abb. poſt. Inno. in c. nihil
col. penul. de elect. Nec in iſtis ſpiritualibus receptis
12 † ab intruſo, communis error recipientes iuuat. Sarn.
de public. q. 3. col. 6. verſ. nec in iſtis, &c. nam quam-
13 uis communis † error faciat ius, & excuſet. l. Barbarius
Philippus. ff. de off. prẹt. late Socin. conſ. 32. col. 8. & ſe
14 quen. lib. 1. & communiter Doctores, tamen † non ꝓ
cedit in ſpiritualibus, Bal. in l. non mutat, C. de liberal.
cauſ. Abb. in c. ſi vero circa fin. de ſent. excomm. Felin.
in c. ad probandum col. 3. de re iudic. Card. Parıſ. cõſ.
136. col. 2. vol. 4. Socin. regul. 227. fallen. 5. communis
opinio, vt per Gabriell. com. opin. de probat. concluſ.
15 8. num. 36. & ideo excomunicatus † occultus non con
fert ordines Bal. in dict. l. non mutat Socin. conſ. 59.
16 col. 3. Hinc collatio facta † ab occulto excommunica
to nõ valet c. cum inter, vbi Doctor. de elect. Archid.
in c. nullus diſt. 63. Gul. Benedict. in repetit. c. Rainu-
tius verbo mortuo el. 1. num. 285. de teſtamen. com
munis* teſte Gabriell. dict. concluſ. 8. nu. 37. etiam ſi
17 ignoraret † collator ſe eſſe excommunicatum Gloſ. in
c. paſtoralis. §. verum, vbi* communiter de appell. Ne-
que electio cap. 1. ne ſed. vacan. lib. 6. Imol. in c. cum
18 dilectus nu. 28. de conſuet. Neque † præſentatio, Abb.
in cap. nobis de iur. patron. communis* teſte Rocch.
de curt. de iur. pat. verſ. competens q. 8. in princip. Ne
19 que † excommunicatio Feder. de ſen. conſ. 137. in fin.
communis teſte Cald. in diſpu. incip. excommunica
tus. Ita etiam dicta regula l. Barbarius non procedit
20 in intruſo, nam deficiente titulo communis † error
non prodeſt Bal. in l. 2. col. 1. C. de ſent. Innoc. in cap.
nihil circa med. vbi Ab. de elect. Felin. in c. cum dile-
cta, col. col. 2. de reſcr. Anchar. conſ. 213. incip. ꝓpar-
vbi dicit hanc eſſe* communem, Ruin. conſ. 48. col.
2. lib. 4. Boer. deciſ. 150. & hanc quoque rationem cõ
ſiderauit Pius. V. in citata conſtitutione 182. ibi, *ſed
etiam quod grauius eſt dolendum tamquam veri Præ
lati, vel beneficiati, ſacramẽta miniſtrant, ordines cõ-
ferunt, & in dulgentias Chriſti fidelibus concedunt
in maximum animarum periculum & ſcandalum plu
rimorum.* &c. valde enim intereſt populo vt agnoſcat
21 ſuum † paſtorem. Sarn. de publican. q. 9. & hanc quo-
que rationem approbauit Rot. in vna* Aſtoricen. pa-
rochialis coram Achille, teſte Horat. Mandoſ. in add.
ad Rom. conſ. 433. in verb. duplicem.
Tertium caput fraudis eſt, ne parochiani, & alij cõ
trahant cum reſignantibus exiſtentibus in poſſeſſio-
ne beneficiorum reſignatorum, tanquam cum veris
22 prælatis, & ex hoc decipiantur; & ne prædicti eis † ſol-
uãt decimas, & oblationes, & alia debita, & poſtea co-
gantur eadem ſoluere veris prælatis, & repetere ab his
intruſis, quibus ſoluerunt, quod quam ſit iniuſtum, &
damnoſum colligitur ex Bald. in capitu. in litteris, co-
lum. pen. de reſt. ſpol. Iaſ. in l. ſi vrbana. colum. penul. &
vlt. ff. de condict. indebit. Abb. in c. nihil. col. penult. &
in c. qualiter. col. vlt. de elect. cum aliis, vt per Dec. con
23 ſil. 407. viſis. num. 1. nam contractus confecti † ab in-
truſis ſunt nulli, c. alienationes. 12. q. 2. & hanc rationẽ
conſiderat Sarn. de public. d. q. 3. col. 5. verſ. 5. Caputa
que. deciſ. 319. lib. 1. Pius V. in dict. conſt. 182. ibi, *Nõ
nunquam etiam cum eiſdem reſignantibus, vel ceden
tibus, tanquam cum veris prælatis, aut beneficiatis
contrahentes, illiſque decimas, cenſus, & oblationes,
& alia iura Eccleſiaſtica perſoluentes illas poſtmo-
dum veris prælatis, ſeu beneficiatis iterum ſoluere, et
ab illis intruſis non ſine maximo ipſorum ſoluentiũ
damno, & incommodo repetere cogantur.* Ideo valde
intereſt parochianorum illos habere pro prẹlatis, qui
vere & realiter ſunt tales. Sarn. de public. q. 9. col. 1.
Quartum caput fraudis eſt, ne ordinarij deludan-
tur. nam ſæpe eueniret, quod reſignantes decederent
24 in poſſeſſione beneficiorum, & quia morte poſſeſſo-
25 ris dicitur vacare beneficium, poſſeſſor † enim cenſe
tur dominus, l. ſiue poſſideris, vbi Gloſ. C. de probat.
Feder. de ſen. conſ. 13. col. 2. Imol. in Clemen. 1. vt lit.
pend. ordinarij conferrent ea beneficia, exiſtimantes
26 vacare, † ex quo eluderentur, vna cum perſonis proui
ſis detecta renunciatione, Rebuff. & Sarn. loc. citatis.
27 daretur etiam materia † litigandi inter prouiſos, & re
ſignatarios, Rom. d. conſ. 433. num. 1. Caſſad. dict. de-
ciſ. 22. num. 2. ſuper reg. Cancell. & litigandi occaſio
debet tolli, c. finem litibus, cũ ibi notat. de dol. & con
28 tumac. & ideo † concernit publicam vtilitatem ex eo,
vt lites finiantur, Bal. in l. 1. in 5. notab. C. de nouo co
dic. compon. & in l. 1. de furt. Alex. conſ. 190. col. 2. li-
bro 2. & conſ. 171. col. 3. lib. 7. nam clari iuris eſt ex-
tinctionem litium ad conſeruationem congregatio-
29 nis humanæ pertinere, ſicuti e contrario † litium intro
ductio criminum occaſionem, & alia detrimenta ꝓ-
bet, vt exorditur Clement. dudum, de ſepult. Sarn. de
annal q. 1. col. 2. Quæ deluſio etiam in ſummis Pon-
tificibus poteſt conſiderari, & hanc rationem ponit
Pius V. dict. conſt. 182. ibi. *Plerumque ordinarij col-
latores, ac etiam Romani Pontifices pro tempore exi
ſtentes beneficia huiuſmodi occulte reſignata, vel ceſ
ſa per obitum ipſorum reſignantium, vel cedentium
vacare exiſtimantes, illaque tanquam per obitum ua
cantia conferentes, detecta poſtea reſignatione, vel
ceſſione prædicta, ſimul cum perſonis prouiſis graui-
ter deluduntur, & fraudantur*, quæ deluſio poteſt ac
cidere etiam ex alio capite. nam ſi moreretur reſigna
tarius, vacaret beneficium vere, & tamen non poſſet
conferri per ſummos Pontifices, vel per ordinarios,
cum ignorent vacationem, exiſtimantes exiſtentem
in poſſeſſione eſſe verum dominum, & titularem, ex
30 quo daretur longa vacatio † Eccleſiarum a canoni-
bus prohibita, c. ne pro defectu, de elect. & etiam elu
derentur expectantes, exiſtimantes vacare per mortẽ
reſignantis, inter quos, & intruſos eſſent lites, Rom.
d. conſ. 433. num. 1. Caſſad. d. deciſ. 22. num. 2. Sarn. d.
q. 3. & quæſt. 9.
Quintum caput fraudis eſt, vt tollantur ſucceſſio-
nes, quæ prohibentur in beneficijs eccleſiaſticis cap.
1. de præb. c. ex tranſmiſſa, c. ad decorem c. ab abolen
dam c. ad extirpandas de fil. presbyt. c. 7. Conc. Trid.
ſeſſ. 25. de reform. quam rationem ponit Card. Pariſ.
conſ. 39. vol. 4. dum dicit requiri publicationem ex re
gul. Cancellariæ, vt innoteſcat omnibus quorum in-
tereſt, requiri petitionem poſſeſſionis ad excludendã
fraudem, ne ſcilicet reſignans velit viuens potiri be-
neficio, & per reſignationẽ voluerit ſibi de ſucceſſo-
re prouidere, quod prohibitum eſt in iure, quæ ſuſpi-
cio colligitur ex eo, nam cum per reſignationem per-
32 datur ius, & † poſſeſſio, Innoc. in c. quod in dubijs de
renunc.

33 renunc.& proniſione † quæratur ius in re,c.vlt.de con
ceſſ.præb.lib.6 c.pen.& c.ſi tibi abſenti de præb.eod.
lib.Ideo non eſt credibile,quod poſt q̃ſitum ius in be
neficio,paſſus ſuiſſet alterum gaudere , & reſidere in
beneficio,quæ præſumptio ſcripto iure,inquit Pariſi.
ſundata eſt,l.ſicut §.ſuperuacaneũ.ff.quib.mod.pign.
& hypot.l.ſi is qui ff.de acquir.hæred.nam in hoc cõ-
34 currit hominum inſtinctus † ad acquirendum,& non
ad perdendum,l.cum de indebito,ff.de proba.c.ſuper
hoc de renunc.& hanc rationem cõſiderauit Pius V.
d.conſtit.182.ibi. *Ac etiam conſiderans quantum in
beneficijs eccleſiaſticis ea,quæ hæreditariæ ſucceſſio-
nis imaginem referunt,canonicis ſanctionibus ſint o-
dioſa,ac ſanctorum Patrum decretis contraria.Quod
que propter varias & diuerſas fraudes, & malicias
quæ in dictorum beneficiorum reſignationibus,ſeu iu
rium in illis,vel ad illa competentiũ ceſſionibus, quas
maxime puritas ſimplicitasque decet,quotidie exco-
gitãtur,& adhibentur,plerumque beneficia huiuſmo
di quaſi iure hæreditario occupata detinẽtur.* & ſic ra
tione fraudis reqritur publicatio in reſignationibus ,
beneficiorum,quæ ratio finalis eſt , cum ponatur in
35 principio † dictarum conſtitutionum Pij V.& Grego-
rij XIII.nam quæ dicuntur in procemio,cauſam fina-
lem inducunt,iuxta vulgarem tex.in l.vlt.ff.de hæred.
inſtituend.Roma.conſ.180.in ante pen.col.Alex.cõſ.
55.in princ.lib.1.& conſ.7.col.2.lib.2.cum alijs vt per
Iaſ.in l.ſi pacto quo pœnam circa fin.C.de pact.Bar-
bat.conſ.10.col.penul.lib.1.& ratio ,prooemij eſt ita
potens,quod ſicut corpus ab anima,ita diſpoſitio ab
ipſa procemiali ratione regulatur vt dicit Iaſ.in l.qua-
dringenta col.2.ff.ad Trebell.quem refert & ſequitur
Sarn.de annal.q.1.col.1.& hanc eſſe finalem rationem
vt obuietur fraudibus,quæ ex occultis reſignationi-
bus oriuntur fuit dictum in vna*legionen. canonica
tus.22.Aprilis 1577.coram Illuſtriſſimo Cardin.Al-
dobrandino & in vna*Carthagin.coram R.P.D.Vice
comite,nunc digniſſimo Archiepiſcopo Mediolanẽ.
Ex qua ratione infero,quod,quamuis multi ſcripſe-
37 rint edictum † de publicandis eſſe odioſum & pœnale,
Caputaq.deciſ.110.lib.2.Pelegrin.deciſ.103.lib.1.in
manuſcr. Idem Caputaq.deciſ.35.num.6.p.3.Sarn.de
ciſ.140.lib.2.in manuſcr.& q.19.mihi tamen videtur
38 † fauorabile , cum emanauerit ad obuiandum fraudi-
bus iuxta communem,de qua Caputaq.deciſ.319.lib.
1.in manuſcr. & opinionem*Rotæ,de qua idem Ca-
putaq.deciſ.215.par.3.

SVMMARIVM.

1 *Reſignationes factæ extra Curiam debent infra men-
ſem publicari.Hodie infra tres menſes,vt num.4.*
2 *Reſignationes factæ in Curia debent publicari infra
ſex menſes.*
3 *In publicatione reſignationum beneficiorum vltra
montes dantur nouem menſes.*
4 *Prouiſus ab Ordinario per renunciationem debet pu-
blicare intra tres menſes.*
5 *Longius tempus datur cauſa maioris diſtantiæ.*
6 *Ordinarius debet admittere vel reijcere renunciatio
nem infra menſem.*
7 *Ordinarij nõ conferentes beneficia reſignata infra mẽ
ſem ſunt priuati facultate conferendi.*
8 *Cardinales non conferentes beneficia reſignata intra
menſem ſunt priuati poteſtate conferendi.*
9 *Tres menſes dati ad publicandum in reſignationibus
extra Curiam incipiunt currere a die prouiſionis.*
10 *Prouiſus ab Ordinario de beneficio vacanti per re-
nunciationem nõ publicans infra tres menſes amit
tit ius.*
11 *Prouiſus ab Ordinario de beneficio vacante per re-
nunciationem debet etiam infra tres menſes datos
ad publican.capere poſſeſſionem.*
12 *Permutatio facta coram ordinario eſt publicanda in
fra tres menſes.*
13 *Reſignatio eſt informis ante conſenſum.*
14 *Tempus ſex menſium datum ad publican. computa-
tur à tempore datæ reſignationis.*
15 *Dictio ex tunc referitur ad extremum tempus.*
16 *Dictio ex tunc reddit præceptum magis efficax.*
17 *Cardinales poſſunt tenere per ſex menſes beneficia va
cantia per obitum ſuorum familiarium.*
18 *In reſignationibus in quibus præſtatur conſenſus vi-
gore Alexandrinæ tempus publicandi currit.*
19 *Tempus publicandi currit à tempore datæ primæ,&
non ſecundæ.*
20 *Reſignatarius ſecundus tenetur publicare à tempore
datæ primi reſignatarij.*
21 *Reſignatarius antequam publicet ſuam reſignationẽ
poteſt reſignare.*
22 *Non publicans non poterit conſequi beneficium ex
alia gratia.*
23 *Per reſignationem abdicatur titulus.*
24 *Qui nihil habet,nihil poteſt dare.*
25 *Quod ſemel extinctum eſt non reuiuiſcit.*
26 *Multiplicatio titulorum quando non prodeſt.*
27 *Excommunicationum multiplicatio non prodeſt.*
28 *Beneficium ſemel reſignatum nõ poteſt reſignari eſto
quod publicatio non ſuit facta.*
29 *Reſignans duobus punitur crimine ſtellionatus.*
30 *Variatio clericis prohibita.*
31 *Regulæ Cancellariæ expirant morte Papæ.*
32 *Reſignatarius tenetur publicare intra tempus præ-
ſcriptum,quamuis moriatur Papa.*
33 *Obitus non tollit effectum iam cauſatum.*
34 *Sufficit quod lex ligare incipiat.*

QVAESTIO II.

SEcundo quæro, Quantũ
tẽpus datur ad publican
* dum?Communis*diſtin
ctio eſt, vt in reſignatio
nibus factis extra curiã
1 coram † ordinarijs detur
ſpatium vnius menſis,vt
fuerat per regulam Can
cell.de public.ſtatutum,
& confirmatum per Piũ
V.dicta conſt.182.ibi,*Si quidem extra Romanam cu
riam factæ extiterint infra vnum &c.* & tradit Port.
Imol.conſ.18.num.3.& 10. In reſignatione vero in
2 curia ſex menſes,vt dicitur in dicta regula , in prædi-
cta conſtitutione Pij V.& tradunt Ferret. conſ. 127.
num.8.& conſ.354.num.8.Arnul.Rux.de iure regal.
priuileg.1.num.6.Petr.Greg.Syntag.iur.lib.17.c.12.
num.15.Hodie autem per cõſtitutionem 87.ſanctæ
mem.Greg.XIII. in renunciationibus in curia dãtur
ſex menſes,ſi beneficium exiſtat citra mõtes.Si vero
3 extra, † menſes nouem,vt dicitur in princ. ibi , *Intra
ſex menſes,ſi beneficium citra montes fuerit,vltra ue
ro intra nouem a data conceſſionis gratiæ,&c.* In re-
nunciationibus vero,quæ fiunt extra curiam,Epiſco
pus debet admittere,reijcere,aut conferre infra vnũ
menſem.

4 menſem, & prouiſus† debet publicare infra tres, vt di-
citur prope finem § de beneficijs autem, per hæc ver
ba. *De beneficijs autem, quæ deinceps in manibus or-
dinariorum, & collatorum etiam Cardinalium, etiã
indulta, & facultates ad hoc ab Apoſtolica Sede ha-
bentium, ac legatorum, etiam de latere, & delegato-
rum, etiam ſpecialium eiuſdem Sedis extra Romanam
curiam reſignari, etiam ex cauſa permutationis con-
tigerit, ipſi intra menſem negotium vniuerſum ad-
miſsionis, vel reiectionis reſignationis huiuſmodi, &
(ſi per eos facienda erit) prouiſionis reſignati benefi
cij, iuxta Apoſtolicas, & alias canonicas ſanctio-
nes, omnino abſoluant. Et qui ſic prouiſus fuerit, intra
tres menſes, à die ſibi factæ prouiſionis illam publi-
cet, & poſſeßionem beneficij capiat modo, & forma
ſupra dictis, alioquin illis elapſis nulla ſit eius proui-
ſio, & beneficium vacare cenſeatur eo ipſo. Ordinarij
que, & alij prædicti, qui hæc vti eis præſcribuntur
non perfecerint, eo caſu poteſtate diſponendi de ipſis
beneficijs ſint ea vice priuati, eorumque diſpoſitio eo
ipſo ad Sedem Apoſtolicam deuoluta exiſtat, aut alijs
idoneis ab ipſa ſede duntaxat modo, & forma prædi-
ctis concedantur.* Ex quibus verbis plures colligũtur
cõcluſiones, quarum Prima in reſignationibus factis
in curia de beneficijs exiſtentibus citra montes pu-
blicationem eſſe faciendam intra ſex menſes, & hæc
concluſio concordat cum regula Cancellariæ, & cõ
ſtitutione Pij V. & alijs Doctoribus ſupra citatis.

Secunda concluſio in reſignationibus factis in cu
ria de beneficijs exiſtentibus, vltra montes, publica-
tionem eſſe faciendam intra nouem menſes, & hæc
concluſio diſcordat a regula Cancellariæ, & conſtitu
tione Pij V. & Doctoribus ſupra citatis, quia proro-
gatur tempus per tres menſes, nam cum antea daren
tur ſex, nunc datur nouem, quod optimam rationem
5 videtur habere ob maiorem† diſtãtiam, vt de Germa-
nia fuit dictum* in Rota 15. Ianuarij 1559. teſte Ac-
corambono deciſ. 126. in lib. diuerſ. manuſc. & alijs lo
cis colligitur ex Sarn. in hac reg. q. 9. col. 3. verſ. & iõ,
q. 21. melius hanc rationem explicat, quod etiam tra-
dit Rebuff. in ead. reg.

Tertia concluſio in renunciationibus, extra curiã,
6 hi coram quibus fiunt† debent admittere, vel reijcere
illas renunciationes infra menſem, & intra eundem
conferre illa beneficia vacantia per reſignationem, ſi
illam admiſerint, & hoc nõ fuerat conſideratum, ne-
que per regulas Cancellariæ, neque etiam per conſti-
tutionem Pij V. & optima ratione videtur poſitum,
ne fiat fraus, namq; ſummo ſtudio ſummi Pontifices
obuiarunt fraudibus, quæ poſſent fieri, & contingere
in renunciationibus extra Romanam Curiam faciẽ-
dis, vt per diuerſas conſtitutiones ſuo loco in hoc tra
ctatu allegatas patet. Et ſic not. quod reſtringitur tẽ-
pus, vt conferat infra menſem.

Quarta concluſio eſt, vt ſi prædicti nõ admiſerint,
vel reiecerint, vel ſi admiſerint, & non contulerint in
7 tra menſem, ſint priuati, † ea vice facultate diſponẽ-
di de dictis beneficijs, & eorum diſpoſitio ad Sedem
Apoſtolicam deuoluta exiſtat, & hoc ob contemptũ
huius decreti. Ex quo nota vnum modum deuolutio
nis, quia deuolutio non fit ad Archiepiſcopum, vel ad
legatum, ſed ad ſummum Pontificem, vel ad eos, qui-
bus ipſe ſumm. Pontifex conceſſerit.

Quinta concluſio, quod in hoc decreto, & eius pę
na comprehenduntur non ſolum Epiſcopi, & alij in-
feriores collatores, ſed etiam Archiepiſcopi, Patriar-
8 chæ, Legati, etiam de latere, & delegati, ac† Cardina-
les non ſolum recipientes reſignationes iure ordina-
rio, ſed etiam ratione indultorum, & facultatum à Se
de Apoſtolica conceſſarum, vt expreſſe hoc in illis
verbis dicitur, quod bonum fuit exprimere, vt tollerẽ
tur lites, & dubia, omneſque caſus explicarentur.

Sexta concluſio, quod prouiſus ex collatione ſibi
facta ab ordinarijs, & alijs collatoribus, vt ſupra per
reſignationes factas in eorũ manibus debet publica-
re intra tres menſes, & in hoc diſcordat hęc conſtitu
tio à regulis Cancellariæ, & conſtitutione Pij V. quia
ab illis aſsignabatur menſis vnus.

9 Septima concluſio. † Dicti tres menſes currunt a
die ſibi factæ prouiſionis, & ſic nota quod non cur-
runt a die reſignationis admiſſæ, quod refert, nã po-
tuit admitti reſignatio prima Auguſti, & illud benefi
cium reſignatum conferri 25. eiuſdem menſis, tẽpus
igitur currit a tempore collationis, & eſt contra id
quod ſcripſit Ruſſin. de benef. c. 27. num. 7.

Octaua concluſio, quod ſi non publicauerit pro-
10 uiſus intra dictos tres menſes, collatio† eſt nulla, & be
neficium vacare cenſetur eo ipſo.

Nona concluſio, illud beneficium poſſe impetrari
a quolibet. & ratio eſt, quia vacat, & collatio eſt deuo
luta ad Sedem Apoſtolicam.

11 Decima concluſio, quod intra dictos† tres menſes
debent publicare, & capere poſſeſſionem, & ſic vnũ
ſine alio non ſufficit.

12 Vndecima concluſio, hæc etiam procedere † in
permutatione, facta extra curiam, vt dicitur ibi ex-
preſſe.

Et iuxta has concluſiones hodie ſeruandum eſt.

Dubium tamen eſt, a quo tempore currant hi mẽ
ſes aſsignati ad publicandum beneficia reſignata in
curia, an a tempore datæ, vel a tempore conſenſus
præſtiti?

Dubia admodum fuit quæſtio, antequam eſſet ter
minata per Paulũ III. & per conſtitutionem Pij IIII.
& Pij V. ac Gregorij XIII. & quidem pro vtraq; par-
te aderant vrgentia argumenta, vt patet ex his, quæ
ſcribit Arnulph. Ruz. in tract. de iur. regal. priuileg. 4.
a num. 10. vſque ad 16. vbi diſputat, adducendo argu-
menta pro vtraque parte Sarn. q. 7. Quod autem tem
pus computaretur a tempore conſenſus præſtiti, te-
nuit* Rot. de menſe Maij 1522. & atteſtatur Pet. An
dr. Gammar. in ſuis deciſ. manuſcr. deciſ. 47. An regu
la, Creſcent. deciſ. 223. in manuſc. Idemque tenuit de
menſe Ianuarij 1534. coram Silueſtro in vna* Segun
tin. parochialis, teſte Creſcen. deciſ. 226. lib. 1. in ma-
nuſcr. & fuit latum arreſtum per Senatum* Tholoſa
num die 20. Februarij 1535. teſte Arnulph. Ruz. loco
cit. ſub num. 13. & pro hac opinione concludit Sarn.
13 d. q. 7. ex eo, quia† reſignatio ante eſt informis, Rot.
deciſ. 17. de præb. in nou.

14 Quod vero tempus computaretur a die datæ, fuit
iudicatum per curiam* Pariſ. teſte Arnulph. Ruz. di.
priuileg. 4. ſub num. 53. & tenerit Rebuff. ſuper regu.
de publ. Card. Pariſ. conſ. 143. num. 1. vol. 4. moti, quia
prouiſi per reg. cancell. de publicandis aſtringuntur
15 ex tunc, quæ dictio refertur † ad extremum tempus l.
4. ff. de condit. & dem. l. vlt. ff. de fideicommiſſ. libert. l.
1. § rectiſſimum. ff. de vi & vi armat. gloſ. in clemen. 1.
verſ. ex tunc de iur. patr. Archidiac. in c. ſi eo tempo-
re de elect. lib. 6. & in c. ego Lodouicus diſ. 63. & red
16 dit gratiam† ſiue præceptum magis efficacem, gloſ.
in clem. 1. verb. ex tunc. de conceſſ. præb. Ange. in l. hu
iuſmodi. ff. de verb. ſignif. Dec. conſ. 405. num. 1. Ita
17 ſemeſtre, quod datur Cardinalibus, vt poſſint† obtine

re bene-

re beneficia minoris valoris 200. ducatorum vacan-
tia per obitum ſuorum familiarium cõputatur a die
datæ, & non à die habitæ poſſeſſionis, vt fuit reſolutũ
* de menſe Iulij 1535. in vna Calagurritan. corã Moe
dan. teſte Aragon. deciſ. 25. manuſ.

Hodie autem hæc poſterior ſententia approbatur
ac practicatur, *vt tempus computetur à die datæ, nã
ita declarauit Paulus III.* die 14. Auguſti 1540. teſte
Rebuff. in ſecunda interpretatione reg. de publ. col.
14. verſ. extunc. hoc etiam ſtatuit Pius IIII. anno 1. vt
patet in conſt. 15. incip. Sanctiſſimus, ibi, *Quod quæcũ
que beneficia eccleſiaſtica in Romana Curia reſigna-
ta, niſi de illis factæ reſignationes infra ſex menſes à
die datæ ſupplicationis, & non a die præſtiti conſen-
ſus computandos.* Idemque expreſſit Pius V. in d. con
ſtit. 182. ibi, *Infra ſex menſes, à die datæ ſupplicatio-
nis reſignationum, ſeu ceſſionum earundem, non autẽ
à die præſtiti, ſeu præſtandi conſenſus computandos,*
& Gregorius XIII. in dict. conſt. 87. ibi, *A data con
ceſſionis gratiæ non autem a die præſtiti ſuper ea cõ
ſenſus numerandos, &c.* & fuit *reſolutum in vna Ca
lagurritan. Prioratus Mercurij 10. Maij 1581. coram
R.P.D. Blanchetto.

Et in hac materia ſcias, fuiſſe reſolutum corã Reu
mano in vna *Segobiẽ. beneficij de villa die 22. Maij
1547. declarationem Pauli III. vt tempus datum ad
publicandum currat a die reſignationis, & non con-
ſenſus præſtiti, non habere locum in reſignationibus
18 in quibus præſtatur conſenſus vigore Alex. poſt obi
tum reſignantis, ſed tantũ in reſignationibus, in qui-
bus præſtatur conſenſus viuente reſignante teſte Pe
legrin. deciſ. 103. lib. 1. & deciſ. 71. lib. 2. in manuſ. vbi
adducit rationes.

Rurſus dubitatur, ſi plures reperiantur datæ, vt qa
ſignata & datata fuit ſupplicatio reſignationis, & po-
ſtea fuit reformata, & iterum datata, vel fuerit con-
ceſſum beneficium ex alia cauſa, a qua data tempus
19 prædictum currat? Reſponde † a prima data, vt expri-
mitur in dicta conſtitutione 87. Gregorij XIII. pro-
pe princip. nam poſtquam ſtatuit tempus computari
à tempore datæ, ſubdit. *Et ſi poſtea conceſsio gratiæ
huiuſmodi ex qua vis cauſa, diuerſiſque ſubſequenti-
bus datis, ac quotieſcunque, & quouis modo reforma
ta, & valida reddita fuerit &c.* quod ſtatutum vide
tur ad tollendas fraudes, quæ poſſent fieri, vt reſigna
tarij maius tempus haberent.

Præterea dubitatur, ſi reſignatarius ſtatim expedi-
tis, vel non expeditis literis reſignet in fauorem alte-
rius, an iſte ſecundus Reſignatarius debeat publicare
a die datæ ſuæ reſignationis, vel a die datæ primæ?
20 Reſponde tempus datum † ad publicãdum currere a
data primæ reſignationis, vt ſanciuit Greg. XIII. in
dicta conſtit. 87. ibi, *Quodque in alium, vel alios ceſ-
ſiones, ac etiam in ipſummet primum reſignantem, vel
cedentes retroceſsiones, termino prædicto non dum
elapſo interceſſerint, ita vt vnus duntaxat terminus
omnibus his ſucceſsiuis ceſsionibus, ac retroceſsioni-
bus decurrat, ut qui poſtremus gratiam habuerit, pu-
blicationem huiuſmodi facere, ac ſtatq; omnia hic p̃-
ſcripta intra eundem terminũ præſtare teneatur, etc.*
ex quibus verbis non ſolum hoc dubium deciditur,
ſed etiã alia, vt quia ſint plures retroceſſiones, vel in
eundem reſignantem, nam omnibus currit tempus
a die primæ datæ, & vnus terminus omnibus decur-
rit, & hoc procedit quoties reſignatarius reſignat in
fra terminum ad publicandum, & ſic quoties non pu
blicauit. nam ſi publicauit, vel eſt elapſum dictum tẽ-
pus, tunc ſecus.

Ex quo nota, quod antequam quis publicet ſuam
21 reſignationem † poteſt reſignare, quod eſt* commu-
niter per Doctores receptum.

Ex quo etiam nota, quod non omnes hi tenentur
ad publicationes, ſed vltimus tantum, infra prædictũ
tempus ſtatutum connumerandum à prima data.

Ex his etiam verbis colligitur, quod ſi factæ ſint
duæ reſignationes eidem, & prima annulletur ex de-
22 fectu publicationis † non factæ intra tempus ſtatutũ
ex ſecunda non poterit conſequi beneficium, etiam
ſi illam publicauerit, vt etiam tenuit* Rot. teſte Sar-
nen. de publican. quæſt. 18. col. 1. & col. vlt. verſ. tamẽ,
& firmat Pauin. in tract. de poteſtat. cap. Sed. vac. in 2.
prælud. verſ. 12. & in ſimili concluſit* Rota ſuper re-
gul. de acceptilationibus teſte Caſſad. deciſ. 9. de con
ceſſ. præb. & eſt communis* opinio, quia cum per re
23 ſignationem primam fuerit † abdicatus titulus, & poſ
ſeſſio à reſignante, Card. Pariſ. conſ. 39. col. 1. vol. 4. &
* communiter Doctores per ſecundam reſignatio-
24 nem nihil poterit transferre, nam qui † nihil habet, ni
hil poteſt dare, c. quod autem, de iur. patron. l. ſi vni-
uerſa, C. de legat. Accedit quia ſi tempus cõputatur,
& currit a tempore primæ prouiſionis, ergo publica
tio facta vigore ſecundæ elapſo termino eſt nullius
momenti, l. eius qui in prouincia, ff. ſi cert. pet. quod
25 enim † ſemel extinctum eſt, non reuiuiſcit, l. qui res
§. aream, ff. de ſolut. Soc. ſen. conſ. 260. col. 4. libr. 1. &
26 hoc caſu † multiplicatio titulorum non prodeſt, licet
alias ſecus Io. And. in c. cum in cunctis ad h. de elect.
27 & in clem. vlt. de magiſtr. ſicut multiplicatio † excom-
municationum, c. ita quorundam, de Iudæis.

Hinc etiam in ſimili ſcribit Rebuff. in prax. ſuper
tit. de publican. Gloſſ. 18. numero 3. quod ſi quis reſi
28 gnauit, & non fuit publicata † reſignatio, & poſtea ite
rũ in aliũ reſignat qui publicat, & capit poſſeſſionẽ,
vtiq; hæc ſecda reſignatio eſt nulla, & inualida, nã nihil
potuit trãsferre, cũ tã per primã amiſiſſet oẽ ius, Inn.
in cap. ſuper hoc, de renunc. Abb. & Imol. in cap. ſolli-
cite, de reſtit. ſpoliat. Calder. conſ. 4. de renunc. quod
hodie eſt clarum per hanc Conſtitutionem Gregorij
XIII, ex qua ius abdicatur a reſignante. Ibidẽ Rebuff.
n. 5. addit alium caſum, vt quoties quis reſignat ſecun-
do, antequam primus reſignatarius publicet, nihil agit
& punitur crimine ſtellionatus; Gloſ. vlt. in c. nulli, de
29 reb. eccleſ. non alien. Berbe. in viat. ſuo, Rubr. de crim.
ſtellionatus, propter dolum exiſtentem in variatione
30 † clericis maxime prohibita, clement. 1. de renunc.

Vlterius dubitatur, ſi reſignatio fuit admiſſa ab vno
Papa in fauorem N. & Papa moriatur intra terminũ
datum reſignatario ad publicandum an teneatur reſi-
gnatarius intra idem tempus publicare, vel habeat ma
ius, aut minus. Et quidem hæc quæſtio tempore, quo
per regulas Cancellariæ requirebatur publicatio, ha-
bebat dubium, & magis communis** opinio erat regu
31 lam hoc caſu non † habere locum quod fuit pluries re
ſolutum* in Rota tẽpore Sixti IIII. 3. Februarij 1471.
vt refert Glo. in proœm. illius regulæ, & tempore Iu
lij II. teſte Nicolao de Vbald. in tract. de ſucceſſ. ab
inteſt. 2. par. num. 12. & tempore Clementis VII. 4.
Iunij 1526. teſte Gammar. deciſ. 27. in manuſcr. & in
vna Dolen. de anno 1532. & * in alia Auinionen. Vi-
cariæ de menſe Aprilis eiuſdem anni 1532. coram
Sarn. & tempore Pauli III. 4. Iulij 1537. in vna * Tole
tan. parochialis coram Rainaldo, quæ ſententia fuit
cõfirmata de menſe Aprilis 1538. teſte Ptolom. deci.
20. in manuſcr. & in vna Giennen. beneficij 11. De-
cembris

cembris 1538. teſte eo. Ptolemæo deciſ. 38. vt refert Sarn. qui hanc opinionem tenet de publican. q. 6. nu. 3. verſ. ſed illis non obſtantibus, & in vna Leodien. 1. Martij 1546. coram Cardinali S. Crucis, teſte Put. deciſ. 146. lib. 1. & in vna Auinionen. vt per Creſcent. deciſ. 406. lib. 2. in manuſcrip. cum regulæ Cancellariæ, mortuo Papa, extinguantur, iuxta Communem* opinionem, in praxi* receptam.

Hodie autem vera concluſio recepta de ſtylo eſt,
32 quod quamuis Papa moriatur † intra tempus datū ad publicandum, tamen adhuc reſignatarius tenetur publicare in Sede vacante, vel tempore ſucceſſoris intra idem tempus pręſcriptum, vt ſanciuit Pius IIII. in cōſtitutione 15. incipien. Sanctiſſimus, anno 1. ibi. *Et cui nuper innotuit nonnullos, etiam iuris peritos, & dictæ Curiæ officiales, ac cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores contendere, quod reſignationes de beneficijs in manibus prædeceſſorum huiuſmodi, tanquam illa per obitum eorundem prædeceſſorum expirauerint, non ſubijciantur, & ſub ſtatuto, & ordinatione ſanctitatis ſuæ, tanquam ſutura, & non præterita cōcernentibus, non comprehendantur, & ſic occaſionē præſtare, vt fraus fiat legi, & reſignationes huiuſmodi infra dictos ſex menſes non publicentur, nec ipſorū beneficiorum reſignatorum poſſeſſio ab eis, quos id cōtingit, petatur, quin immo reſignantes ipſi beneficia per eos reſignata vſque ad eorum obitum ſine aliquo titulo detineant, & eorum fructus percipiant, in animarum ſuarum perniciem, & perſonarum de eiſdem beneficijs tanquam per obitum vacantibus pro tempore prouiſarum detrimentum. Non immemor, quod fel. recordat. Paul. Papa IIII. S. S. prædeceſſor per ſimilem eius conſtitutionē ſub die 5. menſis Maij, Pontificatus ſui ann. 3. in Cancellaria Apoſtolica publicatam difficultates, quę ex inde oriebantur, aut exoriri poterant, declarauit, volens periculis animarum occurrere, & indemnitati perſonarum huiuſmodi conſulere declarationi præfati ſui prædeceſſoris inhærendo, præſentis ſuæ conſtitutionis perpetuo valituræ tenore declarauit, ſuæ intentionis ſemper fuiſſe, & eſſe, vt quæcumque reſignationes, de quibuſuis beneficijs Eccleſiaſticis, etiam in manibus prædictorum huiuſmodi eatenus factæ, & nō dum ſuum plenarium effectum ſortita, etiam ſi infra ſex menſes obitus eorum prędeceſſorum præcedentes facta, nec ſuper illis conſenſus tempore eorundem prædeceſſorum pręſtiti fuerint, ſtatuto, & ordinationi ſuis prædictis ſubijcerentur, & ſubijciantur de præſenti, & ſub illis comprehenderentur, & comprehendantur de præſenti, & in futurum, &c.* Quod etiam hodie nullum habet dubiū cum publicatio ſit facienda per conſtitutionem Gregorii XIII. quę non expirauit per eius mortem, vt regulæ Cancellariæ, ſed perpetuo durat.

Et hæc concluſio optimam videtur habere rationem, nam renunciatio facta tempore, quo viuebat Papa, perfecta fuit, & habuit effectum. ergo obitus Papę
33 ſuperueniens, non poteſt tollere † effectum, iam cauſatum, argumen. l. vltim. ff. vnd. liber. cū alijs. vt p Dec.
34 conſ. 24. col. vltima, ſufficit, enim, quod lex ligare incipiat, Bart in lege vlt. ff. de e falſi.

SVMMARIVM.

1 *Reſignationes omnium beneficiorum ſunt publicādæ.*
2 *Verbum Quicunque, eſt admodum generale, & numero 15.*
3 *Reſignatio dignitatis eſt publicanda.*
4 *Reſignatio beneficiorum reſeruatorum eſt publicanda.*
5 *Generalitas comprehendit omnes caſus.*
6 *Regula Cancellarię de publicand. eſt exorbitans à iure.*
7 *Quod exorbitas a iure ſtricte intelligitur.*
8 *Ordinarius non poteſt conferre beneficia de iure patronatus.*
9 *Beneficium iuris patronatus non poteſt acceptari.*
10 *Ceſſante ratione, ceſſat diſpoſitio.*
11 *Vbi non conueniunt verba, neque diſpoſitio.*
12 *Verbum Collatio, in beneficijs iuris patronatus non verificatur.*
13 *Regula de infirmis an habeat locum in beneficijs iuris patronatus.*
14 *Reſignatio beneficij iuris patronatus eſt publicanda.*
16 *Verba generalia omnia includunt.*
17 *Publicatio requiritur ad obuiandum fraudibus.*
18 *Vbi agitur ad obuiandas fraudes lata debet fieri interpretatio.*
19 *In exorbitantibus ex identitate rationis fit extenſio.*
20 *Extenſio, quæ fit ex identitate rationis dicitur magis intenſio.*
21 *Caſus dicitur comprehendi vbi adeſt eadem ratio & nume. 57.*
22 *Diſpoſitio ſuſtinetur in rationibus quæ non ceſſant.*
23 *Verbum collatio poſitum in lege eſt generale & comprehendit omnem modum.*
24 *Reſignatio beneficiorum conſiſtorialium non eſt publicanda limita num. 26.*
25 *Ceſſio Epiſcopatus non eſt publicanda.*
26 *Ceſſio beneficiorum conſiſtorialium, quæ non prouidentur in Conſiſtorio eſt publicanda.*
27 *Ceſſio beneficiorum conſiſtorialium, quæ in conſiſtorio prouidentur non eſt publicanda.*
28 *Quod fit in præſentia principis dicitur apertum, & publicatum.*
29 *Conſiſtorialia non veniunt in ſimplici diſpoſitione.*
30 *Reſignatio beneficij electiui eſt publicanda.*
31 *Reſignatio beneficij litigioſi eſt publicanda.*
32 *Conſtitutio Pij V. de publican. loquitur etiam de beneficijs quorum poſſeſſio non eſt litigioſa.*
33 *Vitium litigioſi excuſat à promotione.*
34 *Poſſeſſio pacifica quæ dicatur.*
35 *Lis an debeat finiri cum reſignante vel reſignatario.*
36 *Reſignatio facta in fauorem illius qui prætendit unionem eſt publicanda.*
37 *Subrogatus gratioſe quando teneatur publicare.*
38 *Hoſpitalia dantur in titulum vel adminiſtrationem.*
39 *Hoſpitalia quando dentur in titulum.*
40 *Hoſpitalia quomodo dentur in adminiſtrationem.*
41 *Hoſpitalia quæ dantur in adminiſtrationem ſunt manualia.*
42 *Eccleſiaſticitatis ſigna quæ ſint.*
43 *Hoſpitalia quæ dantur in titulum, comprehenduntur ſub conſtitutione de publican.*
44 *Hoſpitalia quæ dantur in titulum veniunt appellatione beneficij.*
45 *Hoſpitalia quæ dantur in adminiſtrationem non veniunt ſub nomine beneficij.*
46 *Hoſpitalia data in adminiſtrationem, non veniunt appellatione officiorum.*
47 *Reſignatio etiam hoſpitalis dati in adminiſtrationem eſt publicanda.*
48 *Conſtitutio Gregorij XIII. de publican. eſt fauorabilis*
49 *In materia fauorabili appellatione beneficij veniunt etiam hoſpitalia data in adminiſtrationem.*
50 *Iura loquentia de beneficijs habent locum in Hoſpitalibus.*

51 *Regula de beneficiis vacantibus per promotionem habes locum etiam in Hoſpitalibus.*
52 *Hoſpitale eſt titulus non omnino profanus.*
53 *Ordinarius poteſt petere rationem adminiſtrationis Hoſpitalis.*
54 *Ordinarij poſſunt viſitare Hoſpitalia.*
55 *Adminiſtratores Hoſpitalium debens diſpenſare fructus pauperibus.*
56 *Coloni debent ſoluere penſiones Rectori.*
57 *Quoties ratio legis comprehendit plures caſus, ſi facit de vno mentionem, hoc eſt exemplariter & non reſtrictiue.*
58 *Ratio legis diſponit etiam ad non expreſſa.*
59 *In materia proportionabili appellatione beneficiorũ veniunt Hoſpitalia.*
60 *Hoſpitalia comprehenduntur, ſub verbis generalibus.*
61 *De Hoſpitalibus expediuntur literæ.*
62 *Prouiſionis nomen eſt latiſſimum.*
63 *Hoſpitalia non comprehenduntur vbi de eis non ſit mentio.*
64 *Error iuris dubij excuſat.*
65 *Ius dubium quod.*
66 *Conſilium peritorum excuſat.*
67 *Opinio alicuius Doctoris excuſat.*
68 *Error iuris dubij æquiparatur errori facti.*
69 *Error facti excuſat;*
70 *A publicatione non excuſat conſilium peritorum, dicentium illum non teneri.*
71 *In requiſitis pro forma iuris dubij error non excuſat.*
72 *Mulier & Ruſticus non excuſantur, ſi non confecerũt inuentarium infra legitimum tempus.*
73 *Error iuris dubii non excuſat in his, quæ fauore publico requiruntur.*
74 *Error iuris dubii ad effectum lucri non excuſat.*
75 *Error iuris dubii non excuſat, vbi poteſt colligi, quæ ſit communis opinio. & nu. 77.*
76 *Hoſpitalia comprehenduntur appellatione beneficii etiam in materia pœnali.*
78 *Decretum irritans ligat etiam ignorantes quo ad nullitatem actus.*
79 *Ignorantia non excuſat vbi agitur de lucro captando.*
80 *Lex loquẽs de beneficijs debet intelligi de perpetuis.*
81 *Beneficia regularia non ſunt perpetua, ſed manualia.*
82 *In reſeruatione regularia non comprehenduntur.*
83 *Manualia in reſeruatione non comprehenduntur.*
84 *Beneficia manualia non comprehenduntur in regula de Annali.*
85 *Manualia non comprehenduntur in regula de Triennali.*
86 *Reſignatio beneficiorum regularium eſt publicanda.*
87 *Appellatione beneficiorum veniunt etiam regularia.*
88 *Verbum Canonicatus, importat & ſecularem, & regularem.*
89 *Regula de infirmis non comprehendit regularia beneficia.*
90 *Conſuetudo regulatur a ratione.*
91 *Beneficia manualia quo reſpectu ſint perpetua.*
92 *Beneficia ſecularia de ſui natura perpetua.*
93 *Beneficia quando ſint temporalia.*
94 *Beneficia regularia vacant per obitum & amotionẽ.*
95 *Papa non præſumitur mutare naturam beneficii.*
96 *Beneficium manuale eſt in quo quis poteſt amoueri ad nutum.*
97 *Manualia poſſunt renunciari.*
98 *Publicatio vbi ſit facienda.*
99 *Regularia obtinens emittit votum paupertatis.*
100 *Beneficia regularia dantur in titulum.*
101 *Beneficium, quod confertur, dicitur etiam committi*
102 *Habere peculium ex permiſſu Superioris, non repugnat voto paupertatis.*
103 *Prior non poteſt ab Abbate remoueri.*
104 *Regulares poſſunt diſponere de fructibus beneficiorũ regularium.*
105 *Abbas intitulatur etiam in Abbatia regulari.*
106 *Reſignatio præceptoris Religionis S. Ioan. Hieroſolymitani eſt publicanda.*
107 *Dimiſſiones factæ per milites S. Ioan. intra tempus vacantis, & mortuarij non ſunt publicandæ.*
108 *Dimiſſiones, quæ fiunt per milites S. Ioann. cuius ſint naturæ.*
109 *Milites S. Ioannis acceptans commendam, poteſt variare.*
110 *Magnus Magiſter Militen. an poſſit conferre.*
111 *Collatio commendarum S. Ioan. ad quem ſpectet.*
112 *Magnus Magiſter cum conuentu exercet, &c.*
113 *Prior religionis ſolus adminiſtrat.*

QVAESTIO III.

TERTIO quæro, quæ reſigna
tiones beneficiorum ſint pu-
blicandæ? communis *regula
* eſt generalis, reſignatiões om
nium †beneficiorum eſſe pu-
1 blicandas, nam ita vniuerſali-
ter loquitur reg. Cancellariæ,
*Item idem Dominus noſter ſta
tuit, & ordinauit, quod quæ
cumque beneficia Eccleſiaſtica, &c.* Ideo ſub ea reſi-
gnationes omnium beneficiorum includuntur, Cra-
uet. conſ. 294. num. 1. & 308. col. 4. & 5. nam hoc de-
2 monſtrat †verbum quæcũque, Dec. conſ. 5. ad fin. Bal.
conſ. 191. lib. 1. & hoc etiam probant prædictę conſti
tutiones Pij V. & Gregorij XIII. vt ex eorum lectura
euidenter apparet. Namq. in conſtitutione Pij V. dici
tur, quod *Quæcumque dictorum beneficium reſigna-
tiones, aut iurium ceſſiones*, & ibi, *Et præmiſſa omnia
& ſingula etiam in quibuſcumque beneficijs, &c* in
conſtitutione Gregorij XIII. ibi *vt poſt hac omnes,
& quæcumque reſignationes, &c.* & ibi, *de quibuſcũ-
que, &c.* Quod non eſt mirum, cum eadem ratio frau
dis vigeat in quocumque beneficio, vnde idem ius ſta
tuendum eſt. l. illud ff. ad leg. Aquil.

Amplia hanc communem regulam vt habeat locũ
ſiue beneficium ſit ſimplex, ſiue curatũ, Creſcent. de
ciſ. 57. lib. 2. in manu ſcr. & euidenter colligitur ex di
3 ctis conſtitutionibus, ſiue ſit cum †dignitate, ſiue nõ
Rebuff. in prax. tit. regul. de publican. reſign. gloſ. 1.
verſ. Item quia, Sarn. q. 9. & expreſſe traditur in dicta
conſtitutione Gregorij. xii. 88. io §. cæterum, ibi, *De-
quibuſcumque Eccleſiis Monaſterij, Prioratibus, tam
virorum, quam mulierum dignitatibus, officiis, & be-
neficiis Eccleſiaſticis ſæcularibus, & quorumuis or-
dinum, etiam militiarum, regularibus etiam electi-
uis, & manualibus, ac etiam de iure patronatus &c.*

Et quia aliqua occurrunt dubia, circa hanc quæſt.
vtilem ideo diſtincte procedendo, de aliquibus dubi
tari contingit, Primum erit dubium an reſignatio be
neficiorum reſeruatorum ſit publicanda?* Commu-
4 nis opinio recepta in praxi eſt affirmatiua, † ſecũdum
quam reſoluit Rot. in vna Legionen. ſacriſtiæ de Vil
lel. coram Cardinali Sanctę Crucis, 19. Decembris.
1550. & eſt ratio, quia poteſt cõſiderari eadem fraus
quæ in alus beneficiis. quod etiam aperte colligitur

ex ge-

ea generalitate dictarum conſtitutionum Pij V. & Greg.XIII.quæ abſque dubio comprehendit omnes
5 caſus,& omniat beneficia,l.in fraudem,& ibi Bald.ff. de teſt.milit.Soc.in l.2.§.ex his,in princip.ff.de verb. oblig.Crauett.conſ.92.num.4.

Secundum erit,An reſignatio beneficij iuris patronatus facta de conſenſu patroni ſit publicanda?reperi per plures magnos viros fuiſſe conſultum talem reſignationem dictorum beneficiorum non comprehendi ſub regul.Cancell.de publican.reſignat.primo
6 quia regula eſt † exorbitans a iure communi,Caputaque deciſ.110.lib.2.in manuſcrip.Pelegr.deciſ. 103. lib.1.etiam in manuſcr.Sarn.q.11.de publican. ergo
7 non debet extendi ad beneficia iuris patronatus † nó nominata in regula Soc.in l.1.§.bonorum,ff.ad Trebellian.Crauett.conſ.313.ſub num. 2. in fin. verſ.2. principaliter.

Secúdo, quia in his beneficijs iuris patronatus ceſſat ratio præiudicij ordinarij, & expectantium , cum
8 ordinarius † non poſſit beneficia de iure patronatus
9 conferre,nec expectantes † acceptare,vt eſt commu-
* nis*omnium Doctorum ſententia,vnde ceſſante ra-
10 tione†ceſſat diſpoſitio,c.cum ceſſante,de appell.

Tertio, quia verba regulæ loquuntur de collatione,quæ collatio non cadit in beneficijs de iure patro
* natus,vt eſt communis*reſolutio.ergo cú verba non
11 conueniant, † nec etiam diſpoſitio,l.quanta,§.totiés,
12 ff.de damn.infect.in fi.cum verbum † collatio, in his beneficijs non poſſit verificari, c. cum in illis,§.illis vero,de præb.in 6.Roch.de Curt.in tract.iuris patronat.in princ.q.5.num.10.& q.6.princip.Doctores in c.ex frequentibus,de inſtit.& ideo ſcribit Dec. conſ. 224. quod regula de infirmis reſignantibus non ha-
13 bet locum † in his beneficijs,& in hanc partem incli-
* nauit* Rot.cum huiuſmodi caſus eſſet propoſitus in vna Conchen.Cappellaniæ de Belmonte, veneris,7. Octobris,1552.corá Deza,teſte Caputaq.deciſ.319. lib.1.in manuſcr.

His tamen non obſtantibus contraria opinio eſt
14 * vera,& communiter*recepta,vt etiam † reſignatio beneficij iuris patronatus ſit publicanda,ſecundum quá
* opinionem iudicauit* Rota (recedendo a reſolutione iam poſita) veneris 14.Octobris,1552. coram D. Deza in dicta Conchen.Cappellaniæ,teſte Caputaq. deciſ.319.lib.1.in manuſc.& deciſ.36.p.3.in impreſſ.
* Guid.Bon.deciſ. 13. in manuſcript. & ita* de ſtylo practicatur.

Primo,quia verba regulæ ſunt generalia, quæcun-
15 que,de quibuſcunque,vt dictum eſt ſupra nume. 2. vnde non mirum, ſi etiam dicta beneficia comprehẽdantur, Pauin.ſuper extrauagant. execrabilis in Gloſ. ſuper verbo diſponere,Gloſ.in clem. 2. in verb.quod
16 cunque,de vit.& honeſt.cleric.nam verba † generalia poſita in conſtitutionibus omnia includút,l.Iulianus ff.de legat.3.l.a procuratore,ff.mandat.l.quæſitum,§. item ſi fundum,ff.de fund.inſtr. etiam ſi maior ratio eſſet in vno,quam in alio caſu, Dec.in l.1.in 2.lect.n. 9.& in 2.lect.num.33.C.ſent.quæ pro eo inter.& eſt
* * communis concluſio.
17 Secundo,quia cum† agatur ad obuiandas fraudes,
* vt* communiter Doctores, & dicetur ſuo loco,late
18 debet fieri†interpretatio Bald.in auth.ingreſſi,nume. 24.C.de ſacro ſanct.Eccleſ.Alex.conſ.171.col.2. lib. 7.Caputaq.deciſ.315.parte 3.& ſic vt comprehendat hæc beneficia.

Tertio, quia in his beneficijs iuris patronatus viget ratio fraudis conſiderata per regulam Cancellariæ,& per dictas conſtitutiones Pij V.& Greg.XIII. ne reſignans in periculum animæ ſuæ in beneficio reſignato intruſus remaneat,fructus male percipiendo: & ne contrahentes cum reſignante, tanquam cum vero beneficiato decipiantur,& fraudentur, & ne occultetur vacatio beneficij,& ne de beneficijs diſponatur per ſucceſſionem.ergo idem ius militare debet,l. illud.ff.ad legem Aquil. Ex quo reſpondetur ad primum argumentum adductum pro contraria opinione, nam quamuis ſit exorbitans a iure communi regula,tamẽ quia militat in dictis beneficijs de iure patronatus eadem ratio,quæ militat in alijs,ideo exten
19 ſio†poteſt fieri.Doctores in authent. quas actiones, C.de ſacr. ſanct.Eccleſijs, Tiraquell.de retract. conſanguin.§.20.Gloſ.1.num.2.quia extenſio , quæ fit
20 ex identitate rationis,non dicitur† extenſio,ſed magis intentio Benincaſ.in §.omnium, nu.244.& in §.
21 actionum,num.263.Inſtit.de act.&† comprehenſio, Dec.conſ.284.col.2.Card.Pariſ.conſ.88.num.21.volum.3.& conſ.69.num.3.volum.4. Crauett. conſilio 118.num.4.

Ad ſecundum reſpondetur,quod,eſto, quod ceſſet illa ratio præiudicij ordinarij , tamen cum plures ſint rationes ob quas requiritur publicatió in reſignationibus beneficiorum , vt per Sarn.dicta regul.q.3. num.8.& per Pium V.in dict.conſtit.in principio, & æque principales,vt ſcribit Caputaq.d.deciſ.36.num. 6.par.3. quæ vigent vt ſupra dictum eſt, remanet di-
22 ſpoſitio fundata in his rationibus,quæ† non ceſſant, ſed vigent,§.affinitatis,Inſtit.de Nupt.viget enim ratio fraudis,quæ principaliter conſideratur.
23 Ad tertium reſpondetur,quod†verbum Collatio, cum ponitur in lege, tunc inſtitutionem , & omnem modum prouidendi comprehendit,ſecus in impetrationibus,vt optima ponit Caputaq.d.deciſ. 36. num. 16.par.3.& eſt Gloſ.ordinaria,in clem.1.in verb. conferatur,ad fi.de rer.pmut.& ibi Card.Zabarell.q.22.
* Imol.col.5.verſ.vlt.quærit.& eſt* communis opinio doctorum.

Nec obſtat illud conſilium Dec. quia reprobatur per Prob.in addit.ad Io.Monac.in d.c.cum in illis,n. 54.per duas columnas ſequentes de præben.lib.6.Rebuff.in tract.nomin.q.16.Sarn.in quibuſdam ſuis addit.ad q.17.de infir.reſignant.

Et hoc hodie nullum habet dubium.nam expreſſe cauetur in d.conſt.87.Gregorij XIII.in §.cæterum, in verſ.de quibuſcunq; Eccleſijs,ibi.*Ac etiam de iure patronatus laicorum illuſtrium, & alias quomodocunque exiſtentibus.*

Tertium dubium,An reſignatio beneficiorũ Cõ-
24 ſiſtorialium ſit publicanda?Rot. † tenuit* negatiuam
* opinionem tempore And.Gammar.teſte Sarn. de infirm.reſign.quæſt.14.num.3.& alias, teſte eod.Sarn. de publican.q.5.

Contrarium tamen colligitur ex dicta conſtitutione 182.Pij V.ibi,*Et præmiſſa omnia,& ſingula, etiã in quibuslibet beneficijs Conſiſtorialibus.*ergo etiam renunciatio beneficij Conſiſtorialis eſt publicanda.

Quid dicendum? pro reſolutione conſtituo tres
25 caſus.Primus eſt † in ceſſione Epiſcopatus,& Archi-
* epiſcopatus,& in hoc dicas*communem concluſionem eſſe,negatiue non requiri publicationem, vt tradit Rebuff.in prax.regul.de publican.gloſ.1.in fin.&
* ita*communiter de ſtylo tota die practicatur, quia in his ceſſat ratio fraudis, vt infra dicetur. Secundus eſt caſus in alijs beneficijs minoribus Conſiſtorialibus,vt puta Abbatia,& ſimilibus,quæ etſi ſint conſi-

ſtorialia,

ſtorialia,ſolent prouideri, & prouidentur extra Con
ſiſtorium,& hoc caſu dicendum eſt, ceſſionem præ-
26 dictam† eſſe publicandam,& in his terminis procedit
conſtitutio Pij V.* hoc eo magis obligetur ex cõſti
tutione prædicta 87. Gregorij XIII.in §.cæterũ, ibi.
Et de quibus in Conſiſtorio noſtro diſponi conſueuit,
ſeu debet,quæ poſthac ex quacunque cauſa fient, *&*
per nos,& per dictos ſucceſſores, *extra tamen dictũ*
Conſiſtorium admittentur.
Tertius,& vltimus eſt caſus in dictis beneficijs Cõ
27 ſiſtorialibus,quæ tantum† in Conſiſtorio prouiden-
tur.nam in ceſſionibus dictorum beneficiorum non
requiritur publicatio, & in his terminis procedit de-
* ciſio Rotæ ſupra allegata,& Sarn.*& tradita per Re-
buff.dict.Gloſſ.1.& * communis opinio.ratio eſt,qa
cum dicta beneficia renuncientur in Conſiſtorio ,vt
per Lap.alleg.84.colum.penul. Mandoſ. de annal.q.
28 16.& ſic cum fiant† in præſentia Principis, ſatis dici
tur facta publicatio,arg.l.omnium.C.de teſtam. nam
quæ in Conſiſtorio prouidentur per cedulam,nõ au-
tem per ſupplicationem . vnde cum ceſſet ratio frau-
29 dis,ceſſat diſpoſitio.Accedit,quia Conſiſtorialia†nõ
veniunt in ſimplici diſpoſitione,Lap.dict.allegat.84.
num.12.Mandoſ.dict.quæſt. 16. de ann. & ita hodie
ſeruatur.
Quartum dubium, An ceſſio & renunciatio bene
30 ficij† electiui ſit publicanda? Reſponde affirmatiue,
vt clare,& expreſſe dicitur in dicta conſt.87.Gregor.
XIII.§.ceterum,ibi.*Et electiuis,& manualibus*,quia
viget eadem ratio fraudis.
Quintum dubium , An renunciatio beneficij liti-
* gioſi ſit publicanda?Communis * opinio,approbata
31 a ſtylo, eſt † affirmatiua,vt expreſſe traditur in dicta
conſtitutione 182.Pij V.ibi, *Et præmiſſa omnia*, *&*
ſingula,etiam in quibuslibet beneficijs Conſiſtoriali-
bus,& vt præfertur litigioſis,&c.& alias coram Illu
* ſtriſſimo Cardinali Aldobrandino in vna* Pampilio
32 nen.15.Maij,1573.fuit reſolutum,† conſtitutionem
hanc loqui etiam de beneficijs, quorum poſſeſſio nõ
eſt litigioſa,quia implicat.& in dicta conſt.87. Gre-
gorij XIII.ibi,*Et alias quomodocunque exiſtentibus*,
ſiue pacificis,ſiue in petitione, ſiue in poſſeſſorio liti-
gioſis.Ex quo nota,ſiue lis ſit in petitorio,ſiue in poſ
ſeſſorio,publicatio nihilominus eſt facienda, & hoc
33 eſt notabile,nam vitiũ litigioſi excuſat† a promotio-
ne,Gloſ.in c.licet canon.in §.1.verb.annum,de elec.
34 in 6.& quæ dicatur† poſſeſſio pacifica, vide p Caſſad.
deciſ.8.& 9.de cauſ.poſſ.& propriet.
35 Sed dubium eſt, An lis† debeat finiri cum reſignan
te,vel reſignatario?Hanc quæſtionem terminat Gre
gorius XIII.dict.conſtit.87.in §.Sed ne,dicens, *Sed*
ne in beneficijs ſuper poſſeſſione, vel proprietate liti-
gioſis,litis proſequutio turbari valeat, vel differri in
cauſis huiuſmodi contra cedentem ad vlteriora, etiã
ad ſententiam diffinitiuam,& rem iudicatam, ac il-
lius exequutionem quouſque ille,qui gratiam ex reſi-
gnatione,ſeu ceſſione,aut ex omiſſa forma publicatio
nis huiuſmodi obtinuit,ad cauſam per ſe, vel per pro
curatorem legitimum acceſſerit,litemque huiuſmodi
ſuſceperit,eodem modo,& ordine procedi poſſit, quo
potuiſſet legitime,ſi ceſſio huiuſmodi facta non fuiſſet
& quicquid interim,ſic procedendo decretum fuerit
ſiue cum cedente,ſiue contra eum,etiam poſtquam ip
ſe,vel quiuis alius incumbentia , ſecundum prædicta
præſtiterit,non ſolum circa fructus,ſed circa poſſeſſio
nem,& ipſum ius,quod ceſſum eſt , valeat omnino,
& vim obtineat,illumq; ipſum , cui gratia facta eſt,
non minus afficiat,quam ſi ipſo legitime citato con-
tra eum decretum expeditum fuiſſet, nec ipſe aduer-
ſus hæc prætextu non acceptatæ gratiæ,vel etiã igno
ratæ,aut citationis,vel intimationis, executioni con
tra ipſum minime demandatæ,alia ne ratione valeat
excuſari,poßit tamen ipſe etiam ſi in lite & cauſa hu
iuſmodi ſubrogatus non ſit,quandocunq; ad illius pro
ſequutionem,& terminationem venire,&c. Ex qui-
bus verbis clariſſime colligitur modus,& forma , &
hic non omittam caſum reſolutum in Rota in vna
* Tuden.*coram R.P.D. Seraphino 10. Iunij 1587.
quod ſi quis prætendat beneficium vnitum, & litigat
cum eo , qui habet ius ex prouiſione , ſi iſte obtenta
36 ſententia fauorabili ſuper† non exiſtentia vnionis,ce
dat ad fauorem illius,qui prætendit vnionem,huiuſ-
modi ceſſio eſt publicanda,& ſubiacet conſtitutioni
* Nec etiam alium caſum deciſum in vna * Peruſin.4.
Nouembris 1558.quod ſi ſuit reſignatum beneficiũ
37 lite pendente,& reſignatarius fuit ſubrogatus†gratio
ſe,etiam quo ad poſſeſſionem,ſi illam non apprehen
derit, & non publicauerit , ſi moriatur reſignans , &
alter ſubrogatur,iſte præfertur , teſte Cotta deciſio.
181.manuſcr.
Penultimum dubiũ eſt, An hæc conſtitutio Greg.
XIII.de publican.comprehendat Hoſpitalia?
38 Et quia Hoſpitalia , † vel dantur in titulum, vel in
adminiſtrationem,vt per Feder.de Sen conſt.130.Pa
uin.de offic.& poteſt.c.ſed.vacan.par.2.q.1.nu.5. Re
buff.de pacif.poſſeſſ.num.81.& 82.& in trac.de nom.
q.15.per Mandoſ.q.10.num.2.cum ſeq. poſt Sarn. p
* eum allegat.& alios* communiter.
39 In titulum dantur, quando in fundatione dictum
eſt,vel quando per electionem prouidentur , ad not.
in clem.quia cõtingit,§.vt autem de religioſ. domib.
Gloſ.pragma.de collat.§.ſtatuit.
40 In adminiſtrationem †dantur,quoties deputantur
hoſpitalarij in regimen,qui tutoribus,& curatoribus
æquiparantur.Gemin.conſ.89.num.5.Socin.ſen.cõ-
41 ſilio 181.num.1.lib.2.& hæc†hoſpitalia,vt plurimum
ſunt manualia,Card.conſ.117.num. 1. Mandoſ.reg.
1.de referu.q.10.num.4 puta,quia conſtitutio,& de-
ſtitutio fit per homines ipſius confraternitatis , vt in
42 caſu Calder.conſ.4.de religioſ.domib. vbi ponit † ſi-
gna eccleſiaſticitatis in hoſpitale,de quibus ſignis iu
vide Lap.alleg.42.Card.conſil.11.Feder.de Sen.con-
ſilio 130.Abb.in diſput.3.numero 13.ad fin.& in ca.
petentibus in principio de priuileg. & in cap.vltimo
de cenſib.Petr. de Peruſ.in tract. de Canon. epiſco-
pal.quæſt.8.Imol.in cap.officij,de teſtam. Archid.in
cap nemo,de conſec.diſt nct.1.Roman. conſil.477.
num.13.Innoc.& Abb.in cap. inter dilectos , de do-
nat.Io.Selu.de benefic.part.1.quæſt.6. Felin. in cap.
de quarta,de præſcrip.Ideo diſtinguendum eſt. Si lo
43 quimur primo caſu,de hoſpitalibus,quæ dantur † in
titulum, concludendum eſt affirmatiue , omiſſa di-
ſputatione , comprehendi ſub hac conſtitutione,ita
* fuit tentum* in Rota coram bon. memor. Cantuc-
tio die veneris,14. Aprilis, 1581. in vna Aquilanen.
Prioratus,vbi quidam Aſcanius de anno 1559. reſi-
gnauerat Hoſpitale,quod habebat , in manibus præ-
ceptoris ſancti Spiritus de Vrbe , tunc temporis exi-
ſtentis,ad quem collatio dicti Hoſpitalis ſpectabat ,
& ſpectat,ſed cum non fuiſſet facta publicatio a re-
ſignatario,fuit tentum collationem eſſe nullã, & Ho
ſpitalia,quæ dantur in titulum,comprehendi ſub cõ-
ſtitutione Pij V.de public.omnes tenuerunt. Ratio,
quia,quoties dantur in titulum,tunc veniunt appella

tione

44 tione †beneficij,& ideo regula de annal. habet locum
hoc caſu,pro ut concludit Mandoſ.in d.reg.q. 10. &
in eadem cauſa 28.Ianuarij,1583.
Si vero loquimur de Hoſpitalibus , quæ dantur in
adminiſtrationem , hoc caſu videtur dicendum non
45 comprehendi , quia talia non veniunt † appellatione
beneficij,clement. quia contingit §.vt autem, de reli
gioſ.domib.clement.per litteras, de præbend. vbi lit-
teræ Apoſtolicæ ſuper prouiſionibus non compre-
hendunt hoſpitalia,vbi Anchar. poſt alios num.1. &
5.Felin.in cap.de quarta num. 14. de præſcrip. Dec.
ſub numero 65.ſub num.2.Bonifac.de Vital. in cle-
ment.diſpendioſam num.31.de Iudic.Federi.de Sen.
conſ.280.Aeneas de Falcon. in tract.reſeru. in 3.qu.
princ.ante fin.num.33.Sarn.de grat.expectat. nume.
93.Gig.de penſ.quæſt.28.num.6.Card.conſ.117.Ne
46 que appellatione officiorum † veniunt dicta Hoſpita
lia,Vital.in d.Clem.diſpendioſam,num.30.& 31. de
iud.Card.ibid.num.11.& in clement.quia contingit,
numero 39. de religioſ. domibus cum ergo non ſit
facta mentio de Hoſpitalibus,ſequitur &c.Card. cõ
ſil.119.num.1.
Secundo, quia Bulla Gregorij loquitur de benefi-
cijs quæ dantur in titulum,cum annullet prouiſiones
collationes,& ſimiles gratias.ergo &c.
His tamen non obſtantibus ; contraria opinio eſt
47 * verior,quam tenuit Rot.*in vna †Regien.Hoſpitalis
veneris 13. Nouembris 1587. coram R. P. D. Bu-
bilo.namque Bernardinus Broiardus reſignauit Ho-
ſpitale in manibus Papæ , qui de illo prouiſit Octa-
uio Broiardo iuxta formam clem. quia contingit de
religioſ. domib.Sed cum hæc reſignatio non fuiſſet
publicata , quidam prætendebat vacare iuxta conſti-
tutionem Gregorij XIII.de publican. Domini tenue
runt , quod vacauerit , & ſic quod dicta conſtitutio
habeat locum etiam in Hoſpitalibus , quæ dantur in
adminiſtrationem , & cum hæc cauſa fuiſſet denuo
propoſita poſt longam diſputationem , tandem die
veneris 3.Iunij 1588.fuit tentum idem, conſtitutio-
ne ante dicta comprehendi Hoſpitalia huiuſmodi .
48 Cum eadem † conſtitutio ſit fauorabilis,quia obuiat
* fraudibus,vt fuit reſolutum in vna* Sabinen.benefi-
ciorum de anno 1586.coram R.P.D. Gipſio , & in
49 materia fauorabili appellatione beneficiorum †eccle-
ſiaſticorum veniunt etiam Hoſpitalia ſolita concedi
laicis in adminiſtrationem,vt poſt Lap. tradit Anch.
in clem.diſpendioſam numer.2.in 4.not.de iudic.ubi
Card.quæſt.3.in fi.dicit hanc opinionem tutiorem.
Felin.late in dict.cap de quarta num. 15. & 16. Selu.
de Benefic. p.1.quæſt.3.num.9.Lambert. de iur. pa-
tron.artic.11.q.11.par.1.lib.1.num.4.cum alijs,vt per
Mandoſ.in regul.de benefic. vacant. per promot. q.
5.num.2.
Hinc dicit Collect.in ca.vlt.a 1.q.de ſortileg.quod
50 * temporibus ſuis* curia traxit † iura loquentia de be-
neficijs ad Hoſpitalia . Hinc dicit Felin.in dict. cap.
* de quarta numer.16.reſolutum in Rota* quod licet
51 regula de benefic.vacant. † per promotionem, videa
tur pœnalis,tamen quia eſt obuiatiua fraudibus , (vt
hæc conſtitutio) comprehendit Hoſpitalia , de quo
52 Mand.dict.regul.alleg.q. 10. namque Hoſpitale † eſt
titulus non omnino profanus Bellam.tit.de permut.
beneſ.q.3.nu.2.immo eccleſiaſticus Petr. de Vbald.
de permut.benefic.numer.8.ſol.mihi 184.Gamb.de
auct.legat.a later.tit.de poteſt.legat.circa Hoſpit. nu
mero 29.
Secundo, Accedat, quia in his Hoſpitalibus militant
rationes conſtitutionum , requirentium hanc for-
mam publicationis,ad effectum,vt ordinarius certus
53 ſit a quo petere debeat rationem † adminiſtrationis,
iuxta decretum Concil.Trid.c.9.ſeſſ.22.de reforma-
54 tione,& quem debeant † viſitare iuxta cap.8.eadem
ſeſſ. 22.
55 An diſpenſent † fructus pauperibus , iuxta d.clem.
quia contingit.
56 Et vt coloni † ſciant,quis ſit rector,ad hoc,vt poſ-
ſint ei ſoluere penſiones iuxta conſil. Roman. 433.
num.2.Corn.conſ.137.in fin.lib.3.Fel.in cap.cum di
lecta num.13.verſ.limita ſeptimo de reſcrip.ac etiam
vt euitentur fraudes.ergo conſtitutio habebit locum
in his Hoſpitalibus iuxta tradita per Vigel.in dialect.
iur.libro 2.fol.mihi 312. & cum eadem ſit ratio † di-
citur hic caſus comprehendi in verbis, & ſic non ex
extenſione,l.his ſolis,C.de reuocan. donat.Dec. late
in cap.at ſi clerici §.de adulterijs num.18.de iudic.&
in c.2.requiris num.2.de appell.& conſ.284.col.2.&
conſ.301. colum.2. Card.Pariſ.conſ.83.numero 21.
volum.3.& conſil.69.num.3.volum.4.Crauett. conſ.
118.num.15.
57 Hinc eſt,quod quando † ratio poſita in lege,com
prehendit plures caſus,licet de vno ibi fiat mentio,il
lud videtur factum exemplariter , & non reſtrictiue
Tiraquel.in leg.ſi vnquam verb.liberis num.37.& de
vtroque retract.§.20.num.2.& 3.Oldrad. conſ.185.
58 in fin. ideo pariformiter diſponit † quo ad alios non
expreſſos,in quibus militat Bald.in cap.dilectus filius
colum.1.de reſcript.Dec.conſ.284.colum.2.Crauet.
conſ.183.colum.2.Corn.conſ.177.num.5.volum.4.
& ſic hæ rationes comprehendunt Hoſpitalia data
in titulum,ſicuti data in adminiſtrationem.
Accedat tertio,quia, vt ex fundamento ſupra alle
gato patet,hæc eſt materia proportionabilis,cum mi
litent in reſignatione Hoſpitalium eædem rationes ,
59 & in materia proportionabili †appellatione beneficio
rum veniunt Hoſpitalia,Lap.in tract.de Hoſpital. q.
52.Gamb.dict.tract.de auctor.legat.a later.libr.5.de
poteſtat.legat.circa Hoſpit.nu.27. Villadieg. in eod.
tract.q.9.num.17.
Comprobatur quarto,quia verba conſtitutionis,
Gregorij XIII.ſunt admodum prægnantia,& vniuer-
60 ſalia de quibuſcunque beneficijs,& officijs †eccleſia-
ſticis,vnde etiam Hoſpitalia comprehenduntur, Sarn.
in reg.de trien.q.7.num.3.Fel.in d.c.de quarta, & alij
ſupra citati,Bal.conſ.191.& 205.lib.1.cum alijs,vt p
Crauett.conſ.294.ſub num.2.& conſ.308.col.4.5. &
6.Alciat.in l.momentaneum.ff.de verb.ſignif. Tiraq.
de retract.§.1.gloſ.7.num.20.& 21.
Ex quibus ſatis patet reſponſum ad allegata in cõ
trarium .
* Vnde licet coram * Cantuccio fuerit facta diſtin-
ctio de anno 1581.& 1583.inter Hoſpitalia, quæ dã
tur in titulum,& adminiſtrationem,tamen in hac cã
indiſtincte fuit hoc firmatum,& hoc eſt tenendum.
Non obſtat ſecundum , quod conſtitutio Gregorii
annullet collationes,& alias gratias,&c.nãque reſpõ-
61 detur,quod etiam in Hoſpitalibus,quæ dantur †in ad
miniſtratione,expediuntur litteræ , prout in benefi-
cijs, & ſic etiam hoc caſu poteſt gratia , & prouiſio
62 annullari,cum prouiſionis † nomẽ ſit latiſſimum,Gl.
in clem.vlt.verb.prouiſioni,de elect.Card.in clemen.
in pleriſque,q.16.eod.tit.
Sed hic quæritur quia in dicta conſt. Greg.XIII.
non ſit mentio de Hoſpitalibus, ſi aliquis poſt dict.
conſtitutionem,ante vero reſolutionem Rotæ obti-

nuit Hoſpitale per reſignationem, & conſuluit peri-
tos in Vrbe, qui ei dixerunt non teneri ad publicatio-
nem, an ea hoc ſit excuſatus, ſi non publicauit? Hic ca
* ſus accidit in dicta Regiẽ. Hoſpitalis. namque dictus
Octauius reſignatarius non publicauit, quia periti ei
dixerunt non teneri. Et quod eſſet excuſandus adduce
batur, quia cum non exprimantur Hoſpitalia in cõſti
tutione, & ſcribant Doctores non comprehendi in
63 materia, vbi de eis † non ſit expreſſa mentio, Card. con-
ſil. 117. in princ. Ceſal. conſ. 27. num. 24. lib. 1. Sarn. de
trienn. q. 7. ſub num. 3. cum alijs, &c. apparet, quod ver
64 ſamur in diſpoſitione iuris dubij, ex cuius † errore qui
* libet excuſatur, c. cum dilectus, & ibi omnes, * de con
ſuet. & in c. ſi diligenti. de præſcript. Iaſ. in l. iuris igno
rantia, num. 2. C. qui admitt. & in l. 1. num. 19. C. de trã
ſact. Alex. conſ. 10. ſub num. 12. lib. 7. Crot. conſ. 317.
num. 27. lib. 3. Corn. conſ. 187. num. 19. li. 3. Curt. ſun.
cõſ. 6. num. 22. Quæſtio enim iuris dubij dicitur, quo-
65 ties † adeſt varietas opinionum (vt in caſu noſtro) Bar.
in l. qui Romæ, §. duo fratres, num. 9. ff. de verb. obli.
66 Cuman. conſ. 154. in fin. eo magis, cum habuerit † con
ſilium peritorum, iuxta tradita per Bald. Iaſo. Dec. &
alios in dicta l. iuris ignorantia, C. qui admitt. Angel.
in l. ſed ſi lege, §. ſcire, ff. de petit. hæredit. Alex. conſil.
76. num. 10. lib. 7. vbi late, Felin. in dict. cap. de quarta,
ſub num. 8. pro excuſatione enim ſufficit, quod adſit
67 opinio † alicuius doctoris, cui ille credere poſſit, Paul.
de Caſtr. in dict. l. qui Romæ, §. duo fratres, in fin. An
char. conſ. 210. num. 1. in fin. Alex. dict. conſ. 76. num.
10. lib. 7. Dec. conſ. 175. num. 6.

Accedit ad excuſationem, quia talis error iuris du-
68 bij æquiparatur † errori facti, vt per Iaſ. in l. iuris igno-
69 rantia, C. qui admitt. & error † facti excuſat, vt fuit di-
* ctum in vna Romana * de Incoronatis, 2. Iun. 1574.

His tamen non obſtantibus, cum hic caſus fuiſſet
* propoſitus in Rota, * die veneris, 3. Iunij, 1588. corã
70 R. P. D. Bubalo fuit tentum Octauium † ex hoc non
eſſe excuſandum.

Ad quod primo facit, quia non datur excuſatio,
71 prætextu iuris dubij, quoties aliquid † requirітur de for-
ma (vt eſt publicatio in caſu noſtro) Bal. in dict. l. iuris
ignorantia, num. 4. C. qui admitt. vbi Alex. num. etiam
4. Dec. & alij * communiter, Barto. in l. 1. §. nunciatio,
num. 35. Curt. nu. 90. Crot. nu. 90. de oper. nou. nunc.
Roland. conſ. 30. num. 8. cum plurib. ſequen. li. 3. Dec.
Pedemont. 86. nu. 4. Ioann. de Gar. z. in repetit. authẽ.
eiſdem pœnis, num. 3. C. de ſecund. nupt. Alex. conſil.
163. num. 6. lib. 6. & conſ. 7. num. 19. lib. 7. Natt. conſ.
554. num. 10. & conſ. 575. num. 23. & 586. num. 8. Be-
* ro. conſ. 126. nume. 27. lib. 1. communi * opinio teſte
Sforz. Odd. in tract. de reſt. in integr. q. 9. art. 4. nu. 14.
72 vbi infinitos citat, etiam ſi ſit mulier, † vel ruſticus, nã
hi non excuſantur, ſi non fecerunt inuentarium infra
ſtatutum tempus, Natt. conſ. 575. num. 23. Alciat. in l.
* venia num. 12. C. de in ius vocan. * communis teſte
Tiraquell. de vtroque retracta. 2. part. §. 4. gloſſ. 4. nu-
mero 16. ſicuti neque excuſatur, quis prætextu iuris
73 dubij in his, quæ † fauore publico itroducta ſunt, Pau.
de Caſtr. in dict. l. iuris ignorantia, Alex. num. 4. Iaſ. nu
74 me. 17. & eſt caſus noſter; nec ad effectum † lucri, di. l.
* iu is, vbi communiter * Doctores, nec vbi poteſt † col-
75 ligi quę ſit vera, & communis opinio Put. deciſ. 233. li
bro 3. quę omnia militant in caſu noſtro. namque cõ
* munis * opinio eſt, vt etiam in materia pœnali com-
76 prehendantur † Hoſpitalia, vbi adeſt eadem ratio Ioã.
Anan. in capitu. nulli, numero 7. vbi teſtatur de com-
muni de rebus eccleſiaſt. non alienan. Calder. conſilio
primo. de religioſ. domibus Felin. in dict. cap. de quar
77 ta, & vt dixi, quis non excuſatur reſpectu iuris † dubij,
quoties poteſt cognoſci quæ ſit communis, Put. dict.
deciſio. 233. libro 3. vnde ex hoc ceſſat illud de peritis
tum etiam, quia id non releuat ad effectum, vt actus,
qui debita forma non fuit factus, de iure valeat Sforz.
Odd. dict. q. 9. late.

78 Accedat, quia dicta Conſtitutio Gregorij habet
decretum, irritans, quod, quo ad nullitatem actus, li-
gat etiam ignorantes, capit. 1. de conceſſ. præbend. ca-
pit. ſi eo tempore, vbi Gloſſ. de elect. in 6. Abb. in cap.
Audiamus, numero 13. de reſtitut. ſpoliat. Alex. conſi.
97. circa princi. lib. 5. cum infinitis alijs cumulatis per
Gabriel. de clauſul. concluſ. 3. numero 1. cum ſequen.
vnde Hoſpitale reſignatum abſque publicatione vaca
uit, adeo vt alter illud impetrans acquiſierit ius, qua-
re ille non poterit admitti in præiudicium iuris iam
quæſiti, prætextu huius iuris dubij argu. not. per Iaſ.
in l. ſi emancipati. numer. primo. C. de iur. & fact. igno
rant.

Hinc, quoties quis intendit acquirere ex ſua igno
rantia, & hic agit de lucro captando, repellitur. nam
79 nulla ignorantia † excuſat. Creſcent. deciſ. 181. prope
fin. & ſic tolluntur contraria.

Vltimum dubium, An reſignatio beneficiorum re
gularium ſit publicanda? Videtur dicẽdum, quod nõ,
quia Regula, & conſtitutiones requirentes publica-
80 tionem debent intelligi de beneficijs perpetuis, capit.
præcepta diſtinctio. 55. not. in ca. veniens, de filijs pre-
sbyter. cap. penult. de cleric. ægrotan. per quę hoc tra-
dit, Calder conſil. 26. de prębend. Caſſad. deci. 4. nu. 2.
81 de præben. & beneficia regularia † non ſunt perpetua,
ſed manualia, & ad nutum reuocabilia, ca. cum ad mo
naſterium, §. tales de ſtat. monach. clement. 1. §. ad hęc
eod. clemen. vnica §. præmiſſa de ſupplen. prælat. negli
geo. Mil. in repert. verbo beneficia regularia late Silu.
de beneſ. p. 3. quæſt. 21. num. 2. Mandoſ. in regul. 3. re
ſeru. q. 10. num. 5.

82 Hinc in reſeruatione † beneficiorum beneficia regu
laria non comprehenduntur, vt concludit Aeneas de
Falconib. tra. reſeruat. q. 3. princ. num. 29. verſ. benefi-
83 cia regularia, ſicuti † neque manualia, cõcludit Cald. d.
conſ. 26. de præb. Achil. deciſ. 2. de benefic. Rebuff. de
pacific. poſſ. nu. 273. & in reg. 2. canc. verſ. item nõ cõ-
prehenduntur, Io. Selu. de beneſ. c. 3. quæſt. 68. & 69.
* & communiter * Doctores, Parthenſ. conſil. 44. volu-
mine 4.

84 Hinc manualia † non comprehenduntur in regula
de annali, vt fuit * tentum in Rota 23. Iunij 1549. co-
ram Hieronymo Nouato in vna Albinganen. cappel
laniæ teſte Mandoſ. in dict. regul. q. 11. nume. 5. ſicuti
85 neque † manualia comprehenduntur in regula de trien
nali Moedan. deciſ. 169. alias 340. &c.

His tamen non obſtantib. contraria opinio eſt ve
86 rior, vt ſcilicet beneficia etiam † regularia comprehen
danť in hac conſtitutione Gregorij XIII. pro vt fuit
* tẽtũ in Rot. * die veneris 28. Iunij 1583. in vna Aquil.
prioratus corã bo. mem. Cantuccio vt hẽtur dec. 739.
p. 1. & tenet Rebuff. in reg. de publ. gl. 1. & nouiſſime
Anaſtaſ. Germon. de indul. §. regularia, n. 35. Quia d.
conſtitutio loquitur de quibuſcunque beneficijs, &
87 appellatione † beneficiorũ veniunt nedum beneficia ſę
88 cularia, ſed ẽt regularia, ſicut ſub noïe canonicatus † ve
nit ẽt canonicatus regularis, Gl. in clem. 2. de Iud. vbi
Card. q. 5. nu. 13. Imol. nu. 3. & communiter Fel. in ca.
poſtulaſti nu. 4. in fi. de reſcr. Rebuff. in prax. titu. quis
ſit, & quot mod. c. benef. nu. 10.

Secundo

Secundo quia ſub regula de infirmis reſign. quæ
89 loquitur ſimpliciter de † beneficijs, comprehẽduntur beneficia, regularia Rebuff. in eadem regul. de infir. gloſſ. 5. in fi.

Tertio, quia, ſi conſtitutio hæc habet locum in ceſſione iuris, multo magis in beneficijs regularibus.

Quarto, quia rationes regulæ, vt fraudes tollãtur, ne reſignantes fructus indebite percipiant, & ne cum illis contrahentes decipiãtur, vt late dixi in principio habent locum etiam in beneficijs regularibus, vnde
90 abſque dubio de eis † conſtitutio loquitur, Dec. conſ. 284. col. 2. Crauett. conſ. 183. col. 2. cum alijs adductis per Rim. iun. in principio Inſtit. de donat. num. 273. & 625.

Quinto, & vltimo, quia hoc expreſſe cauetur in d. conſt. Greg. §. cæterum, ibi, *De quibuſcunque Eccleſiis, Monaſterijs, Prioratibus tam virorum, quã mulierum, &c.* & ibi. *quorumuis ordinum, etiam militiarum regularibus, & electiuis, & manualibus.*

Non obſtant contraria, ad primum enim reſpondetur, quod licet hæc beneficia regularia ſint regula-
91 riter manualia, tamen poſſunt † eſſe perpetua, conſiderato, quod Prælatus forſan nõ amouebit eorum poſſeſſores, vt in ſpecie tradit Rebuff. de nominand. q. 9. ſub num. 27. Boniſa. de Vital. in clem. 1. §. in quibus, num. 3. de ſupplen. prælat. negl. Gamb. de poteſt. legat. a later. lib. 4. num. 13. in fi. & 14. 15. & 16. Selu. de benefic. p. 3. q. 1. num. 3. circa med. immo vult Gamb. loc. cit. manualia regularia eſſe in ſe perpetua, licet ſecus ſit in manualibus ſæcularibus allegat decis. Bellam. 207. col. 2. verſ. non obſtat, & Mandol. reg. 3. reſeruat. q. 11. num. 3. dicit regularia de ſui natura non perpetua effici perpetua, &c. ſicut ſæcularia beneficia
92 quæ de ſui natura ſunt † perpetua, c. ſatis peruerſum, diſt. 56. Gloſ. 1. in c. paſtoralis, 7. q. 1. c. vnico de Cappell. Monach. lib. 6. Card. conſ. 57. Lap. alleg. q. Card.
93 Pariſ. conſ. 119. num. 16. vol. 4. aliquando † conſueuerunt effici temporalia, Card. d. conſ. 57. Caſſad. deciſ. 4. & deciſ. 12. de præb. Abb. in c. ſi cõſtiterit, in 1. not. & ibi Fel. de Iud. Hinc videmus, Prioratus, & Abbatias regulares, vt plurimum hodie dari in perpetuum.
94 Secundo reſpõdetur, quòd cum † iſta beneficia manualia vacent per obitum, vel per amotionem, vt per Gloſ. in clem. 2. verb. reuocari, quã ibi ſequitur Card. §. præmiſſa, q. 5. num. 8. Imol. nu. 44. Boniſa. de Vitall. num. 9. de ſuppl. prælat. neglig. ita poſſunt vacare per reſignationem, qua vacatione ſtante, intrat conſtitutio propter rationes, &c.

Non obſtat, quod in reſeruationibus non veniunt manualia, quia illud ideo contingit, quia Papa non cẽ-
95 ſetur velle mutare † naturam beneficij, vt de manuali efficiatur perpetuũ, Cald. d. conſ. 26. de præb. Caſſad. deciſ. 4. de præb. & late habetur per Gambar. deciſ. 1. Marcus Antonius in manuſcr.

Non obſtat, quod in beneficijs manualibus nõ habeat locum regula de Annal. & Triennal. quia poſſidens beneficium manuale non poteſt iuuari dictis re-
96 gulis, quia † poſſet amoueri ad nutum ſuperioris, Moedan. d. deciſ. 169. alias 340.
97 Ex quo colligitur, † manualia poſſe renunciari, vt
* dicitur in d. deciſ.* Rotæ coram Bubalo.

Et hæc deciſio fuit confirmata in eadem cauſa, & coram eodem, die Mercurij, 1. Februarij 1584. non obſtantibus aliquibus rationibus, quæ in contrariũ
98 allegabantur, & primo, quod non intraret † conſtitutio, ex quo (ſecundum ipſam) publicatio ſit facienda in Eccleſia Cathedrali, vel Metropolitana, cui beneficium immediate ſubeſt, & ille Prioratus non ſubijcitur alicui Eccleſiæ Cathedrali, vel Metropolitanæ, ſed ſolum magno Hoſpitali; quia fuit per Dominos de Rota optime reſponſum nihil prohibere, quin publicatio fiat in Eccleſia ipſius Prioratus. vnde idẽ erit in alijs beneficijs huius generis.

Secundo, quod Prioratus non eſſet collatus in titu-
96 lum, cum obtinens illum nõ emiſerit † votum paupertatis, pro ut in alijs religionibus, clement. 2. vbi Gloſ. de reſcript. Moedan. deciſ. 169. in manuſcr. namque
* Rota contrarium * confirmauit, ſcilicet, huiuſmodi
100 beneficia regularia † dari in titulum, & per conſequẽs intrare conſtitutionem de public. nam ſolet in prouiſione, dici, tibi conferimus, & de illo etiam, tibi prouidemus, teq; in illius verum, certum, & legitimum priorem, adminiſtratorem, & rectorem facimus, cõſtituimus, & deputamus.

Nec obſtant illa verba apponi ſolita, curam, regimen, & adminiſtrationem committimus, quia conueniunt etiam titulo, cum beneficium, quod confertur
101 † dicatur etiam committi, cap. cum in illis, in principio, de præbend. libro 6. clement. 1. de ſupplen. prælat. neglig. clement. ne in agro, de ſtat. monach. nec
102 repugnat voto paupertatis † habere peculium ex permiſſu Superioris, cap. 2. vbi Abb. num. 4. de ſtat. monach. Silueſt. in verb. Religio, el 6. num. 7. verſ. ſin autem, & quia, cum hæc beneficia ſint ad nutum amouibilia, is, qui ea obtinet eſt ſemper paratus dimittere quando Superior voluerit, & ſic non repugnant voto paupertatis, & quod habere proprium non ſit con-
103 tra votum paupertatis apparet, quia Prior † non poteſt ab Abbate ſine cauſa remoueri, cap. 2. in fi. & ibi Doctores de ſtat. monach. & ob id regulares poſſunt
104 † diſponere de fructibus beneficiorum regularium, ſicut clerici ſæculares de fructibus beneficiorum regularium, Nauarr. in c. cui non dicatis, num. 42. 12. q. 2. & in Apolog. q. 1. mon. 8. num. 4. & 1. Card. in clem. 2. §. ſed tales, in 1. not. de vit. & honeſt. cleric. & in clẽ. gratiæ, col. pen. de reſcr.
105 Hinc † Abbas eſt intitulatus in Abbatia, etiam regulari, c. cupientes, de elect. lib. 9. & hæc deciſio nunc eſt impreſſa Venetijs inter diuerſas, p. 1. num. 772.
106 Amplia, vt etiam reſignatio † præceptoriæ Religionis Hieroſolymitanæ ſit publicanda, vt colligitur ex uerbis amplitſimis huius conſtitutionis, & fuit re-
* ſolutum * in Rota in vna Segobien. Præſtimonij, 16. Iunij 1589. coram R. P. D. Mantica Auditore Ro-
107 tæ doctiſſimo. Limita non procedere in † dimiſſionibus, quæ fiunt intra tempus vacantis, & mortuarij ſi-
* ne præcedente titulo, & collatione, vt fuit * reſolutũ in vna Tudertin. commendæ, veneris 8. Iunij, 1590. coram R. P. D. Pamphilio Auditore Rotæ integerrimo, & nunquam ſatis laudato, namque huiuſmodi di-
108 miſſiones non † inducunt nouam vacationem, ſed potius habent vim non agnitionis, optionis, ſeu capimenti, quam reſignationis veræ, & propriæ, & inducẽtis nouam vacationem, de qua loquitur Gregoriana conſtitutio, quia vt apparet ex ſtatutis religionis, durante tempore vacantis, quod eſt a die obitus equitis, vſque ad feſtum S. Ioannis Baptiſtæ, & mortuarij, quod eſt a dicto feſto vſque ad aliud feſtũ anni ſequentis intra quod tempus de commenda nemini prouidetur, ſed ſola religio poſſidet, & percipit fructus, & iſtæ acceptationes commendarum vacantium, quæ fiunt pro capimento iure antianitatis, ſunt variabiles, & ſic acceptans commendam vacantem,
109 intelligitur † eam acceptare ſub conditione, qua-

tenus intra dictum tempus non variet aliam opeldo, quod accidit dicto caſu, vnde actus euanuit, Litem qa §. 1. ff. de pact. Eoq; magis, quia huiuſmodi dimiſſiones fiunt publice coram magno Magiſtro, & Conſilio, vnde videtur ceſſare fraus a conſtitutione conſiderata, ſicuti ceſſat in ceſſionibus factis in Conſiſtorio coram Papa, & Cardinalibus, vt ſupra dixi.

Accedit, quia conſtitutio habet locum, cum quis vult capere beneficium ex reſignatione, ſecus ex alia cauſa, quia tunc non tenetur publicare, quod ceſſat prædicto caſu.

110 Et Magnus Magiſter Melitẽ. †poteſt cõferre quolibet quinquennio vnã commẽdam, vt habetur in ſta-
111 tutis Religionis in c. 20. de cõmend. collatio †autẽ reliquarũ pertinet ad Priorem, & Capitulũ, vt habetur in c. 24. de commend. eodẽ libro, & fuit firmatum in
* vna* Reatin. commendæ coram R. P. D. Lancelloto,
112 nunc Cardinali Ampliſſimo. Et magnus †magiſter cũ conuentu exercet Iuriſdictionẽ, Oldr. cõſ. 128. Capu-
113 taq. deciſ. 179. n. 5. par. 1. †Prior aũt religionis ſolus ex priuilegio adminiſtrat, vt fuit reſolutũ in vna Melit. præeminentiarum coram Guidob. 24. Aprilis, 1551.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatarij omnes tenentur publicare.*
2 *Officiales Curiæ tenentur publicare, cum eis reſignantur beneficia.*
3 *Auditores Rotæ tenentur publicare.*
4 *Familiares Papæ tenentur publicare.*
5 *Cardinales tenentur publicare cum eis reſignantur beneficia.*
6 *Cardinales cõprehenduntur ſub regulis Cancellariæ.*
7 *Ratio fraudis an militet in Cardinalibus.*
8 *Cardinales comprehenduntur vbi agitur de vitanda fraude.*
9 *Cardinalis non differt à priuato in his quæ reſpiciunt animam.*
10 *Peccatum grauius ratione perſonæ peccantis.*
11 *Diſpoſitio c. de multa, de præbend. comprehendit Cardinales.*
12 *Cardinales comprehenduntur ſub clem. Auditor, de reſcript.*
13 *Exempti tenentur publicare.*
14 *Papa eſt proximus Superior exemptorum.*
15 *Papa ſtatuendo ligat etiam exemptos.*
16 *Exempti vnum habent iudicem.*
17 *In generali diſpoſitione exempti comprehenduntur.*
18 *Generalis diſpoſitio legis comprehendit omnes caſus, & perſonas priuilegiatas.*
19 *Reſignatarius ſecundus an teneatur omni caſu publicare, etiam ſi primus publicauit.*
20 *Verba perſonalia verificantur in vna perſona.*
21 *Terminus aſſignatus ad publicãdum currit pluribus, quibus idem beneficium reſignatur.*
22 *Tot dilationes dandæ quot perſonæ.*
23 *In termino dato ad publicãdum reſignatarius poteſt reſignare.*
24 *Reſoluto iure dantis, reſoluitur & accipientis.*
25 *Impetrantes beneficia vacantia ob non publicationẽ tenentur publicare.*
26 *Subrogatus ſapit naturam eius in cuius locum ſubrogatur.*
27 *Inter plures impetrantes beneficium ob non factam publicationem præfertur is qui prius publicauit, quamuis ſit poſterior in data.*
28 *Ille in quem transfertur penſio, nõ tenetur publicare.*
29 *Per translationem penſionis non transfertur titulus beneficij.*
30 *Per translationem penſionis non generatur præiudicium ordinario.*
31 *Penſio non eſt beneficium eccleſiaſticum.*
32 *Appellatione beneficij non venit penſio.*
33 *Minores 14. annorum tenentur publicare.*
34 *Generalitas comprehendit omnes perſonas.*
35 *Tempus legis ad inſinuandum non currit ignoranti.*
36 *Inſinuatio requiritur, vt obuietur fraudibus.*
37 *Statutum de inſinuatione donationis non poteſt renunciari.*
38 *Lex & ſtatutum non operantur aduerſus ignorantes.*
39 *Ignoranti non currit tempus adeundæ hæreditatis.*
40 *Tempus præfixum à ſtatuto ad ponenda inſtrumenta in memorialibus non currit ignoranti.*
41 *Ignorans dicitur iuſte impeditus.*
42 *Fraus non præſumitur in minore.*
43 *Tempus datum ad publicandas reſignationes currit etiam aduerſus minores ignorantes.*
44 *Decretum irritans ligat ignorantes.*
45 *Vbi agitur de fauore animarum tempus currit etiam aduerſus ignorantes.*
46 *Præſcriptio ſtatutaria currit aduerſus minorem.*
47 *Filius ignorans non faciens ſe promoueri non excuſatur à pœna.*
48 *Pater retinens bullas beneficiales filij, an ei noceat.*
49 *Ignorantia non excuſat, vbi eſt appoſitum decretum irritans.*
50 *Ceſſante vna ratiõne remanet diſpoſitio fundata in reliquis.*
51 *Minori competit reſtitutio aduerſus tempus quod cõtra ipſum currit.*
52 *Minor ignorans reſtituitur aduerſus præſcriptionem triginta annorum.*
53 *Minori competit reſtitutio aduerſus ſtatutum vrbis de non petendo creditum infra quindecim annos.*
54 *Minor reſtituitur aduerſus Iudicialia.*
55 *Minor reſtituitur aduerſus tempus elapſum confectionis inuentarij.*
56 *Minor reſtituitur aduerſus tempus decurſum ad appellandum.*
57 *Minor reſtituitur aduerſus præſcriptiones ſtatutarias, & conſuetudinarias.*
58 *Minor reſtituitur aduerſus teſtatoris mandatum.*
59 *Minor æquiparatur Eccleſiæ.*
60 *Eccleſia reſtituitur aduerſus tempus decurſum.*
61 *Minor non reſtituitur aduerſus tempus elapſum, & datum ad publicandum beneficium reſignatum.*
62 *Ob non publicationem amittitur omne ius.*
63 *Reſignatarius tractat de lucro captando.*
64 *Minor non reſtituitur vbi tractat de lucro.*
65 *Minor non reſtituitur ubi non eſt læſus.*
66 *Eccleſia non reſtituitur niſi ſit læſa.*
67 *Læſio minima an ſit in conſideratione.*
68 *Modica læſio non ſufficit ad concedendam reſtitutionem.*
69 *Minor non reſtituitur aduerſus omiſſam probationẽ niſi ſit læſus.*
70 *Minor non reſtituitur aduerſus omiſſionem dationis interrogatoriorum.*
71 *Nemo excuſatur ob non adimpletam formam.*
72 *Magna differentia inter illum qui tractat de damno, & eum qui tractat de lucro.*
73 *Minor non reſtituitur cum res non eſt integra, & alteri ius eſt quæſitum.*

74 *Minor*

74 *Minor non reſtituitur aduerſus malam expreſſionem re non integra.*
75 *Minor non reſtituitur cum damno tertij.*

QVÆSTIO IV.

QVARTO Quæro, qui tenentur pu
1 blicare beneficia reſignata? Com
munis*reſponſio eſt, omnes † reſi-
gnatarios teneri, & ita de ſtylo pra
cticatur, & firmant communiter
Doct. & probatur expreſſe in ver-
bis generalibus prægnantibus, &
geminatis poſitis in dict. Conſtitutionibus Pij V. &
Greg. XIII. adeo quod huiuſmodi quæſtio nullam pa
titur difficultatem. aliqua tamen dubia ſunt excitan-
da pro reſolutione quorundam caſuum.
Et primum erit, an officiales Curiæ teneantur ad
2 publicationem reſignationis? Reſpõde, teneri, † quod
expreſſum eſt in Conſtitutione 181. Pij V. ibi, *Etiam in fauorẽ alicuius ex ſcriptoribus Apoſtolicis &c.* Et in Conſtitutione Gregorij XIII. § nec, ibi. *Ac eorum, & noſtris familiaribus, continuis, commenſalib. nec non litterarum Apoſtolicarũ ſcriptorib. Abbreuiatoribus, cæteriſque Romanæ Curiæ officialib. &c.*
3 Ex quibus verbis colligitur, † quod Auditores Rotæ,
Referendarij, Scriprores Apoſtolici, Abbreuiatores,
4 Milites, & alij † familiares Papæ tenentur eorum reſi-
gnationes publicare. quod etiam tradit Sarn. de publi
cand. quæſt. 12. verſ. circa primum. & ratio eſt, quia in
his viget eadem ratio fraudis, ideo idem ius, l. illud, ff.
ad leg. Aquil.
Secundum erit, an S.R.E. Cardinales teneantur pu
blicare reſignationes in eorum fauorem factas. Hic
caſus fuit propoſitus in Rota in vna * Conchen. Ar
chidiaconatus coram Mantican. 22. Iunij 1541. & 24.
Nouembris eiuſdem anni, & poſt longam diſputatio
5 nem † fuit reſolutum teneri, teſte Moedan. deciſ. 141.
Magna, in manuſcr. & teſte Sarn. in addit. ad reg. dec.
64. in manuſcr. teſte etiam Put. deciſ. 195. lib. 1. atteſta
tur quoque Ptolomæus deci. 144. incip. Cum magna,
& hanc opinionem dicit veram, & * æquiorem, Sarn.
in reg. de publican. q. 12.
6 Et prima ratio eſt, quia Cardinales † comprehendũ
tur ſub regulis Cancellariæ, Butr. conſ. 10. Gemin. in
capit. 1. colum. 1. de Sciſmat. lib. 6. Archidiacon. Ioan.
Andreas, & alij in cap. nemo deinceps, de elect. eodẽ
lib. 6. Felin. in rubr. de maior. & obedient. Idem Felin.
in cap. ad aures, colum. 7. verſic. Octaua concluſio, de
reſcript. Caſſado. ſuper regul. quæſt. 38. & eſt * commu
nis opinio, teſte Sarn. dict. deciſ. 64. quicquid in con-
trarium uoluerit Ancharan. conſ. 297. Roman. con-
ſil. 498.
Secunda ratio eſt, quia requiritur publicatio, vt
fraus, & dolus euitentur, quæ † ratio magis militat in
7 Cardinalibus, quam in alijs, argum. cap. cum quidam,
8 de iur. iuran. nam vbi agitur de vitanda † fraude, Con
ſtitutio omnes comprehendit etiam Cardinales, cap.
ſciant cuncti, vbi Doctores, de elect. lib. 6. c. 1. de Sciſ
mat. lib. 6. communis * opinio, teſte Caputaq. deciſio.
211. lib. 1. in manuſc. Et in his, quæ animam reſpiciũt
9 Cardinalis † non differt a quolibet alio populari, Bar.
Balenzin. de charit. ſubſid. q. 66. late Sar. in procem. re
10 gularum. nam quanto perſona † dignior eſt, quæ pec-
cat, tanto maior eſt legis pœna, vt habetur in l. presby
teros, C. de epiſc. & cler. c. principium, de pœn. d. 2. &
quando agitur de annullatione actus, comprehendũ-
tur & Card. Archid. & Gemin. in c. nemo, de elect. li.
11 6. hinc diſpoſitio † c. de multa, de præb. comprehendit
& Card. Abb. in ca. Eccleſia, el 2. in 2. not. de elect. &
fuit deciſum * in Rota de mẽſe Nouemb. 1531. & die
3. Iunij, 1538. teſte Sarn. in procem. reg. Cãcel. q. 4. col.
12 5. & 6. & & ſub clementina Auditor, de reſcr. Boniſa.
de Vital. ibi, col. 2, Fel. in c. ad aures. col. 7. verſ. 8. cõclu
ſio. de reſcrip. Oldrad. conſ. 211. & * communiter Do
ctores.
Et hæc concluſio hodie eſt clariſſima, exprimitur
enim in d. Conſtit. Pij V. §. etiam, ibi. *Ac etiam in fauorem alicuius ex S.R.E. Cardinalibus hactenus facta extiterint, ac etiam in futurum fieri, &c.* & in d. Conſtit. Gregorij XIII. ibi, *Et quibuſcumque etiam S.R.E. Cardinalibus, ac piis locis quocumque priuilegio ſuffulti, &c.* & ibi, *Nec nõ indultis priuilegijs, & gratiis Apoſtolicis etiã prædictis Cardinalibus, &c.*
Tertium eſt dubium, an exempti teneantur publi-
care reſignationes in eorum fauorem factas? commu
13 nis * opinio eſt affirmatiua, † quæ primo probat ex ge-
neralitate dictarum Conſtitutionum.
Secundo, quia ſi comprehenduntur Cardinales, q
ſunt exempti, & infinita habent priuilegia, vt per Alb.
de Cardin. ergo & alij exempti inferiores, argu. auth.
multo magis, C. de ſacroſanct. Eccl.
14 Tertio, quia cum † ſolus Papa ſit Prælatus, & proxi-
mus Superior exemptorum, c. nulla, di. 93. not. in c. au
ctoritate de priuile. li. 6. & in clem. 1. de reb. Eccl. non
alien. Abb in c. nihil. de elect. ergo, cum Papa aliquid
15 generaliter ſtatuit, ligat omnes ſubditos † ſuos, etiam
exemptos, c. 1. de Conſtit. c. 1. de cenſib. nam licet oẽs
ſint Papæ ſubditi, vt eſt * communis, & recepta Theo
logorũ, & canoniſtarum ſententia, magis tamen illi ſu
16 bijciuntur exempti, cum alium † iudicem non habeãt,
vt tradit latiſſime Sarn. de infir. reſign. q. 4. & quamuis
aliqui voluerint non comprehendi exemptos in gene
rali diſpoſitione, Anch. in c. ſi p.p. de reſcr. lib. 6. Dec.
conſ. 154. col. 7. tamen in contrarium * eſt communis
17 opinio, vt tenet. † Abb. in c. graue, de præb. Gemin. &
Fran. in c. auctoritate, §. inhibemus, de priuile. li. 6. Ge
neralis enim diſpoſitio legis non ſolum caſus, ſed etiã
18 perſonas priuilegiatas comprehendit, Bald. per illum
tex. in l. in fraudem, in fin. de teſtam. milit. cum alijs ad
ductis per Dec. conſ. 5. & in l. 1. num. 9. ff. de reg. iur. &
eſt * communis opinio.
19 Quartum dubium eſt, An † ſecũdus reſignatarius,
ſeu ceſſionarius teneatur publicare? Pone quod aliqs
ceſſit, & reſignauit ĩ fauorẽ Petri, & iſte Petrus retro-
ceſſit in fauorẽ Titij, an iſte Titius ſecundus reſigna-
tarius teneat publicare? Duo caſus ſunt diſtinguendi.
Primus, qñ primus reſignatarius publicauit illã reſi
gnationem in ſui fauorem factam, & hoc caſu ſecun-
dus reſignatarius non tenetur publicare, vt fuit * reſo
lutum coram Put. in vna Pampilonen. Prioratus 26.
Iunij 1551. teſte Caputaq. deciſ. 35. par. 3. ex nota. per
Caſſad. dec. 27. ſuper reg. & ſic ius ſecũdi reſignatarij
nõ extinguit ob nõ factã publicationẽ vt fuit * reſolu
tũ 4. Februarij 1534. corã Aragonia in vna Toletan.
Præſtimoniorum, & in alia de anno 1533. teſte Sarn.
de public. q. 1. Cieſcen. deciſ. 227. Achiſ. deciſ. 704. qa
20 cum verba regulæ ſint † perſonalia debent intelligi de
primo, l. boues, §. hoc ſermone, ff. de verb. ſign.
Secundus eſt caſus, quando primus non publica-
uit, vt quia ceſſit in tempore dato ad publicand. &
hoc caſu ſecundus tenetur publicare, ita Domini de
Rota * dixerunt, teſte Pelegrin. deciſio. 303. libro ter-
tio. contrarium tamen tenuit * Rot. in vna Tolet. Præ-

ſtimonij coram Sarn.teſte Creſcent.deciſ.224.in ma
nuſcr.Sed hodie quicquid ſit de iure, & tenuit Rota:
ſecũdus reſignatarius tenetur publicare,ſiue primus,
publicauerit,ſiue non,vt expreſſe dicitur in d. Conſt.
Pij V.§.& præmiſſa,ibi.*Et reſignatarios,& ceſſiona
rios ipſos infra dictum vnius,vel ſex menſium ſpatiũ
cedere,vel retrocedere contingat locũ habere, & ſuũ
obtinere locum voluit,& expreſſe declarauit,&c.* &
in dicta Conſtitutione Greg.XIII. in principio,ibi.
*Pluresq;,& quotquot in alium,vel alios ceſſiones,ac
etiam in ipſummet primum reſignantem,vel cedentẽ
retroceſſiones termino prædicto nondum elapſo inter
ceſſerint, ita vt vnius duntaxat terminus omnibus
his ſucceſſiuis ceſſionibus ac retroceſſionibus decur-
rat,vt qui poſtremus gratiam habuerit publicationẽ
huiuſmodi facere cæteraque omnia hic præſcripta in
tra eundem terminum præſtare teneatur &c.* Ex quo
collige,quod vltimus tenetur publicare,& vnicus† ter
minus omnibus currit,quod iudicio Rotæ factũ fuit
ne fiat fraus legi,ſi ſingulis reſignationib. ſinguli ſex
menſes aſſignarentur,alias enim darentur tot dilatio
22 nes,† quot ſunt perſonæ,Tiraq.de retract.conuent.§.
2.Gloſ.vnica,num.63.cum pluribus ſeq. ex quo etiã
23 collige,quod poteſt† quis reſignare intra tempus da-
* tum ad publicandum,vt eſt communis* omnium ſen
tentia,& colligitur ex Caſſad.d.deciſ.27.ſuper reg.&
ſecundus reſignatarius tenebitur publicare,vt clariſ-
ſime in locis allegatis dicitur,& tenet Rebuff.in 2.cõ
* me.reg.de public.q.16.verſ.item ſi,& eſt* communis
24 opinio in ſtylo,nam† reſoluto iure dantis reſoluitur,
& accipientis,l.lex vectigalis,ff.de pignorib. Bal. in l.
2.in q.13.C.de reſcind.uend.ita in ſimili non valet ſe
cunda collatio ratione ſubreptionis,& fraudulẽtæ re
ſignationis,Oldr.conſ.324.factum,col.3. Rebuff.in
concord.de collat.Gloſ.vacantia,§.volumus.

25 Quintum dubium,An impetrantes† beneficia va-
cantia ob non publicationem teneãtur ad publicatio
nem gratiæ? Reſponde teneri,ac ſi habuiſſent per reſi
gnationem,vt voluit felic.record.Greg.XIII.in dict.
Conſt.87.ibi,*Et quicumque ſic impetrans,aut gratiã
etiam motu ſimili habens præfinitum cuique caſui tẽ
pus prædictũ a data conceſſionis gratiæ ſibi factæ hu
iuſmodi,ac omnia,quæ cadens a iure prædicto debe-
bat,præſtare teneatur*,& ratio eſt, quia cum iſte per
impetrationem factam ſuccedat, & ſubrogetur in lo
cum illius reſignatarij, & ſubrogatus ſapiat naturam
26 eius† in cuius locum ſubrogatur,§.fuerat,inſt.de act.
ſequitur debere publicare, namque etiam in hoc vi-
get ratio,vt parochiani cognoſcant ſuum Prælatum,
vt ſupra dixi.

Sed dubium poterat fieri ſi plures impetrauerint
ob non publicationem quis præferatur? Ideo in dic.
27 Conſt.Greg.deciditur hic caſus per hęc verba,*Et† ſi
pluribus gratiam huiuſmodi fieri contigerit, is præ
omnibus obtineat,qui primus publicationem ſuæ im
petrationis fecerit,& poſſeſſionẽ adeptus fuerit, aut
petierit,omniaque requiſita prædicta adimpleuerit,
quamuis in data ſit poſtremus,& poſſeſſio ab alio in
publicando negligentiore prius apprehẽſa fuerit, vel
poſita,&c.*& hic caſus eſt valde notabilis, quia non
attenditur data,& poſſeſſio,ſed publicatio.

28 Sextum eſt dubium,an ille, in quem † transfertur
* penſio,teneatur ad publicandum? communis* opinio
* & in* praxi recepta eſt negatiua,ſecundum quam in
terrogatus reſpondit Caſſad.teſte Sarn.de publ.q.10.
& eſt ratio,quia requiritur publicatio ad vitãdas frau
des,quę per clandeſtinas renunciationes quotidie fie
bant,in præiudicium expectantium,Ordinariorum,
& in animarum iniuſte beneficia renunciata occupã
tium graue detrimentum,& periculũ,quæ ratio ceſ-
ſat in renunciatione,& tranſlatione penſionis, nam
29 per talem renunciationem non† transfertur titulus be
neficij,neq; aliqua adminiſtratio,vel iuriſdictio in ec
30 cleſia,nullumque generatur præiudicium† ordinario
expectantibus,aut populo,nil enim ad hos, ergo hoc
caſu ceſſabit publicatio,arg.c.cum ceſſante,de appel.
Secundo,quia nihil de eo,cui transfertur penſio in d.
Conſt.Pij V.& Greg.XIII.minus in regula Cãcel.im
mo contrarium videntur velle,tum quia dicunt publi
cationem faciendam in Eccleſia,quod non poteſt in
penſione verificari,tum etiam,quia loquuntur de be
31 neficijs,& penſio† non eſt beneficium Eccleſiaſticũ,
c.quamuis,el 1.de præb.lib. 6. vbi quando mandatur
alicui prouideri de beneficijs,vigore dicti mãdati nõ
poteſt prouideri de pẽſione,& ibi Gem. notat,quod
32 appellatione beneficij† nõ venit penſio,Pet.de Anch.
in 3.not.Io.Selu.de beneſ.p.1.q.3.nu.11. vbi atteſta-
* tur hanc eſſe communem,de* communi etiã atteſta
tur Alfonſ.Hoied.in tract.de incõpat.beneſ.in præſ.
1.p.num.3.quamuis contrarium voluerit Barb. in c.
ad audientiam,el 2.de reſcr.ex quatuor fundamentis,
quibus reſpondet Gig.de penſ.q.28.Hoied.d. tract.
p.2.c.7.a num.6.vſque ad num.11.

33 Septimum dubium,an minores† teneantur publi-
* care beneficia eis reſignata? Communis* opinio eſt
affirmatiua,quia verba Conſt.Greg.XIII.ſunt admo
34 dum prægnantia,& generalia,quę omnes perſonas in
cludunt,vt late per Crauett.conſ.294.num.1.& nu.2.
& conſ.308.col.4.5.& 6.& conſ.290.num.4.& conſ.
297.per totum,ac etiam ratio Conſt. vt delictis ob-
uietur eſt generalis,l.cum pater,§. dulciſſimis,ff. de
leg.2.& hæc concluſio intelligenda eſt præſuppoſito,
quod fuerit per Summum Pontificem diſpenſatum
cũ minoribus ad huiuſmodi beneficia eis reſignata.

Dubium tamẽ eſt,an tempus aſſignatum ad publi
candum currat minori 14.ann.cui collatum eſt bene
ficium,pſupponendo ignorantiam ex parte minoris?

Et quid. in prima facie videtur dicendum negati-
ue.Primo ex doctrina Bal.in l.annus aũt,ff.de calum
35 niat.vbi tenet† quod tẽpus inductũ a ſtatuto ad faciẽ
dam inſinuationem donationis,non currit ignorãti,
36 & nemini dubium † eſt illud ſtatutum fuiſſe factum
ad obuiandum fraudibus,vt per Caſt. in l.ſi quid.C. de
ſacr.ſanct.Eccleſ.Aret.in §.1.Inſt.de don.Bart. in l.
Modeſtinus,quem refert,& ſequitur Rim.Iun.in §.
1.num.158.Inſt.de don.& n.239.eſt tex.in l. data,C.
37 de don.ideo† non poteſt renunciari, Alex. in l.nemo
poteſt,num.12.Iaſ.num.41.Crot.num.21.Rip.num.
47.Aquen.num.21.ff.de legat.1.Fel.in c.ſi diligenti,
num.11.de for.compet.Soc.Sen.conſ.77.col.5. libr.
* 1.Canar.in tract.inſin.2.p.q.29.communis * opinio
teſte Rim.d.§.1.num.238.

Secundo,quia regulariter tempus ſtatutum a lege,
38 vel ſtatuto non currit† aduerſus ignorantẽ,Alex.in l.
quãdiu,C.qui admitti,& nu.4.Bal.in c.licet.de ſuppl.
præla.negl.Pet.de Anch.in c.canonũ ſtatuta,in verſ.
alibi,de Conſt.Bar.in l.genero,ff.de his q not.in fam.
Alex.conſ.34.col.vlt.lib.1.Rom.conſ.228.Fel.in ca.
quærente.de offic.deleg. Hinc ignoranti non currit
39 tempus† adeundę hereditatis,vt late proſequitur poſt
Bal.Sal.in d.l.quamdiu,vbi Dec.nu. 26.C. qui admit.

40 Hinc tempus† a ſtatuto præfixum ad ponenda in-
ſtrumenta in memorialibus non currit ignoranti,
Bal.in dict.l.quamdiu,Idem Bald.in l. item veniunt,

§.cum

§.cum antè, de pet.hęred.& in l.50.de excuſ.tut. Ioã.
And.in c.cum ſeruorum, de ſeru.non ordinã. namq;
51 ignorans dicitur †iuſte impeditus, vt poſt alios ſcribit
Crauet.conſ.ao1.num.36.
Tertio, poſſet comprobari ex priuilegijs minorũ.
Quarto, quia publicatio requiritur, vt obuietur frau
42 dibus, Corn.conſ.157.lib.3. quæ fraudes †non præſu
* muntur in minore, vt eſt communis * Doctorum
interpretatio.
His tamen non obſtantibus contraria opinio eſt
43 verior, quod † ſcilicet tempus publicandi currat etiam
* minori ignoranti, vt fuit * tentum in Rota in vna Ful
ginat. Prioratus coram Puteo, die 9. Apr. 1543. teſte
eod. Put. deciſ. 453. quæ eſt vltima in libr. 1. & clarius
* fuit reſolutum in vna * Compoſtellana corã Reoma-
no, prout atteſtatur Achil. de Graſſ. deciſ. 4. decima,
in tit. de reſt. in integ. alias deciſ. 307. & hanc opinio-
* nem tenuiſſe * Rotam atteſtatur Tho. de Tan. deciſ.
54. in manuſcr. vbi dicit Caſſad. nec Sar. hoc dubium
determinare. Cui opinioni primo ſuffragatur, quia tã
in regulis antiquis Cancellarię requirentibus publica
tionem, quam in Conſtitutione Greg. XIII. de publi
can. adeſt decretum irritans, vt omnibus licet videre,
44 quod ligat etiam †ignorantes, c.1. de conceſſ. præb. c.
quondam, de præb. in 6. Gloſ. in c. tibi, §. quinimo, de
reſcr. Gem. in c. ſi eo tempore, de elect. lib. 6. Barb. in
clem. 1. num. 25. eod. tit. extr. Butr. conſ. 43. Card. cõſ.
33. Caſſad. deciſ. 12. num. 5. in reg. Cancel. Bert. conſ.
* 142 num. 4. lib. 2. in antiq. * communis omnium Do
ctorum ſententia prout reſoluit infinitos allegando
Gabr. de clauſ. concl. 3. per totam, nec dicas, quod de
cretum irritans venit, acceſſorie ad regulam, & Con-
ſtitutionem, vnde cum rõ fraudis non habeat locum
in minori, ergo nec decretum irritans illum ligabit,
nam reſpondeo, quod non vna eſt ratio, quæ fuit alle
gata, ſed & aliæ, vt dixi in q. 1. Ideo eſto qđ vna ceſſet
tñ ex alijs ligabitur, arg. §. affinitatis, Inſti. de nupt.
Secundo accedit, quod publicatio eſt introducta
fauore animarum, vt dixi in principio 1. q. ſed quoties
45 agitur de †fauore animarum, †tũc tempus currit igno
* ranti, Gloſ. communiter * recepta in c. ſtatutum, verſ.
numerandum, de præb. lib. 6.
46 Tertio comprobatur, quia præſcriptio †ſtatutaria
currit cõtra minorem, ſiue tractetur de damno, ſiue
de lucro, Bar. in l. vlt. C. in quibus cauſ. reſti. in integr.
* non eſt neceſſ. communis, * vt reſoluit Bal. in trac. prę
ſcr. in 1. par. 6. par. in princ. in caſ. 23. Card. in clem. 3.
nu. 6. vbi Imol. num. 23. Boniſ. de Vital. num. 10. de re
ſtit. in integ. Hoſtienſ. in c. conſtitutus, in ſi. vbi Card.
Anch. nu. 7. & alij, de quo vide Dec. conſ. 556. nu. 7.
Afflict. deciſ. 370. num. 3. Boer. deciſ. 140. num. 3. Io.
Igneus in l. dudum, C. de contrah. empt. a num. 13. vſ
que ad num. 40.
Quarto ex dicto Innoc. in duobus locis, quod re-
fert Afflict. d. deciſ. 370.
Ita etiam ſi Pater procurauit conferri beneficium
46 curatum filio ſuo, & ipſe retinuit bullas, ſi filius †igno
rans non promoueatur, incidit in pœnam, Rebuff. in
prax. tit. de non promo. num. 54.
48 Pari ratione ſi pater †retinet bullas, filius non excu
ſatur a publicatione, Rebuff. ſuper gloſ. 13. de public.
numero 26.
Non obſtant contraria, ad primum reſpondetur
Bal. non loqui in ſtatuto habente, decretum irritans,
prout nos loquimur, vnde maxima eſt differentia,
Card. Alex. in c. ſuper eo, in vlt. not. de appel. Franc. in
c. dudum, in 8. not. de præb. in 6. Oldrad. conſ. 319. in
princ. Paul. de Caſt. conſ. 199. num. 10. lib. 1. Rebuff.
in l. quod iuſſit. num. 93. ff. de re iud. Card. Pariſ. con
ſil. 34. vol. 4.
Ita etiam reſpondetur ad ſecundum argumentũ,
49 quod ignorantia excuſet, nam fallit, vbi †eſt appoſitũ
decretum irritans Barbat. in clem. 1. num. 25. de elec.
* & communiter * Doctores, vt ſcripſi ſupra, & hæc ẽ
notabilis limitatio ad illam regulam communem, * &
* eſt vſu * in praxi recepta in Romana curia.
Vnde tertio reſpondetur, non obſtare priuilegiũ
minorum, vt ex ſupra relatis apparet.
Ad quartum reſpondetur, quod non vna eſt ratio,
ſed plures, ex quibus requiritur publicatio, vt ſcripſi
late in 1. q. ergo quamuis ceſſet ratio fraudis in mino
ribus remanent tamen alię, ne in beneficijs detur ſuc
* 50 ceſſio, † & aliæ ad vulg. & * communem, §. affinitatis,
inſt. de Nupt. l. ſi ventri. §. in bonis, vbi Gloſ. Bart. &
alij, ff. de priuil. credit. Iaſ. in l. more, num. 18. ff. de iu-
riſd. omn. iud. Rim. iun. in §. 1. num. 423. Inſt. de don.
* Menoch. de arbitr. Iudic. caſ. 316. num. 50. & * com-
muniter Doctores.
Sed quæritur, ſi currit minori ignorãti tempus pu
blicandi, vt concluſum eſt, an ei detur reſtitutio in in
tegrum aduerſus lapſum temporis? Videtur dicendũ
51 quod ſic, quia quoties tractatur de amiſſione †iuris, li
cet aduerſus minorem currat tempus, tamen reſtitui
tur, Bar. conſ. 141. & in l. vlt. C. in quibus caſ. reſt. in in
teg. non eſt neceſſ.
52 Hinc aduerſus præſcriptionem 30. annorum reſti
tuitur ignorans. Bar. in l. 1. §. ſi quis autem, ff. de itine.
act. priuat. Ang. in l. annus, ff. de calumnia. late Alex.
conſ. 84. lib. 1. & conſ. 71. eod. lib. Rom. conſ. 123. col.
* vlt. & hanc eſſe * communem opinionem atteſtatur
Alex. conſ. 168. viſo col. pen. lib. 2. Dec. conſ. 29. nu. 1.
53 Hinc reſtitutio in integrum †competit minori ad
uerſus ſtatutum Romæ, de non petendo creditum
ſuum infra 15. annos, licet habeat ampliſſima verba,
vt fuit tentum in Rot. in vna Lucan. coram Fabio, te
ſte Card. Sanctæ Crucis, deciſ. 149. alias 155.
Hinc quamuis in iudicialibus currat tempus ad-
54 uerſus minorem poſtea venit †reſtituendus. Gloſ. in l.
vlt. C. in quib. cauſ. vbi Cin. num. 4. Alb. num. 3. Bar. n.
5. Paul. de Caſt. num. 2. Ang. num. 2. Abb. in c. Benefi
cij, de reſt. in integ. & ibi. Henr. Boich. num. 1. & 2. &
communis, teſte Boniſ. de Vitall. in clem. 1. num. 12.
& 22. eod. tit. de reſt. in integ.
55 Ideo tempus †datum hęredi ad conficiendum inuẽ
tarium currit aduerſus minorẽ, licet poſtea reſtitua-
tur, Dec. conſ. 445. num. 56. Caſſan. ſuper conſue. Bur
gund. rub. 3. §. 2. verſ. adde, num. 15. Tiraquel. de pęn.
cauſ. 4. num. 23. Natt. conſ. 16. & 17. per totum, lib. 1.
& conſ. 140. num. 8. eod. lib. Alciat. conſ. 160. nu. 13.
Ber. conſ. 68. num. 69. lib. 1. Rol. conſ. 60. nu. 6. & con
ſil. 15. lib. 4. Ioſeph. Lodouic. in deciſ. Peruſin. 51. nu.
18. & 19. lib. 2. communis * opinio, teſte Sfort. Odd.
de reſt. in integ. q. 88. art. 3. num. 45.
56 Ideo minor reſtituitur † aduerſus tẽpus decurſum
ad appellandum, Paul. de Caſt. in l. properandũ, §. vlt.
* num. 2. & ibi Salic. C. de iud. communis * opinio, de
qua teſtatur Iac. de Sanct. Georgio in d. l. properan-
dum, num. 4. Henric. Boich. in d. c. beneficio, num. 7.
Vaſq. de ſucceſſ. ab inteſt. lib. 1. §. 10. num. 52. Imol. in
clem. 1. num. 12. de reſt. in integ.
57. Hinc etiã, licet minoribus † currat tẽs in pſcriptio
nibus ſtatutarijs, & conſuetudinarijs, tñ reſtituuntur
Card. in clem. 1. n. 6. de reſt. in integ. Bellã. in c. vlt. n.
* 10. eod. tit. * cõis opin. de qua atteſtatur Bal. in trac. p

ſcript.1.par.6.part.princip.num.43.Dec.conſ.556.n.
7.& hæc eſt magis communis ſentētia, de qua atteſta
tur Sfort.Odd.de reſtit.in integr.q.88,ar.5.n.54.verſ.
in contrarium.& ante nu.56.

58 Hinc minor reſtituitur †aduerſus teſtatoris manda
tum, puta quia non fecit id quod teſtator ei præce-
perat,& propterea lucrum ſibi relictum amiſit, Ruin.
conſ.199.nu.3.lib.1.Riminal.conſ.261.nu. 32. lib.2.
Roman.ſingul.94.Coſta ſelect.interpret.circa cōdic.
lib.2.cap.4.n.2.Dec.conſ.349.in 1.& 2.col.Aret. cōſ.
67.& hæc eſt* communis & vera concluſio,ac notan-
da in praxi,vt atteſtatur Sfort.Odd.de reſtit.in integr.
q.72.ar.6.ſub.nu.62.eo maxime quando ignorans Ce
ſal.conſ.365.nu.7.& ſeq.lib.3.

Et aduerſus curſum,& lapſum temporis,reſtituitur
in pluribus caſibus relatis per Sfort.Odd.de reſtit.in
integr.q.89.ar.1.per totum cum ſequent.

59 Confirmo,quia †minor æquiparatur Eccleſiæ, &
60 Eccleſia reſtituitur †in integrum aduerſus decurſum
tempus,Gloſ.Bart.& Doctores in auth.quas actio-
nes,C.de ſacroſanct.Eccle.Card.Imol.& alij in clem.
1.de reſtit.in integr.Abb.in c.1.de reſcr.Rom.conſi.
166.viſo Io.Andr.in c.vl.colu.3.de reſt.in integr. vbi
Bellam.n.12.Henric.Boich.num.14.& eſt* commu-
nis opinio,de qua atteſtatur Dec.conſ.29.n.2. Sfort.
Odd.de reſtit.q.88,ar.2.num.35.

61 His tamen †non obſtantibus contraria opinio eſt
verior in iudicando,vt colligitur ex Put.deciſ. 453.n.
8.lib.1.vbi dicit fuiſſe hoc dubium* propoſitū in Ro
ta ab ipſo.9.April.1543.in vna Fulginaten.Prioratus,
& quod Domini inclinarunt,vt non daretur reſtitu-
tio,de quo atteſtatur etiam Thom.de Tan.deciſ. 54.
in manuſcr.& tandem cum rurſus accidiſſet hic caſus
in Rota in vna Compoſtellana coram Domino Reū
ano fuit ita tentum prout atteſtatur Achill.de Graſſ.
deciſ. 307. Reſtitutionem minori alias 10. ſub tit.de
reſtit.in integr.in manuſcrip.

62 Idq.verificatur,quia †ob non publicationem amiſ-
ſum eſt omne ius,quod quis habebat in beneficio reſi
gnato vt eſt* communis omnium ſententia eo maxi-
me poſt conſtitutionē ſanctæ memor.Gregorij XIII
63 vnde petendo †reſtitutionem,tractat de lucro, Gig.
conſ.135.nu.11.& 12.& licet detur reſtitutio ꝓpter
64 †lucrum amiſſum a minori perperam, & inconſulte,
l.ait prætor,§.vlt.ff.de minor.vbi Bart.Abb.in c.con
ſtitutus.n.5.Card.num.3.de reſtit.in integr.Bellamer.
deciſ.182.Socin.Iun.conſ.46.nu.8.li.4.Natt.cōſ.631.
nu.16.& nu.28.hoc autem non procedit quando tē
pus currit odio non facientis actum,quia tunc,ſi non
fiat a minori,ei non datur reſtitutio , vt notant gloſ.
Roman.& Iaſ.quos ad hoc refert , & ſequitur Sfort.
Odd.de reſtit.in integr.q.4.ar.6.nu.76.&* communi
ter Doctores,quod autem in odium non publicātis
annulletur actus a Conſtitutione Greg.xiij.de publi-
can.ſatis ibi exprimitur.

Accedit,quia hoc caſu minor non eſt læſus,cū ni-
hil ei acquiratur ob non factam publicationem, arg.
l.nam & poſtea,§.ſi minor,ff.de iureiur.& per conſe-
quens non agit ex damno,ſed potius ex lucro, vt di-
65 ctum eſt ſupra,& minor non †reſtituitur, vbi non eſt
læſus,l.non omnia,ff.de minorib.l.minoribus , C. de
reſtit.in integ.l.ſi res,§.ſi mulier,ff.de iur.dot.Ang.in
l.metum,§.ſed quod præter,nu.2.ff.quod met. cauſ.
66 ita & Eccleſia †non reſtituitur,niſi læſa ſit,Dec.conſ.
564.nu.18.ſiue negligentia ſua læſus ſit minor,Albe
ric.in l.ſi minor,nu.1.C.de tranſact.Io.Andr.in c.au-
ditis colum.3.de reſt. in integr.Menoc.de recupe-
ran.poſſ.remed.15.nu.136.ſine dolo alterius,Mauric.
de reſtit.in integr.cap.122.late Sfort. Odd. de reſtit.
67 in integr.q.4.ar.3.& 4.nec ſufficit læſio †minima ,Ro
man.conſ.90.num.4.Natt.conſ.631.num.22.& conſ.
481.num.13.Gozzad.conſ.44.nu.8.immo ſecundum
68 alios neque †modica Alex.conſ.27.n.2.li.1.Grat. cōſ.
4.nu.81.lib.1.Ruin.conſ.119.nu.14.lib. 5. Ber.conſ.
32.nu.10.lib.1.& conſ.84.n.20.eod.lib.Mandell. cōſ.
11.num.21.magis communis,teſte Burſat. conſ. 27.
nu.17.lib.1.

Hinc ſi non eſt læſus,non venit reſtituendus mi-
69 nor aduerſus omiſſam †probationem,vt fuit* tentum
15.Decembris,1544.in vna Toletan. matrimonij co
ram Domino Aquen.teſte Put.deciſ.193.lib.2.

70 Hinc etiam,minor non † reſtituitur aduerſus omiſ
ſionem dationis interrogatoriorum,vt fuit tentum*
in vna Meſſanen.Baroniæ, 18 . Martij.1547. coram
Put.teſte eod.deciſ.23.lib.3.vide Cappell. Tholoſan.
deciſ.43.

Accedit,quia ſumus in his, quæ concernunt iuris
rigorem,nam data eſt forma,&c.& tamen, nemo ex
cuſatur ob non adimpletam formam,l.vlt.C.de teſtā.
71 mil.Tiraquel.de vtroq.retr.part.1.§.35.Gloſ.2.& §.8.
Gloſ.7.num.23.Couarr.pract.q.c.26.nu. 4. quamuis
Alciat.de præſumpt.regul.1.præſumpt.20. poſt me-
dium tenuerit contrarium.

Non obſtant contraria , ad quæ reſpondetur , hic
72 non tractari †de amiſſione iuris vt loquitur Bart. & a
lij ſed potius de lucro: ita reſpōdit Put.dict.dec.453.
nu.8.lib.1.& eſt vera reſpōſio,vt patet ex his, quæ ſu
pra dixi.

Confirmationes contrariorum,omnes procedunt
data læſione,tunc enim reſtituitur minor,vt ex com
muni dixi ſupra,at hic non poteſt conſiderari læſio,vt
fuit comprobatum ergo &c.

Et hæc concluſio,eo magis procedit, ſi beneficiū
fuit impetratum ob non publicationem,& ſic fuit al
teri collatum,nam hoc caſu abſque dubio non venit
73 minor reſtituendus, †cum res non ſit integra,Abb.in
cap.ex parte,nu.14.de reſtit.ſpoliat. cum alijs , vt per
Boer.deciſ.350.num.4.vbi col.penul.atteſtatur hanc
eſſe communem opinionem,de communi etiam at-
teſtatur Thom.de Tan.deci.54.

74 Hinc re †non integra minor non reſtituitur aduer
ſus malam expreſſionem,vt fuit tentum 11. Februarij
1547.in vna Fulginaten.coram Put.teſte eod. deciſ.
9.lib.3.eſt enim vera,& recepta ſententia minorē nō
eſſe reſtituendum †cum damno tertij.Alberic.in l.ait
prætor.nu.2.ff.de minor.Bal.in l.1.num.6.C.de ann.
except.poſt Bart.num.2.Afflict.ſuper conſtitut . Re
gni.lib.2.Rubr.40.num.8.Tiraquell.de vtroque re-
tract.in 1.part,§.35.gloſſ.2.num.10.& 11.Curt.iun.
conſ.110.nu.14.Thob.conſ.105.num.4.Mant. ſing.
628.Afflict.deciſ.390.per totam Capic.deciſ.54.nu.
9.lib.2.Emanuel Coſt.in repet.l.Gallus § . & quid ſi
tantum ff.de lib.& poſth.2.par.nu.57.vbi communi-
ter Doctores hoc volunt,& hoc caſu loquitur Put.d.
deciſ.453.lib.1.& Thom.de Tan.dict.deciſ.54.

Hoc tamē recipit limitationem,niſi facto alterius
fuerit impeditus,vt non publicaret.iuxta ea,quæ in-
fra dicentur.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio facta extra Romanam Curiam, eſt publi canda.*
2 *Conſtitutio Pij V de public.habet locum etiam in renunciatio.*

nunciationibus factis coram Ordinarijs.
3 *Infra quantum tempus debeat fieri publicatio in renũciatione facta extra Curiam.*
4 *Prouiſus a Sum.Pont.de beneficio renunciato coram Ordinario, an teneatur publicare, affirmatiue, infra,*
5 *Diſpoſitio exorbitans non extenditur.*
6 *Dictio Eos, eſt reſtrictiua ad expreſſos.*
7 *Caſus non comprehenſus, remanet ſub diſpoſitione Iuris.*
8 *Diſpoſitio loquens de prouiſione Ordinarij, non comprehendit prouiſionem Papæ.*
9 *Ceſſante præſuppoſito legis, ceſſat diſpoſitio.*
11 *Conſtitutio fauorabilis eſt amplianda.*
12 *Collatio facta conſanguineis de beneficio reſignato, eſt nulla.*
13 *Conſtitutio Pij V. de non conferendis, non inducit modum vacandi.*
14 *In deuolutis, non inducitur noua vacatio.*
15 *Reſignationes coram Notario, & teſtibus, ſunt publicandæ.*
16 *Permutatio an ſit publicanda, affirmatiue, nu. ſeq.*
18 *Conſtitutio Pij V. de publican. habet locum in permutatione.*
19 *Permutatio continet ſub ſe renunciationem.*
20 *Per permutationem datur vera vacatio.*
21 *Edictum de publican. emanauit ad tollendas fraudes*
22 *Ratio fraudis militat in permutatione.*
23 *Permutatio facta etiam cauſa vtilitatis, & neceſſitatis Eccleſiæ eſt permutanda.*
24 *Permutatio debet fieri ex cauſa.*
25 *Ambo permutantes debent publicare.*
26 *Si in permutatione vnus publicat, alter vero non, ex parte omittentis eſt nulla.*
27 *Quando permutatio non teneat, & liceat regredi.*
28 *Reſignatio, reſeruatis omnibus fructibus, an ſit publicanda, affirmatiue, num. 31.*
29 *Reſignans reſeruatis omnibus fructibus, denominatione, & titulo in effectu remanet beneficiatus.*
30 *Regula Cancellariæ de publican. non habet locum in reſeruante ſibi omnimodam adminiſtrationem.*
32 *Ceſſio Commendæ eſt publicanda.*
33 *Collatio differt a commenda.*
34 *Commendæ noſtri ſuperioris æquiparantur titulis.*
35 *Commendatarij faciunt fructus ſuos.*
36 *Commendatarii poſſunt locare poſſeſſiones.*
37 *Commendatarii liberi habent adminiſtrationem.*
38 *Commendatarii poſſunt præſentare.*
39 *Habens Commendam, dicitur habere titulum Canonicum.*
40 *Commendæ hodie fiunt perpetuæ ad vtilitatem Commendatariorum.*
41 *Commendato per Papam beneficio, videtur commendatum in perpetuum.*
42 *Actus non concluſus certo ſpatio temporis, perpetuus reputatur.*
43 *Diſpoſitio generaliter prolata, de rebus, & perſonis generaliter eſt intelligenda.*
44 *Valet argumentum de perſonis, & rebus ad tempus.*
45 *Indulgentia conceſſa tali die abſque reſtrictiua, videtur perpetua.*
46 *Reſignatio facta cum reſeruatione penſionis, regreſſus & acceſſus, eſt publicanda.*
47 *Obtinens beneficium ex cauſa reſignationis, in forma dignum, debet publicare.*
48 *Ceſſante ratione, ceſſat diſpoſitio.*
49 *Obtinens beneficium ex dimiſſione facta coram Papa, vel Ordinario, debet publicare.*
50 *Collatio facta etiam ex cauſa deuolutionis, eſt publicanda.*
51 *Ceſſio iuris eſt publicanda, & num. 54.*
52 *Renuncians iuri, videtur renunciare beneficio.*
53 *Qui actionem habet, ipſam non habere videtur.*
55 *Inſinuatio ad inſtar publicationis.*
56 *In donatione iuris, requiritur inſinuatio.*
57 *Diſpoſitio clem. vlt. de procurand. loquens in morte naturali, habet locum in ciuili.*
58 *Diſpoſitio clem. vltim. de procura. habet locum in renunciatione.*
59 *Ad fauorem poſſeſſoris poteſt fieri ceſſio coram Auditore Rotæ.*

QVAESTIO V.

QVINTO Quero, an quomodocunque facta fuerit reſignatio beneficiorum ſit publicanda? Hæc quæſtio eſt admodum generalis. Pro cuius igitur reſolutione de pluribus caſibus contingit dubitari.

1 Et primo, An ſi † renunciatio beneficij facta ſit extra curiam ſcilicet coram or-
* dinarijs locorum ſit publicanda? communis opinio* omnium Doctorum eſt affirmatiua, vt per Rebuff. in prax. titu. Regula de public. in gl. 2. & probatur primo in regula Cancellariæ de publicandis, ibi. *Siue in Romana Curia, ſiue extra, &c.*

Secundo, in dicta Cõſtitutione 182. Pij V. §. quod quæcumque ibi, *Aut cuiuſuis alterius etiam loci or-*
* *dinarij, &c.* & ideo fuit reſolutum* in Rota coram Cantuccio, 2. Iunij, 1581. in vna Aquilana hanc Con
3 ſtitutionem † Pij V. habere locum etiam in reſignationibus liberis factis extra Curiam.

Tertio, probatur in dicta Conſtitutione 87. Gregorij XIII. prope finẽ in §. de beneficijs, vbi ampliat hoc procedere in omnibus Ordinarijs collatoribus, in Cardinalibus habentibus indulta, in Legatis etiam de latere. Namque in beneficijs reſignatis extra Curiam viget eadem ratio fraudis, vnde idem ius ſtatuẽdum eſt, l. illud, ff. ad leg. Aqui. & ita fuit* reſolutum in vna Sabinen. beneficiorum coram R.P.D. Gipſio, 5. Martij, 1586. Quæ publicatio fieri debet infra menſem, ſecundum regulam Cancellariæ, vt patet ibi, *Si vero extra dictam Curiam facta ſint intra menſem ex tunc, &c.* & per dict. Conſt. Pij V. ibi, *Si quidem extra Curiam, ſimiliter infra vnum, &c.* Gregorius autem xiii. in d. Conſtit. ſtatuit vt infra circa hoc, quod
3 eſt ſeruandum. † *De beneficijs autem, quæ deinceps in manibus Ordinariorum collatorum, etiam Cardinalium, etiam indulta, & facultates ad hoc ab Apoſtolica Sede habentium, ac Legatorum etiam de latere, & delegatorum, etiam ſpecialiam eiuſdem Sedis extra Romanam Curiam reſignari etiam ex cauſa permutationis contigerit, ipſi intra menſem negocium vniuerſum admiſſionis, vel reiectionis reſignationis huiuſmodi, & (ſi per eos facienda erit) prouiſionis reſignati beneficij, iuxta Apoſtolicas, & alias canonicas Sanctiones omnino abſoluant, & qui ſic prouiſus fuerit intra tres menſes a die ſibi factæ prouiſionis illam publicet, & poſſeſſionem beneficij capiat, modo, & forma ſupradictis, alioquin illis elapſis, nulla ſit eius prouiſio, & beneficium vacare cenſeatur eo ipſo, Ordinarijque et alij prædicti, qui hæc, vti eis præſcribuntur, non perfecerint, eo caſu poteſtate diſponendi de ipſis beneficijs*

ſint

*ſint ea vice priuati, eorumque diſpoſitio eo ipſo ad Se-
dem Apoſtolicam deuoluta exiſtat, aut alijs idoneis
ab ipſa ſede dumtaxat modo, & forma prædictis con
cedantur.*

Sed dubium eſt ſi ordinarius admiſit reſignatio-
nem, & Summus Pontifex cõtulit, quia ad ipſum ſpe-
ctabat collatio dicti beneficij, vel quia non contulit
ipſe ordinarius infra menſem, vel contulit, ſed male,
puta contra formam conſtitutionis Pij V. de qua di-
4 ctum eſt lib. 5. An prouiſus a ſummo Põtifice † tenea
tur publicare? Pro negatiua adducitur quia §. illorum
dictæ conſtitutionis, dum arctat impetrantes ad pu-
blicandum tanquam exorbitans non debet extendi
ad hunc caſum ſcilicet ad impetrationem ex cauſa
nullitatis reſignationis ob Conſtitutionem Pij V. de
5 non conferendis conſanguineis reſigna. ad no. † in l. ſi
conſtante ff. ſolut. matrim. l. ſi vero §. de viro ff. eodẽ
titu. quod eo magis eſt firmandum ponderando illa
verba *quicũque ſic impetrans, &c.* & ſic ſe reſtringit
ad illum caſum, quia hoc ſignificat dictio ſic, & §. de
beneficijs autem, eiuſdem conſtitutionis loquitur de
his beneficijs quæ reſignantur in manibus ordina-
riorum, & mandat publicari poſtea per ipſos ordina
rios faciendas, vt verba aperte dicunt, ibi, *Si per eos fa
6 cienda erit, &c.* quæ dictio Eos eſt reſtrictiua ad or
dinarios expreſſos l. vlt. & ibi Doctores, C. de hæred.
inſtitut. Crauett. conſ. 98. num. 8. Quando autem reſi
gnatio fit in manibus ordinarij, & Papa poſtea proui
det tanquam de beneficio affecto, conſtitutio nihil
diſponit, quod talis ꝓuiſus à Papa publicare debeat,
merito cum iſte caſus non ſit comprehenſus in bul-
7 la remanet ſub diſpoſitione iuris † communis, l. cómo
diſsime ff. de libe. & poſthum. & cum verba Bullæ ſint
8 reſtricta ad prouiſionem ordinarij, † non habet locũ
in prouiſione Papæ de qua non loquitur le. 4. §. præ-
tor ait ff. de damn. infect. Felin. in ca. nonnulli ſub nu.
34. de reſcr. Idque eo magis elicitur, quia in iſto §. de
beneficijs dantur tres menſes ad publicandum, ergo
non habet locum in prouiſionibus Papalibus, in qui
bus dantur ſex menſes, & vltra montes nouem ad pu-
9 blicã. ceſſante enim præſuppoſito legis, † ceſſat diſpo-
ſitio, l. Mancipia vbi Gloſſ. Bald. & Salicet. C. de ſerui.
fugitiu.

10 His tamen non † obſtantibus contrariam opinio-
nem exiſtimo veriorem, ut iſte prouiſus teneatur pu
blicare, quia Gregoriana eſt admodum generalis re-
ſpectu omnium reſignationum, & videtur loqui etiã
de reſignationibus ordinariorum cum deuolutione
ad Papam niſi infra menſem conferant, nam hoc ca-
ſu omnes rationes conſtitutionis concurrunt, & illa
præſertim fraudis, etiam in prouiſionibus factis à Pa
pa, quia ordinarius, qui admiſit reſignationem nõ po
terat conferre, vel male contulit, quia etiam militat ra
11 tio fraudis, & cum † conſtitutio ſit fauorabilis eſt am
plianda, ad not. in reg. odia de reg. iur. lib. 6. Accedat,
quia ad caput illud, quando ordinarius male contulit
12 contra conſtitutionem Pij V. † conſanguineis, quia
tunc, cum ſit nulla ex eadem conſtitutione Pij V. illa
* prouiſio, non inducitur noua vacatio, vt fuit * reſolu-
tum in vna Cluſin. beneficij coram R.P. D. Orano,
* die 13. Decembris 1589. in qua * fuit concluſum † Cõ
13 ſtitutionem Pij V. non inducere modum vacãdi, ſed
annullare collationem aduerſus illius formam factã
Rot. deciſ. 29. de præb. in nou. Bellamer. deciſ. 549. &
ẽt in deuolutis non inducitur noua vacatio, ſed rema-
net antiqua, ergo cum prouiſio Papæ fiat ex cauſa re
ſignationis erit publicanda iuxta mentem, & verba

* dictæ Conſtitutionis, & in hanc partem * inclinabant
Domini de Rota cum de hoc ageretur veneris, 16.
* Februarij. 1590. & lunæ 19. eiuſdem mẽſis in vna * Bo-
nonien. Canonicatus coram R.P.D. Pamphilio Audi
tore Rotæ meritiſſimo. licet poſtea fuiſſet dictum vt
particulariter hoc diſcuteretur.

Non obſtat §. illorum, quia, cum ille §. veniat am-
pliatiue, vt ſupradicta procedant etiam de impetratio
ne ob non publicationem non poteſt intelligi reſtri
ctiue ad iura vulgaria. Accedit, quia loquitur etiam in
impetrationibus certo modo, & ſic non in illis factis
ex cauſa non publicationis ſolum.

Non obſtat § de beneficijs, quod loquatur de pro
uiſione ordinarij, & quod dentur tres menſes, quia
etiam videtur loqui de huiuſmodi prouiſione, vt ſu-
pra concluſum eſt, & cum collatio deuoluatur ad
Papam tunc intrat tempus ſex menſium, quod datur
in prouiſionibus Apoſtolicis &c.

Cõprobant hæc qa cũ hęc Gregoriana mãdet publi
15 cari ẽt reſignationes † factas corã Notario, & teſtib.
à quibus Notario, & teſtibus non fiunt prouiſiones,
vt omnibus notum eſt, ergo & has propter identitatẽ,
ſeu potius maioritatem rationis auth. multo magis
C. de ſacr. Sanct. Eccleſ.

Et ſicut dicimus, quod renunciatio facta corã or-
dinario eſt publicanda, ita & ea, q̃ facta eſt coram No
tario & teſtibus, quod tum colligitur ex generalitate
regulæ Cancellariæ, ibi, *extra curiam*, tum etiam ex di
cta conſtitutione Pij V. ibi, *aut cuiuſuis alteri*. Et ex
dicta Conſtitutione Gregorij XIII. in principio ibi,
*ac etiam coram Notario publico, & teſtibus fient, &
à nobis vel illo, ſeu noſtro vel illius mandato admittẽ
tur, &c.* namque eadem ratio fraudis, &c. Et hoc pro
cedit in renunciatione facta coram quocunque alio,
ſi poſtea ſuper illa ſequatur gratia.

Secundo Dubitatur, An Renunciatio facta ex cau
ſa permutationis ſit publicãda? Alias huiuſmodi Quę
16 ſtio viſa fuit admodum † difficilis, namque tempore.
Sixti IIII. bis fuit in Rota propoſita, & nihil fuit deci
* ſum, * vt refert Ioachim. de Nam. in quibuſdam ſuis
conſilijs, & in vna Auinionen. Vicariæ de anno. 1522.
coram Sarn. fuit mota hęc quæſtio, & propter eius dif
ficultatem cauſa ex alio capite finem habuit, & in vna
Segobien. Archidiaconatus hoc idem dubium factũ
fuit, & nihil reſolutum, idemque in vna Dolen. Prio-
ratus coram D. Silueſtro, teſte Sarn. regul. de publicã.
q. 31 vbi per totam quæſtionem diſputat hunc articulũ
ad partes, adducendo plura argumenta pro vtraq; par
te quæ omitto, & in vna * Florentin. fuit reſolutum ne
gatiue teſte Ant. Aug. deciſ. 704. lib. 3.

17 Hodie vero † res non patitur difficultatem quia ex
preſſum eſt faciendam publicationem in dicta conſti
tutione Pij V. ibi, *& præmiſſa omnia, & ſingula, etiã
in quibuſlibet beneficijs &c. & ceſſiones præfatæ ex
cauſa pmutationis, &c.* & Rota * 24. Nouẽbris 1578.
18 concluſit hanc conſtitutionem habere locum † in rẽſi
gnatione ex cauſa permutationis vt nullum ius quæ-
ratur reſignatario non facta publicatione iuxta ordi
nem illius Conſtitutionis, in vna Barchinonen. Cap-
pellaniæ, & in dicta Conſtitutione Gregorij XIII. ibi
*Et quæcumque reſignationes, etiam ex cauſa permu-
tationis, &c.* & firmat Rebuff. in prax. tit. regula de
publican. Gloſ. 3. verſ. intellige, quod probatur, tum
19 quia † permutatio continet ſub ſe renunciationẽ. Rot.
deciſ. 16. de rer. permut. in antiq. Roman. conſ. 465. in
re præſenti, nam ſicuti per reſignationem datur vera
20 vacatio, † ita & per permutationem, ca. 1. de rerum per

mutat.

mutat.lib.6.& ſicuti per renunciationem perditur titulus & poſſeſſio,ita & per permutationem,Rot. deciſ.8.de rerum permutat.in antiq.& deciſ.2.& 4.de re
nunciat.in nou.tum quia hoc edictum de publican.
21 emanauit ad tollēdas † fraudes,quæ in clandeſtinis reſi
gnationibus ſolent committi,Corn.conſ.137. col.2.
22 lib.3.quę ratio fraudis militat † in ipſa permutatione,
vt tradit Ioan de Anan.in c.audiuimus,col.2. verſ. &
prædicta faciunt de colluſ.deteg.faciunt not.in c.2.de
renunc.lib.6.iuncto c.1.de rer.permut.eod.lib. cum
gloſ.in verb.fraude,& Gemin.in dic.cap. 2. in Gloſſ.
in verb.proximo,Franc.col.2.& communiter.
Quod amplia procedere,etiam ſi permutatio fue-
23 rit facta † cauſa vtilitatis,vel neceſſitatis eccleſiæ ; ita
Rebuff.dict.regul.Gloſſ.3.nu.2. & eſt ratio quia hac
24 de cauſa debet fieri † permutatio c.quæſitum de rer.p
mut.& communiter Doctores,& quia etiam hoc ca
ſu militat ratio fraudis.
Debent igitur quoties beneficia ſunt permutata in
25 uicem,ambo † publicare,& ſi vnus publicet, alter vero
non,hoc caſu non annullatur permutatio,ſed colla-
26 tio facta ei,qui non publicauit,† vt fuit nouiſſime reſolutum in Rota proponente R.P. D. Bubalo in vna
Salamantin.penſionis F3.Iunij 1586. & ſi valet reſignatio illius qui publicauit,quia quando culpa eius,
27 qui permutauit,permutatio † non ſortita eſt effectum,
tenet permutatio,& non licet ad beneficium regredi,
Ioan.Andr.in c.1.d rer.permut.in 6.
28 Tertium erit dubium,an † renunciatio facta reſeruatis omnibus,& ſingulis fructibus,ac denominatione tituli,&c.debeat publicari? Sarn. de publican.q.2.
diſtinguit tres caſus,quorum Primus eſt in beneficio
requirente reſidentiam,nam ſi fiat renunciatio reſeruatis tantum fructibus huiuſmodi ceſſio eſt publican
da,vt fuit reſolutum in vna Abulen.28.Aprilis.1537.
coram Epiſcopo Aquen.namque cum agatur in dicta renunciatione principaliter de transferendo titulo,& denominatione,inter eſt populo,vt verus Prælatus detegatur,vt illi de pertinentibus ad beneficiū re
ſpondeatur.Secundus eſt,quando renuncians fructus
& denominationē reſeruauit ſibi,hoc caſu tenet Sarn.
non requiri publicationem,& fuit* reſolutum in Rot
in vna Placentin. Archidiaconatus de Trugillo corā
Creſcentio, & de anno 1535. coram Aquen. & die
19.Martij,1540.in vna Spoletan.canonicatus coram
Ioann.Paulo teſte Sarnen.dict.quæſt.2.& in vna Iſpa
len.portionis, teſte Pelegin.deciſ.141.li.2.in manuſc.
& in vna Forliuien.14.Iunij,1554.coram Oradin. vt
habetur lib.diuerſ manuſcr.deciſ.a88.& in vna Auinionen.parochialis coram Cardinali Sanctæ Crucis
die 12.Iunij,vt habetur deciſ.168.lib.diuerſ.per conſ.
29 Card.Pariſ.39.col.vlt.vol.4.quia hoc caſu reſignans †
in effectu videtur beneficiatus poſt renunciationem,
ſicut antea,& ceſſat ratio fraudis ,egregie oſtendit .
Card.Pariſ.dict.conſ.39.nu.32.& 33.& coram Illuſt
riſſimo Aldobrandino.27.Nouembris.1573. in vna
30 Abulen. Canonicatus,& Præbendæ,fuit concluſum †
ceſſare rationem regulæ,cum reſignans ſibi reſeruauit omnimodam adminiſtrationem,quia nemo deci
pitur,& die 23.Iun.1550.corā Put.teſte Guidobon.
deciſ.12.manuſcr.& in vna Lemacen. parochialis ſan
cti Pelagij.15.Maij.1558. coram Cardinali Paleotto,teſte eod.deciſ.48.in manuſcr.vbi dicit pluries fuiſ
ſe per Rot.cōcluſum,& in vna Forliuien.coram Oradino 18.Iunij,1557.& in alia coram Ioan.Paulo.
Tertius caſus eſt,quando beneficium non requirit reſidentiam,nec habet denominationem,& reſeruantur fructus,nam hoc caſu,inquit Sarn.requiritur
vt fiat publicatio,vt fuit deciſum 28. April. 1537. in
vna Abulen.Preſtimonij.
31 Hodie autē † debet huiuſmodi ceſſio publicari om
ni caſu,& ſic primo,ſecundo,& tertio,vt dicitur in dicta Conſtitutione Pij V.182.ibi,*Vel cum reſeruatione omnium,& ſingulorum fructuum,redditium, & prouentuum,ac quotidianarum diſtributionum propria auctoritate,vel alias percipien.& cum reſeruatione tituli,adminiſtrationis,ſeruitij,ac ſtalli &c.* &
in dicta Conſtitutione 87.Greg.XIII. ibi. *Etiam cū reſeruationibus nominis,tituli,adminiſtrationis,poſſeſſionis,fructuum etiam omnium,ac rerum , & iurium quorumcumque &c.* & ratio eſt,vt his caſibus tollatur etiam fraus,quæ poſſet fieri.& ſic collige in omni
renunciatione requiri publicationem tam ſi reſeruatio ſit medietatis fructuum,quam ſi ſit omnium,ac etiam ſi ſit cū reſeruatione tituli,nominis,adminiſtrationis ſeruitij,& ſtalli.ex quo ſequitur. hoc vendicare
ſibi locum,tam in renunciatione beneficij,requirentis reſidentiam,quam in alijs ſimplicibus,vel curatis,
& ſecundum hanc opinionem hodie eſt tenendum.
in conſulendo,& in iudicando quicquid voluerit Ro
ta,nam ita hodie expreſſum habemus,& idem practi
camur.
Et hæc concluſio ampliatur procedere non ſolum
ſi fructus ſint reſeruati percipiēdi per reſignatarij manus,ſed etiam ſi cum clauſula,vt propria auctoritate
liceat illos capere,vt expreſſe dicitur in dicta Conſtitutione Pij V.in verbis citatis ibi,*Propria auctoritate*,licet contrarium antea firmaſſet Rebuff.in d.regu.
Quarto dubitatur,an renunciatio beneficii cōceſſi
in Commendam ſit publicanda . Communis opinio
32 eſt affirmatiua,† ſecundum quam fuit deciſum* in Rota,teſte Aenea de Falconib.in quibuſdam Apoſtil.ſuper hac regula,& tradit Sarn.ſuper hac reg. q.4. Rebuff.in prax.tit.regula d publican.Gloſ.1.verſ.item.&
fuit reſolutum etiam in Rot.in vna Aquilana coram
Cantuccio veneris.14.Aprilis.1581.& 2.Iunij eod.an
no edictum de publican.habere locum in Commendatario Hoſpitalis S.Spiritus. Et probatur expreſſe in
dict.Conſtitutione 182.Pij.V.ibi, *Et præmiſſa omnia,& ſingula,etiam in quibuslibet beneficiis,&c.* &
in dict.Conſtitutione 87.Gregorii XIII.ibi *Etiam ex cauſa permutationis,ac Commendarum,&c.* & fuit neceſſarium hoc exprimere in dicta Conſtitutione Gre
gorij XIII.nam quamuis Rota hoc tenuerit , tamen
Cancellaria tenuit ſemper contrarium,vt refert Sarn.
dict.q.4.colū. 1.verſ.ſed licet,quia regula loquebatur
33 de beneficijs collatiuis,& collatio † a Commenda differt,c.dudum,de elect.
Et huius cōcluſionis ſcopus eſt, quia in beneficijs
commendatis viget eadem ratio fraudis,quia Com-
34 mendæ noſtri temporis † æquiparantur titulis,adeo,vt
35 ſicut titulares,ita & † Commendatarij faciant fructus
ſuos,Card.Alex.in c.cum autem,diſt.44.& in c.ſi qs,
diſtinct.58.Capic.deciſ.3.n.8.& locare poſſunt poſſeſ
36 ſionem † ſicut habentes titulum,c.veſtra locat.c.vlt.ne
37 ne prælat.vic.ſuas.nam liberam habent † adminiſtrationem,c.relatio,& c.qui plures,21.quæſt.1.ca. cum nobis olim,de elect.Cald.conſilio.3.& 8.locat.Roman.
conſilio.350.Oldr.conſilio.130. Rebuff.in prax.tit.
38 de Comend.numero.62.& poſſunt præſentare † ſicut
titulares, Archid.in capitul.nemo,de elect.libro.6. &
eligere,& conferre,Pauin.in tract. de offic.& poteſt.
c.Sed.vacan.in 3.q.2.part.col.4. & qui habet commē
39 dam dicitur habere titulum † canonicum Io.Monac.
in c.nemo.

in c.nemo,de ele!.li.6.Archid.in c.ſi propter,in fi.de
reſc.li.6.Feder.de Sen.de permut.benefic.qu.15.Mil.
in verb.beneficium §.25.Guid.Papa deciſ.152.Rebu.
de pacif.poſſ.num.35.Mandol.in reg.30.Cancell.q.3.
num.2.communis teſte Alphonſ.Hoied de incompa.
benefic.p.1.q.24.num.6.dicentes hi vltimi,ſcilicet Re
buff.& Mandol.quod hodie ſemper fiunt commẽdæ
40 in perpetuum†ad vtilitatem commendatariorum,& fa
41 cta in dubio,interpretatur,†perpetua,vt fuit*reſolutũ
* in Rot.in vna Salamantin.coram Creſcentio 28. Iu-
nij 1538.Hoied.c.14.nu.9.nam actus, qui certo ſpa-
42 tio temporis non concluditur†perpetuus reputatur,l.
iuriſperitos in principio,& ibi Bart.ff.de excuſ. tutor.
in l.de pupillo §.ſiquis ipſi prætori ff.de ope.no. nun.
bonus tex.in l.ſeruus C.de pœnis c.ſi gratioſe de reſc.
li.5.Feder.de Sen.conſ.32.col.penu.Ale.conſ.216.col.
vlt.lib.5.Dec.conſ.472.col.3.Menoch. de arbit. in d.
lib.1.q.22.num.2.nam ſicuti diſpoſitio generaliter ꝓ
43 lata de rebus†vel perſonis generaliter eſt intelligen-
da l.1.§.& generaliter ff.de leg.præſtan.ita reſpectu tẽ
poris,vt diſpoſitio generaliter ideſt in perpetuum in-
44 telligatur nam valet†argumentum de perſonis & reb.
ad tempus l.miles ita,§.& quia diximus vbi Bart. ff.de
teſtam.milit.Ex quo alias conſului indulgentiam con
45 ceſſam†tali die abſque alia reſtrictiua eſſe perpetuã vt
in terminis etiam reſpondit Card.Pariſ.conſ.14.vo.4.
ex reg.Cancell.57. de indulgent. Nam quando Papa
vult illas dare per vnum annum dumtaxat, hoc expri-
* mit,& hũc eſſe communem*ſtylum atteſtatur Card.
Pariſ.dict.conſ.14.num.8.

Quinto Dubitatur,An ſi reſignatio beneficij ſit fa
cta cum reſeruatione pẽſionis,regreſſus, acceſſus &c.
* ſit publicanda?communis*omnium Doctorum† ſen
46 tentia eſt affirmatiua,a qua nullus diſcrepat, & proba
tur aperte in dictis conſtitutionibus Pij V. & Grego
rij XIII.namque eadem viget ratio fraudis in hac reſi
gnatione conditionali iuxta ea,quæ dicta ſunt ſupra
in tertio dubio.

Sexto dubitatur,An reſignatio facta in curia in fa-
uorem N.qui N.reſignatarius obtinuit gratiam in for
47 ma dignum†debeat publicari? & dubium faciebat q̃a
examen faciendum per ordinarium, vt requiritur,eſt
loco publicationis,ex illo enim actu ſatis conſtat eũ
eſſe rectorem,vnde alia non deberet requiri publica-
tio iuxta ea,quæ egregie ſcribit Cardi. Pariſ.conſ.39.
col.vlt.vol.4.In contrarium tamen ſe habet veritas,vt
etiam huiuſmodi reſignatio ſit publicanda, ſecundũ
* quam opinionem*concluſit Rota in vna Calaguritã.
die Lunæ 10.Aprilis 1581.coram R.P.D. Blanchet-
to vt habetur lib.2.deciſ. 286. quod probatur ex ge-
neralitate,& verbis prægnantibus poſitis in dicta con
ſtitutione Gregorij XIII.

Septimo dubitatur,An ſi quis reſignet beneficiũ,
quia illud non uult amplius,& ſummus Pontifex, in
cuius manibus ſit renunciatio,aut Ordinarius, ſi fiat
coram ipſo conferat dictum beneficium teneatur il-
le cui collatum eſt prædictum beneficium ſimpliciter
reſignatum publicare? Aliqui tenuerunt quod nõ, q̃a
hoc caſu nulla poteſt cadere præſumptio fraudis, vn-
48 de ceſſante†ratione ceſſat diſpoſitio,l.adigere §.quam
uis de iur.patronat.In contrarium tamen eſt veritas,
49 †vt teneatur publicare ſecundum quam opinionem
cõcluſit Rota in vna Sabien.beneficiorum coram.R.
P.D.Gipſio 5.Martij 1586.namque clariſſime com-
prehenditur hic caſus in conſtitutione Gregorij xiij.
quæ hodie attenditur & quamuis ceſſet vnum caput
fraudis,viget aliud,vnde in eo ſuſtinetur publicatio,§.
affinitatis Inſtit.de Nupt.

Amplia hanc concluſionem procedere etiam ſi
fuit facta dicto modo reſignatio coram Ordinario,q̃
non prouidit intra tempus ſibi conceſſum a canoni-
50 bus,ita vt collatio fuerit†deuoluta ad Sedem Apoſto
licam a qua N.illud impetrauit,nam iſte tenetur pu-
blicare*vt fuit reſolutum in dicta Sabin.beneficiorũ.
5. Martij.1586.coram Gipſio & hunc caſum nota
quia plures decipiuntur,& ſic ex mente Rotæ in di-
cta conſtitutio.etiam ſi de beneficijs ſimpliciter reſi-
gnatis nemini prouiſum fuerit,namque verba ſunt ge
neralia, & viget ratio fraudis,nam ſi reſignans moria
tur in menſe Ordinarij,ipſe vtique de beneficio non
reſeruato diſponet & ſi in menſe Apoſtolico tamquã
de beneficio in manibus ſuis reſignato ,propterea fa
ctum reſignantis & actum illius beneficij dimiſſionis
non collationem reſpexit.quia diſponit vt reſignatio
nes publicentur.

Octauo Dubitatur,An ceſſio iuris quod in benefi
51 cio cedens habet†ſit publicanda.Sarnen.de publican.
quæſtio.vigeſimo. tenet, quod non, & loquitur in-
ſpecto tempore regulæ Cancellariæ,& mouetur,quia
regula loquitur de beneficio poſſeſſo per reſignantẽ
in cuius publicatione iuris nullo pacto verificari poſ
ſunt,vnde cum ceſſet ratio ceſſat regula cap.cum ceſ
ſante de appell.

Contrariam tamen opinionem, quod ceſſio iuris
etiam ſit publicanda,inſpecta regula Cancellariæ,ten
uit Rebuff.in dict.regul.gloſſ.3.num 51.& mouetur,
quia eadem ratio militat in reſignante ius quæ in reſi
52 gnante beneficium,nam renunciando iuri videtur†re
nunciare beneficio cap.2.cap.ſuper hoc de renunc.q̃
53 enim†actionem ad rem habet,ipſam rem habere vi-
detur l.qui actionem ff.de regul.iur.& hanc poſterio
rem ſententiam videtur tenuiſſe Rot.in vna Salaman
tin.parochialis de Campo coram Achille de Graſſis.
5.Martij & 10.Nouembris 1540.& 5. Iunij 1550. in
qua fuit tentum, regulam de publican.habere locum
in eo,qui obtinuit tres ſententias,& exequutoriales,
& ante adeptam poſſeſſionem reſignauit vigore exe-
quutorialium in fauorem N.& poſtea fuit adeptus,
poſſeſſionem teſte Put.deciſ.290.lib.3.vbi num.3.re-
ſpondet ad dictum Sarn & iterum 15.Ianuarij.1563.
coram Aldobrandino teſte Caputaq.deciſ.85.lib.1.in
manuſcr.quia militat eadem ratio fraudis. & hodie
54 hæc†ſententia non habet difficultatem,vt ceſſio iuris
ſuper beneficio ſit publicanda,vt clare exprimitur in
dicta conſtitutione.182.Pij.V.ibi. *Quod quæcumque
dictorum beneficiorum reſignationes,aut iurium ceſ-
ſiones,&c.*& in dicta conſtitutione 87.Gregorij xiij
ibi, *Nec non litis & iurium quorumcunque ceſſiones,
&c.*quod ſuadetur ratione,nam ſicut in donatione
reali excedente ſummam.500. Ducatorum requiritur
55 inſinuatio,†quæ ſe habet ad inſtar publicationis, ita
quoque in renunciatione iuris quæſiti requiritur &
56 †inſinuatio,vt late concludit Barbat.conſ.41.in 16.&
17.col.lib.1.cum ita præiudicetur creditoribus per
clandeſtinas donationes iurium,ſeu actionum, ſicuti
per donationes rerum,nam qui actionem habet,rem
habere videtur l.qui actionem.ff.de regul.iur. ita & ĩ
caſu noſtro.

57 Et ſicuti†diſpoſitio Clem.vlt.de procur.quæ loqui
58 tur in morte naturali,procedit in morte ciuili † ideſt
* in renunciatione,vt fuit pluries*reſolutum in Rota,
& hæc ſententia procedit,non ſolum quando fuit fa-
cta reſignatio de beneficio,ſed etiam ſi de iure quæſi
to facta fuerit,vt fuit*reſolutum in vna Oxomen. Ar
chid.

chidiaconatus coram Sarn. die 14. Decembris. 1537. pro Roderico Lopez, nam idem effectus reſultat, quia ſicuti per renunciationem beneficii cenſetur reuocatus procurator, etiam quoad incœpta, ita & per reſignationem iuris. Sic ergo erit in caſu noſtro.

Et Deciſio facta in vna, Pampilonen. coram R. P. D. Pamphilo Auditore Rotæ Doctiſſimo 5. Nouembris. 1584. vt non requiratur publicatio in ceſſione iuris ſuper beneficio, & ſufficiat illam facere corã Audi-
58 tore, fuit declarata procedere ſi huiuſmodi ceſſio fiat ad fauorem poſſeſſoris, vel conſtet de validitate tituli antiqui aliter quam per ceſſionem in vna Tuden. parochialis, 10. Iunij. 1587. corã R. P. D. Seraphino Aud. Rot. Doctiſſ.

SVMMARIVM.

1 *Publicatio beneficij vbi ſit facienda.*
2 *In loco beneficij debet fieri publicatio.*
3 *Per publicationem in loco beneficij prouiſio Ordinario collatori ſit nota.*
4 *Qua ratione aſſignatur maius tempus in publicatione facienda de beneficio reſignato extra Curiam.*
5 *Tempore quo publicatio requirebatur per Reg. Cancellariæ ſufficiebat publicare in quocumque loco beneficij reſignati.*
6 *In Cimiterio an ſufficiat publicare.*
7 *Publicatio hodie eſt facienda in Eccleſia beneficij reſignati.*
8 *Si Eccleſia beneficii reſignati eſt ruralis, & cura de conuentu careat, debet fieri publicatio in parochia viciniori.*
9 *Si beneficium reſignatũ eſt in cathedrali, ſufficit ibi publicare.*
10 *Si Eccleſia reſignata eſt exẽpta, ſufficit ibi publicare.*
11 *Sufficit Eccleſiam habere conuentum, vel populum, vt ibi publicatio poſſit fieri.*
12 *Tutius eſt actum facere in pluribus locis.*
13 *Publicatio eſt facienda dum frequens populus ad miſſarum ſolemnia conueniat.*
14 *Frequens populus quando interueniat Eccleſiæ.*
15 *Publicare quid ſit.*
16 *Factum publicum, quod dicatur.*
17 *Quod fit intra Miſſarum ſolemnia, dicitur publicum.*
18 *Publicatio facta in Choro coram Canonicis eſt nulla.*
19 *Dictio In intrinſecitatem importat.*
20 *Quod fit in porticu, non dicitur factum in domo.*
21 *Publicatio facta in porta Eccleſiæ, eſt valida.*
22 *Quod conformat rationi, conformat Conſtitutioni.*
23 *Ratio ita diſponit, vt lex.*
24 *Publicatio poteſt fieri poſt prandium, cum celebrantur diuina Officia cum frequentia, vel prædicatur.*
25 *Publicatio an poſſit fieri qualibet die.*
26 *Publicatio debet fieri diebus ſolemnibus.*
27 *Diebus feſtiuis omnes tenentur accedere ad Eccleſiam.*
28 *In publicatione exhibendæ ſunt litteræ Apoſtolicæ, aut earum tranſumptum authenticum. & num. 43.*
29 *Publicatio facta cum relatione ad librum Regiſtri Romanæ Curiæ, nulla.*
30 *Supplicatio regiſtrata non ſemper continet conſenſũ reſignantis.*
31 *Lex intelligitur de actu perfecto.*
32 *Publicatio non poteſt fieri litteris non expeditis.*
33 *Attenta Conſtitutione, Pii V. de publican. poteſt fieri publicatio non expeditis litteris.*
34 *Scriptura debet eſſe authentica.*
35 *Scriptura dicitur publica tribus modis.*
36 *Tranſumptum authenticum, quod dicatur.*
37 *Tranſumptum idem quod copia.*
38 *Tranſumptum probat vt originale.*
39 *Publicatio non valet facta cum copia litterarum collationata.*
40 *Copia collationata non eſt tranſumptum.*
41 *An publicatio facta cum proceſſu fulminato valeat.*
42 *Litteræ an debeant legi in publicatione.*
44 *Publicatio facta cum ſcriptura authentica in qua fiat mentio litterarum, non valet.*
45 *Publicatio facta cum breui reſtitutionis, eſt valida.*
46 *Notario aſſerenti feciſſe publicationem cum litteris, credendum eſt.*
47 *De non publicatione conſtat, probando litteras tunc temporis non potuiſſe ibi eſſe.*
48 *Impedimenta excuſant a publicatione.*
49 *Qualitas reſignationis, & beneficij reſignati eſt in publicatione exprimenda.*
50 *Palam quod dicatur fieri.*
51 *Relatio Notarij ſe publicaſſe iuxta formam Conſtitutionis Gregorij, abſque alia qualitate reddit actum validum & num. 59. & num. 63.*
52 *Relatio Nuntij dicentis ſe citaſſe iuxta, &c. ſufficit.*
53 *Publicatio eſt valida, quamuis fuerit erratum in nomine, vel cognomine reſignantis, vel reſignatarij.*
54 *Error in officio, ſi ex circunſtantijs conſtat de perſona non nocet.*
55 *Error in nomine non vitiat.*
56 *In publicatione exemplum affigitur valuis Eccleſiæ.*
57 *Præſumptio vt actus valeat.*
58 *Publicatio non eſt bona, ſi Notarius non atteſtetur affixiſſe copiam litterarum valuis Eccleſiæ.*
60 *Inſtrumentum publicationis eſt conficiendum.*
61 *Notarius habens conficere inſtrumentum, debet rogari.*
62 *Forma inſtrumenti publicationis.*
64 *Relatio intelligitur facta cum omnibus ſuis qualitatibus.*
65 *Notario creditur circa publicationem.*
66 *Inſtrumentum, ſi non eſt in forma probanti, non probat.*
67 *Nomina teſtium in inſtrumento debent exprimi.*
68 *Ex duobus Notarijs rogatis non ſuppletur numerus teſtium requiſitus in inſtrumentis.*
69 *Teſtes in inſtrumento publicationis, an debeant dicere litteras fuiſſe authenticas.*
70 *Notarius non poteſt teſtari de actu præterito.*
71 *Dicenti reſignationem non eſſe publicatam, incumbit onus probandi.*
72 *Per adeptionem poſſeſſionis non ſatisfit Conſtitutioni Greg. de publican. & num. 69.*
73 *Publicatio debet eſſe populoſa.*
74 *Petitio poſſeſſionis non ſuffragatur reſignatario nõ publicanti.*
75 *Publicatio differt a petitione poſſeſſionis.*
76 *Reg. de annali non ſuffragatur non publicanti, & nu. 91.*
77 *Continuatio poſſeſſionis æquipollet publicationi contra num. 90.*
78 *Quando forma reſpicit certum actum, poteſt per æquipollens adimpleri. & num. 86.*
79 *Diligentia capiendi poſſeſſionem, quid proſit.*
80 *Non publicans, non poteſt capere beneficium vigore aliarum clauſularum. & nu. 120.*
81 *Etiã ſi reſignatio nota ſit populo, ẽ faciẽda publicatio.*

92 *Notorium*

82 *Notorium relevat ab onere probandi.*
83 *Quoties probatio requiritur pro forma, Notorium non relevat.*
84 *Gerens ſe notorie pro Rectore, non acquirit ius.*
85 *Constitutio Pij V. de publican. poteſt adimpleri per æquipollens.*
87 *Conſtitutio Greg. XIII. de publican. ſpecifice eſt adimplenda.*
88 *Matthæi Contarelli laudes.*
91 *Poſſeſſio annalis ad multa prodeſt.*
92 *Triennalis poſſeſſio non ſuffragatur non publicanti.*
93 *Non habens ius, non iuuatur regula de triennali*
94 *Præſumpta, & tacita retroceſſiones non ſuffragantur non publicantibus.*
95 *Non publicans, non poteſt iuuari allegatione Lapi.*
96 *Allegatio Lapi 89. quid diſponat.*
97 *Rota ad triennium reduxit allegationem Lapi.*
98 *Titulus ex triennio præſumitur.*
99 *Noua prouiſio ex triennio præſumitur.*
100 *Diſpenſatio præſumitur ex triennio.*
101 *Allegatio Lapi operatur, vt quis non teneatur iuſtificare diſpenſationem obtentam.*
102 *Probatio in contrarium non admittitur contra allegationem Lapi.*
103 *Poſſeſſio triennalis, de qua in allegatione Lapi, debet eſſe pacifica.*
104 *Poſſeſſio, de qua in allegatione Lapi per quem probãda ſit.*
105 *Quo modo probetur quem deceſſiſſe in poſſeſſione.*
106 *Non eſt locus allegationi Lapi, ſi non moriatur in poſſeſſione.*
107 *Non eſt locus allegationi Lapi per continuationem poſſeſſionis, ex reſeruatione fructuum.*
108 *In ſpolio non habet locum allegatio Lapi.*
109 *Spolians ſuum ſpoliatorem poteſt vti allegatione Lapi.*
110 *Agens ad regreſſum, an poſſit vti allegatione Lapi*
111 *Conſenſus abdicat ius in reſignatione.*
112 *Poſſeſſio decennalis non ſuffragatur non publicanti.*
113 *Noua prouiſio Papæ non habet vim publicationis.*
114 *Noua prouiſio quid faciat.*
115 *Tempore regulæ Cancellariæ de publican. noua prouiſio æquipollebat publicationi.*
116 *Noua prouiſio nulla nihil operatur.*
117 *Nullum non producit effectum.*
118 *Nullum non eſt conſiderabile.*
119 *Noua prouiſio publicata in reſignatione prodeſt.*
121 *Clauſula quouis modo, quam vacationem capiat.*
122 *Publicatio poteſt fieri per procuratorem.*
123 *Actus geſtus per procuratorem, & dominum æquiparantur.*
124 *Dominus videtur publicare tempore, quo procurator id fecit.*
125 *Procurator, ad publican. debet habere ſpeciale mandatum.*

QVAESTIO VI.

1 SExto. Quæro, vbi & quomodo ſit facienda publicatio beneficii reſignati. Plures antiquitus fuerunt opiniones, quas omnes ponit Gloſſator † in regul. Cancellariæ de publican.

Prima, quod ſufficiat publicare coram Notario, & teſtibus, ſi ſit in Curia reſignans.

Secunda, quod ſufficit in Cancellaria, vel Camera, ſicuti diximus de reuocatione mandati.

Tertia, ſufficere reſignationem alta voce in Audientia contradictarum, quando adeſt populi multitudo, publicare.

Has tamen ſententias recte confutat Sarnen. in d.
reg. de publican. q. 9. quia per publicationem factam
his ſupra dictis modis non occurritur fraudibus, quæ
ex occultis reſignationibus proueniunt, vt ipſe pluri
bus verbis oſtendit. Ideo communis * omnium ſententia
2 tia eſt publicationem † eſſe faciendam in loco benefi-
cij, tam ſi ceſſio fiat coram Summo Pontifice, quam
ſi fiat coram Ord. Roman. conſ. 433. Abb. conſ. 99. li.
1. Corn. conſ. 137. lib. 3. Dec. conſ. 160. in 3. dub. verſ.
ſed in his, Sarn. dict. q. 9. col. 3. Rebuff. in prax. tit. reg.
de publican. Gloſ. 9 Card. Pariſ. conſ. 39. vol. 4. Port.
Imolen. conſ. 18. num. 6. li. 1. Auguſti. deciſ. 347. lib. 1.
Auguſti. deciſ. 347. lib. 3. & fuit * dictum in vna Maio
ricen. coram Ioan. Paulo, teſte Ant. Auguſti. d. deciſi.
347. lib. 4. in manuſcr. Idque probatur expreſſe in di
cta regula Cancellariæ, ibi, *Vbi dicta beneficia conſi-
ſtunt, &c.* ac etiam in dictis Conſtitutionibus Pij V.
& Gregorij xiij & eſt ratio, quia per publicationem
3 factam in dicto loco, prouiſio ordinario † Collatori
ſit nota ex quo ceſſat, quod conſiderant Roman. dict.
conſ. 433. ſub num. 1. Caſſad. deciſ. 22. num. 2. ſuper re
gul. Cancel. & innoteſcit omnibus, ius amplius non
competere reſignanti, ſed reſignatario. Et populus re
cognoſcit ſuum paſtorem, habentq. pro vero benefi-
ciato, quem habere debent, vt probauit Rot. in vna.
Aſtoricen. * parochialis, & hinc eſt, quod maius tem-
4 pus aſſignatur † in publicatione reſignationis factæ in
Curia, Accorambon. deciſ. 126. in manuſcr.

Dubium tamen eſt, in quo loco beneficij reſigna-
tio ſit facienda? Tempore regulæ Cancellariæ de publi
can. quia ibi hoc non exprimitur, erat dubium, & * cõ
5 munis opinio tenebat † ſufficere publicare in quocun
que loco beneficij, vt colligitur ex Gemin. conſ. 75. in
cauſa in fin. Abb. dict. conſ. 99. & tradunt Sarn. dict.
q. 9. col. 3. verſ. & ideo, Rebuff. Gloſ. 9. verſ. & noto, ſci
6 licet in Eccleſia † Cœmiterio, & alio loco, & Sar. loc.
cit. col. 4. & 5, addit in ſimplicibus ſufficere publicare
quomodocumque, in Curatis in loco parochiæ, in di
gnitatibus in loco dignitatis, & in Eccleſia ſolemni.

Hodie autem hoc eſt clarum, namque in dicta Cõ
ſtitutione Pij V. 82. hæc verba habentur, *In Eccleſia
ipſius beneficij, ac etiam in Cathedrali, vel Metropoli
tana, vel alia ſuperiori Eccleſia, cui beneficium ipſum
reſignatũ, vel ceſſum immediate ſubeſt, ſiquidem bene-
ficium extra Cathedralem ſitum ſit, vel fuerit, ſi vero
beneficium huiuſmodi in Cathedrali, vel alia ſuperio-
ri Eccleſia exſtiterit, in ipſa ſola, dum inibi populi mul
titudo ad Diuina audienda conuenerit; publice, alta,
& intelligibili voce, ita quod ad omnium in eadem
Eccleſia præſentium notitiam veriſimiliter peruenire
poſſit, per ipſos reſignantes, vel cedentes, aut reſigna-
tarios, vel ceſſionarios, vel alium, ſeu alios eorum no-
mine publicentur, &c.* & in dicta Conſtitutione Gre
gorij XIII. 87. quæ hodie ſeruatur, hæc verba haben-
tur. *Ipſa autem publicatio in Cathedrali, vel in benefi
cij Eccleſia, vel Eccleſiis, ſi in pluribus illud ſit, fiat
vbique, vbi frequens populus ad Miſſarum ſolemnia
conuenerit, palam omnibus litteræ Apoſtolicæ prædi
ctæ, earumue tranſumptum authenticum exhibeatur,
clareque, & intelligibili voce reſignatio, ſeu ceſſio
huiuſmodi, ac beneficij qualitas, & inuocatio, nomi-
naque, & cognomina reſignantis, ſeu cedentis, ac il-*
lius

ius,in cuius fauorem gratia huiuſmodi facta eſt, pro-
nunciētur, vt hac omnia poſſint ad notitiam om-
nium ibi exiſtentium veriſimiliter peruenire, ſcripto
que de his omnibus exemplo collato valuis Eccleſia-
rum affixum relinquatur. Si vero Eccleſia beneficij
ruralis ſit, aut populo, conuentuque careat, eo caſu in
parochiali, intra cuius parochiæ limites beneficium
ipſum conſiſtit, & in Cathedrali Eccleſia, &c. Ex qua
Conſtit. Gregorij, quæ hodie ſeruatur, Primo colligi
7 tur, publicationem† eſſe faciendam in Eccleſia benefi
cij reſignati, vel Eccleſijs, ſi illud in pluribus ſit, & in
Cathedrali, & ratio eſt, quia hoc caſu obuiatur fraudi
bus prouenientibus ex rationibus ſupra poſitis, & hęc
concluſio procedit, ſi beneficium requirit reſidentiā,
vel habet curam, ſi autem fuerit rurale, & populo, con
8 uentuque careat, debet fieri† publicatio in parochiali,
intra cuius limites beneficium conſiſtit, & in Cathe-
9 drali: ſi vero beneficiū eſt in ipſa† Cathedrali, ſufficit,
ibi duntaxat publicationem facere, & ita practicatur
huiuſmodi Conſtitutio.
10 Si vero Eccleſia reſignata† eſt nullius diœceſis, hæc
Conſtitutio non exprimit, an ſufficiat ibi tantum pu
blicationem facere, & ego in facti contingentia con-
ſului pro affirmatiua ex verbis poſitis in Conſtitutio
ne Pij V. *In Metropolitana vel Cathedrali aut alia*
ſuperiori Eccleſia, cui beneficium ipſum reſignatum,
vel ceſſum immediate ſubeſt, &c. Quod declaro pro-
cedere, vbi illa Eccleſia habet curam animarū, & po
pulum, vt ibi multitudo ad Miſſarum ſolemnia poſſit
cōuenire, vt ratio ipſius Conſtitutionis habeat locū,
vt reſignatio, ſeu ceſſio innoteſcat.
Et alias fui interrogatus, An ſufficiat Eccleſiam ha
bere populum, vel conuentum, vt publicatio ibi ſit fa
cienda, & in Cathedrali, & non in parochiali intra cu
ius parochiæ limites conſiſtit, & ego reſpondi, alteru-
11 trum ſufficere, vel populum, vel conuentum. nā vtro-
que modo reſignatio innoteſcit, & verificatur ratio
Conſtitutionis, & hanc opinionem approbarunt, quā
plures Doctiſſimi viri, ſed ad tollendos ſcrupulos, &
ad maiorem ſecuritatem, cum fuiſſet mihi commēda
tum a S.D.N. Clem. VIII. inſigne monaſterium San-
ctæ Mariæ Fontis Laureati, Ordinis Ciſtercien. Tro-
pien. diœceſis vacans per ceſſionem, mandaui meis p
curatoribus faciēdam publicationem in Eccleſia Ab
batiæ, vbi eſt conuentus, non tamen cura animarum,
& in terra Fluminis frigidi in parochia viciniori, & in
Cathedrali Eccleſiæ Tropien. cum ex ſententia Do-
ctiſſimorum tenerer eam facere duntaxat in Abba-
tia, & in Cathedrali, vt alias fuit pluries obſeruatū, tu-
12 tior ergo erit illam† facere in pluribus locis; vt in ſimi
li ſcribit Bonincont. tract. de app. §. 4. nu. 4.
Secundo, colligitur, publicationem eſſe faciendam
13 dum frequens populus† ad Miſſarum ſolemnia con-
14 uenit, id eſt diebus feſtiuis† & ſolemnibus in Miſſa, &
dum celebrantur alia Diuina & tempore prædicatio
nis, Gemin. conſ. 75. col. 2. Rebuff. in loc. cit. Gloſ. qu.
in fin. Card. Pariſ. conſ. conſ. 39. num. 31. vol. 4. Put. de
ciſ. 349. lib. 1. facit Glo. in clem. in verb. ad diuina, de
for. comp. & in clem. cauſam, ſuper verbo ſolemnita-
* ti, de elect. & ita voluit* Rot. in vna Virdunen. Cano-
nicatus veneris 12. Maij, 1586. coram Gipſio, quia pu
15 blicare non eſt aliud, niſi publice, † & palam aliquid
facere. leg. ſed ſi pupillus, §. præſcribere, ff. de tribu,
in actibus, in quibus populus loci interuenit, Gemin.
16 d. conſ. 75. col. 2. & hoc dicitur† factum publicum, Pa-
riſ. conſ. 34. num. 9. vol. 3. & publicum dicitur, quod fie
17 intra Miſſarum ſolemnia, Gloſ. in Clem. 1. verb. publi-
ce, de ſepult. Sarn. de public. q. 9. col. penul. verſ. tertius
caſus, vbi declarat hoc dictum, ſi fiat publicatio ſolē
nis. Et tunc præſumitur negocium peruenire ad om-
nium notitiam, ad quos ſpectat Bart. & alij in l. ſi tuto-
C. de peric. tutor. Put. deciſ. 288. num. 2. lib. 3. Card. Za
barel. in Clem. vnic. in 7. not. de conceſſ. præbend.
18 Vnde facta in choro coram† canonicis, & presby
teris duntaxat eſt nulla, vt fuit reſolutum in vna Ta-
* rentin. Canonicatus, veneris, 12. Maij, 1589.* coram
R.P.D. Orano.
Dubium rurſus eſt, An ſatisfiat Conſtitutioni, ſi pu
blicatio fuerit facta in porta Eccleſiæ, dum celebra-
tur Miſſa in diebus feſtiuis, & ſolemnibus? Pro nega-
tiua facit, nam Conſtitutio dicit, In beneficij Eccle-
19 ſia, & Cathedrali, &c. Dictio In,† intrinſecitatē impor
tat, & exigit, Bart. Bald. & omnes in l. Gallus, §. ille ca-
ſus, ff. de poſth. vbi poſt alios Alc. nu. 15. Iaſ. nu. 21. Fel.
in c. tertio loco de præſump. col. 2. Alex. conſ. 113. lib.
1. cum alijs, vt per Card. Pariſ. conſ. 166. num. 22. volu.
4. vbi num. 23. ex prædictis Doctoribus dicit, quod, ſi
20 aliquid fiat in porticu domus, †ſeu in oſtio extra clau
ſuram, vel in ſcalis, illud non dicitur factum in domo,
propter dictam dictionem, & Conſtitutio præciſe eſt
ſeruanda, ergo, &c.
21 Pro affirmatiua† tamen reſoluit Rota in vna* Hip-
* pogerien. coram R.P.D. Bubalo, 16. Maij, 1588. nam
que per dictam publicationem res iam innoteſcit, &
ſic cum ſatisfiat, & obuietur rationibus fraudis ſupra
22 adductis videtur etiam ſatisfactum Cōſtitutioni, Bal.
in c. dilectus filius, col. 1. de reſcr. Dec. conſ. 284. colū.
2. egregie Bart. in l. cum pater, §. dulciſſimis, ff. de leg.
2. & in l. regulam, verſ. & liceat, ff. de iur. & fact. ignor.
Card. Pariſ. in l. ſi is poteſt, num. 12. ff. de acquir. poſſeſſ.
23 nam ratio† ita diſponit, ſicut & lex, Cranett. conſ. 183.
col. 2. Rim. Iun. in princ. Inſtit. de donat. nu. 625. Pariſ.
conſ. 83. nu. 21. vol. 3. & conſ. 69. nu. 3. vol. 4.
Tutius tamen erit ipſam publicationem facere ſin
* tus Eccleſiam in aliquo loco apto, & ita vidi pluries
*ſeruari in praxi, & in corpore ipſius Eccleſiæ, vt ſcri
bit in terminis Gemin. d. conſ. 75. col. vlt. verſ. item ad
uertatur, vbi dicit, quod, ſi lex requirat publicationē
in Eccleſia, ſufficit illam facere in corpore, ſi in loco
beneficij, in oppido, villa, &c.
Secundum dubium eſt, An ſufficiat publicationē
facere in Eccleſia poſt prandium? Pro negatiua facit,
quia Conſtitutio requirit illam tempore, quo celebra
tur Miſſa, ergo poſt prandium non poteſt fieri. Affir
* matiua tamē opinio verior, & in praxi* recepta, ſi tūc
24 celebrantur† diuina officia ſolemniter, cum frequētia
populi, vel cum tali frequentia prædicetur, hoc enim
caſu ſatisfit rationibus Conſtitutionis, quamuis non
ſatisfiat verbis, Bart. in d. l. cum pater, §. dulciſſimis, ff.
de leg. 2. cum alijs, vt ſupra dictum eſt. Tutius tamen
eſt, illum facere inter Miſſarum ſolemnia, vt euitētur
lites, quæ poſſent oriri ex impetrationib. certo mō.
25 Tertium eſt dubium,† An qualibet die poſſit fieri
huiuſmodi publicatio in Eccleſia? Pro affirmatiua fa
cit, quia inquit Conſtitutio, Quando Miſſarum ſolē
nia celebrantur, quæ qualibet die celebrantur, ergo in
vna quaque die poterit fieri publicatio. In contrariū
* tamen eſt* communis, & recepta ſententia, & de* ſty-
* lo, vt publicatio debeat fieri, dumtaxat† feſtiuis dieb.
26 & ſolemnibus, Tum quia inquit Conſtitutio, Quan-
do frequens populus ad Miſſarum ſolemnia conue-
nerit, quod accidit, vt experientia docet, diebus feſti-
uis, & ſolemnibus. Namque omnes tam viri, quā mu-
lieres, tam ſeculares, quam Eccleſiaſtici tenentur ad
orandum,

orandum,& aſſiſtendum ſacerdoti pro nobis oranti
27 in Miſſa†in diebus feſtiuis,Nauar.cap.de orat.nu. 18.
Paludanus in 4.diſt.25.q.5.col.2.& communiter*alij,
tum etiam,quia tunc obuiatur fraudibus,qđ eſt prin
cipale intentum Conſtitutionis,vt ſupra dixi.

Si autem conſtabit,multitudinem populi ad Diui-
na audienda conueniſſe,etiam diebus non feſtiuis pu-
blicatio facta tunc valebit,quia ſatisfit verbis Conſti-
tutionis,& rõni,vt expreſſe colligitur ex eius lectura.

Tertio colligitur,in publicatione reſignationis ex
28 hibendas eſſe litteras†Apoſtolicas ipſius reſignatio-
nis,aut earum tranſumptum authenticum.Ex quo Pri
mo infertur,non eſſe ſatisfactum dictæ Conſtitutio-
ni per publicationem factam a Notario cum relatio
29 ne†ad librum regiſtri Romanæ Curię.ita fuit in ſi-
mili tentum circa Conſtitutionem Pij V. in vna*Ca
laguritan.Prioratus,10.Octobris,1580. coram R. P.
D.Blanchetto,in qua fuit reſolutum,per publicationē
30 factam cum ſupplicatione†regiſtrata nõ eſſe ſatiſfactũ
nam ſupplicatio regiſtrata continet tantum commiſ-
ſionem reſignationis,non autem ſemper conſenſum
reſignantis,ſine quo reſignatio eſt imperfecta, & Cõ
ſtitutio mandans publicandas reſignationes intelligit
31 †de perfectis,alias aperiretur via fraudibus.quæ etiam
deciſio fuit confirmata.4.Nouembris . 1580.coram
eodem in eadem cauſa.

Secundo infertur,litteris non expeditis non poſſe
32 †fieri publicationem,nam ſi Conſtitutio vult, vt illæ
exhibeantur,vel earum tranſumptum,ergo ante illa-
rum expeditionem non poterit publicari reſignatio.
quod etiam exprimitur in proœmio dictæ Conſtitu-
tutionis Gregorij,ibi. *Publicare debeās cum litteris
Apoſtolicis deſuper confectis,&c.*vnde non habet du
bium,& eſt valde notandum,nam Rota circa Conſti
33 tutionem Pij V.cum de hoc dubitaretur cenſuit, †&
reſoluit publicationem poſſe fieri litteris non expedi-
tis in dicta Calaguritan.10.Octob.1580.coram R.P.
D.Blanchetto,& ex ratione,quia hoc ibi non expri-
mebatur,ergo neque,&c.arg.eorum,quæ ſcribit Caſ-
ſad.deciſ.22.ſuper reg.Sarn.in proœm.ſexti §.vult.nu.
7.Hodie autem ſecus eſt.

Tertio infertur non eſſe ſatisfactum Cõſtitutioni
ſi tranſumptum litterarum non ſit authenticum,nam
34 que†ſcriptura debet eſſe authentica,vt per Doctores
authent.ſi quis in aliquo C.de eden.& ibi Iaſ.nu.1.di-
35 cit ſcripturam dici publicam†tribus modis,& dicitur
36 tranſumptum authenticum,quoties de verbo†ad ver-
bum eſt facta exemplificatio legitime,vt tradit Iaſ.d.
num.1.verſ quædam & ſecundo, nam tranſumptum
37 †idem eſt quod copia Gloſ.in l.2.ff.de fid.inſtrumēt.
Rip.in l.admonendi,nu.147.ff.de iur.iur.Maſcard.de
38 probat.concluſ.71.in principio.Et tunc† probat ſi-
cut originale Gloſ.in l.chirographis in verbo tutores
vbi Bar.ff.de adminiſt. tut.idem Bar.in l.1.§.ſed ſi duo
bus,in fine,ff.de bonor.poſſ.Purpur.in d.authent.ſi q
in aliquo,num.15.C.de eden.communis opinio,teſte
Maſcard.de probat.concl.71.num.17.eoque magis
concurrente conſuetudine, Crauet.de antiquit.temp.
part.1.§.5.num.40.& 41.Neque etiam videtur ſatisfa
39 ctum,ſi facta ſit publicatio cum copia litterarum†col-
lationata,vt fuit reſolutum in vna* Virdunen.Canoni
catus,coram Gipſio,veneris 12.Maij,1589. quia col-
40 lationata†non eſt tranſumptum authenticum,vt req-
rit hæc Conſtitutio ad notat. in dict. authent. ſi quis
in aliquo.C.de eden.neque cum relatione ad librum,
& foliũ regiſtri in Romana Curia exiſtentis,vt fuit re
ſolutum*in dicta Calaguritan.Prioratus,lunæ, 10.O
ctobris,1580.quia eſſet aperta via fraudibus.

Dubium tamen eſt,An videatur ſatisfactum Con
ſtitutioni,ſi in publicatione a Notario narretur reſi-
41 gnatio cum expeditione litterarum,& data illarum, †
nec non proceſſus fulminati, abſque quo oſtendātur
Bullæ,aut legantur?Pro affirmatiua fuit reſolutum in
Rota in vna*Cumen.Præpoſituræ coram R.P.D.Bu
balo 23.Maij,1584.nam ſatis eſt,authenticam ſcrip-
42 turam†exhibere,abſque quo legatur,Rebuff.dict.re-
gul.de publican.Gloſ.10.Vitallin.in Clement.cauſam
num.22.de elect.Et præſumitur, quod fuerit tunc in
manibus Notarij,quod etiam fuerat firmatum in ea-
dem 22.Iunij,1583.coram R.P.D.Lancellotto,nunc
Cardinali Ampliſſimo,neceſſarium tamen eſt,publica
43 tionem facere†cum litteris in manibus quod non erat
determinatum ſecundum Conſtitutionem Pij V. vt
fuit dictum*in Rota in vna Burgben Canonicatus ve
neris,31.Ianuarij,1586.coram R.P.D.Gipſio . quia
ibi id non legitur.

Secundum dubium eſt,An ſit ſatisfactum Conſti
44 tutioni per publicationem factam †cum ſcriptura aut
hentica in qua ſit mentio de litterarum expeditione.
Videtur dicendum,quod non,quia Coſtitutio loqui-
tur præciſe,& requirit litteras,vel earum tranſumptũ
vnde alia ſcriptura non ſufficiet.

Limita tamen,niſi fuerit ſcriptura,quę emanauit a
Summo Pontifice.nam tunc ſufficere fuit reſolutum
in Rota in vna*Monopolitan.coram R.P.D.Bubalo
26.Nouembris,1587.vbi cum eſſet lapſum tempus
45 publicationis,reſignatarius obtinuit breue†reſtitutio
nis,vt poſſit intra menſem publicare,& cum eo fecit
publicationem,fuit concluſum publicationem eſſe
validam.

46 Et Notario†aſſerenti feciſſe publicationem cum li
teris reſignationis in manibus credendum eſt,etiam
ſi probetur per præſumptiones litteras non potuiſſe
tunc temporis eſſe in illo loco,vt fuit concluſum in*
dict.Burgen.Canonicatus coram R.P.D. Gipſio die
veneris,31.Ianuarij.1586.quod limitatur non proce
dere,quoties concludenter contrarium probetur, qa
47 tunc Notarius redditur ſuſpectus,& ſatis†hoc caſu cõ
ſtat de non publicatione,fuit reſolutum in Rota in
vna Oxomen. Scholaſticæ veneris,9.Februarij.1590.
coram R.P.D.Bubalo.

48 Et ſi non potuit†expedire litteras ob impedimen-
tum Sedis vacantis,aut alterius ſimilis,tunc proroga-
tur tempus,& ita ſtylus obſeruat,quod videtur firma
re Auriolus Tholoſanus in Apoſtilla ad Guiliel.de.
Montelaudono,in c.penul.de elect.lib.6.ſequitur Ar
nul.Ruz.de iure regal.in 4.priuileg.nu.15. prope fin.
verſ.vnum tamen ſingulare,Rebuff.in prax.de publi-
can.col.7.verſ.notandum eſt,cum per ipſum non ſtet
l.in iure ciuili,ff.de reg.iur.cap.accedens,de procu-
rat.Gloſ.in c.paſtoralis,7.q.5,Bart.in l.2.ff.ex quibus
cauſ.maior,& late dicetur infra.

49 Quarto colligitur,quod clara† & intelligibili voce
eſt exprimenda reſignatio, & in cuius fauorem facta
fuerit,ac etiam qualitas , & inuocatio,& nomina,ac
cognomina reſignantis,& reſignatarii,vt hæc omnia
poſſint ad notitiam omnium ibi exiſtentium peruenī
re,ea ratione,vt dictum eſt ſupra,vt omnibus manife
50 ſtum ſit,& obuiem fraudibus,nam ita palam† fieri di
citur,l.ſed ſi pupillus,§.proſcribere,ff.de tribut. act.
Gemin.dict.conſ. 75. & optimum eſſet hæc omnia
exprimere in inſtrumento publicationis.

51 Si autem referat†Notarius ſe publicaſſe,iuxta for-
mam Conſtitutionis Pij V.& Gregorij XIII.licet nõ
dicat

dicat alta,& intelligibili voce, nihilominus videtur ſa
tisfactum Conſtitutioni,vt fuit per Rot.* reſolutum
in dicta Burgen.Canonicatus coram R.P.D.Giptio
10.Decembris, 1585. ſicuti dicimus ſufficere rela-
52 tionem†nuntij dicentis,ſe citaſſe, iuxta formam ſibi
traditam,Soc.conſ.56.lib.4. Et alias fuit dubitatum,
an ſit nulla publicatio,ſi fuerit factus error in nomi-
53 ne,† vel cognomine reſignantis? Negatiue reſolutum
fuit* per Rot.die lunę,1.Februarij,1588.coram R.P.
D.Bubalo in vna Ippogioren.ſi ex alijs circunſtantijs
conſtat de perſona,nam error in officio, & dignitate
54 cum†ex circunſtantijs conſtet de identitate perſonæ
reſignantis,non debet nocere.Rot.deciſ.16.de reſcr.
55 in nou.Sar.regul.de annal.q.31.& †error in pronomi
ne non vitiat, quando conſtat de certitudine perſo-
næ, Doctores in l.vlt.C.de hæred.inſtituen. vbi Cor.
colum.1.

56 Quinto colligitur,†quod debet affigi in valuis Ec
cleſiæ Exemplum continens ea,quæ dicta ſunt,vt ex-
primitur expreſſe in hac Conſtitutione Gregorij, &
hoc vt innoteſcat,non ſolũ intereſſentibus tũc in Ec
* cleſia,ſed & alijs,qui venturi ad illam ſunt,& de* ſty-
lo illud exemplum relinquitur per diem, vel aliquos
* dies in valuis Eccleſiæ,praxis* eſt,vt fiat vno folio co
pia litterarum,quæ collationata alligatur portæ ma-
iori Eccleſiæ,& ibi relinquatur,& ita vidi pluries fie-
ri in Vrbe,nec requiritur quod exemplum ſit authen
ticum,quia hoc non exprimitur, argumento l.illã,C.
de collat.& ita ſeruat* ſtylus.

Nec etiã requiritur,quod ibi ſtet per multos dies,
quia Conſtitutio dicit tantum, quod affixum relin-
quatur ibi,ſufficit ergo affigere, & relinquere, & de
hoc ſolet Notarius atteſtari in inſtrumento publica-
tionis,in quo etiam quandoque vidi deſcriptum ſpa-
tio vnius diei huiuſmodi exemplum ſtetiſſe in valuis.
Super exemplo affixo valuis Eccleſiæ, vidi aliquando
appoſitam quandam paruam chartam,in qua mater-
no ſermone continebatur, & exprimebatur nomen
reſignantis reſignatarij,& beneficij reſignati; quod
admodum placet.

Dubium tamẽ eſt,an dicatur ſatisfactum huic Cõ
ſtitutioni,ſi Notarius dicat,legi, & publicaui abſque
eo,quod faciat mentionem de affixione? Pro affirma
57 tiua facit primo,quia ſemper capitur præſumptio,†vt
actus valeat.Secundo,quia quoties in inſtrumẽto ex-
primitur aliquod verbum,quod non bene poteſt ve-
rificari,niſi aliquod extrinſecum accidat,illud omni-
no præſumitur interueniſſe,Oldrad. cõſ.257.Caſſan.
deciſ.4.de dol.& contum.ideo ſi dixit affixiſſe,& pu-
blicaſſe,debet intelligi,legendo,nec eſt neceſſe,vt at-
teſtetur de lectura,Put.deciſ.337.lib.2.

58 His tamen non†obſtantibus contraria opinio eſt
* verior,vt non ſit ſatisfactum, quam tenuit Rot.* in
vna Iacen.vicariæ coram R.P.D.Plato,nunc Cardina
li Ampliſſimo,25.Iunij.1590.namque pro forma tra
ditur vt conſtet de affixione ad valuas,nec poteſt col
ligi ex illis verbis,legi,& publicaui,Caput.deciſ.112.
par.1.Limita,niſi Notarius dixiſſet,legi,& publicaui
59 iuxta formam Conſtitutionis†Gregorij,&c.nam hoc
caſu videtur ſatisfactum,& præſumitur pro affixione
* vt* fuit dictum in dicta cauſa, & faciunt tradita per
Tiraquel.de vtroque retrac.§.8.Gloſ.7.

Non autem videtur ſatisfactum Conſtitutioni, ſi
in valuis Eccleſiæ,vbi eſt beneficium, affigatur inti-
matio,in qua dicatur renũciationem admiſſam,vt ſit
fuit late Sarn.reg.de public.q.24.& ratio,quia in ca-
ſu Conſtitutionis vtrumque requiritur.

60 Et de his omnibus† conficiendum eſt inſtrumen-
tum à Notario,cum interuentu duorum teſtium, vt
tradit Rebuff.in prax.reg.de public.gloſſ.10. num.3.
& num.12.quod &* pluries fuit reſolutum,& conclu
ſum in Rota,& ſtylus vulgaris docet hanc praxim,vt
conſtet de publicatione, & eſt vtile ad plures effectus
61 Qui Notarius ad hoc debet rogari,†ad not.per Bart.
in auth.ſi quis in aliquo,in 2.oppoſ.C.de eden. Lap.
alleg.77.num.1.Rota deciſ.1.de fid.inſtrum.Felin.in
c.Albericus,num.2. de teſtib. Et hoc inſtrumentum
debet continere omnes qualitates requiſitas. Quod
62 inſtrumentum extendit†Notarius à tergo litterarum
hac fere forma,Fidẽ facio retroſcriptas litteras Apo-
ſtolicas expeditas in fauorem N. iuxta ipſarum ſeriẽ
& tenorem cum nominibus,& cognominibus Reſi-
gnantis,& Reſignatarij,ac denominatione,& quali-
tate benefi.clara & intelligibili voce ſub die 28. No-
uembris 1591.in ipſa Eccleſia ac in Cathedrali,dum
frequens populus ad miſſarum ſolemnia conuenerat
publicaſſe,eaſque manibus,tenuiſſe,oſtendiſſe, & le-
giſſe, earumque exemplum collationatum affixũ ibi
fuiſſe relictum,& ſtetiſſe per aliquod tempus,aliaque
& ſimilia feciſſe, iuxta formam traditam per ſanct.
mem.Greg.XIII.in Conſtitutione ſua de public.Re
ſignationibus,promulgata de anno 1583. In quorũ
omnium,& ſingulorum pręmiſſorum fidem ego,&c.
præſentibus Excellẽtibus V.I.Doctoribus, D.D.D.
Io.Maria Mirabello, Horatio Vitale,& Scipione,de
lo Palatio.Et in hac Forma cõtinentur omnia requi-
ſita in prædicta Conſtitutione,ſcilicet frequentia po
puli ad miſſarum ſolemnia,exhibitio litterarum,&ea
rum oſtenſio,& expreſſio facta clara voce, cum ex-
preſſione nominum,& cognominum,& qualitate be
neficij,& illius inuocatione,ac tandem affixio littera
rum.Et ita faciunt practici Notarij, & hoc curant
homines cauti ad tollendas lites. Rota autem ſuſti-
nuit aliquando inſtrumenta,in quibus non ita exacte
63 referebantur dictæ qualitates,†ſi dicat,iuxta Conſti-
tutionem,cum ſemper relatio intelligatur facta cum
64 omnibus†ſuis qualitatibus,Bart. in l.1.§. vlt.ff.famil.
hercíſ.in fi.Dec.conſ.47.num.2. circa med. Cæphal.
conſ.256.num.4.lib.2.Et circa publicationem Nota
65 rio†eſt credẽdum,Achill.deciſ.10.de citat.& ita fuit
concluſum in d.Burgẽ.29.Nouembris, die Veneris,
* 1585.coram* R.P.D.Gipſio,& quando inſtrumẽtũ,
quod producitur ad probandam publicationem, nõ
66 eſt in forma probante,puta quia caret teſtibus,†non
probat,& ex eo non conſtat de publicatione,§.ſed ſi.
inſtrumenti,Auth.de fid.inſtr.Crauett.conſ.216.nu.
* 2.& ita fuit reſolutũ in vna* Virdunen.Canonicatus,
coram R.P.D.Gipſio,veneris,12. Maij, 1589. quod
procedit,vt dicta die fuit cõcluſum, etiam ſi dicatur
factam fuiſſe publicationem in præſentia multorum
teſtium fide dignorum.Nam requiritur,quod nomi
67 na teſtium†in inſtrumento exprimantur,alias nõ poſ
ſet cõtrarium probari,& aperiretur via fraudibus, vt
* voluit Rot.* coram Card.S.Crucis, vt ipſe teſtatur
deciſ.190.Peleg.deciſ.15.incip.in vna Cordoben.lib.
1.in manuſc.Ptolom.deciſ.252.lib.1.quod procedit
68 etiam ſi duo Notarij†fuerint rogati,quia non ex hoc
* ſuppletur numerus teſtiũ,Put.deciſ.282.lib.1.& ita*
fuit concluſum in dicta Virdunen.Et alias fuit dubi
69 tatum,An publicatio ſit nulla,ſi teſtes explicite†nõ
affirmẽt,litteras Apoſtolicas,de quibus facta fuit pu
* blicatio,fuiſſe authenticas,in vna* Abulen.Canonica
tus, Veneris, 16.Iunij,1589.corã R.P.D.Gipſio,fuit
que concluſum,quod ſat erit,ſi teſtes dicant Bullas

fuiſſe originales,quia hic non agitur de probando in
ſtrumento publico vel eius tenore,ſed ſolum de actu
70 ſimplicis publicationis. Et quia † Notarius non poteſt
atteſtari de actu præterito,Bellam.deciſ.61.Craue.cō
ſi.161.Fel.in c.quoniam contra,col.16.de proba. idē
fuit reſolutum die Lunæ,23 Februarij,in vna * Cala-
guritana Prioratus,coram Blanchetto,de anno 1581.
iuxta hanc concluſionem in materia publicationis.
Regulariter tamen dicenti reſignationem non eſſe
71 publicatam † incumbit onus probandi,vt fuit reſolutū
pluries in Rota,in vna Salamant.coram R.P.D.Buba
lo,de anno 1582.& in alia * Pampilonen.coram R. P.
D.Pamphilio,5.Nouembris,1584.& in alia * Aquila-
na,28.Februarij,1585.coram R.P.Do. Vicecomite,
nunc Archiepiſcopo Mediolan.digniſſimo,& in alia
Bergumen. coram Cantuccio,28. Februarij,1585.
& in alia Tuden.coram R.P.D.Orano,10.Februarij.
& 4.Decembris,1587.& in alia Teanen.coram R. P.
D.Gipſio,20.Maij,eodem anno 1587.in * Lauretana Be
neficij coram Orano,9.Decēbris,1589.& in vna Hi-
ſpalen.Archidiaconatus,coram R. P. D. Blanchetto,
menſe Decembris,1578.& in vna Calaguritana,corā
Illuſtriſſimo Cardinali Aldobrandino, 4. Februarij,
1579.Ex quibus omnibus collige, ita eſſe ſeruandum
in vnaquaque publicatione reſignationis. Et etiā col
72 lige,quod, qui capit † poſſeſſionem coram Notario,
& teſtibus,non ſatisfacit Conſtitutioni,vt communis
* ſtylus docet,& ita fuit tentum in terminis regulæ,in
vna * Caſalen.coram Mocdan.10.Octobris,1542.te-
ſte Put.Deciſ.349.li.1.Corn.conſ.137.col.2.vol.3.nā
73 que publicatio † tūc eſſet populoſa,vt debet eſſe,Gem.
conſ.75.ſecundo dubio,Abb.cōſ.99.li.1.Card.S.Cru.
deci.150.& iuxta formam traditam,& ſic non ſufficit
inſtrumentum poſſeſſionis,vt fuit * reſolutum in vna
Aſtoricen.parochialis coram Achil.de Graſſ.teſte eo.
deci.8.ſub tit.reg.Cance.de menſe Iunij,1540.coram
Verallo,teſte Sarn.dec.65.in manuſcr.& in vna Cama
ricen.Prioratus S.Dominici,coram Rainaldo,5.Iulij
1540.teſte Sarn.in addit.ad reg.deciſ.penu.vbi amplia
rūt Domini,etiam ſi per menſem miniſtraſſet &c. mi
74 nus petitio poſſeſſionis,quæ † non ſufficit,vt fuit * reſo
lutum in vna Calagurit. Theſaureriæ Veneris,5.Maij,
1587.coram R.P.D.Blanchetto,quia Papa vti diuer
75 ſos actus † conſiderat publicationem,& petitionem
poſſeſſionis.
76 Neque adeptio poſſeſſionis,& continuatio per an
num ſufficit,& ſic reſignatarius † non iuuatur regula
de annali,neque ſi poſſederit per triēnium, regula de
triennali,vt expreſſe dicitur in dicta Cōſtitutione 87.
Gregorij XIII.§.nec.& eſt ratio quia nullus eis retina
net titulus,nec etiam coloratus, ergo dictæ regulæ
non poſſunt ſuffragari,vt pluries * fuit reſolutum per
Rotam. Immo nec etiam continuatio per multum tē
pus cum adeptione poſſeſſionis,ſuffragatur; vt ibidē
expreſſe dicitur,licet contrarium in terminis regulæ
de public.fuiſſet * deciſum in Rota,teſte Sarn.de publi
ci.q.8.col.2.verſ.eſt,& idem Sarn.dicte dicit q.8.in co.2.
& 3.& hanc opinionem dicit æquiorem Gemin.con
ſi.75.io 2.dub.Card.Pariſ.conſ.39.vol.4.vbi num.34.
dicit hanc opinionem eſſe receptam * in Palatio,nam
qui hi mouentur ex eo;quia huiuſmodi continuatio
77 † æquipollet publicationi,Hoſt.Io.And.& alij in c.ad
illud,de præſump.& quando forma reſpicit certum ef
78 fectum,poteſt † per æquipollens adimpleri,l. iubemus
C.de teſtam.Dec.in l.ſi mater in 2.not. C. de inſtit.&
ſubſtit.ſed hodie cum per dictam conſtitutionē Gre
gorij XIII.non ſufficiat æquipollens,ſequitur,&c.Mi
nus ergo ſufficiet diligentia capiendi poſſeſſionem,vt
diſputādo dicebat Sar.d.q.11.col.vlt.verſ.immo. Nec
etiam petitio poſſeſſionis facta corā Ordinario, licet
79 ſecus † in terminis regulæ antea voluiſſet Rota in vna
* Abulen.coram Puteo,teſte Achil.de Graſſ. deciſ.
12.ſub tit.reg.Cāce.in manuſc.& qui non publicauit
80 non poterit † capere poſſeſſionem vigore aliarum clau
ſularum generalium,poſitarum in ſua prouiſione, vt
fuit * deciſum in Rota,teſte Sarn.de public.q.16.& di
cetur infra num.120.
Rurſus deducitur eſſe faciendam publicationē,iux
ta formam traditam,etiam ſi reſignatio nota ſit popu
81 lo,vt expreſſe colligitur ex dicta Cōſtitutione 87.Gre
gorij XIII.& ſtylus vulgaris * docet, & ita etiam fuit *
deciſum in Rota in terminis regulæ,teſte Sarn.regu.
de publican.q.9.col.2.verſ.tertius effectus, quicquid
in contrarium voluerit Card.Pariſ.conſ.39.num. 34.
vol.4.Caſſad.deciſ.26.ſuper reg.cum alijs,vt per Man
doſ.in addit.ad Roman conſ.435. in prima additio-
ne in fin.& ratio eſt,quia, cum publicatio requiratur
82 pro forma,notorium quamuis releuet † ab onere pro-
bandi;l.1.C.de dot.priuile.l.1.ff.ex quib.cauſ.maior.c.
veſtra de cohabit.cleric.tamen non releuat quoties ꝓ
83 batio † requiritur pro forma, Ant.de But.in d.c.veſtra,
Bald.in l.ciues,C.de app.& * communiter. Nec ſufficiet
84 quod qui notorie ſe gerat pro rectore, † quod alias ſuf
ficiebat, Rebuff.in d.reg.de public.Card.Pariſ.d.conſ.
39.num.31.vol.4.
85 Vnde, quamuis † decretum de publicand. in regulis
Cancellaria,& Conſtitutio Pij V.182. etiam de publi
cand.potuiſſet adimpleri per æquipollens, eo modo,
vt ſupra dictum eſt,& alijs locis,& vt pluries fuit re-
ſolutum * in Rota,Cum forma reſpiciens aliquem † ef
86 fectum poſſit adimpleri per æquipollens l.vlt.§.vlt. ff.
de condit.& demonſtrat.l.mulier.ff.de condit.inſtitu.
Bart.in l.ab emptione,ff.de pact.gloſſ.in leg.hac con-
ſultiſſima,C.qui teſtament.facere.poſſ.io Sarn.de pu-
blican.quæſt.11.& alibi,& * communiter alij. Hodie
autem præciſe,& ſpecifice iuxta formam traditam eſt
87 facienda publicatio,& non † poteſt per æquipollēs fie-
ri,vt egregie ſancitum eſt in dicta Cōſtitutione Gre
gorij XIII.87.§.*Caeterum modus, & forma hic tradi-
ta, ſemper, & vbique debeat obſeruari, nec alia, vel
æquipollens vllo modo admitti in omnibus huiuſmo-
di reſignationibus, ceſſionibus, & retroceſſionibus de
quibuſcumque Eccleſiis, Monaſterijs, Prioratibus tā
virorum, quam mulierum, dignitatibus, officijs, & be
neficijs Eccleſiaſticis, ſecularibus, & quorumuis ordi
num, etiam militarum, regularibus, etiam electiuis,
& manualibus, &c.*& hæc verba conſulto ad tollen-
das fraudes appoſuit bon. memor. Illuſtriſſimus &
88 Reuerendiſſimus Dom. Matthæus, † Contarellus,
Tituli Sancti Stephani, presbyter Cardinalis, tunc
pro Datarius,tamque erat verſatiſſimus, in Cancella
ria,vt tradit Nauarr.in Manu,capitul.27.numer.249.
& omnibus notum eſt, quia per quadraginta annos
ſteterit in Curia, & ſuam primam militiam incæ-
pit ſub Doctiſſimo,& præclariſſimo viro bon. mem.
Bern.Paulo Cardinali Pariſio,cuius fuit familiaris,&
continuus commenſalis.
89 Ex quo primo, † infertur adeptionem poſſeſſionis,
cum continuatione alicuius temporis non ſufficere,
vt reſignatarius excuſetur a publicatione, vt dr in dic.
Cōſtitutione Gregorij XIII.& communiter * tota die
practicatur,& ita alias tenuit Gemin.conſ.75.in 2.in
dubio,& hoc eſt ſeruandum, quamuis Rota tenuerit *
cōtrarium,de anno 1530.14.Februarij,& 15. Noue-
bris,

487

bris,1534.in vna Tullen.Parochialis,vt refert Sarn.q
deducit rationes,in reg.de public.q.11.per totam, &
diximus paulo ante,num.72.
Secundo,infertur,†continuationem poſſeſſionis p
annum non ſuffragari reſignantibus,vt vitent pœnam
impoſitam ob non publicationem,vt * communiter
practicatur per dictam Conſtitutionem 87.Grego.
XIII.in §.Quod ſi quidquã ibi, *Nec reſignationibus,
ſeu cedentibus , ſi poſtea in ſua poſſeſſione remanent,
Conſtitutiones de annali,&c.* quod eſt valde notãdũ.
91 nam annalis†poſſeſſio ad multa prodeſt, vt late proſe
quitur Sarn.ſuper reg.de annali,& præſertim q.57.
92 Tertio,infertur,continuationem†poſſeſſionis per
triennium non ſuffragari reſignantibus,ad vitandam
pœnam impoſitam ob non publicationem,vt dicitur
in dic.Conſt.Greg.XIII.in §.quod ſi quidquam,ibi.
*Nec reſignantibus,ſeu cedentibus,ſi poſtea in ſua poſ
ſeſſione remaneant,Conſtitutiones de annali,& trien
* nali poſſeſſione,&c.*& ita* per omnes practicatur,&
ratio eſt,quia,cum ei non remanſerit ius aliquod,per
93 conſequens non poterit†iuuari regula de triẽnali,Ca
* putaq.deciſ.93.lib.1.in manuſcr.& eſt cõmonis* opi
nio:licet antea ſecus,Sar.de triennali,q.24. Put.deciſ.
158.lib.3.Ferrett.conſ.95.num.5.
94 Quarto,infertur,præſumptas,& tacitas† retroceſ-
ſiones etiam propter diuturnam continuatæ poſſeſ-
ſionis tolerantiam non ſuffragari reſignãtibus,vt eui
tent pœnam impoſitam ob non publicationem, vt di
citur in dict.conſt.Greg.XIII.in dic.§.quod ſi quid-
quam,ibi. *Nec præſumptæ,aut tacitæ retroceſſiones,
etiam propter diuturnam continuatæ poſſeſſionis hu
iuſmodi tolerationem,&c.* Ex quo collige, notanter
95 allegationi Lapi 89.hodie†non eſſe locum,& quia Pa
* latium* vſque ad hanc Cõſtitutionem, ſemper tenuit
dictã allegat.Lap.vt tradit Thomas de Tan.deciſ.80.
in manuſc.Ideo non abre erit pauca de ea dicere.
96 Allegatio,Lap.89.†diſponit,vt ſi quis reſignauit &
poſt reſignationem remanſit in poſſeſſione illamq;
continuauit per decem annos, præſumitur retroceſ-
ſio,& nouus titulus acquiſitus,& per conſequens po
teſt iuuari illa poſſeſſione, & moriens beneficium va
cat per obitum,& ita poteſt impetrari,quod tempus
97 Palatium,reduxit†ad triennium,teſte Guid.Bon. de-
ciſ.1.in manuſcr.Caputaq.deciſ.26.num.4.par.1.Caſ
ſad.deciſ.2.num.6.de cauſ.poſſeſſ.& propriet. & Pele
grin.deciſ.141.lib.2.& ſecundum hanc allegationem
* fuit deciſum in vna,*Placent.parochialis die 23. No-
uembris 1551.coram D.Aug.refert,Guid.Bon.d.de
* ciſ.1.& in vna*Anconitana,parochialis,5.Iunij,1551.
coram Accorambono,teſte Caputaq.deciſ.93.lib.1.
in manuſcr.& deciſ.25.p.1.in impreſſ.Caſſad.deciſ.2.
num.4.de cauſ.poſſ.& propriet. Moed.deciſ. 203. &
239.Put.deciſ.337.358.& 371.lib.3.Ferrett.conſil.
354.num.2.& alias in vna Velitran.canonicatus,corã
98 * Veltano,de anno 1551.fuit* reſolutum, †quod reſi-
gnans manens in pacifica poſſeſſione per triennium,
ſi reſignat iterum, prouiſio facta per hanc†reſignatio
nem poteſt Canonizari,non obſtante prima reſigna-
tione,teſte Guid.bon.deciſ.2 & quemadmodum præ
99 ſumitur titulus,ita†& noua poſſeſſio, vt fuit reſolutũ
* *in vna Conchen.præſtimonij teſte Aragonia,deciſ.
100 23.manuſcr.& præſumit † diſpenſatio Card. Sanctæ
101 Cruc.deciſ.9.in manuſcr.ac operatur,†vt quis non te
neatur iuſtificare diſpenſationem obtentam Card.S.
Crucis,deciſ.15.& contra præſumptionem, orientẽ
* ex huiuſmodi allegatione Lap.* Rota non admitit
102 † probationem in contrarium,niſi concludentiſſima
ſit probatio,Caputaq.deciſ.26.num.3.p.1.requiritur
103 † tamen poſſeſſio pacifica triennalis, Tho.de Tan.de
ciſ.80.in manuſc.Sarn.de triennal.q.16.num.5.& fuit
* reſolutum in vna*Forliuien.parochialis,coram Ora-
dino,die 14.Iunij,1554.vt habetur libr.diuerſ. deciſ
288.in manuſcr.& in vna Compoſtellan. Canonica-
tus,coram Achille,3.Iunij,1556.teſte Caputaq.deciſ.
91.lib.1.in manuſcr.& 14.Iunij, teſte eod. Caputaq.
104 deciſ.246.lib.1.quæ poſſeſſio† eſt probanda per eum
qui impetrauit per obitum per teſtes de viſu Ant.Au
guſt.in repert.num. 8.& quomodo probetur quem
105 deceſſiſſe in poſſeſſione ad effectum, † regulæ de pu-
blic.vide Put.deciſ.337.358.& 371.lib.3.Ferrett.con
106 ſil.354.num.2.& requiritur,vt moriatur†in poſſeſſio
ne,alias non eſt locus allegationi Lap.vt fuit reſolu-
* tum* in vna Segobien.die 19. Octobris coram Augu
ſtino,teſte Caputaq.deciſ.401.lib.1.vbi reſignãs poſt
reſignationem poſſedit per nouem annos paulo ante
quam decederet deſiit poſſidere,quærebatur an eſſet
locus dictæ allegationi Lap.fuit reſolutum negatiue
* etiam ſi reſignauit ante mortem vt fuit* alias reſolutũ
teſte Creſcent.deciſ.36.lib.1.in manuſc.& in vna For
liuien.coram Oradino die 14.Iunij,1554.vt habetur
lib.diuerſ.deciſ.288.in manuſcr.& requiritur,vt non
continuauerit poſſeſſionem ex reſeruatione fructuũ,
107 nam ſi ex tali reſeruatione continuauit nõ† eſt locus
* allegationi Lap.vt fuit reſolutum in vna*Iſpalen.por
tionis coram D.Pelegrino teſte eod.deciſ.141.lib.2.
& in alia Anconita.beneficij die 10. Ianuarij 1553.
coram Capizucco teſte Caputaq.deciſ.92.libro 1. in
manuſcr.& requiritur etiam vt poſſeſſio nõ fuerit vio
108 lenta,& ideo non habere locum † in * ſpolio fuit re-
ſolutum in vna Lucan. Sanctæ Annæ,coram Cardi-
nali Sanctæ Crucis,die 7.Februarij,1558. vt habetur
lib.diuerſ.deciſ. 153. in manuſcrip. & die 20. Iunij,
109 1522.teſtẽ Gammar.deciſ.11. niſi ſpoliauerit † ſuum
* ſpoliatorem, vt fuit reſolutum * in vna Salamantina
portionis,coram Accorambono, teſte Pelegrin. de-
* ciſ.13.lib.2.in manuſc.& alias * 27. Iunij, 1555.fuit
110 per Rotam, reſolutum, quod ad hoc vt admittatur †
regreſſus,per allegat.Lap.requiritur,vt ille, qui habe-
bat regreſſum,ſenſerit vacationem beneficij, Caſſad.
deciſ.9.de cauſ. poſſ.& propriet. Sarn. de triennal.q.
16.num.8.& q.49.num.22.teſte Caputaq.deciſ. 376.
lib.1.in manuſcr.
Hodie autem ſtante hac Conſtitutione Gregorij
XIII. non habet locum huiuſmodi retroceſſio præ-
ſumpta,quia eo ipſo vacat beneficium ob non publi-
* cationem,vt infra dicam,& eſt communis* opinio re
cepta in* prax.vt omnes ſciunt,quæ procedit bene in
eo,qui poſſidet poſt cõſenſum præſtitum,& ſic poſt
quam ius fuit ab eo abdicatum irreuocabiliter, ſecus
vero in eo reſignante, qui poſt ſignatam ſupplicatio
nem poſſedit ante vero conſenſum præſtitum, quia
111 intelligitur iure proprio†continuare poſſeſſionem,vt
* * fuit deciſum in vna Aſtoricen.parochialis, die 27.
Februarij,1548.
112 Quinto,ex eiſdem †uerbis infertur poſſeſſionem
decennalem non ſuffragari reſignanti, licet alias ſe-
cus,vt per Ferrett.conſil.95.num.5. & conſilio 388.
numero 10.
Sexto infertur,vt ſi Reſignatarius, qui non publi-
cauit ante tempus ſtatutum, impetrauerit de nouo il-
lud beneficium a Sede Apoſtolica per nouam pro-
113 uiſionem,vt huiuſmodi noua† prouiſio non habeat
vim publicationis,vt tenuit Caſſad.deciſio.vigeſima-
ſecunda,ſuper regul.Cancell. vbi refert hoc dubium

fuiſſe propoſitum, & quod tres Domini tenuerunt
hanc partem, poſtea quinque & ſic* maior pars, inter
quos ipſe, & Cardinalis Iacobacius, tunc Rotæ Audi
tor, Caputaq. deciſ. 412. p. 2. quod expreſſe ſtatuit Pius
V. in dicta Conſtitutione 182. ibi, *Alioquin reſigna-
tiones, & ceſſiones ac extenſiones, conſenſuum huiuſ
modi aliter quam, vt præfertur, publicata, ſeu facta,
cum omnibus inde ſequutis, & ſequendis, etiam nouis
prouiſionibus, cæteriſq; e quibus vis, gratijs nullas &
inualidas, nulliusque roboris, vel momenti fore, ac
fuiſſe, & eſſe ſtatuit, & ordinauit, &c.* Gregorius xiij.
in dicta Conſtitutione 87. ibi, *Etiam ſi poſtea conceſ-
ſio gratię huiuſmodi, ex quauis cauſa.* diuerſiſque ſub
ſequentibus, &c. & ibi, *Quod ſi quiſquam prædictorū,
omnium omiſſum fuerit, dictis terminis, & cuique pre
ſcripti ſunt elapſis, omnes diſpoſitiones, & gratia re-
ſignatorum, & ceſſorum beneficiorum, aut aliorum hu
iuſmodi cum omnibus inde ſequutis ſiue de pacificis,
ſiue de litigioſis ſint irrita, & inanes, nullaque alia,
gratia ſuper huiuſmodi beneficio, ſiue de iure ceſſo ijs
quibus conceſſu fuerit, ſuffragetur, ſed ipſi tales inha
biles, & incapaces ſint ad huiuſmodi beneficia, ſic re
ſignanta & eſſe quandocumque obtinenda, &c.* & eſt
ratio, quia pro forma certis loco, & tempore requiri-
tur publicatio, & quia noua prouiſio cum obtineatur
in Vrbe, per illam non obuiatur fraudibus, namque
114 non poteſt deuenire ad notitiam eorum, quorum in
tereſt, & maxime exiſtentium loco beneficii, ita Re-
buff. in ſua praxi, tit. de nou. prouiſ.

Et hoc hodie tenendum eſt, ſicut tenetur* commu
ter in praxi, & nullum habet dubium, attentis verbis
allegatis, quamuis* Rota contrarium voluerit 14. Fe-
bruarij, 1530. & 15. Nouembris, 1534. ſcilicet, nouam
115 †prouiſionem æquipollere publicationi, teſte Sar. de
publican. q. 11. col. 2. & q. 13. col. 1. & in vna * Tullen.
& in vna Legionen. teſte Aragon. deciſ. 3. An noua ꝓ
uiſio, vbi dicit hanc eſſe intentionem Rotæ, & die 16.
Decembris, 1552. teſte Caputaq. deciſ. 412. lib. 2. in
manuſc. Creſcent. deciſ. 4. lib. 1. in manuſcr. Put. deciſ.
317. li. 3. Caputaq. deciſ. 35. p. 2. Simon. deciſ. 43. lib. 1.
116 Et hoc eo magis procedit, ſi noua prouiſio †ſit nulla,
vt tenet Rebuff. in regul. de public. col. vlt. vbi confu-
tat Sarn. contrariū volentem q. 11. col. 2. de publican.
licet ſecundū opinionem Sarn. fuerit* deciſum in Ro
ta in vna Tullen. parochialis, coram Io. Clerici, teſte
Creſcent. deciſ. 4. lib. 1. in manuſcr. & in alia Segobi. pa
rochialis, coram Reumano, 16. Decembris, 1552. Ca
putaq. dec. 35. p. 2. hoc etiam atteſtatur, Sarn. dec. 140.
lib. 2. & in vna Maguntin. teſte Simonett. deciſ. 15. 43.
117 & 44. lib. 1. Nam quod nullum eſt, †nullum poteſt pro
ducere effectum, l. 4. §. condemnatus, ff. de re iudic. &
118 non eſt conſiderabile, Card. Pariſ. conſ. 109. nu. 1. vol.
3. & hoc etiam procedit, ſi fuit impetrata noua proui
ſio infra tempus datum ad publicandum, vt patet ex
verbis dictę Conſtitutionis Gregorij, quamuis con-
trarium voluerit Card. Pariſ. conſ. 118. per totum, vol.
4. Roman. conſ. 435. in 2. dub. nu. 5. vbi Mandoſ. alle-
gat Concordantes.
119 Limita, vt noua †prouiſio expedita poſt lapſum tem
pus ad publicādum, in qua quis narrauit ſe non publi
caſſe infra tempus, proſit, dum modo illam publicet,
vt quotidie experimur, & dicetur infra.
120 Septimo, infertur, quod †reſignatarius, qui non pu-
blicauit infra tempus ſtatutum, & per conſequens ami
ſit ius, vigore reſignationis, non poſſit capere illud be
neficium reſignatum vacās per clauſulas generales, vi
delicet, vel alio quouis modo vacet, &c. ſolitas apponi
in ſupplicationibus, vt tenet Sarn. de publican. quę. 16.
vbi refert, ita fuiſſe* iudicatum, & eſt* communis opi-
nio, quæ probatur, expreſſe in dicta Conſtitutione,
121 Gregorij XIII. Et ratio eſt, quia clauſula †quouis mo-
do capit tantum vacationem tempore datæ prouiſio
nis contingentem, & ſic beneficium, quod iam vacat
de præſenti, non autem capit vacationem, quæ in futu
rum contingere poteſt, Doctores* communiter in c.
ſuſceptum, de reſcript. lib. 6. late Sar. q. 34. de infir. & q.
3. de veriſimil. not. Quod limitat dupliciter Sarn. dict.
q. 16. nu. 3. & an veræ ſint limitationes, dicam ſuo loco

Et vt omnis difficultas tollatur, ſciendum eſt, quod
communiter omnes cōcludunt publicationem poſſe
fieri, non ſolum per Reſignatarium, & Ceſſionarium,
122 qui ad hoc arctatur, ſed etiam per† Procuratorem, vnū
vel pluries, vt probatur expreſſe in dicta Conſtitutio-
ne, Pij V. de publican. reſignationib. ibi, *vel alium, ſeu
alios eorum nomine publicentur*, &c. ex quibus ver-
bis expreſſe colligitur, tenere publicationem factam
per procuratorem, & per eam eſſe ſatisfactum, & ra-
tio eſt, quia actus factus per Procuratorem idoneum,
123 tenet, & eundem producit †effectum, vt actus geſtos a
domino. l. 1. C. de ſatiſdan. Bar. in l. inter quos. §. alie-
no, ff. de damno infect. l. ſi mandatum. ff. mand. Qui. n.
per alium facit, per ſe ipſum facere videtur, vt vulgaria
iura diſponunt, quod in tantum eſt verum, vt tempo-
124 re, quo publicauit procurator, videatur dominus †ex-
ercuiſſe illum actum, vt per gloſſ. in clem. 1. in verbo
collato, vt lite pend. Doctores in l. ſi vt proponitur de
fideiuſſ. & in notabili caſu tradit Card. Pariſ. conſ. 43.
123 nu 8. vo. 4. Et dicetur idoneus procurator ad hoc, qui
†habet ſpeciale mandatum: nam * ita communiter
practicatur, vt habens beneficium per reſignationem
ipſe capiat poſſeſſionem, & publicet, vel conſtituat ꝓ
curatorem ad vtrumque. qui procurator poſt appre-
henſam poſſeſſionem id exequatur.

S V M M A R I V M.

1 *Reſignatio eſt nulla, non facta publicatione.*
2 *Reſignatario non publicanti nullum ius acquiritur.*
3 *Ex prouiſione Papa ius acquiritur.*
4 *Ius Reſignatarij pendet a conditione.*
5 *Ante publicationem ius eſt in pendenti.*
6 *Ex actu nullo nullum ius acquiritur.*
7 *Publicatio non facta iuxta formam Conſtitutionis Greg. XIII. eſt nulla & nu. 62.*
8 *Paria ſunt, aliquid non facere, vel facere, & minus le gitime.*
9 *Probatio minus legitima, non prodeſt.*
10 *Paria ſunt, non eſſe, vel eſſe, & non apparere.*
11 *Paria ſunt, maritum non habere, vel inutilem.*
12 *Paria ſunt, non habere beneficium, vel tenue.*
13 *Non faciens reſignationem poteſt capere beneſic. per clauſulas generales.*
14 *Annullata reſignatione annullatur qualibet vacatio*
15 *Diſpoſitio generaliter eſt intelligenda.*
16 *Clauſula Quouis modo capit vacationem tempore da- ta.*
17 *Valet argumentum de perſona ad tempus.*
18 *Reſignatarius non publicans non poteſt capere beneſi cium vigore alterius gratia.*
19 *Reſignatario non publicanti non prodeſt regula de an nali, neque de trienuali.*
20 *Non facta publicatione per Reſignatarium, ius non ab dicatur a Reſignante ſecundum Regulas Cancella- riæ, & Conſtitutionem Pij V.*

21 *Nulla exiſtente reſignatione, ius non abdicatur a Reſignante.*
22 *Non abdicatur ius a reſignante, niſi benefic. quæratur à Reſignatario.*
Conſtitutio Pij V. de public. annullat conſenſus.
24 *Decretum irritans habet oculos retro.*
25 *Decretum irritans officit omnia quæ ſequuntur.*
26 *Papa reuocando videtur reuocare, prout ex tunc.*
27 *Papa poteſt facere, vt res facta habeantur pro infectis.*
28 *Reſignans poteſt agere ſpolio, cum ius non abdicatur ab eo.*
29 *Reſignatarius debet docere de publicatione.*
30 *In renunciationibus coram Ordinario ſtatim abdicatur ius, & num. 32.*
31 *Coram Ordinario libere fit renunciatio.*
33 *Per contractum matrimonij vacat benefic.*
34 *Per Conſt. Greg. XIII. de public. ius abdicatur à Reſignante non facta publicatione,*
35 *Non facta publicatione, reſignans non poteſt repetere benefi. & agere ſpolio.*
36 *Conſtitutio Greg. XIII. non inducit vacationem, niſi ex cauſa non publicationis.*
37 *Benef. vacantia ob non publicationem à Sede Apoſtolica duntaxat prouidentur.*
38 *Nulla eſt collatio Ordinarij de beneſic. reſeruato.*
39 *Ordinarius conferens benefi. reſeruatum ſuſpenditur.*
40 *Decretum Papæ in reſeruationibus afficit, & inficit titulum.*
41 *Benef. reſignata coram Ordinarijs, ſi non publicentur ſunt affecta ad Sedem Apoſtolicam.*
42 *Impetratio ob non publicationem quomodo fiat.*
43 *Conceſſio Motu proprio non ſuffragatur non publicanti.*
44 *Impetratio facta ob non publicationem, ante tempus elapſum eſt nulla.*
45 *Ius conditionale non eſt conferibile ante reſolutionẽ.*
46 *Beneficium vacans confertur.*
47 *Quod poteſt vacare, interim non poteſt conferri.*
48 *In prouiſione ponitur clauſula preſeruatiua iuris tertij.*
49 *Prouiſio Ordinarij facta infra menſem datum expectantibus ad acceptandum, non valet.*
50 *Prouiſio Legati in tempore dato expectantibus, non valet.*
51 *Collatio Papæ infra tempus deuolutionis, eſt nulla.*
52 *Quando valeant quæ conceduntur pendente iure reſolubili.*
53 *Impetrans beneficium vacans ob non publicationem tenetur publicare.*
54 *Moriente reſignante in poſſeſſione benef. reſignati, nõ vacat beneficiũ per eius obitum, licet alias ſecus.*
55 *Quomodo colligitur quis decedere in poſſeſſione beneficij.*
56 *Percipiens fructus abſque conſenſu domini beneſic. non acquirit ius.*
57 *Nulla exiſtente reſignatione ob non publicationem, Reſignans non amittit reſeruationes factas.*
58 *Vbi non eſt delictum, ibi neque pœna.*
59 *Pœna non egreditur auctorem.*
60 *Conſtitutio Pij V. de public. an obliget reſignantem.*
61 *Reſignatarius poteſt annullare penſionem Reſignantis, eo quia habuit beneficium ex reſignatione, & non publicauit.*
63 *Publicatio facta, perfecta verũ poſt tempus, eſt nulla.*
64 *Reſignatarius non tenetur publicare, cum habet indultum Papæ.*
65 *Eius eſt tollere, cuius eſt condere.*
66 *Papa in beneficialibus habet liberam facultatem.*
67 *Indultum non publicandi, debet eſſe ſpeciale.*
68 *Indultum non publicandi hodie non datur.*
69 *Reſignatarius poteſt poſt tempus lapſum publicare cum eſt reſtitutus.*
70 *Reſtitutus a Papa recuperat omnia bona.*
71 *Reſtitutio ad publicandum, non eſt publicanda.*
72 *In gratia reſtitutoria aduerſus lapſum tempus publicatio requiritur derogatio regulæ de iur. quæſito non toll.*
73 *Pars gratæ eſt verificanda.*
74 *Reſtitutio conceſſa cum narratiua quod fuit præpeditus non eſt verificanda.*
75 *Verba ex iuſtis cauſis quid explicent.*
76 *Quod conſiſtit in animo non eſt, verificandum.*
77 *Probatio incerta, quoties dicitur ex certis cauſis.*
78 *Reſtitutio, in quid ſit iuſtificanda.*
79 *Reſtitutio non operatur, quoties medio tempore ius fuit acquiſitum tertio.*
80 *Reſtitutus à Papa non recuperat ius, alteri cõceſſum.*
81 *Clauſula, dummodo ius non ſit alteri quæſitum, reddit gratiam conditionalem.*
82 *Cõſtitutio loquẽs de litteris debet intelligi de validis.*
83 *Verba debent intelligi de eo, quod ſortitur effectum.*
84 *Occultæ reſignationes, quid inducant mali.*
85 *Beneficium non vacat, cum reſignatio eſt, nulla.*
86 *Qualitas requiſita à lege, in primis eſt verificanda.*
87 *Cum non tenet actus principalis, neque acceſſorij.*
88 *Publicatio facta cum litteris, inualidis reualidatis tamen cum perinde valere, valet.*
89 *Gratia, perinde valere, reualidat omnia ab initio.*
90 *Teſtamentum Abbatis habentis licentiam teſtandi valet.*
91 *Licentia faciendi molendinum extenditur ad iam illicite factum.*
92 *Gratia reualidatoria præfertur habenti gratiam anteriorem.*
93 *Formula gratiæ, perinde valere.*

QVAESTIO VII.

SEptimo, Quæro, quæ ſit pœna non factæ publicationis? Cõmunis reſpõſio omnium Doctorum eſt, vt nõ facta publi-
1 catione ſit nulla † reſignatio, vt Sar. tradit in pluribus locis in tit. de publi. Et probatur in regula Cancellariæ, ibi. *Nullius eſſent roboris, vel momenti, &c.* & in Conſt. 182. Pij V. de public. in §. Alioquin, ibi. *Nullas, & inualidas, nulliuſque roboris, vel momenti fore, ac fuiſſe, & eſſe ſtatuit & ordinauit, &c.* & in d. Conſt. 87. Greg. XIII. in §. Cæterum, & in §. quod ſi quidquam, ibi. *Cũ omnibus inde ſecutis, ſiue de pacificis, ſiue de litigioſis, ſint irrita, & inanes, &c.* & alibi. non habet igitur dubiũ., cũ ſit data certa forma, & dicatur expreſſe, Rebuff. in hac reg. col. 14. verbo, Nullius, Nauar. 1 c. Accepta, op
* poſ. 8. n. 17. de reſt. ſpol. & ſm hãc opin. iudicauit* plu ries Rota, & præſertim in vna Aquilan. Prioratus, Veneris, 2. Iunij, 1581. coram Cantuccio, & ita practicatur, & ſeruatur indiſtincte.

Ex quo infertur, ex hmõi Reſignatione nullũ ius
2 acquiri reſignatario, vt in pdictis Conſtit. dicitur ex-
* preſſe, & pcipue in illa Greg. XIII. &* cõiter traditur per omnes, vt per Sarn. q. 16. de publican. Nauarr. conſil. 3. nume. 1. de public. namque quamuis per prouiſionem
3 † factam a Papa, vel Ordinario ex cauſa reſi-

 gnationis,

gnationis,ius plene acquiratur,& late oſtendi, lib.1.
4 tamen illud ius† pendet a cōditione,ſi fuerit facta pu-
blicatio,egregie Moed.deciſ.348.in manuſcr. & inte
5 rim eſt †in pendenti,Pauin.de poteſt.c.Sed. Vacan.ſin
2.præludi.verſ.9.Oldrad.conſil.283.col.pen.Sarn.de
public.q.17.col.2.in fi.& regulare eſt,vt ex actu nullo
6 nihil acquiratur,†cum quod nullum eſt,nullum pro-
ducat effectum,l.4.§.condemnatum.ff. de ſent.& re
Iudic.c.illud de iur.patr.

7 Amplia primo,† vt huiuſmodi reſignatio ſit nulla,
non ſolum quando non eſt facta publicatio,verum et
ſi eſt facta,ſed non ſeruata forma dictæ Conſtitutio-
nis Greg.XIII.vt dicitur,in eadem Gregoriana,in §.
*quod ſi quidquam prædictorum omnium omiſſum fue
rit,dictis terminis,vt cuique præſcripti ſunt,elapſis,
omnes diſpoſitiones,& gratiæ reſignatorum,& ceſſo
rum beneficiorum,aut iurium huiuſmodi,cum omni-
bus inde ſecutis,ſiue de pacificis,ſiue de litigioſis,ſint
irritæ,& inanes,&c.* ita etiam per Conſtitutionem
Pij V.de public.182.erat prouiſum, vt publicatio fa-
cta non ſeruata forma,ibi tradita,eſſet inualida, in §.
*Alioquin reſignationes,& ceſſiones, ac extenſiones
conſenſuum huiuſmodi,aliter,quam vt præfertur, pu
blicatæ,ſeu factæ,cum omnibus inde ſecutis,& ſequē
dis, etiam nouis prouiſionibus, cæteriſue quibuſuis
gratijs,nullas,& inualidas, nulliuſque roboris, vel
momenti fore,ac fuiſſe,& eſſe ſtatuit, & ordinauit,
&c.* & ita* practicatur quotidie,vt ſi non fiat publica
tio ſeruata forma tradita in dicta Gregoriana,ſit nul
la,& beneficiū impetrari poſſit,& ita fuit* ſæpius in
Rota firmatum,& dicam infra num.62. Et ratio eſt
8 aperta,quia †paria ſunt,aliquid non facere,vel facere,
& minus legitime,l.quoties,ff.qui ſatiſdar. cogant.l.
nulla,de auct.tutor,l.2.C.de ſucceſſ.edict.Rola Vall.
conſ.9.num.7.lib.1.& conſ.14.num.25.l.2.Cepha.cō
ſil.109.num.3.lib.1.*communiter ſcribentes in c. in
9 præſentia,de prob.loquentes de probatione † minus
legitima,l.nam hoc,C.vnde legitimi,l. neque natales,
C.de prob.& de exheredatione eſt tex.in l.non puta-
uit,§.non quæ uis,ff.de contraiab.§.eadem,Inſtit.de
hæred.quæ ab inteſt.defer.Hinc paria ſunt,non eſſe,
10 †vel eſſe,& non apparere ſufficienter,l. duo ſunt Ti-
tij,ff.de teſt. tutel.facit l.vnica §.pen.C.de caduc.tol-
lend.Alexand.in l.quoties,col.3.ſub num.5.C. de hæ
11 redib.inſt.Hinc etiam paria ſunt,maritum †non habe
re,vel inutilem,gloſſ.in l.vlt.C.ad leg.flau. de plagiar.
Rol.conſ.9.num.34.lib.1. quod ego alias adducebā,
12 vt paria ſint non habere †beneficium,vel tenue, vt nō
ſufficiat pro emēdis breuiario,& diurno,& hac ratio
ne plures reſignationes fuerunt,annullatæ.

Amplia Secundo,vt Reſignatarius,qui ob non fa-
13 ctam publicationem perdidit ius,non † poſſit capere
beneficium,vigore clauſulæ generalis,de ſtylo appo-
ni ſolitæ in ſupplicatione,& litteris,vel alias,quouis-
14 modo vacet.nam annullata reſignatione,annullatur†
quælibet vacatio ex ea reſultans ita Sarn. q.16. de pu-
blic.vbi atteſtatur* ita alias fuiſſe iudicatum, quod ꝓ
batur,tum auctoritate dictæ Conſtitutionis Grego-
rianæ habentis clauſulas generales,& pregnantes ſub
quibus includi hunc caſum * communiter tenetur ex
15 traditis per † Bald.in l.in fraudem,ff.de militar. teſt.&
conſ.205.lib.1.Crauett.conſ.92.num.4.& conſ.118.
num.14.tum etiam ratione,quia dicta clauſula,quo-
uis modo,&c.ſecundum communem* concluſionē,
16 & ſtylum,* de quo atteſtatur Sarn.d.q.16.capit †tan-
tum vacationem tempore datæ prouiſionis contin-
gentem,& ſic beneficij,quod iam vacat de præſenti,
non tamen capit vacationem,quæ extrinſecus, & in
futurum contingere poteſt, Doctores,in c.ſuſceptū,
de reſcript. lib.6. nam ſicuti non ſe extendit ad vaca-
tionem ex perſona alterius, ita neque ad vacationem
contingentem alio tempore,nam valet argumentum
17 † de perſona ad tempus,& e contra,l. qui plures, in
principio,ff.de vulgar.& pupill.l.videmus,§.pen.ff.de
in lit.iurand.late Sarn.de infirm. q. 34.& ſecundum
hanc* opinionem fuit alias reſolutum,vt dixi lib.9.

Tertio, quia expreſſe dicitur in dicta Conſtitutio
ne Gregoriana,§.illorum vero ibi. *Nunquam ob clau
ſulis generalibus,&c.* vt dixi quæſtione præcedenti.
num.80.& num.120.

18 Amplia tertio,vt †Reſignatarius non poſſit capere
dictum beneficium vigore alterius gratiæ, vt dicitur
in dicta Conſtitutione Gregoriana §. Quod ſi quid
quam,ibi. *Nullaque alia gratia ſuper huiuſmodi bene
ficio ſiue,iure ceſſio ijs,quibus conceſſa fuerit,ſuffra
getur,&c.*

19 Amplia Quarto,vt Reſignatario †non proſit regu
la de annali neque de triennali,ac præſumptę retroceſ
ſiones,vt dicitur in dicta Gregoriana Conſti.in d.§.
Quod ſi quidquam,& dixi quæſtione præcedenti, n.
76.& num.90.92.94.cum ſeq.

Dubium tamen eſt, an ius abdicetur a reſignante
20 ob non factam†publicationem a reſignatario ? Cōis
* reſponſio eſt negatiua, inſpecto tempore Regulæ
Cancell.de public.& Conſtit.Pij V.182.de public. vt
colligitur ex his quæ dicit Sarn.in pluribus quæſtion.
de public.& fuit reſolotum* pluries in Rota ante, &
poſt dictam Conſtitutionem Pij V.in vna Ouetē.die
2.Maij,1554.coram Fantuccio, in qua fuit dictum,
quod non facta publicatione beneficium remanet re
ſignanti,& vacat per eius obitum,Caputaq. deciſ.80.
part.3.Et in vna* Pampilonen.15.Martij,1573.corā
Illuſtriſſimo Cardinali Aldobrandino,& 13.Februa-
rij,1583.in vna Auximan.coram R.P.D.Brauo,& in
vna Calaguritan.Prioratus,6.Februarij,1579. coram
R.P.D.Blanchetto,& in vna Aquilan.14.Aprilis, &
2.Iunij,1581.coram Cantuccio, & in alia Carthagi-
nen.coram R.P.D. Vicecomite, nunc Archiepiſco-
po Mediolanen. & in dicta Calaguritan. 15. Maij,
1573.& in vna Barchinonen.coram R.P.D.Bubalo,
vt dixi lib.1.q.3.num.116.& hoc ex illa generali regu
la* recepta ab omnibus,quod quomodocunq. ſit nul
21 la reſignatio,ius † non abdicatur a reſignante, vt fuit
pluries deciſum in * Rota,teſte Caputaq. deciſ.216.
num.3.par.1.Rebuff.conſ.75.num.4.Pelegrin. deciſ.
151.lib.1.Creſcen.deciſ.64.lib.1.in manuſcrip.Coct.
dec.12.Sarn.deciſ.1.Fab.deciſ.16.& 40.omnes in re-
collect.manuſ.vt late dixi d.lib.1.q.3.& ex alia etiam
* communi concluſione, quod non abdicetur ius a
22 reſignante, † niſi beneficium quæratur reſignatario,
Caputaq.deciſ.84.num.5.par.3.Put.deciſ. 158.num.
2.lib.3.& deciſ.523.lib.2.Rebuff.de pacif.poſſeſſ. nu.
146.& conſ.192.num.8.& conſ.4.num.13. Ptolom.
dec.100.in manuſc.Burſat.conſ.411.num.4.& 5.vol.
4.& fuit pluries reſolutum in Rota,vt dixi lib.1.q.3.
num.47.cum ſeq.

Eo magis, cum dicta Conſtitutio Pij V. annullet
reſignationes ab initio,& dicit fuiſſe,& eſſe nullas, &
23 annullat conſenſum,quo conſenſu † ſublato impoſſi-
bile eſt dicere, ius fuiſſe abdicatum a reſignante, &
hæc ratio mouit Dominos,in vna Pampilonen.* Pa
rochialis, Veneris,15.Martij,1573.coram Illuſtriſſi-
mo Cardinali Aldobrandino, & in dicta Aquilana
24 Prioratus.Decretum enim † irritans,quod eſt appo-

ſitum in

ſitum in d.Conſt.habet oculos retro,& operatur nul
litatem ab ipſo initio, Caſſad.ſuper reg.dec.12. nu.4.
Achil.de Graſſ.deciſ.385.Sar.de annal.q.5.prope finē
& afficit omnia,quæ† ſequũtur,ita vt nec iuris effectũ
nec iuris fomentum habeant Caſſad.dec.1. nu.7. de
26 reſt.ſpol.& Papa reuocando ea,quæ† ſunt iuris poſiti
* ui,reuocat illa,prout ex tunc gloſſ.*communiter ap-
probata in clem.1.verb.pro infectis de immunit.Ec-
27 cleſ.& poteſt facere,†vt res actæ habeantur pro infe-
ctis,etiam quo ad effectus præteritos Card.Imol. &
alij in d.clem.1.Tiraquell.de conſt.poſſeſ.par. 3. limi
28 7.num.47.& per † conſequens Reſignās poterit age
re ſpolio,cum ab eo ius non fuerit abdicatum,vt fuit
* concluſum in dicta Auximā.*coram R.P.D.Brano,
13.Februarij,1583.& in alia Bergomen. parochialis,
28.Februarij,1586.coram bon.memo.Cantuccio,ſi
29 reſignatarius†nō doceat de publicatione,in vna Abu
len.Præſtimoniorũ,Veneris,30.Octobris,1587.co
ram Gipſio,& 26.Ianuarij,1590.corā Comitulo, Et
* denuo reſignare,vt fuit reſolutũ in dicta* Calagurit.
coram R.P.D.Blāchetto,10.Octobris,1580.& alias
* 8.Iunij,1581.in vna Placent.parochialis,fuit*reſolu-
tum,quod qui reſignauit parochialem , & cepit vnũ
curatum,ſi poſtea contendat ob non factam publica
tionem,ius non eſſe abdicatum,incidit in pęnas c.de
multa,de præb.Et hæc concluſio communiter rece
pta,vendicat ſibi locum in reſignationibus,factis co-
ram Summo Pontifice, quæ ex permiſſione eiuſdem
Papæ recipiunt hanc conditionem,vt ius abdicetur ,
ſi beneficium quæratur reſignatario,vt late dixi lib.1.
q.3.num.47.Caſſad.deciſ.2.num.3.de ſimon.& deciſ.
4.locat.Boer.in trac.de auct.lega.a later.col.antepen.
Redoan.de ſimon.par.2.c.13.& c.15.num.3.Non au
tem in renunciationibus,quæ fiunt coram ordinarijs
namq; ſi aliquis renunciauit coram Ordinario , qui
Ordinarius†poſtea contulit N.qui non fecit publica
tionem,vtiq; reſignans non poteſt dicere ius nō eſſe
* abdicatum,vt fuit*reſolutũ in vna Calagurit.Theſau
rerię corā D.de Graſſis,10. Ianuarij,1578.& hoc ex
31 eo quia coram Ordinarijs fit† renunciatio libere,Ca
* putaq.deciſ.255.lib.1.in manuſc.& communiter*alij
32 vt ſcripſi lib.1.q.3.num.2.cum ſeq.& ſtatim† abdicaē
ius a cedente,Caſſad.dec.4.de reſt.ſpol.Put.dec.158.
* num.4.lib.3.vbi refert ita fuiſſe deciſum* in Rot.Pe-
legr.dec.287.in manuſ.& fuit pluries determinatum
33 in Rot.vt dixi li.1.q.3.n.6. et ſi reſignās†poſt reſigna
tionē contraxit matrimoniũ,iā nō pōt ius manere pę
nes ipſum,tũc igitur vacat beneficiũ ex reſignatione,
* vt fuit*reſolutum in dicta Calaguritan.Theſaureriæ.

Inſpecto tamen tempore Conſt.17.Greg.XIII.de
publi.dicendum eſt, ob non factam publicationem a
34 reſignatario,abdicari ius a†reſignante,& beneficium
vacare,ac poſſe cōferri libere,& impetrari, vt dicitur
expreſſe in §.quod ſi quidquam ibi, *Illaque ſiue iura
ab ipſa ſtatim prima reſignatione,ſeu ceſſione, etiam
ſi illa alias nullæ,& inualidæ,eſſet,vacauiſſe, & va
care cenſeantur eo ipſo,&c.*& ibi, *ſed ipſa beneficia,
ſiue iura ſic a principio vacantia, &c.* & paulo infe-
rius.Idque optima ratione videtur ſtatutũ,vt eo ma-
gis obuietur fraudibus.Ex quo infertur,quod non fa
35 cta†publicatione,non poteſt reſignans repetere bene
ficium reſignatum,neque agere ſpolio,quia iā omne
* ius cecidit ab eo,iuxta dict.Conſtit.quæ eſt in*viridi
obſeruantia,vt iam dictum eſt,& ſic huiuſmodi Con
ſtit.non ſolum annullat actum,ſed inducit vacationē
beneficij reſignati,quod procedit, vbi reſignatio eſt
36 nulla†ex dicto defectu,non autem ex alio, vt fuit re-

* ſolutum*in Rota in vna Brixien.parochialis de men
ſe Maij, 1589.coram Illuſtriſſimo Cardinali Plato ,
tunc Auditore Rotę doctiſſimo.Et huiuſmodi bene
ficia vacantia ob non factam publicationem ſunt re-
ſeruata,vt dicitur in eadem Conſtitutione Gregoria
na de public.ibi, *Sed ipſa beneficia,ſiue iura ſic a prin
cipio vacantia à Sede Apoſtolica prædicta dũtaxat
impetrari valeant,ac concedi,&c.* Ex quo ſequitur,
37 inferiorem non poſſe†in collatione dictorum benefi
38 ciorum vacantium ſe intromittere,& cōferendo†nul
la eſt collatio,Rot.dec.3.num.1.de off.legat. in nou.
& deciſ.1.rer.permut.eod.lib.Aeneas de Falconib.in
trac.reſer.in pluribus locis , & colligitur ex Conſtit.
39 46.Clem.VII.&†ſuſpenditur†donec veniam petierit,
vt dicitur in Conſt.42.fel.record.Greg. XIII. incip.
Quæ in Eccleſia. Nā decretum Papæ in reſeruationi
40 bus non ſolum afficit,ſed inficit†titulum,Rot.dec.3.
de reſt.ſpol.in nou.& hāc concluſionem extendo,nō
ſolum ad reſignationes factas in Curia,vt ſi reſigna-
tarius non publicet,illa ceſſio ſit nulla,& beneficium
vacet,& ſit affectum, ſed etiā ad reſignationes factas
extra Curiam,vt ſi ille, cui fuit collatum beneficium
vacans per renunciationem liberam,& ſimplicem ab
Ordinario,non publicet,collatio ſit nulla,& benefi-
41 cium† illud pariter ſit reſeruatũ,& de eo non poterit
Ordinarius denuo diſponere, quod colligo , tum ex
generalitate verborum,tum etiam ex ratione , & ita
* audio fuiſſe*practicatum,& latius dicetur infra.
42 Et impetratio†dictorum beneficiorum ob non ſer
uatam formā di.Conſt.fit cum expreſſione nominũ,
vt dicitur in dict.Greg.in §. *Illorum vero impetratio
nes,vel etiam motu proprio Conceſſiones,quibuſcun-
que derogationibus ſuffultæ,nũquam ſub clauſulis ge
neralibus,aut vacationũ modis conditionalibus, vel
implicitis comprehendantur,ſed ſpecialiter,et expreſ
ſe ob non ſeruatam præſentis conſtitutionis formam,
ac cum declaratione nominum,& cognominum reſi-
gnantis,ſeu cedentis,& gratiam habentis,diſpoſitiue
& non conditionaliter fieri omnino debeant,&c.*

Ex quibus verbis colligiē forma impetrationis be-
neficiorũ vacantiũ ob non factā publicationē,q̃ ſer-
* uanda eſt,& ſeruatur de*ſtylo,nāque conceſſio† mo
43 tu proprio facta non ſuffragaē, minus impetratio cũ
quibuſcunq. derogationibus, ac cum clauſulis gene-
ralibus vacationũ? Vnde non ſolũ per commiſſionē ,
q̃ mandat fieri fidem,an ſit facta publicatio non adiu
dicatur beneficium,vt late per Sarn.q.16.de iure q̃ſi-
to non tollendo,& per oppoſitionē de non publica-
* tione,vt fuit*deciſum in Rota in vna Vrgelen.Archi
diaconatus,corā Epiſcopo Marſic.menſe Nouēbris,
1539.teſte,Sarn.d.q.12.col.2.de iure quæſi.non toll.
ſed nec ēt per collationē Ordinarij,cum ſint reſerua
ta.immo nec ēt per impetrationē factā a Papa aliter q̃
44 ſit dictũ.Et impetratio facta ſub hac forma†ante elap
ſum tēpus datum reſignatario ad publicādum,eſt nul
la,ēt ſi poſtea reſignatarius nō publicauerit,vt tenuit
* Rota in vna*Palent.beneficij,corā Capizucco,de an
no 1529.teſte Caſſad.dec.24.ſupra reg.Cancel.idem
que cenſuit Rota in vna Placentin.parochialis,anno
1520.vt refert idē Caſſad.deciſ.5.de conceſſ.p̃ben.&
* hanc opinionem eſſe*veram,& iuſtam,& approbatā
a Rota in pluribus cauſis,tradit Sarn.q. 17. col. pen.
verſ.quibus non obſtantibus,de publican.Rebuff.in
eod.tract.col.14.verſ.item Ptolom.deciſ.95. in ma-
nuſcr.& ratio eſt, quia ius in re plenum,etſi poſſet re
45 ſolui,non tamen†eſt alteri conferibile ante reſolutio
nem,c.commiſſa,in princ.de elec.lib.6.c.ſi tibi abſen

46 ti,de præben.eod.lib.vbi*communiter Doctores.Be
47 neficium enim vacans†confertur,vt latodiji li.1.q.4.
* & quod poteſt vacare interim† non poteſt conferri,
Bellam.deciſ.752.Ale.in l.qui deceſſerit,col.vlt.ff.qui
48 ſatiſdare cogantur,& ideo in qualibet†prouiſione po
nitur clauſula præſeruatiua iuris tertij, Caſſad.dicta.
deciſ.24.nu.36.

49 Hinc prouiſio†Ordinarij,facta infra menſem da-
tum,& conceſſum expectantibus,ad acceptandum nõ
valet,etiam illis poſtea non acceptantibus, vt habetur
dec.834.in antiq.Biſignett.deciſ.23.de conceſſ.præb.
50 quemadmodum nec valet tali caſu†prouiſio legati, vt
* tenuit*Rot.teſte Gammar.in tract.leg.li.3.q.3.& tẽ-
pore Sarn.vt ipſe atteſtatur dict.q.17.

51 Hinc collatio Papæ facta†infra ſex menſes deuo
lutionis ad ſuperiores propter negligentiam patrono
rum non præſentantium,eſt nulla,etiam ſi Cardinalis,
ad quem fuit deuoluta collatio infra ſex menſes non
* conferat,vt tenuit*Rot.in vna Vicent.Archipresbyte
ratus coram Io.Paulo die 19.Decemb.1539.

Vnde, licet ius Reſignatarij dicatur pendens ante
publicationem,Pauin.de offic.& poteſt.c. Sed.vacan.
in 3 præl.tamen non valebit collatio interim facta q̃-
uis in alijs caſibus valeant ea,quæ concluduntur,pen-
52 dente†iure reſolubili,vt per plura exempla probat De
ci.conſ.247.col.pen.Gem.conſ.79.in 2 du.& an clau
ſulæ proſint,vide quæ ſcribunt Caſſad.deciſ.5.num.2.
de conceſſ.præb.Simonett.deciſ.12.Roma.conſ.256.
Soc.conſ.43.in 2.col.& in 3.li.3.Ang.conſ.36.Anch.
conſ.148.Et iſte impetrans beneficium vacans,ob nõ
53 factam publicationem†tenetur publicare,vt dicitur in
ead.Conſtitutione in §.illorum ibi. *Et quicumque ſic
impetrans,aut gratiam,etiam motu ſimili,habẽs præ-
fixitum cuique caſui tempus prædictum a data cõceſ-
ſionis gratiæ ſibi factæ huiuſmodi,ea omnia, quę ca-
dens a iure prædicto debebat,præſtare teneatur,& ſi
pluribus huiuſmodi gratia fieri contigerit,ſi pro omni
bus obtineat,quis primus publicationem ſuæ impetra
tionis fecerit,& poſſeſſionem adeptus fuerit,aut potię
rit,omniaque requiſita prædicta adimpleuerit, quam
uis in data ſit poſtremus,& poſſeſſio ab alio in publi
cando negligentiore prius apprehenſa fuerit,vel peti
ta,&c.*Ex quo infertur,quòd quamuis moriatur po-
ſtea Reſignans,etiam in poſſeſſione beneficij reſigna
54 ti,nihilominus beneficium non vacat per†eius obitũ,
ſed eo modo,vt ſupra dictum eſt,ſcilicet ob non fa-
ctam publicationem,& hoc eſt valde notandũ. nam-
* que contrarium*erat receptum in terminis Regulæ,
de public.Caputaq de.80.par.3.Put.deci.337.& 358.
371.li.3.Achil.de Grat.deciſ.351.& dec.4.ſuper regu.
Ant.Aug.dec.790.li.3.Cor.conſ.137.vol.3.& com-
muniter Doctores.Ex quo ceſſant plures lites q̃ orie-
bantur quando reſignans diceretur decedere in poſſeſ
55 ſione,quod†colligebatur ex perceptione fructuum &
alijs ſimilibus actibus,vt fuit diſputatum , & reſolutũ
* in vna*Abul.Præſtimoniorum 11.Nouembris 1550.
& 6.Martij,1551.teſte Put.d.dec.& late tradit Cor.
d.conſ.137.nu.6.cum ſeq.quod conſilium a Rot.fuit
canonizatum,teſte Achi.de Graſſ.dec.4. ſuper regul.
alias 350.Put.deciſ.358.col.2.li.3.Niſi conſtet,perci-
56 pere fructus,non tamen de conſenſu†reſignatarij,An
to.Aug.deciſ.790.lib.3.vbi refert, ita deciſum in vna
* *Fientinen.& communiter Doctores.

Rurſus Dubitatur,An nulla exiſtente reſignatione
ob non factam publicationem a reſignatario, Reſi-
gnans amittat reſeruationes fructuum,aut penſionis,
57 vel alterius iuris,& ſic quid in alijs? Negatiue† eſt re-
ſpondendum,vt dicitur expreſſe in dicta Conſtitutio
ne Gregoriana in §.*Reſeruationib. omnibus nominis,
adminiſtrationis,fructuum etiam omnium,ac penſio-
num,& aliarum rerum quarumcumque, nec non fa-
cultatibus,indultis,& alijs conceſſionibus, tam ipſis
reſignantibus,ſeu cedentibus , qui tum poſſeſſione ab
initio re ipſa dimiſerint,quam alijs ex huiuſmodi reſi
gnationibus,ſeu ceſſionibus,a Sede Apoſtolica factis,
nihilominus, validis, plerumque effectum,ſortituris,
&c.*Quod optima ratione videtur ſtatutum,nam hu
iuſmodi reſeruatarij in nullo deliquerunt,ergo puniri
58 †non debent,l.ſi ſancimus,C.de pœnis, ceſſat enim pœ
na,vbi non eſt delictum,& culpa,l.aliud eſt fraus ff.de
verb.ſignif.Craue.conſ.311.nu.2.Ideo Reſignatarius
dumtaxat,qui eſt in culpa,debet amittere ius,& pœna
59 †non debet egredi ipſum,l.reſcriptum.ff. de his quib.
vt indigni.Ceſal.conſ.139.num.4.Natr.conſ.479.nu.
4.Hinc ſcribit Dominus meus Car.Pariſ.conſ.143.
nu.9.vol.4.quod Decretum reg.Cancel.de public.nõ
* obſtat reſignanti.Quamuis alias Rota in vna*,Placen
60 tin.parochialis,3.Iunij,1581.reſoluerit† Conſtitutio-
nem Pij V.obligare reſignantem,& reſignatarium, id
que ex ratione particulari.

Limita hac concluſionẽ non procedere in caſu de-
* ciſo*per Rotam in vna Valent.14.Iunij, coram R.P.
D.Robuſterio,de anno 1585.& in alia Cremonenſi,
61 4.4.Nouembris,1583.Coram Cantuccio,vt†Reſigna
tarius poſſit annullare penſionem,aut reſeruationem
fructuum,quia reſignans habebat ius, & beneficiũ ex
reſignatione mortui,qui non publicauerat,ex quo oẽ
ius amiſerat,& ſic iſte ſecũdus reſignatarius poteſt di
cere de nullitate penſionis,aut reſeruationis fructuũ,
quamuis conſenſerit,iuxta deciſ. 10. Achill.de Graſſ.
ſub tit.de penſionibus in manuſcriptis.& hoc eſt val
de notandum,& memoriæ tenendum.

Et quia ſupra pluribus in locis dictum eſt, reſigna
tionem non publicatam eſſe nullam , & inualidam,&
beneficium vacare,& poſſe a quocumque impetrari,
* vt tota die*communiter de ſtylo obſeruatur,etiam ſi
reſignatio fuit duplicata,verum nõ ſeruata forma hu-
62 ius†Conſtitutionis Gregorianæ:nam hæc itidem eſt
nulla,& beneficium vacat,vt expreſſe in dicta Conſti
* tutione dicitur,& fuit*pluries reſolutum in Rota, vt
* ſupra dictum eſt,n.7.& ita communiter* practicat.
paria ſunt,non facere,vel minus legitime.l. Duo ſunt
Titij,ff.de teſtam.tut.l.Vel fuit perfecte facta,ſed ela
pſo tempore dato ad publicãdum:namque , quamuis
63 illa publicatio†fuerit facta ſeruata forma,nihilomin⁹
eſt nulla,cum nõ fuerit tempore legitimo facta,vt ex
* preſſe dicitur in hac Conſtitutione Gregoriana,&*cõ
muniter eſt receptum in praxi,& fuit reſolutũ in vna
* *Tarentin.Canonicatus,Veneris,12.Maij,1589.co-
ram R.P.D.Orano.

64 Limita primo,non procedere†quando fuiſſet à Pa
pa derogatum,vt quis non teneatur publicare benefi
cium ſibi reſignatum,Put.deciſ.178.lib.2.Rebuff.in
65 prax.regn.de publi.col.11.verſ.2.namque eius†eſt tol
lere,cuius eſt condere,l.vlt.C.de legib. & Papa in his
66 †habet liberam facultatem diſponendi,vt vult Cardin.
Pariſ.conſ.103.vol.4.Staphil.de liter.gra. in principi.
67 & hoc priuilegium†debet ſpecialiter eſſe conceſſum,
68 Put.d.deciſ.178.nu.2.Hodie†autem audiui non dari
* huiuſmodi priuilegia,& ita*obſeruatur.

Limita ſecundo,non procedere quoties fuiſſet p
* rogatum tempus a ſummo Pontifice,namque ſtylus
* *notorius Datariæ eſt,vt concedat prorogationẽ ad
duos,vel tres menſes,quoties non fuit facta publica-
tio

69 tio in tempore,eo magis cum reſignãs viuit. ſit enim
ſupplicatio,in qua narratur,non eſſe factam publica-
tionem,& eſſe elapſum tempus,vel prope,vt labatur,
& petitur reſtitutio aduerſus ſex menſium iam præfi-
xorum lapſum, & repoſitio ac plenaria rei integratio
in ſtatu,in quo eſſet,ſi infra eoſdem ſex menſes exiſte
ret,& tali caſu debet reſignatarius publicare infra il-
los duos vel tres mẽſes datos in reſtitutione,& proro-
70 gatione,& quemadmodum† reſtitutus a Principe re-
cuperat omnia bona,quæ ob delictũ amiſerat, ita re-
ſtitutus aduerſum lapſum temporis publicationis re-
cuperat omne ius ſuum,l.vlt.§,vlt.C.de ſent.paſſ.Ant.
* Gomeſ.de delictis.c.14.nu.33.& ita fuit*reſolutum in
vna Aſtoricen.Archidiaconatus,coram R.P.D.Man
tica Auditore Rotæ Doctiſſimo,29.Maij,1590.&hu
71 iuſmodi reſt itutionem ad publican.non†eſſe publicã-
* dam tenuit Rota,in vna Oxomen,*coram R. P.Do.
Robuſterio,2. Decembris, 1583. & neque proroga-
tionem fuit reſolutum corã R.P.D.Plato,nunc Car-
di.Ampliſſ.31.Ianuarij,1590.

72 Et in huiuſmodi gratia†reſtitutoria aduerſum lap
ſum tempus publicationis, requiri derogationem re-
gulæ de iure quæſito non tollẽ.fuit reſolutum.in vna
* *Aſtoricen.29.Maij,1590.

Et cum fuiſſet cuidam conceſſa reſtitutio, & pro-
rogatio ad duos menſes, in qua narrabat reſignata-
rius,quod ex certis cauſis perpeditus non potuit pu-
blicare,fuit dubitatũ,An teneatur eas verificare? Pro
affirmatiua facit,quia hoc videtur pars gratiæ; namq;
hac ratione conceſſit ſummus Pontifex hanc proro-
73 gationem.quia fuerat†impeditus,ideo debet hoc veri
ficari,Gem.conſ.65.num.21.& 23.Rom.conſ.33.nu.
3.Pariſ.conſ.45.num.3.vol.4.Sarn. in procem.Signat.
in princ.

Negatiua tamen opinio eſt verior reſignatariũ non
74 teneri verificare aliqua † impedimenta quam opinio-
nem tenuit Rota in vna Oxomen.beneficij S.Thom.
* Lunæ 2.Decembris,1585.coram,R.P.D.*Robuſte-
rio nũc Epiſcopo digniſſimo,& ratio,quæ mouit Ro
tam,fuit,quia gratia reſtitutionis non eſt fundata ſup
hoc,ſed ſuper eo quia reſignans adhuc viuit,& iõ hoc
75 tãtum debet iuſtificari,illa enim verba:†certus ex cau
ſis perpeditus explicant cauſas in animo, & opinione
Oratoris,exiſtentes quaſi dicat appenſatas,& conſide
rans,ac cogitans certas cauſas,l.cauſæ ſa 1.§.cauſa au
tem,ff.de minor.l.prima.C.vbi pupi.educ.oport.& in
procem.clem.vbi glo.Alberic.in dict.in verb.perpen-
dere,Rebuff.de verb.ſignific.ſol.934.& tamen, quod
76 †conſiſtit in animo,non eſt verificandum,Rota deci.
60.de reſcr.in antiqu.Card.conſ.69.ſub num.6.Caſſ.
dec.4.de probat.& regulare eſt,vt quoties dr̃ ex cer-
77 tis cauſis†dicatur probatio dubia,& incerta,quæ nihil
releuat,Card.Pariſ.conſ.6.nu.4.& conſ.9. nu. 41. vol.
2.& huiuſmodi verba fuerunt appoſita pro colore re
ſtitutionis, ſicut fit in ſupplicationibus reſignationũ,
in quibus dicitur,quod certis ex cauſis animũ,&c. Ex
quo ceſſat contrarium.

78 Illud autem,quod†reſignans viuit,debet iuſtificari
nam reſtitutionem iuſtificandam fuit reſolutum in
Rota in vna Pampilonen.parochialis de Sangueza ve-
neris.15.Martij,1576.coram Illuſtriſſimo Aldobran
dino,& huiuſmodi reſtitutio,ſeu prorogatio non o-
79 peratur quoties medio tempore † ius fuit acquiſitum
tertio per collationem factam ab eodem Principe,ga
ſolet poni clauſula,ſine tamen iuris,&c. & regulariter
80 reſtitutus †a Principe non recuperat ius alteri conceſ
ſum Bart.in l.Gallus,§.& quid ſi tantum,num 12.ff.de.
liber.& poſth.& clauſula illa præſeruat ius quæſitum
81 tertio,& reddit gratiam† conditionalem, ad notata p
Put.deciſ.32.lib.2.Ideo concludendum eſt reſtitutũ
non recuperare ius,quod ob non factam publicationẽ
alteri eſſet quæſitum per impetrationem factam a Pa
pa,Ant.Gomeſ.dict.lib.delict.cap.13.nu.39.& in hoc
communiter conueniunt.

Quæro,ſi litteræ reſignationis ſunt nulliter expe-
ditæ ob ſubreptionem,vel obreptionem,& reſigna-
tarius obtineat gratiam perinde valere, & poſtea pu-
blicet prædictas litteras, iuxta formam Cõſtitutionis
Gregorianę an ſit nulla publicatio,& per conſequens
reſignatio.Pro affirmatiua primo facit,quia Grego-
rius vult eſſe faciendam publicationem cum litteris de
82 ſuper expeditis,†quæ verba debent intelligi de litte-
ris validis.nam inualidæ non ſunt in aliqua conſidera-
tione,nec poſſunt producere aliquem effectum.l.non
putauit.§.non quæ vis.ff.de bon poſſ.contra tabul.l.4.
§.condemnatum,ff.de re iudic.Marſil.conſ.41.nu.2.
cum ſequen.Corn.conſ.284.num.9.vol.4.& in termi
nis regul.de publ-can.eſt deciſio,Caſſad.9.num.3.de
conceſſ.præbend.verba enim debent intelligi de reſi-
83 gnatione,quæ fuit valida,& quæ dedit ius, & habuit
effectum,& non de inualida,Caſſadot.dict.deciſ.9.n.
3.verſ.item,eſto.

Secundo,quia publicatio requiritur ad prohiben-
das occultas beneficiorum reſignationes,ex quibus,
84 †occultis reſignationibus plura inconuenientia ſeque
bantur.namque ignorabatur vera vacatio, & decipie
bantur expectantes,& Ordinarij,Sarn.de publican.q.
2.& q.3.quæ fraudes non eſſent ſublatæ per publica-
tionem cum primis litteris inualidis,quia occurrente
obitu reſignatarij poſſet oriri,& dari materia fraudis
in reſignante,vt oſtendat nullitatem reſignationis &
doceat de intruſione,quia cum litteræ reualidatoriæ
non ſint publicatæ,de facili poſſet decipi Ordinarius
qui non tenetur illas requirere de regiſtro, nec dini-
nare poteſt etiam dari materiam fraudis in euentum
obitus reſignatarij, quia tunc oſtenderentur litteræ
reualidatoriæ.

Tertio,quia conſtitutio vult quod ſi non fiat pu-
blicatio,vacet beneficium reſignatum,ergo opus eſt,
quod publicatio fiat de reſignatione valida, alias non
85 poſſet dari vacatio,quia quando reſignatio † eſt nulla
ex alio capite, quam nõ publicationis ius remanet in
reſignante,& non vacat Moedan.deciſio.326.fuit di-
* ctum*in vna Brixien.parochialis,10.Maij 1589.corã
Plato.Ideo cum iſta qualitas, quod vacet ob non fa-
ctam publicationem, non poſſit applicari in reſigna-
tione nulla,merito eſt opus, quod publicatio fiat de
valida reſignatione,Put.deciſ.4.de public.in manuſcr.
& deciſ.42.lib.3.& tamen Conſtitutio non habet lo-
86 cum,vbi non poteſt occurrere*qualitas quam Con-
ſtitutio preſupponit,Dec.conſ.60,numer.2.Crauett.
conſ.231.num.2.

Quarto facit, quia cum non tenet actus principa-
87 lis,neque iſti accedentes†tenere debent,l.1.vbi Bal. &
* *omnes,C.de condit.ob cauſ.& ideo Sarn. de public.
q.18 probat publicationem,quamuis legitime factam
de ſecunda gratia non deſeruire primæ reſignationi,
quæ nulla ſit ex defectu publicationis,eadem ratione
videtur e contra.

Quinto,ponderantur verba Gregorianæ,dum vult
tempus ſex menſium incipere a die gratiæ conceſſio-
nis etiam quod poſtea fuerit reformata,& valida red-
dita,quæ verba oſtendunt eam ipſam reualidatoriam
eſſe publicandam.

His

88 His tamen non obſtantibus,†contraria opinio eſt
verior,quam tenuit*Rota in vna Mediolanen. Præpo
ſituræ,veneris, 27. Octobris , & 30.eiuſdem menſis,
1589.coram R.P.D.Plato,tunc Auditore Rotæ do-
ctiſſimo,& nunc Cardinali Ampliſſimo. namque pu-
blicatio fuit facta cum litteris,eo tempore,quo erant
89 cõualidatæ,†per gratiam perinde valere,quæ, vt dicit
Rebuff.in prax.in tit.de perind.valer.habet oculos re
tro,& reualidat omnia ab initio , cum omnibus inde
ſequutis.Idemque eſſet,ſi poſt publicationem habuiſ-
ſet gratiam perinde valere.nã ſufficiet illa publicatio,
& non eſt opus alia;ita in ſimili,ſi Papa conceſſit Ab-
bati priuilegium teſtandi,illa gratia facit, vt ſuſtineat
90 teſtamentum,iam†factum,licet nulliter,ita vt valeat ip
ſo iure abſque noua declaratione,Iaſ.in l.quo minus,
ff.de fluminib. ſub num.129.Pau.de Caſtr in l.ſi quis
filio,§.irritum,num.4.de iniuſt.rupt.irrit.fact.teſtam.
Marſil.in rubr.C.de fideiuſſ.num.83.

Ita ſi Princeps conceſſit alicui,vt poſſit facere Mo
lendinum,†illa licẽtia porrigitur ad Molendinũ prius
illicite factum,Pau.de Caſtr.in dict.l.ſi quis filio, §.ir
ritum,num.5.per illum tex.Iaſ.in d.l.quo minus,num.
127.vbi alia adducit.

Non obſtant contraria,nam ad primum reſponde
tur,multas reſignationes etiam inualidas publicari,&
clarum eſt publicationes non eſſe nullas,licet reſigna-
tiones non habeãt effectum,vel melius reſpondetur,
litteras eſſe validas,ſtante gratia perinde valere,quæ†va
lidat ab initio,& ita reſpondetur ad ſecundum,tertiũ,
& quartum.quintum autem negatur.

92 Et ideo gratia†reualidatoria mandati de prouidẽ-
do præfertur habenti gratiam anteriorem illa reuali-
datoria,poſteriorem autem prima gratia, vt fuit reſo
* lutum in vna*Roma.Clericatus coram Cardi.Puteo,
die 24.Aprilis,1551.teſte Caputaq.deciſ. 44. parte 2.
93 Et formulam†gratiæ perinde valere habes per Man-
doſ.in reg.de annali q.84.per totam.

S V M M A I V M.

1 *Attenditur locus,vbi ſitum eſt beneficium, & nõ perſona concedens,in dubio.*
2 *Vacantia in Curia ſunt reſeruata,& num.9.*
3 *Verba debent operari.*
4 *Beneficium priuati in Curia per ſententiam , vbi vacet.*
5 *Lex inducens priuationem,priuat ipſo iure.*
6 *Beneficia vacantia ob non factam publicationem, dicuntur vacare in Curia.*
7 *Beneficium cenſetur vacare in loco,vbi fertur ſententia priuatoria.*
8 *Ex diuerſis non infertur.*
10 *Diſpoſitio debet conuenire cui confertur.*
11 *Papa diſponit de beneficijs vacantibus ob nõ factam publicationem.*
12 *Quomodo impetrentur beneficia ob non factam publicationem.*

Q V A E S T I O V II.

OCTAVO Quæro,an beneficia, quæ
vacant ob non factam publicationẽ,
dicantur vacare in Curia apud Sedẽ?
Pro negatiua præſupponendo be-
neficium reſignatum eſſe extra Cu-
riam,ac reſignatarium,adducitur de
ciſ.Put.356.Cardina.Farneſius nu.3.verſ.non obſtat,
quod indultum,lib.2.vbi dicit non eſſe attendendam
1 perſonam Summi Pontificis†concedentis indultum,
ſed locum vbi ſitum eſt beneficium,vt vacet extra Cu
riam,facit etiam deciſio Card.Paleot.365. incip.hæc
cauſa,in manuſcr.

Secundo,aſſeritur,quia Gregorius in ſua Conſtitu
tione reſeruat diſpoſitioni ſuæ beneficia,quę declarat
vacare ob non factam publicationem,iuxta Conſtitu-
tionis formam,ſi enim talia beneficia in Curia cenſe
rentur vacare,fruſtratoria fuiſſet illa expreſſa reſerua
2 tio,cum vacantia in Curia de iure†communi ſint reſer
uata.c.2.de præb.li.6.ne ergo dicatur,quod talis reſer
3 uatio ſit poſita ſine effectu†operandi, iuxta ea,q̃ ſcri-
bit Crauett.conſ.135.ſub num.24.dicendum eſt Gre
gorium intellexiſſe talia beneficia in Curia non vaca-
re,& ob id expreſſam reſeruationem in dicta Conſti-
tutione appoſuiſſe.

Tertio,quia ſi priuatus in Curia eſt præſens in ea-
4 dem Curia,aut cenſetur†præſens,quia habetur pro p̃-
ſente tanquam contumax,tunc beneficiũ vacat in Cu
ria,ſi autem non eſt præſens,aut non habetur pro prę
ſente, tunc vacat extra Curiam , Sarnen. in regul.
de impetr.benefic vacant. per obitum Famil.Cardin.
in quæſtio.ſeptim.ſub numero 7. Caputaq. deciſ. 91.
lib.1.in manuſcr.eoque magis hoc procedit, cum pri
5 uatio contingat per Conſtitutionem,& ſic per †legẽ,
quæ priuat ipſo iure,Cardin.Paleott.deciſ.374.incip.
Mutinen.

His tamen non obſtantibus,contraria opinio mihi
6 videtur verior, vt beneficia†vacantia ob non factã pu-
blicationem,dicantur vacare in Curia,quam opinio-
* nem tenuit Rota in vna * Virdunen. Canonicatus
Lunæ.19.Iunij,1589.coram R.P.D.Gipſio Audito-
re Rotę doctiſſimo.nã reſoluit nouã ꝓuiſionẽ intra
re,cũ ille narrauerit beneficium vacare in Curia, idq.
iuſtificauerat ex eo, q̃ nõ erat facta publicatio, iuxta
hãc Gregorianã,& pro hac opinione primo facit, q̃a
in Curia fuit promulgata Gregoriana,quæ priuat nõ
7 publicantes,& beneficium cenſetur vacare † in loco,
vbi fertur ſententia priuatoria,Rot.deciſ 36.de præ-
bend.in antiq.Sarn.de impetr. benef. vacant. per ob.
Fam.Card.q.7. ſub num. 7. & fuit reſolutum in vna*
Compoſtellan.teſte Caputaq.dict.deciſ.91.li.1.& hoc
eo magis procedit in caſu noſtro,cum delictum fue-
rit commiſſum in Curia,& ibi facta reſignatio.ac lata
ſententia priuatoria, vnde nullum cadit dubium tot
concurrentibus,iuxta ea,quæ ſcribit Card.Paleot. de-
ciſ.374.incip.Mutinen. Cappellaniæ Sancti Chriſto-
phori,& ita ſtylus admittit.nam cum Cõſtitutio indu
cat vacationem vſq;ab initio,ſatis videtur vacare apud
Sedem,ex quo primordium vacationis fuit reſigna-
tio in manibus Papæ.

Non obſtant contraria,nam ad primum reſponde
8 tur,quod caſus eſt diuerſus.vnde non infertur†ad l.Pa
pinianus.ff.de minor. namque reſignatum in Curia
9 dicitur reſeruatum†& affectum Archid.in cap.2.in 1.
col.de præb.lib.6.Sarn.de infirm.reſignan.q.33.nu.2.
& eſt communis omnium Doctorum recepta opinio

Ad ſecundum reſpondetur,retorquendo in contra
rium.namque Gregorius voluit,quod ipſa beneficia,
ſiue iura ſic a principio vacantia a Sede Apoſtolica
dumtaxat impetrari valeant,& concedi, vt diſpoſitio
10 declaretur conueniens ei, in quem confertur,l.plenã
§.equitis,ff.de vſu,& habit.quia non quæritur ad aliũ
finem,vbi cenſetur vacare beneficium in caſu priua-
tionis,niſi vt ſciatur ad quem ſpectet collatio, Capu-

taq.

taq. dict. deciſ. 91. Cum ergo hic collatio ſpectet ad Sedem Apoſtolicam, dicendum eſt, quod apud illam cenſeatur vacare, vt diſpoſitio declaretur conueniens. Ad tertium iã vr̃ rñſum ex ſupra dictis. Cõcludẽdũ igit eſt in Curia cenſeri vacare beneficia vacantia ob non factam publicationem, & diſpoſitionem illorum
11 beneficiorum † ſpectare ad Sedem Apoſtolicam, vt expreſſe ſtatuitur in allegata Conſtitutione fel. record. Greg. XIII. & dictum eſt ample in præcedentibus q̃ſtionibus, & ita* communiter practicatur & obſeruatur, & vulgaris ſtylus eſt omnibus notus in Curia, vt huiuſmodi beneficia impetrentur a Summo Pontifice cum expreſſione in ſummitate ſupplicationis, ob non factam publicationem.

SVMMARIVM.

1 *Ignorantia Extrauagantium excuſat. Bulla Pij V. cõtra illegitimos, an ligent Mantuæ.*
2 *Publicatio legum debet quoque fieri partibus.*
3 *Iuri ciuili ſtatur, cum iure Canonico contrarium non diſponitur.*
4 *Lex non ligat ante publicationem.*
5 *Regulæ Cancellariæ, quare non ligent vbique contra num. 25.*
6 *Contra Conſtitutionem Gregorij XIII. de publican. nõ poteſt allegari nõ fuiſſe in partibus publicatum, & non eſſe vſu receptum.*
7 *Conſtitutio Greg. de publican. vbique eſt vſu recepta.*
8 *Publicatio facta in Curia, ſufficit vt Conſtitutio liget extra.*
9 *Romæ publicantur Conſtitutiones perpetuæ, & ligãt vbique.*
10 *Conſtitutio ligat omnes poſt publicationem factam in Curia.*
11 *Regulæ Cancellariæ, quæ non publicantur niſi in Curia ligant omnes.*
12 *Papa quare habeat pedes plumbeos.*
13 *Abſentes quare facta publicatione ligantur.*
14 *Decretum irritans, ligat ignorantes.*
15 *Conſtitutio impreſſa, dicitur nota.*
16 *Liber ſexti, & Decretalium, an fuerit publicatus.*
17 *Bulla in Cœna Domini vbique ligat.*
18 *Extrauagans ignota non ligat.*
19 *Sententia lata contra Extrauagantem publicatam, eſt nulla.*
20 *Sententia lata contra legem ſcriptam, eſt nulla.*
21 *Lex quando dicatur indubitata.*
22 *Differentia inter leges Papæ, & Imperatoris.*
23 *Auth. vt nouæ factæ Conſt. quomodo intelligatur.*
24 *C. cum infirmitas, de pœnit. intell.*
26 *Lex vſu non recepta, non ligat.*
27 *Extrauagans non publicata excuſat, non obſtante Decreto irritante.*

QVAESTIO IX.

NONO Quæro, an poſſit allegari hanc Conſtitutionem Gregorij XIII. de publican. non fuiſſe acceptatam, & publicatam in partibus, & ex hoc non vſu receptam ad effectum ſuſtinendi reſignationẽ non publicatam? Pro affirmatiua
1 facit, quia ignorantia † Extrauagãtium excuſat, Abb. & alij in c. Paſtoralis, de fid. inſtru. Bal. in c. de cauſis, de re iud. ideo probato, quod non fuerit in Diœceſi publicata huiuſmodi Conſtitutio, reſignatio ſuſtinebitur, quamuis non fuerit facta publicatio, Doctores in c. cognoſcentes, vbi de commu
* ni* Ber. num. 52. de Conſtit. Roland. a Vall. conſ. 8. nu. 26. lib. 3. Burſat. conſ. 255. nu. 15. vol. 3. & conſ. 375. n. 14. vol. 4. reſpondit Bullam Pij V. editam contra naturales non ligare Mantuæ, cum ibi non fuerit publicata. Quod comprobatur, quia lex promulgata in Curia Principis, non ligat ſubditos extra Curiam degentes,
2 etiam poſt duos meſes a publicatione facta † in Curia, donec per Rectores prouinciarum in Metropolibus publicetur, vt expreſſe dicitur in auth. vt factæ nouæ Conſtitutiones, & cum iure Canonico nõ ſit expreſ-
3 ſum contrarium † illi ſtandum erit, arg. c. 1. de ope. nou. nunc. & c. ſi in adiutorium, diſt. 10. & videtur firmare Io. And. ſup Gl. a latere ſexti, Et tex. in c. cum infirmitas, de pœn. & remiſ. vbi dicit illam Conſtitutionem factã
4 in Concilio generali non ligaſſe † ante publicationem eius a Prælatis factam. quod etiã videtur firmare Caie-
5 tan. in 1. 2. q. 90. art. 4. & ob id multis † placuit regulas Cancellariæ non vbique ligare, Ancha. conſ. 297. inci. efficacibus in princ. Zabar. conſ. 99. Rom. conſ. 260. col. 2. Dec. in c. 2. in 2. lectura de conſtit. Accedit quia licitum eſt ignorare Extrauagantes, Doc. in l. cum ꝓ falſis, ff. de re iud. Felin. in c. 1. de re iud. Burſ. conſ. 378. num. 7. vol. 4. Rip. in l. quarta, §. hoc autem iudicium, num. 32. ff. de dam. infect.
6 His tamen non † obſtantibus contraria opinio eſt
* verior, & communiter* recepta ab omnibus, etiam de
* * ſtylo, ſecundum quam fuit reſolutum in Rota, die Lunæ 14. Maij, 1584. in vna Ippogerien. Canonicatus coram R. P. D. Orano. namque prouiſus de beneficio vacante per reſignationem non fecerat publicationem, & ad ſuſtentandam renunciationem aſſerebatur de non vſu, & non publicatione, fuit deciſum eſſe locum Bullæ, & vbique, ac omnes afficere, vbique etiam
7 eſſe † vſu receptam. idemque fuit confirmatum die 4. Februarij, 1585. coram eodem in eadem cauſa, & ratio eſt, quia huiuſmodi Conſtitutio fuit Romæ publi-
8 cata, vt in fine apparet, quæ publicatio † ſola ſufficit, vt liget extra Curiam Io. Monac. in reg. generali, de regu-
* lur. lib. 6. attento ſtylo, * & conſuetudine Curiæ, vt atteſtatur in his terminis Nauar. conſ. 1. nume. 11. & nu. 19. de Conſtit. nam Romæ etiam publicantur omnes
9 aliæ Conſtitutiones perpetuæ, & ligant † per totum orbem, & ſunt in vſu, Paul. de Eleaz. in proœm. Clemen. Sarn. in proœm. regu. Cancel. q. 2. nu. 13. Cappel. Toloſa. deciſ. 444. in 2. dub. & quod lex liget poſt publica-
10 tionẽ † factam in curia, eſt magis communis ** opinio,
** teſte Nauar. d. conſ. 1. nu. 19. Gloſſ. vlt. in data 6. Natt. conſ. 295. nu. 7. & conſ. 498. nu. 2. Rim. Sen. conſ. 281. nu. 9. Rimin. Iun. conſ. 118. num. 10. vol. 1. Burſa. conſ. 200. nu. 104. vol. 2. & conſ. 49. in fin. vol. 4.
Hinc regulæ Cancellariæ, quæ non publicantur, ni-
11 ſi in Curia † ligant omnes, Pauin. in prælud. extrauagã. Fel. in c. 2. de reſcrip. Mil. in verb. lex, §. 2. Barba. conſi. 57. col. 2. lib. 1. Bertrand. conſ. 292. col. 3. lib. 3. Caſſan.
* conſ. 10. in 5. col. Rip. in d. c. 2. de reſc. & fuit* iudicatũ
* in parlamento Toloſano, vt patet in deciſ. 444. &* cõmuniter Doctores, vt per Sarn. d. q. 2. num. 11. vbi refert pluries deciſum* in Rota, & ratio cur ſufficiat pu-
12 blicatio facta Romæ eſt, quia Papa † habet pedes plũbeos, & eſt quaſi immobilis, vt tradit ſignanter Imol. in proœm. Clem. Hinc dicit D. Thom. 1. 2. q. 90. ar. 4.
13 quod ſubditi † abſentes a legis promulgatione, obligãtur ad eam, illa ratione, quod illa deuenit, vel deuenire poteſt in eorum notitiam, nulla facta mentione de pu-

blicatione

blicatione facta in prouincia, vel capite ipſius.
Idque comprobatur ex decreto irritanti poſito in
dicta Conſtitutione, quod ligaret †ignorantes etiam *
14 communiter eſt receptum. Ant. de Butr. Imo. Abba.
Fel. Dec. in c. 2. de Conſtit.
Accedat præterea, quia paulo poſt publicationem
fuit impreſſa, & poſita in volumine Bullarum, vnde ſa
15 tis dicitur Extrauagãs †nota, quę idem operatur, quod
lex Abb. & alij in d. c. paſtoralis, de fid. inſtrum. alioqn
16 ſequeretur abſurdum, quod †liber ſexti (vt ait glo. in da
ta ipſius) non ligaret, cum non fuerit publicatus, nec
et liber Decretalium, & Clem. l. nam quod abſurdum,
17 ff. de bon. libert. c. dudum, 2. de elect. lib. 6. Bulla †in C ę
na Domini, ac aliæ Conſtitutiones non ligarent, quia
non ſunt publicatæ, niſi Romæ, quod non eſt dicen
dum, vt per Nauar. dict. conſ. 1. n. 19. de Conſtitut. Id
eo concludendum &c. Non obſtat, quod ignorantia
Extrauagantis excuſat, quia id procedit in Extrauagã
18 ti †ignota, nos autem in nota, ita reſpondit Sarn. dict.
q. 2. num. 11. vel reſpondetur procedere in Extrauagã
te non publicata, ſecus in publicata, & indubitata, ita
reſpondit Pauin. in procem. Extrauag. vbi dicit ſenten
19 tiam latam contra hanc †Extrauagantem eſſe nullam,
20 tamquam latam contra legem ſcriptam, † Bald. in leg.
2. C. quando prouoc. non eſt neceſſ. Butr. in c. 1. & c.
cum inter, de reiudic. Rot. deciſ. 349. in nou. Abb. d.
21 c. paſtoralis, & dicitur †indubitata, quia reperitur in
Archiuio publico, auth. ad hæc, C. de fid. Inſtr. l. Cel-
ſus, ff. de probat. c. ad audientiam, de præſcr. & inter a
lias. Extrauagantes, c. quoniam progenitorum. 20. q.
1. & optime explicat Pauin. loc. citato.
Nec obſtat Auth. vt nouæ factæ Conſtit. quia re-
22 ſpondetur †loqui in Imperatore, qui habet pedes plu-
meos, nos autẽ in Papa, qui hab et illos plumbeos, ita
Imol. in proem. Clement. Henric. Boſc. in c. 1. de Cõſt.
Sarn. in procem. regul. Cancel. dict. q. 2. num. 13. vbi e
23 tiam alio modo reſpondet dict. auth. procedere † in
noua Conſtitutione, quæ non potuit illico per famã
innotuiſſe; vt patet ex rubrica, ꝙ ſecus in caſu noſtro
Tertio, & melius reſpondetur, non habere locum
in caſu noſtro illam authenticam, propter decretum
irritans appoſitum in Conſtitutione, quod ligat etiã
ignorantes, vt ex communi dictum eſt.
Quarto, reſpondit Nauar. dict. conſ. 1. n. 20. de Cõ
ſtit. hoc procedere iure ſcripto attento, nos autem cõ
24 ſuetudine, & ſtylo* Curiæ attentis. Non obſtat dict. †
c. cum infirmitas, quod ſolum probat medicos non eſ
ſe arcendos ab ingreſſu Eccleſiæ, propter violationẽ
illius Canonis, niſi in terris, in quibus fuerit publica-
tus non tamen probat, quod Canon ille non ſit ſer-
uandus in alijs terris; donec in eis publicatio fiat, vt la
te proſequitur Nauarr. dict. conſilio primo. numero
31. quem vide, de Conſtit. Non obſtat Caietan. quia
contrarium non probat, vt tradit Nauar. loco citato.
Non obſtat, quod dictum eſt de regulis Cancellariæ
nam in contrarium ſe habet* communis, & recepta
25 Doctorum †ſententia, ſecundum quam pluries reſoluit
Rota, vt tradit Sarn. dict. q. 2. & dictum eſt ſupra.
Minus obſtat, quod publicatio non ſit vſu recepta,
nam hoc negatur immo eſt receptiſſima, quia plures
cauſæ, & infinitæ fuerunt terminatæ per dictam Con
ſtitutionem, & plures renũciationes annullatæ, & plu
res impetrationes factæ, & nouę prouiſiones expedi-
tæ. vnde de ea non poteſt iudicari, vt de alijs legibus
26 vſu non †receptis, quæ non ligant, l. de quibus, ff. de le
gib. §. leges, diſt. 4. Fel. in c. 1. de treug. & pac. Naua in
Manual. c. 23. num. 41. Dec. conſ. 469. nu. 8. Card. Pari
conſ. 104. num. 69. vol. 1. & 105. nu. 8. vol. 4. Cel. conſ.
136. num. 18. vol. 1. Ruin. conſ. 13. nu. 27. lib. 2. Soc. Se-
nior. in l. ſi filius eius, num. 17. de ff. lib. & poſthu. Bar.
in l. vlt. §. ſed cum antiquitas, C. de curatore furioſ. &
27 Extrauagans non publicata excuſat, †non obſtante de
creto irritante, vt fuit* dictum in Rot. 13. Martij 1542.
teſte Put. deciſ. 281. lib. 1.

SVMMARIVM.

1 *Offendentes Cardinales priuantur ipſo iure.*
2 *Libera collatio quomodo intelligatur.*
3 *Danti de non publicatione, incumbit onus probandi.*
4 *Probata non publicatione, impetratio ob non publica tionem ſortitur effectum.*
5 *Fieri non debet quod factum non releuat.*
6 *Articuli impertinentes non ſunt admittendi.*
7 *Articuli impertinentes, qui dicantur.*
8 *Fundamentum intentionis inducit formam.*
9 *In litteris prouiſionis ob non factam publicationem, debet apponi clauſula, vocato poſſeſſore.*
10 *Poſſeſſione quis deijci non poteſt inauditus.*
11 *Priuatus ipſo iure, quamuis amittat dominium ipſo iu re, non tamen poſſeſſio eſt amiſſa ipſo iure.*
12 *Dominium tranſit ex contractu ipſo iure in Eccleſiã, non autem poſſeſſio.*
13 *Soluto matrimonio ipſo iure, reuertitur dominium do- tis.*
14 *Legatario ipſo iure tranſit dominium rei legatæ, nõ au tem poſſeſſio.*
15 *Poſſeſſio nunquam tradi debet, non vocato poſſeſſore.*
16 *Poſſeſſor beneficij qua ratione vocandus eſt.*
17 *Vbi eadem eſt ratio, ibi idem ius.*
18 *Ratio diſponit ſicuti tex.*
19 *Spoliatus, & prædo audiendus.*
20 *Citatio eſt iuris naturalis.*
21 *Qua actione agitur contra vſufructuarium vſufructu finito.*
22 *In omnibus priuationibus ipſo iure in prouiſionibus debet poni clauſula vocato, &c.*
23 *Amotus a poſſeſſione abſque citatione, poteſt agere ſpolio.*
24 *Ob enormitatem delicti iura tranſgrediuntur.*
25 *Gloſſa intelligenda eſt ſecundum text. quem citat.*
26 *Dictum Gloſſæ non eſt extendendum.*
27 *In iudice præſumitur iuſta cauſa.*
28 *Super Doctrina Doctoris contrarij, non eſt faciendum fundamentum.*
29 *Standum doctrinæ quæ diſtinguit.*
30 *Illa præſumitur opinio Doctoris, vbi plenius ſcripſit.*
31 *Standum eſt concluſioni firmatæ in conſilijs, potius quam in lecturis.*
32 *Doctrina Alex. in conſilijs præfertur lecturis.*
33 *Executor ſemper debet vocare poſſeſſorem.*
34 *In impetrationibus certo modo quomodo procedatur.*

QVAESTIO X.

DEcimo Quarto, quia beneficium vacat ob non factam publicationem, ſtante Conſtitutione Gregorij XIII. de public. & poteſt a quocunque impetrari, vt etiam ſupra dictum eſt, an in litteris, quæ conceduntur impetrãti certo modo ob nõ factam publicationem reſignationis factæ in Curia, vel extra debeat apponi clauſula vocato poſſeſſore, &c. An vero committendum ſit Ordina-

Ordinario, vt conſtiten de non publicatione cõferat
beneficium abſque alio.
Hæc quæſtio, vt audio, diſputata fuit in palco per
Abbreuiatores, in quo propter diuerſas opiniones ni
hil fuit concluſum, verum vſque adhuc vt audiui vſus
* *obtinuit, vt non apponatur in litteris clauſula; voca-
to poſſeſſore, &c. & ſic non debeat vocari.
Pro qua opinione facit dictum Glo. in c. felicis, §.
ſi qua vero feuda. de pœnit. lib. 6. nam in illo textu di-
ſponitur aduerſus offendentes S. R. E. Cardinales, vt
1 ſubijciantur illis pœnis. quod ſi†tales habẽt beneficia,
illis priuantur ipſo iure, ibi, *Quod Eccleſiarum Recto-
res de ipſis pro ſua volũtate diſponat, &c.* Gl. in verb.
diſponant, inquit illis non vocatis, etiam ſi de facto
poſſideãt, ponderando verbum libere poſitum in tex.
& verbum pro ſua voluntate, namque nõ haberet col
2 lator liberam†voluntatem conferendi, ſi deberet poſ-
* ſeſſorem vocare, iux. no. per Doctores* communiter
in c. de multa, de præb. in c. licet Epiſcopus, eod. tit. in
6. Cald. conſ. 1. de tranſla. præl. ad quod facit c. funda-
menta, §. quod ſi ſecus, & ibi Gemin. in 2. not. de elec.
in 6. & hanc opinionem ſequitur Gemin. in c. vbi pe-
riculum, §. propterea, in penul. no. de elect. in 6. vbi no
tat, quod in priuationibus ipſo iure inductis, is, ad quẽ
res deducitur, poteſt ꝓpria auctoritate, &c. & ibi hoc
idem not. Franc. in 3. notab. ſi non requiritur hoc ca-
ſu, ergo.
Secundo comprobatur, quia conceſſum eſt, vt poſ
ſint beneficia ob non publicationem impetrari a quo
cumque, fundamentum igitur impetrantis eſt non pu
3 blicatio, & †ideo pluries tentum eſt in Rota, † quod
danti de non publicatione incumbit onus probãdi,
prout fuit reſolutum in vna Salamantin. coram R. P.
D. Bubalo, in altera Pampilonen. coram R. P. D. Pam
philio Auditore Rotæ doctiſſimo, 5. Nouẽbris, 1584.
* &* in alia Theanen. coram R. P. D. Gipſio, 20. Maij,
4 1587. Probata†igitur non publicatione, videtur ſatiſ-
factum, vt actus debeat effectum ſortiri, l. 3. §. qui fide
commiſſariam, ff. de hæred. inſtit. Bald. in addit. ad ſpe
cu. de inſtrum. edit. col. vlt. verſ. quando conditio, Gl.
in c. olim, de reſtit. ſpoliat. Dec. conſ. 107. prope fi. Ca
* putaq. deciſ. 338. nu. 2. & 3. par. 1. &* communiter Do
ctores hoc volunt.
5 Tertio accedat, †quia fieri non debet, quod factũ
non releuat, l. hæc ſtipulatio, §. Dinus, ff. vt lega. nom.
caueat. l. aliquando ad fin. ff. ad Vellei. Bar. in l. 2. q. pet.
tut. Fel. in c. ex tranſmiſſa, n. 10. de præſcr. Card. Pariſi.
conſ. 5. num. 44. vol. 4. & hac ratione non ſunt admit-
6 tendi†articuli impertinentes, c. cum contingat, de off.
deleg. Bart. per illum tex. in l. ſi duo, §. idem Iulianus,
vbi Iaſ. nu. 13. ff. de iuſt. & iur. Card. Pariſ. conſ. 97. nu.
131. vol. 1. & conſ. 67. nu. 14. vol. 4. Crauet. conſ. 23. n.
* 4. fuit tentum in vna * Braccanen. Parochialis de Pe-
draxa coram Accorainbono Decano, 15. Februarij,
* 1552. & in alia* Romana ſtatus, coram Illuſtriſſimo
Card. S. Crucis, 9. Maij, 1552. & qui dicantur imperti-
7 nentes tradit Crauet. Conſ. 5. nu. 18. & elicitur ex di-
ctis deciſ. Sed parum releuat vocare reſignatarium, q.
non publicauit, cum totum pendeat an ille, qui impe
trauit beneficium, probauerit non publicationem, qa
8 hoc eſt fundamentum ſuæ intentionis, † quod indu-
cit formam, Caputaqu. deciſ. 150. num. 3. part. prima,
ergo, &c.
His tamen non obſtantibus contrariam opinionẽ
9 exiſtimo de iure veriorem, ac crebriorem† quod de
beat in litteris prouiſionis ob non factam publicatio
nem apponi hæc clauſula, vocato, &c.

Namque licet quis priuetur ipſo iure beneficijs, il
laque beneficia poſſint a quocunque impetrari, ac in
collatione ille non ſit vocandus, nihilominus poſſeſ-
10 ſione deijci non poteſt inauditus, ſed†debet vocari ꝑ
executionem, vt probatur in c. licet Epiſcopus, de prę
ben. li. 6. *Licet Epiſcopus beneficium, quod cum ani-
marum cura tenebas (poſtquam aliud recepiſti conſi-
mile, ac ipſius poſſeſſionem pacificã habuiſti, vel per
te ſtetit quominus haberes eandem) poſſit alteri de iu
re conferre: illum tamen, cui contulerit, non debebit,
te non vocato (cum tibi forſan ius poſſit competere re
tinendi) in poſſeſſionem ipſius inducere corporalem.*
Et ibi Gl. in verb. te non vocato, hoc tenet, & ibi late
Io. Monac. & alij, quos refert, & ſequitur Gemi. nu. 9.
Lap. alleg. 103. ſub nu. 3. Hoſt. in ca. 1. nu. 9. de conceſſ.
præb. li. 6. Inn. in c. de multa, verb. conferat, Hoſt. in e.
verb. conferat. Collect. an. col. 2. verſ. ſed quid poſt ade
ptionem, Abb. in 4. not. Io. And. in verb. libere, Imol.
* col. 2. verſ. nota quod, & alij omnes.* Abb. conſ. 67. li.
2. Gem. conſ. 117. col. vlt. Card. conſ. 63. col. 2. verſ. itẽ
ſi in forma, & conſ. 74. col. itid. 2. verſ. pro hoc eſt rõ,
Alex. conſ. 103. col. vlt. verſ. vnde elicit li. 1. Barba. cõſ.
13. col. 2. verſ. propterea, li. 3. Ruin. conſ. 128. nu. 8. Bal.
conſ. 133. in fi. li. 4. cum alijs, vt per Tiraq. in l. ſi vnq̃.
verb. reuertatur. nu. 388. C. de reuoc. don. per Alfonſ.
Hoied. de incompat. benefic. p. 1. c. 4. num. 9. vbi atte-
* * ſtatur hanc eſſe ueriorem, & communiorem ** opi-
nionem.
11. Et ratio eſt, quia licet ipſo iure†dominiũ ſit amiſ-
ſum, ex quo ad titulum non requiritur, vt vocetur,
vt dicebat Gem. d. conſ. 117. col. vlt. verſ. item ex hoc
alio, non tamen poſſeſſio eſt ipſo iure amiſſa, vt colli-
gitur ex Bald. in addit. ad Spec. in tit. de locat. §. nunc
aliqua, q. 46. & idem Bald. tradit conſ. 356. incip. præ-
mittenda poſt principium, li. 4. & in l. ſi quis in tantã,
col. pen. C. vnd. vi, nam in caſu l. vlt. C. de ſacr. ſan. Ecc.
12 dominium tranſit in Eccleſiam†ipſo iure ex contra-
ctu, non tñ poſſeſſio, vt ibi* communiter volunt Do-
ctores, Tiraqu. late d. l. ſi vnquam, verb. reuertatur, nu.
13 388. Ita ſoluto†matrimonio ipſo iure reuertitur do-
minium dotis, non autem poſſeſſio, l. dotis, vbi Bal. &
14 alij C. ſolut. matrim. pro legatario†etiam ipſo iure trã
ſit dominium rei legatæ, non autem poſſeſſio, l. ſi tibi
homo, §. cum ſeruus, ff. de leg. 1. l. cum pater, §. ſurdo,
& l. legatum ita, ff. de le. 2. iuncto toto tit. ff. & C. quor.
leg. ſic etiam in caſu, c. cum ſecundum, de hæret. lib. 6.
vt notat Philip. Franc. in vlt. not. in princ. Ergo neceſſa
rio ſequitur poſſeſſorem eſſe vocandum ratione poſ-
ſeſſionis non amiſſæ, & per cõſequens cum executor
non poſſit immittere in poſſeſſionem illum, cui facta
eſt collatio ob non publicationem, non vocato poſſeſ
ſore, expediret, vt in litteris per dominos Abbreuiato
res hæc clauſula, vocato, apponeretur, ad quod bene
faciunt ea, quæ habentur per Afflict. deciſ. 97. & in
Conſtitutione incip. Conſtitutionẽ Diu. memo. col.
9. verſ. 4. nota per Iſerni. in Conſtitutione ſi vaſſallus a
Domino, col. 3. Bal. in l. ſi maritus quondam, C. de do
nat. inter vir. & vxor.
* Hinc omnes* Doctores vno ore concludunt, qđ
quando in collatione non eſt vocatus ille, qui obtinet
beneficium, quo eſt priuatus ipſo iure, tunc poſſeſſio
15 †facti tradi non debet per conferentem, vel executo-
rem, eo non vocato, & ſic ſine cauſæ cognitione, vt
ſcriptum reliquit Io. And. in c. ordinarij, de offi. ordi.
li. 6. Abb. in c. accepta, de reſti. ſpol. cum alijs allegatis
ꝑ Gem. in d. c. licet Epiſcopus, n. 9. de præb. in 6. poſt
Io. Monac. & ibi ſequitur Franc. Card. conſ. 32. col. 2.
verſ.

* verſ.ad ſecũdum reſpõdetur*optime Gem. in d.conſ.
* 117.col.vlt.&*communiter Doctores, vt per Tiraq.
loc.cit.& in caſu noſtro nulla ſolet fieri citatio in col-
latione,ergo,&c.
Secundo accedat ratio de prompta ex d.c.licet, de
16 præb.in 6.in fin.quia forſan ius poteſt†competere poſ
ſeſſori,hac ratione vocandus eſt poſſeſſor. Hæc enim
17 ratio militat in caſu noſtro,ex quo ſequitur†idem ius
eſſe ſtatuendum,l.illud,ff.ad l.Aquil.l.non poſſunt, cũ
l.ſeq.ff.de legib.late Vigel.in dialect.iur.li.2.in loco a
ratione legis,vel alterius diſpoſitionis fol. mihi 312.
18 namque†ratio diſponit in his in quibus militat, ſicuti
lex in his,de quibus loquitur Bal.in ca. dilectus filius,
col.1.de reſcr.Dec.conſ.284.col.2.Crauet.conſi.183.
col.2.Quod vero adſit eadem ratio patet, quia forſan
reſignatarius poſſet docere incõtinenti de publicatio
ne facta per Inſtrumentum Notarij, & teſtes de audi
tu dictæ publicationis, vel poſſet oſtendere fuiſſe in
litteris prouiſionis derogatum huic Conſtitutioni de
publican.aut alias habuiſſe ſuper hoc priuilegiũ.Qua
re erit vocandus,&c.
19 Tertio cõfirmatur,quia etiam†ſpoliator dum deii-
citur de poſſeſſione eſt,vocandus,ac etiam prædo eſt
audiendus.
20 Namque citatio†eſt iuris naturalis,vt poſt alios late
docui in l.vt vim,ff.de iuſt.& iur.Dec.conſ.498.ad fi.
& conſ.528.col.2.Crauett.conſil.5.num.5.& in tract.
de antiq.temp.p.1.princ.in princ.nu.30.
21 Hinc vſufructuarius†vſufructu finito non poteſt
a quaſi poſſeſſione expelli, ſed contra eum agendum
eſt negatoria,vel ex cautione de reſtituenda re præſti
ta,l.vtifrui.1.reſponſ.ff.ſi vſusfruct.petat.l.1.§. hoc au
tem agat,ff.quemadm.vſufruct. caueat.
Ex quibus colligo duas concluſiones, Prima erit,
quod in litteris Apoſtolicis,in quibus fit prouiſio ob
non factam publicationem, eſt apponenda clauſula,
vocato,&c.
Secunda erit,quod executor non poterit deijcere
poſſeſſorem ſua poſſeſſione,eo non vocato, vt vltra p̃
dictos Doctores citatos in terminis conſuluit Ferret.
conſ.4.num 4.& conſ.10.num.10.& hoc vendicabit ſi
22 bi locum†in omnibus priuationibus factis ipſo iure,
prout extendit Gloſ.in dict.c.licet Epiſcopus, verb.te
non vocato,in fin.de præb.lib.6.
23 Alias autem†amotus a poſſeſſione illo non vocato
poſſet agere ſpolio,Ferrett.d.conſ.10.num.10.verſic.
alias,Iaſ.conſ.38.prope fi.li.3.Bal. conſ.135.in cauſa
prope fin.li.2.Afflict.deciſ.361.num.35.quam ſenten
tiam comprobat ratione,ac auctoritate Menoc.in 8.
remed.recup.poſſ.nu.50.& 73.
Ad contraria de facili reſpondetur,& primo ad Gl.
in c.felicis,poteſt dici,illud eſſe ſpeciale in illo text.&
ob atrocitatem delicti.namque pœna ſtatuta eſt con-
tra S.R.E.Cardinalium offenditores,& propter†enor
24 mitatem criminis licitum eſt,vt iura tranſgrediantur,
* vt eſt*commune dictum,Inn.in c.1.de Conſtit.quem
ſequuntur omnes Canoniſtæ,& Legiſtę,teſte Marſ.
in l.1.in princ.nu.59.ff.ad l.Corne.de Sicar.& cõl.52.
num.16.& in l.1.in princ.num.23.ff.de q.eo magis cũ
Gl.ibi fundet ſe in verbis illius text. *Libere & pro ſua*
25 *voluntate*,quare ſecundum†illum textum eſt intelli-
genda Afflict.deciſ.321.nu.16.Curt.Iun. conſ.123.n.
4.Socin.Iun.conſ.94.num.25.& conſ.170.nume.42.
26 vol.2.vnde†dictum illius Gloſ.non eſt trahendum ad
* alios caſus,ad not.*communiter per Doctores,in l.ſi
conſtante,ff.ſolut.matrim.late Rom. in l.ſi vero §. de
viro,ff.locut.matrim.Non obſtat d.Gem.in c. vbi pe-
riculum,§.propterea,in penult.nota. de elect.in 6.vbi
loquitur indiſtincte de priuatione ipſo iure.nã primo
reſpondetur,Gem.loqui de Iudice, non autem de ter
27 tio,in quo iudice præſumitur†iuſta cauſa,iuxta ea, q̃
ſcribit Bald.in conſ.295.lib.3.Card.Pariſ. conſ. 99.n.
28.vol.4.Secundo,melius reſpondetur,quod Gem.in
hac re eſt ſibimet contrarius,cum in conſ.117.co.vlt.
tenuerit contrarium ex profeſſo,vnde neceſſario ſeq.
28 tur.vel ſuper eius doctrina non eſſe faciẽdum† funda
mentum,ut tradit Abb.& Inn.in c.extirpandæ,§.quia
vero,col.2.de præb Sar.in §.in perſonam,num.47 in-
ſti.de action.vel ſtandum concluſioni firmatæ in d.c.
licet,nu.9.de præbẽ.in 6.vbi late diſtinguit, & firmat
29 hanc concluſionem,quia ſtandum†eſt doctrinæ, in
qua fit diſtinctio,vt tradit Sarn.in §.item ſi quis poſtu
30 lante,num.31.Inſt.de actio.& illa præſumitur†opinio
Doctoris,vbi plenius ſcripſit,licet alibi tenuerit con
trarium Abb.in c.Bonæ,el.2.de poſtul.prælat.Sarn.in
§.omnium,num.29.Inſtit.de actionib.& quia hoc fir
mauit in conſilijs,in quibus maturius rem, & factum
examinatur,quam in lecturis,& hac ratione ſtandum
31 eſt†concluſioni firmatæ in conſilijs,vt tenuit Iac.Phi
32 lipp.Port.conſ.35.num.17.lib.1.vt de† Alexand. dicie
Afflict.deciſ.100.& ibi Vriſll.
Ad ſedundum,facile reſpondetur,quia ſicet funda-
mentum impetrantis ſit non publicatio, adeo vt hoc
probato ſit purificata conditio,tamen non ex hoc ſe
quitur,non eſſe vocandum poſſeſſorem,arg.l.Papinia
nus,ff.de minorib.
Ad tertium reſpondetur,negando,quod factũ non
releuet,vt ex ſupradictis patet,&c.
Et hæc concluſio adeo eſt vera,vt etiam ſi non ap
33 ponatur in litteris hæc clauſula,vocato poſſeſſore,†exe
cutor debebit illum vocare,niſi aliter expreſſe in illis
dicatur,pro vt vult Franc.per illum tex.in d.c. licet,de
præb.lib.6.Ferret.conſ.4.num.4.& conſ.10.nume.10.
cum allegatis,ad hoc a Menoch.in tract. de recuper.
* poſſ.remed.8.num.51.& hæc eſt communis*ſenten-
tia omnium Doctorum.
34 Illo tamen,ſ.poſſeſſore,vocato,†procedetur ſumma-
rie,vt ſcriptum reliquit Glo. in dict.c.licet,verb.te nõ
vocato,circa med.de præb.lib.6.
Quæ concluſio vendicat ſibi locum non ſolum in
hoc caſu,ſed in omnibus,in quibus quis eſt priuatus
ipſo iure,namque ſi fuerit impetratum beneficium,
executor non dabit poſſeſſionem,niſi vocato poſſeſ-
ſore,ita extendit dict.c.licet,de præb.in 6.Gloſ.ibi in
verb.te non vocato,verſ.& quod hic dicitur,&c.

SVMMARIVM.

1 *Conſtitutio Pij V.de publican.circa formam publica tionis,eſt in totum abrogata per Conſtitutionem Gregorij XIII.de publican.*
2 *Secunda lex contraria derogat primæ.*
3 *Veritas elucеſcit ex diſputatione.*
4 *Ferro viam aperit,qui per contraria tranſit.*
5 *Dictio,omnino,eſt vniuerſalis.*
6 *Diſpoſitio reſtringitur ex proœmio.*
7 *Diſpoſitio reſtringitur ad cauſam pro qua emanauit.*
8 *Verba generalia recipiunt reſtrictionem, quam loquens dat.*
9 *Ex ſola clauſula derogatoria abrogatur legi antiquæ.*
10 *Lex antiqua quando ſit in totum ſublata.*
11 *Lex generaliter corrigens non intelligitur corrigere leges in caſibus ſpecialibus loquentes.*
12 *Abrogato continente,videtur ſublatum,quod in toto*
con-

continetur.

13 Lex noua corrigens vnum caput legis antiquæ, non videtur corrigere cætera.
14 Dictiones vniuerſales reſtringuntur ad ſuas cauſas.
15 Verba intelliguntur eo reſpectu, quo prolata ſunt.
16 Copula, & diuerſitatem inducit.
17 Argumentum a Rubrica valet.
18 Dictio, inſuper, importat diuerſa.
19 Quando capitula ſunt ſeparata, vnum non eſt pars alterius.
20 Probatio extenſionis conſenſus in Conſtitutione Pij V. de publican. non dependet a publicatione. contra num. 30.
21 Abrogata vna parte ſcripturæ, non videtur abrogata alia pars diuerſa.
22 Quot ſunt res tot cenſentur eſſe diſpoſitiones.
23 Dictio ſupradictis, ſtat repetitiue.
24 Dictio, inſuper, venit continuatiue.
25 Dictio, & coniungit, & continuat præcedentia.
26 De iure perfecta eſt reſignatio poſt porrectionem ſupplicationis.
27 Perfecta renunciatio cum eſt redacta in ſcripturam.
28 Argumentum de Rubrica Extrauagantis non valet.
29 Inſinuatio eſt ſolemnitas donationis.
31 Sub toto continetur pars.
32 Correctum cenſetur, quod eſt expreſſe dictum.
33 Lex correctoria tantum corrigit, quantum loquitur,
34 Lex correctoria ſtricte intelligenda.
35 Lex correctoria non extenditur.
36 Commiſſione appellationis annullata, de qua intelligatur.
37 Interpretatio capienda pro non correctione.
38 Litteræ non poſſunt expediri ſine conſenſu. & nu. 66.
39 Publicatio an poſſit fieri abſque litteris.
40 In dubio capienda interpetratio, vt minus ſit derogatum.
41 Caſus omiſſus non poteſt dici expreſſus.
42 Ex clauſula non obſtante colligitur mens, & intentio diſponentis.
43 Diſpoſitio reſtringitur ad cauſam expreſſam.
44 Verba non obſtante, &c. ſtant demonſtratiue, & non reſtrictiue.
45 Capienda interpetratio, vt verba ſtent demonſtratiue.
46 Denominatio fit a digniori.
47 Intentio conditoris legis, vt fraudibus occurrat.
48 Argumentum a veriſimili creſcit in claris.
49 Conſtitutio Pij V. de publican. circa probationem extenſionis cenſenſus eſt abrogata per Conſtitutionẽ Gregorij XIII.
50 Extenſio conſenſus, de qua in Conſtitutione Pij V. de publican. eſt pars publicationis.
51 Alexandrina circa extenſionem conſenſus hodie ſeruatur. & num. 64.
52 Dictio, omnino, eſt vniuerſalis.
53 Verba generalia nihil relinquunt intactum.
54 Verbum, abrogamus, ſignificat derogationem totalem.
55 Verbum, derogare, quid importet.
56 Finalis intentio ex proœmio.
57 Differentia inter Conſtitutionem Pij, & Gregorij XIII. de publican. circa vacationem beneficij reſignati non publicati.
58 Qui vnum dicit, ex quo aliud ſequitur, vtrumque dixiſſe videtur.
59 Quoties apparet de mente verba generalia corrigũt legem antiquam.
60 Probatio extenſionis conſenſus in vita eſt admodum difficilis.
61 Conditor legis vult inducere laqueum.
62 Parua data non datur niſi ſemel.
62 Vbi ſit reditus ad ius commune, etiam in materia correctoria fit extenſio.
65 Extenſio conſenſus cur requiratur.
67 Procurator poteſt cogi, mortuo reſignante, ad præſtãdum conſenſum.
68 Romana Curia ſolet reijcere laqueos.
69 Regula de infirmis quare derogetur.
70 Interpetratio quæ reducit ad primæuum ius, eſt fauorabilis.

QVAESTIO XI.

VNDECIMO Quæro, An huiuſmodi Conſtitutio Pij V. ſit in totum ſublata per hanc Gregorianam. Hæc quæſtio duas habet partes an ſit abrogata Conſtitutio Pij V. circa modum, & for-
1 mam publicationis, & in hoc nulla eſt difficultas, namque cir-
* ca hoc eſſe penitus ſublatam* communiter eſt receptum, & in praxi firmatum, ac a Rota reſolutum. Idq; colligitur ex verbis claris poſitis in dicta Gregoriana, ac etiam ex mente, & ex concluſione generali, vt ſecũ-
2 da lex † cõtraria deroget primæ, Roman. cõſ. 57. Ruin. conſ. 65. lib. 4. & alij omnes.

Secunda pars an cenſeatur ſublata huiuſmodi Cõſtitutio Pij V. circa modum extenſionis conſenſus, namque Pius V. edidit Conſtitutionem de modo publicationis reſignationis, & de præſtatione conſenſuum, ac eorum extenſione tollendo, quod diſponebat Alexandrina, de qua præſtatione, & extenſione Gregoriana non loquitur. Dubia eſt admodum hæc quæſtio, & ſæpius fuit diſputata p̃ præclariſſimos Docto-
res, ideo vt veritas eluceſcat aliqua argumenta pro v-
3 traque † parte adducam, iuxta tex. in l. munerum, § mixtam. ff. de munerib. & honorib. c. graue. 35. q. 9. l. Diui fratres, ff. de iur. patron. l. cum quidam, vbi Iaſ. ff. de liber. & poſth. Calcan. conſ. 7. col. 1. Socin. Iun. conſ. 39. in princ. lib. 2. Alex. conſ. 51. num. 2. lib. 4. ferro enim
4 † viam aperit, qui per contraria tranſit, Bald. in l. precibus, col. 8. C. de impub. & alijs ſubſtit. Curt. Sen. conſ. 78. in princ. Roland. conſ. 6. nu. 1. lib. 1.

Pro affirmatiua opinione, quod Gregoriana deroget, & abroget in totum Cõſtitutionem Pij V. etiam ſuper præſtatione, & extenſione conſenſuum.

Primo faciunt verba poſita in fin. dictæ Gregorianæ ibi, *Non obſtantibus prædictis Pij V. & alijs omnibus aliorum prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutionibus de publicandis reſignationibus huiuſmodi hactenus æditis, & reformatis, quas omnes omnino abrogamus, &c.*

5 Ponderatur † dictio, omnino, quæ eſt vniuerſalis, & infert abrogationem in omnibus, & per omnia, Gloſ. per illum tex. in l. ſi cum exceptione, §. quatenus & ibi alij Doctores, ff. quod met. cauſ. Ruin. conſ. 126. circa fi. lib. 1. Tiraquel. in l. ſi vnquam, verb. reuertatur, n. 28. C. de reuocand. donat.

Sed huic argumento poteſt reſponderi, vt hæc verba derogent quo ad modum, & formam publicationi, nõ quo ad extenſionem conſenſus, namque, vt ex proœmio Gregorianæ colligitur emanauit pro danda forma publicationi, vnde reſtringit ex proœmio,
6 † vt non comprehendat, niſi de quo in proœmio, leg. cum hi, in principio, vbi Bartol. ff. de tranſaction. cum

alijs

alijs,vt per Craue.conſ.221.nu.8.verſ.7.& conſ. 242.
7 nu.6.& †verba generalia ibi poſita reſtringuntur ad
cauſam,pro qua Conſtitutio emanauit,l.ſi de certa,
vbi omnes C.de de tranſact.Abb.conſ.114.n.4.lib.2.
Ruin.conſ.201.nu.10.verſ.& ſic habemus lib.1. Qđ
clarius patet,quia dicit,non obſtantibus prædicti Pij
V.& aliorum pdeceſſorum noſtrorum de publican.re
ſignationibus conſtit.quq fit, vt derogatio , cenſea-
8 tur reſtricta ad formam publica.verba.n.generali a†re-
cipiunt reſtrictioné,q̃ ipſe loquẽs dat,Bar.in l.genera
le.§.vxori.ff.de le.3.Rui.cõſ.78.n.4.verſ.p.pea.lib.1.

Secundo adducitur,quia ſola clauſula derogatoria
9 ſufficit,vt lex †antiqua ſit abrogata etiam in his , quæ
non ſunt penitus contraria,iuxta ea,quæ ſcribit Iaſ.in
l.ſciendum,ſub.n.4.in 2.limit.ff.qui ſatiſd.cogãt.Dec.
in l,in toto,ſub nu.8.ff.de reg.iur.& ſi vltra clauſulã,
derogatoriam alia clauſula ponatur, nullum reſtat du
10 bium,quin lex pcedens †ſit in totum ſublata,vt in ter-
minis videtur firmare Paul.de Caſtr.in rubr.C.de Iu-
ſtin.codic.confirm.ſub n.4.Io.Monach.in c. 1. circa
princ.de regul.iur.lib.6.At in Gregoriana non ſolũ
adeſt clauſula derogatoria non obſt.ſed etiam abro
gatio, *Quas omnes omnino abrogamus* , & alia verba
vniuerſalia.ergo Conſtitutio Pij V.cenſetur in totum
abrogata, faciunt quæ late ſcribit Crauet. conſ.244.
col.3.4.& 5.

Sed huic etiam argumento poteſt reſponderi, verũ
eſſe,quod clauſula derogatoria ſufficiat,vt lex antiqua
ſit ſublata in terminis,in quibus lex noua diſponit, &
non in alijs,in quibus non diſponit, & ideo lex noua
generalis corrigens,non intelligitur corrigere leges
11 in caſibus ſpecialibus†loquentes,Gloſ.in dict.l.ſcien-
dum vbi Iaſ.nu.5.ff.qui ſatiſdar.cogant.ſed Gregoria
na non diſponit de conſenſibus,ideo quãtum ad hoc
illam non videtur corrigere & quod dicitur de abro-
gatione procederet quoties fuiſſet dictum , caſſamus
Conſtitutionem Pij V.& ita loquitur Paul. de Caſtr.
citato loco,ſed in caſu noſtro fuit dictum, nõ obſtãt.
Conſtitutione de publican.ergo.&c.

Tertio adducitur,quia quoties abrogatur cõtinẽs,
12 videtur abrogatum †etiam,quod in eo continetur,Ia.
in l.3.num.33.ff.de acquir.poſſeſſ.vnde cum Conſtitu
tio Pij V.abrogetur videtur abrogatum omne id ſu-
per quo diſponit.

Sed huic argumento etiam poteſt reſpõderi, quod
non abrogatur ſimpliciter continens,ſed quatenus di
ſponit ſuper publicatione,vt dictum eſt in reſponſio-
ne primi argumenti,vnde non valet conſequentia,ſi-
cuti etiam dicimus,l.Aquilia,& l.Iulia,maieſtat. conti
13 nent plura capita,ſi lex noua corrigeret † vnum caput
& diceret,caſſamus eam,vtique huiuſmodi abrogatio
reſtringeretur,quo ad caput illud,& non quo ad om-
14 nia,quia dictiones vniuerſales †reſtringuntur ad ſuam
15 cauſam,Abb.conſ.114.num.4.lib.2.& ad reſpectum†.
quo prolata ſunt,l.debitor,§.debet.ff.ad Trebell.l. ſi
quis demum,§.quod tamen.ff.loca.l.profectitia.§.ul.
ff.de iur.dot.Dec.conſ.283.col.1.

Pro negatiua vero,quod Conſtitutio Pij V. nõ ſit
abrogata per Gregorianam circa extenſionem conſẽ
ſuum,& probationem.

Primo adducitur,quia quamuis Pius V.in eadem
Conſtitutione dederit formam publicandi reſignatio
nes,& extendi,ac probandi conſenſus,non per hoc ſe
quitur,quod illa pars de conſenſuum extenſione, ſit
pars illius de publican.Sed ſunt duæ Conſtitutiones,
comprehenſæ in vna carta,quod patet ex rubrica,quę
ita cantat,de modo,& forma publicandi beneficiorũ
reſignationes,& iurium ceſſiones, & extendendi con
16 ſenſus reſignantis,vel cedentis.Copula enim † & diuer
ſitatem inducit,Bart.in l.re coniunct.ff.de legat.3.pa
17 tet in rubr.de ſeruit.& aqua.& argumentum †a rubri-
ca validum eſſe,ſcribunt * communiter Doctores in
in rubric.ff.ſi cert.petat.Put.deciſ.38.lib.3.& ex nigro
nam poſt quam dedit formam publicationi, poſuit ca
pitulum particulare de extenſione conſenſuum,quod
18 incipit,Et inſuper,†quæ dictio,Inſuper importat di-
uerſa,& principalia,non autem partem,c.ſtatutum,§.
inſuper,vbi Gloſ.Gemin.& alij,de reſcr.lib.6.& capi-
tula ſunt ſeparata,& ſub diuerſa verborum conceptio
19 ne,vnde †vnum non eſt pars alterius,Bart.Aret.Iaſo &
omnes in l.ſcire debemus,ff.de verb.obligat cum alijs
vt per Tiraquell.de retract.par.1.§.23.Gloſ.1.nu. 17.
cum ſequent.& materia eſt diuerſa, & prædeceſſores
Conſtitutiones huiuſmodi ediderunt ſeparatim,vnde
ſecunda pars eſt principalis,vt prima Ber.conſ.80.nu.
20 5.col.2.& per conſequens probatio†extenſionis con
ſenſus non eſt pars ipſius publicationis,ſed ſtat per ſe
principaliter, namque non dependet a publicatione,
nec eſt coniuncta cum ea,quia vna ſtat ſine alia , &
ideo non erit pars publicationis , ſed ſtat de per ſe,&
principaliter,Alex.conſ.2.num.13.verſ. ſed hoc aduer
tendum,li.2.Bar.Iaſ & alij in l.Titij textores,§. nihil,
de leg.1.Rip.in c.2.col.10.de reſcr.Tiraq.de retracta.
§.23.Gl.1.nu.20.cum pluribus ſeq.& quia dicit in de
creto irritanti,aliter quam vt præfertur publicatę,ſeu
factæ,ergo extenſio conſenſus non eſt pars publica-
tionis,neque integralis,neque ſubiectiua, Bart.Socin.
& alij in l.vſufructum,ff.de verb.obliga. & in rubr.de
lega.1.Tiraque.dict.Gloſ.1.numer.21. Ideo Clemens
VII.& alij plures in hac materia ſeparatas Cõſtitutio-
nes ediderunt.Stante ergo hac cõcluſione, quod duę
ſint partes per ſe principales,ſequitur, quod abrogata
21 vna,non eſt abrogata†altera,quamuis ſit in eadem ſcri
ptura,Iaſ.in l.2.col.3.ff.de iuſt.& iur.Rip.in c.2.col.1.
de reſcr.Gabriel.de clauſul.concl.10.num.7.verſ.2.li-
mitat.Euerard.in loco à natura copulæ,col.3. Sarnẽ.
* refert ex*ſtylo Rotæ regu.de infirmit. quæſtion. 34.
numero 3.& 4.Achill.deciſio.7.de commiſ. in manu-
ſcript.& videmus in ſententia , & alijs diſpoſitionibus
indiuiduis,ſi habent plura capita ſeparata, poſſunt va-
lere,quo ad vnum,& non quo ad aliud , quia tot cen-
22 ſentur†eſſe diſpoſitiones , quot ſunt res per ſe ſtantes
late Ruin.conſ.65.num.1.volum.quarto.Put.deciſio.
337.numero 1.libro 1.Tiraquel.de retracta.§.23.Gl.
23.num.2.

Sed huic argumento poteſt reſponderi , negando,
quod ſint duæ partes principales ſtantes de per ſe,nã
extenſio conſenſuum eſt pars publicationis reſigna-
tionis,& ſtat acceſſorie ad ipſam publicationem.nam
verſicu.inſuper,non ſtat per ſe, ſed regitur vnico con
ſtructo verborum,& terminatur a verbo teneatur, &
apparet primo ex illis verbis , *In omnibus, & ſingulis*
23 *caſibus ſupradictis* , *&c.* quæ dictio†ſupradictis ſtat
repetitiue,ac relatiua ad omnia,quæ fuerunt dicta, vt
* volunt,omnes in l.3.§.hæc verba,ff.de vulgar. ſubſtit.
Bart.in l.2.§.hoc edicto,ff.de poſtulan.Rimin.conſil.
128.num.8.lib.1.Card.Paril.conſ.49.num.22.vol.3.&
ſupra fuit dictum circa materiam publicationis.Secun
24 do ex dictione†Inſuper,quæ de ſui natura venit conti
nuatiue,addendo ad ſuperiora retẽta eadem materia,
c.ſtatutum,§.inſuper,de reſcrip.lib.6.c.vbi periculũ,
§.ipſos inſuper,de elect.li.6.Ber.conſ.80.n.5.li.2. Ter
25 tio,ex dictione,†&,quæ coniungit, & continuat præ-
cedentia,l.& quia,iuncta l.præcedente,ff.de iuriſdict.
omni,

omni.iudic.Bartol.in leg.ſcio,§.Caio, ff.de fund.in-
ſtru. Alexander conſilio centeſimo. numero ſe-
cundo.libro ſexto.Socin.conſilio.quadrageſimooct̃a
no.numero octauo.in fin.volumin.primo.Quarto ex
illis verbis,ibi,*In libris Cameræ, vel Cancellariæ ex-
tenſum fuiſſe legitime docere, ſeu probare teneatur.*
Ex quibus colligitur nihil Papam principaliter diſpo-
nere ſuper extenſione conſenſus, ſed qualificatiue ad
validitatem publicationis.

26 Primo,quia de iure perfecta † eſt reſignatio poſt
porrectionem ſupplicationis cum conſtet de conſen
ſu,Caſſado.deciſio.prima. de renunciatio. neceſſario
igitur debemus dicere Pium V. voluiſſe hoc requiſi-
tum extenſionis conſenſus ad perfectionem,& validi
tatem publicationis,ſine quo ipſa non poteſt valida-
ri,& ſuſtentari.nam perfecta reſignatio debet publi-
27 cari,& perfecta†intelligitur,cum eſt redacta in ſcriptu
ram.Sarnen.de iur.quæſit.quæſtio.vigeſimoprimo.ſi-
cuti illa donatio debet inſinuari, quæ eſt redacta in
ſcripturam,leg.ſancimus , & leg. ſi quis argentum,§.
ſin autem,C.de donatio.Canar. de inſinuat. part. pri-
ma.quæſtio.decimoſeptimo . ergo neceſſarium ante-
cedens ad publicationem dicitur.

28 Non obſtat argumentum †de rubrica, quia illud
procedit de rubricis inſertis in corpore iuris, non au
tem de rubricis Extrauagãtium non inſertarum,quæ
fiunt per impreſſores, & correctores impreſſionis.
quod patet,quia hæc eſt inepte cõcepta,quia debebat
dicere de probatione extenſionis conſenſuum, & ab
* his fieri * de ſtylo videmus in his Extrauagantibus:
Non obſtat argumentum de dictione inſuper, quia
retorquetur in contrarium,cum hic ſtet continuati-
ue,vt ſupra dictum eſt. minus obſtat, quod materia
ſit diuerſa;nam negatur,cum immo ſit connexa , vt
probatum eſt.minus obſtant illa uerba, *Alioquin re-
ſignationes,& ceſſiones ſint nullæ,&c.*quia non per
hoc ſequitur,quod omnia non reſpiciant publicatio
nem, quia alias eodem modo Conſtitutio diuerſa di
ceretur quo ad ceſſiones,& cætera. & nihilominus e-
tiam ceſſio reſpicit publicationem, ita & extenſio
conſenſus reſpicit effectum publicationis,quam quali
tatem probare tenetur ille,qui publicauit pro validita
te ſuæ publicationis.

Non obſtat argumentum ab vſu patris familias, q̃a
conceditur edidiſſe Pontifices plures Conſtitutiones
ſeparatas ſuper hoc,non tamen ſequitur,quod in hac
Conſtitutione Pij V.probatio extenſionis conſenſus
non ſit conſiderata acceſſoria ad publicationem nec
etiam obſtat,quod comprehendãtur ſub eodem tem-
pore,quia ex hoc non infertur , quod non ſit pars,
prout dicimus de inſinuatione donationis , quæ licet
29 fiat poſt,eſt tamen ſolemnitas †illius actus, Ang.con-
ſilio trigeſimoſexto.numer. primo.& tectum dicitur
pars domus,etiam ſi non ſit factum eodem tempore.
30 Vnde concludendum eſt,dict.verſic. † & inſuper eſſe
partem acceſſoriam,& continuationem ad publicatio
* nem,& ita * tenuit Rota in vna Iſpalen.veneris, 8.No-
uembris. 1585.coram R.P.Dom.Robuſterio,vt infe
rius dicetur,& conſequenter argumentum retorque-
tur in contrarium,vt cenſeatur in omnibus , & per
omnia ſublata,& abrogata Conſtitutio Pij V. a Gre-
goriana etiam circa extenſionem conſenſuum, cum†
31 ſit pars alterius Bald.in l.vnica in principio,C. de La-
tin.libertat.tollend.Alexand.conſilio ſecundo.nume.
13.lib.2.Iaſ.in l.1.col.3.ff.de iuſt.& iur. & communi-
* ter * Doctores.

Secundo,adducitur, quia nõ cenſetur correctum,
32 niſi id,quod eſt expreſſe †dictum,l.præcipimus,in fi.C.
33 de appel.nam lex correctoria†tantum corrigit, quan-
tum loquitur,l.ſi vero,§.de viro,ff.ſolu.matrim. Dec.
conſ.333.num.3.verſic.quibus,& conſil.669.num.6.
Card.Pariſ.conſ.12.num.44.vol.4.& ob id correcto-
34 ria lex † ſtricte intelligenda eſt in terminis , in quibus
loquitur Caſſad.deciſ.16.ſuper regul.& non debet ex
35 tendi†ad alium caſum Caſſad.deciſ.1.& deciſ.4. num.
3.de Conſt.Roman.conſ.57.col.1.Alex.conſ.122.nu.
2.lib.4.Corſet.in ſingul.in verb.Correctio.Felin.in c.
non nulli,col.18.de reſcr.Ruin.conſ.69.num. 3.lib.3.
Marſil.in l.1.§.ſi ſerui,nume.28.ff.de quæſtion. Boer.
de poteſt.legat.a lat.nume.96. Hinc ſcribit Bertrand.
conſ.46.num.6.lib.5.quod lex,quę corrigit aliam le-
gem,non intelligitur corrigere,niſi in caſu ſuo , facit
text.in auth.de hæredit.ab inteſt.venien. Sed in Con-
ſtitutione Gregoriana nihil dicitur de probatione ex
tenſionis conſenſus, ergo dẽt intelligi in caſu,in quo
loquitur,vt corrigat,& abroget Conſtitutionem Pij
V.circa modum , & formam faciendi publicationem
36 reſignationis. Sicuti in ſimili commiſſione†reſpectu
appellationis annullata ſuſtinetur commiſſio vigore
clauſulæ,quam,& quas,&c.Sarn.de infirm.q.34.num.
3.& 4.Achil.de commiſ.deciſ.7.in manuſcr. Gabr.de
clauſu.concluſ.10.num.7.verſ.1. limit. Eoque magis
id dicendum,cum capienda ſit præſumptio,vt per ſe-
37 cundam legem correctoriam minus quam ſit poſſi-
bile†cenſeatur derogatum priori, & ſi in ſecunda fue
rit appoſita clauſula derogatoria,Rom.conſ.40.num.
5.Natt.conſ.52.nu.53.lib.1.

Sed huic argumento reſpondetur, negando aſſum
tum,quia Gregoriana Conſtitutio loquitur, & corri
git in totum Conſtitutionem Pij V.etiam quo ad ex-
tenſionem conſenſus.namque ſatis ſtatuit de conſen-
ſu,dum vult Gregoriana publicationem debere fieri
38 cum litteris expeditis,& litteræ non poſſunt †expediri
ſine conſenſu,Caſſad.deciſ.1.num.4.de renunc. vnde
videtur diſponere de conſenſu,tanquam eius antece-
dẽs.l.ad rem mobilem,ff.de procurat. quod non fece
39 rat Pius V.nam poſt†eius Conſtitutionem poterat fie
* ri publicatio abſque litteris,vt fuit * reſolutum in Ro-
ta in vna Calagurit.Prioratus coram Blanchetto.quo
fit , vt argumentum retorqueatur in contrarium,&
comprobationes adductæ non poſſunt applicari huic
caſui .

Tertio,adducitur,quia quoties ſumus in dubio,ca
40 pimus interpretationem,†vt minus ſit derogatum,Fe
deric.de Sen.conſ.233.circa fin.Dec.conſ.168. col.3.
poſt princ.ſed nos ſumus in dubio.

Huic quoque argumento poteſt reſponderi,negã-
do minorem, quod ſimus in dubio . nam verba ſunt
expreſſa,& clara,arg.l.Ancillæ,C.de furt.

Quarto , adducitur argumentum deſumptum ex
verbis dictæ Conſtitutionis Gregorij in fin. dum di-
cit,*non obſtantibus prædicti Pij V. & alijs omnibus
prædeceſſorum noſtrorũ conſtitutionibus de publicã.*
& ſic nõ dicit ſimpliciter,nõ obſtãte Conſt.Pij V. ſed
Conſtit.de publ.ergo illã dũtaxat tollit,quoad formã,
& modũ public.non aũt quoad probationem extẽſio
41 nis†non expreſſam,Gemin.in c.vlt.§.1.in fi.de off.de-
le.li.6.Ruin.conſ.6.nu.5.vol.1.Card.Pariſ.conſ.1.n.91.
42 vol.etiam 1.& ex clauſula,non obſtante,†cognoſcitur
mens,& intentio diſponentis,Bal.in l.eam quã,n.36.
C.de fideicommiſ.Ruin.conſ.84.nu.11.vol.1.& reci-
pit reſtrictionem,quam diſponens illi dat, Ruin.cõſ.
43 78.nu.4.verſ.præterea,lib.1.& reſtringitur †ad cauſam
expreſſam,l.ſi de certa,de tranſact.Abba. conſil. 144.

num.4.lib.2.Crauet.conſ.271.num.5.& conſ.242.n.
6.Caſſad.deciſ.16.ſuper reg.Ruin.conſ.101.num.10.
vol.1.& ad reſpectum,ad quem poſita eſt, Dec.conſ.
283.col.1.Crauett.conſ.20.num.21.

Sed huic etiam argumento reſpõderi poteſt,quod
44 illa verba,non obſtante Conſtitutione†de public.ſtãt
demonſtratiue, non autem reſtrictiue,ad tradita per
dominum meum Cardin.Pariſ.conſ.21.ſub num.47.
45 vol.2.& verba ſemper†capi debent,vt ſtent demõſtra
tiue,Bar.in l.Centurio,ff.de vulgar.& pupill.& ideo
Greg.dixit de public.& non de conſenſib.quia deno
minatio fit a digniori,l.quæritur,ff.de ſtat.homin.

Quinto pro hac opinione adducitur,nõ eſſe veriſi
mile,feli.record.Greg.XIII.voluiſſe tollere legem tã
ſanctam,& fraudibus obuiantẽ in ea parte,dũ loquitẽ
de probatione extenſionis conſenſus abſq; quo pro-
mulgaret modũ ſuper hoc.namq. intentio Principis
47 & conditoris legis,ea præcipue†eſſe debet, vt fraudi-
bus occurrat,l.in fundo,ff.de rer.vend.& quod non
mutatur expreſſe,ſtare non prohibetur,ad not.in l.p̃
cipimus,C.de appell.Dec.conſ.541.nu.16.cum ſeq.

Sed huic argumento reſpondetur, quod cũ cõſtet
de abrogatione ex mẽte,& verbis expreſſis in Grego
48 riana,argumentũ a veriſimili†ceſſat,Cor.conſ.13.col.
1.lib.2.Soc.Sen.conſ.12.num.2.lib.2.Rol.a Vall.cõſ.
77.num.5.lib.1.eoque magis,quia Conſt.Pij V.circa
probationem extenſionis conſenſus inducebat pro-
bationem difficilẽ,& impoſſibilem, vt infra dicetur.

49 Quid dicendum? Ego†autem exiſtimo veriorẽ eſ-
ſe affirmatiuam opinionem,vt Cõſt.Pij V.ſit per hãc
Conſtit.Gregorianam abrogata penitus in omnibus
etiam quo ad probationem extenſionis conſenſus,&
hanc opinionem tenuit*Rota in vna Hiſpal.coram R.
P.D.Robuſterio,Veneris,8.Nouemb.1585.cũ fuiſ-
ſet prius cauſa propoſita Lunæ,14.Octob.eiuſdẽ an
ni,in qua Domini fuerunt dubij, & fuit dictum,vt re
ſtringeretur dubium, an illa qualitas extenſionis con
ſenſus,de qua in Bulla Pij V.ſit pars publicationis,de
inde fuit propoſita 16.Octobris,die Mercurij eiuſdẽ
menſis,& Domini fuerunt cõtrarij:namque principa
liores Aduocati verbo,& ſcriptis defendebãt vtram-
que partem:poſtremo propoſita die Lunę,14.Nouẽ
bris fuit delata,& Veneris 8. Nouẽbris, ab omnibus
fuit ſententiatum extenſionem conſenſus , de qua in
50 Conſtitutione Pij V.eſſe partem†publicationis,& cõ
ſequenter fuit pronunciatum Cõſtitutionem Pij V.
eſſe penitus abrogatam in omnibus,& per omnia etiã
quatenus in §.& inſuper loquatur de probatione ex
tenſionis conſenſus.

Et hæc concluſio primo probatur, quia Gregor.
XIII.felic.record.dum ædidit hanc Conſt.de public.
habuit hanc mentem,vt tolleret, & caſſaret Conſtit.
Pij V.in totum etiam,quo ad extenſionem conſen-
ſus,vt de ea atteſtatus fuit Rotæ bon.memo.Matth.
Contarellus Cardinalis ſancti Stephani dicti Grego
rii Prodatarius toto tempore ſui Pontificatus,ac Cõ
pilator dictæ Conſtitutionis,cum diſputaretur dicta
cauſa Hiſpal.Et tempore Greg.prędicti de anno 1584.
cum accidiſſet caſus vacationis ſatis pinguis beneficii
per obitum reſignantis ante extenſionem conſenſus
in termino autem publicationis,dictus Cardinalis ſã
cti Stephani tunc Prodatarius conſultus ſuper hoc ,
an obſtaret Conſtitutio Pii V. reſpondit in publica
Audientia dictam Conſtitutionem fuiſſe in totũ re-
uocatam,& noluit de dicto beneficio prouidere.

Et ego reperi inter ſcripturas cuiuſdam Auditoris
Rotæ,quod cum anno 1578.die 10.Nouẽbris,& 14.
eiuſdem menſis de mãdato eiuſdem Greg.XIII. fuiſ
ſet propoſita,& diſputata ad partes d.Greg.Conſt.an
tequam publicaretur proponẽte R.P.D.Robuſterio
fuit dubitatum.,an ſit in omnibus,& per omnia rece
dendum a Conſt.Pii V. etiam quo ad extenſionẽ cõ
* ſenſus,& renouandus*ſtylus antiquus,de quo in de-
* ciſ.Boer.348.num.4.cum ſeq.fuit reſolutum*eſſe ab
51 rogandam in omnibus,& †renouãdam Alexandrinã,
& ideo in prima compilatione dictæ Gregorianę in
principio dicebatur.*Itaque omnes de reſignationib.
ac ceſſionibus public.editas ab eiſdem prædeceſſori
bus Conſtitutiones,& litteras , & quicquid in illis
continetur,reuocantes,& abolentes,ſtatuimus quod
&c.*quæ verba in ea,quæ fuit poſtea publicata,& im-
preſſa fuerũt mutata,& ſi non fuiſſent mutata,nullus
dubitaret de totali abrogatione,iuxta tradita per Iaſ.
in l.3.ff.de acq.poſſ.num.33. Sed loco illorum Cardi
nalis ſancti Stephani poſuit dictionem,*Omnino abro
52 gamus*,quæ dictio idem†importat,cũ ſit vniuerſalis ,
& comprehendat indiſtincte omnes caſus, & nõ poſ
ſumus dicere,quod magis comprehendat vnum,quã
alium,Gloſ.in l.ſi cum exceptione,§.quatenus,ff.qđ
met.cauſ.& ibi Bar.in 4.col.Iaſ.conſ.4.ſub nu.3.verſ.
& vltra iſta verba lib.1.Dec.conſ.126.circa fi.Alber.
in diction.uerb.omnino,Ruin.conſ.133.nu.22.vol.
53 5.verba enim generalia† nihil relinquunt intactum,l.
Iulianus,ff.de leg.3.Crauett.conſ.105.num.3.eoque
54 magis cum addatur verbum abrogamus,quod de ſui
natura ſignificat in totum,& non in partem,l.deroga
re,ff.de verb.ſignif.vbi Alciat.Rebuff.& alii, & huiuſ
modi dictio iuncta huic verbo,ſignificat totaliter, &
indiſtincte,Ruin.conſ.233.num.22.lib.3.quoties.n.
55 agitur de derogatione† pro parte,dicitur derogare ,
& non abrogare.Et ob id quando Imperatores vo-
lunt derogare alicui legi,pro parte, hoc expreſſe di-
cunt,vt in Auth.hæc Conſtitutio,quæ licet in ſua ru
brica videatur reſtricta,nihilominus in nigro hoc ex
primitur ibi nihil penitus,&c.& in l.vlt.C.de Indict.
libert.tollen.Cuiac.lib.obſeru.14.c.18.Et huiuſmodi
etiam mens Gregorii colligitur ex verbis procemii ,
56 quæ declarant finalem† intentionem,l.vlt.iuncta Gl.
in verb.modus,de hęred.inſt.nam dicitur in procem.
Gregorianæ,*Quod vſus ſæpe docet id,quo ſalubre fo
re credebatur nocere experiendo.quod in illis Conſti
tutionibus,quas ad prohibendas ſimulatas,occultaſ
ue beneficiorum Eccleſiaſticorũ reſignationes diuer
ſi Romani Pontifices multifariam ediderunt,& fel.
recor.Pius Papa V.prædeceſſor noſter nouiſſime pro
mulgauit,cognouimus accidiſſe*, & ſic non ſolum lo-
quitur de Conſtitutionibus de publicandis, ſed om-
nibus prouiſionibus factis ad prohibendas ſimulatas
reſignationes.

Cum ergo Pius V.in Bulla ſua nihil aliud intendat
quam reuocare has occultas reſignationes, vt cõſtat
ex procemio , & inter aliam prouiſionem fecerit iſtã
de probando conſenſum fuiſſe extenſum ante obi-
tum reſignantis,ſatis conſtat, quod Greg.etiam hãc
prouiſionem remouere voluit, cũ in procemio dicat
omnes illas prouiſiones reuocare velle. Rurſus col-
ligitur huiuſmodi mens,nam Pius V. in ſua Conſti-
tutione tendit ad hoc,vt beneficia non facta publica
57 tione vacent per obitum reſignantis,†& non per reſi
gnationem, & voluit id procedere etiam ſi reſignans
moriatur intra ſex menſes,& noluit ſufficere reſignã
tem præſtitiſſe conſenſum,niſi probetur fuiſſe exten-
ſum ante obitum.Gregorius autem noluit inducere
hunc modũ vacandi per obitũ.Sed inducit alium mo

dum va-

dum vacandi per caducitatem, vt patet in §.quod ſi
Quiſquam, nec voluit ius remanere penes reſignantē
& noluit attendere quando & intra quantum tem-
pus moriatur reſignans, & an conſenſus ſit extēſus an
te obitum ipſius, ad hunc enim modum inducēdum
non erat opus quærere de extenſione conſenſus, nec
de morte reſignantis, cum nihil per obitum vacet, nā
facta publicatione voluit teneri reſignationem, non
facta autem, eſſe nullam, & beneficium vacare per ca
ducitatem ab ipſa prima reſignatione, & quia vult pu
blicationem eſſe faciendam cum litteris, ſatis circa ex
58 tenſionem conſenſus videtur prouiſum, nam † qui v-
num dicit, ex quo aliud ſequitur, vtrumq; dixiſſe præ
ſumitur. Bal. in l. data opera, num. 50. C. qui accuſ. &
59 quoties † apparet de mente, verba generalia corrigūt
legem antiquam Sarnenſis in c. 1. num. 84. de Cōſtit.
lib. 6. Idque eo magis, quia pars Cōſtitutionis Pij V.
quæ loquitur de probatione extenſionis conſenſus
60 vix poteſt vſu recipi, cum probatio extenſionis † con-
ſenſus in vita ſit penitus impoſſibilis, quia Notarius
extendit ſub die præſtiti conſenſus, nec in Cācellaria
ſeruatur Conſtitutio Clementis mandantis extendi
infra 15. dies, & reſignatio in qua præſtatur conſen-
ſus per procuratorem ſemper poſſet fieri controuer-
ſa, & ſuper extenſione cōſenſus non ſit ſcriptura, ne
que adhibentur teſtes. Accedit, quia differentia, de
qua in Conſtitutione Pij V. parui conſenſus non ca-
dit coram Ordinario, vnde eſt impoſſibilis, & imper
tinens, & non eſt veriſimile, quod Gregorius volue-
61 rit † iſtam partem intactam relinquere, vt illaquearen
tur reſignantes, Caſſad. deciſ. 3. de prob.

Secundo comprobatur hæc ſententia, quia ex mo
do publicationis traditæ per hanc Gregorianam ceſ
ſat penitus omnis fraus, quæ poterat oriri ex exten-
ſione conſenſus poſt obitum, quia cum debeant in-
fra ſex menſes publicari litteræ, in neceſſariam conſe
quentiam videtur, per Gregorianam ſtatutum ſuper
conſenſu, vt debeat extendi infra ſex menſes, cum lit-
teræ non expediantur ſine extenſione conſenſus, vt
* quotidie * practicatur, & ſic nō poſſunt reſignationes
manere in ſuſpenſo, & quodammodo beneficia ſub
periculo vitæ reſignantis, & reſignatarij, maxime ſtā-
62 * te * ſtylo moderno circa paruas † datas, quę non dātur,
niſi ſemel, & ſic nō eſt verum, quod poſſit in fine ſex
menſium capi alia parua data.

Tertio accedat, quia vbi ſit reditus ad ius com-
63 mune, etiam in materia † correctoria fit extenſio ad
not. in l. ſi vnus, §. pactus ne peteret, ff. de pact. in l. ſi
vero, §. de viro, ff. ſol. matr. Sed per hanc interpretatio
nem redimus ad ius, & ſtylum antiquum, namque
extenſio conſenſus etiam poſt obitum de iure com-
64 muni † ſemper fuit licita, & antiquiſſima obſeruantia
* * Curiæ Romanę comprobata, iuxta Conſtitutiones
Alex. VI. & Leonis X. relatas a Boer. deciſ. 348. num.
4. & ſeq. quæ Conſtitutiones non ſunt noui iuris in-
ductiuæ, ſed declaratoriæ iuris cōmunis, vt per Boer.
loc. cit. ſtatim enim, quod reſignans porrigit ſupplica
tionem, vel eius procurator, in qua dicatur, quod ex
tunc reſignat, dicitur facta reſignatio, ſi a Papa admit-
tatur, quia interuenit cōſenſus habentis ius, & aucto
65 ritas Superioris. extenſio autem conſenſus † non requi
ritur pro eſſentia, & ſubſtantia reſignationis, ſed pro
66 illius executione, quia non poſſunt expediri litteræ †
ſine extenſione prędicti conſenſus, Guidoboo. deciſ.
93. Creſcen deciſ. 208. in manuſcr. Sarn. de infirm. q.
31. num. 2. Caſſad. deciſ. 1. num. 4. & 6. de renunc. Et
hinc eſt, quod procurator reſignantis, qui porrexit
67 ſupplicationem, poteſt cogi etiam mortuo † reſignan
te ad præſtandum conſenſum, Caſſad. d. deciſ. num. 3.
nam ſtatim, quod procurator porrigit ſupplicationē
ex parte ſua videtur adimplere, quod potuit, & ex par
te ſua videtur perfecta reſignatio, & quia Papa, vel of
ficiales ob multitudinem negotiorum tardant in ex-
peditione ſupplicationis prædictæ, & aliquando per
multos dies, & menſes, hoc non debet nec poteſt im
putari reſignanti, & reſignatario, nec in hoc cadit ali
qua fraus, vel illius ſuſpitio, cū totum hoc proueniat
ex multitudine negotiorum, & ex facto expeditoriū,
& ante expeditionem ſupplicationis conſenſus exten
di non poteſt, & Conſtitutio Pii V. hoc prohibentis
erat prohibere, abſolute omnes reſignationes, quæ
fiunt per abſentes, & ideo Procuratores nunquam
eſſent tuti, & ſecuri expeditionum, tum ob tempus,
itineris, tum etiam ob tempus, quo durat expeditio
ſupplicationis, antequam conſenſus poſſit extendi, nā
que ſere in omnibus reſignationibus reſeruatur ali-
qua penſio, vel fructus, pro qua reſeruatione ſoluitur
compoſitio, & ſoluitur annata in expeditione littera
rum, quæ omnes expreſſe amittuntur, ſi interim reſi-
gnans decedat, & nūquam poſſent recuperari, prout
plures caſus contigerunt in graue damnum expedi-
torum poſt publicationem Conſtitutionis Pii V. qui
non poſſunt tam cito ſcire an reſignans ſit viuus,
vel mortuus, & interim currit tempus publicandi. Vn
de huiuſmodi Conſtitutio non cōtinet niſi laqueos,
68 contra reſignantes, & expeditores, & † Romana Curia
ſolet reiicere laqueos, & facere interpretationem pro
ſtylo, eoq; magis in caſu noſtro, nam nō vr̄ honeſtū,
vt quis ſine culpa ſua priuetur beneficio, & maximis
expenſis expeditionum, partes grauentur, abſque ſpe
illarum recuperatione, & propterea noleuit * ſtylus
69 antiquiſſimus derogandi † reg. de infirm. reſign. quan
do reſignant abſentes, attenta abſentia, paſſim poni-
tur clauſula, & cum derogation. regulæ de infirm. re-
ſignan. & infra 20. dies decedent. attento quod reſi-
gnat abſens. Ideo concludendum eſt, Conſtitutionē
Pii V. per Gregorianam eſſe abrogatam in totum, &
hæc interpretatio, cum reducat ad primęuum ius, eſt
70 fauorabilis, † Rom. conſ. 319. Fel. in c. cū acceſſiſſent,
de Conſt. Et ego reperi fuiſſe annotatū per aliquos
Auditores Rotæ, hanc fuiſſe potiſſimam cauſam mu
tandi, & abrogandi Cōſtitutionem Pii V. vt tollatur,
quod diſponit de extenſione conſenſus, & redeatur
ad Alexandrinam, de qua late dixi ſupra lib. 8.

SVMMARIVM.

1 *Ius an abdicetur a reſignante nō facta publicatione.*
2 *Conſtitutio Pij V. de non public. poteſt adimpleri in
æquipollenti.*
3 *Forma an poſſit adimpleri in æquipollenti.*
4 *Conſtitutio Gregorij xiij. de public. non poteſt adim-
pleri in æquipollenti.*
5 *Conſtitutio Pij V. de public. tria requirit.*
6 *Regula de publican. duo requirit.*
7 *Reſignante non moriente in poſſeſſione non erat locus
regulæ de public.*
8 *Regula de public. in morte ciuili non habebat locum.*
9 *Regula de impetrand. benef. per mortem familiaris
Card. non habet locum in vacatione mortis ficta.*
10 *Regula Cancellariæ de publican. non habebat oculos
retro.*
11 *Conſtitutio Pij V. de public. annullat reſignationes
iam factas, limita dupliciter, vt ibi.*

QVAESTIO XII.

DVodecimo Quæro, quæ differentia eſt inter Conſtitutionem Pij V. & Cõſtitutionem Greg. XIII. plures eſſe differentias ex lectura vtriuſq; colligitur, & Prima principaliter ĩ modo, & forma publicandi, vt dixi quæſt. 6.

Secunda quia per Conſtitutionem Pij V. ius non
1 abdicatur à reſignante non facta † publicatione, vt *
fuit reſolutum in vna Pampilon. parochialis 15. Martij, 1573. coram Illuſtriſſimo Cardinali Aldobrandino, & in alia Aquilan. 14. Aprilis, & 2. Iunij, 1581. coram Cantuccio, & in alijs pluribus: per Conſtitutionem autem Gregorij ius abdicatur, & beneficium vacat, & poteſt a quocumqoe impetrari, & nouam formam inducit vacationis, ſcilicet per caducitatem, *vt dixi q. præced. num. 57. & alibi.

Tertia quia forma tradita a Conſtitutione Pij V.
2 poteſt adimpleri in forma † æquipollenti, nam quam-
* uis fuerit hoc diſputatum in vna *Calagurit. theſaurariæ die Mercurij, 29. Nouembris, 1577. coram D. de Graſſis, & pro affirmatiua fuerit allegatus, Caſſad. decil. 26. ſuper reg. & Sar. q. 11. de public. & pro negatiua, quia verba regulæ ſunt præciſa. Bal. in l. ſi pater. n. 18. in ſi. de inſt. & ſubſtit. Dec. in l. in iure ciuili. num. 2. ff. de reg. iur. ac nihil fuerit reſolutum tamẽ in alia
* * Legionen. Canonicatus, coram Illuſtriſſimo Aldobrandino, de anno 1577. 22. Aprilis, fuit reſolutum, Conſtit. Pij V. poſſe adimpleri in æquipollenti, & ſic per poſſeſſionem continuatam eſt ſatisfactum, nam regula eſt, quod vbi forma introducta eſt a iure ad
3 certum † effectum, illa per æquipollens adimpleri poteſt, vt effectui requiſito ſatisfaciat, ad tradita p Dec. in l. ſi mater in 2. not. C. de inſt. & ſubſt. Alex. in l. ſi cõ ſtante, in princ. ff. ſolut. matr. Rom. conſ. 433. in 1. q. Caſſad. dec. 22. ſuper reg. late Fel. c. dilecta, de reſcr. & habetur lib. diuerſ. deciſ. impreſſ. par. 1. deciſ. 267.
4 Forma autem tradita per † Conſtitutionem hanc Gregorianam eſt omnino ſeruanda præciſe, & ad vnguem, & non poteſt per æquipollens, adimpleri, vt exprimitur in §. cæterum modus & forma hic tradita.
* Et dixi ſupra, & ita fuit pluries *reſolutum, & hoc anno coram R.P.D. Comitulo. Auditore Rotæ doctiſſimo in vna Abulen. 26. Ianuarij, 1590.

Quarto, quia in Conſtitutione Pij V. requiruntur
5 tria † ſcilicet publicatio intra ſex menſes, ſecundo, aprehenſio poſſeſſionis, cum effectu; tertio, extenſio conſenſus ante obitum reſignantis, vt patet ex eius lectura, & fuit pluries reſolutum in Rota, & in ſpecie
* in vna Carthagin. *Theſaurariæ, coram R.P.D. Vicecomite nunc Archiepiſcopo Mediolanen. 4. Martij, 1580. & in vna Ariminen. parochialis, 12. Ianuarij, teſte Orad. in recollect. manuſc. tit. de public. lib. 1. Put. deciſ. 250. lib. 2. & in vna *Salamant. penſionis, coram
6 Bubalo, 14. Ianuarij, 1585. Ita etiam † regula de publican. duo requirebat, Com. conſ. 137. num. 7. vol. 3. & poſtea tria, ſcilicet, vt facta ſit publicatio, capta ſit poſ
7 ſeſſio, & in poſſeſſione decedat, adeo, quod † quoties non conſtabat de morte in poſſeſſione non erat lo-
* cus regulæ, vt fuit *reſolutũ coram Fabio. in vna Tranen. teſte Ant. Aug. dec. 212. lib. 3. & iterum teſte eodem deciſ. 239. lib. 3. & tradit Rebuff. in interpretatione illius regulæ, verb. ſiue in Romana Curia, & Sarn. in præfat. & q. 15. ſed Pius V. in ſua Conſtitutione ſubſtulit vltimum illis verbis, *etiam ſi reſignantes, vel cedentes extra poſſeſſionem eorundem beneficiorum ciuiliter, vel naturaliter deceſſerint*. Quod etiã videtur colligi ex Conſtitutione Gregorij, in princ. ibi, *Et poſſeſſione non habita, &c.* quæ verba poſita in Conſt. Pij V. includunt caſum mortis ciuilis. nam re-
8 gula de public. in morte † ciuili non habebat locum,
* vt fuit reſolutum in vna *Tolet. coram Mercurio teſte Simonett. deciſ. 42. alias 48. libr. 1. & rurſus coram Cardinali S. Crucis, teſte Sarn. de publ. q. 19. ſicuti re-
9 gul. de impetr. benef. per mortem familiaris Card. nõ
* habebat locum in vacatione mortis fictæ, vt fuit *deciſum in Rota de anno 1514. teſte Sarn. d. q. 19. ex rationibus ibi allegatis.

Conſtitutio vero Gregoriana requirit tantum publicationem, & in conſequentiam apprehenſionem poſſeſſionis, infra tempus, &c. vt dixi q. 6. & alibi. Aliæ vero differentiæ colliguntur ex ſuperius dictis, & ex lectora ipſarum.

Non omittam, quod regula Cancellariæ non ha-
10 bebat oculos retro, † ita qđ annullaret acta antequam
* de illa daretur, vt fuit *reſolutum die 25. Maij, 1551. coram Decano.
11 Conſtitutio vero Pij V. annullat † reſignationes ĩ
* factas, vt fuit reſolutum in * vna Aquilan. Prioratus, coram Cantuccio, 14. Aprilis, & 2. Iunij, 1581. & in vna Abulen. Præſtimonij, coram R.P.D. Comitulo Auditore Rotæ doctiſſimo, Veneris, 16. Ianuarij, 1590. quia verba ſunt clara, vbi ante Bullam poſſeſſio capta non fuit

Limita, vt non habeat locum in beneficijs, ante bullam non publicatis, ſi non publicans fuerit mortuus ante publicationem Bullæ, ad effectum, vt vacẽt
* per obitum reſignantis, *vt fuit reſolutum in vna Legionen. Canonicatus, coram Illuſtriſſimo Aldobrandino, 22. Aprilis, 1577. quia tempore obitus erat perfecte ius abdicatum a reſignante, & ſic non poteſt retrotrahi, quia ille eſt mortuus, & extrema non ſunt habilia.

SVMMARIVM.

1 *Impedimenta legitima excuſant a publicatione, & num. 35.*
2 *Impedito non currit tempus.*
3 *Propter impedimentum receditur a forma.*
4 *Impeditus non dicitur negligens.*
5 *Impeditus non videtur formæ, & legi contrauenire.*
6 *Impedimentum excuſat a pœna.*
7 *Impedimentum æquiparatur impoſſibili.*
8 *Impoſſibilis nulla eſt obligatio.*
9 *Diſpoſitio non cenſetur loqui de impedito.*
10 *Impedito conficere inuentarium, non currit tempus ſtatutum a iure.*
11 *Impedito non currit præſcriptio.*
12 *Impedimentum excuſat a contumacia.*
13 *Impedimentum excuſat a deſertione.*
14 *Quot ſunt genera impedimentorum in materia appellationis.*
15 *Impedimentum excuſat emphyteutam non ſoluentem canonem.*
16 *Impedimentum excuſat, vt quis non teneatur accedere ad Concilium generale.*
17 *Impeditus non tenetur accedere ad Concilium Prouinciale, & Synodale.*
18 *Impedimentum excuſat a mora.*
19 *Impedimentum excuſat in omnibus caſibus.*
20 *Impedimentum excuſat etiam abſque proteſtatione.*

21 *Impedi-*

21 *Impedimentum, vt excuſet, debet probari.*
22 *Probatio impedimenti eſt difficilis.*
23 *Impedimentum probatur per teſtes, & inſtrumenta.*
25 *Impedimentum probatur iuramento, quod declaratur dupliciter.*
26 *Arbitrio iudicis impedimentum ſit probandum.*
27 *Debet probari impedimentum fuiſſe tale, quod remoueri non potuerit.*
28 *Impedimentum non excuſat, cum poteſt remoueri, & num. 32.*
29 *Impedimentum, quod proprie dicatur.*
30 *Impedimentum vt excuſet, debet eſſe cauſa immediata.*
31 *In impedimento legitimo requiritur diligentia. & nume. 110. & 115.*
33 *Impedimentum affectatum non excuſat.*
34 *Impedimentum probandum eſt ab eo, qui prætendit excuſationem prætextu ipſius.*
35 *Reſignatarius impeditus facere publicationem, in loco vbi tenetur, debet illam facere alibi.*
36 *Forma debet adimpleri ſpecifice.*
37 *Forma quando poſſit adimpleri in æquipollenti.*
38 *Excuſatur quis ob neceſſitatem.*
39 *Reſtitutio concedenda impedito.*
40 *Impeditus proſequi appellationem in primo anno ex cauſa, poteſt illum proſequi in ſecundo.*
41 *Conſtitutio Gregorij XIII. de publicand. ad vnguem eſt obſeruanda.*
42 *Impeditus publicare in loco vbi tenetur, non poteſt id facere in acie Campi Floræ, vel in Cancellaria. & num. 44.*
43 *Impeditus publicare vbi tenetur, quo in loco debeat hodie publicare.*
45 *Modus præſcriptus a lege obſeruandus.*
46 *Actus contra legem nullus.*
47 *Patientia Ordinarij, non reualidat reſignationem, nõ publicatam.*
48 *Vna pars legis declarat aliam.*
49 *Præcedentia influunt in ſequentia.*
50 *Impedimentorum ſpecies.*
51 *Non omnia impedimenta excuſant a publicatione.*
52 *Bellum eſt iuſta cauſa non publicandi.*
53 *Vbi verba legis ſunt clara nulla cadit dubitatio.*
54 *Bellum incutit timorem.*
55 *Bellum numeratur inter fortuitos caſus.*
56 *Propter bellum fit remiſſio mercedis conductori.*
57 *Bellum excuſat a contumacia.*
58 *Bellum a quibus oneribus excuſet.*
59 *Bellum quod inducat iuſtum impedimentum non publicando.*
60 *Peſtis eſt iuſta cauſa non publicandi.*
61 *Negligens non dicitur omittens aliquid facere cauſa peſtis.*
62 *Peſtis excuſat a mora.*
63 *Peſtis computatur inter fortuitos caſus.*
64 *Peſtis excuſat a mora.*
65 *Emphyteuta impeditus propter peſtem non cadit a iure ſuo.*
66 *Peſtis impedit præſcriptionem.*
67 *Peſtis æquiparatur bello.*
68 *Peſtis excuſat a contumacia.*
69 *Peſtis præbet cauſam reſtitutionis in integrum.*
70 *Peſtis impedit curſum fatalium.*
71 *Peſtis quæ præbet iuſtum impedimentum non publicandi.*
72 *Non expediens litteras ob Bellum, & peſtem excuſatur a publicatione.*
73 *Peſtis excuſat ab appellatione.*
74 *Facta diligentia relaxatur rigor iuris.*
75 *Caſus fortuiti an excuſent a publicatione.*
76 *Valet argumentum ab eo, quod non eſt expreſſum.*
77 *Ceſſat diſpoſitio ceſſante ratione.*
78 *Infirmitas, & furor non excuſant a publicatione.*
79 *Infirmitas, & furor inter caſus fortuitos computantur.*
80 *Infirmi vocati non tenentur comparere.*
81 *Memoria hominum eſt labilis.*
82 *Multitudo negotiorum non excuſat a publicatione.*
83 *Paupertas inter fortuitos caſus numeratur.*
84 *Paupertas prodeſt in multis.*
85 *Error, & ignorantia non excuſant a publicatione.*
86 *Decretum irritans ligat ignorantes.*
87 *Sub Decreto irritanti conſtituti ſub dignitate comprehenduntur.*
88 *Error iuris non prodeſt.*
89 *Error iuris dicitur iniuſtus.*
90 *Ignorantia facti, non autem iuris excuſat.*
91 *Ignorantia iuris non eſt iuſta cauſa reſtitutionis.*
92 *Ignorare ius, eſt culpa lata.*
93 *Ruſtici non reſtituuntur aduerſus iuris ignorantiam.*
94 *Impedimenta corporis non excuſant a publicatione.*
95 *Impeditus publicare facto aduerſarij vel tertij excuſabitur.*
96 *Impeditus vi armata excuſatur a contumacia.*
97 *Vi armata impeditus appellare excuſatur.*
98 *Ob violentiam forma remittitur.*
99 *Periculum mortis reputatur iuſtum impedimentum.*
100 *Impeditus publicare dolo aduerſarij non excuſatur.*
101 *Dolus aduerſarij an præbeat iuſtam cauſam reſtituendi.*
102 *Patri parendum eſt.*
103 *Metus reuerentialis parentum dicitur iuſtus.*
104 *Res, quæ culpa caret, in damnum verti non debet.*
105 *Iuſſus patris non præbet filio iuſtam cauſam vt excuſetur a pœna impoſita ob non publicationem.*
106 *Filius in inducentibus illicita non tenetur obedire patri.*
107 *Circa quæ filius tenetur obedire patri.*
108 *Leges debent ſeruari.*
109 *Reſignatarius amittens litteras, debet mittere ad Regiſtrum pro tranſumpto vt publicet.*
111 *Tranſgrediens legem humanam iuſta de cauſa non peccat.*
112 *Reſignatarius non publicans ex impedimento retentionis ſupplicationis vigore nihil tranſeat, non excuſatur.*
113 *Nihil tranſeat concedi ſolitum a Datario quomodo tollatur.*
114 *Impedimentum excuſat, cum remoueri non potuit.*
115 *Datarius detinens ſupplicationem præbet iuſtam cauſam non publicandi.*
116 *Abſque culpa non datur pœna.*
117 *Datarius repreſentat perſonam principis.*
118 *Qualitas requiſita eſt verificanda.*
119 *Impedimentum debet durare toto tempore.*
120 *Impedimentum proueniens ex perſona iudicis inducit iuſtam cauſam reſtitutionis.*
121 *Carcer præbet iuſtam cauſam non publicandi.*
122 *Carcer præbet iuſtam cauſam reſtitutionis.*
123 *Carceratus ob delictum non reſtituitur.*
124 *Impeditus publicare ob Sedem vacantem excuſatur.*
125 *Mortuo Papa, rumpitur annulus, plumbum, & ſigillantur ſupplicationes exiſtentes penes Datarium.*
126 *Legitimum impedimentum.*

127 *A tempore dato ad appellandum ſubtrahitur tēpus Sedis vacantis.*
128 *Ex proœmio cauſa finalis.*
129 *Tempore Sedis vacantis non expediuntur litteræ.*
130 *Duæ partes Cardinalium faciunt Papam.*
131 *Quæ poteſtas fuit data Petro Apoſtolo.*
132 *Petrus fuit inſtitutus Epiſcopus vniuerſalis Eccleſiæ.*
133 *Cardinales debent recludi in Conclaui ad eligendum Papam.*
134 *Quinque Pontifices Maximi niſi ſpatio 18. menſium.*
135 *Clemens VIII. quando electus.*
136 *Tempore publicationis lapſo datur reſtitutio.*

QVAESTIO XIII.

DEcimotertio Quæro, an impe-
dimentum legitimum excuſet
a publicatione facienda per Re
ſignatarium de beneficio ſibi
* reſignato? Communis,* & rece
1 pta regula, eſt affirmatiua,† quā
expreſſe firmarunt Rom. conſ.
433. incip. quo ad primam, Fel. c. cum dilecti, col. 21.
verſ. limit. 7. num. 13. de reſc. Rip. de peſte. in 3. p. q. 6.
Hieron. Preuidon. in eod. tract. de peſt. verſ. vidimus,
num. 2. Caſſ. dec. 1. de dilat. & ſuper reg. Canc. dec. 22.
Sar. de publ. q. 13. num. 2. Rebuff. in ead. reg. Marſ. in
l. 1. §. propterea, num. 131. ff. de quæſtion. Moder. Flo
ren. de fortuit. caſib. p. 2. q. 6. Card. Pariſ. cōſ. 143. col.
1. vol. 4. Nauar. conſ. 3. num. 3. tit. de renun. & ita fuiſ-
* ſe* reſolutum in Rota in vna Conchen. Cappellaniæ
de Belmōte 16. Nouembris, 1552. coram R.P.D. Di
* daco, atteſtatur Caputaq. dec. 73. p. 2. & ita* ſeruatur,
adhibita modificatione, vt infra num. 33. dicam.
2 Et ratio eſt clara, & aperta, quia† impedito non cur
rit tempus, l. vt perfectius, C. de annal. excep. Iaſ. l. cō-
tra minores, num. 6. C. de inofficioſ. teſtam. Rim. cōſ.
21. num. 29. lib. 1. Dec. conſ. 356. vol. pen. Crauett. cō
ſil. 271. col. 2. Menoch. conſil. 38. num. 35. vol. 1. cum
alijs, vt per Ber. q. famil. 40. & 65. Bard. de temp. vtil. &
contin. c. 7. & 8. cū ſequentibus, Io. de Lignan. de cen
ſur. Eccleſiaſ. §. 14. num. 17.
3 Et ideo propter† impedimentum receditur a for-
ma, Card. Pariſ. conſ. 32. num. 11. & 14. ac 16. & conſ.
33. num. 23. 25. & 31. vol. 2. Crauett. conſ. 12. num. 2.
Burſat. conſ. 74. num. 153. vol. 1.
4 Nam impeditus non† dicitur negligens, c. quia di-
uerſitatem, de conceſſ. præb. Sraphil. de grat. expecta.
5 tit. de vari. mod. vacationis, num. 53. Nec† videtur for
mæ, ac legi contrauenire, Iaſ. in l. ſi quis, num. 7. ff. de
iuriſd. omnium iudic. Ægid. Boſſ. in prax. crim. tit. de
carc. fideiuſſ. num. 47.
6 Hinc eſt, quod† impedimentum excuſat a pœna, l.
1. §. ſi frater. ff. de collat. Abb. in c. ſignificaſti, nu. 11.
de form. compet. Fed. de Sen. conſ. 122. nu. 1. Tiraqu.
de vtr. retrac. tit. 1. §. 1. gloſſ. 10. num. 120. Rip. in l. qđ
te, num. 38. ff. ſi cert. pet. Rol. a Vall. de confect. inuēt.
7 p. 3. verſ. impedito, num. 5. cum† æquiparetur impoſſi
bili, Pet. de Vbald. de Cano. port. c. 7. num. 19. Iaſ. in l.
apud, §. conſtat. num. 7. ff. de legat. 1. Ber. conſ. 88. nu.
8 35. vol. 1. cuius nulla† eſt obligatio, l. impoſſibilium, ff.
de reg. iur. l. ſi ſtipuler. ff. de verb. oblig. l. cum heres, §.
1. ff. de ſtatulib. §. impoſſibilis, Inſtit. de hered. inſt. c.
nemo poteſt, de reg. iur. lib. 6. Corn. conſ. 55. num. 7.
vol. 2. Aret. conſ. 142. n. 2. Capic. deciſ. 92. num. 8. Caſ-
9 ſan. conſ. 23. nu. 20. cum hoc caſu non applicetur† vo
luntas diſpoſitoris, Bal. conſ. 496. nu. 2. lib. 5. Ang. in l.
cum debere, num. 1. ff. de ſeruit. predior. Grat. conſil.
119. num. 24. lib. 1. Port. conſ. 163. nu. 23. Barb. conſ.
13. lib. 2. Rom. conſ. 102. Oldrad. conſ. 277. Cephal.
conſ. 187. num. 7. Marſil. trac. de fideiuſſ. nu. 56. & 59.
Iaſ. in l. ſi homo, num. 6. ff. de verb. oblig. Cagnol. in l.
* impoſſibilium, ff. de reg. iur.* & communiter.
10 Hinc impedito † conficere inuentarium nō currit
tempus ſtatutum a iure, Late Barb. conſ. 41. & 50. lib.
2. Bal. in l. genero, ff. de his qui not. infam. Fed. de Sen.
reſp. 29. caſus. Iaſ. in auth. hoc amplius, num. 60. C. de
fideic. Abb. conſ. 60. lib. 1. & cōſ. 41. lib. 2. Card. Pariſ.
conſ. 102. ad fi. vol. 4. Caſſad. deciſ. 4. de appell. & cōi-
* ter* alij, vt per Phan. de Phanu. de inuent. par. 1. n. 21.
cum ſeq. Rol. de confect. inuent. par. 3. verſ. impedito
11 num. 5. Hinc† impedito non currit præſcriptio, Alex.
ad Bar. in l. Senatuſconſul. nu. 2. ff. de offic. præſid. Fel.
in c. ex tranſmiſſa, num. 7. cum ſeq. de præſcrip. Burſ.
conſ. 66. num. 24. vol. 1. Iac. Nouell. de iur. prot. §. 4. n.
* 46. &* communiter Doct. Hinc impedimētum excu
12 ſat† a contumacia, ſi citatus non iuerit, But. in c. cum
dilect. num. 26. de dol. Boer. deciſ. 40. num. 4. id Ber.
conſ. 60. num. 4. lib. 1. Deciſ. Pedem. 20. Soc. iun. cōſ.
120. num. 2. vol. 3. Bertan. conſ. 15. num. 12. vol. 2. Hinc
13 impedimentum† excuſat a deſertione, vt egregie oſtē
dit Franc. in c. ex rōne col. 2. in gloſſ. 1. verſ. circa pri-
14 mum, de appell. lib. 6. vbi ſex† genera impedimentorū
conſiderat, & ibi, alij Doctores, gloſſ. in c. venerabili-
bus verb. impedimento, de ſen. excomm. lib. 6. Guid.
Pap. deciſ. 213. Ber. conſ. 6. num. 7. lib. 3. & fuit reſolu-
* tum in vna* Nouar. Canonicatus, & præbē. 4. Martij,
1541. coram Rauellen. teſte Moed. deciſ. 78. in recol
* lec. manuſc. & in hoc omnes* communiter reſident.
15 Hinc† impedimentum excuſat emphyteutam, nō ſol-
uentem canonem, vt tenuit Ant. de Butr. in c. ſignifi-
cante, in 4. not. de pign. Iaſ. in l. 2. verſ. 27. C. de iur. em
phyt. Redoan. de reb. Eccleſ. non alien. q. 19. num. 14.
16 Hinc ēt impedimentum† excuſat ab obligatione ac-
cedendi ad Cōcilium generale, c. Epiſcopus, c. ſi Epi
ſcopus, c. placuit. 18. Diſt. c. ego. N. vbi Doctores de
iur. iur. quod quomodo procedat, vide Card. Iacoba.
17 de Concil. lib. 2. art. 4. num. 44. & † pariter excuſat ab
obligatione accedendi ad Concilium prouinciale, &
ſynodale, c. peruenit. d. diſt. 18. Card. Alexan. in c. pro
pter Eccleſiaſticas, el 1. col. 3. ead. diſt. Imol. in c. gra-
ue, col. 6. de præb. cum alijs, vt per Henric. Bott. de Sy
nod. Epi. p. 2. num. 56. & num. 63. cum multis ſeq. Et
18 etiam † impedimentum excuſat a mora, Alberic. in
19 tract. ſtatut. q. 11. num. 1. & in † omnibus caſibus Due
nas regul. 199. Abb. in c. ſignificaſti, num. 11. de for.
compet. Doctores in cap. ex ratione, de appella. Din.
in l. nemo poteſt, de reg. iur. in 6. Bal. in l. eam, col. 9.
C. de fideicom. Paul. de Caſt. in l. vlt. num. 7. C. de fid.
inſtrum. Et hoc procedit, etiā ſi de illo impedimento
20 non fuerit proteſtatum, † vt in his terminis fuit reſolu
* tum in d. Conch.* Cappellaniç, 16. Nouembris 1552.
* teſte Caputaq. deciſ. 73. p. 2. dicente ita tenere* Rotā,
& deciſ. 321. lib. 1. in manuſcr. & in alia Segobien. be
neficij. coram Veſtano, 29. Maij, 1551. & hanc eſſe
æquiorem* opinionem atteſtatur Lancell. de attent.
c. 12. ampliat. 1. num. 59. Iaſ. in l. properandum, §. ſin
autem vterque, C. de iudi. vbi loquitur de deſertione,
* quod eſt notandum, quia in contrarium eſt* commu
nis opinio, vt impedimentum non excuſet, niſi ſit fa-
cta proteſtatio, l. 2. §. quod diximus, ff. ſi quis cautio.
vbi omnes, & in l. de pupillo, §. ſi quis ipſi pretori, ff.
de oper. nou. nunc. vbi Alexand. columna 4. Iaſ. in l.

qui in

qui in aliena §.Celſus.num.26.ff.de acquir.poſſeſſ.Fe
lin.in c.ex tranſmiſſa,col.2.de præſcrip.Cardin.Pariſ.
conſ.34.num.20.& conſ.101.num.95.vol. 1. & con-
ſil.5.num.66.vol.4.Soc.Sen.conſ.104.num.26. lib.3.
Menoch.conſ.110.num.118. vol. 1.Ber.q.famil.40.
num.40.Alexand.conſ.16.lib.1.Rip.tract.de peſt.tit.
de priuileg.Iudic.c.peſt.num.21.cum plurib.ſequen.
Franc.Imol.& alij in c.ex ratione,de appellat.Sarn.de
public.q.8.Rebuff.de pacific.poſſeſſ. num. 400.& de
commmuni atteſtatur Caputaq.& Lancell.loc.cit.

Declara tamen primo,hæc procedere,ſi huiuſmo-
21 di impedimentum† fuerit probatum, Caputaq.deciſ.
72.par.2.& l.vlt.§.illud C.de tempor.appellat. & l.in
exceptione.ff.de probat.Abbat.in c.plerumque, nu-
me.6.de reſcript.& in c.ex tranſmiſſa,num.6.de præ
ſcript.& in c.ſciſcitatus,num.4.de reſcript.Ang. in l.
eius,num.2.C.quor.appell.non recip.Dec.conſ.554.
num.6,Card.Pariſ.conſ.108.num.11.vol.4.Dec. Pe-
demon.9.num.4.Curt.in l.admonendi, num.280.ff.
22 de iur.iur.Et quia hæc probatio † difficilis reputatur,
vt tradunt Moder.Florent.de fortuit.caſib.q.4.num.
23 5.Ideo receptum eſt, †coniecturas ſufficere,Bal. con
24 ſil.152.num.2.lib.1.& ſufficit †etiam probatio per te-
ſtes,vel inſtrumenta,Ioan.Andr.in c.1.de dolo, in 6.
Corn.conſ.56.lib.1.Card.Pariſ.conſ.67.num.90.vo-
25 lum.1.vel iuramento† impediri,Soc.conſ.76.num.14.
volum.1.Rom.ſing.271.Oldrad.conſ.60.col.2.num.
4.Guid.Pap.deciſ.64.Rot.deciſ.3.de iureiuran.in an
tiq.& alij omnes ex cap. quia propter,§. illud autem,
de elect.c.1.22.q.1.quod procedit, quoties non po-
teſt probari per teſtes, Bal.in l.2.§.quod diximus.ver
ſic.cauſam quæro.ff.ſi quis caut. & ibi Rom. num.5.
& Ang.Paul.de Caſt.num.2.circa fin.Iaſ. num.etiam
2.Alex.conſ.119.quæritur,col.3.num.9.lib.2.Marſil.
in Rubr.C.de prob.num.130.Rom.in Rub.ff.de re-
cept.arbitr.num.19.ex l.vlt.§.illud,ibi,niſi ipſe appel-
lator euidentiſſimis probationibus,C. de temporib.
appell.& agitur de leui præiudicio,Neuizan.conſ.41,
num.10.Abb.in c.cum Bertoldus,num.16.de re iud.
Ant.de Butr.in c.quia,num.16.de elect.Bald. in l.qui
accuſare,num.3. C.de edend.Dec.in cap.ex ratione,
num.54.de appell.Doctores in c.1.de dol. & contu-
mac.lib.6.Maſcard.qui & alijs modis declarat de pro
bat.concluſ n4.& probabitur etiam impedimentum
26. alijs modis arbitrio† Iudicis,Ioan.And.Hoſtienſ.Ar-
chidiac.Gemin.& Franc.in c.1.de dol.& contum.lib.
6.Guid.Pap.dict.deciſ.64.cum alijs, vt per Menoch.
* * de arbitr.iud.conſ.318.num.3.& eſt magis** commu
nis opinio,teſte Maſcard.dict.concluſ.884. num.17.
Debet tamen,qui vult prætextu impedimenti adiuua
ri,duo probare,quorum primum erit,quod illud fue
27. rit tale,† vt remoueri non potuerit,l.ſed & ſi,§.2.ff.ex
quibus cauſ.maior.Dec.conſil.677.num.4.Soc. Iun.
conſ.67.num.79.volum.1.Crauett.conſil.270. num.
* 2.Gozad.conſ.38.num.11.& eſt* communis opinio
* omnium Doctorum,quia regula* vulgaris eſt,impe-
28 dimentum† non excuſare cum poſſet remoueri,Bar.
in dict.l.ſed & ſi per prætorem,§.2.Idem Bartol.in l.
quibus diebus,vbi Soc.Sen.in 3.not.ff.de cond. & de
monſtr.cum alijs,vt per Menoch.de arbitr.Iudic.caſ.
118 ad fi.& conſ.110.num.116.vol.1.Impedimentũ
29 † enim proprie eſt,cum euitari non poteſt,non econ
tra,Card.Pariſ.conſil.67.num.64.volum. 3. Secundũ
eſt, vt debeat probare impedimentum cauſam fuiſſe
non præſtandi,vel non faciendi,quod præſtare, & fa
cere tenebatur,& (ubi incumbebat, hoc eſt, quod il-
30 lud impedimentum † fuerit cauſa immediata, quod
non fecit,Innoc.in cap.ex tranſmiſſa,de præſcrip.vbi
Fel.num.7.Dec.in cap.ſciſcitatus,not.vlt. de reſcript.
idem Dec.conſ.474.colum.2.& conſil. 552. colum.
2.Crauett.conſil.151.num.22.Boer.deciſ.40.num.4.
Menoch.de arbit.Iudic.caſ.118.ad finem, Caputaq.
deciſ.72.num.5 p.2.& num.7.refert ita deciſum fuiſ-
* ſe* in vna Toletana parochiali,prima Iunij, coram
Achille de Graſſ. & ſic non ſufficit ſimpliciter proba
31 re impedimentum,ſed debet,quis†probare diligentiã
ſuam,ſcilicet, quod fecerit aliquam diligentiam pro
illo remouendo,d.l.qui commeatus,vbi Bart.ff.de re
milit.Alex.conſ.40.lib.2.Afflict.deciſ.29.num.1. La
te Contard.in l.diffamari,nu.117.C.de ingen.& ma-
numiſſ.Rebuff.tract.de execut.num.48.Cephal. con
* ſil.304.num.123.vbi atteſtatur* de communi,Crot.
conſ.231.num.20.lib.3.Natt.conſ.258.num.6. Dec.
in d.c.ex ratione,num.58.de appellat.Card.Alban.in
addi.ad Bart.in d.l.quibus,num.2.ff.de condit.& de-
* monſtr.& ita fuiſſe* reſolutum in Rota in dicta paro
chiali atteſtatur Caputaq.d.deciſ.72.part. 2.ita etiam
fuit reſolutum in vna Lucan.Abbatię coram Thom.
de Tanis,16.Martij,1556.teſte Put.deciſ.8.ſub rub.
de reſt.in integr.in recollect.manuſcr.Lancellott.lo-
co cit.d.ampliat.1.num. 61. ex ratione ſupra poſita,
quia nõ dicitur quoquomodo quis impeditus, ſi im
pedimentum †remoueri poteſt, Dec.in c.cum fuero,
in 3.not.de appell.& in c.in nomine Domini,num.5.
de teſtib. & exempla huiuſmodi concluſionis habes
* per Maſcard.d.concl.884.num.9 & ideo* receptum
33 † eſt,impedimentum affectatum,quod ſua culpa quis
ſibi parauit,nõ excuſare,Gem.cõſi.42.col.3.verſ.nec
obſtat,Rube.in l.pen.§.ad crimen.num.204.de publ.
iud.Aret.in c.veniens,num.54. de accuſat. Menoch.
conſ.110.num.114.lib.1.& alios citat idem Menoch.
de arbit.Iud.c.237.num.20.& conſ.69.num.4.libr.1.
* & in his terminis fuiſſe* pronunciatum in Rota die
4.Nouembris,1545.atteſtatur Put. deciſ. 327. num.
4.lib.2. & faciunt quæ plene ſcribunt Contard. dict.
l.diffamari, num.117.C.de ingen.& manumiſſ.Rip.
tract.de peſt.tit.de priuileg.Iudic.cauſ.peſt.ſub num.
25.Cephal.conſ.304.num.123.

34 Et debet huiuſmodi † impedimentum probari ab
eo,qui petit ex eo excuſationem, & ſic ab allegante
* probandum erit,& ita fuit reſolutum in vna* Oxom.
Scholaſtriæ,23.Martij,1590.coram R.P.D.Bubalo,
& faciunt quæ ſcribit Bar.in l.Iulianus,§.offerri, nu.
2.ff.de act.empt.Deciſ.Pedemont.28.num. 11. Cra-
uett.conſ.151.num.8.Soc.Iun.conſ.77.num.142. li.
1.Cephal.conſ.97.num.37.lib.1.Burſat.conſ.45.nu-
me.6.lib.4.Card.Pariſ.conſil.33.num.57. vol.1.Me-
noch.conſ.1.num.364.lib.1.

Scd'o,principaliter declara hæc procedere, & hẽre
locũ,quoties reſignatarius, q ob iuſtũ impedimentũ
35 †non fecerit publicationẽ vbi tenebat,illã fecit in alio
loco æquipollenti,nã Reſignatarius,ob impedimẽtũ
non liberat abſolute a publicatione faciẽda, ſed ſi eã
nõ põt facere in loco deſtinato, tenetur illã facere in
alio æqpollẽti,vt poſt alios multos,quos ad hoc citat
egregie tradit Sar.de publ.q.13.nu.2.verſ.iũ fallit, &
* cõiter oẽs* ſequunt.Qđ ꝓbat,tũ rõne, tũ ẽt auctori-
tate,rõne qa quoties forma nõ põt adimpleri ſpecifi
36 ce, † vt reqrit, Bal.in l.cõparationes in 3.oppoſ.C.de
fid.inſt.Dec.cõſ.90.n.6.& conſ.262.n.4.Card.Pariſ.
cõſ.12.n.47.& conſ.15.nu.25.vol.2. debet adimpleri
37 † in caſu æquipollenti,& ſufficit,vt late oſtẽdit Alb.
Brun,in tract.de form.& ſolemn.actus,Rub.de effect.
& poteſtat.form.limit.33.Iaſ.in l.1.numero 13. poſt

Ale.ff.de lib.& poſth.Card.Pariſ.conſ.33.nu.28.vo.2.
Lap.alleg.123.col.2.Rot.deciſ.5.de reſcr.in nou.& de
ciſ.8.de dol.& contumac.eod.li.Bellam.Deciſ.393.&
faciunt c.vbi periculum.§.porro,de elect.li.6.c.ſtatu-
tum de off.dele.li.1.clem.cauſam,de elect.clem.vnic.
de for.comp.clem.vnic.de conceſſ.præb.c.cauſam,§.
verum,de elect.cum alijs alleg.per Rom. dict. conſil.
38 433.& ita procedunt vulgaria iura† quod quis excuſe
tur ob neceſſitatem,c.quęritur,§.vlt.22.q.2.Roma.in
l.ſi vero,§.de viro,in 40.fallen.ff.de ſolut.matr. Card.
Pariſ.conſ.32.num.12.& conſ.33.num.23. & 28.vol.
* 2.& hoc eſt,quod dicunt Doctores* communiter,ꝓ
39 bato impedimento dari impedito † reſtitutionem in
integrum,Aretin.conſilio.16.nume.3.& 104.num.9.
Angel.in l.ſi ita,nume.2.ff.de verb.obligat.Barto.in l.
ſiquis in graui.§.eleganter,nu.3. ff. de acquir.hæred.
deciſ.Peruſin.36.n.2.Doctores in l.non enim.ff.ex q-
bus.cauſ.maior.

40 Et ob id impeditus†in primo anno proſequi appel
lationem,ex hac cauſa poterit illam proſequi,&debet
in ſecũdo anno,Doctores omnes & pręcipue Franc.
in cap.ex ratione de appellat.tradit Put.deciſ.154.nu.
4.lib.2.referens deciſionem in cauſa Iſpalen.decima-
rum 20.Octobris,1544.faciunt quę ſcribunt Salicet.
in l.vlt.n.7.C.ad leg.Iul.de adul.Cor.conſ. 55. nu.10.
vol.2.Ber.conſ.151.num.37.vol.1.Alex.in l.de Pupil-
lo,§.ſi quis.ff.de oper.nou.nunt.& his optime poteſt
applicari caſus,ſuper quo reſpondet Nauar.conſ.4.de
Summ.Trinit.& fid.Cathol.Probatur itidem auctori
tate hæc communis concluſio deprompta ex dict.Cõ
ſtit.87.Gregor.XIII.in §.vero Eccleſia,in verſ. vel ſi
locus,cuius verba mox ponemus.

Sed quomodo hoc erit,ſi hodie,quod mandat Gre
41 goriana ſit adimplendum†præciſe, & ad vnguem , &
non poſſit vllo modo adimpleri,in æqpollenti,vt fuit
* pluries reſolutum*in Rota,& præcipue in vna Abu-
len.vigeſimoſexto.Ianuarij,1590.coram R. P.Dom.
Comitulo, & exprimitur in eadem Gregoriana in §.
*Caterũ modus,& forma hic tradita ſemper,& vbiq;
debeat,obſeruari, nec alia, vel æquipollens vllo mo-
do admitti &c.* Pro concordia ac†reſolutione eſt di-
cendum,quod hodie non poteſt fieri huiuſmodi pu-
blicatio per æqpollens,vt alias poterat fieri,& ſufficie
42 bat,ſcilicet propter†impedimentum illam facere in a-
cie Campi Floræ,vel in valuis Cancellariæ,aut in Au-
dientia contradictarum,& corã teſtibus, vt fuit reſo-
lutum in vna*Olomacen.Canonicatus, & præbendæ
coram Caſſadoro,de menſe Iunio.1522. vt ipſe Caſ-
ſadoro atteſtatur deciſ.28.ſuper Regul. Cancel. & tradit.
Sarn.dict.q.13.num.2.& nu.4.vel vbi ſcit eſſe paro-
chianos,vt ſcriptum reliquerunt Rip.& Rebuff.cit.ſu
pra num.1.

Sed hodie,ad hoc,vt excuſetur Reſignatarius, qui
non potuit in loco pręſcripto publicare propter im-
43 pedimentum †iuſtum, debet facere publicationem in
cathedrali,& parochiali viciniori immuni ab impedi-
mentis,vt dicitur in dicta Conſt.Gregor.in §.*Si ve-
ro Eccleſia verſ.vel ſi locus bello,ſeu peſte aliiſq.ma-
nifeſtis periculis ſubiaceat,tunc in proxima parochia
li,ac etiam in cathedrali,Eccleſia,vel ſi aditus ad il
las,aut vtramuis minime ſit ſecurus in alia cathedra
li,vel parochiali viciniori periculorum immuni publi
catio huiuſmodi peragatur.* Mens igitur Papæ fuit,vt
omnino fiat publicatio ad euitandas fraudes,& ob ra-
tiones conſideratas,& poſitas in prima quæſtione,&
ideo ponit gradus,& videtur tollere,quod antea erat,
vt ſcilicet non liberetur Reſignatarius,eam faciendo
44 †in acie Campi Floræ,in Audientia contradictarum
45 in valuis Cancellariæ,& hic modus†præſcriptus ob-
ſeruandus erit,l.Conſtitutionibus.ff.ad Municip.l.vlt.
C.de bon.vacant.lib.10.Doctores in cap.1.de Cõſtit.
46 alias†actus erit nullus,l.cum hi,§.ſi præter.ff. de tran-
ſact.l.prolatam C.de ſent.Felin.in cap.cum dilecta de
reſcrip.Bart.& alij in l.non dubium,C.de legib. Dec.
conſ.90.nu.6.Bal.conſ.11.col.vl.lib.1.& conſ.434.li.
2.cum alijs allegatis per Cardinal.Pariſ.conſ.12.num.
38.col.2.& fuit reſolutum in vna Calaguritan.Priora
tus,10.Maij.1581.coram R.P.D.Blanchetto nõ ob-
47 ſtante*patientia Ordinarij, Bald.in l. Iulianus,in fin.
C.de Iudic.Dec.conſ.699.nu.4.& 5.Cardinalis Pari.
conſ.43.col.vlt.lib.1.& conſ.107.nu.82.vol.3. & cõſ.
14.col. 2.vol.4.Rola.a Vall.conſ.70.nu.13.vol.1. Sed
in hoc caſu particulari tantum huiuſmodi Conſtitu-
tio,remittit formam requiſitam in dict. §.cæterum,
qui,§.Circa hoc recipiat interpretationem,& modifi
cationem a ſuperiori verſ.vel ſi locus,iuxta ea,quæ ha
48 bentur†in l.verum.ff.de petit.hæredit.l.qui filiabus,ff.
de leg.1.Bart.in l.quiſquis.ff.de leg. 3. vna enim pars
legis,declarat aliam,dict.l. verum, & præcedentia in-
49 fluunt†in ſequẽtia,Dec.conſ.14.num.15.Ceſal.conſ.
138 nu.Si lib.1.& alij omnes.

Dubium tamen erit,quod impedimentum particu
lariter dicatur in hac materia iuſtum,& ſufficiens quo
ad prædicta.Pro reſolutione ſciendum erit plura eſſe
50 genera impedimentorum†nam aliquando impedimẽ
tum prouenit a caſu fortuito,aliquando a ſe ipſo,quã
doque a pſona aduerſarij,vel tertij,aut iudicis,de vno
quoque quam breuiſſime erit videndum,cum nõ om
nia impedimenta hodie ſuffragentur,ad excuſandum
51 †de non publicatione,vt fuit reſolutum in vna Cala-
guritana Prioratus 10.Maij.1581.coram R.P.D.Blã
chetto.

Circa primũ,conſtituenda erit concluſio,Impedi-
52 mẽtũ proueniens†ex cauſa Belli exiſtentis in loco,vbi
publicatio facienda eſt,eſſe iuſtum interminis conclu
ſionis noſtræ,vt expreſſe probat dicta cõſtitutio Gre-
gorij XIII.§.ſi vero Eccleſia,in verſ. *vel ſi locus bello
53 &c.* Vnde cum verba legis†ſint clara nulla poteſt ca-
dere dubitatio,l.Ancillæ, C.de furt.ad not.in l.conti-
nuus.§.cum ita,ff.de verb. oblig.& tradit Sarn.de pu-
54 blic.q.13.nu.1.& hoc ob timorem†quod incutit,An-
charan.conſ.88.Marſi.in prax.crimin.§.expedita. nu.
5.Cagnol.in l.vani timoris.ff.de regul.iur.& hac ra-
55 tione inter†fortuitos caſus numeratur Corn.conſ.12.
nu.4.vol.1.Neuizan.conſ.93.n.5.Socin.conſ.123.vol.
4.Curt.Iun.conſ.85.nu.3.Ber.conſ.130. nu. 6. vol.1.
56 Hinc propter†bellum fit remiſſio mercedis condu
ctori,Riminal.conſ.48.nu.2.Socin.ſen.dict.conſ.123.
Corn.conſ.152.vol.4.Ceſal.conſ.257.num.17. Natt.
conſ.690.lib.3.Curt.iun.conſ.40.nu.3.& emphyteu-
tæ.Ber.conſ.130.num.7.lib.1.Iaſo.conſ.54.nu.2.vol.
1.Imol.in cap.potuit,num.42.locati,& propter bellũ
57 †quis excuſabitur a contumacia,Afflict.deciſ.50.n.41
58 & quibuſdam † alijs oneribus,vt per Ferrett. tract. de
Gabell.& publicat.nu.299.Boer.deciſ.249.Ceſal.cõſ.
104.num.10.cum alijs deductis a Moder.Florent.in
tract.de fortuit,caſib.p.2.q.1.col.2.vbi declarant ,&
adducunt multa notanda.& hoc intelligitur eſſe iu-
ſtum impedimẽtum,ſi vbi facienda eſt publicatio nõ
59 redditur iua;& nõ poteſt ibi accedi,vel mitti,nam a-
lias ſecus,Felin.in cap.tranſmiſſa,col.2. de pręſcript.
Balb.in tract.præſcript.par.6.princip.part.2.in 1.caſu
Menoch.conſ.21.num.22.vol.1.Gozad.conſ.38.nu
1.Soci.Sen.conſ.76.n.79.li.8.Crau.conſ.6. num.73.

Ruſus,

Rurſus, firmanda erit alia concluſio communiter
a Doctoribus tradita, impedimentum proueniens, ex
60 cauſa †peſtis exiſtentis, vbi facienda eſt publicatio eſ-
ſe iuſtum in terminis huius materiæ, vt patet ex Do-
ctoribus, traditis per Sarn. q. 13. de publican. num. 2.
Felin. in cap. cum dilecti, lim. 1. 7. de reſcript. & alios ci
tant Moderni, Florent. de fortuit. caſib. p. 2. q. 6. num.
43. & probatur hoc expreſſe in dict. Conſtitutione.
Gregorij XIII. in §. ſi vero Eccleſia, verſ. *Vel ſi locus
bello, aut peſte, &c.* & ſic æquiparat impedimentum
ex cauſa belli & peſtis, & idem in vtroque ſtatuit.

Et ratio eſt quia omittens aliquid facere cauſa pe
61 ſtis, non dicitur †negligens, Bart. in l. naturaliter, colu.
vlt. ff. de vſucap. Abb. Felin. & alij* omnes in cap. ex trã
ſmiſſa, de præſcript. Alexand. conſ. 81. col. 2. lib. 5. cum
alijs, vt per Card. Pariſ. conſ. 34. n. 18. in fin. volum. 1.
62 Et ideo †Peſtis excuſat a mora, cap. negotiatorem,
63 diſtinct. 88. quia peſtis †computatur inter caſus fortui
tos, Corn. conſ. 128. num. 25. vol. 2. Igneus in l. contra
ctus, num. 101. ff. de regul. iur. Rip. in tract. de peſt. in
titul. de priuileg. temp. peſt. num. 60. cum ſequen. & a
64 pœna cauſata propter †ipſam moram, l. 2. ff. ſi quis cau
tion. l. Celſus. ff. de arbitr. Neuizan. conſ. 51. num. 15.
quo fit, vt receptum* ſit emphyteotã impeditum ſol-
65 uere propter peſtem †non cadere a iure ſuo, vt egre-
gie oſtendit Rip. loc. cit. nu. 12. & excuſat a periurio,
Gloſſ. in cap. ſi vero, de iur. iuran. Bart. in l. continuus,
§. illud. ff. de verb. obligat. Neuizan. dicto conſ. 51. nu.
66 12. Et †impedit præſcriptionem, Doctores in dict. c.
ex tranſmiſſa, Bald. in l. naturaliter. ff. de vſucap. & ibi
67 Ioan. Annibal. n. 298. & ideo æquiparatur †bello, Mo-
der. Floren. in tract. de regul. iur. regul. 1. num. 88. & id
68 eo excuſat a †contumacia, clement. paſtoralis, de ſen-
tent. & re iudic. clemen. 1. de for. compet. cap. accede-
mus, vt lit. non conteſt. Barbat. conſ. 82. num. 4. vol. 1.
primo. egregie Ber. conſilio 61. numero 30. volumin.
3. & conſ. 51. nu. 3. vol. 4. & præbet cauſam reſtitutio-
69 nis †in integrum pro cauſa perempta, & ſi non eſt, p-
70 empta impedit †curſum fatalium, Alexand. conſ. 42. li.
3. Socin. conſ. 31, lib. 1. Franc. in cap. ex ratione de ap-
pellat. Marian. Socin. Sen. i. cap. penult. de iudi. & hoc
71 intellige, quoties peſtis †in illo loco durauit per totũ
illud tempus, quo tenebat ibi publicationẽ facere Re
ſignatarius, nã alias ſecus, vt egregie oſtendit Cardi-
nal. Pariſ. dict. conſ. 34. num. 19. vol. 1. & idem Pariſ.
in dict. c. ex tranſmiſſa, nume. 11. ex rationibus poſitis
in deciſ. Neapol. 39. & per Balb. tract. præſcr. in 2. p. 6.
par. princ. in verſ. tertius caſus.

Et hæc quæ diximus de impedimento belli, & pe-
ſtis, in loco, vbi facienda eſt publicatio amplia proce-
72 dere, †ſi ob tale impedimentum non potuit litteras ex
pedire reſignatarius, neque per ſe, neque per alium, nã
ob hanc cauſam danda erit reſtitutio, vt patet ex his,
quæ in facti contingentia reſpondit Card. Pariſ. conſ.
143. col. 1. nu. 4. 5. 6. vol. 4.

Hic etiam ratione quis excuſatur ab appellando in
73 tra †ſtatutum tempus, l. Imperator Alexander, vbi Bar.
ff. de app. c. ex parte, eod. tit. c. accedens, vt lit. conteſt.
c. cupientes, §. quod ſi, de electio. in 6. Hoc enim caſu
74 quiſquis diligens non poſſet, ideo relaxabitur† rigor
iuris, Inn. Abb. & alij in c. tranſmiſſa, vbi Pari. num. 11.
de præſcrip. Bart. in l. qui commeatus, ff. de re militar.
Abb. in c. plerunque, de reſcr.

75 Alij vero caſus †fortuiti minime excuſarent, tum
quia Doctores nihil ſcripſerunt, tum etiam quia in d.
76 Conſtit. Gregorij XIII. non †exprimuntur, arg. l. in p-
uaricationis, §. vlt. ff. de præuaric. l. diſſentientem, C. de
diuortijs, l. illam, C. de collat. Oldrad. conſ. 202. tũ præ
terea quia ceſſat ratio impedimenti conſiderati in bel
77 lo, & peſte, †vnde ceſſabit diſpoſitio, Bal. in l. ſi ob tur
pem, ff. de cond. ob turp. cauſ. Tiraq. in tract. ceſſ. cauſ.
78 num. 118. & ideo concludendum erit, †infirmitatẽ nõ
79 excuſare, neque furorem, qui inter caſu †fortuitos cõ
putantur, Dec. in l. furioſum, num. 34. C. qui teſt. facer.
poſſ. Couar. li. 3. variar. reſolut. c. 13. num. 18. & hoc val
80 de notandum erit, quia infirmi † vocati non tenentur
comparere, c. ſi ægrotans, 5. q. 3. c. ſi Epiſcopus, di. 18.
c. querelam, de procur. & ibi Butr. nu. 3. Ber. conſ. 18.
num. 64. vol. 4. Grat. conſ. 97. num. 2. vol. 1. Carauit. ſu-
per ritu 267. num. 7.

Nec etiam ad hoc prodeſſe allegare obliuionẽ, quã
uis memoria hominum †ſit labilis, l. peregre, ff. de acq.
81 poſſ. & ibi Bart. num. 2. Imol. in l. qui fundum, n. 3. ff. p
empt. Socin. Iun. conſ. 56. nu. 15. vol. 2. Crauett. conſil.
82 28. num. 4. minus †multitudinem negotiorum, cum ad
hoc arctetur, ad not. in l. hac conſultiſſima, §. at cũ hu-
mana, C. qui teſtam. facer. poſſ. Alex. conſ. 83. num. 7.
li. 7. Nec etiam paupertatem, quamuis inter† fortuitos
83 caſus numeretur, l. 2. §. ſi eo tempore, ff. de admin. rer.
ad ciuit. pertinen. Bald. conſ. 382. num. 2. vol. 5. Afflict.
84 deciſ. 172. nu. 2. Mantua ſing. 31. nu. 4. & profit †in mul
tis Glo. in l. ſi quis ad declinandum, §. ſin autem, C. de
Epiſc. & cleric.

In ſecundo capite circa impedimenta prouenientia
a ſeipſo conſtituendæ erunt duæ concluſiones, quarũ
85 Prima erit negatiua in impedimentis, †animi, vt error,
& ignorantia non excuſent, cum in Conſtit. prædicta
86 Gregorij XIII. adſit decretum irritans, † quod ligat &
ignorantes, c. 1. de conceſſ. præbend. c. quondam, de p
ben. in 6. c. dudum, eod. tit. c. ſi eo tempore, de elect. in
6. & ibi Gem. & alij, Archid. in c. 1. col. 1. di. 19. Cardi.
in Clem. 1. in 6. not. de conceſſ. præb. Rom. conſ. 350.
col. 3. Alex. conſ. 97. col. 1, li. 5. Card. conſ. 33. Caſſado.
deciſ. 3. num. 1. de decr. referen. & deciſ. 12. nu. p. ſup re-
87 gu. Cance. quacumque †dignitate fulgeat, Gemin. in c.
quoddam, in fin. & ibi Anch. in 3. not. Franc. in 1. not.
de præben. li. 6. Prob. c. tibi qui, nu. 5. de reſcr. li. 6. Glo.
regu. Cance. regu. 27. cum alijs adductis per Gabr. lib.
6. commun. opin. de clauſul. concl. 3. col. 1. & 2. Acce-
88 dit, quia error† iuris non prodeſt, Balb. in tract. præſc.
tit. pro donat. num. 2. Iaſ. in l. ſi ante, nu. 7. ff. ſolu. matr.
Imo. in l. iuſto, num. 5. ff. de vſuca. Ang. conſ. 70. num.
* 23. Corn. conſ. 148. vol. 3. & communiter * Doctores
89 ſequuntur: nam dicitur †iniuſtus error, not. in l. num-
90 quam, ff. de vſucap. Ignorantia †enim facti, & non iu-
ris excuſat, c. ignorantia, de reg. iur. in 6. l. reg. ff. de iur.
& fact. ignor. l. non fatetur, ff. de confeſſ. Abb. in c. vlt.
de Conſtit. Glo. in c. vlt. de poſtul. prælat. Dec. in l. ſi is
id quod, num. 32. ff. de iuriſd. omn. iud. Et ideo error
91 †& ignorantia iuris non eſt iuſta cauſa reſtitutionis in
integrum, Bart. in l. Diuus, num. 2. ff. de re ind. Idẽ Bar.
in l. cum fideicommiſſum, nu. 4. ff de confeſſ. & in l. 2.
num. 2. & num. 9. ff. eod. Alex. conſ. 165. num. 10. lib. 6.
Sfort. Odd. de reſtit. in integrum, quæſt. 8. art. 3. n. 39.
92 quia ignorare ius, eſt culpa, † lata: ideo non mirum, ſi
non datur reſtitutio, l. non enim, ff. ex quibus cau. ma-
ior. l. nec ſupina, ff. de iur. & fact. ignor. l. regula, §. ſed
facti ignorantia, ff. eod. & multa ad hanc materiam p
tinentia deducit Sforſ. Odd. de reſtit. in integr. q. 8. a
nu. 40. vſque ad num. 105. immo nec etiam ruſtici re-
93 ſtituuntur †aduerſus iuris ignorantiam, Bart. in l. 1. nu.
6. C. vnd. vi, Alberic. in l. 1. C. de in ius vocand. Alex. in
l. venia, num. 3. eod. tit. Menoc. de recup. poſſ. remed.
9. nu. 21. 22. Iaſ. in l. ſi quis id quod, num. 32. ff. de iuriſ
dict.

di.omn.iud.
Secunda concluſio huius capitis erit in impedimē
* tis corporis,in quibus etiam erit regula* communis,
94 & negatiua,ſcilicet non excuſare† prædicta impedimē
ta,& iam hoc oſtendimus verum eſſe in infirmitate
corporis,& in furore,& in occupatione circa plura ne
gotia,ad quod faciunt,quæ ſcribit Sfort. Odd.de re-
ſtit.in integr.q.1 1.art.3.nu.6.Idemque erit alijs cau-
ſis conſideratis per Sfort.Odd.d.q.11.
In tertio capite circa impedimentum prouenien
ex perſona Aduerſarij,iudicis,aut Tertij. Prima erit
95 concluſio,quod impeditus publicare in loco pręfixo
† facto Aduerſarij,vel Tertij excuſabitur, quod colli-
gitur expreſſe ex dicta Conſtitutione Gregorij XIII.
§.ſi vero Eccleſia,verſ.vel ſi,&c.*Vel ſi locus bello,pe
ſti,aliſque manifeſtis periculis ſubiaceat,&c.*quæ ver
ba vltima poſſunt commode huic caſui applicari,& ſa
tis colligitur hoc ex DD.allegatis a Sar.d.q.13. de pu
blican.num.1.verſ.vel aliquod aliud ſimile impedimē
tum,& hoc intelligo,ſi impediatur vi armata , vt non
poſſit reſignatarius per ſe,neq; per alium facere illud
ad quod tenetur:nam tunc relaxatur forma præſcri-
pta,nam tali caſu etiam non tenetur comparere, & iō
96 excuſatur † a contumacia,Ceſal.conſ.164.nu.19.Card.
Pariſ.conſ.1.num.5.vol.1.optime Bald.in l.ea quæ,C.
quomo.& quan.Iud.Card. Zabarel.in Clem.ex iur.§.
97 rurſus,de verb.ſign.& ſi non appellauit † non excludit
a beneficio legis,ſcilicet proſequēdi ius ſuum,ad not.
in c.vlt.de app.Dec.in c.ſi iuſtus,num.4.& 6.de appel.
* & ideo* receptum eſt formam † remitti ob hanc cau-
98 ſam,Ant.in c.vlt.num.2.de appel.Modern.Florent.de
fortuit.caſib.p.a.q.8.num.33.Et iuſtum impedimen-
99 tum reputatur mortis periculum;† Franc.de Plat.de ex
commu.§.59.num.2.Crauet.conſ.49.num.1. Docto
res in l.interpoſitas,C.de tranſact.Illud autem impedi
100 mentum,quod prouenit † ex dolo Aduerſarij,aut Ter
tij nequaquam probat excuſationem in hac materia,
vt colligitur ex ſupradictis,quod eſt notandum;nam
101 alias impedimentum tale præbeat cauſam † reſtitutio-
nis in integrum,l.arbitrio,§.ſi cuius dolo, & ibi Do-
ctores,ff.de dol.Gloſ.in l.3.in fin.prin.ff.de eo,ꝑ quē
factum erit,Fulgoſius in l.ſi maior,n.2.C.de dol.Mau
rit.de reſtit.in integr.c.416.cū alijs,vt per Sfor.Odd.
de reſtit.in integr.q.12.nu.3. cum ſeq. & faciunt quæ
ſcribunt Socin.Iun.conſ.120.num.2.vol.3. Bertrand.
conſ.15.nu.12.vol.2.Card.Pariſ.conſ.100.nu.44. vo.
4.Boer.deciſ.40.nu.4;deciſ.Pedemont.20.
Dubium tamen eſt,an ſi pater iuſſit filio reſignata
rio,ne capiat poſſeſſionem,& non publicet,ad euitā.
diſcordias inter cognatos ſuos,& reſignantis,& inte-
rim trauſeat tempus,iſte filius dicatur iuſte impedi-
tus,vt lapſus menſium ei non noceat? Nauarr. in facti
contingentia tenuit filium reſignatarium ex hoc ex-
cuſari,conſ.3.a num.4.vſque ad fin.tit.de renuncia.&
102 mouetur primo,quia † patri parendum eſt ex quarto ꝓ
cepto Decalogi,& probatur etiam in leg.veluti, ff.de
iuſt.& iur.
Secundo,quia metus reuerentialis parentum dici-
103 tur † iuſtus,Gloſ.in c.præſens,20.q.3.Nauar.in Manu.
c.22.num.51.&c.c.17.num.20.
Tertio,quia res,quæ culpa caret , in damnum verti
104 non debet,c.2.de Conſtitu.Sed hic non adeſt culpa,
ergo,&c.
Quarto,quia ex hoc non videtur læſa Cance.& Ca
mera,quia iam fuerunt expeditæ Bullæ,nec fuit datū
vllum ſcandalum.
His tamen non obſtantibus, contrariam opinionē
105 exiſtimo veriorem,† hoc non prębere excuſationem;
tum quia id nō reperitur cautū iure, neque ab aliquo
Doctore conſideratum , tum etiam quia ceſſat ratio
impedimentorum poſitorum in dicta Conſtitutione
Gregorij XIII.vt ſupra dictum eſt , tum præterea qa
non debet filius omittere id quod ſibi a Papalib.Con
ſtitutionibus mandatur ad euitandas fraudes,vt dict
eſt eod.li.q.1.ob reuerentiam patris, nam nullibi hoc
exprimitur,& prædicta Conſtitutio cum loquatur ge
neraliter de omnibus,& quibuſcūque perſonis , ſatis
videtur etiam de filijs loqui,& præceptum patris non
106 habebitur in conſideratione,ne aperiatur † via fraudi-
bus,l magis,§.ſi pupillus,ff.de reb.cor.l. ſi legatarius,
C.de leg.l.in fundo,ff.de rer.vendic.nam ſemper poſ-
ſet hoc præceptum patris ſine reuerentia allegari ad
effugiendas pœnas non factæ publicationis.
Ad contraria reſpondetur hoc modo. Ad primū,
filium teneri amare,& honorare patrem , & ei obedi
re in his,quæ ſpectant ad ſalutem animæ ipſius, & ad
107 regimen,& gubernationem † domus, & rei familiaris,
non autem quo ad ea,quæ non pertinent ad hoc , ita
Ang.& Siluest.vt refert Nauar.in Manual.c.13.n.12.
cum.ſeq.Ad ſecundum reſpondetur, non dici iuſtum
impedimentum,vt patet ex prædictis.Ad tertium re-
ſpondetur,retorquendo in contrario,quia immo ad-
eſt culpa . Ad quartum reſpondetur , adeſſe intereſſe
Papæ,qui vult,vt Cōſtitutiones ſuæ ſeruentur,nā pa-
108 rum eſt iura † condere,niſi mādentur debitæ executio-
ni,l.2.ff.de orig.iur.& ne committantur fraudes con
ſideratæ in prima quæſtione huius libri.
Et hanc concluſionem extendo etiam ad caſum
ſtrictiorem,quando pater detinebat litteras,& nole-
bat eas tradere filio,vt publicare poſſet,vt in caſu Na-
uar.loc.cit.vbi dicit non decere filio mouere litē con
tra patrem illas negantem:nam teneo ex hoc non ex
cuſari filium reſignatariū,quia debet hoc caſu,vel lit-
teras reſignationis habere a patre medio conſangui-
neorum,aut confeſſariorum,vel Epiſcopi,vel mittere
109 † ad regiſtrum Bullarum pro extrahenda copia authen
tica,& cum illa publicare,& interim ſe proteſtare , &
ſic omnes diligentias adhibere,vt requiritur, vt impe
110 dimentum allegatum † excuſat,Bart.in l.a.§. quod di-
ximus,ff.ſi quis caution.Afflict.deciſ.29. Felin.in ca.
* cum inter,col.10.de præſcript.* communis opinio,te
ſte Pariſ.conſ.34.nu.19.vol.1.& dixi late.ſupra.
Modificarem tamen hanc concluſionem , vt quo
ad forum conſcientiæ procedat opinio Nauarri , vt
111 iſte filius ex hoc excuſetur † quia tranſgrediens legem
humanam iuſta de cauſa,vel ex ea quam putat eſſe iu
ſtam non peccat ſaltem mortaliter,Caiet.2.2.q. 147
art.3.& in Summa in verb.ieiunium,§.quo ad tertiū,
Nauar.ſuper Summ.12.q.2.num.10.& 15.
In quarto capite,quoties impedimentum prouenit
ex facto Iudicis,aut ſuperioris. Primo contigit dubi
tari,ſi fuit retenta ſupplicatio , vt quia ad impedien-
dū ne regiſtret fuit appoſitū nihil tranſeat ad inſtātiā
alicuius,vt de ſtylo* fit frequēter ī Dataria,an ſi labat
tēpus præfixū ad publicandū excuſet ex hoc reſignata
112 rius.Negatiua opinio mihi videtur vera,ea ratione,qa
huiuſmodi impedimentum non videtur conſiderabi-
113 le,† & iuſtum.cum potuerit tolli citando partem ad-
uerſam,quæ obtinuit nihil tranſeat,ad comparendum
coram R.P.D.Datario,vt dicat cauſam,quare ſuppli
catio impeditur,& qua cauſa vult impedire ipſius regi
ſtrationem;& per conſequens expeditionem littera-
rum,qua hora præſcripta comparente Datarius audit
rationes vtriuſque,& de ſtylo* ſolet regulariter man-
dare

dare ſupplicationem relaxãdam, & hoc ſolet fieri ſpa
tio duorum, vel trium dierum, impedimentum enim
114 tunc excuſat, cum remoueri non†potuit ex diligentia
facta. l. ſed & ſi, §. 2. ff. ex quib. cauſ. maior. Dec. conſ.
270. num. 2. Menoch. de arbitr. iudic. caſ. 118. in fin. &
caſ. 116. in princ. & communiter* Doctores, vt dixi ſu
115 pra, & omnino requiritur diligentia†communis opi-
nio, teſte Cardin. Pariſ. conſ. 34. num. 19. vol. 1. & idem
Pariſ. in cap. ex tranſmiſſa, nu. 11. de præſcr. & ſecun-
dum hanc opinionem in quadam Aretina conſului
anno elapſo.

Secundo dubitatur, quid ſi Datarius ex cauſa ſibi
viſa retinuit ſupplicationẽ, & impediuit expeditionẽ
litterarum. an ex hoc excuſetur reſignatarius qui non
potuit ob hanc cauſam infra tempus publicare? Affir-
116 matiua†opinio eſt vera, vt excuſetur, ſecundum quam
pronunciauit Rota in vna Lauretan. beneficij. 9. De-
cembris. 1589. coram R. P. D. Orano Auditore Ro-
tæ doctiſſimo, vbi Datarius detinuit ſupplicationem
datam, & regiſtratam, & ſuper qua fuerat præſtitus cõ
ſenſus, & tradit Sebaſt. Medi. de fortuit. caſib. p. 1. q.
4. nu. 39. Card. Pariſ. conſ. 143. nu. 3. vol. 4.

Et ea eſt ratio, quia nulla poteſt in hoc con-
117 ſiderari culpa reſignatarij, & per † conſequens non
debet incidere in pœnam, l. ſi cum dies. §. ſi quis ex li-
tigatoribus, ff. de recept. arbitr. Paul. de Caſtr. Fulgoſ.
& Alex. in l. 2. §. 1. ff. ſi quis cautio. Dec. conſ. 468. n. 3.
& impedimentum dicitur iuſtum, conſiderata perſo-
na, ex qua prouẽit, nam Datarius eſt ille, qui in his ma
118 terijs repræſentat†perſonam Principis, Gloſ. in cap. cu
pientes, §. quod ſuper viginti, de elect. lib. 6. Alex. in l.
properandum, §. ſin autem vtraque, C. de iudic. Fel. in
cap. ex tranſmiſſa num. 7. de præſcr. Card. Pariſ. conſ. 5.
num. 52 vol. 4. Et cum non poſſint expediri litteræ,
119 quo modo poteſt fieri publicatio, quæ debet †cum il
la qualitate fieri, ad not. l. quicũque, C. de ſeru. fugit.

Declaro tamen hanc concluſionem procedere, ſi
reſignatarius fecit diligentiam ipſe, vel ꝓcurator apud
Datarium, vt relaxaret ſupplicationem, qua non ob-
ſtante ipſe nihilominus detinuit ex aliqua cauſa ſibi
bene viſa, iuxta ea, quæ diximus ſupra, & tradit Card.
Pariſ. in dict. c. tranſmiſſa, nu. 11. de præſcr. Alex. conſ.
* 49. lib. 2. Afflict. dec. 29. nu. 1. & fuit* reſolutum in vna
Conchen. Cappellaniæ, de anno. 155a. teſte Caputaq.
deciſ. 72. par. 2.

Declaro ſecundo, procedere, ſi Datarius illam deti
nuit, non obſtante diligentia facta per longum tem-
pus, id eſt per totum tempus pfixum, & datum ad pu-
blicandum, nam hoc caſu reſignatarius erit excuſan-
dus, ſecus vero ſi illam retinuit per dies, vel per men-
ſem, aut duos, vel tres, aut quatuor, & poſtea illa relaxa
uit, vt potuerit reſignatarius expedire litteras, & publi
care in termino, nam hoc caſu non excuſabitur, quia
impedimẽtũ nõ eſt cauſa immediata, vt requiritur, cũ
non fuerit toto tempore, Innoc. Abb. & alij in dict. c.
ex tranſmiſſa, de præſcr. Dec. in c. ſollicitatus, not. vlt. de
reſcr. Boer. deciſ. 40. nu. 4. Menoch. de arbitr. Iudic.
dict. caſ. 118. in fi. & communiter* Doctores tradunt
vt dixi ſupra.

Et hanc exiſtimo iuſtam cauſam prorogandi tem-
pus, nàm ſimilia impedimenta prouenientia ex perſo
120 na Iudicis regulariter ſunt iuſta cauſa reſtitutionis in
integrum, l. 1. §. 1. verſ. ſiue cui per magiſtratum, ff. ex
quib. cauſ. maior. l. ſed & ſi per prætorem, in princ. ff.
ff. eod. Maurit. de reſt. in integrum, cap. 454. & c. 403.
Sfort. Odd. in eod. tract. q. 13. art. 1. Roman. conſ. 58.
nu. 4. Anton. de Butr. con. 27. ad fin.

Tertio dubitatur, An ſi iſte reſignatarius fuerit car
ceratus, vt ex hoc non potuerit expedire litteras,
121 vel ſi illas expediuit non potuerit publicare, †quia lit-
teræ detinebantur a Iudice, & tranſeat tempus præfi
xũ, excuſetur ex hoc? Barn. de publican. q. 13. n. 3. tenet
affirmatiuã excuſari, vbi dicit hoc ꝓcedere ſi fecerit
diligentiã, & corã teſtibus ꝓteſtetur culpa ſua nõ trã
ſire tempus præfixum, & non poſſe ꝑ aliũ expedire lit
teras, vel expeditas mittere ad faciendã publicationẽ,
vt tenet Rip. in tract. de peſt. in 3. par in 6. qu. Et hæc
122 erit iuſta cauſa prorogandi tempus†datum ad publi-
candum. nam carcer præbet cauſam reſtituendi in in
tegrum, Bart. Bal. Ang. Fulgoſ. Pau. de Caſtr. & alij in l.
2. C. ex quib. cauſ. maior. Bar. in tract. de carcer. nu. 7.
Gig. de penſ. q. 35. num. 4. cum alijs allegat. per Sfort.
Odd. de reſt. in integr. q. 7. art. 5. nume. 28. niſi fuiſſet†
123 carceratus ob delictum, Bart. in l. 2. §. vlt. ff. ſi quis cau.
non. & ibi, Paul. de Caſtr. num. 2.

124 Quarto dubitatur, An ſi propter†ſedem vacantem
non potuerit expedire litteras, & per conſequens pu-
blicare incidat in pœnas appoſitas per Gregorianam
contra non publicandas infra tempus præfixum? Ne-
gatiue videtur reſpondendum, quia hoc dicitur legiti
mum, & iuſtum impedimentum cum dicto tempore
* non poſſint expediri litteræ. Nam ſtylus* eſt, vt ſtatim
mortuo Papa, fiat congregatio S. R. E. Cardinalium,
125 tunc præſentium in Vrbe, in Camera†Conſiſtorij, in
qua rumpitur Anulus Piſcatorius, & Plumbeũ, & po-
ſtea mandatur, vt ſigillentur omnes ſupplicationes exi
ſtentes penes Datarium tam datatæ, quam non. Si er-
go ſupplicatio reſignationis erat datata, & poſtea mo
ritur Papa, & Sedes vacat per ſex menſes, nemo nega
bit reſignatarium excuſari a publicatione, cum impe-
dito non currat tempus, l. 1. C. de annal. except. & iu-
126 ſtum†dicetur impedimentum, cum non potuerit re-
moueri, Bart. in l. ſed & ſi per prætorem, §. 2. ff. ex qui
bus cauſ. maior. Menoch. de arbit. iud. caſ. 118. ad fi. &
communiter Doctores, vt dixi ſupra.

Et hæc comprobantur ex Conſtitutione 23. Iulij
127 III. incip. mentis, & intentionis, vbi refert† dubitatum
fuiſſe, an tempus Sedis vacantis Pauli III. prædeceſſo-
ris ſui a die obitus vſq; ad ſuam aſſumptionem ſit cõ-
putandum in tempore dato ad proſequendam appel
lationem, vel reſtitutio ſit concedenda, tanquam legi
tima ſubſiſtente cauſa, & iuſto impedimento, & deci
dit in verſ. *Nos igitur cupiẽtes litium diſpendijs, & li
tigatorũ ſumptibus conſulere motu proprio, & de cer
ta noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis ple-
nitudine, declaramus, inſtantias, & fatalia quarum-
cumque cauſarum in quocumque foro tam Eccleſia-
ſtico, quam ſæculari, ac coram quibuſcunque iudici-
bus, tam ordinarijs, quã extraordinarijs vrbis noſtræ
indeciſis quouiſmodo pendentib. a die obitus præfati
prædeceſſoris noſtri vſque ad præſentis noſtri motus
proprij datam, nullo modo curriſſe, ſed tempora prædi
cta fuiſſe, & eſſe de medio tollenda, minimeq; in inſtã
tijs, ſeu fatalibus cauſarum, tam ciuilium, quam cri-
minalium, tam profanarum, quam Eccleſiaſticarum.
ac etiam feudalium fore, & eſſe computanda, liceretq;
propterea earundem cauſarum proſequutionem fieri,
ac ſi tempus prædictum intermedium minime fuiſſet
decurſum, &c.* & hoc nulla alia ratione, niſi quia cum
ius tunc non reddatur, fuerunt iuſto impedimento
128 impediti, vt dicitur in proœmio†ex quo cauſa finalis,
colligitur, l. vlt. vbi Bart. Bal. & alij, ff. de hæred. inſtit.
Gloſ. in l. 1. ff. de iudic. Bal. in l. pacta nouiſſima, C. de
pact. & quia ibi exprimitur, Bal. in l. cum tale. §. ſi falſam
cauſam

cauſam ff.de condit.& demonſtr.& in l. generaliter,
col.2.C.de epiſc.& cleric.Oldrad.conſ.224.col.5. Ti
raquel.in tract.ceſſ.cauſ.limit.1.nu.29.& 30.

Quæ ratio cum adſit in caſu noſtro, quia iſte non
129 potuit expedire litteras,cum tunc†non expediantur,
eadem erit iuris diſpoſitio,l.illud,ff.ad leg.Aquil.Si-
milem Coſtit.fecit Pius V.vt habes in Bullario Con-
ſtit.163.incip.Cupientes.& Gregor.XIII.vt habes in
in Conſt.17.incip.Cupientes.

Et hoc eſt valde notandum,nam ſæpius cõtingere
poteſt,vt Sedes Apoſtolica vacet longo tempore,cũ
130 debeãt†duæ partes Cardinalium in vnum conuenire.
c.licet,de elect.vbi Alex.III.hoc ſtatuit in Concil.La
teranen.& ibi omnes Doctores,& hic eſt vltimus mo
dus eligendi Summum Pontificem in locum beati Pe
131 tri Apoſtoli,cui fuit poteſtas Iuriſdictionis exercen
dæ,& diſpenſandę,& ſuprema Eccleſiæ vniuerſalis ad
miniſtratio data,Matth.c.16.Tu es Petrus,& tibi da
bo claues,&c.Ioan.vlt.Paſce oues meas,&c. Luc. 22.
& tu conuerſus confirma fratres tuos,cap.ſacroſan-
cta,diſt.22.c.dudum.3.q.6.& c.audiuimus,24. q.1.c.
Apoſtolicæ,in fin.de ſenten.excom. in 6.c.pro huma
ni,de homic.in 6.c.ſolitæ,de maior.& obedien.c.per
uenerablem,qui fil.ſint legit.Turrecrem.de Eccleſ.li.
2.c.54.& 77.cum ſeq.& in c.1.diſtinct.21.Card. Ia-
132 cob.de concil.lib.10.artic.7.& ipſe Petrus fuit†inſtitu
tus Epiſcopus vniuerſalis Eccleſiæ,& poſt ipſum ſuc
ceſſores ipſius,Cardin.in cap.porro,diſt.66.& ibi Prę
poſit.nu.2.Idem Præpoſit.in cap.1.n.6.diſt.21.Caiet.
ſuper 2.2.q.186.art.4.Abb.in c.4 num.2.de conſuet.
Auguſt.de Ancon.de poteſt.Pap.q.88.Archiep.Flo-
rent.in ſumm.p.3.tit.22.c.3.§.7.& c.9.§.1.Io.Selu. de
beneſ.p.2.q.1.num.18.

Et Gregorius X.in Concilio Lugdunen. addidit,
133 vt Cardinales†recluderentur in Conclaui,vt habetur
in c.vbi periculum,de elect.lib.6.& ita hodie fit,& hu
iuſmodi quæſtio propoſita,poteſt frequenter accide
re,vt accidit paullo ante,nam vidimus ſpatio decem,
134 & octo menſium quinque†Pontifices.mortuus eſt Si
ſtus V.die.27.Auguſti. Vrbanus VII.die 27.Septem-
bris,cum 12.dies tantum vixiſſet,& poſt controuer-
ſiam duorum menſium,fuit electus Gregorius XIV.
qui vixit decem menſes& poſtea fuit creatus Inno-
centius IX.& mortus eſt ſpatio duorum dierum,fuit
135 omnium†conſenſu hac die 30.Ianuarij.1592.electus
Illuſtriſſimus,& Reuendiſſimus Dominus Hyppoli-
tus Cardinalis Aldobrandinus,innocentia vitæ, retũ
agendarum experientia,pietate,& doctrina Canonũ,
& Legum inſignis,q voluit appellari Clemens VIII.
Idq.aliàs nunquam contigit,niſi anno.1276.nam tũc
fuit adſumptus Innocentius V.qui vixit menſes quin
que,& poſtea Hadrianus V.qui ſedit menſem vnum,
& demum Ioan.XX.qui ſedit mẽſes 8.& tandem Ni
colaus III.

136 Ex his caſibus* ſtylus obſeruat,vt†prorogetur tem
pus,Arnulph.Ruz.de iure regal.in 4.par.priuil. num.
15.prope fin.verſ.vnum tamen ſingulare, Rebuff.in
in prax.benefic.tit.de publicam.col.7. verſ.notandum
eſt.Et de ſtylo non ſolum ob hanc cauſam, & aliam
ſimilem datur prorogatio,ſed etiam abſque cauſa le-
gitima,& ita vidi obſeruari pluries,dummodo nõ ſit
in alterius præiudicium

S V M M A R I V M.

1 *Reſignatarius tenetur verificare ſuam gratiam.& nu mero 17.*
2 *Publicatio eſt pars gratiæ.*
3 *Negatiua probatur eo ipſo,quod contrarium non probatur.& num.18.*
4 *Facta non præſumuntur,ſed debent probari.*
5 *Impetranti beneficium ob non publicationem, incumbit onus probandi.*
6 *Publicatio præſumitur facta in tempore.*
7 *Factum præſumitur,quod iure erat faciendum. & numero 25.*
8 *Factum præſumitur,cum eſt conſuetum fieri.*
9 *Negatiua probanda eſt per illum,qui in ea ſe fundat.*
10 *Vnuſquiſque tenetur probare,quod eſt fundamentum ſuæ intentionis.*
11 *Præſumptio pro validitate actus.*
12 *Præſumptio pro validitate actus,præualet alijs.& numero 23.*
13 *Vt actus valeat,receditur a natura diſpoſitionis.*
14 *Actus præſumitur factus omni meliori modo.*
15 *Præſumptio eſt iuris probatio liquidiſſima.*
16 *Præſumptio releuat ab onere probandi.*
17 *Negans non dicitur affirmare.*
20 *Facta præſumuntur,cum ſunt conſueta fieri.*
21 *Quod conſuetum eſt fieri,eſt neceſſarium ad factum.*
22 *Factum præſumitur ex præſumptionibus.*
26 *Ex triennali præſumitur publicatio.*
27 *Triennalis defendit execrabilem, & non promotũ ad ſacros Ordines.*
28 *Triennalis præſumit diſpenſationem.*
29 *Præſumitur pro Ordinario.*
30 *Solemnitas facilius probatur,quam actus,&c.*
31 *In ſpolio triennalis non operatur.*
32 *In ſpolio allegatio Lapi non ſuffragatur.*
33 *Reſignatarius tenetur ſuperiori oſtendere publicationem.*
34 *Poſſeſſor beneficij titulum probare non tenetur.*
35 *Superiore inquirente,poſſeſſor debet oſtendere titulũ.*
36 *Diſpenſatus tenetur oſtendere diſpenſationem ſuperiori.*
37 *Miniſtri Cameræ poſſunt compellere beneficiatos oſtendere iura.*
38 *Superior aduerſarius non poteſt compellere ad oſtendẽdum titulum.*
39 *Petens ſuam gratiam canonizare,debet ſua iura oſtendere.*
40 *Reſignatarius quomodo debet docere de publicatione & quando tenetur.*
41 *Inſtrumentum publicationis cur ſcribitur a tergo litterarum.*
42 *Inſtrumentum dicitur probatio probata.*
43 *Inſtrumentum dicitur probatio aperta.*
44 *Inſtrumentum præſumitur verum, validum,& ſolemne.*
45 *Inſtrumentum publicationis poteſt probari teſtibus, & quando.*
46 *Duo teſtes ſufficiunt ad probandum inſtrumentum.*
47 *Teſtes debent eſſe idonei.*
48 *Publicatio probatur per teſtes abſque inſtrumento.*
49 *Impetrans beneficium ob non factam publicationem, debet probare non publicationem.*
50 *Donec Iudex declarauerit non publicationem, datur manutentio reſignatario.*
51 *Non publicatio eſt difficilis probationis.*
52 *Eſſet edenda Conſtitutio ſuper modo probandi non publicationem.*
53 *Ex inſpectione matriculæ,probatur quem eſſe ſcholarem.*
54 *Quomodo probatur quem non ſolutiſſe collectas.*

55 Nega-

55 *Negatiua probatur per inſpectionem ſcripturæ.*
56 *Probatur non publicatio ex relaxatione litterarum.*
57 *Impoſſibilitas inducit probationem.*
58 *Negatiua probatur per actus incompatibiles cum affirmatiua.*
59 *Negatiua probatur per actus, quibus poſitis tacite reſultat.*
60 *Non publicatio probatur per illas perſonas, qui debebant actum facere, vel illum ſcire.*
61 *Actus non geſtus in collegio, poteſt probari per homines de collegio.*
62 *Legatum probatur per teſtes teſtamentarios.*
63 *Negatiua poteſt probari per teſtes, qui ſcire poterant affirmatiuam.*
64 *Ratio a communiter accidentibus optime concludit.*
65 *Probatio a communiter accidentibus, eſt præſumptiua.*
66 *Probatio quia ſum vicinus, eſt præſumptiua.*
67 *Quod in actis ſcriptum non reperitur, præſumitur non geſtum.*
68 *Negatiua probatur per coarctationem loci, & temporis.*
69 *Teſtes ſuper probatione negatiuæ, quomodo debeant eſſe.*
70 *Negatiua per confeſſionem partis probatur.*
71 *Nulla eſt maior probatio confeſſione partis.*
72 *Probatio per confeſſionem partis ſuperat omnes alias probationes.*
73 *Confeſſio habet vim inſtrumenti.*
74 *Confeſſio partis admittitur contra præſumptionem iuris, & de iure.*
75 *Publicatio in tempore, probatur ex eius annotatione.*

QVAESTIO XIV.

QVAERO decimo quarto, & vltimo, An impetranti beneficium vacans ob non factam publicationem incumbat onus probandi nõ publicationem, vel ad hoc teneatur reſignatarius, qui tenebatur publicare.

Quod reſignatarius teneatur probare publicationem, facit Primo, quia † tenetur verificare ſuam gratiam, vt dixi ſ. præcedenti quæſtio. 1. ex
1 communi ergo probare publicationem, quæ eſt pars
2 * † gratiæ, cum abſque ea ſit nulla reſignatio, vt* communiter Doctores volunt, & dictum eſt ſupra.
3 Secundo, quia negatiua † probatur eo ipſo, quod contrarium non probatur, l. C. de probat. Glo. in l. 2. verb. compellere, C. de iur. emphyt. gloſ. in l. 2. vbi Bal. C. de error. aduoc. Idem Bald. conſ. 79. lib. 2. Crauet. conſ. 1. in fi. Lanfranc. in ca. quoniam contra, in princ. nu. 14. de probat.
4 Tertio, quia facta † non præſumuntur, ſed debent probari, l. ſi emancipati, C. de collat. l. 1. C. de probat. l. quæſitum, §. conſilium, ff. de curat. furioſ.
His tamen non obſtantibus, contraria opinio eſt
5 verior, & communior, *recepta* in praxi, vt † impetrãs beneficium ob non publicationem, & dicens non eſſe factam huiuſmodi publicationem, teneatur, id pro-
* bare, vt fuit pluries reſolutum in Rot. † & præſertim in vna* Iſpalem. Archidiaconatus coram R.P.D. Blanchetto de menſe Decemb. 1578. & in vna Calagurita. 4. Febr. coram Illuſtriſſimo Cardinali Aldobrandino & in alia Salamantin. de anno. 1582. coram R.P.D. Bubalo, & in altera Pamphilonem coram R.P.D. Pamphilio, 5. Nouemb. 1584. & in vna Aquilana. 28. Febr. 1585. coram. R.P.D. Vice comite, & in vna Bergomen. Cantuccio, 28. Februarij & 4. Decemb. 1587. & in alia Theanen. coram R.P.D. Gipſio, 20. Maij, eod. anno, 1586. & in alia Lauretan. beneficij. 9. Decembris, 1589. coram R.P.D. Orano. Ratio duplex ſolet aſſignari.
6 Prima eſt, quia publicatio † præſumitur facta, & in tempore, Gammar. de auctor. Legat. a later. lib. 3. num. 453. Rot. deciſ. 12. de iur. patron. in antiq. nam factũ
7 præſumitur, † quod iure erat faciendũ, Dec. conſ. 446 nu. 7. Ceſal. conſ. 9. nu. 16. lib. 1. cum alijs, vt per Maſ-
8 card. de probat. concluſ. 734. & ob id etiam factum † pſumitur, cum eſt conſuetum fieri, Bald. in rub. C. de fid. inſtr. col. 3. poſt. nu. 8. Siluan. conſ. 68. num. 8. lib. 2. Crauet. de antiq. tempor. par. 4. num. 230. cum alij, vt p Maſcard. de probat. concluſ. 732. num. 5. & hoc præcipue, vt actus ſuſtineatur.
9 Scdo, quia negatiua † probanda eſt p illũ, q̃ in ea ſe fundat, ſiue agẽdo, ſiue excipiẽdo, ſiue ſit negatiua iuris, ſiue facti, ſiue qualitatis, Glo. in l. 2. ff. de prob. Bar. in l. in illa, ff. de verb. obli. Inn. in c. ſuper his, de accuſ. Alex. conſ. 42. col. 2. li. 6. Gemin. in cap. 13. not. de cõſ. lib. 6. Anchar. conſ. 254. nu. 3. communis* opinio omnium Doctorum, vt patet ex adductis per Gabriell. in lib. 1. commun. opin. tit. de probat. cõcluſ. 6. Maſcard. de probat. concluſ. 1087. num. 1. Pariſ. 123. volu. 1. & conſ. 153. colum. vlt. vol. 4. Tiraquel. de retract. §. 32. Gloſ. 1. num. 84. Viu. in opin. 538. nu. 1. & infinitos cõgerit Herculan. in tract. de negat. num. 2. & hoc ex il-
10 la communi iuris regula † quod vnuſquiſque tenetur probare, ea, quæ ſunt fundamentum intentionis, l. q accuſare, vbi omnes DD. C. de eden. l. 2. l. ab ea parte, l. in exceptionibus, ff. de probat, cap. 1. vt Eccle. benef. cap. dilectos, de fid. inſtrument. cap. vlt. de iure iur. c. vlt. 6. q. vlt. Alex. conſ. 18. in princ li. 1, Dec. conſ. 424. col. 1. Card. Pariſ. conſ. 1. col. 2. & conſ. 22. nu. 66. vol. 4. Socin. Iun. conſ. 4. num. 30. & conſ. 39. nu. 62. lib. 2. Sed impetrans fundat ſuam intentionem ſuper non publicatione, ergo id probare debet, & hoc eo magis
11 cum præſumptio ſit p validitate actus, Paul. de Caſtr.
12 in l. ex imperfecto, C. de teſtament. & † huiuſmodi pſumptio præualet alijs præſumptionibus, Dec. in l. poſt
13 quam liti, num. 23. C. de pact. & ideo, † vt actus valeat, receditur a natura diſpoſitionis, l. qui concubinam. §. qui heres, ff. de legat. 3. Dec. in cap. quoniam Abbas. num. 16. de offic. deleg. Alciat. regul. 3. præſumpt. 34.
14 Hinc † actus præſumitur factus omni meliori modo, vt proſit facienti, l. 1. & 2. ff. de ſolut. Bart. in l. gerit, n. 21. ff. de acquirend. heredit. Socin. conſ. 113. num. 3. li. 4. Tiraquell. de retract. conſangui. §. 30. Gloſ. 1. nu. 32. Menoch. de arbitr. iudic. caſ. 126. num. 8. & ſecundum ius diſponit, cap. ex litteris, de Conſtit, cap. ſedes de reſcrip. c. veniẽtes, de iureiur. Cald cõſ. 11. in fi. de feud.
15 Crauet. conſ. 186. n. 9. & tamen † præſumptio iuris eſt probatio liquidiſſima. l. licet, vbi Iaſ. ff. de legat. 1. Card. Pariſ. conſ. 32. nu. 45. vol. 1. Dec. conſ. 54. col. 1. & rele
16 uat † ab onere probandi, & aduerſarium grauiori onera probationis inquietat, l. 1. C. de probat. l. ſi cautio, C. de non numer. pecun. l. in excep. vbi Gloſ. ff. de except. Abb. in c. nihil. num. 14. de elect. Martil. ſingul. 451. Card. Pariſ. conſil. quadrageſimoſecundo, volumin. Carauet. conſ. 229. col. vlt. & faciunt quæ in ſimili materia ſcribunt, Fel. in c. vlt. col. 4. de pſump. Ioan. in l. neceſſarios, §. non alias, n. 84. ff. ad Sillan. Card. Pariſ. conſ. 95. col. 2. lib. 3.

Non

Non obſtant contraria,quia ad primum reſponde
17 tur †illud procedere,cum vult ſuam gratiam canoniza
re,nam tunc tenetur illam verificare,vt* communiter
tradunt Doctores citati,lib.præcedenti,nos vero a-
gimus quando aliquis impetrauit ob non publicatio
nem.
* Ad ſecundum reſpondetur contrarium* commu-
18 niter recipi,†vt patet ex adductis per Herculan.de ne
gat.nu.2.& negans numquam dicitur affirmare l.Ti-
19 tius,§.vlt.ff.manumiſſ.teſtam.Bald. in l.2.in fin. C.de
condic.ſeru.Card.Pariſ.conſ.140.col.vlt. & 141.col.
penult.vol.4.
20 Ad tertium†reſpondetur,facta præſumi, quando
ſunt conſueta fieri,Bal.in rubric.C.de fid. inſtrū.col.
3.nu.7.& in l.incēdiū,ad fin.C.ſi cer.pet.Ial.in l.ſcien
dum,ſub num.2.ff.de verb.olig.Crauet.de antiq. tēp.
21 4.par.num.230.eoque magis,cum id,quod†conſuetū
eſt fieri,ſit acceſſorium ad factum principale, Curt.
Iun.in l.ſi emancipati,nu.9.C.de collat.Felin.in c.cū
M.Ferrarien.num.7.de Conſtit.Sed publicatio eſt cō
ſueta fieri,& eſt acceſſoria ad expeditionem littera-
rum ipſius reſignationis,ideo debet præſumi. Acce-
22 dit quia præſumitur factum,quoties † inducitur ex a-
lijs præſumptionibus,Abb.in c.cum tu,nu.3. per illū
tex.de probat.Idem.Abb.in c.in præſentia,n. 3. eod.
tit.Siluan.conſ.81.nu.18.lib. 2. Sed id ſuadetur ex a-
23 lijs præſumptionibus,& præſertim ex illa.†vt actus ſu
ſtineatur,quæ præualet omnibus alijs Dec. in l. poſt
quam liti,num.13.C.de pact.comprobatur etiam ,qa
25 factum†præſumitur,quod de iure erat faciendū, Cra
uett.conſ.22.nu.5.& 149.nu.12.Ceſal.conſ.9 nu.16.
Dec.conſ.446.n.7.late Maſcard.de proba.conſ. 734.
Ex quibus duæ colligūtur concluſiones. Prima,pu
blicationem præſumi factam per reſignatarium, atq;
in tempore,& non teneri id probare,& hæc eſt com
munis,& recepta Doctorum ſententia,quæ ſenten-
tia eo magis procedit,ſi reſignatarius per triennium
poſſedit illud beneficium reſignatum,namque ex triē
26 nali præſumit†publicationem abſque dubio fuit reſo-
lutum in Rota in vna * Placentin. applicationis fru-
ctuum coram R.P. Domin. Bubalo,quod etiam fuit
deciſum,& cōfirmatum die. 3. Iunij.1584.coram R.
P.D.Orano,& eſt ratio,nam ſicuti triennalis defen-
27 dit†execrabilem,& non promotum ad ſacros Ordi-
nēs infra annum,vt per Sarn.ſuper regul. de triennal.
28 q.4.& præſumit diſpenſationem†quę pendet ex facto
ſuperioris,ita multo magis debet defendere reſigna
tarium,qui habet titulum,& poſſeſſionem, vt præſu
mi debeat publicatio,quæ pendet a facto ipſius,& nō
requiritur aliquod factum ſuperioris,& veriſimiliter
28 ordinarius†non permiſiſſet per triennium ſine publi-
catione beneficium reſignatū poſſideri, Archi.conſ.
117.nu.7.Felin.poſt alios in c.illud.nu.5.de præſump.
qui etiam volunt ex hac conſideratione, & veriſimili
tudine præſumi titulum,ergo fortius præſumēda erit
30 ſolemnitas ad titulum requiſita,quæ†facilius proba-
tur,Gloſ.in l.talis ſcriptura,§.vlt.in verb. vniuerſa,ff.
de legat.1.cum alijs,vt per Natt.conſ.102.num.3.l.2.
31 Limita primo,hanc concluſionem non †procede-
re quoties eſſemus in ſpolio,nam tunc neque trien-
nalis hunc effectum produceret,vt præſumatur publi
catio,vt fuit reſolutum in Rota in vna Bergomen.co
ram bon.mem.Cantuccio,28.Februarij, 1586. & in
vna Cæſarauguſtan.parochialis,& Abulen.Canonica
tus,coram R.P.D.Giplio.16.Iunij,& in alia Auxian.
32 Et ratio eſt,quia in ſpolio†neque allegatio Lap.ſuffra
gatur vt fuit reſolutum in Rota in vna Scholaſtriæ
coram R.P.D.Orano,& in alia Auximan* parochiali
coram R.P.D.Blanchetto,& in alia Iſpalen.8. Iunij,
1589.
Limita ſecundo,non procedere quoties, ſuperior
vellet videre publicationem,tunc tenetur reſignata-
rius illam ei exhibere,vt communiter* omnes conclu
dunt,& in praxi tota die recipitur,quod deducitur ex
34 eo,quamuis poſſeſſor beneficij†titulum probare non
teneatur,vt eſt communis opinio,teſte Maſcard. de
probat.concluſ.1372.qui plures congerit, illum ta-
mē probare tenetur,& oſtendere,cum ſuperior ex of
35 ficio†inquirit,cap.ordinarij,vbi Archid.ſuper verb.ex
hibere,Gemin.num.7.Franc.num.5.de offic.ordinar.
lib.6.cap.licet Heli,vbi Hoſtien.Abb.Anan. numero
27.Butr.numero 13.Felin.num.8.Archid acon. in ca.
contra morem ad fin.diſt.200.Imol.in capitulo.cum
noſtris.num.27.de Inſtitut.Paul.de Caſtr. in l.cogi,n.
8.C.de petit.hæredit.Socin.Sen.in ſuis fallēt.reg.525.
verſ.ſecundo fallit,Iacob.Nouel.regul.217.in verb.ti-
* tulus,num.2.& communiter* omnes,teſte Maſcard.
36 dict.concluſ.1372.num.19.Hinc tenetur † oſtendere
diſpenſationem,& alia,Felin.poſt omnes in c.illud, n.
9.de præſumpt.
Et hanc concluſionem ego intelligo, nedum
in Epiſcopo,& eius vicario viſitante, quod non ha-
37 bet dubium,ſed etiam in miniſtris deputatis †a Came
ra Apoſtolica,qui poſſunt compellere poſſidentes be
neficia ad oſtendendum ſua iura,vt Epiſcopi, & com
* muniter* practicatur.Idque tamen recipit reſtrictio-
nem,vt non procedat quoties ſuperior conſtituiſſet
ſe aduerſarium eius,qui beneficiū obtinet, quia tūc
38 nec compellere†poterit eum ad probandum titulum,
nec etiam ipſe cognoſcere de titulo Glo.penu.* com
* muniter recepta in c.conquerente,de reſt.ſpoli. & ibi
Abb.Gemin.in dict.capit.ordinarij,§.1.in 6.notabi-
li verſic.aut ius commune,Franc.num.5.verſ.limita 1.
Felin.in c.licet Heli.nu.9.Io.Anan.nu.33.verſ.ſecūdo
caſu,de ſimon.
Tertio limita non procedere quoties ipſe reſigna-
39 tarius peteret ſuam † gratiam canonizare ad aliquem
effectum,nam tūc deberet ſicuti & titulum illam pro
* bare,Innoc.recepius* in c.ex inſinuatione,colū.1.ſub
num.3.de procu.Rebuff.in prax.tit.de reſc.ad benef.
vacan.nu.17.Gemin.& Fran.locis citat.& lat.Coſmas
Guymier in prag.ſanct.tit.de pacif.poſſ.ſuper verb.in
* quirant,&* communiter Doctores , vt patet ex his,q̄
deduxi lib.præcedenti.
Sed hic cadit dubium quomodo debeat reſignata
rius docere de publicatione beneficij reſignati in ca
* ſibus,in quibus ad id tenetur?praxis* obſeruat , vt id
40 faciat per inſtrumentum†cōfectum a Notario publi-
co in actu publicationis,vt regrit Gregoriana , quod
41 inſtrumētum communiter ad facilem† probationem
* ſolet ſcribi a tergo litterarum , vt* communiter vidi
practicari,quo caſu oſtendendo litteras beneficij re-
ſignati,videtur reſignatarius ſatis ſufficienter docere,
de publicatione,de quo conſtat à tergo ipſarum litte
rarum,ſi autem a tergo litterarum id non ſit poſitū,
poteſt hoc docere per inſtrumentum ſeparatum . In
42 ſtrumentum†enim dicitur probatio probata , Socin.
Sen.conſ.2.nu.2.lib.3.Socin.Iun.conſ.1.nume.49.lib.
4.Curt.Iun.conſ.64.nume.4.Cardin.Pariſienſ.conſil.
54.nume.3.& 104.num.63.volum.1.Grat.conſ.76.nu
me.9.lib.2.Natt.conſ.145.num.1.ac†aperta,Roland.
43 a Vall.conſ.40.num.8.& conſ.58.num.6.volum.2. Ne
uizan.conſil.82.nume.2.Ceſal.conſ.82.num.2.Ceſal.
conſ.247.num.1.lib.2.Alciat.regul.3.præſumpti. 13.
num.

num.8.Grammatic.deciſ.103.num.1.Dec.conſ.682.
45 num.2.& regulariter ſemper inſtrumentum præſumi
tur verum,validum,& ſolemne.Bald. in l.cum precib.
C.de probat.Idem Bald.in c.illud, in fin.de præſum.
Dec.conſ.101.num.1.Card.Pariſ.conſil.60. nume. 6.
volum.1.Socin.Iun.conſ.95.num.2.volumin. 3.Grat.
conſ.11.num.3.volum.2.Sed ponamus huiuſmodi in
ſtrumentum fuiſſe deperditum per reſignatarium, an
admittendus ſit ad probandum tenorem ipſius? An
per teſtes ſufficiat id facere? Affirmatiue eſt reſpon-
dendum,ſi probet actum fuiſſe celebratum, ſcripturã
inde confectam,& amiſſum fuiſſe inſtrumentum,Bar
tol.in leg.teſtium,num.15.Caſtr.num.14.C.de teſtib.
Felin.in cap.ſicut.num.2.de re iudic.Guid.Pap.conſ.
75.poſt num.2.Ruin.conſ.178.numer.5.lib. 1. Ceſal.
conſ.171.num.47.& conſ.287.num.46.volu.2. Mar-
46 ſil.in rub.de probat.num.54.& ſufficere†duos teſtes,
ſcripſit Bart.in l.ſicut iniquum,C.de fid. inſtr. Angel.
in l.2.§.diuus,ff.de iur.fiſc.Gozadin.conſ.11. num. 6.
47 ſi ſint viri†idonei,& periti,vt per Bartol.loco cit.nu-
me.2.Felin.in cap.ſicut in princ.de re iudic.Afflict.de
ciſ.274.num.3.& deciſ.302.nume.5. & plura ad hanc
materiam pertinentia congerit Maſcard.de probatio.
concluſ.907.melius igitur erit ad vitandam amiſſio-
nem,vt huiuſmodi inſtrumentum deſcribatur a ter-
* go litterarum,vt fere omnes ex †praxi communi fa-
ciunt.Et ſi litteræ amittantur, tunc etiam ſuccedit,qđ
ſupra dictum eſt,& quod proxime dicetur.
Sed dubitari contigit,an publicatio poſſit probari
48 per teſtes etiam†ſine inſtrumento? Affirmatiue fuit
* deciſum in Rota*in vna Abulen. Canonicatus corã
R.P.D.Giplio,Veneris,16.Iunij,1589.
49 Secunda concluſio,impetrantem†Beneficium va-
cans ob non factam publicationem a reſignatario te-
* neri docere de non publicatione, vt eſt * commu-
* nis Doctorum ſententia,& pluries fuit*reſolutum in
Rota,vt ſupra retuli,quod in tantum eſt verum, vt ẽt
50 poſt probatam non publicationem, donec declaret†
id per iudicem, detur manutentio reſignatario non
* obſtante Conſtitutione,vt fuit pronunciatũ in*Rota
in vna Aſcu.corã.R.P.D.Blanchetto, 28.Iunij, 1589.
Et quia huiuſmodi impetrationes ob non publica
tionem,ſunt frequentes in Curia, ideo non ab re erit
diſſerere quomodo poſſit impetrans probare non fa-
ctam publicationem per reſignatarium, namque hoc
51 difficillimæ†probationis æſtimatur, Doctores in cap.
quoniam contra,de probat.Dec.conſ.173. numer. 3.
Card.Pariſ.conſ.13.num.16.vol.3.Maſcard.de proba.
conclu.187.& ideo multi impetrantes deficiũt in hu-
iuſmodi probatione.Bonum igitur eſſet ne Conſtitu-
52 tiones†de publicãdis plerumque ſint fruſtratoriæ ob
hãc difficultatem probationum,vt S.D.N.ederet Cõ-
ſtitutionem,qua exprimeret modos probandi nõ pu
blicationem, vel mandaret, vt publicationes omnes
beneficiorum regiſtrentur penes actuarium Curiæ
Epiſcopalis,vel Archiepiſcopalis loci, vbi fiunt publi
cationes,vel in archiuio publico, vt poſſit quiſque vi-
dere vna inſpectione,an ſit facta publicatio,vel ne,qđ
etiam tolleret quamplures lites,& diſpendia, & hunc
modum regiſtrandi publicationes probauit Illuſtriſſi
mus Cardinalis Platus olim Auditor Rotæ eruditiſſi
mus,qui cum ſecum de hac re agerem, me de hoc ad
monuit,& ſi ita fieret de facili poſſet conſtare de pu-
blicatione per productionẽ ſcripturæ,aut per fidem,
iuxta not.per Bartol.in l.vlt.C.de rebus credit. Hinc
53 ex inſpectione†matriculæ probatur,quem eſſe ſchola
rem,Bartol.quem ſequitur Pariſ.conſ.159.in fin. vol.
4.Dec.in l.penul.C.de teſtament.milit.Hinc ex inſpe
54 ctione libri,in quo†collectæ notãtur, probatur quem
non ſoluiſſe collectas,Bald.in l.non iuſtum,C.de edẽ.
Crauet.conſ.38.col.1.Grammat.deciſ.59.n.16. Hinc
55 †negatiuam probari per productionem ſcripturæ,ſcri
bit Alex.conſ.55.n.24.lib.4.Dec.conſ.561.n.8.Pariſ.
conſ.138.col.vlt.vol.4.Crauett.conſ.138.n.5.Corne.
conſ.91.col.penul.lib.4.
Hodie autem primo crederem probari non pu-
56 blicationem,quoties impetrãs probaret ſuiſſe†relaxa
tas litteras reſignationis in fine termini dati ad publi
candum,vt impoſſibile ſit litteras tranſmiſſas potuiſ-
ſe eſſe ad locum vbi erat facienda publicatio,arg.tex.
in l.filium primo reſponſ.ff.de his qui ſunt ſui,vel a-
lien.iur.faciunt notata per Roman.conſ.113.ſub nu.
5.Menoch.de arbitr.iudic.caſ.472.ſub nu.5.& nu.ſe-
57 qu.Mandoſ.de veriſimil.nu1.q.30.& ex huiuſmodi a
impoſſibilitate Rota*deduxit non publicationem it
pronunciando in vna Salamantin.penſionis,27.Iulij
1574.coram R.P.D.Bubalo,& in alia Oximen.Scho
laſtriæ,Veneris.9.Februarij.1590.coram eod.nam in
tali cauſa data conceſſionis erat,21.Iulij,1588.&Bul
læ fuerunt relaxatæ,15.Aprilis, 1589. impoſſibile .n.
fuit reputatum ſpatio.5. dierum regnatarium potuiſ-
ſe illas tranſmittere ad partes Hiſpaniarum, & illas
publicare,cum tempus finiretur 27.Aprilis,1589.
58 Hinc negatiua†probatur per actus incompatibi
les cum affirmatiua,Paul.de Caſtr.conſ.380.lib.2. di-
cens probari quem non occidiſſe Titium,oſtenden-
do tunc temporis illum alibi fuiſſe,ex quo in loco de
licti tunc eſſe non poterat,Crauet.conſ.1 .col.vl. li.1.
Dec.conſ.555.in fi.lib.4.ac etiam probatur per actus
59 quibus†poſitis tacite reſultat negatiua,vt de teſte,qũi
non poterat videre,ſcribunt Bal.& Ang.in in l.ſi cum
exceptione,§.in hac,ff.quod met.cauſ.Bald.in capitu.
primo,§.porro,qui ſuer.princip. cauſ. inueſtit. Dec.
conſ.429.col.vlt.Alex.conſ 4.col.vlt.lib.6.late Card.
Pariſ.conſ.13.lib.2.Crauet.conſ.61,col.3
60 Secundo crederem non †publicationem poſſe
probari per illas perſonas, per quas actum affirma-
tiuum fieri oportebat,& non eſt factum, vt ſunt No-
tarij,vel ſciri debebat,& non ſcitur,vt ſunt Canonici
beneficiati,& alij Clerici, qui ſolent in Eccleſia Ca-
thedrali diebus feſtiuis intereſſe Diuinis officijs,nam
hoc modo probari negatiuam colligitur ex Bar. in l.
non aliter,per illum tex.C.de aduocat. diuerſ. iudic.
Abb.Felin.& alij in c.tertio loco de probat.vbi loquũ
61 tur †de actu non facto in collegio,vt poſſit probari p
homines de collegio,ita de legato non facto in teſta
62 mento probant†teſtes in teſtamento adhibiti,Bart.in
l.exercendis,C.de fid.inſtrum.Alex.conſ.37.in princ.
lib.2.& conſ.43.col.2.lib.4.Felin.in c.cum Io.num.4.
42.de fid.inſtrum.late Herculan.de nega.nu.162. Et
63 communis eſt opinio negatiuam poſſe †probari per
teſtes, per quos ex conſuetudine, ſeu communiter
contingentibus affirmatiua ſciri conſueuit, & nunc
non ſcitur,Bart.conſ.81.Alex.conſ.123.col.9. lib. 4.
Barbat.in c.tertio loco,col.2 .de probat. Alex. conſ.
214.lib.2.Roman.conſ.245.col.vlt. Dec. conſ. 233.
num.5.& huiuſmodi teſtes cum concordant,conclu
dunt ad not.per Fel.in c.cum Io.de fid. inſtr. Crauet.
64 conſ.56.iam teſtis,Ratio quæ fit†a communiter acci
dentibus optime concludit Bal.in l.cum dotem,C.de
iur.dot.Salic.in l.pen.C.vnde cogn.Card. Pariſ. conſ.
65 87.colum.4.lib.3.præſumptiua†tamen probatio erit,
vt late per Herculan.de negat.numero 349.ſicuti de-
66 poſitio teſtis,quia ſum† vicinus, Doctores commu-
niter

niter in l.1.ff.ſi cert.petat.Prodeſt tamen inſpicere a-
67 cta Notariorum,nam omne† quod in actis ſcriptum
non reperitur,præſumitur non actum,l.vlt.C. de iur.
& facti ignor.Bal.in l.ſi contra,C.de appell.Alex.cõſ.
123.col.3.lib.1.Cardin.Pariſ.conſ. 155.vol. 1. Dec.
conſ 483.

68 Tertio modo† crederem probari non publicationẽ
per coarctationem loci,& temporis,Gloſ.*communi
ter approbata in l.optimam.C.de contr. & commit.
ſtipul.Gloſ.in §.ſi vero,Auth.de hæred.& falcid. Bal.
in l.1.C.de ſecun.tab.Florian.in l.2.ff.de probat.Soc.
Iun.conſ.12.nume.22.lib.2.Dec.conſ.424.Franc. de
Marc.deciſ.266 p.2.Bertan.conſ.154.n.2. lib. 6. De
commun.Viu.lib.6.de commun.opin.opinion. 538.
num.3.Malcard.de probat.concluſ.1087.num.8.Her
culan.de negatiu.num.260.qui etiam ponũt quomo-
69 do teſtes debeant deponere ſuper† probatione huius
negatiuæ,quod etiam late explicat Herculan.d. tract.
a num.318.vſque ad finem.

Quarto modo probatur nõ publicatio per confeſ
70 ſionem partis,nam negatiua† per confeſſionem partis
probatur,Bal.in l.2.C.de non num.pecun.Angel.cõſ.
* 142.Butrigar.in l.actor.C.de probat.&*communiter
Doctores,vt per Herculan.dict.tract.de negatiu. nu.
71 196.& eſt ratio,quia nulla eſt maior, & excellentior†
probatio confeſſione partis,Abb.& Felin.& alij com
muniter in Rubr.de probat.Alex.conſ.215.col.vlt.li.
72 2.cum ſuperet† omnes alias,Card.Pariſ.conſ.75.col.1.
73 lib.1.habet enim †vim inſtrumenti, Idem Pariſ. conſ.
80.col.1.vol.3.ideo licet contra præſumptionem iu-
ris,& de iure non admittatur probatio,admittatur ta-
74 men confeſſio† partis,Alex.conſ.91.col.2.& conſ.47.
lib.6.Roman.conſ.72.num.14.lib.7.Marſ.in l.1.§.ad
quæſtionem, in fi.ff.de q.Pariſ.conſ.75.col.5.lib.2.&
hæc concluſio poſſet ampliari,& limitari,vt per Her-
culan.de negat.num.197.vſque ad num.20.

Dubium tamen eſt,quomodo probetur publica-
tio facta in tempore dato a Conſtitutione Gregorij
XIII.Communis reſponſio eſt probari per annotatio
75 nem publicationis,nam ex ea† poteſt inſpici,& videri,
an in tempore fuerit facta,& ita fuit* reſolutũ in Ro
ta in vna Tarentin.coram R. P. D. Orano Auditore
Rotæ doctiſſimo.die. 12.Maij,1589.

Finis Libri Vndecimi.

FLAMINII PARISII IVRE CONSVLTI DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM.

LIBER DVODECIMVS.

De infirm. Reſignant. & Reſignatione nulla, quia Reſignans mortuus eſt infra 20. dies, iux. Reg. Cancell. de Infirm.

Iſte liber habet præfationem, in qua ponuntur verba Regulæ Cancell. de Infirm. Et 14. Quæſtiones.

1 *QVA ratione emanauit Regula Cancellaria de Infirmis reſign.*
2 *An huiuſmodi Regula ſit odioſa, vel fauorabilis.*
3 *An dicta Regula habeat locum in omnibus beneficijs, & ſpecialiter dubitatur de Præceptorijs, Beneficijs Patrimonialibus, Beneficijs Iuris patronat. Beneficijs reſeruatis, Conſiſtorialibus, Vnitis, Penſionibus, Iuribus, Officijs Curia.*
4 *An ſub prædicta Regula comprehendantur omnes, & quid de Papa, & Cardinalibus, & Patriarchis, Exemptis, Familiaribus Cardinalium, Fœminis religioſis.*
5 *An huiuſmodi Regula habeat locum quomodocumque fuerit facta reſignatio, & quid in renunciatione facta extra Curiam, & in renunciatione ex cauſa permutationis, & in renunciatione, reſeruatis fructibus, & in Commendis, & in Ceßione per Procuratorem.*
6 *Qua infirmitas requiratur, vt vendicet ſibi locum dicta Regula, & de qua morte loquatur, & plures caſus explicantur.*
7 *Cui incumbat onus probandi reſignantem eße mortuum ad effectum dicta Regula.*
8 *Regula hac de Infirm. cur potius ponat terminum viginti dierum, quam plus, vel minus, & quomodo computentur iſti viginti dies, & an dies præſtiti conſenſus computentur, & alij caſus explicantur.*
9 *An vacatio inducta per hanc Regulam, ſit vera vacatio per obitum, vel ficta.*
10 *An beneficia, quæ vacant per hanc Regulam ſint affecta.*
11 *An habeat locum huiuſmodi Regula, ſi Papa moriatur ante præſtitum conſenſum.*
12 *An Regula loquatur etiam de conſenſu Reſignatarij.*
13 *De qua collatione loquatur hac Regula illis verbis,* Quod quauis auctoritate, &c.
14 *An derogetur huic Regula, & quando, & qui poßit derogare, & per quas clauſulas videtur derogatum.*

SVMMARIVM.

1 *Regula Cancellaria de Infirm. reſign. eſt recepta in Curia.*
2 *Regula de infirmis habuit originem a Bonifacio VIII*
3 *Pontifices, qui Regula de infirmis aliquid addiderunt.*
4 *Verba Regula Cancellaria, de Infirmis reſignant.*
5 *Regula de Infirm. eſt recepta in Regiſtris Curia Pariſien.*

PRAEFATIO.

ET quia poteſt renunciare per ſe vel per Procuratorem, reſignat in Curia, vel extra, & aliquando infra viginti dies moritur a die præſtiti conſenſus, inde beneficium vacat per obitum, & non per reſignationem, iuxta regulam Cancellariæ de Infirm. reſig. Ideo dictam regulam, explicandã duxi, ponẽdo cõcluſiue, q̃ in ea dicũt Sar. & Mãd. & oẽs deciſ. Rotę hucuſq. occaſione ei⁹ factas referam.

1 Regula igitur Cancellariæ, †de infirmis reſignanti
* bus infra viginti dies, in foro, * & Curia quotidiano
vſu recepta eſt, & propterea vtilis ab omnibus iudica
2 tur, vt tradit Sarn. in præf. huius reg. qui aſſirmat a† Bo
niſac. VIII. originem habuiſſe Pont. anno 8. & alij Pō
tifices Maximi Succeſſores illam innouarunt, quorū
quidam aliquid addiderunt, Nicolaus V. per quandā
3 extrauagantem, vt litteræ reſignationis viuente reſignā
te expediantur, quod hodie non eſt neceſſarium, Pau
lus II. fuit primus q addidit verba infra, 20. dies a die
per ipſum reſignantem præſtandi conſenſus compu
tandos, vt tradit Sar. hac reg. q. 37. num. 3. Inn. VIII.
per Conſt. 13. incip. ſicut bonus Paſtor, illam exten-
dit ad reſignationem infirmi, vigore facultatis con-
ceſſe in omnibus cuiuſcunque perſonæ in dignitate
conſtitutæ factam, & aſſignat menſem vnum, Iulius
II. quod dies 20. a tempore præſtiti conſenſus com-
putentur, Adrianus VI. vt habeat locum in reſignatio
nibus officiorum Rom. Curiæ, in infirmitate factis,
& vt comprehendat reſignationes factas extra Curiā
in manibus Legatj, & Ordinariorum, Clem. VII. per
extrauag. ad parem extendit ad reſignationes in ſani
tate factas, dummodo in infirmitate præſtetur cōſen
ſus, Paul. III. addidit verba, ſeu ipſius beneficij vnio-
nis diſſolutioni conſenſerit, teſte Mandoſ. hic q. 10. n.
5. Idem Paul. III. primus addidit verbū dimiſerit, te
ſte Rebuff. hic gloſ. 6. Iulius iij. addidit procedere in
commendam, & verba, quauis auctoritate cōferatur,
teſte Rebuff. conſ. 72. num. 8. verſ. item regula.
Nunc autem in reg. Sixti V. in ordine 16. his ver-
4 bis reperitur concepta †*Item voluit quod ſiquis in in
firmitate conſtitutus, reſignauerit aliquod beneficiū,
ſiue ſimpliciter, ſiue ex cauſa permutationis, vel alias
dimiſerit, aut illius commendæ ceſſerit, ſeu ipſius be-
neficij vnionis diſſolutioni conſenſerit, etiam vigore
ſupplicationis dum eſſet ſanus ſignatæ, et poſtea infra
20. dies a die per ipſum reſignantem præſtandi cōſen-
ſus computandos, de ipſa infirmitate deceſſerit, & ip-
ſum beneficium quauis auctoritate conferatur, per re
ſignationem ſic factam, collatio huiuſmodi ſit nulla,
ipſumque beneficium nihilominus per obitum cenſea
tur vacare.* Et hoc modo illam interpretabor.
5 Et hæc regula eſt †recepta in regiſtris Curiæ Pari-
ſienſis, teſte Rebuff. conſ. 72. num. 8.

SVMMARIVM.

1 *Regula de Infirm. ob duas rationes emanauit.*
2 *Ratio fraudis conſideratæ per regulam de infir. extra
cta eſt ex c. 2. de renunc. lib. 6.*
3 *Regula de infirm. a d. c. 2 ſpiritum accepit.*
4 *Cap. 2. de renunc. lib. 6. quid diſponit.*
5 *Differ inter d. c. 2. & Reg. de Infir.*
6 *Fraus non præſumitur in infirmo.*
7 *Quiſque præſumitur memor ſalutis æternæ.*
8 *Exiſtens in extremis non præſumitur S. Ioan. Bapt.*
9 *Actus factus per infirmum in præiudicium tertij, nō
præiudicat.*
10 *De fraude dicitur conſtare, quoties proximus morti
alienat.*
11 *Suſcipiens habitum religionis in morte, non videtur
profiteri.*
12 *Contrahens matrimonium cum concubina in articu-
lo mortis, an præiudicet ſubſtitutir.*
13 *Ingreſſus monaſterij in fraudem ſubſtituti, non tenet.*
14 *Ex ratione vicinitatis, actus præſumitur fraus, &
Dolus.*
15 *Renunciatio in præiudicium illius qui habet optare,
nulla.*
16 *Ratio fraudis concernit ſalutem animarum.*
17 *De beneficijs non debet diſponi per viam ſucceſſionis.*
18 *Infirmis etiam morti vicinis actus legitimi permit-
tuntur.*
19 *Infirmi morti vicini nō poſſunt renunciare in fauorē.*
20 *Succeſſio in Eccleſia Dei eſt odioſa.*
21 *Quæ Dei ſunt, ab homine dari non poſſunt.*
22 *In Curia Reſignationes admittuntur ad vota reſi-
gnantis.*
23 *Grauati infirmitate de facili dant quod non poſſunt
ſecum deferre.*
24 *Diſpoſitum in infirmitate, videtur diſpoſitum cauſa
mortis.*
25 *Conſtituti in articulo mortis non præſumuntur elige
re perſonam dignam.*
26 *Iulius II. in infirmitate voluit creare Cardinales.*
27 *Honorius iiij. toto tempore Pontificatus vnum crea-
uit Cardinalem.*
28 *Conſtitutus in articulo mortis non præſumitur ſanæ
mentis.*
29 *Votum captandæ mortis prohibetur.*
30 *Reſignans moriens infra 20. dies, reſignatio eſt nulla
& beneficium dicitur vacare per obitum.*
31 *Regul. de Infirm. eſt extracta ex c. plerique 8. q. 1.*
32 *Cap. plerique 8. q. 1. quid diſponat.*
33 *Succeſſorem quis eligere ſibi non poteſt.*
34 *Vt valeat reſignatio debet reſignans ſuperuiuere per
20. dies.*
35 *In Gallia reſignans offic. Regale debet ſuperuiuere per
30. dies.*
36 *Officia æquiparantur beneficijs.*
37 *Regula Cancellariæ de Infirm. non habet locum in of
ficijs Curiæ.*

QVAESTIO I.

PRIMO Quæro qua ratione emana-
* uit huiuſmodi regula? Communis *
1 reſponſio †eſt ob duas rationes, qua
rum prima eſt ob fraudes, ne fraudē
tur Ordinarij, expectantes, Mandata
rij, Nominati: ſecunda, ne de benefi-
ciis, in articulo mortis diſponatur, prout fit de bonis
patrimonialibus, & profanis, nā infirmus videns ſe iā
moriturū, conſilio medicorū, vel importunitate con
ſanguineorum, ne beneficia uacent per obitū, renun
ciaret, & de eis diſponeret per viā ſucceſſionis, Caſſa.
ſuper reg. Cancell. deciſ. n. 10. uerſ. ſi noluimus, Sarn.
de infir. q. 1. col. 2. in fi. & q. 2. & q. 3. col. 2. uer. ſed iſtis
& q. 21. col. 1. uerſ. nec obſtat. & alibi Mandoſ. in ead.
reg. q. 1. n. 3. & q. 13. n. 12. & q. 15. n. 2. & q. 16. n. 10. Re
buff. in prax. in ead. reg. gl. 1. n. 2. Dec. conſ. 224. col. 1.
2 Prima rō†extracta eſt ex c. 2. de renū. lib. 6. ubi hæc
uerba habent. *Si quis p̄bendam, vel dignitatē in aliqua
Eccleſia, proximo vacaturā auctoritate Apoſtolica
expectante aliquis p̄bendam ſeu dignitatem tenuem
obtinens in eadē fraudulenter ei renunciet, vt illa pri
mo ſic vacante p̄cludatur tibi via per conſequens ad
obtinendum p̄bendam, vel dignitatem aliam pinguio
rem, quæ per mortem alicuius, vel alias in ipſa Eccle-
ſia, creditur veriſimiliter in proximo, vacaturas per
renunciationem huiuſmodi (dummodo de præmiſſa
fraude appareat) ſaltim per aliquas probabiles conie
cturas, vt quia dictæ renunciationis tempore is qui p̄
bendā, vel dignitatem pinguiorem habebat infirmita*

te grauis

te graui detinebatur, vel aliquid aliud imminebat, propter quod illius præbenda ſeu dignitas vacare in proximo probabiliter credebatur, nullum tibi volumus obſtaculum interponi, quo minus, præbenda vel dignitate prima ſic fraudulenter renuntiata omiſſa, poſſis dictam pinguiorem, cum eam vel aliam, ſi prius ipſa vacare contingeret auctoritate præfata libere petere veluti tibi debitam, & habere, Cæterum ſi prædicto, renuncianti huiuſmodi præbenda vel dignitas pinguior forſitan confer.itur eo ipſo, dicta fraus, intelligatur eſſe probata, & ideo renuncians habito omni

3 *no careat, & ambita.* Ab hoc enim tex. hæc regula ſpiritum accepit, vt tradunt Io. And. in cap. vlt. de colluſ. de reg. Selu. de benef. p. 1. q. 18. cum alijs, vt p Sarn. ea reg. q. 17. col. 2. Caſſad. deciſ. 32. ante num. 5. ſuper reg. Mandos. in hac regul. q. 5. num. 1. quamuis idem Mandos. q. 1. nu. 10. neget aliquam conformitatẽ ha-

4 bere hãc regulam cum dict. cap. 2. quia ibi, diſponit † quod renunciatio fraudulenta non noceat expectanti, & dicitur renunciatio fraudulenta, quando renunciationis tempore is qui habebat præbendam vel dignitatem pinguiorem, infirmitate graui detinebatur, & ſic tria conſiderantur, tempus renunciationis, bene

5 ficium pingue, & grauis infirmitas, hic † vero venit omne beneficium, & attenditur tempus ſignatæ ſupplicationis, dum quis erat ſanus, & non requiritur grauis infirmitas, rurſus hic annullatur reſignatio, ibi vero non, & faciunt quæ ſcribunt Decius conſ. 119. circa med. Lambe. de iur. patr. p. 1. lib. 2. art. 11. q 8. nu. 3. & hæc quãuis vera ſint. In caſu autem de quo agitur ad eſt ſimilitudo, nam quemadmodum ibi conſideratur fraus, ita & hic, & ſic ratio fraudis videtur ex dict. cap. 2. & hæc eſt mens Doctorum, & ita cõmuniter tene-

6 tur per omnes, nec obſtat quod præſumi non debet † hæc fraus in infirmo maxime morituro, l. ſed ſi mari tus, §. vlt. ff. qui & a quibus, l. quotiens, §. 1. ff. de prob. Soc. ſen. conſ. 12. nu. 3. vol. 4. cum præſumatur memor

7 † ſalutis æternæ, l. vlt. ff. ad l. Iul. repetund. Burſatus cõſ. 434. num. 19. vol. 4. quia hoc non ſufficit per ea quæ dicit Bald. in auth. ſi dicatur, C. de teſtam. & in cap. ſicut de teſtib. Bart. in l. ſi quis in grauì, §. 1. ff. ad Silenia. volentes, quod quamuis aliquis ſit in extremis non p-

8 ptereà in factis ſuis † præſumitur Sanctus Ioannes Baptiſta, Grammat. deciſ. 42. num. 5. Oldrad. cõſ. 92. Menoch. conſ. 39. num. 70. & in tract. de arbitr. caſ. 89. n. 30. Alciat. de præſump. reg. 3. præſump. 4. ſub num. 4. &

9 ideo factus factus per infirmum in præiudicium tertij † non præiudicat, Afflictus deciſ. 168. Bart. in l. ſi qs §. ſi quis moriens ff. ad Silan. Menoch. dict. conſ. 39. n. 44. & 68. vol. 1. Maſcard. de probat. concl. 1074. num. 5. & ſimile adducit Rebuff. hic gloſſ. 15. num. 1. & tradit. Sarn. q. 21. nu. 2. in hac regula.

10 Hinc de fraude dicitur cõtrare † quoties proximus morti alienat, l. filiæ meæ. ff. ſol. matrim. vbi gloſſ. &

11 Bar. Cardin. Pariſ. conſ. 53. nu. 56. vol. 1. Hinc ſuſcipiens habitum religionis in mortẽ non videtur profiteri nec ſe dedicare, Bald. in auth. ſi qua mulier col.

12 9. ver. 7. quarto, C. de Sacr. ſanct. Eccl. Hinc † contrahens matrimonium cum concubina in articulo mortis, vt filij nati legitimentur, non per hoc excluditur ſubſtitutus. Ang. in l. ſed & quæſitum ff. de liber. & poſth. & in l. nuper C. de Nat. liber. limita; vt per Pariſ. dict. conſilio, numero, 68. Hinc ingreſſus monaſt.

13 ſacti † in fraudem ſubſtituti non tenet, Abb. Imol.

* Dec. Ber. & alij* omnes in c. in præſentia de probat. Pariſ. dicto conſilio. 13. numero. 56. & ratione vicini

14 tatis factus præſumitur in fraudem geſtus, l. ſi venturis

in §. in bonis. ff. de priuil. credit. Bart. in l. poſt contractum. ff. de donat. Soc. Sen. conſ. 26. nume. 4. vol. 3. eo magis cum aliter non conſtat, vt in d. c. 2. de renunc. li.

15 6. vbi renunciauit propter infirmitatem † grauem, ne præbenda perueniret ad eum qui habebat ius optandi, vt declarat Card. Pariſ. d. conſ. 13. nu. 69. vol. 1.

16 Et hæc ratio fraudis ſalutem † animarum concernit Sarn. in hac reg. q. 3. col. 2.

17 Secunda vero ratio, ne de beneficijs † diſponatur per viam ſucceſſionis, extracta videtur ex c. 1. de præben. vbi allegaui cõcordantia, & tradit Rebuff. hac re-

18 gu. gl. 4. col. pen. verſic. nec refragatur; nam quamuis † infirmis etiam morti vicinis actus legitimi permittantur, l ſenium C. qui. teſt. fac. poſſ. l. 2. ff. de teſtam. Imol. in l. in aduerſa. ff. de teſtam. Socin. Sen. conſ. 92. nume. 17. lib. 3. Dec. conſ. 175. nu. 7. non autẽ poſſunt diſpo

19 nere infirmi de beneficijs, renunciando in fauorem † arg. c. quamuis. 7. q. 1. dict. c. 1. de præb. & eſt commu-

20 nis omnium doct. in prax. obſeruata, nam † ſucceſſio in Eccleſia Dei eſt odioſa, & damnata ca. ad decorem ca. ad abolendam, cap. ad extirpandas, de fil. presb. c. 7. Conc. Trid. ſeſſ. 25. de reform. Hoſt. in c. præſentium.

21 de fil. presby. quæ Dei enim ſunt, † ab homine dari nõ poſſunt, cap. plerique 8. q. 1. nam quamuis a uoluntate ſuperioris pendeat admittere vel non admittere reſignationes, tamen vt plurimum de ſtylo, & antiqua cõ

22 ſuetudine in Curia † admittuntur, & beneficia reſignata prouidentur ad vota reſignantium, vt tradit Caſſad.

* dict. deciſ. 32. num. 9. in fin. ſuper reg. &* communiter practicari videmus, & hic dicit Rebuff. in gloſſ. 14. n.

23 2. quod oppreſſus † infirmitate graui facile reſignat, quia ſecum deferre non poteſt; vnde huiuſmodi ceſſio nõ pendet a voluntate ſua, ſed quia non poterat diutius il

24 lud tenere, & ideo vult, vt alius habeat poſt mortẽ, diſponendo, cauſa mortis, l. 2. ff. de don. cau. mort.

Præterea aliam, & ſic tertiam rationem conſidera-

* uit Rot.* in vna Maioritan. parochialis S. Nicolai, coram D. Ant. Aug. die 11. & 20. Februarij, ac 27. Martij 1549. vt per Graſſ. in recollect. ſuper reg. deciſ. 29. Ne

25 teſtator cogitatione † mortis turbatus non bene poſſit conſiderare de perſona idonea pro Eccleſia, namque blanditiis, & conſanguineorum, & amicorum ſuggeſtione renunciaret, in Eccleſiæ ſeu beneficij reſignati præiudicium, hac ratione Iulius II. Pont. Max. in ar-

26 ticulo † mortis recuſauit creare Cardinalem quendam affinem ſuum prætextu erroris, & inſufficientiæ, vt tradit Guicclardinus libro vndecimo hiſtoriarum, fo

27 lio 311. Et Honorius IIII. Roman. ex nob. familia Sauella in infirmitate noluit aliquem de domo ſua creare Cardinalem, quamuis inſtantiſſime Pandulphus frater & alij, hoc requirerẽt, cũ nullũ præter vnũ ſpatio duorum annorum quo vixit, ad illam dignitatem promouiſſet, auctor eſt Garimbert. libro tertio. vit. Cardinal. capitul. ſecundo. & regulariter conſtitu-

28 ti in infirmitate non præſumuntur ſanæ mentis, † Scilicet. in leg. furioſum, Cod. qui teſtament. facere poſſunt, Sarnen. in hac regul. quæſtio. vigeſima quinta. in fin.

Et aliam aſſignat Crauett. conſil. octuageſimo octauo, numero duodecimo. quia imminet votum captan

29 dæ mortis, † quod votum captandæ mortis maxime conſideratur, Cardinal. Pariſienſ. conſilio primo. numero 121. volumine tertio. & conſilio 26. nume. 114. volumin. 2.

His enim rationibus, ſancitũ eſt, vt ſi reſignans mo

30 riatur infra 20. dies, † reſignatio facta in fauorẽ cuiuſcũq; ſit nulla, & beneficiũ dicatur vacare per obitũ, qđ

N 2 traditum

traditum eſt per Ant.de But.in c.ſuſceptum, nu.13.
de reſcr.Rom.conſ.342.col.2.Io.And.in ca.Audiui-
mus,not.2.de collus.deteg.& Doctores, poſteriores
* ſequuntur*vno ore gloſſ.Sarn.Mand.in hac reg.alle-
gant concordantes,Guliel.Benedet.in repet.c.Rainu
tius,num.26.p.1.fol.156.Rebuff.de verb.ſign.fol.21.
in fi.Crauett.conſ.88.num.13.Greg.Syntag. iur.lib.
17.c.17.num,6.Put.deciſ.92.num.6.lib.2. Menoch.
* conſ.108.num.28. vol.2. & fuit * pluries deciſum in
* Rot.&* practicatur tota die.

Poſſumus etiã dicere meliori ratione ſuffulti,hanc
31 regulam eſſe†extractam ex c.plerique.8.q.1.vbi ex Hi
lario Papa,in Sinodo Rom.c.5.hæc verba,habentur,
32 † *Plerique ſacerdotes in mortis confinio conſtituti in
locum ſuum feruntur alios deſignatis nominibus ſub-
rogare,vt ſcilicet non legitima expectetur electio,ſed
defuncti gratificatio pro populi habeatur aſſenſu, qđ
quam graue ſit,exiſtimate. Atque ideo ſi placet etiã
hanc licētiam generaliter de Eccleſiis auferamus, ne
quod turpe dictum eſt,homini quiſquam putet deberi
quod Dei eſt,ab vniuerſis acclamatũ eſt hac præſum-
ptio nunquam fiat,quæ Dei ſunt,ab homine dari,non
poſſunt*,de quo etiam mentionem faciunt Polycarp.
li.2.tit.18.Anſel.lib.6.c.56.Iu.p.5.c.104.&ibi, Arch.
& Præpoſ.nam antiquo tempore beneficia erant ele-
ctiua,& aliqui infirmi eligebant ſucceſſores, ex quo
non expectabatur legitimæ electio, Vnde cum Papa
in Synodo Romæ celebrata hoc proponeret, fuit p
omnes patres determinatum,hoc non licere,cũ non
33 poſſit quis†ſibi eligere ſucceſſorem c.2.& c.Epiſcopi
eadem cauſa,& q.cum concord. ibi per gloſſ. & Ar-
chid.alleg.Ideo videtur ex viſceribus huius tex. hanc
regulam eſſe extractam, Et fuit declaratum tempus
20.dierum,quod antea non erat expreſſum, Rebuff.
in hac reg.Gloſſ.2.num.1.nã ad hoc vt valeat reſigna
34 tio debet reſignans†ſuperuiuere p 20.dies.ita in Gal
35 lia reſignans officium Regale debet ſuperuiuere†per
40.dies,vt ſcribit Pet.Greg.Syntag.iur.lib.17.ca.18.
num.8.Franc.de March.deciſ.284.par.1. Rebuff.hic
36 gloſſ.in fi.nec mirum,quia† in multis officia æquipa-
rantur beneficijs,& e contra, Dec.in l.vlt.in fi. C. de
37 pact.hæc tamen regula non† habet locum in officijs
Curiæ,vt per plura concludit Sar.q.22.

SVMMARIVM.

1 *Exorbitans non trahitur de caſu ad caſum.*
2 *Infirmis morti vicinis legitimi actus permittuntur.*
3 *Infirmus poteſt contrahere matrimonium.*
4 *Infirmus poteſt condere teſtamentum,& tranſigere.*
5 *Epiſcopus infirmus poteſt cedere.*
6 *Collatio Ordinarij eſt fauorabilis.*
7 *Annullatio actus dicitur pœna.*
8 *Regulæ Cancellariæ ſunt ſtricti iuris.*
9 *Regula de Infirm.reſign.eſt fauorabilis,et iuri cõſona.*
10 *Iura occurrunt fraudibus.*
11 *Diſpoſitio obuians fraudibus dicitur fauorabilis.*
12 *De iure naturali fraus eſt prohibita.*
13 *Diſpoſitio obuiãs fraudibus eſt conformis omni Iuri.*
14 *Diſpoſitio de puniendis delictis fauorabilis,& reipu blica vtilis.*
15 *Statutum permittens bannitos impune occidi eſt fa-uorabile.*
16 *Diſpoſitio emanans ad publicam hominum vtilitatẽ dicitur fauorabilis.*
17 *Diſpoſitio ad vitandum peccata fauorabilis,etiam ſi adeſſet pœna.*
18 *Fauorabilis diſpoſitio,volens vt inſtrumentum roge-tur per Notarium Archiuiſtam.*
19 *Conſtitutio de public.fauorabilis.*
20 *Regula de infirm.emanauit ad tollendas fraudes.*
21 *Regula de infir.concernit animæ vtilitatem.*
22 *Infirmi non poſſunt diſponere de beneficijs.*
23 *Quod principaliter agitur,attenditur ad iudicandam diſpoſitionem fauorabilem,vel odioſam.*
24 *Diſpoſitio poteſt diuerſis reſpectibus iudicari fauora bilis,& odioſa.*
25 *Quod principale eſt attenditur.*
26 *Senatuſconſultum Velleianum quare fauorabile exi-ſtimetur.*
27 *Statutum,quod maſculi fœminas excludant,eſt fauo rabile.*
28 *Regulæ Cancellariæ ſunt ſtricti iuris,quando ſunt con tra ius.*

QVAESTIO II.

SEcundo Quæro, an hæc regula ſit o-
dioſa,vel fauorabilis? Vtilis eſt quæ-
ſtio,vt ſciamus,an ſit iuri conformis
& quam interpretationem recipiat.

Quod ſit odioſa, & exorbitans a
iure communi,tenuit Dec.cõſ.224.
col.1.ſub num.1.verſ.ad hoc,vbi dicit eſſe contra ius
commune,& verſ.nec obſtat,vbi inquit per ius com
mune fraudi eſſe prouiſum, & regula taxans terminũ
20.dierum eſt contra ius commune,& fundata in ſo-
la voluntate Pontificis,cui ita placuit ſtatuere, quod
enim non habet aliam rõnem niſi quia ita placuit ſta
1 tuenti,non†trahitur de ſimibbus,ad ſimilia, gloſſ.in l.
1.§.pueritiam in verb.ratus.ff.de poſtu.Bal.in l.2.col.
2.verſ.ex quo not.C.de iur. dot. & hanc opinionem
tenet Sarn.in hac reg.q.9.& q.13.col.3.& q.19. & q.
38.vbi dicit illam exorbitantem Mandoſ.in ead.reg.
q.1.a num.4.vſque in fi.& q.15.num.5.& q. 11.in fi.
& q.3.col.4.& q.18.Caſſad.deciſ.32.nu.4. ſuper reg.
Rom.conſ.342.quo ad primum col.1.verſ. cum igi-
tur,Gammar.de offic.& poteſt.Leg.a lat.lib.6.tit. de
penſ.q.24.num.634.cum ſeq.
2 Pro qua opin.primo adducitur,†quia infirmis etiã
morti vicinis legitimi actus permittuntur,l. ſenium
Cod.qui teſt.face.poſſ.Ang.in l.in fraudem,§.1.ff.de
3 milit.teſt.& ideo poſſunt contrahere † matrimonium
Io.And.in c.ſine culpa de reg.iur.lib.6. Abb. in cap.
* 2.de coniug.lepr.communis*teſte Alexan.in l.ſiquis
4 poſthumus,ff.de lib. & poſthu. condere† teſtamen-
tum,& tranſigere.l.ſanum mente,c.de tranſac.Immo
5 Epiſcopus,dum†eſt infirmus,poteſt cedere,c.quam-
uis,7.quæſt.1.

Secundo,quia quatenus addit,& exprimit tempus
non poteſt inficiari,quin ſit exorbitans, Dec.d.con-
ſil.224.verſ.nec obſtat.

6 Tertio,quia collatio†Ordinarij eſt fauorabilis ca.
nullus,16.quæſt.7.Zabarell.in clem.1.vt lit. penden.
quæſt.,14.in fin. Cum igitur regula tollat etiam reſi-
gnationes factas in manibus Ordinariorum, vide-
tur odioſa.

7 Quarto,quia annullat actus,†quæ pœna dici põt,
l.ſenatus.ff.de contrah.emp.Bal.in l.non dubium,col.
2.ff.de legib.Abb.in c.2.num.5.de conſt.

8 Quinto,quia regulæ†Cancellariæ ſunt ſtricti iuris
Caſſad.deciſ.16.num.5.& deciſ.23. num.6. de præb.
Sarn.in 2.q.procem.reg.num.4.Card. Pariſ. conſ.19.
num.3.& ſeq.vol.4.

His ta-

His tñ non obſtantibus,contrariã opinionem exi-
9 ſtimo veriorem,hanc regulam †eſſe,fauorabilem,& iu
ri conſonam,vt tenet Sarn.ſibi contrarius in hac reg.
q.17.& q.21.Rebuff.in ead.reg.gloſſ.4.num.9.& hęc
* opinio placuit dominis de Rota,in vna*Imol.Can o-
nicatus,& præb.die 21.Aprilis,1578.coram Cantuc-
cio,quamuis nihil ſuper hoc voluiſſent determinare.
Et primo probo,q hmôi regula principaliter ema
10 nauit ad tollendas fraudes, & omnia iura fraudibus †
occurrunt,& illas prohibent.l.ſi cui ff.de ſeru.l.in fun
do,ff.de rei vend.c.vlt.de poſtul.l.cum hi.ff.de trãſac.
11 & ideo diſpoſitio obuians fraudibus† dicitur fauora-
bilis,Fel.in c.de quarta,col.5.in fi.de pręſcrip.Caput.
deciſ.15.num.7.par.2.& conformis iuri naturali , ſe-
12 cundum quod fraus†eſt prohibita,Bal.in auth.ingreſ
ſi,num.24.in fi.C.de Sacroſan.Eccleſ.& alijs iuribus
13 † vt per Caputaq.deciſ.215.num.1.& 2.p.3.
Hinc diſpoſitio de puniendis delictis , ſeu illicitis
14 coercẽdis,dicitur†fauorabilis,& reipublicæ vtilis,l.ita
vulneratus,ad leg.Aquil.l.congruit.ff.de off.præſidis,
Bat.in l.quemadmodum C.de agrico. & cenſ.lib.11.
Rom.conſ.105.col.vlt.verſ.igitur, Dec.in cõſ.65.col.
2.& in l.factũ ſuũ,§.in pœnalibus,ff.de reg.iur.& hac
15 ratione ſtatutum permittens†bannitos,impune occi
di poſſe dicitur fauorabile,Bar.in l.omnes populi , in
2.q.3.9.prin.num.23.ff.de iuſt.& iur.Alber.de Roſa.
in tract.ſtat.in 4.p.q.20.Nell.in tract.bannit.in 1.p.ſe
cundi temp.in prin.Dec.conſ.327.num.5.& commu
* niter* Doct.Et diſpoſitio quæ emanauit, ad publicã
16 hominum†vtilitatem dicitur fauorabilis,Dec.in c.Ec
cleſiæ San.Mariæ,in fi.verſ.& materia fauorabilis,de
Conſt.Alex.conſ.171.col.2.verſ.fortificat,lib. 3.Bal.
in l.1.in 5.not.C.de nou.cod.faciẽ.Et diſpoſitio quæ
17 emanauit ad vitandum † peccata,& obuiandum illis,
& conſulendum animæ dicitur fauorabilis, & extẽ-
dibilis etiam ſi eſſet in ea pœna,gloſ.in c. ſciant cũcti
cti,in verb.alios,de elec.lib.6.Io.And.in c.ex tenore,
* qui fil.ſint leg.vbi Abb.reputat hoc ſingulare,* & ob
liuioni non tradendum,Iaſ.in l.cum quidam , col.5.
verſ.1.ergo limita,ff.de lib.& poſth.
18 Hinc fauorabilis†dicitur diſpoſitio per quã diſpo-
nitur,quod inſtrumentum rogetur per Notarium Ar
chiuiſtam,& non valeat niſi ſit regiſtratum in memo-
ria librorum Archiuij,cũ facta videatur fauore pub.
* vtilitatis,vt fuit reſolutum*in vna Romana obſerua-
tionis contractus corã Card.S.Crucis,1.Iunij,1551.
teſte Caputaq.deciſ.16.p.2.& deciſ.215.p.3.
19 Hinc Conſtitutio†de publicãdis reſignationib.di-
citur fauorabilis,quia obuiat fraudibus,Caputaq.de-
ciſ.319.lib.1.in manuſc.& dixi,late lib.præc. quæ oĩa
cum in terminis huius regulæ concurrant,dicetur re
gula fauorabilis,& iuri conſona,eo magis, quia vt di
xi extracta eſt ex c.2.de renunc.lib.6.ex c.1. de præb.
20 ex c.plerique.8.q.1.†vt tollantur fraudes,& ne per viã
ſucceſſionis de beneficijs diſponatur,eo magis cum
dicat Sar.q.3.col.2.& Rebuff.d.gloſſ.4.in fi. concer-
21 nere † animæ vtilitatem,vnde debet dici fauorabilis,
Abb.in c.nihil,num.9.de elec.Soc.conſ.97.col.2. lib.
1.Bar.in l.nemo poteſt,num.8.ff.de l.1.& in l. 1.num.
30.C.de ſum.Trin.& fid.cathol. & in hoc hodie cõ-
* muniter*concordant Doct.
Nunc aũt reſpondendum eſt contrarijs,& primo,
non obſtat,qđ infirmis liciti ſunt actus legitimi,quia
reſpondetur,illã propoſitionẽ habere locũ in caſibus
a iure expreſſis,vt dictum eſt de teſtõ, & trãſactione,
22 non autem in hoc vt diſponant de beneficijs,†cũ hoc
ſit omni iure prohibitum,c.2.& c.3.8.q.1.& eſt com
* munis*opinio omnium Doctorum.
Nec obſtat c.quãuis,7.q.1.quia loquitur de renũ-
ciatione ſimplici,nõ aũt de ea quæ fit in fauorem,vel
reſpondetur,illum tex.in hoc eſſe modificatum,vt in
fra dicetur,vel illum procedere de ſpãli gratia Papæ.
Nec obſtat conſideratio Decij, qđ dum exprimit
tẽpus 20.dierum eſt contra ius cõe,nãque reſpondeť
ad conſiderandã diſpoſitionem odioſam, vel fauora
23 bilem eſſe attendendũ,†quod principaliter agitur,l.ſi
quis nec cãm,ff.ſi cer.pet.Cald.cõſ.14.de verb.ſign.
Caputaq.optime d.deciſ.15.n.6.p.2.& d.deciſ.215.n.
8.p.3.Sed principaliter emanauit hæc regula ob frau
des,& ne diſponať per viã ſucceſſionis de beneficijs
Caſſ.deciſ.32.n.10.ſuper regulis,& alij ſupra allegati:
ergo hoc attendendũ eſt,& iõ quis aliqua diſpoſitio
24 poſſit†diuerſis reſpectib. iudicari fauorabilis,& odio
ſa,Bal.in l.venia,poſt gloſſ.C.de in ius voc. Dec.conſ.
258.n.9.Cur.Iun.conſ.5.n.34.& conſ.7.n.2.tñ ſemp
25 id quod†pcipuum ſeu principale eſt,conſiderari dẽt
ita Mãdoſ.de Annali q.3.n.7.arg.l.nauis,auerſa.ff. ad
leg.Rhu.de iact.l.1.in prin.ff.de auct. tut. l. vlt.§.fru-
ctus,ff.quæ in fraud.cred.& iõ Senatuſc. Velleianum
26 † fauorabile exiſtimať, quia principaliter introductũ
eſt in fauorem fœminarum,licet odium, & damnũ in
ferat his qui eas ꝑ interceſſoribus accipiunt,Cal.cõſ.
14.de verb.ſign.Do.in l.q exceptionẽ,ff.de cõd.ĩdeb.
27 Et ſtatutum qđ†Maſculi fœminas excludant,qa in
fauorẽ maſculorum principaliter emanauit,& ꝓ con
ſeruãdis bonis in familia,licet concernat odium fœmi
narum,dř tñ fauorabile atẽta rõne principali,Anch.
conſ.112.poſt n.6.Anania conſ.69.Ang.conſ.68.nu.
4.Crauet.conſ.118 n.10.Cur.in.cõſ.87.n.5.Ber. cõſ.
* * 14.n.9.lib.2.Soc.Iun.conſ.10.n.3.vol.4.& hæc eſt**
magis communis opin.vt per Viui.comm.opi.verbo
ſtatutum excludens,Vaſq.de ſucc.p.2.in princ.Rim.
Iun.ad Rim.Sen.conſ.223,n.12.& ſeq.vol.2.Burſat.
conſ.93.n.7.vol.1.quicquid voluerint alij quos citat.
Ad tertium patet reſponſum ex allegatis ſupra. Ita
ẽt ad quartum,non obſtat quinto,quod reg. Cancel
28 lariæ ſint ſtricti iuris,quia id†procedit quatenus ſunt
contra ius vt per Sarn.in procem.reg.q.2.

SVMMARIVM.

1 *Regula de infir.habet locum in omnibus beneficijs.*
2 *Regula de infir.habet locum in Dignitate.*
3 *Verbum,Beneficium,late intelligitur.*
4 *Regula de infir.habet locum in beneficio regulari.*
5 *Regula de infir.habet locum in Hoſpitali.*
6 *Beneficia ſimplicia quæ.*
7 *Regula de infir.habet locum in præceptorijs.*
8 *Præceptoria venit appellatione beneficij.*
9 *Idem ius vbi adeſt eadem ratio.*
10 *Regula de infirm.habet locum in beneficijs patrimo-
nialibus.*
11 *Beneficia patrimonialia vere ſunt beneficia.*
12 *Patrimonialia beneficia quare dicantur.*
13 *Expediret vt omnia beneficia eſſent patrimonialia.*
14 *In Concilio Tridentino fuit diſputatum an omnia be
neficia eſſent efficienda patrimonialia.*
15 *Regula de infir.an habeat locum in iure patronatus,
affirmatiue,num.22.*
16 *Regula de infir.loquitur de collatione.*
17 *Collatio,quæ proprie dicatur.*
18 *Habens facultatẽ conferendi poteſt cõferre cui vult.*
19 *Collatio dicitur donatio.*
20 *Vbi verba non conueniunt,neque diſpoſitio.*

21 *Magna differentia inter inſtitutionem, collationem, & præſentationem.*
23 *Neceſſarium antecedens videtur prohibitum.*
24 *Præſentatio eſt antecedens ad Inſtitutionem.*
25 *Verbum collatio, comprehendit præſentationem.*
26 *Cap. Auaritiæ, de elect. lib. 6. habet locum in præſentatione.*
27 *Capitul. 1. vt lit. pend. lib. 6. habet locum in præſentatione.*
28 *Regula de pub. habet locum in benefi. iuriſpatronatus.*
29 *Verbum collatio, poſitum in impetratione ſtricte interpretatur.*
30 *Verbum collatio, poſitum in regula de infirm. late accipitur.*
31 *In fauorabilibus fit extenſio.*
32 *Moriente reſignante beneficium iuriſpa. infra 20. dies Patronus poteſt iterum præſentare.*
33 *Nullum non præſtat impedimentum.*
34 *Electio nulla non producit effectum.*
35 *Vnio nulla non præſtat impedimentum.*
36 *Per obitum præſentati ante inſtitutionem non vacat beneficium.*
37 *Ex morte unius vacat quod beneficium erat ſuum.*
38 *Patroni debent præſentare in beneficijs Iuriſpatronatus.*
39 *Regula de infir. habet locum in benefi. reſeruato, electiuo & litigioſo.*
40 *Regula de infir. habet locum in beneficijs Conſiſtorialibus, de quibus diſponit Papa extra Conſiſtorium.*
41 *Reſignatio Conſiſtorialium publicanda.*
42 *Regula de infir. non habet locum in Conſiſtorialib. quando de eis diſponitur in Conſiſtorio.*
43 *Fraus ceſſat in his quæ fiunt in Conſiſtorio.*
44 *In præſentia principis non curatur de ſubtilitatibus.*
45 *Coram principe ordo iuris non ſeruatur.*
46 *Regula de infir. non habet locum in Epiſcopatu.*
47 *Beneficium vnitum non dicitur amplius beneficium.*
48 *Regula de infir. habet locum in beneficijs vnitis.*
49 *Vnio ad quid inuenta.*
50 *Reuocatio beneficij vniti in cuius fauorem cedat.*
51 *Ceſſio beneficij vniti abſque derogatione vnionis non tenet.*
52 *Suſpenſiua valonis valde operatur.*
53 *Regula de infir. non habet locum in tranſlatione penſionis.*
54 *Penſio non renunciatur ſed transfertur.*
55 *Penſio non venit appellatione benefic.*
56 *Differentia inter benefic. & penſionem.*
57 *Penſio poteſt transferri in articulo mortis.*
58 *Regula de infir. habet locum in ceſſione Iuris.*
59 *Regula de infir. quare inuenta.*
60 *Per renunciationem iuris quis acquirit commodum.*
61 *Paria ſunt habere ius & rem.*
62 *Regula de infir. non habet locum in officijs Curiæ.*
63 *Regula de infir. non habet locum in Imperatore.*
64 *Regula de infir. habet locum in officijs ſæcularibus.*

QVAESTIO III.

TERTIO quæro, an in omnib. beneficijs
hæc regula habeat locum? cõmunis opi-
* nio* eſt †affirmatiua quã tenent hic Sar.
1 q. 1. & q. 6. in fi. Rebuff. gl. 5. & Doct. ſu-
2 pra allegati, ſiue †beneficium ſit ſimplex,
ſiue curatum, ſiue etiam ſit dignitas, Re
buff. d. gl. 5. & hoc ponderando verbum beneficium,
3 quod late intelligitur †& comprehendit etiam dignita
tes, gl. in reg. 1. de reg. iur. li. 6. & in clem. auditor. de re
ſcr. verbum enim eſt generale complectens omne ge
nus beneficiorum, Crauett. conſ. 294. nu. 1. ſiue ſit ſæ
4 culare †ſiue regulare, Rebuff. d. gl. 5. etiam ſi ſit hoſpita
5 le, †Rebuff. in eadem glo. 5. Anaſt. Gemin. in tract. de
Indult. §. regularia, nu. 33. & cappe. & Cappellania, alta
re atque oratorium, Sarn. q. 23. Rebuff. d. gl. 5. nã hæc
6 cum dantur in titulum †ſunt beneficia ſimplicia, Abb.
in c. recolẽtes, ver. altaria, de ſtat. monac. Gẽ. in c. 1. co.
vlt. de cõſu. li. 6. Dec. cõſ. 210. viſo puncto col. 1. Abb.
* in c. vl. in fi. de cenſ. late Sar. d. q. 23. & eſt* cõis opinio.
Aliqua tñ ſunt explicãda dubia circa hanc qõnem oc
currentia; & Primũ, An Præceptoriæ cõprehendant
7 ſub hac regula? affirmatiue †eſt rñdẽdũ pro ut conclu
dit p plura Mandoſ. in hac reg. q. 20. vbi nu. 8. dicit ita
* reſolutũ in Rot.* die 14. Nouembris, 1548. in vna Cæ
8 ſaraugu. & eſt rõ q †appellatione beneficij veniũt pce
ptoriæ, vt vult Cor. cõſ. 66. n. 2. & ſeq. li. 3. Soc. Sen. cõſ.
32. n. 11. & 17. li. 2. Lap. alle. 27. Pari. cõſ. 127. n. 17. vol.
4. accedit q potẽ conſiderari eadem rõ fraudis in reſi
gnationib. q̃ fiunt de dictis præceptorijs, vnde idẽ ius
9 †eſt ſtatuendum, l. illud, ff. ad leg. Aquil.
Scdm, an comprehendat beneficia patrimonialia?
10 cõis opinio eſt, affirmatiua †quã tenent Sar. hic. q. 21.
Mand. q. 15. tũ q in his viget eadem rõ fraudis & ſuc
ceſſionis, tũ ẽt quia hæc bñficia patrimonialia cũ den
11 tur in titulum †vere ſunt beneficia Eccleſiaſtica ppe-
tua, Fel. in c. poſtulaſti, n. 5. de reſc. poſt Io. And. col. 2.
Abb. & Io. And. in c. ſi pauper, gl. 2. n. 2. de præb. lib. 6.
* cõis* opinio teſte Sel. de benef. p. 3. q. 12. num. 27.
12 Dicuntur †patrimonialia, q patrimoniales, & natu
rales ex locis illa dñt conſeq cũ vacant, Caſſ. dec. 8. de
* præb. Sar. de nõ toll. iur. quæſit. q. 1. n. 10. cõis* ſtylus, vt
per Mandoſ. d. q. 15. n. 13. & 17. & Sãctiſſimũ ac Reip.
13 conſultiſſimũ eſſet, †vt oĩa beneficia cuiuſcũq; eccle-
ſiæ patrimonialia efficerent, Couar. li. prac. q. c. 35. ſub
n. 5. Sar. de idiom. q. 1. Sel. de bñf. p. 2. q. vlt. & p. 3. q. 26.
14 quò d †fuiſſe cõſultatũ in Conc. Tridẽ. atteſtatur Do.
Sot. li. 3. de iuſt. & iur. q. 7.
15 Tertiũ dubiũ, an †hẽat locum in beneficio iuriſpa-
tronatus? Dec. in facti cõtingẽtia, reſpondit negatiue
16 conſ. 224. quia loquitur de collatione †beneficij ibi, *Ip
ſum beneficium conferatur*, & ibi, *Collatio hmõi nulla
ſit*. Collatio. n. tũc proprie dr †cum aliquis Prælatus, q
hẽt ptãtem, prouidet alicui de beneficio abſq; præſen
18 tatione, Abb. in c. ex frequẽtib. col. 2. de iſt. & †cui vult.
19 Abb. in c. auctoritate col. 1. de Inſt. & iõ †dr donatio,
c. cum acceſſiſſent. de conſt. In beneficio aũt iuriſpa-
tronatus ſuperior prouidet ad præſentationem Patro
ni: ergo verba regulæ, q̃ præciſe loquuntur de collatio
ne non vident habere locũ in inſtitutione de qua agi-
20 tur, cũ verba †nõ cõueniant, arg. l. hos accuſare, §. oĩb.
ff. de accuſ. l. 4. §. toties. ff. de dãn. infec. inter. n. collatio
21 nem, †inſtitutionem, & præſentationẽ magna eſt diffe
rentia, c. cũ in illis, §. cũ aũt, li. 6. de præb. Scdo q regula
eſt exorbitans, & deuians a iure communi: ideo,
&c. & pro hac opinione videtur concludere Sarnẽ. in
hac reg. q. 17. num. 8.
22 His tamen †non obſtantibus contraria opinio eſt
* verior, &* communis vt renuncians beneficium etiã
iuriſpatronatus comprehendatur ſub hac regula, vt
* fuit reſolutum in Rota.* in vna Parmen. beneficij co
ram Cantuccio die Lunæ 18. Februarij 1585. & te-
nuit alias Rot. teſte Sarn. in addict. manuſcr. ad dicta.
q. 17. Prob. in addit. ad Io. Monac. dict. c. cum in illis,
num. 54. de præb. li. 6. Rebuff. in tract. nomin. q. 16. in
fi. & hic gloſſ. 14. n. 6. Caputaq. deciſ. 36. n. 13. p. 3. vbi
dicit

dicit reprobari cõſ. Dec. ſuprà alleg. Nam ex quo iſta
regula annullat collationem, per cõſequens vĩ prohi-
23 bere omne neceſſariũ † antecedens, l. oratio. ff. de ſpon
24 ſal. c. ſolitæ, de maior. & obed. Sed præſentatio † eſt an
tecedens ad inſtitutionem, ergo, &c. Et quia verbum
25 collatio, comprehendit largo ſumpto † vocabulo præ
ſentationem, Rot. dec. 27. de præb. in nou. gl. in clem.
1. verb. conferatur, ad fi. de rerum perm. quam ſequũ
tur Paul. & Car. q. 22. Imol. col. 3. verſ. ult. quærit.

Hinc tex. in c. auaritiæ, de elec. lib. 6. licet loquatur
26 in electione hẽt locum † iñ præſentatione Lap. alleg. 8.
* Cald. conſ. 8. de elec. & fuit reſolutũ* in Rot. die 13.
Ianuarij 1533. coram Creſcentio in vna Salamantin.
cappellaniæ. Ita tex. in c. 1. vt lit. pen. lib. 6. licet non fa
27 ciat † mentionem de præſentatione, tamen ob pariſor
mem rationem habet locum in his beneficijs iuriſpa
tronatus, Rocch. de Curt. in tract. iuriſpatr. verb. ho-
* norificum q. 23. & fuit* reſolutum in Rot. in vna Bar
chinon. beneficij, Sancti Chriſtophori corã eod. Cre-
ſcentio, die 26. Nouembris, 1555. His poſtremo acce
dat, quia eadem ratio fraudis poteſt quoq; in his bene
28 * ficijs adeſſe, vt in ſimili de reg. de publ. † fuit* reſolutũ
in Rot. in vna Cõchen. Cappell. veneris 14. Octobris
1581. coram Dezza teſte Caputaq. dec. 36. p. 3.

Ex quibus patet reſponſum ad primũ argumentũ
adductum per Dec. Non obſt. d. 5. cum aũt, c. cum in
29 illis, quia loquitur quando verbum, † collatio, ponitur
in impetrationibus, non aũt qñ ponitur in lege, quia
tunc inſtitutionem, & oẽm modum prouidẽdi com-
prehendit, ita declarat Caputaq. d. deciſ. 36. num. 16.
par. 3. & quod verbum, collatio, poſitum in hac regu
30 la † generaliter accipiatur etiam pro inſtitutione, &
qualibet alia prouiſione tenet Rebuff. hic gl. 14. nu. 6.

Non obſtat ſecundum, quia retorquetur in cõtra
rium, nam vt ſupra q. præced. probauimus, regula eſt
31 potius fauorabilis, & iuri conſona, Vnde debet † fieri
extẽſio, Caputaq. dec. 319. lib. 1. in manuſc. Quare cõ
cludendũ eſt, quod ſi fiat renũciatio iuriſpatronatus,
& reſignãs moriatur infra 20. dies, beneficium vacat
per obitũ, & non per reſignationẽ, non obſtante qua
cunq; collatione facta ẽt ad præſentationem patroni
& patronus qui pſentauit per renunciationem bene-
ficij iuris patronatus factã in manibus ordinarij, vel
32 Papæ ſi reſignans moriatur infra 20. dies, poteſt, iterũ
præſentare per obitum illius reſignãtis, vt fuit reſolu-
* tum* in Rot. corã D. Aug. 26. Maii, 1541. teſte Sar. in
addic. ad reg. deciſ. 11. Et ratio eſt, quia cũ reſignatio
33 † ſit nulla, ex regula nullum præſtat impedimentum,
c. illud de iur. patr. reg. præſtat. de reg. iur. in 6. vt etiã
34 in ſimili caſu de electione † nulla ſcribit Cal. conſ. 14.
35 tit. de reſcr. & de † vnione nulla idem Cald. conſ. 29. de
præb. Oldrad. cõſ. 219. Vgo. Et ſi iſte præſentatus mo
36 riatur, quia per ſolam præſentationem ante † inſtitutiõ
nem acquiritur ius ad rem per obitum ipſius non va
* cat beneficium, vt fuit reſolutum* in vna parochialis
Sanctæ Mariæ coram Thoma de Tanis die 27. No-
uembris, 1541, teſte Sar. in addic. ad reg. deciſ. 9. in ma
37 nuſc. quia ad hoc, vt vacet beneficium † debet eſſe ſuũ
Archi. in c. ſi electio, de elec. Selu. de beneſ. p. 3. q. 53.
Ex quibus ẽt nota q in iſta vacatione per obitũ non
poſſunt ſtatim Papa, vel Ordinarius conferre libere,
ſed ad præſentationem patronorum, qui præſentabũt
* 38 per † obitum, vt fuit pluries* reſolutũ in Rot. in d. Par
men. coram Cantuccio 18. Februarij, 1585. faciunt q̃
ſcribũt Inno. in c. vlt. de renun. Abb. in c. ſignificatũ
col. 2. de præb. reliqua vero quę ad hanc materiam p
tinent, vide per Sar. d. q. 17. nu. 5. verſ. pro reſolutione,
vſque ad finem.

39 Quartum dubium, an habeat locum † in beneficio
* reſeruato, electiuo, & religioſorũ cõſ* reſpõſio eſt affir
matiua, quã tenent Doct. ſupra citati colligendo hoc
ex generalitate verbi beneficium poſiti in hac regula,
iuxta ea q̃ ſcribit Crau. conſ. 294. n. 1. & 308. col. 4. &
5. & quia eadem rõ fraudis põt in his beneficiis con-
ſiderari, ita quoq; tenet Rebuff. in hac reg. gl. 14. n. 6.

Quintum dubium, An comprehendat reſignãtes
beneficia Cõſiſtorialia? diſtinguẽdum eſſe exiſtimo,
40 q aut de dictis beneficijs † Conſiſtorialibus diſponit
Summ. Pont. extra Conſiſtoriũ, & hoc caſu exiſtimo
* affirmatiuam opinionem eſſe veriorem, & de * ſtylo
obſeruatam, quia viget eadem rõ, fraudis. Ita in ſimili
41 † quoties diſponitur, de beneficiis Conſiſtorialibus ex
tra Conſiſtorium, tunc reſignationes illorum ſunt pu
blicandæ, vt dicitur expreſſe in Conſt. 87. Greg. XIII.
§. cæterum, & diximus lib. præced. Aut vero de dictis
beneficiis Conſiſtorialibus, diſponit Summ. Pont. in
42 † Conſiſtorio, & tunc vera eſt negatiua opinio, vt re
nunciantes talia beneficia non comprehendãtur ſub
hac reg. vt tenuit Sar. hic q. 14. n. 2. verſ. breuiter puto.

43 Et ratio eſt, quia † tunc ceſſant fraudes, arg. l. oĩum,
C. de teſt. cum de illis etiã per obitũ vacãtibus ordina
rii prouidere non poſſint, neque illa expectantes acci
pere valeant, cum ordinarii, & expectãtes nõ frauden
tur per hmõi reſignationes, eo magis, quia hæc bene
ficia non conſueuerũt prius concedi, q̃ per Sum. Põt.
& S. R. E. Card. & perſona reſignatarii approbata fue
rit, vt diximus lib. 8. ex quo ceſſat non ſolũ rõ fraudis
ſed etiã ſucceſſionis cũ dicta beneficia nõ per ſuppli
cationem, ſed per cedulã ad relationem conferantur,
& perſona vĩ electa a Sum. Pont. & eſſo, quod aliqua
ſiniſtra ſuſpitio cõſiderari poſſit pſentia, & certa ſciã
Papæ purgat oẽm ſuſpitionẽ; & ideo non eſt neceſſe,
vt ſeruetur ſubtilitas huius regulæ, Bal. in l. reſcr. in 3.
col. C. de prec. imp. offer. vbi dicit, q in Conſiſtorio
44 † Principis non curatur de ſubtilitatibus iuris, q ibi
attenditur magis veritas q̃ iudiciorũ ritus, & ideo di-
45 cimus, q corã Principe † ordo iuris non ſeruatur, c. ad
petitionem, de accuſ. Bal. in l. vlt. C. de legi. Inn. in c. in
cauſis, de re iud. & in c. 1. de lit. conteſt. ita ẽt pari ra-
tione huiuſmodi beneficia cũ prouidentẽ in Conſiſto
rio per reſignationẽ non egent publicatione, vt fuit
* reſolutũ* in Rot. & dixi lib. præced. Solet tamen Can
cellaria ad maiorẽ cautelã dare derogationem huius
regulæ in his beneficijs, teſte Sarn. d. q. 14. in princ.

Ex quibus ẽt infertur, quod non ſolum Abbatiæ,
& Prioratus ſi prouidẽtur, in Conſiſtorio, non inclu
46 dunt ſub hac regula, ſed ẽt † Epiſcopatus, Archiepiſco
patus, Patriarchatus, ob rationẽ allegatã, & maiorem,
arg. auth. multo magis, C. de ſacr. ſan. eccl. & ita tenet
Hier. Gabr. conſ. 193. nu. 8. ver. quo ad ſecundã vol. 2.

Sextũ dubiũ, An beneficia vnita comprehendanẽ
ſub hac regula? Sar. hic q. 15. tenuit negatiuã ex eo, q
47 beneficiũ † vnitũ non dr̃ amplius beneficiũ, Rot. deci.
10. de reb. eccl. non alien. in antiq. Mar. Soc. ſen. in c. ſi
cut vnire, ar. 8. q. 12. de exc. pl. Gem. in c. ſunt pſonæ,
§. vlt. col. vlt. de priu. li. 6. & ſic cedẽs tale bñficiũ nihil
48 dr̃, reſignare. In cõtrariũ tñ eſt veritas, vt colligitur † ex
uerbis additis ad hãc regulã per Paul. III. *Sed ipſius
beneficij vnionis diſſolutioni conſenſerit*, quæ uerba
comprehendunt quoties unio, eſſet facta ad uitam
49 alicuius, quæ eſt inuenta † ad effectum, ut quis poſſit
aſſequi, & retinere incõpatibilia, q̃ alias non poſſet,
Gem. conſ. 38. nu. 11. Caſſad. deciſ. 33. nu. 5. ſuper reg.
ubi ẽt dicit, quod eſt quædã diſpenſatio palcata, nã

 ſi iſte

ſi iſte conſenſit diſſolutioni vnionis, vtique habet lo-
cum regula noſtra, & hũc caſum fuiſſe valde dubium
ante declarationem tradit Mand. qui hoc tenet q. 10.
nu. 5. Rebuff. gloſſ. 8. verſ. at ſi.

Idemque eſſet ſi quis beneficium reſignat ad effe-
ctum, vt vniatur alicui loco etiam pio, namque ſi mo
riatur infra 20. dies, beneficium vacabit per obitum &
non per reſignationem, ita Mandoſ. d. q. 10. nume. 2.
quia comprehenditur in ratione regulæ, & in verbis,
ſiue dicamus hanc eſſe veram reſignationem ſiue di-
miſſionem, cum loquatur regula de quacunque di-
miſſione.

Si vero habens tale beneficium, illud reſignat ſim-
50 pliciter vel in fauorem loci vniti, hoc caſu ſiue hẽat
locum regula, ſiue non idem effectus reſultat, namq;
ſtatim poſt ceſſionem cum titulo illius beneficij, cui
vnio facta eſt, confunditur, & efficitur vna maſſa, Re-
buff. in prax. tit. de vnionibus, nam militat eadem ra-
tio fraudis.

Si vero habens tale beneficium vnitũ illud reſignat
51 in fauorem alterius, & hoc caſu ſi non adeſt deroga-
tio vnionis, ceſſio non tenet, Bellam. in tract. permut.
* in 3. p. & eſt communis* opinio, vt diximus lib. 2. ſi ve
52 ro adeſt derogatio, & ſuſpenſiua vnionis, tunc nõ tol
litur, ſed differtur vnio, & valet ceſſio ad fauorem il-
lius cui facta eſt, Mandoſ. in prax. ſign. grat. tit. reſign.
* col. 4. & *communiter practicatur.

Et per conſequens tali caſu habebit locum huiuſ-
modi regula, nam ſi moriatur reſignans infra 20. dies,
beneficium vacabit per obitum, & non reſignationẽ,
& effectus eſt maximus, quia ſtante hac vacatione re-
ſignatarius excludetur, & beneficium illud incorpo-
rabitur corpori cui facta eſt vnio, Rebuff. hic in gl. 8.
in princ. & hæc opinio ſeruatur* in praxi, & ab ea non
eſt recedendum in iudicando, & concludendo.

Septimum dubium an tranſlationes penſionis cõ-
* prehendantur ſub hac regula? communis* opinio eſt
53 negatiua vt tranſlatio penſionis ſit valida, & ſi transfe
rens moriatur intra viginti dies quam opinionem te-
* nuit Rot.* tempore Leonis X. teſte Sarn. hic q. 16. &
* fuit reſolutum in vna* Gadicen. penſionis de menſe
Maij, die 13. 1541. coram Tho. de Tanis, teſte Man-
doſ. q. 11. in fin. vbi poſt multa quæ adducit, videtur ꝓ
hac opinione concludere, atteſtatur etiam Sarn. in ad
dic. ad reg. dec. 8. nam regula loquitur de renunciatio
54 ne, & penſio non renunciatur, ſed transfertur de licẽ
tia Papæ, & quia penſio non eſt propriè beneficium,
55 vt in qualibet materia etiam ſtricta appellatione illius
56 veniat, vt late probat Mandoſ. dict. q. 11. & magnam
eſſe differentiam docet Sarn. d. q. 16. nu. 2. 3. & 4.

Accedat præterea quia regulariter in gratijs tranſ-
lationis penſionis ſolet concedi, vt poſſit transferri
etiam in articulo mortis, ex quibus verbis tollitur om
ne iudicium, vt non ſit neceſſarium, vt transferens vi
57 uat per 20. dies, immo penſio poteſt in articulo mor
tis transferri etiam ſi non ſit data huiuſmodi facultas,
* vt fuit reſolutum* in Rot. in d. Gadicẽ. penſionis die
23. Martij, 1541. teſte. Put. deciſ. 5. de penſion. in ma
nuſc. & deciſ. 138. lib. 2.

Octauum dubium, an hæc regula procedat in eo
58 qui renunciauit iuri ſuo quæſito in aliquo beneficio
vigore alicuius gratiæ, vt quia reſignauit ius quod ha
bebat per ſolam ſupplicationem ſignatam, nec habe-
bat literas expeditas nec etiam poſſeſſionem? Vera con
* cluſio, & communis* eſt affirmatiua, vt ſi talis ce
dens moriatur infra 20. dies, &c. quam opinionem te
* nuit Rot.* in vna Valentinen. die 13. Martij 1514. te-
ſte Sarn. hic q. 18. num. 2. verſ. Iſtis tamen non obſtan
tibus, vbi etiam firmat hanc opinionem, nam regula
habet locum, cum ille, in cuius fauorem reſignatio
admittitur, cõſequitur commodum reſignationis ꝓ-
pter quod arguitur fraus, vel quia renuncians agno-
ſcens ſe moriturum inducitur ad renunciãdum, quo
caſu ne detur ſucceſſio, & licentia libera diſponendi
59 de beneficijs, ſicut de rebus temporalibus, fuit hæc
regula introducta; ſed iſtæ rationes militant in renun
60 ciatione iuris, quia per illam acquiritur commodum
reſignatario & reſignans conſequitur effectum, quẽ
intendit, ergo.

Non obſtat quod gratia dicatur informis, litteris
non expeditis, nam reſpondetur, quod ſtatim, quod
ſupplicatio eſt ſignata in continenti eſt ius quæſitum,
& gratia eſt perfecta quo ad hunc effectum, vnde cũ
61 ius ſit quæſitum, ſuccedit illud, quod paria ſunt, habe
re ius quæſitum ad rem vel habere rem l. qui habet ff.
de reg. iur. cul alijs, vt per Sarn. dict. q. 18. nu. 4. & 5.

Nonum eſt dubium, An officia curiæ comprehen
* dantur ſub hac regula, communis* opinio eſt negati
62 ua, quam tenent Sarn. hic q. 22. Rebuff. & alij omnes
ſequuntur, tum quia de illis hic non fit mentio, tum
etiam quia ceſſat ratio finalis regulæ, quæ de benefi-
cijs Eccleſiaſticis loquitur, quæ vendi non poſſunt, &
ideo in officijs ſæcularibus Curiæ non eſt prohibita
ſucceſſio, cum vendi poſſint, & hanc concluſionem
non ſolum intelligit Sarn. in ſcriptorijs Apoſtolicis,
Portionibus, & ſimilibus officijs, ſed etiam de officijs
Vicecancellarij, Camerarij vel maioris Pœnitentiarij,
nam cum hæc non poſſint cedi ſine licentia Papæ, in
eis ceſſat iſta regula ſicut in Conſiſtorialibus, Ita in
ſimili idem Sarn. q. 2. hic per totum concludit Impe-
63 ratorem cedentem Imperio non comprehendi ſub
hac regula ex pluribus rationibus, quas adducit.

64 Limita non procedere in officijs ſpiritualibus, de
quibus loquitur tex. in c. cum acceſſiſſent de Conſti,
cap. dudum, el 1. de elect. cap. quod Dei timorem, de
ſtat. monach. & tenet Collectan. in cap. penul. 3. colũ.
verſ. quod ſi mandetur, de verb. ſignific. quem refert,
& ſequitur Sarn. dict. quæſt. 22. nu. 2. verſ. aut vero lo-
quimur, nãque hæc officia ſpiritualia ſunt beneficia,
& mens, & ratio regulæ concurrit, ideo habebit locũ
diſpoſitio.

SVMMARIVM.

1 *Regula de Infirm. comprehendit omnes.*
2 *Verbum ſiquis eſt generale.*
3 *Regula de infir. an habeat locum in Papa.*
4 *Regulæ Cancellariæ non comprehendunt Cardinales contra num. 12.*
5 *Quæ ſpeciali nota ſunt digna debent exprimi.*
6 *Cardinalatus eſt maior dignitas poſt Papatum, & numero 15.*
7 *Cardinales renunciantes beneficia comprehendun-tur ſub reg. de infirm.*
8 *Vbi agitur de vitanda fraude Cardinales comprehen-duntur.*
9 *Quanto quis eſt dignior, tanto debet a fraudibus ceſ-ſare.*
10 *Cardinales comprehenduntur ſub capit. de multa, de præbend.*
11 *Reuocatio regreſſus comprehendit etiam Cardinales.*
13 *Diſpoſitio concernens animarum ſalutem comprehen dit Cardinales.*
15 *Regula de infir. habet locum in Patriarchis, Archie-piſcopis.*

piſcopis, & Epiſcopis, ac Abbatibus.

16 *Regula de infir. comprehendit exemptos.*

17 *Lex vniuerſaliter loquens comprehendit exemptos.*

18 *Exempti non comprehenduntur ſub priuilegio.*

19 *Papa eſt proximus Superior exemptorum.*

20 *Regula de infirm. habet locum in familiaribus Cardinalium.*

21 *Regula de infirm. comprehendit familiares Papæ, & eius officiales.*

22 *Regula de beneficijs vacantibus per obitum familiarium Cardinalium an habeat locum in vacatione ficta obitus.*

23 *De beneficijs familiarium Cardinalium ſit prouiſio de conſenſu Cardinalium.*

24 *Regula de infirm. comprehendit fœminas habentes dignitates.*

25 *Prohibitio incompatibilium comprehendit etiam fœminas.*

26 *In foro animę nulla eſt differentia ſexus.*

27 *Verbum ſi quis, maſculum & fœminam comprehendit.*

28 *Maſculinum concipit fœmininum.*

29 *Abbatiſſa poteſt renunciare.*

30 *Abbatiſſa in adminiſtratione æquiparatur Abbati.*

31 *Pœna, l. 2. C. de rapt. virgin. habet locum etiã in mulieres rapientes virum.*

QVAESTIO IV.

VARTO quæro, qui comprehenduntur ſub diſpoſitione huius regulę, Communis opinio é
1 affirmatiua † omnes comprehendi, nam loquitur ſimpliciter de omni reſignante, cum dicat, *Si*
2 *quis in &c.* ex quo ſatis colligitur omnes comprehẽdi, Bal. per illum tex. l. in fraudem, ff. de teſtam. l. cum alijs, vt per Crauett. conſ. 92. nu. 4. & col. 308. nu. 3. Bal. conſ. 205. lib. 1. & conſ. 191. eo. lib.

Sed vt particulariter omnes caſus intelligamus, de aliquibus contigit dubitare. Et Primo, an habeat lo-
3 cum in † Papa; Sar. hic q. 1. diſputat hanc quæſtionem ad partes, tandem concludit pro affirmatiua, quam dicit veram Rebuff. in praxi ſuper hac reg. Gloſ. 1. num. 3. quo ad prohibitionem, ne ſuccesſorem in articulo mortis ſibi cõſtituere, vel eligere debeat, de qua realia non ſcribam, cum hoc receſſerit ab Vrbe, & orbe teſte Mandol. hic in principio, & his temporibus nõ eueniat.

Secundo, an habeat locum in S.R.E. Cardinalibus, renunciantibus aliqua beneficia in fauorem, vt ſi moriantur infra viginti dies beneficium vacet per obitũ, non per reſignationem? Pro negatiua concludit Mandol. hic, q. 2. num. 8. & 9. cum ſeq. quia regulæ Cancell.
4 † non comprehẽdunt Cardinales, Barbat. in tract. Car. par. 1. q. 7. in fi. Præpoſ. in c. 1. diſt. 15. Ber. in c. 1. nu. 41. de reſcr. Card. Pariſ. conſ. 141. nu. 8. vol. 4. Iaſon. conſ. 117. col. 3. vol. 4. Gig. de pẽſ. q. 9. n. 7. & q. 59. nu. 13. Anch. conſ. 295. & 297. Roma. conſ. 497. Philippus Prob. in c. vlt. col. 3. de reſcr. lib. 6. & hanc eſſe veram, firmiorem, & æquiorem ſententiam atteſtatur Mandol. dict.
5 q. 2. nu. cum quę ſpeciali nota † ſunt digna, niſi ſpecialiter exprimãtur, omiſſa eſſe cenſentur, cap. quam periculoſum, de ſenten. excommun. lib. 6. Gloſ. in cap. 2. de
6 præb. eo lib. nã Cardinalatus † eſt maior dignitas poſt Papatum, Hoſt. in c. dilectus, col. 2. de præben. cum alijs, quæ ad hoc adducit Mandol. loco cit. & Put. deciſ. 195. a nu. 1. vſque ad 6. lib. 1.

His tamen non obſtantibus contraria opinio eſt
7 verior, & * communis, vt etiam † Cardinales ſub hac regula comprehendantur, quam opinionem tenent Sarn. hic. q. 3. Rebuff. Gloſ. 1. num. 4. & ſecundum eam iudicauit * Rota poſt longam diſcuſſionem pro Ludouico de Torres, die 14. Nouemb. 1541. teſte Put. deciſ. 195. lib. 1.

Nam regula hæc emanauit ad obuiandum fraudi-
8 bus, ſed vbi agitur de euitanda fraude tunc comprehenduntur etiam Cardinales communis opinio, teſte Caputaq. deciſ. 211. lib. 1. in manuſcr. ergo veniunt, nã
9 cum ſint maiori dignitate præditi, oportet plus † alijs à fraudibus eſſe alienos, iux. not. in c. cum quidam, de iur. iurand. & in l. presbyteri, C. de epiſ. & cler. & ideo comprehenduntur ſub regula de publican. vt ſupra ſcripſi lib. præced.

10 Hinc Cardinales † comprehenduntur ſub c. de multa, de præb. vt tenet Abb. in c. Eccleſia. el. 2. in 2. not. de elect.

11 Hinc † reuocatio, regreſſum comprehendit etiam Cardinales, vt fuit reſolutum in vna * Caurien. coram Io. Paulo, 3. Iunij, 1538. teſte Sarn. in proœm. reg. q. 4. col. antepen.

Nec obſtat, quod regulæ Cancell. non ligent Car-
12 dinales, quia immo contraria † opinio eſt verior, & cõmunior, Fel. in c. ad aures, ante nu. 12. de reſcr. Bert. Belencin. tract. de charit. ſubſid. q. 66. Selu. de benef. p. 3. q. 12. num. 6. Sar. in proœm. reg. q. 4. & fuit pluries deciſum in Rota, teſte Belencin. loco citat. eo magis
13 cum concernunt bonum † publicum, & animarum ſalutem, Pauin. de poteſ. cap. ſed. vacan. in fin. 2. p. & hæc eſt communis * opinio, teſte Sarn. hic dict. q. 3. col. 2. verſ. & breuiter.

Tertio quæro, an habeat locum hæc regula in Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & alijs Prælatis, & Abbatibus eorum beneficia renunciantibus? commu-
14 nis opinio omnium eſt † affirmatiua, Pelegr. deciſ. 20. Sarn. in addic. ad reg. deciſ. 7. in manuſcrip. Put. deciſ.
15 33. lib. 3. quod ſi comprehendit † Cardinales, quorum dignitas eſt maior poſt Papatum * communis, teſte Mãdol. hic q. 2. num. 4. ergo multo magis hos, Authent. multo magis, C. de ſacr. ſan. eccleſ. & hæc opinio nullã habet difficultatem, vt docet communis * praxis.

16 Quarto, an hæc regula comprehendat † exemptos eorum beneficia renunciantes? Affirmatiua opinio * cõmuniter in praxi tenetur, pro qua concludit Sarn. hic q. 5. Nam lex generaliter, & vniuerſaliter loquens vt eſt iſta, includit etiam exemptos Bart. in l. in fraudẽ ff. de teſtament. mil. Dec. in l. 1. in 2. lect. verſ. no. vlt. C. de ſen. Abb. in c. graue, de præb. Gem. & Franc. in c. auctoritate, §. inhibemus, de priuil. lib. 6. communis opinio, teſte Sarn. dict. q. 5. ſub. num. 2. quamuis in gene-
18 rali priuilegio † non comprehendantur, Bald. in l. 1. col. 6. verſ. vnde quæritur, C. de furt. Dec. conſ. 154. col. 2.

Accedit quia cum comprehendantur Cardinales, & aliæ omnes perſonæ Eccleſiaſticæ in dignitate cõſtitutæ, ergo, & exẽpti. Auth. multo magis, C. de ſacr. ſan. eccleſ. Nec eſt ambigendum Papam potuiſſe eis
19 præiudicare per hanc regulam, cum ſit proximus † ſuperior exemptorum, Abb. in c. nihil, de elect. & eſt cõmunis opinio, & ſecundũ hanc opinionem practicat.

Quinto, an habeat locum in familiaribus Cardina-
20 lium omnium ſententia eſt † affirmatiua, vt firmat hic Sarn. q. & nullum eſſe dubium, tradit Rebuff. in hac

regu.

reg.Gloſ.1.num.6.quia ſi comprehenduntur Cardi-
21 nales,ergo & eorum familiares,immo extendo, vt&
familiares Papæ comprehendatur,& alij officiales Cu
riæ.quod de*ſtylo notiſſimum eſt.Sed an in hac vaca
tione ficta obitus habeat locum regula de beneficijs
22 vacantibus*per obitum famil.Card.vide Sarn. dict.q.
4.a num. 1.ad fi.vbi recitat quid Rot.firmauerit,& ve
23 ra eſt opinio,vt fiat prouiſio per obitum cum conſen
ſu Cardinalis,Rebuff.dict.Gloſ.1.num.7.& 22.Apri-
* lis,1553.fuit in Rot.* reſolutum regulam de impet.
beneſ.per obit.famil.Card.habere locum in vacatio-
ne inducta per hanc regulam,teſte Sarn.in adic.ad re
gul.deciſ.13.

24 Sexto,an habeat locum † in fœminis religioſis vo
lentibus reſignare eorum dignitates collatiuas? com
* munis*opinio eſt affirmatiua,quam tenet Sarn.qu.6.
quod etiam videtur tenere Rebuff.dicta Glo.1.in fi.
dum ſcribit , textum noſtrum nullam perſonam exci
pere.Et ratio eſt,qa cum tex. noſter hoc diſponat ad
bonum publicum,& vt obuietur fraudibus,debet etiã
comprehẽdere fœminas,iuxta ea,q̃ tradidimus ſupra.
Ideo ex eadem ratione ſcriptum reliquit Pauin. in
Extrauag.Execrabilis,§.1.in Gloſ.ib verb.filijs, quod
25 diſpoſitio illius tex.loquens † de maſculis habentibus
duo incompatibilia,habebit locum etiam in fœminis,
reſpectu enim animæ nulla eſt † dña ſexus Ale.de Ale.
in l.alienam.C.de procu.Dec.in c.cum dilecta,de con
fir.vtil.vel inutil.quod etiam ſubtiliter elicitur ex ver
27 bis reg.dum dicit,*Si quis &c.* verbum enim † ſi quis.
de ſui natura maſculum, & fœminam comprehendit,
vt in leg.ſi quis id quod , vbi Alexander Iaſon. Dec.
* ff.de iurid.omn. iud. & communis * eſt concluſio,
28 quod quando ſumus in materia indifferenti † maſculi
nũ cõcidit fœmininũ,vt per Bar.in l.1.co.1.ff. de ver.
ſign.Dec.conſ.495.num.15.& 114.ante nu. 4. & cõſ.
527.num.7.Card.Pariſ.conſ.49.nu.12.vol.3.Sed hęc
eſt materia indifferens,cum poſſit contingere in fœ-
29 mina,ſicut in maſculo,cum † Abbatiſſa vel Prioriſſa, q̃
habet dignitatem collatiuam cum adminiſtratione re
nunciat,c.indemnitatibus.de elect.lib.6. & ibi Gem.
not.2.Fel.in c.meminimus,nu.5.de accuſ.Bart. in l.1.
nom.43.C.de dignit.li.12.Dec.in l.fœminæ.nu.10.ff.
de reg.iur.& diximus li.2.& 3.

30 Hinc Abbatiſſa † in adminiſtratione ęquiparat̃ Ab
bati,Abb.in c.2.de his,quæ fiunt a præl.Card.cõſ.17.
circa princ.col.2.Nec obſtat,quod hic ſit caſus rarus
quia inquit Marſil.in l.1.C.de rapt.virg.quod pœna il
31 lius legis habet locum etiam in muliere † rapiente virũ
licet hic caſus raro accidat .

Et hæc opinio mihi videtur vera,quamuis per plu
ra fundamenta contrarium tueatur Mandoſ.hic q.3.
quibus omnibus poteſt reſponderi non habere locũ
in caſu noſtro,vt vitentur fraudes,& ob publicam vti
litatem,& ob ſalutem animarum,& negatur materiam
hanc eſſe odioſam,quia immo eſt fauorabilis,& exten
denda,vt ſupra probaui in ſecunda quæſtione.

SVMMARIVM.

1 *An regula de infirm.habet locum in renũciationibus extra Curiam.& num.8.*
2 *Reg.Cancel.an habeant locum extra Curiam.& n.10.*
3 *Papa facilius poteſt decipi,quam Ordinarius in beneficialibus.*
4 *In dubio verba de frequentiori.*
5 *Ordinarius non poteſt diſponere de Commenda.*
6 *Diſpoſitio non habet locũ vbi verba non conueniũt.*
7 *Coram Ordinarijs renunciatio tantum ſimpliciter.*
9 *Renunciatio facta in infirmitate fraudulenta.*
11 *Lex generalis includit omnes caſus.*
12 *Conſenſus in renunciationibus extra Curiam quando præſtetur.*
13 *Ordinarij de facili admittunt renunciationes.*
14 *Collatio Epiſcopi de beneficia renunciato coram Notario nulla.*
15 *Regula de infirm.comprehendit permutationem.*
16 *In claris non eſt ambigendum.*
17 *Verbum,dimiſerit,quid importet.*
18 *Permutans dimittit beneficium.*
19 *Permutatio continet duos actus.*
20 *Permutatio de pingui beneficio cum tenue fraudulenta.*
21 *Regula de infirm. includit permutationem de beneficij paribus.*
22 *Lex indiſtincte loquens,indiſtincte intelligenda.*
23 *Diſpoſitio ſuſtinetur in ratione,quæ non ceſſat.*
24 *Regula de infirm.comprehendit reſignationem factam cum reſeruatione omnium fructuum.*
25 *Reſeruatio fructuum non mutat naturam renunciationis.*
26 *Facilius renunciatur cum reſeruatione.*
27 *Facilius renunciatur ius ad rem,quam in rem.*
28 *Regula de infirm.comprehendit renunciationem cum reſeruatione medietatis fructuum.*
29 *Regula de infirmit.comprehendit reſignationem cum penſione.*
30 *Regula de infirm.ligat reſignantes Commendam.*
31 *Commendatarij diſponunt vt veri Prælati.*
32 *Regula de familiaribus Cardinalium habet locum in Commenda.*
33 *Regulæ de veriſimil. & Idiomate habent locum in Commenda.*
34 *Ordinarij non poſſunt conferre Commendas.*
35 *Regula de infirm. comprehendit renunciationem factam per procuratorem.*
36 *Solemnitas,quæ debet obſeruari per principalem,debet fieri per procuratorem.*
37 *Procurator qui porrexit ſupplicationem, poteſt conſentire mortuo reſignante.*
38 *Conſenſus per quantum tempus poſſit præſtari poſt obitum.*
39 *Conſenſus retrotrahitur ad diem data.*
40 *Actus perficitur ex conſenſu procuratoris.*
41 *Procurator conſtitutus ad conſentiendum ſupplicationi datæ,non poteſt conſentire poſt obitum.*
42 *Regul.de infirm.comprehendit reſignantem plura beneficia.*

QVAESTIO V.

QVINTO quæro, an quomodo-
cumque facta fuerit reſignatio
habeat locum hæc regula? Et qa
quæſtio eſt generalis,ideo de ali-
quibus caſibus contigit dubitari,
& Primo, an ſi renunciatio bene
ficij facta fuerit extra Curiam , &
reſignans moriatur infra viginti
dies, an comprehendatur ſub diſpoſitione huius re-
gulæ,vt vacet beneficium per obitum,& non per reſi
gnationem.
Dec.conſ.224.num.4.verſ.alio etiam,reſpondit p
1 negatiua opinione ſcilicet regulam † non habere locũ
in renunciationibus,quę fiunt extra Curiam , quam

opinionem ex pluribus ſequitur etiam Mandoſ. hic
* ou.16.& fuit prolatum* arreſtum in Gallia in vigilia
Aſſumptionis, de anno 1550. teſte Rebuff. Gloſ. 12.
num.10.

Quorum ſententia primo fundatur, quia regulæ
2 Cancellariæ non habet locum †extra Curiam, Auch.
conſ.297. in princ.

Secundo, quia Summus Pontifex facilius poteſt
3 decipi, & fraudari, quam †Ordinarius, ad not. in Clemen.
1. de offic. ordin. ergo magis neceſſaria fuit prouiſio in reſignationibus factis coram Papa.

Tertio, quia cum regula hoc non exprimat, debet
4 in dubio intelligi de ea, †quæ fit in manibus Papæ, argum. l. quæritur, ff. de ſtat. hom. Ant. de Butr. in ca. ſua, de off. vic.

Quarto, quia non conueniunt verba regulæ renũciationibus, quæ fiunt extra Curiam, quia exprimitur
5 de Commenda, de qua †Ordinarius non poteſt diſponere. Fed. de Sen. trac. permut. q.13. Roman. conſ. 350. num.3. Rot. deciſ.1. de præb. per Bilignett. & qa dicit dies computandos a die præſtiti conſenſus, & non reſignationis factæ, & clarum eſt, quod non ha-
6 bet locum †diſpoſitio, vbi verba non conueniunt, l.4. §. toties, ff. de dam. inſec. in fi. Dec. conſ.437. num.7.

Quinto quia in renunciationibus, quæ fiunt corã Ordinarijs, ceſſat ratio regulæ, quia ipſi non poſſunt fraudari, cum fiat in eorum manibus, ceſſat quoque alia ratio, ne diſponatur in articulo mortis de benefi-
7 cijs, nam coram eis non poteſt fieri †renunciatio ad fauorem ſed tantum ſimpliciter, Glo. & communiter Doct. in c. ex parte, 1. de off. deleg. Innoc. in c. tua nos de ſimon. Abb. in c. cum vniuerſorum, de rer. pemut. Caſſad. deciſ.2. de ſimon. & eſt communis opin.

His tamen non obſtantibus, contraria opinio eſt
*8 verior, & *communis, vt hæc †regula habeat locum ẽt in renunciationibus, quæ fiunt extra Curiam coram Ordinarijs, vel Legatis, quam tenuit Sarn. hic. q.26. poſt Caſſad. deciſ.31. per totam ſuper reg. vbi nu.9. refert ita fuiſſe tentum in vna Barchinonen. Cappellaniæ coram Simonetta, prout etiam ipſe Simonetta refert deciſ.64. in manuſc. Idem etiam fuiſſe tentum in vna* Salamantinen. coram Hugone de Spina, & in alijs duabus cauſis coram domino Paulo de Capizuchis, atteſtãtur Caſſad. Sar. locis citatis, Simonetta, deciſ.64. ita etiam fuiſſe reſolutum in Rota poſt dictas deciſiones tempore Pauli III atteſtatur Ptolom. dec. 12. incip. domini Creſcent. deciſ.61. lib.1. & deciſ.6. Gig. conſ.4. num.9. & ita nouiſſime vidi concluſum in Rota de anno 1585. Et in alia Parmen. beneficij. Lunæ, 19. Ianuarij, 1587. coram R.P.D. Giplio, vbi quidam biduo quam moreretur reſignauit beneficium in manibus N. Epiſcopi, fuit reſolutum beneficium vacare per mortem, & non per reſignationem, & in conſequentiam collationem ſpectare ad Papam, qa mortuus eſt in menſe reſeruato, & Ordinarium non poſſe ſe intromittere, quod ſecus fuiſſet ſi vacatio eſſet per renunciationem, & hanc opinionem tenet ẽt Rebuff. in tract. nomin. q.17. verſ. nec refragatur, & in praxi ſuper hac reg. Gloſ.3. verſ. idem ſi quis, & Gloſ. 12. & in tract. de nomin. q.17. dicit ita fuiſſe reſolutũ & idem Rebuff. conſ.72. nu.8. tenet hanc opinionem & dicit ita fuiſſe dictum in Senatu* Pariſienſi, de anno. 1538.

Et hoc tũ ex verbis, tum ex ratione regulæ: ex verbis, quia dicit quauis auctoritate confertur, vt in terminis ponderat Rebuff. in praxi, Gloſ.12. ſuper hac regula nu.3. Ex ratione, quia hæc regula emanauit, vt fraudibus infirmorum renunciantium obuietur.

Nam ex quo renunciatio reperitur facta tali tem-
9 pore præſumitur †fraudulenta, Alex. in l. filiæ. ff. ſol. matr. quæ ratio militat quoque in renunciationibus, quę fiunt extra Curiam, ita etiam illa ratio, ne cogitatione mortis per viam vltimæ voluntatis diſponatur de beneficijs, militat etiam extra Curiam, vt aliqui Doctores firmarunt relati a Sarn. dict. q.26. num.4.

Nunc autem reſpondendum erit contrarijs, ad pri-
* mum reſpondeo communem* eſſe opinionem in cõ-
10 trarium, vt ſcilicet regulę Cancellariæ ligent † extra Curiam, vt per Sarn. latiſſime q.2. in proœm. reg. Ad ſecundum reſpondetur, non ex hoc ſequi quin poſſit habere locum extra Curiam. Ad tertium reſpon-
11 detur, quod cum loquatur generaliter omnes caſus† debet includere, l.1. §. generaliter, ff. de leg. præſt. Ad quartum reſpondetur, negando non conuenire verba. nam illud, quod dicitur de Commendis, reſpicit renunciationem in Curia, & illud fuit additum, vt tollantur lites, quæ ex eo oriri poterant, Pelegr. deciſ.20. in manuſcr.

Nec obſtat, quod dicat a die præſtiti conſenſus, nã
12 reſpondetur, quod hic †caſus poteſt etiam verificari coram Ordinarijs, quando fit per procuratorem renunciatio, vt tradit Simonett. dict. deciſ.63. & hoc q̃uis poſſit ante, & poſt dari conſenſus in renunciationibus extra Curiam, Sarn. dict. q.26. nu.6. verſ. nec obſtat. Ad quintum reſpondetur in renunciationibus, extra Curiam non ceſſare rationem regulæ, namque
13 poſſunt fraudari expectantes cum †Ordinarij de facili admittunt ceſſiones, vt prouideant, vt dicit Caſſad. deciſ.31. num.9.

Concludendum igitur regulam habere locum & beneficium vacare per obitum, & nullam eſſe collationẽ Epiſcopi, aut alterius factam per ceſſionem, ẽt
14 ſi fuerit facta ceſſio †corã Notario, & teſtibus, Boer. deciſ.348. ſub num.3.

15 Secundo dubitatur, an †renunciatio facta cauſa permutationis, includatur ſub hac regula? Doctores* cõmuniter tenent affirmatiuam opinionem. Petr. And. Gammar. in repet. c.1. de rer. permut. lib.6. quem refert, & ſequitur Sarn. hic. q.19. vbi dicit hoc non habere dubium, Mandoſ. q.12. col. vlt. verſ. quæſtio iſta vbi inquit hanc opinionem eſſe veram, Rebuff. in prax. in Gloſ.4. huius regulæ, in princip. & alij omnes. Et probatur in verbis regulę, ibi, *Siue ſimpliciter, ſiue ex cauſa permutationis, &c.* verba enim ſunt
16 clara, vnde †non eſt ambigendum, Corn. conſ.109. in. in fin. lib.1. Dec. conſ.452. num.27. ac etiam probatur, ponderando verbum, dimiſerit, poſitum in regu-
17 la ibi, *Vel alias dimiſerit*, quod† verificatur in quacumque dimiſſione beneficij arg. tex. in l.1. §. quod
18 autem. ſi. de aleę luſ. & aleat. nam qui permutat †dimittit beneficium, vt eleganter probat Mandoſ. hic q. 13. num.9.

Et etiam includitur ſub verbo, reſignauerit, nam
19 permutatio continet †duos actus, ſcilicet reſignationem, & permutationem, Boer. deciſ.2. nu.16. & eſt cõmunis opinio, vt ſupra dixi.

Et hęc concluſio extenditur, vt procedat non ſolum in permutatione de beneficijs diſparibus, & inæ-
20 qualibus, quando infirmus †permutat pingue beneficium cum conſanguineo, ſeu amico ei dante tenue, ex quo præſumitur fraus. Doct. oẽs in c.2. de renũc. li.6. Rot. dec.2. de rer. pmut. ĩ antiq. Imo. ĩ l. filiæ meę vbi Bal. ſol. matr. Soci. Sen. cõſ.83. & cõſ.53. li.3. Anc. conſ.383.385. & 388. & conſ.430. Old. cõſ.324. col. 3. Bellam.

3.Bellam.deciſ.344.& deciſ.435.Felin.in c.quia veriſi
mile,de præſcr.Petr.de Peruſ.in tract.de permut. col.
7.Io.Selu.de benef.par.3.q.47.col.penul. Imol.in c.
non liceat,nu.7.de cler.non reſid.vbi Anch.nu.6.Me
* noch.conſ.108.nu.18.li.2. & * eſt communis opinio.
21 Sed etiam in permutatione de beneficijs †paribus, &
* æqualibus prout fuit reſolutum*in Rota in vna Maio
ricen.parochialis coram Anto.Auguſtino, 11.& 20.
Februarij,& 27.Martij, 1549.vt atteſtantur Achil. de
Graſſ.deci.29.ſuper reg.Cance.incidit regula de infir.
reſignan.& Sarn.in addic.ad ſuas regulas, deciſ.12.ex
verbis generalibus regulæ,& rõne generali diſponen
di in vltimo uitæ ſpiritu,& ita tenet Rebuff.hic Glo.
4.n.5.Mandoſ.q.13.licet Sarn.cõtrarium voluerit, nã
22 regula indiſtincte loquitor de†permotatione,ergo de
omni,Hoſtie.in ſumm.de rer.permut.Et quia regula
non ſolum emanauit ob fraudes, quæ ceſſant in hoc
caſu,vt late probat Sar.q.19. Sed etiã ne beneficia ſint
hæreditaria,Caſſa.ſuper reg.deciſ.32.& 31.quæ ratio
generaliter in omni pmutatione procedit, vnde licet
23 ceſſet vna ratio,remanet diſpoſitio†fundata io altera,
vulgaris,& communis*regula,§.affinitatis,Inſt.de nu
pt.Dec.conſ.503.ante fin.& conſ.565.nu.6.
24 Tertio,dubitatur,an † ſi renunciatio fiat reſeruatis
omnibus fructibus comprehendatur ſub hac regu-
* la?Communis * opinio eſt affirmatiua,quam tenent
Saro.hic q.20.Mandoſ.q.14.Rebuff.Gloſ.3. in princ.
* & alij*omnes.
Quæ concluſio primo iuſtificatur, attentis verbis
regulæ loquẽtibus generaliter de reſignatione, & hęc
25 quoque dicitur reſignatio:nam †reſeruatio fructuum
* contrarium effectum non operatur, vt eſt * commu-
nis opinio:vnde cum verba conueniant,ergo & diſpo
ſitio,l.4.§.toties,ff.de damn. infect. Secundo attentis
rationibus,quibus confecta eſt huiuſmodi regula: nã
militant in caſu noſtro,tum ratio ſucceſſionis,tum ẽt
ratio fraudis,cum reſeruatio fructuum ſit quædã pa-
leata fraus ad effectum circumueniendi collatores, &
expectãtes,vnde idem ius ſtatuendum,l.illud,ff.ad le.
Aquil.Immo cum occaſioni fraudis ſit reſiſtendum,
& maior fraus,frequentiorque fraudis occaſio hic cõ
ſiderari poterit,facilius enim infirmus,qui dubius eſt
26 ſuperuiuere,†an mori debeat,inducatur ad renũciã-
dum hoc modo,oam libentius fit ceſſio hoc modo,ꝗ
pure,ſicuti facilius renunciatur ius ad rem, quam in
27 re,Card.Pariſ.conſ.78.nu.9.vol.4.Accedit qu a reſer-
uatio fructuum noo impedit quin ceſſio effectui de-
* mandetur.Et hæc opinio tota die*practicatur, quam
* uis Card.Iacobat. referat contrarium fuiſſe deciſum
in*Rota temporibus ſuis,vt Sarn.d.q.20.refert.
28 Ampliatur huiuſmodi†concluſio procedere,etiam,ſi
fuerit facta ceſſio reſeruata medietate fructuum:nam
eadem ratio viget,immo maior,ergo,&c.ar.auth.,mul
to magis,C.de ſacr.ſanct.eccl.
Ampliatur ſecundo ex allegata ratione procedere
29 etiam ſi fuerit facta †cum penſione,Rebuff.dict.Glo.
3.in principio.
Quarto dubitatur,an reſignatio beneficij conceſ-
ſi in Commendam comprehendatur ſub hac regula?
* communis*opinio eſt †affirmatiua in*praxi obſerua-
30 ta;quam tenent Sarn.hic q.13.Rebuff.Gloſ.7. Simo
net.deciſ.48.Pelegr.deciſ.137.li.2.& deciſ.80.li.3.Pu.
deciſ.33.li.3.& hæc quæſtio hodie nullum habet du-
bium;nam clare probatur in hac regola ibi, *Aut il-
lius Commendæ ceſſerit.* quia etiam io his viget eadem
ratio,cum habentes Commendas diſponãt de fructi
31 bus beneficij,†vt veri Prælati,Card.Alex.in c.cum au
tem,col.6.diſt.44.& in c.ſi quis,col.penul.diſt.58.late
Caſſad.deciſ.32.per totam ſuper reg.
32 Hinc regula † de familiaribus Cardinalium ha-
33 habet locum in Commenda,& etiam†regula de veriſi
* mili,& regula de Idiomate,vt fuit*reſolutum pluries
in Rot.vt atteſtatur Simonett.deciſ.51.Sarn.d.qu.13.
num.8.
Et ſecũdum hanc opinionem antequam eſſent in
regula addita uerba clara,ex quibus tollitur omne du
* bium iudicauit Rot.*io vna Pampilonen.coram Pe-
tra ſancta,teſte Simonet.deciſ.48.in manuſc.& in vna
Veronen.Parochialis coram Pelegr.22.Aprilis,1547.
vt atteſtatur ipſe Peleg.deciſ.137.li.2.& deciſ.80.li.3.
& dec.20.Sarn.in addit.ad reg.deciſ.7. io manuſcript.
Put.deciſ.33.li.3.nã ꝗuis ceſſet ratio fraudis,cum nec
expectantes,nec ordinarij acceptare poſſint, & cõfer
34 re beneficia†reſeruata,vt ſunt Commendæ, Roman.
conſ.342.Cald.conſ.9.de præb. fuit concluſũ in Rot
in vna Zamoten. parochialis coram Creſcẽtio de mẽ
ſe Ianuario,1532.& in vna Valentin.parochialis corã
Ioan.Paulo,de menſe Nouembris,1539.tamen mili-
tat alia ratio ſucceſſionis,vt dictum eſt ſupra.
35 Quinto dubitatur,†an ceſſio, & renũcitio facta
per procuratorem legitimum comprehendatur ſub
hac regula communis opinio eſt affirmatiua, quam
tenet Roſſiniac.de benef.c.28.no.5. & 6. & ſecũdum
illam concluſit Rota in vna*Oueten. Archidiacona-
tus de Liuecio coram Puteo, 11. Februarij, 1545. vt
idem Put.atteſtatur deciſ.360.nu.8.& 9.li. 2. Rebuff.
in prax.ſuper hac regula,Gloſ.10.nu.2.vbi dicit regu
lam procedere,ſiue conſenſus fuerit præſtitus per prĩ
cipalem,ſiue per procuratorem.Nam quamuis hęc re
gula loquatur de infirmo reſignante,non autem con
ſtituente procuratorem ad reſignandom,tamen dum
loquitur de infirmo,ſubintelligitur ſiue per ſe, ſiue p
alium habentem legitimum mandatum iuxta ea,quæ
dicta fuerunt ſopra lib.9.& eadem ſolemnitas, quæ re
quiritur in executione alicuius actus, reqritur etiam
36 †quando conſtituitur procurator ad exercendum illũ
actum,Iaſ.in l.1.ff.de acquir.poſſ.& militat eadem rõ
fraudis,& ſucceſſionis, nam alioquio quiſq; infirmus
conſtitueret procuratorem ad renunciandum,vt frau
daretur huic regulæ,ergo,arg.Gloſ.in c. quicunque,
de vſur.lib.6.Concludendum igitur,quod ſi quis con
ſtituerit procuratorem ad reſignandom benef.& poſt
ea moriatur infra 20.dies,habet locum regula, vt va-
cet beneficium per obitum,ita etiam ſi pcurator reſi
gnauerit,& poſtea moriatur reſignãs infra.20.dies ha
bet locum regula,vt beneficium vacet per obitum nõ
per reſignationem.
37 Limita tamen†noo procedere, quoties fuiſſet da-
tus procurator ad reſignandum,qui porrexit ſupplica
tionem,& procurauit,vt ſignetur,nam ſi hoc tempo-
re moriatur reſignans,poterit procurator poſt obitũ
præſtare conſenſum,& conſentire expeditioni litte-
rarum,& non habebit locum hæc regula,ita Put. dic.
deciſ.360.nu.10.lib.2.& dixi ſupra lib.9.& in foro cõ
ſcientię eſſe tutum reſignatariom,ſcribit Nauarr.cõſ.
2.de renuoc.nam cum conſenſus eſt pręſtitus,viuente
reſignante,tunc requiritur,vt viuat per 20.dies poſt p-
ſtitum conſenſum, ſecus quando præſtatur cõſenſus
poſt obitum, vt dicit Put. loco citato declarans hoc
non habere locum in caſu illo, quia procurator erat
datus ad porrigendum dumtaxat,non autem ſimpli-
citer ad reſignandum,& alias.2.Ianuarij,1546.coram
eodem Put.fuit deciſum,*quod ſi multo tempore an
te obitum fuit porrecta ſupplicatio per procuratorẽ
poterit

38 poterit præſtari conſen ſus per annum † poſt obitum,
teſte Sarn. in addit. ad reg. deciſ. 14. & hoc eſſe in vſu
tradit idem Sarn. q. 31. num. 4. ſuper hanc regul. & ſic
conſenſus poterit poſt obitum reſignantis præſtari vi
gore Bullæ Alexandrinæ, vt ſæpe fuit reſolutum, &
practicatum in Rota, teſte Sarn. hic q. 12. num. 2. vt la
te probaui lib. 9. nam conſenſus etiam diu poſt ſuppli-
39* cationem ſignatam præſtitum retrotrahitur † ad datã
ſupplicationis, vt fuit* pluries per Rotam reſolutum,
etiam ſi præſtetur per procuratorem poſt obitum re
ſignantis, Caſſad. qui plura allegat, & refert fuiſſe reſo-
lutum deciſ. 1. & 5. de renunc. Creſcen. deciſ. 36. lib. 1.
Mandoſ. hac reg. q. 9. num. 6. nec videtur nouum, qa
quando actus, qui geritur per procuratorem conſiſtit
40 in conſenſu, perficitur † ex voluntate ipſius procurato
ris, vt per Roch. de Curt. in l. Paulus, §. per procurato-
rem, num. 5. ff. de acquir. hered. & ita fuiſſe concluſum
atteſtatur Mandoſ. q. 8. num. 16. in hac reg.

Limita niſi infirmus conſtitueret procuratorẽ ad
41 reſignandum, vel conſentiendum † ſupplicationi iam
datæ, nam non poteſt iſte procurator conſentire poſt
obitum, Sarn. hic q. 31. ſub num. 4.

42 Et hæc intelliguntur, † vt habeat locum hæc regu-
la, ſiue vnum, ſiue plura beneficia reſignauerit. Rebuſ.
ſuper hac reg. in praxi, Gloſ. 5. verſ. ĩtellige, quia viget
eadem ratio.

SVMMARIVM.

1 *Qualitas requiſita debet concurrere omni tempore.*
2 *In teſtamẽto tribus temporibus requiritur capacitas*
3 *Renunciatio vere facta quando Papa admittit.*
4 *Præſtatio conſenſus non eſt reſignatio, ſed conſumatio*
5 *Regula de infirm. habet locum etiam ſi infirmitas nõ omni tempore concurrat.*
6 *Verba addita in regula de infir. etiam vigore, &c. dũ eſſet ſanus, &c. qua ratione fuerunt neceſſaria.*
7 *Quandocunque moriente reſignante poſt conſenſum, infra 10. dies beneficium vacat per obitum, & non per renunciationem.*
8 *Reg. de infir. habet locũ in infirmitate magna, & leui.*
9 *Infirmus qui.*
10 *Appellatione infirmitatis venit grauis.*
11 *Regula de infir. habet locum in moriente ex podagra.*
12 *Regula de infir. habet locum in mortuo ex peſte.*
13 *Infectus peſte videtur conſtitutus in articulo mortis.*
14 *Peſtilentia omnes alios morbos ſuperat.*
15 *Mortuus ex peſte præſumitur mortuus poſt viginti dies, vt non habeat locum regula de infir.*
16 *Infirmitas præſumitur durare longo tempore.*
17 *Infirmitatis priuilegia remiſſiue.*
18 *Medici, & deputati ad ſepeliendum probant mortem infecti a peſte.*
19 *Mors probatur per famam.*
20 *Mors probatur multis modis.*
21 *Regula de infirm. habet locum in moriente ex morbo Gallico.*
22 *Regula de infir. habet locum in moriente ex vulnere.*
23 *Regula de infir. habet locum in moriente ex fiſtula.*
24 *Regula de infir. habet locum in moriente ex tempeſtate, & bello.*
25 *Moriens ex tempeſtate, non moritur infirmus.*
26 *Senes an ſint proprie infirmi.*
27 *Senex præſumitur viuere per annum, vel quinque.*
28 *Regula de infirm. comprehendit ſenes, & iuuenes, vt quomodocumque moriantur intra 20. dies, ſit locus regulæ.*
29 *Regula de infirm. habet locum in priuando moriente infra viginti dies.*
30 *Regula de infir. non habet locum in priuato moriente infra viginti dies.*
31 *Vacatio per priuationem differt ab ea quæ contingit per renunciationem.*

QVAESTIO VI.

SEXTO quæro, An requiratur infir
mitas, & quo tẽpore ad hoc, vt ha-
beat locum hæc regula? attentis ver
bis poſitis in regula ante Clement.
VII. vtique quæſtio habebat diffi-
cultatem, namque requirebatur, vt
reſignans eſſet infirmus, in princi-
pio, & fine, cum regula requireret infirmitatem, quali
1 tas enim † requiſita omni tempore debet concurrere,
Bald. in c. conſtitutus, de reſcript. ſicut dicitur de te-
2 ſtamento in quo tribus temporibus capacitas requiri
tur. §. in extraneis, inſt. de hæred. qual. & diff. Sarn. qu.
12. & q. 31. Rebuff. gl. 2. num. 2. vbi firmat, quod ſi qs
dum eſſet ſanus renunciat, & in actu præſtandi cõſen
ſum vulneretur, vel infirmetur, ex quo moriatur, vtiq;
non habet locum regula, & beneficium non vacabit
3 per obitum, ſed per renunciationem, quæ tunc dicit †
vere facta quãdo Papa admittit, Rot. dec. 23. in nou.
nam conſenſus qui poſtea præſtatur retrotrahitur ad
tempus admiſſæ reſignationis, & ideo potius ad execu
tionem fuit inuentus quam ad validitatem, nam præ-
4 ſtatio conſenſus non eſt † reſignatio, ſed conſumatio,
& declaratio reſignationis, quę nihil noui confirmat,
l. nuptias, ff. de reg. iur. cap. licet, de tranſla. epiſc. & ita
* fuiſſe deciſum* in Rot. refert Sarn. poſt Caſſad. dicta
quæſt. 12.

5 Nunc autem † attentis verbis poſitis in regula poſt
Clem. VII. vſque ad hanc diem res non patitur diffi-
cultatem, vt patet ibi, *etiam vigore ſupplicationis dũ
eſſet ſanus ſignatæ, & poſtea infra viginti dies*, & tra-
dunt Sarn. d. q. 12. in fin. & q. 31. in fin. Mandoſ. qu. 9.
ſub num. 1. cum ſeq. & hæc additio ſeu extenſio fuit
neceſſaria ob fraudes, quæ poſſent fieri, vt huiuſmodi
regula non habeat locum: nam beneficiarij procura-
rent vt ſignarentur ſupplicationes reſignationis, quas
penes ſe tenerent, poſtea conſtituti in infirmitate il-
lis vterentur, præſtando conſenſum: vnde regula ſer-
uiret de vento, & hanc rationem allegat Mandoſ. d.
q. 9. in fi. Contra igitur nouam malitiam nouo reme-
dio fuit opus. Vnde hæc regula habebit locum, ſtanti
bus his additis per Clem. VII. per quandam ſuam ex-
trauagantem, & per alios ſucceſſores poſtea in regu-
la, non ſolum ſi infirmitas erat a principio, ſed etiam
ſi medio tempore, & in fine occurrat, & ſic ante con-
* ſenſum, & poſt conſenſum. Et hodie* cõmuniter hæc
* regula * practicatur, & tenetur per omnes, vt † quan-
docunque quis moriatur poſt præſtitum conſenſum
infra viginti dies, beneficium vacet per obitum, & nõ
per reſignationem, quamuis ab initio eſſet ſanus, vel
e contra.

Ex quibus verbis additis plures quæſtiones deci-
duntur, quæ antea erant admodum dubiæ, quas ponã
breuitatis cauſa per modum illationum.

Primo igitur infertur, quod ſiue fuerit infirmitas
18 magna, ſiue leuis, ſi reſignãs † moriatur infra 20. dies,
* habet locum diſpoſitio regulæ, * vt fuit reſolutum in
* vna* Aurien. Canonicatus die 29. Nouemb. 1532. co-
ram Sarn. teſte eod. Sarn. qui hanc opinionem tenet

in

in hac regula q.28.in princ.Rebuff.gl.2.nume.5.& 6.
Mandol.poſt longam diſputationem ad vtramq; par
tem huic concluſioni acquieſcit.q.5.num. 6.& num.
7.in fin.& eſt* communis opinio de ſtylo* obſeruata,
quæ etiam placuit multis DD.de Rota in vna * Imol.
Canonicatus,'& præbend. Veneris 23. Iunij 1578.
nam licet infirmus ſit ille qui intrinſecus morbo ali-
9 quo † ex humorũ exceſſu cauſato laborat ſebre Rip.
in tract.peſt.in princ.num.2.& 3.Alciat. tract.de præ
ſumpt.reg.1.præſumpt.vlt.Menoch.de arbit.iud.caſ.
60.num. 10.& 16.ex qua iacet in lecto,Bar.in l.vnica,
§.hoc interdictum,ff.de font.&c.quem refert & ſeq-
10 tur Sarn.hic q.7.nu.6.in fin.& appellatione† infirmi-
tatis veniat grauis,Franc.in c.2.de renunc.li.6. Anch.
conſ.238.in 2.& vlt.col.Fel.in c. vlt. de excep. tamen
in caſu regulæ noſtræ ob prædicta verba quomodo-
cumque ſequatur effectus ideſt mors reſignantis in-
fra 20.dies a die conſenſus, habet locum regula , ſiue
11 ſit ſebris magna,ſiue leuis,ſiue ſit quartana,† ſiue po-
dagra,ſiue ſit mutus,ſiue cęcus,ſiue ſurdus,vel alia le
ui,aut magna infirmitate laboret , nam ſufficit,vt in-
fra 20.dies moriatur,vt habeat locum regula noſtra,
ita in terminis in his omnibus caſibus Sarn.d. qu. 28.
Mandoſ.d.q.5.num.7.verſ.ſed ſi quis mihi concedat;
Sfort.Odd.de reſtitut.in integ.par. 1.q.11.num.31.&
ita tota die* practicatur.
12 Secundo infertur,quod † ſi quis iuſſus eſt contineri
domi ob peſtem , ſi moriatur infra 20. dies à die
præſtiti conſenſus,vtique habet locum regula noſtra
ita Mandoſ.d.q.5.ſub num.7.verſ.ſecundus caſus , &
verſ.ſed ſi quis, ſiue iuſſus ſuerit contineri dum erat
infectus,vel poſtea ſuperuenerit,Rebuff.glo.2.nume.
24.quicquid in contrarium ſcripſerit Sarn.in hac re-
gula q.9.num.3.Cuius dictum declaro procedere an-
tequam eſſent addita prædicta verba,& ratio eſt, quia
ad effectum huius regulæ,vt ex communi* dictũ eſt,
ſufficit quod infra 29.dies reſignans moriatur, arg.c.
tres autem,circa fin.diſt.1.eo magis quia infectus pe
13 ſte dicitur conſtitutus non ſolum † in infirmitate leui,
ſed etiam in magno periculo mortis inſtantis,Corn.
conſ.130.li.4.& conſ.57.lib.eod.late Rip. in tract. de
14 peſt.par.1.q.10.cũ peſtilentia ſit morbus † acutiſſimus,
& contagioſus,omnes alios morbos magnitudine ſu
perans,c.ſicut eſt 1.de ſimon.
Dubium tamen eſt,an ſi iuſſus domi contineri ob
peſtẽ moriatur ſolus die incerto, an ante vel poſt 20.
dies mortuus præſumatur,vt ſit locus,vel non huic re
gulæ?Sarn.q.9.Mandoſ.q.7. ad vtranque partem di-
15 ſputant hunc articulum,tandem concludont † præſu-
mi mortuum poſt viginti dies,cum in dubio ſemper
capiatur præſumptio,vt actus ſuſtineatur. Et quia q̃a
16 libet infirmitas præſumitur durare longo tempore,†
ſaltim per annum,Card.in c.cum inter,de elect.Alex.
in l.furioſum,in 2.col.C.qui teſtam.facere poſſ.per c.
communiter,diſt.33.& hac ſumpta occaſione Sarnẽ.
17 ponit nonaginta † priuilegia infirmitatis, & cum hac
concluſione tranſeo amplius non inſiſtendo, cũ hic
caſus ſit de raro accidentibus;& quoties acciderit, q
18 Deus auertat,poterit ſumi probatio † à medicis præpo
ſitis ouræ,& à deputatis ad ſepeliendum , vt patet ex
his quæ ſcribit Corn.conſ.10.nu.7.lib.1. Boer.deciſ.
288.col.3.Mandoſ.d.q.7.in fi.mors enim non ſolum
19 † probatur per famam & vocem publicam,Bart.in l.c.
2.§.ſi dubitetur.ff.quemad.teſtam.aper.Alex.conſ.29
col.2.& conſ.117.col.1.lib.4.Crauett. conſ. 127.nu.
17.Dec.in l.vlt.num.28.C.de edict.diu. Adr. toll.ſed
20 etiam alijs modis,vt per Maſcard.de probat.conclu.

1071.& 172.
21 Tertio infertur,quod ſi reſignãs moriatur † ex mor
bo Gallico infra 20.dies,vtique habet locum regula
noſtra,vt fuit reſolutum in vna Leodien.Canonica-
tus.5.Iulij 1578.teſte Sarn.hic q.11.n.6. & tenet Mã
doſ.d.q.5.nu.6.in fi.& eſt communis* opinio.
22 Quarto infertur † quod ſi quis moriatur ex vulnere
infra 20.dies,poſt quam conſenſit reſignationi,habet
locum regula noſtra,Rebuff.glo.2.num. 16.& 17.in
prax.ſuper hac reg.nãque idem effectus reſultat.Am-
plia ꝓcedere ſiue mortuus fuerit ex dicto vulnere,
ſiue ex infirmitate,nam ſat erit hodie per dicta verba
addita quod moriatur infra 20.dies,& ita practicatur
quamuis in hoc contrarium voluerit Rot.in vna Cõ-
poſtellan.coram Sarn.teſte eodem,qui hanc opinio-
nem tuetur.q.11.vbi facit tres caſus, vt per eum.
23 Quinto infertur,† quod ſi reſignans moriatur in-
fra.20.dies ex morbo antiquo fiſtulæ vel alijs vtique
habebit locum regula,vt fuit reſolutum in vna* Noua
rien.Canonicatus coram Card.S.Crucis die 5. Aprilis
vt habetur lib.diuer.deciſ.49.
24 Sexto infertur † quod quamuis Sarn.q. 8. ſuper hac
reg.nu.3.tenuerit hanc regulam non habere locum in
eo qui intrat mare t pe tempeſtatis,vel eſt conſtitutus
in alio periculo mortis,vt quia vadit ad bellum, vel ad
ſingulare certamen,& Rebuff.gl.2.nu.14.cum conſti
25 tutus † in tali periculo non ſit infirmus , & differentia
ſit inter vtrunque,Abb.in c.quod de his.de ſent. exc.
Hodie tamen attentis prædictis verbis dicendum eſt
comprehendi ſub hac regula,ſi moriatur infra 20.dies
poſt præſtitum conſenſum,& ita* practicatur nam-
que non requiritur infirmitas a principio,ſed ſat erit,
vt moriatur infra dictum tempus.
27 Septimo infertur † quod quãuis Sarn in hac regula
q.7.numero ſexto,verſiculo ſed prædictis,& numero
ſeptimo,& octauo,dum quærit an habeat locum in
in homine prouectæ ætatis,diſtinguat, vt comprehẽ
26 dat ſenem,quia licet ſenes † ſint infirm.l.ciuitatibus,ff.
de leg.1.cap.magnę,de vot.Paril.conſilio.29.numero
68.volumin.ſecundo,illud autem eſt improprie,& re
cepta eſt ſententia,vt ſenes non cõnumerentur inter
infirmos,Felin.in capit.quoniam frequenter,col pen.
vt lit.non conteſt.communis opinio teſte Menoch.
de arb.iud.caſ.60.num.8 Sed comprehendat decrepi
tum,quia in eo militat ratio cap.2.de renunc.lib.6. &
Mandoſ.q.4.teneat indiſtincte non habere locũ etiã
ſene decrepito,Rebuff.gloſ.2.nu.13.Iacob.Menoch.
de arbit.iud.caſ.60.num.9.cum nullus ſit tam confra-
27 ctus viribus,† & decrepita ætate grauatus,quin non p̃
ſumatur viuere per annum,vel quinque annos,vt dicit
Diu.Hieron.in 2. par. epiſt.tit.3.epiſt.40.Senec.in 2.
par.epiſt.ad Lucillum epiſt.1.Alex.& Pan.de Caſt. in
l.hæreditatum.ff.ad l.Falcid.Gomeſ.in §.item ſiquis
in fraudem,num.25.de act.Roman.conſ.365.colu.1.
28 Tamen hodie contraria opinio eſt verior , vt regula †
noſtra comprehendat non ſolum ſenes,ſed etiam iu-
uenes reſignantes,& morientes infra viginti dies poſt
præſtitum conſenſum,vt expreſſe dicitur in verbis al-
legatis,& ita communiter tenetur.
29 Octauo infertur, quod † ſi priuandus cum eſſet in
carceribus renunciat,& poſtea moriatur infra viginti
dies habebit locum hæc regula, Rebuff. ſuper hac re
gula in praxi gl. 12.num.26.ſi autem non renunciauit
ſed fuit beneficium collatum per priuationem , non
30 habet locum hęc regula,eſto quod † priuatus moriatur
infra viginti dies,Rebuff.d.gloſ.12.numero. 17. quia
tali caſu cum verba non conueniant regulæ neque di
ſpoſitio,

ſpoſitio, ca. indemnitatibus. §. ſupradicta, de elect. lib.
6. & vacatio per reſignationem differt ab ea quæ fit p
31 ꝓpriuationem, capit. ſuſceptum, de reſcript. lib. 6. cap.
cum in illis. §. 1. de prebend.

SVMMARIVM.

1 *Dicenti reſignantem mortuum infra viginti dies debet hoc probare.*
2 *Quiſque debet probare id ſuper quo ſe fundat, & n. 6.*
3 *Mors non præſumitur.*
4 *Dolus & fraus probari debet.*
5 *Dans de regula de Infir. dēt probare mortem, & quod euenerit infra viginti dies.*
7 *Dicens talem mortuum fuiſſe tali die, debet id probare.*
8 *Probatio mortis in caſu regulæ de Infir. debet eſſe plena.*
9 *Mors probatur fama, & num, 12. limit.*
10 *Mors quæ eſt probanda ad effectum regulæ de Infirm. non probatur fama.*
11 *In materia obiectiua requiruntur clariſſimæ probationes.*
13 *Mors probatur iuramento, declara. num. 15.*
14 *Mors ad effectum regulæ de Infirm. non poteſt probari iuramento.*
16 *Duo teſtes dicentes vidiſſe N. mori & tumulo mandari plene probant mortem.*
17 *Quando quis præſumatur mortuus infra viginti dies.*
18 *Fraus ex coniecturis probatur.*

QVAESTIO VII.

Septimo quero, cui incũbat onus
probandi reſignãtem eſſe mortuum
ad effectum huius regulæ. An danti
de regula obitum, an alteri vitam? cõ
* munis* & recepta Doctorum ſenten
1 tia eſt onus incumberet† danti de regula; & alleganti reſignantem mortuum, Ita Sarn. hic
q. 9. nu. 3. verſ. circa ſecundum, & q. 36. Mandoſ. q. 6.
Reboff. gloſ. 2. num. 4.
Et ratio eſt, quia iſte ſe fundat ſuper morte, & quiſ
2 que debet probare id ſuper† quo ſe fundat, l. ſecunda,
ff. de probat. Bartol. in l. de ætate. ff. de minor. Ioan.
Andr. in cap. Infamibus, de regul. iur. lib. 6. Dec. conſ.
267. col. 3. poſt medium. Et rō rationis eſt, quia mors
3 †non præſumitur, & ideo probanda eſt per illum, qui
eam allegat, Cardin. Pariſ. conſ. 36. nu. 41. vol. 2. Socin.
Iun. conſ. 26. num. 12. vol. 2. Ruin. conſ. 136. num. 12.
vol. 4. Alexand. conſ. 25. in principio. vol. 4. Natt. conſ.
39. nu. 6. Cacher. deciſ. Pedamont. 108. nu. 5. Ludouic.
deciſ. Peruſ. 1. nu. 3. & ſequen. parte 1. & eſt* commu-
4 nis opinio, & quia ille ſe fundat† in dolo, & fraude, q̃
probari debet, l. fluminum. §. vlt. ff. de dam. infec. l. quo
ties, §. qui dolo. ff. de probat.
5 Amplia vt dans de regula, non ſolum debeat probare mortem reſignantis, ſed† quoque debet probare
illum mortuum infra 20. dies poſt præſtitum conſen
ſum, vt ſit locus regulæ, vt tenent Sarn. d. q. 36. in fin.
Mandoſ. dicta. q. 6. nu. 5. verſ. quid tenendum, & eſt cõ
munis opinio quæ de ſtylo tota die practicatur, nam
6 fundans ſe in aliquo† debet illud probare Corn. conſ.
vita. col. 2. in fi. vol. 1. Boer. deciſ. 288. poſt nu. 2. Capel.
Toloſ. deciſ. 312. Hinc fundans ſe in die ſcilicet talem
7 mortuum † fuiſſe tali die debet probare, vt aſſeuerat
Gabriel. com. concluſ. 1069. in fin. nu. 1. contrariis re
ſpondet Mandoſ. dicta q. 9. nu. 6. & 7.
8 Et huiuſmodi probatio† debet eſſe plena, nam agit
de priuando aduerſarium beneficio ſuo p reſignatio
nem obtento, & ſic de magno præiudicio Sarn. hic q.
36. in principio dicens plenas probationes requiri, eo
magis quia ſumus in materia quodammodo obiecti-
ua in qua opponitur de iſta regula ad annullandam re
ſignationem.
Ex quo infertur quod quamuis velint Doct. mortẽ
9 probari per† publicam vocem, & famam Bal. cõſ. 407.
col. 3. lib. 1. & conſ. 366. li. 2. Cor. conſ. 104. col. 2. in fi.
li. 3. Bart. in tract. de teſtib. num. 38. Bal. in l. 3. col. 2. C.
de prob. Salic. in l. ea quidem. col. penul. C. de accuſ. cũ
aliis relatis per Maſcard. de prob. concl. 1070. num. 1.
10 tamen hoc non† habebit locum ad effectum huius re
gulæ, vt tenet Sarn. d. q. 36. dicens hic non ſolum tra-
11 ctari de magno præiudicio, ſed eſſe materiam† obiecti
uam, vnde clariſſimæ probationes requiruntur ſicut
* in ſpolio in quo cõmunis* opinio, & reſolutio Ro. eſt
quod ad probãdum primum extremum probationes
de publica voce, & fama non ſufficiant, ſed de viſu re
quirantur, nec obſtant doctrinæ in contrarium allega-
tæ, quia illæ non procedunt in cauſis grauioribus, ſed
12 in his duntaxat† quæ modicum damnum afferre poſ-
ſunt ita declarat Bartol. in leg. 2. §. ſi dubitetur, num.
1. ff. quemadm. teſt. aper. Alexand. conſ. 187. num. 5. li.
6. & conſ. 117. li. 4. Menoch. de adipiſc. poſſ. remed. 4.
num. 672. Franc. March. in deciſ. Delfin. 183. nu. 2. pa.
2. Lanfranc. in c. quoniam, num. 185. rubr. de teſtibus.
tit. de probat.
13 Secundo infertur, quod† quamuis mors iuramen
to poſſit probari, Dec. in l. vlt. num. 28. in fin. C. de edi.
diu. Adria. tollen. Zucch. num. 250. Menoch. d. remed.
4. de adipiſcen. poſſ. num. 671. & alij citati per Maſca.
de prob. concl. 1072. num. 1. tamen non habebit locũ
14 in caſu noſtro, quo ad effectũ huius regulæ, quia† euidentior probatio requiritur, & hæc non ſufficit, vt te
net Sarn. d. q. 36. num. 2. vbi dicit fuiſſe reſolutum in
* Rot. in vna* Compoſtell. de anno 1535. & in alia Placentinen. Canonicatus, & præbendæ coram Mariſcot
to 19. Februarij 1537. quod ad probandam infirmitatem ſeu mortem non ſufficit vnus teſtis idoneus cum
iuramento in ſupplementum probationis, non obſtãt
15 contraria, quia loquuntur cum de leuiſſimo †præiudi
cio agitur, vt dicit Maſcard. d. concl. 1072. num. 1. Au
fre. deciſ. Toloſ. 312. Gabr. de teſt. concluſ. 1. num. 35.
16 Requiruntur† igitur duo teſtes qui dicant ſe vidiſſe il
lum vita functum, & tumulo mandari, Bar. in d. l. 2. §.
ſi dubitetur, num. 1. Alber. de Roſat. in l. conditionẽ,
num. 1. ff. de condict. & demõſt. Corſe. in ſing. in verb.
* mors, communis* opinio omnium Docto. vt per Ma
ſcard. de prob. concluſ. 1071. num. 2. Corn. conſil. 10.
col. 1. li. 1. Campeg. de teſt. reg. 350. Menoc. de adipiſc.
poſſ. remed. 4. num. 675. qui etiam, vel alij, in eod. nu.
aut plures, debẽt probare illum mortuum infra dictũ
* tempus, & hæc* eſt communis opinio.
Si vero infirmus reſignans in fauorem conſangui-
nei, vel amici, in eiuſdem domo moriatur, & mortuus
publicatur poſt terminum viginti dierum, verum per
aliquos dies ante finem termini, medici, & alij non p
mittebantur ad ægrotum accedere, nec ſunt qui de tẽ
17 pore obitus teſtificare poſſint, nec poteſt ex † ſignis
cognoſci, vtique præſumitur mortuus infra viginti
dies, vt concludit Mandoſ. hic q. 8. num. 1. verſ. cõtrarium, id firmans ex præſumpta fraude reſultante ex ex
cluſione medicorum, & aliorum viſitantium, & ad in
firmum accedentium, arg. c. 2. de renunc. lib. 6. c. ſuper
literis,

- litteris,de reſcrip.c.auaritiæ,de elect.lib.6.Reſignatio
28 fraudulenta reijcitur,vt ſupra probatum eſt, fraus † ex coniecturis probatur l.dolum,C.de dol.Dec.conſ.ſilio 337.& alia ad hoc adducit Mandoſ.loco citat.

SVMMARIVM.

1 *Morbi acuti ſpatio decem dierum finiuntur.*
2 *In regula de infirmis ponitur tempus 20.dierum ex arbitrio.*
3 *Antiquo tempore,quod ſpatium ponebatur in regula de infirmis.*
4 *Tempus 20.dierum in regula de infirmis computatur a die præſtiti conſenſus.*
5 *Reſignatio informis ante conſenſum.*
6 *Tempus datum ad publican.computabatur a tempore præſtiti conſenſus.*
7 *Regula de ſubrogandis collitigatoribus computatur a tempore præſtiti conſenſus.*
8 *Tempus currit de momento ad momentum.*
9 *Hora in qua quis natus eſt computatur in termino 25. annorum.*
10 *Dies in quo præſtatur conſenſus reſignationibus non computatur in termino 20.dierũ,& in reg.de inf. contra num.15.*
11 *Dies termini non computatur in termino.*
22 *Pronunciandum pro benigniori ſententia.*
13 *Dies termini non computatur in termino,quoties tempus præfixum eſt per dictionem A.*
14 *Dies termini nõ computatur in termino, quando odiũ & pœna ſequitur.*
15 *Dictio A,quoties iungitur tempori,quod eſt de initio actus,dies termini computatur in termino.*
17 *Iurans eſſe fidelis ab hac die ſtatim ligatur.*
18 *Dies termini computatur in termino quando inter eſt ei cui ſtatuitur.*
19 *Dies cœptus habetur pro completo in fauorabilib.*
20 *In teſtamento libertate,& vſucapione dies cœptus habetur pro completo.*
21 *Reſignationes ſunt fauorabiles.*
22 *In odioſis tempus computatur de momento ad momentum.*
23 *Dies obitus reſignantis non habetur pro completo ad effectum regulæ de infirmis.*
24 *Tempus poſitum in accuſatiuo oportet eſſe completũ.*
25 *Dictio,infra,includit ſua extrema.*
26 *In tempore deſignato per annos,vltima dies vltimi anni ſtatim quo fuerit incœpta habetur pro completa.*
27 *In termino plurium annorum, vltimus annus cœptus non habetur pro completo.*
28 *Forma verborum attendenda an dies cœpta habetur pro completa.*
29 *Etiam in materia odioſa fit interpretatio quatenus proprietas verborum patitur.*
30 *Regula de infirmis fauorabilis.*
31 *In materia mixta tempus currit de momento ad momentum.*
32 *Dies vel artificialis,vel naturalis.*
33 *In ſtatutis in dubio accipitur pro tempore.12.horarũ.*
34 *Dies quando proprie dicatur.*
35 *Regula de infirmis loquitur de die naturali.*
36 *Naturalis cauſa attẽditur potius quam accidentalis.*
37 *Dies communiter accipitur pro die & nocte.*
38 *Actus factus de nocte,de die fieri dicitur.*
39 *Beneficium poteſt conferri de nocte.*
40 *Reſignatio poteſt fieri de nocte.*
41 *Stricta fit interpetratio vt pœna ſtatuti vitetur.*
42 *Tempus Reg.de Infir.computatur à conſenſu primæ reſignationis.*
43 *Variatio prohibita.*

QVAESTIO VIII.

OCTAVO quæro,Cur magis ſummi Pontifices per hanc regulã terminum 20.dierum quam 15. vel 30. præfixerunt reſignantiõ Sarn.q.25.hic num. 1.verſ.quid igitur dicendum, exiſtimat hoc tempus fuiſſe poſitum, quia medici ſpatium viginti dierum cõ
1 ſtituunt in morbis acutis, vt late ipſe probat ex medicis,quorum dicta confutat Mandoſ.quæſti.7.mihi au
2 tem verior videtur alia ſententia hoc fuiſſe † arbitrarium,vt tenet Dec.conſ.224.ex glo.in l.1.ff.de poſtu. quæ opinio confirmari poteſt,nam antiqui reſignatio
3 nem † fraudulentam exiſtimarunt ſi infirmus reſignãs moriatur infra octo dies,vt patet deciſ. 361. in antiq. Bellam.deciſ.344.alias infra decem,vel 12.dies, vt Faſtolus refert in quadam deciſ.& Inn. 8.per extrauag. ſuam 13.ſicut bonus Paſtor ſtatuit menſem,& cum illud tempus eſſet breue,hoc autem longum,ideo media via eligitur,vt ſit 20.dierum.

Dubitatur rurſus a quo tempore computentur iſti 20.dies, hodie hoc non habet difficultatem quia ex-
4 preſſe exprimitur in regula,† a die præſtiti conſenſus, vt patet ibi,*& poſtea infra 20.dies à die per ipſum reſignantem præſtandi conſenſus deceſſerit.* &c. Burſat. conſ.393.ſub num.12.vol.4.

Et ratio eſt,quia tunc perficitur reſignatio,ante.n.
5 illud tempus eſt informis † & poteſt reſignans pœnitere,vt late per Sarn.hic.q.31.& q.7.de pub.Ant.Aug. deciſ.250.li.3.Sarn.deciſ.20.lj.1.Cott.deciſ.16.Paleo. deciſ.257.Moedan.deciſ.57.dixi late lib.1.q.12.

Ita tempus datum ad publicandum ſecundum mẽ-
6 tem Rotę computatur † a die præſtiti conſenſus in vna Seguntinen.de Menſe Iunij 1524.teſte Creſcen. dec. 226.& de menſe Maij 1522.teſte Sarnen.de pub.q.7. Boer.deciſ.348.num.2.Pariſ.conſ.143.vol.4.licet hodie ſecus per conſt.Greg.XIII.de publ. & dixi late li. præcedenti.

Ita reg.de ſubrogandis collitigatoribus computat
7 a tempore conſenſus † præſtiti,Sarn.reg.de ſubrog.collitig.q.10.quamuis contrarium ſeruari in Francia atteſtatur Boer.deciſ.348.num.3.

Rurſus cõtingit dubitari,An dies,quo præſtatur cõſenſus a reſignante qui moritur infra, 20. dies debeat computari in dicto termino 20.dierum, vt currat de momento ad momentum,an vero eo non computato incipiat terminus 20.dierum a ſequenti die numerari?Hæc quæſtio fuit propoſita in Rota per Creſcẽt.
* in vna.* Leodien.Canonicatus die 5.Iulij 1538.& nihil fuit reſolutum.Quod computatur dies,in quo præſtatur conſenſus tenuit Gloſſator antiquus quem refert,& ſequitur Mandoſ.hic q.18.num.3.vſque ad fi
* 8 nem,qui dicit ita tenuiſſe* Rot.nam † tempus currit de momento ad momentum,l.denique.§.minorem,ff.de minor.vbi ętas computatur de momento ad momen
9 tum,& in termino illo 25.annorum computatur † hora in qua quis natus eſt,Gloſ.in l.Gallus,in princ.ff.de li.& poſth.Io.And.& alij,in c.ſuper eo,de app. Gemi.
* in c.ab eo,de appellat.lib.6. communis * opinio teſte Corn.conſ.279.num.4.lib.4.

Con-

Contraria tamẽ opinio, quod illa dies qua præſta-
10 tur conſenſus non † computatur in num. 20. dierum te
nuit Sarn. hic q. 37. num. 2. verſ. tamen his non obſtan
tibus, ſequitur Rebuff. hic glo. 10. nume. 9. quia dies
11 termini non † computatur in termino. l. eum qui Ka-
lendis. §. planè. ff. de verb. oblig. vbi obligans ſe in die
Kalend. de ſoluendo Kalendis illa dies obligationis,
in qua Kalendæ incidunt non computatur, gl. in l. vlt.
§. 1. ff. de iur. deli. Anch. Gemin. & alij, in c. 5. de reſti.
ſpol. lib. 6. Dec. in l. vbi lex. ff. de regu. iur. Caſſan. ſuper
conſuetud. Burgundiæ, rub. 1. §. 8. nu. 10 Boſſ. in prax.
crimin. tit. quo modo proced. per act. in deli. num. 26.
* & hæc eſt* magis* communis opinio, vt patet ex his,
* quæ ſcribit Tiraq. de retract. §. 1. glo. 1. num. 16. & 21
de magis communi atteſtatur Mandoſ. dic. q. ſub nu.
12 2. & hæc cum † ſit benignior ſententia pro ea eſt pro-
nunciandum, Dec. conſ. 482. in fin. & conſ. 500. Tira
quel. de retract. § 1. glo. 11. nume. 21. & ad allegata in
contrarium reſpondent omiſſa reſponſione genera-
li, quod cum hæc ſit magis cõmunis opinio ab ea nõ
ſit recedendum, non procedere quoties terminus p̃-
fixus eſt per dictionẽ A, quia tunc abſque dubio dies
13 termini † non computatur in termino, vt per multa iu-
ra concludit Alex. in l. 1. ff. ſi quis caut. & conſ. 42. col.
3. lib. 3. glo. in cap. 3. verb. numerandum, in fin. per illũ
* text. de probat. lib. 6. & ita omnes* communiter con-
cordare atteſtatur Sarn. d. q. 37. nom. 3. ſed in caſu no
ſtro aſſignatus eſt terminus per dictionem A. quia di
citur a die. ergo dies qua præſtatur conſenſus non cõ
putatur, & ratio eſt quia dictio A. de ſui natura deno-
tat ſeparationem diei, a quo datur terminus, a termi-
no præfixo, & ſic excluditur illa dies termini, Alex. in
d. l. 1. Imol. in clem. ſciat. nu. 10. de app. Oldrad. conſi.
49. col. 1. Gemin. in c. ſtatutum. num. 15. de præb. li. 6.
* Bald. conſ. 357. num. 3. lib. 1. & eſt* communis opini.
Immo ipſe Mandoſ. d. q. 18. num. 8. dicit, quod quan-
14 do odium, & pœna ſequitur, tunc dies † termini non
computatur in termino, Gemin. in c. ſtatutum, col. 3.
de præb. lib. 6. Corn. conſ. 279. num. 5. lib. 4. ſed in caſu
noſtro reſultat odium, & pœna, ideo concludendum
eſt diem, in quo præſtatur conſenſus non computari
in termino 20. dierum, & hanc opinionem Mandoſ.
d. q. 18. in fi. dicit veriſſimam, & æquitatem ſummam
continere. Ego autem teneo priorem ſententiam, niſi-
que Rota bis illam firmauit, vt dies quo præſtatur cõ
15 ſenſus † computetur in termino 20. dierũ, in vna* To-
* letan. benef. de Maguida die 21. Aprilis 1563. coram
* R. P. D. Sarmiento, & in alia Imol.* Canonicatus & p̃
ben. Lunæ 21. Aprilis 1578. coram R. P. D. Cantuc-
16 cio mota, quia cum dictio A. iungitur † cum tempore,
quod eſt initio actus, tunc computatur, exemplum, ſi
quis inſtituerit nepotem ſuum, qui naſcetur infra de-
cem Menſes a die mortis filij: tunc dies illa mortis cõ
putatur in illis decem Menſibus, l. Gallus, in princ. ff.
de li. & poſth. item ſi quis iurauerit eſſe fidelis † ab hac
17 die, tunc dies iuramenti computabitur, c. 1. tit. de nou.
form. fidelit. item promittens ſoluere a die iſta, præ-
ſens dies includitur l. lecta. §. vlt. ff. ſi cert. pet. & ex his
exemplis ita declarat Bald. conſ. 457. nu. 3. ante med.
lib. 1. Tiraq. de ver. retract. p. 1. §. 1. gl. 11. nu. 55. & 52.
At in caſu noſtro dictio A. poſita in regula, iungitur
cum tempore quod eſt de initio actus, id eſt ipſius cõ
ſenſus; nam in regula dicitur infra 20. dies a die per ip
ſum, &c.

Secũdo, quia dies termini cõputatur in termino quã eius
18 intereſt, cui terminus † ſtatuitur, Bal. in l. a calligato, col.
2. C. de nup. Fel. in c. 1. ſub n. 4. de p̃ſcr. ſed magis expe-
dit reſignãti, cui terminus 20. dierũ p̃figit, vt dies p̃ſti
ti cõſenſus cõputet in termino, cũ citius validet reſi-
gnatio. Et ab hac opinione nõ ẽ recedẽdũ ĩ iudicãdo
* ob reuerẽtiã Rotæ, & ita de ſtylo curiarum* Franciæ
ſeruat Rebuff. gl. 10. dicens ita ſæpius fuiſſe deciſum*
* Boer. deciſ. 348. & contraria tolluntur ex prædictis.

Vlterius dubitatur, An dies quo reſignans moritur
ſtatim, vt inchoatus fuit pro completo ſit habendus?
19 pro affirmatiua adducitur, quia dies cœptus † habetur
pro completo in fauorabilibus, gl. in l. 3. §. minorem,
in verbo momentum, prope finem, verſ. item quod de
die cœpto. ff. de minor. & ibi Bar. nume. 2. Alberic. in
* princ. Bald. in fin. & alij* omnes, Glo. 3. in fin. in §. ea-
dem lege, Inſtitut. quib. ex cauſ. manum. non lic. & ibi
Fab. in princ. Port. num. 5. Aretin. num. 4. Silueſtr. Al-
dobr. numer. 10. vbi hanc doctrinam veram appellat
Bar. in l. ſi cui leget, in prin. n. 2. ff. de le. 1. & ibi Ale. n.
7. Ro. in l. 3. §. Labeo, in fi. ff. de acq. poſſ. & ibi Are. col.
2. Ale. n. 8. Iaſ. n. 18. Ber. in c. de 4. nu. 10. de præſc. Ale.
in l. anniculus. n. 2. & 3. ff. de verb. obli. cõis* opinio te
* ſte Abb. in c. cũ in cunctis, n. 6. de elec. & ibi Ant. de
20 But. nu. 23. 24. & 25. exẽplũ † in teſtõ libert. vſucap. l. qa
ætate. ff. de teſta. l. 1. ff. de manumiſſ. l. in vſucapionib.
cũ l. ſeq. ff. de vſuc. l. in vſuc. ff. de diuer. & tpe præſcri.
21 ſed reſignationes † ſunt fauorabiles, Caſſad. deci. 13. n.
12. de p̃b. ſõ dies quo morit reſignãs hẽbit p̃ cõple-
to, & ips nõ cõputabit de momento ad momentũ, vt
22 in † odioſis, Ant. de Butr. in d. c. cũ in cũctis, n. 25. Car.
Ale. in c. ſubdiaconus, di. 77. Gomeſ. in §. rurſus, n. 3.
de action. Fel. in c. illud, n. 14. de præſc. & p̃ conſequẽs
ſi reſignãs moriat in 20. die, dicet non intra, ſed extra
20. dies obijſſe, & regula non habebit locum.

23 His tamen non † obſtantibus contrariam opinionẽ
* firmauit Ro.* die lunæ 28. Aprilis 1578. in vna Imol.
canonicatus, & præb. coram bon. mem. Cantuecio, vt
dies obitus reſignantis non ſit hñdos pro completo;
nã qdã Stephanus die 24. Octobr. 1562. cũ eſſet infir
mus p̃ſtitit cõſenſum p̃ p̃curatorẽ ſuũ ad id ſpãle mã
datũ habentem ſuper reſignationem ſui canonicatus,
& præbendæ factã in manibus Papæ ad fauorem An-
nibalis Iouij, deinde idem Stephanus de eadẽ infirmi-
tate obijt die 12. Nouembris Mẽſis ſequentis 1. vel 2.
hora noctis in circa, quo mortuo de dicto canonica-
tu, & p̃bẽda fuit p̃uiſus ab ordinario Paulus Veneri*
inter quẽ & Iouium ſuper dicto canonicatu orta lite,
& iã in Rota introducta, ibiq. p̃ multa dubia diſcuſſa
fuit, rurſum propoſitum hoc dubiũ, an dies quo mor
tuus eſt Stephanus, cum ſit 20. habeatur pro comple-
to, & non ſit locus regulæ? Fuit concluſum illum diẽ
mortis Stephani nõ haberi pro completo, & eſſe locũ
regulæ, & ſic Stephanũ reſignantẽ eſſe mortuũ intra
terminũ 20. dierũ, & non extra, & per conſequẽs reſi
gnationẽ eſſe nullã, nãque ſita vr tenere Caſſaneus in
conſue. Burgun. fol. 82. n. 55. & 12. Glantea in hac re-
gula prope finem. Silu. de benef. par. 3. q. 46. in fi. Frãc.
de March. deciſ. 163. n. 5. li. 1. Rebuff. in l. vrbis, §. cuiuſ
que. in fi. verſ. item dicemus, ff. de verb. ſign. & in prax.
dictæ regulæ gl. 10. n. 9. in fi. dũ firmant diem vltimum
debere eſſe completum, & non ſufficere illum eſſe cę
ptum, & hęc eſt* communis opinio.
* Quæ probatur primo, quia in regula tempus 20.
24 dierum eſt poſitum † in accuſatiuo quo caſu oportet
eſſe completũ, vt tradunt Dyn. Rainer. & Bal. in l. ſi an
nos, per illum tex. ff de cond. & demõſ. Pet. Cyn. Bal.
in ſecunda oppo. Ale. n. 2. Iaſ. nu. 13. in l. ſi cui legetur,
* in princ. ff. de le. 1. & * communiter Doctores q̃ p̃ce
dit etiã ſi tempus ponatur in dicto caſu accuſatiuo

abſq; verbo denotante perfectionẽ, vt reprobata opi
nione Bar.optime deducit, Alex.in d.l. ſi cui legetur,
num.a.verſ.ſed in contrarium,& ibi Iaſ.num.10.verſ.
& quod fortius eſt.Secũdo quia dictio infra poſita in
25 regula,regulariter †ſolet ſua extrema includere, l.1.§.
1.& ibi Bar.num.11.verſ.& ad hoc, facit Alber.num.
3.Bal.num.8.ff.de off.præfect. Vrb.Alciat.in l. ſi quis
ſic dixerit,num.2.& ibi Rebuff.late,ff.de verb.ſignif.
Cor.conſ.53.num.5.lib.2.Soc.Sen.conſ.211.in prin.
lib.2.Aret.in l.ex facto,§.item quæro , in vlt. not.per
illum tex.ff.de vulg.& pupil.Gomeſ.in §.rurſus,num.
10.Inſtit.de act.Claud.de Seiſell.in l.ſi quis ante Ka-
lendas,num.1.in fi.ff.de verb.oblig.ideo includit, &
ſtat incluſiue quo ad totam diem, vt egregie in termi
nis noſtris deducit Caſſan.loc.cit. num.9. Tertio qa
alias ſequeretur abſurdum, quod tẽpus regulæ poſſet
reſtringi ad dies decem,& octo,& aliquas horas,vt ſi
quis in fine,vel prope finẽ primi die conſenſum pſta-
ret,& in prima hora,vel in prĩcipio diei vltimi obiret,
nã hoc caſu de nu.20.dierum duo fere detraherẽtur,
qđ eſſet contra verba,& veriſimilem mentem Papæ.
Nec obſtat quod detractio quo ad primũ diẽ eſt cõ
ceſſa,quia id procedit ea rõne,nã hora pſtationis cõ-
ſenſus nunquam annotatur a Notarijs Cameræ,& Cã
cellariæ,& ſic differentia eſt inter vtrumque caſum.
Non obſtant doctrinæ in contrarium adductę,qa
cõcluſio illa quod in fauorabilibus dies cœpta habea
26 tur pro completa,† procedit qñ tempus eſt deſignatũ
per annos:tunc enim vltima dies , vltimi anni ſtatim
atque fuerit inchoata habebitur pro cõpleta,ita Pau.
de Caſt.in d.l.ſi cui legetur,in fi.prin.Soc.in l.ſi in an
nos,quam legit,cum l. non putabat,ff.de cond.& de
mon.& ita loquuntur iura allegata per Doctores , iõ
in caſu noſtro,cum tempus deſignetur,nõ per annos,
ſed per dies,vltima dies cœpta non debet haberi pro
27 completa, quia ſicut in termino plurium † annorum
vltimus annus inceptus non habetur pro completo,
d.l.non putabam , ita etiam in termino plurium die-
rum vltima dies cœpta pro completa haberi non de-
bet,vt late per Caſſan.loc.cit.
Secundo reſpõdetur quod Doctores vario modo
ſunt loquuti,& varias diſtinctiones dederunt,an dies
cępta habeatur pro completa,communis* tamen opi
28 nio eſt eſſe attendendam †formam verborum, Fel.in
c.cum vigeſimum,ſub num.7.de offic.deleg.Archid.
in c.vlt,in princ.lib.6.ſed in caſu noſtro plurę ſunt cõ
iecturę id volentes,vt ſupra dictum eſt,ergo, Accedit
quia proprietas verborum regulæ,ita ſuadet,& etiam
29 in materia odioſa,& alteri præiudiciali fit lata†,inter-
pretatio quatenus proprietas verborũ patitur , Cald.
in conſ.1.in prin.de conſanguin.& affinit.Dec.conſ.
76.num.2.& conſ.113.num.6.
Tertio reſpondetur quod hæc regula de 20.quic-
30 quid voluerint plures Doctores eſt †fauorabilis,vt ſu-
pra deduxi,q.2.vnde ſi hęc regula eſt fauorabilis,dies
incępta non debet haberi pro completa,quia cum ter
minus 20.dierum ſit præfixus ad euitãdas fraudes,vti
que fauor regulæ ſuadet diem cœptam non haberi, p
completa,& concluſio illa de qua ſupra quod dies cę
pta habeatur pro completa,& nõ completa procedit
ſecundũ quod fauor dictat, Gloſ.& Doct.in l.3.§.mi
norem,ff.de minori.communis* opi.teſt.Aldobrand.
in d.§.eadem lege,Inſt.quib.ex cau.manum. non lic.
31 Et in materia† mixta tẽpus currit de momento ad mo
mentum,Præpoſ.in d.c.ſubdiaconus,num.5.diſt.77.
32 Pręterea dubitatur,quia dies,†vel eſt artificialis 12.
horarum,vel naturalis 24.horarum, vt licet colligere
ex his q̃ longa ſerie more ſuo cumulat, Tiraq.in tract.
de retract.conſang.§.1.glo.11.num.1.cum multis ſe
quentibus,fol.mihi 82.An Dies de quibus loquit̃ hęc
regula intelligatur de artificiali 12.horarum,vel de na
turali 24.horarum? Quod debeat intelligi de artificia
33 li,facit quia regulæ Cancellariæ ſe habent ad inſtar †
ſtatutorum,in ſtatutis autem verba ſtricte interpretã
tur , & dies in dubio accipitur pro tẽpore duodecim
horarum,& ſic ab ortu ſolis ad occaſum,quia tunc p
34 prie dies dicitur cum†ſol eſt ſupra terram,c.conſuluit
de off.deleg.Fed.de Sen.conſ.44.incip.ſtatuto cauet.
Contraria tamen opinio cõiter* tenetur in* praxi , vt
35 regula intelligatur de die† naturali 24.horarum, vt te
net Sar.hic q.38. vbi atteſtatur ita ſignaturam tenere
Io.Selu.idẽ vult in trac.de benef.p.3.q.46.in fi.& ita
etiam tenet* Rot.Rebuff.hic gl.9.verſ.accipitur.
Ad quod facit,quia in dubio naturalis cauſa debet
36 attendi,†& nõ accidentalis,l.qui habet,vbi Bar.& oẽs
ff.de tutel.Abb.in c.licet,de off.leg.ſec. facit quia cõi
37 ter†accipitur dies,vt dies,& nox, pro vna die reputet̃,
l.more Rom.ff.de fer.& attendendum eſt quod fieri
ſolet, Dec.conſ.109.col.2.Crauett.conſ.234.num.3.
& conſ.271.num.6.latiſſime Marſi.ſing.1. Tertio,qa
accipiendo diem pro die naturali 24.horarum exten
ditur magis libertas reſignantis,quæ de iure commu
ni ſine pfinitione alicuius temporis libera erat, ergo
illa interpretatio attendi debet.
38 Hinc actus factus de nocte de die fieri dicitur,cũ
nox ſit pars diei,& hac ratione collatio beneficij põt
39 † fieri de nocte,Abb.in c.1.de clandeſt.deſpõ.Gem.
poſt Arch.in c.ſi ibi abſenti,col.1.de pręb.lib.6.ita &
40 reſignatio poteſt fieri de nocte,†vt dicit Sar.d.q.38.
in finalibus verbis.
Non obſtat conſ.Fed.de Sen.allegatũ,quia illa in-
41 terpretatio procedit vt †pœna ſtatuti euitetur, Archi.
in c.quod a patribus,diſt.75.Bal.in c.ego N.col.1.de
iur.iur.regula odia,de reg.iur.late Gabr. com. concl.
tit.de maleſ.concl.2.
Vlterius dubitatur ſi quis bis reſignauit,& in utra
42 que pręſtitit conſenſum, a†quo conſenſu debeant cõ
putari iſti 20.dies? communis* opinio eſt computan-
dũ tempus 20.dierũ a conſenſu primæ reſignationis,
Sarn.hic q.29.Rebuff.gloſ.10.num.5. nã eo ipſo qđ
renunciauit in manibus ſuperioris, amiſit omne ius
& poſſeſſionem,& conſenſus perfecit reſignationẽ,
43 vnde in ſecunda nihil tranſtulit†cum non poſſit varia
re,c.in præſentia,de renun.clem.1.eod.tit.& per con
ſequens dies debent computari ab actu perfecto, &
non a nullo,& ſecundum hanc opinionem * reſoluit
Rot.in vna Fringen.canonicatus, & præbendæ corã
Staphileo de menſe Maij,1521.pro Cardinali Cibo.
Amplia etiam ſi prima non fuit a Superiore ad-
miſſa,& conſenſus fuerit poſterior,de qua re late Sar.
hic q.29.vbi diſputat,& ita concludit,quem uide.
Secundo amplia & ſi fuerit facta per procuratorẽ
prima reſignatio, Rebuff.d.gl.10.num.45.cum ſeq.

SVMMARIVM.

1 *Vacatio inducta per reg.de Infir.an ſit vera,vel ficta & num.7.*
2 *Collatio de beneficio non vacante nulla.*
3 *Quod a principio non valet medio temporis validari non poteſt.*
4 *Vacatio per obitum differt a vacatione per renuncia tionem.*
5 *Papa non poteſt facere quod factum non ſit factum.*

6 *Verbum, cenſeatur, denotat fictionem.*
8 *Fictia de iure inducta habetur pro veritate quo ad iuris diſpoſitionem.*
9 *Fictio legis idem quod ipſa veritas.*
10 *Tantum operatur fictio in caſu ficto, quantum veritas in caſu vero.*
11 *Ius penes reſignantem in fraudulenta reſignatione.*
12 *In his quæ ſunt iuris paria ſunt eſſe, vel haberi pro tali.*
13 *Habens regreſſum capit beneficium, ſi reſignans moriatur infra viginti dies.*

QVAESTIO IX.

NONO quæro, quia iſta regula dicit, quod ſi moriatur reſignãs infra 20. dies beneficium vacat per obitum, & non per reſignationẽ. An vacatio hæc per mortem, quę inducitur per hanc regulã dicatur vera vacatio per obitũ, quo ad effectum, vt ſub regulis, & alijs diſpoſitionibus, & conceſſionibus, loquentibus de vacatione per obitum, cõ
1 prehendatur, an vero ſit ficta?
Sarn. q. 30. hic tenet vacationem eſſe fictam, & per conſequens hunc modum vacandi non comprehẽdi ſub alijs regulis, diſpoſitionibus, & conceſſionibus loquentibus ſimpliciter de vacatione per mortẽ, mouetur primo, quia per reſignationem factam infra 20. dies
* beneficium vere vacat, vt eſt * communis opinio, de
2 quo ſupra lib. 1. q. 4. alias non tenuiſſet † collatio de benef. non vacante, c. 1. & 2. & c. cum noſtris de conceſ. preb. neque ſi a principio non valuiſſet, validari poſſet
3 ex ſuper exiſtentia vitæ reſignantis, iux. not. in c. ſi eo tempore de reſcr. lib. 6. cum ergo vacauerit per renũciationem, nõ poteſt dici quod vere vacat per obitũ
4 eiuſdem, cum hæc ſint diuerſa, † & ad poſitionẽ vnius excludatur alter, c. ſuſceptum, de reſcr. lib. 6. cum alijs vt per Burſ. conſ. 394. col. 2. & 3. vol. 4. ergo talis vacatio obitus erit ficta, & interpretatiua, non aũt vera, quia
5 Papa non poteſt facere, quod reſignatio, quæ † vere, & realiter facta fuerit, non ſit facta, l. in bello. §. factæ. ff. de capt. & poſt lim. c. ſi Paulus. 32. q. 5. poteſt enim facere quod moriente illo qui reſignauit infra 20. dies cenſeatur vacare per obitum, & quod ad hoc reſignatio habeatur pro nõ facta, Gl. in clem. 1. de immun. eccl.
Secundo, quia regula non dicit ſimpliciter vacat per obitum, ſed hoc modo per obitum nihilominus cen-
6 ſeatur vacare. Ergo ficte, verbum. n. cẽſeatur denotat fictionem, c. 1. & c. is qui, de proc. lib. 6. c. 1. de arbit. &
* ita fuiſſe * reſolutum in vna Segob. Archidiaconatus atteſtatur Sarn. d. q. 30. num. 3. in fi. vbi dicit, quod ita tenet Rom. conſ. 342. ex quo infert quod regula de impetrãtibus per obitũ familiariũ Cardinaliũ non habebit locũ in vacatione per obitum illo mõ inducta.
7 His tamen † non obſtantibus contraria opinio mihi vr̃ verior, æquior & ſubſtentabilior, quæ hodie ſeruatur, vt vera cenſeatur uacatio, & ut iſte modus uacãdi per obitum comprehendatur in regulis, diſpoſitionibus, conceſſionibus ſimpliciter loquẽtibus de uacatione per mortem, quã opinionem tenent Put. deciſ.
* 297. lib. 3. qui atteſtatur ita reſolutum fuiſſe in una * Bonon. regreſſus 17. Martij 1550. corã D. Achill. de Graſſ. Rebuff. reg. 14. n. 5. in fi. in praxi ſuper hac reg.
Quæ opinio primo probatur, quia eſto quod ſit fictio,
8 tamen fictio a iure inducta † habetur pro ueritate quo ad iuris diſpoſitionem, Bar. in l. is qui pro emptore ff.
9 de vſucap. & idẽ importat fictio legis, † quod ipſa ueritas Card. Paril. conſ. 22. n. 10. uol. 2. & nu. 36. dicit, qđ æquipollet ueritati. Hinc dicimus, quod tm̃ operatur fictio in
10 caſu ficto, quantum ueritas † in caſu uero. l. filio, ff. de lib. & poſth. Card. Paril. conſ. 128. num. 32. uol. 4.
Non obſtant in contrariũ allegata, Nã ad primum argumentũ, qđ iſta uacatio ſit ficta, & iõ non ueniat in diſpoſitione loquẽte de vacatione per obitũ, reſpõdetur qđ ex quo Papa annullat collationẽ ſi infirm° decedat infra 20. dies, & non admittat illã reſignatio
11 nẽ tanquã fraudulentã, ius beneficij di † eſſe pęnes reſignantẽ per ea q̃ habentur in deciſ. 1. de renun. in an
* tiquior. per Biſignet. & eſt communis * opinio, & cũ ſit pęnes reſignantem vacat per obitum, & ita fundamento Sarn. reſpondit Rot. in d. Bonon. regreſſus, & quidem optima eſt reſponſio. Nec obſtat ſecundum argumentum, quod regula dicat cenſeatur vacare, qđ verbum videtur importare fictionem, nam in his quę
12 ſunt † iuris, paria ſunt aliquid eſſe, vel haberi pro tali, Card. Paril. d. conſ. 21. num. 10. & 36. vol. 4. & eſt com
* munis, & * recepta Doctorum ſententia.
Stante hac concluſione primo infertur, quod habens
13 regreſſum per deceſſum † ſi reſignans obierit infra 20. dies illud beneficium capit vigore regreſſus, & ſic in caſu huius regulæ erit locus regreſſui per deceſſum,
* * vt fuit reſolutum in d. Bonon. regreſſus 17. Martii 1550. teſte Put. d. deciſ. 297. lib. 3.
Secundo infertur, quod ſi illud beneficium eſt vnitum cum primum uacauerit per obitum, ſi reſignãs moriatur infra 20. dies, utique excluſo reſignatario, incorporabitur loco cui facta eſt unio, ut ſupra ſcripſi,
* & eſt cõis opinio. Ita ẽt infertur in ſimilibus caſibus.

SVMMARIVM.

1 *Appoſitio manus Papæ non ſortita effectum non inducit reſeruationem, contra num. 9.*
2 *Sublato principali tollitur effectus.*
3 *Vacatio inducta per regulam de Infirm. fundatur in fraude.*
4 *In reſignatione facta in Curia ſi moriatur reſignans infra viginti dies, beneficium eſt affectum.*
5 *Beneficium reſignatum in Curia ibi dicitur vacare.*
6 *Beneficium vacans extra curiam, & commendatum per Papam dicitur affectum.*
7 *Inferiores non poſſunt diſponere de beneficijs vacantibus in Curia per regulam de infir.*
8 *Inferiores non ſe intromittunt ſuper reſeruatis.*
10 *Beneficia vacantia in Curia ſunt reſeruata.*
11 *Reſignatio non admiſſa poteſt valere in præiudicium reſignantis.*
12 *Beneficium reſignatum extra curiam non eſt affectũ, quamuis reſignans moriatur infra viginti dies.*
13 *Reſeruatio odioſa, reſtringenda ad caſus expreſſos.*
14 *Quoties vni plura iura competunt vno ſublato, alterum illæſum remanet.*
15 *Si concurrunt plura in vnam perſonam, tunc illa perſona habet vim duarum perſonarum.*
16 *Collatio ordinariorum fauorabilis.*
17 *Ordinarij poſſunt conferre beneficia reſignata coram eis, & vacantia vigore regula de Infir.*
18 *Expectantes poterunt acceptare beneficia reſignata coram Ordinarijs.*
19 *Beneficia renũciata corã Ordinarijs dẽtũ nominatis.*
20 *Impetrans per obitum, præfertur impetranti per reſignationem ſi reſignans mortuus eſt intra 20. dies.*
21 *Prouiſio hominis facit ceſſare prouiſionem legis.*
22 *Prouiſio legis ſpecialis præfertur prouiſioni hominis.*

23 *Imtetrans beneficium vacans per regulam de Infir. debet id exprimere, iſm.num.27.*
24 *Impetratio benefic.eſt materia ambitioſa.*
25 *In materia ambitioſa appellatione vacationis venit vera.*
26 *Impetratio per ceſſum, vel deceſſum non comprehendit beneficium vacans per mortem ciuilem per priuationem.*
27 *Clauſulæ generales capiunt vacationem inductā per regulam de Infir.*
28 *In impetratione beneficij per mortem Titij venit violenta.*

QVAESTIO X.

DECIMO quæro, An beneficiū, quod
cenſetur vacare per obitum ſtante hac
regula, quia reſignās moritur infra 20.
dies, ſit affectum, & reſeruatum Papæ,
vt collatio ad ipſum dūtaxat ſpectet, &
non ad ordinarios? Duo capita ſunt diſtinguēda, quo
rum primum erit, quotiea qui reſignat in curia in fa
uorē alicuius, & poſtea moritur infra 20. dies, an hoc
beneficium, quod vacat ex diſpoſitione huius regulæ
dicatur affectum, & reſeruatum Papę, taliter, quod or
dinarius non poſſit de eo prouidere? Quidam tenent
quod non, moti primo quod quando collatio Papæ
ſeu manus appoſitio eiuſdem non eſt ſortita effectū
1 † non inducit affectionē, nec tollit ordinarija ius con
ferendi, iux. doctrinam Abb. in c. inter dilectos, n. 10.
de exc. prælat. poſt But. conſ. 16. num. 19. Fel. in c. vlt.
circa fi. de præſump. Anch. conſ. 58. per totū, ſed hæc
non eſt ſortita effectū, ergo nō inducit reſeruationē.
Secundo, quia regula hæc vult, vt beneficium non
vacet, per reſignationem, ſed per obitum, & ideo reſo
2 luta vacatione per reſignationem † etiam omnis eius
effectus reſolutus eſſe vr̄, Glo. vlt. c. ſignific. de off. de-
leg. Glo. in l. ſi patronus. §. patronū. ff. ſi quid in frau.
pat. Rom. cōſ. 246. Iaſ. in l. nō dubiū, col. 4. C. de legib.
Tertio ex conſ. Oldr. 324. num. 12. vbi dicit, quod
tunc dicitur vacare in curia, vt ſpectet collatio ad Pa-
3 pam, cum vacat ſine fraude, ſed vacatio † inducta per
hanc regulam fundatur in præſumpta fraude, vt ſupra
* dictum eſt ex* communi, ergo, &c.
His tamen non obſtantibus contraria opinio eſt
4 * verior, & cōmunis, * quod talia † beneficia ſint affecta,
& reſeruata Papę, vt tenet Rom. conſ. 342. nu. 2. Sarn.
hic q. 33. num. 1. verſ. & tenendo iſtā partem ad conſ.
Rom. Rebuff. in ead. reg. in prax. gl. 14. nu. 4. Mandoſ.
q. 1. num. 6. Boer. deciſ. 2. num. 55. Reb. gl. 12. nu. 15.
Quæ concluſio primo probatur, quia per reſigna-
5 tionem factam in curia, ibi dicitur † beneficium vaca-
re, Arch. in c. ſi electio, & c. commiſſa, de elec. lib. 6. &
* eſt* communis opinio, vt ſupra ſcripſi, ſicuti quando
fit ibi priuatio.
6 Secundo, quia per commendam † factam per Papā
de beneficio extra curiam vacante dicitur beneficiū
affectum, adeo quod alius quam Papa de illo diſpone
re nō poteſt. Sarn. hac reg. q. 13. vbi late, ita hoc caſu
per prouiſionem iſtius regulæ videtur inducta ſpecia
7 lis affectio talis beneficij, adeo quod inferiores non †
poſſint diſponere, Arch. in c. 2. de pręb. lib. 6. col. 1. Su
8 per reſeruatis inferiores ſe intromittere non † poſſunt
Cald. conſ. 9. de præb. Rom. conſ. 160. & eſt cōis opi
* nio, & fuit reſolutum in* Rot. in vna Zamorē. Archi
diaconatus coram Creſcen. de menſe Ianuarij 1532.
Non obſtant contraria, ad primum reſpōdetur, ne
9 gando illud, nam videmus, quod † eo ipſo quod Papa
mandat prouideri de beneficio, ēt ſi non ſequatur, ꝓ
uiſio inducitur affectio, & reſeruatio. Inn. in d. c. inter
dilectos, num. 4. Anch. d. conſ. 58. ad fi. vbi id magis di
cit procedere propter regulas Cācellariæ. Card. Pariſ.
conſ. 47. num. 30. vol. 4. Rip. in c. cum M. Ferrarienſi,
in ti. de conſt. Rebuff. in prax. tit. de reſeru. n. 30. Put.
deciſ. 131. nu. 3. lib. 3. Rot. deciſ. 14. vt lit. pend. in nou.
* Dec. in c. vt noſtrum, num. 3. de appel. & eſt* Commu
nis opinio. Præterea reſpōdetur quod in hoc caſu nō
inducitur reſeruatio ex appoſitione manus Papę, quę
fit in ipſa prouiſione, quæ effectum ſortita non fuit,
ſed in ea, quæ fit in admiſſione reſignationis factæ in
manibus ſuis, nam eo ipſo inducitur reſeruatio eo, q̄a
10 beneficium dicitur vacare in † curia, & ſic intrat diſpo
ſitio, c. 2. de conceſſ. præbē. Card. Pariſ. d. conſ. 47. nu.
30. vol. 4. Put. deciſ. 36. lib. 2.
Ad ſecundum reſpondetur, quod quamvis regula
decernat vacare per obitum, non ideo tollit effectus
reſultantes ex reſignatione in manibus Papæ, & eius
admiſſione, ſed id dicit ad tollendum, ne vacet ex illa
reſignatione facta ad fauorem alterius, de quo proxi
me dixerat, vt oſtendunt illa verba quæ ſunt in fine re
gulæ, *ipſumq; beneficium nihilominus vacare per obi
tum cenſeatur*, quæ ſtant aduerſatiua ad proxime pręcedentia adnotat. per Dec. conſ. 336. num. 3. Hinc in
ſimili videmus, quod reſignatio etiā nulla ſeu adhuc
11 non admiſſa per ſuperiorem † poteſt valere in præiudi
cium ipſius reſignantis, Card. Pariſ. conſ. 66. nu. 16. &
7. & conſ. 76. num. 14. & 15. vol. 4. Soc. conſ. 115. libr.
3. Ergo illa verba ſtant ſimul quod per obitū vacare
cenſeatur ad effectum, vt per reſignationem non ſit
ius quæſitum reſignatario, & nihilominus non tollat
effectus reſignationis, quia ipſa valet in præiudicium
reſignantis, ex quo Papa eā iā admiſerat. Vnde cōclu
dendum verba ꝑdicta regulę cenſeri prolata ad illum
effectum, i. cōtra reſignatarium ob fraudem pręſum-
ptam, non vt tollat alios effectus de iure reſultantes.
Ad tertium de conſ. Oldrad. reſpōdetur Oldradū
loqui quando conſtaret de manifeſta fraude renūcia
tionis, vt erat in illo caſu, tunc enim habetur pro nō
facta ex traditis per ipſum, quamuis etiā hoc caſu poſ
ſit cōtraria opinio de facili ſubſtineri, vt valeat in pręiudiciū ipſius reſignantis, iuxta ea q̄ ſupra dicta ſunt.
Secūdū caput erit quoties quis reſignat beneficiū
extra curiā, & poſtea decedit infra 20. dies, ita vt bene
ficium vacet per obitum, & non per reſignationē. Du
bium eſt an illud beneficiū ſit affectum, & reſeruatū,
vt Ordinarius non poſſit diſponere? Quidam tenent
ēt hoc caſu eſſe reſeruatū, Primo, quia militant eaſdē
rōnes, quę militant in reſignatis in curia. Secundo, q̄a
iſte modus extraordinarius, & fictus vacationis ꝑ obi
tum ab hac regula introductus nō eſt de iure cōi, de
quo ordinarij ꝓuidere poſſunt, ſed de iure particula
ri ꝑ ꝓuiſionē iſtius regulæ, ergo ad Papā ꝑtinere vr̄.
His tamen non obſtantibus contraria opinio eſt
12 * verior, &* communis, vt † beneficium quod vacat per
obitum vigore huius regulæ in reſignatione facta ex
tra curiā non ſit affectū, & reſeruatū, ſed de eo potue
runt diſponere ordinarii, quam opinionem egregie
tuetur Sarn. hic q. 33. num. 2. & num. 3. ſequitur Re-
buff. in praxi ſuper hac reg. gl. 14. num. 5. Boer. deciſ.
348. ſub num. 3. & in facti contingentia ita conſuluit
Rebuff. conſ. 72. num. 2. cum ſeq. & conſ. 86. num. 4.
Primo, quia hęc regula noſtra non inducit reſerua
tionē in reſignatis extra curiā, cū de hoc verbū nullū
ibi dicatur, arg. l. illā, C. de collat. nec ēt alibi hoc caue

tur; ergo

tur: ergo minime eſt dicendum eſſe reſeruatum, cum
13 reſeruatio ſit odioſa & reſtringenda † & per conſequẽs
non inducenda, niſi in caſibus expreſſis, Cald. cõſ. 10.
in fin. de præb. Gemin. conſ. 94. in fin. & conſ. 136. in
prin. Bellam. conſ. 34. col. antepenu. verſ. ad nonum du
bium Rip. reſp. 6. nu. 5. & reſp. 37. nu. 4. Dec. in c. 1. nu.
6. de elect. & communiter alij.

Secundo, quia mens huius regulæ fuit reſignantes
a fraudibus coercere, imponens pœnam nullitatis reſi
gnationis, & inducens vacationem per obitum, ne ex
tali fraude vel dolo reſignatarij commodũ & fructũ
ex dictis reſignationibus conſequantur in præiudi-
cium ordinariorum, quæ rõ aperte innuit potius bñ-
ficia taliter reſignata nõ eẽ reſeruata nã ſi eſſent affe-
cta, non eſſet vera illa rõ, quia per hmõi reſignationes
præiudicaretur ordinarijs in conferendis beneficijs,
cum reſeruata non poſſint conferri, iuxta *communẽ
opinionem, ergo cum regula cõcernat fauorem ordi
nariorum, in eorum odium retorqueri non debet, iõ
ordinarij poterunt prouidere.

Tertio mouetur Rebuff. quia quando plura iura
vni competunt, vno ſublato alterum illæſum remanet
l. ſi domus, vbi Bar. ff. de ſeruit. vrban. præd. l. quoties,
duplici, ff. de reg. iur. ſed plura iura competunt ordina
rio, ſcilicet vt conferat quando vacat per reſignationẽ
per mortem, vel alio modo, licet ſit ſublatus vnus mo
dus, cum contulerit per reſignationem, aliud tamen
ius illæſum remanet, vt poſſit conferre per obitum.

Quarto, quia quando duo iura concurrunt in vna
15 perſona, habent † vim duarum perſonarum l. ſi conſul.
ff. de adoptione, l. Papinianus, §. ſed nec impuberis, ff.
de inoff. teſtamen. ſed in perſona ordinarij concur-
runt duo iura, videlicet vt conferat, & per reſignatio-
nem vacans & per obitũ, ergo ille ordinarius habebit
vim duarum pſonarum, & ſicut duo ordinarij poſſent
illud beneficium vacans conferre, ita & ipſe.

Non obſtant contraria, quia ad primum reſponde
tur negando, quod eædem militent rationes. Ad ſecũ
16 dum reſpondetur, quod collatio ordinariorũ † eſt fauo
rabilis, cap. nullus, 16. q. 7. Zaba. in clem. 1. q. 14. vt ſu.
pend. Mandoſ. hic q. 1. nu. 6. & eſt communis opinio
vt per Sarn. in tract. de grat. expect. in prima col. & per
Staphil. in eod. tract. in princ. ergo extenditur etiã ad
hunc caſum.

17 Concludendum igitur † communem opinionẽ eſſe
veram, vt ordinarij poſſint conferre dicta beneficia.

18 Primo infertur, quod expectantes poterunt † illa acce-
ptare, Sarn. dic. q. 33. n. 3. Rebuff. dic. glo. 14. n. 5. quod
etiam habet aliam rationem

19 Secundo infertur, quod dicta beneficia † debentur
nominatis, quod egregie probat Rebuff. dic. gloſſ. 14.
numero 5.

Amplia vt tali caſu ordinarij conferant per mortẽ
etiam ſi cõtulerint per reſignationem, quia licet regu
la noſtra annullet etiam collationem, non tamen au-
fert poteſtatem conferendi, ita tenet Rebuff. in prax.
ſuper hac reg. gloſ. 12. nu. 15. qui in n. 20. in fin. refert
ita fuiſſe *decium die 23. Decemb. 1552. idẽ Rebuff.
dict. conſ. 22. vbi adducit rõnes & reſpondet cõtrarijs.

Et ſi beneficium huiuſmodi reſignatum fuerit in
Curia, & reſignans obierit infra viginti dies, vacat per
obitum, & dumtaxat, vt concluſum eſt, a Summo Põ
tifice, prouidebitur, & poteſt a quocumque impetra-
ri: dubium tamen eſt, ſi vnus impetrat expreſſe benefi
cium illud per huiuſmodi reſignationem vacans, & a
lius per vacationem fictam obitus inducti per iſtam
regulam, & concurrant in data, & in omnibus qualita
tibus pares ſint quis præferatur? communis opiniõ eſt
20 recepta de ſtylo præferri impetrantem per obitum, vt
tenet Sarn. q. 35. ſuper hac regula, nu. 2. verſ. alijs tamẽ
non obſtantibus, nam quando reſignans moritur in-
fra 20. dies alio modo, quam per obitum beneficium
nõ vacat, ergo iſte præfertur, qui impetrat per obitũ:
21 non obſtat, quod prouiſio hominis † facit ceſſare pro
uiſionem legis, l. vlt. C. de pact. conuen. nam hoc non
habet locum quando prouiſio legis eſt etiam ſpecia-
22 liter inducta, nam tali caſu prouiſio legis † attenditur,
ita declarat Glo. Bart. & alij in l. 2. C. de iur. emphit. Ia
ſon. in §. item Seruiana, nu. 67. inſt. de act.

Nec ſufficiet impetrare per obitum, ſed neceſſe eſt
vt ſpeciem vacationis inductæ per iſtam regulam ex-
23 primat, & Papæ narret † Sarn. dict. q. 35. nu. 4. ver. ſed vl
terius, quia vacatio obitus, de qua in iſta regula eſt
24 ficta, & in materia ambitioſa, vt ſunt impetrationes †
25 appellatione vacationis veniret vera, & non ficta, &
qualificata, arg. l. quæſitum, §. illud fortaſſe, ff. de leg. 3.
c. ſtatutum, de elect. lib. 6.

26 Hinc impetratio † per ceſſum, vel deceſſum non cõ
prehendit mortem ciuilem, id eſt beneficium vacans
* per priuationem, Thom. Faſtol. in *dub. Rot. 46. die
Mercurij, quod declarat Sarn. niſi alius impetrans eſ-
ſet, ſecus ſi vnus ſolus, quia tali caſu ob clauſulas gene
rales caperet modum nõ expreſſum, Lap. alleg. 89. col.
8. Fel. c. in noſtra. 37. Corol. de ſeſcr.

28 Hinc in impetratione beneficij † per mortem Titij
venit violenta, Ioan. de Anan. in cap. vlt. de homic.

S V M M A R I V M.

1 *Regula de infirm. non habet locum, cum fuit admiſſa
reſignatio a Papa, & poſtea fuit præſtitus conſen-
ſus, eo mortuo.*
2 *Regulæ Cancellariæ expirant morte Papæ.*
3 *Res de facili reuertitur ad naturam ſuam.*
4 *Regula de infirm. non extinguitur in Francia, mortuo
Papa.*
5 *Regula de infirm. eſt facta lex Regni in Francia.*
6 *Regula de infirm. habet locum in moriente infra vigin
ti dies tempore Sedis vacantis, ſi fuit præſtitus con
ſenſus, viuente Papa.*

Q V AE S T I O XI.

VNDECIMO quæro, ſi facta renuncia
tione in manibus Papæ ante præſtitum
cõſenſum Papa moriatur, & poſtea præ
ſtetur conſenſus, & reſignans moritur
infra viginti dies poſt conſenſum præ-
ſtitum, an habeat locum iſta regula. Sar
nen. hic q. 32. num. 4. verſ. in contrarium tenet negati
1 uã, quia vis † regulæ ſtat in denumeratione viginti die-
rum, vt ſi infra illos moriatur, vacet per obitũ, ſi poſt
ea per reſignationem, cum ergo conſenſus reſignãtis
nõn eſt præſtitus viuente Papa, viginti dies non erunt
in cõſiderõne, nec arctabunt reſignantẽ ex eo, qa ante
2 præſtitum conſenſum † morte Papæ expirauit hæc re-
gula, Gemin. conſ. 93. vbi loqtur in notabili caſu alte-
rius regulæ, & eſt cõis opinio, vt p Sar. in pœmio re-
gul. remoto igitur obſtaculo regulæ renũciatio regu-
labit ſm ius commune, & ſic beneficiũ vacabit p reſi
3 gnationem, qa res † de facili reuertitur ad naturã ſuã,
l. ſi vnus, §. pactus ne peteret, ff. de pact.

Non obſtant quæ in contrarium poſſunt allegari,
quia illis ſatiſfacit Sar. dict. q. 32.

 Limita

Limita primo non procedere in Francia, cum ibi
4 non extinguatur † regula per mortem Papæ, nam lex
5 Regni facta fuit per † regiſtrationem, & receptionem
in Parlamento de anno 1493. 20. Nouembris, teſte
Rebuff. hic Gloſ. 9. verſ. habebit.

Limita ſecundo, non procedere, ſi viuēte Papa, fuit
6 præſtitus conſenſus, nam tunc licet † moriatur, habe-
bit locum regula, ita Sarn. dict. q. 32. num. 7. verſ. quia
ad hoc reſpōdetur, & eſt ratio, quia regula tunc ſemel
habuit locum, vnde licet moriatur Papa, videtur eius
7 effectus † durare per eā, quæ dicit Pet. de Anch. Conſ.
62. incip. motiua, Aret. conſ. 31. Ioan. And. in reg. de-
cet, de reg. iur. lib. 6. Dec. in c. cum ceſſante, de appell.

SVMMARIVM.

1 *Non eſt perfecta reſignatio non præſtito conſenſu re-
ſignantis, & reſignatarij.*
2 *Mortuo reſignante poſt viginti dies, ante vero quam
laberentur viginti dies poſt præſtitum conſenſum
per reſignatarium, non intrat regula.*
3 *Regula de infirm. loquitur de conſenſu reſignantis.*
4 *Caſus omiſſus relinquitur diſpoſitioni iuris.*
5 *Ad acceptandum beneficium non eſt præfixus termi-
nus.*
6 *Conſenſus requiritur pro expeditione litterarum.*
7 *Litteræ an debeant expediri, viuente reſignatario.*
8 *Moriente reſignante intra viginti dies, beneficium ua-
cat per obitum, etiam ſi reſignatarius ceperit poſ-
ſeſſionem, & publicauerit.*
9 *Moriente reſignante intra viginti dies, beneficium
vacat per obitum, quamuis reſignatarius non ex-
pedierit Bullas.*

QVAESTIO XII.

DVodecimo quæro, an ſi quis reſi-
gnans in fauorem N. reſeruata
ſibi penſione præſtitit conſen-
ſum, & poſtea moriatur poſt 20.
dies a die per ipſum præſtiti con
ſenſus, ante vero 20. dies poſtquā
reſignatarius preſtitit cōſenſum,
beneficium vacet per obitum? Quidam tenuerunt af
firmatiuam, quia in conditionalibus reſignationibus
1 † requiritur conſenſus reſignatarij, & in illis ius non
* cenſetur abdicatum, niſi reſeruatio valida fiat, iuxta*
communes concluſiones ſupra ſæpius probatas, ante
igitur dictum conſenſum res dicitur integra, Sar. hac
reg. q. 31. cum ergo reſignans deceſſerit ante 20. dies,
poſtquam reſignatarius præſtitit conſenſum, videtur
eſſe locum huic regulę, nam alias poſſet cōmitti fraus
reſignatarius enim differret præſtare cōſenſum quo-
uſque reſignans eſſet morti proximus.
2 His tamen † non obſtantibus, contraria opinio eſt
* communis, & vera, quam tenuit Rot. in facti cōtin
gentia in vna* Ferrar. de Formigniano, teſte Card. Pa-
3 leot. deciſ. 250. alias 385. de anno 1561. namque † re-
gula loquitur de conſenſu reſignantis, dum dat 20.
dies connumerandos poſt præſtitum conſenſum, vt
ſi infra illud tempus moriatur, vacet per obitum, nō
autem de conſenſu reſignatarij, vnde caſus poteſt di
4 ci omiſſus a regula, & relictus † diſpoſitioni iuris com
munis, l. commodiſſime, ff. de lib. & poſth. & per con-
ſequens etiam ſi moriatur infra 20. dies poſt præſtitū
conſenſum per reſignatarium beneficium vacabit p
reſignationem.

5 Accedit, quia nullus † præfixus eſt terminus ad ac-
ceptandum, c. ſi tibi abſenti, de præb. lib. 6. vbi Gemi.
num. 3. Franc. num. 5. & ſeq.

Non obſtant contraria, quia ad primum argumen
6 tum reſpondetur, quod requiritur † conſenſus ad expe
ditionem litterarum, Caſſad. deciſ. 1. & 2. de renunc.

Non obſtat ſecundum argumētum, quia negatur
hæc fraus, cum debeat acceptare tempore congruo
infra quod ſi acceptauerit, fraus ceſſat.

Concludendum igitur eſt regulam hanc loqui de
conſenſu reſignantis, & non reſignatarij.

7 An vero litteræ debeant † expediri, viuente reſigna
tario, Nicol. V. ſtatuit quod ſic, vt refert Sarn. in præ-
fat. huius reg. contrarium tenet Creſcent. deciſ. 70. li.
1. in manuſcrip.
8 An autem † hoc beneficium cenſeatur vacare per obi
tum, etiam ſi reſignatarius ceperit poſſeſſionem, &
publicauerit, hac reg. Rebuff. de infir. reg. gloſ.
14. num. 17. & quid ſi bullas non expediuerit, Rebuff.
gloſ. 8. in fin.

SVMMARIVM.

1 *Regula de infirm. dum annullat collationem per reſi-
gnationem, comprehendit omnes.*
2 *Cardinales habentes facultatem conferendi compre
henduntur ſub regula de infirm.*
3 *Regula de infirm. comprehendit collationem factam
per legatum.*
4 *Quod nullum eſt, nullum producit effectum.*
5 *Nulla non præſtant impedimentum.*
6 *Habens beneficium per reſignationem, ſi vacauit per
obitum, per regulam de infirm. non eſt tutus abſq;
noua prouiſione.*

QVAESTIO XIII.

DEcimotertio, Quia inquit tex. huius re
gulæ, quod quauis auctoritate confe
ratur beneficium per reſignationem,
1 collatio eſt nulla. Quæro de † quo lo-
* quatur? Communis* Docto. ſententia
eſt, vt comprehendat oēs, vt tradunt
Sarn. Mandoſ. & Rebuff. in interpretatione huius re-
gulæ in pluribus locis.

Ex quo infertur etiam loqui de collatione facta p
Capitulum, Rebuff. gloſſ. 12. num. 3.

Secundo infertur loqui de Epiſcopo, & alio quo-
cumque inferiore Rebuff. tract. de nomin. q. 17. idem
Rebuff. d. gl. 12. num. 3. Sar. in pluribus locis.

2 Tertio infertur † loqui etiam de collatione facta p
Cardinalem, nam vt dixi vbi agitur de obuianda frau
de comprehenduntur etiā Cardinales, vt eſt commu
* nis* opinio vt ſupra ſcripſi. Et etiam de collatione fa
3 cta † per legatum Rebuff. conſ. 72. num. 8.

Et ſic collatio facta per reſignationem eſt nulla,
Greg. Sintag. iur. lib. 17. c. 18. num. 7. & eſt* communis
4 opinio, & quod nullum eſt, nullum producit † effectū,
c. ad diſſoluendum, de diſpenſ. impub. Le ſūs qui in p
uincia, ff. ſi cer. pet. Card. Pariſ. conſ. 109. num. 1. vo. 3.
5 Nulla enim nullum præſtant impedimentum, regula
non præſtat, de reg. iur. in 6. c. illud, de iur. patr. l. 4. §.
condemnatus, ff. de re iud.

Ex quo cōtigit dubitari, an hæc collatio facta ei q
habēt duo bñficia faciat eā vacare p Clem. ſi plures de
pb. vera in ſa eſt negatiua, quā tenet Rebuff. gloſſ. 13.
hac reg. citata quia nulla nullū pſtant impedimentum.

Et cum

Et cum hæc collatio ſit nulla per iſtum tex. nõ po
6 teſt haberi rata, ſed † oportet quod de nouo per mortem conferatur, vt ſit tutus in foro fori, & in foro po
* li. Rebuff. d. gl. 13. in fi. & eſt communis* opinio, vt debeat habere nouam prouiſionem.

SVMMARIVM.

1 *In permutationibus derogatur Reg. de infir.*
2 *In reſignationibus an derogetur reg. de infir.*
3 *Actus legitimi infirmis non prohibentur.*
4 *Derogatio reg. de infir. quare excogitata.*
5 *Derogatio regulæ de infir. quando cenſeatur inſolita.*
6 *Priuilegijs Auditorum Rotæ non uidetur derogatum niſi expreſſe dicatur.*
7 *Per clauſulas generales non derogatur regulæ de infirm.*
8 *Legatus de latere non poteſt regulæ de infirm. derogare.*
9 *Inferior non poteſt tollere decreta Papæ.*
10 *Legatus cum facultate derogandi regulis, non poteſt regulæ de infir. derogare, contra num. 13.*
11 *Clauſula generalis non extenditur ad veriſimilia.*
12 *Gratia intelligitur facta ſine præiudicio tertij.*
14 *Probibito genere venit qualibet ſpecies.*
15 *Genus continet ſub ſe ſpecies.*
16 *Clauſula, ac ſi de verbo, &c. operatur ac ſi in indiuiduo omnia expreſſa eſſent.*
17 *Legatus a latere locum Papæ tenet.*
18 *Indefinita æquipollent vniuerſali.*
19 *In claris non eſt opus coniecturis.*
20 *Contrarietas eſt tollenda.*
21 *Quilibet inferior habens auctoritatem a Papa poteſt derogare regulæ de infir.*
22 *Inferior poteſt tollere ſtatutum ſuperioris illo permittente.*
23 *Clauſula quouis modo obtenta a reſignatario, non capit vacationem inductam per regulam de infirm.*
24 *Omnis modus vacandi venit expreſſa vacatione.*
25 *Clauſula quouis modo capit vacationem de præſenti.*
26 *Vacatio tempore data verificari debet.*
27 *Beneficia non ſunt conferenda antequam vacent.*
28 *Annullato actu populi, annullantur omnes clauſulæ.*
29 *Derogatio dummodo moriatur ex illa infirmitate, reſignante moriente ex alia non prodeſt.*
30 *Derogatio eſt ſtricti iuris.*
31 *Quæ de nouo emergunt, nouo indigent auxilio.*
32 *Contractus non extenditur ad ea quæ neſciuntur tempore ipſius.*
33 *Qualitas ſuperueniens alterat ſubiectum.*
34 *Prima reſignatio non ſanatur per derogationem regulæ de infir. in ſecunda.*
35 *Quod vacat ex vna perſona non poteſt rurſus vacare.*
36 *Habita derogatione regulæ de infir. moriente Reſignante non intrat regreſſus.*
37 *Derogatio regulæ de infir. conceſſa ab vno Papa, an profit tempore alterius.*
38 *Lex ſuperueniens tollit omnia.*
39 *Papa poteſt derogare regulæ de infirm. etiam in beneficijs, quæ ceduntur ad nominationem.*

QVAESTIO XIIII.

VLTIMO quæro, an derogetur huic regulæ?
1 In permutationibus plerumque conſueuit derogari, vt tradit Rebuff. ſuper concordã. rub. de colla. §. voluimus, in verſ. permutationem, quẽ refert, & ſequitur Mand. in prax. ſign. grat. tit. derogationes regularum, col. 3. verſ. regulæ prædictæ.
2 In reſignationibus aliquando † fuit ſæpius derogatum, vt tempore Leonis X. aliquando non, niſi cum maximis fauoribus, vt tempore Pauli III. refert Sarn.
* hic quæſt. 39. & alias * ex ſtylo derogabatur paſſim huic regulæ, quando reſignans erat abſens, vt tradit Caſſad. deciſ. 32. num. 13. ſuper reg. & atteſtatur etiã Mandol. dict. prax. ſignat. tit. derogat. regularum, colum. 3. verſ. reg. de infirm. Put. deciſ. 148. num. 3. lib. 2. Sarn. autem dict. quæſt. 39. dicit, quod extra Italiam ſolet communiter pro abſentibus derogari: in Italia vero ſolet aliquando derogari quando locus reſignationis diſtat a Curia, & beneficia, quæ reſignantur nõ ſunt reſeruata, ſi Romæ, vel prope Vrbem fit reſignatio, non derogatur, quod etiam tradit Mandol. loco citato dicens derogationem non videri grauem, cum
3 actus legitimi non ſolum infirmis, † ſed etiam morti vicinis prohibiti non reperiantur, l. ſenium, Cod. qui teſtam. facer. poſſ. Et ſecundum Sarn. dict. quæſt. 39. verſic. & eſt conſiderandum, in reſignationibus, quæ fiunt per procuratorem, vt quando aliquis conſtituit procuratorem ad reſignandum in Curia, quia facile
4 † contingebat infirmum interim mori, Ideo excogitata fuit in ſupplicatione iſta clauſula, ita quod ſi N. reſignans extra Roman. Curiam, iam fuerit vita functus, litteræ per eius obitum, cum omnibus ſuis clauſulis, & modis, omiſſa reſignatione expediri poſſint. Hæc tamen clauſula ſolet caſſari, vt idem Sar. atteſtatur propter fraudes, excepto in materijs Alemaniæ, & Hiberniæ, & alijs locis longinquis, & ſic vides, quod derogatur huic regulæ, Rebuff. hic gl. 2. num. 24. Crauet. conſ. 88. num. 17.

Ex quibus poteris colligere, quando dicatur huiuſmodi derogatio inſolita, & alias in Rota, die 21. Ma-
5 * ij, 1540. in vna* Salamantin. fuit reſolutum † derogationem huius regulæ pro nobilibus, & notabilibus perſonis non eſſe inſolitam, vt comprehendatur ſub reuocatione facta per Clemẽ. VII. de gratijs inſolitis conceſſis in arce S. Angeli, teſte Simonett. deciſ. 1. in manuſcr. qui dicit, quod eo magis fuit ita reſolutum,
6 quia Caſſad. cui conceſſa fuit, erat Auditor Rotæ, tcu ius priuilegijs non cenſetur reuocatum, niſi expreſſe dicatur Rom. conſ. 496.

Aliqua tamen exoriuntur dubia pro complimento. Primo dubitatur, an derogatio debeat eſſe in ſpe-
* cie? communis* opinio eſt affirmatiua, nã inquit Sar. hic q. 41. quod nunquam huic regulæ per clauſulas
7 generales † derogatum cẽſetur, niſi nominatim, & ſpe-
* cificè dicatur, quòd eſſe de* ſtylo omnes ſciunt, Mandol. q. 19. num. 17.

Secũdo dubitatur, an legatus de latere poſſit huic
8 * regulæ derogare? communis * opinio eſt † negatiua, quam tenent, Sarn. quæſt. 41. Mandol. quæſt. 19. & ita
* * practicatur, nam legatus, & alius inferior non po-
9 teſt tollere Conſtitutiones, & † decreta Summi Pon-
* tificis, cap. cum inferior de maior. & obed. Glo.* communiter approbata relata a Mandol. hic quæſt. 19. num. 15.

Tertio dubitatur, an legatus cum facultate dero-
10 gandi regulis editis, & edendis huic † derogare poſſit? Sarn. tenet negatiuam opinionem dict. q. 41. & refert
* ita fuiſſe deciſum* in vna Gerundin. Canonicatus, & præben. corã D. Rainaldo Petruccio de anno 1539.
* Ita etiam fuit reſolutum in vna* Cæſarauguſtan. Cappellaniæ de Sancta Clara, 20. Iulii, 1544. teſte Put. deciſ. 148. lib. 2.

Quæ opinio primo probatur, quia clauſula genera
11 lis ad non veriſimilia † non extenditur, c. vlt. de off. vic.
lib. 6. Sed non eſt veriſimile, quod ſub tali generalita-
te Papa voluerit dare facultatem derogandi huic re-
gulæ, ergo. Secundo quia gratia ſemper intelligitur fa
12 cta † ſine præiudicio tertij, cap. ſuper eo, de off. deleg.
c. cauſam, quæ de reſcrip.
13 His tamen non obſtantibus, † contraria opinio, vt
ſtantibus his verbis valeat legatus, derogare huic re-
gulæ mihi verior videtur, & ſuſtentabilior in puncto
iuris, quam tenent Boer. in tract. de poteſt. leg. a late-
re a num. 57. vſque ad num. 107. Rebuff. ſuper conco.
de collat. §. præfatiq. ordinarij, Mandoſ. hic q. 19. num.
7. vbi in fin. dicit hanc opinionem eſſe æquiorem, &
rationabiliorem, ne infiniti decipiantur credentes ta-
les derogationes eſſe legitimas, & iuridicas, & refert
* ita iudicaſſe Rot.* Fab. deciſ. 33. lib. 1. Ptolom. deciſ.
293. in manuſcr. nam conceſſa derogatione regula-
rum in genere, debet cenſeri conceſſa derogatio cu-
14 iuſlibet regulæ, ſicuti prohibito † genere quælibet ſpe
cies illius prohibita eſſe videtur, Oldrad. conſ. 73. nu.
6. Crauet. conſ. 118. num. 13. nam † genus continet ſub
15 ſe ſpecies omnes, l. ſemper in generalibus, ff. de reg. iu.
l. ſi quid earum, §. interemptum, ff. de lega. 3. quod eo
magis procedit, attento quod ſolet in indulto quan-
do datur huiuſmodi facultas apponi clauſula, quorum
omnium, & aliarum tenores etiam ſi de eis expreſſa
mentio facienda eſſet, &c. ac ſi de verbo ad verbum,
16 quæ operaſ, ac ſi in indiuiduo omnia † expreſſa eſſent,
& tollit clauſulam derogatoriam ad futura. Butr. cō-
ſil. 2. Caſſad. deciſ. 10. nume. 2. & deciſ. 28. & 38. ſuper
regu. Dec. conſ. 341. num. 1. Curt. iun. conſ. 10. in fin.
* * Card. Pariſ. conſ. 1. num. 84. vol. 4. magis* * communis
opinio, teſte Mandoſ. d. q. 39. num. 13. nec videri dēt
17 incongruum, cum legatus a latere in locis † ſibi com-
miſſis locum Papæ gerat, c. cum venerabilis, de con-
ſuet. cap. 1. & cap. volumus, de off. leg. c. ſi Abbatem,
de elect. lib. 6.

Non obſtat primum argumentum, quia negatur,
quod hoc non conceſſiſſet Summus Pontifex, cum iā
conceſſerit, Dec. conſ. 30. col. 4. nam indefinita æqui-
18 pollet † vniuerſali, Curt. iun. conſ. 107. nu. 3. & 4.
19 Ad ſecundum reſpondetur, quod ſumus † in cla-
ris, vnde non eſt opus coniecturis, l. continuus, §. cum
ita, ff. de verb. obl. Nec obſtant deciſiones Rotæ ſupra
allegatæ, quia illæ habent diuerſam rationem, vt ibi pa
20 tet, & hæc reſponſio ſaltem ſuſtinebitur † pro contra-
rietate tollenda, Iaſ. in l. 2. §. prius, num. 23. ff. de vulg.
& pupill. Gomeſ. in c. 1. num. 17. de reg. iur. lib. 6. Rimi
nal. iunior. in §. 1. num. 55. inſtit. per quas perſo. no. ac
qui. & in principio, inſtit. de donat. num. 189.

Amplia vt non ſolum legatus ſi habuerit hanc fa-
21 cultatem, ſed quilibet † alius inferior poterit derogare,
Mandoſ. q. 19. num. 16. nam quilibet inferior poterit
22 tollere ſtatum ſuperiuris, quatenus † ſuperior permittit,
Bal. in l. omnes populi, col. 3. in fi. ff. de iuſt. & iu. Abb.
in c. at ſi clerici, §. adulterijs, num. 9. de iudic. Bertand.
* conſ. 236. num. 9. vol. 1. & eſt* communis opinio.
23 Quarto dubitatur, an per † clauſulas generales, vide
licet quouis modo vacet poſitas in ſupplicatione reſi-
gnationis mortui infra viginti dies comprehendatur
iſte modus vacationis per obitum ficte inductus per
iſtam regulam, attento quod reſignatio prædicta an-
nullatur? Sarn. hic q. 34. diſputat hunc articulum, tan-
dem propter præſumptam fraudem reſignatarij tenet
negatiuam opinionem, quam etiam ſequitur Mand.
q. 17. ſub num. 8. & Rebuff. in prax. ſuper hac regula,
Gl. 14. nu. 13. & eſt* communis opinio.
24 Nāque licet † expreſſa vacatione ſimpliciter veniat
omnis modus vacationis, Lap. allega. 6. nu. 5. Franc. in
* c. ſuſceptum, in 2. notab. de reſcr. lib. 6. & eſt* commu
25 nis opinio: tamen hoc intelligitur ex eadem perſona, †
& alia, ſi de præſenti contingit, Felin. in cap. in noſtra,
* coll. 37. de reſcr. Franc. & communiter* in d. c. ſuſce-
ptum, Pariſ. conſ. 138. num. 11. vol. 4. melius in propo
ſito noſtro tradunt Sarn. de pub. q. 17. Ferret. conſilio
283. num. 18. & ſecundum hanc opinionem reſpōdit
Burſat. conſ. 394. num. 16. verſ. primum, quia regulari-
26 ter vacatio tempore datæ verificari † debet, capi. eam,
de reſcriptis. Oldrad. conſ. 168. & 228. Gem. conſ. 79.
27 in fin. & beneficia ante † quam vacent, non ſunt confe
renda, c. 2. vbi Abb. cap. ex tenore, de conceſſ. preben-
dæ, Bellam. deciſ. 443. cum alijs multis, quæ adducit
Burſat. d. conſ. 394. a num. 6. vſque ad finem.

Quod comprobatur, quia annullato actu principa
28 li annullantur omnes † clauſulæ contentæ in eo, Gloſ.
in l. ſi patronus, §. patronum, ff. ſi quid in fraud. patro.
Glo. vlt. in cap. ſignificantibus, de offic. deleg. Roma.
conſ. 246. & in terminis huius clauſulæ, quouis modo
&c. multa ſcribit Mandoſ. d. q. 17. & Burſat. di. conſil.
394. ea vero, quæ in contrarium adducit Sarn. nō pro
cedunt in caſu noſtro, ſtante prædicto fundamento,
* & hæc concluſio* communiter tenetur, ac *practica-
tur ad tollendas fraudes.

Quinto dubitatur, an ſi infirmus leui infirmitate
non lethali, vt eſt podagra, quartana, & ſimiles, renun
ciat beneficio, & Papa admittit renunciationem cum
derogatione iſtius regulæ, per hæc verba, quatenus ex
illa infirmitate moriatur, an ſi infirmus moriatur in-
29 fra viginti dies † ex ſuperuenienti graui infirmitate cē
ſeatur huic regulæ derogatum per dicta verba? Hic
caſus cum eſſet propoſitus in Rota tempore Innocē.
* VIII.* fuit reſolutum negatiue, vt refert Sarn. hic qu.
27. in fin. qui tenet hanc opinionem, a qua puto non
eſſe recedendum in iudicando, & conſulendo; nam de
30 rogatio † eſt ſtricti iuris, & debet intelligi duntaxat in
infirmitate expreſſa, arg. Clement. vlt. de reſcrip. ca. ad
audientiam, de eccleſ. ædif. cap. quod vero, 32. q. 2. er-
go derogatio conceſſa, ſi ex illa infirmitate decedat,
non debet trahi ad aliam ſuperuenientem, arg. eorum
quæ ſcribit Rom. conſ. 22. col. 2. Iaſ. in l. qui ſeruum,
31 ff. de verb. oblig. nam † quæ de nouo emergunt, nouo
indigēt auxilio, l. de ætate, §. cauſa, ff. de interrog. acti.
Dec. conſ. 335. col. 3.

Hinc emptio, vel pactum non trahitur ad ea, quæ
32 non apparent, & neſciuntur † tempore contractus, leg.
Rutilia, ff. de contrahend. emp. l. tres fratres, ff. de pac.
cum alijs, vt per Gem. conſ. 69. col. penul.

Ampliat Sarn. d. q. 27. num. 3. vt ſi derogatio fuerit
conceſſa, ſi ex quartana moriatur, ſi poſtea illa quarta
na alteretur, & redigatur in tertianam grauem, & pe-
riculoſam non extenditur derogatio ad hunc caſum,
33 quia qualitas † ſuperueniens alterat ſubiectum, & repo
nit in diuerſam ſpeciem, l. quæſitum, §. illud, ff. de leg.
3. c. ſtatutum, de elect. lib. 6. l. 1. ff. de donat.

Sexto dubitatur, ſi quis primo reſignauit per pro-
curatorem, ſecundo etiam renūciauit per procurato-
rem, & in hac ſecunda reſignatione Papa huic regulæ
derogauit; numquid ſi reſignans moriatur infra vigin
ti dies, ſanetur prima reſignatio propter derogationē
* regulæ in ſecunda reſignatione factam? communis *
34 opinio † eſt negatiua: namque inficiari non poteſt pri
mam reſignationem fuiſſe validam, & ſic jus erat quæ
ſitum per illam primo reſignatario in ſpe bona, & cō

ſiderabili

ſiderabili exiſtenti, & per conſequens ſecundam reſi-
gnationem eſſe nullius momenti, nam nemo poteſt
dare, quod non habet, vnde quamuis poſtea il-
lud ius primi reſignatarij euanuerit per mortem
reſignantis infra viginti dies, ſecundus reſignata-
rius non poterit capere beneficiũ, tum, quia, vt dictũ
eſt, nihil fuit tranſlatum, tum etiam quia in hac ſecun
da ſua impetratione de illa ſpe mentionem non fecit
quæ tunc boni iuris erat, vnde ſubreptitie impetraſſe
dicitur, & ita concludit Sar. hic q. 40. dicens ita per ſol
lemnes viros concluſum fuiſſe.

Nec obſtat, quod reſoluta prima reſignatione per
obitum, quod ſecunda capiet illum modum per obitũ
reſultantem ex prima vigore clauſulæ generalis, vel a-
lio quouis modo, in ſecunda reſignatione apponi ſo
litæ, quia reſpondetur hoc non procedere in caſu præ
ſenti, quia cum tẽpore huius impetrationis viueret re-
ſignans de iure primi Reſignatarij non adhuc reſolu-
to fieri debebat mentio.

35 Accedit, quia quod ex perſona vnius vacat, non po
teſt ex eadem perſona rurſus vacare, nun ſuperuenien
te poſt primam vacationem nouo titulo, l. nã etſi ſub
conditione, §. defectum, ff. de iniuſt. teſtam. l. non po-
teſt videri deſiiſſe, ff. de reg. iur. in terminis Ruman.
conſ. 342. n. 1. Boer. deciſ. 207. ad ſecundam, verſ. Am
* bo etiam allegantes, & *eſt communis opinio in cap.
ſuſceptum, de reſcript. lib. 6.

Septimo dubitatur, ſi fuit reſignatum in fauorem
36 cum derogatione huius regulæ, & reſignans † mo-
riatur infra viginti dies, an intret regreſſus reſeruatus
N. ex prima reſignatione, vel admittatur reſignatarius
* fuit *reſolutũ reſignationem valere, & non intrare re-
greſſum in vna Pampilonen. Archidiaconatus coram
Capizucco teſte Achil. de Graſſ. deciſ. 2. ſub titulo de
renunc. alias deciſ. 323. in manuſcript.

Et ſic cum diſpenſatione poterit reſignatarius il-
lud beneficium obtinere, Rebuff. in prax. ſuper hac
reg. Gloſ. 14. in fin.

Octauo dubitatur de pulchro caſu. habens ab vno
Pontifice priuilegium reſignandi etiam infirmus, cũ
37 derogatione † huius regulæ de infir. in manibus perſo
næ per eum eligendæ in fauorem certæ perſonæ per
eum nominandæ, reſignat tempore alterius Papæ, &
moritur infra viginti, An beneficium vacet per
obitum, vel per reſignationem? Et quod vacet per
obitum facit *, quia ab vtroque Pontifice in ini-
tio Pontificatus conficiuntur regulæ Cancellariæ, in
38 ter quas hæc vna eſt, vnde lex ſuperueniens † tollit om-
nia, per not. in l. iubemus C. de teſtament. c. vlt. de cõſt.
In contrarium tamen eſt vera ſententia pro validita-
te reſignationis prout fuit reſolutum in Rota in vna
Ciuitaten. portionis, teſte Arag. deciſ. 33. in manuſcri.
in eo, qui habebat hoc priuilegium a Leone X. & reſi
gnauit tempore Clementis. VII. & mortuus eſt infra
20. dies, nam Rota tenuit non obſtare regulam, quia
ex quo erat priuilegiatus, quod poſſet reſignare ſanus
& infirmus, lex ſuperueniens non potuit tollere hoc
priuilegium non facta de eo mentione, vt eſt commu
nis, & recepta Doctorum ſententia, ex quo reſponde
tur ad argumentum in contrarium adductum.

39 Nono dubitatur an Papa poſſit † derogare huic re-
gulæ etiam in beneficijs quæ dantur ad nominationẽ
Regis? Rebuff. in concordan. in reg. ad prælatur.
nomin. §. 1. verſ. diſpendioſe tenet, quod non. Contra
ria tamen opinio eſt verior, quam tenet Gabriell cõſ.
193. num. 9. vol. 2. nam nihil præiudicatur Regi per de
rogationem, quia Papa tollit ſolum fictionem a ſe in-
ductam, qua ſublata veritati locus eſt, & ſicuti Papa
poteſt regulam illam non facere de quo Rex conque
ri non poteſt, ita & derogare, &c.

Finis Libri Duodecimi.

FLAMINII PARISII IVRE CONSVLTI DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM.

LIBER DECIMVSTERTIVS.

De Reſignatione, Metu, Dolo, Fraude, Vi, & poſt ſpolium facta:

Hic liber quinque continet quæſtiones.

1 *AN reſignatio metu facta ſit nulla, & qui metus requiratur, & quomodo probetur, & hac ſumpta occaſione multi caſus explicantur.*
2 *An Reſignatio facta metu ſit nulla ipſo iure, vel ſit reſcindenda.*
3 *An Reſignatio dolo facta ſit nulla.*
4 *An Reſignatio fraude facta ſit nulla.*
5 *An Reſignatio poſt Spolium ſit valida, & quamplures caſus complectentes totam fere materiam ſpolij in Beneficialibus explicantur.*

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio debet eſſe libera & voluntaria.*
2 *Reſignatio non libera non tenet.*
3 *Reſignatio Metu facta nulla.*
4 *Plura annullant renunciationem.*
5 *Quæ fiunt vi metuue ſunt nulla.*
6 *Verba prætoris in l. .ff. quod metus cauſ. ſunt diuina*
7 *Metus contrariatur libere voluntati.*
8 *Renunciatio cuiuſcumque dignitatis metu facta eſt nulla.*
9 *Renunciatio Epiſcopatus metu facta eſt nulla.*
10 *A quibus perſonis inferatur metus, renunciatio eſt nulla.*
11 *Reſignans ob metum Epiſcopi nulliter reſignat.*
12 *Reſignatio ob metum ſæcularium nulla.*
13 *Renunciatio ob metum Imperatoris, Regis & alterius Principis nulla & num. 15.*
14 *Renunciatio ob metum Cardinalis nulla.*
15 *Prælati & Ordinarij collatores inferentes metum vt clerici renuncient beneficia ſuſpenduntur.*
16 *Iurans metu, renunciare, vel non repetere non firmat actum inualidum.*
17 *Iuramentum non validat renunciationem nullam ob metum.*
18 *Abiurare verbum renunciationem iuratam importas.*
19 *Iuramentum non operatur vires in actu meticuloſo.*
20 *Iuramentum interpoſitum ſuper actu nullo vires non operatur.*
21 *Iuramentum ſequitur naturam actus ſuper quo interponitur.*
22 *Iuramentum recipit tacitas conditiones, quas recipit actus*
23 *Iuramentum regulatur ſecundum naturam promiſſionis.*
24 *Renũcians electioni metu, poteſt eidem Eccleſiæ præfici non obſtante renunciatione.*
25 *Iuramentum eſt ſeruandum cum poteſt ſine interitu ſalutis æternæ.*
26 *Electio præſtat ius ad rem.*
27 *Difficilius tollitur ius in re quam ad rem.*
28 *Iurans metu debet habere abſolutionem, & ante non poteſt agere & num. 30. & nu. 35.*
29 *Reſignans metu debet habere abſolutionem vt poſſit redire ad beneficium.*
31 *Iuramentum non poteſt ſperni auctoritate propria.*
32 *Iuramentum ob enormem læſionem non eſt obſeruandum.*
33 *Abſolutio requiritur in iuramento ob enormem læſionem.*
34 *Actus meticuloſi nulli.*
36 *Iurans ſoluere vſuras debet petere abſolutionem.*
37 *In abſolutione a iuramento ad effectum vt ille poſſit agere non requiritur partis citatio.*
38 *In abſolutione a iuramento interpoſito ſuper actu metu celebrato pars eſt citanda.*
39 *Abſolutio poteſt peti non obſtante iuramento de illa non petendo.*
40 *Iuramentum de non petendo abſolutionem illicitum.*
41 *Votum de diſpenſatione voti non petenda non valet.*
42 *In reſignationibus quæ fiunt in Curia præſtatur iuramentum, quod non interuenit dolus, metus, fraus, &c.*
43 *Reſignans poteſt docere de metu etiam in reſignationibus, quæ fiunt in Curia.*
44 *Iuramentum ſtricte interpretatur, vt minus obliget, &c.*
45 *Penſionis renunciatio ob metum nulla.*

46 Reſi-

46 *Reſignans poteſt agere de metu, etiam ſi collatio ſit alteri facta.*
47 *Conſtitutio procuratoris ad cedendum facta per metũ eſt nulla.*
48 *In reuocatione procuratoris conſtituti metu non requiritur intimatio.*
49 *Procurator conſtitutus metu poteſt clam reuocari.*
50 *Ceſſio litis facta metu eſt nulla.*
51 *Cedens litem ob metum poteſt proſequi ius ſuum non obſtante ceſſione.*
52 *Metus vt annullet actum, debet eſſe talis qui cedat in conſtantem virum.*
53 *Metus iuſtus duntaxat reſcindit geſta.*
54 *Metus iuſtus qui dicatur, & num. 56.*
55 *Poſitiuum reſoluitur in comparatiuum.*
57 *Metus qui cadit in conſtantem ſufficit ſit quis poſſit agere.*
58 *Homines aliqui conſtantes, alij conſtantiſſimi quidã timidi.*
59 *Arbitrio iudicis remittitur qui metus cadat in conſtã tem virum.*
60 *Iudex arbitrabitur iuſtum metum iuxta qualitatem perſonarum.*
61 *Minor metus cadit in fœminam quam in virum.*
62 *Minor metus cadit in puerum quam in virum.*
63 *Minor metus vbi adeſt Princeps, quã vbi eſt abſens.*
64 *Timor mortis vel Cruciatus omnibus perſonis inducit iuſtum metum & nu. 112.*
65 *Non requiritur vt actualiter vis inferatur, vt timor mortis vel cruciatus ſit iuſtus.*
66 *Timor iuſtus quoties imminet periculum filijs.*
67 *Magnus eſt timor parentum erga filios.*
68 *Pater & filius vna tantum perſona cenſentur.*
69 *Iuſtus metus timor mortis affinium.*
70 *Iuſtus metus timor amiſſionis bonorum.*
71 *Metus non præſumitur niſi probetur.*
72 *Delictum non præſumitur.*
73 *Metus arguit delictum.*
74 *Alleganti renunciationem meticuloſam incũbit onus (probandi.*
75 *Metus reputatur difficilis probationis.*
76 *Metus ſolet clam inferri.*
77 *Metus conſiſtit in mente.*
78 *Metus quid ſit.*
79 *Metus dicitur quaſi mentem tenens.*
80 *Metus probatur per teſtes.*
81 *Metus probatur per litteras.*
82 *In teſtibus ſuper metu examinatis habetur reſpectus ad dignitatem, opinionem & numerum.*
83 *Teſtes ſuper metu renunciationis non debent interrogari negatiue, & ponitur praxis.*
84 *Deponentes pro metu renunciationis habent præſumptionem pro ſe.*
85 *Magis creditur duobus teſtibus deponentibus ſuper metu, quam pluribus deponentibus de ſpontanea voluntate.*
86 *Deponentes de ſpontanea voluntate deponunt de actu viſibili.*
87 *Minæ ſenſu corporis percipiuntur.*
88 *Credendum teſtibus deponentibus de actibus ex quibus veriſimiliter metus inferri ſolet.*
89 *Teſtibus de ſpontanea voluntate creditur ſi adſunt p̃ſumptiones & coniecturæ.*
90 *Ex circunſtantijs probari poteſt actum fuiſſe liberæ voluntatis.*
91 *Reſignatio præſumitur ſpontanea.*
92 *Reſignatio poſt ſpolium præſumitur coacta & nu. 94.*
93 *Nemo præſumitur iactare ſuum.*
95 *Reſignans poſt carcerationem, videtur coacte reſignare.*
96 *Contra præſumptionem coactæ renunciationis, an admittantur teſtes.*
97 *Metus, oculis bene non poteſt probari.*
98 *Metus illatus publice, poteſt oculis, & per aſpectum probari.*
99 *Metus probatur coniecturis, & indicijs.*
100 *Metus continet in ſe dolum.*
101 *Dolus probatur coniecturis.*
102 *Coniecturæ ex quibus probantur metus, & dolus, debeat exacte probari.*
103 *Coniecturæ, quæ ſint ſufficientes iudicis arbitrio remittitur.*
104 *Negotium præſumptiuum reſidet in arbitrio iudicis.*
105 *Coniecturæ plures ſufficientes ad probandam metũ.*
106 *Teſtes debent ſpeciem, & qualitatem metus dicere.*
107 *Qualitas metus debet probari per actum proximum.*
108 *Vanus metus non eſt in conſideratione.*
109 *Teſtes deponentes de metu, an debeant reddere cauſam.*
110 *Teſtes debent deponere de metu in ſpecie.*
111 *Reſignatio ob metum mortis, & cruciatum corporis nulla.*
113 *Minæ illius, qui eſt ſolitus illas exequi, ſunt in conſideratione.*
114 *Metus mortis dicitur cadere in conſtantem virum.*
115 *Minæ, vt inducant iuſtum metum, tria ſunt conſideranda.*
116 *Reſignatio beneficij facta a carcerato non tenet.*
117 *Carcer præbet iuſtum metum.*
118 *Probans fuiſſe carceribus mancipatum, videtur probare iuſtum metum.*
119 *Contractus inuiti in carceribus nulli.*
120 *Carcer tunc annullat contractum, cum contrahitur cum perſona, quæ fuit cauſa carcerationis.*
121 *Reſignatio facta ab eo, qui exiuit carceres, valet.*
122 *Ceſſante metu actus valet.*
123 *Metus durare videtur, cum viget cauſa metus.*
124 *Extractus a carceribus vt renunciet, niſi, &c. dicitur metu facere.*
125 *Paſſus metum ſua culpa, non dicitur habere iuſtum metum.*
126 *Renunciatio facta ab eo qui detinetur domi, præſumitur meticuloſa.*
127 *Fragror armorum facit præſumere metum.*
128 *Carcer largo ſumpto vocabulo, quomodo accipiatur.*
129 *Renuncians ob timorem excommunicationis, poteſt dicere illam renunciationem metu factam.*
130 *Qualitas vbi requiritur verificanda.*
131 *In contrahendo requiritur voluntas libera.*
132 *Voluntas libera requiritur in diſſoluendo.*
133 *Quæ ſunt principia generandi, ſunt principia diſſoluendi.*
134 *Excommunicationis timor inducit iuſtum metum.*
135 *Excommunicationis iniuſta ſententia quo ad Deum non ligat.*
136 *Iniuſta excommunicatio nocet quo ad participanda ſacramenta Eccleſiæ.*
137 *Iniuſte excommunicatus parere debet.*
138 *Excommunicatio continet corporis, & animæ detrimentum.*
139 *Per excommunicationem quis moritur.*
140 *Excommunicationis timor grauis.*
141 *Metus excommunicationis eſt metus, qui cadit in conſtantem virum.*
142 *Excommunicatio quando ſit medicina.*

143 Re-

143 *Renunciatio beneficij facta ob metum amiſſionis bonorum nulla.*
144 *Periculum amiſſionis bonorum inducit iuſtum metum.*
145 *Metus amiſſionis bonorũ æquiparatur metui mortis.*
146 *Ob defenſionem perſonæ, licet hominem occidere.*
147 *Ob defenſionem rerum, licet hominem perimere.*
148 *Bona ſunt hominum ſubſtantia, & vita.*
149 *Pecunia eſt anima miſeris mortalibus.*
150 *Familia ſine diuitijs ſordeſcit.*
151 *Familiarum decus per diuitias conſeruatur.*
152 *Pecunia eſt fideiuſſor futuræ neceſſitatis.*
153 *Pecunia ſecundus ſanguis hominum.*
154 *Pecunia vita hominis.*
155 *Timor amiſſionis maioris partis bonorum inducit iuſtum metum.*
156 *Omnia bona, & maior pars etiam in odioſis æquiparantur.*
157 *Renunciãs beneficium ob metum amiſſionis patrimonij, reſtituitur.*
158 *Renunciatio beneficij facta ob carcerem fratris, vel aliud periculum imminens nulla.*
159 *Metus fratris, iuſtus reputatur.*
160 *Quid probandum, vt metus fratris ſit iuſtus.*
161 *Carcer, vt præbeat iuſtum metum, debet eſſe iniuſtus.*
162 *Reus criminis læſæ maieſtatis, põt priuari beneficijs.*
163 *Iudex iuſte procedens metum non inducit.*
164 *Iuris executio non infert iniuriam.*
165 *Carcer iuſtus non inducit metum.*
166 *Renuncians beneficium ob metum reuerentialem Epiſcopi, vel Cardinalis, an renunciatio ſit nulla, & 172.*
167 *Papa cum ſit ſummum ius, non dicitur metũ inferre.*
168 *Papa poteſt compellere partes ad concordandum.*
169 *Iudices hortantur ad compoſitionem, non autem compellunt.*
170 *Cauſa reuerentiæ ſufficiens eſt, vt reſcindatur contractus.*
171 *Metus paternus interueniens in profeſſione, illam reſcindit.*
174 *Matrimonium contractum metu reuerentiali patris, an ſit nullum.*
175 *Minæ quando conſtituant iuſtum metum.*
175 *Arbitrio iudicis quando minæ ſufficiant.*
176 *Quid probandum ſit, vt minæ Epiſcopi conſtituant iuſtum metum.*
177 *Preces Epiſcopi non inducunt metum.*
178 *Preces ſuperiorum ſunt mandata.*
179 *Rogamina non conſiſtunt in atrocitate facti.*
180 *Preces ſoliti ſæuire contra non obedientes inducunt iuſtum metum.*
181 *Probatio metus debet eſſe legitima.*
182 *Emolumentum inferentis metum eſt in conſideratione.*
183 *Præceptum comminatorium Regis inducit iuſtum metum, ex quo poteſt annullari reſignatio facta.*
184 *Præceptum Regis inducit iuſtum metum, & nu. 187.*
185 *Præceptum Ducis inducit iuſtum metum.*
186 *Ex præcepto Ciuitatis arguitur iuſtus metus.*
188 *Metus probatur ex litteris.*
189 *Epiſtola ſubſcripta manu propria, & cum ſigillo plene probat.*
190 *Proteſtatio non eſt neceſſaria ad effectum annullandi reſignationem metu factam.*
191 *Proteſtatio adiuuat probationem metus.*
192 *Proteſtatio non ſuffragatur abſque alia probatione metus.*
193 *Proteſtatio etiam clandeſtina adiuuat probationem.*
194 *Proteſtatio clandeſtina multum prodeſt, cum quis ob timorem non poteſt publice proteſtari.*
195 *Proteſtatio nihil operatur cum alteri collatum eſt beneficium.*
196 *Proteſtatio patroni quando non noceat præſentato.*
197 *Proteſtatio non operatur in actu, qui pendet à voluntate duorum.*
198 *Proteſtatio clandeſtina nocet tertio, quando fuit cauſa metus.*
199 *Proteſtatio, clandeſtina nocet ei, qui intulit metum.*
200 *Qui cauſam damni dat, damnum ipſum dare videtur.*
201 *Reſignans metu, an poſſit poſt longum tempus agere, & num. 203.*
202 *Metus ex interuallo temporis purgatur.*
204 *Metus in contractu purgatur ex ſolutione.*
205 *Metus in matrimonio per cohabitationem, & concubitum purgatur.*
206 *Metus nunquam purgatur vigente eadem cauſa.*
207 *Solutio facta à libero à carceribus, an præſumatur facta metu.*
208 *Traditio rei venditæ quãdo dicatur facta per metum.*
209 *Quando vxor verberata dicatur conſentire inſtrumento, metu mariti.*
210 *Intrans monaſterium metu, an poſſit dicere contra profeſſionem.*
211 *Actus demonſtrans liberam voluntatem non purgat metum vigente eadem cauſa.*
212 *Iuramentum non purgat metum.*
213 *De metu poteſt agi, quamuis in actu reſignationis dicatur, quod ſponte, & libere, &c.*
214 *Contra aſſertionem Papæ contrarium probatur.*
215 *Renunciatio facta mandante iudice tenet non obſtante metu allegato.*
216 *Iudex contra ius procedens inducit iuſtum metum.*
217 *Circũſtantiæ, ex quib. metus iudicis reputatur iuſtus.*

QVAESTIO I.

PRIMO quæro, an renunciatio metu facta ſit nulla. Communis * opinio eſt affirmatiua, nam inter alia requiſita bonæ, & validæ reſignationis, il
1 lud obtinet principalem locum † vt debeat eſſe libera, & volũtaria, vt eſt communis * opinio omnium docto
2 rum, aliasq; nõ tenẽt Hoſt. in ſum. tit. de renunc. §. qualiter, Geminian. in c. ordinarij, §. in conferendis, num 3 de off. ord. lib. 6. Rot. deciſ. 5. num. 2. de renunc. in nou. Petr. Greg. Sintag. iur. lib. 17. c. 18. num. 2. Coraſ. de benef. p. 1. c. 8. nu. 11. Et ideo communis ſchola ca-
3 noniſtarum, & legiſtarum concludit renunciationem † factam metu eſſe nullam Ant. de Butr. Card. Zabarel. Abb. Imol. & * communiter alij in c. 2. 3. & c. ad audiẽtiam de his, quæ vi met. cau. idẽ Ant. de Butr. in c. ſuper hoc, nu. 6. & nu. 33. de renun. vbi Imol. nu. 21. Abbas, nu. 9. Idem Abb. in c. ad aures, nu. 3. 7. & 8. & in c. Abbas, nu. 19 de his quæ vi met. cau. Io. Crot. in c. ex ratione, n. 16. de appell. Soc. ſen. in l. 1. nu. 3. ff. de his, qui pen. nom. & in l. mulieri, & filio. nu. 8. ff. de cond. & demonſt. cum aliis, vt per Card. Pariſ. conſ. 66. nu. 1. vol. 4. & conſ. 135. num. 4. eod. vol. Port. Imol. conſ. 5. nu. 1. Roſhniac. de benef. c. 19. nu. 1. 5. 10. & 11. Io. Brunor. de ſponſal. & matr. concl. 19. nu. 11. Staphil. de grat. expect. tit. de var. mod. vacat. nu. 23. cum ſeq. Coraſ. de benef. p. 1. c. 8. n. 10. & 11. Barbat. conſ. 30. lib. 3. Ruin. conſ. 121. li. 4. Dec. conſ. 209. Rebuff. in prax. tit. de reſig. metu

ſig.metu facta Moedan.deciſ.32.in manuſcri.vbi re-
fert ita fuiſſe in Rota reſolutum de menſe Apri.1538.
in vna Tarraconen.Canonicatus,& præben.ac pluries
etiam,ita fuit pronuntiatum.

Idq.primo ꝓbatur ex c.ad audientiam,de his,quæ
vi met.cau.vbi Inn.III.hæc verba ſcribit Decano, &
Subdiacono hnconen. *Ad audientiam noſtram magi*
ſtro G.de Chenel ſignificante peruenit,quod cum Ec-
cleſiam de Chenel canonice fuiſſet adeptus,& aliquã
diu pacifice poſſediſſet,grauiſſimo tandem Regis metu
quod eam reſignaret iurare coactus,eam in eorum,ad
quos pertinebat manibus reſignauit,quia vera,quæ vi
metuſve cauſa fiunt carere debent robore firmitatis
mandamus,quatenus ſi eundem ad reſignationem cõ
ſtiterit vobis per talem metum fuiſſe coactum,qui po-
tuerit,& debuerit cadere in virum conſtantem,nõ ob
ſtante iuramento prędicto,quo non ad repetẽdum,ſed
ad reſignandum ſolummodo tenebatur præfatam ec-
cleſiam ei reſtitui faciatis

Secundo,in c.Abbas.2.eod.tit. de his, quæ vi metu
cau.vbi Alex.III.ſcribit Epiſcopo Virgornien.his ver
bis. *Abbas S.Cadmundi,a quo R. præſentium lator pa*
trimonium ſuum tenere dignoſcitur milites,& Burgẽ-
ſes ad domum eius(ſicuti accepimus) deſtinauit , qui
eum a domo , & vniuerſa poſſeſſione expellerent niſi
eccleſiam ſuam penitus abiuraret,quod cum idem R.
tali modo coactus feciſſet,Abbas alio conceſſit ſupra
dictam eccleſiam.Vnde,quia,quæ metu,& vi fiunt,de
iure debent in irritum reuocari mandamus quatenus
prędicto R.cum integritate reſtituas vniuerſa.

Tertio,in c.3.eo.tit.vbi Clemens III. hæc verba ꝓ
fert, *Ad aures noſtras, te ſignificante peruenit, quod*
electus quidam in plebanum cuiuſdam eccleſiæ ad ter
rorem laicorum renunciauit electioni,quæ de ipſo fue
rat a clericis vno excepto vnanimiter celebrata , &
infra . Tua igitur diſcretioni præſentibus innoteſcat
quod renũciatio facta ob terrorem laicorum(niſi for-
te iuramento,vel fide interpoſita ſit confirmata) non
impedit quo minus,is qui renunciauit eccleſiæ ad cu
ius regimen prius erat electus,præficiatur eidem.

Quarto,in c.accepta,de reſt.ſpol.ibi , *Mandamus*
quatenus ſi vobis conſtiterit,quod præfatus.P. nullo
metu,vel vi coactus,ſed ſpontanee prælibatam eccle-
ſiam taliter abiurauerit,ei ſuper hoc perpetuum ſilen
tium imponatis. Et Doctores omnes in his iurib.no-
* tant*communiter.

Quinto hoc colligit Abb.ex c.ſuper hoc,in 3.not.
4 de renuncia dum colligit plura infirmare renunciatio
nem,ſcilicet uis,metus, violentia,promiſſio, & datio.

Et ratio huius cõcluſionis colligitur ex tribus text.
5 ſuperioribus,quia †quę fiunt vi metus ve cauſa debẽt
carere robore firmitatis,vt etiam dicitur in toto tit.
ff.& Cod.de his,quæ vi met. cau.Inquit enim prætor
quod metus cauſa geſtum eſt,ratum non habebo.l.1.
ff.quod met.cau.Menoch.conſ.1.num.271.lib. Burſ.
6 conſ.72.num.30..lib.1.quæ verba eſſe diuina ſcribit.
Menoch.quo.arb.iud.caſ.135.nu.1.nam, vt poſt Bal.
& alios ſcribit Neuiz.conſ.52.nu.46.Spiritus Sanctus
poſuit hæc verba in ore Prætoris.

7 Ratio rationis,†quia metus contrariatur liberæ vo
luntati,Card.Pariſ.conſ.2.nu.29.& conſ.53.num.49.
vol.4.& vt ſupra ex communi ſcripſi,renunciatio de-
bet fieri ſpontanea voluntate.

Amplia hanc concluſionem procedere ſiue metus
interuenerit in renunciatione beneficij, ſiue dignita
8 tis,nam vtroque caſu eſt nulla reſignatio †etiam ſi di-
gnitas ſit quantumuis maxima,Cald.conſ.1.de renun.

& Doct.omnes ſupra alleg.Dec.conſ.209.Ruin.conſ.
221.lib.4.vbi loquitur in renunciatione Epiſcopatus
9 †facta metu,namque ratio militat in vtroque caſu, vn
de idem ius.l.illud.ff.ad leg.Aquil.

10 Secundo,amplia procedere †ſiue metus inferatur a
perſonis Eccleſiaſticis,But.conſ.2.n.7.de renun.Dec.
11 in c.ex parte,nu.24.de reſcr.puta ab Epiſcopo †vel alia
alia ſimili perſona,Barb.conſ.30.lib.3.& communiter
Doct.ſupra citati,ſiue inferatur a pſonis ſæcularibus
12 †nam etiam hoc caſu eſt nulla renunciatio,Hoſt.in d.
c.3.nu.1.Anch.n.1.Imo.& communiter Doct.de his
quæ vi met.cauſ.Abb.& alij communiter in d.c. ad au
dientiam,eo.tit.quod probatur,tum in d.c.3.ibi, *Tua*
igitur diſcretioni innoteſcat, quod renunciatio facta
ob terrorem laicorum non impedit quominus,&c. tũ
13 etiam,in d.c.ad audientiam,ibi, *Tandem † Regis metu*
&c.& ratio eſt,quia viget eadem ratio timoris tam in
eccleſiaſticis,quam ſæcularibus perſonis.

Et hæc ampliatio procedit ſiue metus inferatur a
14 †Cardinalibus ſiue ab Epiſcopis,ſiue a Vicarijs,& alijs
ordinarijs,ac alijs perſonis,vt ex Doctoribus ſupra al
15 legatis colligitur,ſiue etiam inferatur ab †Imperatore,
Rege,Principe,Duce,Marchione,& alijs officialibus
ſeu perſonis, nam in Rege loquitur tex.in d.c. ad au-
dientiam,& ibi*communiter Doct. Butr.in c. quod
in dubijs,num.3.de renun.Dec.d.conſi.209.Ruin.d.
conſ.121.vol.4.

Et procedit etiam in ordinarijs collatoribus. Re-
buff.in prax.tit.de reſign.metu extor.nu.2.verſ.idem,
15 & ideo in clem.multorum de pæn.ſuſpenduntur †Præ
lati inferentes metum,vt clerici renuncient,& ibi Do
ctor.multa notabilia afferunt.

Tertio amplia,ut ſit nulla renũciatio metu facta &
16 ſi fuerit iuramento †vallata,vt quia iurauit propter me
tum renunciare beneficium vel in renũciatione iura-
uit non repetere, Anto,de Butr.in d.c. ad audientiam
nu.1.quod met.cau. Anch.in d.c.ad aures,nu.2.eo.tit.
Rot. deciſ.7.verſi.item ſi renunciatio,de renun.in no
uis.Nauarr.in c.accepta,de reſtit.ſpol.Ruin.conſ.121
num.3.vol.4.&*communiter Doct.de communi Gar
giareus patroci.2.nume.9.cum ſeq. Hipp. Bonacoſſ.
tract.com opi.& ita ſæpius audiui fuiſſe conſultum,&
deciſum.

Et hæc concluſio probatur in d.cap. accepta , de
reſtit.ſpoliat.ibi. *Madamus quatenus ſi vobis conſtite*
rit,quod præfatus P.nullo metu,vel vi coactus,ſed ſpõ
te nec prælibatã eccleſiam taliter abiurauerit,ei ſuper
hoc perpetuum ſilentium imponatis. Ergo a contra-
17 rio ſi huiuſmodi †renunciatio iurata,metu eſſet facta,
nulla eſſet, namque non imponeret perpetuum ſilen-
tium. Quod autem d.tex.loquatur de renunciatione
iurata probatur.quia text.vtitur verbo abiurare,quod
18 renunciationem †iuratam in hac materia ſecundum
peritos ſignificat,teſte Nauarro in d.cap,accepta,op-
pol.6.in fin.vbi ad hoc eſſe caſum optimum dicit,pro
bans etiam,ex cap.ſi vero de iure iuran.& ex cap.2.il-
lo titulo,& alij ſequuntur.

Et ratio eſt, quia metus ita operatur ad reſciſſionẽ
19 actus,vt iuramentum ſuper eo pręſtitum vires non ha
beat,vt probatur in auth. ſacramenta puberum. C.ſi
aduer.vend.vbi communiter Doct.Soc.Iun.conſ.77.
nu.129.vol.1.Menoch.conſ.1.nu.323.vol.1.& regula
20 re eſt,vt iuramentum †interpoſitum ſuper actu nullo
vires quoque non habeat, Sal.in d. Auth. ſacramenta
puberum,in 4.q.Abb.in c.ad noſtrã,col.1.de iureiur.
Rip.lib.1.reſpon.c.23.nu.24.late Tiraquell.in l. ſi vn-
quam in proœ.nu.92.C.de reuoc.don.Aret.conſilio
96.Corn.

96.Corn.conſ.124 li.3.& conſ.258.colū.4.li.4. Dec.
conſ.45.in princ.& cōſ.170.in 1.dub.Raphael.Cuma.
* conſ.180.Barb.conſ.25.col.4.vol.1.ac* communiter
* Doct.Et etiam communiter*traditum eſt a Doct.vt
21 iuramentum†ſequatur naturam actus ſuper quo inter
ponitur,& ſecundum illam reguletur,l.vlt.C.de non
* numer.pec.vbi*communiter Docto.Curt.Iun.in l.ſi
quis maior,num.30 C.de tranſact.Fulg.conſ. 193.co.
2.verſ.intelligenda eſt igitur,Iaſ.in l.ſed & ſi quis.§.q-
ſitum,num.42.ff.ſi quis caut.late Couar. in c. quāuis,
p.1 §.4.num.1.& 2.de pact.li.6.Alciat.reſponſ.157.n.
5.Alb.conſ.1.nume.6.Crauett.conſ. 95.nu.4.Gozad.
22 conſ.27.num.19.& recipit tacitas conditiones,† quas
recipit actus,Dec.conſ.206.num. 6.& habet tacitam
23 conditionem,†quā habet promiſſio cui adhæret,Dec.
conſ.408.num.9.

Huic tamen communi concluſioni obſtat text. in
d.c.ad aures,quod met.cauſ.ibi.*Tuæ igitur diſcretioni
præſentibus innoteſcat,quod renunciatio facta ad ter-
rorem laicorum(niſi forte iuramento,vel fide interpo
ſita ſit confirmata)non impedit quominus is, qui re-
nunciauit eccleſiæ,ad cuius regimen prius erat electus*
24 *præficiatur eidem*. Et ſic renuncians† electioni metu
poteſt eidem eccleſiæ præfici non obſtante renuncia-
tione,niſi forte renunciatio huiuſmodi fuiſſet confir-
mata iuramento, aut fide;ergo iuramentum impedit
repetitionem,quod videtur habere rationem,quia iu-
25 ramentum ſemper eſt ſeruandum cum poteſt ſine in-
teritu†ſalutis æternæ,c.cum dilectus,quod met. cauſ.
c.ſi aliquid,22.q.3.c.ſi vero,de iureiur. & communi-
* ter* Doct.volunt.

Pro ſolutione plures dantur reſponſiones*, per Gl.
Abb.& Doct.quas omnes retulit Nauar.in c.accepta,
in 6.oppoſ.mihi vero vna videtur ſuſtentabilis, & al-
tera vera,ſuſtentabilis,vt dicamus,d. cap.loqui, de re-
26 nunciatione iuris ad rem,nam loquitur de renuncian
te†electioni,Rot.deciſ.6.de elect.in nou.& communi
* ter* Doct.nos vero de renunciante ius in re, ratio ra-
27 tionis,quia difficilius†tollitur ius in rem,quam ad ré,
arg.l.ſeruus.C.de pact.iuncta l.vlt.C.de acq.poſſ.Vera
28 autem,ſi dicamus,hunc tex.procedere ante†abſolutio
nem a iuramento obtentam, namque niſi habeat ab-
ſolutionem non poteſt eccleſiæ præfici, ſiue iuramen
tum fuit factum metu ad renunciandum, & poſtea ſe
cuta fuit renunciatio,*ſiue fuit facta renunciatio ob
metum,& poſtea interpoſitum iuramentum nolle re-
petere,& ita reſpondit huic tex. Nauar.dicto cap.acce
pta,in 6.oppoſit.num.6,illum concordando, cum di.
cap.accepta.

Firma igitur remanet concluſio reſignationem ,&
iuratam metu factam eſſe nullam.

Requiritur tamen abſolutio a iuramento ad effe-
29 ctum,vt poſſit agere,&†petere,ac redire ad ſuum be-
neficium metu renunciatum cum iuramento,ita Inn.
* in c.ad audientiam,quod metus cauſa,& ibi*commu
niter Doct.Nauar.d.c.accepta.opp.6.num.6.

* Namque*communis concluſio†eſt requiri abſolu
30 tionem,cum vi,& metu iuratum ſit,vt decidit Afflic.
31 deciſ.322.num.6.quia iuramentum non†poteſt ſper-
ni auctoritate propria,Menoch.conſ.24.nu.25.vol.1.
32 Hinc licet iuramentum† ob enormem læſionem,
non ſit obſeruandum,Ant.de Butr.in c.cum contin-
gat,num.13.de iureiur.Comen.conſ.180.Iaſ.conſilio
133.in fin.lib.4.Dec.conſ.180. nume.6.& conſ. 349.
num.3.& conſ.379.col.vlt.Soc.Iun.conſ.48. nume.9.
li.1.Alba.conſ.81.nu.54.Rolan.a Vall.conſ.59.nume
ro 27.li.1.Curt.Sen.conſ.43.num.25.attamen intelli-
33 gitur†petita prius abſolutione,vt tradunt pene infini
ti Doct.relatia Neluzan.conſ.22.& conſ.23. num.2.
& 3.Crauett.conſ.19.num.5.& 6.& conſ.192. nu.11.
Rubeus,conſ.12.col.1.& 2. late Couar.in c.quamuis.
p.3.§.3.num.3.de pact.lib.6.Menoch.conſ.24.nume.
34 24.& licet actus meticuloſus iuramento vallatus ſit
nullus,vt dicunt Doct.ſupra allegati,& Oldr.conſ.35
nu.1.Port.Imol.conſ.5.nu.9.& conſ.101.n.6. Rolan.
a Vall.conſ.95.num.28.& 29.li.1.Cach.deciſ. Pedem.
179.n.16.Boer.deciſ. 100.n.14.Ceſ.cōſ.19.vol.1.Alc.
conſ.162.n.9.tñ prius requirit abſolutio,namque tale
iuramentum licet metu extortum obligat mero iure,
35 & ideo†requirit abſolutionem magis communis opi
nio,teſte Mich.Graſſ.com.opin.lib.1.cap.7.num. 11.
de magis communi canoniſtarum,& legiſtarum atte-
36 ſtatur Burſat.conſ.72.nu.25.vol.1.Hinc etiam†iurans
ſoluere vſuras debet prius petere abſolution.Io.And.
in addit.ad Specul.ſuper rubr. de iure iurand. Imol.in
c.debitores,eod.tit.Felin.in cap.1.num.25.eo.tit.Et q
37 uis in petenda abſolutione†a iuramento ſuper actu in
terpoſito,ad hoc vt ſaltim agere poſſit, partis citatio
non ſit neceſſaria, cum immo ea inuita concedatur,
Afflict.deciſ.220.num.10. cum alijs multis allegatis
per Michael.Graſſ.d.lib.1.com.opi.cap.7.q.15. vbi at
38 teſtatur,de communi:tamen in huiuſmodi abſolutio
ne a†iuramento præſtito ſuper actu metu celebrato re
quiritur partis citatio,Ioan.de Amic.conſ.34.nu.7.&
8.Burſat.d.conſ.72.nume.25.volu.1.Innoc.in cap.ad
aures,de eo quod met.cauſ.Guid.Pap.q. 140. Dec.in
in cap.qua fronte,num.7.de appellat.Curt.Sen. conſ.
65.col.vlt.Ioan.de Selu.de iure iuran. qu. vlt.Couarr.
lib.1.ver.reſolut.c.4.cum alijs,vt per Menoch.cōſ.24.
num.11.vol.1.

39 Et huiuſmodi abſolutionem†poterit petere etiam
ſi iurauerit illam non petere, quia tale iuramentum
40 †illicitum reputatur, Fel. in cap.conſtitutus,nu. 9. de
reſcr.& in cap.1.num.4.de iure iurand.& in cap.pro-
pterea,1.n.19.de ſponſal.egregie Nauarr. d.c.accepta
41 opp.6.nu.9.ſicuti non valet votum†de diſpenſatione
voti non petenda,Richard.in 4.diſtinct.38.argum.9.
q.3.Et hęc procedunt etiam in reſignationibus, quæ
* fiunt in curia,in quibus præſtatur de*ſtylo vulgari,&
42 notorio iuramentum quod non†interuenit metus do
lus,fraus,&c.Caccialup.de penſ.q.19.n.6. namque po
43 terit†reſignans metu agere,vt fuit*reſolutum in Ro-
ta die 1.Februarij,& 9.Martij coram Accorambono
in vna Vrbinaten.Monaſterio,vt habetur lib. diuerſ.
dec.67.in qua fuit concluſum,quod Archiepiſcopus,
qui in ceſſione Monaſterij iurauerat,quod non inter
uenerat metus,dolus,fraus,nec aliqua ſimonia poterat
audiri ſuper metu illato,non obſtante iuramento,qa
tale iuramentum reſpicit dumtaxat ipſum actum reſi
44 gnationis,vt tradit Put. deciſ.269.li.1.& ſtricte†inter
pretatur vt minus obliget quam ſit poſſibile, Abb.in
in d.cum in fraudem,de verb. ſign. & communiter*
Doct.ideo non videtur iuraſſe nō conuenire,& agere
45 Quarto,amplia procedere †in renunciatione pēſio
nis,Card.Pariſ.conſ.5.nu.161.vol.4.nam viget eadem
ratio.
46 Quinto,amplia procedere†etiam ſi collatio ſit alte
ri facta,Dec.d.conſ.209.Ruin.d. cōſ.121.vol.4.& eſt
communis opinio.
47 Sexto,amplia vt conſtitutio†procuratoris ad reſi-
gnandum aut cedendum facta per metum ſit nulla ip
ſo iure,Hoſtien.in capitulo Abbas, quod metus cau.
& ibi ſequit Abb.col.penul.verſ.decimus caſus.Imol.
col.vlt.verſ.item fallit,& ita in terminis reſpōdit.Dec.
d.conſ.

d.conſ.209.nu.5.verſ.tertio quęritur, Ruin.conſ.121.
nu.20.vol.4.nec in hac reuocatione dicti procurato-
48 ris †requiritur intimatio facienda ipſi procuratori, vel
reſignatario, vt reſpondit.Ruin.d.conſ.num.21 limi-
tans hoc modo clem.1.de renunc.vt quando procu
49 rator fuit conſtitutus metu, poſſit etiam † clam reuoca
ri, & num.27.verſ.nec, dicit quod iuramentum appo
ſitum in mandato, quod conſtituens habebat omnia,
& ſingula rata, &c.non obligat ad obſeruantiam eius
quod ille geſſit.
50 Septimo, amplia vt ceſſio litis † facta propter metum
51 ſit nulla, quo ceſſante cedens poteſt † proſequi ius ſuũ,
ita reſolutum in Rota, in vna Tarraconem. canonica
tus, & ꝓbendę coram Mocdan.de Menſe April.1538
teſte eo deciſ.32.in manuſcr.tit.de renunc.eo magis,
quia ibi facta fuerat proteſtatio, &c.
52 Declaratur huiuſmodi † concluſio procedere, ſi me
tus eſt talis, qui cadat in conſtantem virum, Cald.cõſ.
2.de renunc.Ant.de But.in d.c.ad audientiam, num.4.
quod met.cau.& ibi cõmuniter* omnes, Card. Pariſ.
conſ.66.nu.3.vol.4.Rebuff.in prax.benef.ti. de reſig.
met.extor.nu.8.Pet.Gregor.Sintag.iur.lib.17.cap.18.
num.2.Barbat.conſ.30.col.2.lib.3.Dec.d.conſil.209.
Ruin.conſ.121.li.4.& eſt communis,*& recepta om
nium Doct. ſententia.
53 Namque non † omnis metus geſta reſcindit, ſed dũ
taxat, qui iuſtus eſt, l.metum.ff.quod met.cau.l.vani ti
54 moris, ff.de reg.iur.c.vlt.de appell.& dicitur † iuſtus me
tus ex ſnĩa Caij I.C.in d.l.metũ, qui in conſtãtiſſimũ
virũ cadit, & ex ſentẽtia Summi Pontificis, in c.cum
dilectus, & in c.veniẽs, & c.conſultationi, ꝙ met.cau.
q cadit in cõſtãtẽ virum, quod idem eſt ſi in conſtan
tiſſimum caderet, Menoch.de arb.iud.caſ.135.num.2.
55 nam poſitiuum † reſoluitur in comparatiuum, &c.con
tra, Dec.in l.in oĩbus cauſis pro facto, nu.2.verſ.& ge
neraliter.ff.de reg.iur.Idem Dec. in cap. vlt. in princ.
de appel.Iaſ.in §.in quadrupli.n.55.de act.Burſ.conſ.
56 72.n.30.vol.1.Iuſtus igitur metus † dr ſi cadat ĩ cõſtã
tẽ, Car.Pari.cõſ.10.n.56.vol.1.& cõſ.67.n.40.vol.3.&
cõſ.5.nu.17.& conſ.51.nu.2.vol.4. cõis* regula teſte
57 Mandoſ.in capit.1.n.24.de off.de leg.& † ſufficit, Cor.
ne conſ.41.nu.7.vol.2.Celſ.Hug.conſ.14.n.5.& 6.&
conſ.105.num.9.Bero.conſ.35.nu.20.vol. 1. Rebuff.
lib.2.de reſciſſ.contrac.Gl.12.art.1.in princ.n.2.& 3.
Et quia non omnes homines eiuſdem cõditiones
58 ſunt, nam † aliqui ſunt conſtantes, aliqui conſtantiſſimi
alij vero timidi, Menoch.de arb.iud. in dict. caſ. 135.
num.2.Ideo communiter* Doctores voluerunt relin
59 qui arbitrio iudicis † qui metus cadat in cõſtantem vi-
rum.Gloſ.in l.interpoſitas, verb.cruciatum.C.de tran
ſact.vbi Bald.Gloſ.in cap.penult.quod met.cau.Abb.
in cap.cum virum.num.8.de regul.Card.Pariſ.conſ.
53.num.60.& conſ.60.num.17.& conſ.193.nu.10.&
11.& conſ.170.num.19.vol.4.Socin.Iun.conſ.77.nu.
45.vol.1.Neuizan.conſ.46.num.17.Alciat.reſponſ.5.
num.5.cum alijs, vt per Menoch.loco citat. de com-
muni Couar.de ſponſal.2.par.cap.3.§.4.nu.8. Suarez,
com.opin.verb.metus, num.147.Ber.conſ.51.num.2.
& 3.lib.1.& conſ.69.num.3.Ceſalus.conſ.295.nu.19
Riminald.Iun.conſ.15.nu.1.in prin.lib.1. Bellen.cõſ.
18.nu.15.Brun.conſ.82.nu.6.qui iudex arbitrabitur
60 † iuxta qualitatem perſonarum Inn.in d.c.cũ dilectus
quod met.cau.Aret.cõſ.24.Dec.in l.in omnibus cau
ſis.ff.de reg.iu.nam minor metus cadit in fœminam, ꝗ
61 in virum, Gloſ.in c.quod locum, de ſponſ.Card. Pariſ.
conſ.26.nu.64.vol.3.Dec.in c.penul.nu.1.de appel.cũ
alijs, vt per Tiraq.de leg.connub.p.9.n.160.Port. cõſ.
62 101.n.8.& minor † in puerum, quam in virum, Meno
ch.de arb.d.caſ.135.nu.5.& minor vbi adeſt, prince-
63 ps, quam vbi † non adeſt, iuxta ea quæ ſcribit de curia.
Rom.Card.Pariſ.conſ.66.n.4.vol.4.Oldr.conſ. 251.
col.1.Iaſ.conſ.72.col.1.in fi.lib.1.Crauet.conſ.253.n.
64 4.Barb.conſ.30.col.2.li.3.Et omnibus † ꝑſonis timor
mortis, vel cruciatus inducit iſtum metum Alex.conſ.
65 99.n.3.vol.3.Pariſ.conſ.60.n.12.vol.4.etiam ſi tactua
liter vis non inferatur Pariſ.conſ.53.n.58. 59. cũ.ſeq.
vol.4.vbi, n.57.dicit nõ teneri expectare vulnus & qñ
† imminet ꝑiculũ filijs, l.iſti qdẽ, qđ met. cau. Aret.cõ
66 ſi.t4.nu.15.Soc.ſen.conſ.77.num.38.vol.1.Roland.
conſ.2.num.66.& 68.vol.1, Pariſ.conſ.67.nu. 39.vol.
67 3.ob magnum amorem patrum † erga filios, vt licet vi
dere ex adductis per Tiraq.in l.ſi vnquam, in pręf.nu.
68 78.C.de reuocand.don.nam pater, & filius, vna † & ea
dem perſona cenſentur.l.vlt.C.de impube.& alijs, ſub
ſti.§.ei qui, inſt.de inutil.ſtip.Card.Pariſ.conſ.84. nu.
48.vol.1.Port.Imol.conſ.92.Grammat. deciſ. 27.nu.
8.& deciſ.48.num.15.Martian.conſ.5.num.66. Ita ẽt
69 iuſtus metus eſt timor † mortis affinium, Bar.in leg.de
pupillo, §.ſi quis ipſi, num.19.ff.de oper.nou.nuncia.
70 Grammat.conſ.13.num.18.& metus amiſſionis † om-
nium bonorum, Bart.in l.1.ob turpem.num.6. ff.de
* cond.ob turp.cau.Dec.conſ.690.num.8.& eſt* com
munis opinio omnium Doctorum, vt latius dicam in
fra.
Dubium eſt autem quomodo probetur metus, &
71 quidem in primis ſcire oportet † metum non præſumi
niſi probetur Bal.conſil.63.q.1.li.1.Alciat.conſ.504.
num.8.Card.Pariſ.conſ.5.num.168.vol.4.& conſ.60.
num.20.eod.vol.Alba.conſ.4.n.36.Crauet.conſ.115.
num.13.Cacherin.deciſ.142.num.7.Viu.com. opini.
verſ.metus, cum alijs, vt per Maſcard.de prob.conclu.
72 1051.& eſt ratio, quia † delictum non præſumitur, leg.
73 merito, ff.pro Socin.& ſi præſumeretur † metus, præſu
meretur delictum.Alciat.de præſumpt.reg.3.præſum.
7.num.1.Gabriel.ſuis concluſionib.tit.de maleficijs,
74 li.7.concl.1.& ideo alleganti † renunciaſſe ob metum
incumbit onus probandi illum metum Bald. Aret.&
cæteri, in l.interpoſitas.C.de tranſact.Alciat.conſ.97.
num.34.Port.Imol.conſ.101.num.8.Rebuff.tract.de
reſciſ.contract.glo.12.art.vni.num.2.Plot.in l.ſi quan
do, num.77.C.vnde vi Maſcard.de prob.concl.1052.
num.1.Card.Pariſ.conſ.26.num.66.vol.3.Caputaqu.
75 deciſ.221.num.1.p.2.& a noſtratibus difficilis † ꝓba-
tionis reputatur Card.Pariſ.cõſ.83.num. 61.& conſ.
69.num.21.vol.3.Menoch.de arb.iud.caſ.216. num.
17.nam metus † ſolet clam inferri, glo.in l.ſi cum exce
75 ptione.§.in hac actione, verbo.ignorantiam. ff.quod
met.cau.vbi Ang.Alex.conſ.24.num.8.li.1. & conſil.
156.num.1.li.5.Corn.conſ.41.col.3. vol.2. & conſil.
124.num.4.vol.3.Alba conſ.77.num.9.
77 Et quia metus † conſiſtit in mente, nam eſt † inſtan
78 tis periculi, vel futuri cauſa mentis trepidatio, l.2.ff.q
met.cau.Anch.conſ.299.Burſat. conſ.72. num.10.&
79 metus dicitur quaſi † mentem tenens Card.in clemen.
80 cauſam.§.verum, de elect.& per teſtes † probari metũ
* ſcripſere* communiter Docto.poſt Abb.in ca.ſuper
hoc, de renunc.& in ca.2.de reſtit.ſpol.& per litteras,
81 vt per Ruin.conſ.121.vol.4.& teſtes probabunt habi
82 to* reſpectu ad dignitatem, opinionem, ac numerum,
Abb.in d.c.ſuper hoc, nume.14.23.24.28.& 51.& hi
83 teſtes † non debent interrogari negatiue; videlicet qđ.
non vi metu renunciauit, &c.Sed affirmatiue hoc mo
* do qua cauſa N.renunciauit, &c.& hanc eſſe proxim.
formandi articulos, & interrogandi teſtes tradit Ioã.
Andr.

Andr.quem refert,& ſequitur Abb.in d.c.ſuper hoc,
84 num.28.& qui deponunt ſuper metu†habent præſum
ptionem pro ipſis,nam dicit Clemens III.in d.c.ſuper
hoc, de renunc. *Tuæ experientiæ reſpondemus,quod*
nulla ratio hoc veriſimile reddit,vt quiſquam benefi-
cium multis forte expenſis,& laboribus acquiſitum,
quo ſubſtentari debet facile ſine magna cauſa ſua ſpō
* *te reſignet.*Hinc*cōiter ſcribunt Doct.magis credi †
85 duobus teſtibus deponētibus de metu, quam decem,
& mille deponentibus de ſpontanea voluntate, Inno.
in d.c.ſuper hoc Ange.in l.non eſt veriſimile,ff. quod
met.cau.Alex.conſ.156.num.3.vol.5. & conſ. 99.col.
3.& conſ.100.col.2.lib.3.Barb.conſ.54.col. 1.lib.1.&
conſ.60.col.4.eo.li.1.Fel.in c.in noſtra,col.3.de teſti-
bus.Dec.conſ.209.col.1.& vlt.cum alijs congeſtis per
Card.Pariſ.conſ.53.num.62.vol.4. Alciat.de præſum.
reg.3.præſump.7.num.5.Goradin.conſ.9.col.2. in fi.
Grat.conſ.38.col.4.lib.2.Boer.deciſ.100.num.3. Gra
mat.conſ.ciuil.51.& conſ.91.col.2.cum infinitis alijs
cumulatis per Maſcard.de prob.concl.1053. num. 1.
de communi Dec.in c.vlt.col.vlt.de app.Suarez li.cō-
muni opin.lit.M.num.157.Burſat.conſ.72.nume.48.
86 vol.1.nam deponentes de ſpontanea†voluntate depo
nunt de actu mentali,& inuiſibili,qui ſoli Deo notus
eſt,& deponunt in genere, deponentes verò de metu
87 deponunt in ſpecie de minis†& tormentis, ac ſimilib.
quæ ſenſu corporis percipiuntur,Ita Innoc. in d.c.ſu
per hoc.de renunc. Abb.in c.1.quod met.cau.Alexan.
conſ.156.num.3.lib.5.Dec.in l.in omnibus cauſis, n.
8.ff.de reg.iur.Its declarat Imo.in d.c.ſuper hoc.Vn-
88 de eo magis procedit hæc ſententia ſi teſtes† probant
actus,ex quibus veriſimiliter metus inferri potuit,Bal.
in l.ſi quis in hoc genus,C.de epiſc & cler.& in le.vlt.
in fin.de hæred.inſtit.Barbat.in c.1.de his qui vi met.
cau.Alciat.d.reg.3.præſump.7.num.7.

89 Niſi pro deponentibus†de ſpontanea voluntate ad
eſſent præſumptiones,& coniecturæ,Barba.conſ.60.
vol.2.Capol.conſ.ciuil.5.num.14.Alciat.conſ. 104.n.
8.& conſ.5.num.37.Iaſ.conſ.527.col.13.li.2.cū alijs,
vt per Maſcard.d.concl.1053.num.8. vel deponentes
90 pro libera voluntate adducerent circūſtātias,†ex qui-
bus deprehendi poſſet actum fuiſſe ſpontaneæ volun-
tatis,Ant.de Butr.d.c.ſuper hoc.de renunc.Capol.in
conſ.ciuil.5.col.3.in fin.

91 Et quamuis renunciatio†præſumatur ſpōtanea,Co
raſ.de beneſ.par.1.c.8.nu.11.Abb.in cap.ſollicite.col.
vlt.verſ.non obſtat.Ant.& Imol.ibid.col.vlt. verum ſi
fuit allegatum renunciationē fuiſſe meticuloſam,tūc
deponentes probant,vt ſupra dictum eſt.

Ita ſi quis fuit ſpoliatus,& poſtea renunciauit,licet
dicat libere renunciare,tamen præſumitur coacta re-
92 nunciatio†its in terminis probat tex.in dic.c.ſollicite.
de reſtit.ſpol.ibi, *quia non eſt veriſimile, quod ſponte*
*iuri ſuo renunciauerit,qui renunciat ſpoliatus.*Sequi-
tur Card.Pariſ conſ.10.num.64.vol.1.Iacob.Emilian.
conſ.11.num.10.late Maſcard.de probat concl.1051.
93 num.42.cum nemo†præſumatur iactare ſuum.l.cum
de indebito.C.de prob.Bal.in l.generaliter.C. de non
94 num.pec.& hæc eſt communis* opinio,†vt renuncia-
tio poſt ſpolium præſumatur coacta,Abb.& alij,in d.
capit.ſollicite,col.1.Cardin.in clem.1.in 9. notab. de
renunc.Albert.Brun.conſ.72.col.2.verſ.2.Ita pari rā-
95 tione ſi quis†renunciauit poſt carcerationem , videtur
coacte renūciare,argumen.not.per Cardin. Pariſ.cōſ.
96 53.nu.67.vol.4.an vero contra† hanc præſumptionē
admittantur teſtes,vel ne,vide per Glo.in dicto capi
tulo ſollicite,verbo,quia non eſt veriſimile,& ibi *cō
muniter Doctor.de reſtitut.ſpoliat.

97 Et metum non bene † poſſe probari oculis ſcribit
Bald.in l.ſi quis in hoc genus, verſiculo adde tamen
vnum.C.de epiſcop.& cler.Zabarell.in clement.1.verſ.
notari,in ſecundo not.de hæret.Felin.in cap.1. col.8.
in princip.de fid.inſtrument.niſi eſſet illatus publice,
98 nam tunc†poſſet oculis,& per aſpectum probari, In-
nocen.in dicto capitulo ſuper hoc,de renūciat.Boer.
deciſ.101.nu.2.Plot.in l.ſi quando,nu.76. C. vnde vi.

99 Et probatur†etiam metus coniecturis,ac indicijs,
Gl.& alij Doct.in l.metum.C.quod met.cau.Gloſ.in
capit.cū dilectus,eod.tit.Bal.in d.l.ſi quis hoc genus
C.de tranſact.Paul.de Caſt.conſ.177.li.1.Anchar.cōſ.
299 num.1.Raphael.Comenſ.conſ.68.Alexand.conſ.
156.nu.1.lib.5.Port.Imol.conſ.5.nu.9.Soc.Iun.conſ.
47.n.32.vol.3.Rim.Iun.conſ.15.n.3.lib.1.Nat. conſ.
50.n.9.cū ſeq.& cōſ.106.n.11.vol.1.Grām.conſ.ciu.
91.Alciat.reſponſ.162.n.11.Cacher.deciſ.Pedemont.
179.num.2.cum alijs infinitis allegatis per Maſcard.
100 de probat.concl.1052.num.3.nam metus † continet
101 in ſe dolum,qui ſolus†coniecturis,& indicijs proba-
tur,Card.Pariſ.conſ.53.nu.61.vol.4. & conſ.68. eod.
vol.& conſ.60.num.20.eod.vol.Hæ enim coniectu-
102 ræ†& indicijs debent legitime,exacte,ac plene probari
* Boer.deciſ.191.in fin.Alciat.cons.5.num.27.& conſ.
504.nu.7.Port.Imol.conſ.72.num.15.Maſcard.dicta
concluſ.1052.nu.9.& communiter Doctores.

103 Et cum†coniecturæ in iure non ſint definitæ,iudi
cis arbitrio remittuntur,Bald.in dicta l.ſi quis hoc ge
nus,& conſ.26.lib.3.Anchar.dicto conſ.299.Bartol.
in l.de pupillo §.ſi quis ipſi prætori.quæ.8.ff.de oper.
nou.nunc.Dec.in l.in omnibus cauſis,nu.7.ff.de reg.
iur.Menoc.d.tract.de arb.iud.caſ.136.n.2.Corn.cōſ.
41.in lit.1.vol.late Mād.in c. 1.n.53.& 24.de off.dele.
104 adeò quod†totū negotiū reſidet in arbitrio iudicis,
Card.Pariſ.conſ.66.num.6.vol.4.Maſcard.de probat
105 concl.1052.nu.10.& *communiter.& plures †conie-
cturas refert Mandoſ.loco cit.& colligitur ex dictis p
Menoch.d.caſ.136.per totum ac dicetur infra.

Vnum autem nō omittam quod debent teſtes ſpe
106 ciem,& qualitatem†metus dicere, Alexand.& omnes,
in l.interpoſitas,C.de tranſact.Capuaq.deciſ. 221.n.
107 2.quæ ſpecies,& qualitas†debet probari per actū pro
ximum.l.vlt.vbi Angel.ff.quod met.cau.Cardin.Pariſ.
conſ.26.nu.66.vol.3.Plot.in l.ſi quando,num. 76.C.
108 vnde vi.Burſat.conſ.72.nu.16.vol.1.& de vano †metu
non eſſe curandum eſt*communis opinio.Iaſ.conſil.
73.col.1.lib.1.Bertand.conſ.118.verſ.3.lib.2.Card.Pa
riſ.conſ.58.num.64.vol.4.

109 An teſtes†deponentes de metu debeant reddere
cauſam,vide Abb.& alios,in d.c.ſollicite,latius idem
Abb.in d.c.ſuper hoc,de renunc.vbi late multa perti-
nentia ad hanc materiam congerit,debent tamen te
110 ſtes deponere de metu in ſpecie nō†in genere,Cepol.
conſ.ciu.2.n.10.cū alijs,vt per Burſ.cōſ.72.n.16.vol.1.

Ex quibus omnibus aliquæ illationes ſunt deducen
dæ ad materiam noſtram pertinentes. Et prima erit,
quod ſi quis reſignauit beneficium ob metum mor-
111 tis,vel cruciatus corporis,†reſignatio eſt nulla, & in
hoc concordant*omnes Doct.ſupra allegati namque
112 iſte†reputatur iuſtus metus,l.1.ff.quod met.cau.capi
tulo dilectus,cum ſequenti eodem tit. Doctor.in l.in
terpoſitas,C.de tranſact.& ſufficit quod de hoc con
113 ſtet per minas illius†qui erat ſolitus illas exeq. l.metū
la.3.ff.quod met.cau.Bart.in l.3.ff.ex quib.cau.maio.
* Io.And.& alij omnes in dicto capitulo cum dilectus,
114 & dicitur cadere in conſtantem†virum,late Ruin.cōſ.
151.num.

111.nu.1.vol.4.Dec.& Cagn.in l. in omnibus cauſis,
ff.de reg.iur.& egregie Burſ.conſ.72.num.33. vol.1.
dicit tribus concurrẽtibus, quod perſona q̃ minatur
115 † valeat minas ad effectum ducere. Secundo quod cõ
ſueuerit id facere. Tertio, vt ſint atrociores minę, Iaſ.
in §.quadrupli, num. 10. Inſtit. de act. Ant. Gomel.to.
2.variar.reſolut.c.14.num.24.

116 Secundo infertur, † vt reſignatio beneficij facta a
carcerato nõ teneat, Glo.in clẽ.multorũ, in verb.mul
* torũ, de pœ.q̃ ſequuntur* cõiter Doct. Roſſiniac. de
benef.c.10.num.15.Card.Pariſ.conſ.53.num.64.vol.
4.& probatur, in d.c.lem.multorum ibi, *nonnulli obti*
nentes temporale dominium viros ſæpe Eccleſiaſti-
cos capere captoſque donec ſua reſignent beneficia;
117 & ratio † eſt, quia carcer probat iuſtum metum, qui ca
dit in conſtãtem virum, vnde qui probat fuiſſe carce
118 ribus † mancipatum, videtur probare iuſtum metum, l.
qui carcerem, & l.metum, §.ſed licet, quod met. cauſ.
* Soc.Iun.conſ.77.n.37.vol.1.&* cõiter Doct. & ideo
119 contractus † ibi initi ſunt nulli, Dec.conſ.691.num.5.
Neuiz conſ.52.nu.47.Guid.Pap.q.254.Marſil. ſing.
* * 306.& eſt communis* opinio in* ſtylo obſeruata.

Et hęc concluſio procedit quoties impulſio, vel cã
120 impulſionis † proueniret ab eo qui carcerauit, ſecus ſi
ab alio: nam ſi quis inſtante Fiſco, vel alio in vinculis
detineretur, & cum tertio contractum iniret, vtique
nõ diceretur metu carceris celebratus, niſi cũ pſona
ad cuius petitionẽ fuiſſet detentus contraheret, ita ꝓ
bat tex.cum gl.in d.l.qui carcerem, ff.quod met.cauſ.
Ber.conſ.158.nu.8.vol.2.Port.Imol.conſ.5.nu.44.&
45.Ioan.de Amic.conſ.34.ſub n.8. Alciat. conſ.367.
* num.8.Nicol.Euerar.conſ.64.& eſt cõis opinio* vt
patet ex adductis per Burſ. d.conſ.72.num.34.vol.1.

Si vero renũciatio facta fuit ſtatim poſtquã exiuit
121 carceres, † valida eſt, Roſſiniac. d.c.20.in tract.de be-
122 neſ.num.15.quod verum † eſt ſi conſtet metum ceſſa
re, l.ob turpẽ, vbi Iaſ.ff.de cond.ob turp.cau.Bal.cõſ.
240.lib.1.Alex.conſ.127.n.5.lib.5.Afflic.deciſ. 336.
num.6.Alciat.conſ.5.num.9. Natt. conſ.500.nu.44.
Alb.conſ.4.num.36.Bero.conſ.195.vol.3.nu.11. Ca
ccber.deciſ.Pedem.141.nu.8. & 9. Si vero viget cauſa
metus præambuli, quamuis renunciauerit ſpontanee
123 & ex interuallo ſequuto, tamen metus durare † videt.
Bal.& Alex.in l.2.ff.quod met.cauſ.Alex.conſ.68.lib.
4.& conſ.98.num.8.lib.3.Aret.conſ.14.nu.17.Boer.
deciſ.100.n.8.Natt.conſ.551.num.16.cum ſeq.Rol.
a Valle, conſ.95.n.31.cum ſeq.vol.2.Cell.Hug. conſ.
120.num.67.68.& 69.late Euerard.conſ.19.Alex.de
Neuo.conſ.3.& conſ.12.Soc.Iun.conſ.98.n.3. vol.3.
* Ferrett.conſ.79.num.12.cõis* opinio, vt per Burſat.
d.conſ.72.num.17.vol.1.& infinitos allegat Maſcard.
de prob.concl.1051.num.36.Idq; poſſet exẽplificari
124 in eo † q ductus extra carceres renunciat, & poſt renũ
ciationẽ ducit ad carceres, vel renunciat hac ratione
ne reducat ad carceres, Card.Pariſ.conſ.53.n.64.vol.
4.E hoc limitarẽ non ꝓcedere in curia qñ Sũm.Põt.
non vult priuare Epiſcopum criminoſum in carcere
detentũ, ſed iubet illũ duci extra carceres, vt renũciet
125 † qa culpa ſua iſte metũ paſſus eſt, l.3.§.ſed vim, ff.qđ
met.cau.l.accuſationis.C.eo.Im.& alij, in l.q latronib.
ff.de teſtib.Afflict.deciſ.149.poſt prin.Abb. in c.dile
ctus, n.6.qđ met.cau.Alex.cõſ.99.in prin.lib.3.Rom.
conſ.15.n.5.li.1.Io.Amic.cõſ.34.n.4.Cou.de ſpõſ.2.
p.c.3.§.4.n.12.Maſcard.de prob.concl.1051.nu.31.

Ita & ſi retineẽ clauſus, & aſtrictus in domo, & po
126 ſtea renunciaret, † nam pręſumere ẽ renunciatio metu
facta, l.1.§.pen.ff.de vi, & vi arm.Corn.conſ.41.lib.2.
Barb.conſ.54.num.19.lib.1.Card.Pariſ.conſ.60. nu-
15.vol.4.Maſcard.de prob.concl.1051.nu.45.eo ma
127 gis ſi fuit auditus † fragor, & ſtrepitus armorum, Alex.
conſ.99.num.3.lib.3.Abb.conſ.60.col.4.lib.1.Fel.in
128 c.cum M.Ferrarienſis, col.10.de cõſt.nam carcer † in
hoc propoſito dicitur quilibet locus a quo quis libe
re diſcedere nequit, Sigiſmund.Loffred.conſ.17.nu.
13.conſ.feud.vol.1.Burſat.conſ.72.num.34.vol.1.

129 Tertio infertur, quod † renuncians beneficium ob
timorem excõicationis imminẽtis, de qua fuit mina-
tus per Epiſcopũ, aut Vicariũ, vel alium ordinariũ ſi
non renunciaret, põt dicere nullã renunciationẽ, &
ad beneficiũ renũciatũ redire, quia dicta renũciatio
eſt nulla, & non tenet, Card.Zabarell.in clem. vnica,
n.7.verſ.9.de renunc.Alex.conſ.219.nu.4.lib.2.Dec.
in c.ex parte, nu.25.de reſcrip. & in terminis in facti
contingentia cõſuluit Barb.conſ.30.lib.3. Dec.cõſ.
* 209.num.4.& eſt cõis,* & recepta Doct.ſententia.

130 Mouetur, Barb. qa † quoties requiritur in actu volũ
tas qualificata, tunc nunq̃ per ſolam voluntatẽ non in
terueniente illa qualitate vr̃ ſatisfactum illi actui, ſed
131 in contrahendo † requiriẽ volũtas libera, c. vbi pericu
132 lum, §.ceterũ de elec.lib.6.& † in diſſoluendo, l.ab em
133 ptione, ff.de pact.nã q̃ ſunt principia generandi † ſunt
principia corrũpendi, l.Stichũ, aut Pamphilũ, §.natu
ralis, ff.de ſolutio.l.nihil tam naturale, ff.de reg.iur.c.
oẽs res, eod.tit. At in caſu noſtro nõ adeſt voluntas li
134 bera, qa timor excõicationis † inducit iuſtum metum
Doct.in c.cũ dilectus, quod met.cau. Rom.cõſ.369.
circa prin.col.4.in 2.dub.nu.10.Nicol.Mil. in ſuo re
pert.in verbo iuſtus metus, Gig.de pẽſ.q.36.Coua.in
epit.lib.4.decr.p.2.§.4.c.3.n.12.verſ.8.& fuit deciſũ
* *in Rota teſte Maſcard.de prob.concl.1051.nu. 50.
* vbi atteſtatur hanc eſſe* cõem, & receptiſſimã Doct.
ſententiam, nam licet iniuſta excõicationis ſententia
135 † quo ad Deũ non liget, c.cum æterni, de re iud. lib.
136 6.nocet tñ quo ad † participanda ſacramenta Eccleſia
137 ſtica, c.a nobis, de ſent.exc.& is † parere dẽt ne ex ſup
bia ligeẽ, qui prius ex puritate ſententiæ abſolutus te
nebaẽ, c.hic.13.q.3.Rom.d.conſ.369.num.10.& 11.
vnde iuſtũ metum inducit, excõicatio.n.continet ne
138 dum corporis † detrimentum, ſed & aĩæ, c. de manife
139 ſta.2.q.1.c.Epiſcopi, 11.q.3.nam per † excommunica
tionẽ quis moritur, c.corripiatur 24.q.3. Ideo timor
140 excommunicationis eſt † timor grauis, arg.l.placet.C.
de ſacr.Eccl.l.2.qui ſacramẽta, C.de apoſt.c.ſacro ap
probante concilio, de ſent.excõm. Et iõ dicit Hoſt.
* *cõiter receptus in d.c.dilectus † q metus excõicatio
141 nis æquiparatur metui cadenti in conſtantem virum.

142 Nec obſtat, quod † excommunicatio ſit † medicina,
nam hoc eſt verum cum ſubeſt cauſa, vel ſit propter
bonum obedientiæ, & ita intelligitur c.cum medici-
nalis, de ſent.excom.lib.6.vt declarat Barbar.d.conſ.
30.col.2.ſed in caſu noſtro non ſubeſt cauſa, & excõ
municatio eſt iniuſta, ideo iuſtum timorem inducit,
* Io.And.d.c.cum dilectus, & Abb. ac communiter *
doct.reſpondent ad ea quæ dicit Gloſſ.ibi & alia ad-
ducit Barb.loco cit.col.3.

Quarto infertur nullam eſſe renunciationem be-
143 neficij factam ꝓp † metum amiſſionis oĩum bonorũ,
Glo.in verb.coactus, Inn.Card.Zabarell.Ant.de But.
Abb.num.1.& 2 ac 6.Anch.num.1. & communiter
* alij in c.2.quod metus cauſ.Gig.in tract.de crim.lęſ.
maieſt.q.4.num.6.Rot.deciſ.6.de renun.in nou. Co
* raſ.de beneſ.p.1.c.8.n.10.& eſt* communis opinio.

Idque probatur in d.c.2.quod met.cau.vbi ex eo
qđ quidã Abbas miſit milites, vt expellerẽt quendam

clericum a domo & vniuerſa poſſeſſione niſi eccleſiã
ſuam penitus abiuraret, Papa mandat eccleſiam eſſe re
ſtituendam, & ibi Doctores notant.
144 Et ratio † eſt, quia periculum amiſſionis omnium bo
norum inducit iuſtum metum, qui cadit in conſtantẽ
virum. Gl. per illum tex. in d. cap. 2. Bart. in l. 1. in fin. C.
quod met. cau. arg. c. presbyteros. diſt. 50. & hunc me-
145 tum † metui mortis æquiparari docent Ruin. conſ. 23.
nu. 9. li. 1. Dec. conſ. 690. nu. 8. Crauett. conſ. 49. nu. 7.
Gramm. deciſ. 18. nu. 2. Roland. à Vall. conſ. 2. nu. 55.
li. 1. Menoch. de arbit. iud. caſu. 135. in fin. Maſcard. de
prob. concl. 1051. num. 54. Socc. Iunior conſ. 77. n. 35.
li. 1. vbi multa ad hunc propoſitum deducit. Et ideo ſi
146 cuti ob defenſionem perſonæ licitum † eſt hominem
* occidere, l. vt vim. ff. de iuſt. & iur. & ibi* omnes, vt ibi
late dixi, cum illam legem publice interpretarer, ita &
147 propter defenſionem † rerum licitum eſt hominem oc
* cidere, Gl. in d. l. vt vim, quam* omnes ſequuntur teſte
Dec. n. 31. Claud. n. 72. Fortun. n. 17. Rimin. Iun. num.
338. & plures allegat Marſi. in l. furem. ff. de furtis, &
conſ. 4. Carrer. in prax. crim. §. circa, nu. 29. Couarr. in
3. par. relect. §. vnico. n. 6. de homic. Franc. de Mar. qu.
148 771. nam bona † ſunt hominum ſubſtantia & vita. l. Ad
uocati, in verbo, vita vbi Gl. Bal. & alij C. de aduoc. di-
149 uer. iud. & pecunia eſt anima † miſeris mortalib. Coua.
4. li. decr. par. 2. c. 3. nu. 18. verſ. 13.
150 Hinc familia † ſine diuitijs ſordeſcit, vt patet ex ad-
ductis per Card. Pariſ. conſ. 35. nu. 33. vol. 2. nam fami-
151 liarum decus & honor per diuitias † conſeruatur, vt p
eundem Card. Pariſ. conſ. 11. nu. 19. vol. 3. Hinc pecu-
152 nia † dicitur fideiuſſor futuræ neceſſitatis Glo. in le. 2.
C. de conſt. pecun. Franc. curt. in tract. ſequeſt. col. 2. &
153 ſecundus ſanguis † hominis, Iaſ. in l. vt vim. num. 22. ff.
de iuſt. & iur. & in l. ne quicquam. ff. de off. proconſ. &
154 leg. & † vita hominis, Barbat. conſ. 53. col. 4. li. 2. Marſ. in
l. 1. §. propterea, nu. 2. ff. de q.
155 Et hæc procedũt † etiam in amiſſione maioris par
tis bonorum, ita ampliat Abb. dicens ita tenere Goffr.
in c. 2. num. 1. quod met. cauſ. Socc. Iun. conſ. 77. num.
* 35. li. 1. & eſt* communis opinio, ad quod allegat tex.
156 in cap. frequens. de reſt. ſpol. lib. 6. vbi in actu odioſo †
æquiparantur omnia bona & maior pars tradit Bal. in
l. iſti quidem. §. ſi is. ff. quod met. cauſ. Vit. de Camb. in
tract. clauſ. tit. de metu rerum, Blanc. in l. vlt. num. 129.
ff. de quæſt.
Et hoc habet locum etiam ſi iurauit, &c. vt dicunt
prçallegati Doct. & Rot. deciſ. 7. de renunc. in nou.
157 Verum iſti qui renunciant † beneficia ob metum a-
miſſionis patrimonij peccant, licet reſtituantur in o-
dium metum inferentium, vt optime ſcriptum reliqt
Inno. d. c. 2. quod met. cauſ.
158 Quinto infertur, q ſi fratri † vel cõſanguineo immi-
net periculum, vel iſti detineantur in carceribus, & al
ter frater renunciat benef. ob hanc cauſam renuncia-
tio dicitur meticuloſa & nulla, Ita Roman. in R ub de
* arbitr. col. 8. & fuit deciſum* in Rot. vt habetur dec. 9.
de ren. in nou. Card. Pariſ. conſ. 5. num. 161. vol. 4. Na-
uarr. in c. accepta in 5. oppoſ. nu. 1. in fin. de reſt. ſpoli.
Felin. in ca. Eccleſia ſanctæ Mariæ, num. 99. de conſt.
* Ruin. conſ. 121. num. 3. volu. 4. & eſt communis* opi-
nio.
159 Et eſt ratio, † quia talis metus iuſtus reputatur. Bart.
& alij in l. de pupillo. §. ſi quis ipſi prætori. nu. 18. ff. de
ope. nou. nunc. vbi Ale. n. 23. Soc. in l. 1. n. 3. & 10. ff. de
his qui pœn. nom. Idem Soc. in l. mulieri & Titio, nu. 8.
ff. de cond. & demõ. Rebuſſ. in prax. benef. tit. de reſig.
met. extor. n. 2. Imo, in c. ſuper hoc qui, matr. acc. poſſ.
Ale. conſ. 99. n. 9. li. 3. Card. Pariſ. conſ. 66. n. 2. vol. 4. &
probatur in c. ſciant, de elect. li. 6. & ibi Io. Monac. ca.
quicunque, de ſent. excomm. vbi Archid. l. præterea, ff.
de lib. caus. clem. vnica, de homic.
160 Declara tamen hanc ꝑllationem procedere, ſi fue
rit probatũ, quod niſi prædictus clericus renũciaſſet,
fratres, & conſanguinei non eſſent liberati, & per mul
tum tp̃s detinerentur in carceribus, in his .n. terminis
loquitur d. dec. Rot. 7. in fin. de renun. in nou.
161 Scđo declara † procedere ſi fratres & parentes erãt
iniuſte detenti in carcerib. & metu ne detinerentur vl
terius renunciauit, ſecus vero ſi iuſte, ita egregiè expli
cat Card. Pariſ. conſ. 5. nu. 172. vol. 4. nam ibi allegaba
tur fratrem Bandinelli Cardinalis Sauli renũciaſſe ob
metum, quia d. Cardinalis erat carceratus a Leone X.
& per conſequens nullam eſſe renunciationem, Pariſi.
162 aũt tuet contrariã opinionẽ, nã d. Cardinalis erat † reus
criminis læſæ maieſtatis, & vt talis pronunciatus, & de
claratus, iuſtiſſime potuit a Leone X. ne dum benefi-
cijs penſionibus, & bonis omnibus & honoribus & di
gnitatibus priuari, verum etiam vltimo ſupplicio affi-
ci, C. ad le. Iul. maie. per tot. Bar. in extrau. qui ſint reb.
iniuſtus enim & publicus erat carcer d. Cardinalis & cõ
dẽnatio ipſius, & actus qui in ipſomet Card. nõ indu
xerunt iuſtum metum, a fortiori igitur illum minime
induxerunt in perſonam dicti fratris nõ carcerati, ne-
163 que cõdẽnati, nam quod facit iudex † iuſte, metũ non
inducit, l. 3. §. ſed vim. ff. quod met. cauſ. ad notata in l.
* accuſationis. C. eo. & eſt cõis* opinio, vt ſupra dixi, iu-
164 ris enim executio † nec metum nec iniuriam inducit,
l. iniuriarũ, §. 1. ff. de iniur. l. quemadmodũ, §. magiſtra-
tui. ff. ad leg. Aqui. l. quòd principi. ff. de acqua pluu. ar
165 cen. Ita † etiam & carcer iuſtus, Doct. in l. qui carcerẽ.
ff. quòd met. cau. Afflict. dec. 49. namque Card. nõ fuit
carceratus ad effectũ vt cederet, ſed ob ſuum delictũ,
vnde non videntur ineſſe qualitates a iure conſidera-
tæ, l. interpoſitas & l. ſi maior. C. de tranſ.
Nũc aũt pro reſolutione totius materiæ aliqua du-
166 bia ſunt explicanda. Et primum † erit, An ſi quis renũ
ciauit beneficiũ ob metũ reuerẽtialẽ Card. aut Epi re
nũciatio ſit nulla? Ant. de But. in c. cũ inter, not. 4. n. 5.
dicit valere & metũ reuerẽtialẽ nõ vitiare renũciatio-
nẽ, & mouet ex illo tex. q qdẽ tex. nõ ꝓbat hãc cõclu
ſionẽ duplici rõne: Prima qa ibi tex. loquit de Papa, q
167 cũ ſit ſũmũ † ius, & æqtas, nõ dr̃ metũ inferre. Bar. in l.
vl. ff. quod met. cau. Iaſ. conſ. 72. col. 2. li. 1. & in l. pacta
nouiſſima. no. 3. C. de pac. Soc. cõſ. 59. in pri. li. 3. Cra.
conſ. 114. n. 11. & cõſ. 253. n. 4. Scđa, qa ibi erat lis, &
* fuit facta cõpoſitio, vt dicit te. & cõiter* Doc. tradũt,
168 nãq; Papa põt partes † litigãtes corã eo etiã inuitos cõ
pellere ad cõcordãdũ, vt ibi Ant. de But. n. 4. dicit ſub
169 dens alios iudices debẽre hortari † ad compoſitionem
litigãtes, non autem aſtringere.
170 Vnde alij cõtrariũ voluerũt, qa ſola eẽ reuerẽtiæ
ſufficiẽs eſt vt reſcindãt cõtractus, Soc. Iun. cõſ. 77. n.
154. li. 1. & cõſ. 67. n. 39. li. 2. Rip. li. 3. rñſ. c. 15. n. 8. infi.
* Soc. conſ. 263. col. 1. n. 2. & 4. lib. 2. vbi atteſtat* de cõi.
Corn. cõſ. 140. in fi. li. 3. Curt. Iun. conſ. 41. n. 11. Ruin.
cõſ. 60. li. 3. Alba conſ. 77. n. 21. Are. conſ. 24. n. 6. Pau.
ae Caſt. conſ. 177. vbi oẽs loquuntur de filio filiaue er
ga patrẽ matrẽq;, & de vxore erga maritũ, & hãc eſſe
cõem opinionẽ atteſtat Maſc. de ꝓb. concl. 1051. n. 15.
171 Hinc metus † paternus interueniens in profeſſione
illam reſcindit, Put. deci. 262. li. 3.
172 Pro cõcordia diſtingue, † q aut præceſſerunt minę
aut verbera, & tũc ꝓcedit poſterior ſnĩa, aut nõ, & tũc
prior, ita diſtinguit Bar. in l. ſi ob turpẽ. col. 2. i fi. ff. de
cond.

cond.ob turp.cauſ.Inn.in c.perlatum,quod met.cauſ. & in c.cum matrimonij,de off.deleg.Iaſ.col.3.n.6.li. 1.Ant.de But.in c.1.de reſp.impub.Card.Alex.in c.cũ locum,col.3.& 4.de ſponſ.Fel.& Dec.in d.c.cauſam matrimonij.Soc.Iun.conſ.77.n.154.vol.1.& cõſ.67.
* n.24.vol.2.Afflic.deciſ.94.n.9.*cõis opinio de qua,at teſtatur Boer.deciſ.100.n.11.Maſcard.de prob.cõcl.
173 1051.n.17.& in metu reuerẽtiali ad cõtrahẽdũ matrimoniũ:ita diſtinxit Rot.in vna* Iſpal.matrimonij coram Veſtan.19.Octob.1551.teſte Caput.dec.221.p.2.

Et hæ minæ iuſtum metum inducunt, ſecundum qualitatẽ inferentis,†& cui inferunt,inſpecta perſona minantis an ſit manu prõptus, vt ſtatim exequi ſoleat qđ dicit,vel ſit terribilis,iniuſtus,Bellam.conſ.9.col. 5.Crauett.conſ.49.n.1.Menoc.de arbit.iud.caſ.136.
* nu.11.Ruin.conſ.121.col.1.vol.4.& eſt*cõis opinio, vt per Bar.in l.metũ.ff.quod met.cau.Maſcard.de ꝓbat.concl.1051.num.18. inſpecta perſona cui inferũ
175 tur,an ſit timidus,vilis,mobilis,& ſic arbitrio iudicis, Soc.Iun.conſ.47.num.33.lib.3.Menoch.d.caſ.136.n. 8.& 9.Probandum igitur erit,quod ille ſuperior con
176 ſueuerat non obedientes incarcerare,violentias,& iniuſtitias inferre,Bar.in l.de pupillo.§.ſi quis ipſi prætori,in 5.q.ff.de oper.nou.nũc.Io.And.&*cõiter Doc. in c.inſinuantes,qui cler.vel vou.Alex.conſ.16.n.10. lib.3.Crauett.conſ.39.nu.1.& quod minatus eſt, vel quod interceſſerint verbera,vt ſupra dictũ eſt. Vnde
177 ſequitur †quod ſi precibus Epiſcopi aliquis renũciet, ex hoc non poteſt annullari reſignatio,quia nõ inducũt iuſtum metum ,quamuis preces ſuperiorum ſint
178 † mandata,l.1.ff.quod cuius,vbi gl.cum alijs, vt p Tiraq.tract.de pen.l.connub.cauſ.55.Afflict.deciſ. 69. nu.5.& hoc in terminis firmat Abb.in c.Abbas,nu.4. quod met.cau.quod probatur in d.c.Abbas, quia ibi loquitur de ordinario mittẽte milites,& quia rogami
179 na non conſiſtunt in atrocitate facti,vt † requiritur,l. metum,& l.inuidiã,C.quod met.cau.Alex.conſ.16.n. 9.lib.3.& conſ.99.num.3.eo.lib.Card.Pariſ.conſ.66. num.12.vol.4.Limitatur tamẽ niſi ille Epiſcopus, vel ordinarius ſolitus eſſet ſæuire in clericos votis ſuis nõ
180 obtemperantes,nam hoc †caſu rogamina inducerent iuſtũ metum,ita limitat Abb.in d.c.Abbas,nu.4.verſ. illud tollit,quod met.cauſ.Pariſ.conſ.66.num. 8.vol. 4.Maſcard.de prob.concl.193.nu.5.vbi nu. 6. ponit qualitates probandas, quod magna cum difficultate obtineretur in praxi , in omni autem caſu probatio
181 debet eſſe exacta,†& legitima, vt tradit egregie Pariſ.
* d.conſ.5.& communiter* Doct.ſequuntur, & omni caſu crederem optimum eſſe probare emolumẽtum
182 ad inferentem †,metum,de eo prouenientẽ, Soc.Iun. conſ.37.num.30.lib.4.quod etiam tradidit poſt alios Maſcard.de prob.concl.1051.col.3.in princ.

Secundo dubitatur,an præceptum comminatoriũ carceris,priuationis,dignitatis, vel bonorum omniũ
183 † factum a Rege inducat iuſtum metum ad effectum vt annullet renunciationem factam ob dictum præceptum,cõis* opinio eſt affirmatiua,ſecundum quã cõ
* ſuluerunt in facti contingentia duo ꝓclariſſimi Doc. Dec.conſ.209.& Ruin.conſ.121.lib. 4. Nãque Rex Franciæ audita tranſlatione facta de Epiſcopo Aſtẽ. ad Eccleſiã Placen.abſque eius licẽtia,adeo hoc ægre tulit, quod per ſuas litteras Cardinali Rothomagẽ.ſignificauit,quod ſi ille ad Eccleſiã Aſten. infra biduũ non accederet, & renũciaret Epiſcopatum Placen. in carcerem detruderetur,& ab officio ſenatoris ſuſpenderetur , & cũ vniuerſa ſua familia priuabitur oĩ commodo Regio.Ideo quærebatur, an hmõi ceſſio fuerit facta ob iuſtũ metũ, Dec.& Ruin.reſponderũt
184 affirmatiue,quia præceptum † Regis iuſtum metũ inducit Bar.in l.pen.C.quod met.cau.& in tract.de Tiranno.col.5.verſ.impreſſionem aũt,Gloſ.in c.commenior.23.q.8.Dec.conſ.468.num.22.Maſcar. de ꝓb. concl.1051.num.55.Pet.de Anch.conſ.219.viſa,col.
185 2.vbi loquitur de præcepto † domini Parmæ,Bar.in l. creditor,in fi.ff.de ſolut. vbi loquitur de præcepto ci
186 uitatis,quod iuſtum metum inducat Bal.in l.falſus,in fi.C.de furt.& in l.oẽm,in fi.C.ad Tertull.Abb.conſ. 60.col.2.lib.1.Barb.conſ.42.col.3.lib.1.& quod ꝓce
187 ptum † Regis iuſtum metum inducat, cõſuluit Gem. conſ.15.in 2.dub.Ang.conſ.215.col.vlt.& late comprobat hanc opinionẽ Ruin.d.conſ.121.a n.4.vſque ad 10.vbi pulcherrima adducit,& nu.11.12.& 13.cõ
188 cludit ex dictis † literis Regis cõſtare de metu,nã epiſtola plene probat intentionẽ ſcribẽtis ſi apparet eius
189 manu ſcripta,† vel habeat ſigillum Regis,l. Publia,§. vlt.ff.depoſ.Bar.in l.nuda,in fi.ff.de don.Doct.in c.2. de fid.inſtrum.Rot.deciſ.433.in nou.nam literæ iuſſu Regis fuerunt intimatę dicto Epiſcopo , de quo fuit rogatus Notarius,Ruin.d.conſ.num.11.

Tertio dubitatur,an requiratur proteſtatio quando fit reſignatio propter metum ad effectum,vt po
* * ſtea poſſit annullari?communis* opinio eſt non*eſſe
190 neceſſariam,nam ſufficit quod cõſtet de metu aliter Bar.in l.2.§.qđ diximus.ff.ſi qs cant.& ibi Alex.in fi. Idẽ Alex.in l.qui aliena.§.celſus,col.1.ff.de acq. hær. Paul.de Caſt.conſ.21.in cã deſert.col.antep.verſ.nec vñ obſtare,Aret.conſ.163.col.5.in terminis noſtris.
191 Dec.conſ.209.n.6.ſi vero fiat proteſtatio † illa adiuuat probationẽ metus Io.And.in c.vlt.de appell. Dec.in l.in oĩbus cauſis,n.12.ff.de reg.iur.Crauett.conſ.114.
192* nu.6.& eſt*cõis opinio,non aũt † ſufficit abſque alia probatione,Soc.conſ.4.n.11.lib.3.Ber.q.84.nu.6.Alciat.conſ.367.n.10.Burſ.conſ.72.n.2.vol.1.Alb.cõſ.
* 77.n.15.cõis*opinio teſte Ber.conſ.55.n.2.vol.1.Ma
193 ſcard.de prob.concl.1051.n.9.Et proteſtatio † et clandeſtina adiuuat probationem,c.1.quod met.cauſ.vbi Abb.in gloſ.1.Idẽ Abb.in c.cum M.col.6.de conſt. Bal.in l.ſi repetẽdi,circa fi.C.de cond.ob cauſ.eo magis ſi iuſto timore imminente nõ fuit auſus publice
194 proteſtari,Bar.in l.de pupillo,§.ſi quis ipſi ꝓtori,ff.de oper.nou.nunc.Bal.in l.clare.C.de fideicõmiſſ. Paul. de Caſt.in l.qui in aliena,§.vlt.ff.de acq.hæred.Ruin. d.conſ.121.n.23.vol.4.verũ ſi aliquis fuiſſet prouiſus de illo beneficio ſic renunciato hmõi ꝓteſtatio clã
195 deſtina nihil operat ad ſui ꝑiudicium, Bar.in d.l.qui in aliena,§.Celſus,in fi.ff.de acq.hærẽd.Bar.in l.clari. C.de fideic.Alex.conſ.16.col.pen.lib.3. vbi concludit,quod proteſtatio clandeſtina facta a Patrono de non ꝑſentando aliũ,& ſi ꝑſentaret quod faceret p
196 metum,quod talis † proteſtatio non præiudicat illi q poſtea fuit præſentatus,Bar.in l.non ſolum,§.morte, ff.de oper.nou.nunc.& dicit Ruin.d.conſ.121.n.27.
197 quod talis proteſtatio non operatur † in actu qui pendet a voluntate duorũ ſicut eſt renũciatio beneficij.

Declara tñ vt ꝓteſtatio clãdeſtina non operet in ꝑiudiciũ tertij,qñ tertius ꝓbabiliter ignoraret talẽ ceſſionẽ factã fuiſſe p metũ,nã hoc caſu nulla pôt ei culpa
198 imputari.ſecus vero qñ ſciret,vel fuit cã ad metũ
199 inferendũ,nã ſicut ꝓteſtatio clandeſtina ex cã pp † metũ pôt fieri,& prodeſt reſpectu eius q metũ intulit ita vĩ ꝓdeſſe contra eũ,q fuit cã vt metus illatus eſſet. ita in terminis renũciationis factæ ad inſtantiã ꝓuiſi cõſuluit Dec.d.cõſ.209.n.5.verſ.circa prima difficultatẽ,Ruin.d.conſ.121.n.19.cũ ſeq.& facit tex.in l.me

tum,§.ſed licet,ff.quod met.cau.& regula qui cauſam
200 † damni dat,&c.l.qui occidit,§.vlt.ff.ad leg.Aquil. &
ſecundum hanc opinionem annis elapſis conſului,&
ab hac puto non eſſe recedendum in iudicãdo, vt pa
tet ex adductis per Dec.& Ruin.in locis citatis.

Quarto dubitatur,An metus qui interuenit in reſi
201 gnatione beneficij videatur † purgatus,ſi per multos
annos reſignans non reclamauit,& egit allegando,&
probando meticuloſam renunciationem?vr affirma-
202 tiue dicẽdum,quia ex interuallo† temporis purgatur
metus,Bal.in l.2.C.quod met.cauſ.& conſ.240.lib.1.
Gem.conſ.24.col.1.

Pro negatiua allegatur,quia quod a principio non
tenet,& eſt nullum,neque tractu temporis,&c. iuxta
regulam vulgarem.Quid dicendum? Diſtinguẽdum
203 eſt quod aut metus† ceſſauit,& nõ viget cauſa metus,
& procedit prior ſententia,nam tunc purgatur p in-
teruallum temporis,ſicuti metus qui in contractu in
204 teruenit,purgatur†ex ſolutione,quæ poſtea ſponte fa
cta ſit,Alex.conſ.127.viſo inſtrõ,col.1.in fi.lib.2.

Et ideo quando aliquis actus ſequitur per quẽ põt
argui libera voluntas,& conſenſus,vt in matrimonio
205 contracto per metum,ſi ſequatur † cohabitatio, ſiue
cõcubitus,cenſetur purgatus metus,quãuis ab initio
interuenerit,Doct.in c.de muliere,de ſponſ. Barbat.
conſ.54.col.pen.lib.1.Gem.conſ.2.col.1.Card.Pariſ.
conſ.170.num 23.24.& 27.vol.4.Afflic.deciſ.367.n.
6.Alciat.conſ.5.num.9.Bal.conſ.240.lib.1.Abb.cõſ.
* 4.num.36.Natt.conſ.300.nu.44.communis*opinio,
teſte Maſcard.de prob.concl.1051.num.35.

206 Aut vero viget eadem† cauſa metus,& tunc ſemp
metus durare præſumitur,& interuallũ temporis,aut
mutatio loci illum non purgat:ita in terminis conſu-
luit Dec.d.conſ.209.nu.7.verſ.ſed his, namque Epi-
ſcopus qui renunciauit Epiſcopatum Placen.ob me
tũ Regis,ſtetit per quinque annos in Eccleſia Aſtẽ.
conſuluit Dec.quod poſſit agere,& metus nõ ſit pur
gatus,& tradit Bart.in l.pen.ff.de cond. ob turp.cauſ.
Bal.in l.2.C.quod met.cauſ.Alex.conſ.48.lib.4.Iaſ.cõ
ſil.16.lib.2.Cor.conſ.41.lib.2.Soc.conſ.263.nu.10.
lib.2.Dec.conſ.498.num.15.& 16.Alb.cõſ.77.num.
* 14.& conſ.78.num.12.& eſt* cõis omnium Docto-
rum ſententia,vt patet ex adductis per Burſ.d.conſil.
72.lib.1.per Maſcard.de prob.d.concl.1052.nu. 34.

Hinc debitor carceratus,& coactus præſtare cau-
207 tionem de ſoluendo.licet poſtea liberatus ſit† a carce
ribus,& cum interuallo ſolutionem faciat,ſolutio dr̃
facta eadem cauſa metus ſubſiſtente,nam ſi non ſol-
ueret,poſſet rurſus carcerari,& ſeuerius tractari † ita
Cin.in d.l.2.col.vlt.verſ.per iſtam,C.quod met.cauſ.

Hinc ſi contractus venditionis fuit celebratus p
metum,& traditio rei venditę fuerit facta ex interual
208 lo,durante eadem cauſa metus,etiam† hmõi traditio
dicitur facta per metum. Alexand.in l.qui aliena.§.
Celſus,ff.de acq.hæred.

Hinc ſi maritus verberauit vxorem , quia nolebat
209 aſſentire cuidam inſtrumẽto,ſi poſtea†vxor aſſentiat
ex interuallo,dicitur conſenſiſſe metu mariti,ita Bar.
in l.ſi ob turpem,col.vlt.ff.de cond.ob turp.cau.

210 Hinc mulier,quæ intrauit† Monaſterium per me-
tum,licet in monaſterio,per plures annos perſeuera-
nit,non vr̃ purgatus metus,quia viget eadem cauſa ,
Cald.conſ.1.quod met.cau.& in eodẽ caſu Dec.con
ſuluit Ruin.d.conſ.122.& ſecutus eſt Maſcar.de ꝓb.
concl.1051. num.36.& in ſimilibus terminis conſu-
luerũt per plures rationes Barb. d.conſ.54.Aret.cõſ.
24.Card.de Rege Cipri conſ.137.ſed hodie ſeruatur
quod dr̃ in c.19.ſeſſ.25.Concil.Trid.de reg.Quibus
211 accedat,quod licet actus demonſtrans†liberam volũ
tatem ſequatur,nihilominus præſumitur durare me-
tus ſi eadem cauſa metus ſubſiſtat,Anch. conſ. 299.
Alex.conſ.98.num.7.& conſ.99.num.7.lib.3. Corn.
conſ.41.col.pen.& vlt.lib.2.Grat.conſ.47.lib.1. Soc.
Iun.conſ.77.num.91.vol.1.Rol.a Vall.conſ.2.nu.87.
lib.1.Ferret.conſ.79.num.12.Ceſſ.Hug.conſ.14.nu.
* 7.& eſt*cõis ſententia Doct.etiam ſi interueniſſet iu
212 ramentum.Natt.conſ.451.num.3.Couar. in 4.lib.de
cre.p.2.c.3.§.5.ſub num.1.Boer.deciſ.100.num.14.

Quinto dubitatur,an poſſit allegari,& probari me
tus,ſi in litteris reſignationis dicatur ꝙ ſpõte,& libe-
213 re,&c.affirmatiue eſt reſpondendum,†vt tenet in ter
minis Ruin.conſ.121.num.11.verſ.nec obſtat,vol.4.
214 dicens huic†aſſertioni Papæ non ſtari, cũ contrariũ
probatur,& per conſequens nihil nocet,ſi aliter rem
ſe habere oſtẽdatur,Paul.Ant.de But.& Imol.in clẽ.
1.de prob.& ibi Boniſ.de Vital.col.3.nam hoc tenet
* * * curia Romana,vt fuit dictũ* in vna Lunen.coram
Guid.bon.9.Martij 1552.teſte Caput.deciſ.239.p.2.

Sexto dubitatur, an contra Iudicẽ metus probari
215 poſſit?diſtingue,quod aut iure†procedit,& tũc ſi fuo
rit facta renunciatio,metus allegatus nõ dr̃ iuſtus,&
p conſequens tenet ceſſio,cõis*opinio ſm ꝙ cõſul-
uit Card.Pariſ.conſ.52.num.167.vſque ad n.174.vo.
4.vbi adducit rationes,& auctoritates,& dixi ſupra:
Aut ergo de facto procedit cõtra ius,& tunc põt alle
216 gari,& iuſtus reputat̃ Bar.in l.ſi.ꝓ impreſſionẽ.ff. qđ
met.cau.Alb.in l.de quibus.ff.de legib.Natt. cõſ.50.
217 n.11.& cõſ.106.n.12.probatis alijs † circũſtantijs de
quibus per Burſ.d.conſ.72.num.33.vol.1.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio beneficij metu facta,an ſit nulla ipſo iure,*
& num.8.
2 *Lex non loquens per verbum futuri temporis , vide-*
tur intelligere de præſenti.
3 *Verbum,decernimus,aliquid de nouo inducit.*
4 *Quæ nullius ſunt momenti non valent.*
5 *Electio metu facta eſt nulla ipſo iure.*
6 *Matrimonium metu contractum,nullum ipſo iure.*
7 *Profeſſio metu facta eſt nulla ipſo iure.*
9 *Actus geſti per metum veniunt reſcindendi.*
10 *Coacta voluntas eſt voluntas.*
11 *Iuramentum metu præſtitum validum.*
12 *Iuramentum ſuper actu nullo quid operetur.*
13 *Iuramentum ſuper renunciatione beneficij validum.*
14 *Renunciatio ad terrorẽ,& metũ laici nulla ipſo iure.*
15 *In electione requiritur libertas.*
16 *Non valet argumentum de matrimonio carnali ad*
renunciationem.
17 *Renunciatio metu facta nulla.*
18 *Renunciatio carcerati nulla ipſo iure.*
19 *Ad retractandam renunciationem metu factã implo*
ratur officium iudicis,vel intentatur actio , quod
metus cauſa.
20 *Per reſignationem metu factam ſolum perditur dire*
cta actio.
21 *Metus in reſignatione coram quo iudice probandus.*
22 *An requiratur noua collatio in reſtitutione reſignan*
tis metu.
23 *Actio quod metus cauſa,quid operetur.*
24 *Reſignanti ob metum datur regreſſus.*
25 *Ius extinctum non reuiuiſcit.*
26 *Res de facili reuertitur ad naturam ſuam.*

27 *Reſtitutio iudicis fungitur loco collationis.*
28 *Cum alteri, eſt beneficium collatum, an iudex reſtituat renunciantem metu.*
29 *Renuncians metu beneficium non poteſt in illo miniſtrare, & habere fructus.*
30 *Per renunciationem perditur titulus.*
31 *Beneficium non poteſt teneri ſine titulo canonico.*
32 *Renuncians beneficium metu non poteſt ordinari ad titulum illius beneficij.*
33 *Renuncians metu non tenetur ad horas canonicas.*
34 *Electus ante confirmationem præſentatus ante inſtitutionem non tenetur ad horas.*
35 *Renuncians metu an iunetur decreto de pacifi.poſſ.*
36 *Reſtitutus ad beneficium metu renunciatum, recuperat omnia, & coniungit tempora.*
37 *Reſtitutio reponit in priſtinum.*
38 *Inferentes metum renunciantibus ſunt excommunicati.*
39 *Inferentes metum renunciantibus priuantur beneficijs.*

QVAESTIO II.

1 SECVNDO quæro, an reſignatio beneficij metu facta ſit nulla ipſo iure, vel ſit reſcindenda? Eſſe nullam ipſo iure tenent Hoſt. in cap. ad aures, & alij qđ met. cau. Boniſ. de Vital. in Clem. multorum, n. 27. de pœ. Ant. de But. in c. ſuper hoc, de renun. Henric. Boich. in c. quod in dubijs, e. tit. Prob. in addit. ad Io. Monach. in rubr. de renunc. Roſſinia. de beneſ. c. 19. n. 5. & 6. cum ſeq. Staphil. de liter. grat. tit. de var. mod. vac. num. 24. cum ſequent.

Pro qua opinione primo adducitur tex. in d. ca. ad aures, ibi, *Non impedit quo minus is qui renunciauit Eccleſiæ, ad cuius regimen prius erat electus, præficiatur eidem*, & ſic tex. non loquitur † per verbum
2 futuri temporis, ideo, &c. arg. not. per Gloſ. in c. 1. de cleric. non reſiden. lib. 6.

Secundo allegatur tex. in Clem. multorum, de pœ. ibi, *Sane reſignationes beneficiorum modo ſupradicto extortas*, ſcilicet inquit Gl. per captionem, & detentionem iudicis ſecularis, *Licet a reſignantium ipſorum Prælatis receptæ, aut ratæ habitæ fuerint, nullius omnino decernimus eſſe firmitatis*. loquitur. n. per verbũ,
3 decernimus, quod ſuapte natura † aliquid de nouo decernit, iuxta gl. in c. eos, de ſent. excom. li. 6. & in Clẽ. 1. de cau. poſſ. & in Clem. 2. de app. & in Clem. 2. de re-
4 bus eccl. nõ alie. & dicit † nullius eſſe momẽti, ergo nõ valet, vt per Gl. in verb. nullius momenti ibi: facit l. 4. §. condemnatus, ff. de re iud.
5 Tertio, quia † electio metu facta eſt nulla ipſo iure, c. vbi periculum, §. cæterum, de elect. li. 6. Glo. in cap.
* bonæ, 1. de elect. Innoc. in c. quod ſicut, eod. tit. & * communiter alij.
6 Quarto, quia matrimonium † metu contractum ip-
* ſo iure annullatur, cõis, * de qua atteſtatur Boer. deci. 26. n. 43. Couar. de ſponſ. 2. par. c. 3. §. 5. n. 1. Rimi. cõſ. 15. n. 7. cum apoſtillis, li. 1. quod procedit etiam in ma-
* 7 trimonio ſpirituali, * communis, de qua † atteſtatur Vaſquius controuerſ. illuſtr. c. 35. num. 17. Burſat. conſil. 72. num. 21. vol. 1.

His tñ non obſtantibus, contraria opinio uerior
** eſt, & cõmunior, ** vt reſignatio beneficij † metu facta
8 veniat reſcindenda, & ita fuit deciſum in Rot. vt habetur dec. 5. de ren. in nou. & deci. 7. n. 1. e. tit. & dec. 2. de his, quæ vi met. cau. in antiq. & fuit et hoc idem reſo-
* lutum in vna * Cracouiẽ. Canonicatus corã D. Rauel. vt referunt quidã addentes ad dic. deciſ. 5. & hãc opinionem tenet Cald. conſ. 1. de ren. Gl. in c. ſuper hoc, eo. tit. vbi Abb. idem Abb. in c. ſollicite, de reſt. ſpolia. Ant. de But. Abb. & alij oẽs in d. c. ad aures, vbi in ſpecie Imo. Card. Pariſ conſ. 5. n. 166. & conſ. 135. n. 15. & conſ. 66. vol. 4. Fel. in c. Eccleſia S. Mariæ, n. 127. de conſt. & in c. ſi vero, de iureiu. Auſr. deci. Tholo. 280. Fortu. Garſ. de vlt. fi. illat. 1. n. 290. Dec. conſ. 209. n. 5.
* & hęc eſt communis * opinio, teſte Nau. in c. accepta, opp. decuplex, verſ. 5. fundatur & opp. 5. n. 1. de reſtit.
** ſpol. & eſt magis ** communis opinio, teſte Burſ. conſ.
* 72. n. 23. vol. 1. ac ſeruãda in praxi, * teſte Io. Brunell.
9 de ſponſ. & matr. concl. 18. n. 7. Nã regulariter † actus geſti pp metum veniũt reſcindendi, Card. in Clem. 2. §. ſane, opp. 3. de pœ. Feli. in c. propterea, nu. 35. verſ. 5. & vlt. concl. de ſponſ Signorol. conſ. 75. n. 22. Anc. cõ. 382. in prin. Menoc. conſ. 2. nu. 170. vol. 1. & eſt com-
** munis * opinio, teſte Suarez, comm. opi. verb. metus. n. 155. Alci. conſ. 5. in prin. Soc. Iun. conſ. 77. n. 20. vol. 1.
10 quia † coacta voluntas, voluntas eſt, l. ſi mulier, §. vl. ff. quod met. cau. Gl. per illum tex. in ca. merito, 15. q. 1. Rimin. conſ. 15. num. 7. lib. 1.

Et primo probatur ex d. c. 2. quod met. cau. ibi, *Mãdamus, quatenus prædicto R. cũ integritate reſtituas vniuerſa, &c.*

Secundo in c. ad audientiã, eod. tit. ibi. *Mandamus, &c. præfatã Eccleſiam ei reſtitui faciatis, &c.* & ſic per verba futuri tpis, vnde nullum cadit dubium, l. illã C. de collat. l. ancillæ, C. de furt.
11 Tertio, quia licet † regulariter iuramẽtum metu cogente præſtitum ſit validũ, c. verum, de iureiu. fallit tñ
12 qñ interponit ſuper actu † nullo ipſo iure reprobato, c. cum contingat, de iureiu. c. quãuis pactum, de pact. li. 6. c. licet, de iureiu. e. li. At iuramentum interpoſitũ
13 ſuper renunciatione beneficij † metu facta tenet, & valet, c. ſi vero, de iureiu. ergo renunciatio non eſt nulla ipſo iure, quia non teneret iuramentum.

Nunc eſt rñdendum contrarijs, & primo nõ obſtat c. ad aures, quia reſpondeo illum tex. eſſe intelligẽdũ, vt ſit reſcindenda, qa nullum uerbum præſentis tpis ibi ponit, & non eſt nouum, vt vna lex declaretur per aliã, l. vtrũ, ff. de pet hæred. l. nõ eſt nouũ, ff. de legib. l. q filiab. ff. de le. 1. Nõ obſtat Clem. multorũ, qa primo poſſumus dicere nihil ibi exprimi. Scđo, rñdemus ſpeciale eſſe in caſu illius tex. quia fuit facta ad terrorem
14 † laici, vt ibi Boniſ. de Vita. n. 27. tradit, & alij ſequunt, Ruin. conſ. 121. n. 14. vol. 4. Ad tertiũ rñdemus, negãdo ſimilitudinẽ, nã magna eſt dfia, qa metus ĩ electione pximius repugnat vtilitati publicæ, quã in renun-
15 ciatione; nam in electione requirit quędã libertas abſolute, & oĩno libera, Ita rñdit Nauar. loc. citat. Non obſtat quartum, quod dicitur de matrimonio carna-
16 li: nãque negatur † ſimilitudo cum renunciatione, vt p Nauar. in d. c. accepta, in 5. opp. nu. 23. & duplices ſpecialitates in matrimonio tradit Abb. d. c. 2. nu. 8. quod met. cau.

Et hæc concluſio tenenda eſt in iudicando, & conſulendo, nam inquit Barbat. conſ. 30. colum. 2. volu. 3. quod quamuis ſit dubitatio an renunciatio facta metu ſit nulla ipſo iure, vel reſcindatur actione quod me-
* tus, omnes * tamen concordant in hoc, quod talis re-
17 nunciatio non † teneat, iuxta illud, non ſtant fœdera facta metu, & Dec. d. conſ. 209. nu. 5. inquit diſputationem eſſe parui ponderis, quia Cald. ſcripſit nullam eſſe, vel ſaltim retractandam.

* Limita hanc concluſionem* cōem non procedere
18 quoties fuit aliquis captus a Domino † ſæculari,& de
tentus,donec renunciaret ſuum beneficium,nā hmōi
renūciatio eſt nulla ipſo iure,vt probatur in d. Clem.
multorū,§.ſane,de pœn.q̄ loquitur in his terminis,vt
* Gloſ Boniſ.de Vital.n.27.&* cōiter tradūt,in his quo
que terminis loquitur Hoſt.in c.ad aures,quod met.
cauſ.ſequitur Ruin.conſ.121.num.14.vol.4. & num.
19 verſ.ſed præmiſſis loquitur in fortioribus termi-
nis,& ita etiam poteſt intelligi tex.in d.c.ad aures.
Firmata igitur concluſione recepta,vt in alijs caſi-
bus præter hunc reſignatio veniat reſcindenda, retra
19 ctatio fit implorato iudicis † officio,vel inſtāta actio-
ne,quod metus cauſa,Cald.conſ.1.de renunc.Dec.d.
conſ.209.num,5.in fi.Coraſ.de beneſ.n.1.c.8 nu.11.
& Rot.deciſ.5.num.2.de renunc.in nou.dicit , quod
intentabit vendicationem ad beneficium ſic metu re
ſignatum,vel poſſeſſorium recuperandæ , Rebuff.in
prax.beneſ.tit.de reſign.metu,ext.n.4.& Abb.in c. ſi
vero,num.1.de iureiur.dicit, quod intentabit vtilem
actionem in rem,quia per reſignationem metu factā
20 † ſolum perditur directa actio,l.metum,§.violenti,&
l.ſi mulier,in fi.quod met.cau.vel actionem perſona-
lem,quod met.cau.per q̄ omnia debent reduci ad ſta
21 tum priſtinum,& coram eo iudice † probabit metus,
Nauarr.d.c.accepta,oppoſ.5.nu.15.verſ.2.de reſt.ſpo
ſiat.vbi declarat,q̄uo debeat eſſe ſententia iudicis.
22 Dubium tamen † eſt,an requiratur noua collatio?
* cōis* opinio eſt negatiua nō eſſe neceſſariam nouam
23 collationē,quia per actionem,quod † metus cauſa re-
ſtituitur in priſtinum a iudice,vt expreſſe in terminis
ſcriptum reliquit Abb.in c.ſi vero,num.1.de iureiur.
Roffiniac.tract.de beneſ.c.19.num.10.Rebuff.de pa
ciſ.poſſ.num.179.& num.181.cum ſeq.'& clarius nu.
328.Coraſ.de beneſ.p.1.c.8.num.11.Nauarr.loc.cit.
cum alijs,vt per Card.Pariſ.conſ.5.num.165.vol.4.
Pro qua opinione adducitur tex.in d.c.ſi vero , de
iureiur.in fi.ibi,*Et ad coercendam iniquitatem eorū ,
qui Eccleſiaſticos viros ad præſtandum illud comple
rant,permiſſi ſunt in eadem Eccleſia miniſtrare*, qua
ſi vellet dicere,quod alias non pmitterentur miniſtra
re,quia renunciarunt ob metum , & ſic nihil dicit de
* collatione,& ibi Fel.*& communiter Doctores.
Hinc dicit Pariſ.conſ.66.n.1.vol.4.quod renunciā
24 ti ob metum datur † regreſſus,& hæc opinio ſeruatur
* *in praxi,Quāuis Prob.in add.ad Ioan.Monach.rub.
de renunc. tenuerit requiri nouam collationē ex eo,
25 quod ius extinctum nō reuiuiſcit † ſine noua collatio-
ne,l.qui res,§.aream,ff.de ſolut.nam hoc procedit,ni
ſi aliud interueniat,per quod ſequatur integra reſtitu
tio,c.ab exordio,diſ.35.res enim de facile reuertitur
26 † ad naturā ſuā,l.ſi vnus,§.pactus ne peteret,ff.de pac.
& ita reſpondit Rebuff.d.tract.de paciſ.poſſ.nu.181.
27 quia reſtitutio † iudicis fungitur vice collationis.
28 Limita † tñ,niſi alteri fuerit beneficium collatum,
Rot.deciſ.1.& deciſ.3.de rēr.perm.in nou.& deciſ.1.
de fil.presb.eo.lib.Rebuſ.d.trac.de paciſ.poſſ.n.183.
Ex quibus infertur primo,q̄ ante reſtitutionem fa
29 ciendam per iudicem non poteſt renuncians † iuſte,&
cum bona conſcientia tenere,& miniſtrare in benefi
cio ita renūciato,& eius fructibus,vti Nauarr.d.c. ac
cepta,oppoſ.5.num.20.nam titulum per renunciatio
30 nem perdidit † Inno.in c.quod in dubijs,de renunc.&
31 beneficium non poteſt † licite teneri ſine titulo cano
nico,c.1.de reg.iur.libr.6.requiritur enim reſtitutio
iudicis,& in conſcientia ſufficit,ſi iudex competens
etiam parte non citata reſtituat.

32 Secundo infertur, † renunciantem metu non poſſe
ordinari ad titulum illius beneficij,Nauarr.d.c.acce-
pta,oppoſ.5.num.22.
33 Tertio infertur taliter † renunciantem non teneri
ad horas canonicas,ſi alia ratione nō aſtringitur,Na
34 uarr.d.opp.5.num.21.ſicuti nec electus ante confir-
mationem,& præſentatus ante inſtitutionem.
Quarto infertur,quod ante dictam reſtitutionem
qui renunciauit metu , licet poſt renunc. remanſerit
35 in poſſeſſione per triennium,non tamen † iuuatur de
creto de pacificis poſſeſſoribus,Rebuff.d.tract.de pa
ciſ.poſſ.num.355.
Et in tantum hæc procedūt,quod ſi quis poſſedit
iuſte,præcedente titulo,beneficiū per annum,& po-
ſtea renunciauit metu,poſtmodum fuit reſtitutus ad
dictū beneficiū ſine noua collatione,illudq; poſſedit
per biennium,vtiq; hæc tempora coniungunt,vt iuue
63 tur † decreto de paciſ.poſſeſſ.vt ſcribit Rebuff.d.tract.
num.328.quia reſtitutio fit,vt vnuſquiſque integrum
37 ius † recipiat,l.quod ſi minor,§.reſtitutio,ff.de mino.
Ideo habetur ac ſi poſſeſſio non fuiſſet interrupta.
Vnum tamen pro complimento materiæ nō omit
38 tam,quod inferentes metum,vt fiant † renunciationes
beneficiorum ſunt excōmunicati,Rebuff.in prax.be-
* neſ.tit.de reſig.met.ext.num.3.Doct.* communiter
in Clem.multorum,de pœnis,per illum tex.& priuan
tur beneficijs,Rebuff.in prac.de mod.amittē.beneſ.
num.46.quod eſt intelligendum , iuxta terminos di-
ctæ Clem.multorum.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio dolo facta eſt nulla.*
2 *Vitioſus ingreſſus in beneficijs abhorretur.*
3 *Doloſus ingreſſus malus.*
4 *Dolus nemini debet prodeſſe.*
5 *Dolus eſt delictum.*
6 *Dolus punitur crimine ſtellionatus.*
7 *Dolus excludit conſenſum.*
8 *Dolo inductus ſibi non præiudicat.*
9 *Dolo quis decipitur.*
10 *Per dolum contractus infringitur.*
11 *Dolus non vitiat matrimonium.*
12 *Ingreſſus monaſterij dolo factus tenet.*
13 *Dolus cadens in prudentem virum non vitiat actum.*
14 *Renunciatio dolo facta venit reſcindenda.*
15 *Quis iudex adeundus pro dolo.*
16 *Dolus probandus.*
17 *Dolus non præſumitur.*
18 *Caſus in quibus præſumitur dolus.*
19 *Vnuſquiſque præſumitur bonus.*
20 *Dolus vere probari non poteſt.*
21 *Dolus reputatur difficilis probationis.*
22 *Dolus probatur coniecturis,& præſumptionibus.*
23 *Dolus probatur leuioribus probationibus.*
24 *Coniecturæ ad probandum dolū,q̄uo debeant probari.*
25 *Coniecturæ in his,quæ occulte ſunt plenam probatio nem faciunt.*
26 *Dolus præſumitur cum actus cedit ad vtilitatem illius,qui dolo induxit.*

QVAESTIO III.

TERTIO quæro,an renunciatio dolo facta
ſit nulla? Reſpōdetur affirmatiue:nā ea,q̄ di
ximus de metu,vt reſignatio beneficij metu
1 facta nulla ſit,pcedunt in dolo,nanque ſi † reſignatio
fiat do-

fiat dolo vtique nulla eſt,vt expreſſe tenet Gloſſ.in c.
ſuggeſtum,verbo decipiat,7.q.1.& in c.cum dilectus
de his,quæ vi,met.cauſ.Bellam.de perm.beneſ.p.7.q.
3.num.6.vbi allegat ad hoc Collect.Imol.in c.1.num.
36.& 38.de rer.perm.Petr.Greg.Sintag.iur.lib.17.c.
18.num.2.Moder.Flor.de fortuit.caſ.lib.q.10.nu.29.
Rebuff.in prax.tit.de relig.dol.num.1.& conſ.83.nu.
2.& eſt*communis opinio.
2 Et eſt ratio,quia †ius canonicū abhorret vitioſum
ingreſſum,c.1.& per totum de eo,qui mitt.in poſſ.li.
3 6.ſed non poteſt eſſe deterior ingreſſus,†quam dolo
ſus,l.1.ff.de dol.excep.vbi inquit Iuriſc.qđ ideo hanc
exceptionem doli prętor propoſuit,ne cui dolus ſuus
4 per †occaſionem iuris ciuilis contra naturalem æqui-
tatem proſit,Corn.conſ.148.num.5.vol.1.
5 Hinc dolus †eſt delictum,l.1.§.nunc tractemus.ff.
de tute.gloſ.in l.1.in princ.& ibi Bar.ff.de fideiuſ.tut.
Card.Pariſ.in rub.ff.de oper.nou.nunc.num.72.Iaſ.
in l.ex ea parte,§.vlt.in fi.ff.de verb.oblig.Cephal.cō-
6 ſil.76.num.22.vol.& ideo punitur† crimine Stellona
tus,Corn.conſ.182.n.1.vol.4.& conſ.19.nu.11.vol.
3.& conſ.179.n.6.vol.4.& conſ.148.num.5.vol.1.
Secūda ratio,& proprior,quia in renunciatione re
7 quiritur cōſenſus liber,vt ex* cōi ſupra dictum eſt,ſed
dolus excludit conſenſum,*teſte Abb.in c.cum dile-
ctus,in fi.de his,quæ vi met.cauſ.& ideo dicimus,qđ
8 dolo inductus ad aliquid faciendum ſibi non†præiu-
dicat toto,tit.ff.& C.de dolo,Card.Pariſ.conſ.25.nu.
9 31.vol.4.dolo enim†deceptus non dicitur conſentire
Card.Pariſ.conſ.120.num.72.vol.1.
Tertio,quia dolus,& metus paria ſunt,& ſicut cō
10 tractus per metum infringitur,ita & per†dolum,Corn.
conſ.258.num.6.vol.4.& conſ.287.num.14.vol.3.&
eſt*communiter traditum per Doctores.
Quarto addo,quia mens Papæ eſt recipere renun-
ciationem,ſi fiat libera voluntate,& hac mente con-
fert,vnde ſi fuerit ceſſio doloſa,†tanquam contra mē
tem erit nulla.
Hinc præſtatur iuramentum, quod nō interuenit
11 dolus,fraus,&c.Nec obſtat,quod dolus †nō vitiet ma
trimonium,c.ex parte,c.dudum,de conuerſ.coniug.
quia ibi agitur de acquirendo,nos de amittendo.
12 Nec obſtat,quod ſi quis†fuit dolo inductus ad re-
ligionem,hic dolus nō præiudicat,c.conſtituit,20.q.
3.quia ibi dolus bonus iudicatur,cum prouocetur ad
bonum,hic malus,cum retrahatur,vt late explicaui,in
c.in præſentia,de prob.poſt Dec.& Boer.
Declara primo,vt non omnis dolus ſufficiat,ſed q
13 cadit in prudentem†virum,Bal.in rub.C.de reſcin.vē
dit.Marſil.ſing.407.Rebuff.in prax.tit.de relig.met.
extort.in fi.ex rationibus ſupra adductis dum locuti
fuimus de metu.
Declara ſecundo,vt non ſit nulla ipſo iure talis re
14 nunciatio,vel ceſſio,ſed†veniat reſcindenda,Docto.
poſt Gloſ.in c.pen.de his,quę vi met.cau.optime Bel
lam.de permut.beneſ.p.7.q.3.num.6.poſt Collect.
quem citat Rebuff.in prax.tit.de ren.dolo,col.1.& n.
11.& 12.& eſt communis*opinio.Ei enim ſubuenit
15 †contra omnem poſſeſſorem,Rebuff.loc.cit.n.3.& a
iudice competenti,Rebuff.d.num.11.Debet tamen
16 †dolum probare,Paul.de Caſt.in l.ſi quis ex argenta
rijs,§.præter,num.7,ff.de edend.& in l.tranſactionē,
num.2.C.de tranſact.Fulg.in l.dolum,in princ.C.de
dol.mal.& conſ.127.col.vlt.Abb.in c.cū quidam,nu.
5 de iur.iur.Dec.conſ.256.nu.3.Card.Pariſ.conſ.96.
nu.67.& 68.vol.1.Cor.conſ.140.n.9.vol.2.Cur.iun.
conſ.179.num.8.& eſt cōmunis* opinio,quia dolus
17 †regulariter non pręſumitur,l.quoties,§.qui dolo,ff.
de præb.l.non omnis,§.a barbaris,ff.de re milit.Alex.
conſ.65.num.11.lib.1.& conſ.27.in princ.lib.2.Dec.
conſ.175.num.5.Grammar.deciſ.60.nu.6.Franc.Mā
tic.de coniect.vlt.volunt.lib.2.tit.7.num.1.Crot.cōſ.
307.num.4.lib.3.& alij*omnes,vt per Maſcard.de p
bat.concl.531.in prin.vbi per totam egregie enume-
18 rat†pluſquam centum caſus,in quibus pręſumitur do
19 lus,& ratio eſt quia quiſq; præſumitur†bonus,& non
doloſus,l.merito,ff.pro ſoc.Crauet.conſ.8.num.1.&
conſ.319.num.etiam 1.
20 Qui quidem dolus,†cum in animo conſiſtat,vere
probari non poteſt,l.dolum,C.de dol.Cor.conſ.140
21 num.9.& 10.lib.2.& ideo reputatur difficilis†proba-
tionis,Iaſ.conſ.141.col.3.lib.3.Boer.q.3.& 4.Et con
iecturis,& pręſumptionibus poſſe probari,Doct.*cō
22 muniter†voluerunt,Ruin.conſ.4.num.10.vol.1.& cō
ſil.73.num.1.& 9.vol.2.Card.Pariſ.conſ.169.nu.21.
vol.4.& late conſ.75.num.31.cum ſeq.vol.1.& conſ.
39.num.29.eod.vol.1.& conſ.82.num.13.& cōſ.83.
num.47.vol.2.Barb.conſ.17.num.28.vol.2.Burſ.con
ſil.40.nu.63.vol.1.& quod probetur per leuiores p-
23 bationes†tenent Cor.conſ.124.num.4.vol.3.Alb.cō
ſil.77.num.9.cum alijs,vt per Maſcard.de prob.con
24 cl.530.num.4.& quomodo debeant†coniecturę pro
bari,habes per Pariſ.conſ.52.nu.35.vol.4.& licet con
iecturæ,& pręſumptiones ſui natura non probent,ta
men in his,quæ occulte fiunt,plenam probationem
25 †faciunt,Fed.de Sen.conſ.119.nulli dubium,Ant.de
But.in c.veniens,de teſtib.Alex.conſ.53.num.1.lib.2.
Grat.conſ.61.num.15.lib.2.Maſcard.d.concl.530.n.
5.Et crederem neceſſarium eſſe probare,quod actus
26 cedit ad vtilitatem eius qui dolo induxit:nā tunc do-
lum præſumi ſcripſere Fel.in c.tertio loco,nu.2.de p
ſump.Soc.Iun.conſ.37.nu.30.libr.2.cum alijs,vt per
Maſcard.de prob.concl.531.nu.77.Burſat.conſ.40.
num.63.uol.1.

SVMMARIVM.

1 *Dolus,& fraus ſunt ſynonyma.*
2 *Renunciatio fraude facta eſt nulla.*
3 *Fraus conſenſum excludit.*
4 *Renunciatio ad fraudem æmuli non tenet.*
5 *Permutatio facta fraude eſt nulla.*
6 *Permutatio facta ab ægroto præſumitur fraudulen-ta.*
7 *Permutatio facta a ſene præſumitur fraudulenta.*
8 *Permutatio facta de pingui beneficio cum tenui præ-ſumitur fraude facta.*
9 *Permutatio facta lite pendente, præſumitur fraudu-lenta.*
10 *Permutatio in fraudem expectantium fraudulenta.*
11 *Permutans cum nepote, dicitur fraudulenter id fa-cere.*
12 *Fraus præſumitur ratione ſanguinis.*
13 *Poſſidens beneficium permutatum fraudulenter præ-ſumitur permutaſſe.*
14 *Renunciatio clam præſumitur fraudulenta.*
15 *Renunciatio facta, ut excludat graduatum fraudu-lenta.*
16 *Ex reſignatione ſine cauſa arguitur fraus.*
17 *Ex magna alienatione oritur coniectura fraudis.*
18 *Coniectura renunciationis fraudulenta.*
19 *Renunciatio facta in Gallia ſine conſenſu Regis frau-dulenta.*
20 *Fraus probatur coniecturis,& indicijs.*

P 4 21 *Quia*

21 *Quinquaginta tres coniecturæ fraudis, remiſſiue.*
22 *Ex actu, qui non prodeſt facienti oritur coniectura fraudis.*
23 *Ex minis arguitur fraus.*
24 *Actus factus clam arguit fraudem.*
25 *Actus vicini arguunt fraudem.*
26 *Ex breuitate temporis fraus.*
27 *In fraude iudicanda, inſpicienda qualitas perſonæ.*
28 *Fraus ex veriſimili colligitur.*
29 *Reſignatio facta vi, eſt nulla.*
30 *Vis, & metus parificantur.*
31 *Vis eſt delictum.*
32 *Vis probanda.*
33 *Species violentiæ probanda.*
34 *Vis quomodo probetur.*
35 *Arma ad latus an probent vim.*
36 *Actio ſpolij competit, cui illata eſt vis in renunciatione beneficij.*
37 *Reſtituitur beneficium ei, cui ablatum eſt violenter, etiam ſi alteri ſit collatum.*
38 *Renuncians ob vexationes Epiſcopi, an debeat reſtitui.*
39 *Renuncians calore iracundiæ, an debeat reſtitui.*

QVAESTIO IV.

QVARTO quæro, an renuncia-
tio facta cum fraude ſit nulla.
Reſpondetur affirmatiue, nam
ea, quæ diximus de dolo proce-
dũt in fraude, q̃a dolus, & fraus
1 ſynonima ſunt †Corn. conſ. 181.
num. 7. vol. 3.
2 Et quod renunciatio fraude fa
cta non †teneat, ſcribunt Rebuff. tract. de paciſ. poſſ.
nu. 182. Io. Brunor. de ſponſal. & matrim. conclul. 18.
facit cap. 1. 15. quæſt. 6. vbi dicitur, quod quicquid fit
3 per fraudem, a ſacerdotibus eſt nullum, nam fraus† cõ
ſenſum excludit, Abb. in c. cum dilectus, in fi. qđ met.
cauſ. Ideo ſcribit. Abb. in cap. lectæ, num. 3. de renunc.
4 colligendo ex illo tex. argumentum, quod †renuncia-
tio facta ad conſilium, & fraudem æmuli, non tenet,
& dicit Anchar. in cap. cum vniuerſ. num. 5. de rer. per
mut. quod renunciatio beneficij facta ob fraudem ter
tij, non nocet renuncianti.
5 Et permutationem factam †fraude, eſſe nullam, om
nes Doctores affirmant in c. 2. de renunc. libro 6. vbi
Ioan. Monac. Petrus de Ancha. Gemin. Ant. de Butr.
& alij omnes, Anchar. conſ. 430. fuiſſet expediens, Re
buff. conſ. 22. & iſta fraus colligitur ex pluribus in per
mutatione.
6 Primo, quoties †fit ab ægroto, dict. cap. 2. Anchar.
conſ. 388. in caſu, col. 1. Federic. in tract. permut. q. 31.
Crauet. conſ. 88. nu. 18. & conſ. 82. nu. 3. Bal. conſ. 312.
in fin. lib. 1. Alex. in l. filiæ meæ, ff. ſolut. matrim. cum a
lijs multis, quę congerit Maſcard. de probation. con-
cluſ. 178. num. 1.
7 Secundo, quando †fit a ſene, Gloſ. communiter
recepta in dict. cap. 2. Rebuff. dict. conſ. 22. num. 2. di-
cens etiam intereſſe a ſene potius manumitti, quam a
iuuene, l. ſi is qui, ff. de fidecom. lib.
Tertio, ex diſparitate, quando pingue beneficium
8 cum exiguo, †& tenui, permutatur, Anchar. dict. cõſ.
col. 1. Imol. in cap. non liceat, nu. 7. de cleric. non reſi
den. Gambar. de auct. leg. a later. lib. 10. num. 334. & li.
6. num. 425. Tiraquel. in l. ſi vnquam, in verb. donatio
ne largitus, num. 122. C. de reuocan. donat. cum alijs
adductis per Maſcard. dict. concluſ. 178. nu. 4. & con-
cluſ. 815. num. 18. Sigiſmund. Loffred. conſ. 17. n. 36.
9 Quarto, quãdo fit †lite pendente, Gammar. de auct.
leg. a latere lib. 6. num. 334.
10 Quinto, quando fit in †fraudem expectantium. Za-
barell. in Clement. vnica, nu. 3. de rer. permut. Alex. d. l.
filiæ. nu. 1. ff. ſol. matrim. Rot. deciſ. 16. n. 8. de rer. per-
mut. in antiq. Oldrad. conſ. 324. nu. 6.
11 Sexto, quoties fit †permutatio cum nepote, Crauet.
conſ. 82. nu. 5. Ioan. Selua de benef. p. 1. q. 18. nu. 2. Ma
ſcard. de probat. dict. conſ. 178. num. 6. nam rõne ſan-
12 guinis †præſumitur fraus, l. data. C. de donat. Bart. in
l. poſt contractum, ff. de donat. Crau. conſ. 82. num. 6.
Pariſ. conſ. 143. n. 22. vol. 4. Dec. conſ. 235. col. 2. Aret.
conſ. 2. nu. 5. Gozadin. conſ. 1. nu. 34.
Septimo, quoties poſt permutationem vnus poſſi-
13 det ſuum beneficium antiquum †permutatum, Card.
Pariſ. conſ. 130. nu. 6. vol. 2. Bart. in dict. l. poſt contra-
ctum, in 6. coniectura, ff. de donat. Maſcard. de pro-
bat. dict. concluſ. 178. num. 7. & hanc coniecturam
magni facit. Innocen. in capitul. primo. de cleric. non
reſiden.
14 Octauo, quando †renunciatio fit clam, Barbat. cõſ.
60. præclare, col. 3. vol. 4. Rebuff. d. conſ. 22. ſub nu. 2.
15 Nono ratione †temporis, quia facta fuit renuncia-
tio, vel permutatio tempore deſtinato graduati, vt illo
excluderet, Rebuſ. d. conſ. 22. nu. 2. verſ. ſeptimã, arg. l.
omnes, ff. vlt. ff. quæ in fraud. credit.
In reſignatione autem cõiecturæ fraudis ſunt mul
tæ, quas ponit Rebuff. conſ. 56. nu. 10. Prima, quando
16 nulla rõ reddi poteſt, cur †reſignans beneficiũ multis
forte laboribus, & expẽſis acq̃ſitũ, quo ſuſtentatur fa
cile ſine magna cauſa, ſponte reſignet, arg. not. in c. ſu
17 per hoc, de renunc. Ideo receptum eſt magnam †alie-
nationem inducere fraudis coniecturam. Bar. in l. om
nes, §. Titius, num. ff. de his, qui in fraud. cred. & l. poſt
contractum, num. 2. ff. de donat. & in l. patronus, num.
2. ff. de donat. & in l. patronus, nu. 21. ff. de probat. Bal.
in l. fraus, ff. de legib. Alex. conſ. 47. nu. 5. lib. 1. Card. Pa
riſ. conſ. 72. num. 68. vol. 3. Corn. conſ. 140. vol. 2. Dec.
conſ. 235. Soc. Iu. conſ. 7. num. 6. vol. 4. Natt. conſ. 162.
num. 7. vol. 1. Afflic. deciſ. 370. num. 13. vnde inquit
Rebuff. loc. citat. reſignans debet interrogari medio
iuramento, qua de cauſa motus fuit ad reſignandum.
Secundam, tertiam, quartam, quintam, & ſextam ratio
18 tionem habes †per Rebuff. loc. cit. aliam coniecturam
19 poſuit idem Rebuff. quia facta ſit ſine conſenſu †Re
gis in Gallia, conſ. 38. num. 6. & conſ. 93. nu. 14.
Et regulare eſt, vt fraus allegata per coniecturas, &
20 indicia probetur, †vt reſcripſerunt Diocletianus, &
Maximianus Imperatores in l. dolum, C. de dol. & Bo
nif. VIII. in dict. c. 2. de renũc. in 6. Gloſ. in l. apud Cel
ſum, in princ. ff. de dol. mal. Bart. in l. poſt contractum
ff. de donat. Paul. de Caſtr. conſ. 337. col. 2. in fin. & nu.
4. vol. 2. Barbat. conſ. 97. nu. 17. vol. 4. Dec. conſ. 235.
in princ. & conſ. 659. etiam in princ. Menoc. de arbit.
iudic. caſ. 459. nu. 4. R. P. D. Mantic. de coniectur. vlt.
volunt. lib. 10. tit. 4. poſt numero. 9. Crauett. conſ. 10.
num. 3. & conſ. 143. cum aliis, vt per Petr. de Vbald. in
tract. de Canon. Epiſ. cap. 6. num. 36. & quinquaginta
21 † tres coniecturas recenſet copioſe Maſcard. de pro-
bat. concluſ. 815. inter quas infra citatæ ſunt principa-
22 les. Quando actus qui geritur non prodeſt †facienti, &
23 nocet alteri, Ruin. conſ. 78. num. 9. vol. 3. Quando †præ
ceſſerunt minæ, Crauet. conſ. 100. num. 3. Barbat. cõſ.
60. nu. 14. lib. 1. Alciat. conſ. 249. nu. 7. lib. 9. aut dolus,
24 Crauett. conſ. 143. nu. 9. Quando actus† fieret clam.
Gloſ.

Gloſ.in cap.conſuluit,verb.odit lucem, & ibi Felin.n.
num.20. Dec.num.44.de offic. deleg. Roman. conſ.
506.num.4.Cranet.conſ.205.num.5.Boer.deci.263.
25 col.8.Paril.conſ.52.in princ.vol.3. Quando actus eſ
ſent nimium vicini,Rui.conſ.177.num.14.vol.1.Crot.
26 conſ.13.nu.26.Crauet.conſ.153.nu.9.& breui † tempo
facti,Cranet.dict.conſ.100.nu.8.Caſſan.conſ.33. Af-
27 flict.deciſ.72.poſt nu.3.inſpecta perſonarum † qualita
te,Grat.conſ.81.num.44.lib.2.& tandem colligitur
28 fraus ex veriſimili,vt conſuluit Paul.de Caſtr.conſil.
58.nu.9.vol.2.Dec.conſ.644.nu.6.Cranett.conſ.100.
num.5.& conſ.153.num.11.& eſt communis opinio
Doctorum.

Et ea quæ diximus in reſignationibus factis metu
29 dolo,fraude,procedunt etiam † in reſignatione facta vi
Ant.de Butr.in c.ſuper hoc,num.6.de renunc.& in c.
2.num.10.de reſt.ſpoliat.Ioan.de Graſſi de reſcr.Apo
ſtolic.ver.quia,numero.31.Roſſmac.de benefic.cap.
16.n.5.10.& 11.Rebuff.in prax.tit.de renunc.vi,dol.&
eſt communis omnium Doctorum ,vt colligitur ex
Doctoribus citatis in prima quæſtione, dũ locuti ſui
mus de renunc.meticuloſa,& iuſtificatur ex rub.& to
to tit.de his , quæ vi metuſue cauſa, fit enim mentio
30 de vi,& metu,& hæc duo parificari,† & producere eũ
dem effectum ſcriptum reliquerunt Vital.de Cambã:
in tract.clauſularum,in tit.de clauſu.non vi,vel metu,
Boſſius,in praxi criminali,in titu.de pluribus violen-
tijs,ex l.1.ff.quod metus cauſa,cum ſimil.Probaq́ præ
terea,ex c.2.3.& 4.de eo,quod metus cauſa,in c.2.ibi
*vnde quæ metu,& vi fiunt de iure debent, in irritum
reuocari,&c.*& in c.3.ibi , *quæ vero vi metuſue cauſa
fiunt,carere debent,robore firmitatis.*& in c.redinte-
granda 3.q.1.ibi, *redintegranda ſunt omnia expolia-
tis,vel eiectis Epiſcopis præſentialiter ordinatione
Pontificum,&c.*quem textũ late explicat Menoc. de re
cuper.poſſ.remed.15.

31 Et quia vis,† eſt delictum,ideo non † præſumitur ni
32 ſi probetur,Bar.in l.gerit.ff.de acq.hæred.Card.Pariſ.
conſ.67.nu.61.li.3.Alciat.de præſump.reg.3.præſum.
7.num.1.Idem Alciat.conſ.504.num.7.Menoch.cõſ.
2.num.326.li.1.Deci.conſ.16.nume.3.lib.1.& com-
* muniter * alij , eoque magis,quando eſt præſumptio
contra illum,qui vim allegat,Cuman.conſ.68.Bar.in
l.non eſt veriſimile,ff.quod met.cauſa, & exempla ha
bes per Maſcard.de probat.concluſ.1409.a num. 5.vſ
33 que ad 10.& eſt probanda † ſpecies violentiæ illatæ,
Alciat.in l.interpoſitas,num.3.C.de tranſact.& reſpõ
34 dit Menoch.d.conſ.2.num.327.Idque poteſt † fieri p
teſtes deponentes vidiſſe N.cum armis inferentẽ vio
lentiam,in Io.And.M.vt colligitur ex l.1.& toto ti.ff.
* ad leg.Iul.de vi,& ibi Bar.& alij * omnes in l.1.C.eod.
35 tit.Arma enim etiam † ſi ſint ad latus,& ſic non extra-
cta inferunt vim,Riminal.conſ.16.nu.14.li.1. Ancha.
conſ.212.Marſi.conſ.31.num.54.li. 1. Alex. conſilio
156.lib.5.Natt.conſ.240.num.10.& 11.li.2. & late ſcri
pſi in l.vt vim,ff.de iuſt.& iu.Ideo cui fuit illata vis, in
renũciatione beneficij † competit actio ſpolij, Ant.de
36 Butr.in c.2.nu.10.de reſt.ſpol.Pontan.de ſpol.li. 1.c.
* 9.num.8.& eſt * communis opinio, ſecundum quam
pluries pronunciauit * Rota,& fit reſtitutio † etſi fuerit
37 alteri facta collatio,Rebuff.in prax.d.tit.de renun.vi,
num.2.qui Rebuff.num.4.hoc limitat niſi vis eſſet il
lata à Iudice de cauſa cognoſcente,de quo dixi ſupe
rius.

Dubium tamen eſt,an renũcians propter vexatio-
38 nes,quibus † grauabatur,ab epiſcopo poſſit repetere?
* communis * opinio eſt negatiua,quam tenent Bartho
lom.Brixien.in Dominica.qu.6.Gemin.& Præpoſ.in
39 c.quam periculoſum.7.q.1.& illam limitat niſi † calo
re iracundiæ motus fuiſſet Dec.in ca.ex parte, nu.24.
de reſc.Sarn.de infir.reſig.q.10.col.vlt.verſ.tamen ad-
uertendum Io.Brunor.de ſponſa.& matrim. conclu.
18.Maiol.de irregu.li.3.c.6.nu.9.cum modificatione
vt per Butr.in c.2.nu.7.de renunc.lib.6.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio facta poſt ſpolium nulla.*
2 *Reſignans poſt ſpolium eſt reſtituendus.*
3 *Contra præſumptionem iuris non admittitur proba-
tio.*
4 *Reſignatio debet eſſe ſpontanea.*
5 *Reſignatio debet eſſe libera.*
6 *Spoliatus retinet proprietatem , & non poſſeſſionem
benefic.*
7 *In renunciatione fit ſtricta interpretatio.*
8 *In ſpolio adeſt vis,& metus.*
9 *Actus attribuitur cauſa.*
10 *Actus præſumitur factus ob cauſam præcedentem.*
11 *Reſignatio facta vi,& metu eſt nulla.*
12 *Reſignans amittit dominium, & poſſeſſionem.*
13 *Reſignans ſponte non eſt reſtituendus.*
14 *Renunciatio ſubſequens non purgat uitium ſpolij.*
15 *Actio ſpolij nunquam videtur ceſſa niſi expreſſe dica
tur,& nu.34.*
16 *Reſignanti poſt ſpolium datur reſtitutio non obſtante
iuramento.*
17 *Iuramentum præſtitum poſt ſpolium præſumitur ex-
tortum.*
18 *Iuramentum ſequitur naturam actus,cui interponitur.*
19 *De iuramento,& actu vi cui fuit oppoſitum idem iu-
dicium.*
20 *Reſignatio poſt ſpolium,an valeat , quamuis fiat corã
iudice competenti,& nu.12.*
21 *Reſignatio debet fieri coram ſuperiore.*
22 *Auctoritas iudicis tollit ſuſpitionem omnem vis , &
metus.*
23 *Pro Iudice præſumitur.*
24 *Præſumptio fortior tollit minus fortem.*
25 *Iudex ratione cauſæ dicitur ſuperior.*
26 *Auditor Rotæ poteſt recipere ceſſionem litis.*
27 *Spoliatus a Iudice debet probare iniuſtitiam.*
28 *Reſignatio facta poſt ſpolium ſponte valet.*
29 *Ceſſat præſumptio cum conſtat de veritate.*
30 *Veritas præfertur fictioni.*
31 *Veritas facit ceſſare præſumptionem.*
32 *Reſignatio ſpontanea valet.*
33 *Reſignanti ſpontanee poſt ſpolium,an detur reſtitutio.*
35 *Reſignanti in fauorem ſpoliantis etiam ſponte, datur
reſtitutio.*
36 *Reſignatio poſt ſpolium non præſumitur facta ſponte.*
37 *Reſignatio facta poſt ſpolium,à procuratore conſtitu-
to ante,eſt valida.*
38 *Reſignatio facta,à procuratore trahitur ad diem con
fecti mandati.*
39 *Hæreditas cenſetur adita conſtituto procuratore ad
adeundum.*
40 *Ceſſante ratione ceſſat diſpoſitio.*
41 *Reſignatio poſt ſpolium valida,ſi reſignans per multũ
tempus non fuit conqueſtus.*
42 *Nemo præſumitur iactare ſuum.*
43 *Durante metu,voluntas ſemper dicitur meticuloſa.*
44 *Solutio meticuloſa durante metu.*
45 *Durante metu,reſtitutio poteſt peti cum licuerit.*

46 Regu-

46 Regularis elapſo quinquennio non poteſt annullare profeſſionem non obſtante metu.
47 Dictio taxatiua excudis.
48 Spoliatus non eſt reſtituendus ſi poſt ſpolium pepegiſſet ſe poſſeſſorio non acturum.
49 Actio ſpolij pacto cedi poteſt.
50 Pactum ne agatur actione furti validum.
51 Pactum ne agatur furti, non eſt contra bonos mores.
52 Iuramentum de non agendo impedit reſtitutionem.
53 Iuramentum ſeruari debet.
54 Verba inſtrumenti ſponte iuraſſe, quid operentur.
55 Præſumptio inſtrumenti, an tollat præſumptionem legis.
56 Clauſula inſtrumenti ſponte &c. ponitur à Notarijs citra voluntatem partis.
57 Non poteſt agi contra iuramentum, niſi habita abſolutione.
59 Verbum controuerſia, quid ſignificet.
60 Verbum controuerſiæ, & moleſtiæ idem.
61 Pactum de non agendo ad reſtitutionem, ante ſpoliū non tenet.
62 Pactum de non agendo ad reſtitutionem contra ſpolium, eſt contra bonos mores.
63 Pactum contra bonos mores nullum.
64 Reipublicæ intereſt, vt delicta puniantur.
65 Pœnæ timore multi non peccant.
66 Reſignans poſt ſpolium in fauorem tertij, an ſit reſtituendus, & nu.69.
67 Per reſignationem abdicatur ius.
68 Reſtitutio datur vigore detentationis.
70 In reſignatione facta in fauorem tertij non venit actio ſpolij.
71 Habens actionem dicitur habere rem.
72 Cedens tertio actionem ſpolij in reſignatione poteſt agere ſpolio.
73 Reſignans ex aliqua cauſa non debet reſtitui.
74 Contra ſpoliatum ſubrogatum in locum reſignatarij non poteſt agi ſpolio.
75 Subrogatus ſapit naturam eius in cuius locum ſubrogatur.
76 Subrogatus, quo ad poſſeſſionē, an ſit ſubrogatus, quo ad ſpolium, & num.78.
77 Gratioſe ſubrogatus capiens poſſeſſionem lite pendente non uidetur attentare.
79 Expreſſa mentio debet fieri in ſubrogatione de ſpolio.
80 Actio perſonalis non tranſit in ſubrogatum.
81 Ius defuncti extinguitur, & creatur nouum ius in perſonam ſucceſſoris.
82 Vt poſſit quis agere de ſpolio debet fieri expreſſa mentio litis ſuper ſpolio.
83 Subrogatus gratioſe per obitum poteſt agere ſpolio.
84 Actio ſpolij poteſt cedi in fauorem alicuius.
85 Actio ſpolij poteſt renunciari pacto.
86 Spoliatus, vt reſtituatur debet probare poſſediſſe cū ſpoliaretur.
87 Spoliatus, qui dicutur.
88 Qui non poſſedit non poteſt dici ſpoliatus.
89 Priuatio præſupponit habitum.
90 Qui poſſidere non poteſt non dicitur ſpoliatus.
91 Clericus non poteſt habere vxorem.
92 Laicus non poteſt habere beneficium, & n. 125.
93 Per probationem poſſeſſionis antiquioris noua præſumitur clandeſtina.
94 Spoliatio per poſſeſſionem antiquam quando probetur.
95 Prædo in profanis eſt reſtituendus.
96 In ſpiritualibus ſpolium probandum exactiori probatione.
97 Vitioſus ingreſſus probibitus in beneficijs.
98 Poſſeſſio infert præſumptionem tituli.
99 Ex ſola poſſeſſione in beneficijs, quis non reſtituitur.
100 Coloratus titulus probandus, vt concedatur reſtitutio.
101 Titulus poſſeſſionis iuſtificandus, vt in beneficialibus detur reſtitutio.
102 Coloratus titulus poſſeſſionis ſufficit, vt quis reſtituatur ad beneficium.
103 Ex inſtitutione ſuperioris probatur coloratus titulus.
104 Colorata poſſeſſio probatur per traditionem clauium.
105 Ad probandam poſſeſſionem non requiruntur litteræ
106 Sola ſupplicatio hodie non ſufficit.
107 Ex confeſſione ſpoliantis probatur color tituli ſpoliati.
108 Poſſeſſio diuturna probat colorem benef.
109 Ex longa poſſeſſione oritur præſumptio canonici ingreſſus,
110 Heri prælatus, hodie etiam præſumitur.
111 Poſſeſſio decennalis, an dicitur diuturna ad effectum reſtitutionis.
112 Ex longo tempore præſumitur, quis ordinatus, licet non habeat litteras.
113 Præſumitur collatio ex poſſeſſione 30. an. licet non habeantur bullæ.
114 Viſitator calumnioſe videtur petere litteras benef. ab eo, qui fuit in poſſeſſione per 30. ann.
115 Poſſidens ſemel præſumitur continuare.
116 Coloratus titulus probat etiam per teſtimonium de auditu à ſpoliante.
117 Ex narratiua facta in litteris probatur coloratus titulus.
118 Coloratus titulus probatur leui probatione.
119 Ex ſola inſtitutione coloratus titulus probatur.
120 Ex confirmatione coloratus titulus deducitur.
121 Per expectatiuam probatur coloratus titulus.
122 Quaſi poſſeſſio ſufficit quando agitur de ſpolio poſſeſſionis.
123 Reſtitutio non datur ei, qui beneficium poſſidere non potuit neque poteſt.
124 Non entis nullæ ſunt qualitates.
125 Laicus ſpiritualia poſſidere non poteſt.
126 Intruſus qui abſque auctoritate ſuperioris, & abſque bullis.
127 Intruſio annullat titulum, & poſſeſſionem.
128 Habens beneficium curatum debet promoueri ad ſacros ordines infra annum.
129 Simoniacus non eſt reſtituendus ad beneficium.
130 Simoniacus priuatur ipſo iure.
131 Hæreticus non debet reſtitui ad beneficium.
132 Hæreticus non habet titulum.
133 Excommunicatus non eſt reſtituendus ad beneficiū.
134 Non intelligens idioma beneficij non debet reſtitui.
135 Minor eſt incapax benef.
136 Habens beneficium curatum non debet reſtitui ad aliud.
137 Vbi conſtat de notorio defectu proprietatis non eſt danda reſtitutio.
138 Priuatus ipſo iure non eſt reſtituendus.
139 Priuatus ipſo iure non poteſt poſſidere.
140 Crimina, quæ non priuant ipſo iure, non impediunt reſtitutionem.
141 Clericus ſpoliatus beneficio per renunciationē ſpontaneam non eſt reſtituendus.
142 Renuncians nullum habet titulum.
143 Actionē ſpolij non habet, qui ſponte poſſeſſionē amiſit

144 Qui

144 *Qui notorius impediat reſtitutionem.*
145 *Non datur reſtitutio cum ex actis iudicij conſtat de dominio ſpoliantis.*
146 *Non datur reſtitutio quando conſtat ex confeſſione ſpoliati de dominio ſpoliantis.*
147 *Confeſſio eſt probatio probata.*
148 *Confeſſio facit notorium.*
149 *Non datur reſtitutio cum conſtat de dominio ſpoliantis per inſtrumentum publicum.*
150 *Inſtrumentum facit notorium.*
151 *Non datur reſtitutio cum conſtat de dominio ſpoliantis per teſtes.*
152 *Spoliatus poſt renunciationem non admiſſam an ſit reſtituendus.*
153 *Renunciatio non acceptata non nocet.*
154 *Beneficium nō amittitur per renunciationē ſi ſuperior non admiſit illam.*
155 *Renuncians poteſt pænitere ante extenſum conſenſum.*
156 *Renuncians permanēs in poſſeſſione ſi ſpolietur poteſt agere ad petendam poſſeſſionem.*
157 *Renuncians incumbendo poſſeſſioni poſt renunciationem videtur recuperare naturalem.*
158 *Per quot tempus reſignans debeat poſſidere, vt acquirat naturalem, quam amiſit per reſignationem.*
159 *Reſignatio ſimplex ſtatim abdicat ius.*
160 *Spoliatus poſſeſſione a reſignatario nō debet reſtitui.*
161 *Spoliatus quomodo poteſt impedire reſtitutionem petitam.*
162 *Acta iudicis poſſunt impedire reſtitutionem.*
163 *Sententia lata pro ſpoliante impedit reſtitutionem.*
164 *Spolians quamuis iuſte debet puniri ex violentiā.*
165 *Spoliatus poteſt conſequi damna a ſpoliante.*
166 *Prado, & fur in ſpiritualibus non reſtituitur.*

QVÆSTIO V.

QVINTO quæro, An Reſignatio
facta poſt ſpolium ſit nulla? communis opinio omnium Doctorū,
etiam in praxi obſeruata, eſt affir-
1 matiua† eſſe inualidam, & ſpoliato
eſſe dandam reſtitutionem, Inno.
quem refert, & ſequitur Rota de-
ciſ. 6. de renunc. in antiq. & deciſ. 3. num. 4. de renunc.
in nou. & deciſ. octaua, de reſtitut. ſpoliat. eodem lib.
Doctores omnes in capit. ſollicite, de reſtitu. ſpoliat.
vbi Gloſ. in verb. cū ſpoliatus, Anton. de Butr. in prin.
Abb. num. 6. & 8. Bero. num. 17. verſ. & prędicta, Bellamer. in cap. 3. num. 4. & 5. eod. tit. de reſt. ſpoliat. Alex.
conſ. 93. num. 4. & 5. lib. 5. Dom. meus, Card. Pariſ. cōſ.
3. num. 151. vol. 1. Franc. de March. q. 71. num. 1. Pauij.
de viſit. in 2. p. q. 5. nu. 46. Rip. in l. naturaliter, §. nihil
commune, nu. 55. verſ. 15. extende, ff. de acqui. poſſeſſ.
vbi Anton. de Matthęis, fall. 30. infinitos huius ſententiæ congerit, Roderic. Suerez. alleg. 23. num. 8 & eſt*
communis omnium Doctorum ſententia teſte Menoch. de recup. poſſeſſ. 1. Remed. num. 263. & nu. 273.
Virgil. de Boccat. de interd. vti poſſid. cap. 5. num. 10.
Maſcar. de prob. concl. 1321. & 1322. Et ita fuit reſo
* lutum* in Rota in vna Militen. Abbatiæ coram Rubeo. 22. Ianuarij, 1557. vt atteſtatur Caputaq. dec. 10.
lib. 2. in manuſcr. Cott. deciſ. 320. etiam in manuſcrip.
* & in alia, Abulen. †ſancti Martini coram R. P. D. Aldobrandino, 29. Decembris, 1557, teſte Cott. deciſ.
319. & habetur lib. diuerſ. manuſcr. deciſ. 209. & alias
pluries, vt dicet in diſcurſu materię. Et hāc cōcluſionē
optime probat, tex. in dict. cap. ſollicite, de reſtit. ſpolia.
vbi Alexāder III. Vigornien. Epiſcopo his verbis, ſcribit. *Sollicite cures perquirere, quo tempore A. renunciauit Eccleſiæ, & ſi tibi conſtiterit eum ſpoliatum, cum eidem Eccleſiæ renunciauit contra eum teſtes alterius partis de iuramento, & renunciatione ſponte facta, ante, quam reſtitutus fuerit non admittas.* & ad
hoc communiter allegatur, & intelligitur hic textus,
2 vt ſpoliatus ſit† reſtituendus, teſte Nauarr. in cap. accepta, oppoſ. 1. num. 4. verſ. quintam, de reſtitut. ſpoliat.
Et ratio colligitur ex dict. cap. ſollicite, ibi *quia non eſt veriſimile, quod ſponte iuri ſuo renunciauerit, qui renunciat ſpoliatus, &c.* & hæc eſt præſumptio iuris,
3 contra quam non† admittitur probatio, Glo. communiter recepta dict. cap. ſollicite, verb. quia, cap. is qui fidem, de ſponſal. cap. veniens, eod. tit. l. vlt. C. de arbit.
tutel. l. antiquæ iuncta Gloſ. C. ad Vellei. l. vlt. C. quod
4 metus cauſ. cum ergo hoc caſu† Reſignatio non fuerit ſpontanea, & libera ſequitur eſſe inualidam. Ant. de
Butr. in cap. ſuper hoc, num. 6. & num. 23. de renunc.
vbi Imol. nu. 21. Abb. num. 9. Idem Abb. in cap. ad aures, num. 3. 7. & 9. & in cap. Abbas, num. 19. quod met.
cau. Card. Pariſ. conſ. 66. num. 1. vol. 4. & conſ. 135. nu.
* 4. eod. vol. & eſt communis* opinio, vt dixi ſupra, q. 1.
quia inter alia hoc præcipue requiritur, vt reſignatio
5 †ſit libera, & voluntaria, Hoſt. in ſumm. tit. de renunc.
§. qualiter Gemin. in cap. ordinarij, §. in conferendis,
num. 3. de offic. ordin. lib. 6. Rot. deciſ. 5. num. 2. de renun. in nou.

Idque comprobatur, ex alia ratione conſiderata ab
Abbate, dic. cap. ſollicite, num. 8. verſ. quarta ſolutio,
quia reſignatio facta poſt ſpolium reſpicit proprieta
6 tem, & non poſſeſſionem, quia ſpoliatus † ſecundum
* communiter* omnium Doctorum ſententiam retinet proprietatem, non autem poſſeſſionem, cum ſit
ab illa ſpoliatus, iuxta not. in l. 1. §. deijcitur, ff. de vi, &
vi arm. cap. vlt. §. obiicitur, 5. q. 1. Bal. in ca. Eccleſia Sutrina, col. 4. de cauſ. poſſeſſ. & propriet, Rip. in l. naturaliter, §. nihil commune, nu. 81. ff. de acquir. poſſeſſ; ex
quo ſequitur per huiuſmodi reſignationem non fuiſſe renunciatum poſſeſſioni, cum nemo poſſit dare q
non habet ſecundum communem regulam, idque eo
7 magis in materia renunciationis, in qua †ſit ſtricta interpretatio, Dec. conſ. 352. num. 8. & conſ. 374. num.
5. & conſ. 379. n. 1. 5. & cōſ. 402. n. 3. & in l. poſtq̄ liti,
n. 26. C. de pact. Craue. conſ. 242. nu. 6. & conſ. 257. n.
4. cum alijs, vt per Tiraq. in l. ſi vnquam, in præfat. nu.
128. C. de reuocan. donat. & hæc ratio multum mouit Dominos de Rot. ī dicta Militen. Abbatię, & Abulen. de anno. 1559. vt atteſtantur Caputaq. & Cott.
locis citat. Accedat præterea ad corroborationem huius concluſionis alia ratio, quia in ſpolio fere ſemper
8 †adeſt vis, & metus, vt colligitur ex his, quæ late ſcribunt Cæſar Contard. in l. 1. in ampliat. num. 17. & 22.
C. ſi de moment. poſſ. fuer. appell. Pontan. de ſpolio, li.
2. cap. 7. num. 57. cum pluribus ſequentibus, & cap. 8,
num. 66. Alex. conſ. 6. col. 3. Decian. conſ. 37. num. 25,
vol. 3. Doctores omnes in dict. c. ſollicite, de reſti. ſpo
9 liat. ex illa vulgari ratione, quia actus attribuitur †cauſæ, ad notat. in l. ſi ob turpem, ff. de cōd. ob turp. cauſ.
10 & regulare eſt, vt actus præſumatur fieri †ob cauſam,
præcedentem Barbat. conſ. 11. col. 6. in fi. lib. 2. & eſt
tex. in l. quædam mulier, ff. de rei vend. l. 2. ff. de acquir.
poſſeſſ. l. 1. circa fin. C. de impoſ. lucr. deſ. li. 10. l. ſi pecuniā. §. vlt. de ff. de condic. ob cauſ. Corn. conſ. 64.
col. vlt. li. 2. Crauett. conſ. 135. n. 13. & voluit in terminis huius materiæ Menoch. de recup. poſſ. 1. remed. n.
265. ſed

11 265.ſed reſignatio† facta vi,& metu eſt nulla , Barb.
conſ.20.li.3.Dec.conſ.209.Rebuff.in prax.tit.de re-
lig.met.fact.Port.Imol.conſ.5.nu.1.& ita fuit reſolu
* tum*in vna Tarraconen.Canonicatus,& Præbendæ
de menſe Aprilis,1538.teſte Mocdan.deciſ.32.in ma
nuſc.& dixi ſupra q.1.ergo,·& hæc facta poſt ſpoliũ.
Nec huic concluſioni obſtabit , quod reſignans rẽ
pro derelicto habere videatur,& ob id poſſeſſionem,
12 & dominium†per eam amittat,l.ſi quis vi, §.differen-
tia,ff.de acquir. poſſ.iuncta l.1.& 2.ff. pro derelic.nã
hoc procedit,quoties ſpontanee reſignaret, & ſic cõ
13 ſtito de libera renunciatione,nam hoc caſu non eſſet†
* reſtituendum dicunt omnes* Doctores ſuperius ci-
* tati,& fuit reſolutum in Rot.in vna*Abulen. canoni
catus, Veneris, 16.Iunij,1589.coram,R.P.D.Giplio,
14 Nec renunciatio†ſubſequuta purgat vitium ſpolij , vt
* eſt communis*opinio,& colligitur ex Menoch.dict.
1.remed.num.268.dicente,l.2.C.quod met.cau.& l.ſi
ob turpem,ff.de cond.ob turp.cauſ.loqui de vi com-
pulſiua,in qua iam ab initio cõſenſus interuenit licet
coactus,iuxta Glo.in l.ſi mulier,§.vlt.ff. quod metus
cau.& ponit rationem differentię,& ideo ex ſtylo Ro
* tæ*communiter eſt receptum actionem ſpolij nun-
15 quam intelligi†ceſſam,niſi expreſſe dicatur,teſte Cot.
deciſ.319.in manuſcr.
* Ampliatur hęc concluſio communiter *recepta,
vt procedat non ſolum in renunciatione, quæ fit abſ
que iuramento,ſed etiam in ea,quę fuit facta cum iu
ramento,nam eo non obſtante poterit , & debet dari
16 †reſtitutio,ita Rot.deciſ.18.verſ.præmiſſis non obſt.
de reſtir.ſpol.in nou.Soci.Sen.in l.rem quæ nobis, n.
20.in fin.de acquir.poſſ.Bero.in d.c.ſollicite, num.1.
* verſ.noto,primo.&*communiter alij ſequuntur. Et
probatur auctoritate,& ratione:auctoritate,d.c.ſolli-
cite,ibi de iuramento,&c.ratione,quia iuramentum
17 †præſumitur præſtitum,& extortum vi,metu,& dolo,
cum ſequatur naturam actus , ſup quo interponitur;
l.vlt.C.de non numer.pecun.l.ſed etſi poſſeſſor, §. itẽ
ſi iurauero,& ibi Iaſ.in 9.not.ff.de iureiur.c.quemad-
modum,vbi Abb.in 7.not.de iureiur.Innoc.in ca.per
tuas.de arbit.Oldrad.conſ.95.col.vlt.Bal.in c.quæ in
Eccleſiarum,num.25.de conſtitut.Ange.conſ.313.in
18 principio,& naturam illius†actus aſſumit,Abb.in c.ex
parte el 2.col.1.de fid.inſtr.Oldrad. conſ. 278.col.1.
19 & de eo idem fiat†iudicium,Abb.in c.vlt. in vlt.nota.
de Eccleſ.ędiſ.Roman.conſ.269.in princ. Anch.cõſ.
310.col.5.Alex.conſ.28.col.vlt.lib.1. & eadem erit di
ſpoſitio Bar.in l.ſed & ſi quis,§.quæſitum,ff.ſi qs caut.
Corn.conſ.102.col.1.lib.1.Dec.conſ.305.col.2.Cur.
ſen.conſ.3.col.1.Oldrad.conſ.95.col.vlt. Salicet.Bal.
* & alij*omnes in d.l.vlt.C.de non numer.pecun.
Et quia hæc eſt materia ſatis frequens,& vtilis,idẽ
aliqua dubia explicanda eſſe cenſui , vt habeatur quã
breuiſſime id quod a Doctoribus ſparſim eſt ſcriptũ.
Primum erit : An ſi reſignatio beneficij poſt ſpo-
lium fiat coram iudice competenti valeat non obſtã-
20 te ſpolio,ita ut ſpoliato†non competat reſtitutio?eſſe
inualidam ſcriptum reliquit Iacob.Menoch.de recu-
peran.poſſ.remed.1.num.277.motus hoc argumen-
21 to , quia reſignatio beneficij † non poteſt fieri niſi in
manibus Papę,vel epiſcopi,aut alterius ſuperioris, An
ton.de Butr.in c.admouet,in 3.not.& in ca. quod in
dubijs,num.10.de renunc.Abb.in c.audita,num.3.de
* reſtit.ſpol.Gloſ.in c.Abb.18.qu.2.& eſt*communis
opinio omnium Doctorum,vt late ſcripſi ſupra lib.
7.q.1.num.1,2.& 3.cum ſeq.
22 Contraria tamen†opinio, vt ſcilicet talis renuncia-
tio facta coram iudice competenti , qui de ea cauſa
cognoſcebat,ſit valida,& ſpoliatum non eſſe reſtituẽ
dum,eſt tenenda,ita Rebuff.in prax.in tit.de vi in reſi
gna.num.4.Abb.d.c.ſollicite,num.10.de reſtit. ſpoli.
& ibi alij ſequuntur Soc.ſen.tract.fallen.reg.378.ſal.
1.Barbat.conſ.47.col.vlt.lib.2.& ſecundum hanc opi
* nionem pronunciauit*Rot.teſte Achil.de Graſſ.dec.
328.in recoll.manuſcr.
Et ratio eſt,quia auctoritas iudicis de cauſa cogno-
23 ſcentis†tollit omnem ſuſpicionem violẽtiæ, vis,& me
tus,ar.l.vlt.ff.de eo,quod met.cau.Bar.in l.frater à fra
tre,num.51.ff.de condit. indeb.Card. Pariſ. conſ.96.
num.39.vol.1.& conſ.88.num.35. vol.3. Dec.conſil.
448.num.14.& conſ.463.in fin.& conſ.536.nume.5.
Ruin.conſ.135.num.2.& conſ.170.num. 17. volu.1.
Curt.iun.conſ.29.num.12.& conſ.67.nu.3.& 4.Ro-
24 land.conſ.39.in fi.li.1.nam præſumitur†pro iudice,q
rite,& iuſte faciat ea,quæ incumbunt officio ſuo, l.
l.2.C.de offic.ciu.iud.quem tex.ad hoc not.Bal.in le.
vnica in fin.C.ne quis in ſu.cauſ.Paul.de Caſtr.conſil.
270.col.1.li.2.Et hanc propoſitionem nõ minus do-
cte,quam eleganter exornat Alciat.in tract. præſum.
reg.3.præſump.9.num.1.cum ſeq.& ſic metus præſu-
mitur purgatus,vt dixit Rebuff.loc.cit. & per conſe-
24 quens præſumptio tollitur ex alia efficaciori † & vali-
diori iuxta l.diuus,ff.de in integr.reſtit.not. in l.vlt.C.
de probat.c.in præſentia,eod.tit.de probat & induci-
tur notorietas defectus proprietatis,teſte Socin.Sen.
dict.regul.378.
Nec obſtat ratio ſupra allegata,qua motus Meno.
contrariam firmauit opinionem,quia reſpondeo pri-
mo,quod iudex ratione cauſæ coram ipſo penden-
25 tis dicitur † ſuperior , cum habeat iuriſdictionem ad
not.in capitul. primo. de offic. delega. & paſſim tra-
dunt Doct.Secundo,reſpondeo,quod Auditor Ro-
26 tę poteſt recipere†ceſſionem litis, & cauſæ coram eo
pendentis,Rot.deciſ.15.de renunc.in antiq.& deci.3.
num.3.de renunc.in nou.Caſſad.deciſ.2.num.7.de ap
pe.& dixi ſupra li.7.q.18.& q.26.
Tertio reſpondeo , quod nos dicimus auctoritatẽ
ipſius iudicis tollere ſuſpicionem metus Iaſ. conſ.38.
col.penult.li.3.& hæc erit prima declaratio ad com-
munem regulam;nam ſpoliato Iudicis auctoritate a-
genti ad reſtitutionem obſtat iudicis auctoritas, niſi
27 prius†probauerit iniuſtitiam,Gemin.conſ.146.colũ.
2.num.1.Dec.conſ.449.num.50.Crau.conſ.302.nu.
5.Archid.in c.præſentium,num.4.& 5.7.q.1.Tib.De
* cian.reſp.36.num.6.vol.3.& eſt communis*opinio,vt
patet per allegatos per Maſcard. de probat. concluſ.
1324.num.1.
Secundo dubitatur, An reſignatio facta poſt ſpo-
28 lium, ſponte abſque vi,& metu†valeat?communis*opi
* nio eſt affirmatiua,quam tenent Abb.Ber.& alij in d.
c.ſollicite,de reſtit.ſpoliat.Menoch. de recuper. poſſ.
1.remed.num.267.& nu.276.
Et probatur in dicto ca.ſollicite,dum inquit ſum.
Pontifex non eſſe veriſimile,quem ſponte renunciaſ
29 re poſt ſpolium,ergo ſi contrarium † appareat ceſſat p
ſumptio,arg.l.continuus,§.cum ita,ff.de verb.obliga.
30 veritas†enim prefertur fictioni l.filio,vbi,Bart.ff.de li
ber.& poſthu.l.vlt.in fin.ff.de prob.Car. Pariſ.cõſ.54.
num.19.& 20.vol.1.& conſ.96.num.34.vol.2.& con
ſi.86.num.2.vol.3.Martianen.conſ.2.num.46.Caſſa-
31 nen.in conſuet.Burg.rubr.13.§.1.fo.366.& illam †fa-
cit ceſſare,l.non ſolum,ff de rit. nupt.l.1.in fin.C.qui
& aduer.quos,l.cum de ætate,ff.de probat. ca. acce-
dens de falſ.& hoc etiam comprobatur ratione,quia

42 renunciatio ſpontanea † eſt valida, Butr. in cap. quod
Dei, numer. 18. de ſtat. Monach. Bonif. de Vitall. in
in clemen. gratiæ, nu. 43. de reſcr. Sarn. de inſtr. relign.
* q. 18. col. 3. & eſt communiter receptum * à Doctori-
bus, & purgat ſpolium factum, l. 2. C. quod met. cau. l.
ſi ob turpem de Condic. ob turp. cauſ.

Ex quibus infertur taliter reſignanti, ſcilicet ſpon-
33 tanee, quamuis poſt ſpolium, non eſſe † dandam reſtitu
tionem. Contrarium tamen tenuit in hoc Rot. in vna
* * Abulen. die. 29. Decembris, 1557. coram Illuſtriſſi-
mo Cardin. Aldobrandino bon. memor. vt habetur i
recollect. diuerſ. manuſcr. deciſ. 209. vbi firmauit eſſe
dandam reſtitutionem non obſtante quacumque re
ſignatione etiam ſpontanea poſtea ſubſequuta, & eſt
ratio, quia non videtur renunciatam actionem ſpolij,
34 niſi expreſſe dicatur ſecũdum † ſtylum * Rotę de quo
atteſtatur. Cou. deciſ. 319. in manuſcrip. Et quod fir-
mauit Rot. de plano procedit, quoties reſignatio fuit
35 facta in fauorem illius, qui ſpoliauit, nam † non obſtan
te quacumque reſignatione etiam ſpontanea conce-
* denda eſt reſtitutio, vt ſeruatur de * ſtylo, ſecus autem
erit quoties reſignatio emanauit in fauorem alterius,
& ſic tertij ex aliqua cauſa, nam hoc caſu reſignans,
ita ſponte, quamuis poſt ſpolium, non reſtituitur, vt
* indicauit * Rot. teſte Achil. de Graſſ. deciſ. 328. alias
11. tit. de reſtit. ſpoliat. in manuſc. vbi reſignauerat,
quia erat ſenex, vel non poterat litigare, vel alia ſimili
cauſa.

In dubio autem exiſtimo reſignationem factã poſt
36 ſpolium † non præſumi factam ſponte, vt infra dice-
tur, quia actus præſumitur factus ob cauſam, quæ præ
ceſſerat, vt firmat Barbat. conſ. 11. colu. 6. in fin. lib. 2.
Bart. in l. quę ſub conditione, ff. de cõdit. & demonſtr.

37 Tertio Dubitatur, An reſignatio † ſit nulla, quoties
fit poſt ſpolium per procuratorem conſtitutum, ante
* ſpolium, ad reſignandum communis * opinio eſt ne-
gatiua, quam tenent expreſſe Lap. alleg. 24. Abb. in
dic. cap. ſollicite, num. 11. & ibi alij omnes ſequuntur
Roderic. Suarez. dic. alleg. 23. num. 18. Rebuff. quem
refert, & ſequitur Menoch. de recuper. poſſeſſ. n. 273.
dicto primo Remedio.

Et ratio eſt, quia cum ſponte, & libere fuerit cõſti
tutus procurator ante ſpolium, quamuis ipſe procura
tor reſignauerit ſequuta ſpoliatione, nihilominus reſi
gnatio dicetur ſpontanea, cum trahatur ad diem con
38 fectio † mandati, Ferret. conſ. 93. num. 2. Bald. in cap. au-
dita, de reſtitut. ſpoliat. Felin. in cap. ex parte, num. 15.
de reſcr. & dixi late ſupra lib. 9. q. 15. tunc enim cum
conſtituitur procurator ad reſignandum videtur re
ſignans habere beneficium pro derelicto, vt in ſpe-
cie dicit Abb. dict. cap. ſollicite, nume. 11. quia quam
primum, quis conſtituit procuratorem, ad adeundã
39 hereditatem, † hereditas cenſetur adita ex illa animi de
claratione, l. Paulus per procuratorem, ff. de acquir. he
red. ſiue, l. Paulus procuratorem vt legit Duaren. lib. 2.
diſput. anniuer. cap. 27. Iacob. Cuiac. li. 2. obſeruat. iur.
cap. 34. & hanc rationem ab oppugnatione, Bero. d.
cap. ſollicite, num. 35. defendit Menoch. loc. cit. ſed tẽ
pore mandati non aderat ſpolium, & ſic non metus,
nec vis, quia hoc præſupponimus, ergo nihil obſtat, &
ceſſat in hac concluſione ratio, propter quã infirmat
40 reſignatio poſt ſpolium, & per conſequens † diſpoſi-
tio, cum ceſſante de appellat.

Quarto dubitatur, An reſignatio poſt ſpolium ſit
41 nulla, ita vt concedatur † reſtitutio ſi per multum tem-
pus ſpoliatus non fuit de hoc conqueſtus communis
opinio eſt negatiua non eſſe nullam, vt ſcriptum reli

quit Anton. de Butr. in dict. ca. ſollicite, quem ſequun
tur recentiores Iaſ. in l. naturaliter, §. nihil commune,
num. 56. ff. de acquir. poſſeſſ. Iacob. Nouell. in prax. cri
min. tit. ſpoliatus de facto &c. incip. Vulgaris regula,
nu. 46. limita. 46. Menoch. dict. remed. 1. recuper. pol
ſeſſ. num. 278.

Et ratio eſt, quia veriſimiliter dicitur ratum habere
ſine metu, quod geſtum eſt, & ſic renunciationẽ fuiſ-
ſe ſpontãeam, quia cum nemo præſumatur velle iacta
42 re † ſuum, ſi metu fuiſſet inductus conquereretur, arg.
l. cum debito, ff. de probat.

Ego autem hanc concluſionem crederem ve-
ram multis concurrentibus, ſcilicet quod renuncia-
tio fuerit facta ex interuallo, vel quod fuerit facta in
fauorem tertij, & ſic illius qui non ſpoliauit, iuxta ea,
quæ dicit Achill. de Graſſ. deciſ. 328. in manuſc. & qđ
omni caſu conſtet, quod non fuit de hoc conqueſtus
quia durabat cauſa metus, ſed alia de cauſa iuxta ea,
quæ omnes fere dicunt in l. vt vim, ff. de iuſt. & iur. Du
43 rante enim cauſa eadem metus voluntas † ſemper dici
tur meticuloſa, l. 2. cum ibi not. C. quod met. cauſ. & id
eo ſi quis metu ſe obligauit, ſi durante eadem cauſa
44 metus ſoluerit † ſolutio dicitur meticuloſa. Bald. in d.
l. 2. C. quod met. cauſ. Dec. conſ. 219. col. penult. Fer-
ret. conſ. 79. num. 12. Alexan. conſ. 48. lib. 4. & facit id
quod notabiliter ſcribit Bart. de vxore conſentiente,
alienationi rei dotalis, in l. ſi ob turpem, numero ſepti
45 mo. ff. de condic. indeb. & ideo poterit † petere reſtitu
tionem, quãdo potuerit, vt in ſimili ſcribunt Hoſtienſ.
in ſumm. de matr. verſ. qualiter, num. 16. Ancharan. in
cap. 1. de diſpenſ. impub. lib. 6. Gloſ. in cap. præſens,
verb. numquam, 20. q. 3. Abb. in cap. 1. num. 13. quod
met. cauſ. Nam ſpeciale eſt in cap. 19. Conc. Trident.
ſeſſ. 25. de regul. vt elapſo quinquennio dato per con
cilium non poſſit prætendes per vim, & metũ ingreſ-
46 ſus † religionem reclamare, etiam ſi toto quinquennio
durauerit eadem cauſa vis, & metus, vt cenſuit ſacra
congregatio Illuſtriſſimorum Cardinalium præpoſi-
torum interpretationi Concilij Tridentini die. 21.
Auguſti. 1572. & die 10. Decembris eiuſdem anni, cũ
concilium quaſi præſcriptione quadam velit, vt poſt
quinquennium nemo audiatur, & vtatur dictione ta-
46 xatiua † tantum, cuius proprium eſt excludere aliud tẽ
pus, l. 2. C. de patr. qui fili. diſtra. & hanc opinionem
bis defendi cum interpretarer cap. in præſentia, de ꝓ
bat. in 6. not. Abb. & ita exiſtimo eſſe tenendum, quã
uis Rot. in vna * Reghien. coram Gropperio, die 25.
Iunij, 1563. tenuerit contrarium ex traditis per Cal-
der. conſ. 1. quod met. cauſ. Abb. in cap. 1. num. 2. de re
gul. Barbat. conſ. 54. & 60. li. 1. Crot. in l. ſtipulatio hoc
modo concepta, num. 66. ff. de verb. oblig. Dec. conſ.
69. num. 11. Crauett. conſ. 192. nume. 12. Abb. in c. 1.
q. met. cauſ. & redeundo ad noſtrum, Hic reſignans
poſt ſpolium, qui non fuit conqueſtus, admittendus
erit ad probandum id non feciſſe, quia timebat, vel
vis inferebatur, aut minæ, vt colligitur ex dict. c. ſollici
te, & ibi omnes tradunt.

Quinto dubitatur, An nihilominus iſte ſpoliatus
48 ſit reſtituendus † ſi poſt ſpolium pepegiſſet cum ſpolia
tore ſe poſſeſſorio non acturum aduerſus ſpoliũ. Ne-
** gatiua opinio eſt verior, & ** communiter recepta
hoc caſu non eſſe reſtituendum, quã tenuerunt Gloſ.
in cap. ex inſinuatione, de procur. Innocen. in cap. ſu-
per hoc, de renunc. Abb. in cap. ſollicite, num. 16. de
reſtitut. ſpoliat. Alexan. conſ. 93. num. 5. lib. 5. Rot. de-
ciſ. 2. num. 4. de renunc. in nou. & deciſ. 5. & 11. eod. tit.
in antiq. Rot. etiã deciſ. 10. de reſtitut. ſpoliat. in nouis

Cardin.

Cardin.Pariſ.conſ.1.num.151.vol.1.Ber.dict. cap.ſol
licite,num.44.Franc.de March.deciſ.71.num.2. So-
cin.ſen.tract.fallent.regul.378.fall.3.Rebuff.quem re
fert,& ſequitur Menoch.tract. de recuper. poſſeſſ. s.
remed.num.271.& voluit Achill.de Graſſ.deciſ.328.
incipit reſignatione,alias ſub titu.de reſtit.ſpoliat.de
ciſ.11.in manuſcrip.
49 Et ratio eſt,quia †actio ſpolij poteſt cedi hoc mo
do Cott.deciſ.419.in recollect.manuſcrip.Doctores
communiter in dict.cap.ſollicite,& valida erit renun
50 tio ſeu pactum,ſicuti firmum eſt pactum †poſt furtū
ne furti agatur,& ne illud reſtituatur,l.ſi vnus.§.pacta
verſ.item ne experiar,ff.de pact.cum huiuſmodi pa-
ctum rem reſpiciat familiarem,& priuatam, & ob id
51 non dicatur contra bonos †mores,l.iuris gentium,§.
ſi paciſcar,ff.de pact.Idemque vendicabit ſibi locum
in pacto,de non moleſtando poſſeſſorem, Ber.dic.c.
ſollicite,num.44.verſ.amplia Menoch. dic.1.remed.
num.283.Rot.vt per Rodcrid.Suarez.alleg.18.Socin.
ſen.in l.rem quæ nobis,nu.20.in fin.ff.de acquir.poſ-
ſeſſ.Capic.deciſ.69.num.7.& 8.Eoque magis ſi fuerit
interpoſitum iuramentum,Rot.deciſ.18.verſ. præ-
miſſis,de reſtitut.ſpoliat.vbi atteſtatur* fuiſſe deciſum
quod licet renunciatio etiā cum iuramento poſt ſpo
liationem non impediat reſtitutionem,tamen iura-
52 mentum præſtitum poſtea de non †agendo impedit,
ne poſſit intētari remedium reſtitutionis,Abb. dict.
cap.ſollicite,in fin.Socin.dict.l.rem quæ nobis,num.
20.in fin.& eſt communis opinio, teſte Menoch. d.
remed.1.num.287. num.295.Pariſ.conſ.1.num.151.
53 vol.1.quia iu ramentum †ſeruari debet,vbi poteſt ſine
interitu ſalutis æternæ fieri,cap.cum contingat,de iur.
iur.in 6.Bald.conſ.29.lib.3.declarat Alciat.dic.cap.cū
contingat,num.37.D.Thom.2.2.q.89.art.7.Couarr.
cap.quamuis pactum.1.parte,§.6.nu.6.verſ. ſexto ad
huc,& n.7.de pact.li.6.Ex quibus notanda eſt diffe-
rentia inter renunciationem,& pactum poſt ſpoliatio
nem,ac iuramentum,nam renunciatio facta poſt ſpo
liationem concernit ius proprietatis,& non poſſeſſio
nis,pactum vero de non agendo poſſeſſorio,vel non
moleſtando concernit ipſam poſſeſſionem, & hanc
rationem differentiæ ponit Abb.d.c. ſollicite,n.17.&
communiter alij ſequuntur.Nec obſtat dict.cap.ſolli
cite,dum a pari procedere exiſtimat renūciationem,
& iuramentum poſt ſpoliationem ad effectum,vt re-
nunciatio dicatur per metum facta,ita & iuramentum
per metum præſtitum, nam reſpondetur , quod licet
metus præſumatur,vt dicitur ibi,tamen purgatur per
verba apponi ſolita a notarijs de ſtylo in inſtrumēto
54 in quo dicitur ſponte †iuraſſe nullo metu, &c. vt poſt
Ant.de Butr.tradit.Abb.dict.c. ſollicite col. vlt. verſ.
non obſtat.Imol.col.vlt.verſ.idem ſentit.Ber.nu.46.
& omnes,Socin.ſen.conſ.59.num.28.lib.lib.3. Card
Pariſ.conſ.5.num.187.vol.4.Rot.dict.deciſ.18.de re-
55 ſtit.ſpoliat.in nou.nam huiuſmodi præſumptio †reſul
tans ex verbis inſtrumenti tollit aliam legis,l.nam ita
Diuus,ff.de reſtit.in integ.c.litteris,de præſump.l. ſiue
poſſidetis,C.de proba.quamuis dicta clauſula paſſim
56 ex ſtylo †potius & tabellionum conſuetudine appona
tur circa partium voluntatem,Abb.in c. cum contin
gat,col.17.de iureiu.Rip.in l.Centurio,num.80.ff.de
de vulg.& pup.& in l.vlt.nu.181.C. de reuoc. donat.
Ruin.conſ.59.n.16.lib.3.Curt.Iun.conſ.101.nu.10.
Dec.conſ.394.col.penul.& conſ.399.col.1.Accedat,
quia maxima eſt differentia inter pactum,& iuramen
tum metu extortum,namque iuramentum eo caſu ad
57 huc eſt ſeruādum †donec abſolutione remittatur,vt poſt

Caietan.quem citat,ſcribit Couarr.in capitu.quamuis
pactum,1.par.§.5.numero 3.de pact.in 6.& li.1.varia.
reſolut.c.4.num.7.& in Epit.de ſponſ.par.3.§.5.n.2.
quod in pacto locum non habet.
58 Et huiuſmodi pactum †de non moleſtando intelli
gitur tam de moleſtia iuris,quam facti iuxta ſuam ſi-
gnificationem,Cortet.ſing.verb.moleſtia, Dec.conſ.
581.num.11.& conſ.613.num.1.Ruin.conſ.48.num.
9.& conſ.77.num.8.li.2.Socin.Iun.conſ.113. numer.
36.li.1.Idemque eſſe in controuerſia ſcribit Menoc.
59 d.1.remed.num.285.quia eadem eſt ſignificatio ver-
60 borum †moleſtiæ,& controuerſiæ,Gl.& Bar.in l. Lu-
cius,§.tres hæredes.de pact.Rip.in l.1.num.28.ff. de re
iud.Socin.Sen.conſ.vlt.num.15.lib.1.
61 Non tamen valeret †huiuſmodi pactum ſi fieret an
te ſpolium,nam eo non obſtante,ſi poſtea fuit ſpolia
tus,eſt reſtituendus, Abb.d.c.ſollicite,num.16.Bern.
44.Rip.in l.naturaliter,§.nihil commune,nu.55.verſ.
14.ampliat Ant.Nat.ampliat.10.& 11.de acq.poſſ.qa
62 eſſet cōtra bonos †mores,l.ſi vnus,§.pacta,ff de pact.
l.pacta quæ contra,C.de pact.Card.Pariſ.conſ.92.nu.
21.vol.4.
63 Pacta enim contra †bonos mores ſunt nulla ipſo
iure,Gloſ.in cap.vlt.de pact.& etiam ea,quæ præſtant
materiam delinquendi(vt eſſet hoc)l.conuenire,ff.de
pact.Doct.in l.1.§.illud,depoſit.l.contractus,de reg.
64 iur.Reipublicæ enim †intereſt,vt delicta puniantur,l.
ita vulneratus,in fin.ff.ad leg.Aquil.vbi Bald. dicebat
publicæ diſciplinæ fauorem diſtare,ac ſuadere,vt deli-
cta puniantur,l.licitatio,§.quod illicite, ff. de publ.&
vectigal.l.capitalium,ff.de pœnis,c.vt famæ,de ſent.ex
65 comm.ne illi iterum peccent,& ne illius †exemplo cæ
teri quoque delinquant,l.1.C.ad leg.Iul.repetun.quē
tex.aureum appellauit Iodic.in prax.crimi.in procem.
num.9.

Sexto dubitatur,An reſignanti poſt ſpolium con-
66 cedatur reſtitutio † ſi reſignauit in fauorem tertij,&
ſic non illius,a quo ſpoliatus fuit? Negatiuam nō eſſe
reſtituendum videtur firmare,Caſtad.deciſ.4.de reſti.
67 ſpoliat.quia per †reſignationem abdicauit a ſe ius,do
minium,& proprietatem,Ioan.Andr.Abb.d.c. ſollici
te,de reſtitut.ſpoliat.Alex.in l.ſi quis vi,§. differentia,
ff.de acq.poſſ.nec militat ratio dicti c.ſollicite,quādo
renunciat in fauorem non ſpoliantis.eoque magis cū
68 non habeat detentionem †vigore cuius datur reſtitu-
tio poſt ceſſionem,Inn.in c.ſuper hoc,de renunciat.
Calder.conſ.4 eod.tit.Rot.deciſ.1.de renunc.in nou.
Sarn.de annal.q.57.& de trien.q.24.
69 Affirmatiua †tamen opinio verior eſt,&* commu-
* nis,vt etiam hoc caſu detur reſtitutio reſignanti poſt
ſpolium in fauorem tertij,quā opinionem tenuit Ro-
* ta,in vna* Barchinonen.coram Card.S.Crucis,de mē
ſe Nouēbris,1546.vt patet in recollect. manuſcri. per
ipſum deciſ.173.& fuit etiam reſolutum in vna Abu
len.coram Illuſtriſs.Card.Aldobrandino bon.memo.
29.Decemb.1557.vt habetur in lib.diuerſ.deciſ.209.
* quod quoque fuit firmatum in vna* Imol. Canonica
tus,& præben.coram Pelegrino,teſte Caputaq.deciſ.
341.li.1.in manuſcr.Idem Pelegrin.deciſ.257.lib.2.in
recollect.manuſc.
Ratio eſt,quia licet ceſſerit ius,dominiū & poſſeſ-
70 ſionem,non tamen actionem †ſpolij,quæ poſt ceſſio-
* nem etiam ſpōtaneam durat,& viget,& de ſtylo* Ro-
tæ nunquam cenſetur ceſſa actio ſpolij , niſi expreſſe
dicatur,vt atteſtatur Cott.deciſ.319. ex qua patet re-
ſponſio ad argumentum in contrarium adductum,
nam licet abdicetur ius , remanet tamen actio ſpolij,
& per

& per conſequens licet ceſſet ratio, dicti cap. ſollici-
te, quia non eſt veriſimile ſponte, &c. militat tamen
hæc, quia non videtur renunciatum actioni ſpolij.
Nec obſtat, quod non habet detentationem, nam
71 reſpondetur, quod habet actionem, quam qui habet†
rem habere dicitur, & ea quæ dicit Caſſad. communi-
ter a Doctoribus, & Rota reprobantur, Caputaq. dic.
deciſ. 241. lib. 1.
Hanc tamen concluſionem limita primo non pro
cedere quoties reſignans poſt ſpolium in fauorē ter-
72 tij †cederet etiam actionem ſpolij, nam hoc caſu non
poterit agere actione ſpolij, ita ſcriptum reliquit Ca-
put. deciſ. 241. lib. 1. vbi atteſtatur ita dictum fuiſſe in
* dicta* Imol. Canonicatus, & præben. coram Pelegri-
no, vt ipſe etiam Pelegrin deciſ. 275. li. 2. in recollect.
manuſcr. teſtatur.
Limita ſecundo, non procedere quoties conſtaret
73 renūciaſſe ex aliqua† cauſa, nam tunc non debet reſti-
* tui, vt fuit reſolutum, teſte* Achil. de Graſſ. dec. 328.
alias, 11. de reſtit. ſpoliat. in manuſc. vbi ſpoliatus, renū
ciauit in fauorem tertij aſſerendo ſe eſſe ſenem, & nō
poſſe litigare.
74 Limita tertio nō procedere quoties †ſpoliatus fuiſ-
ſet ſubrogatus in locum reſignatarij, etiā quo ad poſ-
ſeſſionem: nam hoc caſu non poſſet agere, vt fuit pro
* nunciatum* in Rota die 5. Nouembris, 1548. coram
Fabio, in vna Præſtimoniorū, teſte Achille de Graſſ.
deciſ. 329. alias, 12. tit. de reſtit. ſpoliat. in manuſcri. ex
traditis per Bellam. deciſ. 351. Boniſ. de Vital. in clem.
1. col. 6. verſ. 5. concl. vt lit. pend. & de hac deciſione at
teſtatur etiam Put. deciſ. 175. libro. 3. & ratio eſt, quia
iſte ſubrogatus, qui eum ſpoliauit non poteſt dici ſim
pliciter tertius, cum ſit ſubrogatus in locum reſigna-
tarij; & quemadmodum non poterat agere contra il-
75 lum, †ita neque contra ſubrogatum, §. fuerat, inſtitut.
de actio. Marian. Socin. Iun. in conſ. 33. num. 4. & 17.
vol. 3. Dec. conſ. 435. num. 20. Bertand. conſ. 73. nu. 3.
lib. 4. Port. conſ. 97. num. 11. & conſ. 167. nu. 104. Ioā.
Crot. conſ. 77. num. 13. Roland. conſ. 68. nu. 45. lib. 1.
cætera vide per Put. d. deciſ. 175. li. 3.
Sed hic contigit dubitari, ſi iſte tertius in cuius fa-
uorem facta eſt reſignatio poſt ſpolium, ſit ſubroga-
tus etiam quo ad poſſeſſionem, An nihilominus poſ-
ſit agere ſpolio, Bellam. deciſ. 351. ſub rubr. de præbē.
76 tenuit, quod ſubrogatus, quo ad poſſeſſionem †cenſea-
tur ſubrogatus ad interdictum competens prędeceſ
ſori, & ſic quo ad actionem ſpolij, de qua deciſio. late
Sarn. de ſubrog. q. 9. Hinc ſubrogatus gratioſe capiēs
77 poſſeſſionem lite †pendente non videtur attentare, ut
* fuit reſolutum, in vna* Cæſar auguſtan. parochialis co
ram Illuſtriſſimo Cardinali Aldobrandino, bon. me.
10. Decemb. 1557. teſte Illuſt. Card. Paleot. deci. 102.
& in alia Peruſi. ſanctæ Crucis. 19. Octobris, 1558. &
& 24. Decemb. eiuſdem anni, teſte, eod. Paleot. deciſ.
* 119. & ita fuit ſententiatum, & * ſeruatum in multis
cauſis, teſte Moedan. deciſ. 327. fuit reſolutum in re-
coll. manuſcr.
78 His tamen † non obſtantibus contraria opinio eſt
verior, quod ſubrogatus etiam quo ad poſſeſſionem
non uideatur ſubrogatus quo ad actionem ſpolij, niſi
79 expreſſe de ſpolio fiat mentio in †ſubrogatione, quam
ſententiam tenuit Sarn. in reg. de triean. qu. 1. col. 9. n.
* 13. vbi atteſtatur hūc eſſe ſtylum * hodiernum, & ita
* fuit deciſum in d. Imo. * Canonicatus, & præbendæ
coram Pelegrino, teſte Caputaq. deci. 241. li. 1. & dec.
391. eodem lib. 1. & deciſ. 391. eod. lib. atteſtatur etiam
ipſe Peleg. deciſ. 275. lib. 2.

80 Ratio eſt, quia actio competēs† ſpoliato eſt perſo-
nalis, & ideo non tranſit in ſubrogatum, qui nec eſt
læſus, nec ſpoliatus, vt tenuit Cot. in vna Pampilonen.
Prioratus ſancti Crucifixi coram Moedan. 11. Maij,
81 1555. Ius enim defuncti extinguitur, & creatur no-
num †in perſonam ſucceſſoris, Ioan. Andr. in cap. 2. vt
lit. pend. lib. 6. in nou. & in c. ſi tibi abſenti, de præben.
eod. lib. ſpecu. in tit. de ſent. §. nunc de effectu, in fin.
Rot. deciſ. 13. de procur. in fi. & deciſ. 1. circa fin. de lo
cat. in nou. cum alijs adductis per Sarn. de trien. q. 13.
vbi latiſſime.
Non obſtat deciſio Bellam. 351. nam reſpondetur,
quod illa deciſio non tenetur quo ad ſpolium de ſty-
lo, & male loquitur, quo ad ſubrogation ſimplicis poſ
ſeſſionis, Rot. deciſ. 4. vt lit. pend. in nou. vt atteſtatur
Sarn. d. c. nu. 11. de trienn. & idem Sarn. de ſubrog. q. 9.
Idemque erit ſi in reſignatione in fauorem certæ p
ſonæ fuit facta mentio de lite ſuper beneficio in euē-
tum, in quem eſſet litigioſum cum gratioſa ſubroga-
tione, nā nihilominus reſignatarius non poterit, ꝓleq
iudiciū ſpolij, quia non fuit facta mētio de litę ſuper
82 ſpolio, vt requiritur, ita fuit* reſolutum in Rota in d.
Imolen. canonicatus, & præbendæ coram Pelegrino,
teſte eod. deciſ. 275. lib. 2. in manuſcr.
Limita tamen non procedere, quoties mortuo ſpo
liato, Papa conferat, & gratioſe ſubroget, nam hoc ca
83 ſu ſubrogatus gratioſe poteſt agere †ſpolio, Caputaq.
deciſ. 10. lib. 2. in manuſcr.
Et ex his notanda eſt concluſio communiter per
84 Doctores recepta, quod actio ſpolij †competens ſuper
aliquo beneficio poteſt cedi in fauorem alicuius, So
cin. ſen. in l. rem quæ nobis, ff. de acquir. poſſeſſ. Rip. in
cap. ſæpe de reſtit. ſpoli. Bal. conſ. 309. ſuper quo pun-
cto, lib. 3. Sarn. in regul. de trien. q. 21. col. antepen. verſ.
ſecundus caſus, Cott. deciſ. 319. & 320. Caputaquen.
deciſ. 10. lib. 2. in manuſcrip. Idem Caputaq. deciſ. 241.
eod. lib. 1. Card. S. Crucis, deciſ. 173. & communiter *
Doctores, & ita fuit dictum in vna * Abulen. coram
bon. mem. Aldobrandino, & in alia Militen. coram de
Rubeis, & in alia Brachan. coram Card. S. Cruc. vt col
ligitur ex ſupra adductis. Et ideo quis poteſt promit-
85 tere per †pactum ſe non acturum ſpolio, Gloſ. in cap.
ex inſinuatione, de procur. Rot. deciſ. 3. & 4. eod. tit.
in antiq. Alexan. conſ. 93. lib. 5. num. 5. Carn. Pariſ. cōſ.
1. nu. 151. vol. 1. communis* vt late reſoluit Iacob. Me
noch. tract. recuperan. poſſeſſ. 1. remed. nu. 281.
Septimo dubitatur, Quid teneatur probare ſpolia-
tus beneficio? recepta eſt Doctorum ſententia debere
86 in primis probare †poſſediſſe cum ſpoliaretur, Inn. in
cap. ſæpe, col. 2. ſub num. 2. verſ. immo plus, de reſtit.
ſpoliat. Lap. alleg. 51. nu. 6. Ancha. conſ. 42. nu. 2. Alex.
conſ. 6. col. 3. num. 5. lib. 3. vbi atteſtatur de communi
& conſ. 91. num. 3. lib. 6. Corn. conſ. 35. num. 5. vol. 1.
de communi etiam Dec. conſ. 252. ſub num. 1. Socin.
Iun. in conſ. 128. nu. 28. vol. 2. Rolan. conſ. 6. nu. 36. li.
2. Natt. conſ. 101. num. 3. lib. 1. Rot. deciſ. 5. de reſt. ſpo
87 liat. in antiq. Nam ſpoliatus †ſuo beneficio dicitur ille,
qui ſemel illud poſſedit, vt colligitur ex reſponſo Vl-
piani in l. 1. §. obiicitur, ff. de vi & vi arm. & habetur in
cap. vlt. §. obiicitur, verbo non enim probatur, 3. q. 1.
Bald. in cap. Eccleſia Sutrina, col. 4. verſ. 5. item nota
88 de cauſ. poſſ. & propriet. & qui non †poſſedit, non po
teſt dici ſpoliatus, Corn. conſ. 8. lib. 1. num. 2. & conſ.
117. num. 7. lib. 4. Iacob. Nouell. in prax. Crimin. tit.
ſpoliatus de facto incipit vulgaria regula, num. 44. Me
89 noch. in præſu. recup. poſſeſſ. num. 1. cum priuatio †prę
ſupponat habitum, l. decem. §. decem, ff. de verb. oblig.
ſicut

90 ſicut neque etiam a ſimili dicitur ſpoliatus,qui poſſide
91 re non potuit,puta cum clericus dicat ſe ſpoliatum†
92 vxore,& petat reſtitui.& laicus dicat†ſpoliatum ſe fuiſ
ſe beneficio,cap.cauſam,de præſcrip. Abb.in cap. ex
parte,in fin.de reſtit.ſpoliat.Rip.in l.naturaliter,§ .ni
hil commune,nu.81.ff.de acquir.poſſeſſ.Crauett.cōſ.
322.col.5.Ob id per probationem poſſeſſionis anti-
93 quioris noua†præſumitur clandeſtina,& vitioſa cap.li
cet cauſam,de probat.cum duo inſolidum poſſidere
non poſſint.l.3.§.ex contrario,ff.de acquir.poſſ.Bart.
in l.ſi duo,in princ.nu.4.ff.vti poſſid.Ruin. conſ. 12.
num.10.vol.4.Afflic.deciſ.327.num.2.Rolan.a Vall.
94 conſ.32.num.10.li.4 & ſpoliatio†ſatis videtur ex hoc
probata,Bald.conſ.217.col.1.ſub num.5.lib.2.& cla-
rius in l.3.col.penult.n.20.C.ſi à non compet. iudic.
Alexan.conſ.6.num.3.lib.3.ſequitur Afflic.dict.327.
num.2.Decian.reſponſ.37.nu.56.vol.3.Ber.conſ. 58.
nu.2.vol.3.Ceſal.conſ.236.num.10.Pont.de ſpol.li.2.
cap.14.num.80.quod quomodo procedat latiſſime de
clarat,& optime Maſcard.de probat.concluſ.132.nu.
5.6.7,vſque ad num.35.Et ſola probatio poſſeſſionis
95 quamuis in profanis ſufficiat,in quibus etiam† prædo
eſt reſtituendus ca.in literis,de reſtit.ſpoliat.in bene-
96 ficialibus tamen non ſufficit†in quibus exactior pro
batio requiritur Rot.deciſ.20.de reſtit.ſpoliat.in anti
97 q.Inno.in cap.conſtitutus,de fil.presbyt.cum † prohi
beatur vitioſus ingreſſus,cap.1.de eo,qui mitt. in poſ
ſeſſ.Gemin.conſ.147.col.2.& propterea* communi-
ter eſt receptum in beneficialibus probationē ſolius
poſſeſſionis non ſufficere, quia etſi poſſeſſio inferat
98 pręſumptū†titulum,cap.ſi a ſede,de,præben.in 6.non
99 tamen ex ſola probatione†poſſeſſionis in beneficiali
bus oriretur effectus reſtitutionis in ſpolio, cum ad
beneficium reſtitui nequeat carens canonica in-
ſtitutione, Quæ ex ſtylo ſaltem deducenda ex colo-
100 ratione†iuſti ingreſſus,cap.1.de regul.iur.in 6. capitu.
ex frequentibus,de inſtit.Gloſ.in clement.1.de cauſ.
poſſeſſ.& ꝓpriet.Innoc.in cap.in litteris,de reſtit.ſpo
liat.Oldrad.conſilio 1.r.columna.3.Bellame.deciſ.49.
Caſſad.deciſ.5.nume.octauo.& deciſ.4.num.7.vbi di-
cit hanc eſſe*communem,& obſeruatam * in Palatio,
de reſtit.ſpoliat.& deciſ.4.de ſequeſtr.poſſeſſ. de com
muni etiam atteſtatur Abb.dict.cap.in litteris , num.
55.& 25.Pontan.de ſpol.cap.15.num.157.& hanc eſ-
ſe triuialem,& communem conſuetudinem Rotæ di
xit Sarn.de trienn.q.24.col.2.& recipi à ſtylo atteſta-
tur Butr.dict.cap.in litteris,col.9.Imol. in clement. 5.
col.15.de cauſ.poſſeſſ.& propriet.Put.deciſ.137.lib.1.
Dec.conſ.220.col.2.Capic.dec.6.num.3.Ferret. cōſ.
322.col.2.& infinitos congerit ,Menoch.15. remed.
recup.poſſeſſ.num.458.& ſic in beneficialibus ſpolia-
101 tus debet†poſſeſſionis ſuæ titulum iuſtificare,Gloſ.in
clement.vnica,in fin.de cauſ. poſſeſſ.& propriet.Rot.
deciſ.1.nu.2.de reſtitut.ſpoliat.in nou.& deciſ.2.eod.
tit.& lib.& deciſ.20.eod.tit.in antiq.Franc.in cap. ad
decimas,num.6.de reſtit.ſpoliat.in 6.Lap.alleg.51 .n.
9.Alexan.in l.naturaliter,§.nihil commune,num.25.
ff.de acquir.poſſeſſ.D.meus Pariſ.conſ.12.num.2.vol.
4.Sarn.de annal.poſſeſſ.q.57.num.6.Gemin.conſ.147
ſub num.2.Guido Papa deciſ.85.communis opinio,
vt atteſtatur Bellamer.dec.553.Alexan.loco cit.Abb.
in q.4.incip.Titius clericus.col.8.in 2.dub.ſub num.
10.Bened.Capr.in cap.litteris,de reſtit. ſpoliat. & ita
practicari* tradit Card.Alex.in c.1.col.9.3.q.1.& ita eſ
ſe de ſtylo Rotæ atteſtantur.Caſſado.deciſ.4.nu.7.&
deciſ.8.num.2.de reſtit.ſpoliat.Sarn.de annal. poſſeſ.
q.57.num.6.verſ.tamen contraria opinio hodie pra-
cticatur,& ita vſu eſſe receptum atteſtatur Maſcard.
de probat.concluſ.1322.num.3.in fin.Verum non exi
gitur exacta probatio veri tituli,nam ſufficit ſcriba q̃
dam extrinſeca ſui facie valida,& ſic poſſeſſionem pri
102 ſtinam†ex aliquo colore iuſtificare,Inno.in cap.parte
de reſtitut.ſpoliat.Butr.dic.c.in litteris, Lap. alleg. 30.
verſ.vlt.Bellam.deciſ.455.Socin conſ.13.num.25. lib.
4.Gemin.conſ.147.lib.2.Caſtr.conſ.264.col. 2. Petr.
Beninten.concluſ.vigeſimotertio.numero.quinto.&
ſexto.Bertan.conſili.2.numero 18.par.1.Oſalc.deci.
116.num.7.& alij*communiter,vt per Menoch.rem.
15.recup.poſſeſſ.num.463.Et probatur hic color ad
effectum reſtitutionis ſuper ſpolio in beneficialibus,
Primo ſi fuerit deductum,& probatum ſpoliatum ha
103 buiſſe ab eo beneficium†qui auctoritatem habebat in
ſtituendi, Innoc.in cap.in litteris.in Gloſ.circa finem
de reſtit.ſpoliat.vbi Butr.col.4.Archid.in cap.1.de eo
qui mitt.in poſſeſſ.cauſ.rei ſeruan.lib.6. Ioan. And.in
addic.ad Specul.in rub.de reſtit.ſpoliat,Rot. deciſ.5.
eod.tit.in antiq.vbi etiam atteſtatur hoc ſeruari in cu
ria Romana,& deciſ.12.eod.tit.in nou.& deciſ.13.eo
tit.& lib.& communiter Doctor.& ſufficiet ſpoliato
104 probare,vel poſſeſſionem habuiſſe † per traditionem
clauium,iuxta deciſ.21.de reſtit. ſpoliat in antiq. nec
105 requiritur,vt ſpoliatus oſtendat†litteras:Caſſad.deci.
8.num.1.de reſtit.ſpoliat.Caputaq.deciſ.394.lib. 1.in
106 manuſcr.Sarn.de publ.q.7.num.5.immo ex ſola†ſup-
plicatione ſignata Sarn.de non indican.q.5.Caſſa.de-
ciſ.4.nu.3.de cauſ.poſſeſſ.& propriet.Put.deci.226.li.
2.Moedan.deciſ.306.licet de *ſtylo ex conſtitutione
Iulij III.non ſeruetur.

Secundo probatur hic color ex confeſſione licet
107 obiter facta per†ſpoliantem,Rot.dec.19.de reſtit. ſpo
liat.in nou.Butr.dict.c.in litteris,col.6.Abb.nu. 25.de
reſt.ſpolia.Felin.cap.olim num.11.de reſcr.Caſſad.de
ciſ.5.num.5.ſuper reg.Cancell.& deciſ.8.num.6.de re
ſtit.ſpoliat Biſignett.deciſ.2.col.2.de lit. conteſt.Bel-
lam.deciſ.96.Sarn.de trienn.q.39.Pelegrin.deciſ.180.
in mãuſcr.communis opinio,vt colligitur ex his,quæ
ſcribit Pontan.dic.c.15.de ſpol.num.148.

108 Tertio deducitur huiuſmodi color †ex ꝓbatione
poſſeſſionis diuturnę,Butr.Abb.& alij omnes dic. ca.
in litteris,Rom.conſ.565.Bellam.deciſ.455.in fin. nã
109 ex longa poſſeſſione†beneficij oritur pręſumptio ca
nonici ingreſſus,Roman.cōſ.217. in fi.ſicuti diutius
perſiſtens in quaſi poſſeſſione prælaturæ præſumitur
110 talis†qualē ꝑ id tp̄s ſe fecit,Ang.in l.q aliena.in princ.
ff.de acquir.hæred.Federic.de Sen.conſ.103. Dec.in
rubr.de fid.inſtrum.num.17.& ad hoc ſufficit poſſeſ-
111 ſio decem†annorum,Felin.in cap.illud,num.6.de præ
ſumpt.& in cap.Albericus,num.4.de teſtib. Anchar.
conſ 117.in fi.& eo magis ſi fuerit antiquior Alexan.
conſ.6.num.3.libro.primo Dec.conſilio.85. numero
7.& conſilio.586.numero ſecundo.Card.Pariſ. conſ.
25.numero.62.volum.primo.Hinc ſi quis fuit longo
tempore reputatus clericus,& exiſtat in quaſi poſſeſ-
ſione beneficij etiam curati,habet fundatam inten-
tionem,licet non habeat litteras ordinum,quia præſu
112 mitur†ordinatus,Hoſt.Anton.de Butr.Abb.& com-
muniter,in ca.illud de præſumption. Deci.in capi-
tulo.primo numero.48.de fid.inſtrum.Hoſtien.in ca
pitulo.primo de cleri.pelegr.Barbat.in addit. ad Bal.
in l.ſiue poſſidetis,in quarto.oppoſ.C. de probat.Cra
uet.de antiq. tempor. tertia parte.in fin. numero.52.
Ita qui poſſedit beneficium per triginta, & plus an-
113 nos,licet non habeat litteras , præſumitur † collatio,
Dec.conſilio.118.numero.ſecundo Hoſtien.Abb.&
alij

alij in dict. cap. illud, & ideo reputatur calumnioſa pe-
114 titio viſitatoris petentis †litteras Gemin. in capit. ſi iu-
dex, §. vlt. num. 4. de ſent. excomm. li. 6. & alias cum hic
caſus contingeret in ſacra congregatione Epiſcopo-
rum, ita reſpondit congregatio in vna * Nolen. viſita
tionis.

115 Accedit quia qui ſemel †poſſedit præſumitur conti
nuare, Archid. in c. Pontifices, num. 2. 7. q. 1. Roman.
conſ. 329. num. 12. Alex. conſ. 33. nu. 3. vol. 1. commu-
nis * opinio, teſte Maſcard. de probat. cõcluſ. 1195. vbi
illam exornat, & comprobat.

116 Quarto, elicitur hic coloratus †titulus ex teſtimonio
de auditu a ſpoliato, qui poſſidebat, Rot. deciſ. 8. de re
ſtit. ſpoliat. in nou. Felin. in c. Albericus, & in c. ex parte
in princ. eod. tit. Bellam. dict. deciſ. 455. in fin. Pontan.
dict. c. 15. nu. 115. & alii ſequuntur.

Quinto elicitur hic coloratus titulus ad fauorem
117 reſignatarij agentis ſuper ſpolio, ex narratiua ſuæ †reſi
gnationis facta in litteris expeditis continentibus re-
ſeruationem certæ penſionis ad fauorem reſignantis,
vt fuit reſolutum in Rota, teſte Sarnen. de trienn. q.
39. in fi. Creſcent. deciſ. 62. quod declara late, vt per
Pontan. dict. c. 15. num. 144. cum ſequen. vbi etiam po
118 nit alios modos, Et ſic leuis probatio †ad hoc ſufficit,
Rot. deciſ. 10. vt lit. penden. in nou. Maſcard. de pro-
bat. conclu. 1322. num. 1. & ideo etiam hic color. de-
119 ducitur ex inſtitutione etiam non †conſtito de præuia
præſentatione, Rebuff. de pacif. poſſeſſ. num. 32. & ex
120 confirmatione †electionis, Mil. in verb. electio, deciſ.
121 Tholoſan. 431. ac per †expectatiuam, vt ſæpius fuiſſe
deciſum * in Rot. teſtatur Sarn. de trienn. q. 24. num. 4.
Pelegrin. deciſ. 75. Ioan. Paul. dec. 510. Achil. de Graſ.
deciſ. 4. & 6. de reſt. ſpol. Accorambon. deciſ. 36. Moe
dan. dec. 134. oẽs in recoll. manuſ. & quoties agitur de
122 ſpolio poſſeſſiõis ſufficit, †ſola quaſi poſſeſſio, ex qua
dabitur reſtitutio ad eundem priſtinum ſtatum per-
ceptionis, Caſſad. deciſ. 11. nu. 8. de reſcr. Moedan. de-
ciſ. 153. Gig. de penſion. q. 47. num. 10. & ſeruatur in
* prax.

Cum igitur ad dandam reſtitutionem in beneficia
libus ſpoliato requiratur probatio tituli eo modo, vt
deductum eſt ample, ſequitur concluſio * communi-
ter a Doctoribus recepta non eſſe dandam reſtitutio
123 nem ei, qui †beneficium poſſidere non potuit, neque
poteſt, cum claro, & notorie conſtet de iure non petẽ
tis, Alex. in l. naturaliter, §. nihil commune, nu. 24. ff. de
acquir. poſſeſ. vbi Rip. num. 81. Ant. de Matth. num. 42.
Afflict. in commentar. ad Conſtit. Regni, li. 1. rubr. 24.
de violentijs circa poſſeſſiones, num. 35. & 36. & eſt *
communis opinio, vt patet ex his, quæ ſcribit Meno-
ch. in 15. remed. recuper. poſſeſſ. nu. 433. & ita ſeruari
de ſtylo atteſtatur Rot. dec. 2. de reſtit. ſpoliat. in noti.
& eſt ratio, quia fruſtra de poſſeſſione tractatur, cum
124 ille poſſidere non potuit, neque poteſt, & non entis †
nullæ ſunt qualitates, l. 3. ff. de vſufruct. l. eius qui in pro
uinciam, ff. ſi cert. petat.

Quod poterit primo exemplificari in laico, qui di
cat ſe ſpoliatũ beneficij, nã cum ſpũalia poſſidere nõ
125 †poſſit, c. cãm, de pſc. c. 2. ubi oẽs, de iud. non venit re-
ſtituendus, Ber. in c. in litteris, num. 87. verſ. 7. fallit &
num. 93. de reſtit. ſpoliat. Craue. conſ. 322. col. 4. verſ.
ſexto principaliter, Olaſcus deciſ. 116. num. 2. commu
nis, teſte Menoch. dict. 15. remed. recuper. poſſeſſ. nu.
435. in fin.

126 Secundo, in intruſo, qui †habuit poſſeſſionem bul-
lis non confectis, vel abſque auctoritate ſuperioris,
Gemin. conſ. 106. col. 3. cum alijs, vt per Crauett. cõſ.
127 322. col. 2. Intruſio enim ſolet titulum †& poſſeſſionẽ
annullare, Rip. in l. naturaliter, §. nihil commune, nu.
7. Ferret. conſ. 1. nu. 3.

128 Tertio in eo, qui non fuit †promotus ad presbytera
tum intra tempus præfixum in c. licet canon. de elect.
cum haberet beneficium curatum, Crauett. cõſ. 104.
num. 3. & conſ. 322. col. 4. Rebuff. de pacif. poſſ. num.
192. & in praxi de non promot. intra annum, num. 71.

129 Quarto in †ſimoniaco, qui non venit reſtituendus,
Fran. de March. q. 497. nu. 13. Rip. in d. naturaliter, §.
nihil commune, num. 91. & ibi Anton. de Matth. nu.
130 44. cum priuetur †ipſo iure, Card. Pariſ. conſ. 15. nu. 13.
& conſ. 29. num. 14. & conſ. 30. num. 15. vol. 4. Sarn. de
trienn. q. 12. & non habeat titulum, Felin. in c. niſi cum
pridem, de pact. Dec. conſ. 118. num. 1.

131 Quinto in hæretico, †qui non debet reſtitui, Rip.
dict. §. nihil commune, num. 88. Ber. in c. item cum qs
132 num. 42. de reſtit. ſpoliat. cum non †habeat titulum, c.
1. 2. & 3. 23. q. 1. Cappell. Tholoſan. deciſ. 120. Rebuff.
de pacif. poſſeſſ. limit. 4.

133 Sexto in excommunicato †qui nõ reſtituitur, Abb.
in cap. cum quis, nu. 9. Boer. num. 40. de reſtit. ſpoliat.
* Bellam. in c. vlt. num. 15. de ord. cogn. Rip. dict. §. nihil
commune, num. 86.

Septimo in eo, qui non intelligit idioma loci, vbi ẽ
134 beneficium †curatum ad quod petit reſtitui, Menoch.
de recup. poſſeſſ. remed. 15. num. 441. ex reg. Cancell.
de idiom.

135 Octauo, in minore, †Doctores * omnes in cap. cũ
in cunctis, §. inferiora, de elect. Rebuff. in prax. tit. de
* diſpenſ. ratione ætatis, Roland. a Vall. conſ. 47. nume.
58. lib. 1.

136 Nono, in eo †qui habet beneficium curatum, & pe
tit reſtitui ad aliud, Doctores, in c. de multa, de ꝑben.
cap. 17. ſeſſ. 24. Conc. Trident. Rot. deciſ. 1. de reſtit.
ſpol. in nou. Roman. conſ. 499. col. 1. Crauett. conſ. 58.
num. 9. Ber. q. 80.

* Decimo, in omnibus caſibus in quibus conſtaret
137 de notorio defectu †proprietatis, nam his caſibus reſti
tutio ad beneficium, late Crauett. conſ. 290. num. 8. &
conſ. 302. n. 6. Curt. Iun. conſ. 127. n. 6. Nact. conſ. 474
num. 37. lib. 2. Menoch. dict. remed. 15. recuperan. poſ-
ſeſſ. num. 438. latiſſime Maſcard. de probat. concluſ.
1326.

Vndecimo, in omnib. caſibus in quib. obijceretur
138 alicui, quo qs ipſo †iure priuaretur dñio, & poſſeſſio-
ne, Abb. in c. item cum quis, nu. 9. & 10. de reſtit. ſpo
liat. & ibi Ber. num. 42. & alij, Rip. in d. §. nihil cõe, n.
92. Fran. de Marc. q. 497. n. 11. & 12. Menoc. di. remed.
139 n. 330. recup. poſſ. & remed. 1. n. 137. nam †cũ ipſo iu-
re ſic priuatus, non dicitur poſſe poſſidere aliqd Gloſ.
in cap. quo iure, diſtinct. 8. Et ideo alia crimina, quæ
140 non priuant ipſo iure †non impediunt reſtitutionem,
Abb. dict. cap. item cum quis, num. 3. Franc. de March.
dic. q. 497. num. 1. ſiue per viam accuſationis, vel inqui
* ſitionis obijciantur * cõis opi. teſte Rip. d. §. nihil com
mune, nu. 55. ſiue de iure ciuili, ſiue de iure canonico,
Iaſ. in l. ſi te, in fin. C. de iur. delli. Mateſil. not. 195. Af
flict. deciſ. 19. nume. 6. quod limita in caſu Rotæ, dec.
0. 6. de reſtit. ſpoliat. in nou.

Duodecimo poteſt hæc concluſio exemplificari in
clerico ſpoliato beneficio poſt reſignationem ſponta
neam factã de ipſo beneficio, nam nõ eſſe reſtituẽdũ
141 ſcriptum †relinqt Innoc. in c. ſuper hoc, de renunc. nu. 1.
& 2. vbi Ant. de Butr. num. 30. idem Innoc. in c. accep
ta, vbi Io. Andr. Abb. num. 4. & communiter Docto-
res, Lap. alleg. 23. Rot. deciſ. 6. numero. 1. de renunc. in

antiq.Præpol.in cap.quod reſtitutio,num.43.3.qu.1.
Franc.in c.ad decimas,de reſt.ſpol.in 6.Sarn. de trien.
q.24.colum.2.Bero.in c.2.num.21.de reſtitut.ſpoliat.
Bellam.deciſ.66.& deciſ.342.Roſſiniac.de benef. ca.
26.num.2.Rebuſt.in praxi de vi in relign.adhib.num.
6.Ferret.conſ.7.num.1.& conſ.10.num. 5. & conſ.93.
num.2.Caſſador.deciſ.4.de reſtit.ſpoliat.& eſt* com
munis opinio,de qua atteſtatur Menoch.qui alios ci-
tat,de recup.poſſ.1.remed.num.297.299.Nauar.in c.
accepta,in 7.oppo.num.2.de reſtit.ſpol.& fuit pluries
deciſum in Rota,& nouiſſime in vna* Abulen. Cano
nicatus,Veneris 16.Iunij,1589.coram R.P.D.Gipſi.

Et ratio eſt,quia ad reſtitutionem dandam in bene
ficialibus requiritur titulus,iuxta communem* opi-
nionem ſupra poſitam, ſed ille qui ſponte renuncia-
142 uit,nullum habet †titulum,cum amiſerit,ne dum pro-
prietatem,ſed etiam poſſeſſionem,iuxta l.ſi quis,§.dif
ferentia,ff.de acquir.poſſeſſ.Innoc.communiter*rece
ptus in c.quod in dubijs,de renunc. ergo non poterit
agere actione ſpolij,quam regulariter non habet,qui
143 ſponte †poſſeſſionem amiſit,Abb.in cap.in litteris, nu
me.26.Ber.num.42.de reſtit.ſpol.Soci.Sen.in leg.rem
quæ nobis,num.8.ff.de acquir.poſſeſſ. & ſic notorius
144 defectus †impedit reſtitutionem,c.conſtitutus,de filijs
presbyt.cap.cum qui de eo qui mitt.in poſſ.c.ex tranſ
miſſa,de reſtit.ſpol.Crauet.conſ.299.num.8.Nat.cõſ.
474.num.37.lib.2.Curt Iun.conſ.127.nu.6. quod ob
ſeruatur* de ſtylo,vt habetur in deciſ.2.de reſtit. ſpol.
in nou.

Hinc eſt,quod communiter * ſcripſere Doctores,
145 nõ eſſe dãdam †reſtitutionem cum ex actis iudicis de
ſpoliatoris dominio conſtat,Inno. in c.cum Eccleſia
Sutrina,de cauſ.poſſ.& propriet.Dec.conſ.191.ſub n.
9.Natt.conſ.562.n.30.cum alijs,vt per Gabr.tit.de re
ſtit.ſpol.in communi,*6.opin.concluſ.1.num.104.ſub
13.limitatione,Maſcard.de probat.concluſ.1326.n.12.
146 Vel †ex confeſſione ipſius ſpoliati,Inn.in c.cõſtitutus,
de fil.presby.Rot.dec.16.n.1.& 17.de reſt.ſpo.in nou.
Pau.de Caſt.conſ.203.col.vlt.n.4.in 3.dub.li.1.Ale.in
l.naturaliter,§.nihil commune, n.27.ff.de acq.poſſeſ.
Abb.in c.2.in 4.no.de reſtit.ſpol.& ibi Ber.n.27.quia
147 cõfeſſio †eſt probatio probata,l.vlt.C. de fideicomm.
l.generaliter.C.de non numer.pecun.Grammat.deciſ.
36.numero 66.Crauett.conſ.61.num.3.& conſ. 171.
numero quarto.Socin.Iunior.conſil.39. numero 18.
148 volumine ſecũdo.& dicitur facere rem †notoriam,ca
149 pit.vltim.de cohabit.cleric.& mulier.aut per † inſtru-
mentum publicum,quod habet executionem paratã,
Rota.deciſio.decimaſexta.numero primo.de reſtitut.
ſpoliat.in nou.Dec.conſilio.302.ſub numero vigeſi
mo ſecundo.Socin.Sen.conſilio.87.ſub numero vige
ſimo tertio.volum.3.Capic.deciſio.77.numero quar
to.& quinto.& deciſ.121.numero vigeſimo ſeptimo.
150 cum inſtrumentum †faciat notorium,Bartol.in leg.1.
numero octauo.ff.de oper.nou.nuncia.Dec. conſilio
151 423.numero nono.& conſilio.682. numero 3.aut †
per teſtes,Oldrad.conſilio.274.Crauett.conſil.299.
num.8.& alias,vt late per Maſcard.dict. concl. 1326.
ſed reſignatio facit,& inducit confeſſionem reſigna-
tarij,& rem notoriam,ideo idem erit hoc caſu.

Et hæc concluſio tenenda erit in iudicando,& cõ-
ſulendo,quamuis Doctor Nauarr.dict.capit.accepta.
oppoſ.7.num.3.cum ſequent.teneat contrarium, mo
tus ex eo,quia renunciatio licet inducat defectum pro
prietatis, non tamen poſſeſſionis inducit; nam hoc
non eſt verum,vt ſupra late oſtendi,& etiam li. 1. q. 3.

Et propterea concludendum eſt,ſpoliato benefi-
cio poſt reſignationem ſpontaneam de dicto benefi-
cio, non eſſe dandam reſtitutionem.

152 Ampliant quidam †hanc concluſionem procede-
re,etiam ſi illa renunciatio non fuit per ſuperiorem
admiſſa, quia ſi quis renunciauit coram Ordinario,
vel Papa ſponte,& libere,licet adhuc non ſit admiſſa,
& fuerit medio tempore ſpoliatus,non erit reſtituen-
dus,& ei obſtabit renunciatio,quamuis non admiſſa,
ita*in Rota fuit deciſum per omnes,vno dumtaxat va
cillante,vt habetur deciſ.4.quæ incipit, ſi opponatur,
de renunc.in nou.& mouentur ex eo, quia ex tali re-
nunciatione amittitur poſſeſſio,& proprietas,& præ-
iudicat renuncianti,non autem ſuperiori,Gl.Inno.&
Hoſtien.in cap.admonet,& c.quod in dubijs,& ca.ſu
per hoc.de renunc.

Sed hoc non obſtante,contraria opinio eſt verior,
quod reſignans antequam ſit admiſſa reſignatio a ſu
periore,ſi ſpolietur poſſit agere ſpolio, vt in terminis
docte,& ſubtiliter defendit Nauarr.dict.cap.accepta,
oppoſ.7.numero 26.verſicul.quæ quamuis,cum ſequ,
vbi confutat dictam deciſ.& ſequitur Menoch.in tra
cta.recupera.poſſeſſ.1.remed.numero 303. & volunt
communiter* Doctores in cap.ſollicite,de reſtit.ſpo.

Et ratio eſt,quia ad hoc,vt renunciatio ſuum con-
153 ſequatur effectum,debet a ſuperiore †acceptari, Caſ-
ſado.deciſ.2.& 3.de renunc.& tunc incipit præiudica
re,Put.deciſ.523.num.1.li.2.Cel.Hugo.conſ.43.num.
2.& conſ.78.num.2.Ideoque non ſecuta admiſſione,
154 petita a reſignante beneficium non †perditur,Rot.de
ciſ.4.de renunc.in antiquior.per Bilignet.& poteſt al
teri renunciare, Caſſadorus atteſtans ita fuiſſe* deci-
155 ſum,deciſ. 2. de renunc.vel redire † ad illud pœniten-
do,Goffred.communiter receptus in titul. de renun-
ciat.& dixi late libro 1.quæſt. 12.& * ſtylus docet lici-
tam eſſe pœnitentiam, etiam poſt ſignatam ſupplica-
tionem antequam ſit extenſus conſenſus in Camera,
vel Cancellaria, Put. deciſio. centeſima ſexta. libro 3.
Cardina.Paleott.deciſ.257.dicens ita fuiſſe* deciſum
die 21.Octobris,1558.Gabriell.conſilio 198. nume-
ro 3.Burſat.conſ.393.vol.4.ex quibus patet reſponſio
ad rationem Rotæ,& ad ipſam deciſionem reſpondit
Nauarr.dict.7.oppoſ.num.31.& Caſſad.deciſ.2.num.
6.de renunc.

Limita hanc concluſionem nõ procedere, cũ poſt
factam renunciationem ſtetiſſet ſpoliatus in poſſeſſio
156 ne,& deinde eiectus † fuiſſet, nã hoc caſu poſſet age-
re ſpolio ad recuperandam poſſeſſionem; non obſtan
te exceptione renunciationis,Inno. in cap.ſuper hoc,
de renunc.Calder.conſ.4.eodem titulo, Abba.in cap.
accepta,num.4.& in cap.ſollicite,num.6.vbi Boer.nu
me.25.& communiter*alij de reſtit.ſpoliat.Anton.de
Mottha.in dict.§.nihil commune,num.37.Ferret.conſ.
93.num.5.& conſ.388.num.10.Rot.deciſ.4. de renũ.
in nou.quam refert Sarn.de trienn.q.24.col.pen. verſ.
ſed circa,Menoch.de recup.poſſ.remed.1.nume.299.
ita fuit deciſum coram Staphileo in vna Segobienſ.*
Archidiaconatus,de anno 1516.teſte Caſſad.deciſ.4.
de reſtit.ſpolia.& dec.2.de renunc. ita etiam fuit pro-
nunciatum coram Fabio in vna Burgen. Præſtimo-
niorum,die 15.Octobris,1548.teſte Put.deciſ. 58.li.
3.& in eadem cauſa 6.Octobris,1550.& ita obtinuiſ-
ſe*per tres ſententias conformes retulit mihi quidam
magnus practicus in vna Peruſin.& Theatina Abba-
tiæ,& atteſtat Mand.de ann.q.26.n.2.Nau.d.c.acce-
pta,in 7.opp.n.9.& 12.& eſt ratio, quia incumbendo
157 poſſeſſioni poſt renunciationem,videtur recuperare †
naturalem,Cald.dict.conſ.in fi.de renunc. Caputaqu.

decil.

deciſ.84.& 86.part.3.ex his quę ſcribit Alex.in le.1.in princip.numero 8.& in §.adipiſcimur,numero 9.ff.de acquirend.poſſeſſ.Gloſ.in capit.cauſam, de pręſcript. Quæ concluſio de plano procedit in reſignatione in fauorem,vt fuit dictum in dicta Burgen. teſte Achill. de Graſſ.deciſio.10.de reſtitut.ſpoliat. in manuſcrip. & vide Put.deciſio.158.numer.3.verſic.nec obſtat,li.
158 3.& non requiritur,vt huiuſmodi poſſeſſio fuerit per quatuor annos,vt per Caſſador.deciſio.4.ſub numer. 4.de reſtitutio.ſpoliat.vel per annum, vt fuit deciſum die 18.Decembris,1536.in dicta Burgen. Canonicatus,vt refert Sarmen.de ann.quæſt.57.ſed ſufficit etiã per menſes,vt fuit obſeruatum per multos annos, &
* multoties * in Rota deciſum, vt atteſtatur Achil.de Graſſ.dict.deciſio.19.de reſtitu.ſpoliat.alias 317.Put.
159 deciſ.158.lib.3.non autem procedit in renunciatione, quæ fit ſimpliciter: nam illa abdicat ſtatim ius,vt
* fuit reſolutum in dict.* Burgen.15.Octobris,1548. Put.deciſ.158.col.2.lib.3.Achil.deciſ.10.de reſtit.ſpoliat.in man.

Declara ſecundo non procedere, quoties reſignãs ſpoliatur a reſignatario: nam hoc caſu non debet re-
160 ſtitui,quamuis poſt renunciationem habuerit † poſſeſſionem illius beneficij reſignati,vt fuit reſolutum in
* vna Albinganen.Canonicatus,de mẽſe Ianuarij 1579. coram R.P.D.Lancellotto,tunc Auditore Rotæ doctiſſimo,nunc Cardinali Ampliſſimo,Anto.de Matt. dict.§.nihil commune ampliat 34.Menoch.de recup. poſſeſſ.1 remed.num.304.vbi atteſtatur.13.num.143. Put.deciſ.158.& deciſ.175.lib.3.Pelegr.deciſ. 97.lib. 5.Burſat.conſ.411.num.6.vol.4.& ratio eſt,quia ſpo-
161 liator poteſt dicere poſſeſſionem eſſe ſuam, & impedire reſtitutionem, Abb.in c.in litteris,num.7.& numero 33.de reſtitut.ſpoliat.Guid.Pap.ſing.276.Rub. conſ.vltim.num.6.Alexan.d.l.naturaliter,§.nihil commune,num.33.Rip.nume.79.Iaſo.num.60.Miſing.in ſuis obſeruat.cent.2.obſeruat.1.Connan.libr.4.commentar.iuris ciuil.cap.7.num.12.Hinc non fit reſtitu-
162 tio,quoties † ex actis conſtat de dominio ſpoliatoris, Natt.conſil.563.num.30.lib.3.Dec.conſ.91.num.9.
163 Crauett.conſ.299.vel per ſententiam Ferret.conſ.11. num.21.Card.Zabarel.conſ.30.colum.1.Rot.deciſ.3. de reſtit.ſpoliat.in nou.num.6.Card.Pariſ.conſ.1.nu. 163.vol.1.Sarmient.lib.2.ſelect.interpr.cap.13.num.
* 5.communis* opinio,teſte Bolognet.dict.§.nihil cõmune,nu.2.Coraſ.2.par.num.67.Ipſe autem reſigna-
164 tarius punietur ex ſpolio,& violentia † cum propria auctoritate ſpiritualia non poſſint occupari,capitu.cauſam,in fin.de præſcr.Rip,in cap.ſępe,num.57.verſi.3. dubitatur de reſtit.ſpoliat.Bellam.conſ.3.dub.6.Men. de recupe.poſſ.remed.13.nume.74.& 75. Et ſpoliatus
165 conſequetur damna, & expenſas † factas ob ſpolium, Innoc.in cap.ſuper hoc,de renunc.col.2.quem refert, & ſequitur Ber.d.c.ſollicite,num.24.Menoch. d.1.remed.num.305.& hac ſumpta occaſione,ne aliquid intactum relinquatur,non omittas videre duas deci.Rotæ factas in vna Gerundin.beneficij S.Dominici,26. Iunij,1543.& in vna* Illerden. quas refert Put.deciſ. 27.li.2.Ex quibus ſatis colligitur in ſpiritualibus præ-
166 donem,& furem † non eſſe reſtituendum,ca.quoniam, & cap.conſtitutus,de fil.presbyt. Abb. & alij Ber. nu. 76.in cap.in litteris,de reſtitut.ſpoliat.Alciat.reſponſ. 41.in fin.Bellame.conſ.3. Oldrad.conſ.1.colum.2.&
* eſt* communis omnium DD.ſententia.

Finis Libri Decimi tertij.

FLAMINII PARISII IVRE CONSVLTI DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM.

LIBER DECIMVSQVARTVS.

De Reſignatione Simoniaca:

Iſte Liber vltimus continet Præfationem,& decem quæſtiones.

1 AN reſignatio facta cum interuentu ſimoniæ ſit nulla.
2 An reſignatio ſimoniaca ſit nulla ipſo iure.
3 Quæ dicatur reſignatio ſimoniaca,ponuntur plura exempla.
4 An dicatur reſignatio ſimoniaca,ſi detur aliquid ſpirituale.
5 An reſignans in fauorem N.cum pacto,vt poſſit retinere fructus dum viuit,dicatur ſimoniace renunciare.
6 An reſignatio dicatur ſimoniaca,ſi fuit facta ea mente,vt beneficium detur nepoti, aut alteri.
7 An ſit ſimoniaca reſignatio cum pacto,vt reſignatarius ſoluat expenſas iam factas in beneficio conſequendo.Et ſi reſignans habuit pecunias mutuo a reſignatario.Et ſi reſignatarius fecit impenſas in expeditione litterarum.Et ſi cum pacto,vt euicta lite, conſentiat penſioni. Et ſi fuit facta ad preces.Et cum ſpe,quod reſignatarius foret gratus.Et ſi fuit facta in fauorem conſanguinei . Et cum pacto,vt reparet Eccleſiam,vel vt habeat aliquod beneficium.Et ſi fuit facta cum promiſſione iuris temporalis.Et ſi fuit facta in fauorem familiaris ob recompenſam ſeruitiorum . Et ſi conſanguinei promiſerunt.Et ſi reſignatarius promittat cedere illud beneficium , cui velit. Et cum pacto ſoluendi expenſas in quibuſdam maſſaritijs.Et quod detur ſecuritas bancharia . Et cũ non alijs conditionibus,&c.
8 An ſufficiant coniecturæ ad probandum ſimoniacam reſignationem.
9 Reſignatio ſimoniaca quomodo probetur.
10 An teſtes ſocij criminis probent reſignationem ſimoniacam.

SVMMARIVM.

1 Renunciatio debet eſſe pura.
2 Renunciatio debet fieri abſque pactione.
3 Omnino,dictio quid ſignificet.
4 Dictio,totaliter,quid ſignificet.

PRAEFATIO.

ET cum plura in reſignatione beneficiorum requirantur,illud obtinet principalem locum,vt non committatur in ea ſimonia,namque
1 renunciatio beneficij dẽt eſſe pura , Rot. decil.6.nu.2.de renũ.in antiqui.Io. Monach.in c.licet,n.5.de rer. pm. li.9.Cal.in c.mandatũ,n.4.de reſcr.Imo.in c.cũ inter, nu.5.de elect.& in c.1.n.7.de rer.pm. Gig.de perſ.q.
* 4.n.5.Doctores*oẽs in c.ex.par.de off.dele.Arnulph. Rux.de iur.rega.priuile.32.n.6.late Redoan. de ſimo.
2 p.2.c.10.Io.Petr.Bi.conſ.29.n.2.hoc eſt abſque taliqua pactione,conditione,& modo,c.cũ quidẽ,de pac.Gl. in c.c1 vniuerſorũ,de rer.pm.Gl.in c.ex p.1.de off.de
3 le.vbi exponit verbũ,to ĩno,poſitum in illo text.ſ. ſine aliqua conditione,Oldra.conſ.324.ſub n.5. Staphi.de lit.grat.tit.de var.mod.vacat.n.26.Gamm.in c.licet,n. 134.& n.151.de rer.perm.li.6.Gem.in c. Ordinarij,§. in conferendis,n.3.de off.ord.in 6.Card. Pariſ. in ca. venerabilis,n.45.de exce.Boniſ.de Vital.in Clem. vnica.n.1.de rer.perm.Card.Zaba.in c.cum dilecti,n.2.de præb.Roſſiniac.tract.de beneſ.c.14.n.7.& 8.Iacob.de
4 Rim.conſ.91.n.1.& totaliter ſimpliciter, & abſolute, Craue.conſ.122.n.2.Redoan.de ſimo.p.2.c.10. n.16. Gamm.de auctor.le.a later.li.2.num.371.

SVMMARIVM.

1 Reſignatio ſimoniaca nulla.
2 Collatio in reſignatione ſimoniaca nulla.
3 Collatio abſque ſimonia nulla , ſi in renunciatione interuenit ſimonia.
4 Collatio non eſt ſimoniaca,cum collator non fuit particeps ſimoniæ.
5 Reſignatio ſimoniaca non tenet,etiam ſi fuit facta cum iuramento .
6 Iuramentum regulatur ſecundum naturam actus .
7 Iuramẽtũ habet tacitam conditionem , ſi actus valet.

8 Iuramen-

8 *Iuramentum debet ſeruari, quando non vergit in diſpendium.*
9 *Conuentiones turpes non validantur iuramento.*
10 *Iuramentum appoſitum in reſignatione excludit reſignantem.*
11 *Renunciatio ſimoniaca eſt nulla, etiam ſi reſignans ſe obligauit in forma Cameræ.*
12 *Reſignatio ſimoniaca eſt nulla, etiam quo ad præiudicium reſignantis.*
13 *Ius remanet penes reſignantes reſignatione exiſtente nulla ob ſimoniam.*
14 *Reſignans ſimoniace debet priuari.*
15 *Reſignans ſimoniace non poteſt repetere.*
16 *Exceptio ſimoniace renunciationis obſtabit reſignanti.*
17 *Delictum debet puniri.*
18 *Acceptilatio quem effectum, &c.*
19 *Reſignatarius non poteſt retinere beneficium reſignatum ſimoniace.*
20 *Per renunciationem ſimoniacam non transfertur ius.*

QVAESTIO I.

PRIMO quæro, an aliter facta reſi-
* gnatio beneficij ſit nulla? Commu-
1 nis* omnium Doctorum †ſenten-
tia eſt affirmatiua, quam tenent Bel
lam. in c. ordinationes. nu. 4. 1. q. 1. &
in c. ea quę a ſanctis. n. 13. 1. q. 3. An.
de Butr. in c. ſuper hoc, n. 6. de renũ.
Abb. in c. cum vniuerſorum, n. 5. & ibi Imol. & alij de
rer. permut. Gemin. in c. dudum, n. 12. de præben. li. 6.
Caccialup. de penſ. q. 19. nu. 9. Rebuff. tract. de pacific.
poſſ. verb. regula, n. 241. & ſuper reg. 41. Cancel. Redo.
de ſimo. par. 4. c. 11. Nauar. conſ. 6. num. 4. de ſimon. &
conſ. 14. n. 3. eo. de cõ atteſtantur idẽ Rebuff. in prax.
tit. de ſimon. renun. n. 1. & Nauar. in Man. c. 23. n. 105.
in fi. Et probatur in d. c. ſuper hoc, de renunc. ibi, *Nec
interuentu pecuniæ*, a contrario ſenſu, & in c. ordina-
tiones, 1. q. 1. & ſexcentis in locis, vt in diſcurſu mate-
riæ dicetur, & ſecundum hanc opinionem fuit pluries
* reſolutum* in Rota.
Amplia primo, vt non ſolum renunciatio ſit nulla,
2 ſed etiam collatio †inde ſecuta, Inn. in c. cum vniuerſo
rum, de rer. permut. Archid. Bellam. præpoſit. in d. c. or
dinationes, 1. q. 1. Bellam. in c. ſi quis, num. 1. 1. qu. 3. &
* eſt* communis opinio, teſte Rebuff. in prax. tit. de ſi-
* mon. reſignat. n. 1. & ita alias* fuit reſolutum, & practi
catum. Idque procedit etiam ſi tantum renunciatio
fuit facta ſimoniace collatio vero abſque ſimonia, quia
3 non ſolum †renunciatio, ſed etiam collatio eſt nulla,
Bellam. in c. ſi quis obiecerit, 1. q. 3. Hoc tamen vendi
cat ſibi locum, quoties collatio fuit facta illi, propter
quem renunciatio ſimoniaca facta fuerat: nam tunc
non valet etiam collatio tanquam infecta vitio ſimo-
niæ in cauſa, ſeu radice ſua; ita declarant Bellam. loco
citato, Card. Ale. d. ca. ordinationes. n. 35. 1. q. 3. Si autẽ
collatio fuerit facta alteri, & ſic non illi, propter quem
fuerat commiſſa ſimonia, tunc valet collatio, ſi colla-
4 tor non fuit particeps †ſimoniæ, Gemin. conſ. 125. in
princip. Redoan. d. c. 10. n. 22. & p. 4. cap. 11. num. 5.
Amplia ſecundo, vt non teneat talis renunciatio, &
5 ſi fuerit vallata †iuramento, ita in terminis Staph. ſuper
commiſſ. & lit. iuſt. verb. ſtylus, n. 3. & eſt ratio, quia iu
6 ramentum regulatur †ſecundum naturam actus, ſuper
quo interponitur, l. vlt. C. de numer. pecun. Abb. in ca.
intellecto, de iureiurand. Imol. in cap. quemadmodum
eodem tit. Corn. conſ. 96. lib. 1. Cardi. Pariſ. conſ. 95. n.
7 13. vol. 3. & habet tacitam conditionem †ſi actus valet,
Corn. conſ. 101. li. 1. & iuramentum interpoſitum ſu-
per obſeruatione peccati mortalis eſt nullus, quia de-
8 bet †ſeruari, ſi non vergit in diſpendium ſalutis æternæ
cap. quamuis de pact. lib. 6. cap. licet, de iureiurand. eo.
tit. ne ſit vinculum iniquitatis, cap. quanto, de iureiur.
cap. inter cætera, & cap. animaduertendum, 22. quæſt.
2. Curt. Sen. conſ. 43. colum. 3. circa fin. Dec. conſ. 130.
num. 5. Socin. Sen. conſ. 65. lib. 1. Card. Pariſ. conſ. 45.
9 num. 14. vol. 3. & regulare eſt, vt †conuentiones turpes
& ſimoniacæ non validentur iuramento, le. generali-
ter, l. ſi plagij, ff. de verb. oblig. Bart. in l. ſi quis pro eo,
10 ff. de fideiuſſ. vnde quamuis iuramentum appoſitũ in †
renunciatione excludat renunciantem, Pariſ. conſ. 26.
nu. 11. vol. 3. hoc tamen procedit quando renunciatio
non eſt ſimoniaca, vt patet ex prædictis.
11 Amplia tertio procedere † etiam ſi quis ſe obligauit
* in forma Cameræ, vt tradit Staphil. loco citato, & eſt
*communis opinio omnium Doctorum.
Amplia quarto, vt reſignatio ſimoniaca ſit nulla, &
12 quo ad præiudicium †ipſius reſignantis ſimoniace, In-
noc. in cap. cum vniuerſorum, de rer. permut. Archid.
in c. dudum, in princ. de præbend. li. 6. Gloſ. in c. ſuper
hoc, in verb. pecuniæ, de renunc. Rot. deciſ. 7. de renũ.
in antiq. Milius in verb. renunciatio, verſic. 4. Bertand.
conſ. 133. num. 30. par. 2. Staphil. de liter. iuſſit. verb. ſty
lus, numero 3. Caccialup. de penſ. quæſtio. 19. numero
19. Gemin. conſ. 125. colum. 1. verſic. an autem, Redo.
dict. par. 2. cap. 10. num. 20. & par. 4. cap. 11. nu. 3. com-
* munis* opinio, teſte Rebuff. de reſign. ſimoniac. num.
13 1. nam quando reſignatio †eſt ſimoniaca, ius remanet
penes reſignantem, & vacat per eius obitum, Pelegrin.
deciſ. 81. lib. 1. in manuſcr. Caputaq. deciſ. 252. part. 2.
Moedan. deciſ. 243. incip. de anno, Aragonia deci. 12.
14 in manuſcript. Verum priuari debet †iſte, qui renuncia
* uit per ſimoniam, vt communiter* Doctores infra ci-
tandi tradunt, Nauarr. in Summ. cap. 23. nume. 105. in
fin. & medio tempore non poterit iſte, qui renuncia-
15 uit per ſimoniam repetere beneficium, & ad illud re-
dire, Redoan. de ſimon. part. 2. capitu. 10. numero 36.
16 quia obſtabit †exceptio ſimoniace renunciationis, Præ
poſit. dict. cap. ordinationes, nume. 34. 1. quæſtio. 3. &
17 alioquin †delictum non puniretur, Cardinal. Pariſien.
conſ. 135. in fin. volum. 4. Angel. Aret. conſil. 59. num.
2. nam licet inutilis ſit renunciatio, tamẽ obtinet vim
18 pacti taciti, vt non poſſit repetere, vt dicitur † de acce-
ptilatione in l. ſi vnus, §. penult. ff. de pact. l. ſi accepto
latum, ff. de acceptilat. Ancharan. conſ. 54. columna 5.
verſic. præterea, Innocent. & Abba. in cap. quod in du
* bijs, de renunc. vbi alij* omnes, Tiraquell. de retractat.
conſangu. §. 36. Gloſ. 2. numero 10. Redoan. de ſimo.
parte 4. capitul. 11. numero 6. vbi addit rationem ne fa
ueatur ſimoniacis, & poſtea poteſt Ordinarijs confer
re, Gemin. dict. conſilio 125. in principio. Bellamer. &
Præpoſit. in dict. capitu. ordinationes: multo etiam mi
19 nus poterit illud †retinere reſignatarius, Gloſſ. & Do-
* ctores* in capitul. conſtitutus, de tranſact. Innocen. in
dict. cap. cum vniuerſorum, Guid. Pap. conſ. 172. cum
alijs adductis per Rebuff. in prax. dict. titul. de ſimoni.
reſign. numero 2. & eſt communis opinio, ſecundum
* quam pluries* fuit iudicatum; nam per talem renũcia
20 tionem non †transfertur ius in eum, in cuius fauorem
fit illa, Rota deciſio. ſeptima. de renun. in antiq. Com
* munis,* opinio, teſte Nauarro conſili. decimoquarto.
num. 3. de ſimon.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio ſimoniaca venit annullanda.*
2 *Verbum futuri temporis importat ſententiam.*
3 *Priuationis ſententia non habet locum, niſi exprimat.*
4 *Priuatio in dubio intelligitur per ſententiam.*
5 *Homicida non priuatur ipſo iure.*
6 *Renunciatio ſimoniaca hodie nulla ipſo iure.*
7 *Simoniaci hodie priuantur ipſo iure.*
8 *Extrauag. Pauli II. contra ſimoniacos loquitur in ſimonia reali.*
9 *Concilium Conſtantien. contra ſimoniacos loquitur in conuentionali.*
10 *Simonia accedit hæreſi.*
11 *Simoniacus in ordine amittit executionem ordinis.*
12 *Beneficium ſimoniaci poteſt impetrari a quocumque.*
13 *Impetrans certo modo tenetur præſentare bullas Ordinario.*
14 *Reſignans ſimoniace eſt inhabilis ad quodcumque beneficium.*
15 *Conſtitutio Pij V. contra ſimoniacos, an habeat locũ in beneficijs obtentis antea.*
16 *Reſignans ſimoniace, non poteſt repetere beneficium reſignatum.*
17 *Reſignans ſimoniace non poteſt impetrare.*
18 *Cum ſimoniaco poteſt diſpenſari.*
19 *Reſignans ſimoniace, non eſt reſtituendus.*
20 *Simoniacus non dicitur habere titulum coloratum.*
21 *Simonia aufert titulum beneficij.*

QVAESTIO II.

SECVNDO quæro, an reſignatio ſimoniaca ſit ipſo iure nulla, vel veniat
1 annullanda per ſententiam? Eſſe nullam ipſo iure tenuerunt Barbat. in c. cum vniuerſorum, de rerum permut. & in cap. 2. de reſcrip. Fel. in c. inſinuatum, de ſimon. cum alijs allegatis per Boer. decis. 117. ſub nu. 4. Eſſe vero annullandam per ſententiam firmarunt Abb. in c. cum in noſtris, de conceſſ. præb. Innoc.
* in c. per tuas, de ſimo. Doctores,* omnes in ca. 2. & in c. ſcilicitatus, de reſcrip. Roſſinac. de benefic. cap. 18.
* num. 8. & 9. communis* opinio, teſte Gatimar. ſuper Extrauag. Iulij II. de ſimon. elect. Sum. Pontiſ. n. 147. Rebuff. in prax. tit. de ſimon. reſign. num. 6. Et probatur in c. presbyter, ibi, *Priuetur*, 1. q. 1. c. aſſiduitatum, de ſimon. c. 2. de conſ. verbum enim futuri temporis
2 importat ſententiam ferendam, non latam, Gio. in c. quicumque, de hæretic. lib. 6. & pœna priuationis non
3 habet locum, niſi exprimatur, Gloſſ. in cap. vlt. de iure patronat. Gloſſ. in Clem. 2. de vit. & honeſtat. cleric. &
4 in dubio non intelligitur ipſo iure, ſed per ſententiã, Bald. in l. 1. in fin. C. de legib. Alex. conſ. 104. col. penul.
5 li. 2. & ideo homicida non priuatur ipſo iure, ſed venit priuandus. Inn. & Abb. in c. cum noſtris, de conceſſ. ꝑben. Card. in Clem. conſtitutionem, §. cæterum, in fi.
* de elect. communis* opinio, teſte Anan. in c. inquiſitionis, num. 3. de accuſ. vbi, Fel. in num. 2. Gomez. in ca. 1. nu. 7. de reſcr. li. 6. Alciat. in c. cum non ab homine, n. 16. de iudic. Plaz lib. 1. delict. cap. 11. num. 2. Clar. li. 5. recept. ſenten. §. homicidium, verſ. de iure autem.
Hodie autem attento iure nouiſſimo, renunciatio
6 ſimoniace facta eſt ipſo iure nulla, Redoan. de ſimon. parte 2. cap. 12. num. 35. & part. 4. cap. 11. colum. 3. Rebuff. de ſimon. reſign. num. 7. & conſ. 143. num. 13. Nauarr. in Manual. cap. 23. num. 105. in fin. & in c. ſi quando, except. 4. in fin. de reſcrip. Ferrett. conſ. 95. nu. 14.
* & communiter* Doctores. Nam ſimoniacus hodie
7 priuat ipſo iure, Fel. in c. ſcilicitatus co. 1. de reſcri. Io.
* Selu. de beneſ. p. 3. q. 2. num. 13. & eſt* cõis opinio, pro qua plures allegat Boer. dec. 117. col. 3.

Quod primo probatur ex Extrauag. edita a Martino V. in Concil. Conſtan. incip. Multæ, ibi, *Volentes, collationes, & prouiſiones per ſimoniam factas eſſe nullas, & prouiſos ipſo iure, & facto fore excommunicatos, &c.* q̃ referũtur a Fel. in c. ſimoniace, in 3. conclu. de ſim. a Boer. d. deci. 117. in vl. co. & fuerat ſancitũ a patrib. in illo Concilio Conſtant. per hęc verba, *Electiones autem, poſtulationes, confirmationes, & quæuis prouiſiones ſimoniaca Eccleſiarum, Monaſteriorum quorumcumque deinceps factæ, nullæ ſint ipſo iure, nullumque per illas ius cuiquã acquiratur, nec promoti, cõfirmati, prouiſi faciãt fructus ſuos, ſed ad illorum reſtitutionẽ, tanquam in igne ablata, percipiẽtes teneantur. Statuentes inſuper, quod dantes, & recipiẽtes, ipſo facto, ſnĩam excõicationis incurrant, et ſi Põtificali, vt Cardinalatus præfulgeãt dignitate, &c.* q̃ verba referuntur a Redoan. d. c. 10. num. 36.

Idq; per eadẽ fere verba ſtatuit Paulus II. in Extrauag. incip. cũ deteſtabile, de ſim. in Extraug. cõm. ibi, *Per electiones vero, poſtulationes, cõfirmationes, prouiſiones ſeu quaſuis alias diſpoſitiones, quas ſimoniaca contigerit labe fieri, & qua virib. oĩno careant in Eccleſijs, Monaſterijs, dignitatibus, perſonatib. officijs Eccleſiaſticis, & quibuſuis beneficijs, nec aliquo eorũ cuiquã ius nullatenus acquirat, nec inde faciat aliqs fructus ſuos, ſed ad illorum omnium, quæ percipit reſtitutionem, ſub animæ ſuæ periculo ſit aſtrictus, &c.* quis ſm quoſdã, vt p Caſſad. dec. 5. de ſim. loquitur in
8 ſim. reali, & Conciliũ Conſtan. loquit̃ de conuentio-
9 nali, vt tradit Rebuff. loc. citat. n. 9. & 10. Redo. vbi ſup. n. 40. Creſc. 163. & alias Extrauag. ad hoc allegat Summa Ang. in ver. ſimo. verſ. 6. §. 9. Boer. d. dec. 117. in fin.

Nec erit mirũ, cũ crimẽ ſimoniæ ſit tã deteſtabile,
10 nam accedit ad hæreſim, quinimmo hæreſis dr̃. c. præſentiũ, 7. q. 1. Iaco. de concil. li. 4. art. 4. ſimilitudinarie tñ nõ proprie D. Th. in 4. di. 25. art. 2. Ideo ſimonia-
11 cus in ordine ſiue beneficio amittit exequutionẽ ſui ordinis, D. Th. d. art. 2. & promoueri nõ põt, nã eſt irregularis, c. ſi quis, de ſim. c. ſtatuimus, 1. q. 1. Spec. tit. de diſpenſ. § iuxta verſ. it. Maiol. in tract. de irreg. li. 5. c. 45. Naua. in Manua. d. c. 23. & in propoſito nr̃o Leo X. in Cõcilio Lateranẽſi in Cõſtit. 13. incip. Supernæ, hoc annotauit cõtra ſimoniacos, ibi, *Et vt nefariæ labes, ac peſtes, nõ ſolum a Romana Curia, ſed ex omni et Chriſtiana ditione in perpetuum eijciantur Conſtitutiones per Anteceſſores noſtros, ẽt in ſacris Concilijs contra huiõi ſimoniacos editas innouamus, eaſque inuiolabiliter obſeruari præcipimus, ac pœnas in eis cõtentas pro expreſſis, et inſertis haberi, & delinquentes etiam auctoritate noſtra affici volumus, &c.* Et nouiſſime S. memor. Pius V. in Conſtitutione quinta, in cip. Cum primum anno primo, ibi, *Et vt ſimoniacæ prauitates, & labes prorſus aboleãtur Conſtitutiones anteceſſorum noſtrorum contra ſimoniacos editas, & præſertim Pauli II. inuiolabiliter obſeruari mãdamus, & delinquentes tam in ſacrorum Ordinum receptione, quam in beneficiorum aſſequutione, ſtatutis etiã inſertis pœnis noſtra auctoritate affici volumus. Quicumque igitur deteſtabile crimen ſimoniacæ prauitatis commiſiſſe conuictus fuerit in conſequendis ordinibus, eo ipſo ſit ab illorum exequutione per decennium, ſine ſpe diſpenſationis ſuſpenſus, & per annũ carceribus*

ceribus mancipetur. Qui dignitates Eccleſiaſticas ſi-
moniace acquiſierit, illis ſit ipſo iure priuatus, & in fu-
turū inhabilis ad eas, & quaſcūque alias obtinendas.
Qui beneficium, aut officium Eccleſiaſticum ſimonia-
ce adeptus fuerit, illis ſimiliter ſit ipſo iure priuatus,
& ad fructuum omnium, quos perceperit, reſtitutionē
teneatur, & perpetuo ſit inhabilis ad ea, quæcumque
alia beneficia Eccleſiaſtica obtinenda. Si quis autem
tale crimen pluries commiſiſſe conuictus fuerit, præ-
ter ſupradictas pœnas, etiam corporaliter puniatur,
& ab ordinibus Eccleſiaſticis degradatus, a fidelium
conſortio eijciatur &c. Quę verba refert Nauarr. cōſ.
11 34. num. 4. de ſimon.
Ex quibus iuribus nouiſſimis aperte colligitur ſi-
moniacos hodie eſſe ipſo iure priuatos, & per conſe-
quens reſignationem ſimoniace factam eſſe ipſo iure
nullam, & hęc opinio nullam habet difficultatem.
Ex qua concluſione primo deduco beneficium ſi-
12 moniace impetratum poſſe † impetrari a quocumque,
cum, vacet ipſo iure, nam quamuis dubitet Caccialup.
de penſ. q. 19. col. 1. & 2. hæc eſt cōmunis opinio, quā
tenent Redoan. de ſimon. part. 2. dict. cap. 10. n. 37. Re
buff. in prax. titul. de reſignat. ſimon. num. 11. Abb. in
cap. cum vniuerſorum, num. 5. de rerum permut. Car
din. Paril. conſ. 135. vol. 4. & hæc impetratio in Curia
13 appellatur certo modo, nam impetrans tenetur † præ-
ſentare bullas Ordinario, & coram eo probare cri-
men, vt immittatur in poſſeſſionem, & fiat declaratio.
Boer. deciſ. 117.
Secundum effectum deduco, vt renuncians ſimo-
14 niace ſit beneficio † renūciato, & quocumque alio ob-
tinendo inhabilis, vt dicitur in dicta Conſtitutione
15 Pij V. Quæ † Conſtitutio an habeat locum in alijs be-
neficijs, quæ habebat renuncians, diſputat Nauarr. d.
conſ. 34. de ſimon. tenens negatiuam opinionem, & di
cens dictam Conſtitutionem ad hoc non eſſe vſu re-
ceptam.
16 Tertium deduco effectum † vt renuncians ſimonia
ce, non poſſit repetere beneficium renunciatum. Re-
doan. de ſimon. par. 4. cap. 2. num. 5. & 9. quod ſatis p
batur in dict. Extrauag. Pii V. in verbis relatis.
Quartū deduco effectum renunciantem beneficiū
17 ſimoniace non poſſe † illud impetrare, Angel. conſ.
59. nu. 2. niſi expreſſerit ſe eſſe ſimoniacum, & habue-
18 rit diſpenſationē, & ita practicatur* in Curia Rebuff.
conſ. 143. num. 18.
Quintum deduco effectum renunciantem benefi
19 cium ſimoniace non † eſſe reſtituendum ad illud, ita
* *communiter Doctores teſte Couarr. lib. 1. variar. re
ſolut. cap. 5. ſub num. 3. prope finem, cum non dicatur
20 habere † titulum coloratum Caſſad. deciſ. 1. de ſimon.
* & ita fuit* reſolutum in vna Vlisbonen. quartaſiæ co
ram Accorambono, Lunæ. 16. Maij, 1552. teſte Capu
21 taq. deciſ. 243. par. 3. nam † per ſimoniam priuatur be-
neficio, Cardin. Pariſ. conſ. 29. nu. 12. & conſ. 30. n. 14.
vol. 4. Moedan. deciſ. 224. in manuſcript. & fuit reſolu
* tum* coram Cardin. ſanctæ Crucis in vna Lucan. Ca
nonicatus, vt habetur libro diuerſ. deciſio. 37. & 42. in
manuſcr.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio ſimoniaca eſt, quæ fit cum pactione, & mo-*
do.
2 *Reſignatio eſt ſimoniaca facta pro obtinendo aliquid*
temporale.
3 *Simonia eſt voluntas ſtudioſa, &c.*
4 *Simonia, quoties datur pecunia pro beneficio.*
5 *Renunciatio litis ſuper beneficio, mediante pecunia,*
facit ſimoniam.
6 *Ratio pro expenſis in lite beneficij ſapit ſimoniam.*
7 *Dans pro redimenda vexatione, non committit ſimo-*
niam.
8 *Recipiens a dante pro redimenda vexatione, an pec-*
cet.
9 *Reſignatio propter temporalia eſt ſimoniaca.*
10 *Auctoritas Papæ facit ceſſare ſimoniam, & num. 15.*
11 *In ſimonia prohibita poteſt Papa diſpenſare.*
12 *Reſignatio facta coram Ordinario in fauorem, eſt ſi-*
moniaca.
13 *Natura reſignationis eſt, vt ſit libera.*
14 *Reſignatio in fauorem facta in Curia, non ſapit ſimo*
niam.
16 *Reſignatarius ſupplicat Papæ pro admiſſione reſigna-*
tionis.
17 *Pactum eſt turpe in beneficialibus.*
18 *Mandatum datum ad reſignandum coram Ordinario*
in fauorem, eſt ſimoniacum.
19 *Mandatum cum clauſula, non aliter, nec alio modo fa*
ctum ad cedendum coram Ordinario in fauorem pu
re, interpretabitur ſimoniacum.
20 *Clauſula, non aliter, importat conditionem.*
21 *Poſt renunciationem liberam factam coram Ordina-*
rio poteſt peti, vt conferatur illi, &c.
22 *Mandatum ad effectum, vt Epiſcopus conferat, non di-*
citur conditionatum.

QVAESTIO III.

ERTIO quæro, quæ dicatur re-
ſignatio ſimoniaca Communis
omnium reſponſio eſt, illam di
ci, quæ non fit pure, & libere,
ſed fit cum aliqua pactione, cō
1 ditione † & modo, Gloſſ. Hoſt.
nu. 1. Abb. & alij omnes in cap.
ex parte 1. per illum textum, de
offic. deleg. Oldrad. conſ. 324. ſub n. 5. Redoan. de ſi-
* mon. par. 2. c. 10. in princip. Coraſ. de benef. par. 1. c. 8.
n. 13. cum alijs, vt per Crauett. conſ. 122. nu. 2. Rebuff.
conſ. 143. n. 17. Couarr. lib. 1. variar. reſolut. c. 5. n. 3. 4.
& 5. & cōiter Doctores ſequuntur Pro elucidatione
* tamen omnium caſuum aliqua ſubijciemus exempla.
Primum exemplum, renūciatio dicitur ſimoniaca,
2 quoties † fuit facta pro obtinendo aliqd temporale, vt
ſcriptum reliquerunt Hoſt. in c. ad audientiam, 2. n. 3.
Bald. n. 6. Ancharan. n. 1. de reſcript. Card. Alex. in c. 1.
n. 5. 6. 7. 1. q. 1. Redoa. de ſimon. par. 2. c. 10. n. 9. Coraſ.
* de benef. par. 1. c. 8. n. 12. & eſt communis omniū Do
3 ctorum ſententia, & ratio † eſt, quia ſimonia eſt volun
tas ſtudioſa emendi, vel vendendi ſpirituale, vel ſpiri-
tuali annexum, communis diffinitio, teſte Nauarr. in
Manual. cap. 23. nu. 100. vbi declarat verba
Ex qua communi concluſione primo infertur, qđ
4 data pecunia pro † reſignatione committitur ſimonia,
ita Abb. in cap. cum pridem, n. 2. & 9. de pact. Gloſ. in
cap. ſuper hoc, in verb. pecuniæ, de renunciat. Anan. in
cap. 2. in fin. de ſimon. Angel. Aret. conſ. 59. n. 3. Sarn.
* de triennal. q. 12. col. 2. Diuus Thom. 2. 2. q. 100. ar. 5.
Couarr. li. 1. variarum reſolut. c. 5. ſub. n. 4. verſ. ſed ſi qs
* & communiter* Doctores ſequuntur, quod ſatis pro
batur in dict. cap. cum pridem, ibi, *Nos eam non duxi*
mus admittendam, pro eo, quod videbatur pra-
uam illicitæ pactionis ſpeciem conſtituere, &c. &

 ille tex.

ille tex.ita ſummatur, non valet pactum, per quod beneficium Eccleſiaſticum debet pecunia reſignari. Im
5 mo nec etiam eſt licita renunciatio litis ſuper† beneficio pro pecunia, aut alio temporali, etiam ſi illud reci
6 piatur† nomine expenſarum, vt probatur in di. c. cum quidem, de pact. ibi, *Quod eidem P. pro expenſis, quas fecerat tres marchæ argenti ſoluerentur, & eidem P. liti cederet, & a monachorum infeſtatione ceſſaret, &c.* & hoc ob turpitudinem, & fraudem, quæ poſſet committi, niſi daret pro redimenda vexatione; nam
7 hoc† caſu dans, non committit ſimoniam, Glo. in d. c.
* cum pridem, verb. illicite Abb. nu. 9. & communiter* alij, Bald. in c. ad audientiam, 2. de reſcr. Imo. in c. ſuper eo, de tranſact. quod probat tex. in c. dilectus, 2. de ſi-
* mon. quem* ſingularem ad hoc dicit Nauarrus in Manual. c. 23. n. 101. quod procedit, ſi iſte dans ob redimē dam vexationem non erat certus de iure ſuo, puta quia
* erat dubium, ita declarat optime Abbas communiter
* *receptus d. c. cum pridem, nu. 9. de* communi atteſtatur Nauar. d. c. 23. ſub nu. 101. verſ. 8. D. Thom. 2. 2. q. 100. art. 2. ad 5. Piſan. in verb. ſimonia, Maiol. de irregul. li. 5. c. 45. nu. 4. Rebuff. de ſimon. reſignat. in prax.
8 n. 20. & 21. An vero recipiens peccet, vide Angel. in verb. ſimonia, 2. n. 10. & ſeq. Rebuff. loc. cit.

9 Secūdo infertur, †quod dato fundo, aut quid aliud immobile, vel mobile pro reſignatione; ſimonia eſt,
* ita colligitur ex Doctoribus ſupra citatis, & eſt* communis opinio Doctorum, Ideo reſpondit Nauar. conſi. 69. de ſimo. commiſſam ſimoniam, ſi fuit datum pro ceſſione iuris beneficij litigioſi ex rationibus per eum adductis.

Limita niſi detur renuncianti beneficium aliquod
10 temporale auctoritate† Papæ: nam hoc caſu non diceretur ſimoniaca renunciatio Diuus Anto. in 2. pa. ſuæ Summ. tit. 4. c. 5. verſ. de renunciatione ſequitur Felin.
* communiter* receptus in c. ad audientiam, 2. nu. 3. de
11 reſcr. nam in ſimonia prohibita, vt hæc Papa † poteſt diſpenſare, Card. Pariſ. conſ. 30. nu. 3. 4. & 5. vol. 4. Redoan. de ſimon. par. 2. cap. 12.

Secundum exemplum, vt renunciatio facta coram
12 Ordinario in fauorem† alicuius, nō aliter, nec alio modo, dicatur ſimoniaca, vt omnes fere Doctores ſcribūt in c. ex parte, 1. de offic. deleg. Archid. Præpoſit. & alij in c. ordinationes, & cap. quicumque, 1. quæſtio. 1. Felin. in cap. ad audientiam, colum. 5. de reſcrip. quos refert, & ſequitur Ferrett. conſ. 95. num. 13. Caſſado. deciſ. 7. de ſimon. & deciſ. 3. de renuncia. Sarn. de trienn. quæſt. 16. verſic. poſtremo, & quæſt. 12. verſ. quid Redoan. de ſimon. p. 2. cap. 22. nu. 14. cō ſeq. vbi reſpondet argumentis, quæ poſſent in contrarium adduci, & cap. 21. Caccialup. de penſ. quæſt. 19. nu. 15. Caputaqu. deciſ. 192. par. 2. Gammar. de auctor. legat. a later. lib. 6. num. 125. & lib. 2. num. 29. & 37. & 40. Nauar. in Manual. cap. 23. num. 107. verſ. ad decimum, Gloſ. in capit. Apoſtolica, 8. q. 1. Gloſ. in L. ſi la inſtitutio, ff. de hæred. inſtit. Boer. de poteſtat. legat. a later. num. 112. Petr. de [illegible] 3. cap. 1. num. 4. Roffiniac. de benef. cap. 27. num. 8. & 9. Arnulph. Ruz. de iur. regal. quæſtio. 32. per totam, vbi dicit * ita deciſum, & hæc opinio eſt vera, quicquid voluerit Couarr. lib. 1. varia. reſolut. cap. 5. num. 5.

Et ratio eſt, quia hoc caſu non eſt libera reſignatio,
13 prout eius† natura requirit, cap. quam pio, 2. quæſtio. 1. cap. pactiones, de pact. & ſic renunciatio in fauorem eſt contra naturam renunciationis, cum aſtringat collatorem ad conferendum certæ perſonæ, & regulariter collatio depēdeat a mera voluntate collatoris, quæ ratio concludit etiam in reſignatione, quæ fit in Cu-
14 ria, in qua tamen† non committitur ſimonia ob ſinueteratum ſtylum, & ſcientiam Papæ, vt tradunt Nauarr. in Manual. capitul. vigeſimotertio. numero centeſimoſeptimo. verſicul. ad decimum, Boer. de auctori. legat. a latere, columna antepenultim. Caſſador. deciſio. ſecunda. numero tertio. de ſimon. Staphil. de liter. grat. de var. mod. uacat. numero vigeſimooctauo, cum ſequent. Redoan. de ſimon. part. ſecunda. in capitulo. ſecundo. numero decimo octauo. namque in ſimonia
15 inducta de iure poſitiuo, vt eſt hæc, auctoritas, †& ſcientia Papæ excuſant a vitio, Hoſtienſi. in capitul. primo. ne prælat. vice. ſuas, Ioann. Andr. in capitul. primo. de ſimon. vbi Cardinal. & Anton. de Butr. Abba. in capit. ad quæſtiones, de rerum permutat. Felin. in capitul. de cætero, colum. vltim. de iudic. Dec. conſil. 141. Caſſad. dict. deciſ. 2. dans rationem, & videtur diſpenſatum, Caccialup. de penſio. quæſtio. decimanona. numero. 17. & numero 18. Redoan. de ſimon. par. 1. cap. 25. nu. 27. & part. 2. capit. 32. numer. 19. & quia reſignatarius
16 †ſupplicat in eadem ſupplicatione, Nauarr. loc. cita. ad cuius preces dicitur moueri Summus Pontifex, vt late
17 dixi libro 8. dummodo in renunciationis † actu non fuerit deductum in pactum, quod conferatur illi, Anton. de Butr. in capitul. dilecto, numero 2. de præben. vbi Imol. numero primo. Archidiacon. Bellame. Præpoſit. in capitul. quicumque, & cap. ordinationes, 1. quæſtio. 1. cum alijs, vel per Ferret. conſ. 208. in principio. Boer. de poteſt. legat. a latere, quæſtio. 11. numer. 15. & 127. cum aliis, vt per Staphil. loco citato. Vnde regulariter renunciatio tantum facta coram Ordinario in fauorem dicitur ſimoniaca, tanquam facta cum modo, & conditione. Ideo Pius V. in Conſtitutione prohibuit ita poſſe fieri renunciationes coram Ordinariis. Coram Papa autem poſſunt fieri, etiam hodie in
* fauorem, & factæ non cenſentur ſimoniacæ, prout * communiter tota die practicatur, quicquid voluerint aliqui Doctores ſupra relati; nam eorum dictum debet intelligi in renunciatione facta coram Ordinarijs.

Amplia, vt non ſolum renunciatio facta coram Or
* dinario in fauorem dicatur ſimoniaca, vt omnes* con
18 cludunt, ſed etiam † mandatum datum ad renunciandum coram Ordinario in fauorem dicatur ſimoniacum, vt ex rationibus allegatis colligitur, &
* fuit reſolutum in vna Firmana * beneficiorum, teſte Pelegrin. deciſio. centeſimaſeptuageſimaoctaua. in manu. immo ſi fuerit conſtitutus procurator ad renunciandum in manibus Ordinarii in fauorem Titij, pure, & ſimpliciter, quamuis hoc mandatum poſ-
19 ſit interpretari ſimoniacum, & non ſimoniacum; †ta-
* men interpretatur, & fraudulentum, vt fuit * deciſum in Rota in vna Vicentina Præceptoriæ coram Decano, die Mercurij, nono Martij, 1552. teſte Caputaquen. deciſio. 192. libro 2. quod procedit, ſi fuit dictū
20 in mandato, non aliter, nec alio modo, cum hæc clauſula inducat conditionem, & per conſequens ſimoniam, Roffiniac. de benefic. capitul. decimoquarto numero 15. Bald. in capitul. ad audientiam, de ſimo. alias ſecus ſi fuit datum mandatum liberum ad renuncian-
21 dum, & poſt renunciationem liberam† ad petendum,
* vt conferatur N. prout fuit ſententiatum* per Rotam teſte Caſſador. deciſio. ſecunda. de ſimon. ſequitur Nauarr. in Manual. dict. cap. 23. ſub num. 107. & ideo fuit
* deciſum in vna* Salamantin. Canonicatus, quod †man
22 datum in manibus Epiſcopi ad effectum, vt Epiſcopus prouideat, non dicatur conditionatum, & tenet

reſignatio,

reſignatio, coram Cotta die 13. Ianuarij, 1567. ad qđ vide pulchrum caſum poſitum per Ferrettum conſil. 208. Pelegrin. deciſ. 146. Cardin. Pariſ. conſ. 15. nu. 12. cum ſequ. vol. 4.

Alia vero exempla renunciationis ſimoniacæ colligentur ex ſequentibus quæſtionibus negatiuis, vel affirmatiuis.

SVMMARIVM.

1 *Simonia committitur ob dationem rei ſpiritualis.*
2 *Diffinitio vbi competit, nullum exſtat dubium.*
3 *Renunciatio ſimoniaca, quoties quis promiſit renunciare aliud beneficium.*
4 *Renunciatio eſt licita compoſitionis gratia, vt aliud habeatur.*
5 *Renunciatio ſimoniace, vt ille ſuffragetur in electione.*
6 *Pretium pro ſpirituali probibetur.*
7 *Simoniace renunciare, vt aliquis det notitiam de vacatione alicuius beneſ.*
8 *Nunciantibus vacationes beneficiorum nihil dandum.*
9 *Renunciatio in executionem promiſſionis factæ ſimoniaca.*
10 *Renũciatio ſimoniaca cum pacto, vt retineat reſignãs beneficium dum viuit.*
11 *Renunciatio ſimoniaca facta cum pacto, vt reſignans ſoluat penſionem.*

QVAESTIO IIII.

QVARTO quæro, An dicatur renũ
ciatio ſimoniaca ſi fuit datum ali-
* quid ſpirituale? communis* cõclu-
1 ſio eſt affirmatiua, vt non ſolũ ob
aliquod temporale committatur† ſimonia, ſed etiam ob ſpirituale,
Io. Caraſ. de ſimon. ment. num. 65.
2 & ſatis colligitur ex diffinitione; vnde nullum † cadit
dubium, Dec. & Cagnol. in l. omnis diffinitio, ff. de regul. iur.

Ex quo primo infertur, quod renuncians in fauorẽ
3 alicuius, vt ille, vel alius renunciet illud beneficium † in
fauorem ipſius, vel alterius, puta nepotis, vel amici dicitur ſimoniace renunciare, vt ſcriptum reliquerunt Innoc. Ioan. Andr. & alij allegati a Bonifacio de Vit. in clem. vnica, num. 43. de rerum permutat. Nauarr. in Manual. cap. 23. ſub num. 100. verſ. poſterioris generis Ioan Caraſ. dict. tract. de ſimon. ment. num. 65. & in facti contingentia reſpondit, Nauarr. conſ. 14. nume. 2. de ſimon.

4 Limita tamen, vt † compoſitionis gratia ſit licita re
nunciatio, vt renuncians aliud beneficium conſequatur, egregie Ant. de Butr. in cap. ad audientiam, 2. nu. 3. de reſcript.

Limita ſecundo, non procedere quoties id fuit ex-
* preſſum in ſupplicatione, vt communiter * practicatur.

Secundo infertur, vt renuncians beneficium, vt ille
ſuffragetur ſibi, aut N. in electione, aut præſentatio-
5 ne, aut † ob quid aliud ſimile, ſimoniace renunciet, vt
ſcriptum reliquit Nauarr. in Manual. dict. cap. 23. nu-
* me. 100. verſ. poſterioris, & eſt communis * opinio
6 cum fiat pro pretio † rei ſpiritualis, quod prohibetur, c.
ſicut, 3. & c. non ſatis, de ſimon. cap. quam pio, 1. q. 2. c. vlt. de pact.

Tertio infertur ſimoniace renunciare, qui renun-
7 ciauit N. vt ei † det notitiã de alicuius beneficij occurrente vacatione in ſua prouincia, ita colligitur ex Nauarr. in Manual. cap. 23. num. 107. verſic. ad ſeptimum; & verſic. ad nonum, quia nihil dandum nunciantibus
8 vacationes † beneficiorum ſtatuit Gregorius XI. in cõ
ſtitutione quarta poſita, in prima parte Bullarij. Et ob id etiam ſimoniaca renunciatio eſt quoties quis renũ-
9 ciaret, quia † promiſiſſet id facere tempore impetrationis, cum habuiſſet ab eo notitiam vacationis, & eſſet vterque excommunicatus ipſo iure, ac incurrerent pœnam priuationis omnium beneficiorũ, vt ſtatuit Pau. IIII. in conſtitutione 33. incipien. inter cæteris, fo. mihi 615.

Quarto infertur, quod renuncians cum pacto, vt re
10 tineat ſibi beneficium † dum uiuit, ſimoniace renũciat
Redoan. de ſimo. p. 2. cap. 10. nu. 10.

Quinto infertur ſimoniace renũciare illum, qui ꝓ
11 miſit, quod ſi beneficium reperiatur † penſione grauatum, quod ipſe ſoluet penſionem, vt in terminis conſuluit Nauar. conſ. 4. tit. de ſimon.

SVMMARIVM.

1 *Simoniaca renunciatio cum pacto, vt poſſit retinere fructus dum viuit.*
2 *Simoniaca quando datur temporale pro ſpirituali.*
3 *Renunciatio, vt renuncians recipiat fructus, ſimoniaca.*
4 *Renunciatio cum reſeruatione penſionis à Papa non eſt ſimonia.*
5 *Habens intentionem prauam non committit ſimoniã.*
6 *Fructuum, aut penſionis reſeruatio non pendet à volũtate partium.*
7 *Pactio firma probibetur.*
8 *Tractare quid ſit.*
9 *Tractatus inter reſignantem, & reſignatarium permiſſi.*
10 *Clauſula ſi Sanctiſſimo Domino noſtro placuerit, excuſat.*
11 *Reſeruatio pro reſignante fauorabilis.*
12 *Epiſcopus poteſt opponere in collatione onus alimentandi.*

QVAESTIO V.

QVINTO quæro, An renuncians in
1 fauorẽ N. cũ pacto, vt poſſit † retinere fructus dũ viuit, aut aliq̃ pẽ
ſionẽ, dicaſ ſimoniace renunciare?
* Cõis* opinio eſt affirmatiua, Old.
conſ. 224. n. 2. Abb. in c. nõ ſatis, n.
7. & 8. de ſimo. vbi Anſ. Mar. Soc.
Sen. & alij cõiter Cald. conſ. 1. de ſimon. Dec. in c. exp. 1. n. 15. de off. dele. Gig. conſ. 120. n. 4. Cord. Pariſ. cõſ. 143. n. 12. vol. 4. Craue. cõſ. 122. in prin. Redoan. de ſimo. p. 2. c. 14. in prin. Nau. cõſ. 8. de ſim. & conſ. 37. eo. ti. & cõſ. 48. n. 1. e. tit. Summiſtę oẽs in verb. ſimonia, &
rõ eſt, qa renũciatio nõ eſt libera, vt dẽt eſſe, arg. l. 1. ff.
2 de don. c. licet in ſua, de rer. perm. li. 6. & datur † tempo
rale pro ſpirituali, Ange. in verb. ſimonia, 3.

Amplia procedere ẽt ſi fuerit factũ pactũ, vt renũ-
3 cians recipiat fructus beneficij reſignati vſque ad † talẽ diẽ, & fuerit dictũ ſaluo beneplacito ſedis Apoſtolicæ, nã ſi poſtea fuerit facta renũciatio corã ordina-
* rio ſimoniaca iudicaſ, vt fuit* reſolutũ in vna Cochẽ.
29. Octobris, 1539. teſte Moedan. dec. 165.

Limita non procedere quoties fuiſſet facta renun-
4 ciatio in curia † in manibus Papæ, obtinẽdo ab ipſo Pa
pa reſeruationem omnium, vel medietatis fructuum,
aut annuam penſionem ſoluendam ſuper fructibus il
lius beneficij, aut alterius, nam non eſſet ſimoniaca, ẽt
ſi renuncians prius tractaſſet cũ reſignatario, vel ami-
5 co de dictis † fructibus aut penſione, gerendo in ani-
mo, quod ille debeat ſibi ſuccedere in beneficio, & ei
ſoluere fructus reſeruatos, aut penſionem, & qđ alias
non renunciaſſet ſi ſecus credidiſſet, vt ſcribit egregie
Felin. in dict. cap. ad audientiam, 2. num. 3. de ſimo. cõ
ſuluit Card. Pariſ. conſ. 30. num. 3. cum ſeq. volu. 4. vbi
late, Boer. de auct. legat. a later. num. 120. & num. 123.
Caccialup. de penſ. quæſ. 19. num. 1. Redoan. de ſimo.
* par. 2. cap. 12. num. 3. & communiter * Doctores alias
a me citati præcedentibus libris, & præcipue lib. 6. nã
6 que fructuum, aut penſionis † reſeruatio non pendet a
voluntate partium, ſed a Papa Caſſad. deci. 4 loc. Gig.
de penſ. q. 1. & q. 83. num. 9. qui ex officio reſeruat fru
ctus, aut penſionem pro renunciante, & ob id renun-
ciatio dicitur fieri libere, hoc non obſtante, Abb. in c.
non ſatis, num. 8. verſ. ſed cautela, de ſimon. Dec. in di.
c. ex parte, 1. num. 15. de off. de leg. dantes hanc caute-
lam ad vitandam ſimoniam.
7 Ex quibus colligitur quod † pactio firma eſt illa, q̃
prohibetur, cap. cum vniuerſorum, de rerum permut.
Doctores in cap. ex parte, 1. de offic. delega. tractatus
autem non includunt aliquam firmam conuentionẽ,
8 cum tractare nihil † aliud ſit, quam in medio ponere,
l. cum hic ſtatus, §. ambo, & ibi Gloſ. in verb. tractare,
ff. de donat. inter. vi. & vxor. l. naturalis, §. ſed ſi facio,
* ff. de præſc. verb. Ideo ex hoc de ſtylo * recepto in cu
9 ria tractatus inter reſignantem, & reſignatarium, ante
admiſſam renunciationem de reſeruatione fructuum
aut penſione non inducunt ſimoniam, cum poſſint li
cite fieri, ut poſt Gloſ. Abb. & Caccialup. quos citat,
ſcribit Redoan. de ſimon. part. prima. capitul. 11. ſub
numero duodecimo. cum ſequent. Collectan. in capit.
cum olim, in vltima. quæſtio. de rerum permutat. Fede
ric. de Sen. in tractat. permutat. quæſtio. 38. Barbat. in
viat. iur. tit. de permutat. columna tertia. Boer. deciſio.
205. numero primo late Cardinal. Pariſius conſilio.
trigeſimo volumine quarto. Put. deciſio. trigeſima no
* na. libro ſecũdo. & * communiter Doctores, etiam ſi
10 promiſſio tranſit in obligationem deciſio. Tholoſan.
261. dummodo fuerit appoſita illa clauſula, cum con
* ſenſu Sanctiſſimi D. N. aut ſi Sanctiſſimo D. N. placue
rit, Sarnen. de trienn. quæſtio. duodecima. columna.
tertia. Redoan. de ſimon. part. 2. cap. 15. numero 32.
* & 43. vbi dicit, quod tota die * renunciationes ita fiũt
11 reſeruatio enim quæ fit pro † reſignante, videtur fauo-
rabilis, cum fiat ex cauſa oneroſa, & ne nimium diſpẽ
dium ex renunciatione patiatur, Gig. de penſ. quæſtio
* ne. ſecunda. & communiter * Doctores, vt dixi, libro.
6. & ob id ſcriptum reliquerunt plures Doctores, Epi
12 ſcopum † poſſe apponere in collatione onus alimentan
di pro renunciante, Ancharan. conſilio. 280. Quæſbo.
Anton. de Butr. in capitul. ſecundo. de arbitr. Dec. in
dict. capitul. ex parte, prima. numero decimoſexto. de
offic. delegat. & conſilio. 141. Oldrad. conſi. 226. cum
alijs, vt late per Felin. in cap. ad audientiam, colum. 1.
& 2. de reſcrip.

Limita tamen concluſionem principalem, ſi pactũ
de conſequendis fructibus fuit completum, & habuit
effectum, Nauarr. conſ. 48. num. 3. de ſimon.

SVMMARIVM.

1 *Spiritualia poſſunt dari ſub conditione, quę de iure in eſt.*
2 *Conditio aliter, quam de iure inſit, inducit ſimoniam.*
3 *Renunciatio facta coram Ordinario ea intentione, vt detur beneficium N. ſimoniaca.*
4 *Simonia quid ſit.*
5 *Intentio temporalis pro ſpirituali non inducit ſimoniam.*
6 *Mandatum ad renunciandum coram Ordinario cum clauſula, vt aliqui amici rogarent, non eſt ſimoniacum.*
7 *Conſtitutio Pij V. ſimoniaca intelligenda de intentione conuenta.*
8 *Renuncians, vt detur N. & non alteri ſimoniace.*
9 *Simoniaca mentalis ex intentione.*
10 *Conferens indigno peccat.*
11 *Reſignatio ſimoniaca ſi intentio praua fuerit deducta in pactum.*
12 *Inferior à Papa non poteſt facere, vt conuentio ſimoniaca non ſit ſimoniaca.*
13 *Simoniacus mentalis tenetur ad cordis ſatiſfactionẽ.*

QVAESTIO VI.

SExto quæro, An renunciatio dica
tur ſimoniaca, ſi renuncians coram
Ordinario renunciauerit ea mente, vt
detur N. nepoti cõſanguineo, aut ex-
traneo? Pro affirmatiua facit, quia quã
uis ſpiritualia † poſſint dari, aut dimit
ti ſub conditione quæ de iure ineſt, ca. ſignificaſti, de
electione Felin. in c. ad audientiã 2. de reſcr. & de iure
inſit conditio, vel modus, vt beneficium ab vno renũ
ciatum, alteri conferatur, non tamen iure ineſt, quod
cõferat illi, aut illi, & ſic certæ perſonæ, & tamẽ omnis
conditio vel modus, qui exprimuntur aliter, quam iu
re inſunt, inducunt † ſimoniam, c. cum pridem, de pac.
cap. vlt. eod.

Secundo facit, quia omnis ſtudioſa voluntas ſimo
niam inducit, cap. qui ſtudet, & cap. ſicut eunuchus, 1.
quæſt. 1.

Tertio, quia videtur ad hoc expreſſa conſtitutio
Pij V. relata per Nauar. in Manual. cap. 23. nume. 110.
& alia conſtitutio eiuſdem Pij V. incip. Quanta, & hanc
opinionem videtur firmare Hoſt. in c. ex parte, nu. 2.
& ſeq. de offic. deleg.
3 His tamen † non obſtantibus contraria opinio eſt
* verior, & communiter * recepta a Doctoribus, ut re-
nunciatio facta coram ordinario ea mente, vt benefi-
cium renunciatum conferatur N. non dicatur ſimo-
niaca, quam opinionem teneat Gloſ. in cap. ordinatio
nes, verb. pretio. 1. q. 1. vbi Card. Alex. numer. 33. Idem
Card. Alex. in c. 1. num. 4. 1. q. 1. & in c. quicunque. 1. n.
3. poſt Archid. & Bellam. ead. cau. & q. Diu. Ant. 2. par.
tit. 1. c. 5. §. 11. Card. Pariſ. conſ. 135. n. 17. vol. 4. Dec. in
c. ex parte, n. 17. de offi. dele. Burgas. de irrega. fol. 247.
n. 56. Caccialup. de penſ. q. 19. n. 6. 7. q. 16. & ſeq. Naua.
in Manual. c. 23. ſub num. 107. verſ. quod renunciatio,
atteſtans de communi, Idem Nauar. in facti contin-
gentia reſpondit, conſ. 38. de ſimon. & conſ. 11. verſ. ad
ſecundum eod.

Et ratio eſt, quia huic caſui non conuenit diffinitio
ſimoniæ, quæ ſecundum Glo. in ſumma. 1. q. 1. eſt vo-
4 luntas ſtudioſa † emendi, vel vendendi ſpirituale, vel
ſpirituali annexum, qualis non eſt voluntas ſola reſi-
gnandi,

ſignandi, ſine pacto conferendi illud, ex quo ceſſat ſe
cundum argumentum in contrarium adductum, &
idem c. ordinationes, & c. qui ſtudet, 1. q. 1. requirunt
dationem, vel receptionem, aut pactum, conditionẽ,
ſiue modum expreſſum dandi, & recipiendi, & ob id
intentio accipiendi aliquid temporale pro ſpirituale
5 †non efficit ſimoniam, vt probat Nauarr. in Manual.
* c. 23. num. 100. & ideo fuit deciſum* in Rota non cõ
mittere ſimoniam eum, qui dedit mandatũ ad renun
6 ciandum †cum clauſula, vt poſt admiſſam renunciatio
nem aliqui amici rogarent collatorem, vt conferet ei
cui volebat renuncians, vt refert Caſſad. deciſ. 2. de ſi-
mon. & tamen ex huiuſmodi mandato certa collige-
batur intentio reſignantis. Ex quo etiam patet reſpõ
ſum ad primum argumentum in contrariũ adductũ.
non obſtat conſt. Pij V. quia reſpondet Nauarr. cõſ.
7 38. num. 3. eſſe intelligendam de † intẽtione tacite, vel
expreſſe in conuentionem deducta, de alia loquente
de confidentia dicam late in tractatu de confidentia
mox imprimendo.

Ampliatur primo, procedere etiam ſi ille, qui renũ
ciauit ea mente, vt conferatur N. alias non renunciaſ
* ſet, communis* opinio, teſte Nauarr. in Manual. d. ca.
23. ſub num. 107. quamuis contrarium voluerit Cac-
cialup. de penſ. q. 19. num. 9. cum ſeq.

Ampliatur ſecundo, vt non committatur ſimonia,
8 nec etiam mentalis a renunciante† hac intentione, vt
beneficium detur N. ſi hoc non expreſſit, vt colligi-
tur ex Gloſ. in d. c. ordinationes, verb. pretio. 1. quæſt.
* 1. Diu. Ant. 2. part. tit. 1. c. 5. §. 11. communis* opinio,
teſte Nauarr. in Manual. d. cap. 23. ſub num. 107. verſ.
quod renunciatio, & hãc opinionem expreſſe firmat
Card. Alex. in c. quicunque 1. 1. q. 1. & hæc eſt com-
* * munior** ſententia, quicquid voluerit Abb. in c. cum
vniuerſorum, de rer. permut. Dec. d. c. ex parte 1. nu.
18. Card. Pariſ. conſ. 135. num. 18. vol. 4. Redoan. de ſi
mon. p. 2. c. 10. num. 17. Ferrett. conſ. 207. num. 20. Ca
raſ. de ſimon. ment. num. 67. quia hic nulla adeſt vo-
luntas emendi, vel vendendi ſpirituale, in quo conſi-
9 ſtit† ſimonia mentalis, Diu. Thom. 1. 2. q. 20. & quæſ.
72. art. 7. Maiol. in 4. diſt. 25. ideo reſignatarius pote-
rit beneficium illud retinere, c. dilecto, de præb. c. cũ
pridem, de pac. c. ordinationes, 1. q. 1. cap. cum in tua,
vbi Innoc. de ſimon. Card. Pariſ. dict. conſ. 135. num.
17. uolum. 4.

Declara primo, vt renuncians ea mente, vt confera
10 tur tali, ſi ille, cui deſiderat† cõferendum eſt indignus
eo beneficio peccet, Præpoſ. in d. c. quicunque, 1. nu.
3. 1. q. 1. & in d. c. ordinationes, num. 33. ſequitur Dec.
conſ. 141. ad ſecundum, & colligitur ex his, quæ ſcri-
bit Nauarr. in Manual. ſub num. 107.

11 Declara ſecundo, vt ſi renũcians† tacite, vel expreſ
ſe in conuentionem deducat illam ſuam mentem, vt
id beneficium conferatur N. renunciatio dicatur ſi-
moniaca, ita Nauarr. conſ. 38. num. 3. & conſ. 43. nu.
1. de ſimon. & ſcientia ordinarij etiam ſi ſit Cardina-
lis non prodeſt, vt reſpondit Nauarr. conſ. 11. ad ſecũ
12 dam de ſimon. quia nullus inferior Papa † poteſt au-
ctoritate ſua efficere, vt conuentio ſimoniaca non ſit
talis, idem Nauarr. in Manual. c. 23. num. 107. Etſi ſi-
13 monia† eſt mentalis tenetur ſimoniacus ad cordis ſa
tisfactionem, cap. vlt. de ſimon. Diu. Thom. 2. 2. quæſ.
* 100. art. 6. ab 6. vbi Caietan. communis* opinio, teſte
Nauarr. in Manual. dicto cap. 23. num. 102. quam plu
ribus rationibus comprobat, idem Nauarr. in cap. 1.
14. quæſt. 3. Siueſtr. in verb. ſimonia, quæſt. 2. quam-
uis Maior in 4. diſt. 25. quæſt. 1. Adr. in quolibet. Sot.
lib. ſexto de iuſt. & iur. quæſt. 8. numero 1. tenuerint
contrarium.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio, cum pacto ſoluendi expenſas, ſimonia-
ca.*
2 *Renunciatio ob pecunias mutuo habitas non eſt ſi-
moniaca.*
3 *Mutuum fit ad augendam amicitiam.*
4 *Verus contractus mutui excuſat a ſimonia.*
5 *Confidentia in foro exteriori.*
6 *Pecunia mutuata ex interuallo excludit ſimoniam.*
7 *Pactum gratuitum inter reſignantem, et reſignatariũ
licitum.*
8 *Pactum inter reſignantem, & reſignatarium ante ex
peditionem litterarum redolet ſimoniam.*
9 *Reſignatarius faciens totam impenſam in expeditio-
ne committit ſimoniam.*
10 *Quis expendat in expeditione litterarum.*
11 *Renunciatio litigioſi, cum pacto vt conſentiat penſio
ni euicta lite ſimoniaca.*
12 *Renunciatio ad preces non eſt ſimoniaca.*
13 *Debita cauſa excuſat a ſimonia.*
14 *Simonia ſtudioſa voluntas.*
15 *Peccat excludens dignum.*
16 *Collatio cum ſpe quod erit gratus non eſt ſimoniaca.*
17 *Debitum antidorale non habet vim pretij.*
18 *Animus inducendi debitum antidorale non inducit
ſimoniam.*
19 *Renunciare beneficium conſanguineis non eſt ſimo-
nia.*
20 *Conferre beneficium conſanguineis non eſt ſimonia.*
21 *Collatio facta conſanguineis dignis non inducit pec-
catum.*
22 *Reſignatio cum pacto, vt reſignatarius ſoluat penſio-
nes impoſitas, non eſt ſimoniaca.*
23 *Expreſſio eorum, quæ tacite inſunt, non eſt ſimo-
nia.*
24 *Expreſſio conditionis, ad quam quis non tenetur in-
ducit ſimoniam.*
25 *Renuncians beneficium, vt habeat aliud non commit
tit ſimoniam.*
26 *Litteras renunciatur abſque auctoritate ſuperioris.*
28 *Non poteſt quis renunciare litteris pro re tempo-
rali.*
29 *Per litteris conſequitur ius præparatorium.*
30 *Præſentatio patroni eſt annexa ſpiritualitati.*
31 *Simoniacus, qui promittit ſicuti qui dat.*
32 *Promiſſio, & datio æquiparantur.*
33 *Aſſaſſinium committitur data pecunia.*
34 *Aſſaſſinium committitur promiſſa pecunia.*
35 *Sola promiſſio de dando inducit ſimoniam.*
36 *Pactum pro ſeruitijs ſimoniacum.*
37 *Simonia committitur in renunciatione per dationem
conſanguineorum.*
38 *Simoniacus ignorans ſpoliatus non eſt reſtituendus.*
39 *Reſignatione exiſtente nulla non transfertur.*
40 *Simoniacus ignorans non perdit omnia beneficia.*
41 *Simoniaca renunciatio ſi reſignatarius promittat ce-
dere illud.*
42 *Pactum factum poſt breue tempus poſt reſignationẽ
ſimoniacum.*
43 *Ratio ex interuallo non inducit ſimoniam.*
44 *Correſpectiuitas inducit ſimoniam.*
45 *Correſpectiui actus dicuntur, qui fiunt eodem tem-
pore.*

46 *Impenſa*

46 *Impenſæ factæ in maſſaritijs Eccleſiæ poſſunt a reſignante repeti.*
47 *In dubio quis præſumitur feciſſe impenſas Eccleſiæ de bonis ipſius Eccleſiæ.*
48 *Bona clericorum præſumuntur acquiſita de bonis Eccleſiæ.*
49 *Eccleſia habet fundatam intentionem ſuper bonis poſſeſſis a prælato defuncto.*
50 *Poſſeſſio bonorum prælatorum continuatur in Eccleſia.*
51 *Conſtito bona eſſe patrimonialia, Eccleſia in illis non habet fundatam intentionem,*
52 *Renunciatio non eſt ſimoniaca ſi in mandato dicatur cum habeam intentionem, &c.*
53 *Reſignatarius dans ſecuritatem bancheriam pro penſione reſignantis nõ committit ſimoniam.*
54 *Obligatio in forma Cameræ fit ad faciliorem ſolutionem.*
55 *Excluditur delictum vbi alia interpretatio capi poteſt.*
56 *Semper interpretatio capienda vt delictum excludatur.*
57 *Contractus non præſumitur vſurarius.*
58 *Conſilium præſumitur bonum.*
59 *Quiſque præſumitur bonus.*
60 *Renunciatio ſimoniaca ſi quis promiſit renunciare in euentum ſi prouideretur.*
61 *Ordinarius nõ præſumitur prouidere vigore pacti initi cum parte.*
62 *Pacta de temporalibus inita inter reſignantem, & reſignatarium non inducunt ſimoniam.*
63 *Permutatio triangularis, vel quadrangularis ſimoniaca.*
64 *Penſio ex tribus reſignationibus non eſt nulla.*
65 *Pactio appoſita in reſignatione de ſoluendis debitis Eccleſiæ non eſt ſimoniaca.*
66 *Quæ ſuper abundant non ſolent vitiare ſcripturas.*
67 *Expreſſio eorum quæ tacite inſunt, nihil operatur.*
68 *Promiſſio fructuum benef. pro dote ſororis non eſt ſimoniaca.*
69 *Frater tenetur dotare ſorores.*
70 *Retroceſſio quando ſit ſimoniaca.*
71 *Reſignatio cum pacto de ſoluendis debitis reſignantis eſt ſimoniaca.*
72 *Pactum ſimoniacum ſi non habeat effectum, nõ nocet.*

QVAESTIO VII.

SEPTIMO quæro de aliquibus caſibus particularibus. Quorum Primus erit, an ſimoniaca ſit renunciatio facta a renunciãte, vt reſignatarius ſoluat ei expenſas factas in illo beneficio conſequendo communis opinio eſt affirmatiua eſſe ſimo-
1 niacam, quam firmauit Rot. die 19. Octobris, 1543. in vna Canonicatus ſancti Andreæ corã Put. teſte eo. dec. 40. lib. 2. ex auctoritate, & ratione, auctoritate tex. in cap. cum pridem, de pact. vbi datur pecunia pro expenſis, & quia dabatur correſpectiue ad cõceſſionem iuris, ideo Papa reputauit illam pactionem illicitam, & ibi Doctores hoc notant; ratione quia renunciatio debet eſſe libera, & hęc cũ nõ ſit huiuſmodi ergo &c.

Secundus caſus, an ſit ſimoniaca renunciatio, ſi renuncians habuit pecuniam mutuo a reſignatario ne-
2 gatiue videtur reſpondendum, vt tenet Nauarr. conſ. 50. & 51. tit. de ſimon. quia poteſt quis mutuare pecuniam alicui principaliter ad contrahendam, vel augen-
3 dam amicitiam & ſubleuandam eius neceſſitatem, & non committit vſuram, & ſimoniam, licet ſecundario ſperet ab eo aliquod beneficium, etiam conferendum ſibi iuſte principaliter propter amicitiam, & realiter poſtea conferatur illud ei ab eo, Diu. Thom. 2. 2. q. 78. art. 2. ad 3. & in corpore q. vbi clarius Caieta. Dominic. Sot. de iuſt. & iure, lib. 9. q. 1. art. 2. Nauarr. in comment. de vſur. ſup. cap. 1. 14. q. 3. nu. 22. & in Manual. c. 17. num. 229.

Amplia hanc cõcluſionem procedere etiam ſi mutuauerit reſignatarius reſignãti pecunias poſt ſignatã ſupplicationem, & ante conſenſum extenſum, in his. n. terminis conſuluit Nauarr. dict. conſ. 51. de ſimon. qa nulla interuenit ſimonia realis, cum nulla emptio formalis interuenerit, neque aliqua æquipollens, nam ve-
4 rus contractus mutui interceſſit ad not. in l. 2. §. mutui datio, ff. ſi cert. petat. & hæc concluſio procedit in
5 foro interiori, non autem in exteriori in quo videtur commiſſa confidentia, ſi hoc deduxit in pactum, & tenebitur ad reſtituendum beneficiũ ex bulla Pij Quinti, de confidentijs, vt tradit Nauarr. dict. conſ. 51. nu. 1. de ſimon. & dicemus late in tract. de Confident.

Limita tamen hanc ampliationem non procedere quoties poſt admiſſam renunciationem ex interuallo
6 fuerit mutuata pecunia, quia licita eſt datio, & promiſſio ex interuallo, Sarn. quem refert, & ſequitur Redoan. de ſimon. par. 2. cap. 11. nu. 14. & 15. & habes rõ-
7 nem per Bellam. deciſ. 12. ſicuti licitum eſt inter renũciantem, & reſignatarium pactum gratuitum, Ant. de Butr. & Anan. in cap. ex parte, 1. de off. deleg. vbi Felin. col. 2. circa medium, vbi ita limitat illam Gloſ. idem. Felin. in dict. cap. ad audientiam, de reſcrip. Boer. de poteſt. legat. a later. n. 122. Redoan. de ſimon. p. 2. cap. 11. num. 11. & 12. & hoc intellige ſi pactum interceſſit poſt etiam adeptam poſſeſſionem, quandoquidem pactum det re illicita poſt admiſſam renunciationem, &
8 cõſenſum præſtitum, ante vero adeptam poſſeſſionẽ inter renũciantem, & reſignatarium redolet ſimoniã, ita Nauarr. conſ. 49. de ſimon. quia poſſeſſio non põt quæri per dationes, & remiſſiones, Abb. communiter receptus in dic. cap. dilectus, de ſimon.

Tertius caſus, an ſimoniaca dicatur renunciatio, ſi
9 reſignatarius fecit omnem expenſam in admiſſione, & expeditione reſeruationis fructuum, aut penſionis communis opinio eſt affirmatiua, quam tenet Nauar. conſ. 5. de ſimon. & ambo iudicantur in foro exteriori ſimoniaci, argu. ca. quã pio. 1. q. 2. & cap. vlt. de pact. quia renunciatio non eſt libera, vt eſſe debet.

Et hæc concluſio procedit, quando reſignatarius fecit huiuſmodi expenſas, vt fiat ei renunciatio, vt videtur declarare Nauar. loc. cit. & quando eas fecit pacto præcedente, & poſtea illas non retinuit: nam ſtylus ſa-
10 tis vulgaris eſt, vt reſignatarius expendat in ſua expeditione pro reſignãte, retinet autẽ id quod impendit in primo termino ſolutionis penſionis, & ita practicatur abſque vllo ſcrupulo.

Quartus caſus, an ſimoniaca ſit renunciatio beneficij litigioſi facta cum conuentione, vt euicta lite a(ſ)-
11 ſignationi certę pẽſionis reſignatarius, conſentiret? affirmatiue eſt reſpondendum, vt in facti contingentia conſuluit Nauarr. conſ. 11. num. 1. verſ. ad priorem quæſtionem de ſimon. ex rationibus poſitis per eundem Nauarr. in Manual. cap. 23. nu. 100. & colliguntur ex ſuperius traditis.

Quintus caſus, an ſi renuncians motus fuerit ad pre-
12 ces N. renunciatio ſit ſimoniaca? negatiue concludendum eſt

dum eſt, Nauarr. conſ. 50. num. 2. de ſimon. quia regu
lariter preces, quibus rogatur collator beneficij non
13 inducunt ſimoniam, quando ſubeſt† debita cauſa, pro
pter quam conferatur beneficium, Diu. Thom. 2. 2.
14 q. 100. art. 5. ad 3. nam ſimonia† eſt ſtudioſa voluntas
emendi, vel vendendi ſpirituale, vel ei annexum, Diu.
Thom. dict. 2. 2. q. 100. artic. 1. & in 4. diſt. 21. & quod
preces non inducunt ſimoniã prohibitam tenuit Fel.
* in cap. cum eſſent, de ſimon. & fuit bis* reſolutum in
Rota in vna Roſſanen. ſubdiaconatus coram Moed.
de menſe Decembris, 1537. teſte Sarn. de triennal. q.
12. col. 4. verſ. ſolent. quid autem in precibus ea men-
15 te factis, vt excludatur† dignus, & admittatur notorie
indignus vide Doctores in c. cum M. de conſt. Sarn.
d. q. 12. col. 4. Crauett. conſ. 122. num. 9.

Sextus caſus, an ſimoniaca dicatur renunciatio fa-
cta principaliter, vt beneficium reſignatum confera-
16 tur idoneo, & ſecundario† cum ſpe, quod erit gratus,
& quod alioquin non renunciaret? negatiue reſpon-
dit Nauarr. conſ. 9. de ſimon. quia intentio renunciã-
di, & ponendi obligationem antidoralem non indu-
17 cit ſimoniam, nam debitum, †quod non eſt legale, ſed
tantum antidorale non habet vim pretij, vt colligitur
ex Diu. Thom. 2. 2. quæſt. 78. art. 2. ad ſecundum, er-
18 go neque intentio inducendi debitum † antidorale
inducet ſimoniam, & ex alijs rationibus, vt per Na-
uarr. loc. cit.

Septimus caſus, an ſit ſimonia, renunciare benefi-
19 * cia conſanguineis? communis* opinio eſt † negatiua,
quam in terminis tenet Couar. lib. 1. variar. reſol. cap.
5. num. 4. nam ius ſanguinis nequaquam cõſideratur,
vt precium ſpirituale, & conferre beneficium conſan
20 guineis ſimoniæ †vitium non habet, D. Thom. 2. 2. q.
100. artic. 5. licet contrarium voluerit Io. Maior in 4.
21 ſent. diſt. 25. q. 3. Immo neque peccatum† dummodo
dignis fiat collatio, Silueſt. in verb. ſimonia. q. 16. & in
verbo renunciatio, q. 6. Florent. 2. p. tit. 1. cap 5. §. 11.
Caccialup. de penſ. q. 19.

Octauus caſus, an ſit ſimoniaca renunciatio facta
22 cum pacto, vt reſignatarius† ſoluat penſiones impoſi
tas ſuper beneficio reſignato, & reparet Eccleſiam, mi
niſtret ſacramenta, aliaque faciat, ad quę ipſe reſignãs
* de iure tenebatur? communis* opinio eſt negatiua, vt
23 expreſſio eorum, †& per pactum, quæ a iure requirun
tur nõ ſit ſimonia, ita in terminis Nauarr. in Manual.
c. 23. ſub num. 100. verſ. quæ tamen. vbi dicit ex hoc
defendiſſe quandam collationem cuiuſdam commẽ-
dę factę, vt ſolueret quadraginta aureos annuos, quos
ſoluere tenebatur, qui eam haberet, Doctores poſt
Gloſ. in c. ſignificaſti, de elec. de communi atteſtatur
* Io. Petr. Bim. conſ. 15. & regulare eſt, ac * receptum a
Doctoribus, vt exprimere quod ineſt, non inducat ſi
moniam Gloſ. 2. in c. ad audientiam, de reſcript. vbi
Abb. & alij, Gloſ. 2. in c. olim, el primo, de reſt. ſpoliat.
Gloſ. 1. in cap. relatum, de præb. Archid. 8. quæſt. 3. in
ſumm. cum alijs adductis per Fel. in d. cap. ad audien-
24 tiam, num. 8. ſecus autem † ſi ad illam conditionem
non teneretur, ideo ſi in renunciatione, aut collatio-
ne dicatur, quod fiant organa, & ſimilia, ad quæ bene
ficiatus nõ tenetur de iure, ſimonia eſſet prout eſt de
mente Rotæ, teſte Redoan. de ſimon. p. 2. c. 11. in fi.

Nonus caſus, an renuncians litteris, ad beneficium
vt habeat aliquod beneficium, vel penſionem dicatur
25 ſimoniace renunciare? negatiue † eſt reſpondendum
prout reſpondent Card. Zabarell. But. Hoſtienſ. Glo.
* Abb. Imol. num. 4. & communiter* Doctores in d. ca.
ad audientiam, 2. de reſcrip. Et probatur ſatis expreſſe
in d. c. ad audiẽtiam, 2. de reſcr. vbi Honorius, III. ſcri
bit Archidiacono Bituricen. Apoſtolicæ ſedis legato
his verbis, *Ad audientiam noſtrã peruenit, quod qui
dam clerici obtentis a ſede Apoſtolica litteris ſuper
prouiſione ſua in aliquibus Eccleſiis ſibi ſubiectis re
cipientes, ab eis annuas penſiones, ſeu alia beneficia,
ab eorum impetratione deſiſtant renunciantes bene-
ficio litterarum, &c.* ex quo notat Abb. in 3. not. qđ
quis poteſt renũciare litteris Apoſtolicis pro alio be
neficio Eccleſiaſtico, vel pro annua penſione aucto-
* ritate ſuperioris, & ibi ſequuntur* omnes, & ratio eſt
quia nulla ſimonia poteſt in hoc interuenire, eo ma
gis ſecũdum opinionem illorum, vt per litteras ad be
26 neficia nullum ius† ſpirituale habeatur, Abb. in dict.
c. ad audientiam, num. 6. verſ. 3. poſt Gloſ. vbi etiam
dicit hoc eſſe mirabile, Ideo licet, quis non poſſit re-
nunciare beneficio ſine auctoritate ſuperioris, poteſt
27 tamen renunciare † litteris ſimpliciter abſque aucto
* ritate ſuperioris, prout tradit Abb.* communiter re
ceptus, in eod. cap. ad audientiam, num. 3. & late tra-
didi libro 7.

Limita, vt non poſſit quis renunciare litteris ad be
28 neficium †pro re temporali, vt ſcripſerunt Hoſtienſ.
dict. c. ad audientiam, col. 1. Abb. ſub nu. 6. quicquid
voluerit Gloſ. ibi, nam per has litteras licet non conſe
quatur ius in re, vel ad rem, conſequitur quoddã ius
29 † præparatorium, quod eſt ſpirituale, vel ſpirituali an-
nexum, ſicut dicimus de præſentatione Patroni, quę
30 eſt annexa † ſpiritualitati, nam parat viam ad obtinen
dam inſtitutionem, & ita tenet Redoan. de ſimon. p.
2. c. 15. num. 35.

Decimus caſus, an renunciatio dicatur etiam ſimo
niaca, in qua non fuit aliquod ius temporale, vel ſpiri
* tuale datum, ſed tantum promiſſum? communis* opi
31 nio eſt affirmatiua, nam †ſimoniacus eſt, qui promit-
* tit, ſicuti qui dat, vt dicit Bal. iudicatum* fuiſſe Floren
tiæ in c. 1. de teſtib. lib. 6. vbi hoc tenet Pet. de Anch.
& Philip. Franc. col. 1. Dec. in c. veniens, gloſ. 1. de te-
* ſtib. Roman. reg. 327. & alij* omnes, quia promiſſio,
32 & datio parificantur non ſolum in materia ſpirituali
prohibitiua, ſed etiam in profana, vt probat text. in l.
vlt. C. ad leg. Aquil. Soc. Sen. quem refert, & ſequitur
Sarn. de trienn. q. 12. col. 1. verſ. ſed hoc, & eſt tex. for-
malis, in c. nonnulli, 1. q. 1. & ob id Aſſaſſinium com-
33 mittitur non ſolum †ſi fuerit data pecunia, iuxta cap.
pro humani, de homicid. lib. 6. vbi Archid. col. 1. in fi.
Gem. in §. cum igitur, in 1. not. Anch. in 6. not. Cor.
conſ. 249. col. 1. in fin. vol. 1. Dec. conſ. 327. in princ.
34 Grammat. voto 9. in princ. ſed etiam ex ſola †promiſ-
ſione, Salic. in l. non ideo minus, in fi. C. de accuſat.
Curt. Sen. conſ. 20. colum. 18. verſ. omitto poſtremo,
Grammat. d. vot. 9. col. 1. Gabriell. lib. commun. con-
cluſ. de maleficijs, concl. 1. Ideo quemadmodum ille,
qui dedit aliquid, & conſequutus fuit beneficiũ, eſt
ſimoniacus, & eo priuatur, ac in foro conſcientiæ te-
* netur illud dimittere, vt eſt* communis opinio, ita &
35 qui conſequutus fuit beneficium per ſolam †promiſ-
ſionem de dando, Gloſ. Abb. & Fel. in c. tua nos, de ſi
mon. Abb. in c. cum ad noſtram, in 1. not. de ele. & ita
* fuit* tentum in Rot. die 11. Martij, 1538. coram R.
P. D. Ioanne Paulo in vna Conchen. fructuum.

Vndecimus caſus, an renuncians in fauorem fami
liaris ob recompenſam ſeu remunerationem ſeruitio
* rum committat ſimoniam? cõmunis* diſtinctio hęc
36 eſt, aut adeſt pactum, †& conditio, & tunc committi
tur ſimonia, aut non, & tunc ſecus, Abb. Anan. Soc.
Fel. in c. cum eſſent de ſimon. Inn. in c. tua, de ætat. &
qualit.

qualit. Ang. in l. ſed etſi lege, §. conſuluit, ff. de pet. hæ
red. Iaſ. in l. ſi non ſortem, §. libertus, col. 4. verſ. quin-
tus effectus, ff. de condict. indeb. & in l. ex hoc iure, ff.
de iuſt. & iur. cum alijs adductis per Boer. de poteſt.
legat. a later. num. 125.

Duodecimus caſus, an ſi quis renunciauerit in fa-
uorem N. cuius conſanguinei dederunt, vel promiſe-
37 runt aliquid pro† receptione reſignationis, dicatur cō
* miſſa ſimonia? communis* opinio eſt affirmatiua, vt
etiam ſit priuatus ipſo iure, & teneatur† cedere benefi
cio, habito per ſimoniam commiſſam ab alio Abb. in
c. pen. 1. & 2. not. per illum tex. de elect. & in c. nobis,
1. not. de iur. patron. cum alijs adductis per Rocch.
de iur. patron. in verb. eſt vtile, q. 3. quorum dicta ap-
* probauit, & ſequuta eſt* Rota, in vna Meſſanen. Cap-
pellaniæ de menſe Maij, 1536. coram R. P. D. Petro
Vortio, teſte Sarn. de trien. q. 12. col. 4. verſ. & iſta, Ma
iol. de irregularit. lib. 5. c. 45. num. 2. & ideo alias Rot.
in vna Firman. parochialium coram Aquē. die 20. No
38 uembris, 1538. pronunciauit reſignatarium † ſimonia
cum, etiam ignorantem, ſpoliatum non eſſe reſtituen
dum, teſte Sarn. de triennal. d. q. 12. vlt. col. nam nihil
39 fuit tranſlatum† exiſtente nulla reſignatione Rot. de-
ciſ. 7. de renunc. in antiq. Innoc. in c. cum vniuerſorū
de rerum permut.

Verum ſimoniacus ignoranter perdit illud benefi
cium ſuper quo commiſſa eſt ſimonia, non autē alia
40 obtenta cum nulla† adſit culpa ſua, nec impeditur or-
dinis executione, nullamq; de hoc eſſe dubitationem
ſcribit Ioan. Petr. Bim. conſ. 28. num. 15.

Decimus tertius caſus, An ſi reſignatarius die præ
41 ſtiti conſenſus promittat† reſignanti cedere illud be-
neficium ſibi reſignatum, cui voluerit, reſignatio ſit
* ſimoniaca? Communis* reſponſio eſt affirmatiua, vt
* fuit bis reſolutum in Rota in vna* Legion. teſte Moe
dan. deciſ. 243. de anno. Et ratio eſt clara, quia pactū
42 factum in ipſa reſignatione, vel † poſt breue tempus
inducit ſimoniam, Bellam. deciſ. 12. Moedan. d. deciſ.
243. in manuſcr.

Declara tamen non procedere, quoties fuiſſet da-
tum a reſignatario reſignanti ex interuallo, nam tūc
43 nulla † committitur ſimonia, Sarnen. quem refert, &
ſequitur Redoan. de ſimon. par. 2. c. 11. num. 14. & 15
* & eſt* communis opinio Doctorum, ſi ex interuallo
fuit datum, vel promiſſum, ſecus vero ſi in continen-
44 ti, nam tunc renunciatio dicetur ſimoniaca ex† corre
ſpectiuitate, Caputaq. deciſ. 240. par. 3. Aragon. deciſ.
12. Moedan. deciſ. 222. in manuſcrip. & correſpectiui
45 actus dicuntur, qui fiunt† eodem tempore, vt fuit re-
* ſolutum in vna Gebenen. coram * Camillo de anno
1534. teſte Sarnen. deciſ. 4 lib. 1. in manuſcrip. de quo
dicetur infra.

Decimusquartus caſus, an committat ſimoniam re-
nuncians beneficio, ex eo, quia vult ſibi ſolui expen-
ſas ab eo factas in certis maſſarijs Eccleſiæ? Fel. con
ſil. 11. num. 6. in terminis diſtinguit, quod aut impen
46 dit de bonis† proprijs, & poteſt abſque labe ſimoniæ,
licet in hoc contrarium teneat Gammar. c. 1. nu. 137.
verſ. ſimiliter, de rer. permu. lib. 6. aut de bonis Eccle-
ſiæ, & non poteſt, aut de bonis vtriuſque, & compen-
ſabitur pro rata. Si vero ſumus in dubio, inquit Fel. no
tabiliter d. num. 6. verſ. aut ſumus, præſumi expenſas
47 † feciſſe de bonis Eccleſiæ, & per conſequens nō poſ
ſe illas repetere, Hug. Io. de Fan. & Archid. in c. 1. 12.
q. 4. Inn. & Abb. in c. vlt. de pecul. cleric. omnia enim
bona prælatorum, & clericorum, poſt adeptam digni
48 tatem, & beneficia præſumuntur† eſſe de bonis Eccle
ſiæ, & de bonis Eccleſiæ acquiſita, cui præficiebātur,
niſi contrarium probetur, c. 1. vbi Doctores Abb. Co
uar. num. 7. de teſt. Inno. in c. cum in officijs, in 5. col.
eod. tit. vbi etiam Gloſ. & Ioan. And. Bald. in l. ſi quis
presbyter, in fi. C. de epiſc. & cleric. Barb. conſ. 69. col.
antepen. lib. 3. Boer. deciſ. 81. num. 6. Ferrer. cōſ. 118.
* in prin.* communis opinio, vt patet ex ample allega-
tis per R. P. D. Burſ. conſ. 376. num. 1. cum ſeq. vol. 4.
49 Ideo Eccleſia habebit fundatam† intentionem ſuper
omnibus bonis a Prælato defuncto poſſeſſis, Fel. in c.
ex litteris, num. 3. de conſt. Bertach. de epiſc. p. 4. q. 3.
50 poſſeſſio enim bonorum prelatorum continuatur† in
Eccleſia, Inno. in c. cum ſuper, de cauſ. poſſeſſ. & pro-
priet. Guid. Pap. deciſ. 335. & deciſ. 629. Paul. de Caſt.
in l. ſi ſorori, poſt medium C. de iur. delib. Quod limi
tatur non procedere quoties conſtat, vel cōſtabit bo
51 na† eſſe patrimonialia, & ex redditibus patrimonij ac
quiſita, Rom. conſ. 159. num. 4. verſ. 1. caſu, Capra cō-
ſil. 29. in prin. Menoch. optime, & late de arbitr. iud.
caſ. 195. num. 4. latiſſime Burſ. d. conſ. 376. num. 17. vſ
que ad num. 22. vol. 4.

Decimus quintus caſus, an ſit ſimoniaca renuncia
52 tio ſi in mandato† fuit dictum cum habeam intentio
nem reſignandi in fauorem N. conſtituo procurato-
rem Titium ad reſignandum meo nomine libere in
* manibus Papæ, vel legati? fuit reſolutum* negatiue co
ram Puteo in vna Concordien. Cappellaniæ 30. Octo
bris, 1547. teſte Peleg. deciſ. 2. in manuſc. & deciſ. 79.

Decimus ſextus caſus, an ſi N. qui habebat benefi-
cium ex reſignatione Titij cum reſeruatione penſio
nis annuæ in fauorem dicti Titij reſignantis obliget
ex interuallo bona ſua ad ſoluendum penſionem, vel
det fideiuſſores, aut ſecuritatem bāchariam, commit
53 * tat ſimoniam, communis opinio* eſt† negatiua, & ita
fuit reſolutum in vna Prænellin. penſionis corā Qui
roga, vt habetur lib. diuerſ. deciſ. 106. in manuſc. Idq.
iuſtificatur, tū quia obligatio fit ex interuallo, ex quo
ſatis excluditur ſimonia, iuxta ea, quæ ſcribit, Bellam.
54 deciſ. 12. & ſupra dixi, tum etiam quia hmōi † obliga-
tio fit ad faciliorem ſolutionem penſionis iam impo
ſitæ in actu reſignationis, vnde excluditur omnis ſi-
moniæ coniectura, & præſumptio, nāque vbi alia in
55 terpretatio† capi poteſt, tūc excluditur delictum, l. me
56 rito, ff. pro Soc. & ſemper† capienda eſt interpretatio,
vt delictum excludatur, late Marſil. conſ. 2. col. 1. Cę-
poll. conſ. crim. 21. n. 17. Barb. conſ. 77. in prin. lib. 4.
Alciat. de præſump. reg. 3. præſump. 1. & ob id cōtra-
57 ctus, qui pōt cenſeri licitus, &† vſurarius præſumitur
licitus, & non vſurarius, Bald. in l. rogaſti, §. ſi tibi, col.
vlt. ff. ſi cert. pet. Alex. cōſ. 221. col. 2. lib. 2. & cōſ. 200.
col. 1. lib. 6. Soc. Iun. conſ. 83. col. 1. lib. 2. & conſilium
58 quod poteſt† eſſe malum, & bonum p̄ſumitur bonū,
& non malum, Bal. in l. ſeruum fugitiuum, col. 3. verſ.
nota, & ibi Iaſ. col. 5. verſ. 3. multum nota, C. de ſeru.
fugit. Alex. conſ. 125. col. 4. in fi. lib. 4. late ſimilia addu
cens Gabr. commun. opin. de maleſ. concl. 2. col. 1. Iō
cum poſſit interpretari huiuſmodi obligationem fe
ciſſe bono, & malo animo, interpretandum, & præſu
mendum eſt reſignatarium feciſſe bono animo, tum
59 ex adductis, tum etiam† quia quiſque præſumitur bo
nus, c. vnico, de ſcrut. in ord. facien. c. vlt. de præſump.
Soc. Iun. conſ. 82. col. 1. lib. 2. Barb. conſ. 77. in princ.
lib. 4. Marſil. conſ. 2. num. 9.

Decimus ſeptimus caſus, an ſit ſimoniaca renūcia
tio, ſi cum duo litigarent, vnus promiſit reſignare in
60 fauorem N. cum quo litigabat† in euentū quod proui
* deretur de beneficio æqualis valoris? fuit reſolutum*

in Ruta

in Rota pro affirmatiua eſſe renunciationem ſimoniacam in vna Tholetana Theſaurariæ coram Pelegrino, teſte eodem deciſ. 152. lib. 2. quia pactum eſt expreſſum iuxta cap. cum pridem, de pact. verum ſi ſequatur
61 effectus, quia ordinarius prouidit, non videtur motus vigore pacti præcedentis iuxta Gloſ. in clemen. 1. de rer. permut. & fuit deciſum in Rota in eadem * cauſa Toletan. Theſaurariæ, teſte Pelegrin. dict. deciſ. 152. in manuſcr.

Decimusoctauus caſus ſi inter reſignantem, & reſignatarium fuerint inita pacta de quibuſdam tempora
62 libus, an renunciatio dicatur ſimoniaca? pro negatiua reſoluit Rota, 25. Iunij, 1557. coram Card. ſanctæ Crucis, in vna Lucan. canonicatus, quia potuit ex alia cauſa fieri huiuſmodi tractatus, & pactum, vnde vt excludatur delictum, pronunciandum eſt pro non ſimonia, vt habetur lib. diuerſ. deciſ. 37. in manuſcr.

63 Decimusnonus caſus, an reſignatio ex cauſa permutationis dicatur ſimoniaca ſi eſt triangularis, vel quadrangularis? reſponde affirmatiue, vt tenet Collecta. in c. 1. prope fin. de rer. permut. Imol. in clement. 1. eod. tit. num. 40. & Buniſac. de Viall. ibi, num. 43. fuit reſolutum in Rota in vna Cameracen. canonicatus, & præbendæ coram Guido Bon. decimo Aprilis, 1553, teſte Caputaq. deciſ. 325. par. 2. vbi habes facti ſpeciē, Card. S. Crucis deciſ. 128. in manuſcr.

64 Penſio tamen non eſt nulla ſi fuit reſeruata ex eo, quia N. ſignificauit in fauorem M. & a M. in fauorem P. & a P. in fauorem G. quia cum renunciatio fiat libere coram Papa non cenſetur fieri actus prohibitus, vt penſio annullari poſſit, vt fuit reſolutum in * Rota in vna Oxomen. Parochialis coram Guido Bono, 4. Decembris, 1551. teſte Caputaq. deciſ. 314. p. 2.

Vigeſimus caſus, An ſi reſignans erat grauatus debitis nomine Eccleſiæ, ita quod ad ea perſoluenda Eccleſia erat efficaciter obligata, an ſi fuerit deductū in pactum ſit ſimoniaca renunciatio, non valere iſtam pactionem tenuerunt Io. Andr. in addit. ad Specul. de rer. permu. Feder. de Sen. de rer. pmu. q. 59. Gammar. in c. 1. nu. 136. verſ. non recedas, de rer. permut. lib. 6.
65 quia renunciatio debet eſſe libera. Mihi autem contraria opinio probatur, quia hoc pactum non eſt improbatum a iure, ſed etiam ſi non exprimatur, ineſt, cap. ex præſentium, de ſolu. & quæ tacite inſunt in ſpiritualibus, poſſunt deduci in pactum, ca. ſignificatum, de præben. cap. ſignificaſti, de elect. Felin. in terminis, in cap. ad audientiam, de reſcr. ea enim, quæ ſuperabū
66 dant, non ſolent vitiare ſcripturas, l. teſtamentum, C.
67 de teſtament. & expreſſio eorum, quę tacite inſunt, nihil operatur, l. conditiones quæ, ff. de condict. & demonſtr. limita tamen niſi adſit fraus, vel ſuſpicio ex his, quę tradit Gammar. dict. cap. 1. nu. 136. & 137. de rer. permut. lib. 6.

Vigeſimus primus caſus, an ſint ſimoniaca pacta, quibus quis promittit tertiam partem fructuum beneficiorum tum collatorum tum conferendorum pro dote ſororis, & vt nepotes ſuſtentari poſſint. Card. S. Crucis deciſ. 181. in manuſcrip. tenet non eſſe ſimoniaca, quia non ſolum id non eſt illicitum, ſed tenemur ad alimentādas & dotandas ſorores, & nepotes, Abb. in cap. peruenit, de arbitr.

Vigeſimus ſecundus caſus, Quidam reſignauit in fauorem Titij, & remanſit in poſſeſſionem, poſtea dedit certam quantitatem dicto Titio pro fructibus be
70 neficij reſignati, a quo habuit retroceſſionem dicti beneficij, an hæc ſint ſimonia? Rota diſtinxit, aut illa quantitas eſt æquiualens fructibus perceptis, & tunc nulla adeſt ſimonia, quia adeſt cauſa, propter quam datur huiuſmodi quantitas, aut excedit, & tunc intrat coniectura ſimoniæ, ad not in c. cum pridem, de pact. & in cap. quæſitum, de rer. permut. atteſtatur, de hac deciſ. Card. ſanctæ Crucis deciſ. 169. in manuſcrip.

Vigeſimus tertius caſus, An renunciatio, facta cū
71 pacto, vt reſignatarius ſoluat debita reſignantis ſit ſimoniaca. Reſpondeo affirmatiue, vt in terminis conſuluit Rebuff. conſ. 94. per tex. in ca. conſulere, de ſimon. & ex notat. in c. cum pridem, de pact.

Vigeſimus quartus, & vltimus particularis exami-
72 nandus caſus eſt, An renunciatio dicatur ſimoniaca, ſi reſignans, vel reſignatarius non peruenit ad faciendū id quod in pactum deductū eſt, vera eſt negatiua opinio, quam tenet Rebuff. conſ. 63. nu. 25. & hanc concluſionem not. quia ſæpe occurrit, & ſecundum illam vidi iudicare.

SVMMARIVM.

1 *Coniecturæ, & præſumptiones probant ſimoniam.*
2 *Simonia inter grauiora crimina reputatur.*
3 *Crimina omnia pro nihilo ad comparationem ſimoniæ*
4 *Simonia comparatur homicidio.*
5 *Simonia comparatur idolatriæ.*
6 *Simonia comparatur crimini læſæ maieſtatis.*
7 *In criminalibus requiruntur probationes clariſſimæ.*
8 *Simonia accedit hæreſi.*
9 *Hæreſis probatur coniecturis.*
10 *Simonia occulte ſolet patrari.*
11 *Præſumptiones ſufficiunt in his, quæ ſunt difficilis probationis.*
12 *Dolus, & fraus probatur coniecturis.*
13 *Malitia probatur præſumptionibus.*
14 *Coniecturæ in ſimonia debent eſſe violentæ.*
15 *Coniecturæ in ſimonia debent plene probari.*

QVAESTIO VIII.

OCTAVO quæro, An ſufficiant coniecturæ, & præſumptiones ad probandā renunciationem ſimoniacam? communis * opinio
1 eſt ſufficere coniecturas & præſumptiones, Inn. & Abb. in c. ſicut ſimoniaca in 2. not. nu. 3. de ſimon. idem Abb. in cap. inſinuaturo, ſub. num. 3. eod. tit. Anan. in ca. cum contumacia, de hæretic. lib. 6. Anan. in c. nobis, in 3. not. nu. 4. de ſimon. vbi etiam Abb. nu. 4. Felin. num. 1. in. 2. not. Corn. conſ. 341. col. vlt. ſub. n. 6. vol. 1. Card. Pariſ. conſ. 143. n. 12. & 13. 16. & 20. vol. 4. Petr. Grego. Syntag. iur. lib. 3. cap. 13. n. 59. Crauett. conſ. 122. n. 8. Rol. a Vall. cōſ. 31. n. 16. vol. 3. cū alijs vt per Iul. Clar. lib. 5. recept. ſent. §. ſim. ad fi. verſ. ſciēs ſcias Maſcard. de probat. concluſ. 1304, col. 1. 2. & 3. Menoch. conſ. 67. nu. 7. vol. 1. & probatur, in dicto cap. ſicut, vbi omnes Doctores, de ſimon.
2 Ratio eſt, quia ſimoniæ vitium inter grauiora crimina reputatur, vt tradit Innoc. III. in cap. vlt. ad fin. de purg. can. cap. vlt. 1. q. 7. nam alia crimina ad compa
3 tionem ſimoniæ, & hæreſis pro nihilo reputantur, c. per tuas, el primo, de ſimon. & in ca. inquiſitionis, paulo poſt princip. de accuſat. ideo Inn. III. ante dictus ſi
4 moniæ vitium grauiſſimo homicidij ſceleri cōparat

actetiam

5 ac†etiam comparatur Idolatriæ,cap.cito,& ca.eos,1.
6 q.1.†& æquiparari crimine læſæ†maieſtatis tradit Bal.
in l.ſi quemqam,in 1.not.C.de epiſc.& cleric. Diaz.
pract.crimin.canon.cap.85.in princ.Hinc dicit Abb.
in d.cap.ſicut,in princ.de ſimon. quod magnitudine
omnes alios morbos ſuperat:ideo non mirum ſi con
iecturæ,& præſumptiones ſufficiunt,quamuis in alijs
criminibus requirantur probationes luce meridiana
7 † clariores,l.vlt.C.de prob.
8 Accedit,quia †crimen ſimoniæ dicitur hæreſis,ca.
quoties,de ſimon.vel ſaltem æquiparatur ipſi hære-
ſis ſceleri,not.Gloſ.vlt.in c.1.de teſtib.in 6. Rebuff.
in prax.benef.tit.de ſimon.in reſign.num.11.Sarn.de
trienn.q.12.num.13.Menoch.conſ.67.num.3.vol.1.
9 ſed in hæreſi†ſufficiunt præſumptiones * communis
opinio,teſte Maſcard.concluſ.861. Comprobatur ,
10 quia ſimonia eſt de his,quæ† occulte patrari ſolent,
Diaz.d.c.85.Redoan.de ſimon.p.4.c.6.num.10.&ta
men in his,quæ ſunt difficilis probationis ſufficiunt
11 † præſumptiones,Sarn.de triennal.q.18.Menoch. de
arbit.iud.lib.2.caſ.116.num.12.& in ea ſolet commit
12 ti dolus,& fraus, & hæc per probabiles coniecturas †
13 probantur.c.1.de renunc.in 6.l.dolum.C. de dol.& †
malitia probatur ex præſumptionibus,c.ſuſcitata, de
in integ.reſt.
Declara,vt præſumptiones, & coniecturæ debeãt
14 eſſe euidentes,†& reum de ipſo crimine committen
* tes,Gloſ.vlt.in c.inſinuatum,de ſimon. * communis
opinio,teſte Alex.de Neu.conſ.64.nu.2.& ſeq. Clar.
in §.ſimonia,in fi.cum alijs,vt per Maſcard.de pro-
15 bat.concluſ.1304.num.27.& 28.cum ſeq.ac† debeãt
plene probari,Ioan.Anan.in dict.cap.ſicut ſimonia-
ca,ſub num.1.verſ.oportet tamen, de ſimon. Innoc.
in cap.litteras,de præſumpt.Ioan.And.in cap.vt of-
ficium,§.1.de hæretic.in ſexto cum alijs, vt per Ma-
ſcard.de probat.concluſ.861.numero 7.& communi
* ter* Doctores.

SVMMARIVM.

1 *Simonia probatur eodem modo quo alia crimina.*
2 *Delicta probantur notorietate.*
3 *Delictum probatur rei euidentia.*
4 *Delictum probatur partis confeſſione.*
5 *Confeſſio oris proprij maior probatio.*
6 *Confeſſio in iudicio criminali probat ſimoniam.*
7 *Simonia probatur fama.*
8 *Simonia probatur inſtrumento.*
9 *Simonia probatur correſpectiuitate.*
10 *Simonia ex mandatis datis eadem die,coram eodem notario.*
11 *Correſpectiuitas ex quibus colligatur.*
12 *Correſpectiui actus,qui.*
13 *Actus incontinenti facti correſpectiui.*
14 *Mandata eodem tempore inducunt correſpectiuitatem.*
15 *Simoniacus regreſſus ex diuerſis mandatis.*
16 *Actus reciproci in beneficialibus ſimoniaci.*
17 *Reſeruatio beneplaciti Papæ non obtenti non excuſat a ſimonia.*
18 *Annullato vno actu correſpectiuo annullantur cæteri.*
19 *Probatio oriens ex correſpectiuitate præſumptiua.*
20 *Notarius rogatus de inſtrumento ſimoniaco non poteſt opponere,de ſimonia.*
21 *Reſignatio facta abſenti tollit ſuſpitionem ſimoniæ.*

QVAESTIO IX.

NONO quæro,Quomodo
probetur ſimoniaca renũ
ciatio? reſponde probari
ſimoniã eiſdem modis, q
bus etiam probatur quod
1 liber factum †aliud cri-
men Redoã.de ſimon. p.
4.c.6.n.1.Maſcar.de pro.
concluſ.1305.num.1.
2 Et primo probatur †No
torietate,cum eſt ita notorium in reſignatione inter-
ueniſſe ſimoniam,vt nulla poſſit tergiuerſatione cela
ri,c.de manifeſta,cum duobus ſeq.2.q.1.
3 Secundo rei†euidentia,cum quis in crimine com-
prehenduntur,c.ſi quis diaconus,diſt.50.c.ſi quis cle
ricus,diſt.81.c.presbyter,diſt.53.
4 Tertio ex partis†confeſſione,c. presbyter 15.q.5.
c.de hoc,vbi omnes de ſimon.Red.late de ſimon. p.
4.c.7.Rol.a Vall.conſ.31.num.1.vol.3.nulla enim eſt
5 maior probatio quam† oris proprij confeſſio.l.gene-
raliter,C.de non num.pecun.late Maſcard.de proba.
concl.350.& vide caſum Put.deciſ.381.lib.1.
6 Amplia procedere†etiam ſi illa confeſſio fuerit fa
* cta in iudicio criminali,vt fuit*reſolutũ in vna Vlix-
bonen.Quartariæ coram Accorambono , Lunæ die
26.Maij 1552.teſte Caputaq.deciſ.242.p.3. nam ibi
quidam confeſſus fuit ante reſignationem conueniſ-
ſe cum reſignante de dando illi penſionem,& poſtea
fuit beneficium renunciatum in manibus Nuntij.
7 Quarto per famam†late Redoan.de ſimon.p.4.ca.
6.nu.3.Maſcard.de prob.d.concl.1305.num.10.
8 Quinto,per†inſtrumentũ,c.placuit.16.q.3.in quo
adeſt promiſſio,vel pactum,Dec.conſ.118.nu.1.verſ.
& de promiſſione,& in l.ſi quis obligatione.nu.1. ff.
de reg.iur.Alciat.conſ.2.num.10.lib.1.Menoch. cõſ.
* 67.num.8.vol.1.&*communiter alij omnes.
* 9 Sexto per†correſpectiuitatem,vt fuit* pluries reſo
lutum in Rota,& eſt cõmunis opinio omnium Do-
ctorum.Put.deciſ.460.lib.2.Caputaq.deciſ.240. p.3.
Aragon.deciſ.12.manuſcr.exemplum, vt quia adſunt
10 mandata ad†cedendum,& retrocedendum: nam Ro
* ta iudicauit*ſimoniacam renũciationem in vna Iller-
den.prioratus,& in alia Gerunden.teſte Moed.deciſ.
222.in manuſcr.& alias in vna Calagurit. integre por
tionis 28.Ianuarij 1547.coram Pelegr. in qua fuit da
tum mandatum ad cedendum in fauorem N. qui N.
coram eodem Notario,& teſtibus dedit mandatũ ad
retrocedendum reſeruato regreſſu fuit reſolutum re
ſignationem eſſe ſimoniacam propter correſpectiui
tatem,teſte eodem Peleg.deciſ.81.in manuſ.& in vna
Veron.Monaſterij coram Card.S.Cruc.20.Octobr.
1551.teſte Caputaq.deciſ.4.lib.2.& in vna Oſcẽl.Ca
nonicatus,& præbendæ 7.Februarij 1547.coram eo
dem.nam ex dictis Inſtrumentis confectis corã eodẽ
11 Notario,†& teſtibus colligi correſpectiuitatem fuit
reſolutum die 5.& 7.Februarij 1547.corã eodẽ Pele-
grino,vt ipſe atteſtatur.deciſ.82.lib.1.in manuſ.ſecus
vero ſi hmõi mandata fuiſſent confecta diuerſis die-
* bus,& ſic diuerſo tempore,vt fuit ſententiatũ,*in d.
cauſa Calagurit.teſte eodem Peleg.deciſ.288.lib.3.in
12 manuſcr.nam correſpectiui† actus dicuntur illi quan
do vnus propter alium fit,& propterea de illis iudica
tur,vt de vno,quia in ſimul fiunt,Soc.conſ.66.col.vl.
13 lib.3.Caput.deciſ.35.p.1.actus.n.incontinenti facti †
correſpectiui iudicant,Rip.in l.cum ſeruum,§.vl.ff.de priui
leg.cred.

leg.cred.Cort.Sen.conſ.54.num.4. vt quia fiunt vno
eodem tempore coram eiſdem Notario,& teſtibus.
Dec.in l.certi cōditio, §.ſi nummos.num.13.& ſi cer.
pet.Fel.in cap.paſtoralis,col.penult.de reſcr.fuit reſo-
lutum in Rota, in vna Gebbennen. coram Camillo
de anno 1534.teſte Sarn.deciſ.4. lib.1. in manuſcr. &
14 alias fuit reſolutum,quod ſi N.conſtituat† procurato
rem ad renūciandum in fauorem M.& M.coram eo-
dem Notario,& teſtibus conſtituat eundem procura-
torem ad conſentiendum penſioni,mandata eſſe cor
reſpectiua in vna Vitdune.Monaſterij.6.Martij.1539
coram Card.Paleott.teſte eod.deciſ.101.alias 150. ita
etiam fuit tentum in ſimilibus cauſis coram Cardina
li S.Cruc.in vna Veronen.Monaſterij, & in vna Au-
guſtan.Prępoſituræ,Creſcent.deciſ.78.Moedan. dec.
124.Sarn.deciſ.4.lib.1.Pelegrin.deciſ.81.& 82.omnes
in manuſcr.Quod eſt intelligendum exiſtentibus etiā
coniecturis de fraude,& dolo.

Hinc alias fuit reſolutum ex tribus mandatis conſe
ctis eadem die coram eodem Notario,& teſtibus col
ligi ſimoniacam eſſe reſignationem in vna Lucan.die
prima Februarij.1557.& habes per Moed.deci.337.li.
1.& facit quod fuit in vna Hippogerien.22.Octobris
1584.& 4.Febr.1585.reſolutum.

Et alias ob hanc cauſam fuiſſe tentum regreſſum
15 eſſe ſimoniacum† atteſtatur Creſc.dec.78.lib.1. in vna
Gerunden.Cuſtodiæ Aragon.deciſ.17.Put.dec.528.
16 lib.1.actus† enim reciproci in beneficialibus inducunt
ſimoniam,Caputaq.deciſ.240.p.3.

* Hinc etiam fuit reſolutum in vna*Bononien. Ve-
neris 23.Ianuarij.1773.ceſſionem prioratuum,& reſi
gnationem monaſteriorum,& reſeruationem penſio
17 nis eſſe correſpectiuas,vt vna† annullata omnes cor-
ruant,nam licet diuerſæ fuerint datæ, & diuerſæ miſ-
ſæ ſupplicationum reſignationes, tamē vnico contex-
tu fuerunt præſtiti conſenſus coram eodem Notario
& teſtibus ſuper vtraque ſupplicatione,poteſt tamen
probari contrarium,quia probatio oriens ex præſta-
tione conſenſuum vnico contextu eſt præſumptiua,
19 vt fuit deciſum in alia Bononiē.Lunæ 19.Iunij.1578.
coram Illuſtriſſimo Cardinali Aldobrandino, tunc
Auditore Rotæ doctiſſimo,& nunc Sum.Pont.Max.
& Opt.

Hinc etiam aliàs fuit reſolutum mandata non dici
correſpectiua ſi vnum fiat hodie ad renunciandum,
& aliud cras ad retrocedendum in vna Pampilonen.
Prioratus cora Guidobono.20.Ianuarij. 1552.teſte
Caputaq.deciſ.197.p.2.& ſi actus fuerunt correſpecti
19 ui,& fuit dictum cum beneplacito† Sedis Apoſtolicæ,
ſi poſtea huiuſmodi beneplacitum non obtineatur re
nunciatio adhuc eſt ſimoniaca, vt fuit reſolutum *in
vna Oſcenen.coram Cardinali S.Crucis teſte Achille
de Graſſ.deciſ.45.in manuſcr.Ant.Auguſt.dec.625.
lib.3.& deciſ.652.eod.lib.3.

20 Et non omittam,quod Notarius de† inſtrō ſimoni
cō rogatus non poſſit opponere de ſimonia vigore il
lius inſtrumenti ſimoniaci per eum confecti ad effe
ctum canonizationis gratiæ ſi neutri,vt Rota reſol-
uit in vna* Toletana parochialis coram Card.S.Cru-
cis,20. Nouembris. 1547. vt atteſtatur ipſe Card.S.
Crucis deciſio.94.& Pelear.deciſio.13.libro ſecun-
do in manuſcr.& Put.deciſio.330.libro.2. quia dete-
geret ſuam turpitudinem ad not.in cap.in litteris, de
tranſact.

21 Et renunciatio† facta abſenti tollit ſuſpicionem ſi-
moniæ,Card.Paril.conſ.135.nu.19.vol.4.

S V M M A R I V M.

1 *Socius criminis non probat pro ſocio,nec contra ſo-
cium.*
2 *In crimine furti ſocius non probat.*
3 *In crimine falſi ſocius non probat.*
4 *Socius probat in crimine adulterij.*
5 *Socius an probet quoad inquiſitionem formandam,& torturam.*
6 *Dictum ſocij quando ſufficiat ad inquiſitionem.*
7 *Socij plures non probant contra ſocium.*
8 *Socius in cauſa ciuili non poteſt eſſe teſtis,cum agitur de re communi.*
9 *Socius criminis ſimoniæ probat contra ſocium.*
10 *Simoniæ crimen atrox.*
11 *Alia ad comparationem ſimoniæ pro nihilo reputantur.*
12 *In crimine læſæ maieſtatis admittitur ſocius.*
13 *Simoniacus æquiparatur crimini læſæ maieſtatis.*
14 *In crimine hæreſis ſocius admittitur.*
15 *In crimine ſacrilegij ſocius probat.*
16 *Conſpiratio contra Papam probatur per ſocium.*
17 *In crimine aſſaſſini ſocius probat.*
18 *Socius probat in crimine falſæ monetæ,*
19 *Socius probat in cauſa maleficij.*
20 *Socius probat in crimine latrocinij.*
21 *Crimina atrociſſima quæ.*
22 *Socius probat in crimine raptus.*
23 *Simonia ſolet occulte committi.*
24 *Socius probat contra ſocium in criminalibus.*
25 *Teſtes alias parum habiles admittūtur propter enormitatem criminis.*
26 *Iura tranſgrediuntur ob atrocitatem criminis.*
27 *Lex vbi eſt expreſſa,non cadit dubium.*
28 *Socius criminis,& muneris non probat ſimoniam.*
29 *Mediator propter participationem ſuſpectus.*
30 *Malus ſemel ſemper præſumitur malus.*
31 *Mediator propter participationem dicitur committere delictum.*
32 *Proxeneta dicitur vſurarius percipiens emolumentum.*
33 *Socius muneris qui dicatur,& num.39.*
34 *Salarium proxeneticum quod.*
35 *Socius in crimine ſimoniæ habens promiſſionem ſalarij non probat.*
36 *Qualitas requiſita in lege debet verificari.*
37 *Remiſſio eſt donatio.*
38 *Aduocatus poteſt eſſe teſtis in cauſa,ſi non recipit ſalarium.*
40 *Promiſſio quando habeat vim receptionis.*
41 *Promiſſio continet vtilitatem.*
42 *Aſſaſſinium committitur ex ſola promiſſione.*
43 *Socius in crimine ſimoniæ non probat,quando agitur criminaliter.*
44 *Mediator admittitur in ciuilibus de conſenſu partium.*
45 *Cauſa criminalis quæ.*
46 *Criminalis cauſa cum agitur de crimine.*
47 *Criminalis cauſa quando imponitur pœna corporalis.*
48 *Criminalis cauſa quando crimen deducitur vt puniatur.*
49 *Reſignatio confidentialis nulla.*
50 *Confidentia quomodo committatur.*
51 *Tractatus de confidentijs.*
52 *Sedis Apoſtol.iudicio,& correctioni omnia ſubmittenda.*

QVAE-

QVAESTIO X.

QVAERO decimo,an
teſtes ſocij criminis,p
bēt reſignationem ſi-
moniacam?videtur re
ſpōdendum negatiue
ex regula iuta,& com
* muniter*paſſim a Do
ctoribus recepta,vt ſo
cius criminis,nec pro
1 ſocio,†nec contra ſo
ciū probet,l. quoniā,
C.de teſtib.c.veniens
el 1.c.ex perſona,eo.tit.c.1.de confeſ.c.nemini,15.q.
3.Specul.de teſtib.§.1.verſ.item,num.37.Anch. cōſ.
24.col.3.Fulgoſ.conſ.135.col.vlt.Io.Anan.conſ. 59.
Bal.conſ.95.in prin.lib.1.Alex.conſ.11.num.1.lib.1.
& conſ.90.lib.3.Cor.conſ.94.num.5.vol.3.Card.Pa
riſ.conſ.53.num.etiam 53.& 151.num.8.vol.4. Dec.
conſ.189.nu.8.& conſ.234.col.1.Cur.Iun.conſ.170.
col.2.Soc.Iun.conſ.39.nu.64.vol.2.Ruin.conſ. 147.
vol.2.Natt.conſ.18.num.14.lib.3.Rolan.a Vall.conſ.
73.num.2.vol.1.Iaſ.conſ.23.per totum , vol.1. Grat.
* conſ.97.num.8.vol.1.cōem*dicunt Carrer.prax.cri-
min in princ.num.122.Bero.conſ.175.num.62. vol.
3.Clar.lib.5.recept.ſent.§.vlt.q. 21.Bertaz. conſ.cri-
min.61.num.15.lib.1.Maſcard.de prob.concl.1311.
num.1.vbi infinitus eiuſdem ſententiæ auctores con
2 gerit,& ob id conuictus de furto,†ſi ſociū nominet,
nihil contra eum probat Salicet.in l.vlt.col.2.C.de ac
cuſat.late Marſil.conſ.22.num.13.cū ſeq.Rol.a Vall.
3 conſ.51.num.26.vol.1.idemque in crimine falſi pro
bat Dec.conſ.189.num.8.& cōſ.234.col.1.Card. Pa
riſ.conſ.151.num.4.vol.4.Ioan.de Amic. conſ.138.
Hieron.Gab.conſ.164.num.61.vol.1.Ruin.cōſ.146.
4 col.3.vol.5.Ac in crimine adulterij deducit Iaſ.conſ.
23.vol.1.Card.Pariſ.d.conſ.54.num.50.vol.4. Fulgo.
conſ.135.col.vlt.Et in crimine homicidij tradit Bar.
in l.repeti,§.1.ff.de quæſt.Grammat.conſ.crimi. 21.
num.3.Boſſ.in trac.criminali,tit.de iud.num.144.Ita
pari ratione idem erit in crimine ſimoniæ.Et hoc in-
telligitur,vt ſocius criminis non probet contra ſociū
5 etiam quoad inquiſitionem formādam,†& vt minus
faciat indicium ad torturam,vt probat Salicet.in l.vlt.
C.de accuſ.Alex.conſ.137.lib.4.Grammat.conſ. 66.
per totum,& conſ.70.num.6. Card. Pariſ.conſ.163.
num.18.vol.4.Hieron.Gabr.conſ.177.num.9. vol.1.
* Grat.conſ.60,lib.2.*communem affirmant Natt. cō
ſil.18.num.14.vol.1.Rol.a Vall.conſ.16.num.5.& 73
num.2.vol.1.Pariſ.conſ.173.col.pen.vol. 4. quamuis
Io.Hoſtienſ.Abb.Imol.Anch.& Butr.& alij in c.1.de
confeſſ.tenuerint contrarium,Blanc.tract.de iud.nu.
387.Rom.in l.ſi certus,ff.de ſillanian.Felin.in c.ſicut
nobis,de teſtib.& alij,quorum ſententia intelligenda
6 eſt,concurrentibus indicijs,vt tunc dictum†ſocij ſuf
ficiat ad inquiſitionem,vt declarant Campeg. de te-
ſtib.reg.86.fallen.2.Bertaz. conſ.crimin.40. num.12.
& 13.vol.1.Menoch.de arbit.iud.caſ.474.num.25.&
etiam intelligitur,quamuis ſint plures ſocij criminis,
7 qui idem deponerent,nam nihilominus † eorum di-
ctum non ſufficeret Alex conſ.88,col.pen.volum.5.
Natt.conſ.298.num.10.vol.1.Rol.conſ.16.lib.1.Mar
ſil.conſil.22,cum alijs,vt per Maſcard.d.concl.1211.
numero 18.

Et comprobatur,quia ſocius cum etiam agitur in
8 cauſa ciuili de re cōi non poteſt eſſe teſtis,Bar. & alii
omnes in l.quoniam liberi,C.de teſtib.Abb.in c. in-
ſuper,eod.tit.Menoch.de arbit.iud.caſ.474. in prin.
Nell.de teſtib.col.2.cum aliis,vt per Maſcar.de prob.
concl.1312.col.1.& 2.

His tamen non obſtantibus, contraria opinio eſt
* verior,& cōmuniter* recepta per Doctores,vt ſocii
9 criminis in crimine†ſimoniæ probent ipſam ſimoniā
vt ſtatuit Greg.IX.in conc.Lugdunenſ.vt habetur in
c.1.de teſtib.lib.6.*Mediatores,per quos ſcelus ſimo-
niæ plerumque committitur, ad teſtimonium contra
ſceleris eiuſdem auctores in deteſtationem criminis
admittantur,& c.* c.ſi quis Papa,diſt.89.Gloſſ.vlt.15.
q.3.Innoc.in c.veniens,de teſtib.Specul. in Spec. tit.
de teſte,§.1.ſub num.37.Gloſſ.in verb. mediatores,
* Gem.Anch.Franc.& alii communiter*in d.c.1.de te
ſtib.lib.6.Ruin.conſ.158.num.3.vol.5.Campeg. reg.
86.de teſtib.fallent.1.Crot.eod.tract.num.94. Boer.
q.319.num.2.cum aliis multis, vt per Reduan. de ſi-
mon.p.4.c.15.nu.28.Menoch. & alii,vt per Maſcar.
* d.concl.1311.nu.25.& omnes * communiter paſſim
id volunt, conſiderantes rationem huius concluſio-
10 nis fundari in atrocitate†criminis ſimoniæ,c.vl.ad fi.
de purgat.canon. Diaz.in prax.crim.c.85. in princip.
11 Cætera enim delicta ad comparationem ſimoniæ†,p
nihilo reputantur,c.vlt.1.q.7. late Maſcard. de prob.
12 concl.1304.col.1.Et ideo in crimine læſæ†maieſtatis
ob atrocitatem eius , ſocius criminis admittitur ad-
uerſus ſocium,c.nemini,16.q.3.l.quiſquis,C. ad leg.
Iul.maieſt.Gloſſ.in l.vlt.C.de accuſ.Martin.de Laud.
de crimin.læſ.maieſt.num.8.Bal.in l. quoniam liberi,
C.de teſtib.Marſil.conſ.1.num.32.Rol.conſ.68.nu.
4.lib.2.Capic.deciſ.130.num.57.Tib.Dec.cōſ. 181.
* num.334.vol.1.&*communiter Doct. & nemini du
13 bium eſt ſimoniacum æquiparari crimini læſæ† maie
ſtatis,teſte Bal.in l.ſi quemquam,in 1.not.C.de epiſc.
& cleric.Alex.in addict.ad Bar.in l.2.ff. de publ. iud.
14 Rol.a Vall.conſ.32.num.22.lib.3. Hinc etiam†in cri
mine hæreſis ſocius criminis admittitur,Gloſſ.d.l.vl.
* vbi Salic.&*alii omnes,C.de accuſ.Bal.conſ. 95.col.
1.lib.1.Grammat.conſ.135.num.25.Boer.q.319.nu.
* 2.&*communiter alii.

15 Hinc etiam†in crimine ſacrilegii ſocius admittitur
c.in primis,ſecūda q.1.c.qui autem,17.q.4.Campeg.
* d.reg.86.de teſtib.fall.1.& alii*omnes.

16 Hinc quoque † in crimine conſpirationis contra
Papam admittitur ſocius,Alex.conſ.13.col.4.libr. 6.
Fel.in c.vlt.de confeſſ.Natt.conſ.138.num.2. vol. 1.
17 Marſi.conſ.1.num.32.Hinc etiam†crimine aſſaſſinij
ſocius probat,l.Diuus,la 2.de cuſt.reor.l.in prouin-
ciarum,C.de fer.Marſil.conſ.22.num.15.Grammat.
* conſ.28.num.10.& alii*omnes.Hinc quoque in cri-
18 mine†falſæ monetæ ſocius examinatur,l.1. C. de falſ.
monet.Grammat.conſ.38.num.25. Hinc etiā in cau
19 ſa † malefic.ſocius admittitur.l.vlt.C.de maleſ. Bal.cō
ſil.96.lib.1.Crot.de teſt.p.3.num.47.Hinc etiam idē
20 erit in crimine latrocinii,Grammat.d.conſ.35.num.
26.in crimine teſtis corrupti,Boer.q.319.num. 3.nā
21 huiuſmodi crimina†ſunt atrociſſima, & ſocii depo-
nunt in tortura,Alberic.in l.vlt.C. de accuſ. Fulgoſ.
conſ.173.col.1.Alex.conſ.31.col.2.lib.1.Bertaz.cōſ.
crim.234.num.4.vol.1.Burſ.conſ.239.vol.3.& in ma
22 teria†rapius,Caputaq.deciſ.277.p.3.

Accedat & alia ratio,quia ſimonia eſt de crimini-
23 bus,quæ occulte†ſolent committi,Crauett.cōſ.122.
num.8.cum aliis,vt per Maſcard.de probat.concluſ.
* 1304.num.11.& communiter*volunt Doctores. Et
in his criminibus,quæ ſolent perpetrari occultæ , &

ſunt

24 ſunt difficilis probationis ſocius contra ſocium † ad-
mittitur, Bal. in Auth. ſi dicatur, de teſtib. Dec. conſ.
189. num. 9. Crauet. conſ. 178. num. 3. Rol. a Vall. cõſ.
73. num. 27. lib. 1. Aret. conſ. 61. ad fi. Rim. Sen. conſ.
75. num. 12. vol. 1. Natt. conſ. 298. num. 9. vol. 2. Dec.
reſponſ. 4. num. 47. vol. 3. Iaſ. in l. cunctos populos, C.
de ſumm. Trin. & fid. Cath. & alios plures citat Ma-
ſcard. de prob. concl. 1311. num. 33. & 34. & ideo Ge
min. in d. c. 1. de teſtib. lib. 6. notat ſpeciale eſſe hoc ca
ſu, vt mediator admittatur, & dicit num. 3. quod pro-
25 pter enormitatem † criminis admittuntur teſtes, qui
alias non admitterentur, c. 1. de confeſſis, & licitũ eſt
26 ob atrocitatem tranſgredi † iura, iuxta commune di-
ctum Innoc. in c. 1. de confeſ. ex quibus ceſſant ea, quę
in contrarium fuerunt adducta, cum ſit ſpeciale hoc
* caſu, vt* omnes doctores volunt d. c. 1. de teſtib. lib. 6.
27 & habeamus legem † expreſſam, vnde non erit ambi-
gendum, l. ancillæ, C. de furt.

Declaratur primo, hæc concluſio non procedere
28 in eo, qui eſſet ſocius criminis, & † muneris, nam tunc
non probaret contra ſimoniacum, vt probatur in d.
c. 1. de teſtib. lib. 6. in fin. ibi, *Et emolumentum exinde
non fuerint aſſecuti*, & ibi Gloſ. in verb. aſſecuti, Ioã.
* Monach. Pet. de Anch. Gem. Franc. & alij omnes* tra
dunt, & in c. veniens, el 1. eod. tit. extra ibi, *Et nos tuã
ſententiam commendamus, eo quod ille, qui eodẽ erat
infectus crimine, inde contra eum teſtificari non poſ
ſet, &c.* & loquitur ibi Alex. III. de crimine ſimoniæ,
vt patet in principio, & ibi Gloſ. in verb. illorum con
firmat, & dat rationem, Ant. de Butr. Abb. & alij oẽs,
Redoan. de ſimon. p. 4. c. 5 num. 28. Alciat. conſ. 2. nu.
* 4. & num. 8. tom. 1. lib. 1. & communiter* Doctores,
vt per Maſcard. de proba. concl. alleg. 1311. num. 26.
Salicet. in l. quando liberi, nu. 6. C. de teſtib. & ita fuiſ
* ſe ſententiatum* in Rot. in vna Pampilon. parochialis
de paterna coram Accorambono 13. Iunij, 1552. re-
fert Caputaq. deciſ. 244. p. 3. Et rationem ponit Gem.
d. c. 1. num. 4. de teſtib. lib. 6. quod propter participa-
29 tionem emolumenti mediator cenſetur † valde ſuſpe-
ctus ad teſtificandum ſuper actu, ipſo mediãte geſto,
30 & ideo ei non creditur, quia ſemel † malus ſemper prę
ſumitur malus, reg. vulg. & num. 5. ex mẽte Ioan. Mo
nach. dicit, quod recipiendo emolumentum eſt ma-
gis infectus, & ideo ei non creditur: addit Franc. ibi-
31 dem num. 2. quod tunc mediator dicitur † ipſum deli-
ctum committere, c. nuper, & c. quanto, de præſump.
c. 1. de off. deleg. c. ſicut dignum, de homic. & dicitur
* ſimoniacus, quia recepit ſalarium, Gloſ.* communi-
32 ter recepta d. c. 1. ſicut in contractibus † vſurarijs pro-
xeneta dicitur vſurarius, & tenetur ad reſtitutionem,
Gloſ. in l. ſciente, ff. de parric. Bar. in l. 1. §. incidit, ff. ad
Turpill. ex rationibus, vt per Inno. & Doctores in c.
ſuper eo, de vſur. c. cum liceat Papę, 12. q. 2. Lap. alleg.
33 93. Et ſic dicit ſocius † muneris, quoties recepit emo
lumentum, id eſt ſecundum Archidiac. fructus labo-
rum, vel acquiſitionis alicuius rei, aut redditus ſecun
dum Ioan. Monach. vel ſecundum Gem. d. c. 1. quoſ-
libet prouentus ad not. in Clem. ſtatutũ, de elect. Io.
34 Monach. in c. nemo, de ſim. & ſalarium † illud, quod
eis datur, dicitur proxeneticum, l. 1. & 2. ff. proxenet.
Gloſ. d. c. 1. verb. mediatores.

Sed dubium eſt, quid ſi ſocius criminis ſimonię re
cepit promiſſionem ſalarij, ſeu emolumenti, non tñ
35 ſalarium, ſeu emolumentum, † an repellatur a teſtimo
nio, Io. And. d. c. tenuit hoc caſu non repelli ſequitur
Gimin. num. 6. & num. 7. & ibi Io. Monach. idem vi-
detur firmare, ex eo, quia dictum c. 1. de teſtib. lib. 6.
requirit culpam, & receptionem ſalarij, vt mediator
36 repellatur: † hæc qualitas in primis † verificanda erit,
l. quicunque, C. de ſeru. fugitiu. & tex. in d. c. veniens,
* el 1. de teſtib. loquitur in remiſſione vini, ex qua illi
erant conſecuti emolumentum, quia erant obligati
37 ad ſoluendum, & † remiſſio eſt donatio, l. ſi fundum,
§. titio, ff. de leg. 1. l. peculio, la 1. & ibi Bar. ff. de pecu.
l. 3. §. ſi poſtulanti, ff. de donat. int. vir. & vxor. Gloſſ. in
l. ſi inter, & ibi Bal. C. de ſolut. Alex. in l. ſi mulier, ff. de
cond. ob cauſ. Bal. conſ. 201. lib. 4. & maxime de debi
to liquido, Dec. ibidem num. 13. ideo ſola promiſſio
non ſufficit, ſicuti dicimus de Aduocato, qui conue
38 nit de ſalario, † quia poterit eſſe teſtis in cauſa, ſi non-
dum ſalarium recepit, Gloſſ. in l. vlt. ff. de teſtib.

His tamen non obſtantibus, contrariam opinionẽ
39 exiſtimo † veriorem, quam refert Bal. in d. ca. 1. fuiſſe
* ſeruatam* in ciuitate Florentiæ, & hanc opinionem
dicit eſſe tutiorem Fran. ibid. num. 3. Dec. d. c. veniẽs
& ſecundum hanc opinionem fuit reſolutum in di-
* cta* Pampilon. parochialis coram Decano, die 13. Iu
nij, 1552. teſte Caputaq. d. deciſ. 244. p. 3. quia ſola pa
ctio eſt turpis, l. 1. cum ſeq. ff. de calumn. & quia fuit
40 contentus † ſola promiſſione, vnde videtur recipiſſe,
arg. §. venditæ, inſt. de rer. diuiſ. l. 2. §. creditũ, ff. ſi cer.
pet. & ideo paria ſunt promittere, & ſoluere, l. vlt. C.
41 de fall. ex qua promiſſione ſatis dicitur † vtilitatẽ con
ſequi, Franc. d. c. 1. num. 3. in fi.

42 Hinc crimen † ſaſiaſinij cõtrahitur etiam ex ſola ꝓ
miſſione, Salicet. in l. non ideo minus, in fi. C. de accu
ſat. Curt. Sen. conſ. 20. col. 18. verſ. omitto poſtremo,
Grammat. vol. 9. col. 1. dum alijs, vt per Gabr. de ma-
leſ. concl. 1. num. 1. cum ſeq.

Declara ſecundo hanc concluſionem procedere,
43 quoties agitur ciuiliter † ſecus autem ſi agatur crimi-
naliter, vt dicitur in d. c. 1. de teſtib. lib. 6. ibi ſi nõ aga
tur criminaliter, ſed ciuiliter, & emolumentum exin-
de non fuerint aſſecuti, & ibi Gloſſ. in verb. ciuiliter,
hoc confirmat, & reſpondet tacitæ obiectioni dicẽs,
44 quod in ciuilibus mediator † de conſenſu partium ad
mittitur ad teſtimonium, alias ſecus, §. quoniam vero
Auth. de teſtib. Gloſ. in c. dilectorum, de teſtib. cogẽ.
hic autem admittitur etiam parte contradicente, &
in hoc hic tex. inducit ſpecialitatem, Io. And. & Imol.
in d. c. dilectorum, Gloſ. in c. vlt. eod. tit. de teſtib. lib.
6. Pet. de Anch. Gem. Franc. num. 6. & 7. in d. c. 1. An-
gel. in l. quoniam, C. de teſtib. Bald. in l. omnibus, eo-
dem tit.

Et quando dicatur agi criminaliter, & quando ci
45 uiliter & quæ ſit † cauſa ciuilis, & quæ criminalis plu
res ſunt Doctorum ſententiæ, quas omnes retuli cũ
legerem rubricam extr. de iud. Gloſ. in l. Cor. in prin.
verb. eorum, ff. de iniur. voluit, vt cauſa criminalis di-
46 catur, † quãdo agitur de crimine, alias ciuilis, ſed hãc
opinionem conſurat ibi Bart. verſ. certe iſta, Abb. d.
rubr. de iud. num. 5. verſ. tertia opinio, & cõmuniter
* * Doctores, teſte Blanc. in prax. crimin. in 5. p. incip.
viſis indicijs, num. 157. Gloſ. vero in l. 1. verb. ciuiliter
C. quando ciuil. act. crimin. præiud. tenuit dici cauſã
47 criminalem, quando imponitur pœna † corporalis, ci
uilem quando imponitur pecuniaria, hoc etiam vo-
luit alia Glo. in l. ſi qua per calumniam, verb. auri, C.
de Epiſc. & cleric. & Gloſ. in l. obſeruari, verſ. profici-
ſci, ff. de off. procur. & in l. vlt. C. de his, qui ex publ. iu
dic. verb. ciuiliter. Sed hanc etiam ſententiam repro-
* bat Bar. in l. 3. C. de ſepulcr. violat. & * communiter re
probari atteſtatur Dec. in d. rubr. de indic. num. 9. in
princ. pen. col. & Blanc. loc. cit. num. 158. Clar. libr. 5.

recept.

receptꝭ.ſent.§.vlt.q.1. verſ. ſed hæc etiam opinio; & Gloſ.l.3.ff.de ſepulcr.viol.in princ.verb.cẽtum aureorum, tenuit tertiam opinionem, vt dicatur cauſa criminalis, quando agitur pro crimine ad pœnam applicandam fiſco, quando vero quod petitur, venit applicãdum parti, dicatur cauſa ciuilis, idem Gloſ.in l. aut damna, in princ.ff.de pœnis, Bal.in l.ſi qua per calumniam, C.de Epiſc.& cleric.Iaſ. in rub.C.de iud. num. 2.communis, *teſte Dec.in d.rub.extr.de iud.num.9 Gomeſ.in §.1.poſt num.18.inſt.de act. & ibi Beniocaſ.num. 125. infinitos congerit Alciat. in ſua prax. Iudic.fol.5.Marant.in ſuo ſpec.in 4.par.Soc.Iun.cõſil.99.num.26.vol.2.Cæphal.conſ.35. num.31.lib.1. & conſ.141.num.21.eod.lib.1.Clar.d.q.1.in 3. col. Duaren.lib.1.diſput.anniuerſ.c.35.Rober.Aurelian. lib.4.ſent.iur.c.9.Menoch.de arb.Iud.caſ.266.num. 6.Sed hanc quoque improbat Conſtant. Harmenopolis in prompt.iuris lib.1.tit.2.Rot.deciſ.10. de appell.in antiq.Menoch.de arbitr.iud.q.82.num. 3. In terminis concluſionis noſtræ poteſt defendi opinio
48 Abb.d.rubr.de iud.num.6.verſ. & ideo, ut dicatur † cauſa criminalis, quando crimen deducitur, vt puniatur, vt probatur in c.per tuas, el 1.in fi. de ſimon.ibi, *Cum ageretur non criminaliter, vt deponeretur ab ordine, ſed ciuiliter, vt ab adminiſtratione amoueretur, tanquam immeritus, & damnoſus, &c.* & ibi omnes * Doctores illum ad hoc notant.

Pro complimento huius vltimi libri ſcire oportet, quod ſicuti reſignatio ſimoniace facta eſt nulla, ita
49 eſt confidentialis, facta † intercedente confidentia, vt ſtatuitur in Conſtit.Pij IIII.109.incip.Romanum; & in alia Pii V.87.incip.Intollerabilis, vbi etiam ex-
50 plicatur † quibus modis committatur confidentia, ex qua cauſa, ex quibus præſumatur, quomodo probetur, & per quos teſtes, & qua pœna puniantur confidentiarii, ſuper quibus omnibus, quia materia eſt vtilis, & dubia, a nemine pertractata, multis vigilijs con-
51 feci tractatum, † quem pro vtilitate communi, menſe ſequenti tradam Typographo imprimendum.

Et ex his ad laudem omnipotẽtis Dei, & Virginis Mariæ, ac Sanctorum Ioannis Baptiſtæ, & Franciſci de Paula protectorum, ſit abſolutus iſte Tractatus, cuius dicta ſumitto correctioni Sedi Apoſtolicæ, &
52 ſcripta eſſe volo præmiſſa † proteſtatione, de qua in c. hæc eſt fides, 24.q.1.cum alijs, vt per Bellam.in conſ. 28.col.3.& tradit Card.Pariſ.conſ.68.nu.427. vol.4.

FINIS.

INDEX COPIOSISSIMVS RERVM AC VERBORVM MEMORABILIVM

Quæ in Primo, & Secundo Tomo huius tractatus de Reſignatione Beneficiorum Excellentiß. J.C.D. Flaminij Pariſij continentur.

A

ABBAS dicitur religioſus,l.9.q.4.n.18
Abbas exemptus poteſt renunciationem beneficij recipere,l.7.n.15.nu.3
Abbas eſt prælatus etiam ordinarius,l.7.q.15.num.13
Abbas exemptus habet magnam iuriſdictionẽ l.7.q.15.num.5
Abbas exemptus habet correctionem,l.7.q.15.n.10
Abbas exẽptus maiorem poteſtatem habet in monachos quã Epiſcopus in clericos,l.7.q.15.n.11
Abbas exemptus poteſt viſitare,l.7.q.15.nu.9
Abbas exemptus habet Eccleſiam ſibi pleno iure ſubiectam, l.7.q.15.num.4
Abbas exemptus poteſt deſtituere,l.7.q.15.n.8
Abbas etiam intitulatur in Abbatib regulari.l.11.q.3.n.105
Abbas non exemptus non poteſt recipere renunciationem,l.7.q.15.num.1
Abbas non poteſt præfici duobus monaſterijs,l.3.q.18.n.43
Abbates habent dignitatem cum adminiſtratione,l.3.q.12.nume.6
Abbas habens vſumfructum quamdiu obtinet Abbatiam illa reſignata,illum non conſequetur,l.1.q.16.n.62
Abbas qui poteſt ſynodum celebrare,poteſt examen per concurſum facere,l.8.q.9.n.98
Abbas non poteſt renunciare in manibus ſubditorum,l.7.qu.15.num.19
Abbas poteſt viſitare,l.3.q.12.num.7
Abbas poteſt pręſtare conſenſum alienationi,l.7.q.15.n.16
Abbas poſt renunciationem non dicitur obtinere Abbatiam,li.1.q.16.nu.63
Abbas non poteſt remouere priorem,li.11.q.3.n.103
Abbas per ſententiam remotus remanet monachus eiuſdem monaſterii,l.1.q.17.n.25
Abbas poteſt recipere permutationes,l.7.q.15.n.17
Abbas non poteſt cogi renunciare,l.3.q.19.n.9
Abbas non poteſt examen per concurſum facere,l.8.q.9.n.97
Abbas renuncians quando poſſit petere denuo obedientiam.l.7.q.1.nu.49
Abbates poſſunt conferre,l.8.q.9.nu.26
Abbatiſſa loco prouiſionis datur rochetum,l.3.q.12.n.17.
Abbatiſſa debet habere 40.annos,l.3.q.18.n.40
Abbatiſſa eligitur,confirmatur,& benedicitur,l.3.q.12.n.10
Abbatiſſa non poteſt præfici duobus monaſteriis,l.3.q.18.nume.41
Abbatiſſa põt habere duo monaſteria annexa,l.3.q.18.n.42
Abbatiſſa eligi non poteſt patiens defectum in natalibus,li.3.q.12.num.21
Abbatiſſa æquiparatur Abbati,l.2.q.1.nu.73
Abbatiſſa in adminiſtratione æquiparatur Abbati,lib.12.q.4.num.30
Abbatiſſa poteſt renunciare,l.12.q.4.nu.29
Abbatiſſa vt renunciet de raro accidit,l.3.q.12.n.18
Abbatiſſa non plus triennio poteſt eſſe in Italia,l.3.q.12.n.14
Abbatiſſa habet poteſtatem in ſuas moniales & quãdoque extra,l.3.q.12.n.5
Abbatiſſa aliis committit viſitationem extra monaſteria,li.3.q.12.num.8
Abbatiſſa in Italia non poteſt renunciare in fauorem,l.3.q.12.num.23
Abbatiſſa electa ad diſtribuendum inter pauperes, poteſt eligere monaſterium ſuum,l.9.q.17.nu.125
Abbatiſſatus eſt beneficium fœminarum,l.2.q.1.n.71
Abbatiſſatus eſt beneficium fœminarum,li.3.q.12.nu.15
Abbatiſſatus poteſt renunciari etiam in fauorem,l.2.q.1.n.70.& l.3.q.12.nu.19
Abbatiſſas Summus Pontifex facere poteſt.l.3.q.12.n.13
Abbatia quę,l.q.15.n.7
Abbatia duplex regularis & ſæcularis,l.2.q.1.n.68
Abbatia dicitur beneficium Eccleſiaſticum,l.2.q.1.n.64
Abbatia eſt ex maioribus dignitatibus,l.3.q.1.n.98
Abbatia non venit appellatione ſimplici dignitatum, lib.2.q.1.num.65
Abbatiæ æquiparantur Epiſcopatibus,l.2.q.1.nu.66.& li.7.q.11.num.28.q.15.nu.6
Abbatia ſæcularis æquiparatur regularib.l.3.q.1.n.99
Abbatiæ appellatione non venit prioratus,l.2.q.1.n.67.]
Abbatiæ duæ non poſſunt teneri,l.5.q.6.n.111
Abbatiæ dantur Cardinalibus,vt decentius viuant,libr.7.q.12.numero 20
Abbatia poteſt renunciari,l.2.q.1.n.63
Abbatię regulares poſſunt reſignari,l.2.q.11.n.6
Abbatiam renuncians remanet monachus & habet vocem, li.1.q.17.num.27
Abiurare verbum,renunciatum iuratam importat,lib.17.q.1.num.18
Arboris inciſio ſpectat ad dominum,li.10.q.6.n.51
Abrogare verbum ſignificat derogationem totalem, li.11.qu.11.num.54
Abrogato continente cenſetur etiam abrogatum,quod continetur,li.11.q.11.n.12
Abrogare & derogare differunt,l.11.in præf.n. 14
Abſentes quare facta publicatione ligantur,l.11.quæſ.9.numero 13
Abſens poteſt ratam habere acceptationem factam ſuo nomine,l.10.q.8.no.37
Abſens poteſt eligi,l.10.q.8.n.7
Abſens ex iuſta cauſa non dicitur abeſſe,li.1.q.10.n.59
Abſens ante accepationem beneficij collati renunciare nõ poteſt,l.2.q.22 nu.12
Abſolutio requiritur in iuramento ob enormem læſionem,li.13.q.1.nu.33
Abſolutio non requiritur cum iuramentum eſt nullum, l.3.q.18.num.132.
Abſolutio iuramenti ad effectum vt ille poſſit agere partis citationem non requirit,l.13.q.1.n.37
Abſolutio requiritur vt poſſit agi contra iuramentum,li.13.q.5.num.57
Abſolutio poteſt peti non abſente iuramento de illa non petẽdo,l.13.q.1.nu.39
Abſolutionem alteri committere poteſt qui non habet ſuperiorem,l.3.q.18.n.13
Abſolutio ſubſecuta non conualidat penſionem reſeruatã excommunicato,l.4.q.3.n.49
Abſoluentes extra iuriſdictionem ſunt excommunicati,li.5.q.6.num.214
Acceptatio quid eſt,l.10.q.8.n.23
Acceptatio reſignatarij requiritur perfectione reſignationis,

lib.10.q.8.num.1
Acceptatio eſt nudi facti,l.10.q.8.n.44
Acceptatio reſignatarii requiritur,l.1.q.8.n.27
Acceptare beneficium nemo cogitur.li.10.q.8.n.76
Acceptata reſignatione reſignans liberatur ab onere ſoluendi penſionem,l.10.q.8.n.26
Acceptatio præſumitur facta in tempore.l.10.q.8.n.68
Acceptatione reſignatarij debet conſtare,l.10.q.8.n.24
Acceptatio beneficij non præſumitur,l.10.q.8.n.41
Acceptatio reſignationis,quomodo probatur,l.10.q.8.nu.46.& 50
Acceptatio probatur per conſenſum in ſupplicatione,lib.1.q.8.num.29
Acceptatio præſumitur ob ſolutam compoſitionem, li.10.q.8.num.58
Acceptatio præſumit ob nouam prouiſionem,l.10.q.8.nu.59
Acceptatio beneficij requirit mandatum ſpirituale,lib.10.q.8.num.32.& 36
Acceptans Beneficium tenetur ad onera ipſius,l.6.q.2.n.95. & li.10.q.8.n.29
Acceptans beneficium penſione grauatum ſe obligat ad illā,l.1.q.8.nu.28
Acceptationis natura,l.14.q.1.n.18
Acceſſus quid ſit,l.6.q.5.nu.111
Acceſſus non habet cauſam de præterito,l.6.q.5.n.112
Acceſſus reſeruatus ex cauſa ceſſionis dicitur iuſtificatus conſtat de lite,l.10.q.3.nu.45
Acceſſum vel regreſſum habentes poſſunt renunciare ſimpliciter,l.2.q.23.nu.18
Aſſenſus pro conſenſu,l.7.q.1.n.2
Acceſſus ſunt hodie ſublati,l.6.q.5.n.113
Accuſatione pendente nil poteſt innouari,l.3.q.16.n.9
Acceſſus reſeruatus reſignanti niſi acquiratur, ius non abdicatur,l.1.q.3.num.72
Actio ſpolij non poteſt cedi in fauorem,li.13.q.5.n.84
Actio ex pacto nudo datur de iure canonico,l.3.q.18.nu.55
Actus geſti per metum veniunt reſcindendi,l.13.q.2.n.9
Actio ſpolij competit renuncianti beneficium ob vim,li.13.q.4.num.36
Actio ſpolij non tranſit cum reſignatione facta in fauorē tertij,l.13.q.5.num.70
Actio ſpolij nunquam videtur ceſſa niſi expreſſe dicatur,l.13.q.5.n.15.& 34
Actio ſpolij pacto cedi poteſt.l.13.q.5.n.49
Actus meticuloſi,nulli.l.13.q.1.nu.34
Actio pſonalis & hipothecaria datur pro pēſione,l.6.q.2.n.96
Actio perſonalis non tranſit in ſubrogatum,l.13.q.5.nu.80
Actio quod metus cauſa quid operetur,l.13.q.2.n.23
Actio quod met.cauſa intentatur ad retractandam renūciationem meticuloſam,l.13.q.2.n.19
Actionem habens,ipſam rem habere videtur,lib.11.q.5.nu.53.& l.13.q.5.num.71
Acquirere quiſque vult ſibi,li.10.q.8.nu.69
Actus præſumitur factus cum ea ſolemnitate cum qua ſolet fieri,li.8.q.8.n.61
Actus correſpectiui dicuntur qui fiunt eod.die,l.1.q.2.n.25
Actus cenſetur factus prout ius diſponit,l.7.q.3.n.5
Actus nullus roboratur ex conſenſu ſubſequenti,l.2.q.5.nu.7
Actus vt valeat receditur à natura diſpoſitionis,l.8.q.8.n.58
Actus incontinenti facti correſpectiui,l.18.q.9.n.13
Actus attribuitur cauſæ,l.13.q.5.n.9
Actus geſtis per procuratorem,& dominum æquiparantur,li.11.q.6.nu.123
Actus correſpectiui habentur pro vno actu,li.8.q.8.n.93
Actus præſumitur factum maiori & maximo,l.7.q.3.n.6
Actus contra iuramentum,quando ſit nullus,lib.9.q.31.nu.4.11.12.24
Actus nullitas ex defectu procuratoris excedentis mandati fines,l.9.q.17.nu.36
Actus renunciationis,& non voluntas volentis cedere attenditur,l.9.q.9.n.8
Actus legitimi infirmis non prohibentur,lib.12.quæſt.14.numero 3
Actus non concluſus certo ſpacio temporis,perpetuus reputatur,lib.11.q.5.n.42
Actus contra ſtilum nullus,l.8.q.8.n.49
Actus nullus quoties deuenit ad caſum à quo incipere non poteſt,l.4.q.2.n.71
Actus contra legem eſt nullus,l.7.q.1.n.10.& li.8.q.8.nu.48.& l.11.q.13.nu.46
Actus contra formam nullus,li.9.q.17.n.115
Actus pluralis cum non tenet neque acceſſorius,l.11.q.7.n.87
Actus factus de nocte de die fieri dicitur,l.12.q.8.n.38
Actus eſt nullus conditione tacita deficiente,l.1.q.3.n.30
Actus factus cum impenſa præſumitur factus mādato eius cuius intereſt,l.10.q.8.n.55
Actus habetur ac ſi non eſſet factus cum non ſeruantur conditiones,l.1.q.14.n.9
Actus vt valeat receditur a natura diſpoſitionis,l.11.q.14.nume.13
Actus eſt nullus non ſeruata forma,li.5.q.6.n.228
Actus non geſtus in collegio poteſt probari per homines de collegio,l.11.q.14.n.61
Actus reciproci in beneficialibus ſimoniaci,l.14.q.9.n.16
Actus vicini arguunt fraudem,l.13.q.4.n.25
Actus præſumitur factus omni meliori modo,l.11.q.14.n.14
Actus nullus non eſt proprie actus,l.1.q.1.n.45
Actus debet ſuſtineri,l.6.q.2.n.57
Actus non dicitur perfectus conditione pendente,lib.1.quæſt.3 num.21
Actus præſumitur factus ob cauſam præcedentem,lib.13.q.5.nume.10
Actus perficitur ex conſenſu procuratoris,l.12.q.5.n.40
Actus præſumitur factus ad inſtantiam illius in cuius vtilitatē vertitur,li.9.q.24.n.31
Actus habetur ac ſi non eſſet factus conditione deficiente, lib.1.q.3.num.29
Actus factus per infirmum in præiudicium tertij non præiudicat,l.12.q.1.n.9
Actus contra ſtatutum eſt nullus,l.10.q.2.n.16
Actus renunciationis debet eſſe voluntarius,li.1,q.1.n.46
Actus demonſtrans liberam voluntatem non purgat metū vigente ead.cauſa,l.13.q.1.n.211
Actus non operatur vltra intentionem agentis,l.1.q.3.n.35
Actus præſumitur factus ad inſtantiam illius in cuius vtilitatē tendit,lib.10.q.8.n.52
Actus non poteſt per ſubſtitutum expediri, quoties eſt electa induſtria perſonæ,l.9.q.12.n.6
Actus non dicitur actus conditione pendente,l.1.q.3.n.24
Actus præſumitur fraudulentus & doloſus,ratione vicinitatis,l.12.q.1.num.14
Actus non operatur cum ceſſat conſenſus,li.1.q.3.n.36
Actu vno correſpectiuo annullato corruit alter,l.8.q.8.nu.92
Actum nullum faciens punitur,l.7.q.1.n.24
Actum nil dicitur dum ſupereſt aliquid agendum,lib.1.q.12.numero.25
Actum nihil dicitur dum aliquid ſupereſt agendum,lib.8.q.8.num.42
Actum fuiſſe libere voluntatis ex circumſtantijs probari poteſt,l.13.q.1.num.90
Aduerbium rite requirit vt adhibeatur ordo,l.4.q.2.nu.63
Aduocatus poteſt eſſe teſtis in cauſa ſi non recepit ſalarium,li.14.q.10.nu.38
Adſcritus certe Eccleſiæ a nullo Epiſcopo eſt recipiendus, l.2.q.6.num.34
Adimplementum conditionis eſt probandum,l.10.q.3.n.17.
Adminiſtrator habet ordinariam iuriſdictionem,l.7.quæſt.24 num.26
Adminiſtrare poteſt quis quamdiu ſuſtinetur in officio, li.1.q.7.num.16
Adminiſtrator poteſt conſtituere Vicarium generalem, l.7.q.24.num.74
Adminiſtratio acquiritur per confirmationem,l.7.q.1.n.87
Adminiſtratio conceditur aliquando reſignanti,li.6.q.1.n.11
Adminiſtrare non poſſunt inſtituti ab Abbate ſine licentia diœceſani.l.7.q.15.num.2
Adminiſtratores hoſpitalium debent diſpenſare fructus pauperibus,l.11.q.3.nu.55

Admini=

Adminiſtrare non poteſt prouiſus ante apprehenſionem poſſeſſionis,l.10.q.6.n.7
Adminiſtratores Hoſpitalium tenentur reddere rationem Ordinarijs.li.11.q.3.nu.53
Adulter non probat contra ſocium,l.14.q.10.n.4.
Adulteri puniuntur pœna mortis,l.5.q.6.n.62
Adulteri priuantur beneficio,l.5.q.6.nu.61
Aduerſitas eſt medicamentum vitiorum,li.3.n.134
Aduerſitas eſt probatio virtutis,li.5.q.3.n.133
Aequiuoca prius diſtinguenda & poſtea definienda,lib. 1. q.1. num.2
Aeris intemperies excuſat a periuro,li.5.q.3.n.248
Aeris intemperies eſt iuſta cauſa non morandi in aliquo loco, li.5.q.3.nu.246
Aeris intemperies excuſat citatum,l.5.q.3.nu.249
Aeris intemperies excuſat a curſu præſcriptionis,li.5.q. 3.numer.250
Aeris intemperies eſt iuſta cauſa non reſidendi.l.5.q.3. n. 247
Aegritudo Epiſcopi eſt cauſa dandi coadiutorem,l.7.q.20.nume.
Aeſtimatio communis quomodo probetur,l.10.q.4.n. 8
Agens contra fideicommiſſarium poſſeſſorem, debet probare vitam filiorum,l.10.q.5.nu.14
Alendus tenetur operas præſtare,l.5.q.3.n.210
Aleator indignus eſt beneficio,l.4.q.3.nu.66
Allegans renunciationem debet illam probare.l.8 q.11. n. 58
Allegans inhabilitatem reſignantis debet illam probare,li.10. q.4.num.15
Allegans legem abrogatam,incidit in pœnam falſi.lib.11.præfa.num.19
Alex.VI.Extrauag.verba de conſenſu poſt obitum,l.9.q.24.nume.15
Alexandrina non habet locum in procuratore dato ad transferendam penſionem.l.9.q.24.n.27
Alexandrina circa dationem conſenſus,procuratoris,mortuo reſignante,an habeat locum in reſignatione conditionali, li.9.q.24 n.41
Alexandrina circa extenſionem conſenſus hodie ſeruatur.lib. 11.q.22.n.51.contra n.64
Alex.doctrina in conſilijs præfertur lecturis. l.1 1.q.10.n.32
Allegatio Lapi 89.quid diſponat.l.11.q.6.n.96
Allegatio Lapi operatur,vt quis non teneatur iuſtificare diſpẽſationem obtentam,l.11.q.6.n.101
Allegationi Lapi non eſt locus ſi non moriatur in poſſeſſione, l.11.q.6.n.106
Allegatio Lapi non habet locum in ſpolio,l.11.q.6.n.108
Allegatione Lapi nõ põt iuuari nõ publicãs,l.11.q.6.n.95
Allegatione Lapi,an poſſit vti agens ad regreſſum,lib. 11.q.6. num.110
Allegationi Lapi non eſt locus per continuationem poſſeſſionis ex reſeruatione fructuum,l.11.q.6.n.107
Allegatio Lapi non admittat probationem in contrarium,li.10. q.4.num.
Allegatio Lapi reducta ad triennium ex qua ratione,lib. 10.q. 4.num.11
Allegatione Lapi poteſt vti ſpolians ſuum ſpoliatorem, li.11. q.6.n.109
Aliud eſt renunciare ſimpliciter,& aliud cedere alteri,lib.1.q. 3.num.1
Aliud eſt renunciare iuri aliud liti,l.7.q.18.n.3
Aliud eſt differre,aliud tollere,l..2.q.9.n.11
Aliud eſt renunciare ſimpliciter aliud,vt detur alteri,l..2.q.23 numero 9
Aliud eſt reſignare beneficium,aliud fructus,l.1.q.6.n.77
Aliud eſt renunciare prælaturæ,aliud abſoluere ſubditos, l.2 q.26.num.6
Aliud eſt conſentire renunciationi,aliud renunciare regreſſui. l.9.q.20.n.
Alimentorum cauſa dicitur pia,l.6.q.2.n.9
Alimenta conſtituenda ſecundum qualitatem perſonæ,l. 5.q. 3.num.140
Alienatio rei ſubiectæ reſtitutioni eſt nulla, adueniente cauſa reſtitutionis,l.6.q.2.n.92
Alienare quis cogitur rem ſuam propter vtilitatem Eccleſiæ, li.3.q.18.num.34
Alienatio tenet non obſtante iuramento de non alienando, li. 9.q.31.nu.28
Alienans irrequiſito dño cum clauſula ſine præiudicio domini,&ſi poſtea fuerit capta poſſeſſio cadit a iure,l.7.q.1.n.70
Alienari non poſſunt amiſſa ipſo iure,l.3.q.1.n.23
Alienandi poteſtatem habens poteſt alienare etiam in vltima voluntate,li.6.q.4.n.36
Alienatio per proximum morti fraudulenta,l.12.q.1.n. 10
Alienatio rei litigioſæ videtur facta dolo,& fraude,l.7.q.3.n.4
Alienans rem lite pendente poteſt condemnari ad fructus.lib. 2.q.3.num.7
Alienatio rei litigioſæ fieri non poteſt,l.2.q.3.n.3
Alienari non poteſt res ſubiecta reſtitutioni,l.2.q.9.n.5
Alienatio abſque decreto iudicis cum requiritur eſt nulla.l.7. q 1.num.11
Alienari non poſſunt amiſſa ipſo iure,l.3.q.1.n.52
Alienatio dicitur neceſſaria cum habet cauſam de præterito, li.2.q.3.num.39
Alienari non poſſunt bona beneficij iuris patronatus ſine conſenſu patroni,l.2.q.4.num.12
Alienari non poteſt patrimonium ad quod quis ordinatur,li. 2.q.6.num.10
Alienatio neceſſaria permittitur lite pendente,l.2.q.3.n. 38
Alienatio rei fieri poteſt quoties lis non eſt ſuper ipſa re,l.2.q. 5.num.53
Alteri per alterum non debet iniqua conditio inferri,li. qu.1 num 25
Alienatione prohibita,non cenſetur prohibita neceſſaria , l.5. q.6.num.162
Altari ſeruiens de altari viuere debet,l.6.q.1.nu.37
Alternatiua quid ſit,l.1.q.10.n.46
Alternatiua ſufficit vt verificet in vna parte,l.9.q.17.nu.42
Ambitioſa impetratio,l.1.q.18.n.4
Ambitio facit ceſſare charitatem ordinatam,l.9.q.17.n.119
Ambigendum non eſt in claris,l.12.q.5.n.16
Amiſſa ipſo iure non poſſunt donari,l.3.q.1.n.79
Amiſſa ipſo iure alienari non poſſunt,l.3.q.1.n.23
Amiſſa ipſo iure ſemel non quæruntur,li.10.q.9.n.14
Amiſſa ipſo iure non poſſunt alienari,l.3.q.1.n.52
Amor parentum erga filios magnus eſt li.13.q.1.n.67
Ahicharanus declaratur,li.3.q.7.nu.71
Ambitio prohibetur clericis,l.9.q.17.n.114
Annullato actu principali annullantur omnes clauſulę,lib.12. q.14.nu.28
Annullato vno actu conſpectiuo,annullantur cæteri,lib.14.q. 9.num.18
Annata ſoluitur in prouiſione legati,l.10.q.2.n.57
Annus nouitiatus debet eſſe continuus,l.3.q.13.n.11
Annullatio actus dicitur pœna,l.12.q.2.nu.7
Annus vltimus cæptus non habetur pro completo in termino plurium annorum,l.12.q.8.n.27
Annus de quo in regula de annali quando non eſt completus tempore reſignantis reſignatarius non eſt tutus dicta regula,l.3.q.5.nu.42
Annus datus ad promouendum antequam labatur ius eſt penes reſignatarium,l.3.q. 2.num.9
Annus & dies requiritur in inſtrumento,l.8.q.9.n.18
Annus de quo in regula de annali debet eſſe continuus,lib. 3. q.5.num.73
Annus de quo in regula de annali incipit à die adeptæ poſſeſſionis,l.3.q.5.num.72
Annexum non facit incompatibile,li.3.q.1.n.120
Anterior in conſenſu præfertur inter duos reſignatarios quãuis poſterior in data,l.1.q.12.nu.55
Antipapa cogitur cedere,li.3.q.18.n.28
Apoſtata,qui ſit,li.5.q.3.n.31
Apoplectici non poſſunt promoueri,l.5.q.6.nu.23
Appoſitio manus Papę habet vim decreti annullatiui,& derogatiui,l.7.q.11.num.11
Apoplexia,quæ lib.5.q.6.n.24
Apoſtatæ non poteſt beneficium reſignari,li.4.q.3.nu. 30
Appellans debet probare ſe appellaſſe,& infra decem dies, li. 10.q.8.num.66

Appellatio interpoſita per procuratorem reſignantis non prodeſt reſignatario,l.1.q.16.n.37
Appellatio datur a mala electione,quam facit Epiſcopus examinatoribus diſcordibus in examine per coocurſum, li.8.q.9.num.104
Appellatio extinguit iudicatum,l.3.q.16.n.20
Appellatio præſumitur præceſſiſſe commiſſione,l.4.q.2.n.39
Appellatio interpoſita ab eo cui non intereſt eſt nulla,l. 1.q.5.num.49
Appellatio ſuſpendit iuriſdictionem iudicis,& ſententiam, li.3.q.26.nu.18
Appellatio a mero executore litterarum Apoſtolicarum non datur,lib.10.q.6.nu.64
Appellare non poteſt quis ne eligatur,l.1.q.13.n.22
Appellare excuſatur impeditur vi armata,l.11.q.13.n.97
Appellatus non poteſt petere exequutionem ante finem anni, li.3.q.2.n.11
Appellatione ſimplicium dignitatum non venit Abbatia,li.2.q.1.nu.65
Appellatione Abbatiæ non uenit prioratus.l.2.q.1.n.67
Appellatione pendente nil eſt innouandum,l.3.q.16.n.19
Appellatione ordinarii in materia collationis venit inferior Epiſcopo,li.8.q.9.n.27
Appellatione prælatorum veniunt præpoſiti,& decani,l.3.q.6.nu.12
Appellatione beneficiorum veniunt portione,l.2.q.1.nu. 116
Appellatione minorum venit tam pueritia quam adoleſcentia,l.3.q.7.nu.1
Appellatione beneficii,venit præceptoria,l.12.q.3.n.8
Appellatione benef.non venit penſio.l.11.q.4.n.32
Appellatione beneficij non venit penſio,l.12.q.3.n. 55
Appellatione vacationis venit vera,in materia ambitioſa,l.12.q.10.nu.25.
Appellatione beneficiorum veniunt etiam regularia,l. 11.q.3.num.87
Appellatione beneficij,veniunt Hoſpitalia,l.11.q.3.n.59
Appelatione beneficij venit poſſeſſio,li.1.q.5.n.16
Appellatione minorum quid veniat,l.4.q.9.n.1
Appellatione infirmitatis venit grauis,l.12.q.6.n.10
Appellationi renunciatur.Si cauſa non committatur infra decem dies,l.1.q.1.nu.28
Appellationis commiſſione annullata de qua intelligatur,l.11.q.11.num.36
Appellationi renunciatur ſi appellans petit prorogationem a Iudice a quo,l.1.q.1.n.27
Arbitratores non poſſunt eſſe monachi,l.9.q.4.n.16
Arbitri non poſſunt conſtitui in monachi,l.9.q.4.n.15
Arbitrium ad quid extendatur,lib.9.q.27.nu.92
Argumentum a maiori habet locum in materia ſtatutaria,l.5.q.4.num.8
Argumentum a maiori procedit in odioſis.l.5.q.4.n.6
Argumentum a maiori fortiſſimum,l.5.q.4.n.5
Argumentum de perſona ad tempus validum,l.8.q.7.n. 145.
Argumentum de matrimonio carnali ad renunciationem non valet,l.13.q.2.nu.16
Argumentum ab eo quod eſt expreſſum valet,l.11.q.13.numero 76
Argumentum à veriſimili ceſſat in claris,l.12.q.11.n.48
Argumentum à rubrica valet,l.11.q.11.n.17
Argumentum de rub.extrauag.non valet,l.11.q.11.n.28
Argumentum de perſona ad tempus valet,l.11.q.7.n.57.
Argumentum de materia profana ad beneficialem non valet, l.3.q.5.n.46
Argumentum ab ęquiparatis valet vbi eſt in omnibus,l. 3.qu.16.num. 13
Argumentum à maiori validum eſt,l.1,q.23.n.10.
Argumentum de toto ad partem non procedit cum adeſt diuerſa ratio,l.6.q.2.n.121
Argumentum de caſu expreſſo ad non expreſſum non valet,li.6.q.5.n.53
Argumentum de perſonis,& rebus,ad tempus.l.11.q.5.n.44
Argumentum à maiori procedit in materia correctoria.lib.5.q.4.num.7
Arma ad latus,an inferant vim,l.13.q.4.n.35
Archiepiſcopi comprehenduntur ſub diſpoſitione loquente de Epiſcopis,l.8.q.5.nu.47.
Archiepiſcopus dicitur ex eo quod ſit ſummus Epiſcoporum l.2.q.1.num.50
Archiepiſcopi non habent pluſquam Epiſcopi niſi in caſibus à iure expreſſis li.8.q.5.n.48
Archiepiſcopus non poteſt recipere renunciationem,l. 7.qu.16.num.
Archiepiſcopus nil habet pluſquam epiſcopus.l.2.q.1.n.52
Archiepiſcopus tenetur reſidere,li.2.q.10.n.12
Archiepiſcopatus poteſt per procuratorem renunciare, lib.9.q.2.num.2
Archiepiſcopus Eboracen.& Cantuarien.ſunt legati,lib.7.qu.13.num.3
Archiepiſcopus comprehenditur ſub diſpoſitione loquẽte de Epiſcopo,li.2.q.1.n.51
Archiepiſcopi renunciant coram Papa,l.7.q.11.n.17
Archiepiſcopus tenetur reſidere,li.2.q.1.nu.49
Archiepiſcopatus eſt beneficium Eccleſiaſticum,l.2.q.1.n.48
Archiepiſcopatus poteſt renunciari,l.2.q .1.nu.47
Archiepiſcopus poteſt vti pallio in terminis ſuę iuriſdictionis,l.1,q.17.nu.23
Archipresbyteratus poteſt renunciare,l.2.q.1.n.88
Archipresbyteratus eſt dignitas,l.2.q.1.n.89
Archidiaconatus,qui habet vocem in Capitulo ſi renunciatur de hoc facienda eſt mentio in litteris,l.10.q.1.n. 206
Archidiaconatus de iure non habet vocem in Capitulo,li.10.q.2.nu.107
Archidiaconatus duo ſunt incompatibiles.li.5.q.6.n.113
Archidiaconi quæ debeant ſcire,l.4.q.11.n.27
Archidiaconatus eſt beneficium,li.2.q.1.n.85
Archidiaconatus poteſt renunciari,l.2.q.1.n.84
Archidiaconus habens ius conferendi non poteſt examen per coocurſum facere.l.8.q.9.nu.99
Archidiaconus de iure dat poſſeſſionem,l.8.q.9.n.57.
Archidiaconus & Decanus non poſſunt renunciare poſt obtẽtam aliam dignitatem,li.3.q.1.n.104
Articuli impertinentes non ſunt admittendi l.21.q.10.n.6
Articuli impertinentes non ſunt admittendi,li.2.q.22.nu.8
Articuli impertinentes,qui dicantur,li.11.q 10.n.7
Aſſaſſinium committitur ex ſola promiſſione,l.14.q. 10.n. 42
Aſſaſſinium committitur etiam ex promiſſione pecuniæ,li. 14.q.7.nu..32
Aſſaſſinium committitur ſi fuit data pecunia,l.14.q.7.n.33
Aſtenſis Eccleſiæ ſtatus,li.8.q.5.n.56
Aſſequutio incompatibilis facit renunciare liti,l.1.q11.n.20
Aſſerens conditionem purificatam probare tenetur,l.2.q.3.numero 40
Aſſertio Papę afficit beneficium,l.3.q.16.n.55
Aſſertioni Papæ ſtatur.l.8.q.11.n.2
Aſſertioni principum ſtandum.li.8.q.11.n.7
Aſſertioni Principis ſtatur etiam atteſtantis de facto prædeceſſoris,li.8.q.11.n.11.& 12
Attentata per reſignantem reſignatarius tenetur purgare. li.1.q.16.num.61
Attentatis renunciatur tacite,& expreſſe.libro.1.quæſt.1, numero 4
Attentata purgare tenetur etiam qui in re attentata mediate ſucceſſit,l.1.q.16.nu.42
Attentata dicitur poſſeſſio ſi eſt capta vigore ſubrogationis inualidæ,l.2.q..3.n.94
Attentata purgare tenetur etiam qui habet cauſam ab attentãte,l.1.q.16.nu.43.
Attentare non dicitur capiens poſſeſſionem lite pendente ſi princeps ſenſit extare litem,l.2.q.3.n.74
Attentata purgare tenetur habens cauſam ab alio quoties habuit cauſam ante attentare,l.1.q.26.n.46
Attentata eſt poſſeſſio capta lite pendente,l.2.q.3.n.26
Attentat etiam poſſeſſio momentanea,l.2.q.3.n.27
Attentare non dicitur qui continuat,l.2.q.3.n.72
Attentare non dicitur collitigans capiens poſſeſſionem cũ eſt ſubrogatus,l.2.q.3.n.91
Attentata ſunt facta poſt inhibitionem,l.2.q.3.n.92
Attentare dicitur ſubrogatus gratioſe capiens poſſeſſionem

poſt

poſt inhibitionem contra eam exequutam.l.2.q.4.n.91
Attentare videtur qui prohibet ne quis continuet,l.2 q.3 nume.74
Attentare vero dicitur ſubrogatus gratioſe etiam quoad poſſeſſionem,capiendo illam,l.2.q.3.num.67
Attentare non dicitur hæres capiendo poſſeſſionem,l.2. qu.3. num.76
Attentare dicitur ſubrogatus non expediens litteras in forma ſubrogationis gratioſæ,l.2.q.3.n.86
Attentare dicitur capiens poſſeſſionem ex ſola ſupplicatione ſubrogationis,l.2.q.3.n.85
Attentatorum remedium licet non detur contra tertium non procedit tamē in tertio habente cauſam à Iudice vel à parte,li.1.q.16.nu.44.& 45
Auditorum Rotæ priuilegijs non videtur derogatum niſi expreſſe dicatur,l.12.q.14.n.9
Auditor Rotæ poteſt recipere ceſſionem litis coram eo pendētis non autem reſig.benef.l.7.q.18.n.1.
Auditor poteſt recipere ceſſionem ad fauorem poſſeſſionis.li.11.q.5.n.59
Auditor Rotæ pōt accipere ceſſionem litis.l.13.q.5.n.26
Auditores Rotæ tenentur publicare,l.11.q.4.n.3
Auditor carū confidentiarum eſt familiaris,l.2.q.16.n.42
Auditores Rotæ habent ſtrictam poteſtatem,l.7.q.18.n.2
Auditor Rotæ de ſpeciali mandato poteſt renunciationem beneficij admittere,l.7.q.18.nu.4
S.Auguſtinus habuit Coepiſcopum non multę litteraturæ.li.5.q.3.nu.116
Auguſtinus fuit coepiſcopus,l.7.q.20.n.3
Auctoritas ſuperioris non requiritur in renunciatione beneficij acquirendi,l.7.q.1.nu.74
Auctoritas ſuperioris tollit ſuſpitionem falſi,l.9.q.8.n.14
Auth.vt nouæ ſanctę cōſt.quomodo intelligatur,l.11.q.9.n.23
Augendi ex clauſula poteſt fieri augmentum vſque ad tertiam partem,li.10.q.2.nu.60

B

BAPTISMVS datur quandoque per laicum,lib.2.q.1. num.110.
Bannitus non poteſt beneficio ſeruire,l.5.q.5.n.92
Bannitus poteſt priuari beneficio,l.5.q.6.n.93
Bannitus habilitatus non poteſt extrahi de prioribus Ciuit.li.4.q.1.num.18
Bannitus non poteſt offendi ante lapſum tempus,l.3.q.2.n.12
Bannitus reſtitutus non recuperat locum ab alio occupatum,l.3.q.2.n.55
Bannito non poteſt beneficium reſignari,l.4.q.3.n.42
Baptizans & baptizatus,differunt,l.9.q.17.n.110
Bannitus reſtitutus recuperat bona quæ amiſerat,l.3.q.7.n.50
Beda fuit coecus,l.5.q.6.n.39
Bellum numeratur inter fortuitos caſus.li.11.q.13.n.55
Bellum a quibus oneribus excuſet,l.11.q.13.n.58
Bellum excuſat a contumacia,l.11.q.13.n.57
Bellum præbet iuſtam cauſam remittendi mercedem. lib.11.q.13.n.56
Bellum eſt iuſta cauſa non publicandi,li.11.q.12.n.52.& n.59
Bellum incutit timorem,l.11.q.13.n.54
Benefacere nemo cogitur inuitus,l.3.q.18.n.5
Beneficialis gratia requirit expeditionem litterarum,l.10.q.1. num.7
Beneficium eſt res eccleſiaſtica,& cur detur clerico,l.4.q.2.n.4
Beneficia ſunt ordinata de iure poſitiuo.l.5.q.6.n.126
Beneficium multis laboribus acquiritur,li.8.q.11.n.56.& li.5. q.1.num.7
Beneficia non debent eſſe ſine reditibus,li.2.q.8.n.1
Beneficia quomodo acquirantur,l.8 q.9.n.40
Beneficium differt à penſione,l.12.q.3.n.56
Beneficium datur propter officium,l.6.q.1.nu.41.& lib.4.q.3. num.50
Beneficia non ſunt acquirenda per modum piſcationis, l.8.q. 7.num.153
Beneficia acquiruntur cum labore,l.9.q.6.n.11,& lib.1.qu.18. num.21
Beneficium non poteſt ſine ſuperiore haberi,l.7.q.1.n.6
Beneficia abhorrent vitioſum ingreſſum,l.13.q.3.n.2
Beneficium non poteſt obtineri à non habenti.14.an.lib.4.q.1. num.7
Beneficia vacantia per reſignationem veniunt in facultate conferendi,l.7.q.12.nu.31
Beneficium recipere nemo cogitur,l.3.q.18.n.8.& lib.10.q.8. num.16
Beneficij appellatione non venit penſio,l.11.q.4.n.32
Beneficij appellatione veniunt Hoſpitalia,l.11.q.3.n.44
Beneficiorum appellatione veniunt regularia,l.11.q.3.n.87
Beneficia quando ſint temporalia,l.12.q.3.n.93
Beneficium debet acceptari,l.9.q.7.n.13.
Beneficia omnia poſſunt reſignari,l.2.q.1.n.2
Beneficium acceptans ſe obligat ad onera illius,l.10.q.8.n.29. & l.6.q.2.n.95
Beneficium acceptans penſione grauatum ſe obligat ad illam, l.1.q 8.nu.28
Beneficium eccleſiaſticum an debeat acceptari per perſonā eccleſiaſticam.l.9.q.3.n.4.& 19
Beneficium poteſt acceptari etiam per laicum,l.10.q.8. numero 35
Beneficium poteſt acceptari nomine tertij,l.9.q.8.n.17
Beneficia abſentibus collata,eis,non quæruntur ante acceptationem,l.10.q.8.n.5.& n.8
Beneficium acceptari debet à procuratore habente mandatū ſpeciale,l.9.q.7.nu.12
Beneficium acceptans,peccat mortaliter,ſi habeat animum illud renunciandi,l.9.q.10.n.3
Beneficium competens mihi ex facto alterius, poſſum illo vti contuito,l.5.q.6.nu.61
Beneficium curatum requirit 25.an.l.4.q.11.n.14.
Beneficium curatum quod dicatur,l.2.q.1.n.107
Beneficia duo curata ſimul ſunt incompatibilia,lib.3.qu.2.nume.93
Beneficium ſimplex requirit 14.an.l.4.q.11.n.13
Beneficia ſimplicia quæ,l.12.q.3.n.6
Beneficia ſimplicia deſiderantur.l.10.q.8.n.61
Beneficium ſimplex de iure communi requirit reſidentiam, li. 1.q.10.nu.66
Beneficia omnia requirunt reſidentiam,l.5.q.5.n.1
Beneficium ſimplex de communi conſuetudine non requirit reſidentiam,l.1.q.10.n.67
Beneficia conſiſtorialia quæ,l.8.q.6.nu.1
Beneficia dicuntur conſiſtorialia,quia Papa diſponit de eis in Conſiſtorio,l.2.q.2.n.6
Beneficium conſiſtoriale prouidetur in Cōſiſtorio,l.8.q.7.numero 162
Beneficiorum conſiſtorialium prouiſio,debet fieri conſiſtorialiter.l.2.q.2.n.5.& li.8.q.6.n.3
Beneficia ſcripta in libris Camerę ſunt conſiſtorialia,li.8.q.6. num.v
Beneficia ſcripta in libris Cameræ,dicuntur conſiſtorialia.l.2. q.2.num.10
Beneficia diuidere eſt prohibitum,l.6.q.1.n.4
Beneficia conſiſtorialia,vt plurimum prouidentur extra conſiſtorium,l.8.q.6.nu.8
Beneficium conſiſtoriale non conſueuiſſe in conſiſtorio prouideri dicenti incumbit onus probandi,l.2.q.2.n.9
Beneficij conſiſtorialis propoſitio in Conſiſtorio,l.8.q. 6.n.6
Beneficia conſiſtorialia an ſint publicanda,lib.1 s.q.3.num.24. & 26
Beneficia conſiſtorialia ordinarius conferre non poteſt.li.2.q 2.num.1
Beneficia reſeruata ſolus Papa confert,lib.7.q.11.n. 34. & lib. 2.q.16.num.7
Beneficium debet conferri intra tempus præfixum,l.1.q.4.nu. 69.& lib.8.q.9.nu.41.
Beneficia niſi conferantur intra tempus,fit deuolutio ad proxime ſuperiorem,l.1.q.9.nu.42
Beneficia ſunt conferenda habita ratione cui conferuntur,lib. 10.q.2.nu.49
Beneficium eccleſiaſticum non poteſt conferri,niſi idoneo,li. 4.q.1.nu.3.& l.6.q.1.n.103
Beneficia non cōferēda antequā vacent,lib.12.q.14. nu.27
Beneficium impetrans per annum pacifice conceſſum tenetur

 ſeruare,

ſernare,quod dicit regula de annali,l.3.q.5.n.1
Beneficia promoti ſtatim conferuntur.l.3.q.1.n.78.
Beneficia reſeruata non ſpectãt ad Epiſcopum,l.7.q.24. nu.31
Bñficia hæretici ante declaratioñe poſſunt conferri.l.3.q.1.33
Beneficium ingreſſi religionem non dicitur vacare,niſi elapſo anno,l.5.q.6.nu.167.
Beneficium non poteſt obtineri ſine Canonica inſtitutione,li. 10.q.4.nu.26.
Beneficia promoti ad epiſcopatum poſſunt conferri non expe ctata ſententia,l 3.q.1.num.81
Beneficia non poſſunt conferri per laicos,l.9.q.3.n.10.
Beneficiũ cũ eſt collatum,res non eſt integra.l.3.q.7.n.40.
Beneficium vnitum habens permutare non põt,l.3.q.16.n.50
Beneficia poſſunt conferre filijs,& conſanguineis,lib.9.q.117. num.124
Beneficia concedit Pontifex,li.1.q.12.nu.36,
Beneficia conferenda abſque diminutione,l.6.q.1.n.38
Beneficia non ſunt conferenda antequam vacent,l.8.q.7.num. 148.& li.1.q.4.nu.20.
Beneficij non vacantis nulla eſt prouiſio,l.1.q.4.nu 68
Beneficium poteſt conferri alicui,quod alias reſignauit, l.1.q. 13.num.44
Beneficia poſſunt conferri conſanguineis,l.14.q.7.nu.20.
Beneficium permutatum,conferendum eſt compermutanti,l. 9.q 27.nu.12
Beneficia libere conferenda,l.9.q.31.nu.5.
Beneficium eccleſiaſticum ſine collatione obtineri non poteſt, l.1.q.14.nu.4.
Beneficia vacãtia in Curia ſolus Papa confert,l.10.q. 8.n.11
Beneficiũ,quod confertur,dr̃ etiam committi,l.11.q.3. n.101
Bñficium confertur in reſignatione conditionali.l.1.q.4.n.19
Beneficia vbi conferantur regnicolis,l.4.q.5.7.n.2.
Beneficium poteſt conferri de nocte,l.12.q.8.n.39
Beneficia obtenta per nouitios,Epiſcopus conferre non põt,ni ſi emiſſa profeſſione,l.3.q.13.nu.7
Beneficium poteſt conferri abſenti,l.10.q.8.n.9.
Beneficia reſignata ſimpliciter poſſunt indiſtincte conferri,lib. 1.q.4.num.59
Beneficia reſignata coram ordinarij infra quantum tempus de beant conferri,li.11.q.2.n.7.
Beneficium poteſt conferri ei,qui iurauit non habere illud, li. 1.q.13.num.45.
Beneficia poſſunt conferri in tempus clericatus,l.4.q.2.n.48
Beneficium vacans per renunciationem,ſtatim poteſt confer- ri ad quem ſpectat collatio,l.1.q.7.nu.4:
Beneficia renunciata,lite pendente donec finiatur,ordinarius conferre non poteſt.l.2.q.3.nu.19
Beneficium confertur idoneo,l.10.q.3.n.56
Beneficium reſignatum poteſt libere conferri,li.1.q.4.nu.57.& q.5.num.11
Beneficia conceſſa alicui conferenda in vrbe per ceſſum,vel de ceſſum interpretatur in ceſſione ſimplici,l.1.q.4.n.35.
Beneficium poteſt conferri Epiſcopo renũciãti,l.1.q.17. n.21
Beneficium litigioſum ordinarius coram eo renunciatum cõ ferre non poteſt,l.2.q.3.n.102
Beneficium non poteſt conferri laico,l.4.q.2.n.2
Beneficia non poſſunt con ferri excommunicatis,l.5.q.6.n.77
Beneficia electiua procedunt per viam electionis,l.2.q. 5.n.2
Beneficium electiuum ſi fuerit reſignatum habentes eligere eli gent.l.1.q.4.n.65
Beneficia electiua veniunt ſub verbo prouiſionis,li.3.q.6.n.88
Beneficia electiua veniunt ſub verbo,coll. prouiſionis,& diſpẽ ſationis,l.3.q.6.n.89
Beneficia exempta dicuntur triplici reſpectu,l.2.q.7.n.5
Beneficia exempta debent renunciari coram Papa,lib.2.q. 11. num.35
Beneficia exempta poſſunt permutari,lib.2.q.7.n.2
Beneficia extincta & ſuppreſſa poſſunt permutari,lib.2.qu.13. num.2
Beneficium non patitur detrimentum per idoneum,li.4.q.11. num.10
Beneficium poterat conſequi ab habente ſeptem an. hodie ab habente. 14.li.4.q.9.nu.2.& 3
Beneficia patrimonialia quare dicuntur .lib.12.q.3.n.12
Beneficia patrimonialia iudicantur,vt alia.li.1.q.1...
Beneficia patrimonialia vere ſunt beneficia,l.12.q.3.n.11
Beneficia patrimonialia comprehenduntur ſub regula de men ſe,l.2.q.12.nu.6
Beneficia patrimonialia quæ ſint,l.2.q.12.n.3
Beneficia patrimonialia non poſſunt reſignari his,qui nõ ſunt de patrimonio,li.4.q.7.nu.4
Beneficia patrimonialia capiunt indulta Cardinalium,lib.2.q. 12.num.5
Beneficia expediret,vt omnia eſſent patrimonialia,l.12.q.3.nu me.
Beneficia regularia regularibus,& ſæcularia ſecularibus,li.10 q.2.num.32
Beneficia ſęcularia,de ſui natura perpetua,libro 11 quæſtio.3. num.92
Beneficia regularia non ſunt perpetua,ſed manualia,lib.11.q. 3.num.81
Beneficia regularia vacant per obitum,& amotionem,l. 11.q. 3.num.94
Beneficia regularia dantur in titulum,l.11.q.3.nu.100.
Beneficium litigioſum non facit lis,ſuper priuatione beneficia ti,l.2.q.3.nu.56
Bona beneficij iuriſpatronatus non poſſunt alienari ſine cõſen ſu patroni,l.2.q.4.nu.12
Beneficia iuriſpatronatus poſſunt coram Epiſcopo renunciarı ri,l.7.q.14.nu.8
Beneficium iuriſpatronatus non poteſt acceptari,li.11.q.3.nu me.9
Beneficia maiora quæ l. 2q.11.nu.31
Beneficium manuale eſt,in quo quis poteſt amoueri ad nutũ, lib.11.q.3 nu.96
Beneficia manualia vacant per obitum,reuocatum ſuperioris & reſignationem,l.2.q.11.nu.4
Beneficia manualia poſſunt eſſe perpetua,attento quod Pręla tus non reuocabit,l.2.q.11.n.5
Beneficia manualia,quo reſpectu ſint perpetua,lib.11.q.3. nu me.91
Beneficia manualia poſſunt permutari,l.2.q.11.nu.1
Beneficium ſufficiens circa omnes perſonas,li.5.q.6.nu. 146
Beneficium ſufficiens quod.l.5.q.6.num.131
Beneficium ſufficiens habens ad commodam ſuſtentationem poteſt ex vſu alia beneficia habere,l.3.q.1.nu.138
Beneficium non dicitur ſufficiens,ſi non poteſt ſuſtentari co- cus.l.5.q.6.nu.147
Beneficiorum multitudo,quæ dicatur arbitrio iudicis relinqui tur.l.3.q.1.nu.143.
Beneficio magna multitudo eſt incompatibilis,l.3 q.1.n.139
Beneficia multa poſſunt haberi,quando ſunt modici valoris, l.3.q.1.nu.141.
Beneficia plura de ſtylo tenentur,l.5.q.6.n.119
Beneficia plura poſſunt obtineri diſpenſatione,libro 3.quæſt. 1.num 87
Beneficia duo,quorum vnum habito , aliud actu eſt curatũ ꝙs habere poteſt,l.3.q.1.n.94
Beneficia duo diſſimilia in eadem Eccleſia obtineri poſſunt,li. 3.q.1.nu.128
Beneficia plura ſub eodem tecto obtineri non poſſunt,l.3.q.1. num.22
Beneficia duo requirentia reſidentiam non poſſunt obtineri,l. 5.q.6.nu.114.
Beneficia plura poſſunt teneri cum diſpenſatione,l.5.q.6.nu- me.125
Beneficia plura poſſunt ab vno obtineri ratione vnionis,lib.3. q.1.num.11
Beneficia duo ſimplicia ſunt incompatibilia , ſi vnũ ſufficit ad ſuſtentationem,l.5.q.6
Beneficia priora vacant per promotionem ad Cardinalatum, li.3.q.1.nu.66
Beneficium capere non poteſt,vigore aliarum clauſularum nõ publicans,l.11.q.6.nu.80.contra.n.120
Beneficijs priuantur inferentes metum renunciantibus,l.13.q. 2.nu.39
Beneficij priuatio non fit niſi expreſſe dicatur,l.3.q.16.n. 30
Beneficia nõ poſſunt diſponi in vltima volũtate,l.8.q.7.n. 154

I N D E X

Beneficij poſſeſſor abſq; titulo canonico ſi ſoluat penſionem il lam computabit inter fructus reſtituendos,l.1.q.8.nu.43
Beneficium debet eſſe perpetuum ad quod quis promouetur, l.2.q.6.num.3
Beneficium petēs ex cauſa permutationis, ſatis eſt probare cō permutantem pro tali habitum eſſe,l.10 q.4.n.5.
Beneficium recuperans,cum noua collatione,reſignans quam uis conſequatur omnia iura,non tamen prærogatiuam antiquitatis,l.1.q.14.nu.25.
Beneficia non debent dari per ſucceſſionem,li.5.q.6.n.193
Beneficia non ſolent concedi ad tempus,l.3.q.2.n.18
Beneficj Idioma non intelligēs nō pōt teſtari,l.13.q.5.n.134
Beneficia quæ requirunt alium conſenſum præter illum reſignantis,l.8.q.10.nu.1
Beneficium quilibet poſſidens poteſt dare de regula de annali li.3.q.5.num 49
Beneficium quod quæſitum nequit retineri non debet quæri. l.4.q.11.num.2
Beneficium quod antea habebat non poteſt habere exiens mo naſterium cum diſpenſatione,l.3.q.13.nu.14.
Beneficia poſſunt impetrari abſque mandato,l.9.q.16.nu. 10
Bñficiū an dēat impetranti mortuo criminoſo,l.3.q.16.n.66
Beneficium an requirat reſidentiam narrari debet in literris, l.10.q.2.nu.19
Beneficium hodie,an concedatur cum clauſula,quam primū, clericali,&c.l.4.q.2.nu.81
Beneficium ad cuius titulum quis eſt promotus exprimendū, l.8.q.7.nu.48
Beneficij locus & nomen exprimendum,l.9.q.7.n.20
Beneficia quæ exprimantur 24.cū valeant plus.l.10.q.2.nu.63
Beneficium impetrans per ann.pacifice poſſeſſum poteſt reſignare antequam vocet poſſeſſorem in iudicio,li.3.q.5.n.2
Beneficium non poteſt teneri ſine canonico tit.l.13.q.2.nu.31
Beneficium impetratur per obitum reſignantis penſione ei reſeruata exiſtente nulla,l.1.q.3.n.87
Beneficium impetranti ob non publicationem incumbit onus probandi,l.11.q.14.n.5
Beneficia quæ obtinet ille cui confertur,neceſſe eſt exprimere in collatione ordinarij,l.8.q.9.n.67
Beneficium reſignatum poteſt libere impetrari,l.1.q.4.n.58
Beneficij qualitas exprimenda in ſupplicatione,l.8.q.7.n.49
Beneficij inſtitutio in perſonam periuri nulla,l.4.q.3.n.11
Beneficium eccleſiaſticum non poteſt obtineri ſine canonica inſtitutione etiam quo ad poſſeſſionem,l.1.q.15.n.15
Beneficium criminoſi poteſt impetrari in euentum priuationis,l.3.q.16.nu.51
Beneficium collatum ab ordinario de neceſſitate non narrat ſi habet dignitatem vel iuriſdictionem,l.8.q.9.nu.10
Beneficia viuorum non licet impetrare.li.8.q.8.n.149
Beneficium an ſit ſæculare vel regulare narrari debet in litteris reſignationis.l.10.q.2.n.31
Beneficij qualitas exprimitur in collatione,l.8.q.9 n.52
Beneficium impetrans ob non publicationem debet probare non publicationem,l.11.q.14.n.49
Beneficium vacantia ob non publicationem à Sede Apoſtolica dumtaxat prouidentur,l.11.q.7.n.37
Beneficium habens ex dimiſſione facta coram Papa, vel ordinario debet publicare,l.11.q.5.n.49
Beneficium obtinens ex cauſa reſignationis, in forma dignū, debet publicare,l.11.q.5.nu.47
Beneficia vacantia ob non factam publicationem dicuntur vacare in curia,l.11.q.8.n.6.
Beneficiorū oīum reſignationes ſunt publicandæ,l.11.q.3.n.1
Beneficia ob non factam publicationem quomodo impetrentur,l.11.q.9.n.12.
Beneficia,quæ vacant in curia conferuntur per Papam,l.7.qu. 14.num.24
Beneficia conſiſtorialia ſunt reſeruata,l.2.q.2.n.2.
Bñficia reſeruata poſſunt permutari coram Epis,l.7.q.14.nu.7
Beneficia vacantia per promotionē ſunt reſeruata,l.3. q.6.n.6
Beneficia familiarium Papæ ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.35
Beneficia collectorum officialium & familiarum ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.25
Beneficia vacantia propter crimen hæreſis ſunt reſeruata,li.2. q.16.nu.29
Beneficia vacantia in curia ſunt reſeruata,l.1.q.8.nu 2.& l.2., q.4.n.46.& l.12.q.10.n.10.
Beneficia quæ vacant per incompatibilitatem ſunt reſeruata l.2.q.16.num.22
Beneficia deuoluta ſunt reſeruata,l.2.q.16.n.21
Beneficia vacantia per priuationē ſunt reſeruata,l.2.q.16.n.17
Beneficia collectorum ſunt reſeruata quamuis non exercuerint officium,l.2.q.16.nu.26
Beneficia vacantia in Abbatia ſanctæ Crucis diœceſis Eugub. ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.33
Beneficia committentium confidentiam ſunt reſeruata, li.2.q. 16.num.28
Beneficiata collata perſonis prohibitis ſunt reſeruata,l.2.q.16. num.31
Beneficia parochialia collata non ſeruata forma Conc.Tridē. de refor.c.18.ſeſſ.24.ſunt reſeruata.l.2.q.16.nu.32
Beneficia exemptorum ſunt reſeruata,l.2.q.26.n.20
Beneficia omnia vacantia Sede Epiſcopale vacante ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.30
Beneficia promotorum ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.23
Beneficia reſignata in curia ſunt reſeruata.l.2.q.20.n. 5.
Beneficia reſeruata poſſunt reſignari.l.2.q.16.n.1.
Beneficia reſeruata non ueniunt ſub generali prouiſione.l.2.q. 20.num.4.
Beneficium reſignatum extra curiam non eſt affectum,quāuis reſignans moriatur infra 20.dies.l.12.q.10.nu.12
Beneficia reſeruata poſſunt permutari.l.2.q.16.n.4.
Beneficia reſeruata non veniunt data facultate conferendi.l.7. q.27.nu.3
Beneficium non poteſt acquiri inhabili & incapaci.lib.9. q.21. num.2
Beneficium petens debet probare ſe eſſe clericum.l.4.q.2.n.14
Beneficia quæ comprehendat regula de infir.l.12.q.3
Beneficia ſuper quibus ſunt conceſſæ expectatiuę non poſſunt permutari.l.2.q.10.n.2
Beneficia permutata debent conferri permutantibus.l.10.q.7 num.25
Beneficia permutata non includuntur in reſeruatione.li.10.q. 7.num.21
Beneficium nondum collatum non poteſt permutari.l.2.q.22. num.1
Beneficium non poteſt permutari cum præſtimonio quod nō datur in titulum.l.2.q.1.num.116
Beneficia omnia permutari poſſunt.l.2.q.1.nu.3
Beneficia quæ cadunt ſub conſuetudine optandi poſſunt permutari.l.2 q.20.nu.2.
Beneficij nondum collati permutatio fieri non poteſt.lib.2.q. 22.num.9.
Beneficium curatum non poteſt permutari in ultima die anni dati.l.3.q.2.n.2.
Beneficia permutata vacant.l.10.q.7.nu.19
Beneficia permutata debent conferri compermutantibus li.1.q.4.nu.23
Beneficia omnia poſſunt renunciari in fauorē.l.2.q.1.n.61
Beneficia omnia cuiuſcumque generis & qualitatis poſſunt renunciari.l.2.q.1.n.130
Beneficia maxima coram Papa renunciant.li.7.q.11.n. 27
Beneficia propria poſſunt renunciari.l.2.q.22.n.11
Beneficium poteſt renunciari lite finita.l.2.q.3.nu.20.
Beneficium in quo quis habet ius ad rē poteſt renunciari ſimpliciter,non autem in fauorem.li.2.q.23.nu.1
Beneficium poteſt reſignari per procuratorem tam in curia quam extra.l.9.q.5.num.1
Beneficia vacantia in curia non veniunt data facultate conferendi.l.7.q.27.num.4
Beneficium vacat per obitum mortuo prouiſo poſt regiſtratam ſupplicationem.l.2.q.24.nu.6
Beneficium vacat per tranſlationem.libro 1.quæſtio.5.numero 10.
Beneficium non vacat cum reſignatio eſt nulla.lib.11.qu.7.numero 85

Beneficium vacat per renunciationem admiſſam,& conſensũ preſtitum.l.1.q.4.num.41.
Beneficia promoti ad epiſcopatum an vacent.l.3.q.1.n.5.
Beneficium vacat per promotionem ad Eccleſiam Cathedralem.l.1..q.4.num.15.
Beneficium quoties amittitur ipſo iure,nullum ius remanet beneficiario.l.3.q.1.nu.22
Beneficia promoti ad abbatiam vacant ante benedictionem.li.3.q.1.num.96.
Beneficium cenſetur vacare in loco vbi fertur ſententia priuatoria.l.11.q.8.nu.7.
Beneficium vacat donec electus fuerit confirmatus.lib.7.q.1.num.82.
Beneficij tacita vacatio inducitur profeſſione emiſſa. lib. 3.q.13.n.13.& lib.1.q.4.n.16.
Beneficia aſſumpti ad Papatum vacant.l.3.q.1.n.4.
Beneficium vacat per obitum reſignantis antequam reſignatarius acceptet vel conſentiat.l.1.q.4.n.44.
Beneficia vacantia per renunciationem non debentur mandatarijs.l.1.q.4.nu.32
Beneficium vacat per mortem reſignantis ſi moriatur ante pſtitum conſenſum.l.1.q.4.nu.42.
Beneficium vacat per obitum reſignantis ſi non ſeruentur cõditiones.l.1.q.4.nu 43
Beneficium quod vacat vno modo,non poteſt vacare alio.lib.9.q.24.nu.13
Beneficium ſimplex obtinens requirens reſidentiam ſi aliud ſimile conſequatur primum,non vacat ipſo iure.lib.3.q.1.numero 132.
Beneficia priora promoti ad eccleſiam exiſtentem apud infideles non vacant.lib.3.q.1.n 89
Beneficium vacans poteſt impetrari & cõferri.l.9.q.22.nu.3.
Beneficium primum vacat per electionem ad incompatibile.li.1 q.1.num.18
Beneficio vacante Oeconomus vel Camera in Regno Neapolitano ſoluit penſionem.lib.1.q.8.nu.23
Beneficium non vacat ipſo ex ſuperueniente irregularitate. li.4 q.3.nu.35
Beneficia quæ vacant in Curia per reſignationem procuratoris non dicuntur vacare apud Sedem.li.9.q.14.nu. 16
Beneficia vacans per aſſecutionem Epatus.lib.q.1.num. 76
Beneficium ſi cõferatur reſignatario in reſignatione conditionali vacat.lib.2.q.19 num.4
Beneficium vacat cum ius non abdicetur conditionibus non ſeruatis.lib.1.q.14.n.7
Beneficium vacat in conditionali ſi conditiones ſeruentur. lib.1.q.14.nu.13.
Beneficium ſi vacat in Curia,Papa derogat iuri patronatus ẽt in totum.li.2.q.4.nu.45.
Beneficium primum vacat per translationem ad incompatibile.lib.1.q.1.nu. 17
Beneficium vacat per obitum,moriente reſignante intra viginti dies,etiam ſi reſignatarius ceperit poſſeſſionem,& publicauerit.lib.12.q.12.nu.8
Beneficium non vacat per obitum præſentanti ante inſtitutionem.lib.12.q.3.nu.36
Beneficium dicitur vacare per admiſſionem.li.8.q.9.nu. 14.
Beneficiũ vacat per matrimoniũ contractũ.lib.11.qu.7.num.7.
Beneficium vacat per obitum & non per renunciationem,quãdocumque moriente reſignante poſt conſenſum infra viginti dies.li.12.q.6.nu.7.
Beneficium vere vacat per priuationem.li.1.q.4 nu.7.
Beneficium priuati in Curia per ſententiam vbi vacet.li.11.q.8.num.4
Beneficium vere vacat per mortem.lib.1.q.4.nu.3
Beneficium reſignare pro dimittere.li.1.q.n. 69
Beneficia exempta poſſunt reſignari etiam in fauorem,lib.2.q.7 num.1
Beneficia patrimonialia debent reſignari in fauorem filiorum patrimonialium,lib.2.q.12.nu 2.
Beneficia reſeruata poſſunt renunciare coram Epiſcopis, li.7.q.14.nu.6
Beneficia quæ cadunt ſub conſuetudine optandi poſſunt reſignari in fauorem,l.2.q.20.nu.1
Beneficium litigioſum poteſt renunciare abſque ſuperiore, 7.q.1.num.104.
Beneficia conſiſtorialia poſſunt reſignari in fauorem in manibus Papæ,li.2.q.2.nu.4.
Beneficiorum conſiſtorialium renunciatum ordinarium admittere,non poteſt.l.2.q.2 n.3
Beneficia electiua poſſunt reſignari in fauorem,l.2.q.5.n.1
Beneficia vnita poſſunt reſignari,l.2.q.6.n.1
Beneficia electiua poſſunt renunciare coram Epiſcopo,l.7.qu.14.num.10.
Beneficia poſſunt reſignari per procuratorem.li.9.q.1.n.1
Beneficia omnia poſſunt per procuratorem renunciari,lib.9.q.2.num.1.
Beneficia poſſunt renunciari coram Papa,& Ordinarijs,lib.8.q.8.num.1
Beneficium ſacerdotale poteſt reſignari non ſacerdoti maiori 25.an.l.4.q.9.nu.36.
Beneficia extincta & ſuppreſſa poſſunt reſignari,l.2.q.13.nu.1
Beneficium iuris patronatus poteſt renunciare coram capitulo ſede vacante,l.7.q.23.nu.32.
Beneficium ſimplex obtinens in vna eccleſia illud non põt reſignare per adeptionem ſecundi,l.3.q.1.n.121
Beneficij manualis reſignatio eſt valida expreſſa manualitate,l.2.q.11.nu.7
Beneficium poteſt reſignari etiam bullis non confectis,l.2.qu.24.nu.1
Beneficia manualia poſſunt reſignari in fauorem,li.2.q.11.n.1
Beneficium reſignatum poteſt renũcians repetere ex noua cauſa,l.1.q.13.num.43.
Benef.reſignatum per procuratorem,coram Papa in Curia dicitur vacare,l.10.q.8.nu.12.
Beneficia reſeruata poſſunt renunciare coram ordinario,l.2.q.16.nu.2.
Beneficium litigioſum põt ſimpliciter reſignari,l.2.q.3.n.13
Beneficia patrimonialia poſſunt reſignari,li.2.q.12.nu. 1.
Beneficium poteſt ſimpliciter renunciare coram Papa, & corã Ordinario,l.2.q.3.nu.101
Beneficium reſignatum poteſt renunciare etiam ante publicationem,l.2.q.27.nu.4
Beneficia ſine reditibus poſſunt reſignari in fauorẽ,l.2.q. 8.n.2
Beneficium poteſt reſignari in fauorem conuentus ſiue capituli,l.4.q.10.nu.1
Beneficium põt renunciari per procuratorem,l.10.q.6.n.10
Beneficium poteſt reſignari ordinato ab Epiſcopo hæretico,l.4.q.2.nu.96
Beneficium ad cuius titulum quis eſt promotus ad ordines ſacros non poteſt reſignari,l.2.q.6.n.1.
Beneficium ne dimittatur ſine licentia ſuperioris intereſt,li.7.q.1.num.3
Beneficia reſignata in Curia non comprehenduntur ſub conſuetudine optandi,l.1.q.4.n.55
Beneficium reſignatum in Curia non cadit ſub clauſulis generalibus,l.1.q.4.n.39
Beneficium vacat per reſignationem,li.8.q.10.n.25
Beneficium renunciari ceditur iuri,l.1.q.1.nu. 70.
Beneficium habens per reſignationem ſi vacauit per obitũ per reg.de infir.non eſt tutus abſque noua prouiſione,l.12.qu.13.num.6
Beneficio reſignato,cautio bancaria ceſſat,li.1.q.8.n.10
Beneficium non amittitur per renunciationem non acceptatã l.13.q.5.nu.154
Beneficij renunciatio debet ſponte fieri,l.1.q.1.nu.43
Beneficium poteſt reſignari ordinato ante legitimam ętatem,l.4.q.2.nu.104
Beneficia reſignata coram Summo Pontifice dicuntur vacare in Curia,l.1.q.4.n.52
Beneficium vacat per mortẽ reſignante mortuo poſt reſignatã ſupplicatioñẽ ante vero conſenſum præſtitũ,l.1. q. 12.n.54
Beneficia renunciata coram ordinarijs debentur nominatis l.12.q.10.num.19.
Beneficium non poteſt reſignari ordinato extra tempora, l. 4.q.2.num.203.

Beneficia poſſunt omnibus reſignari,l.4.q.7.nu.1.
Beneficia curata non poſſunt reſignari litteris qui neſciũt idioma loci,l.4.q.7.nu.5
Beneficium curatum reſignatur habente 25.an.l.4.q.9.n. 14
Beneficium non habens reſignare non poteſt,l.1.q.1.nu. 53
Beneficium non poteſt renunciare in manibus clerici,l.7.q.16. num.4
Beneficium renunciandum coram ſuperiore,l.1.q.1.n. 58
Beneficium reſignatum ob crimen nunquam renuncians poteſt repetere,l.1.q.13.nu.51
Beneficiũ qui non habet reſignare non poteſt.l.1.q.15.nu.3
Beneficia an poſſint reſignari ſenibus & habentibus dignitatẽ, l.4.q.8.
Beneficia renunciata non poteſt Ordinarius conferre conſanguineis,l.11.q.5.nu.12
Beneficia reſignata in Curia Ordinarij conferre non poſſunt, l.1.q.4.nu.56
Beneficij reſignati qualitas debet exprimi in reſignatione,l.10. q.2.num.19
Beneficio quis priuatur per renunciationem,l.1.q.5.n.1.
Beneficia ad denominationem Cardinalis reſignantur de eius conſenſu,l.8.q.10.nu.14
Beneficia reſignata non debentur graduatis,& nominatis, l.1. q.4.num.34.
Beneficium remanet reſignantis conditionibus non adimpletis,l.1.q.3.num.11
Beneficium non poteſt reſignari ordinato ab Epiſcopo ſciſmatico,l.4.q.2.nu.97
Beneficium reſignatum contra mãdati formam reſtituitur reſignanti abſque noua collatione,l.1.q.14.n.18.
Beneficia reſignata in Curia conferuntur per Sum.Pont.l.1.q. 4.num.63
Beneficium dimittens ob ſecundum incompatibile reſignare in fauorem,neq; cum aliqua reſeruatione pôt,l.1.q.1.n.65
Beneficium non poteſt renunciari in manibus propoſiti, l.7.q. 16.num.1.
Beneficium nõ debet renunciari in manibus canonici, l.7.q.16. num.7
Beneficium non poteſt renunciari in manibus Archipresbyteri prioris,Theſaurarij,l.7.q.16 n.2.
Beneficium non poteſt reſignari in fauorem nõ ordinati à ſuo Epiſcopo,l.10.q.2.n 82.
Beneficium alteri collatũ non pôt renunciari,l.1.q.1.n.52
Beneficia quibus perſonis non poſſint reſignari,l.4.q.3
Beneficium ad quod quis ordinatus eſt non poteſt renunciari, l.5.q.6.n.174
Beneficia non poſſunt reſignari furioſis,illiteratis, illegitimis, Bigamis,Neophitis,l.4.q.4
Beneficiũ q. non habet reſignare non poteſt,li.1.q.15.n.3
Beneficium in quo reperitur reſeruatus regreſſus non poteſt reſignari,l.2.q.18.num.1.
Beneficium ſimplex pôt renũciari minori, 14.an.l.4.q.9.nu.13
Beneficium nondum collatum non poteſt renunciari,lib.1.q. 1.num.50.
Beneficium curatum poteſt reſignari habenti ætatem vt poſſit intra annum promoueri,l.4.q.9.n.18
Beneficium non poteſt reſignari Infami,Homicidæ,Periuro, & alijs,l.4.q.3
Beneficium non poteſt reſignari ordinato per ſaltum,l.4.q.2. num.102
Beneficium non acceptatũ,non poteſt reſignari,l.10.q.8. n.13
Beneficium litigioſum lite pendente non poteſt reſignari,l.2. q.3.num.1
Beneficium non poteſt renunciari fœminæ,li.4.q.6.n.1
Beneficium de proximo conferendum renunciari non poteſt, lib.2.q.22.n.10
Beneficium tertij nemo renunciare poteſt,li.2.q.22.n.3
Beneficium renunciatum per procuratorem adipiſci non poteſt,l.1.q.13.n.24
Beneficia ſuper quibus ſunt conceſſæ expectatiuæ nõ poſſunt reſignari in fauorem,l.2.q.10.n.1
Beneficium ad cuius titulum quis eſt ordinatus non poteſt renunciari,l 2.q.6.n 35
Beneficium ſemel reſignatum,non poteſt reſignari,eſto quod publicatio non fuit facta,l.11.q.2.n.28
Beneficium non poteſt reſignari ordinato ab Epiſcopo ſuſpẽſo,& excommunicato,l.4.q.2.n.98
Beneficium reſignatũ debet cõferri reſignatario,l.1.q.4.n.22
Beneficium niſi acquiratur reſignatario,& ſeruentur conditiones ius non abdicatur a reſignante,l.1.q.7.n.10.& l.2. q.4. n.24.& l.11.q.7.n.22.& l.9.q.27.n.11.& 13.
Beneficium renunciatum in fauorem cum clauſula,& nõ alias Papa de iure ordinario nõ poteſt conferre alteri quam reſignatario,l.1.q.2.n.20.& q.4.n.60
Beneficia reſignata conditionaliter non niſi perſonis,& 25.cõferri poſſunt,l.1.q.4.n.59.
Beneficium reſignatum poteſt renuncians repetere ſi non ſeruentur conditiones,l.1.q.13.n.54
Beneficia tacite renunciantur per contractum matrimonij, l. 1.q.1.num.11
Beneficium habens pro derelicto ſpacio x. ann.amittit poſſeſſionem,l.2.q.5.n.21
Beneficium ſuum videtur renunciare conſentiens,vt per triennium ab alio poſſideatur,l.1.q.1.n.24
Beneficium ſuum videtur renunciare conſentiens,vt illud alteri conferatur,l.1.q.1.n.23
Beneficium ſecundum incompatibile aſſecutus videtur renunciare primo,l.1.q.1.n.16
Beneficia plura habens incompatibilia,& vnũ renuncians non videtur deceptus,l.3.q.7.n.64.
Beneficij ſtatus permutatur per 40.ann.lib.10.q.2.n.88
Beneficia vnita non poſſunt permutari,lib.2.q.9.n.2
Beneficium vnitum non dicitur amplius beneficium,l.2.q.9.n. 3.& l.12.q.3 n.47.
Beneficium reſignatum in Curia ibi dicitur vacare,l.12.q.10. num.5
Beneficium vacat per obitum reſignãtis cum in reſignatione non eſt expreſſus verus valor,lib.10.q.2.n.43
Beneficium non acceptatum,& in Curia reſignatum,in eadẽ Curia dicitur vacare,l.10.q.8.n.10
Beneficium vacat admiſſa renunciatione,l.3.q.7.nu.12 & l.1. q.12.num.5
Beneficium non acceptatum vacat in curia, licet ille cui fuit collatum beneficium moriatur extra Curiam,l.9.q.7.n.15
Beneficia omnia vacant per aſſumptionem ad apicem apoſtolatus,l.2.q.1.num.8
Beneficia promotorum poſſunt conferri nulla lata ſententia, l.3.q.1.num.54
Beneficia tantum vacantia per obitum debentur mandatarijs l.1.q.4.num.33
Beneficium reſignatum poteſt vt vacans conferri,l.1.q.3.n.76.
Beneficium non vacat ex reſignatione procuratoris facta inhabili,l.9.q.21.n.4
Beneficium vacat pluribus modis,l.1.q.1.n.10.
Beneficia promoti,vt vacent quæ concurrere debent, l.3.q.1. num.77
Beneficium primum curatum non perditur niſi capta poſſeſſione ſecundi,l.3.q.1.n.91
Beneficia priora vacãt per promotionem ad incompatibilem, li.3.q.1.num.51
Beneficia reſignata in Curia dicuntur reſeruata,l.1.q.4.n.54
Beneficium vacat per contractum matrimonij,l.5.q.6.n.165
Beneficium vacat per ingreſſum religionis,li.5.q.6.n.164
Beneficium vacat per mortem,lib.1.q.5.n.10.
Beneficium dicitur vacare,antequam abſens, cui collatũ fuit acceptet,li.11.q.8.n.9
Beneficium vere vacat ex reſignatione,l.3.q.5.n.25.& li.9.q.4. n.70.& li.8.q.7.n.117
Beneficium vacat per renunciationem admiſſam,li.1.q.5.n.9. & li.3.q.6.n.18.& l.1.q.4.n.1
Beneficium vacat etiam per reſignationem conditionalem, li. 1.q.4 nu.18
Beneficia vacantia in Vrbe ſunt reſeruata,l.2.q.16.n.18.
Beneficia vacantia apud ſedem dicuntur vacare in Curia,li.9. q.14.nu.7
Beneficia reſeruata vacantia extra Curiam,in Curia dicuntur vacare,li.9 q.14.n.4
Beneficium reſignatum vacat per obitum reſignantis cum ius

non abdicatur,l.1.q.3.n.100
Beneficia reſignata vacant vbi fit reſignatio,li.1.q.4.n.50.
Beneficia in quibus reſeruatus eſt regreſſus, dicuntur vacare in Curia,li.2.q.20.n.11
Beneficium vacat per obitum non per reſignationem infirmo moriente infra viginti dies,l.3.q.10.n.9
Beneficium quod erat ſuum vacat ex morte vnius, lib.12.q.3. num.37
Beneficium vacat morte poſſeſſoris,li.12.q.1.n.24
Beneficia vacantia per reſignationem non poſſunt conferri p Cardinalem habentem facultatem conferendi per ceſſum li.1.q.4.n.36
Beneficium primum vacat per aſſecutionem incompatibilis, li.5.q.6.n.158
Beneficium amittitur ſi clericus fuit effectus miles ſecularis,l. 1.q.1.nu 22
Beneficium vacat per obitum moriente reſignante intra 20. dies quamuis reſignatarius non expedierit bullas, li.12.q. 12.num.9
Beneficium primum vt vacet poſſeſſio pacifica ſecundæ eſt capienda,li.3.q.1.n.129
Beneficium vacans extra Curiam,& commendatum per Papã dicitur affectum,l.12.q.10.n.6
Beneficium vacat per mortem reſignantis,l.9.q.24.n.12
Beneficium vacans confertur,l.11.q.7.n.46
Beneficium vacat pluribus modis per mortem ciuilem,li. 1.q. 4.num.14
Beneficium vacans per ſimoniam poteſt a quocumque impetrari,li.14.q.2.nu.12
Beneficium non debet dari etiam pro precio rei ſpiritualis,li. 14.q.4.nu.6
Beneficium habitum per promiſſionem de dãdo debet dimitti,li.14.q.7.nu.35
Beneficiatus poteſt viuere de fructibus beneficij,& conſeruare reditus patrimoniales,l.2.q.6.n.31.& l.5.q.6.154
Beneficiarius gaudet priuilegio fori ante adeptam poſſeſſionem,li.7.q.1.n.47
Beneficiarius æquiparatur vſufructuario,li.3.q.15.n.2.
Beneficialia vltimis voluntatibus æquiparantur,l.3.q.5.n.39
Beneficiatus nõ poteſt renunciare in manibus ordinarij,poſtquam conſtituit procuratorem ad renunciandum in manibus Papæ,non facta intimatione,li.9.q.25.n.44
Beneficiarius non poteſt renunciare coram quocumque laico li.7.q 9.n.7
Beneficiatus poteſt renunciare beneficium curatum etiam in fine anni dati ad promouendum,li.3 q.2.n.8
Beneficiatus per adeptionem poſſeſſionis ſe alligat Eccleſiæ,l. 7.q.1.nu.5
Beneficiatus non ſoluens penſionem excommunicatur,& priuatur,li.6.q.2.n.138
Beneficiarius tenetur reficere Eccleſiam vetuſtate collapſam, li.3.q.15.nu.1
Beneficiarius tenetur penſioni conſentire,l.3.q.2.n.85
Beneficiatus tenetur ad horas canonicas,li.1.q.9.n.2.
Beneficiatus debet ſoluere penſionem etiam ſi fructus non recepit quando fuit reſeruata poſſeſſione habita, vel non habita,li.6.q.2.n.146
Beneficiatus debet Deum orare pro populo,li.5.q.6.n.117
Beneficiatus remanet reſignans reſeruatis omnibus fructibus, li.11.q.5.n.29
Beneficium reſignatum in Curia per procuratorem in Curia dicitur vacare,& non in partibus,l.9.q.14.n.1
Beneficium curatum non poteſt reſignari infirmo à lõgo tempore,l.4.q.8.n 2
Bigamia non tollitur per profeſſionem,l.5.q.3.n.144
Bigamus eſt contrahens ſecundas nuptias,l.5.n.q.3.n.188
Bigamus accipiens viduam in vxorem,l.5.q.3.n.189
Bigamus qui habuit corruptam,l.5.q.3.n.191.
Bigamus ordinatus accipiens vnicam,l.5.q.3.n.190.
Bigamus repellendus ab ordine,& beneficio,l.5.q.3.n.192
Bigamo non poteſt beneficium reſignari,l.4 q.4.n.17
Bigamus cum diſpenſatione poteſt habere beneficium, lib.4. q.4.num.19
Bigamus triplex,l.5.q.3.n.187
Bigamus eſt irregularis,l.5.q.3.n.186
Bigamus reputatur mere laicus,l.4.q.4.n.18
Blaſphemus priuatur beneficio,l.5.q.6.n.66
Bonus quiſque præſumitur,lib.14.q.7.n.59.
Bonus vnuſquiſque præſumitur,l.13.q.3.n.19
Bona ſunt hominum ſubſtantia,& vita,l.13.q.1.n.148
Bona patrimonialia mortuo prælato non ſpectant ad Eccleſiã li.14.q.7.n.51
Bona clericorum præſumuntur acquiſita de bonis Eccleſię,l. 14.q.7.nu.48
Bona ſunt neceſſaria clericis,l.6.q.3.n.152
Bona omnia,& maior pars etiam in odioſis æquiparantur,lib. 13.q.1.n.156
Bonum maius eſt præferendum,l.5.q.3.n.129
Bonus quis præſumitur,l.10.q.3.n 63
Breue de capienda poſſeſſione,poteſt dirigi Aud.Cameræ qui poſtea decernit monitorium,l.10.q.6.n.22
Breue de capienda poſſeſſione,quid debeat narrare,lib.10.q. 6.num.25
Breuia expediuntur,regiſtrata ſupplicatione,l.10.q.6.n.26
Breui de capienda poſſeſſione debet forma ſeruari, lib.10.q.6. num.24
Breuia poſſunt fieri à Papa in mortis articulo,li.3.q.10.n.8.
Breue de capienda poſſeſſione datur citra vitium ſpolij, & attentatorum,li.10.q.6.n.21
Bullas non eſſe expeditas narratur in ſupplicatione,li.2.q. 24. num.2
Bulla poteſt redargui de falſo ſi non adſit inſcriptio ſeruus ſeruorum,l.8.q.7.n.113
Bullæ præſumuntur ſemper bene expeditæ,l.9.q.7.n.51
Bulla in cœna Domini vbique ligat,l.11.q.9.n.17

C

CADVCITATIS pœna non habet locum niſi volente Domino,li.6.q.3.n.24
Caducitatem Dominus non declarans eius hæres declarare non poteſt,l.3.q.3.n.14
Caducitas non cenſetur remiſſa ſi Dominus proteſtauerit, li. 6 q.3.nu.32
Caducitas cenſetur remiſſa Domino recipiente canonem decurſum,l.6.q.3.n.31
Claris non eſt opus coniecturis,l.12.q.14.n.19
Claudus eſt corpore vitiatus,l.5.q.6.n.46
Cameræ miniſtri poſſunt compellere beneficiarios oſtendere iura,l.11.q.14.n.37
Camera admittit mandata minus ſufficientia,l.9.q.7.n.55
Cancellatio vitiat inſtrumentum,l.9.q.7.n.46
Cancellatio facta eadem manu,non vitiat,l.9.q.7.n.48
Cancellatio non in loco principali non vitiat,l.9.q.7.n.47
Cancellatio inſtrumenti impedit miſſionem in poſſeſſionem, li.9.q.7.n.45
Cancellaria eſt organum Papæ,lib.3.q.6.nu.32.& lib.9.q. 26. num.4
Cancellaria dicitur organum Papæ,l.9.q.26.n.4
Cancellariæ Notarij non notant conſenſum niſi viſo ſufficiẽti mandato,l.9.q.6.n.8
Canones recipiunt paſſiuam interpretationem a iure communi,li.3.q.11.n.24
Canonicatus duos habere in eadem Eccleſia eſt incompatibile,li.3.q.1.n.107.
Canonicatus S.Petri exprimuntur,24.licet valeant,600. li.6. q.1.nu.52.
Canonicatus hodie habent ordinem ſacerdotalem,lib. 4.q.9. num.11
Canonicatus nõ poteſt renunciari minori 14.an.l.4.q.9.n. 10
Canonicatus de iure non requirit ordinem clericalem,li.4.q. 9.num.8
Canonicatus qualitas debet adeſſe tempore commiſſionis, li. q.1.nu.17
Canonicatus an ponatur in concurſum,l.10.q.3.n.71
Canonicatus importat ſecularem,& regularem,l.11.q.3.n.88
Canonicatus poſſeſſio eget capitulari traditione.lib. 10. q.6. num.42
Canonicum renuncians ſi ex noua collatione ad eandem redeat non habet eundem locum,l.1.q.14.n.27.

Canonicus debet reſidere dum habere canonicatum.lib.2.qu. 10.num.14
Canonicatus poteſt renonciari,l.2.q.1.n.10.
Canonicatus eſt beneficium.l.2.q.1.n.101
Canonici non poſſunt ſeruire Eccleſiæ interdictæ,l.5.q.6.n.86
Canonici cum Epiſcopo faciunt vnum corpus,l.3.q.1.n.72
Canonicus largo modo dicitur habere dignitatem,l.2.q.1.nume.102
Canonicus in cathedrali venit ſub nomine dignitatis.li.2.q.1.num.103
Canonicus regularis poteſt diſpenſatione Epiſcopi tenere beneficium curatum,li.2.q.1.n.121
Canonicus ſactus canonicus in alia Eccleſia non procedit primum ipſo iure.l.3.q.1.n.147
Canonici non poſſunt vltra tres menſes abeſſe,l.1.q.10.n.62
Canonici non reſidentes qua pœna puniantur,l.1.q.10.n.63
Canonicus regularis,& monachus clauſtralis poteſt eſſe Vicarius Epiſcopi,l.9.q.4.n.5
Canonici ſunt de capitulo,l.5.q.6.n.87
Canonici faciunt vnum corpus cum capitulo,l.5.q.6.n.88
Canonici non intereſſentes diuinis officijs amittunt diſtributiones quotidianas,l.1.q.10.n.64
Canonicus non poteſt renunciare primum ſi conſequatur ſecundum,l.3.q.1.nu.106
Canonici ſunt fratres Epiſcopi,l.5.q.6 n.89
Canonici non poſſunt percipere diſtributiones quotidianas tẽpore trium menſium quibus licet abeſſe,l.1.q.15.nu. 65
Canonicus non poteſt recipere renunciationem,l.7.q.16.n.3
Canonicus iterum receptus denuo iurare debet,l.1.q.4.n.72
Canonico regulari poteſt prouideri de beneficio curato cũ diſpenſatione.l.4.q.5.nu.5
Canonicus rediens ad canonicatum rediens vigore regreſſus quem locum habere debeat,l.6.q.5.n.35
Cantoria poteſt renunciari,l.2.q.1.nu.98
Cantoria non eſt dignitas,l.2.q.1.n.99
Cappella eſt beneficium Eccleſiaſticum,l.2.q.1.n.121
Cappellania poteſt renunciari,l.2.q.1.n.118
Capacitas tribus temporibus requiritur in teſtamento,l. 12.q.6.num.4
Capiens poſſeſsionem de beneficio poſt ceſſionem ſuper quo litigabatur non attentat,l.3.q 3.n.14
Cappellania eſt beneficium Eccleſiaſticum,l.2.q.1.n.119
Capitula quando ſunt ſeparata,vnum non eſt pars alterius.li. 11.q.11.n.19.
Capitula contenta in mandato cenſentur correſpectiua,l.9.q. 17.num.27
Capitulum habens facultatem inſtituendi & deſtituẽdi poteſt recipere renunc.beneficij,l.7.q.23.nu.5
Capituli conſenſus non requiritur in renunciatione recipienda per Epiſcopum,l.7.q.23.nu.6
Capitulum plena ſede non poteſt recipere reſignationem beneficij,li.7.q.23.num.1
Capitulum non poteſt agere ſine prælato in rebus communib. l.7.q.23.nu.4
Capitulum ſine conuentus non moritur,l.4.q.10. n. 3
Capitulum inter dicitur,l.5.q.9.n.210
Capituli conſenſus præſumitur in alienatione rei Eccleſiaſticæ,l 8.q.8.n.85
Capitulum cum Epiſcopo recipit renunciationem cum collatio,& deſtitutio ſpectat ad vtrumque.l.7.q.23.n.3
Capitulum,& Epiſcopus conſiderantur,vt duo corpora quoties collatio ſpectat ad vtrumque,l.7.q.23.n.39
Capitulum ſede vacante ſuccedit in temporalibus,& ſpiritualibus,l.7.q.23.n.26
Capitulum ſede vacante ſuccedit in his quæ ſunt iuſtitiæ,li.7. q.23.nu.76
Capitulum ſede vacante dicitur ordinarius,l.7.q.23.n.24
Capitulum non ſuccedit in iuriſdictione voluntaria mortuo Prælato,l.7.q.23.n.13. limita,n.25
Capitulo ſede vacante non competit iuriſdictio niſi quatenus expreſſum reperiatur,l.7.q.23.n.18
Capitulum ſede vacante poteſt omnia facere quæ pertinẽt ad iuriſdictionem,l.7.q.23.n.28
Capitulum ſede vacante ſuccedit in his quæ ſunt ordinis,& iuriſdictionis,l.7.q.23.n.27
Capitulum ſede vacante non dat licentiam tranſeundi de loco ad locum,l.7.q.23.n.17
Capitulum ſede vacante non poteſt aliquem licentiare de Eccleſia,l.7.q.23.n.12
Capitulum ſede vacante poteſt corrigere,l.7.q.23.n.23
Capitulum ſede vacante non poteſt recipere permutationes beneficiorum ſpectantium ad collationem Epiſcopi tantum,l.7.q.23.n.38
Capitulum ſede vacante non poteſt deſtituere,l.7.q.23.n.22
Capitulum ſede vacante non poteſt conferre beneficia, quæ vacant per renunciationem,l.7 q.23.n.19
Capitulum ſede vacante poteſt inſtituere præſentatum,li.7.q. 23.nu.33
Capitulum ſede vacante non poteſt alienare,l.7.q.23.n.15
Capitulum ſede vacante habens ex conſuetudine ius conferẽdi poteſt etiam ſpectantia ad ſolũ Epiſcopũ,l.7.q.33. n.40
Capitulum ſede vacante poteſt recipere renunciationem beneficiorum ſpectantium ad collationem ipſius Epiſcopi,l. 7.q.23.nu.27
Capitulum ſede vacante poteſt præſtare auctoritatem permutantibus,l.7.q.23.n.31
Capitulum ſede vacante poteſt committere alteri reſignationem beneficiorum,l.7.q.23.n.34
Capitulum ſede vacante non poteſt præſcribere facultatem recipiendi reſignationes,l.7.q.23.n.44
Capitulum ſede vacante an poſſit recipere reſignationem beneficiorum,l.7.q.23.n.11.& n.20
Capitulum ſede vacante poteſt recipere reſignationes quãdo fit in reſignantis pœnam,l.7.q.23.n.35
Capitulum non poteſt examen per concurſum facere,lib.8.q. 9.nu.100
Capitulum non poteſt conferre eo ipſo facta propoſitione in conſiſtorio de Epiſcopo,l.7.q.23.n.47
Capitulum in caſibus in quibus poteſt recipere renunciationem,& conferre debet hoc facere ante propoſitionem faciendam in conſiſtorio,l.7.q.23.n.46
Cap.denique,6.q.3.declaratur,l.7.q.11.n.23
Cap.plerique,8.q.1.quid diſponit,l.12 q.1.n.32
Cap.Auaritia de elect.in ſexto habet locum in præſentatione, l.12.q.3.n.26
Cap.pen.de præb.diſpoſitio pœnalis,l.3.q.1.n.148
Cap.cum infirmitas de pœnis intellectus,l.11.q.9.n.24
Cap.primo de ſolut.habet locum in debitis contractis pro vtilitate perſonæ,l.1.q.16.n.51
Cap.quidam de renunc.non ſeruatur in beneficijs minoribus li.3.q.18 n.69
Cap.quidam de renunc.loquitur etiam in Epiſcopo,l.3.q.18. num.70
Cap.quod in dubijs de renunciatione declaratur,l.7.q.1. n.27
Cap.niſi cum pridem de renunc.habet locum in inferioribus, li.5.q.4.nu.9
Cap.de multa de præb.comprehendit Cardinales,lib.11.q.4. num.11
Cap.de multa de præb.habet locum in commendis,lib.3. q.1. num.105
Cap.2.de renunc.lib.6.quid diſponit,l.12.q.1 n.4
Cap.primo,vt lite pen.in 6.habet locum in præſentatione,lib. 12.q.3.nu.27
Cap.primo vt Eccleſiæ benef.&c.declaratur,l.6.q.2.n.3
Cap.2.ſeſſ.21.de refor.procedit in clericis regularibus in clauſtris degentibus,l.2.q.6.n.19
Cap.2.ſeſſ.21.de refor.quas pœnas innouet contra ordinatos abſque titulo,l.2.q.6.n.18
Cap.2.ſeſſ.21.Conc.Trid.declaratur,l.5.q.6.n.155
Cap.6.ſeſſ.23.de refor.Conc.Trid.non habet locum in penſionario,l.1.q.10.n.70
Cap.6.ſeſſ.23.Conc Trid.de refor.non comprehendit penſionarium,l.2.q.15.n.15
Cap.18.§.nec non.ſeſſ.13.de refor.nõ habet locum in reſignationibus in fauorem,l.10.q.7.n.17
Cap.18.ſeſſ.24.de refor.non habet locum in reſignatione conditionali,li.1.q.7.n.8
Cap.12.ſeſſ.24.habet locum in Archidiaconis habentibus iuriſdictio-

riſdictionem,lib.4.q.1.num.9
Cap.15.ſeſſ.25.de reg.comprehendit Hieroſolymitanos, li.6.q.2.nu.120
Cap.16.ſeſſ.25.de reg.habet locum in renunciante intuitu Ingreſſus,l.3.q.13.n.9
Cap.16.ſeſſ.25.de reg.habet locum in renunciatione benefic. li.3.q.13.nu.5
Cap.21.ſeſſ.25.de regul.an illa verba ſint conſultiua, vel præciſe,li.4.q.5.n.3
Cardinales aliqui fuerunt priuati tempore Iulij,l.1.q.10.n.28
Cardinales an comprehendantur ſub regula de infir.lib.12.q.4.nu.4 & 12
Cardinales an comprehendantur ſub regula Cancellariæ de conſenſu in reſignationibus,l.8.q.8.n.8.& 17
Cardinales antiquitus ſepeliebant mortuos,& infantes baptizabant,li.2.q.1.n.34
Cardinales appellantur fratres Papæ,l.3.q.1.n.72
Cardinales aſſiſtunt Papæ,l.7.q.12.n.14
Cardinales comprehenduntur ſub c.de multa de præb.lib.12.q.4.nu.10
Cardinales comprehenduntur in regula de extenden.conſenſib.li.8.q.8.n.149
Cardinales comprehenduntur ſub regulis Cancellariæ, li.11.q.4.nu.6
Cardinales comprehenduntur ſub diſpoſitione concernente ſalutem animarum,l.12.q.3.n.13
Cardinales comprehenduntur ſub Clem.Auditor. de reſcr.l.11.q.4 n.12
Cardinales comprehenduntur vbi agitur de obuianda fraude,l.8.q.8.n.146.& l.11.q.4.n.8
Cardinales creantur in conſiſtorio,l.8.q.4.n.2
Cardinales congregant Concilium pro tollendo ſchiſmate,l.8.q.3.nu.5
Cardinales debent eſſe ſtabiles,l.9,q.25.n.22
Cardinales debent recludi in conclaui ad eligendum Papam, li.11.q.13.n.133
Cardinales debent reſidere in vrbe,l.1.q.10.n.24
Cardinales diaconi quot,li.7.q.12.n.4
Cardinales de raro renunciant Cardinalatum,l.5.q.2.n.1.
Cardinales dicuntur Reges,l.7.q.12.n.18
Cardinales dicuntur maximi, & Principes,l.7.q.12.n.19
Cardinales Epiſcopi habent ius deſtituēdi in ſuis diœceſibus, li.7.q.12.n.6
Cardinales Epiſcopi poſſunt recipere reſignationes, lib.7.qu.12.num.7
Cardinales ex qua cauſa habent priuilegia,l.7.q.18.n.7
Cardinales Epiſcopi ſunt ſex,l.7.q.12.n.12
Cardinales faciunt vnum corpus cum Papa,l.1.q.10.n.16
Cardinales habentes facultatem conferendi comprehenduntur ſub reg.de infirm.l.12.q.15.n.2.
Cardinales habent indulta conferendi beneficia,l.7.q.12.n.23
Cardinales habentur pro reſidentibus,l.3.q.1.n.74
Cardinales hodie aſſiſtunt Papæ,& ſunt eius conſiliarij, li.2.q.1.nu.35
Cardinales in ſuis titulis habent correctionem,& iura epiſcopalia,l.7.q.12.nu.10
Cardinales laborant pro Eccleſia vniuerſali,l.3.q.1.n.68
Cardinali legato quando credatur,l.8.q.11.n.30
Cardinales multi fuerunt priuati,l.7.q.11.n.16
Cardinales non conferentes beneficia reſignata intra mēſem, ſunt priuati poteſtate conferendi,l.21.q.2.n.8
Cardinali non creditur in litteris quæ tertij præiudicium concernunt,li.8.q.11.nu.32
Cardinales nonnulli laudantur,li.1.q.2.n.2.cum ſeq.
Cardinalis non præſumitur dicere mendacium,l.8.q.11.n.34
Cardinales nullam habent poteſtatem in Papam, lib.3.q.18.num.118
Cardinales offendentes priuantur ipſo iure,l.12.q.10.n.1
Cardinales non poſſunt a Curia diſcedere ſine licentia Papę, li.1.q.10.n.27
Cardinales non poſſunt conferre beneficia vacantia,l.7.q.12.num.22
Cardinales poſſunt conferre ordines minores in proprijs titulis,li.4.q.2.n.88
Cardinales poſſunt tenere per ſex menſes beneficia vacantia p obitum ſuorum familiarium,li.11.q.2.n.17
Cardinales poſſunt recipere renunciationem epiſcop.& Abb. quæ retinent in commendam,l.7.q.12.nu.21
Cardinales poſſunt viſitare in titulis,l.7.q.12.n.11
Cardinales priuantur in conſiſtorio,l.7.q.11.n.25
Cardinales poſt renunciationem epiſcopatus non poſſunt recipere renunciationem,neque in menſibus ſuis quando hoc ſpectat ad Epiſcopum,l.7.q.12.n.25
Cardinales presbyteri poſſunt conferre & deſtituere,l.7.q.12 num.9
Cardinales presbyteri poſſunt conferre vacantia in ſuis diœceſibus,l.7.q.12.n.5
Cardinales poſt renunciationem non cogitur ſtare in Curia l.1.q.10.num.9
Cardinalis præfectus cur dicat in ſignatura ſupplicationis in præſentia Papæ,l.8.q.7.n.80
Cardinalis præfectus ſignaturæ gratiæ quomodo ſignet,li 8.q.7.num.26
Cardinales presbyteri,l.7.q.12.n.3
Cardinales presbyteri poſſunt recipere renunciationem exiſtentium in ſuo titulo,l.7.q.12.n.8
Cardinales præſentes in Curia,& reſignantes, quomodo præſtent conſenſum,l.9.q.11.n.7
Cardinales præſtant conſenſum in reſignationibus per cedulā ſubſcriptam & ſigillatam,l.8.q.8.n.16
Cardinales proponunt conſiſtorialia,l.8.q.5.n.15
Cardinales renunciantes beneficia comprehendūtur ſub reg. de infir.l.12.q.4.n.7
Cardinales renunciantes epiſcopatus retinent facultatem conferendi in menſibus Papæ ex indulto,l.7.q.12.n.24
Cardinalatus renunciatio debet fieri in conſiſtorio,l.8.q.4.n.9
Cardinales repræſentant Eccleſiam,l.7.q.5.n 13
Cardinales ſunt columnę Eccleſiæ,l.7.q.12.n.16
Cardinales ſunt familiares non tamen continui commenſales l.2.q.16.n.43
Cardinales ſunt latus Papę,li.1.q.10.n.25.& l.3.q.1.n.69
Cardinales ſunt fratres Papæ,l.5.q.6.n,90
Cardinales ſunt Senatores,l.7.q.12.n.17
Cardinales tenentur publicare,cum eis reſignantur beneficia, li.11.q.4.n.5
Cardinales tenentur reſidere in Curia,li.2.q.1.n.36
Cardinales tenentur reſidere in vrbe,l.7.q.12.n.13
Cardinalatum acceptare nemo cogitur,l.3.q.18.n.10
Cardinalatus aliquando fuit recuſatus,l.3.q.18.n.21
Cardinalatus cum Epiſcopatu eſt incompatibilis,l.3.q.1.n.73
Cardinalatus dignitas maxima,l.3.q.18.n.73
Cardinalatus Epiſcopatus,& Abbatia ſunt beneficia,lib. 1.q.7.num.96
Cardinalatus eſt beneficium Eccleſiaſticum,l.2.q.1.n.33
Cardinalatus eſt maior dignitas poſt Papatum,li.12.q.4.nu.6.& num.15
Cardinalatus non poteſt renunciari niſi coram Papa,lib. 7.q.11.num.12
Cardinalatus poteſt per procuratorem renunciari,l.9.q 2.n.2
Cardinalatus poteſt renunciari,l.2.q.1.n.32
Cardinalatus renunciatur ſimpliciter,l.2.q.1.n.60
Cardinalibus concedit Papa retentionem in omnibus promotionibus,l.3.q.1.n.67
Cardinalibus dandam reſeruationem fructuum ſtatuit Alex. vi.l.6.q.1.n.35
Cardinalis apponens manus in ſupplicationem poſt ſignaturam Papæ dicitur expreſſe conſentire,l.8.q.10 n.24
Cardinali aſſerenti ſe delegatum non creditur,l.8.q.11.n.33
Cardinalis conſenſus requiritur in prouiſione beneficij familiaris Cardinalium,l.12.q.4.n.23
Cardinalis cum eſt Datarius ſubſcribit pro Datario,li.8.q.7.num.23
Cardinalis de Camerino laudatur,l.8.q.9.n.4
Cardinalis de Medices renunciauit Cardinalatum per procuratorem,l.9.q.1.n.12
Cardinalis de Medices quare renunciauit,l.5.q.2.n.4
Cardinalis dicitur pars corporis Papæ,l.7.q.12.n.15
Cardinalis habens facultatem conferendi per ceſſum non poteſt con-

teſt conferre vacantia per reſignationem,l.1

Cardinalis Matthæus laudatur,l.11.in præf.n.24

Cardinalis monachus legatus an vtatur his inſignis,li.7.q.13.num.8

Cardinalis non differt à priuato,in his quæ reſpiciunt animā,lib.11.q.4.n.9.

Cardinalis non poteſt conferre vigore indulti illo non expedito,l.7.q.21.n.21

Cardinalis non reſidēs in Curia poſt monitionem poteſt priuari,li.1.q.10.n.23

Cardinalis Pariſius fuit præfectus ſignaturæ gratiæ,lib.8.q.7.num.27

Cardinalis Pinellus laudatur,l.11.in præf.n.24

Cardinalis poteſt conſtitui procurator ad reſignandum,li.9.q.3.num.2

Cardinalis poſt ceſſionem Epiſcopatus non poteſt conferre,l.1.q.7.n.18

Cardinalis præfectus ſignaturæ ſignat ſupplicationes per conceſſum,li.8.q.7.n.79

Cardinalis relaturus in Conſiſtorio aliquam Eccleſiam mittit ſchedulam Cardinalib.l.8.q.5.n.19

Cardinalis tenetur reſidere in Curia,l.1.q.10.n.8

Cardinalis Valentinus quare renunciauit,l.5.q.2.n.3

Cardinalium due partes faciunt Papam,l.11.q.13.n.130

Cardinalium indulta capiunt beneficia patrimonialia,lib.2.q.12.num.5.

Cardinalium officium eſt aſſiſtere Papæ,l.3.q.1.n.70

Cardinalium Ordo triplex,li.7.q.12.n.1

Cardinalis reſeruatio propter familiaritatem ceſſat in reſignatione conditionali,l.2.q.4.n.40

Carcer iuſtus non inducit metum,li.13.q.1.n.165

Carcer largo ſumpto vocabulo quomodo accipiatur,li.13.q.1.num.128

Carcer præbet iuſtam cauſam non reſtitutionis,lib.11.q.13.num.122

Carcer probat iuſtam cauſam non publicādi,l.11.q.13.n.121

Carcer probat iuſtum metum,l.13.q.1.n.117

Carcer tunc annullat contractum cum contrahitur cum perſona,quæ fuit cauſa carcerationis,l.13.q.1.n.120

Carcer vt præbeat iuſtum metum debet eſſe iniuſtus,lib.13.q.1.num.161

Carceratum fuiſſe probans,videtur iuſtum metum probare,li.13.q.1.n.118

Carceratus ob delictum non reſtituitur,l.11.q.13.n.123

Carceris perpetui ſententiam non inducit priuationem beneficij,l.3.q.16.n.29

Cauſa ciuilis quæ,l.14.q.10.n.45

Cauſa collationis exprimitur in collatione,l.8.q.9.n.49

Cauſa commiſſa canonico,vel N. habenti dignitatem an ea renunciata poſſit de illa cognoſcere,l.1.q.11.n.1

Caſus dicitur comprehendi,vbi adeſt eadem ratio,li.11.q.3.nu.21.& n.57

Caſus excluſus ſi includatur alia via tunc,&c.l.5.q.3.n.206

Caſus quis præſumitur,l.10.q.3.n.62

Caſus legis cum habemus nulla eſt dubitatio,l.9.q.1.n.2

Caſus fortuiti,an excuſant a publicatione,l.11.q.13.n.75

Caſus in quibus exempti etiam regulares per Cōcil.Trid.ſubijciuntur Epiſcopis,l.3.q.11.n.8

Caſus non comprehenſus,remanet ſub diſpoſitione iuris,lib.11.q.5.n.7

Caſus omiſſus relinquitur diſpoſitioni iuris communis,l.5.q.6.nu.194

Caſus omiſſus relinquitur diſpoſitioni iuris,l.12.q.12.n.4

Caſus omiſſus non poteſt dici expreſſus,l.11.q.11.n.41

Cathedralis expreſſio ſub nomine ſancti non vitiat expreſſionem,li.10.q.2.n.23

Cautio bancaria ceſſat reſignato beneficio,l.1.q.8.n.10

Cautio bancaria quid,l.6.q.2.n.150

Cautum non reperitur non eſt dicendum,l.8.q.8.n.89

Cauſa commiſſa Vicario non tranſit ad ſucceſſorem,l.7.q.24.num.78

Cauſa committitur contemplatione dignitatis,l.1.q.11.n.2

Cauſa criminalis quæ,li.14.q.10.n.45.& n.46.& 47.

Cauſæ Epiſcoporum cognoſcuntur ab auditore Cameræ,lib.1.quæſt.10.num.41.

Cauſa expreſſa in coadiutoria probanda,li.10.q.3.n.26

Cauſa facit recedere a regulis iuris,li.6.q.1.n.9.& li.3.q.18.n.16.& li.5.q.3.n.204

Cauſa finalis quæ ponitur in prohemio,li.3.q.5.n.9.& li.10.q.1.n.5.& li.11.q.1.n.85.& q.13.n.128

Cauſa impetrationis certo modo ſolet committi extra Curiam cum ibi commiſſum eſt delictum,l.3.q.16.n.64

Cauſa impetrationis certo modo dicitur profana,lib.3.q.16.num.65

Cauſa in vnaquaque re conſideranda,l.5.q.1.n.1

Cauſa iuſta præſumitur in iudice,l.11.q.10.n.26

Cauſa magna quæ,l.5.q.6.n.144

Cauſa præſumitur in diſpenſatione,l.5.q.6.n.130

Cauſa præſumitur in Papa,l.5.q.1.n.10

Cauſa requiritur in renunciatione,l.8.q.9.n.8

Cauſa requiritur in reſignation beneficij,l.5.q.1.n.2.

Cauſa ſufficiens ad renunciandum Cardinalatum,l.5.q.2.n.2

Cauſa vt ſit iuſta tria requiruntur,l.5 q.3.n.210

Cauſæ committuntur conſtitutis in dignitatibus quia præſumuntur periti,l.1.q.11.n.14

Cauſæ committuntur à Sede Apoſtolica conſtitutis in dignitate,l.1.q.11.n.3

Cauſæ iuſtæ ex quibus ſubditus poteſt ſe eximere a iuriſdictione iudicis,l.3.q.11.n.7

Cauſæ matrimoniales Epiſcopus cognoſcit,l.3.q.11.n.15

Cauſæ quatuor ex quibus imponatur penſio,l.6.q.2.n.130

Cæcus electus Papa ſuſtinetur,l.5.q.6.n.45

Cæcus non poteſt eſſe tutor,vel curator,l.5.q.3.n.22

Cæcus excuſatur a muneribus perſonalibus,l.5.q.3.n.237

Cæcus non poteſt eſſe iudex,l.5 q.3.n.24.

Cæcus non poteſt exequi munus paſtorale,l.5.q.3.n.21

Cæco datur coadiutor,l.5.q.6.n.37

Cæco comparatur illiteratus,l.4.q.11.n.22

Cæcus non poteſt miniſtrare,& non poteſt promoueri,li.5.q.6.num.36

Cedere verbum eſt æquiuocum & capitur multis modis,li.1.q.1.n.67

Cedere renunciare,& reſignare confunduntur,l.1.q.1.n.71

Cedens reſeruatarius penſionis docere debet de iure ceſſo.l.6.q.2.n.105

Cedens litem ob metum poteſt proſequi ius ſuum non obſtāte ceſſione,l.13.q.1.n.51

Cedens in manibus non habentis facultatem cogitur poſtea renunciare,l.3.q.18.n.37

Cedendi licentiam petens ſimplex beneficiarius ab Epiſcopo cogitur cedere,l.3.q.18.n.62

Cedendi petens licentiam cogitur cedere etiam ſi alteri non ſit ita quæſitum,l.3.q.18.n.64

Cedens habetur pro mortuo,l.1.q.16.n.26

Cedere alteri aliud eſt,& aliud renunciare ſimpliciter,lib.1.q.2.num.1

Ceditur iuri beneficium renunciatur,l.1.q.1.n.70

Cedens tertio actionem ſpolij non poteſt agere ſpolio,lib.13.q.5.nu.72

Cedens non tenetur docere de iure ceſſio reſpectu reſignatarij,l.6.q.2.n.106

Cedens vni alteri cedere nequit,l.1.q.15.n.6

Cedendi promiſſio facta in fraudem non ligat,l.3.q.18.n.85

Cedendi licentiam per procuratorem petens cogitur cedere.l.3.q.18.n.63

Celebrare qui dicatur incontentum clerie.l.5.q 6.n.204

Cæleſtinus vbi renunciauit,l.8.q.3.n.9

Cæleſtinus ceſſit Papatum propter imperfectionem,li.2.q.1.num.17

Cæleſtinus de conſenſu Cardinalium ſtatuit Papam poſſe renunciare Pontificatum,l.2.q.1.n.19

Cæleſtinus Quintus pluribus vnam rem concedebat,l.9.q.25.num.20

Cenſura quid,l.5.q.6.n.68

Cenſura continet excommunicationem,ſuſpenſionem,& interdictum,li.5.q.6.n.69

Cenſuræ latæ contra reſignantem antequam reſignatarius acceptet,tenent,l.1.q.3.n.58

Certioratus non debet intimari,l.1.q.6.n.59
Cæſenaten.eccleſiæ ſtatus,l.8.q.5.n.39
Ceſſio commendæ eſt publicanda,l.11.q.5.n.32
Ceſſio beneficij vniti abſque derogatione vnionis non tenet,l.12.q.3.nu.51
Ceſſio litis poteſt fieri coram notario cauſæ,l.7.q.25.n.7
Ceſſio eſt donatio,l.9.q.29.n.2
Ceſſio litis poteſt fieri coram notario in abſentia Iudicis, li.2.q.3.nu.15
Ceſſio non tenet quando procurator debet renunciare reſeruato regreſſu,& reſignauit ſimpliciter nulla de eo diligentia facta,l.1.q.3.n.68
Ceſſio ad fauorem poſſeſſoris poteſt fieri corã Auditore Rotæ,l.11.q.5.n.59
Ceſſio litis facta metu eſt nulla,l.13.q.1.n.50
Ceſſio beneficij in quo reperitur reſeruatus regreſſus valet ſi eſt facta cum derogatione,l.2.q.18.n.2
Ceſſio Epiſcopatus non eſt publicanda,l.11.q.3.n.25
Ceſſio beneficiorum conſiſtorialium, quæ in conſiſtorio prouidentur,non eſt publicanda,l.11.q.3.n.27
Ceſſio beneficiorum conſiſtorialium,quę non prouidentur in Conſiſtorio,eſt publicanda,l.11.q.3.n.26
Ceſſio iuris eſt publicanda,& n.54.l.11.q.4.n.51
Ceſſionis exceptio operatur idem quod exceptio litis finitæ,l.1.q.13.n.37
Ceſſionis beneficium poteſt a Principe impetrari lite pendente,l.2.q.3.n.36
Ceſſionem illius,qui contra ſe habuit rem Iudicatam, ordinarius recipere non poteſt,l.2.q.3.n.110
Ceſſio beneficiorum ſuper quibus ſunt conceſſæ reſpectiue cũ derogatione eſt valida,l.2.q.10.n.5
Ceſſionarius non poteſt transferre ius quod a cedente non accepit,l.3.q.9.n.14
Ceſſante ratione,ceſſat diſpoſitio,l.11.q.3.n.10.& q.13.n.77
Ceſſante cauſa ceſſat effectus,l.1.q.8.n.4
Ceſſante vna ratione,remanet diſpoſitio fundata in reliquis, li.11.q.4.nu.50
Ceſſante vna ratione ſuſtinetur alia quando diſpoſitio fundatur ſuper duabus,li.1.q.2.n.22
Ceſſante cauſa prohibitionis ceſſat prohibitio,l.2.q.6.n.37
Ceſſantibus verbis legis ceſſat diſpoſitio,l.8.q.8.n.148
Ceſſante cauſa ceſſat diſpoſitio,l.3.q.6.n.56
Ceſſante præſuppoſito legis,ceſſat diſpoſitio,l.11.q.5.n.9
Charitas bonum notabile,l.5.q.3.n.113
Charitas maxima omnium virtutum,l.5.q.3.n.114
Charitas ordinata plus amat ſe in vngue pedis, quam proximum in capite,l.9.q.17.n.118
Charitas ordinata incipit a ſeipſo,l.9.q.17.n.117
Characterem habens abſque executione eſt ac ſi non haberet ad beneficia conſequenda,l.4.q.3.n.64
Clericatus probatur communi opinione,l.4.q.2.n.70
Cyriacus, & Cœleſtinus renunciarunt coram Cardinalibus li.7.q.5.n.12
Cyriacus renunciat Papatum,vt coronam martyrij conſequeretur,li.2.q.1.n.14
Citatio partis requiritur in abſolutione a iuramento,l.3.q.18.numc.133
Citatio præſumitur facta ad inſtantiam partis,l.10.q.8.n.57
Citatio eſt iuris naturalis,l.11.q.10.n.20
Citanda eſt pars in abſolutione à iuramento interpoſito ſuper actu metu celebrato,l.13.q.1.n.38
Citatio partis non requiritur in correctione litterarum,li.8.q.7.num.193
Circumſtantiæ ex quibus metus indicis reputatur iuſtus,li.13.q.1.num.217
Clauſula appellatione poſtpoſita poſita in litteris operatur,vt executionem veniat per viam attentati reuocanda,lib.8.q.7.n.173
Clauſula appellatione poſtpoſita nihil operatur cum quis notorie grauatur,l.8.q.7.n.174
Clauſula ac ſi de verbo & cap.operatur ac ſi indiuiduo omnia eſſent expreſſa,l.12.q.14.nu.16
Clauſula poſita in ſupplicatione per aſſecutionem &c.quid importet,l.8.q.7.n.67
Clauſula dummodo accedat patronorum conſenſus non verificatur in conſenſu tacito,l.2.q.4.n.59
Clauſula dummodo non ſit alteri quæſitum reddit gratiam conditionalem,l.11.q.7.n.81
Clauſula & coram Notario,&c.capit etiam beneficium renunciatum coram duobus Notarijs,l.8.q.7.n.161
Clauſula cum exceptione litis an detur in reſignatione, libr.8.q.7.nu.69
Clauſula & non alias eſt limitatiua,l.1.q.2.n.18
Clauſula & coram Notario,&c.operatur vt Papa videatur legitime priuare,l.8.q.7.n.160
Clauſula & coram Notario,&c.operatur vt Papa admittat reſignationem factam coram quocumque,l.8.q.7.n.158
Clauſula & coram Notario & teſtibus apponi ſolita in ſupplicatione quos effectus producat,l.8.q.7.n.157
Clauſula etiam deuol.poſita in ſupplicatione quid importet,l.8.q.7.num.68
Clauſula ex tunc in actu conditionali refertur ad conditionẽ & nihil antea efficit.l.1.q.3.n.85
Clauſula & non alias inducit conditionem,l.8.q.7.n.98
Clauſula & non alias de ſtylo in renunciationibus ſolet apponi,l.1.q.2.n.17
Clauſula etſi ad alicuius præſentationem non derogat iuri patronatus laicorum,l.2.q.4.n.37
Clauſula ex tunc in actu conditionali quid efficiat,l.6.q.n.59
Clauſula apponi ſolita in ſupplicatione aut ex alterius perſona quid comprehendat,l.8.q.7.n.65
Clauſula,quod fuit examinatus & repertus idoneus ponitur in prouiſione parochiali,li.8.q.9.n.110
Clauſula habens aliunde reſpicit ſubſtantiam gratiæ,l.3.q.14.num.6
Clauſula motu proprio non tollit incompatibilitatem beneficiorum,l.3.q.1.n.126
Clauſula motu proprio non tollit defectum intentionis,l.3.q.1.n.127
Clauſula,modo & forma bene viſis,quid importet,l.9.q.19.n.79.& nu.80
Clauſula monialium comendata eſt Epiſcopo,l.3.q.11.n.16
Clauſula non alias nec alio modo valde operatur,li.1.q4.n.61
Clauſula non obſtantibus effectus,l.11.præf.n.8.
Clauſula non obſtantibus non operatur derogationem beneficij iuris patronatus,l.8.q.7.n.177
Clauſula non obſtantibus,&c.ſolet apponi in prouiſione quæ fit in Curia,l.2.q.20.n.8
Clauſula non obſtantibus poſita in litteris quid operetur, li.8.q.7.num.175
Clauſula non obſtantibus non derogat regulis Cancellariæ,l.8.q.7.num.176
Clauſula non obſtantibus eſt derogatoria,l.11.præf.n.7
Clauſula non obſtante demonſtrat mentem & intentionẽ diſponentis,l.11.q.11.n.42
Clauſula non obſtante non tollit conſtitutionem cõciliarem, li.6.q.2.n.38.
Clauſula non obſtante ſtat demonſtratiue non reſtrictiue, li.11.q.11.n.44
Clauſula non alias nec alio modo habet naturam præciſam,l.7.q.1.n.64
Clauſula non alias,&c.non operatur cum ſuperior offenditur in facto,l.7.q.1.n.69
Clauſula non alias nec alio modo apponitur a copiſtis, li.1.q.2 num.55
Clauſula non aliter importat conditionem,l.14.q.3.n.20
Clauſula & non alias non facit ius abdicare,l.4.q.2.n.52
Clauſula non alias,nec alio modo eſt hodie neceſſaria , li.1.q.2.nu.26
Clauſula,& non alias nec alio modo conditionem inducit, l.1.q.2.n.18
Clauſula non alias inducit formam,l.7.q.1.n.65
Clauſula prout bene viſum fuit,&c.poſita in mandato , an videatur dare liberam poteſtatem,l.9.q.17.n.30
Clauſula prout viſum fuit poſita in mãdato , reſpicit modum expeditionis,l.9.q.16.n.46
Clauſula poſita in mandato prout bene viſum fuit importet, li.9.q.17.n.23

Clauſula

Clauſula poſita in ceſſione quia reſignans habet vnde viuat reſpicit ſubſtantiam gratiæ,l.2.q.6.n.41
Clauſula prout bene viſum fuit poſita in mãdato,an includat facultatem donandi,l.9.q.17.n.24
Clauſula præſeruatiua iuris tertij ponitur in prouiſione,li.11. q.7.n.48
Clauſula,pro hac vice tantum ſolet dici in derogatione,lib.2. q.4.nu.61
Clauſula apponi ſolita in ſupplicatione ſeu per liberam reſignationem quid importet,l.8.q.7.n.66
Clauſula quouis modo eſt latiſſima,l.8.q.7.n.134
Clauſula quouis alio modo,&c.cur apponatur in litteris,lib. 8.q.7.n.129
Clauſula quouis modo capit beneficium quod vacat de præſenti,non autem de futuro,l.8.q.7.n.143
Clauſula quouis modo obtenta a reſignatario non capit vacationem inductam per reg.de infir.l.12.q.14.n.23
Clauſula quouis modo capit vacationem de præſenti,lib.12.q. 14.nu.25
Clauſula quouis modo quam vacationem capiat, lib. 11. q. 6. num.121
Clauſula quouis modo quando comprehendat vacationem p extraneam perſonam,l.8.q.7.n.136
Clauſula quouis modo capit vacationem tempore date,l.11. q.7.nu.16
Clauſula ſiue alio quouis modo capit vacationem etiam per priuationem,li.8 q.7.n.156
Clauſula ſiue alio quouis modo non ſe extendit ad perſonam non expreſſam,l.8.q.7.n.144
Clauſula ſiue alio quouis modo includit omnem modum vacandi,l.8.q.7.n.64
Clauſula ſiue alio quouis modo capit beneficium vacans per obitum in Curia,l.8.q.7.n.141
Clauſula quorum tenores non operatur indiuiduam mentionem,l.8.q.7.n.183
Clauſula ſi Sanctiſſ.D.N.&c.excuſat a ſimonia,l.14.q.5.n.10
Clauſula,ſi habet plures effectus,l.7.q.1.n.62
Clauſula ſaluo noſtro,&c.quid importet,l.8.q.9.n.120
Clauſula inſtrumenti ſponte iuraſſe quid operetur,lib.13.q.5. num 54.
Clauſula inſtrumenti ſponte iuraſſe ponitur a Notarijs de eorum voluntate,l.13.q.5.n.56
Clauſula teque abſoluentes poſita in litteris quid importet, l. 8.q.7.n.120
Clauſula teque abſoluẽtes oritur ex corpore ſupplicationis in ſecunda parte,l.8.q.7.n.128
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur inſordeſcentibus, l.8.q.7.n.121
Clauſula poſita in litteris teque abſoluentes non prodeſt hæreticis,l.8.q.7.n.124
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur incendiarijs, li.8. q.7.n.126
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur ſuſtinenti excommunicationem vltra quatuor menſes,l.4.q.3.n.58
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur committentibus falſum ſuper litteris Apoſtolicis,l.8.q.7.n.125.
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur irregularibus ob notoriam fornicationem,l.8.q.7.n.122
Clauſula teque abſoluentes,&c.facit valere collationem factã ſuſpenſo,l.4.q.3.n.62
Clauſula teque abſoluentes,&c. poſita in litteris quid operetur,li.4.q.3.n.53
Clauſula teque abſoluentes,&c.non facit valere collationem factam inſordeſcenti,l.4.q.3.n.57
Clauſula transferendi penſionem,regulariter non conceditur li.9.q.17.n.142
Clauſula neque vis neque metus debet poni in mandato ad reſignan.l.9.q.7.n.43
Clauſula vocato poſſeſſore debet poni in litteris prouiſionis ob non factam publicationem,l.11.q.10.n.9
Clauſula vocato,&c. debet poni in omnibus priuationibus ipſo iure in prouiſionibus,l.11.q.10.n.22
Clauſulæ generales capiunt vacationem inductam per reg. de infirm.l.12.q.10.n.27
Clauſulæ generales non inducunt derogationem iuris patronatus,l.2.q.4.n.36
Clauſulæ generales videntur poſitæ de conſenſu reſignatarij, li.8.q.7.n.188
Clauſula generalis non extenditur ad veriſimilia,lib.12.q.14. num.11
Clauſulæ generales non capiunt beneficia reſignata in Curia, li.1.q.4.n.39
Clauſulę generale ſunt dependentes a reſignatione,li. 8.q.7. num.187
Clauſula quod non poſſit dici de nullitate quomodo intelligenda,l.6.q.3.n.9
Clauſulæ generales non derogant reg. Cancell.l.8.q.8.n.123
Clauſulæ omnes annullantur annullato principali actu,li.12. q.14.n.28
Clauſula in fine poſita refertur ad omnia præcedentia,li. 8.q. 7.num.71
Clauſula derogatoria ſufficit,quamuis tenor nõ exprimatur, l.11.præſ.n.10
Claris,nullum dubium,l.10.q.6.n.39
Clerus non poteſt deſerere Eccleſiam ob perſecutionem, li.5. q.3.n.139
Clericatus exprimendus in impetrationibus,l.8.q.7.n.45
Clericatus an probetur per famam,l.10.q.3.n.34
Clericatus probatur ex duobus teſtibus qui fuerunt præſentes ordinationi,l.10.q.3.n.33
Clericatus illegitimi ex ſola fama non probatur,l.10.q.3.n.35
Clericatus poteſt probari per litteras Epiſcopi,l.10.q.3.n.30
Clericatus probatur ex longo vſu,l.10.q.3.n.32
Clericatus Sancti Petri poteſt renunciari,l.2.q.1.n.128
Clericatus probatur per communem reputationem, l.7.q.23. n.43.& 29.n.5
Clerici non debent ſordidum quęſtum exercere,l.5.q.6.n.177
Clericus vno debet eſſe contentus beneficio,l.5.q.6.n.109
Clericus tenens plura beneficia peccat,l.5.q.6.n.118
Clericus non deponitur niſi ob graue crimen,l.5.q.3.n.10
Clericus priuatur ex ſcandalo,l.5.q.3.n.163
Clericus effectus miles ſæcularis amittit beneficium,lib.1.q.1. num.22
Clericus contrahens etiam matrimonium nullum perdit beneficia,l.7.q.1.n.19
Clericus priuatur propter deſertionem,l.7.q.1.n.30
Clericus deponitur ob falſum in litteris Apoſtolicis,li. 4.q.3. num.25
Clericus contrahens matrimonium videtur renunciare regreſſui,& liti ad beneficia,l.1.q.1.n.14
Clericus contrahens matrimonium videtur renũciare penſioni,l.1.q.1.n.15
Clerico prohibetur tabellionatus officium,l.4.q.9.n.22
Clericus accipiens beneficium animo renunciandi peccat,lib. 4.q.11.n.41
Clerici in ſacris non poſſunt matrimonium contrahere,li.5.q. 6.nu.284
Clericorum continentia de iure poſitiuo,l.3.q.18.n.136
Clerici ſunt ſubiecti Epiſcopo,l.7.q.14.n.5.
Clericus coniugatus non poteſt habere beneficium,lib.4.q.2. num.99
Clericus coniugatus non poteſt beneficium etiam ſimplex,li. 4.q.2.nu.28
Clericus coniugatus,vt laicus reputatur præterquam in priuilegio canonis,l.4.q.2.n.100
Clericus coniugatus habetur pro laico,l.4.q.2.n.25
Clericus prohibetur habere vxorem,l.13.q.5.n.91
Clericus accipiens beneficium animo accipiendi vxorem peccat,l.4.q.11.n.43
Clerici ordinantur ad titulum patrimonij prout Epiſcopus iudicauerit,l.2.q.6.n.8
Clerici a iure diuino habent priuilegium, vt non poſſint conueniri coram laico,l.7.q.9.n.5
Clericus dotans Eccleſiam ex bonis patrimonialibus acquirit ius patronatus laicale,l.1.q.4.n.41
Clerici nunquam debent eiici,l.5.q.3.n.159
Clericus non habens ordines ſacros poteſt renunciare abſque quo habeat quo viuat,l.5.q.6.n.178

Clericus non poteſt renunciare etiam coram clerico laico, li. 7.q.9.n.10
Clericus non poteſt renunciare etiam coram laico patrono,l. 7.q.9.nu.14
Clericus poteſt dare mandatum ad reſignandum,abſque conſenſu capituli Eccleſiæ,quam renunciat,l.9.q.7.n.53
Clericus ſimplex poteſt recipere reſignationem,l.7.q.10.n.4
Clericus non poteſt recipere renunciationem,l.7.q.16.n.5
Clericus non poteſt renunciare coram laico etiã Rege,& Imperatore,l.7.q.9.n.12
Clericus non poteſt renunciare etiam coram laicis probis, li. 7.q 9.nu.9
Clericus qui amiſit priuilegium per dimiſſionem habitus per eius receptionem illud recuperat,l.7.q.1.n.20
Clericus probatur per delationem habitus, & communem reputationem,l.6.q.4.n.45
Clerico ſimplici poteſt competere ex priuilegio ius conferendi,l.7.q.10.n.9
Clericus an probetur per indicia,l.10 q.3.n.31
Clerici prohibentur ſeruire Eccleſiæ ratione ſcandali, l.5.q.6. nu.101.& n.103
Clericorum bona præſumuntur acquiſita de bonis Eccleſiæ, li.14.q.7.n.48
Clem.literis de prob.habet locum duntaxat in Papa, lib.8.q. 11.num.6
Clem.Auditor de reſcript.comprehendit Cardinales, l.11.q. 4 num.12
Clem.vlt. de procur.habet locum etiam in morte ciuili, lib.7. q.28.nu.2
Clem.prima de procur.habet locum in renunciatione,li.2.q. 3.n.107.&l.11.q.5.n.58
Clem.vlt.de procur.habet locum etiam in morte ciuili,l.1.q. 5.n.43.& l.11.q.5.n.57
Clem.ad compeſcendum de ſeq.poſſ.fruct.habet locum in Abbatiſſa,l.2.q.1.n.72.&l.3.q.12.n.16
Clemens poſt renunciationem fuit rurſus electus,l.2.q.1.n.13
Clemens cur papatui renunciat,l.2.q.1.n.11
Clementis VII.conſt.de conſenſib.vide ſupra conſtitntio.
Clem.VII.cõceſſit Cardinali Medices diſpoſitionem fructuũ omnium beneficiorum per ſex menſes,l.6.q.1.n.8
Clemens Octauus quando electus,li.11.q.13.n.135
Coadiutor ad quod datur,& quid debeat facere,l.7.q.20.n.16
Coadiutor datur corpore impeditis,l.5.q.6.n.15
Coadiutor datur Epiſcopo ægroto,l.7.q.20.n.7
Coadiutor datur illiteratis curatis,l.5.q.6.n.104
Coadiutor datus propter temporalia non poteſt conferre,li.7. q.20.n.22
Coadiutor datus propter temporalia non poteſt recipere reſignationes,l.7.q.20.n.21
Coadiutor datus ad ſpiritualia põt conferre de conſenſu Epiſcopi,l.7.q.20.n.23.
Coadiutor datur paralitico,l.5.q.6.n.20
Coadiutor datus dementi habet liberam poteſtatem in ſpiritualibus,& temporalibus,l.7.q.20.n.25
Coadiutor datur ad tempus,& in perpetuum,li.7.q.20.n.13
Coadiutor datur dementi,l.7.q.20.n.9
Coadiutor datus dementi poteſt conferre omnia beneficia,l.7 q.20.nu.26
Coadiutor datus dementi poteſt recipere renunciationem,li. 7.q.20.nu.27
Coadiutor dandus cum cauſa,l.7.q.20 n.5
Coadiutor datur contemplatione Eccleſiæ,& prælati,lib.7.q. 20.num.11
Coadiutor datur leproſo,l.7.q.20.n.8
Coadiutorem dandi cauſam Papa examinat in conſiſtorio,l.7. q.20.nu.15
Coadiutor datur curato ignoranti,l.5.q.4.n.13
Coadiutor datur leproſo,l.5.q.3.nu.20
Coadiutor datur ſuſpecto de delapidatione,l.7.q.20.n.10
Coadiutor datur ſeu inhabili,l.5.q.3.n.55
Coadiutor datus ad ſpiritualia poteſt recipere reſignationes, l.7.q.20.nu.24
Coadiutor dicitur prælatus,l.7.q.20.nu.17
Coadiutor habet curam exercitij,l.7.q.20.nu.18
Coadiutor non datur cæco,l.5.q.6.n.37
Coadiutorum origo antiquiſſima,l.7.q.20 n.1
Coadiutor poteſt recipere reſignationem ſi hoc ei fuit conceſſum,l.7.q.20.n.19
Coadiutoris poteſtas a forma procedit,l.7.q.20.n.20
Coadiutor ſenectuti datur,l.7.q.20.n.6
Coadiutorem ſolus Papa dat,l.7.q 20.n.14
Coadiutoriæ comprehenduntur ſub indultis Cardinalium,li. 6.q.5.num.70
Coadiutoriæ & regreſſus æquiparantur,l.6.q 5.n.71
Coadiutores qui deligerunt,l.7.q.20.n.2
Coadiutoria prohibita in quo conc.l.7.q.20.n.4
Coadiutoria quam ætatem requirat,li.5.q.6.n.8
Coadiutorias ſolus Papa concedit,l.6.q.5.n.15
Coadiutoria in beneficio curato cui poſſit concedi,l.4.q.9.numero 19
Coacta voluntas eſt voluntas,li.13.q.2.n.10
Cocum mediocrem præſtando ſatisfacit,li.5.q.3.n.104
Cogi ad renunciandum nemo poteſt,l.3.q.18.n.1
Conferre beneficia eſt iuriſdictionis,l.7.q.21.n.12
Collatio fieri non poteſt vigore alternatiue litteris non expeditis,l.7.q.21.nu.15
Collatio beneficiorum aliquando reſeruatur reſignanti,li.6.q. 1.num.14
Collatio beneficij reſeruati reſignati coram ordinario ſpectat ad Papam,li.7.q.12.n.29
Collatio beneficij reſeruati facta per inferiorem eſt nulla,li.2, q.16.num.8
Collatio beneficij reſignati coram Epiſcopo in menſibus ſpectantibus ad Cardinalem ea ſubducto ſpectat ad eundem Cardinalem,l.7.q.12.nu.28
Collatio beneficij nondum vacantis non tenet,l.2.q. 22. nu.5
Conferre beneficia reſeruata ordinarius minime poteſt,li.2.q. 3.num.103
Collatio beneficij vacantis per reſignationem debet illum per quem vacat exprimere,l.8.q.9.n.51
Collato beneficio abſenti cum penſione derogatur reg. de præſtan.conſenſib.l.8.q.8.n.118
Collatio beneficij non vacantis eſt nulla,l.1.q.15.n.13
Collatio commẽdarum,S.Io.ad quem ſpectet,li.11.q.3.n.112
Collatio comprehendit præſentationem,l.12.q.3.n.v5
Collatio dicitur donatio,l.12.q.3.n.19
Conferre eſt donare,l.7.q.21.n.6
Collatio & ceſſio actus conſiderantur in renunciatione conditionali,l.1.q.14.n.3
Conferre & recipere renunciationes differunt,l.7.q.24.nu. 16
Collatio & reſignatio nulla ratificatur per nouam prouiſionẽ l.2.q.16.n.14
Collatio eſt ius in beneficium in alium tranſlatum,l.3.q.7.numero 70
Conferre & recipere reſignationes ſunt ſeparata,li.7.q.23.nume.30
Collatio Epiſcopi de beneficio renſiciato coram notario nulla,l.12.q.5.nu.14
Conferendi data poteſtate,intelligitur dummodo digno, li.4. q.1.num.4
Collatio de beneficio non vacante nulla,l.12.q.9.n.2
Collatio debet fieri de beneficio vacante,l.8.q.0.n.33
Collatio debet interuenire in reſignatione conditionali,lib 1. q.4.num.21
Collatio differt à commenda,li.11.q.5.nu.33
Collationis effectuatio per reſignationem probatur,li.10. qu. 8.num.64
Collatio debet fieri palam alioquin eſſet ſuſpenſus,l.8.q.9.nume.33
Collatio facta irregulari eſt nulla,l.5.q.6.n.79
Collatio facta per priuationem ante tranſitum ſentẽtiæ priuationis in rem iudicatam eſt nulla,l.3.q.16.n.22
Collatio facta illiterato eſt nulla,l.5.q.3.n.76
Collatio facta publico Aleatori nulla,l.4.q.3.n.67
Collatio facta excommunicato eſt ipſo iure nulla,l.5.q.6.n.78
Collatio facta habenti morbum caducum eſt nulla,li.5.q.6.nume.106
Collatio facta Car.de beneficio 200.duc.eſt nulla,l.4.q.9.n.32

Collatio

Collatio facta ſpreto patrono non eſt nulla ipſo iure,l.3.qu.4. nume.17
Collatio facta ab occulto excommunicato,non tenet,li. 11.q. 1.num.16
Collatio fuit conceſſa Epiſcopis à Romanis Pontificibus, li.1, q.10.num.49
Collatio facta conſanguineis de beneficio reſignato eſt nulla, li.11q.5.num.12
Collatio facta per Vicarium Epiſcopi,valet ante ſcientiam reuocationis iam factæ,l.9.q.25.n.24
Collatio facta etiam ex cauſa deuolutionis,eſt publicanda,lib. 11.q.5.nu.50
Collatio facta de beneficio reſignato,per nuncium eſt nulla ante præſtitum conſenſum per procuratorem,l.8.q.9.n.44
Collatio nulla facta abſque conſenſu Cardinalis de beneficio familiaris,l.8.q.8,nu.50
Collatio facta ſpreto patrono conualidatur per ſuperuenientẽ conſenſum,li.8.q.10.nu.10
Collatio facta irregulari non valet,& ſi in litteris fuerit dictum teque abſoluentes,l.4.q.3 n.40
Collationis factæ per ordinarium quinque ſunt partes,l.8.q.9. num.47
Collatio facta minori nulla,l.4.q.1.n.1v
Collatio facta ab ordinario cũ pacto ẽ ſimoniaca,l.8.q. 9.n.29
Collatio facta à non participe ſimoniæ valet,l.14.q.1.n.4.
Collatio facta ſuſpenſo eſt irrita,l.4.q.2.n.60
Collatio facta excõicato eſt ipſo iure nulla,l.4.q.3.n.45
Collatio facta abſque ſimonia eſt nulla ſi à principio interuenit ſimonia.l.14.q.1.nu.3
Collatio facta non habenti ætatem legitimam eſt nulla,l.4.q.9. num.24
Collatio facta per Epiſcopum familiari ex cauſa validitatis ordinis,l.4.q.2.nu.44
Collatio facta irregulari eſt nulla,li.4.q.3.nu.33
Collatio facta non ſeruata forma Concilij circa examen faciendum ab examinatoribus deputatis in ſynodo non eſt nulla vbi non fuit facta dicta ſynodus,li.7.q.5.n. 20
Collatio facta precibus non redolet ſimoniam,l.14.q.7.n. 13
Collatio facta de beneficio curato minori,25.an.nulla,l.4.q.9. num.25
Collatio facta illiterato non tenet,l.4.q.4.n.3
Collatio facta digno valet etiã omiſſo digniori,l.4.q.11.n. 40
Collatio facta illegitimo eſt ipſo iure nulla,l 4.q.4 n.13
Collatio facta regulari de beneficio ſæculari abſque diſpenſatione eſt nulla,l.4.q.5,nu.2
Collatio libera quomodo intelligatur,l.12.q.10.n,2
Collatio inferiorum poteſt teſtibus probari,l.8.q.2.n.21
Collatio inter bona Epiſcoporum numerat,l.7.q.21.nu.7
Collatio ius in beneficio acquirit,l.7.q.1.n.102
Collatio non poteſt probari teſtib.li.10.q.1.n.33
Collatio noua requiritur poſt renunciationem ſiue fuerit alteri collatum ſiue non,l.1.q.14.n.21.
Collatio non recipit conditionem,l.6.q.v.n.78
Collationis nullæ ratificatio non valet,li.9.q.17.n.72
Collatio non debet fieri metu,l.8.q.9.n.31
Collatio noua an requiratur in reſtitutione benefic. renunciati ob metum.l.13.q.2.n.22
Collatio omnium beneficiorum a principio ſpectabat ad Papam,l.1.q.10.n.47
Collatio ordinarij de beneficio reſeruato nulla,li.11.q.7.n.38
Collatio ordinarij eſt fauorabilis,l.12,q,2.n.6
Collatio ordinariorum fauorabilis,l.12.q.19.n.16
Collator poteſt damnificari ex reſignatione,l.7.q.10.nu.34
Collatio Papæ habet vim reſeruationis,l.7.q.11.n.10
Collatio Papæ præfertur.l.7.q.11.nu.8
Collatio Papæ infra tempus deuolutionis eſt nulla,lib.11.q.7. num.51
Collatio poteſt fieri de nocte,l.12.q.8.n.39
Collatio probatur per famam,l.7.q.29.nu.4
Collationis pertinentia poteſt per priuilegium probari,li. 7.q. 29.num.10
Collationes parochialium non ſeruata forma Conc. Trident. ſunt nullæ,l.8.q.9 n.79
Collatio præſumitur ex poſſeſſione,30.an.licet non habeatur bullæ,lib.13.q.5.nu.113
Collatio per reſignationem non comprehendit vacationẽ per mortem,lib.8.q.7.n.131
Collatione Papæ exiſtente nulla beneficium vacat in Curia,li. 10.q.6.n.58
Collationis pertinentia probatur per famam,l.7.q.23.nu.42
Collatio ſcripturam requirit,l.8.q.2.n.2
Collatio quæ proprie dicatur,l.12.q.3.nu.17
Collatio ſpectat ad Epiſcopum & non ad capitulum, lib.7.qu. 23.num.2
Collatio ſola acquirit ius prouiſo.li.10.q.6.n.2,3.& 55
Collatio ſi ſpectat ad Epiſcopum in aliena diœceſi examen per concurſum fiet per concurſum vbi ſitum eſt beneficium,l. 8.q.9.n.102
Collatio tribuit ius in re,l.9.q.7.nu.14
Collatio ſequuta ex reſignatione ſimoniaca nulla,l.14.q.1.n.2
Collatio requirit ſpeciale mandatum,l.7.q.24.n 52
Collatio vnica ſortita effectum acquirit poſſeſſionem,lib.7.q. 23.num.41
Collatio vera requiritur in reſignatione,l.4.q.9.n.43
Collatio verbum in impetratione poſitũ ſtricte interpretat,li. 12.q,3.nu,29
Collator excommunicatus etiam ignorans nulliter confert,li. 11.q.1.n.17
Collator an peccet promouens minus dignum.li.4.q.1.nu. 33
Collegia plura erexit Gregorius XIII.in Vrbe & extra,li.2.q. 16.nu.34
Collectas quem non ſoluiſſe quo probatur,li.11.q.14. nu. 54
Collitigans ingrediens poſſeſſionem vacuam poſt renunciationem non attentat,l.2.q.3.n.18
Collitigans capiens poſſeſſionem non dicitur attentare cum eſt ſubrogatus.l.2.q.3.n.81
Coloni debent ſoluere penſionem Rectorib.li.11.q.3.n.56
Coloratus titulus probatur leui probatione,l.13.q.5.n.118
Coloratus titulus probandus vt ocẽ reſtitutio,l.13.q.5.n.100
Coloratus titulus probatur ex ſola inſtitutione ſuperioris, lib. 13.q.5,nu.129
Coloratus titulus poſſeſſionis ſufficit vt quis reſtituatur ad beneficium,l.13.q.5.nu.102
Commenſales qui ſint,l.5.q.6.nu.196
Commenſalis continuus quis dicatur,li.12.q.3.n.23
Commenſalitas non præſumitur,li.10.q.3.n.24
Commenſalitas probanda,li.10.q.3.n.21
Commendare non poteſt qui poteſt conferre de iure ſpeciali l.7.q.10.n.23
Commendato per Papam beneficio videtur commendatum in perpetuum,l.11.q.5.n.41
Commendatarii diſponunt vti veri prælati,li.12.q.5.n.31
Commendatarii faciunt fructus ſuos,li.11.q.5.n.35
Commendatarius habet liberam poteſtatem in temporalibus & ſpiritualibus,l.2.q.17.nu.14
Commendatarii poſſunt præſentare,l.11.q.5.nu.38
Commendatarius perpetuus facit fructus ſuos,l.2.q.17. n.12. & l.3.q.1.n.112
Cõmẽdatarii libere habẽt adminiſtrationem,l.11.q.5.num.37
Cõmendatarii poſſunt locare poſſeſſiones,l.11.q.5.n.36
Commendatarius perpetuus conſequitur ius & titulum,l.2.q. 17.num.11
Commendatarij temporales tenentur reddere rationem fructuum,l.2.q.17.nu.4
Commendæ ab ordinariis conferri nequeunt,l.12.q.5.n. 34
Commenda ad tempus non dat ius & titulum.l.2.q.17.n.3
Commenda comprehenditur ſub verbo,diſpoſitiones,l.3. q.6. numero 42
Commendam habens dicitur habere titulum canonicum,lib. 11.q.1.num.39
Commendæ ceſſio publicanda,l.11.q.5.n.32
Commenda eget particulari mentione,l.3.q.6.n.39
Commendæ hodie fiunt perpetuæ ad vtilitatem commendatariorum.l.11.q.5.n.40
Commenda non eſt titulus canonicus,li.2.q.17.n.5
Commenda officij clauſtralis poteſt renunciari,l.2.q.1.n.129
Commendæ noſtri temporis æquiparantur titulis,lib.11.q. 5. num.34

Commenda quæ fit ad vtilitatem Eccleſiæ eſt temporalis,li.2, q.16.num.1
Commenda quæ fit ad vtilitatem Eccleſiæ non poteſt renũciari.l.2.q.17.num.2
Commendę noſtri temporis ſunt irreuocabiles,l.3.q.6,n.46
Commendę perpetuæ conceduntur fauore perſonarum,l.2.q.17.num.8
Commenda perpetua eſt titulus canonicus,l.3.q.1.n. 111
Commenda perpetua poteſt reſignari in fauorem,l.2.q.17. nume.9
Commenda perpetua in dubio præſumitur,li.3.q.1.n. 113
Commenda perpetua non poteſt permutari,li.2.q.17.nu.10
Commenda nihil diſtat a beneficio,l.3.q.6.nu.47
Commenda temporalis poteſt ſimpliciter renunciari,non antẽ in fauorem,l.2.q.17.nu.7
Commenda temporalis non poteſt permutari,l.2.q.17.n.6
Commendarum S.Io.collatio ad quem ſpectet,lib.11.q.3. num.111
Commenda vel unione diſſoluta beneficium dicitur vacare p prius,l.1.q.19.n.13
Commiſſa cauſa canonico vel N.habenti dignitatem an ea rẽnunciata poſſit de illa cauſa cognoſcere,li.1.q.11.n.1: & 6
Commiſſio facta vicario nomine dignitatis ,expreſſo trãſit ad ſucceſſorem,l.1.q.11.num.17
Commiſſio data Nuncio vt citet , præſumitur ex diuturnitate temporis,l.9.q.22.nu.19
Commiſſio vicarij interpretanda quatenus ſonat,lib. 7. qu 42. numero 9
Commiſſiones cauſæ non valent,niſi litteris expeditis,li. 10. q. 1.num.27
Commiſſarius Cameræ eſt familiaris,li.2.q.16.n.40
Comitialem morbum habentes non poſſunt adminiſtrare,l.5. q.6.num.25
Comitialis morbus incurabilis indicatur,li.5.q.6.nu.26
Compoſitionis ſolutio non abdicat ius,l.1.q.12.n.40
Compilatio ſeptimi libri Decretalium,l.11.præſ.n.24
Commodum reportari non debet ex facto quod meretur pœnam,li.4.q.2.nu.65
Communis error non prodeſt intruſis,li.11.q.1.nu.20
Communis error facit ius.l.11.q.1.n.13
Communis error non iuuat recipientes ſpiritualia,l.11.q.1.nume.12
Communis error non facit habilem,ſed conualidat geſta,l.4. q.3.num.23
Communis reputatio facit ius,l.4 q.2 .n.21
Communis reputatio prodeſt reſignanti vt non amittat ius. li. 4.q.2.nu.26
Communis reputatio an ſufficiat quoad ſpũalia,l.7.q.24.n. 47
Communis opinio ex numero Doctorum,l.9.q.31.n.7.
Cõis eſt inter inſtitutionem & deſtitutionem,l.7.q.10.n.30
Communis triplex.li.5.q.6.n.72
Conſiſtorium expedit ardua.l.7.q.11.n.14
Conclauiſtæ habent priuilegium transferendi penſionem,li.6. q.4.num.12
Conclauiſtæ non poſſunt obtinere penſiones abſque tonſura. l.7.q.7.num.4
Conclauiſtæ non poſſunt renũciare beneficium abſque auctoritate,l.7.q.7.nu.1
Conclauiſtæ priuilegia per Sixtum Quintum,l.7.q.7.n.11
Conclauiſtæ ſunt familiares,l.2.q.16.nu.37
Conclauiſtæ renunciatio coram non ſuo ſuperiore eſt nulla.li. 7.q.7.num.5
Conclauiſtæ reuocatio priuilegiorum conceſſorum non comprehendit prouiſionem obtentam,li.7.q.7.nu.
Concurſus dẽt fieri in collatione b. Parochialium,li.10.q.7.n.2
Cõcurſus fit in collatione beneficij curati vacantis per reſignationem,l.8.q.9.nu.81
Concurſus fit in beneficijs curatis vacantibus per mortem & renunciationem,l.1.q.4.n.11
Concurſus fit in beneficijs curatis vacantibus per renunciationem,l.1.q.7.n.7
Concurſus eſt faciendus etiam ſi Epiſcopus vellet digniori cõferre.li.8.q.9.n.83
Concurſus in beneficiis curatis fit per Epiſcopum,li.3.q.11.numero 11.
Concurſus iure nouo inductus eſt,l.10.q.7.n.14
Concurſus non requiritur in reſignatione in fauorem,l. 10.q. 7.num.13
Concurſus non requiritur in prouiſionibus ex cauſa permutationis.li.8.q.9.n.95
Concurſus non poteſt remitti ab Epiſcopo,l.8.q.9.n.85
Concurſus quarę requiratur,l.10.q.7.nu.5
Concurſus requiritur pro forma in collatione curati beneficij li.8.q.9.num.86
Concordata non derogantur per reg.de Vacat.li.3.q.5.n. 92
Concordata Germaniæ capiunt Coadiutorias.li.6.q.5.n.70
Concordata Germanię non comprehendunt regreſſus. li.6.q. 5.num.69
Conceſſio Papæ ad omnes clauſulas refertur.li.8.q 7.n.140
Conceſſio motu proprio non ſuffragatur non publicanti,li.11 q.7.num.43
Conceſſio nulla ex defectu mandati.lib.9.q.17.nu.116
Conceſſio pendente iure reſolubili quando valeat.l.11.q.7.nume.62
Conceſſio ſemper habet tacitam conditionem ſi partes vti velint.li.9.q.17.nu.53
Conceſſiones 101,quod clauſulæ,li.8.q.7.nu.139
Concilium Generale congregatur ad tollendum ſchiſma,li. 8. q.3.num.4
Concilium prouinciale alias poterat deponere epiſcopos.li. 7. q.11.num.24
Concilij Conſtant.Decretum contra ſimoniam commendis ẽt conuentionalem.li.14.q.2.nu.9
Concilij Tridentini decretum requirens ætatem in collatione habet locum in reſignatione.li.4.q.9.nu.6
Concilij Tridentini Decretum ca.18.ſeſſ.24.de refor.non hẽt locum in reſignatione conditionali.li.1.q.7.n.8
Concilium Tridentinum habet Decretum irritans.li.4.q.9.nume.28
Concilii Tridentini Decretum ſuper profeſſione fidei an tollat triennalem.li.10.q.9.nu.4
Concilium Tridentinum vbi nominat ordinarios non intelligit ſolum de epiſcopis.l.3 q.11.nu.20
Concilium Tridentinum diſputauit an omnia beneficia deberent eſſe patrimonialia.l.12.q.3.nu.14
Concilium Tridentinum dat auctoritatem epiſcopis in exemptos.li.3.q.11.num.5
Conſiſtorialia Beneficia quæ.li.8.q.6.nu.1.
Conſiſtorialia non veniunt in ſimplici diſpoſitione.lib.11.q.3. num.29
Conſiſtorialia an ſint public.l.11.q.3.nu.26
Concluſioni firmatæ in conſilijs potius ſtandum quam in lecturis.l.11.q.10.nu.31
Concubinarij priuentur poſt monitionem.li.5.q.6.n.63
Conditor legis non vult inducere laqueum.r.11.quæſt.11.nume.61
Conductores non debent ſoluere promotis.l.3.q.1.n.56
Conductori fit remiſſio mercedis propter bellum.li. 11.qu.13. num.56
Condemnatus ad pœnam in foro conſcientiæ tenetur ad eam li.3.q.1.num.82
Condemnatus atroci pœna poteſt renunciare.lib.3.quæſt.16. num.28
Condemnatus de homicidio non uidetur priuatus beneficijs ſi in ſententia nihil dicatur.li.3.q.16.nu.31
Condemnatus debet renunciare vt vitet infamiam,lib.3. q.16. num.39
Conditionis adimplementum in conditionalib.lib. 8.q.8.nume.97
Conditiones cum non ſeruantur ius non abdicatur & beneficium non vacat.li.1.q.14.n.7
Conditiones cum non ſeruantur reſignatum non cenſetur beneficium.l.1.q.14.n.8
Conditiones cum non ſeruantur actus habetur ac ſi non eſſet factus.l.1.q.14.n.9
Conditio cauſalis non retrotrahitur.l.6.q 4.nu.60
Conditio etiam cauſalis in reſcriptis & vltimis voluntatib. nõ retrotrahitur.l.4.q.2.nu.73

Conditio

Conditio expreſſa alio modo,quam da iura ineſt ſimonia . lib. 14.q.6.num.2
Conditio eſt ſeruanda.li.1.q.3.nu.12
Conditione deficiente nihil dicitur actum.li.1.q.3.nu. 33
Conditione deficiente omnia cōditionaliter diſpoſita corruūt lib.1.q.3.nu.27
Conditione deficiente,ex actu conditionali nihil perditur vel acquiritur.li.1.q.8.nu.34
Conditio debet adimpleri.li.10.q.7.nu.22
Conditio debet purificari.li.6.q.5.nu.20
Conditio debet adimpleri in forma ſpecifica.li.1.q.3.n.15
Conditio formam importat.li.1.q.3.nu.13
Conditio iniqua non debet inferri alteri per alterum,l.7.qu.1. num.35
Conditiones omnes contentæ in mandato ſunt adimplendæ.l. 9.q.17.num.25
Conditione non adimpleta poſſeſſio & titulus non dicitur dimiſſus.l.1.q.14.nu.10
Conditionib.non ſeruatis prouiſio eſt nulla.li.1.q.3.nu.43
Conditio neque in minimo eſt diminuenda,li.1.q.3.n.17
Conditio non poteſt pro parte adimpleri,li.1.q.3.n.16
Conditionibus non ſeruatis renunciatio habetur ac ſi non eēt facta.li.1.q.3.nu.42
Conditio nihil ponit ineſſe.l.6.q.2.nu.79
Conditiones permiſſæ a iure poſſunt apponi in collatione.l.1. q.2.num.8
Conditione purificata,actus conditionalis tribuit ius a principio.li.1.q.6.nu.68
Conditionem purificatam aſſerens probare tenetur. lib. 1.q.3. num.40
Conditiones permiſſe de ſtylo tollerantur in renunciatione. l. 1.q.2.nu.9
Conditione purificata fingitur omnia à principio interueniſſe,li.1.q.3.num.39
Conditione pendente actus non dicitur actus.l.1.q.3.n.24
Conditionis purificatio probatur per duos teſtes.l.1. quæſt.3. num.41
Conditio quid ſit.l.1.q.3.n.26
Conditionalis renunciatio non ſeruatis conditionibus perinde eſt ac ſi non eſt facta.l.1.q.3.nu.9
Conditionalis renunciatio non abdicat ius niſi adimpletis conditionibus.l.1.q.3.n.8
Conditionalis reſignatio quæ li.1.q.2.num.14.& nume. 21.& 22
Conditio retrotrahitur cum de mente conſtat.l.4.q.2.n.75
Conditio ſi clericus fiat,poteſt impleri poſt mortem reſignantis.li.4.q.2.nu.76
Conditiones ſi non ſeruentur reſignans poteſt agere ſpolio & requiritur declaratoria iudicis.l.1.q.14.nu.15
Conditio ſuſpendit actum conditionalem.li.1.q.3.n.20
Conditiones turpes non validantur iuramento.l.14.q.1.n.9
Confeſſio acceptata reuocari non poteſt.li.1.q.12.n.8
Confeſſio cedentis nocet ceſſionario quando eſt facta anteceſſionem.l.1.q.16.nu.20
Confeſſio eſt probatio probata.l.13.q.5.n.147
Confeſſio etiam in iudicio criminali facta probat ſimoniam.l. 14.q.9.num.6
Confeſſio reſignantis facta poſt ceſſionem non nocet reſignatario.l.1.q.16.nu.22
Confeſſio facit Notorium.li.13.q.5.nu.148
Confeſſio habet vim inſtrumenti.l.11.q.14.nu.73
Confeſſio non acceptata non probat.li.10.q.8.nu.3
Confeſſionis nulla maior probatio.l.11.q.14.n.71
Confeſſionis maior probatio omnibus.li.14.q.9.n.5
Confeſſio partis admittitur contra præſumptionem iuris & de iure.l.11.qu.14.nu.74
Confeſſio reſignantis non probat vltimum ſtatum beneficij.li. 1.q.1.16.nu.24
Confeſſio ſpoliantis probat titulum ſpoliati,lib.13.quæſtio.5. num.108
Conferendi facultas non venit ex verbis generalibus.lib.7.qu. 21.nu.9
Conferendi ius habens ex conſuetudine non poteſt ceſſionem admittere.l.7.q.10.num.19
Conferri interim nequit,quod poteſt vacare,lib.11.quæſtio.71 num.47
Conferre plus eſt quam recipere reſignationes.lib.7.qu. 24.nume.53
Conferendi poteſtatem habens poteſt conferre cuicumque.li. 12.q.3.num.18
Conferre qui poteſt de iure ſpeciali non poteſt commendare, l.7.q.10.nu.23
Conferre qui poteſt ergo etiam & recipere reſignationem cōſequentia non ſequitur.l.7.q.12.n.30
Conferre quando poſſit coadiutor.libro 7.q.70.num. 22.cum ſequent.
Confidentia committitur ex mutuo facto deducto inconuentionem.li.14.q.7.nu.5
Confidentia quomodo committatur.li.14.q.10.n.50
Confirmatio differcà collatione.li.12.q.3.nu.27
Coniecturæ probant hęreſim.li.14.q.8.n.9
Coniecturis non eſt opus in claris.li 5.q.6.n.216
Coniecturæ in ſimonia debent eſſe euidentes.li.14.q.8.numero 14
Coniecturæ in ſimonia debent plene probari.li.14.quæſt.8.nume.15
Coniecturæ probant ſimoniam.l.14.q.8.n.1
Coniecturæ ex quibus probatur dolus quomodo debeant probari.l.13.q.3.n.24
Coniecturæ in his quæ occulte fiunt plenam faciunt probationem.li.13.q.3.nu.25
Coniecturæ probant mandatum.li.9.q.22.nu.18
Coniecturę quę ſufficientes Iudicis arbitrio remittitur.lib.13. q.1.num.103
Coniecturæ plures ſufficientes ad probandum metum,li.13.q. 1.num.105
Coniecturę inimicitiæ grauis.l.5.q.6.n.172
Coniecturę ex quibus probatur metus & dolus debent exacte probari.l.5.q.1.n.102
Conſanguineis dignis conferens non peccat.libro 14. quæſti.7. num.2
Conſanguinei qui debent præſtare conſenſum,ex forma ſtatuti in contractibus mulierum,non poteſt conſentire, ſi cum illis contrahunt.li.9.q.11.nu.2
Conſanguineis reſignans nullam committit ſimoniam,lib.14. q.7.num.19
Conſanguineis poſſunt beneficia reſignari.li.4.q.8.n.6
Conſecratio ſit poſt electionem.l.7.q.1.nu.92
Conſecratio ſit infra tres menſes.l.7.q.1.nu.93
Conſeruatur aliquid facilius quam fiat.li.4.q.11.n.4
Conſequentia valet pater eſt diues ergo etiam filius.l.2.q.6.nume.26
Conſentiens matrimonio nullo ſibi non præiudicat,li.2. q.18. num.5
Conſenſus an requiratur in renunciatione epiſcopatus, & qui. l.3.q.18.nu.84
Conſenſus abdicat ius in reſignatione,l.2.q.6.nu.111
Conſenſus attendendus eſt quia perficit actum.lib.1.quæſt. 12. num.22
Conſenſus beneficiati requiritur in reſeruatione regreſſus.li.6. q.5.num.45
Conſenſus beneficiarij non requiritur in regreſſu ob non ſolutionem.l.6.q.3.n.13
Conſenſus conditionalis ante conditionis euentum non cenſetur datus.l.6.q.4.n.56
Conſenſus cum ceſſat actus non operatur.l.1.q.n.36
Conſenſus Cardinalis non requiritur in reſignatione beneficij facta per familiarem eiuſdem Cardinalis.li.8.quæſt.10.nume.28
Conſenſus Cardinalis requiritur in beneficiis vacantibus per obitum ſui familiaris.l.8.q.10.n.29
Conſenſus Cardinalis apponitur in calce ſupplicationis.li.8.q. 10.num.15
Conſenſus Cardinalis requiſitus in impetratione beneficij vacantis per obitum ſui familiaris poteſt interuenire poſt. li. 8.q.9.num.9
Conſenſus Cardinalis requiritur in prouiſione beneficij eius familiaris.li.12.q.4.num.23

ſeuſus capituli non requiritur in renunciatione recipienda per epiſcopum,li.7.q.23.num.6
Conſenſus capituli non requiritur in renunciatione prelati,li.7.q.23.num.9
Conſenſus capituli requiritur in arduis.l.7.q.23.nu.8
Conſenſus capituli non requiritur in mandato ad reſignand.l.9.q.7.nu.53
Conſenſus cur præſtatur ſolum in Camera vel Cancellaria.l.8.q.8.num.12
Conſenſus datus à procuratore conſtituto ad renunciandum libere cum reſeruatione penſionis,non poteſt deſeruire p gratia pura.li.9.q.17.nu.149
Conſenſus debet plena probatione probari.l.8.q.8.n.79
Conſenſus deficit furioſis,Dementibus & mente captis.l.9.q.1 num.14
Conſenſus dicitur ſimplex præſtitus iuxta formam ſupplicationis.li.8.q.8.num.66
Conſenſu diſſoluitur,quod conſenſu cōtrahitur.li.7.q.1.n.83
Conſenſibus diuerſis ſuper diuerſis reſignationibus præſtitis qui attendatur.li.8.q.8.n.109
Conſenſus durat quandiu durat actus principalis.lib.8.q.8.numero 65
Conſenſus eſt formalis in reſignationibus conditionslib.li.1.q.6.num.64
Conſenſus ex generalitate verborum colligit.li.8.q.10.nu.23
Conſenſus & data parua non perficiunt reſignationem,li.3.q.6.num.8
Conſenſus eligentium requiritur in reſignatione beneficij electiui.li.2.q.5.num.3
Conſenſus eligentium ſufficit quod ſequatur renunciationē,li.2.q.5.nu.5
Conſenſus eligentium requiritur in renūciatione beneficij electiui.li.7.q.14.num.11
Conſenſus eligentium requiritur in permutatione beneficij electiui.li.2.q.5.nu.4
Conſenſus epiſcopi in tranſlatione iuris patronatus poteſt interuenire ex poſt facto.li.8.q.10.nu.7
Conſenſus epiſcopi in donatione iurispatronatus poteſt interuenire ex poſt facto.l.8.q.10.nu.8
Conſenſus extendi non poteſt ſuper actu nullo.l.8.q.8.n.151
Conſenſus extenſus in broliardo non ſufficit ad ſatisfacien.cōſtitutioni Clem.7.de extend.conſenſib.li.8.q.8.nu.140
Conſenſus extenſio cur requiratur.l.11.q.11.n.65
Conſenſus extēſionis probatio in vita eſt admodum difficilis.l.11.q.11.nu.60
Conſenſus extenſio de qua in conſtitutione Pij V.de publicā.eſt pars publicationis.l.11.q.11.nu.50
Conſenſus extenditur per Notarios in libris eorum.lib.8.q.8.num.69
Conſenſus extenſionis probatio in conſtitutione Pij V,de public.non dependet a publicatione,l.11.q.11.nu.20.contra num.30
Conſenſus expreſſus in reſignatione.l.9.q.17.n.67
Conſenſus expreſſus fortior.li.7.q.5.nu.7
Conſenſus formalis non eſt neceſſarius ad perfectionem gratiæ.li.1.q.6.num.34
Conſenſus formalis requiritur dum agitur de præiudicio alicuius.li.8.q.8.nu.37
Conſenſus præſtatur ab vtroque in renunciationibus conditionalib.li.1.q.6.num.58
Conſenſus habentis eligere requiritur in renunciatione beneficij electiui poteſt poſt prouiſionem interuenire.li.8.qu.9.num.12
Conſenſu habentis eligere requiritur in reſignatione beneficii electiui,l.8.q.10.nu.11
Conſenſus hora in renunciatione non annotatur,lib.8.q.8 numero 75
Conſenſus in caſſatione penſionis eſt extendendus.lib.6.qu.5.num.90
Conſenſus in reſignationibus non poteſt præſtari vigore litterarum,li.9.q.6.num.7
Conſenſus in renunciatione aliter præſtitus quam vt velit regula nullus.li.8.q.8.num.45
Conſenſus in reſignationibus debet præſtari per principalem vel procuratorem.li.8.q.8.nu.1
Conſenſus in ceſſione epiſcopatus præſtatur coram Cardinali qui eſt relationem facturus.li.8.q.8.nu.10.
Conſenſus in renunciatione coram Ordinario quomodo cenſeatur præſtitus.li.8.q.8.num.82
Conſenſus in reſignatione debet eſſe expreſſus.lib.8.q.8.numero 25
Conſenſus in reſignatione infra quantum tempus debeat extādi.l.8.q.8.nu.124
Conſenſus in renunciationibus extra curiam quando præſtet.l.12.q.5.nu.12
Conſentiens reuunciationi non in Camera vel Cancellaria nulliter conſentit.li.8.q.8.n.14
Conſenſus in reſignatione facta coram ordinario præſtaī vnico contextu.l.8.q.9.nu.12
Cōſenſus in reſignationibus præſtatur in Camera vel Cancellaria.li.8.q.8.nu.11
Conſenſus non extenditur ex ſolis litteris.l.8.q.8.n.22
Conſenſus male præſtitus in renunciatione poſt expeditionem litterarum poteſt validari.l.8.q.8.nu.100.& n. 104
Conſenſus non retrotrahitur quoties pro forma rei agendi requiritur.li.1.q.6.nu.65
Conſenſus non retrotrahitur ad tempus datæ de ſtylo Curiæ.li.1.q 6.num.62
Conſenſus non retrotrahitur ad diem datæ quando medio tēpore venit pœnitentia reſignantis.li.1.q.12.num.30
Conſenſus non retrotrahitur cum præiudicio tertij.lib.8.qu.8.num.115
Conſenſus non retrotrahitur cum media ſunt impedita.lib.8.q.8.num.114
Conſenſus non præſtitus infra 15.dies,poteſt denuo præſtari.li.8.q.8.nu.152
Conſenſus non cenſetur præſtitus in gratia conditionali ante conditionis euentum.l.4.q.2.n.51
Conſenſus non præſtatur a tergo litterarum in reſignationib.factis coram notario.l.8.q.9.nu.129
Conſenſus non extenditur,à tergo litterarum in renunciatione beneficij quod vacat vigore decreti.li.8.q.8.n.74
Conſenſus non poteſt præſtari in reſignatione poſt decem annos.li.8.q.n.126
Conſenſus non probatur per teſtes de publica voce & fama.li.8.q.8.num.76
Conſenſus nouus requiritur in reualidatione.lib.8.qu.8.numero 54
Conſenſus nouus non requiritur in reformatione litterarum.li.8.q.8.nu.63
Conſenſus niſi fuerit datus per principalem vel per procuratorem litteræ reſignationis non expediuntur.li.1.q.12.n.21
Conſenſus non præſtitus in Camera vel Cancellaria non abdicat ius.li.8.q.8.nu.33
Conſenſus parui quomodo annotetur.l.8.q.8.n.72
Conſenſus parui non habentur in conſideratione.lib.8.q.8.nume.71
Conſenſus patroni requiritur in renunciatione beneficij iuris patronatus.l.8.q.10.nu.20
Conſenſus paruus non ſufficit ad abdicandum ius.li.8.q.8.nume.29
Conſenſus patroni reqſitur in ſegnatione beneficij iuris patronatus poteſt præſtari ante & poſt prouiſionē.l.8.q.10.n.5
Conſenſus patroni in renunciatione beneficij iuris patronatus quomodo prēſtatur.l.8.q.10.n.4
Conſenſus patroni requiritur in renunciatione beneficij iuris patronatus ſiue fuerit laicus ſiue clericus.l.2.q.4.n.19
Conſenſus patroni requiritur in renunciatione beneficij iuris patronatus.l.2.q.4.n.4
Conſentiens penſioni ad effectum tranſlationis in alium videt conſentire conditionaliter.l.1.q.9.n.84
Conſenſus præſtitus alibi in camera vel in Cancellaria nō prodeſt.lib.1.q.12.nu.24
Cōſenſus probat ex inſpectione lrarū.li.8.q.8.n.81 & 83.
Conſenſus poteſt præſtari iuxta formam ſupplicationis.lib.8.q.8.num.67
Conſenſu prēſtito abdicatur ius à reſignante.li.8.q.8.n.41
Conſenſu præſtito iuxta formam ſupplicationis,ſi duo ad ſunt

ſuppli-

ſupplicationes intelligitur datus vt minus noceat.li.8.q.8.num.68
Conſenſu præſtito ius abdicatur in renunciationibus correſpectiuis,& conditionalibus.l.1.q.6.nu.55
Conſenſus præſtatio,non eſt reſignatio,ſed conſumatio li.12.q.6.num.5
Conſenſus præſtitus per principalem an plus operetur quam conſenſus per procuratorem.li.8.q.8.nu.24
Conſenſus præſtiti tempus attenditur in renunciationib.correſpectiuis.li.1.q.6.num.39
Conſenſu præſtito reſignans priuatur beneficio,lib.1.q.12.nume.29
Conſenſus præſtatur in curia poſt multos dies.l.3.q.8.n.23
Conſenſus præſtiti eadem die a diuerſis efficit actus correſpectiuo,lib.8.q.8.nu.91
Conſenſus præſtitus ſuper actu nullo non præiudicat,lib.1.quæ.3.num.37
Conſenſus præſtitus ab eo qui nullum ius habet eſt nullius momenti.lib.8.q.8.num.1
Conſenſus per ratificationem nō eſt formalis ſed præſumptus lib.9.q.17.nu.68
Conſenſus poteſt præſtari à Procuratore poſt mortem Principalis quando aliquid fecit in vita.li.9.q.24.nu.14
Conſenſus præſumitur durare.lib.8.q.8.nu.64
Conſenſus per ſigna poteſt demonſtrari.l.8.q.10.nu.22
Conſenſus poteſt probari ex dicto Not.Cameræ vel Cancellariæ.lib.8.q.8.nu.80
Conſenſus per porrectionem ſupplicationis de iure communi ſufficit.lib.8.q.5.nu.52
Conſenſus poteſt præſtari etiam per conſtitutum in dignitate.lib.8.q.8.num.6
Conſenſus procuratoris perficit actum lib.12.q.5.nu.40
Conſenſus præſentium præſtatur per ſe,abſentium verò per procuratores.li.8.q.8.nu.20
Conſenſus per quantum tempus poſſit præſtari poſt obitum,l.12.q.5.nu.38
Conſenſus pro expeditione litterarum qua rogatione requiritur l.3.q.18.num.85
Conſenſum præſtare abſque ſolemnitate,& illum non præſtare æquiparantur.lib.8.q.8.nu.46
Conſenſus primus eſt validus.li.1.q.15.nu.10
Conſenſus propinquorū,& curatoris ſufficit quod interueniat tempore contractus.li.9.q.18.nu.14
Conſenſus propinquorum,qui debet interuenire in contractu celebrando per mulieres debet eſſe expreſſus.lib.9.q.17.nume.73
Conſenſus perficit reſignationem.l.9.q.25.nu.5
Conſenſus perficit gratiam.li.3.q.6.nu.84
Conſenſus præſumitur ſpacio 10.annor.l.8.q.8.n.62
Conſenſus præſtitus ſuper matrimonio nullo non præiudicat.li.3.q.3.nu.38
Conſenſus omnium vel maioris partis requiritur in renunciatione beneficij electiui.l.2.q.5.nu.11
Conſenſus quandocumque interueniat ſufficit.l.1.q.5.n.6
Conſenſus qui præſtatur in Camera vel Cācellaria dicitur formalis.li.8.q.8.nu.43
Conſenſus qui præſtatur in Camera vel in Cancellaria dicitur formali.l.1.q.12.n.46.& li.8.q.8.
Conſenſus quomodo præſtatur in reſignatione per Cardinales li.9.q.12.nu.7
Conſenſus recipiuntur a notarijs Cameræ vel Cancellariæ.li.7.q.25.num.5
Conſenſus requiſitus in aliquo actu poteſt poſtea interuenire,li.8.q.10.num.6
Conſenſus requiſitus in aliquo actu ſufficit quod præcedat vel ſequatur.li.8.q.8.nu.195
Conſenſus requiritur in qualibet reſignatione,l.8.q.8.n.6
Conſenſus requiritur pro expeditione litterarum.lib.12.q.12.numero 6
Conſenſus requiſitus in aliquo actu ſufficit vbicumque præſtetur.li.8.q.8.nu.90
Conſenſus requiſitus pro validitate actus præſumitur ex longo tempore interueniſſe,li.8.q.8.nu.60
Conſenſus requiritur de forma.l.3.q.18.nu.80
Conſenſus requiſitus intelligitur de expreſſo.l.7.q.10.n.19
Conſenſus reſignantis requirit in capienda poſſeſſione quoties fuit facta reſignatio cum hac conditione.l.1.q.3.n.94
Conſenſus Reſignantis & Reſignatarij requiritur in reſignatione facta cum aliqua reſeruatione li.9.q.3.n.32
Conſenſus Reſignantis & Reſignatarij requiſitus in renūciatione an debeat præſtari eodem tempore.li.8.q.8.n.88
Conſenſus Reſignantis non extenditur abſque conſenſu reſignatarij.li.8.q.8.num.94
Conſenſus reſignatarij quandocumque præſtetur extenditur infra 15.dies.li.8.q.8.nu.145
Conſenſus reſignatarij requiritur in reſeruatione fructuum.l.6.q.1.num.22
Conſenſus reuocatio,& nulliter facta tenet.l.1.q.12.n.48
Conſenſus retrotrahitur ad diem datæ.l.12.q.5.num.29
Conſenſus retrotrahitur ad tempus datæ,etiam ſi ſit datus longo tempore poſt l.8.q.8.n.111
Conſenſus retrotrahitur ad tempus datæ,l.1.q.6.n.33.& li.8.q.7.n.118.& l.9.q.24.n.12.& l.2.q.3.n.42
Conſenſus retrotrahitur ad diem datæ,& ſua dicta data expediuntur litteræ,l.1.q.12.n.19
Conſenſus retrotrahitur etiam in conditionalib.l.3.q.9.n.20
Conſenſus ſuperueniens perducit gratiā ad effectum,l.3.q.9.n.7
Conſenſus ſuperueniēs actui nullo quid efficiat.l.8.q.8 n.101
Conſenſus ſufficit vt interueniat quicumque,l.6.q.5.n.47
Conſenſus ſcribitur a tergo bullæ reſignationis.l.8.q.8.n.73
Conſenſus ſi diſcordat a mandato an ſit locus correctioni.l.8.q.7.num.195
Conſenſus ſcribitur à tergo ſupplicationis.l.8.q.8.nu.73
Conſenſus ſuppletur per non contradictionem,l.6.q.5.n.52
Conſenſus tacitus non ſufficit vbi requiritur expreſſus,lib.8.q.8.num.30
Conſenſus tribus modis dicitur expreſſus,l.8.q.10.n.21
Conſentiens vt beneficium ſuum poſsideatur ab alio per triennium videtur illud renunciare,l.1.q.5.n.24
Conſenſus vbi præſtetur & notetur,li.8.q.7.n.24
Conſenſus nullus non præiudicat,l.2.q.18.n.nu.4
Conſenſus vt beneficium ſuum alteri conferatur videtur illud renunciare,li.1.q.1.1.nu 23
Conſilium peritorum excuſat,l.12.q.3.nu.66
Conſilijs ſtatur potius quam lecturis,li.15.q.10.n.31
Conſtitutio Sixti annullans vēditiones non factas vicinis procedit ſi vicini ea vti velint,l.3.q.4.n.4
Conſtitutio Clementis VII.de extenden.conſenſib.quare edita,li.8.q.8.n.128
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.an liget ignorantes,l.8.q.8.n.35
Conſtitutio Clementis VII.de extenden.conſenſib. infra 15 dies procedit in Cam.& Cancel.l.8.q.8.n.127
Conſtitutio Clementis VII.de extenden.conſenſib.eſt pœnalis li.8.q.8.nu.130
Conſtitutio Clementis VII.de extēd.conſenſibus intelligitur de conſenſu qui præſtatur in Camera vel Cancellaria,l.8.q.8.num.138
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.an habeat locum in ceſſione litis,l.8.q.8.n.155
Conſtitutio Clementis VII.non habet locum in conſenſu reſignatarii.l.8.q.8.n.144
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.eſt perpetua l.8.q.8.n.132
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.habet locum in reſignatione conditionali,l.8.q.7.n.141
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.an habeat locum in conſenſib.Cardinalium,l.8.q.8.n.147
Conſtitutio Clementis VII.de data in Camera & Cancellaria an ſit in vſu,li.8.q.8.num.153
Cōſtitutio Iulij III.de capienda poſſeſſione cum litteris.eſt in viridi obſeruantia,l.10.q.6 n.18
Conſtitutio Iulij III. de non capienda poſſeſſione ex ſola ſupplicatione eſt odioſa & reſtringenda,libro 2.q.3.n.88
Conſtitutio Iulij III.eſt vſu recepta & diſcolorat titulum.l.2.q.3.n.89
Conſtitutionis Pij V.58.verba referuntur, libro 5. quæſtio. 6.num.2

Conſtitutio Pij V.58.non ligat ordinarios recipientes renunciationes abſque cauſa,li.5.q.6.n.223
Conſtitutio Pij V.58.quo caſu comprehendat renunciantes,in Curia,li.5.q.6.nú.176
Conſtitutio Pij V.contra ſimoniacos an habeat locum in beneficijs obtentis ante,l.14.q.2.nu.15
Conſtitutio Pij V.de confidentia non habet locum in tranſlatione penſionis,l.6.q.4.nu.54
Conſtitutio Pij V.de non conferendis non inducit modum vacandi,l.11.q.5.n.13
Conſtitutio Pij V.de public.circa formam publicatus eſt totú abrogata per conſtitutionem Gregorij XIII. de publicandis,li.11.q.11.n.1
Conſtitutio Pij V.de public.circa probationem extẽſionis cõſenſus eſt abrogata per conſtitutionem Gregorij XIII.lib.11.q.11.num.49
Conſtitutio Pij V.de renunciatione coram Ordinario intelligere de intentione deducta in conuentionem,l.14.q.6.n.7
Conſtitutio Pij V.de publi.poteſt adimpleri in ęquipollentijs,lib.11.q.12.num.2
Conſtitutio Pij V.de publ.annullat reſignationes iam factas,li mita dupliciter vt ibi,l.11.q.12.nu.11
Conſtitutio Pij V.de public.tria requirit,l.12.q.22.nu.5
Conſtitutio Pij V.de publ annullat conſenſus,l.11.q.7.n.23
Conſtitutio Pii V.de publ.poteſt adimpleri per æquipollens,li.11.q.11.num.85
Conſtitutio Pij V.de pub.an obliget reſignantẽ,l.a 1.q.7. n.60
Conſtitutio Pij V.de publ.habet locum in permutatione,li.11.q.5.num.18
Conſtitutio Pij V.de publ.reſignationib.derogauit regulis Cãcellariæ pdeceſſorũ ſuper hac re æditis,l.11.præf.nu.4
Conſtitutio Pij V.de publ.habet locum etiã in renunciationibus factis coram Ordinarijs,l.11.q.5.nu.2
Conſtitutio Pij V.de publ.loquitur etiam de beneficijs quorũ poſſeſſio non eſt litigioſa,li.11.q.3.n.32
Conſtitutio Pij V.de publ.in quibus differat a Conſtitutione Gregorij XIII.lib.11.q.12
Conſtitutionis Pij V.de publ.reſignationib.verba,l.11.præfat.num.3
Conſtitutio Pij V.de publ.reſignat.per Conſtit.Gregorij XIII. ſuper eadem re eſt in totum abrogata,li.11.præf.n.17
Cõſtitutio Pij V.cõtra illegitimos an liget Mãtuę,l.11.q.9.n.2
Conſtitutio Pij V.non habet locum in abiurante hæreſim,l.4.q.3.num.17
Conſtitutionis Gregorij XIII.de publ.reſignationib.verba,li.a 1.præf.num.5
Conſtitutio Gregorij XIII.de publicandis ſpecificæ eſt adimplenda,l.11.q.6.nu.87
Conſtitutio Gregorij XIII.de publ.non põt allegari quod nõ fuit in partib.publicata,neque in vſu recepta,l.11.q.9.n.6
Conſtitutio Gregorij XIII.de publ.eſt fauorabilis,lib.11.q.3.num.98
Conſtitutio Gregorij XIII.differt a conſtitutione Pij V. de publican.circa vacationem,li.11.q.11.nu.57
Conſtitutio Gregorij XIII.de publ.vbique eſt vſu recepta,li.a 1.q.9.num.7
Conſtitutio Gregorij XIII.non inducit vacationẽ niſi ex cauſa non publicationis,l.11.q.7.nu.36
Conſtitutio Gregorij XIII.de public.non poteſt adimpleri in æquipollenti,li.11.q.12.nu.4
Conſtitutio Gregorij XIII.de public.ad vnguem obſeruanda,l.11.q.13.num.41
Conſtitutio Gregorij XIII.abrogat in totum Conſtitutionem Pij V.de public.l.11.q.12.nu.1
Conſtitutio Gregorij XIII.de public.reſignationibus abrogat Conſtitutionem Pij V.l.11.præf.nu.6
Conſtitutio Gregorij XIII.circa proceſſum promouendorũ, quid contineat,li.8.q.5.nu.62
Conſtitutio ligat extra Curiam poſt publicationem factã Romæ,li.5.q.6.nu.222
Conſtitutio de publicandis eſt fauorabilis,li.12.q.2.n.19
Conſtitutio publicata & impreſſa præſumitur vſu recepta,li.3.q.2.num.109
Conſtitutio ſuper modo probandi non publicationem eſſet e-denda,l.11.q.14.nu.52
Conſtitutio eſt lex generalis,l.8.q.8.nu.133
Conſtitutio regulatur à ratione,li.a 1.q.3.nu.90
Conſtitutio loquens de litteris debet intelligi de validis, li.11.q.7.num.82
Conſtitutio fauorabilis eſt amplianda,l.11.q.5.nu.11
Conſtitutio impreſſa dicitur nota,l.a 1.q.9.nu.15
Conſtitutio de publicandis comprehendit Hoſpitalia,l.a.qu.14.num.5.
Conſtitutio ligat omnes poſt publicationem factam in Curia li.11.q.9.nu.10
Conſtitutiones perpetuæ publicantur Romæ,& ligant vbique lib.11.q.9.num.9
Conſtitutio procuratoris ad cedendum facta per metum eſt nulla,li.13.q.1.num.47
Conſtitutus in articulo mortis non præſumitur ſanæ mentis,l.12.q.1.num.28
Conſtitutus in ſacris ordinibus non poteſt renunciare ſi nõ habet vnde viuat,li.3.q.14.nu.3
Conſtituti ſub dignitate cõprehenduntur ſub decreto irritãti,li.11.q.13.num.87
Conſuetudo Eccleſiarum attendenda ad cognoſcendum primas dignitates,li.2.q.1.num.83
Conſuetudo eſt obſeruanda contra communem opinionem,li.5.q.6.num.122
Conſuetudo immemorabilis irrationabilis non excuſat, li.5.q 6.num.123
Conſuetudo irrationabilis non excuſat,li.5.q.6.nu.120
Conſuetudo immemorabilis irrationabilis non eſt obſeruanda,li.5.q.6.nu.124
Conſuetudo optandi non hẽt locum in reſeruatis.l.2.q.20.n.3
Conſuetudo optandi non habet locum in beneficiis vacantib.in Curia,l.2.q.20.num.7
Conſuetudo non excuſat à pœna æterna,li.5.q.6.nu.122
Conſuetudo non valet vt quis poſſit obtinere plura beneficia ſub eodem tecto,l.3.q.1.nu.124
Conſilium præſumitur bonum,li.14.q.7.nu.58
Conſiliũ peritorum non excuſat a publicatione,li.11.q.3.n.70
Conſuetudo patriæ ſpectanda,l.5.q.6.nu.252
Conſuetudo vt iudex ſæcularis ſit competens clerico non valet,li.7.q.9.num.6
Conſuetudo vt procurator non poſſit reuocari, non valet,lib.9.q.31.nu.19
Conſuetudo quod eſt fieri eſt neceſſarium ad factum,li.11.qu.14.num.21
Conſuetum habetur pro facto,li.9.q.27.nu.14
Continente abrogato videtur ſublatum quod in totum continetur,li.11.q.11.num.12
Contemnere quid,li.5.q.6.nu.107
Contemptus eſt peccatum mortale,li.5.q.6.nu.200
Contemptus capituli reddit actum annullandum,l.2.q.5.n.10
Continentia clericorum eſt de iure poſitiuo,li.3.q.18.nu.136
Continuare dicitur regrediens.l.6.q.5.nu.42
Continuatio poſſeſſionis conſiſtit in perceptione fructuum,l.6.q.1.num.18
Continuans non ſpoliat,li.2.q.3.num.73
Contrarietas eſt tollenda,li.12.q.14.n.20
Contrariorum eadem eſt diſciplina,l.7.q.1.nu.7
Contradictor legitimus non eſt reſignans poſt reſignationem,li.1.q.16.num.36
Contradicentes & ſe opponentes litteris cadunt a iure quod habent in beneficijs,l.8.q.7.nu.169
Cõtractus cõditionalis non eſt ꝓprie contractus,lib.1.q.3. nume.22
Contractus confecti ab intruſis ſunt nulli,li.11.q.1.nu.23
Contractus initi in carceribus nulli,li.13.q.1.nu.119
Contractus contra legem validus eſt quo ad incommodũ cõtrahentium,li.7.q.2.nu.25
Conuentio cenſetur violata ſi in minimo fuerit mutata,li.1.q.3.num.18
Conuentio fit vt ſeruetur,l.1.q.3.nu.19
Contractus geſtus cum minore eſt nullus, niſi eum ratificauerit factus maior,l.6.q.17.n.64
Contractus initus per prædeceſſorem, debet obſeruari per ſucceſſorem,

ceſſorem,l.10.q.1.num.41
Contradicere litteris qui poſſint non obſtante clauſula in illis poſita contradictores,&c.l.8.q.7.nu.170
Contractus non præſumitur vſurarius,l.14.q.7.n.57
Contractus non extenduntur ad ea quæ ignorantur tempore ipſius.l.12.q.14.nu.32
Contractus per dolum initus infringitur,l.13.q.3.n.10
Contractus verus excludit ſimoniam,l.14.q.7.nu.4
Conuerſus ad fidem an poſſit beneficia habere,li.4.q:4.n.23
Conuerſo non poteſt reſignari beneficium,lib.4.q.2.n.31
Copula & diuerſitatem inducit,l.11.q.11.n.16
Copia collationata non eſt tranſumptum,l.11.q.6.nu.40
Corporis deformitas malam animi mentem denotat,li.5.q.6.num.35
Corpore impeditus poteſt renunciare coram ordinario,li.5.q.6.num.14
Corpore vitiati non debent ſeruire in Eccleſia,l.5.q.6.n.34
Corpore vitiatus non poteſt promoueri & promotus miniſtrare,l.5.q.6.nu.54
Corpore vitiatus poteſt renunciare coram Ordinario,li.5.q.6.num.33
Corporis qualibet parte diminutus dicitur corpore vitiatus,li.5.q.6.num.53
Corpore vitiatus qui dicatur,l.5.q.6.n.47.48.cum ſeq.
Correſpectiui actus qui.l.14.q.9.n.12
Correſpectiui actus,qui fiunt eod.tempore,l.14.q.7.nu.45
Correſpectiui actus dicuntur qui fiunt eodem die,l.1.q.2.numero 25
Correſpectiuitas ex quibus colligatur,l.14.q.9.n.11
Correſpectiuitas inducit ſimoniam,l.14.q.7.n.44
Correſpectiuo vno actu annullato corruit alter,l.8.q.8.nu.92
Correctum cenſetur quod eſt expreſſe dictum,lib.11.q.11.nume.32
Creditor cui fuit data facultas vendendi pignus,cui vult, non poteſt vendere ſibimet,li.9.q.17.n.106
Criminoſi an poſſint renunciare ſine ſuperiore,li.7.q.2.n.1
Criminoſi beneficium poteſt impetrari in euentum priuationis,l.3.q.16.nu.57
Criminoſus crimine quod eum indignum non reddit poteſt beneficia impetrare,l.4.q.3.n.3
Criminoſus cogitur renunciare,l.3.q.18.nu.17
Criminoſus non poteſt renunciare etiam ſimpliciter,cum Papa in litteris prouiſionis narrat beneficium vacare,l.3.quæ.16.num.54
Criminoſus non poteſt renunciare in fauorem poſt iudicium cœptum & concluſum in cauſa,l.3.q.16.n.46
Criminoſi non habentes titulum verum poſſunt ſine ſuperiore renunciare,l.7.q.2.nu.8
Criminoſus non poteſt renunciare in fauorem poſt ſcientiam impetrationis factæ a tertio,l.3.q.16.nu.48
Criminoſus poſt ſcientiam impetrationis factæ a tertio nō poteſt permutare,l.3.q.16.nu.49
Criminoſi non habent titulum,l 7.q.2.n.2
Criminoſi poſſunt permutare pendente iudicio,lib.3.q.16.numero 10
Criminoſi poſſunt renūciare etiam poſt receptas probationes & concluſum in cauſa,l 3.q.16.nu.11
Criminoſi poſſunt renunciare per procuratores,lib.3.q.16.numero 43
Criminoſus poteſt renunciare poſt ſententiam a qua appellauit,li.3.q.16.nu.17
Criminoſi poſſunt renunciare coram ordinario,lib.3.q.16.numero 44
Criminoſi poſſunt reſignare ēt lite pendente,l.3.q.16.n.8
Criminoſus poteſt renunciare coram Ordinario,l.5.q.6.num.57.&67
Criminoſi poſſunt renunciare ēt in fauorem,l.3.q.16.n.45
Criminoſi priuandi an poſſint renunciare ſine ſuperiore,l.7.q.2.num.10
Criminoſi qui non ſunt priuati ipſo iure, poſſunt renunciare etiam in fauorem alterius,l.3.q.16.nu.1
Criminoſo mortuo beneficium an debeatur impetranti,l.3.q.16.num.66
Criminis mentio eſt facienda in impetratione, alias impetratio eſt nulla.l.4.q.16.nu.25
Crimen ſi inquiſitum indignum nō reddit de eo non eſt faciēda mentio in impetratione,l.3.q.16.n.27
Crimen nullum regulariter inducit priuationem ipſo iure.li.3.q.16.num.5
Crimina quæ non priuant ipſo iure non impediunt reſtitutionem,l.13.q.5.nu.140
Crimē nullū inducit priuationē ipſo iure,l.7.q.2.n.9
Crimina atrociſſima quę,l.14.q.10.n.21
Crimina omnia pro nihilo ad comparationem ſimoniæ,li.14.q.8.n.3.& q.10.n.51
Criminali cā qñ imponit̄ pœna corporalis,l.14.q.10.n.47
Criminalis cauſa cum agitur de crimine,l.4.q.10.n.46
Criminalis cauſa quando crimen deducitur vt puniatur,li.14.q.10.nu.48
Chriſtus diligit milites voluntarios,l.3.q.7.nu.18
Culpa reſignatarij non debet nocere reſignanti,li.1.q.3.n.108
Curatoris auctoritas non requiritur in reſignatione minoris 25.ann.l.3.q.7.n.5
Curia quid obſeruat in prouiſis,l.10.q.3.n.68
Curialis poteſt conſtituere ad renunciandum in partibus,li.9.q.14.num.5
Curia ſolet eijcere laqueos,l.11.q.11.nu.68
Cura animarum eſt ars artium.li.10.q.2.n.27
Curati abſque licentia Epiſcopi poſt monitionem poſſunt priuari,l.1.q.10.nu.61
Curatum beneficium renunciatur ex cauſis ex quibus Epiſcopatus.l.5.q.4.n.1
Curatum beneficium habens nō debet reſtitui ad aliud,li.13.q.5.num.136
Curatum beneficium & dignitas requirit 25.an.l.4.q.1.n.8
Curato centum debent remanere,l.6.q.1.n.36
Curati debent populum ſibi commiſſum paſcere,l.3.q.11.n.9
Curata duo non poſſunt teneri,li.5.q.6.n.110
Curata Eccleſia quæ.l.2.q.1.n.108
Curatum obtinens ſi ſecūdi pacificam poſſeſſionem cōſequat̄ poteſt renunciare primum,l.3.q.1.n.109
Curatus elapſo tempore ad promouendum nō poteſt reſignare,l.3.q.2.n.22
Curatus eſt priuatus ipſo iure ſi non facit ſe promoueri intra annum,l.3.q.1.nu.30
Curati tenentur titulum oſtendere,l.10.q.4.n.33
Curialis incipiens iudicium vigore Eugenianæ non facit rem litigioſam,l.2.q.3.n.49
Curati non reſidentes qua pœna puniantur.l.1.q.10.n.60

D

DANTIS iure reſoluto reſoluit̄ & accipientis,l.11.q.4.n.24
Dare nemo poteſt quod non habet,l.10.q.8.n.14
Datarius non facit gratias,ſed Papa,l.9.q.25.nu.11
Datarius detinens ſupplicationem prabet iuſtam cauſam nō publicandi,l.11.q.13.n.115
Datariuſ repræſentat perſonam Principis,l.11.q.13.n.117
Datio & promiſſio purificantur.lib.14.q.7.n.32
Data parua datur a Datario,l.8.q.8.n.30
Datæ tempus inſpiciendum,l.1.q.6.n.32.& l.4.q.1.n.11.& li.9.q.16.n.9.& l.10.q.2.n.12
Datę tempus attenditur quo ad ſubreptionem,l.8.q.8.n.108
Data apponitur in collatione,l.8.q.9.nu.59
Datæ ad tempus trahuntur omnia ſequuta.l.1.q.6.nu.32
Data alieni facultate eligendi,vel nominandi non poteſt ſeipſum nominare,l.9.q.17.nu.105
Debitum antidotale non habet vim pretij,li.14.q.7.nu.17
Debitum dare vxori de iure diuino,l.3.q.18.n.137
Debilitas quæ ex infirmitate aut ſenectute procedit præbet iuſtam cauſam renunciandi,l.5.q.3.n.14
Decima Papalis non poteſt per laicos exigi.l.9.q.3.n.12
Decima Papalis nō ſoluitur de diſtributionibus quotidianis,l.6.q.2.n.31
Decimæ & oblationes,ac alia emolumenta,debentur veris,prælatis,l.11.q.1.n.22
Decimas præſcribens nō poteſt exigere noualia,l.7.q.10.n.16
Decimæ renunciant̄ patiēdo vt alius illas exigat,l.10.q.1.n.26
Decanatus poteſt renunciari,l.2.q.1.n.86
Decanus non poteſt obtinere aliam dignitatem,l.3.q.1.n.104

Decanatus duo ſunt incompatibiles,l.5.q.6.n.213
Decani veniunt appellatione prælatorum,l.3.q.1.n.104
Decanatus eſt beneficium,li.2.q.1.num.87
Decretum Conc.Trid.c.18.ſeſſ.24.de reform. non habet locũ in reſignatione conditionali,l.1.q.7.nu.8
Decret.Conc.Trid.cap.16.ſeſſ.25.de reg.habet locum etiam in renunciatione beneficij,l.3.q.13.n.5
Decret.d.cap.16.Conc.Trid.habet locum in eo qui renunciat intuitu ingreſſus,lib.3.q.13.n.9
Decret.Conc.Trid.ſuper profeſſ.fidei,an tollat effectum triennalis,l.10.q.9.nu.4
Decretum Concilij Trident.de emittenda profeſſ.fidei, cõprehendit et am prælatos regulares,l.10.q.9.n.2
Decretum Papæ in reſeruatione afficit & inficit titulum,li.11 q.7.num.40
Decretum de pacif.poſſ.an ſuffragetur reſignanti metu,l.13.q. 9.2.num.35
Decretum operatur ſi is ad cuius fauorem eſt appoſitum velit,li.3.q.4.num.3
Decretu Iudicis non requiritur in renunciatione minoris 25. ann.l.3.q.7.num.10
Decretum irritans inducit formam,l.5.q.6.n.226
Decretum irritãs poſitum in litteris operatur nullitatẽ actus, l.8.q.7.num.184
Decretum irritans non ſe extendit ad nonam prouiſionem, li. 7.q.7.num.10
Decretum irritans Inficit titulũ primum & poſſeſſionem.li. 6.q.5.num.57
Decretum irritans operatur adueniente conditione,li.8. q.7. num.185
Decretum irritans ligat ignorantes,l.5.q.6.num.220.& li.8.q. 7.nu.186.& q.8.n.136.& l.11.q.4.n.44.& q.9.n.14. & q.13. num.86
Decretum irritans ligat ignorantes reſpectu nullitatis actus.li 5.q.6.n.230.& l.11.q.3.n.77
Decretum irritans appoſitum in collatione per ordinariũ nõ ligat ignorantes,l.8.q.9.nu.65
Decretum irritans annullat gratiam,l.1.q.3.n.110
Decretum irritans inficit titulum,& poſſeſſionẽ,l.4.q.9. n.30
Decretum irritans habet oculos retrò.l.11.q.7.n.24
Decretum irritans afficit omnia quæ ſequuntur,l.11.q.7.n. 25
Decretum appoſitum in litteris Apoſtolicĩ ligat ignorantes,li.2.q 20.num.10
Decretalium liber ſeptimus compilatus,l.11.præf.n. 24
Declaratio nihil addens,de nouo poteſt fieri quandocumque. li.9 q.24.num.19
Decennium operatur diſpenſationem in omni materia,li.5.q. 6.num.71
Declaratoria iudicis requiritur in omni crimine,l. 3.q.16.n.6
Declaratio debet conſtare explicite,li.6.q.3.nu.27
Decedere,quid,li.6.q.5.nu.23
Decedere quem in poſſeſſione beneficij quomodo colligitur.li. 11.q.7.nu.35
Deceſſiſſe quem in poſſeſſione quomodo probetur,lib.11.q.6. nume.105
Definitio renunciationis beneficij,l.1.q.1.n.30
Definitio debet eſſe congrua materiæ ſubiectæ.l.1.q.1.nu.32
Definitio optima eſt quæ habet genus,differentias & conuertitur,lib.1.q.1.num.60
Definitio debet exprimere quidditatem rei definitæ,lib. 1.q.1. num.31
Definitio debet conuerti cum ſuo definito,li.1.q.1.n.33
Definitio debet præcedere omnem tractatum,l.1.q.1.nu.1
Diffinitione comprehenſum clarum.l.14.q.4.n.2
Defenſionis cauſa carum,licet hominem perimere,lib.13.q.1. numero 147
Defuncti ius extinguitur,l.13.q.5.n.81
Defenſor non debet ciuitatem deſerere,l.7.q.1.nu.4
Defectus notorius proprietatis repellit a reſtitutione,lib.1.q. 13.num.35
Dementes æquiparantur abſentibus.l 9.q.1.n.17
Dementes non poſſunt conſtituere procuratorem ad reſignã. li.9.q.1.num.13
Dementi datur coadiutor.l.7.q.20.nu.9
Denominatio fit a digniori,l.11.q.11.nu.46
Denominatio aliquando referatur reſignanti,l.6.q.1.n.13
Dæmonia cur vexent corpora humana.li.5.q.6.n.96.f.229
Dæmoniacus promotus non poteſt miniſtrare.l.5.q.6.n.95
Dæmoniaci non poſſunt promoueri.li.5.q.6.nu.94
Delictum probatur rei euidentia.li.14.q.9.nu.3
Delicta probantur notorietate.li.4.q.9.nu.2
Delicta quę reddant indignum quem ad beneficia.l.4.q.3. n.4
Delictum vbi non adeſt,neque eſt pœna.l.11.q.7.nu. 58
Delictum probatur partis confeſſione.li.14.q.9.n.4
Delicta etiam in minimis committuntur.l.10.q.2.n. 72
Delictum debet puniri li.14.q.1.nu.17
Delictum ratione contemptus.li.5.q.6.nu.208
Delictum non præſumitur.li.13.q.1.nu.72
Delictum prædeceſſoris non nocet ſucceſſori in beneficia. li.3. q.3.num.9
Delictum excludendum vbi alia interpretatio poteſt capi.lib. 14.q.7.num.55
Delegatus habet iuriſdictionem inter partes.li.8.q.7.n.172
Delegatio non tranſit ad ſucceſſorem.l.7.q.24.nu.77
Delegationis mãdatum ex temporis diuturnitate præſumitur. li.9.q 22.num.20
Delegatio videtur perſonalis quoties in commiſſione exprimitur nomen proprium ſiue præcedat ſiue ſubſequatur.l.1.q. 11.num.12
Delegatio ſi fuit facta per nomen dignitatis ſuccedit ſucceſſor mortuo eo cui fuit cauſa commiſſa alias extinguitur.l.1.q. 11.num.16
Delegationem perſonalem ſemper facit quando præcedit nomen proprium.l.1.q.11.nu.13
Delegantur cauſæ conſtitutis in dignitatibus quia præſumuntur periti,l.1.q.11.nu.14
Deponentes de ſpontanea voluntate deponunt de actu viſibi li.l.13.q.1.nu.86
Deponentes pro metu renunciationis habent præſumptionem pro ſe.l.13.q.1.nu.84
Deputati ad ſepeliendum probant mortuum ex peſte li.12.q.6. num.18
Derogatio regulæ de Infirmis quando cenſeatur inſolita.l.12. q.14.num.5
Derogatio reg de Infir.quare excogitata,l.12.q.14.nu.4
Derogare & Abrogare diff.li.11.in præf.nu.14
Derogatio eſt ſtricti Iuris.l.11.q.14.nu.30
Derogatio indultorum intelligitur de extraordinario.lib.7.q. 12.num.27
Derogatio datur ſi iurispatronatus eſt mixtum clericorum, & laicorum.l.2.q.4.num 49
Derogatio iuris quæſiti an requiratur,l.2.q.9.nu.13
Derogatio regulæ de vacaturis quomodo fiet.l.3.q.6.nu.51
Derogatio datur in retentione beneficiorum quæ datur patrono.l.2.q.4.num.58
Derogatio Concil.Lateranen.debet fieri expreſſe.l.6.q. 2.n.37
Derogatio regul.de iure quæſit.non tollend.requiritur in gratia reſtitutoria aduerſus lapſum tempus publicationis, lib. 11.q.7.nu.72
Derogationis præſumptio inſurgit ex poſſeſſione pacifica decennali,li.3.q.6.nu.59
Derogationes Papa non concedit niſi ex cauſis grauiſſimis.li. 2.q.4.nu.44
Derogatio iuris patronatus laicorum nõ admittitur in gallia, & in Hiſpania.l.2.q.4.num.43
Derogatio dummodo moriatur ex illa infirmitate,reſignante moriente ex alia non prodeſt..l.12.q.14.nu.29
Derogatio iuris patronatus debet expreſſe fieri & non præſumitur niſi in litteris apponatur.l.1.q.4.num.35
Derogatio regulæ de infirmis conceſſa ab vno Papa an pro ſit tempore alterius.l.12.q.14.nu.37
Derogatio pro medietate importat habere tot voces quæ cum medietate faciant maiorem partem.l.2.q.4.n.56
Derogatio pro medietate quid importet.l.2.q.4.nu.55
Derogatio non requiritur in collatione Papæ beneficij ſpectãtis ad ordinarium,l.7.q.11.nu.9
Derogationes iuriſpatronatus laicorũ ſunt odioſe l.2.q.4.n.42
Derogatio fit in parte.lib.11.præf.num.15

Deſer-

Deſertio non nocet eum ſententia eſt nulla l.1.q.16.n.33
Deſtituere qui non poteſt, neque poteſt renunciationem recipere,l.7.q.24.n.11
Deſtituere,& recipere renunciationem differunt,l.7.q.24.n.20
Deſtituere non poteſt habens ius inſtituendi ex iure ſpeciali,l.7.q.24.n.17
Deſtitutio cum præſcripta eſt cum inſtitutione poſſunt admitti reſignationes,l.7.q.10.n.20
Deſtituendi ius habet de iure ſpeciali nō poteſt recipere renūciationes,l,7.q.24.n.21
Deſtitutio ſpectat ad epiſcopum,& non ad capitulum,l.7.q.23.num.2
Deſtitutio non includitur ſub facultate inſtituendi,lib.7.q.14.num.16
Deſtitutio competit epiſcopis,l.7.q.14.n.20
Deſtituendi facultas data Vicario non venit facultas recipiendi reſignationes,l.7.q.24.n.19
Deſtituendi,& inſtituendi ius colligitur ex vltimo ſtatu,li.7.q.24.num.21
Deſtituendi facultas in quo priuilegio inſtituendi veniat, li.7.q.10.num.26
Detentio longa beneficij non iuſtificat titulum,l.3.q.1.n.43
Detentatio non perditur per reſignationem,l.1.q.5.n.28
Detentatio prodeſt pro regula de annali,l.1.q.5.n.32
Deuolutis,non inducitur noua vacatio,l.11.q.5.n.14
Deuolutio fit prælato negligente,l.8.q.9.n.43
Deus non facit differentiam inter ſimplicem loquelam, & iuramentum,l.3.q.18.n.56
Deus vbique eſt l.2.q.5.n.11
Deus eſt promiſſorum obligator,l.3.q.18.n.89
Deus diſſoluit matrimonium,l.7.q.11.n.20
Dei quæ ſunt ab homine dari non poſſunt,l.12.q.1.n.21
Dictio A,quoties iungitur tempore, quod eſt de initio actus dies termini computantur in termino,l.12.q.8.n.15
Dictio alia,implicatiua ſimilium,l.2.q.15.n.2
Dictio alia,refertur ad ſimiles,l.6.q.2.n.56
Dictio alius,quandoque eſt repetitiua ſimilium,l.1.q.15.n.21
Dictio,& coniungit,& continuat præcedentia,l.11.q.11.n.25
Dictio,& lib.11.q.11.n.16
Dictio eos,eſt reſtrictiua ad expreſſos,l.11.q.5.n.6.
Dictio & alias,auget,l.3.q.6.n.38
Dictio ex nunc reddit præceptum magis efficacem,lib.11.q.2.num.16
Dictio ex nunc,refertur ad extremum tempus,l.11.q.2.n.15
Dictio inſuper,importat diuerſa,l.11.q 11.n.18
Dictio inſuper,venit continuatiue,l.11.q.11.n.24
Dictio infra,includit ſua extrema,l.12.q.8.n.25
Dictio,in intrinſecitatem importat,l.11.q.6.n.19
Dictio maxime,eſt implicatiua,l.1.q.13.n.31.& lib.2.q.1.n.31
Dictio niſi,limitatiua,l.5.q.6.n.183
Dictio nec non,reſoluitur in &,l.3.q.6.n.22
Dictio omnino,quid ſignificet,l.14.n.3.in præfatione.
Dictio omnino,includit omnem caſum,l.11 præf.n 12
Dictio omnino,eſt præciſa,l.11.præf.n.11
Dictio omnino,eſt vniuerſalis,l.11.q.11.n.5.& n.52
Dictio quomodolibet,operatur vltra expreſſa,l.9.q.25.n.50
Dictio quæcumque,tollit interpretationem reſtrictiuam, li.3.q.6.num.44
Dictio quæcunque,eſt vniuerſalis,l.3.q.6.n.43
Dictio quaſi,eſt impropria,l.7.q.1.n.89
Dictio quomodolibet,importat omnem modum,lib.9.q.25.num.48
Dictio ſupradictis ſtat repetitiue,l 11.q.11.n.23
Dictio totaliter,quid ſignificet,l.14.n.4.in præfatione.
Dictio ſtatim,ſignificat abſque interuallo,l.4.q.2.n.95
Dictio,vt cauſam finalem oſtendit,l.3.q.5.n.11
Dictio taxatiua excludit,l.13.q.5.n.47
Dictiones vniuerſales reſtringuntur ad ſuas cauſas,li.11.q.11.num 14
Dicens procuratorem eſſe reuocatum, debet hoc probare,lib.9.23.num.32
Dicens talem mortuum tali die debet id probare,l.12.q.7.n.7
Dictum ſocij criminis quando ſufficiat primo ad inquiſitionē,lib.14.q.10.n.6
Dictum doctoris debet intelligi ſecundum allegata per ipſum l.1.q.6.nu.66
Didimus Alexandrinus fuit cæcus,l.5.q 6.n.40
Differentia inter illum qui tractat de damno, & eum qui tractat de lucro,l.11.q.4.n.72
Differentia inter abrogare,& derogare,l.11.præf.n.14
Differentia inter regreſſum,& coadiutoriam,l.6.q.5.n.72
Differentia inter ius ad rem,& in rem,l.2.q.23.n.18
Differentia inter conſtitutionem Pij,& Gregorij XIII.de public.circa vacationem beneficij reſignati non publicati, li.11.q.11.num.57
Differentia magna inter inſtitutionem,collationem,& præſentationem,l.12.q.3.n.21
Differentia inter c.2.de renū.l.6.& reg.de infir.l.12.q.1.n.5
Differentia ſexus nulla eſt in foro animæ,l.12.q.4.n.26
Differentia inter leges Papæ,& Imperatoris,l.9.9.n.22
Differentia eſt inter abſoluentem,& abſolutum,l.3.q.18.n.94
Differentia inter beneficium,& penſionem,l.12.q.3.0.56
Differentia inter primam, & ſecundam partem reg. Canc. de prom.21.l.3.q.6.n.11
Differentia inter reſtitutionem gratioſam; & iuſtitiam,li.3.q.7.num.77
Digniora eſprimi debent,l.12.q.4.n.5
Dignior quanto quis eſt,tanto debet fraudibus ceſſare, l.12.q.4.num.9
Dignitatem habens,poteſt illam renunciare per procuratorē,li.9.q.1.n.10
Dignitatis contemplatione committitur cauſa,l.1.q.11.n.2
Dignitas eccleſiaſtica poteſt renunciari,l.2.q.1.n.78
Dignitas prima poteſt renunciari,l.2.q.1.n.80
Dignitas Papatus eſt magis annexa Papæ,quam Cardinalatus Cardinalibus,l.2.q.1.n.37
Dignitas ſufficit,quod ſemper exiſtat,l.1.q.11.n.12
Dignitas eccleſiaſtica eſt beneficium,l.2.q.1.n.79
Dignitas Eccleſiaſtica renunciatur ea cauſis,ex quibus epiſcopatus,l.5.q.4.nu.1
Dignitates duæ inter ſe ſunt incompatibiles,l.3.q.1.n.105
Dignitatem habens,ſi conſequatur canonicatum, nō priuatur ipſo iure,l.3.q.1.n.146
Dignitates primæ in cathedrali conferuntur per Papam,lib.7.q.11.num.30
Dignitatem habentes,poſſunt reſignare,l.3.q.1.n.2
Dignitates primæ Cathedralium renunciantur coram Papa,l.7.q.11.nu.29
Dignitas magna,an poſſit renunciari ſine Capitulo,li.7.q.23.num.7
Dignitatem habentibus poſſunt beneficia reſignari, lib.4.q.8.num.4
Dignitas,quam habet ille,cui confertur in collatione ordinarij non requiritur,vt eſprimatur,l.8.q.9.n.76
Dignitatem habentes comprehenduntur ſub decreto irritanti,l.11.q.13.n.87
Dignitatis primæ ſigna remiſſiue,l.2.q.1.n.82
Dignitas requirit 25.an.lib.4.q.11.n.14
Dignitas datur habenti 25.an.l.4.q.9.n.16
Dignitas beneficij reſignati narrari debet in litteris reſignationis,l.10.q.2.num.30
Dignitas narranda in litteris,l.10.q.2.n.97
Diœceſis vbi ſitum eſt beneficium,ponitur in ſupplicatione,l.8.q.7.n.34.& 52
Diœceſis ponitur in ſupplicatione in medio capitis,lib.8.q.7.num.33
Diœceſis reſignantis,& reſignatarij ponitur in ſupplicatione,li.8.q.7.nu.35
Diœceſis ſupplicantis exprimenda,l.8.q.7.n.46
Dies incertus facit conditionem,l.6.q.4.n.58
Dies termini computatur in termino,quādo intereſt ei cui ſtatuitur,l.12.q.8.n.18
Diebus feſtiuis omnes tenentur accedere ad Eccleſiam,lib.11.q.6.num.27
Dies feriati non computantur in anno in regula de annali, li.3.q.5.num.74
Dies accepta,an habeatur pro completa forma verborum attendenda,l.12.q.8.n.28

Dies termini non computatur in termino, quoties tempus præfixum eſt per dictionem A,l.12.q.8.n.13
Dies termini non computatur in termino, quoties odium, & pœna ſequitur,l.12.q.8.n.14
Dies obitus reſignantis non habetur pro completo ad effectũ regulæ de infirm.l.12.q.8.n.23
Dies quando proprie dicatur,l.12.q.8.n.34
Dies in quo præſtatur conſenſus in reſignationibus non computatur in termino 20.dierum, in reg.de infir.l.12.q.8.nu.10.contra n.15
Dies vel artificialis, vel naturalis,l.12.q.8.n.32
Dies in ſtatutis in dubio accipitur pro tempore 12. horarum, li.12.q.8.nu.33
Dies ceptus habetur pro completo in teſtamento libertate, & vſucapione,l.12.q.8 n.20
Dies communiter accipitur pro die & nocte,l.12.q.8.n.37
Dies termini non computatur in termino,l.12.q.8.n.11
Dies acceptus habetur pro completo in fauorabilibus,li.12.q.8.num.19
Dimiſſiones factæ per milites S. Io. intra tempus vacantis, & mortuarij non ſunt publicandæ,l.11.q.3.n.107
Dimiſſiones, quæ fiunt per milites S.Ioannis, cuius ſint naturæ l.11.q.3.n.108
Dimiſſio intelligitur rebus ſic ſtantibus,l.1.q.14.n.11
Dimiſſio quæ ſit per priuationem non eſt ſpontanea,lib. 1.q.1.num.47
Dimittere verbum proprium eſt etiam in permutationibus,li.1.q.1.nu.42
Dimittere verbum eſt admodum generale,l.1.q.1.n.40
Dimitto idem eſt quod relinquo, & derelinquo,l.1.q.1.n.41
Diligentia fruſtratoria non requiritur,l.9.q.17.n.144
Diligentia requiritur in impedimento legitimo,l.11.q. 13.nu.13.nu.100.& nu.115
Diligentia facta relaxatur iuris rigor.l.11.q.13.n.74
Diligentiam quæ nihil operatur quis facere non tenetur, lib.3.q.1.num.90
Diligentia capiendi poſſeſſionem quid proſit,l.11.q.6.n.79
Dilationes tot dandæ ſunt, quot perſonæ,l.11.q.4.n.27
Dilatio denegatur in cauſis exequutiuis,l.1.q.16.n.19
Dilatio habita per reſignantem poſt ius ceſſum non nocet reſignatario,l.1.q.16.n.38
Dilatio non eſt danda ceſſionario quando reſignans illam habuit,l.1.q.16.n.16
Diſpenſantur ſimoniaci,l.14.q.2.n.18
Diſpenſatus tenetur oſtendere diſpenſationem ſuperiori,l.11.q.14.nu.36
Diſpenſatio facta, lite pendente, in præiudicium tertij, non valet,l.3.q.16.nu.52
Diſpenſatio ex decennio,l.3.q.6.n.71
Diſpenſatio nõ ſuffragatur, niſi litteris expeditis,l.10.q. 1.n.26
Diſpenſatio facta, cum clauſula non obſtante impetratione, valet etiam in tertij præiudicium,l.3.q.16.n.53
Diſpenſare ſecum poteſt qui non habet ſuperiorem,lib.3.q.18.num.112
Diſpenſatio odioſa,l.6.q.4.n.30
Diſpenſatus ad beneficia cenſetur diſpenſatus ad portionem,l.2.q.1.nu.117
Diſpenſatus ad duo beneficia, nõ intelligitur ſub eodem tecto,l.3.q.1.nu.125
Diſpenſatio præſumitur, ſi allegetur pro eo pro quo præſumitur,l.3.q.6.n.75
Diſpenſatio quo ad vnum annexum extenditur quo ad aliud, li.3.q.6.nu.62
Diſpenſationis præſumptio ea lapſu decennij habet locum et in profanis,l.3.q.6.n.69
Diſpenſatus ſine cauſa non eſt tutus,l.5.q.6.n.129
Diſpenſatio præſumitur ex triennio,l.11.q.6.n.100
Diſpenſatio quando detur per verba generalia,l.4.q.9.n.34
Diſpenſationem allegans, debet illam probare,l.10.q.3.n.51
Diſpenſatio irregularitatis non fit niſi expreſſe dicatur,li.8.q.7.num.123
Diſpoſitio non habet locum vbi verba non conueniunt,l.12.q.5.num.6
Diſpoſitio obuians fraudibus, eſt conformis omni iuri,lib.12.quæſt.2.num.13
Diſpoſitio generaliter prolata de rebus, & perſonis generaliter eſt intelligenda,l.11.q.5.n.43
Diſpoſitio annullans actum inducit formam,l.3.q.5.n.21
Diſpoſitio generalis generaliter eſt intelligenda,l.11.q.7.n.15
Diſpoſitio fauorabilis, vel odioſa, debet attendi id quod principaliter agitur,l.12.q.2.n.23
Diſpoſitio ad tollendas fraudes eſt fauorabilis,l.3.q.6.n.9
Diſpoſitio ad euitandum peccata fauorabilis, etiam ſi adeſſet pœna,l.12.q.2.nu.17
Diſpoſitio poteſt diuerſis reſpectibus iudicari fauorabilis, & odioſa,l.12.q.2.nu.7
Diſpoſitio obuians fraudibus dicitur fauorabilis, lib.12. q.2.num.11
Diſpoſitio emanans ad publicam hominum vtilitatem dicitur fauorabilis,l.12.q.2.n.16
Diſpoſitio volens, vt inſtrumentum rogetur per notarium Archiuiſtam, dicitur fauorabilis,l.12.q.2.n 18
Diſpoſitio de puniendis delictis fauorabilis, & reipublicæ vtilis,l.12.q.2.nu.14
Diſpoſitio non videtur loqui de impedimento, lib.12. q.13.num.9
Diſpoſitio ceſſat, ceſſante ratione,l.8.q.8.n.108
Diſpoſitio loquens de reſignatione intelligit de ſimplici,li.10.q.7.num.15
Diſpoſitionem allegans debet illam oſtendere,l.10.q.3.n.52
Diſpoſitio intelligitur de actu valido,l.4.q.2.n.62
Diſpoſitio remanet fundata in alia ratione ceſſante vna, li.11.q.4.num.50
Diſpoſitio apponens tempus faciendi actum inducit formam, li.3.q.5.nu.22
Diſpoſitio exorbitans, non extenditur,l.11.q.5.n.5
Diſpoſitio ſuſtinetur in rationibus, quæ non ceſſent, lib.11.q.3.num.22
Diſpoſitio loquens de prouiſione ordinarij, non comprehendit prouiſionem Papæ,l.11.q.5.n.5
Diſpoſitio loquens de conſenſu intelligit de expreſſo,l.8.q.8.num.26
Diſpoſitio regulariter a ratione procedit,l.3.q.5.n.10
Diſpoſitio correctoria loquens de actu vero non comprehendit fictum,l.3.q.6.nu.85
Diſpoſitio debet conuenire, cui confertur,l.11.q.8.n.10
Diſpoſitio reſtringitur ad cauſam expreſſam,l.11.q.11.n.43
Diſpoſitio reſtringitur ad cauſam pro qua emanauit,li. 11.q.11.num.7
Diſpoſitio à ratione procemii regulatur,lib.11.q.1.num.36.& q.11.num.6
Diſpoſitio ſuſtinetur in ratione, quæ non ceſſat,l.12.q.5.n.23
Diſpoſitio in parochiali non habet locum in collegiata curata li.8.q.9.nu.94
Diſpoſitum in Abbate habet locum in Abbatiſſa, lib. 3. q. 12.num.12
Diſpoſitio c.mandatum de reſcriptis habet locum in penſione,l.2.q.15.n.6
Diſpoſitio clem.vlt.de procurat.loquens in morte naturali habet locum in ciuili,li.11.q.5.n.57
Diſpoſitio clem.vlt.de procur.habet locum in renunciatione li.11.q.5.nu.58
Diſpoſitio c.quidam de ren.loquitur etiam in Epiſcopo,lib.3.q.18.nu.70
Diſpoſitio c.quidam de renun.non ſeruatur,l.3.q.18.n.69
Diſpoſitio c.de multa de præbendis habet locum in commendis,l.3.q.1.n.114
Diſpoſitio c.de multa de præbendis, comprehendit Cardinales,l.11.q.4.n.11
Diſpoſitio c.quoniam Abbas, de offic.deleg. habet locum in commendatario,l.2.q.17.n.13
Diſpoſitio c.pen.de præb.eſt pœnalis,l.3.q.1.n.148
Diſpoſitio loquens de Epiſcopis, comprehendit Archiepiſcopos, & Patriarchas,l.8.q.5.n.47
Diſpoſitum in morte naturali habet locum in ciuili,li.8.q.10.num.27
Diſputatio aperit viam ferro,l.11.q.11.n.4
Diſtributiones quotidianæ non ſunt fructus,l.6.q.2.n.30

Diſtributiones quotidianas percipere non poſſunt canonici tẽpore trium menſium, quibus licet abeſſe, l. 1.q.10.n.65
Diſtributiones quotidianas amittunt canonici non intereſſentes diuinis, l. 1.q.10.n.64
Diuitiæ conſeruant decus familiarum, l. 10.q.1.n.151
Diues qui, l. 5.q.6.nu.136
Diuerſitas vocabulorum non ſemper diuerſum oſtendit, l. 1.q.1.num.72
Diuiſio poteſt fieri, non obſtante iuramento, l. 9.q.31.n.26
Diuiſio terminorum fit cauſa commodioris ſolutionis, l. 1.qu.8.num.52
Diuerſa non inferunt, l. 8.q.8.n.150
Diuiſio non fit inter transferentem, & tranſlatarium, ſed integer terminus ſpectat ad tranſlatarium, li.6.q.4.n. 48
Diuidere beneficia eſt prohibitum, l. 6.q.1.n.4
Doctoratus expreſſus debet verificari, l. 10.q.3.n.47
Doctoratus quomodo probetur, l. 10.q.3.n.49
Doctoratus non ſuffragatur in concurſu, l. 8.q.9.n.91
Doctoribus facilius conceduntur beneficia, l. 10.q.3.n. 48
Doctor reſtitutus non recuperat lecturam, ſi alteri fuit data, li.3.q.7.num.54.
Doctoratus non excuſat ab examine per concurſum, lib.10.q.7.num.27
Doctoris dictum debet intelligi ſecundum allegata per ipſum l. 1.q.6.nu.66
Doctoris contrarij doctrinam non debemus ſequi, lib.11.q.10.num.28
Doctrinæ quæ diſtinguit ſtandum, l. 11.q.10.n.29
Doctrina Alex. in conſ. præfertur lecturis, l. 11.q.10.n.32
Docti eliguntur pro officialibus, l. 9.q.22.nu.10
Dolus punitur crimine ſtellionatus, l. 13.q.3.n. 6
Dolus nemini debet prodeſſe, l. 13.q.3.n.4
Dolus & ius non debent in renunciatione adeſſe, li.8.q.9.n. 12
Dolo factum nullum, l. 9.q.27.n.2
Dolus debet cadere in conſtantem, vt &c. li. 13.q.3.n.15
Dolus reputatur difficilis probationis, l. 13.q.3.n.21
Dolus probatur coniecturis, l. 13.q 1.n.101.& 14.q.8.n.12
Dolus probatur præſumptionibus, l. 13.q.3.n.22
Dolus aduerſarij an præbeat iuſtam cauſam reſtituendi, l. 11.q.q.13.n.101
Dolus probari debet, li. 12.q.7.n.4.& l. 13.q.3.n.16
Dolus in quibus caſibus præſumatur, l. 13.q.3.nu.18
Dolus præſumitur cum actus cedit ad vtilitatem illius, qui dolo traduxit, l. 13q.3.n.26
Dolus non vitiat matrimonium, l. 13.q.3.11
Dolus non vitiat ingreſſum monaſterij, l. 13.q.3.nu.12
Dolo inductus ſibi non præiudicat, l. 13.q.3.n.8
Dolo quis decipitur, l. 13.q.3.n.9
Dolus probatur leuioribus probationibus, li. 13.q.3.nu.25
Dolus & fraus ſunt ſynonima. l. 13.q.5.n.1
Dolus non præſumitur, li. 13.q.3.nu. 17
Dolus excludit conſenſum, l. 3.n.7
Dolus vere probari non poteſt. li. 13.q.3.n.20
Doloſus ingreſſus in beneficijs prohibetur, l. 9.q.27.n.4. & lib. 13.q.3.nu.3.
Dominus recipiens canonem, non videtur remittere caducitatem, ſi proteſtatus fuerit, l. 6.q.3.n.72
Dominium, & non poſſeſſio legati tranſit legatario ipſo iure, l. 11.q.10.num.14
Dominium per ea quæ fiunt tantum à domino, probatur, li. 10.q.8.num.47
Dominium retinetur ex renunciatione facta coram laico, li.7.q.1 num.45
Dominium tranſit ex contractu ipſo iure in eccleſiam, non autem poſſeſſio, l. 11.q.10.n.12
Dominus non poteſt declarare pœnam contra emphiteutam ſecundum ex facto primi, l. 6.q.3.nu.26
Dominus videtur publicare tempore quo procurator id fecit, l. 11.q.6.n.124
Donare proponens poteſt pœnitere, l. 1.q.12.n.7
Donari non poſſunt amiſſa ipſo iure, l. 3.q.1.nu.79
Donationem pro abſente ſtipulans notarius concurrente conſenſu, eſt valida, li.7.q.1.nu.59
Donare nemo cogitur, l. 3.q.18.num.6
Donandi poteſtas non cenſetur dari, l. 9.q.7.nu.29
Donans omnia bona ſtultus, li.9.q.19.nu.7
Donans qui non reuocauit donationem ob ingratitudinem, viuente donatario, non poteſt poſtea hoc facere, lib.6.q.3.num.21
Donans duobus eandem rem, tenetur crimine ſtellionatus, l. 1.q.15.num.27
Donatio excedens ſummam quingentorum aureorum, debet inſinuari, li. 1.q.1.nu.36
Donatio non acceptata non dat ius, l. 10.q.8.nu.4
Donatio non præſumitur, li.9.q.7.nu.11
Donatio iuris præſentandi habet effectum cum interuenerit authoritas ſuperioris. l. 1.q.3.nu.51
Donatio iuris requirit inſinuationem, l. 11.q.5.nu.56
Donatio Principis ligat ſucceſſorem, l. 10.q.1.nu.40
Donatio rei litigioſæ non valet, l. 1.q.3.nu.5
Donatio non præſumitur, l. 5.q.1.n.5
Dotis dominium reuertitur ſoluto matrimonio ipſo iure, l. 11.q.10.num.13
Dos noua datur, reintegrato matrimonio, l. 3.q.7.n.75
Dubium ceſſat in apertis, l. 11.in præf.nu.9
Dubium ius quod, li. 11.q.3.nu.65
Dubium ius excuſat, li. 11.q.3.n.68
Dubium nullum cadit, vbi verba ſint expreſſa, l. 10.q.2.n.2

E

EADEM ratio ibi idem ius ſtatuendum eſt, l. 3.q.14.n.4
Ebrij non poſſunt reſignare, l. 3.q.8.n.22
Eccleſiaſticitatis ſigna quæ ſint, l. 11.q.3.n.42
Eccleſiæ curatæ debent committi perſonis dignis, l. 8 q.9.n. 78
Eccleſia curata non dicitur ex iure ſepeliendi, l. 2.q.1. nu. 108
Eccleſia curata non dicitur ex iure baptizandi, l. 2.q.1.n. 109
Eccleſia debet ſeruiri per optimos, l. 5.q.6.nu.56
Eccleſia eget viris litteratis, l. 5.q.6.n.150
Eccleſia eſt grauanda minus quam fieri poteſt, l. 6.q.5.n.101
Eccleſia habet fundatam intentionem ſuper bonis poſſeſſis à prælato defuncto, l. 14.q.7.nu.49
Eccleſiam habere pleno iure quid importet, l. 7.q.15.n.15.
Eccleſiæ Hiſpalan. ſtatutum quid diſponat circa beneficiatos, l. 6.q.5.nu.39
Eccleſia non debet grauari, l. 6.q.1 .nu.50
Eccleſia ne remaneat viduata multa permittuntur, lib. 1.q.7.nume.13
Eccleſia non reſtituitur niſi læſa, li. 11.q.4.n.66
Eccleſia odit illiteratos, l. 4.q.11.nu.18
Eccleſiaſticæ perſonæ non debent facere eorum verba irrita, l. 3 q.18.num.54
Eccleſiæ primitiales, & patriarchales æquiparantur, lib.2.qu. 1.nume.46
Eccleſiæ pauperes quæ, l. 5.q.6.nu.143
Eccleſia reſtituitur aduerſus tps decurſum, l. 11.q.4.n.60
Eccleſia vbi ſita eſt capella exprimitur in collatione, li. 8. qu.9.num.54
Eccleſia vacat per mortem naturalem, & ciuilem, l. 1.q.4.n. 13
Eccleſiæ de Cuzzo in Indijs ſtatus, l. 8.q.5.nu.59
Edictum de public. an ſit odioſum, l. 11.q.1.nu. 37
Edictum de publican. emanauit ad tollendas fraudes, lib.11.q.5.num.21
Edictum pro concurſo vbi ponatur, l. 8.q.9.n.82
Effectus attendi debet, l. 6.q.1.nu.46
Effectus attendi debet magis quam ſonus verborum, lib.8.q.8.num.134
Effectus tollitur ſublato principali, l. 12.q.10.n.2
Eius eſt tollere, cuius eſt condere, l. 11.q.7.n.65
Eiurare renunciare cum iuramento, l. 1.q.1.n.74
Eiurare pro renunciare, l. 1.q.1.nu.73
Electiua eſſe beneficia in litteris exprimitur, l. 10.q.2.n.35
Electiui reſignatio publicanda, l. 11.q.3 n.30
Electiones clandeſtinæ reprobantur, l. 8.q.9.nu.36
Electio facit acquirere ius ad rem. l. 7.q.1.n.86
Electio metu facta eſt nulla ipſo iure, l. 13.q.2.nu. 5
Electio nulla non producit effectum, l. 12.q.3.n.34
Electio Papæ ſpectat ad Cardinales, l. 7.q.5.n.5.& nu.15
Electioni prælati laici non poſſunt intereſſe, l. 9.q.3.n.9
Electio præſtat ius ad rem, l. 13.q.1.n.26

Electio requirit libertatem,l.13.q.2.n.15
Electores contempti quando poſſunt procedere ad electionẽ li.2.q.5.n.12
Electores Imperij non poſſunt renunciationem Imperatoris, recipere,l.7.q.10.n.25
Electores poſſunt procedere ad electionem poſtquam quis renunciauit electioni,l.1.q.13.n.20
Eligentium conſenſus requiritur in reſignatione beneficij electiui,l.2.q.5.n.3
Eligentium cõſenſus requiritur in permutatione beneficij electiui,l.2.q.5.n.4
Eligens & electus differunt,l.9.q.17.n.109
Eligentes habent integrum tempus electo renunciante,l.2.q.5.num.13
Eligendi habens facultatem,non poteſt ſeipſum nominare,li.9.q.17.n.104
Electus antequam acceptet non habet ius,& non poteſt renunciare,l.7.q.1.nu.81
Electus ante confirmationem poteſt renunciare, ſine ſuperiore,l.7.q.1.n.78
Electus ante confirmationem non tenetur ad horas,li. 13.q.2.num.34
Electus in epiſcopatum poteſt acceptare ſine metu periurij,l.3.q.18.num.121
Electus poſt electionem habet ius ad rem,l.2.q.23.n.8
Electus poſt renunciationem non auditur,l.2.q.23.n.9
Electus poſt confirmationem nõ poteſt renunciare abſque ſuperiore,l.7.q.1.n.90
Electus poteſt ſimpliciter electioni de ſe factæ renunciare,lib.2.q.23.nu.7
Electus poteſt renunciare in manibus eligentium,l.7.q.1.n.79
Electus poteſt conſentire etiam electione renunciata, lib.1.q.13.num.23
Eligi poteſt abſens,l.10.q.8.n.7
Electo renunciante eligentes habẽt denuo integrum tempus, l.2 q.5.num.13
Electi votum connumeratur in numero eligentium, lib. 9.q.17.n.108
Emphiteuta alienans inſcio domino,cum clauſula, ſaluo iure domini directi non cadit a iure,l.7.q.1.n.67
Emphiteuta alienans inſcio domino cadit a iure,l.7.q.1 n.67
Emphiteuta cadit ipſo iure facta declaratione domini,li. 6.q.3.num.25
Emphiteuta cadit a iure ob non ſolutionem poſt domini declarationem,l.3.q.2.n.6
Emens & vendens differunt,l.9.q.17.n.110
Emolumentum ineſſentis metum eſt in conſideratione, li.13.q.1.num.182
Emere nemo cogitur,l.3.q.18.n.6
Emptor vtitur acceſſione creditoris,l.3.q.5.n.41
Emphiteuta non poteſt renunciare, vt non teneatur ad onera,l.3 q.15.nu.7
Emphiteuta impeditus propter peſtem non cadit a iure,li.11.q.13.num.65
Ens nullum otioſum,l.5.q.3.n.214
Enunciatio in litteris beneficij quid probet,l.9.q.22.n.6
Epiſtola probat contra ſcribentem,l.8.q.11.n.27
Epiſtola probat ſufficienter intentionem ſcribentis,l.9.q.6.n.4
Epiſcopatum acceptare quis poteſt,non obſtante iuramento, li.9.q.32.nu.30
Epiſcopatus antiquo tempore non grauabantur penſionibus l.6.q.2.num.35
Epiſcopatus ceſſio an ſit publicanda,l.11.q.3.n.25
Epiſcopatus ceſſio requirit ſolemnitates requiſitas per Concilium in promotionibus,l.8.q 5.n.18
Epiſcopatus ceſſio expeditur abſque expreſſo conſenſu,li.8.q.5.num.53
Epiſcopatus dantur alio modo, quam alia beneficia,lib.8.q.5.num.1.
Epiſcopatum deſiderare,an liceat,l.4.q.11.n.7
Epiſcopatus dantur mediante promotione conſiſtoriali,l.8.q.5.num.3
Epiſcopalis dignitas magna,l.3.q.18.n.72
Epiſcopatus,Cardinalatus,& Abbatia ſunt beneficia, libro 1. queſt.1.numero 56
Epiſcopatus eſt beneficium,l.2.q.1.n.54
Epiſcopatus,& Abbatia æquiparantur,l.7.q.11.nu.28.& q.19.nu.6 & l.3 q.1.n.97
Epiſcopatu non priuatur Epiſcopus propter impedimentum perſonæ,l.7.q.20.n.12
Epiſcopatus non grauabantur penſionibus, niſi ex cauſa, lib.6.q.2.nu.76
Epiſcopatus prouidentur in Conſiſtorio,l.3.q.18.n.83
Epiſcopatus non conceduntur per ſupplicationem,lib. 8.q.5.num.2
Epiſcopus poteſt per Procuratorem renunciare,l.9.q.2.n.2
Epiſcopalis ſtatus perfectior eſt ſtatu monachorum,lib. 5.q.3.num.234
Epiſcopatus renunciatio dupliciter fieri poteſt,l.1.q.17.n.6
Epiſcopatum renuncians retinet ordinem,l.6.q.1.n.63
Epiſcopatum renuncianti datur titulus,& denominatio,lib.6.q.6.nu.62
Epiſcopatus renunciatio metu eſt nulla,l.13.q.1.n.9
Epiſcopatus renunciantur ſimpliciter,l.2.q.1.n.60
Epiſcopatus vacantes per obitum quomodo dentur,li.8.q.5.num.53
Epiſcopi abſentes cauſa Reipub.habent alternatiuam,lib.1.q.10.num.58
Epiſcoporum actus debent eſſe ſtabiles,l.9.q.25.n.22
Epiſcopi antiquo tempore conferebant confuſe,l.1.q.10.n.55
Epiſcopi aliquando fiunt abſque proceſſu,l.8.q.5.n.16
Epiſcopus aliquis fit ſola pronunciatione Papæ,l.16.q.1.n.3
Epiſcopus Bigamus poteſt cogi renunciare,l.5.q.3.n.143
Epiſcopus ob crimina cogitur cedere epiſcopatum,li. 3.q.18.num.18
Epiſcopus bona ſolita dari in emphiteuſim.poteſt potius conſanguineis,quam alijs concedere,l.9.q.17.n.124
Epiſcopi Cardinales ſunt ſex,l.7.q.12.n.4
Epiſcopus cui ſunt commendata aliqua parochialis, nõ poteſt cogi illam cedere,l.3.q.18.n.47
Epiſcopus criminoſus non poteſt renunciare ſine Papa, etiã in mortis articulo,l.7.q.2.n.7
Epiſcopus criminoſus non poteſt renunciare ſine auctoritate Papæ,l.7.q 2.n.4
Epiſcoporum creandorum modus per Concilium Lateranenſe,li.8.q.5.nu.7
Epiſcoporum creandorum modus per Concilium Trid.lib.8.q.5.num.10
Epiſcoporum cauſæ cognoſcuntur ab auditore Cameræ, li.1.q.10.num.41
Epiſcopus competentis literaturæ eſt tollerandus, lib. 5.q. 3.num.103
Epiſcopo currit tempus à die renunciationis,l.7.q.1.n.56
Epiſcopus contrafaciens ſuſpenſioni, ab ingreſſu Eccleſiæ, fit irregularis,l.5.q.6.n.202
Epiſcopo denuncianti ſubditum excommunicatum creditur, li.8.q.11.num.36
Epiſcopus debet deputare Vicarium in beneficio curato reſignato,li.1.q.7.n.6
Epiſcopus debet ſe opponere cum fit perſecutio contra bona eccleſiaſtica,l.5.q.3.n.151
Epiſcopus debet eſſe doctor,l.4.q.11.n.26.& l.5.q.3.n.96
Epiſcopus debet docere,l.5.q.3.n.237
Epiſcopus dux,præco,& medicus,l.5.q.3.n.121
Epiſcopus debet vti magna diligentia in ordinandis clericis, li.2.q.6.num.29
Epiſcopus debet omnes docere,l.5.q.3.n.80
Epiſcopus debet habere ſcientiam noui, & veteris teſtamenti, li.5.q.3.nu.44
Epiſcopus debet eſſe legitimus,& in ſacris,l.8.q.5.n.5
Epiſcopus debet eſſe 30.an.l.5.q.3.n.91
Epiſcopus debet eſſe doctus,l.5.q.3.n.93
Epiſcopus debet ſeruare formam Conc.Trid.in beneficio curato reſignato,li.8.q.9.n 77
Epiſcopus dicitur habere alias dignitates,l.7.q.11.n.21
Epiſcopus dicitur religioſus,l.9.q.4.n.18
Epiſcopus electus poteſt renunciare ſine licentia Papæ,lib.7.q.1.num.80

Epiſcopus electus non poteſt reſignare,l.3.q.6.n.91
Epiſcopus eſt paſtor,l.5.q.3.n.120
Epiſcopus eſt ſponſus ſuæ eccleſiæ,l.2.q.1.n.57
Epiſcopus eſt iudex animarum,l.5.q.3.n.45
Epiſcopus eſt ordinarius collator,l.7.q.14.n.20
Epiſcopus eſt paſtor ſpiritualium,l.3.q.1.n.12
Epiſcopus,& Vicarius idem eſt tribunal,l.7.q.24.n.67
Epiſcopus ex quibus cauſis cogitur renunciare,l.5.q.3.n.2
Epiſcopus ex quibus cauſis,renunciat,l.5.q.3.n.1
Epiſcopi ex quibus cauſis renuncient,l.8.q.5.n.36
Epiſcopus ex quibus criminibus cogatur renunciare,li.5.q.3.nu.11.& 12.
Epiſcopi ex Conc.Trid.habent auctoritatem in exemptis,li.3.q.11.nu.5
Epiſcopus ex ſcandalo poteſt priuari,l.3.q.18.n.26
Epiſcopus ex qua cauſa poſſit abeſſe a ſuo epiſcopatu,lib. 1.q.10.num.33
Epiſcopus eſt nomen oneris,l.5.q.3.n.236
Epiſcopus fit ex ſola pronunciatione Papæ,l.8.q.2.n.10
Epiſcopus factus monachus,non poteſt redire ad epiſcopatũ, li.5.q.3.nu.242
Epiſcopus fit,vt operetur bonum,l.5.q.3.n.118
Epiſcopis fuit conceſſa facultas conferendi a Romanis Pontificibus,l.1.q.10.n.49
Epiſcopi habent culmen dignitatis,l.5.q.4.n.3
Epiſcopus in examine per concurſum poteſt accedere,vbi vota ſunt paria,vel ſingularia,l.8.q.9.n.106
Epiſcopus irregularis ob ſcandalum,l.5.q.3.n.170
Epiſcopus irregularis poteſt renunciare,l.5.q.3.n.177
Epiſcopi illiterati tollerantur in diœceſi,abſque cura,li. 5. q.3. num.111
Epiſcopus illiteratus poteſt cogi renunciare,l.5.q.3.n.98
Epiſcopus ignarus litterarum, poteſt cogi renunciare epiſcopatum,l.3.q.18.n.21
Epiſcopo inquirente ex officio poſſeſſor debet oſtẽdere ſuum titulum,l.10.q.4.n.31
Epiſcopus ingrediens religionem,non poteſt redire ad eundẽ epiſcopatum,l.3.13.n.15
Epiſcopi in viſitatione inquirunt de titulo,l.10.q.4.n.32
Epiſcopus infirmus poteſt cedere,l.12.q.2.n.5
Epiſcopus in cuius manibus debeat renunciare beneficia,quę obtinet,l.7.q.24.nu.69
Epiſcopus inſtituit non obſtante,l.7.q.14.n.3.
Epiſcopus in vacatione parochialium,quo modo procedat,li. 10.q.7.num.7
Epiſcopi literis atteſtantibus de ſacerdotio clerici creditur, li. 8.q.11.nu.37
Epiſcopi litteris atteſtantibus de præſentatione, & inſtitutione creditur,l.8.q.11.n.38
Epiſcopi litteris atteſtantibus de reſignatione,an credatur, li. 8.q.11.nu.35.& 41
Epiſcopus litteris expeditis adminiſtrat,l.8.q.5.n.33
Epiſcopus longæ experientiæ tolleratur,licet non ſit doctus,li. 5.q.3.nu. 169
Epiſcopi litteris teſtimonialibus ad inſtantiam partis non creditur,l.8.q.11.n.42
Epiſcopus malus valde nocet eccleſiæ Dei,lib.1.q.10.num.10. num.36
Epiſcopo mortuo,iuriſdictio Vicarij expirat,l.7.q.24.n.35
Epiſcopo mille debent remanere,l.6.q.1.n.36
Epiſcopus minorem poteſtatẽ habet in clerico, quam Abbas exemptus in monachos,l.7.q.15.n.11
Epiſcopi nulla tenentes differunt ab alijs,l.3.q.6.n.50
Epiſcopis nimis vituperabile eſt non reſidere,l.1.q.10.n.34
Epiſcopi non poſſunt citari,niſi de commiſſione Papæ,li.1.q. 10.num.59
Epiſcopus non poteſt cogi renunciare,l.3.q.18.n.9
Epiſcopus non poteſt conferre beneficia renunciata per nouitios obtenta,niſi emiſſa poſſeſſione,l.7.q.13.n.7
Epiſcopus non poteſt conferre parochialem Vicario omiſſo concurſu,l.8.q.9.n.87
Epiſcopus non poteſt conferre parochialem litteratis, & conſtitutis in dignitate omiſſa forma examinis per cõcurſum, li.8.q.9.num.88
Epiſcopus non poteſt conferre,niſi in mẽſibus ſuis,li. 7. q.14. num.14
Epiſcopus non poteſt ſuper bigamia diſpenſare,l.5.q.3.n. 196
Epiſcopus non poteſt diſpenſare cum clerico cõiugato, vt poſſit habere beneficium,l.4.q.2.n.218
Epiſcopus non tenetur dare victualia habenti patrem diuitẽ, li.2.q 6.n.23
Epiſcopus non poteſt cedere ratione inſpirationis,vel humilitatis,l.5.q.3.n.227
Epiſcopus non poteſt renunciare ratione otij,l.5.q.3.n.211
Epiſcopus non poteſt deſerere epiſcopatum ob perſonale periculum,l.5.q.3.n.130
Epiſcopus non poteſt renunciare ob labores,l.5.q.3.n.216
Epiſcopus non poteſt renunciare, vt ingrediatur monaſteriũ, li.5.q.3.nu.233
Epiſcopus non poteſt ſe abſentare propter ſcandalum,li. 5.q. 3.num.136
Epiſcopi non poſſunt renunciare in manibus Regis, & Imperatoris,l.7.q.11.n.26
Epiſcopi non debent accedere ad eccleſias ſine promotionis litteris,l.7.q.21.n.14
Epiſcopus non poteſt ſe intromittere eccleſijs ſubiectis Abbati,li.7.q.15.n.14
Epiſcopus non poteſt conferre beneficium renunciatum coram ipſo in Curia,l.14.q.14.n.25
Epiſcopus non poteſt conferre vigore alternatiue ex ſola ſupplicatione,l.7.q.21.n.23
Epiſcopus non poteſt prouidere ex alternatiua ſibi conceſſa ex ſola ſupplicatione,l.10.q.1.n.25
Epiſcopi non reſidentes habent quatuor menſes, lib.1.q. 10. num.58
Epiſcopi non reſidentes,qua pœna hodie puniantur in Conc. Trid.l.1.q.10.n.32
Epiſcopus non reſidens,poteſt priuari,l.1.q.10.n.31
Epiſcopus non reſidens in ſuo epiſcopatu, poteſt excommunicari,l.1.q.10.n.29
Epiſcopus non poteſt ordinare familiarem,& poſt 11. menſes dare ei beneficium,l.4.q.2.n.92
Epiſcopi non poſſunt capere poſſeſſionem, litteris nõ expeditis ,l.10.q.1.n.23
Epiſcopus non poteſt diſpenſare ſuper incompatibilitate ſub eodem tecto,l.3.q.1.n.123
Epiſcopi non poſſunt ſe abſoluere a votis,l.3.q.18.n.95
Epiſcopus non poteſt redire ad epiſcopatum renunciatum, li. 5.q.3.nu.7
Epiſcopi non poſſunt citari,vt Romam veniant,niſi ex cauſa ex qua venirent deponendi,l.1.q.10.n.40
Epiſcopus non poteſt deſerere epiſcopatum,quoties ſunt boni & mali,l.5.q.3.n.128
Epiſcopus non poteſt remittere concurſum,l.8.q.9.n.85
Epiſcopus non tenetur dare victualia ordinatis ad titulum patrimonij,l.2.q.6.num.22
Epiſcopus non tenetur ex neceſſitate habere vicarium,lib. 1.q. 16.num.54
Epiſcopus non reſidens , poſt legitimam monitionem, debet detrudi in monaſterium,l.1.q.10.n.30
Epiſcopo nolente examinare eum,cui collata fuit parochia datur appellatio ad ſuffraganeum,l.10.q.7.n.26
Epiſcopus ordinãs aliquem ſine titulo, debet ei neceſſaria ſubminiſtrare,l.2.q.6.n.5
Epiſcopo ordinanti alienum ſubditum creditur atteſtanti de licentia,l.4.q.2.n.67
Epiſcopus petens licentiam cedendi,cogitur renunciare, li.3. q.18.n.59.& 74
Epiſcopi preces non inducunt metum,l.13.q.1.n.177
Epiſcopus poteſt deſerere eccleſiam ob graue ſcandalum , li. 5.q.3.num.153
Epiſcopus põt ordinare familiarem ſuum ei dando ſufficiens patrimonium,l.4.q.2.n.91
Epiſcopus poteſt deſtituere,l.7.q.14.n.4
Epiſcopi poſſunt conferre beneficia vacantia in ſuis diœceſibus,l.8.q.9.n.25
Epiſcopus poteſt recipere renunciationem beneficij,etiam in Curia,l.7.q.14.num.23

Epiſcopi proprium tantum nomen ſolent exprimere, lib. 8.q. 9.num.3
Epiſcopus poteſt reuocare vicarium,non obſtante iuramento lib.9.q.31.n.27
Epiſcopus poteſt deſerere eccleſiam ob periculum,quoties prę ſentia nullam affert vtilitatem,l.5.q.3.n.137
Epiſcopus poteſt conferre beneficium filio legitimo,& conſanguineis,l.9.q.17.n.123
Epiſcopus poteſt apponere in collatione onus alimentandi, l. 14.q.5.nu.12
Epiſcopus poteſt deſerere epiſcopatum, quando omnes ſunt mali,li.5.q.3.n.127
Epiſcopus poteſt cogi renunciare ob ſcandalum,l.5.q.3.n.161
Epiſcopus poteſt renunciare ex alijs cauſis, quam ex relatis in c.niſi de renunc.l.5.q.3.n.203
Epiſcopus poteſt cogi renunciare ob irregularitatem,lib.5.q. 3.num.179
Epiſcopus præſumitur non tolerare intruſum,l. 10.q.4.n.24
Epiſcopus poteſt conferre beneficia etiam in curia,lib.7.q.14. num.26
Epiſcopo proprio poteſt beneficium reſignari,l.4.q.8.n.5
Epiſcopus poteſt cedere ob inimicitiam,l.5.q.3.n.253
Epiſcopus poteſt renunciare,l.2.q.1.n.53
Epiſcopus poteſt deponi ex defectu ſcientiæ,l.5.q.3.n.85
Epiſcopus poteſt cogi renunciare ob malitiam plebis,lib.5.q. 3.num.122
Epiſcopus poteſt cedere ſi non poteſt accedere ad epiſcopatũ ſine mortis periculo,l.5.q.3.n.263
Epiſcopus poteſt fieri monachus ex delicto,l.5.q.3.n.241
Epiſcopus poteſt cedere ob intemperiem aeris,l.5.q.3.n.244
Epiſcopus poteſt renunciare,ſi non tenet epiſcopatũ iuſta conſcientia,l.5 q.3.n.266
Epiſcopus poteſt cedere quando premitur tyrannorum tyrannide,l.5.q.3.n.164
Epiſcopus poteſt fieri monachus,cum non poteſt proficere eccleſiæ,l.5.q.3.n.240
Epiſcopi proprij ratihabitio ſuper ordine ſuſcepto,videtur inducere diſpenſationem,l.4.q.2.n.87
Epiſcopus poteſt renunciare ex infirmitate, quæ reddit inhabilem,li.5.q.3.n.18
Epiſcopus poteſt renunciare ex infirmitate,l.5.q.3.n.15
Epiſcopus poteſt & cogitur renunciare ex crimine, lib. 5.q.3. num.8
Epiſcopus poteſt renunciare ob malitiam plebis,l.5.q.3.n.217
Epiſcopus poteſt renunciare ob corporis debilitatem,lib. 5.q. 3.num.13
Epiſcopus poteſt ordinare familiarem ſuum ex triennio ei dãdo beneficium,l.4.q.2.n.89
Epiſcopus poteſt committere receptionem reſignationis, li.7. q.26.nu.3
Epiſcopus poteſt dare Vicario facultatem recipiendi renunciationes,l.7.q.14.n.22
Epiſcopus poteſt dare Vicario facultatem recipiendi renunciationem,l.7.q.24.n.3
Epiſcopus poteſt conferre beneficium volentis intrare religionem,li.7.q.14.n.27
Epiſcopus poteſt recipere renunciationem etiam beneficij ſpectantis ad collationem Cardinalis ratione indulti, lib.7.q. 14.num.13
Epiſcopus poteſt renunciare in integrum,l.3.q.7.n.56
Epiſcopus poteſt recipere renunciationem ſibi ſubditi ſine Capitulo,l.7.q.14.n.29
Epiſcopus poteſt recipere renunciationem beneficij obtenti p alium Epiſcopum,l.7.q.14.n.30
Epiſcopi poſſunt permutare,l.2.q.1.n.59
Epiſcopus poteſt crimen renunciat loco,& dignitati, lib. 8.q. 5.num.46
Epiſcopus qui poteſt ordinare familiarem ſuum, poteſt eũ remittere ad alium, vt ordinetur,l.4 q.2.n.90
Epiſcopus quam ſcientiam debeat habere,l.4.q.11.n.25
Epiſcoporum qualitates quæ debeant eſſe,l.8.q.5.n.4
Epiſcopus reſidens pluribus priuilegijs decoratur,lib.1.q. 10. num.38
Epiſcopi reſidentes gaudent alternatiua,l.1.q.10.n.45
Epiſcopi reſidentes ſunt exempti ab omnibus oneribus, l.1.q. 10.num.44
Epiſcopi reſidentes poſſunt procedere aduerſus quoſcunque, li.1.q.10.n.43
Epiſcopi reſidentes poſſunt conferre in ſex menſes,lib.1.q.10. num.55
Epiſcopus renuncians dignitati, non poteſt in eadem eccleſia reaſſumi,l.1.q.17.n.14
Epiſcopus renuncians loco,poteſt alienum ſubditum ordinare quoad carracterem,l.1.q.27.n.15
Epiſcopi renunciant coram Papa,l.7.q.21.n.17
Epiſcopo renuncianti,poteſt conferri beneficium,lib.1. q.17. num.21
Epiſcopus renuncians dignitati non poteſt ordinare,etiam cũ licentia alterius Epiſcopi,l.1.q.17.n.19.
Epiſcopi renunciatio non eſt de facili admittenda,l.5.q.3. n.5
Epiſcopo renuncianti ſolet concedi detentio nominis, li. 1.q. 17.num.9
Epiſcopo renuncianti loco conceditur denominatio, lib. 8.q. 5.num.45
Epiſcopus renuncians loco non habet dioeceſim,l.1.q.16.n.16
Epiſcopi renunciatio admitti non debet,vt euitet onera,li.3.q. 15.num.5
Epiſcopus renuncians epiſcopatum retinet ea, quæ ſunt ordinis,l.1.q.17.n.5
Epiſcopi renunciatio difficilior,l 5.q.4.n.15
Epiſcopo renuncianti ob ſcandalum danda eſt recompenſa,l. 5.q.3.nu.176
Epiſcopus renuncians ob ocium peccat,l.5.q.3.n.215
Epiſcopus renuncians ob malitiam plebis,quãdo nullus proficeret.l.5.q.3.n.123
Epiſcopus ratione ſcandali transfertur inuitus,l.5.q.3.n.162
Epiſcopus renuncians loco quid renunciet,l.8.q.5.n.44
Epiſcopus renunciat loco,& dignitati regulariter ob crimen, li.1.q.17.n.12
Epiſcopus renuncians,vt monachus fiat,numquam poteſt redire ad epiſcopatum,l.1.q.13.n.52
Epiſcopi renunciatio non eſt de facili admittenda ſimpliciter li.2.q.1.n.58
Epiſcopus renuncians loco non habet exercitium,lib.1.q.17. num.18
Epiſcopus renuncians conſentit ceſſioni coram Cardinali, li. 8.q.5.nu.54
Epiſcopus rediens ad epiſcopatum a quo exiuit,non poteſt habere ibi dignitates,l.5.q.3.n.243
Epiſcopus reuocat ea,quæ fecit vt canonicus,l.3.q.18.n.102
Epiſcopo ſoli creditur de collatione,l.8.q.9.n.61
Epiſcopi ſunt ordinarij,l.7.q.15.n.12
Epiſcopo ſunt ſubiecti clerici,l.7.q.14.n.5
Epiſcopos ſolus Papa facit,l.7.q.11.n.22
Epiſcopi ſucceſſerunt in locum Apoſtolorum,l.5.q.3.n.119
Epiſcopus ſimoniacus non poteſt renunciare abſque auctoritate Papæ,l.7.q.2.n.3
Epiſcopus ſenex poteſt renunciare,l.5.q.3.n.46
Epiſcopus tenetur viſitare ſuam dioeceſim,l.5.q.3.n.235
Epiſcopus tenetur addiſcere quæ ſpectant ad ſuum officium,l. 5.q.3.nu.105
Epiſcopus tenetur reſidere,non autem poſt reſignationem, li. 1.q.10.nu.13
Epiſcopus tenetur reſidere,l.2.q.1.n.55
Epiſcopi titulares non amittunt penſiones,l.3.q.1.n.10
Error in officio cum ex circumſtantijs conſtat de perſona non nocet,l.11.q.6.n.54
Epiſtola ſubſcripta cum ſigillo manu propria plene probat, l. 13.q.1.num.189
Error potius præſumitur quam donatio,lib.9.q.7.num. 11. & q.19.num.5
Error in nomine non vitiat,l.11.q.6.n.55
Error iuris dubij ad effectum lucri non excuſat,l.11.q.3.n.74
Error iuris dubij nõ excuſat in his,quæ fauore publico requiruntur,l.11.q.3.n.73
Error iuris dubij excuſat,l.11,q.3.n.64
Error iuris dubij non excuſat,vbi poteſt colligi, quæ ſit communis opinio,l.11.q.3.n.75.& 77

Error iuris dubij, æquiparatur errori facti, libr. 11. quæſtio.3. num.68
Error facti excuſat, li.11.q.3.nu.69
Error non excuſat à publicatione, li.11.q.13.nu.85
Error iuris non prodeſt, l.11.q.13.nu.88
Error iuris dicitur iniuſtus, li.11.q.13.nu.89
Erectio præſumitur præceſſiſſe ceſſionem, libro 4.quæſtio.2.numero 38
Error communis facit ius, l.11.q.1.nu.13
Eotas expreſſa in coadiutoria probanda, libro 10.quæſt.3. numero 37
Eotas probatur per librum baptiſmi, & librum patris, lib.10.q.3.num.38
Euentus fruſtra ſperatur qui non poteſt operari, l.3.quæſtio.2, num.7
Examinetur in Curia de ſtylo datur, li.9.q.10.n.5
Examen per concurſum fit in beneficijs iuris patronatus, li.8, q.9.num.101
Examen per cõcurſum non requiritur in curia animarum quę in eccleſia collegiata exercetur per aliquos canonicos, lib. 8.q.9.num.93
Examen per concurſum fit per Epiſcopum, vbi ſitum eſt beneficium, etiam ſi collatio ſpectat ad epiſcopum in aliena dioeceſi, li.8.q.9.nu.102
Examen per concurſum non poteſt fieri ab alio, quam Epiſcopo, l.8.q.9.n.96
Examen per concurſum poteſt fieri coram vicario, lib.8.qu. 9. num.105
Examen fit in Curia in parochialib. li.10.q.7.n.25
Examini iterum ſunt ſubijciendi non examinati, l.7.q 5.n.21
Examen, vt fiat in Vrbe quando concedatur, lib.10.quæſtio.7. num.28
Examinandi ſunt prius ab Epiſcopo, antequam ab aliquo præſentati admittuntur, l.3.q.11.n.10
Examen, quod fit per ordinarium in litteris in forma dignum non requirit citationem, l.19.q.3.n.70
Exceptio fit de regula, l.5.q.6.nu.185
Excommunicationi eſt locus volente penſionario, lib.6. qu.2. num.139
Excommunicatio continet corporis, & animæ detrimentum, li.13.q.1.nu.138
Excommunicatio facit quem mori, l.13.q.1.n.139
Excommunicatio eſt maior pœna, quam ſit in eccleſia, lib.5.q. 6.num.73
Excommunicatus habens beneficium non facit fructus ſuos, l.4.q.3.num.52
Excommunicatus factus procurator non poteſt agere, quamuis abſoluatur, l.4.q.1.nu.15
Excommunicatus factus iudex non poteſt iudicare etiã poſt abſolutionem, l.4.q.1.nu.16
Excommunicati inferentes metum reſignantibus, li.13.q.2.nume.38
Excommunicatis Interdicta eſt participatio, l.5.q.6.n.74
Excommunicatio impedit acquiſitionem beneficij, non tamẽ impedit acquiſitum. l.4.q.11.nu.5
Excommunicatus iniuſta ſententia quo ad Deum nõ ligatur, l.13.q.1.nu.135
Excommunicatus iniuſte parere, l.13.q.1.nu.137
Excommunicatio iniuſta nocet quo ad participanda ſacramẽta Eccleſiæ, l.13.q.1.nu.136
Excommunicati collatio non tenet, l.11.q.1.nu.16
Excommunicati miniſtrando efficiuntur irregulares, lib.5.q.6 num.77
Excommunicatio maior quid priuet, l.5.q.6.nu.71
Excommunicationum multiplicatio non prodeſt, li.11.q.2.nume.27
Excommunicatis non poſſunt conferri beneficia, lib.5.q.6.nume.77
Excommunicati non poſſunt eligi. li.5.q.6.n.80
Excommunicati non poſſunt præſentari, l.5.q.6.n.81
Excommunicatis non poſſunt beneficia reſignari. lib. 4.q.3.nume.44
Excommunicatus non poteſt eligi, neque præſentari, lib.4. q.3 num.47
Excommunicatus non eſt reſtituendus ad beneficium, li. 15.q 5.num.133
Excommunicati non debent admitti ad res Eccleſiæ, lib.4.q.3. num.6
Excommunicatus non poteſt præſentare, l.11.q.1.nu.18
Excommunicato non poteſt reſeruari penſio. l.4.q.3.nu.48
Excommunicatio poteſt ferri ratione peccati mortalis, lib.5.q. 6.num.201
Excommunicatus poteſt acceptare beneficium ſibi ante collatum, li.10.q.8.nu.39
Excommunicatus priuatur fructibus beneficij, li.5.q.6.n.76
Excommunicatio quando ſit medicina, li.13.q.1.nu.142
Excommunicatio quid, li.5.q.6.nu.70
Excommunicatione ſuperueniente collatio ſuſpẽditur, donec veri abſolutus, l.10.q.8.nu.40
Excommunicationis timor grauis, l.13.q.1.nu.140
Excommunicationis timor inducit iuſtum metum, lib. 13.q.1. num.134
Excommunicatus tolleratus poteſt conferre, & miniſtrare, l.1. q.7.num.17
Excommunicatus occultus non confert ordines, lib.11. qu.1. numero 15
Excommunicatus abſolutus omnia iura priſtina recuperat, li. 6.q.5.num.30
Excommunicatio lata ab excommunicato, nulla, li. 11.q.1.numero 19
Excommunicatus priuatur ſi illam ſuſtinet per annum, lib.5.q. 6.num.64
Exceptionem allegans debet illam probare, li.5.q.6.nu.187
Exceptio firmat regulam in caſibus non exceptuatis, lib.5.q.6. num.186
Exceptionibus renunciatur tacite & expreſſe. l.1.q.1.n.4
Exceptio ſpontaneæ renunciationis, non admittitur poſt ſpolium, l.9.q.15.n.5
Exceptio ceſſionis operatur idem quod exceptio litis finitæ, li. 1.q.13.nu.37
Exceptio renunciationis obſtat agenti, l.2.q.16.nu.12
Exceptio firmat regulam in caſibus non exceptuatis, li.2.q.9.n. 26.& li.5.q.25.n.93
Exceptio reg. de annali competens reſignanti, competit reſignatario, l.3.q.5.nu.36
Excuſſio poteſt fieri lite pendente, l.2.q.3.nu.37
Executores deputati ad conferendum non poſſunt recipere reſignationem, l.7.q.10.nu.36
Executor deputatus ad diſtribuendum inter pauperes, poteſt ſibi dare ſi egeat, l.9.q.17.nu.120
Executio, & non deſtinatio attenditur, l.9.q.9.nu.7
Executio fructuum rei litigioſæ, poteſt fieri contra perſonam, li.2.q.3.nu.8
Executores gratiarum non poſſunt reſignationem recipere, & beneficia conferre, l.7.q.22.nu.1
Executor habet iuriſdictionem contra contradicentes, l.8.q.6. num.172
Executio litterarum & Apoſtolicarum ſolet duobus, vel tribus committi, & vnus ſufficit. l.8.q 7.n.166
Executores litterarum poſſunt excommunicare contradicentes, l.8.q.7.nu.168
Executor litteris non præſentatis, non habet iuriſdictionem, li. 7.q.21.nu.16
Executor non poteſt priuare beneficiis, l.7.q.22.n.6
Executor non poteſt conferre, li.7.q.22.n.5
Executores non poſſunt deſtituere, l.7.q.10.n.37
Executoris officium quale, 7.q.22.nu.3
Executor poteſt ſubdelegare, l.8.q.7.nu.167
Executoris poteſtas pendet à mandato, l.7.q.22.n.4
Executor poteſt recipere reſignationes, ſi hoc ei fuit cõceſſum, l.7.q.22.n.7
Executor quomodo tradat poſſeſſionem benef. li.10.q.6.nu.46
Exequatur regium expeditur in beneficijs in regno Neapolitano, l.10.q.6.nu.42
Executor ſemper debet vocare poſſeſſorem, l.11.q.10.n.33
Ex diuerſis non infertur, l.11.q.8.n.6
Exempti comprehenduntur in generali diſpoſitione, l. 11.q.4. num.17

Exem-

Exemptionis cauſæ iuſtæ,l.3.q.11.n.7
Exempti vnum habent iudicem,l.11.q.4.n.16
Exemptio ex quibus cauſis conceditur,l.3.q.11.n.7
Exemptus poteſt reſignare,l.3.q.11.n.1
Exemptus non poteſt renunciare beneficia reſeruata coram ordinario,l.2.q.16.n.13
Exempti non comprehenduntur ſub priuilegio,l.12.q.4.n.18
Exempti non tenentur ad ius reuerentiale Epiſcopo, lib. 3. q. 21.num.4
Exemptus debet renunciare coram Papa,l.3.q.11.n.2
Exemptorum ſuperior Papa,l 11.q.4.num.14
Exempti non tenentur publicare,l.11.q.4.n.13
Exempti ſunt qui eripiuntur de iuriſdictione ordinarij, lib.3. q.12.num.3
Exempti à proprio Epiſcopo eſt odioſa,l.3.q.11.n.6
Exemplum affigitur in valuis Eccleſiæ in publicatione, lib.11. q.6.num.56
Exemplis non eſt iudicandum,l.9.q.31.n.8
Exiſtens in extremis non præſumitur S.Ioan.Baptiſt.lib. 12.q. 1.num.8
Exiſtens in quaſi poſſeſſione exigendi non tenetur verificare narrata,l.6.q.2.num.107
Exiens monaſterium cum diſpenſatione non poteſt obtinere beneficium quod antea habebat,l.3.q.13.n.14
Extinctum ſemel,non reuiuiſcit,l.11.q.2.n.25
Exigendi habens facultatem non nouat,l.9.q.17.n.10
Exorbitans non trahitur de caſu ad caſum,l.12.q.2.n.1
Exorbitantia,ex identitate rationis extenduntur,l.11.q.3. n.109
Exorbitans a iure ſtricte intelligitur l.11.q.3 n.7
Expeditio litterarum requiritur in gratia beneficiali,li. 10.q.1. num.7.& 58
Expeditio litterarum eſt neceſſaria quoad canonizationé gratiæ,li.9.q.27.nu.9
Expeditio litterarum probat acceptationem,l.10.q.8.n.51
Expeditio litterarum non requiritur de iure communi, lib.2. q.24.num.4
Expeditionis rationi congruit forma,l.10.q.1.n.42
Expeditores non poſſunt alterare gratiam,l.8.q.7.n.191
Expenſarum factarum in lite beneficij datio ſapit ſimoniam, l.14.q.3.nu.6
Expectatiuam acceptans poteſt renunciare ante publicationé, li.3.q.5.nu.5
Expectatiua non capit beneficium reſignatum,l.1,q.4.n.28
Expectantes poterunt acceptare beneficia reſignata coram ordinarijs,li.12.q.10.nu.18
Expectatiua gratia amittitur per aſſequutionem incompatibilis,li.2.q.2.n.19
Expectans & acceptans poſſunt reſignare,l.2.q.27.n.8
Expectatiuam habentes in beneficijs poſſunt renunciare ſimpliciter,l.2.q.23.n.14
Expectatiuæ hodię ſunt prohibitę,l.2.q.10.n.4.
Expectatiua capit beneficium vacans ex renúciatione facta in manibus ordinarij,l.2.q.9.n.24
Expectatiua capit omnem modum vacationis,l.2.q.9.n.25
Expectatiua facit habere ius ad rem,l.2.q.23.n.15
Expectatiuas litteras habentes poſſunt renunciare coram ſuperiore,l.7.q.1.n.97
Expectatiuę ſunt prohibitę,l.3.q.6.n.14
Expectantes non debent eludi,l.2.q.10.n.3
Expectans conſequitur beneficium per renunciationem ſimplicem,l.2.q.10.n.6
Expectans non poteſt acceptare beneficium ſi non eſt legitimę ætatis,l.4.q.9.num.26
Expreſſio mala veri valoris facta ſcienter a reſignatario non nocet reſignanti,l.1.q.3.n.111
Expreſſio eorú,quæ illi nota ſunt veriſimiliter, vel eſſe poſſunt in collatione ordinarij non requiritur,l.8.q.9.n.71
Expreſſo vero valore abdicatur ius reſignantis,l.1.q.3.n.112
Expreſſio nó veri valoris facit reſignationem nullam,& ius nó abdicat,l.1.q.3.n.106
Expreſſio non veri valoris facit prouiſionem nullam,lib.1.q.3. num.107
Expreſſo vno modo vacandi non venit alter,l.7.q.28.n.5
Expreſſio ſpecialis vbi requiritur,non ſufficit generalis, lib.9. quæſt.7.num.31
Expreſſum dicitur quod colligitur ex vi verborum,lib. 6. q.2. num.55
Expreſſum dicitur pluribus modis,l.8.q.10.n.20.
Expreſſe dicitur quod continetur ſub generalitate,lib. 6. q.2. num.54
Expreſſum dicitur quod colligitur,l.6.q.5.n.48
Expreſſa renunciatio fit verbis expreſſis,l.1.q.1.n.29.
Expreſſio eorum quæ inſunt non inducunt ſimoniam,li. 14.q. 7.num.23
Expreſſio eorum quæ tacite inſunt nihil operatur, lib.14.q.7. num.67
Extenſio conſenſus cur requiratur,l.11.q.11.n.65
Extenſio conſenſus de qua in conſtit. Pij V. de publicandis eſt pars publicationis,li.11.q.11.n.50
Extenſio,quæ fit ex identitate rationis dicitur magis intentio, li.11.q.3.nu.20
Extenſio de caſu ad caſum fit ratione connexionis,lib.7.q. 10. num.31
Extenſio etiam in materia correctoria fit,vbi fit reditus ad ius commune,l.11.q.11.n.63
Extenſio fit in fauorabilibus,l.11.q.3.n.31
Exteris à regno an poſſint beneficia reſignari,l.4.q.7.n.1
Extero quando non poſſit reſignari,neque conferri beneficiú, li.4.q.7.nu.3
Extrema non iunguntur quando media nó ſunt habilia,l.3.q. 5.num.47
Extinctio regreſſus eſt actus fauorabilis,l.6.q.5.n.89
Extrauagans ignota non ligat l.11.q.9.n.18
Extrauagans non publicata excuſat non obſtante decreto irritante,li.11.q.9.nu.27.
Extrauag.cum deteſtabile an habeat locum in ſimonia reali, l. 7.q.2.num.16
Extrauag.iniunctæ de election.non habet locum in commendatario ad tempus,l.7.q.21.n.20
Extrauagans Pauli II.contra ſimoniacos,loquitur in ſimonia reali,l.14.q.2.n.8

F

FActum contra Decretum irritans habetur pro infecto,lib. 5.q.6.nu.229
Factum contra legem nullum,l.4.q.9.n.27
Factum ſubſequens declarat malam voluntatem,l.7.q.1. n.72
Facta ſunt ſui natura incerta,l.10.q.8.n.44
Facta non præſumuntur niſi probentur,l.10.q.8.n.43
Factum præſumitur ex præſumptionibus,l.11.q.14.n.22
Factum præſumitur quod de iure erat faciendum,l.10.q. 8.n. 70.& l.11.q.14.n.7.& 25
Facta præſumuntur,quando ſunt conſueta fieri,l.10.q.8. n.62. & l.11.q.14.n.8.& 20
Factum quod releuat fieri non debet,l.11.q.10.n.5
Factum in infirmitate præſumitur diſpoſitum cauſa mortis, l. 5.q.3.nu.28
Facti error excuſat,l.12.q.3.n.69
Factum in præſentia Principis dicitur apertum,& publicatú, li.11.q.3.nu.28
Factum in porticu non dicitur factum in domo,l.11.q.6.n.20
Facta per metum ſunt nulla,l.9.q.7.n.42
Faciens mentionem de ſcriptura illam legiſſe,& contentorum notitiam habuiſſe præſumitur,l.9.q.17.n.29
Facienti actum ex neceſſitate magis ſuccurritur,l.5.q.6.n.160
Facta in Cancellaria,dicuntur fieri in Conſiſtorio Papæ,lib.9. q.26,num.5
Facta in Cancellaria,vel Camera, dicuntur fieri in conſpectu ſuperioris,l.9.q.26.nu.3
Faciens minus idonee non dicitur facere,l.8.q.8.n.35
Faciens contra iuramentum,ex cauſa iuſta,non efficitur periurus,l.9.q.31,nu.32
Facinoroſus notorius eſt irregularis,l.5.q.3.n.185
Facultas conceſſa per Papam ordinarijs videtur data cumulatiue non priuatiue,l.7.q.21,n.6
Facultate data alicui eligendi oratores,non poteſt eligere ſe ipſum,l.9.q.17.n.105
Facultas donandi,non cenſetur data,niſi expreſſe dicatur, lib. 9.q.19.num 3

Facultas

Facultas recipiendi reſignationem data vicario non tranſit ad ſucceſſores,l.7.q.24.n.76
Facultas data cenſetur cumulatiue,l.1.q.10.n.57
Facultas recipiendi renunciationes beneficiorum non comprehendit beneficia reſeruata,l.7.q.27.n.2
Facultas conferendi beneficia nō venit ex verbis generalibus, li.7.q.21.nu.9
Facultas conferendi beneficia dicitur extraordinaria,& odioſa,l.7.q.21.n.8
Facultas transferendi penſionem,debet eſſe ſpecialis,& non cōprahendetur in facultate,cum libera,l.9.q.17.num.87
Facultas admittendi renunciationem debet ſpecialiter committi,li.7.q.24.n.2
Facultas transferendi,reputatur difficilis,l.9.q.17.n.99
Facultas data procuratori,cum libera &c. importat arbitrium boni viri,l.9.q.17.n.44
Falſarius non probat contra ſocium,l.14.q.10.n.3
Falſum nociue eſt punibile,l.1.q.15.n.35
Falſitas facilius poteſt committi in ſupplicatione,quam in bullis,l.10.q.1.nu.14
Falſario litterarum Papæ non poteſt beneficium reſignari, lib. 4.q.3.nu.24
Falſum debet eſſe doloſum,vt puniatur,l.1.q.15.n.32
Fama bona eſt theſaurus,l.5.q.3.n.92
Fama bona eſt theſaurus ineſtimabilis,l.4.q.11.n.16
Familiaris ratione beneficij efficitur ſubditus Epiſcopi, lib.4.q.4.num.99
Familiaritas Cardinalium ceſſat in reſignatione conditionali, li.1.q.4.nu.40
Familiari reſignans beneficium ob recompenſam ſeruitiorum ex pacto committit ſimoniam,l.14.q.7.n.36
Familiares Papæ tenentur publicare,l.11.q.4.n.4
Familiaritas taxatiue expreſſa eſt verificanda,l.10.q.3.n.19
Familiaritas quomodo probetur,l.10.q.3.n.20
Familiaritas vera eſt quæ fit corpore,& dentibus,lib. 10. q.3. num.22
Familiares qui dicantur,& continui commenſales,lib.2.q.16. num.36
Familiares qui ſint,l.5.q.6 n.195
Familia ſine diuitijs ſordeſcit,l.13.q.1.n.150
Fauorabilis conſtitutio de publicandis,l.12.q.2.n.19
Fauorabilis diſpoſitio,qua emanauit,ad obuiandum fraudibus, li.13.q.1.n.35
Fauorabilis dicitur diſpoſitio attenta ratione principali, li.3.q.5.num.18
Fauorabilia ſunt extendenda,l.10.q.7.n.11
Fauorabilis materia quæ lib.10.q.7.n.10
Fauorabilis interpretatio quæ reducit ad primæuum ius, lib. 11.q.11.nu.70
Fauorabilis materia appellatione beneficij,veniunt etiam hoſpitalia data in adminiſtrationem,l.11.q.3.n.49
Fauorabilis materia,quæ tractat de ſalute animæ,l.10.q. 7.n.9
Fatale animorum tempus currit, etiam aduerſus ignorantes, li.11.q.4.nu.45
Fenestram aperit qui per contraria tranſit,l.11.q.11.n.4
Feſtiuis diebus omnes tenentur accedere ad eccleſiam,lib. 11. q.6.num.27
Feudum renuncians ex vna cauſa poteſt illud ex alia habere,li. 8.q.1.nu.15
Felinus vocatus ad auditoratum Rotæ fuit examinatus,l.8.q.9.num.90
Fictio de iure inducta habetur pro veritate quoad iuris diſpoſitionem,l.12.q.9.n.8
Fictio legis idem quod ipſa veritas,l.12.q.9.n.9
Fictio tantum operatur in caſu ficto quantum veritas in caſu vero,l.12.q.9.n.10
Fideicommiſſo,& hæreditati poteſt renunciari tacite, & expreſſe,l.1.q.1.n.4
Fideiuſſio,& Iuramentum ſequūtur naturam actus ſuper quo interponuntur,l.1.q.8.n.14
Fideiubere quis poteſt non obſtante iuramento,l.9.q.31.n.30
Fideiubere pro alio quiſque poteſt,l.1.q.8.n.17
Fideiuſſor poteſt opponere exceptiones competentes principali etiam eo inuito,l.3.q.6.n.73
Fides nunquam debet dimitti.li.5.q.3.n.149
Fidem fallere graue eſt,l.3.q.18.nu.53
Fieri non debet quod factum non releuat,l.1.q.15.n.17.& lib. 2.q.22.nn.7
Filius ignorans,non faciens ſe promoueri,non excuſatur à pæna,l.11.q.4.n.47
Filii hæreticorum ſunt priuati ipſo iure,l.3.q.1.nu.34
Filij hæreticorum nati poſt commiſſum delictum a patrib. nō poſſunt beneficia poſſidere,l.3.q.1.n.35
Filius in inducentibus illicita non tenetur obedire patri,li. 11. q.13.num.106
Filius circa quæ patri tenetur obedire,li.11.q.13.n. 107
Filius illegitimus non poteſt obtinere beneficium in eccleſia in qua pater,li.4.q.7.nu.6
Filius prohibetur habere beneficium patris.li.6.q.2.n.108
Filius illegitimus ſi habet beneficia vbi habet pater vaua eorū tenetur dimittere.lib.3.q.18.n.39
Filius presbyteri non poteſt ſuccedere in beneficialibus.li.6.q. 4.num.18
Filius reputatur eadem perſona cum patre,li.2.q.6.n.27
Filia renuncians patri propter fauorem fratrum, illis deficientibus admittitur ad bona patris.l.1.q.3.n.60
Fines mandati ſunt cuſtodiendi,li.9.q.17.n.3
Fœmina poteſt habere prælaturam,l.3.q.12 n.14
Fœmina poteſt habere dignitatem & adminiſtrationem, lib. 3.q.12.num.3
Fœmina fit abbatiſſa & Priotiſſa.l.3.q.12.n.4
Fœmina poteſt renunciare Abbatiſſatum,&c.li.4.q.6.n.2
Fœmina poteſt renunciare Abbatiſſatum quem obtinet etiam in fauorem,li.3.q.12.nu.19
Fœminæ non poteſt aſſignari beneficium,li.4.q.6.n.1
Fœmina non poteſt habere beneficium eccleſiaſticum,li.3. qu. 12.num.1
Fœmina eſt incapax ordinis,l.3.q.12.nu.2
Forum externum non excuſat non facientes profeſſionem fidei per ignorantiam,lib.10.q.9.nu.8
Forma ſeruanda,li.7.q.5.nn.18
Forma quando reſpicit certum actum poteſt per æquipollens adimpleri,li.11.q.6.nu.18.& n.86
Forma ſeruanda eſt ad vnguem.lib.1.q.3.nu.14
Forma non poteſt omitti,l.8.q.9.nu.84
Forma eſt præciſe ſeruanda,li.1.q.4.nu.46
Forma eſt ad vnguem ſeruanda,li.5.q.6.n.227
Forma debet adimpleri ſpecifice,l.11.q.13.nu.35
Forma data non poteſt præteriri.li.8.q.8.n.52
Forma non adimpletur modo tacito.li.8.q.8.n.32
Formæ omiſſio non vitiat vbi ſeruari non poteſt,li.7.q.5.n.19
Formam inducit intentionis fundamentum,lib.11.q.10. n.8
Forma non impletur per tacitum conſenſum,l.2.q.4.n.62
Forma tradita conſideratur in regreſſu,li.6.q.5.nu.17
Forma ſeruanda in breui de capienda poſſeſſione,lib.10.qu. 6. num.24
Forma an poſſit adimpleri in æquipollenti,li.11.q.12.nu. 3.& q.13.nu.37
Forma verborum attendenda an dies cœpta habeatur pro cōpleta.l.11.q.8.nu.28
Forma remittitur ob violentiam,li.11.q.13.n.98
Forma propoſitionis epiſcopatus per tranſlationem,lib.8.qu. 5.num.57
Forma data omnino eſt ſeruanda.li.9.q.17.nu.84
Forma quando inducatur,li.3.q.5.n.21.& 22
Forma adimpletur in æquipollenti ex neceſſitate,lib.5. qu.6. num.161
Forma ex ordine per prius & poſterius.li 8.q.8.n.103
Formæ ſi aliquid deeſt nil dicitur actum.li.1.q.4.n.45
Formam nemo relaxare poteſt,li.11.q.4.n.71
Forma propoſitionis Cardinalis in Conſiſtorio.l.8.q.5.n.22
Forma litterarum expeditionis Epiſcopatus.li.8.q.5.n.35
Forma ſchedulæ Cardinalis relatoria quam mittit vicecancellario.li.8.q.5.nu.23
Forma litterarum reſignationis.li.8.q.7.n.109
Forma renunciationis Cardinalatus.lib.8.q.4.n.3
Forma propoſitionis epatus vacantis per obitū,li.8.q.5 n. 55
Forma conficiendi proceſſus in creatione epi.li.8.q.5.nn. 12

Forma atteſtationis Viceecancellarij offic..lis de geſtis in Conſiſtorio,li.8.q.5.n.32
Forma propoſitionis epiſcopatus cum reſeruatione penſionis li.8.q.5.n.4
Forma inſtrumenti capturæ poſſeſſionis,l.10.q.6.n.48
Forma propoſitio ois ceſſionis Epiſcopatus cum reſeruatione fructuum,li.8.q.5.n.37
Forma ſupplicationis ſignatæ per præfectum ſignaturæ gratię, li.8.q.7.nu.29
Forma Inſtrumenti publicationis,l.11.q.6.n.62
Forma renunciationis coram ordinarijs,l.8.q.9.n.1
Forma propoſitionis Conſiſtorialis Beneficij vacantis per ceſſionem,li.8.q 6.n.6
Formę tres mandati ad reſignandum tum ſimpliciter,tum etiã in ſauorem,& cum reſeruatione,l.9.q.7.n.38
Forma profeſſionis fidei remiſſiuæ,l.10.q.9.n.3
Forma reſignationis,quæ committitur ordinario in forma dignum,l.8.q.7.n.197
Forma renuociationis coram ordinario per procuratorem, li. 8.q.9.nu.20
Forma ſupplicationis in ſauorem,l.8.q.7.n.28.& 31
Forma propoſitionis Beneficij Conſiſtorialis per obitum, li.8. q.6.nu.7
Forma ſchedulę in promotionibus Epiſcoporum,l.8.q.5.n.20
Forma ſupplicationis reſignationis ſimplicis,l.8.q.7.n.31
Forma collationis ordinarij de beneficio ſimplici,l.8.q.9.n.46
Forma cedulæ per quam Cardinalis præſtat conſenſum in reſignatione,l 8.q.8.n.19
Formula gratiæ perinde valere,l.11.q.7.n.93
Forma expeditionis rationi congruit,l.10.q.1.n.42
Forma ſupplicationis reſignationis ſignatæ per præfectum deputatum,li.8.q.7.n.30
Formula collationis de beneficio parochiali,l.8.q 9.n.108
Forma collationis de beneficio parochiali,li.8.q.9.n.109
Forma collationis Parochialis vacantis per reſignationem in manibus Cardinalis ratione tituli,l.8.q.9.n.125
Forma ſupplicationis reſigoationis ſimplicis abſque prouiſione,li.8.q.7.n.103
Fraus non ſolet committi ſine vtili,l.3.q.6.n.21
Fraudis coniectura oritur ex actu qui non prodeſt facienti, li. 3.q.4.num.22.
Fraus colligitur ex reſignatione ſine cauſa,l.13.q.4.n.16
Fraus conſenſum excludit,l.13.q.4.n.3
Fraus ceſſat in his quæ fiunt in conſiſtorio,l.12.q.3.n.43
Fraus dicitur conſtare quoties morti proximus alienat, li. 12. q.1.nu.10
Fraudibus obuiandum eſt,l.3.q.2.n.5.& l.9.q.6.n.10
Fraus probatur iudicijs,l.13.q.4.n.20
Fraudis ratio an militet in Cardinalibus,l.11.q.4.n.7
Fraus arguitur ex minis,l.13.q.4.n.23
Fraus excluditur ex actu facto ex neceſſitate,l.2.q.3.n.40
Fraus non præſumitur in Cardinalibus,l.8.q.8.n.18
Fraus non præſumitur in minore,l.11.q.4.n.42
Fraus excluditur per factum coram Papa,l.8.q.5.n.52
Fraus nemini debet prodeſſe,l.9.q.25.n.40
Fraus probari debet,l.12.q.7.n.4.& l.14.q.8.n.12
Fraus ex coniecturis probatur,l.12.q.7.n.18
Fraus non præſumitur in infirmo,l.12.q.1.n.6
Fraus eſt prohibita de iure naturali,l.12.q.2.n.12
Fraus legi non debet fieri,l.o.q.a n.109
Fraudis præſumptio de qua in reg.de vacaturis non ceſſat ex eo quod Papa ſignauit ſupplicationem,l.3.q.6.n.57
Fraus & dolus ſunt ſymonia,l.13.q.4.nu.1
Fraudibus via claudenda,l.9.q.25.n.41.& 51
Fraus ex acto facto clam,l.13.q.4.n.24
Fraus ex magna alienatione,l.13.q.4.n.17
Fraus præſumitur ratione ſanguinis,l.13.q.4.n.12
Fraus ex breuitate temporis,l.13.q.4.n.26
Fraus ex veriſimili colligitur,l.13.q.4.n.28
Fraudis quinquaginta tres coniecturæ,l.13.q.4.n.21
Fraus tenetur dotare ſorores,l.14.q.7.n.69
Fruſtra reſignatur quod non habetur,l.3.q.13.n.3
Fructus ſpectant ad dominum,lib.1.q.6.nu.13.& 45. & lib.4. q.2.num.54
Fructus non percipiens ex incurſione hoſtili ad penſionẽ non tenetur,li.6.q.3.n.101
Fructus debẽtur domino a tempore quo Emphiteuta cecidit, li.1.q.6.n.30
Fructus debentur domino a die quo ei acquiritur ius,lib.1.q. 6.num.29
Fructus quos ingrediens habere debeat,l.6.q.5.n.36
Fructus a die vacationis vſque ad poſſeſſionem in Regno Neapolitano,ſpectant ad Cameram,l.10.q.6.n.46
Fructus percipi poſſunt lite pendente ſuper iure regrediendi, li.2.q.3.nu.55
Fructus percipit reſignans vſque ad ceſſionem,l.1.q.16.n.13
Fructus non poteſt percipere prouiſus ante poſſeſſionem,lib. 10.q.6.n.8
Fructus debentur reſignatario a die captę poſſeſſionis, lib.1. q.6.num.35
Fructus non percipiens per duos , vel tres annos non tenetur ad penſionem,li.6.q.2.n.148
Fructuum non excedat ſi reperiatur excedere,l.1.q.3.n.81
Fructus mala fide percipit non emittens profeſſionem fidei, l. 10.q.9.num.9
Fructus reſernati niſi ſeruentur,vel acquirantur reſignanti ius non abdicatur,li.1.q.3.n.73
Fructus ſunt acceſſorij dominij,l.1.q.6.n.20
Fructus debentur reſignanti coram ordinario, vel Papa vſque ad tempus renunciationis,li.1.q.6.n.10
Fructus pendentes,& futuri ſpectant ad emptorem,lib.1.q.6. num.47
Fructus dotis non debent reſtitui per maritum mortua vxore lib.1.q.6.nu.51
Fructus interim percepti ſpectant ad hæredem adita hæreditate,li.1.q.6.nu.48
Fructus reſeruantur cum clauſula illos recipiendi propria auctoritate,l.6.q.1.n.15
Fructus non percipiens per multos annos non tenetur ad pẽſionem quamuis in litteris dicatur etiam ſi non percipiat fructus,li.1.q.8.n.49
Fructus beneficij non percipiens non tenetur ad horas canonicas,li.1.q.9.nu.3
Fructus debentur reſignatario a tempore præſtiti conſenſus, etiam ſi per aliquot menſes non expediuit litteras,lib.1.q. 6.num.69
Fructus pendentes ſunt diuidendi pro rata Inter reſignantem & reſignatarium,li. 1.q.6.n.80
Fructus debentur reſignatario etiam ſi ſteterit per aliquot tẽpus ad acceptandum,l.1.q.6.n.24
Fructus ſunt acceſſorij dominij,l.2.q.6.n.46
Fructus debentur reſignanti vſque ad diem præſtiti cõſenſus, & hæc eſt vera opinio,li.1.q.6.n.38
Fructus pertinent ad quem bona,l.1 .q.6.n.19
Fructus beneficij non poſſunt percipi ſine litteris,li.8.q.8.n.3
Fructus non reſidentiũ applicantur pauperibus,l.8.q.9.n.124
Fructus non percipiens ex caſu fortuito non tenetur ad penſionem,l.1.q.8.n.48
Fructus etiam ante debiti debẽtur reſignatario capta poſſitione,li.1.q.6.nu.67
Fructus poteſt percipere vſque ad diem notificationis reſignationis conſtituens priorem ad renũciandum,l.1.q.6.n.29
Fructus beneficij ſpectant Reſignatario poſt acceptationem, li.10.q.8.n.75
Fructus percepti poſt obitum beneficiati ſpectant ad Camerã Apoſtolicam in Regno Neapolitano,l.1.q.6.n.17
Fructus percepti poſt conſenſum præſtitum ante captam poſſeſſionem debentur reſignatario,li.1.q.6.n.72
Fructus pendentes non ſpectant ad hæredes,l.1.q.6.n.81
Fructus reſeruantur ob cauſam,l.o.q.1.n.7
Fructus an conſiderentur dempto cambio,l.10.q.2.n.61
Fructus percipiens abſque conſenſu domini beneficij non acquirit ius,l.11.q.7.n.56
Fructus ſpectant ad eum cui facta eſt collatio,l.1.q.6.n.18
Fructus percepti poſt obitum beneficiati ſpectant ad ſucceſſorem,li.1.q.6.n.16
Fructus debentur a tempore a quo transfertur dominium, li. 1.q.6.num.54

Fructus pro penſione dantur reſignanti,li.6.q.1.n.6
Fructus reſeruantur a Papa tantum,l.6.q.1.n.3
Fructus poteſt reſignatario percipere,li.1.q.16.nu.6
Fructus legitimæ debenẽ filio à die mortis patris.li.1.q.6.n. 53
Franciſcus Romolinus fuit creatus Cardinalis ab Alexandro VI.cum haberet vxorem,l 3.q.18.nu.140
Fur conuictus non probat contra ſocium,li.14.q.10.n.2
Fur in ſpiritualibus non reſtituitur.li.13.q.5.n.166
Furtiuam rem retinentes peccant.l.7.q.1.nu.1 12
Fundamento ſublato omnia corruunt.l.9.q.25.n.36
Fundus ratione boni aeris plus extimatur.l.5.q.3.n.22
Furioſus eſt incedens per viam more ſtultorum,l.3.q.8.n. 18
Furor præſumitur durare & contrarium dicenti incubit onus probandi,li.3.q.8.nu.10
Furor tunc præſumitur durare cum ſuis probatum ſufficienter de furore.li.3.q.8.nu.16
Furioſi non poſſunt reſignare.li.9.q.1.nu.18
Furioſi non poſſunt permutare.li.9.q.1.nu.19
Furioſus non poteſt alienare.li.9.q.29 nu.4
Furioſi non poſſunt conferre,li.9.q.1.nu.20
Furioſi non poteſt donare.li.9.q.1.nu.21
Furioſus non poteſt vendere,li.3.q.8.nu.3
Furioſi æquiparantur ignorantibus,li.9.q.1.n.16
Fraudulenta permutatio quæ,li.13.q.4
Furioſus habetur pro mortuo,l.3.q.8.n.4.& l.9.q.1.n.15
Furioſis mente captis & de mentibus conſenſus deficit.lib.9.q.1.num.14
Furioſus non poteſt conſtituere procuratorem ad reſignandum,lib.9.q.29.nu.6
Furioſi mentecapti, dementes non poſſunt conſtituere procuratores ad reſignandum beneficia quæ obtinent, lib.9.q.1.num.13
Furor inter caſus fortuitos reputatur,li.11.q.13.n.79
Furioſus cum deuenerit ad ſanitatem poteſt recuperare beneficium reſignatum in infirmitate,li.3.q.8.n.8
Furioſus renuncians poteſt repetere,li.1.q.13.n.41
Furioſus non poteſt reſignare,li.3.q.8.nu.1
Furioſus habetur pro mortuo,li.9.q.49.nu.2
Furioſo non poteſt reſignari beneficium,li.4.q 4.n.1
Furioſus non poteſt permutare,l.3.q.8.n.2
Furioſus & mente captus a pari procedunt,li.3.q.8.n.6
Furor debet probari tempore reſignationis ad eam informandam,li.3.q.8.nu.21
Furor excuſat a delicto,l.3.q.8.nu.5
Furor non excuſat a publicatione,li.11.q.13.nu.78
Furor eſt infirmitas corporis,& animi,li.3.q.8.nu.13
Furor probatur per teſtes,li.3.q.8.nu.17
Furor repellit à beneficio,li.4.q.11.nu.6

G

GAſpar de foſſo Archiepiſcopus Reginus laudatur,lib.5.q.3.num.65
Generalia verba generaliter accipiuntur.l.8.q.8.n.142
Generalis loquutio nihil reliquit intactum,l.9.q.2.n.3
Generalis lex recipit reſtrictionem à ratione,li.9.q.4.n.19
Generalis diſpoſitio exemptos comprehendit, l. 11.q.4.n.17
Generalis diſpoſitio legis comprehendit omnes caſus,& perſonas priuilegiatas,li.11.q.4.n.18.& 34.& q.3.n.5
Generalis conceſſio non comprehendit quod Princeps nõ eſſet conceſſurus,l.2.q.9.n.17.
Generalis verba reſtringuntur ad ſuas cauſas,l.9.q.17.n.94
Generalia verba non ſufficiunt vbi requiruntur ſpecialia, li.9.q.7.nu.30
Geſta cauſa metus,ſunt nulla,li.9.q.25.nu.35
Geſtum ante,iuriſdictione data ſub conditione eſt nullum,li.1.q.8.nu.28
Geſta per procuratorem valent,etiam ſi ignoret eſſe procuratorem,li.9.q.8.nu.4.contra nu.8
Geminationis, magnus effectus,li.11.præf.nu.16
Geminatio oſtendit vim orationis præcedentis,l.10.q.7.n.4
Genus continet ſub ſe ſpecies,l.12.q.14.nu.15
Genere prohibito venit quælibet ſpecies,l.12.q.14.n.14
Gibboſus eſt corpore vitiatus,li.5.q.6.n.52
Gloſe dictum non eſt extendendum,li.11.q.10.nu.16
Gloſſa intelligenda ſecundum tex.quem citat,li.11,q.10.n.25
Gratia perficitur ſolo verbo Papæ,l.8.q.2.n.8
Gratia eſt perfecta cum eſt ſignata,l.8.q.7.n.74
Gratia eſt ſubreptitia cum non exprimitur quod debet,li. 3.q.2.num.25
Gratia eſt ſubreptitia cum non exprimat quod mouet concedentem,l.1.q.15.n.15
Gratia eſt nulla expreſſo falſo,l.3.q.2.n.27
Gratia eſt ſubreptitia non facta mentione vnionis,lib. 2. q.9.num.15
Gratia beneficialis nulla in qua non fuit expreſſum beneficia, quæ obtinet cui beneficium confertur,l.10.q.2.n.68
Gratia dicitur perfecta præſtito conſenſu,l.1.q.6.n.70
Gratia non dicitur perfecta ante conſenſum,l.3.q.6.n.83
Gratia Papæ habet tacitam conditionem ſi litera per Cancellariam expediri poſſunt,l.8.q.2.n.17
Gratia ante expeditionem litterarum,dicitur in formis,& imperfecta,li.10.q.1.n.8
Gratia dicitur in formis litteris non expeditis,l.1.q.12.n.38
Gratia perinde valere reualidat omnia ab initio,l.11.q.7.n.89
Gratia reualidatoria præfertur habenti gratiam anteriorem, li.11.q 7.n.92
Gratiæ pars eſt verificanda,l.11.q.7.n.73
Gratia videtur habere tacitam conditionem,ſi mandatum obſeruetur,l.9.q.17.n.135
Gratia videtur conceſſa,cum tacita conditionem,ſi literę expediuntur,l.10.q.1.n.10
Gratia omnis habet conditionem veris exiſtentibus narratis, li.10.q.3.nu.4
Gratia ſi neutri non intrat vbi non datur vacatio,li.1.q.3.nu.64.& q.4.nu.27
Gratia ſi neutri habet tacitam conditionem ſi beneficium vacat,l.1.q.3.n.105.& l.10.q.2.n.162
Gratia ſi neutri non intrat non data vacatione,l.1.q.4.n.27
Gratia ſi neutri quando ſit nulla non probata renunciatione, l.10.q.3.n.11.
Gratia ſi neutri aut noua prouiſio poteſt impetrari lite pendente,l.2.q.3.n.34
Gratia ſi neutri non ſuffragatur ante publicationem , lib. 2.q.27.num.6
Gratia Papæ an poſſit probari teſtibus probata amiſſione, lib.8.q.2.nu.22
Gratia ſi neutri capit beneficium vacans,l.2.q.27.n.7
Gratia ſi neutri quando non poteſt,l.1.q.4.n.26
Gratia ſi neutri dicitur noua gratia,li.1.q.3.n.104.& lib. 10.q.2.num.101
Gratia perinde valere prodeſt,l.2.q.3.n.87
Gratia quæcunque non ſuffragatur non facta publicatione,li.11.q.2.num.22
Gratia intelligitur facta ſine præiudicio tertij,l.12.q.14.n.12
Gratia Principis ante confectionem litterarum dicitur in formis,li.8.q.2.nu.11
Gratiæ expectatiuæ non dabantur quando epiſcopi conferebant omnibus menſibus,l.1.q.10.n.50
Gratiæ expectatiuæ non reperiuntur in libris decretorum,lib.1.q.10.nu.51
Gratia expectatiua amittitur per aſſequutionem incompatibilis,li.1.q.1.n.19
Gratiæ expectatiuæ ſunt prohibitæ a Cõc.Trid.l. 1.q.10.n.52
Gratia facta appoſitis verbis de conſenſu Cardinalium ſi moriatur Cardinalis ante conſenſum eſt nulla,li.8.q.10.n.17
Gratiæ circumſtantiæ,& qualitates poſſunt teſtibus probari,l.8.q.2.nu.25
Gratia probanda eſt,l.6.q.5.n.76
Gratia impetrari poteſt abſque mandato,in materia beneficia li.9.q.16.n.10
Gratia facta etiam motu proprio non facta mentione litis eſt nulla,l.2.q.3.n.63
Gratiæ tenor poteſt teſtibus probari cum litteræ ſunt deperditæ,l.8.q.2.n.26
Gratia eſt verificanda,l.4.q.2.n.44
Gratiam canonizare petens debet oſtendere iura,li. 11.q. 14.num.39
Gratiæ omnem continentiam contente in ſupplicatione ſcire difficile eſt,li.8.q.2.n.14

Gratia conditionalis eſt perfecta,l.1.q.3.n. 9
Gratia ipſo iure nulla non conualiditatur per ſuperuenientē habilitatem,l.4.q.2.n.28
Gratia principali vitiata omnes clauſulæ corruunt,lib. 8.q.51. num.46
Græci presbiteri contrahunt matrimonium,l.3.q.18.n.139
Gregorius primus ſe inſcripſit ſeruus ſeruorum,l.8.q.7.n.512
Gregorius XII.quid promiſit in conclaue,l.3.q.18,n.97
Gregorius XII.renunciauit Papatum,l.2.q.1.n.30
Gregorius XII.fuit habitus pro periuro,l.3.q.18.n 98
Gregorius XII.renunciauit Pontificatum per procuratorem, li.9.q.5.num.11
Gregorij XIII.de public Conſt.l.51.in præſ.
Gregorij XIII.Conſtitutio vide ſupra Conſtitutio 4.
Gregorij XIII.fuit familiaris Cardinalis Pariſij,l.1.q.2.n.29

H

HAbentes vnde viuere poſſunt renunciare libere etiam cō ſtituti in ſacris ordinibus.l.3.q.14.n.5
Habilitas quæ a principio requiritur non ſufficit quod poſtea interueniat,li.4.q.2.n.14
Habilitas quæ requiritur ab initio non ſufficit vt poſtea interuenerit,l.4.q.2.n.17
Habilem eſſe communi reputatione ſufficit,l.4.q.2.num.21.& lib.7.q.24.nu.45
Heremitorium poteſt renunciari,l.2.q.5.n.522
Hæreticus non poteſt renunciare,l.3.q.1.n.35
Hæreticus non debet reſtitui ad beneficium,l.13.q.5.n.531
Hæreticus non habet titulum,l.13.q.5.n.132
Hæreticus priuatur ipſo iure beneficij,l.3.q.1.n 32
Hæretico non poteſt beneficium reſignari,l.4.q.3.n.14
Hæreticorum filijs non poſſunt beneficia reſignari,lib. 4. q.3. num.15
Hæres defuncti an teneatur pro penſione de curſa, lib.6. q.2: num.102
Hæres per aditionem efficitur dominus,l.1.q.6.n.49
Hæres non poteſt declarare caducitatem non declaratam a domino,l 3.q.3.n.14
Hæreditariæ ſucceſſiones in beneficialibus repelluntur,lib.6.q. 5.num.99
Hæres præſumitur acceptare hæreditatem, quoties ſe ingerit in bonis defuncti,l.10.q.8.n.48
Hæres repræſentat perſonam defuncti,l.3.q.5.n.65
Hæres capiendo poſſeſſionem lite pendente non attentat,l. 2. q.3.nu.76
Hæres poteſt allegare poſſeſſionem continuatam auctoris ſui l.3.q.6.nu.72
Hæreditati ante conditionem impletam non poteſt renunciari,li.2.q.27.n.2
Hæreditas cenſetur adita conſtituto procuratore ad adeundā li.9.q.15.n.2.& l.13.q.5.n.39
Hieroſolymitani comprehenduntur ſub c.55.ſeſſ.25. de reg.li. 6.q.2.nu.520
Homicida venit priuandus,l.3.q.56.n.4.& l.4.q.3.n.9. & li. 54. q.2.n.5.& li.5.q.3.n.184
Homicida debet declarari priuatus,l.7.q.5.n.29
Homicida eſt irregularis,l.5.q.3.n.184
Homicidæ non poteſt beneficium reſignari,l.4.q.3.n.8
Homicida poteſt cogi ad renunciandum,l.5.q.3.n.90
Hominum inſtinctum ad acquirendum,l.11.q.1.n.34
Honorius quartus toto tempore Pontificatus vnum creauit Cardinalem,l.52.q.5.n.27.
Honeſtus qui,li.5.q.6.n.138
Hoſpitalia etiam laicorum ſunt ſubiecta epiſcopo,lib. 3.q.11. num.13
Hoſpitalia quæ dantur in adminiſtrationem, non veniunt ſub nomine beneficij,l.11.q.3.n.45
Hoſpitalia quomodo dentur in adminiſtrationem,lib.11.q.3. num.40
Hoſpitalia quæ dantur in adminiſtrationem ſunt manualia, li. 55.q 3.nu.41
Hoſpitalia quę dantur in titulum veniunt appellatione benef. li.11.q.3.nu.44
Hoſpitalia data in adminiſtrationem,non veniunt appellatione officiorum,l.15.q.3.nu.46
Hoſpitale eſt titulus non omnino profanus,l.11.q.3.n.52
Hoſpitalia ſunt ſub diſpoſitione epiſcopi,l.7.q.6.n.2
Hoſpitale poteſt reſignari in fauorem laici,l.4.q.2.n.41
Hoſpitalitatis qualitas exprimenda,l.10.q.2.n.33
Hoſpitalia non poſſunt renunciari abſque auctoritate ſuperioris,li.7.q.6.n.1
Hoſpitalia quæ dantur in titulum comprehenduntur ſub conſtitutione de publican.l.55.q.3.n.43
Hoſpitalia quando dentur in titulum,l.15.q.3.n.39
Hoſpitalia comprehenduntur,ſub verbis generalibus,lib. 11. q.3.num.60
Hoſpitalia quæ per laicos adminiſtrantur ſubijciuntur epiſcopo,l.7.q.6.num.3
Hoſpitalia huiuſmodi poſſunt permutari,l.2.q.14.n.3
Hoſpitalia non poſſunt ſine labe ſimoniæ vendi,l.2.q.54.n.7
Hoſpitalia comprehenduntur appellationa beneficij,etiam in materia pęnali,l 15.q.3.n.76
Hoſpitalia quæ dantur in titulum poſſunt reſignari, lib. 2. q. 14.num.2
Hoſpitalia aliquando conceduntur in titulū aliquando in adminiſtrationem,l.2.q.54.n.1.& l.11.q.3.n.38
Hoſpitalia comprehenduntur ſub conſtitutione de publicandis,li.2.q.14.n.5
Hoſpitalia quæ dantur clericis in adminiſtrationem non poſſunt reſignari,l.2.q.14.n.6
Hoſpitalia huiuſmodi comprehenduntur ſub conſtitut. Greg. XIII.de public.l.2.q.54.n.8
Hoſpitalia quoties dantur in titulum poſſunt permutari, li.2. q.54.num.4
Hora in qua quis natus eſt computatur in termino,25. ann.li. 12.q.8.num.9
Horæ Canonicæ quid ſint,l.5.q.9.n.6
Horas canonicas qua de cauſa tenentur recitare religioſi, lib. 1.q.9.nu.10
Horas adiſcere,& breuiaria ſibi præparare debent, expectantes beneficia,l.5.q.9.n.58
Horas Canonicas ſeptem, vel vnam omittens recitare peccat mortaliter,li.1.q.9.n.8
Horas Canonicas beneficiatus non recitans tenetur reſtituere fructus,li.1.q.9.n.9
Horas non recitans poſt ſex menſes tenetur ad reſtitutionem fructuum,li.5.q.9.n.56
Horas recitare tenetur reſignans ſi ei fuerunt aſſignati omnes fructus loco penſionis,l.1.q.9.n.5
Horas Canonicas non tenentur recitare habentes minores ordines,li.1.q.9.nu.52
Horas Canonicas reſignans non tenetur recitare ſi alia ratione non tenetur,l.5.q.9.n.5
Horas Canonicas tenentur recitare religioſi,ſacris initiati, & beneficia eccleſiaſtica obtinentes,l.5.q.q.9.n.7
Horas Canonicas cur recitare teneantur ſacris initiati,li. 1. q. 9.nu.51.& nu.13
Horas tenetur recitare reſignatarius poſt collationem acceptatam,li.5.q.9.n.15
Horas recitare tenetur præsbiter etiam renuncians beneficiū, li.5.q.9.nu.54
Horas neſciens recitare qui acceptauit beneficiū peccat mortaliter,lib. 1.q.9.num.57
Horas Canonicas recitare non tenetur nō percipiens fructus beneficij,l.1.q.9.n.3
Humilitas quid & eius gradus,l.5.q.3.n.231
Humilitas eſt præcipua virtus,l.5.q.3.n.230
Humilitas quæ non probatur,l.5.q.3.n.228
Humilitatis meritum,l.5.q.3.n.232
Humilitas commendatur in miniſtris Dei,lib.5. quæſt. 3. numero 229

I

IActare ſuum nemo præſumitur,l.1.q.1.n.93
Idoneus ad beneficia qui,li.4.q.1.n.50.& etiam vide,li.4.q. 51.nu.51.li.8.q.9.n.38
Idoneus quis præſumitur niſi contrarium probetur,li.10. q.3. num.54
Idoneus procurans ſibi reſignari beneficium num peccet,li. 4. q.11.nu.1

Idoneus

Idoneus quis non præſumitur vbi agitur de vtilitate animæ,li. 10.q.3.nu.58
Idoneitas ad aliquod munus poteſt per teſtes probari,li. 10.q. 3.num.65
Idoneitas eſt probanda cum agitur de præiudicio tertij, li.10. q.3.nu.59
Idoneitas eſt probanda excipiente tertio,l.10.q.3.n.67
Idoneitas requiſita a lege non præſumitur ſed eſt probanda,li. 10.q.3.nu.57
Ignari,& inhabiles non debent præfici in eccleſiaſticis,li. 2. q. 4.num.7
Ignorans dicitur eſſe in bona fide,l.3.q.6.n.55
Ignorans dicitur iuſte impeditus,lib.6.q.5.nu.85. & lib. 11. q. 4.num.41
Ignorantes ligantur ſub decreto irritanti,l.11.q.4.n.44
Ignorantes non ligantur in decreto irritanti reſpectu pœnę, li.5.q.6.nu.221
Ignoranti non currit tempus adeundæ hæreditatis,lib.11.q.4. num.39
Ignorantibus currit tempus fauore animarum,l.11.q.4.n.45
Ignorantia eſt maior omnium malorum,l.5.q.3.n.68
Ignorantia excludit contentum,l 5.q.6.n.206
Ignorantia excuſat in foro conſcientiæ,l.10.q.9.n.11
Ignorantia extrauagantium excuſat,l.12.q.9.n.1
Ignorantia facti non iuris excuſat,l.11.q.13.n.90
Ignorantia non excuſat,vbi agitur de lucro captando,lib.11. q.3.nu.70
Ignorantia non excuſat a publicatione,l.11.q.13.n.85
Ignorantia non excuſat a ſurreptione,l.10.q.2.n.3
Ignorantia iuris non eſt iuſta cauſa reſtitutionis,lib. 11.q. 13. num.91
Ignorantia præſumitur,l.6.q.5.n.84
Ignorantia proueniens ex defectu non eſt peccatum,lib.5.q.3. num.81
Ignorantia proueniens ex negligentia eſt peccatum , lib.5.q. 3.num.82
Ignorantia reuocationis in dubio præſumitur,l.7.q.24.n.43
Ignorare ius eſt culpa lata,l.11.q.13.n.92
Illatio non fit ex diuerſis,l.11.q.8.n.8
Illegitimi non poſſunt habere beneficia vbi eorum patres habuerunt,l.3.q.18.n.38
Illegitimo non poteſt beneficium reſignari,l.4.q.4.n.8
Illegitimus mediante diſpenſatione poteſt habere beneficia,li. 4.q.4.num.16
Illegitimus non eſt reſtituendus,l.4.q.4.n.15
Illegitimus non poteſt elegi ad beneficia,l.4.q.4.n.11
Illegitimus non poteſt habere beneficium,l.4.q.4.n.10
Illegitimus non poteſt ordinari,l.4.q.4.n.14
Illicita reputantur, quæ ſunt aduerſus poteſtatem Pontificis, lib.3.q.18.n.126
Illiterati pœnitus,promoueri non poſſunt,l.4.q.4 n.5
Illiterati ſunt exoſi magis quam homicidæ,l.5.q.3.n.77
Illiteratis collatio facta eſt ipſo iure nulla,l.4.q.11.n.19
Illiterato non poteſt beneficium reſignari,l.4.q.4.n.8
Illiteratura quomodo probetur,l.5.q.3.n.86
Illiteraturæ defectus eſt in diſpenſabilis,li.4.q.4.num.6. & lib. 5.q.3.nu.100
Illiteratus cogitur renunciare,l.3.q.18.n.20
Illiteratus æquiparatur ceco,l.5.q.3.n.70
Illiteratus æquiparatur mortuo,l.5.q.3.n.72
Illiteratus æquiparatur animali,l.7.q.3.n.71
Illiteratus eſt irregularis,l.5.q.3.n.89
Illiteratus magis odioſus quam homicida,l.4.q.11.n.20
Illiteratus non poteſt ordinari,l.5.q.3.n.73
Illiteratus non poteſt habere beneficia,l.5.q.3.n.75
Illiteratus nullus debet eſſe in eccleſia Dei,l.5.q.3.n.69
Illiteratus non toleratur,l.4.q.11.n.21
Illiteratus ordinatus recipit characterem,l.5.q.3.n.74
Illiteratus pœnitus qui,l.4.q.4.n.4.& vide in l.5.q.3.n.99
Illuſio,& variatio in perſonis eccleſiaſticis damnatur,lib. 9.q. 25.num.18
Illuſio quid,li.9.q.25.num.45
Impedimenta corporis non excuſant a publicatione,lib.11.q. 13.num.94
Impedimenta excuſant a publicatione,l.11.q.6.n.48
Impedimenta legitima excuſant a publicatione,l.11.q. 13 nu. 1.& num.35
Impedimenta non omnia excuſant a publicatione , lib. 11.q. 13.num.51
Impedimenti probatio eſt difficilis,l.11.q.13.n.22
Impedimentorum genera,in materia appellationis quot ſunt, li.11.q.13.n.14
Impedimentorum ſpecies,l.11.q.13.n.50
Impedimentum affectatum non excuſat,l.11.q.13.n.33
Impedimentum arbitrio iudicis probandum,l.11.q.13.n.26
Impedimentum debet conſtare,l 5.q.6.n.31
Impedimentum debet durare toto tempore,l.11.q.13.n.119
Impedimentum æquiparatur impoſſibili,l.11.q.13.n.7
Impedimentum debet probari fuiſſe tale quod remoueri non potuerit,l.11.q.13.n.27
Impedimentum excuſat a contumacia,l.11.q.13.n.12
Impedimentum excuſat ab omnibus caſibus,l.11.q.13.n.19
Impedimentum excuſat abſque proteſtatione,l. 11.q.13. n.20
Impedimentum excuſat a deſertione,l.11.q.13.n.13
Impedimentum excuſat a mora,l.11.q.13.n.18
Impedimentum excuſat a pœna,l.11.q.13.n.6
Impedimentum excuſat cum remoueri non potuit,l.11.q.13. num.114
Impedimentum facit recedere a forma,l.11.q.13.n.3
Impedimentum excuſat emphiteutam non ſoluentem canonem,l.11.q.13.n.15
Impedimentū excuſat vt quis non teneatur accedere ad Conc. generale,l.11.q.13.n.16
Impedimentum legitimum,l.11.q.13.n.126
Impedimentum legitimum requirit diligentiam,l.11.q.13.n.3 num 10,& 115
Impedimentum iuſtum dicitur periculum mortis,lib.11.q.13. num 99
Impedimentum non excuſat cum poteſt remoueri,li.11.q.13. num.28.& num.32
Impedimentum probandum,l.5.q.6.n.32
Impedimentum probandum eſt ab eo qui prætēdit excuſationem prætextu ipſius,l.11.q.13.n.34
Impedimentum probatur iuramento, quod declaratur dupliciter,li.11.q.13.n.25
Impedimentum probatur per coniecturas,l.11.q.13.n.23
Impedimentum probatur per teſtes,& inſtrumenta,l.11.q.13. num.24
Impedimentum quod propriæ dicatur,l.11.q.13.n.29
Impedimentum veniens ex perſona iudicis inducit iuſtā cauſam reſtitutionis,l.11.q.13.n,120
Impedimentum,vt excuſet debet eſſe cauſa immediata, li. 11. q.13.num.30
Impedimentum vt excuſet debet probari,l.11.q.13.n.21
Impedito non currit præſcriptio,l.11.q.13.n.11
Impedito non currit tempus,l. 11.q.13.n.2
Impedito non currit tempus conficiendi inuentarium,lib. 11. q.13.num.10
Impeditus debet reſtitui,li.11.q 13.n.39
Impeditus non dicitur negligens,l.11.q.13.n.4
Impeditus non tenetur accedere ad conc. prouincial. & ſinodale,l.11.q.13.n.17
Impeditus non videtur formę contrauenire,l.11.q.13.n.5
Impeditus non videtur legi contrauenire,l.11.q.13.n.5
Impeditus proſequi appellationem in primo anno ex cauſa poteſt illam proſequi in ſecundo,l.11.q.13.n.40
Impeditus publicare dolo aduerſarij non excuſatur,lib. 11.q. 13.num.100
Impeditus publicare facto aduerſarij,vel tertij excuſabitur, li. 11.q.13.nu.95
Impeditus publicare in loco vbi tenetur non poteſt id facere in acie campi floræ,vel in cancellaria,lib.11.q.13.num.41. & num.44
Impeditus publicare ob ſedem vacantem excuſatur , lib.11.q. 13.num.124
Impeditus publicare vbi tenetur quo in loco debeat hodie publicare,l.11.q.13.n.43
Impeditus vi armata excuſatur appellare,l.11.q.13.n.97

Impeditus vi armata excuſatur à contumacia,l.13.q.13.n.96
Impenſæ factę eccleſiæ præſumūtur factæ de bonis ipſius, lib. 14.q.7.n.47
Imperare ſibi ipſi nemo poteſt,l.3.q.18.n.115
Imperator promouendo inhabilem videtur cum eo diſpenſaſſe l.4.q.3.n.64
Impetrans beneficium certo modo quid tenetur facere,lib.14. q.2.num.13
Impetrans beneficium vacans per reg.de infir. debet id exprimere,l.12.q.10.n.23.& n.27
Impetrans certo modo non eſt neceſſe,vt ſe obliget ad pęnam talionis,ſed ſufficit quod ſe obliget ad pęnam extraordinariam,li.3.q.16.n.61
Impetrans certo modo petit in impetratione committi alicui vt conſtito de delicto priuet & conferat,l.3.q.16.n.58
Impetrans beneficium ex eo quod alter litteras non expediuit debet hoc probare,l.10.q.3.n.6
Impetrans & ſubditus differunt,l.9.q.17.n.111
Impetrans beneficium eius qui renunciauit coram non ſuo ſuperiore non facta declaratione eſt intruſus,l.7.q.1.0.43
Impetrans debet eſſe clericus,l.10.q.3.n.18
Impetrans exprimit perſonam ex qua vacat beneficium, li.10. q.2.nu.105
Impetrans debet verificare menſem expreſſum,l.10.q.3.n.7
Impetrans per obitum pręfertur impetranti per reſignationē ſi reſignans mortuus eſt intra 20.dies,l.12.q.10.n.20
Impetrans per obitum,ſat erit,probare communem reputationem,l.10.q.4.n.6
Impetrans ſi narrat plura delicta omnia tenetur probare,li.3. q.16.nu.59
Impetrantes plures beneficium ob non factam publicationē, præfertur is qui prius publicauit, quamuis ſit poſterior in data,li.11.q.4.num.27
Impetrantes beneficia vacantia,ob non publicationem,tenentur publicare,l.11.q.4.n.25
Impetranti certo modo non obſtat regula Cācellariæ de Annali,l.3.q.16.n.67
Impetranti per impetrationem videtur ius quæſitum, lib.3.q. 16.num.51
Impetratio beneficij eſt materia ambitioſa,l.12.q.10.n.24
Impetratio beneficij viuentis eſt nulla quamuis ille moriatur, li.8.q.7.n.150
Impetratio certo modo eſt frequens,l.3.q.16.n.60
Impetratio eſt nulla non expreſſa vacatione,l.10.q.2.n.103
Impetratio etiam ex cauſa ceſſionis eſt ambitioſa,l.1.q.18.n.4
Impetratio facta in curia non facta mentione de iure patronatus eſt nulla,l.2.q.4.n.26
Impetratio facta ob non publicationem ante tempus elapſum eſt nulla.l.11.q.7.n.44
Impetratio non facit obligare quem beneficio niſi ceperit poſſeſſionem,l.7.q.1.n.103
Impetratio obreptitia ob falſi narrationem,l.4.q.2.n.10
Impetratio ob non publicationem ſortitur effectum probata non publicatione,l.11.q.10.n.4
Impetratio ob non publicationē quomodo fiat,l.11.q.7.n.42
Impetratio per ceſſum,vel deceſſum non comprehendit beneficium vacans per mortem ciuilem per priuationem,li.12. q.10.num.26
Impetratio per reſignationem eſt ambitioſa,l.1.q.18.n.10
Impetrationi certo modo ſolet dari clau.alia,l.3.q.16.n.63
Impetrationes certo modo abhorrentur,l.3.q.5.n.61
Impetrationis certo modo cauſa dicitur profana,l.3.q.16.n.65
Impetrationes certo mō quomodo procedant,l.11.q.10.n.34
Impoſſibile diſpenſatione fit poſſibile,l.4.q.2.n.35
Impetrationi certo modo conceditur clauſula decreti irritantis,l.3.q.16.n.62
Impoſſibile non videtur mandatum,l.9.q.17.n.143
Impoſſibilis nulla eſt obligatio,l.11.q.13.n.8
Impoſſibilitas reducit probationem,l.11.q.14.n.57
Incertitudo vitiat,l.7.q.23.n.2
Incompatibile eſt habere duos canonicatus in eadem eccleſia li.3.q.1.n.107
Inconſtantia viris eccleſiaſticis prohibetur,l.1.q.13.n.6
Indefinita ęquipollet vniuerſali,l.12.q.14.n.18
Incluſio vnius eſt excluſio alterius,l.5.q.3.n.202
Incluſio vnius non eſt excluſio alterius,quin aliqui caſus exprimuntur ob maiorem frequentiam,li.5.q.3.n.207
Indoctus non eſt tolerandus,li.5.q.3.n.101
Indulgentia conceſſa tali die,abſque reſtrictiua,videtur perpetua,li.11.q.5.n.45
Indulta aliquando conceduntur Cardinalibus cum clauſula excepta vacatione per reſignatu.li.2.q.19.n.1
Indulta Cardinalis an capiant regreſſus & coadiutoria,l.6.q.5. nu.69.& 70
Indulta conceduntur Cardinalibus , aliquando cum clauſula etiam ſi in curia,l.3.q.19.nu.2
Indulta conceſſa abſque cauſa ſunt minoris auctoritatis,l.7.q. 12.num.26
Indultis Cardinalium quandoque derogatur in reſignationib. li.8.q.7.num.181
Indultorum derogatio intelligitur de ordinario,li.7.q.12. nume.27
Indultum Cardinalis non intrat facta renunciatione in curia, li.2.q.19.num.10
Indultum conferendi per ceſſum non capit vacantia ex renunciatione in fauorem,li.6.q.5.nu.22
Indultum conceſſum Cardinalibus , cum clauſula etiam ſi in curia non capit beneficium reſignatum in fauorem,li.2.q. 19.num.3
Indultum non intrat in reſeruatis,l.2.q.10.n.12
Indultum non publicandi debet eſſe ſpeciale,li.11.q.7.n.67
Indultum non publicandi hodie non datur,l.11.q.7.n.68
Infamia irrogatur vſurarijs ipſo iure, l.4.q.3.n.28
Infami notorio non poteſt beneficium reſignari,li.4.q.3.n.43
Infinitas prohibetur a iure,l.7.q.24.n.71
Infamia vitatur per renunciationem factam ab inquiſito, l.3. q.26.num.39
Inferior a Papa non poteſt facere vt conuentio ſimoniaca non ſit talis,li.14.q.6.num.12
Infames debent priuari,li.4.q.2.nu.7
Inferior epiſcopo pōt recipere reſignationem,l.7.q.10.n.3
Inferior non derogat iuri ſuperioris,li.8.q.9.nu.63
Inferior nō poteſt infirmare ſententiam Papæ,li.2.q.11.n.11
Inferior non poteſt tollere decreta Papæ,li.12.q.14.n.9
Inferior non poteſt tollere quę dat ſuperior.li.2.q.11.nn.9
Inferior poteſt conferre non autem recipere renunciationem, li.7.q.14.num.18
Inferior poteſt recipere renunciationem cum habet ius deſtituendi,l.7.q.14.nu.19
Inferior poteſt tollere ſtatutum ſuperioris illo permittente, li. 12.q.14.num.22
Inferior quilibet habens poteſtatem a Papa poteſt derogare reg.de infir.li.12.q.14.nu.21
Inferiores coguntur renunciare ex cauſis ex quibus Epiſcopi, li.5.q.4.num.14
Inferiores non poſſunt diſponere de beneficijs vacantibus in curia per reg.de Infir.li.12.q.10.nn.7
Inferiores non ſe intromittant ſuper reſeruatis,li.12.q.10. n.8
Inferiores Papæ non poſſunt prouidere conditionaliter ,li.8. q.9.num.45
Infirmis iura permittunt actus legitimos,li.3.q.10.nn.2
Infirmis etiam morti vicinis actus legitimi permittuntur,l.12. q.1.n.18.& q.2.n.2.& q.14.n.3
Infirmis poſſunt beneficia reſignari,l.4 q.8.n.1
Infirmi morti vicini non poſſunt renunciare in fauorem,l.12. q.1.nn.19
Infirmi non ſunt cogendi renunciare,li.5.q.3.n.44
Infirmi non poſſunt diſponere de beneficijs,li.12.q.2.n.22
Infirmi vocati non tenentur comparere,l.11.q.13.n.80
Infirmitas & ſenectus a pari procedunt,li.5.q.3.n.47
Infirmitas eſt probanda,li.5.q.3.n.34
Infirmitas in dubio præſumitur longum impedimentum, li.5. q.3.num.39
Infirmitas inter caſus fortuitos computatur,li.11.q.13.n.79
Infirmitas magna æquiparatur morti,li.5.q.3.n.27
Infirmitas non excuſat a publicatione,lib.11.q.13.n.78
Infirmitas præſumitur durare longo tempore,l.12.q.6.n.16
Infirmitas probatur ex aſpectu,l.5.q.3.n.35

Infirmitas

Infirmitas probatur per familiares,l.5.q.3.n.38
Infirmitas probatur per medicos,l.5.q.3.n.36
Infirmitas probatur per iuramentum,l.5.q.3.n.37
Infirmitas quid,l.5.q.3.n.16
Infirmitate grauati de facili dant quod ſecum deferre non poſſunt,l.12.q.1.n.23
Infirmitate oppreſſus,poteſt eſſe ſanus mente,l.9.q.1.n.8
Infirmitatis appellatione venit grauis,l.12.q.6.n.10
Infirmitatis exempla,l.5.q.3.n.19
Infirmitatis priuilegia remiſſiue,l.12.q.6.n.17
Infirmitatis tempore quod diſponitur,videtur diſpoſitum cauſa mortis,l.12.q.1.n.24
Infirmo moriente infra viginti dies beneficium vacat per obitum,& non per reſignationem,l.3.q.10.n.9
Infirmus citatus non tenetur comparere etiam in cauſa criminali,l.5.q.3.n.30
Infirmus æquiparatur mortuo,li.5.q.6.n.13
Infirmus excuſatur a contumacia,l.5.q.3.n.31
Infirmus excuſatur a muneribus perſonalibus,l.5.q.3.n.29
Infirmus poteſt condere teſtamentum,l.3.q.10.num.4.& lib.12.q.2.num.4
Infirmus poteſt teſtari,& alios legitimos actus facere, lib.9.q.1.num.9
Infirmus poteſt contrahere matrimonium,l.3.q.10.num.5.& li.12.q.2.nu.3
Infirmus poteſt per procuratorem reſignare,l.9.q.1.n.7
Infirmus poteſt reſignare,l.3.q.10.n.1
Infirmus poteſt tranſigere,lib.12.quæſt.2.num.4.& lib.3.q.10.num.3
Infirmus quis ſit,l.5.q.3.n.17
Infirmus qui,l.12.q.6.n.9
Ignorantia non excuſat,vbi eſt appoſitum decretum irritans, li.11.q.4.nn.49
Ingratitudo reprobatur,l.6.q.5.n.50
Ingratitudo vitium enormæ,l.6.q.5.n.51
Ingrediens quos fructus habere debeat,l.6.q.5.n.36
Ingredientes monaſteria an poſſint abſque ſuperioris authoritate renunciare,l.7.q.4.n.1
Ingreſſus monaſterij dolo factus tenet,l.13.q.3.n.12
Ingreſſus monaſterij in fraudem ſubſtituti non tenet,lib.12.q.1.num.13
Ingreſſus quid,& quid ſupponat,l.6.q.5.n.114
Ingreſſus religionem in anno probationis de iure communi reſignare poteſt,l.3.q.13.n.2
Ingreſſus vitioſus prohibitus in beneficijs,l.13.q.5.n.97
Inhabiles,& ignari non debent præfici eccleſijs,l.2.q.4.n.7
Inhabili non poteſt reſeruari penſio abſque diſpenſatione,lib.6.q.2.nu.82
Inhabilitas præſcribi non poteſt,l.3.q.1.n.44
Inhabilitatem reſignantis allegans debent illam probare, lib.10.q.4.nu.15
Inhibitio habet decretum irritans,l.2.q.3.n.93
Inimicitia capitalis excuſat a reſidentia,l.5.q.3.n.256
Inimicitia capitalis quæ,l.5.q.6.n.171
Inimicitia capitalis,quæ remittitur arbitrio iudicis, lib.5.q.3.num.258
Inimicitia eſt contra ius naturale,l.5.q.3.n.260
Inimicitia eſt iuſta cauſa non morandi in aliquo loco,li.5.q.6.num.170
Inimicitia eſt iuſta cauſa non manendi in aliquo loco,li.5.q.3 num.255
Inimicitia excuſat citatum,l.5.q.3.n.257
Inimicitiam modi probandi,l.5.q.3.n.262
Inimicitia non præſumitur,l.5.q.3.n.259
Inimicitia potentiorum præbet iuſtam cauſam abſentiæ,lib.5.q.3.num.265
Inimicitia probatur per coniecturas,l.5.q.3.n.261
Initium ſpectatur in qualibet diſpoſitione.l.1.q.11.n.67
Iniuria grauis quæ,l.5.q.6.n.145
Iniuria non fit volenti,l.6.q.5.n.24
Iniuriam nemini facit is qui ſuum ius proſequitur,l.3.q.18.n.4
Iniuriam non infert iuris exequutio,l.13.q.1.n.164
Innocentina declaratur,l.5.q.3.n.4
Innocentius octauus reuocauit licentias reſignandi beneficia reſeruata.lib.2.q.16.num.15
Innocentius Papa in nocte ſuæ creationis,multas ſupplicationes ſignauit,l.3.q.18 n.108
Inops qui,l.5.q.6.n.137
Inſinuatio ad inſtar publicationis,l.11.q.5.n.55
Inſinuatio eſt ſolemnitas donationis,l.11.q.11.n.29
Inſolita non veniunt ſub generalitate,l.9.q.17.n.100
Inſinuatio requiritur vt obuietur fraudibus,l.11.q.4.n.36
Inſordeſcens poteſt priuari beneficio,l.4.q 3.n.56
Inſordeſcens ſimilis eſt hæretico,l.4.q.3.n.55
Inſordeſcenti per annum non poteſt beneficium conferri, lib.4.q 3.num.54
Inſtantia cæpta per prædeceſſorem,tranſit ad ſucceſſorem,lib.1.q.16.num.15
Inſtantia cæpta per reſignantem tranſit in reſignatarium, lib.1.q.16.num.14
Inſtantia non tranſit in hæredem pro vt erat penes defunctum li.2.q.3.nu.77
Inſtantia tranſit in reſignatarium in eo ſtatu in quo reperitur, li.1.q.16 nu.10
Inſtituendi,& deſtituendi ius colligitur,ex vltimo ſtatu, lib.7.q.14.nu.21
Inſtituendi ius habens ex iure ſpeciali non poteſt deſtituere, li.7.q.14.n.17
Inſtituendi ius habens ex præſcriptione non poteſt recipere reſignationes beneficiorum,l.7.q.10.n.9
Inſtituendi ius inferior habens confert beneficium renunciatum coram epiſcopo,l.7.q.14.n.17
Inſtituere qui poteſt regulariter poteſt,& deſtituere,li.7.q.10.num.11
Inſtituti ab Abbate non adminiſtrant niſi de licentia dioceſani,li.7.q.15.n.2
Inſtitutio differt a collatione,& Præſentatione,l.12.q.3.nu 21
Inſtitutionem qui non habet non poteſt recipere renunciationem,li.7.q.16.n.6
Inſtrumenta facta per notarium inhabilem valent ſi reputabatur habilis,l.7.q.24.n.46
Inſtrumenta poſſunt produci poſt concluſum in cauſa,lib.3.q.16.num.15
Inſtrumenta produci non poſſunt lata ſententia,l.3.q.16.n.14
Inſtrumentum conficitur de traditione poſſeſſionis beneficij, li.10.q.6.nu.47
Inſtrumenti cancellatio impedit miſſionem in poſſeſſionem,li.9.q.7.num.45
Inſtrumenti clauſula ſponte iuraſſe quid operetur,lib. 13.q.5.num.54
Inſtrumenti dubium tollitur ex inſpectione protocolli,li. 8.q.7.num.192
Inſtrumentum confectum a Notorio non matriculato an valeat,li.4.q.9.n.21
Inſtrumentum dicitur probatio aperta,l.11.q.14.n.43
Inſtrumento de iure,debet apponi locus,l.9.q.7.n.8
Inſtrumentum dicitur probatio probata,l.11.q.14.n.42
Inſtrumentis duobus contrarijs confectis eadem die,ſtatur producto per reum,l.9.5.23.n.6
Inſtrumentum duo teſtes probant,l.11.q.14.n.46
Inſtrumentum facit notorium,l.13.q.5.n.150
Inſtrumentum,in quo non apparet vbi ſit factum, non valet, li.9.q.7.num.7
Inſtrumentum non habens notarij ſubſcriptionem,neque rogatum,neque ſigillum,non eſt in forma probandi,lib.9.q.7.num.6
Inſtrumentum oritur ex protocollo,l 8.q.7.n.107
Inſtrumentum præſumitur verum validum,& ſolemne,li. 11.q.14.num.44
Inſtrumentum probare videtur probans fuiſſe carceribus mancipatum,li.13.q.1.n.118
Inſtrumentum procuræ cum nõ eſt receptũ a procuratore,ſufficit,pro reuocatione denunciare notario,l.9.q.27.n.20
Inſtrumentum publicationis eſt conficiendum,l.11.q.6.n.59
Inſtrumenti publicationis forma,l.11.q.6.n.62
Inſtrumentum quare fiat de admiſſione reſignationis extra curiam,l.8.q.9.n.19
Inſtrumentum requirit annum & diem,l.8.q.9.n.18

Inſtrumentum ſi non eſt in forma probanti non probat,li. 11. q.6.num.66
Inſtrumentum vitiatur caſſatura,l.9 q 7.n.46
In ſufficiens debet deponi ab eccleſia,l.5.q.3.n.88
Interdictum æquiparatur ſuſpenſioni,l.5.q.6.n.212
Interdictum quid,li.5.q.6.n.85
Integra res donec reſignans,& Reſignatarius conſentiant,lib. 8.q.8.nu.95
Intentio finalis ex prohæmio,l.11.q.11.n.56
Intentio inducendi debitum antidorale non eſt ſimonia,li.14. q.7.nu.18
Intimatio non requiritur in reuocatione procuratoris metu conſtituti,l.13.q.1.n.48
Intimatio non requiritur in reuocatione procuratoris quæ fit per mortem,li.1.q.5.n 55
Intentio probanda eſt,l.10.q.5.n.2
Intimatio reuocationis mandati dati ad reſignãdum debet fieri omnibus procuratoribus,l.9.q.26.n.10
Intimatio reuocationis procuratoris ad reſignandum poteſt fieri ipſi procuratori,l.9.q.26.n.9
Intimatio reuocationis procuratoris ad reſignandum,quomodo debet fieri,l.9.q 26.n.11
Intimatio reuocationis procuratoris quibus fieri debet, li.1. q.5.num.56
Interpretatio capienda pro non correctione,l.11.q.11.n.37
Interpretatio capienda ſemper vt delictum excludatur,li. 14. q.7.num.56
Interpretatio capienda,vt excludatur delictum,li.9.q.9.n.9
Interpretatio capienda,vt reſignatio vitetur, lib.8.q.1. num.3. & num.9
Interpretatio capienda,vt verba ſtent demonſtratiuæ, lib.11. q.11.num.45
Interpretatio lata vbi agitur ad obuiandas fraudes, lib. 11. q. 3.num.18
Interpretatio in dubio capienda,vt minus ſit derogatum,l.11. q.11.num.40
Interpretatio quæ reducit ad primæuum ius eſt fauorabilis, l. 11.q.11.nu.70
Interpretatio ſtricta fit in pœnalibus,li.5.q.6.n.218
Interpretatio ſtricta fit in ſtylo,l.3.q 18.n.76
Interpretatio ſtricta fit in ſubrogationibus,l.2.q.3.n.83
Interpretatio ſtricta fit vt pœna ſtatuti vitetur,l.12.q.8.n.41
Interpretatio ſtricta in renunciatione,l.13.q.5.n.7
Interpretatio vt actus ſuſtineatur,li.7.q.24.n.14
Interdicto contrauenìens fit irregularis,l.5.q.6.n.211
Intruſi condemnantur ad fructus a die motæ litis,l.3.q.1. n.46
Intruſi non poſſunt reſignare beneficia,quæ poſſident,lib.3.q. 1.num.39.
Intruſi non poſſunt reſignare,l.3.q.1.n.42
Intruſi nullum habent titulum,l.3.q.1.n.40
Intruſi odioſi,l.7.q.1.n.109
Intruſi tenent beneficia cum peccato,l.7.q.1.n.110
Intruſi tenentur ad fructus perceptos,li.7.q.1.n.111
Intruſio annullat titulum,& poſſeſſionem,l.13.q.5.n.127
Intruſus dicitur reſignatarius qui capit poſſeſſionem habens ius ab eo qui non habebat,l.1.q.15.n 14
Intruſus eſt eijciendus a poſſeſſione,l.1.q 6.n.8
Intruſus eſt impetrans beneficium illius qui renunciauit corã non ſuo ſuperiore non facta declaratione,l.7.q.1.n.43
Intruſus,& non beneficiatus tenetur ad penſionem,lib. 1. q.8. num.37
Intruſus habens titulum non canonicum,l.7.q.1.n.115
Intruſus non poteſt incumbere poſſeſſioni,l.1.q.7.n.2
Intruſus non poteſt renunciare etiam ſi diu beneficium pacifice poſſedit,l.3.q.1.n.41
Intruſus nullum ius habet in beneficio,li.7.q.1.n.108
Intruſus poteſt renunciare abſque ſuperiore,l.7.q.1.n.107
Intruſus quando quis intrat poſſeſſionem ſine auctoritate,lib. 7.q.1.nu.114
Intruſus qui abſque auctoritate ſuperioris,& abſque bullis,li. 13.q.5.nu.126
Intruſus quis dicatur,l.7.q.1.n.113
Intruſus ſpiritualia miniſtrare non poteſt,l.11.q.1.n.12
Intruſus tenetur ad caritatiuum,l.1.q.8.n.38
Inuentarium conficiendi non currit tempus a iure ſtatutum impedi[illegible]l.11.q.13.n.10
Iunius nemo transfertur de vna eccleſia in aliam,lib. 3.q.18 num.3
Ioanni de lignano nocuit bigamia,l.5.q.3.n.199
Ioannes Paleſtinus memoriæ præſundiſſime cum eſſet cæcus, li.5.q.6.nu.41
Ioannes 23.acceſſit vti clericus ad Martinum V.qui cum creauit Card.li.1.q.17.n.4
Ioannes 23.fuit depoſitus à Conc.Conſtant.l.1.q.17.n.3
Irregulares poſſunt cogi ad obtinendam diſpenſationem,lib. 5.q.6 num.100
Irregulares non poſſunt miniſtrare,l.5.q.6.n.98
Irregulares non poſſunt renunciare ſine ſuperiore, lib.7.q.2. num.11
Irregulares ſunt inhabiles ad beneficia,l.5.q.6.n.99
Irregulari facta collatio non tenet,l.5.q.3.n.181
Irregulari non poteſt beneficium reſignari,l.4.q.3.n.32
Irregulari non poteſt conferri beneficium,l.5.q.3.n.180
Irregularis fit ex contemptu,l.4.q.3.n.39
Irregularis fit ingerens ſe diuinis,poſt clauſulam poſitam in literis,teque abſoluentes,l.8.q.7.n.127
Irregularis non poteſt habere penſiones,l.4.q.3.n.37
Irregularis non poteſt promoueri,l.4.q.3.n.36
Irregularis non poteſt ſine peccato retinere beneficia, lib.4.q. 3.num.34
Irregularis non poteſt priuari,l.5.q.3.n.183
Irregularis quot modis,l.5.q.3.n.201
Irregularitas eſt de iure poſitiuo,l.5.q.3.n.198
Irregularitas inducitur ex ſcandalo,l.5.q.6.n.102
Irregularitas quæ,l.5.q.3.n.178
Irregularitas quæ præbeat cauſam renunciandi,lib.5. quæſt.3. num.200
Irregularitas ſuperueniens nõ inducit priuationem beneficij ipſo iure,l.5.q.3.n.182
Irregularitatem incurritur in caſibus a iure expreſſis, lib.4.q.3. num.38
Irregularitatis cauſa poteſt quis cogi renunciare,etiã ſi ſit prælatus,l.3.q.18.n.29
Iudæorum filij non poſſunt promoueri ad ſacros ordines, li. 4.q.4.nu.25
Iudæorum filijs poſſunt beneficia reſignari,l.4.q.4.n.24
Iudex finita iuriſdictione,nihil poteſt facere,l.9.q.24.n.10
Iudex debet eſſe certus de ſua iuriſdictione,l.9.q.8.n.12
Iudex donec declarauerit datur manutentio,l.11.q.14.n.50
Iudex contra ius procedens inducit iuſtum metum,lib.3.q.1. num.216
Iudex habet præſumptionem pro ſe,l.13.q.5.n.23
Iudex habet ſal ſapientiæ,& iuſtitiæ,l.3.q.2.n.17
Iudex iuſte procedens,metum non inducit,l.13.q.1.n.163
Iudex non poteſt iudicare ex ſupplicatione,l.8.q.2.n.12
Iudex non ſolet concedere,quod eſt malum,l.3.q.2.n.15.
Iudex poteſt interrogare etiam poſt concluſum in cauſa, li.3. q.16.num.16
Iudex præſumitur habere iuſtam cauſam,l.11.q.10.n 27
Iudex quis adeundus pro dolo,l.13.q.3.n.15
Iudex ratione cauſæ dicitur ſuperior,l.13.q.5.n.25
Iudex ſæcularis non dicitur competens clericis,lib.7.quæſt.9. num.4
Iudices hortantur ad compoſitionem,non autem compellũt, li.13.q.1.nu.169
Iudices non poſſunt conſtitui monachi,l.9.q.4.n.14
Iudici non creditur in præiudicium alterius, lib.8.quæſt.11. num.29
Iudici vt iudici debet eſſe notum,l.1.q.6.n.24
Iudicis arbitrio relinquitur qui dicatur ſcientia ſufficiens, lib. 5.q 3.num.97
Iudicis arbitrio remittitur quę infirmitas ſufficiat ad renunciãdum,li.5.q.3.nu.32
Iudicis arbitrio relinquitur quid dicatur graue,lib.5.quæſt.6. num.141
Iudicis arbitrio relinquitur,quod certa lege non reperitur diffinitum,li.3.q.1.n.145
Iudicis arbitrio remittitur, quæ alia cauſa Epiſcopo præbeat

iuſtam

inſtam canſam rennnciandi,l.5.q.3.n.208
Iudicis arbitrio remittitur quæ alimenta debeantur clerico,li. 5.q.6.num.135
Indicis arbitrio remittitur negotium præſumptiunm,l.13.q.1. num.104
Indicis arbitrio remittitur quæ infirmitas excuſet,lib.5.q.3.nume.33
Iudicis arbitrio remittuntur quę uon ſunt diffinita à iure, li.5. q.6.num.133
Iudicis arbitrio remittitur quæ ſenectus dicatur inhabilis,li.5. q.3.num.56
Iudicis arbitrio remittitur quod beneficium ſufficiens, lib.5. q.6.num.132
Iudicis arbitrio remittitur quæ ſit iuſta cauſa litigandi,li. 5.q. 3.num.209
Iudicis arbitrio relinquitur quod dicatur tenue beneficium,li. 5.q.6.num.134
Indicis auctoritas tollit ſuſpitionem vis & metus,li.13.q.5.nume.22
Iudicis decretum non requiritur in renũciatione minoris 25. an.l.3 q.7.nu.10
Iudicinm cœptum ad inſtantiam curialis vigore eugeniane nõ facit rem litigioſam,l.2.q.3.nu.49
Iulius Secundus in infirmitare noluit creare Cardinales,l.12.q. 1.num.26
Iulij III. Conſtitutio de capienda poſſeſſione cum litteris in viridi obſeruantia,l.10.q.6.nu.18
Inra beneficij reſignati ſunt inutilia penes reſignantem,li.2.q. 16.num.12
Iura edere quis non poteſt cogi,l.9.q.18.nu.1
Iura epiſcopalia babens,poteſt facere quæ poteſt Epiſcopus,l. 7.q.14 nu.22
Iura & pertinentiæ renunciantur cum beneficio,lib.8. q.7.n.9
Iura loquentia de beneficiis habent locum in hoſpitalibus, lib. 11.q.3.nu.50
Iura loquentia de morte naturali,habent locum in morte ciui li.1i.7.q.28.num.3
Inra occurrunt fraudibus,lib.12.q.2.nu.10
Iura plura quoties vni competũt vno ſublato alterum illæſum remanet,l.12.q.10.nu.14
Iura tranſgrediuntur ob atrocitatem criminis,lib.14.q.10.numero 26
Iura tranſgrediuntur ob enormitatem delicti,lib.11.q.50.nume.24
Iuramenti & actus vbi fuit interpoſitum idem iudicium,li.13. q.5.num.19
Inramenti obligatio,li.9.q.31.nu.15
Inramento poteſt quis ſe obligare,l.9.q.31.nu.6
Iuramentum addit efficace vinculum ad excludendum renunciantem,l.1.q.13.nu.32
Iuramentum an impediat reſtitutionem,li.3.q.7.n.19
Iuramentum appoſitum in reſignatione excludit reſignãtem, l.14.q.1.num.10
Iuramentum debet habere tres comites,li.2.q.1.nu.27
Iuramentum debet obſeruari ſi non vergit in diſpendium ſalutis æternæ,l.14.q.1.nu.8
Iuramentum de non agendo impedit reſtitutionem,lib.13.q.5. num.52
Iuramentum de non petendo abſolutionem illicitum,li. 13.q. 1.num.40
Iuramentum contra honeſtatem non eſt obſeruandum,li.3.q. 18.num.120
Iuramentum eſt de iure diuino,l.3.q.18.n.87
Iuramentum & fideiuſſio ſequuntur naturam actus ſuper quo interponuntur,l.1.q.8.n.14
Iuramentum eſt ſeruandum cum poteſt ſine interitu ſalutis æternę,l.7.q.1.25
Iuramentum eſt ſeruandum quoties habet tres comites,li. 3.q. 18.nume.116
Iuramentum extortum tempore prohibito non valet,li.13.q. 18.q.119
Iuramentum habet tacitam conditionem,ſi actus valet, li. 14. q.1.num.7
Iuramentum intelligitur præſtitum rebus ſic ſtantibus,li.3.qu. 18.num.123
Iuramentum interpoſitum ſuper actu nullo vires non operatur.l.13.q.1.num.20
Iuramentum metu præſtitum validum,li.13.q.2.n.11
Iuramentum non extenditur ad ea de quibus non fuit cogitatum,l.1.q.13.n.46
Iuramentum non operatur vires in actu meticuloſo,l. 13.q.1. num.19
Iuramentum non poteſt ſperni auctoritate propria,lib.13.qu. 11.num.31
Iuramentum non purgat metum,li.13.q.1.n.212
Iuramentum non reuocandi teſtamentum eſt nullum,li. 13.q. 18.num.112
Iuramentum non validat conditiones turpes,l.14.q.1.n.9
Iuramentum non validat renunciationem nullam ob metum li.13.q.1.n.17
Iuramentum præſtatur in reſignatione,l.8.q.8.n.5
Iuramentum ob enormem læſionem non eſt obſeruandum,li. 13.q.1.num.32
Iuramentum præſtatur in reſignationibus, quæ fiunt curiæ, quod non interuenit dolus,metus,fraus,&c.li.13.q.1.n.42
Iuramentum pręſtitum in reſignatione poſt ſpolium facta præſumitur extortum,l.13.q.5.n.17
Iuramentum recipit interpretationem à voluntate iurantis,li. 13.q.18.nu.110
Iuramentum recipit tacitas conditiones,quas recipit actus,li. 13.q.1.nu.22
Iuramentum regulatur ſecundum naturam actus ſuper quo interponitur,l.14.q.1.n.16
Iuramentum regulatur ſecundum naturam promiſſionis,lib. 13.q.1.num.23
Iuramentum requiritur in renunciatione,quod nõ interuenit dolus & fraus,l.8.q.9.nu.17
Iuramentum ſtricte interpretatur,vt minus obliget,li. 13.q.1. num.44
Iuramentum ſequitur naturam actus ſuper quo interponitur, li.1.q.13.nu.33.& li.13.q.1.nu.21
Iuramentum ſeruandum,l.3.q.18.nu.88
Inramentum ſeruari debet,l.13.q.5.nu.53
Iuramentum ſuper actu nullo quid operetur,li.13.q.2.n.12
Iuramentum ſuper renunciatione beneficij validum,li.13.q.2. num.13
Iuramentum,vbi requiritur pro forma,quis non poteſt iurare per alium,l.9.q.12.nu.5
Iurans eſſe fidelis ad hue die ſtatim ligatur,l.12.q.8.n.17
Iurans metu debet habere abſolutionem & ante nõ poteſt agere,l.13.q.1.nu.28.& nu.30.& 35
Iurans metu renunciare,vel non repetere non firmat actum inualidum,l.13.q.1.num.16
Iurans non contrahere matrimonium,ſi poſtea contrahat valet matrimonium,l.9.q.31.nu.29
Iurans non fideiubere,non mutuare, non acceptare epiſcopatum,non intrare monaſterium,poteſt poſtea hęc facere nõ obſtante iuramento,l.9.q.31.nu.30
Iurans non reuocare teſtamentum,poteſt illud reuocare, li.9. q.31.num.25
Iurans petere vſuras,debet petere abſolutionem,l.13.q.1. nume.36
Inrans reſignare,pœnitere poteſt,l.2.q.6.nu.43
Iurans tenetur ſeruare etiam inramentum,quod non præſtitit in manibus ſui ſuperioris.l.7.q.1.n.16
Iuris ceſſio publicanda,l.11.q.5.n.51
Iuriſdictio aliquando reſeruatur reſignanti,l.6.q.1.n.12
Iuriſdictio non datur in actu ante expeditionem,li.7.q.21.nume.13
Iuriſdictio ſimpliciter data facit quem delegatũ,l.6.q. 24.n.27
Iuriſdictio Vicarij expirat mortuo Epiſcopo,li.7.q.24.n.35
Iuriſdictio voluntaria includit contentioſam,l.7.q.24.n.18
Iuriſdictio data ſub conditione geſtum ante eſt nullum,li.1.q. 3.num.28
Iuriſdictionis conceſſio quando extendatur.l.7.q.10.n.29
Iuriſdictionis defectus eſt inſanabilis,l.9.q.24.n.11
Iuris dubij error in requiſitis pro forma non excuſat,l.11.q.3. num.71

Iuripatronatus clericorum derogatur per ſimplicẽ derogationem factam à Papa,l.2.q.4.n.38
Iuripatronatus clericorum Papa facilius derogat,l.2.q.4. n.20
Iuriſpatronatus derogatio nõ præſumitur,niſi expreſſa fiat mẽtio,& in litteris apponatur,l.2.q.4.n.35
Iuriſpatronatus derogatur quando orator eſt vnus ex patronis,l.2.q.4.nu.57
Iuripatronatus Ducũ derogatur etiam ſi vacat in curia,li. 2.q.4.nu.48
Iuripatronatus ex priuilegio præſcriptione, aut conſuetudine de facili derogatur,l.2.q.4.n.51
Iuripatronatus eccleſiaſtico aut laicorum Papa derogare põt,li.2.q.4.nu.32
Iuripatronatus laicorum aliquando derogatur pro duabus tertijs,l.2.q.4.n.53
Iuripatronatus laicorum,clauſula etiamſi ad alicuius præſentationem,non derogat,l.2.q.4.n 37
Iuſpatronatus mixtum aſſumit naturam eccleſiaſtici,li. 2. q.4.num.50
Iuripatronatus Papa derogat in totum, ſi beneficium vacat in curia,l.2.q.4.nu.45
Iuripatronatus Regum non derogatur etiam ſi vacant in curia l.2.q.4.nu.47
Iuripatronatus renunciatur tacite & expreſſe,l.1.q.1.n.4
Iuripatronatus vt plurimum derogatur pro medietate,l.2.q.4.num.54
Iuriſpatronatus beneficia debent renunciari,cum conſenſu patroni,li.7.q.14.nu.9
Iuriſpatronatus beneficia poſſunt coram epiſcopo renunciari, l.7.q.14.num.8
Iuriſpatronatus beneficia non confert ordinarius,lib.11.qu.3.num.8
Iuriſpatronatus beneficij bona non poſſunt alienari ſine cõſenſu patroni,l.2.q.4.n.12
Iuriſpatronatus beneficij renunciatio facta ſine conſenſu patroni eſt nulla,& non abdicatur ius à reſignante,lib.1.q.3.num.96
Iuriſpatronatus beneficij renunciatio facta abſque conſenſu patroni non abdicat ius,& eo mortuo beneficium vacat p obitum.li.2.q.4.nu.15
Iuriſpatronatus beneficium an poſſit reſignari ſine cõſenſu patroni ,l.2.q.4.nu.2
Iuriſpatronatus beneficium non poteſt permutari ſine conſenſu patroni,l.2.q.4.n.10
Iuriſpatronatus beneficium non poteſt vniri ſine conſenſu patroni,l.2.q.4.num.11
Iuriſpatronatus beneficium non poteſt dari in commendam ſine conſenſu patroni,li.2.q 4.n.13
Iuriſpatronatus beneficium poteſt renunciari coram Capitulo ſede vacante,l.7.q.23.n.32
Iuriſpatronatus beneficium poteſt reſignari in fauorem, lib.2.q.4.num.1
Iuriſpatronatus derogationem clauſulæ generales non inducunt,l.2.q.4 nu.36
Iuriſpatronatus qualitas in litteris debet exprimi,li.10.q. 2.numero 34
Iuriſpatronatus laicorum derogatio non admittitur in Gallia, vel in Hiſpania,l.2.q.4.num.43
Iuriſpatronatus laicorum derogationes ſunt odioſæ,lib.2.q.4.num.42
Ius actoris non debet diſcuti in ſubrogatione gratioſa,etiã quoad prouiſionem,li.2.q.3.n.68
Ius abdicatur à reſignante per admiſſionem renunciationis,li.8.q.9.num.13
Ius abdicatur in reſignatione conditionali adimpletis conditionibus,li.1.q.3.n.8
Ius abdicatur à reſignante per conſtit.Greg.XIII.non facta publicatione,l.11.q.7.nu.34.& 12.nu.5.
Ius acquiritur ex prouiſione Papæ,l.11.q.7.n.3
Ius acquiritur per collationem,& acceptationem,lib.2.quæſt.26.num 2
Ius acquiritur prouiſo per collationem ordinarij,li.10.q.6.nume.2.& 55
Ius competentes ſpiritualibus & tẽporalibus poteſtã quocumque renunciari,li.1.q.1.num.5
Ius commune non requirit expeditionem litterarum, li. 10.q.1.num.32
Ius conſiſtit in litteris,li.2.q.26.nu.4
Ius conſiderabile habet,qui habet ius ad rem,l.2.q.23.n.2
Ius conditionale non eſt conferibile ante reſolutionem,li.11.q.7.num.45
Ius curati prope finem anni eſt temporale,l.3.q.2.n.4
Ius ad rem acquiritur per confirmationem,li.7.q.1.n.91
Ius ad rem acquiritur per regreſſum,l.6.q.5.nu.10
Ius ad rem acquiritur per electionem,l.7.q.1.nu.84
Ius ad rem acquiritur per litteras expectatiuas,l.7.q.1.n. 98
Ius ad rem acquiritur per præſentationem,li.2.q.23.nu. 12.&l.7.q.1.num.95
Ius ad rem habetur per expectatiuam,l.2.q.23.nu.15
Ius ad rem facilius perditur,l.7.q.1.num.77
Ius ad rem habentes non coguntur renunciare coram ſuperiore,l.2.q 23.num.17
Ius ad rem non eſt tantę potentiæ,vt poſſit in alium transferri, l.2.q.23.num.4
Ius ad rem non eſt plenum,l.1.q.13.nu.18
Ius ad rem vel in re,an acquiratur per vnionem,li.2.q.9.nu.6
Ius ad rem non acquiritur ex præſentatione facta ſuperiore an reinſtitutionem,l.7.q.1.n.96
Ius in re acquiritur per expeditionem litterarum,& acceptationem,l.7.q.1.n.99
Ius in rem poteſt renunciari in fauorem,l.2.q.24.n.5
Ius in re difficilius tollitur,quam ius ad rem,l.13.q.1.n.27
Ius dubium quod, li.11.q.3.nu.65
Ius eſt in pendenti ante publicationem,li.11.q.7.n.5
Ius extinctum non reuiuiſcit,li.13.q.2.nu.25
Ius eſt penes reſignatarium antequam annus datus ad promouen.labatur,li 3.q.2.nu.9
Ius idem vbi adeſt eadem ratio,l.8.q.8.num.143.& lib.12. q.3.num.9
Ius in beneficio acquiritur ex collatione, li.7.q.1.nu.102.
Ius naturale potius ſeruandum quam poſitiuum,lib. 3.qu. 18.num.138
Ius nullum acquiritur ex actu nullo,li.11.q.7.nu.6
Ius non abdicatur à reſignante nulla exiſtente renunciatione, li.1.q.3.nu.95.& l.11.q.7.nu.21
Ius non abdicatur permutatione non ſequuta,li.1.q.3.n.49
Ius non abdicatur ante præſtitum conſenſum,li.10.q.2.n.85
Ius non abdicatur non admiſſa renunciatione à ſuperiore,lib.1.q.3 num.50
Ius non abdicatur à reſignante,niſi acquiratur reſignatario,li.9.q.21.num.5
Ius non abdicatur à reſignante, non adimpletis conditionib.l.9.q.17.nu.26.& q.17.num.69
Ius non abdicatur à reſignante,non expreſſo vero valore, li.6.q.5.nu.62.& li.10.q.3.nu.49
Ius non abdicatur à reſignante,antequam reſignatarius acceptet,l.10.q.8.nu.25
Ius non abdicatur à reſignante ante conditionis euentum,li.6.q.4.num.57
Ius non acquirit gerens ſe notorie pro rectore,l.11.q.6.n. 84
Ius optandi non habet recuperãs beneficium ex noua collatione,l.1.q.14.n 26
Ius patronatus laicorum eſt, quod ex bonis patrimonialibus fit.l 2.q.num.40
Ius patronatus eccleſiaſticum eſt,quod ex bonis eccleſiæ conſtruitur,vel dotatur,l.2.q.4.nu.39
Iuſpatronatus laicale acquirit clericus dotans eccleſiam ex bonis patrimonialibus,l.2.q.4.nu.41
Iuſpatronatus habent laici ex mera gratia,l.2.q.4.n.33.
Iuſpatronatus ſi eſt mixtum datur derogatio.l.2.q.4.n.49
Ius penes reſignantem in fraudulenta reſignatione,li.12.qu.9.num.11
Ius permutandum debet eſſe in rem,l.2.q.21.nu. 3
Ius quæritur per ſignaturam Papę,l.2.q.27.num.5
Ius quærendum facilius tollitur quamuis quæſitum,l.7.q.1.nume.75
Ius quæſitum Papa tollere non ſolet.l.1.q.15.nu.12
Ius quod acquiritur prouiſo per collationem non eſt firmum

anſa

ante apprehenſionem poſſeſſionis.li.11.q.6.nu.3
Ius quod prætenditur in aliquo beneficio poteſt permutari,li.2.q.21.num.2
Ius relaxatur ob bonum pacis,li..5.q.3.n.155
Ius reſignationis pendet a conditione,l.11.q.7.n.4
Ius ſtatim abdicatur ex reſignatione ſimplici,li.1.q. 3.no.5
Ius ſtatim abdicatur per renunciationem coram ordinario factam,l.11.q.7.n.30.& num.32
Iuri ciuili ſtatur cum iure canonico contrarium non diſponitur,lib.11.q.9.num.3
Iuris præſentandi donatio habet effectum cum interuenerit ſuperioris auctoritas,l.1.q.3.nu.51
Iuris ordo non ſeruatur coram Principe.li.12.q.3.nu.45.
Iuris rigor relaxatur propter impoſſibilitatem,l.7.q.5.n.17
Iuris ſententia imponens pœnam abſque præfinitione tẽporis, perpetuo imponere cenſetur,l.4.q.2.n.108
Iuri alieno renunciari non poteſt,l.1.q.1.nu.52
Iuſſus patris non præbet filio iuſtam cauſam, vt excuſetur a pœna impoſita ob non publicationem,li.11.q.13.n.105
Iuſſus patris præſumitur ſi ipſe hoc allegat,l.3.q.6.n.76
Iuſtus metus qui dicatur remittitur arbitrio Iudicis,lib.9.qu.25.num.38

L

LAborans diũ eget requie.li.5.q.3.nu.225
Laboranti datur præmium,li.5.q.3.nu.222
Labor eſt res laudabilis,li.5.q 3.nu.217
Labor eſt gloriæ pater,lib.5.q.3.nu.218
Laborans manducat,li 5.q.3.nu.223
Laicus non poſſit conſtitui procurator ad reſignan.lib. 9. q.3 num.3.& 12.
Laicus an poſſit acceptare pro clerico beneficium eccleſiaſticũ, li.9.q.3.num.4.& 19
Laico beneficium reſignari nõ poteſt.li.10.q.2.n.63
Laicus eſt incapax beneficiorum,& ſpiritualium,li.4.q.2.nu.3
Laici habent ius patronatus ex mera gratia,li.2.q.4.n.33
Laico non datur beneficium,li.5.q.6.nu.55
Laicus non poteſt præſentari ad beneficium iurispatronatus,l.4.q.2.num.5
Laici non poſſunt intereſſe electioni prælati.li.9.q.3.nu.9
Laicus non poteſt tractare negotia eccleſiaſtica etiam miniſterialiter,li.9.q.3.nu.5
Laici non poſſunt conferre beneficia,l.9.q.3.n.10
Laicus non poteſt habere beneficium,lib.13.q.5.nu.92.& numero.125
Laici non poſſunt eſſe arbitri in cauſis eccleſiaſticis,lib.9.q.3.num.7
Laici non poſſunt ſtatuere de rebus eccleſiaſticis,lib.9.q. 3.nume.8
Laici non poſſunt eſſe collectores decimæ Papalis,li.9.q.3.nume.11
Laici non poſſunt iudicare de rebus eccleſiaſticis,li.9.q.3.n.6
Laicus non poteſt poſſidere beneficia.l.3.q.1.nu.48
Laico poteſt à Papa concedi beneficium in ſuſtentationem,lib.4.q.2.nu.45
Laicus poteſt eſſe Nuntius epiſcopi,li.9.q.3.n.18
Laicus poteſt habere beneficium ex diſpenſatione,li.4.q.2.n.3
Laicus poteſt in miſſa ſeruire,li.9.q.9.nu.16
Laici poſſunt conſtitui procuratores ad permutandum, li.9.q.3.num.13
Laicus poteſt habere officium pulſandæ campanæ,li.9.q.3.numero 17
Laico poteſt concedi beneficium cum clauſula quam primum clericali charactere,&c.li.4.q.2.nu.46
Laicus poteſt conſtitui ad capiendam poſſeſſionem beneſ.lib.10.q.6.nu.14
Laicus poteſt eſſe procurator in ſpiritualibus ad nudum miniſterium,li.9.q.9.nu.14
Laico poteſt reſeruari penſio cum clauſula quam primum clericali charactere,& li.6.q.2.nu.142
Laicus poteſt eſſe exequutor teſtamenti ad pias cauſas,li.9.q.3.num.15
Laicus regularis conuerſus gaudet priuilegio ca.ſiquis ſuadente,li.4.q.2.n.90
Laicus ſpiritualia poſſidere non poteſt.li.13.q.5.nu.225
Laicus vna hora non poteſt habere beneficium eccleſiaſticum, li.4.q.2.nu.13
Lancianen.Eccleſiæ ſtatus.li.8.q.5.nu.58
Lapi allegatio 89.quid diſponat,l.11.q.9.no. 96
Lapi allegatio non habet locum in ſpolio,li.11.q.6. nu.108.& q.14.nu.32
Lapi allegatione iuuari non poteſt non publicans,lib. 11. q.6, num.95
Legatario ipſo iure tranſit dominium rei legatæ non autem poſſeſſio,li.11.q.10.nu.14
Legatum probatur per teſtes teſtamentarios,li.11.q.14.n.62
Legitimatus ad beneficia an ad feuda quoque,li.6.q.4.n.20
Legitimatio probatur per communem reputationem, lib.7.q.29.num.6
Legati à latere poſſunt beneficia conferre,l.8.q.9.nu.24
Legati a latere non poſſunt concedere regreſſus, l.6.q.5.n.16
Legatus Cardinalis monachus quibus vtantur inſignijs,li. 7.q.13.num.8
Legatus cauſam inchoatam finire non poteſt per regreſſum prouinciæ,l.1.q.11.nu.4
Legati à latere reuocati geſta ante notitiam reuocationis valẽt, li.9.q.25.num.23
Legati geſta poſt reuocat. valent antequam fuerit certioratus, l.7.q.24.nu.35
Legati de latere ſunt Cardinales,l.7.q.13.n.5
Legati de latere vtuntur inſigniis apoſtolicæ poteſtatis.l.7.q.13 num.6
Legati de latere quando vtuntur bis inſigniis,l.7.q.13.n.7
Legati de latere non poſſunt recipere reſignaturã in fauorem, l.7.q.13.num.17
Legatus de latere non poteſt reg.de infir.derogare,lib. 12.qu.14.num.8
Legatus de latere non poteſt conferre reſeruata,lib.7.q.11.nume.37
Legatus de latere nõ poteſt committere receptionem reſignationis & collationis,li.7.q.13.nu. 17
Legati de latere recipiunt permutationẽs,l.7.q.3.n.16
Legati de latere atteſtatio plenam facit probationem, lib. 8.q.11.num.31
Legati de latere poſſunt recipere renunciat.lib.7.q.13.n.15
Legati etiam à latere non poſſunt concedere facultatem transferendi penſionem,l.6.q.4.nu.15
Legatus litteris non præſentatis non habet iuriſdictionem,lib.7.q.21.num.17
Legati miſſi ſunt nuncij,l.7.q.13.nu.4
Legati nati qui,l.7.q.13.nu.2
Legati nati & miſſi non poſſunt inſtituere,& deſtituere,l.7.qu.13.nu.10
Legatorum triplex etiam ordo & ſpecies,l.7.q.13.n.1
Legere per ſubſtitutum æque peritum quis non poteſt,lib.4.q.11.num.44
Leonis X.Extrauag.verba de conſenſu poſt obitum,lib.9.q.24 num.15
Leo X.& Paul.III.quos regreſſus reuocarint,l.7.q.5.n. 95
Læſio minima an ſit in conſideratione,l.11.q.4 n.67
Leproſo datur coadiutor,l.7.q.20.n.8.& l.5.q.3.n.20
Leproſus priuatur beneficio curato,l.5.q.6.nu. 18
Leproſi reijciuntur ab Eccleſia,& à commercio,l.5.q.6.no.16
Leproſus remouetur ab adminiſtratione,li.5.q.6.nu.17
Læſæ maieſtatis reis non poſſunt beneficia reſignari, lib.4.q.3.num.29
Læſæ maieſtatis reus criminis,poteſt priuari beneficio, lib.13.1.num.262
Læſio debet eſſe grauis vt detur reſtitutio,li.3.q.7.nu.26
Læſio enormiſſima non conſideratur in ſpiritualibus,lib.3.qu.7.num.85
Læſio intelligitur de magna cum non eſt expreſſum quæ requiratur,l.3.q.7.nu.27
Læſio in ſexta parte totius dicitur magna,l.3.q.7.nu.3
Læſio vltra dimidiam dicitur magna,l.3.q.7.nu.30
Læſio in tertia parte dicitur magna,l.3.q.7.nu.32
Læſio probatur præſumptione,l.3.q.7.n.36
Læſio probatur per teſtes,l.3.q.7.nu.37
Læſio probatur ſcriptura,l.3.q.7.nu.38

Læſio quę dicatur magna ad effectum reſtit. relinquitur arbitrio Iudicis, li.3.q.7.nu.29
Lex antiqua quando ſit in totum ſublata, li.11.q.12.nu.10
Legi antiquę abrogatur ob ſolam clam derogatoriam, lib.11.q.11.num.9
Legis verba vbi ſunt clara nulla indigent declaratione, lib.11.q.13.num.53
Legem abrogatam allegans incidit in pœnam falſi, libr.11.in præf.5.num.19
Lex abrogata poteſt allegari, quando concordat cum lege noua, lib.11.præf.num.23
Lex abrogata poteſt allegari ad corroborationem legis nouæ, lib.11.præf.num.23
Lex abrogata poteſt allegari in argumentum, li.11.præf. n.20
Lex abrogata non poteſt allegari ad deciſionem cauſarum, lib.11.præf.nu.18
Leges abhorrent fraudes, l.3.q.6 nu.10
Legis caſum cum habemus nulla eſt dubitatio, li.9.q.1. nu.2
Lex ceſſat ceſſante præſuppoſito, li.11.q.5.num.
Lex correctoria non extenditur, li.11.q.11.nu.35.
Lex correctoria tantum corrigit quantum loquitur, lib.11.qu.11.num.33
Lex correctoria ſtricte intelligenda, li.11.q.11.nu.34
Legis conditoris intentio vt fraudibus occurrat, lib.11.q.11.num.47
Leges debent ſeruari, lib.11.q.13.num.108
Lex & ſtatutum, non operantur aduerſus ignorantes, lib.11.q.4.num.37.
Lex eſt fauorabilis cum fuit facta ad obuiandum malitijs. libro 10.q.6.n.36
Lex generalis includit omnes caſus, li.12.q.5.nu.11
Legis generalis diſpoſitio comprehendit omnes caſus, & perſonas, lib.11.q.4.num.18
Lex generaliter corrigés non intelligitur corrigere leges in caſibus ſpecialibus loquentes, li.11.q.11.nu.11
Lex generalis recipit reſtrictionem à rõne, li.9.q.4.nu.19
Lex interpretatur vt loquatur de præſenti, cum nõ profert verbum futuri temporis, li.13.q.2.nu.2
Legem humanam tranſgrediens iuſta de cauſa non peccat, lib.11.q.13.num.111
Lex indiſtincte loquens indiſtincte intelligenda, lib.12.q.5.nume.22
Lex intelligitur de actu perfecto, li.11.q.6.nu.31
Lex inducens priuationem priuat ipſo iure, li.11.q.8.n.5
Lex loquens, de beneficijs debet intelligi de perpetuis, lib.11.q.3.num.80
Legis modus præſcriptus obſeruandus, li.11.q.13.n.45
Lex non tollitur per diſpenſationem, ſed declaratur, lib.4.q.2.num.34
Lex non ligat niſi fuerit vſu recepta, li.8.q.8. num. 154
Lex noua corrigens vnum caput legis antiquę non videtur corrigere cætera, li.11.q.11.num.13
Lex non ligat ante publicationem, li.11.q.9.nu.4
Lex pœnalis quandoq; liget in foro conſcientiæ, li.10.q.9.n.12
Legum publicatio debet etiam fieri in partib.li.11.q.9.n.2
Lex puniens delicta dicitur fauorabilis, li.3.q.5.nu.16
Lex præſumitur vſu recepta niſi contrarium probetur, lib.3.q.0.num.26
Leges Papæ ab illis Imperatoris quid differant, li.11.q.9.n.22
Lex poteſt annullare factum præteritum, l.7.q.7.nu.6
Lex quod non dicit neque nos dicere debemus, l.3.q.7.n.45
Lex quando dicatur indubitata, li.11.q.9.nu.21
Lex ſuperueniens tollit omnia, li.11.q.14.num.38
Lex ſecunda contraria derogat primæ, l.11.q.11.n.2
Lex ſufficit quod ligare incipiat, l.11.q.2.nu.44
Legis tempus ad iuſinuandum non currit ignoranti, li.11.q.4.num.35
Lex vbi eſt expreſſa non cadit dubium, l.14.q.10.n.27
Lex vbi non diſtinguit neque nos diſtinguere debemus, lib.3.q.6.num.29
Lex vſu non recepta non ligat, l.11.q.9.nu.26
Legis vna pars declarat aliam, li.11.q.13.num.48
L.1.ff.quod metus cauſa, verba ſunt diuina, li.13.q.1.n.6
L.ſi ſnite ff.de off.proc.an procedat in beneficialibus, lib.7.quæ.24.num.42
L.Paulus ff.de acq.hæred.verba quomodo legantur, lib.9.q.15.num.13
L.2.C.de rapto virg.pœna habet locum in muliere rapiente virum, li.12.q.4.num.31
Libris Argentarijs, & Mercatoris fides adhibetur, lib.9.qu.22.num.11
Liber ſexti & decretalium an fuerit publicatus, lib.12.q.9.numero 16
Licentia ordinandi alienum ſubditum non probatur aſſertione notarij, lib.4.q.2.n.68
Libere qui poteſt actum expedire poteſt ſine conſenſu, lib.7.q.5.num.9
Licentia faciendi molendinum extenditur ad iam illicite factum, li.11.q.7.nu.91
Lis an debeat finiri cum reſignante, vel reſignatario, li.21.q.3.num.35
Lis cum eſt ſuper beneficio poſſeſſio capienda propria autor. ceſſat, li.6.q.5.num.34
Litis extinctio ſpectat ad conſeruationem congregationis humanæ, l.3.q.5.num.13
Lis finitur morte, lib.2.q.3.num.17
Lis finitur re iudicata, lib.2.q.3.nu.21
Lis finitur ceſſione, l.2.q.3.nu.27
Lis finitur re iudicata & tranſactione, l.2.q.3.nu.17
Lis incœpta per procuratorem non habentem mandatum nõ dicitur lis, li.6.q.5.num.81
Lite mota ſuper penſione ponitur clauſula ſine retardatione, lib.6.q.2.num.153.
Lites non debet fieri immortales, li.2.q.3.num.106
Lites occaſionem mali præbent, li.11.q.1.nu.29
Liteoria inter reſignatarium poſſeſſorem benef. ſi dubitetur de vita reſignantis, cui incumbat onus probandi hoc, lib.10.q.5.nu.20.& 15
Lite pendente poteſt quis ius ſuum corroborare, lib.2.quæſ.3.num.35
Lite pendente poteſt fieri excuſſio, li.2.q.3.nu.37
Lite pendente permittitur alienatio neceſſaria, l.2.q.3.n.18
Litis pendente mentio facienda eſt in diſpenſatione, lib.2.q.3.num.62
Lite pendente poteſt beneficium ceſſionis impetrari, lib.2.q.3.num.36
Litis pendente mentio eſt facienda in ceſſione, l.2.q.3.n.16
Lite pendente gratia ſi neutri, aut noua prouiſio impetrari poteſt, li.2.q.3.num.34
Lis quoties eſt cœpta per ſolam citationem de ea non eſt faciẽda mentio, li.2.q.3.n.43
Litis renunciatio mediante pecunia ſimoniaca, li.14.q.3.n.5
Litis renunciatur per aſſequutionem incompatibilis, lib.1.qu.1.num.20
Lis reſeruata in regreſſu, docendum eſt de lite, l.6.q.5.n.80
Lis ſuper poſſeſſorio eſt ſufficiens ad interrumpendam pacificam poſſitionem, li.3.q.5.nu.30
Litis ſuper ſpolio debet fieri oppreſſa mentio, li.13.q.5.n.82
Lis ſuper priuatione beneficiati vt abiudicetur beneficiũ illud facit litigioſum, l.2.q.3.nu.57
Lis ſuper priuatione beneficiati non facit beneficium litigioſum, lib.2.q.3.nu.16
Lis ſuper poſitione non facit rem litigioſam, l.2.q.3.n.52
Lis vt dicatur extincta quo ad proſequutionem quo tempus requiratur, li.2.q.3.num.23
Lites vt finiantur intereſt Reipublicæ, lib.3.q.5.num.12.& lib.11.q.1.num.28
Litigandi materia tollenda, li.11.q.1.nu.27
Litigioſa res non dicitur ſi litigatur de opera facta in ipſa re, l.2.q.3.nu.51
Litigioſi reſignatio publicanda, li.14.q.3.nu.31
Litigioſa res an poſſit alienari & donari, li.2.q.3.n.3.& 4
Litigans ſi poſſidet tenetur ad penſionem, li.1.q.8.nu.38
Literati ſruet Eccl.li.5.q.3.n.78
Literati illuminant mundum, li.5 q.3.nu.79
Literatis viris eget Eccl.li.5.q.3.n.17
Literatus quis non præſumitur, li.10.q.3.n.64
Literatura probatur per examen perſonæ, li.10.q.3.nu.66

Literatura

Literatura requiritur de iure communi,li.4.q.4.n.7
Litteris Apoſtolicis nihil fruſtra ponitur,l.8.q.7.n.138
Litteræ ad benef.an dent ius ſpirituale,li.14.q.7.n.26
Litteris Apoſtolicis ſe opponentes cadunt à iure,lib.8.q.7.nume.169
Litteræ an posſint expediri ſuper ſchedula,li.8.q.6.n.28
Litteræ an debeant expediri viuente reſignatario,li.12.quæ.12.mero 7
Litteræ an debeant legi in publicatione,li.11.q.6.nu.42
Litteræ Apoſtolicæ aut earum tranſumptum autenticum ſunt exhibende dum ſit publicatio,li.11.q.6.nu.28& nu.43
Litteræ quando dicantur expeditæ,lib.2.q.25.n.1
Litteras Apoſtolicas falſificantes non poſſunt reſignare,li.3.q.1.num.27
Litteræ ad beneficia dant ius præparatorium,li.14.q.7.n.29
Litteris an ſit facienda mentio de beneficio habitu curato, lib.10.q.2.num.87
Litteris beneficij ſimplicis ſi non ſiat mentio morbi Caduci nõ vitiantur,li.10.q.2.nu.95
Litterę de hoſpitalibus expediuntur,li.11.q.3.nu.61
Litteris debet exprimi an beneficium ſit curatum,lib.10.qu.2.num.26
Litteris debet exprimi an beneficium ſit in Cathedrali,li.10.q.2.num.25
Litteræ dicuntur expedite cum ſunt in plumbo,li.8.q.2 nu.18.& li.10.q.1.nu.34
Litteræ debent expediri ad exequutionem,probationem,& validitatem gratiæ,li.10.q.1.nu.30
Litteris Epiſcopi contra Apoſtolicum impetrantem non creditur,li.8.q.11.nu.24
Litteris Epiſcopi atteſtantibus de reſignatione an credatur,li.8.q.11.num.35.& 40
Litterę Epiſcopatus expediuntur ſuper contra ſchedula Vice Cancell.lib.8.q.5.nu.25
Litteræ Epiſcopi in pręiudicium tertij non probant, lib.8.qu.11.num.26
Litteris Epiſcopi non creditur quando adeſt præſumptio fraudis,li.8.q.11.num.41
Litterę expediuntur viſo conſenſu reſignantis,li.8.q.7.n.179
Litteræ Epiſcopi ſigillate plene probant,l.8.q.11.n.43
Litteræ expediuntur ſuper ſupplicatione extenſo conſenſu à tergo,li.8.q.7.num.18
Litterarum expeditio non requiritur de iure communi,lib.10.q.1.num.32
Litterarum expeditio probat acceptationem beneficij, lib.10.q.8.num.51
Litterarum expeditio neceſſaria ad canonizationem gratiæ,li.9.q.27.num.9
Litterarum expeditio non requiritur de iure communi, li.2.q.24.num.4
Litteris Epiſcopi conferentibus non creditur ſine teſtibus,l 8.q.9.num.35
Litterę expediuntur iuxta formam conſenſus,lib.9.q.17.n.52
Litteræ expediuntur in retentione,li.3.q.1.nu.85
Litteræ expediuntur cum impenſa,li.10.q.8.nu.54
Litteræ expediuntur cum minutis Abreuiatorum,lib.10.q.1.num.31.
Litteræ expediende ſuper regreſſu,li.6.q.5.nu.66
Litteris ſit mẽtio de beneficio annexo,& quomodo procedat,li.10.q.2.nu.36
Litterarum forma prouiſionis per reſignationem,lib.8.q.7.nume.100
Litteræ habent tempus datæ ſupplicationis,l.8.q.8.n.112
Litteræ oriuntur à ſupplicatione,li.8.q.7.nu.106
Litteræ non expediuntur niſi viſo conſenſu,l.10.q.3.n.10
Litteris non utens per annum non videtur renunciare, lib.2.q.26.num.7
Litteris non eſt facienda mentio de qualitatibus conſideratis, à iure,& à ſtylo.li.t9.q.2.nu.10
Litteræ non expediuntur tempore ſedis vacantis,lib.11.q.13.num.139
Litteras non expediens ob peſtem,ſeu bellum excuſatur à publicatione,li.11.q.13.nu.72
Litteræ non poſſunt expediri ſine conſenſu,lib.11.q.11.num.38.& num.66
Litteris non poteſt renunciari pro re temporali,li.14.q.7.n.28
Litteræ non expediuntur abſque conſenſu,li.9.q.27.n.8
Litteræ plures poſſunt expediri ſuper eadem ſupplicatione,li.8.q.8.num.189
Litteris poteſt renunciari abſque ſuperiore,l.14.q.7.nu.27
Litterę poſſunt corrigi cum diſcordant etiam parte in uita,li.8.q.8.num.19
Litteræ præſumuntur expedite cum conſenſu valido,lib.8.q.8.num.55
Litteris plumbatis poteſt fieri reſignatio,li.2.q.25.n.2
Litteris poteſt quis renunciare vt habeat beneficium,lib.14.q.7.num.25
Litteræ penſionis ſunt intimandæ ſucceſſori,li.6.q.2.n.97
Litteræ Papæ non operantur cum alteri,eſt ius quæſitum, li.8.q.7.nu.164
Litteræ quare annullentur ex ſurreptione,l.10.q.2.n.6
Litteræ quæ non valent,non dicuntur litteræ,l.1.q.15.n.24
Litteræ renunciationis confertæ per Papam,an probent renunciationem,li.8.q.11.n.16.& nu.1
Litteræ requiruntur in tranſlatione penſionis,l.6.q.4.n.27
Litteris reſignationis exprimitur nomen cedentis,li.10.q.2.nume.104
Litteræ remittuntur ad corrigendum quoties diſcordant à ſupplicatione,li.8.q.7.n.190
Litteræ regulariter interpretantur ſecundum ius,lib.8.q.7.nume.t08
Litterarum renunciatio quid comprehendat,l.8.q.1.n.t8
Litteræ renunciationis non poſſunt expediri niſi præſtito conſenſu in Camera,vel Cancellaria,li.8.q.8.n.51
Litterarum relaxatio facit probare non publicationem, li.11.q.14.num.56
Litteris renunciari quando videatur,li.2.q26.nu.8
Litteræ ſunt ſubreptitiæ non expreſſis quæ debent exprimi,li.10.q.2.num 2
Litteræ ſunt expediende ſuper penſione,li 6.q.2.n.81
Litterę ſurreptitiæ ſunt nullæ ipſo iure,l.10.q.2.n.4
Litteræ ſine conſenſu expediri non poſſunt,l.1.q.12.n.61
Litteræ ſemper præſumuntur bene expedite,li.9.q.7.n.51
Locum tenens an alium locum tenente deputare poſſit. li.7.q.24.nu.75
Locus vbi ſitum eſt beneficium attenditur in dubio,& non perſona concedens,li.t1.q.8.n.1
Locus vbi ſitum eſt beneficium debet exprimi in ſupplicatione,lib.8.q.7.num.51
Locus vbi actus perficitur debet attendi,li.9.q.17.n.3
Locationum ſucceſſor reuocare vel renouare potes,li.1.q.16.num.p8
Locationi factæ per reſignantem reſignatarius ſtare non tenetur,lib.1.q.16.num.47
Longa vacatio Eccleſiarum prohibita,li.11.q.1.n.30
Longius tempus datur cauſa maioris diſtantiæ,li.11.q.2.n.4
Loquutio generalis nihil reliquit intactum,l.9.q.2.n.3
Lucrum tractare videtur cetans de beneficio,l.4.q.9.n.46
Ludens recreationis cauſa non eſt indignus beneficio,li.4.q.3.num.68
Lunatici non poſſunt miniſtrare,l.5.q.6.nu.27
Luſori ad primeram,& alios ludos prohibitos non poteſt beneficium reſignari,l.4.q.3.n.65

M

MAgnitudo quæ dicatur iudicis arbitrio relinquitur, li.3.q.1.nu.t44
Magnus Magiſter cum conuentu exercet,li.11.q.3.n.112
Magnum ratione vnius dicitur paruum ratione alterius,lib.5.q.6.num.148
Magnus Magiſter Meliten.an poſſit conferre,lib.11.q.3.n.110
Maior 14.ann.& minor 25.poteſt acceptare beneficium abſq; curatore,li.4.q.9.n.4
Maior 14.ann.& minor 25.habet legitimam perſonam ſtandi in Iudicio,li.4.q.9.n.49
Maior 25.ann.poteſt impetrare beneficium ſacerdotale,li.4.q.9.num.37
Mala fide percipit fructus,qui non emittit profeſſionem fidei, lib.10.q.9.nu.9

Male

Malæ fidei poſſeſſor tenetur ad fructus perceptos,li.1.q.6.n.9
Malitia probatur præſumptionibus,l.14.q.8.nu.13
Malitijs eſt obuiandum,li.7.q.7.num.3
Malus prælatus non eſt ferendus,li.1.q.10.nu.37
Malus prælatus valde nocet Eccl. Dei,li.1.q.10.nu.36
Malus ſemel,ſemper præſumitur malus,li.14.q.1n.n.30
Mandata data ad renunciandum,reſeruata penſione libera,renunciatio eſt nulla,ſi penſio non ſit exempta,lib.9.qu.17 num.51
Mandata duo diuerſa data,eadem die,ſapiunt ſimoniam,lib.9.q.23.num.5
Mandata elapſo anno,non recipiuntur in Francia ad renunciandum,lib.9.q.13.nu.5
Mandata plura poſſunt fieri facta reuocatione primi,lib.9.qu.23.num.7
Mandata videntur,quæ ſunt de natura actus,lib.9.q.17.n.86
Mandati ad reſignandum formæ tres,li.9.q.7.n.38
Mandati conditiones omnes ſunt adimplendæ,lib.9.q.17.nume.24
Mandati exequutio ceſſat,ſi non referatur ad relatum,l.9.q.17.num.60
Mandati fines ſeruandi,li.9.q.8.num.11
Mandati nullitas admittitur,l.9.q.22.n.14
Mandati ratificatio,quando præſumatur,l.9.q.22.n.16
Mandati tempus confecti inſpicitur,li.9.q.10.n.3
Mandati vſus neceſſarius fuit,li.9.q.1.nu.4
Mandati vtilitas potius quam forma attendenda,l.9.q.17.nume.145
Mandati ad renunciandum,ſolet apponi clauſula coram Papa vel Ordinario,li.6.q.17.nu.138
Mandato ad acceptandum,nõ requiritur vt exprimatur beneficium,li.9.q.7.nu.22
Mandato ad reſignandum,debet poni clauſula, quod nec vis, neque dolus,&c.li.9.q.7.n.43
Mandato cancellato reperto poſt renunciationem illam non vitiat,l.9.q.7.nu.49
Mandato dato ad reſignandum, reſeruatis omnibus præterquinquaginta,& prout bene viſum fuerit, qui procurator non poteſt reſignare reſeruata penſione.l.9.q.17.n.34
Mandato,noua perſona non intelligitur,li.9.q.17.nu.91
Mandatum ad acceptandum beneficium dicitur ſpeciale quãuis aliquod non nominetur,lib.10.q.8.nu.34
Mandatum ad acceptandum beneficia,eſt fauorabile,lib.9.q.7.num.23
Mandatum ad cedendum dicitur odioſum,l.1.q.18.n.11
Mandatum ad committendum debitum reuocatur,per notificationem faciendam mandatario,li.9.q.25,nu.14
Mandatum datum ad conſentiendum penſioni, non importat tranſlationem,li.9.q.17.nu.98.& li.6.q.4.n.33
Mandatum ad effectum vt Epiſcopus conferat non dicitur cõditionatum,li.14.q.3.num.22
Mandatum ad locandum non ſe oſtendit ad petendum pẽſionem,l.7.q.24.nu.60
Mandatum ad petendum Iudicem non eſt ſufficiens ad proſequendam litem,li.7.q.24.num.61
Mandatum ad renunciandum,a quo debeat recipere procurator,li.9.q.8.num.13
Mandatum ad renunciandum coram Ordinario,cum clauſula vt aliqui amici rogarent collatorem, vt conferret N. non eſt ſimoniacum,li.14.q.6.n.6
Mandatum ad renunciandum,debet eſſe ſpeciale,li.9.q.6.nume.13
Mandatum ad reſignandum,non admittitur in vrbe,niſi fuerit obſignatum ſigno publico,Iudicis,vel communitatis. li.9.q.7.num.2
Mandatum ad renunciandum relinquitur in Camera, vel Cancellaria,l.9.q.7.n.50
Mandata ad renunciandum durant multo tempore,lib.9.q.13 num.2
Mandatum ad renunciandum,in fauorem etiam abſque clauſula,& non aliter,&c.eſt ſimoniacum,l.9.q.9.nu.4
Mandatum ad renunciandum non extenditur ad petendã trãſlationem,li.7.q.24.nu.59
Mandatum ad reſignandum beneficia,debet confici à Notarijs lib.9.q.7.num.1
Mandatum ad reſignandum coram Ordinario cum clauſula non aliter,nec alio modo ſimoniacum,l.14.q.3.nu.29
Mandatum ad reſignandum non debet eſſe cancellatum, li.9.q.7.num.44
Mandatum ad reſignandum,non extenditur,li.10.q.6.n.15
Mandatum ad reſignandum odioſum.li.9.q.17.num.6.& q.7.num.24
Mandatum ad reſignandum omnia beneficia, quę conſtituens debet,non admittitur,li.8.q.7.nu.21
Mandatum ad reſignandum,ſtrictiſſimæ eſt interpretandum,l.9.q.17.nu.5
Mandatum ad vnum non trahitur ad aliud,li.9.q.17.n.9
Mandatum ceſſat ceſſante cauſa mandati,li.1.q.5.n.44
Mandatum datum ad caſſandum pẽſionem, altera reſeruata, debet impleri,vt caſſatio habeat effectum,li.9.q.17.n.58
Mandatum datum ad renunciandum coram ordinario,debet eſſe liberum,li.9.q.5.n.2
Mandatum datum ad renunciandum coram ordinario in fauorem eſt ſimoniacum,li.9.q.5.n.3.& li.14.q.3.nu.18
Mandatum datum ad reſeruandam penſionem ex cauſa laboris,ſi procurator reſeruet,abſque cauſa,dicitur Excedere, fines,li.9.q.17.nu.49
Mandatum datum ad reſignandum coram ordinario in fauorem ſimoniacum,li.14.q.3.nu.18
Mandatum datum ad reſignandum expirat morte mandantis, li.9.q.24.num.1
Mandatum dari poteſt ad reſignãdum in Curia, cum clauſula in fauorem,o.& non aliter,nec alio modo,l.9.q.9.n.1
Mandatum debet apparere,li.8.q.11.n.44
Mandata eodem tempore facta inducunt correſpectiuitatem, lib.14.q.9.nu.14
Mandatum de prouidendo,vt cum primum vacat non cõprehendit reſignata in fauorem,li.2.q.19.nu.6
Mandata duo,eodem tempore,die mẽſe,& anno data, ſi diſcrepant,ſunt nullius momenti,l.9.q.23.nu.1
Mandatum enunciatum ex actis Notarij præſumitur,lib.9.qu.22.nu.4.& 19
Mandatum enunciatum in inſtrumento antiquo præſumitur, li.9.q.22.num.7
Mandatum expirat morte mandanti,li.9.q.28.n.4
Mãdatum expirat morte principalis etiam ſi procurator ignoret mortem,li.9.q.24.nu.3
Mandatum extenditur ad cauſas,& perſonas expreſſas, libr.9.q.17.num.90
Mandatum extinguitur vbi non adeſt perſona quæ repræſentetur,li.1.q.5.nu.45
Mandatum factum poſt ceſſionem contra reſignatarium non expirat per ſecundam ceſſionem,li.1.q.5.n.57
Mandatum generale in ſpiritualibus non prodeſt,li.9.q.7.numero 17
Mandatum generale,non ſufficit ad reſignandum,lib.9.q.7.nume.16
Mandatum habens ad reſignandum reſeruata penſione, cum facultate transferendi, non poteſt renunciare abſque dicta facultate,li.9.q.17.n.32
Mandatum habens ad conſentiendum regreſſui, cum clauſula generali,an poſſit conſentire tranſlationi,li.9.q.17.n.101
Mandatum habens de prouidendo de beneficio, tanti valoris, non poteſt de maiori,vel minori,li.9.q.17.n.15
Mandatum habens,vt poſſit concordare, non poteſt reſignare,l.9.q.7.nu.18
Mandatum habere cum libera,& in ſpecie æquiparantur, li.7.q.24.num.12
Mandatum in quibus præſumatur,li.9.q.22.n.22
Mandatum non cenſetur reuocatum per lapſum quadriennij, l.9.q.13.num.4
Mandatum non comprehendit perſonam notam,lib.9.qu.17.num.8
Mandatum non præſumitur,li.8.q.8.n.9.& q.22.n.1
Mandatum non poteſt fieri ad reſignandum in manibus ordinarij,cum clauſula non aliter,nec alio modo,l.9.q.9.n.2
Mandatum non requiritur ad porrigendas ſupplicationes reſignationis,li.9.q.6.nu.6

Manda-

I N D E X

Mandatum non trahitur de una perſona ad aliam,lib.9.q.17 nume.85
Mandatum omne ſtrictè interpretatur,li.9.q.17.n.7
Mandatum Papæ de pronidendo intelligitur, ſi ille eſt legitimus,l.4.q.4.nu.12
Mandatum poſterius ſupplicatione data valet,& poteſt præſtari conſenſus,maximè ſi adeſt clauſula ſupplicationi ſignatæ,li.9.q.16.nu.8
Mandatum poteſt dari ad conſentiendum ſupplicationi ſignatæ,vel ſignandæ,li.9.q.8.n.20
Mandatum potius,quam ſtilus,debet attendi.l.9.q.17.n.56
Mandatum præſumitur ex coniecturis,li.9.q.22.n.18
Mandatum præſumitur ex diuturnitate temporis,lib. 9. q.22. num.17
Mandatum præſumitur in antiquis l.9.q.22.n. 5
Mandatum præſumitur,quoties enunciatur in ſententia Iudicis,aut per Principem,li.9.q.22.nu.3
Mandatum præſumitur vbi ſit impenſa,quamuis paruа. lib.9. q.24.nu.35
Mandatum procuratoris ad reſignandum,elapſo anno nõ valet,l.9.q.24.nu.40
Mandatum procuratorium,quis non cogitur acceptare,li.9.q. 18.nu.2
Mandata quotidie dantur ad reſignand.cum reſeruatione,l.8. q.8.num.98
Mandatum relinquitur in Camera, lib.9.q.8.nu.7
Mandatum ſpeciale ad capiendam poſſeſſionem beneſ.requiritur,li 10.q 6.num.13
Mandatum ſpeciale quod dicatur.l.9.q.7.n.19
Mandatum ſpeciale requiritur ad reſignandum.l.9.q.7.n.9
Mandatum ſpeciale requiritur ad acceptandum beneficium,l. 9.q.7.n.12.& q.8.n.18
Mandatum ſtricte interpretatur,li.9 q.17.n.89
Mandatum ſtrictiſſime interpretandum,li.9.q.17.n.133
Mandatum ſtrictiſſimi iuris,li.9.q.17.nu.39
Mandatum ſufficit,fuiſſe productum ante ſententiam, lib.9.q. 8.num.3
Mandatum Vica.præſumitur,li.9.q.22.n.21
Mandatum (vigore cuius fuerunt expeditę litteræ) præſumitur bonum,li.9.q.7.nu.52
Manſionaria poteſt renunciari,li.2.q.1.nu.114
Manuale beneficium quod,li.11.q.3.nu.96
Manualia comprehenduntur ſub regula de publicandis,li.2.q. 11.num.43.& 44
Manualitas in beneficiis regularibus eſt de iure communi, lib. 10.q.2.nu.39
Manualia in reſeruatione non comprehenduntur,lib.11.qu.3. num.83
Manualia non comprehenduntur in regula de Triennali,li.11. q.3.num.85
Manualia poſſunt renunciari,li.11.q.3.n.97.& l.2.q. 11
Manualitas exprimenda in litteris,li.10.q.2.nu.37
Manum mutilatam habens dicitur corpore vitiatus,lib.5.q.6. num.48
Manumiſſus non conuenitur ratione negotiorum geſtorum, li.3.q.18.num.104
Manus articulatas habens amittit executionem ordinis,l.5.q. 6.num.50
Manus articulatas habens dicitur corpore vitiatus,lib.5.qu.6. num.48
Manus tremulas habentes non poſſunt miniſtrare,lib.5.qu.6. num.30
Marcellinus renunciauit Papatum propter idolatriam,lib.2.q. 1.num.15
Marcus Antonius Bizonus Epiſcopus Fulginaten. & Nũcius in Regno Neapolit.li.3.q.11.nu.21
Maritus eſt dominus dotis,li.1.q.6.nu.52
Maritus habet fructus dotis contracto matrimonio,lib. 1.q.6. num.50
Marius de Corte laudatur,li.5.q.6.nu.42
Maſculinum concipit fœmininum,li.12.q.4.nu.28
Materia litigandi eſt tollenda,li.11.q.1.nu.27
Materia proportionabili,appellatione beneficiorũ ueniunt hoſpitalia,lib.11.q.3.nu.59
Matrimoniales cauſæ Epiſcopo ſunt ſubditæ,l.3.q.11.n.15
Matrimonij titulus ex diuturna cohabitatione,lib.10. quæſt.4. num.22
Matrimonio reintegrato noua dos datur,li.3.q.7.n.76
Matrimonio nullo conſentiens ſibi non præiudicat,lib.2.q.18. num.5
Matrimonium contrahens cum concubina in articulo mortis, an pręiudicet ſubſtitutis,li.12.q.1.n.12
Matrimonium contrahens non poteſt renunciare,lib.3.qu. 1. num.28
Matrimonium contrahitur inter Epiſcopum & Eccleſiam,l.5. q.3.n.6.& li.7.q.11.n.19
Matrimonium contrahitur per acceptationem electi,libr. 7.q. 1.num.88
Matrimonium contracturi poſſunt renunciare coram Ordinario,li.5.q.6.n. 163
Matrimonium etiam nulliter contractum priuat beneficiis, li. 1.q.1.nu.12
Matrimonium infirmus contrahere poteſt,li.3.q.10.n.6
Matrimonium metu contractum nullum ipſo iure,lib. 13. q.2. num.6
Matrimonium contractum metu reuerentiali patris an ſit nullum,li.13.q.1.nu.174
Matrimonium non poteſt contrahi ſine mandato ſpeciali,l.10. q.8.num.33
Matrimonium non vitiatur dolo,lib.13.q.3.n.11
Matrimonium poteſt contrahi per procuratorem,lib.10.qu.6. num.11
Matrimonium valet non obſtante iuramento de non contrahendo,li.9.q.31.nu.29
Materia fauorabilis quæ,l.10.q.7.n.10
Mathæus Cantarellus Cardinalis S.Stephani laudatur,li.1.q. 2.n.27.& l.11.q.6.n.88
Muar.dependentes non poſſet promoueri,l.4.q.4.n.26
Mediator admittitur in ciuilibus de conſenſu partium, li.14. q.10.num.44
Mediator ob participationem dicitur committere delictum,l. 14.q.10.num.31
Mediator propter participationem ſuſpectus,l.14.q.10.n.29
Medici & deputati ad ſepeliendum probant mortem infecti à peſte,li.12.q.6.nu.18
Medietas fructuum qua cauſa reſeruetur,l.6.q.1.n.49
Melphien.Eccl.ſtatus,li.8.q.5.nu.42
Memor ſalutis æternæ quiſque præſumitur,li.12.q.1.n.7
Memoria hominis eſt labilis,l.11.q.13.n.81
Mens renunciantis non ex ſignis colligi poteſt,l.8.q.1.n.20
Menſes tres dati ad publicandum in reſignationibus extra Curiam incipiunt currere à die prouiſionis,l.12.q.2.n.9
Menſis quando exprimendus,li.10.q.3.n.8
Mente capti non poſſunt conſtituere procuratorem ad reſign. lib.9.q.1.num.13
Mentecapti renunciatio nulla,l.3.q.8.n.7
Mentecaptus non poteſt reſignare,li.3.q.8.n.1
Mentio an ſit facienda de præſtimonio,li.10.q.2.n.76
Mentio criminis eſt facienda in impetratione,alias impetratio eſt nulla,li.3.q.16.nu.26
Mentio de alia penſione eſt facienda in reſeruatione penſionis. lib.6.q.2.nu.40
Mentio de primo beneficio facienda eſt quamuis ſit tenue, lib 10.q.2.nu.69
Mentio de proceſſu & ſtatu cauſę facienda eſt,li.2.q.3.n.64
Mentio eſt facienda in impetratione de beneficio renunciato coram non ſuperiore,l.7.q.1.nu.44
Mentio facienda eſt de iure ad rem,li.10.q.2.n.74
Mentio facienda eſt in litteris de intruſione,lib.10,q.2.n.98
Mentio facienda eſt de primo beneficio etiam violenter occupato,li.10.q.2.nu.75
Mentio facienda eſt de primo beneficio quamuis poſſeſſio nõ fuerit decapta,l.10.q.2.nu.73
Mentio iudicij cepti eſt facienda in renunc.criminoſi,li.3.qu. 16.num.24
Mentione litis non facta gratia eſt nulla etiam conceſſa motu proprio,l.2.q.3.n.63
Mentio litis facienda eſt in impetratione beneficij,lib. 2. qu.3. num.60

Mentio litis facienda eſt in renunciatione, etiam ſi fuerit mota in fauorem actoris cedentis, li.2.q.3.nu.65
Mentio litis pendentiæ facienda eſt in diſpenſatione, lib.2.q.3. num.62
Mentio neceſſaria non eſt de morbo Epileptico, lib.19.q.2.numero 96
Mentione penſionis non facta facultas transferendi fructus nõ valet. lib.6.q.1.nu.30
Mentio priuationis eſt facienda in renunciatione quę fit per priuationem, li.3.q.16.nu.23
Mentio regreſſus an facienda in reformatione, li.6.q.5.n.79
Mentio ſpecifica facienda eſt de beneficio concesſo miſerationis cauſa, li.2.q.6.num.40
Mercenarius paſtor quis, l.5.q.3.n.131
Maſſanen Eccl. ſtatus, li.8.q.5.n.41
Meticuloſi actus nulli, l.13.q.1.n.33
Metu ceſſante actus valet, l.13.q.1.n.122
Metu durante uoluntas ſemper dicitur meticuloſa, lib.13.qu 5.num.43
Metu facta nulla, lib.9.q.7.nu.42
Metum inferentes reſignantibus ſunt excomm. lib.13.q.2.nume.38
Metum iuſtum an inducant preces ſoliti ſeruire contra non obedientes, li.13.q.1.n.180
Metum iuſtum inducit præceptum comminatorium Regis ex quo poteſt reſignatio facta annullari, l.13.q.1.n.183
Metum iuſtum inducit iudex procedens contra ius, lib. 13.q.1.num.216
Metum iuſtum inducit periculum amisſionis bonorum, li.13.q.1.num.44
Metum iuſtum inducit præceptum Ducis, li.13.q.1.n.185
Metum iuſtum inducit præceptum Regis, lib.13.q.1.num.184 & num.187
Metum iuſtum iudex arbitrabitur ſecundum qualitatem perſonarum, lib.13.q.1.n.60
Metum iuſtum non dicitur habere qui patitur metum ſua culpa, li.13.q.1.nu.125
Metum præſumere facit armorum fragor, l.13.q.1.n.127
Metus amisſionis bonorum æquiparatur metui mortis, lib.13.q.1.num.145
Metus à quibus perſonis inferatur ceſſio eſt nulla, lib.13. qu.2. num.10
Metus arguit delictum, li.13.q.1.n.73
Metus cauſa poteſt agi quamuis in actu reſignationis dicatur quod ſponte & libere, &c. li.13.q.13.q.q.1.n.213
Metus conſiſtit in mente, li.13.q.1.n.77
Metus continet in ſe dolum, l.13.q.1.n.190
Metus contrariatur libere voluntati, li.13.q.1.n.7.
Metus debet eſſe iuſtus, li.9.q.25.n.37
Metus dicitur quaſi mentem tenens, li.13.q.1.n.79
Metus durare videtur cum viget cauſa metus, lib.13.q.1.n.123
Metus & vis æquiparantur, l.13.q.4.n.30
Metus excommunicationis eſt metus qui cadit in conſtantem virum, li.13.q.1.n.141
Metus ex interuallo temporis purgatur, l.13.q.1.nu.203
Metus fratris vt ſit iuſtus quid probandum, l.13.q.1.n.160
Metus fratris iuſtus reputatur, li.13.q.1.nu.159
Metus illatus publice poteſt oculis & aſpectu probari, li.13.q.1.num.98
Metus in contractu purgatur ex ſolutione, li.13.q.1.n.204
Metus in matrimonio per cõhabitationem, & concubitũ purgatur, li.13.q.1.n.205
Metus in reſignatione coram quo iudice probandum, l.13.q.2.num.21
Metus iuſtus arguitur ex præcepto Ciuitatis, li.13.q.1.n.186
Metus iuſtus dumtaxat reſcindit geſta, li.13.q.1.n.53
Metus iuſtus qui dicatur, li.13.q.1.n.54.& nu.56
Metus iuſtus timor amisſionis bonorum, l.13.q.1.n.70
Metus iuſtus timor mortis filiorum, l.13.q.1.nu.69
Metus minor cadit in fœminam quam in virum, lib.13.q.1.numero 61
Metus minor cadit in puerum quam in virum, lib.13.q.1.n.62
Metus mortis dicitur cadere in conſtantem virum, lib. 13.q.1. num.114
Metus non præſumitur niſi probetur, l.13.q.1.nu.71
Metus nunquam purgatur vigente eadem cauſa, lib.13. qu.1. num.206
Metus oculis bene non poteſt probari, li.13.q.1.n.57
Metus paternus interueniens in profeſſione illam reſcindit, li.13.q.1.num.171
Metus probatio debet eſſe legitima, l.13.q.1.n.181
Metus probatur coniecturis & indicijs, li.13.q.1.n.9
Metus probatur difficilis probationis, l.13.q.1.n.75
Metus probatur ex litteris, li.13.q.1.nu.188
Metus probatur per litteras, li.13.q.1.n.81
Metus probatur per teſtes, li.13.q.1.n.80
Metus qui cadit in conſtantem ſufficit vt quis poſſit agere, lib.13.q.1.n.57
Metus qui cadat in conſtantem virum arbitrio iudicis remittitur, li.13.q.1.num.59
Metus qualitas debet probari per actum proximum, lib.13.q.1.num.107
Metus quid ſit, li.13.q.1.num.78
Metus reuerentialis parentum dicitur iuſtus, lib.11.qu.13.numero 103
Metus ſolet clam inferri, l.13.q.1.nu.76
Metus vanus non eſt in conſideratione, li.13.q.1.n.208
Metus vt annullet actum debet eſſe talis qui cadat in conſtantem virum, li.13.q.1.nu.52
Minę vt inducant iuſtum metum tria ſunt conſideranda, li.13.q.1.num.115
Minæ illius qui eſt ſolitus illa exequi, li.13.q.1.n.113
Minę Epiſcopi vt conſtituant iuſtum metum quid probandũ, li.13.q.1.nu.176
Minæ quando conſtituant metum iuſtum, li.13.q.1.n.175
Minæ quando ſufficiunt arbitrio Iudicis, li.13.q.1.n.179
Minæ ſenſu corporis percipiuntur, li.13.q.1.n.87
Minima læſio an ſit in conſideratione, l.11.q.4.n.67
Miniſtrare non poteſt reſignans metu, li.13.q.2.n.29
Miniſtri Cameræ poſſunt compellere beneficiatos oſtendere iura, l.11.q.14.n.37
Miles clericus effectus amittit beneficium, l.1.q.1.n.21
Milites lauretani ſunt familiares, li.2.q.16.n.38
Milites lauretani fruuntur priuilegio transferendi penſionem, li.6.q.4.nu.21
Milites Pij habent priuilegium transferendi penſionem, lib.6. q.4.num.19
Milites S.Petri habent facultatem transferendi penſionem, li.6.q.4.nu.8
Milites S.Pauli habent facultatem transferendi penſionem, li.6.q.4.num.9
Miles S.Ioannis acceptans commendam poteſt variare, lib.11. q.3.nu.109
Milites ſupraſcripti poſſunt transferre etiam non oſtenſis priuilegijs, li.6.q.4.nu.42
Militi datur ſtipendium propter militare exercitium, lib.6.q.1.num.40
Militibus veteranis datur immunitas, li.5.q.3.n.226
Militia non eſt fugienda, li.5.q.3.n.201
Minori ad dandam reſtit. an ſufficiat fragilitas ætatis, vel requiratur dolus aduerſ. li.3.q.7.n.25
Minorum appellatione venit tam pueritia quam adoleſcentia, li.3.q.7.n.1
Minor æquiparatur Eccleſiæ, l.11.q.4.n.59
Minor cui reſignatum eſt beneficium poteſt conſentire penſioni abſque curatore, li.4.q.9.nu.52
Minori competit reſtitutio aduerſus tempus, quod contra ipſum currit, l.11.q.4.n.51
Minori competit reſtitutio aduerſus ſtatutum vrbis, de nõ petendo creditum infra quindecim annos, li.11.q.4.n.53
Minor cenſetur maior ut agere poſſit. li.3.q.7.n.22
Minor doctor V.I. an ſit reſtituendus, li.3.q.7.n.17
Minori datur reſtitutio quando agitur de lucro, lib. 3. quæſt. 7.num.41
Minori datur reſtitutio in feudo, li.3.q.7.nu.21
Minor eſt incapax benef. li.13.q.5.n.135
Minor eſt capax penſionis, l.4.q.9.nu.12
Minor ex diſpẽſatione põt habere beneficium, li.3.q.7.nu.66

Minor

Minor ignorans reſtituitur aduerſus præſcriptionem 30. ann. lib.11.q.4.num.52
Minoribus incumbit onus probandi fuiſſe læſos,l.4.q.7.n.34.
Minor in rebus ſibi utilibus non poteſt conſentire ſine curatore,ſi cum illis adiunctum eſt onus,li.4.q.9.q.50
Minor læſus reſtitutus an recuperet locum priſtinum quodhabebat in collegio,li.3.q.7.n.73
Minor læſus reſtituitur ſine noua collatione,l.3.q.7.n.67
Minor læſo datur quadriennium ad petendam reſtitutionem, li.3.q.7.nu.82
Minor læſus poteſt collatum beneficium alteri ac reſtituẽdus, l.3.q.7.num.39
Minor læſus vltra dimidiam reſtit.non obſtante iuramento,li. 3.q.7.num.31
Minor ligatur ſtatutaria præſcriptione,li.11.q.4.n.46
Minor non excuſatur ad his quæ pertinent ad ſalutem animæ, l.3.q.7.num.15
Minor non habet legitimum conſenſum ad faciendum,li.4.q.9 num.51
Minor non poteſt reſignare,neque per procuratorem,lib.9.q. 1.num.22
Minor non reſtituitur cum damno tertij,l.11.q.4.n.75
Minor non reſtituitur aduerſus ingreſſum religionis,lib.13.q. 7.num.17
Minor reſtituitur in lucroſis,lib.3.q.7.num.52
Minores non reſtituuntur aduerſus regulam de exprimendo verum valorem,l.10.q.2.nu.46
Minor non reſtituitur vbi non eſt læſus,li.11.q.4.n.65
Minor non reſtituitur vbi tractat de lucro,l.11.q.4.n.64
Minor non reſtituitur aduerſus malam expreſſionem re non integra,li.11.q.4.nu.74
Minor non reſtituitur aduerſus matrimonii,li.3.q.7.n.16
Minor non reſtituitur aduerſus omiſſam probationem,niſi ſit læſus,l.12.q.4.n.69
Minor non reſtituitur aduerſus omiſſionem dationis interrogatoriorum,li.11.q.4.n.70
Minor non reſtituitur aduerſus tempus elapſum & datum ad publicandum benef.reſignatum,li.11.q.4 nu.68
Minor non reſtituitur num res non eſt integra,& alteri ius eſt quæſitum,li.11.q.4.n.73
Minor poteſt reddere meliorem ſuam conditionem ſine curatore,li.4.q.9.nu.47
Minoris perſona poteſt leg.ex ſtatuto,li.3.q.7.n.23
Minor poteſt obtinere Canonicatum de iure communi,li.4.q. 9.num.7
Minor 14.ann.hodie non poteſt habere beneficium Eccleſi.l.3. q.7.num.65
Minor 14.ann.habet adminiſtrationem,l.9.q.7.nu.61
Minor 14.ann.non admittitur ad honores,& off.lib.4.q.9.n.5
Minor 14.ann.non habet conſenſum,li.3.q.7.n.62
Minor 14.an.non poteſt in iudicio per ſe ſtare,l.4.q.9.n.4
Minor 14.ann.poteſt renunciare beneficia,l.3.q.7.n.58
Minor 14.ann.renuncians ſine auctoritate tutoris venit reſtituendus,li.3.q.7.nu.63
Minor 14.ann.ſine tutore & Iudice non poteſt quicquam facere,li.3.q.7.nu.60
Minor 14.ann.tenentur publicare,l.11.q.4.n.33
Minor reſtituendus eſt niſi contrarium reperiatur expreſſum, li.3.q.7.num.44
Minor reſtituitur aduerſus præſcriptiones ſtatutarias & cõſuetudinarias,lib.11.q.4.num.57
Minor reſtituitur aduerſus tempus decurſum ad appellandum li.11.q.4.n.46
Minor reſtituitur aduerſus Iudicialia,l.11.q.4.nu.54
Minor reſtituitur aduerſus tempus elapſum confectionis inuẽtarij.li.11.q.4 num.55
Minor reſtituitur aduerſus teſtatoris mandatum,lib.11.quæſt. 4.num.58
Minor ſine curatore poteſt adire hæreditatem,li.4.q.9.n.48
Minor tam puer quam adoleſcens,li.4.q.9.n.1
Minor 25.annor.in beneficialibus habetur pro maiori,li.3.q.7. numero 3
Minor 25.ann.habet perſonam legitimam,l.3.q.7.n.6
Minor 25.annorum læſus in renunciatione beneficij debet reſtitui ſi non eſt alteri collatum,l.3.q.7.n.20
Minor 25.ann.poteſt reſignare beneficia,l.3.q.7.n.2
Minori 25.ann.non poteſt reſignari beneficium curatum,lib. 4.q.9.num.17
Minor 25.ann.poteſt per procuratorem reſignare,lib. 3.qu.7. num.8
Minor 25.ann. poteſt conſtituere procuratorem ad reſignandum abſque cauſæ cognitione cum decreto iudicis,lib.3.q. 7.num.9
Minor 25.ann.poteſt ſtare in iudicio etiam abſque curatore, l. 3.q.7.n.24
Minor 25.ann.poteſt acceptare beneficium abſque curatore, l. 3.q.7.nu.7
Minor 25.ann.poteſt alienare,l.3.q.7.n.4
Minor 25.ann.renuncians non eſt reſtituendus,l.3.q.7.n.11
Miſerabilis qui,l.5.q.6.n.139
Modus æquipollet conditioni,l.8.q.9.n.30
Modus præſcriptus a lege obſeruandus,l.11.q.13.n.45
Modica læſio non ſufficit ad concedendum reſtitutionem,lib. 11.q.4.n.68
Molendinum faciendi licentia extenditur ad iam illicite factũ, li.11.q.7.n.91
Montis Regalis Eccleſiæ ſitus,ſtatus,& valor,l.8.q.5.n.21
Monachus clauſtralis poteſt eſſe Vicarius Epiſcopi,libro 9.q.4. num.5
Monachus eſt inhabilis ad beneficium,l.4.q.5.n.4
Monachus electus in Abbatem renuncians Abbatiam remanet Monachus,l.1.q.17.n.24
Monachus electus in abbatem alterius monaſterij renuncians Abbatiam remanet monachus ſecundi monaſterij, li.1.q. 17.num.26
Monaci diuerſorum monaſteriorum an poſſint permutare, li. 4.q.5.nu.6
Monachus debet eſſe ſolus,& triſtis in clauſtro,l.9.q.4.n.17
Monachus debet eſſe contentus ſuo clauſtro,l.9.q.4.n.9
Monaci debent vacare contemplationi,l.9.q.4.n.10
Monaci debent habere officium plangentis,l.9.q.4.n.11
Monachus quo ad mundum dicitur mortuus,li.1,q.5.nu. 6.& li.9.q.4.nu.13
Monaci non debent vagare,l.9.q.4.n.8
Monaci non poſſunt eſſe Iudices,l.9.q.4.n.14
Monaci non poſſunt eſſe arbitri,l.9.q.4.n.15
Monaci non poſſunt eſſe arbitratores,l.9.q.4.n.16
Monachorum vita eſt quies, oratio & labor,l.9.q.4.n.12
Monachorum vita non eſt docendi,l.5.q.3.n.238
Monaſteria dicuntur proprij monialium,l.2.q.1.n.74
Monaſterium intrans metu an poſſit dicere contra profeſſionem,l.13.q.1.num.210
Monaſteria in quibus non viget regularis obſeruãtia ſubijciũtur epiſcopis,l.3.q.11.n.12
Monaſteria quæ dicantur,l.2.q.1.n.69
Monialium clauſura commendata eſt epiſcopo,li.3.quæſt.11. num.16
Morbi acuti ſpatio 10.dierum finiuntur,l.12.q.8.n.1
Morbo caduco laborantes non poſſunt promoueri, nec promoti miniſtrare,l.5.q.6.n.105
Morbus caducus non inducit inhabilitatem ipſo iure quo ad ſimplicia,l.5.q.6.n.107
Morbus gallicus cum lepra ſimilitudinem habet, lib.5.quæſt. 6.num.28
Mores boni ſunt neceſſarij ſacerdotibus,l.4.q.11.n.15
Mors ad effectum regulæ non poteſt probari iuramento, lib. 12.q.7.nu.14
Mors cum ſit priuatio vitæ,eſt quædam negatiua,li 10. quæſt. 5.num.11
Mors ciuilis æquiparatur naturali,lib.3.quæſt.3.num.10.lib.1. quæſt.4.num.6.& q.5.nu.8.& q.16.num.27.& lib.9.quæſt. 32.num.3
Mors naturalis æquiparatur ciuili,l.3.q.5.n.32
Mors naturalis comprehendit ciuilem,l.8.q.10.n.27
Mors omnia ſoluit,l.1.q.4.num.4.& lib.6.q.5.num.49.& lib.9. q.24.num.2
Mors non præſumitur,lib.9.quæſt.24.num.4.& lib.12. quæſt. 7.num.3

Mors probatur multis modis,l.12.q.6.n.20
Mors probatur ex veſtibus lugubrib.conſanguineorum,li.9.q.24.nu.6
Mors probatur ex teſtibus,l.9.q.24.n.7
Mors probatur iuramento,lib.9.q.24.num.8.& l.12.q.7.num.13.& 15
Mors probatur fama,l.9.q.24.num.5.& lib.12.q.6.nu.19.& q.7.n.9.limita,n.10
Mors quæ eſt probanda ad effectum regulæ de infir.non probatur fama,l.12.q.7.n.14
Mors reſignantis facit ceſſare mandatum,l.9.q.24.n.8
Mors reuocat procuratorem,l.9.q.29.n.1
Mortis articulo conſtituti non præſumuntur eligere perſonam dignam,l.12.q.1.n.29
Moriente beneficiato vltra duas dietas à Curia,benef. dicitur vacare in partibus,l.10.q.6.n.56
Mortuus ciuiliter non tenetur ad penſionem,l.1.q.8.n.6
Mortuus ex peſte præſumitur mortuus poſt 20.dies vt non habeat locum reg.de infirmis,l.12.q.6.n.15
Moriens ex tempeſtate non moritur infirmus,l.12.q.6.n.25
Mortuo litigante aliquando proceditur,l.3.q.16.n.42
Mortuus non poteſt reſignare,l.4.q.2.n.72
Mortis naturalis,& ciuilis eadem eſt ratio,l.10 q.4.n.3
Mortuo Papa,qui ſupplicationem ſignauit, poſſunt litteræ expediri,l.10.q.1.n.35
Mortis probatio in caſu reg.de infir.debet eſſe plena, lib.12.q.7.num.8
Mortuo principali,procurator ad reſignandum,quando cēſeatur reuocatus,l.9.q.29.n.8.
Mortuo prouiſo poſt regiſtratam ſupplicationem beneficium vacat per obitum,l.2.q.24.n.6
Mortis periculum iuſtum impedimentum,l.11.q.13.n.99
Mortuo qui dedit literas ad præſtandum conſenſum, non poteſt procurator poſtea conſentire,l.9.q.6.n.9
Mortuus quando quis præſumitur infra 20.dies,lib.12.quæſt.7.num.17
Mortuo reſignante,non reuocato mādato,procurator qui portexit ſupplicationem in vita,poteſt præſtare conſenſum,et ſi reſignans mutauerit voluntatem,l.9.q.24.n.24
Mortuo vno ex collitigantibus ordinarius prouidere non poteſt,l.2.q.3.n.105
Motus proprius non operatur in præiudicium tertij , lib. 6.q.2.num.92
Multitudo negociorum non excuſat a publicatione, lib.11.q.13.num.82
Multitudo dicitur decem aut octo beneficia,l.3.q.1.n.142
Multitudo magna beneficiorum eſt incompatibilis,lib. 3.q.1.num.139
Multiplicatio titulorum quando non prodeſt,l.11.q.2.n.26
Mulier amittit dotem propter adulterium,l.7.q.24.n.56
Mulier amittit dotem propter oſculum impudicum,li.7.q.24.num.57
Mulier ingrediēs monaſterium detinet denominationem mariti,li.6.q.1.n.64
Mulier & Ruſticus non excuſantur, ſi non confecerunt inuentarium infra legitimum tempus,l.11.q.3.n.72
Mutuare quis poteſt non obſtante iuramento,l.9.q.31.n.30
Mutatio voluntatis non præſumitur,l.9.q.25.n.16
Mutuum factum reſignanti non inducit ſimoniam , lib. 14.q.7.num.2
Mutus non poteſt miniſtrare,li.5.q.6.n.97
Mutus non poteſt contrahere matrimonium,l.5.q.3.n.26
Mutus non poteſt eſſe executor teſtamenti,l.5.q.3.n.25

N

NArrata in regreſſu iuſtificanda,l.6.q.5.n.75
Narratiua poſita in tranſlatione penſionis eſt verificanda,li.6.q.4.n.44
Narrata in impetratione verificanda,l.10.q.3.n.2
Narratiua eſt pars gratiæ,l.10.q.3.n.3
Narratiua etiam negatiue concepta verificanda,l. 10.q.3.n.5
Narrata ſunt verificanda ad canonizationem gratię cum alter excepit,vel opponit,l.10.q.3.n.50
Narbonenſis eccleſiæ ſtatus,l.8.q.5.n.38
Narranda quæ in regreſſu,l.6.q.5.n.77
Naturalis cauſa attenditur potius quam accidentalis,lib.12.q.8.num.36
Naturalis poſſeſſio retinetur ex reſeruatione vſusfructus, li.10.q.3.num.74
Nauarri mos,l.4.q.11.n.31.& l.5.q.3.n.102
Neceſſitatis cauſa admittuntur minus idonei,l.5.q.3.n.112
Neceſſitatis cauſa plura permittuntur,l.5.q.6.n.159
Neceſſitas quem excuſat,l.11.q.13.n.38
Neceſſarium antecedens videtur prohibitum,l.12.q.3.n.23
Negociorum multitudo non excuſat a publicatione,lib.11.q.13.num.82
Negligens non dicitur omittens aliquid facere cauſa peſtis,li.11.q.13.n.61
Negligens litem videtur illam renunciare,l.2.q.3.n.22
Negligentia nouerca eruditionis,l.5.q.3.n.160
Negatiua non probatur,l.10.q.5.n 12
Negatiua,quando eſt fundamentum intētionis alicuius debet probari,l.10.q.5.n.16
Negatiua probatur eo ipſo quod contrarium non probatur,l.11.q.14.nu.3
Negatiua per confeſſionem partis probatur,l.11.q.14.n.70
Negatiua probatur per inſpectionem ſcripturæ,l.11.quæſt.14.num.55
Negatiua poteſt probari per teſtes qui ſcire poterant affirmatiuam,l.11.q.14.n.63
Negatiua probatur per coarctationem loci,& temporis,li.11.q.14.nu.68
Negatiua probatur per actus incompatibiles cum affirmatiua li.11.q.14.n.58
Negatiua probatur per actus quibus poſitis tacite reſultat, li.11.q.14.nu.59
Negatiua probatur eo ipſo,quod contrarium non probatur,l.10.q.5.nu.13
Negatiua probanda per eum qui in ea ſe fundat , lib.11. q.14.num.9
Negans non dicitur affirmare,l.11.q.14.n.17
Negans interueniſſe in inſtrumento,an ei credatur,lib.9.q.27.num.17
Neophitus non poteſt ordinari,l.4.q.4.n.21
Neophitus qui ſit,l 4.q.4.n.22
Neophito non poteſt beneficium reſignari,l.4.q.4.n.20
Nemo poteſt dare quod non habet,l.1.q.15.n.5.& l.10.q.8.n.14.& l.2.q.22.n.2.& li.1.q.1.n.54
Nemo præſumitur iactare ſuum,l.13.q.1.n.93
Nemo plus iuris in alium quis transferre poteſt quam ipſe habet,l.1.q.15.n.9
Nemo cogitur acceptare beneficium,l.10.q.8.n.16
Nemo excuſatur ob nōn adimpletam formam,l.11.q.4.n.71
Nemo poteſt perdere quod non habet,l.3.q.1.n.150
Nihil tranſeat concedi ſolitum a Datario quomodo collatus , li.11.q.13.n.113
Nobilitatis priuilegium,quod habetur propter eam , ceſſat ea amiſſa,l.1.q.16.n 64
Nobilitas loci confert,l.5.q.3.n.145
Nobilis qui l.5.q.6.n.140
Nobilis debet pretioſioribus veſtibus indui,l.5.q.6.n.151
Nomen ſancti exprimitur in collatione,l.8.q.9.n.53
Nomen ſancti Eccleſiæ debet exprimi in litteris prouiſionis, li.10.q.2.nu.22
Nomen ſancti beneficij exprimendum in ſupplicatione , lib.8.q.7.nu.50
Nomen,& cognomen reſignantis exprimendum,l.8 q.9.n.6
Nomen epiſcopi requiritur in collatione,l.8.q.9.n.48
Nomina teſtium in inſtrumento debent exprimi , lib.11. q.6.num 67
Nomen epiſcopi exprimitur in reſignatione,l.8.q.9.n.2
Nomen procuratoris,debet exprimi alias,&c.l.9.q.7.n.38
Nomen proprium ſi præcedat ſemper facit delegationem perſonalem,l.1.q.11.n.13
Nominandi habens facultatem non poteſt ſeipſum nominare li.9.q.17.n.104
Nominato ſufficit probare poſſeſſionem prædeceſſoris,lib.10.q.4.nu.7
Nominationi poteſt renunciari tacite,& expreſſe,l.1.q.1.n.4

INDEX

Non entium nullæ ſunt qualitates,l.2.q.22.n.6
Notario nemo poteſt æquiparari,l.8.q.11.n.51
Notario magis creditur quam nuntio,li.8.q.11.n.53
Notario magis creditur quam litteris ordinarij,l.8.q.11.n.52
Notariorum libri probant reſignationem,l.8.q.11.n.45
Notarij Cameræ admittunt procuratores præſentium in Curia,l.9.q.12.n.8
Notarij Cameræ,& Cancellariæ non notant conſenſum in reſignatione,niſi viſo ſufficienti maodato,l.9.q.6.n.8
Notarij Cameræ,& Cancellariæ habent præſumptionem pro ipſis,l.8.q.8.n.59
Notarij non annotant horam præſtationis conſenſus, lib.8.q.8.num.75
Notarius rogatus de inſtrumento ſimoniaco non poteſt opponere de ſimonia,l.14.q.9.n.20
Notarius non poteſt recipere reſignationem beneficij,lib.7.q.25.num.1
Notarius poteſt recipere renunciationes nomine ſuperioris,l.7.q.25.n.4.& l.8.q.9.n.126.& l.8.q.9.n.126
Notarij Cameræ,& Cancellariæ non extendunt cōſenſum niſi videant maodata,l.9.q.8.n.6
Notarij præſumuntur bene exercere officium ipſorum,lib. 9.q.22.num.8
Notarij relatio ſe publicaſſe iuxta conſtitutionem Gregorij abſque alia qualitate reddit actum validum,l.11.q.6.n.51.& nu.59.& 63
Notario creditur circa publicationem,l.11.q.6.n.65
Notarij Cameræ, & Cancellariæ nō extendunt conſenſum vigore litterarum,l.8.q.8.n.22
Notarij Cancellariæ, & Cameræ non notant conſenſum niſi viſo mandato,l.9.q.6.n.8
Notarij duo rogati non ſupplent numerum teſtium requiſitū in inſtrumentis,l.11.q.6.n.68
Notarij Cameræ,& Cancellariæ retinent mandata, &c.lib.9.q.22.num.5
Notarius conficit inſtrumentum de renunciatione facta corā ordinario,l.8.q.9.n.128
Notarius habens conficere inſtrumentum debet rogari,li.11.q.6.num.61
Notarij Cameræ,vel Cancellariæ recipiunt conſenſus, li.7.q.25.num.5
Notarius non poteſt ſe rogare de inſtrumēto in perſonam ſuā,li.9.q.11.n.1
Notarius habet præſumptionem pro ſe,l.8.q.11.n.50
Notarij conſtituti ad recipiendum reſignationem,repræſentāt perſonam Principis,l.9.q.26.n.6
Notarius non poteſt teſtari de actu præterito,l.11.q.6.n.70
Notario aſſerenti feciſſe publicationem cum litteris credendū eſt,l.11.q.6.n.46
Notarij Cameræ admittunt mandata minus ſufficientia cum obligatione de præſentando bonum,l.9.q.7.n.55
Notarius qui facit inſtrumentum procuræ,non poteſt ſcribere ſe eſſe procuratorem,l.9.q.7.n.5
Notarij Cameræ,& Cancellariæ non extendunt conſenſus vigore litterarum,l.9.q.24.n.38
Notarij Cancellariæ,magnam adhibent diligentiam,vt mandata ſint cum ſuis requiſitis,l.9.q.7.n.54
Notarius tradens parti inſtrumentum reuocatum,vt falſarius puniri debet,l.9.q.27.n.21
Notarij Cameræ,& Cancellariæ recipiunt reſignationem,l.7.q.1.nu 60
Notarij Cameræ,& Cancellariæ poſſunt recipere cōſenſus nō tamen renunciationem,l.7.q.9.n.11
Notarius ſtipulans donationem pro abſente concurrente conſenſu eſt valida,l.7.q.1.n.59
Notitia ſuperioris prodeſt,l.9.q.26.n.2
Notorius defectus impedit reſtitutionem,l.13.q.5.n.144
Notorius releuat ab onere probandi,l.11.q.6.n.82
Noua prouiſio dat titulum,l.7.q.7.n.9
Noua prouiſio quando ſit nulla non probata renunciatione,li.10.q.3.n.17
Noua prouiſio non prodeſt non facta mentione,intruſionis & fructuum male perceptorum,l.10.q.3 n.43
Noua prouiſio an probet reſignationem ſubreptitiam, lib. 8. quæſt.11.num.45
Noua prouiſio eſt quid ſeparatim,l.7.q.7.n.8
Noua prouiſio non purgat vitia præterita,l.1.q.3.n.102
Noua prouiſio non tenet cum beneficium non vacat vt narratum fuit,li.1.q.3.n.101
Nouitiatus poteſt compleri cum licentia extra monaſterium,li.3.q.13.n.12
Nouitius debet renunciare beneficium ante duos menſes profeſſionis,l.3.q.13.n.4
Nouitiatu durante Vicarius deputabitur in beneficio curatu,l.3.q.13.n.8
Nouocomen.Eccleſiæ ſtatus,l.8.q.5.n.60
Nuntiantibus vacationes beneficij nihil dandum,li.14.quæſt.4.num.8
Nulla non tenent,l.13.q.2.n.4
Nullum non eſt conſiderabile,l.11.q.6.n.218
Nulla non nocent,l.8.q.7.n.151
Nullum non producit effectum,l.7.q.1.n.26
Nulla non præſtant impedimentum,l.6.q.2.n.51
Nullus ſine peccato,l.5.q.3.n.9
Nullitas mandati admittitur,l.9.q.22.n.14
Nullitas ipſo iure non datur niſi imponatur,l.6.q.2.n.62
Nullitas actus ex defectu procuratoris excedentis fines, venit ipſo iure,l.9.q.17.n.36
Nullitas ex ſola inhibitione non inducitur,l.4.q.9.n.20
Numerum teſtium in inſtrumento requiſitum duo notarij rogati non ſupplent,l.11.q.16.n.68
Nuntij commiſſio citandi quando præſumatur, libro 9.q.22.num.19
Nuntij facultas conferendi non includit canonicatus,lib.7.q.13 num.13
Nuntius antequam præſentet quæ habet in mandatis non nocet,li.1.q.12.n.12
Nuntij atteſtatio de actu renunciationis quando facit fidem, l.7.q.13.nu.12
Nuntio facultas data reſeruandi penſionem non includit recipiendi renunciationem in fauorem,l.7.q.13.n.14
Nuntij geſta ante ſcientiam reuocationis,ſunt firma, lib.9.q.25.num.26
Nuntijs Hiſpanis aliquando conceditur facultas cōferendi vſque,&c.l.7.q.13.nu.11
Nuntius Apoſtolicus dat poſſeſſionem in Regno Neapolitano,li.10.q.6.n.34
Nuntij relatio ſe citaſſe iuxta,&c.ſufficit,l.11.q.6.n.52

O

OBitus non tollit effectum iam cauſatum,lib.11.quæſt.2.num.33
Obitum verbum verificatur in morte,li.8.q.10.n.30
Obligatio in forma Cameræ,l.6.q.2.n.151
Obligatio in forma Cameræ ad quid inuenta, lib. 1. quæſt. 8.num.12
Obligatio in forma Cameræ,non validat reſignationem ſimoniacam,l.14.q.1.n.11
Obligatio in forma Cameræ,fit ad faciliorem ſolutionem, li.14.q.7.n.54
Obligatio in forma Cameræ,non tranſit ad ſucceſſorem,li.9.q.17.nu.55
Obligatio in forma Cameræ non plus ligat quam actus,lib.1.q.8.nu.13
Obligatio in forma Cameræ,& iuramentum ſoluendi penſionem ceſſat reſignato beneficio,l.1.q.8.n.11
Obligatio principalis extinguitur ceſſante cauſa fructuum, li.1.q.8.nu.25
Obligatio non oritur ex litterarum figura,ſed ex obligatione,lib.1.q.13.num.27
Obligatus ad faciendum aliquid in tempore,tenetur id facere licet ſit elapſum tempus,l.10.q.9.n.13
Obligatio oritur ex iuramento,l.9.q.31.n.15
Obliuio in Papa præſumitur ob multitudinem negotiorum,l.3.q.6.nu.58
Obtinens beneficium curatum,& non faciens ſe promoueri intra annum non poteſt renunciare,l.3.q.1.n.29

Oblationes debentur veris prælatis,l.1 1.q.2 n.22
Oculi inter membra computantur,l.5.q.6,n.38
Occultæ,& ſimulatæ renunciationes tollendæ,l.11.q.1.n.5
Occidere hominem licet ob defenſionem perſonæ,lib.13. q.1. num.146
Odioſa ſtricte interpretanda,l.6.q.5.n.28.& l.9.q.7.n.25
Oeconomus quis,l.7.q.21.n.2
Oeconomus ad quid detur,l.7.q.21.n.1
Oeconomus habens facultatem inſtituendi,& deſtituendi poteſt recipere renunciationes beneficiorum,l.7.q.21.n.10
Oeconomus non poteſt dare,l.7.q.21.n.3
Oeconomus non poteſt res eccleſiaſticas alienare, lib.7. q.21. num.5
Oeconomus non poteſt conferre,& recipere reſignationes, lib. 7.q.21.nu.4
Oeconomus cum poteſtate conferendi an poſſit conferre litteris non expeditis ex ſola ſignatura ſupplicationis,li.7.q.21. nu.11.& nu.18
Officiales Cancellariæ quare deputati,l.8.q.2.n.16
Officiales Romanæ Curiæ apponunt manus in bullis,percipiẽdo aliquid,li.10.q.1.n.15
Officiales Cancellariæ percipiunt emolumenta ex expeditione Bullarum,l.8.q.2.n.15
Officialibus Cameræ,& Cancellariæ creditur,l.8.q.11.n.49
Officiales Curiæ tenentur publicare,cum eis reſignantur beneficia,li.11.q.4.n.2
Officium publicum non abdicatur ex prima renunciatione,li. 7.q.1.num.32
Officium executoris quale,l.7.q.22.n.3
Officium quando eſt beneficium poteſt renunciari, li.2.quæſt. 1.num.92
Officia æquiparantur beneficijs,l.12.q.1.n.36
Officium iudicis imploratur ad retractandum renũciationem meticuloſam,l.13.q.2.n.19
Offendentes Cardinales priuantur ipſo iure,l.11.q.10.n.1
Offendens Cardinales non poteſt reſignare,l.3.q.1.n.26
Omnes poſſunt beneficia reſignare,l.3.q.1.n.1
Omiſſum habetur pro omiſſo in odioſis,l.6.q.4.n.32
Onus probandi incumbit dicenti beneficium conſiſtoriale nõ conſueuiſſe in conſiſtorio prouideri,l.2.q.2.n.9
Onus probandi renunciationem meticuloſam alleganti incũbit,l.13.q.1.n.74
Onus probandi reſignationem non fuiſſe publicatam dicenti incumbit,l.11.q.6.n.72.& q.10.n.3
Onus probandi incumbit impetranti beneficium ob nõ publicationem,l.11.q.14.n.6
Onus ſine fructu quis ſubire non poteſt,l.6.q.1.n.23
Omnes poſſunt conſtitui procuratores ad reſignandum,lib.3. q.3.num.1
Optio datur obtinenti vt eligat quod voluerit,l.3.q.1.n.33
Optio differtur per prouiſionem Papæ de vacantibus extra curiam,l.2.q.20.n.9
Optandi ius non habet locum in beneficijs vacãtibus in curia, li.2,q.20.n.12
Optandi conſuetudo non habet locum in reſeruatis,lib. 2.q. 20.num.3
Optandi conſuetudo non habet locum in beneficijs vacantibus in curia,l.2.q.20.n.7
Optandi conſuetudo non comprehendit beneficia reſignata in Curia,li.1.q.4.n.55
Opponens de malo valore debet probare exceſſiuitatem, lib. 10.q.2.n.50
Opponens de iure tertij per ſolam ſupplicationem, non videtur ius clarum,& liquidum producere,l.10.q.1.n.17
Opinio doctoris illa præſumitur vbi plenius ſcribit,l.11.q.10. num.30
Opinio alicuius Doctoris excuſat,l.11.q.3.n.67
Opinio communis ex numero Doctorum,l.9.q.31.n.7
Opinio habetur pro veritate,l.7.q.2.n.17
Opinio vltimo loco poſita videtur firmata,l.5.q.3.n.254
Opus omne bonum ex charitate,l.5.q.3.n.115
Ordines ſeptem ſecundum Theologos,l.5.q.6.n.180
Ordines ſecundum canoniſtas ſunt nouem,l.5.q.6.n.179
Ordines ſacri quare dicantur ſacri,l.5.q.6.n.181

Ordinari quis non poteſt ſine titulo,l.2.q.6.n.4
Ordinantur Clerici ad titulum patrimonij pro vt epiſcopus iudicauerit,l.2.q.6.n.8
Ordinati ad titulum patrimonij ſunt vere Clerici,l.2.q.6.n.20
Ordinati ad titulum patrimonij gaudent priuilegio,li. 2.q.6. num.21
Ordinatus ad bona mobilia non videtur ſuſpenſus,ſed illa debet conuertere in immobilia,l.2.q.6.n.15
Ordinari quis non poteſt ſub titulo vicariæ temporalis,li.2.q 6.num.2
Ordinari quis poteſt ad titulum ſeminarij,l.2.q.6.n.32
Ordinatus ad aliquod beneficium non poteſt illud renunciare,li.3.q.14.n.5
Ordinatus ad titulum beneficij cuius poſſeſſionem nunquam habuit non eſt irregularis,l.2.q.6.n.7
Ordinari quis poteſt ob penuriam ſacerdotum , ſi alius ſpõdet neceſſaria,l.2.q.6.n.11
Ordinarij appellatione,continentur omnes habentes iuriſdictionem,l.3.q.11.n.19
Ordinatis per ſaltum extra tempora , ante legitimam ætatem non poteſt beneficium reſignari,l.4.q.2.col.pen.
Ordinatis ad titulum patrimonij epiſcopus non tenetur dare victualia,l.2.q.6.n.22
Ordinare non debent epiſcopi filios diuitum niſi eis fuerit donatum a patre,l.2.q.6.n.28
Ordinati a non ſuo epiſcopo ſunt ſuſpenſi,l.4.q.2.n.83
Ordinati a non ſuo epiſcopo non gaudent priuilegio clericali li.4.q.2.nu.85
Ordinatus a non ſuo epiſcopo non habet executionem ordinum,l.4.q.2.n.59
Ordinatus ab epiſcopo qui renunciauit dignitati recipit characterem non tamen habet exequutionem,l.1.q.17.n.20
Ordinati ante legitimam ætatẽ ſunt ſuſpenſi quomodo de iure communi,& quomodo hodie,l.4.q.2.n.105
Ordinatus a non ſuo epiſcopo habet executionem ordinum ſi probet licentiam ſui epiſcopi ante vel poſt,l.4.q.2.n.66
Ordinatum aſſerens debet oſtendere ſcripturas,l.4.q.2.n.86
Ordinatus a non ſuo epiſcopo an ſit deponendus,l.4.q.2.n.84
Ordinatus quis præſumitur ex longo tempore licet nõ habeat litteras,l.13.q.5.n.112
Ordinari quis poteſt ad titulum donationis,l.2.q.6.n.9
Ordinari quis poteſt ad titulum ſeruitij in aliqua eccleſia. li.2. q.6.num.33
Ordinarij exprimunt modum quo vacat beneficium,lib.8.q 9. num.50
Ordinarius vno mortuo non poteſt ſubrogare alium lite pẽdente inter duos præſentatos,l.2.q.3.n.98
Ordinarius non poteſt conferre beneficia renunciata lite pendente donec finiatur,l.2.q.3.n.19
Ordinarius non poteſt quemquam beneficio priuare ſine cauſa,l.8.q.9.num.16
Ordinarij hodie dant poſſeſſionem,l.10.q.6.n.33
Ordinarij manus ligantur per reſeruationem,l.2.q.16.n.9
Ordinarius libere debet admittere renunciationem,lib.9.q.5. num.4
Ordinarij non conferentes beneficia reſignata infra menſem, ſunt priuati facultate conferendi,l.11.q.2.n.7
Ordinarius non præſumitur prouidere vigore pacti initi inter partes,l.14.q.7.n.61
Ordinarij poſſunt conferre beneficia reſignata coram eis ſi habent hanc facultatem,l.8.q.9.n.22
Ordinarij collatores qui ſint,l.8.q.9.n.23
Ordinarij debent conferre beneficia ſine pacto,l.8.q.9.n.28
Ordinarij debent conferre perſonis idoneis,l.8.q.9.n.37
Ordinarij non poſſunt recipere reſignationes conditionales,l. 3.q.6.nu.17
Ordinarij poſſunt conferre beneficia reſignata coram ipſis , li. 2.q.16.nu.3
Ordinarius debet admittere, vel reijcere renũciationem infra menſem,l.11.q.2.n.6
Ordinarius poteſt petere rationem adminiſtrationis hoſpitalis,l.11.q.3.n.53
Ordinarius poteſt prorogare tempus conceſſum patronis , ad præſentandum,l.7.q.29.n.11

Ordinarij poſſunt recipere renunciationem beneficiorum reſeruatorum non tamen illa conferre,l.7.q.11.n.32
Ordinarius non poteſt conferre beneficium litigioſum coram eo renunciatum,l.2.q.3.n.102
Ordinarij inferentes metum vt clerici renuncient beneficia ſuſpenduntur,l.13.q.1.n.15
Ordinarius poteſt recipere renunciationem beneficiorum reſeruatorum non autem conferre,l.2.q.3.n.103
Ordinarius debet dare poſſeſſionem ei cui competit, lib.2.q 3.num.99
Ordinarius poteſt conferre illi, cui renuncians voluerit, lib.9.q.9.num.10
Ordinarius non poteſt conferre beneficia conſiſtorialia,lib.2.q.2.num.1
Ordinarius non poteſt vnire beneficia reſeruata,l.2.q.16.n.6
Ordinarij de facili admittunt renunciationes,l.12.q.5.n.13
Ordinarius non poteſt diſponere de commenda,l.12.q.5.n.5
Ordinarij appellatione in materia collationis venit inferior epiſcopo,l.8.q.9.n.27
Ordinarius non poteſt lite pendente alium ſubrogare,lib. 2.q.3.num.97
Ordinarij collatio fauorabilis.l.12.q.2.n.6
Ordinarij poſſunt viſitare hoſpitalia,l.11.q.3.n.54
Ordinarius non poteſt recipere ceſſionem illius qui cõtra ſe habuit rem iudicatam,l.2.q.3.n.110
Ordinarij poſſunt conferre beneficia reſignata coram eis, & vacantia vigore reg.de infir.l.12.q.10.n.17
Ordinarius non poteſt admittere renunciationem beneficiorũ conſiſtorialium,l.2.q.2.n.3
Ordinarij non poſſunt conferre commendas,l.12.q.5.n.34
Ordinarius admittens renunciationem ſtatim facit vacare beneficium,l.1.q.12.n.15
Ordinarius non poteſt ſubrogare in locum cedentis, vel decedentis,l.2 q.3.n.108
Ordinarius an poſſit imponere penſionem cum cauſa,li.6.q 2.num.134
Ordinarius non poteſt prouidere niſi res iudicata habuerit effectum,l.2.q.3.n.111
Ordinarius non poteſt conferre benef.vacantia in curia,lib.10.q.6.num.57
Ordinarius non poteſt admittere renunciationes limitate, & ad tempus,li.8.q.7.n.15
Ordinarius non poteſt recipere renunciationes in fauorem,li.9.q.9.num.5
Ordinarij non debent deludi,l.11.q.1.n.26
Ordinario per commiſſionem in forma dignum quid committatur,l.10.q.3.nu.69
Ordinarius cui committitur in forma dignum confert auctoritate Apoſtolica,l.8.q.7.n.198
Ordinarius poteſt vti decreto irritanti,l.8.q.9.n.64
Ordinarius non poteſt in collatione apponere clauſulam non obſtante,l.8.q.9.n 62
Ordinarius non poteſt conferre parochialem famoſiſſimo doctori omiſſa forma examinis per concurſum,l.8.q.9.n.89
Ordinari quis poteſt ad titulum patrimonij,cum 30.Scut. red. li.5.q.6.n.156
Ordinarius non poteſt prouidere mortuo vno ex colliitigantibus,l.2.q.3.n.105
Ordinarij contra facientes Conſtitutioni Pij V.58.excommunicantur,l.5.q.6.n.199
Ordinarius poteſt recipere renũciationem beneficij litigioſi nõ tamen conferre,l.2.q.16.nn.5
Ordinarius poteſt conferre beneficium contrahentis matrimonium,li.5.q.6 n.166
Ordinarius admittens renunciationem extra caſus ſibi conceſſos eſt in culpa,l.2.q.6.n.42
Ordinarius poteſt recipere renunciationẽ illius qui non poteſt vel non debet ſeruire,l.5.q.6.n.91
Ordinarius poteſt prouidere beneficium vacans ob non expreſſum verum valorem,l.10.q.2.n.44
Ordinarius non poteſt conferre benef.de iure patronatus,lib. 11.q.3.nu.8
Ordinarius non poteſt recipere renunciationem illorũ qui ſunt in ſacris ſi non habent vnde viuere,l.5.q.6.n.173
Ordinarij poſſunt recipere renunciationes illorũ qui obtinent plura beneficia,l.5.q.6.n.108
Ordinarij poſſunt admittere renunciationes religionem ingreſſuri abſque quo habeant vnde viuant,l.5.q.6.n.182
Ordinarij conferentes beneficia reſignata indignis peccant,lib. 4.q.11.n.45
Ordinarij non debent conferre beneficia reſignata ſuis aut admitticium conſanguineis,& familiaribus,lib. 5. quæſt.6. num.188
Ordinarij non poſſunt recipere reſignationem in fauorem,lib. 14 q.3.nu.12
Ordinarius poteſt recipere renunciationem illorum qui nõ poſſunt aut non debent reſidere,l.5.q.6.n.169
Ordinarius ponit concurſum,& mittit approbationem Romæ in benef.vacant.16.in menſibus Papæ,l.8.q.9.n.103
Ordinarius recipiens reſignationem poteſt conferre, lib. 1.q.4.num.64
Ordinarius videtur conferre motu proprio, Papa ad ſupplicationem.l.8.q.9.n.73
Ordinarij non poſſunt conferre beneficia reſignata in Curia,l.1.q.4.num.56
Ordinarius poteſt recipere reſignationem beneficiorum exiſtẽtium in diœceſi,l.8.q.7.n.9
Ordinarius conferens beneficium reſeruatum ſuſpenditur, lib. 11.q.7.n.39
Ordinarij poſſunt omnibus conferre,l.5.q.4.n.62
Ordinarius præſumitur diligenter viſitare ſuam diœceſim, l.8.q.9.num.71
Ordinarij quorum poſſint recipere renunciationes,l.5.quæſt.6.num.27
Ordinarij an poſſint admittere permutationes beneficiorum,l.5.q.6.nu 235
Ordinarij poſſunt recipere renunciationem illorum qui aliud beneficium conſequuntur,l.5.q.6.n.157
Ordinarius poteſt recipere renunciationem in ſex cauſis relatis in c.niſi de ren.lib.5.q.6.n.168
Ordinarij ſuſpenduntur per collationem factam conſanguineis aut familiaribus de beneficijs reſignatis,l.5.q.6.n.197
Ordinarij ſuſpenſi ob Conſt.58.Pij V. debent abſolui a Papa, l.5.q.6.n.213
Oratorium poteſt renunciari,l.2.q.1.n.120
Ordo iuris non ſeruatur coram Principe,l.12.q.3.n.45
Ordo Cardinalium triplex,l.7.q.12.n.1
Origo ſpectanda,l.1.q.1.n.65.& q.11.n.8
Obreptionis nullitas ipſo iure irrogatur,l.4.q.2.n.12
Obreptitia prouiſio eſt nulla,l.4.q.2.n.11
Oſtendere iura tenetur petens ſuam gratiam canonizari,li. 11.q.14.nu.39
Otioſus nullus ſtare debet,l.5.q.3.n.213
Otium eſt malum,l.5.q.3.n.212
Otioſos capite plectebat lex dragonis,l.5.q.3.n.219

P

PAcem rumpere non dicitur offendens ex cauſa ſuperuenien te,l.1.q.13.n,50
Pacifica poſſeſſio quæ,lib.11.quæſt.3.num.34.& lib.1. quæſt.1.num.25
Pactio de reſeruando fructus non eſt licita ſine conſenſu Papæ,l.6.q.1.nu.25
Pactio firma prohibetur in beneficialibus,l.6.q.2.num.72.& li. 14.q.5.num.7
Pactiones de futura hæreditate odioſæ,l.6.q.5.r.105
Pactum contra bonos mores nullum,l.13.q.5.n.63
Pactum de non agendo pro ſpolio,factum ante ſpolium nõ tenet,l 13.q.5.n.61.& n.62.ponitur ratio.
Pactum de non moleſtando intelligitur de moleſtia iuris,& facti,l.13.q.5.n.58
Pactum de re illicita poſt conſenſum ſapit ſimoniam, lib. 14.q. 7.num.8
Pactum factum breue tempus poſt reſignationem eſt ſimonia cum,lib.14.q.7.nu.42
Pactum gratuitum inter reſignantem,& reſignatarium licitum lib.14.q.7.num.7
Pactum ne agatur furti non eſt contra bonos mores,li.13.q.5. num.51.& valet num.52

Pactum omne in beneficialibus turpe,l.14.q.3.n.17
Pacta ſeruanda,l.3 q.18.n.91
Pacti taciti vim quæ obtinent,tenent,l.7.q.1.n.21
Palam fieri quod dicatur,l.11.q.6.n.50
Papa admittit reſignationem ad vota reſignantium,l.1.q.18.n.9.perſonis expreſſis,l.1.q.3.n.54
Papa admittit reſignationes in fauorem, & cũ reſeruationibus, li.8.q.7.nu.11
Papa admittendo reſignationes ſub conditione habet reſpectũ ad ſupplicationem humiliter ſibi factam,l.1.q.2.n.10
Papa an videatur diſpenſare cum inhabili ſi ſciens,&c. lib.4.q.9.num.63
Papa an poſſit cogi renunciare ratione ſcandali,l.5.q.3.n.169
Papæ aſſertio afficit beneficium,l.3.q.16.n.55
Papæ aſſertioni poteſt contrarium probari,l.13.q.1.n.214
Papa aſtringitur lege honeſtatis,l.3.q.1.n.17
Papæ atteſtanti de renunciatione an credendum,l.8.q.11.n.1
Papæ auctoritas facit ceſſare ſimoniam,l.14.q.3.n.10.& 15
Papa Celeſtinus erat ſanctæ vitæ,l.2.q.1.n.18
Papæ cogitatio in genere ſufficit,l.6.q.2.n.53
Papæ collatio præfertur,l.7.q.11.n.8
Papa communicat ardua Cardinalibus,l.7.q.5.n.14
Papa concedit facultatem transferendi penſionem, lib. 6. q.4. num.13
Papa concedit gratiam viuentibus,l.10.q.5.n.9
Papæ conſenſus an præſumatur in alienatione rei eccleſiæ, lib. 8.q.8.num.86
Papa confert beneficium reſignatario ad preces ipſius, lib. 8.q.7.num.37
Papa confert beneficia reſignata in curia,l.1.q.4.num.63.& lib. 7.q.14.num.24
Papa conſtitutus in mortis articulo poteſt actus legitimos facere,l.3.q.10.n.7
Papa creat epiſcopos ſolo verbo,l.8.q.5.n.34
Papa cum ſit ſummum ius non dicitur meum inſerre,li.13.q.1.num.167
Papa dans litteras ſub rationi congruit,non dat ius, ſed confirmat,li.10.q.1.n.43
Papa dat adminiſtrationibus eccleſiarum facultatem recipiendi reſignationes,l.7.q.24.n.23
Papa dat litteras gratiæ conceſſæ, per prædeceſſorem in forma rationi congruit,l.10.q.1.n.37
Papa dat Vicario Apoſtolico auctoritatem recipiendi renũciationes,l.7.q.24.n.24
Papa de iure ordinario non poteſt alteri conferre quam reſignatario beneficium renunciatum cum dicta clauſula, & non alias,l.1.q.2.n.20
Papa dat beneficia,& non reſignans,l.9 q.31.n.17
Papa debet renunciare in Conſiſtorio,l.8.q.3.n.8
Papa debet habere vnum calamum, & vnam linguam, lib.3.q.18.num.92
Papa depoſitus a Papatu remanet Cardinalis,l.1.q.17.n.2
Papa Dei vices fungitur,l.2.q.1.n.21
Papa dicitur ſeruus ſeruorum,l.8.q.7.n.111
Papa dicitur Beatiſſimus,l.8.q.7.n.41
Papæ dicto quando non ſtetur,l.8.q.11.num.13
Papa diſpenſat contra iuramentum,l.3.q.18.n.129
Papa diſpenſat cum bigamo,l.5.q.3.n.197
Papa diſponit de beneficijs vacantibus ob non factam publicationem,l.11.q.8.n.11
Papam duę partes Cardinalium faciunt,l.11.q.13.n.130
Papæ electio ſpectat ad Cardinales,l.7.q.5.n.5
Papa eſt animal rationale,l.3.q.1.n.18
Papa eſt ordinarius cunctorum,l.8.q.7.n.4
Papa eſt dominus omnium,l.1.q.10.n.48
Papa eſt dominus beneficiorum,l.2.q.9.n.10
Papa eſt epiſcopis,l.3.q.1.n.11.Vrbis Romæ,l.2.q.16.nu.19. Et vniuerſalis eccleſiæ,li.8.q.7.nu.5.archiepiſcoporum,l.8.eadem q.7.num.110
Papa eſt pater ſpiritualis omnium Chriſtianorum, lib. 3. q.1. num. 13
Papa eſt ſuperior exemptorum,lib.7.q.11.num.36.& proximus ſuperior,lib.11.q.4.num.14.& lib.12.q.4.num.19. & lib. 2. q.7.num.4
Papa eſt rector vniuerſalis eccleſiæ,l.7.q.11.n.3
Papa eſt ſolutus legibus,l.3.q.1.n.7
Papa eſt ſponſus vniuerſalis Eccleſiæ,l.2.q.1.n.56
Papa eſt ſucceſſor Petri,l.8.q.7.n.7
Papa eſt Vicarius Dei,l.8.q.7.n.6
Papa & non partes poſſunt validare penſionem nullam,lib.6.q.2.num.80
Papa ex qua cauſa poſſit cogi renunciare,l.5.q.1.n.17
Papa examinat cauſam dandi coadiutorem in Conſiſtorio,li.7.q.20.num.15
Papa facilius derogat iuriſpatronatus clericorum, libro 2.q.4.num.20
Papa facilius diſpenſat cum ſimonia reali,l.7.q.2.n.18
Papa facilius diſpenſat cum criminoſo voluntarie cedente,lib.3.q.16.nu.40
Papa facilius quam ordinarius poteſt decipi in beneficialibus, l.12.q.5.nu.3
Papa gerit vicem Dei,l.8.q.11.n.3.& l.7.q.5.n.2
Papæ geſta debent eſſe firma,l.9.q.25.n.19
Papa habet curam omnium Chriſtianorum,l.1.q.10.num.6.& li.2.q.1.nu.6
Papa habet poteſtatem a Deo,l.3.q.18.n.117
Papa in beneficialibus eſt dominus abſolutus,l.1.q.4.n.34.& l.5.q.6.n.126.& l.6.q.4.n.14.& l.7.q.11.n.4.& habet liberam poteſtatem,li.8.q.7.n.8.& l.5.q.3.n.45.& 11.q.7.nu.66.ac omnimodam,l.4.q.2.n.74
Papa in mortis articulo poteſt concedere breuia,l.4.q.10.n.8
Papa in omnibus promotionibus concedit retentionem Cardinalibus,l.3.q.1.nu.67
Papæ in præſentia dicitur fieri quod fit in palatio, libro 8. q.7. num.81
Papæ manus appoſitio habet vim decreti annullatiui,& derogatiui,l.7.q.11.n.11
Papæ manus appoſitio non ſortita effectum non inducit reſeruationem,l.12.q.10.n.1.& n.9
Papæ mors non impedit gratiam factam,l.4.q.2.n.80
Papa mortuo expirant Reg.Cancellariæ,li.11.q.2.nu.31.& li.8.q.8.nu.131
Papa mortuo qui ſupplicationem ſignauit poſſunt litteræ expediri,l.10.q.1.n.35
Papa mortuo rumpitur annulus,plumbum, & ſigillantur ſupplicationes exiſtentes penes datarium,lib.11.quæſt.13.numero 125
Papa non abſoluit ab irregularitate niſi exprimat,lib.4.quæſt.3.num.41
Papa non cenſetur velle derogare tertio,l.6.q.2.n.89
Papa non concedit derogationes niſi ex cauſis grauiſſimis,li.2.q.4.num.44
Papa non confert beneficia reſignata niſi reſignatarijs,l.b.1.q.4.num.60
Papæ non creditur vbi agitur de tertij præiudicio, lib. 3. q. 16. num.56
Papa non poteſt facere,quod factum non ſit factum, lib. 12.q.9.num.5
Papa non poteſt ſibi eligere ſucceſſorem,l.2.q.1.n.22.& 13
Papa non poteſt ſe a iuramento abſoluere,l.3.q.18.n.93
Papa non præſumitur dare litteras præiudiciales,lib.2.quæſt.9.num.16
Papa non præſumitur grauare duplici onere,lib.6.q.1.num.29 & q.2.num.43
Papa non præſumitur mutare naturam beneficij,l.11.q.3.n.95
Papa non tenetur obſeruare capitula ædita in conclaui,lib.3.q.18.num.100
Papa non tenetur renunciere Papatui licet id promiſit in conclaui cum iuramento,l.3.q.18.n.99
Papa non reſeruat fructus niſi ex magna cauſa,l.6.q.1.n.34
Papa non ſolet tollere ius quæſitum,l.1.q.15.n.12
Papa omnes vocat filios præter Epiſcopos,l.8.q.7.n.114
Papa nullum habet ſuperiorem,l.7.q.5.n.1
Papa Pater omnium,l.8.q.7.n.42
Papa poteſt abſolui a confeſſario,l.3.q.18.n.131
Papa poteſt concedere retentionem,l.3.q.1.n.88
Papa poteſt cogere epiſcopum ad renunciandum,lib.5. quæſt. 3.num.3

Papa

Papa poteſt compellere partes ad concordandum,lib.;13.q.1.num.168
Papa poteſt concedere beneficia ad tempus,l.6.q.5.n.109
Papa poteſt dare penſionea ad tempus,l.4.q.2.n.47
Papa poteſt conſerre beneficium renunciarum coram non habente hanc facultatem,l.8.q.7.n.159
Papa poteſt conſerre abſque conſenſu patroni beneficium litigioſum vacans in curia,l.2.q.4.n.52
Papa poteſt conſerre etiam beneficia vacantia in menſibus ordinariorum,l.7.q.11.n.7
Papa poteſt derogare reg.de infir.etiam in beneficijs, quæ ceduntur ad nominationem,l.12.q.14.n.39
Papa poteſt derogare conſenſui,l.4.q.9.n.54
Papa poteſt derogare iuriſpatronatus eccleſiaſtico,& laicorũ, li.2.q.4.nu.32
Papa poteſt diſpenſare in his quæ ſunt iuris poſitiui, lib, 5.q.6.num.127
Papa poteſt diſpenſare in ſimonia prohibita,l.14.q.3.n.12
Papa poteſt diſpenſare cum ceco prædicationis cauſa, lib. 5.q.6.num.43
Papa poteſt expedire etiam ardua ſine conſenſu Cardinalium, li.3.q.18.nu.124
Papa poteſt etiam hodie regreſſus concedere,l.6.q.5.n.108
Papa poteſt facere conſtitutionem tangentem ſucceſſores,l.2.q.1.nu.20
Papa poteſt facere,vt res factæ habeantur pro non factæ,li.11.q.7.num.27
Papa permittit fieri coram eo reſignationes ſub conditione,l.1.q.2.num.6
Papæ poteſtas tollit vitium litigioſi,l.2.q.3.n.71
Papa proponente aliquam eccleſiam Vicecancellarius atteſtatur,li.8.q.5.n.31
Papa poteſt prorogare tempus curatis ad ſe promouendum,l.3.q.2.nu.14
Papa poteſt quemquam priuare,l.7.q.11.n.2
Papa poteſt recipere reſignationem in omnibus menſibus,l.7.q.11 nu.5
Papa poteſt reſiſti ob ſcandalum,l.5.q.3.n.168
Papa poteſt recipere reſignationes habentium dignitatum, li.8.q.7.nu.10
Papa poteſt recipere renunciationem omnium Beneficiorum exiſtentium vbique,l.8.q.7.n.2
Papa poteſt reſeruare penſionem ſine conſenſu,l.8.q.8.n.119
Papa poſt renunciationem non tenetur ad reſidentiam,lib.1.q.10.num.7
Papa poteſt renunciare Papatum,l.7.q.5.n.3.& id ſtatuit Celeſtinus de conſenſu Cardinalium,l.2.q.1.n.19
Papa poteſt renunciare non abſente voto,l.2.q.1.n.26
Papa poteſt renunciare non obſtante iuramento,l.2.q.1.n.28.& abſque cauſa,l.5.q.1.n.13
Papa poteſt renunciare per procuratorem,l.2.q.1.n.23
Papa per renunciationem priuatur Papatu,l.1.q.5.n.12
Papa poteſt ſine cauſa,& ſine conſenſu beneficiati penſiones reſeruare,l.6.q.2.n.131
Papa poteſt ſe abſoluere ſicut abſoluit inferiores, lib.3.q.18.num.130
Papa poteſt ſemper,& vbique vti pallio,l.1.q.17.n.22
Papa poteſt ſtatuere circa electionem ſucceſſoris de conſilio Cardinalium aut Conc.generalis,l.2.q.1.n.13
Papa poteſt transferre poſſeſſionem de vno in alium,lib.2.q.3.num.70
Papa quare habeat pedes plumbeos,l.11.q.9.n.12
Papa præſumitur diſponere cum cauſa,l.5.q.1.n.9
Papa præſumitur iuſta cauſa recedere a iuramento,lib. 3.q.18.num.112
Papæ quinque viſi ſpatio 18.menſium,l.11.q.13.n.134
Papa renunciat Papatum in ſuis manibus,l.7.q.5.n.7
Papæ renunciatio receſſit ab aula,l.2.q.1.n.25
Papa renuncians Pontificatum maximum remanet Cardinalis,l.1.q.17.n.1
Papa reuocando videtur reuocare pro vt ex tunc,lib.11.qu.7.num.26
Papa ſalutat eum cui confert beneficium,l.8.q.7.n.116
Papa ſignat ſupplicationes fiat vt petitur cum prima litera nominis propij,li.8.q.7.n.21
Papa ſignat ſupplicationes per verbum fiat vt Deus,lib. 8.q.7.num.72
Papa ſignat ſupplicationes in Camera præſente Datario, lib. 8.q.7.nu.78
Papa ſimoniacus an poſſit cogi renunciare remiſſiue, lib. 3.q.18.num.19
Papa ſolet concedere retentionem promotis ad epiſopatum,l.3.q.1.nu.84
Papæ ſola ſignatura dat ius in beneficio,l.1.q.12.n.18
Papa ſolus dat coadiutorem,l.7.q.20.n.14
Papa ſolus ſignat per verbum fiat,l.8.q.7.n.75
Papa ſolus priuat Cardinales,l.7.q.11.n.13
Papa ſolus deponit epiſcopos,l.7.q.11.n.25
Papa ſolus facit Epiſcopos,l.7.q.11.n.22
Papa ſolus confert beneficia reſeruata,l.2.q.16.n.7
Papa ſolus concedit ſubrogationes,l.3.q.3.n.104
Papa ſolus diſpenſat ſuper voto perpetuo,l.7.q.11.n.18
Papa ſolus confert reſignata in curia,l.2.q.19.n.11
Papa ſolus confert reſeruata,l.7.q.11.n.34
Papa ſolus ligat ignorantes,l.8.q.9.n.66
Papa ſolus facit patriarchas,l.7.q.11.n.22
Papa ſtatuendo ligat etiam exemptos,l.11.q.4.n.15
Papa ſuſpendendo vnionem non facit præiudicium conſiderabile,l.2.q.9.nu.9
Papa tenetur ad reſidentiam,lib.1.q.10.num.5.& li.2.q.1.n.7
Papa tenetur obſeruare ius diuinum,l.3.q.18.n.86
Papa tenetur ſeruare pacta edita in conclaui pro ſedendo ſchiſmate,l.9.q.18.n.134
Papa tenetur renunciare Papatum cum conſtat habere vxorẽ, li.3.q.18.n.135
Papa tollit vitium ſimoniæ,l.6.q.2.n.69
Papa tribus rationibus poteſt renunciare,l.2.q.1.n.22
Papæ verbo perficitur gratia,l.10.q.1.n.2
Papatus a Deo inſtitutus,l.2.q.1.n.24
Papatum ceſſit Celeſtinus propter in perfectionem, lib.2.q.1.num.17
Papatui cur S.Clemens renunciauit,l.2.q.1.n.11
papatus eſt beneficium eccleſiaſticum,lib.2.q.1.num. 5.& lib.3.q.1.num.25
papatus eſt nomen dignitatis,& non ordinis,l.2.q.1.n.23
papatus poteſt renunciari,l.2.q.1.n.4
papatus,Cardinalatus, patriarchatus, Epiſcopatus poteſt per procuratorem renunciare,l.9.q.2.n.2
papatus renunciatio debet fieri coram Cardinalibus, li. 7.q.5.nu.4.contra nu.6
papatus renunciari ſimpliciter,l.2.q.1.n.60
papatum renunciauit Ciriacus,vt coronam martirij conſequeretur,l.2.q.1.nu.14
papatum renunciauit Marcellinus propter idolatriam,lib.2.q.1.num.15
paralitici qui ſint,l.5.q.6.n.22.
paralitici non poſſunt promoueri,l.5.q.6.n.20
paralitico datur coadiutor,l.5.q.6.n.21
paria ſunt litem eſſe finitam,& concluſum in cauſa,lib.3.q.16.num.12
paria ſunt non conſentire, vel conſentire non ſeruata Forma, li.8.q.8.nu.34
paria ſunt eſſe,vel haberi pro tali in his quæ ſunt iuris,lib.12.q.9.num.12
paria ſunt aliquia facere per ſe & per alium,l.9.q.16.n.5
paria ſunt habere ius,& rem,l.12.q.3.n.61
paria ſunt non facere, vel ſub conditione ſi non purificatur, li.1.q.3.num.32
paria ſunt Papam obijſſe aut renunciaſſe,l.1.q.4.n. 10
paria ſunt non eſſe,vel eſſe,vel non apparere,l.11.q.7.n.10
paria ſunt aliquid facere,vel facere minus legitimæ, lib.11.q.7.num.8
paria ſunt maritum non habere,vel inutilem,l.11.q.7.n.11
paria ſunt non habere beneficium,vel tenue,l.11.q.7.n.12
parricidij Crimine imputatus poteſt renunciare, lib. 3.q. 16.num.32
parochi debent facere profeſſionem fidei,l.8.q.9.n.121
parochi quam ſcientiam debeant habere,l.4.q.11.n.29

Parochus tenetur adminiſtrare ſacramenta,l.2.q.1.n.106
Parochus tenetur reſidere,l.1.q 10.n.15
Parochiani quando poſſunt ſe ſubtrahere ab obedientia, li.3. q.1.nu.57
Parochialis eſt beneficium,l.2,q.1.n.105
Parochialibus vacantibus quomodo procedatur , lib.10.q.7. num.12
Parochiales duę in commendam ſunt incompatibiles,lib.3.q. 1.num.110
Parochialis poteſt renunciari,l.2.q.1.n.104
Pars continetur ſub toto,l.11.q.11 .n.31
Pars gratiæ eſt verificanda,l.11.q.7.n.73
Pars non poteſt ſanare ſubreptionem,l.9.q.16.n.7
Parua data non perficit reſignationem,l.3 q.6.n.80
Parua data non datur niſi ſemel,l.11.q.11.n.62
Paruę datę effectus,l.1.q.12.n.32
Parua data remanet pœnes vt plurimum,l.1.q.12.n.35
Paruus conſenſus non perficit reſignationem,l.3.q.6.n.80
Paupertas prodeſt in multis.l.11.q.13.n.84
Paupertas inter fortuitos caſus connumeratur,l.11.q.13.n.83
Pauper qui,l.5.q.6.n.136
Pauper non dicitur qui habet patrem diuitem,l.2.q.6.n.24
Paulus III.quos regreſſus reuocauit,l.6.q.5.n.95
Paſtor poteſt deſerere gregem , quoties ſubditorum ſalus non exigit ſuam præſentiam,l.5.q.3.n.135
Pater & filius vna tantum perſona cenſentur,l.13.q.1.n.68
Patris extimum extimatur extimum filij,l.2.q.6.n.25
Patri in quibus eſt obediendum,l.11.q.13.n.107.& n.102
Pater in feudalibus non poteſt præiudicare maſculis,li. 6. q.2. num.90
Patris iuſſus præſumitur ſi ipſe hoc allegat,l.3.q.6.n.78
Patris iuſſus non præbet filio iuſtam cauſam vt excuſetur a pę na impoſita ob non publicationem,l.11.q.13.n.105
Pater non poteſt reſignare N.beneficium,vt renunciet filio,l. 4.q.7.num.7
Pater poteſt transferre penſionem in filium etiam illegitimũ, li.6.q.4.nu.21.lim.n.23
Pater poteſt reſignare beneficium,& reſeruare penſionem pro filio,l.6.q.2.n.110.& 112
Pater ſi eſt diues valet conſequẽtia,quod etiam filius ſit diues, li.2.q.6.nu.26
Pater retinens bullas beneficiales,filij,an ei noceat , lib. 11.q. 4.num.48
Patientia ordinarij non validat reſignationem non publicatã, li.11.q.13.n.47
Patria a quolibet laudatur,l.5.q.3.n.144
Patria cuilibet dulciſſima,l.5.q.3.n.147
Patria poteſt deſeri cum non adeſt ſpes illam defendendi,li.5. q.3.n.148
Patriæ mores iuuendi,l.5.q.3.n.143
Patria eſt defendenda,l.5.q.3.n.142
Patriarcha poteſt renunciare,l.2.q.1.n.38
Patriarchæ renunciant coram Papa,l.7.q.11.n.17
Patriarchas ſolus Papa facit,l.2.q.11.n.22
Patriarchæ ſunt quatuor principales,l.2.q.1.n.49
Patriarcha tenetur reſidere,l.1.q.10.n.2n.& l.2.q.1.n 40
Patriarchæ veniunt appellatione epiſcoporum,l.2.q.1.n.43
Patriarchatus poteſt per procuratorem renunciari , lib. 9.q. 2. num.2
Patriarchatus eſt beneficium eccleſiaſticum,l.2.q.1.n.39
Patroni conſenſus requiritur in renũciatione iuris patronatus l.2.q.4.n.4.& l.8.q.10.n.2
Patronus debet inquirere de idoneitate præſentandi,li. 10.q. 3.num.60
Patroni debent præſentare in beneficijs iurispatronatus,li.12. q.3.nu.38
Patronorum intereſt ne dimittantur beneficia ipſis ſpretis , li. 2.q.4.n.6
Patronus lite pendente non poteſt præſentare,l.2.q.3.n.11
Patronus mortuo reſignante infra 20.dies poſt iterum præſen tare ad beneficium iuris patronatus,l.12.q.3.n.32
Patroni non debent detrahi a fundatione, & dotatione eccleſiarum,l.2.q 4.n.8
Patrono non vocato nil debet fieri in eius præiudicium,lib.2. q.4.num.9
Patronus non poteſt renunciare iuripatronatus in his quæ cõ cernunt fauorem eccleſiæ,l.3.q.15.n.9
Patronus poteſt præſentare filium ad ius patronatus vacans,l. 9.q.17.nu.122
Patronus quando videatur habere ratam collationem factam ipſo ſpreto,l.2.q.4.n.22
Patrono ſpreto nulla eſt prouiſio,l.2.q.4 n.3
Patronus ſe ipſum præſentare non poteſt,l.9.q.17 n.112
Patrimonij quantitas remittitur arbitrio epiſcopi,l.2.q.6.n.14
Patrimonium ad quod quis promouetur debet eſſe ſufficiens, li.2.q.6.n.13
Patrimonium ad quis ordinatur non poteſt alienari, lib.2.q.6. num.10
Patrimonium poteſt alienari ſi promotus conſequatur beneficium ſufficiens,li.2.q.6.n.16
Patrimonium cedens ad quod quis fuit ordinatus non eſt ſuſpenſus,ſed ceſſio eſt nulla,l.2.q.6.n.17
Peccatum eſt negligere,quæ ſpectant ad ſuum officium , lib.5. q.3.num.108
Peccatum grauius ratione perſonæ peccantis,l.11.q.4.n.10
Peccat dans cauſam peccato,& ei conſentiens,lib.4.q.11. numero 35
Peccat inducens collatorem ad conferendum indigno omiſſo, digno,l.14.q.7.n.15
Peculium habere ex permiſſu ſuperioris , non repugnat voto paupertatis,l.11.q.3.n.102
Pecunia eſt fideiuſſor futuræ neceſſitatis,l.13.q.1.n.152
Pecunia eſt anima miſeris mortalibus,l.13.q.1.n.149
Pecunia vita hominis,l.13.q.1.n.154
Pecunia ſecundus ſanguis hominum,l.13.q.1.n.133
Pecunia mutuatur ad augendam amicitiam,l.14.q.7.n.3
Pecunia non poteſt dari pro beneficio,l.6.q.2.n.25
Pecunia pro tranſlatione penſionis poteſt dari,l.9.q.4.n.53
Pecunias accipere pro ſe nõ poteſt , quoties fuit data facultas illam dandi cui vellet,l.9.q.17.n.107
Pedem fructum habens eſt corpore vitiatus,l 5.q.6.n.47
Pede ligneo vtens dicitur corpore vitiato,l.5.q.6.n.51
Pedagij primi impoſitionis eſt facienda mentio in ſecunda,li 6.q.2.nu.46
Pęna annullatio actus,l.12.q.2.n.7
Pœna habet locum agente penſionario,l.3.q.3.n.5
Pęna in eo quo delictum,l.5.q.6.n.219
Pęna impoſita ex non facto intra certum tempus non committitur niſi totum labatur tempus,l.3.q 2.n.10
Pęnæ timori multi non peccant,l.13.q.5.n.65
Pœna non reſidentium eſt priuatio,l.1.q.10.n.22
Pœnam nullam meretur quod fit iure permittente,lib.3. q.2. num.19
Pęna non egreditur auctorem,l.11.q.7 n.59
Pęna non datur abſque culpa,l.11.q.13.n.116
Pęna priuationis habet locum vbi exprimitur,l.14.q.2.n.3
Pęna non adeſt vbi non eſt delictum,l.11.q.7.n.58
Pœna ad hæredes non tranſit,l.6.q.3.n.29
Pœna,l.2.C.de rap.virg.habet locum etiam in muliere rapiente virum,l.12.q.4.n.31
Pęnitere non licet in electione,& præſentatione poſt ius quæſitum,li.3.q.18.n.66
Pęnitentia non eſt licita poſt quæſitum ius tertio , lib.3. q.18. num.65
Pœnitentia non admittitur poſt ſcientiam ſuperioris , lib.3.q. 18.num.52
Pœnitentia licita eſt in plurimis caſibus,l.3.q.18.n.51
Pœnitentia in reſignatione eſt licita donec præſtetur conſenſus,li.8.q.7.n.89
Pœnitentia poſt petitam,& obtentam licentiam hodie de ſtylo licita eſt,l.3.q.18.n.67
Pœnitentia licita quando fit in caſſationes regreſſus , lib.6.q. 5.num.93
Pęnitere non poteſt perfecte renuncians,libro 1.quæſt.13.numero 38
Pęnitere licitum eſt reſignanti poſt ſignatam ſupplicationem reſignationis,l.1.q.12.n.27
Pęnitere poteſt reſignans etiam in præiudicium reſignatarij in cuius

cuius fauorem erat ſignatª ſupplicatio,li. 1.q.12.n. 49
Pęnitere non poteſt etiam renuncians abſque iuramento,li.1. q.13.num.30
Penſio abſque conſenſu patroni poteſt conſtitui in beneficio iuris patronatus,l.2.q.4.n.14
Penſio amittitur per contractum matrimonij,li.1. q.1. n.15
Penſiones antiquo tempore non conſtituebantur ſuper epiſcopato,li.6.q.2.nu.35
Penſio an ſoluenda poſſeſſione habita vel non habita, lib.6.q. 2.num.145
Penſionem an poſſit imponere ordinarius ſine cauſa, li. 6.q.2. num.134
Penſio an cenſeatur impoſita ſuper fructibus ordinarijs, li.6.q. 2.num.33
Penſionem annulare volens debet probare exceſſum vltra medietatem,li.6.q.3.nu.59
Penſio ne annullata quia non fuit facta mentio de prima non datur regreſſus,li.6.q.2.nu.49
Penſione annullata reſignans poteſt agere ſpolio,lib.1.q.3.numero 86
Penſio annullatur reſeruata abſque conſenſu habentis regreſſum cum locos ſit regreſſui,l.6.q.2.n.88
Penſio appoſita pro concordia inſtam habet cauſam , lib.6.q. e.num.17
Penſiones Cardinalibus qua rogatione reſeruentur,lib.5.q.1. num.14
Penſioni conſentiens ad effectum tranſlationis in alium uidet conſentire conditionaliter,l. 1.q.3.n.84
Penſionem caſſans,vt alia ſibi reſeruetur ea non reſeruata penſio non videtur caſſata,li. 1.q.3.nu 83
Penſio caſſatur ſola uoluntate penſionarij.li.6.q.2.n.123
Penſio datur libera.li.6.q.2.nu.135
Penſio datur reſignanti ne nimium diſpendium patiatur , li.3. q.3.nu.26
Penſio datur ex cauſa lucratina vel oneroſa,l.6.q.2.n.7
Penſio data cum clauſula etiam poſſeſſione non habita poteſt exigi ab eo qui non percepit fructus,li.6.q.2.n.148
Penſiones decurſas tempore prædeceſſoris an ſucceſſor ſoluere teneatur,li. 1.q.8.nu.40
Penſiones decurſas ſoluere tenetur reſignans vſque ad diem renunciationis,li. 1.q.8.nu.18
Penſionem debet ſoluere beneficiatus,etiam ſi fructus non receptis quando fuit reſeruata poſſeſſione habita vel nō habita,li.6.q.2.nu.146
Penſionem dicens excedere medietatem debet illam probare, li.6.q.2.nu.66
Penſio diuiditur pro rata inter hæredes,& rectorem, li.6. q.4. num.49
Penſio dum dicitur nulla ſolutio non eſt retardanda,lib.1.q.8. numero 46
Penſio eſt beneficium,li. 1.q.10.num.68.& lib.2.q.15. num. 1. contra num.11.& quid large modo,li.6.q.4.num. 19.& l. 11.q.4.num.31
Penſio eſt onus reale vt decima,l.6.q.2.nu.98
Penſio,eſt portio,li.6.q.1.num.28
Penſio eſt onus temporale,li.2.q.15.nu.10.& li.6.q.2.nu.114. & q.4.num. 3
Penſio eſt quædam donatio,lib.9.q.17.n.88
Penſio eſt ſeruitus cuius,libertatem eccleſia fauet,li. 1.q. 8.n.8. & li.6.q.2.num.6
Penſio eſt nulla ope exceptionis,li.6.q.2.n.61
Penſionis etiam temporalis in impoſitione facienda eſt mētio primæ perpetuæ,lib.6.q.2.nu.47
Penſio ex quatuor cauſis imponitur,li.6.q.2.nu.130
Penſio excedens medietatem contra clauſulam eſt nulla, li.6. q.2.num.58
Penſio ex tribus reſignationibus non eſt nulla,li. 14.q.7.n.64
Penſio ex cauſa poteſt imponi beneficijs,li.6.q.2.n.2
Penſio ex cauſa oneroſa quæ, l.6.q.2.nu.10
Penſio ex fructibus,li.6.q.2.nu.100
Penſio extinguitur per ſupplicationem quandoque anticipatis ſolutionibus,li.6.q.2.nu.124.& 128
Penſio extinguitur morte,l.6.q.2.nu.113
Penſio extinguitur tranſlatione,li.6.q.2.n.125
Penſio extinguitur per mortem pœnes quem eſt titulus pēſionis,& non per mortem illius pœnes quem eſt commodum li.6.q.4.nu.62
Penſio extinguitur per mortem,li.1.q.8.num.5.etiam eiuſdem eo.6.num.6
Penſio extinguitur ex promotione ad eccleſiam cathedralem, li.6.q.2.num.121
Penſio extinguitur per contractum matrimonij,lib.6. queſt.2. num.115
Penſiones,& reſeruationes fructuum extinguuntur per aſſumptionem ad Papatum,li.3.q.1.nu.6
Penſionem habens cum regreſſu poteſt transferre cum eodem regreſſu,li.6.q.4.nu.51
Penſionem habens ſine cauſa in foro conſcientiæ nō eſt tutus, li.6.q.2.num.133
Penſio imponitur ſuper fructibus beneficij,li.1.q.8.nu.2
Penſio imponitur ſuper maſſa groſſa,li.6.q.2.nu.32
Penſio imponitur ſuper beneficio tertij,& pro tertio,lib.6.q.2. num.20
Penſio in quem transfertur non tenetur publicare,lib.11.quæ. 4 num.28
Penſio in gallia ex tribus cauſis admittitur,li.6.q.2.n.132
Penſionis uis an reſideat pœnes eum qui habet utilitatem vt fit in penſionibus Hiſpaniæ pro italis vel penes eum qui hōc nomen,li.6.q.4.nu.61
Penſio laico poteſt aſſignari,li.2.q.15.nu.20
Penſionis materia eſt odioſa,li.6.q.2.n.84
Penſionis mentio fit in reſeruatione medietatis fructuum , lib. 6.q.1.num.59
Penſionis mentio eſt facienda in impetratione,li.2.q. 15.nu.5. & l.6.q.2.nu.13
Penſionis mentione non facta facultas transferendi fructus nō valet,li.6.q.1.nu.30
Penſio minuitur ob contributiones,li.6.q.2.nu.126
Penſionis non acceptante,non eſt facienda mentio,lib.6.q.22. num.12
Penſionem non comprehendit mandatum de beneficio,li.2.q. 11.num.12
Penſio non debetur ex contractu,ſed ex voluntate Papæ , li.1. q.8.num.34
Penſio non eſt Eccleſiaſticum beneficium,l.11.q.4.nu.31
Penſio non eſt nulla,ſed reducenda,li.1.q.3.n.81
Penſio non facit incompatibile cum beneficio curato , lib.2.q. 15.num.47
Penſio non imponitur parochiali non excedenti centum,lib.6. q.2.nu.21
Penſio non imponitur ſuper canonicatu non excedente centum,li.6.q.2.nu.28
Penſiones non poſſunt permutari,li.15.q.1.n.9
Penſiones non poſſunt reſignari,li.2.q.15.nu.7
Penſio non poteſt reſeruari laico,li.4.q.2.nu.7
Penſio non poteſt redimi ſine auctoritate ſuperioris,lib.6.q.2. num.128
Penſio non poteſt reduci ad minorem ſummam dato alio qđ inſcio Papa,l.6.q.2.nu.129
Penſio non renunciatur ſed transfertur,li.12.q.3.n.54
Penſio non ſolet imponi ſuper beneficio nō excedente 24.duc. li.6.q.2.num.27
Penſio non ſoluitur in francia tempore aperte Regaliæ , lib.1. q.8.num.24
Penſionem non ſoluens reſignatarius,perdit beneficium,li.6.q. 3.num.1
Penſionem non ſoluens beneficiatus excommunicatur & priuatur,li.6.q.2.nu.138
Penſionem non ſoluens non poteſt reſignare ſi penſionarius egit ad priuationem,l.3.q.3.num.2
Penſionem non ſoluens poteſt reſignare ſi penſionarius non egit,li.3.q.3.nu.4
Penſio non ſoluitur reſignato beneficio cum obligato in forma cameræ,& Iuramentum ceſſet,l.1.q.8.n.1
Penſio non venit appellatione beneficij,li.12.q.3.n.55
Penſionem nullam Papa,& non partes,poſſunt validare,lib. 6. q.2.num.80
Penſionem nullam dicere poteſt ſubrogatus ſicut,& reſignās,

lib.

lib.1.q.3.num.88
Penſio nulla abſque conſenſu reſignatarij reſeruata,lib.8.q.8. nu.99.& 118.contra.li.5.q 8.n.35
Penſio odioſa eſt,li.6.q.2.nu.5
Penſio pars beneficij reputatur,li.3.q.6.nu.69.& pendet ab eo. Leo.& q.ea.n.67
Penſio poſita ſuper pluribus beneficijs, an ſit locus regreſſui contra omnia,li.6.q.3.nu.35
Penſio poteſt caſſari tacite & expreſſe,li.2.q.15.nu.25
Penſio poteſt imponi ratione permutationis,li.6.q.2.n.18
Penſio poteſt imponi ſuper commenda,li.6.q.2.nu.19
Penſio poteſt reſeruari laico cum clauſula,quam primum clericali charactere,&c.l.6.q.2.nu.142
Penſio poteſt reſeruari reſignanti ſuper alio beneficio. lib.1.q. 3.num.89
Penſio poteſt transferre in plures,li.6.q.4.nu.17
Penſio poteſt transferri ſine ſcientia Papæ,li.6.q.4.nu.63
Penſio poteſt transferri in articulo mortis,lib.2.q.3.nu.57.& q.15.num.14
Penſionis primæ nullæ non eſt facienda mentio in ſecunda,l.6. q.2.num.50
Penſionis primæ extinctæ,non eſt facienda mentio.li.6.q.2.numero 60
Penſio pro parte qua excedit reducitur,& non annullatur,l.6. q.2.num.144
Penſio percipitur de maioibus beneficiarij,li.9.q.17.n.38
Penſio quandoque ponitur ſuper diſtributionibus quotidianis licet ſecus regulariter,li.6.q.2.n.20
Penſio quando apponitur ex cauſa alimentorum,li.6.q.2.n.8
Penſio quando incipiat currere contra ſucceſſorem,lib.6.q.2. num.103
Penſio quando ſoluatur litteris non expeditis,l.9.q.17.n.54
Penſio quæ non excedit tertiam partem dicitur iuſta,lib.6.q.1. num.63
Penſio quæ ponatur in beneficio ſimplici,li.6.q.2.n.26
Penſio quomodo reſeruatur ſuper diſtributionibus,lib.9.q.17 num.57
Penſio quomodo inualida cum reſignatio eſt nulla, lib.6.q.2. num.76
Penſio reſeruata inhabili abſque diſpenſatione eſt nulla, lib.6. q.2.num.82
Penſio reſeruata minori non facta mentione ætatis eſt nulla,li. 6.q.2.num.83
Penſio reſeruata ei qui reputabatur clericus, conſtito de contrario eſt nulla,l.4.q.2.n.29
Penſiones reſeruare poteſt Papa ſine conſenſu beneficiati & ſine cauſa,li.6.q.2.nu.131.
Penſionis reſeruatio à Papa,l.14.q 5.n.6
Penſionis reſeruatio datur ingredienti monaſterium quandoque,li.6.q.2.nu.116
Penſio ſi reſeruetur cauſa laboris,hæc dicitur ratio finalis,li.9. q.17.num.50
Penſio reſeruata laico,licet poſtea effectus ſit clericus nulla,l. 4.q.2.nu.8.& 16
Penſione reſeruata reſignanti exiſtente nulla beneficium impetratur per obitum ipſius,li.1.q.3.n.87
Penſio reſeruata abſque mentione primæ eſt nulla,lib.6.qu.2. num.48
Penſio reſeruatur de conſenſu habentis regreſſum,lib.6, qu.2. num.93
Penſio reſeruata reſignanti niſi ſeruetur Ius non abdicatur,li. 5.q.3.num.78
Penſio reſeruata ex falſa cauſa eſt nulla,li.6.q.2.n.77
Penſio reſeruata ne ex ceſſione nimium diſpendium reſignans patiatur ſuccedit loco beneficij,lib.6.q.2.num.12.& li.2.q. 55.nu.13
Penſio reſeruata reſignanti ſapit vim permutationis.lib.6.q.2. num.15
Penſio reſeruata reſignanti ſi exiſtat nulla reſignatio non tenet etiam ſi reſignans ratificauit,li.1.q.3.n.99
Penſio reſeruata non facta mentione primæ eſt nulla,li. 6.q.2. num.41
Penſio reſeruata ex triplici reſignatione an ſit nulla,lib.6.qu.2. num.152
Penſio reſeruatur priuato vt viuat,l.6.q.2.nu.24
Penſionis reſeruatio inducere ſolet pœnam priuationis in caſu non ſolutionis.li.3.q.3.nu.1
Penſionem reſignans ſoluere tenẽt ſi ad illam ſe obligauit poſt reſignationem,l.1.q.8.num.26
Penſionis renunciatio ob metum nulla,li.13.q.1.n.45
Penſio ſoluitur anno quolibet,li.6.q.2.no.16
Penſio ſoluitur in natiuitate domini noſtri,& Sancti Io. Baptiſtæ,li.6.q.2.nu.136
Penſio ſoluenda eſt in loco deſtinato,li.6.q.2.nu.137
Penſionem ſoluens poſſeſſor beneficij ſine canonico titulo illã computabit inter fructus reſtituendos,li.1.q.8 n.43
Penſionem ſoluere non tenetur reſignans poſt renunciandam admiſſam,li.1.q.8.nu.1.& n.9
Penſionem ſoluere tenetur reſignans ſi poſt renunciat. fuit aſſumptus ad beneficium reſignatum,li.1.q.8.n.20
Penſionem ſoluere tenetur regrediens,li.6.q.5.n.38
Penſionem ſoluere tenetur ſuccedens in beneficio renunciato ſimpliciter,li.5.q.8.nu.22
Penſionem ſoluere tenetur reſignans in fraudem,lib.1. quæſti. 8.num.19
Penſionem ſoluere tenetur reſignatarius,li.5.q.8.nu.25.& q. 16.num.8
Pẽſionem ſoluere tenetur reſignatarius etiam ſi reſignatio eſt nulla,li.1.q.8.nu.44
Penſionem ſoluere tenetur reſignatarius à die præſtiti conſenſus,li.1.q.8.nu.50
Penſionem ſoluit Oeconamus vel Camera in Regno Neapolitano,vacante beneficio,li.5.q.8.nu.23
Penſionem ſoluere tenetur ſucceſſor à Die collationis,lib.1.q. 8.num.51
Penſionem ſoluere non tenetur percipiens fructus per duos, vel tres annos,li.6.q.2.nu.148
Penſionem ſoluere non tenetur non percipiens fructus ex caſu fortuito,li.1.q.9.nu.48
Penſionem ſoluere non tenetur non percipiens fructus per multos annos,& ſi in litteris dicatur,etiam ſi non percipiat fructus,li.3.q.8.nu.49
Penſionem ſoluens præſumitur habere mandatum,lib.10.q.8. num.56
Penſio ſuper beneficio tertij non paſſim conceditur,lib.6.q.2. num.23
Penſionem tenetur ſoluere litigans ſi poſſidet,li.1.q.8.n.39
Penſiones tres ſunt licite,li.6.q.2.n.4
Penſionis tranſlatio odioſiſſima, li. 6.q.4.nu.16
Penſiones transferuntur,li.2.q.15.nu.8
Penſionem transferens cum clauſula quam primum clericali poteſt exigere terminos donec ille fiat clericus,li.4.q.2.nu. 55.& li.6.q.4.nu.55
Penſionis translatio quid ſit,li.6.q.4.nu.4
Penſionis translatio duobus modis,l.6.q.4.nu.39
Penſionis tranſlatio in laicum cum clauſula quam primũ Clericali & e. valida,li.4.q.2.n.49
Penſionis tranſlatio poteſt ſortiri effectum mortuo transferẽte,lib.4.q.2.nu.78
Penſio tranſit ad quem beneficium,l.1.q.8.n.30
Penſio tranſit cum re in ſingularem ſucceſſorem,li.5.q.8.n.31
Penſio vt plurimum reſeruatur in renunciatione beneficij, lib. 6.q.2.num.1
Penſio vſque ad quam quantitatem,l.6.q.2.nu.14
Penſiones vacant & officia per aſſumptionem ad apicem Apoſtolatus,li.2.q.1.n.9
Penſiones vacant per prouiſionem ad Epiſcopatus,lib.3.qu.1. num.8
Penſio videtur pro rata conſtituta reſignatis duobus beneficiis impoſitaque penſione ſuper illis,l.6.q.2.n.64
Penſio vel fructus aliquando reſeruantur reſignanti,lib.6.q.1. num.1
Penſionem vt non teneantur ſoluere reſignans, debet probare reſignatarium approbaſſe,l.1.q.8.n.26
Penſionarius non eſt titulatus,l.2.q.15.n.23
Penſionarius non obligatur ad officium magnum,l.2.q. 15.n.18
Penſionarius non tenetur reſidere,li.2.q.15.n.15.& lib.1.q.10. num.68

Penſio-

Penſionarius non uenit appellatione beneficiorum,lib.2.q.15. num.24
Penſionarius non poteſt allegare præſumptionem diſpenſatio nis reſultantem ex poſſeſſione decennali reſignatarij eo ne gant,li.3.q.6.num.74
Penſionarius non poteſt agere ad priuationem contra reſigna tarium ob non ſolutionem factam a reſignante,lib.3. qu.3. num.8
Penſionarius percipit penſionem de manu beneficiarij,lib.6.q. 1.num.54
Penſionarius poteſt transferre penſionem, ſi hoc habet in fa cultate,li.7.q.4.nu.1
Penſionarius poteſt agere hypothecaria contra detinentem.li. 1.q.8.num.36
Penſionarius quando poſſit dicere de nullitate, non obſtante clauſula quod non.lib.6.q.3.n.8
Penſionarius poſt translationem nihil habet in penſione,lib.6. q.4.num.6
Penſionarijs ſolet quãdoque dari facultas transferendi pẽſio nem,li.6.q.4.num.2
Penſionarius tenetur recitare officium B.Mariæ,lib.2.q.15. nu mero 29
Penſionarius tenetur in primo ſemeſtri gratiam verificare,li.6. q.2.num.65
Perceſſum verbũ non capit renunciationẽ in fauorem ſed ſim plicem,l.2.q.9.n.12.& q.16.n.5
Perceptio fructuum minimẽ quantitatia reddit gratiam ſubre ptitiam,l.10.q 2.n.70
Perdere quod non habet,nemo poteſt,l.3.q.1.n.150
Perinde ualere prodeſt,l.2.q.3.nu.87
Periculum mortis reputatur iuſtum impedimentum,lib.11.q. 13.num.99
Peritis atteſtantibus de ſtylo creditur,li.3.q.6.nu.30
Periurus contraueniens iuramento,quamuis actus ſit validus li.9.q.32.num.13
periurus eſt renuncians duobus,l.1.q.14.n.24
periurus eſt priuandus beneficio,lib.4.q.3.n.12.& vide,lib.5.q. 6.nu.65
Periurus eſt infamis,li.4.q.3.nu.13
Periurus non eſt reuocans procuratorem datum ad caſſandũ regreſſum,li.6.q.6.n.94
Periuro non poteſt beneficium reſignari,li.4.q.3.n.10
Periurus non efficitur faciendo contra iuramentum ex cauſa, lib.9.q.31.nu.31
Periurus ob reuocationem procuratoris,non priuatur regreſ ſu,l.9.q.31.nu.21
Permiſſum videtur quod non prohibetur,li.9.q.4.n.4
Permutans dimittit beneficium,li.12.q.5.n.18
Permutare nemo cogitur,l.3.q.18.n 2
Permutare non poteſt qui beneficium non habet,li.2.q.22.nu. 4.vt quia ei nondum eſt collatum,n.9
Permutare poſſunt Epiſcopi,l.2.q.1.nu.59
Permutare cogitur quis ex cauſa,li.3.q.18.n.13.puta ob vtilita tem Eccleſiæ.nu.33
Permutare non poteſt habens beneficium vnitum,lib.3.qu.16. numero 50
Permutari poſſunt omnia beneficia,li.2.q.1.n.3
Permutari non poteſt beneficium iuris patronatus,ſine conſen ſu patroni,li.2.q.4.n.19
Permutantes poſſunt poenitere,& cum aliis permutare,antẽ cõ ſenſum datum,li.1.q.12.num.51.& 53
Permutatio an ſit publicanda affirmatiue,lib.11.q.5.nume.16. & ſequent.
Permutatio continet duos actus,li.12.q.5.nu.19
Permutatio cum nepote fraudulenta præſumitur,lib.13.qu.4. num.11
Permutatio continet ſub ſe renunciationem,l.11.q.5.n.19
Permutatio debet fieri ex cauſa,li.11.q.5.nu.24
Permutatione datur vera vacatio,li.11.q.5.n.20
Permutatio diſtingui beneficio cum tenus fraudulenta,l.12.qu. 5.nu.20.& l.13.q.4.nu.9
Permutatio dicitur fauorabilis quando per eam prouidet be neſ.li.1.q.18.nu.6
Permutatio facta ſpreto patrono venit annullanda,li.2.q.4.nu. 18.& q.5.num.9
Permutatio facta coram ordinario eſt publicanda infra tres menſes,lib.11.q.2.n.12
permutatio facta à ſene præſumitur fraudulenta,lib.13.q.4. nu mero 7
permutatio facta fraude nulla,l.13.q.4.nu.5
permutatio facta cum eo qui non habet ætatem requiſitam,eſt nulla,li.4.q.9.nu.25
permutatio facta ab ægroto præſumitur fraudulenta,lib. 13.q. 4.num.6
permutatio facta cum excommunicato eſt nulla,lib.4.q.3. nu mero 45
permutatio in fraudem expectantium fraudulenta, lib. 13.qu. 4.num.10
permutatio lite pendente fraudulenta præſumitur, lib. 13.q.4. num.9
permutatio præbendæ,prouiſionem ſuperioris non requirit,li. 9.q.17.num.75
permutatio poteſt fieri per procuratorem,li.9.q.1.n.3
permutatio quando non teneat,& liceat regredi,lib.11.quæ.5. num.27
permutatione quę fit coram papa,debet exprimi qualitas bene ficij permutati,li.10.q.2.nu.20
permutatio ſi non eſt ſortita effectum permutantes poſſunt re dire abſque noua collatione,li.1.q.14.nu.1.& 12
permutatio ſi unus publicat,alter vero non,ex parte omitten tis eſt nulla,li.11.q.5.nu.26
permutatio ſufficit,reuocationem intimare compermutantis, li.9.q.27.num.3
permutato triangularis, & quadrangularis ſimoniaca, lib.14. q.7.num.63
permutatione non ſequuta non abdicatur Ius,li.1.q.3.n.49
perpetuus reputatur actus non concluſus certo tempore,l.11. q.5.num.24
perſecutio duplex,lib.5.q.3.nu. 124
perſecutio intrinſeca & extrinſeca quæ.li.5.q.3.nu.125.& 126
perſecutio propter iuſtitiam beatificat,l.5.q.3.n.132
perſonę induſtria electa non poteſt actus per alium geri. lib.9. q.12.num.6
perſonæ quæ non comprehendantur in Regula de Infirm. lib. 12.q.4
perſonæ qualitas inſpicienda in fraude iudicanda,l.13.q. 4.nu mero 27
perſona noua in mandato non ſubintelligitur,li.9.q.17.n.8
perſonatum habet vim duarum perſonarum quoties ei plura iura competunt,li. 12.q.10.n.10.n.15
perſona uulgaris quæ.li.5.q.6.nu.142
perſonates eſt præeminentia in Eccl.l.2.q.1.n.91
perſonatus poteſt renunciari,li.2.q.1.nu.90
perſonatum habens ſi conſequatur curatum perſonatum renũ ciare nequit,l.3.q.1.nu.108
perſonatum habens priora renunciare non poteſt ſi habet ſe cundum,li.3.q.1.n.103
peſtis eſt iuſta cauſa non publicandi,li.11.q.13.num.60.& quæ peſtis,num.71
peſtis eſt iuſtiſſima cauſa abſentiæ,l 9.q.3.nu.251
peſtis excuſat ab appellatione,l.11.q 13.nu.73
peſtis excuſat à mora,li.11.q.13.n.72.& n.64
peſtis excuſat à contumacia,li.11.q.13.n.68
peſtis æquiparatur bello,li.11.q.13.nu.67
peſtis impedit fatalium,li.11.q.13.n.70
peſtis impedit præſcriptionem,li.11.q.13.nu.66
peſte infectus uidetur conſtitutus in articulo mortis,lib. 12.q. 6.num.13
peſtis proba: cauſam reſtitutionis in integrum,l.11.q.13.n.60
peſtis reputatur inter fortuitos caſus,l.11.q.13.n.63
peſtilentia omnes alios morbos ſuperat,l.12.q.6.n.14
petrus fuit par Apoſtolis,li.5.q.4.n.4
petrus fuit conſtitutus Epiſcopus vniuerſalis Eccleſi.lib.11.q. 13.nu.132
petro Apoſtolo quæ poteſtas fuit data,li.11.q.13.n.131
petrus paulus Cardinalis pariſius legit Romæ,patauii, & Bo nonię,li.1.q.2.n.28
pignorari non poteſt res litigioſa,li.2.q.3.n.6

pius IIII.reuocauit priuilegium conclauiſtis,l.7.q.7.n.2
pij V.Conſtitutio.vide verbo Conſtitutio.
Plebania eſt officium Eccleſiaſticum,li.2.q.1.nu.95
Plebania poteſt renunciari,li.2.q.1.n.94
Podagra non cogit renunciare,li.5.q.3.nu.41
Podagra non præbet impedimentum perpetuum,lib.5.q.3.numero 43
Podagroſus tenetur ad munera patrimonialia,li.5.q.3.n.42
Podagra impedit officium membrorum,li.5.q.3.n.30
Pontifex concedit beneficia,l.1.q.42.nu. 36
Pontifices maximi ob quam cauſam renunciarunt,lib.5. qu.1. num.16
Pontifices Romani concesserunt Epiſcopis facultatem conferendi,li.1.q.10.nu.49
Pontificalia non poſſunt extra diœceſim exerceri niſi acceſſerit conſenſus ordinarij,li.1.q.17.n.17
Populus frequens quando interueniat Eccleſiæ,li.11. q. 6. numero 14
Populo intereſt agnoſcere ſuum Paſtorem,li.11.q.1.n.21
Populus non debet deſerere patriam ob perſecutionem, lib.5. q.3.num.141
Portiones poſſunt renunciari,li.2.q.1.nu.115
Portiones veniunt appellatione beneficiorum,li.2.q.1.n. 116
Porrectio ſupplicationis non perficit gratiam,li.6.q.2.n. 154
Poſſeſſio acquiritur ex unica collatione ſortita effectum,li.7.q. 23.num.41
Poſſeſſio acquiritur ex inueſtitura facta à perſona,li.7.q.1. numero 103
Poſſeſſio ad alium non tranſit,niſi fuit apprehenſa,lib.10.qu. 6.num.6
Poſſeſſio amittitur per ſpontaneam renunciationem,lib.1.q.5. num.27
Poſſeſſio annalis ad multa prodeſt,li.11.q.6.nu.91
Poſſeſſio apprehenſa propria auctoritate eſt nulla,lib. 10. q.6. num.28
Poſſeſſio apprehenſa vigore gratiæ nullę,eſt nulla,& iterum debet capi,l.10.q.6.num.44
Poſſeſſio aufertur ab ſtatuto,abſque citatione,li.1.q. 7.n.3
Poſſeſſio auctoris,præſumitur continuata,li.10.q.4.n.4
Poſſeſſionem benef.abſque litteris capiẽs eſt intruſus, & perpetuo inhabilis,li.10.q.6.n.17
Poſſeſſio benef.poteſt capi per ſe,& per procuratorem, lib.10 q.6.num.9
Poſſeſſione benef.debet ſeruari ſtatutum rationabile loci, lib 10.q.6.num.43
Poſſeſſio beneficij poteſt capi nomine Cameræ cum breui.l.10. q.6.num.29
Poſſeſſione benef.capta cenſetur apprehenſa omnium rerum, li.10.q.6.nu.53
Poſſeſſio beneficij capienda eſt,cum executore,lib.10.q.6.n.31
Poſſeſſio benef.non transfertur per collationem,l.10.q.6.n.4
Poſſeſſio benef.reſignati an in Regno Neapolitano debeat dari à Nuncio,li.10.q 6.n.35.& 38
Poſſeſſio benef.renunciati coram Ordinario intra quantum tẽpus debeat capi,li.11.q.2.nu.11
Poſſeſſio bonorum Prælatorum continuatur in Eccleſia,li.14. q.7.num.50
Poſſeſſio canonicatus debet capi capitulariter,li.6.q.5.n.32.& li.10.q.6.nu.42
Poſſeſſio capi non poteſt ex ſola ſupplicatione,lib.8.quæſ.7.numero 105
Poſſeſſionem capiẽs ex ſola ſupplicatione ad illud inhabile redditur,li.10.q.1.nu.21
Poſſeſſionem capiens ex ſola ſupplicatione dicitur intruſus,li. 10,q.1.n.20.& q.6.nu.30
Poſſeſſionem capiens ex ſola ſupplicatione ſubrogatus attentat,l.2.q.3.n.85
Poſſeſſionem capiendi diligentia quid proſit,l.11.q.6.n.79
Poſſeſſio capta vigore ſubrogationis inualida eſt attentata,li. 2.q.3.num.94
Poſſeſſionem capiens propria auctoritate,dicitur violentus poſſeſſor,l.10.q.6.n.29
Poſſeſſionem capiens lite pendente non attẽtat ſi princeps ſenſit extare litem,li.2 q.3.nu.24
Poſſeſſionem capiens de beneficio poſt ceſſionem ſuper quo litigabatur non attentat,li.2.q.3.n.14
Poſſeſſione capta per reſignatarium Ius ei plene acquiritur,li. 1.q.7.num.11
Poſſeſſio capta lite pendente eſt attenta,li.2.q.3.n.26
Poſſeſſionis continuatio præſumitur ſi allegetur pro eo qui poſſidet,li.3.q.6.nu.66.& 76
Poſſeſſionis continuatio ęquipollet publicationi,li. 11.q. 6.n. 77.contra nũ.90
Poſſeſſionis cõtinuatio conſiſtit in perceptione fructuum, l.6. q.1.num.18
Poſſeſſio corroborat titulum,l.7.q.1.nu.101
Poſſeſſionem cui competit ordinarius dare debet,li.2. q.2.numero 99
Poſſeſſio capienda de manu nuncij in Regno Neapolitano, li. 10.q.6.num.34
Poſſeſſionis certitudo vt habeatur intereſt,li.3.q.5.n.19
Poſſeſſio ciuilis & naturalis amittitur per renunciationem ſimplicem,li.1.q.3.nu.7
Poſſeſſio colorata probatur per traditionem clauium, lib. 13. q.5.num.104
Poſſeſſionis coloratus titulus ſufficit in reſtitutione benef. lib. 13.q.5.nu.102
Poſſeſſionem coloratam alterius non eſt neceſſe exprimere in collatione Ordinarij,l 8.q.9.n.69
Poſſeſſio X.ann.an dicatur diuturna ad effectum reſtitutionis, li.13.q.5.nu.111
Poſſeſſio decennalis non ſuffragatur non publicanti,lib. 11.q. 6.num.112
Poſſeſſio de qua in allegatione Lapi per quem probanda ſit,li. 11.q.6.num.104
Poſſeſſio & titulus non dicuntur dimiſſi conditione nõ adimpleta,li.1.q.14.num.10
Poſſeſſio & titulus beneficij amittitur admiſſa renunciatione, lib.1.q.6.num.11
Poſſeſſio etiam momentanea attentat,li.2.q.3.nu.27
Poſſeſſio ex ſola ſupplicatione alias capi poterat,lib.10.q.1.numero 22
Poſſeſſio eſt pœnes reſignantem in renunciatione conditionali donec acquiratur reſignatario,lib.1.quæſt.4.nume. 73.& q.5.num.38
Poſſeſſio eſt facti,li.10.q.6.nu.5
Poſſeſſio & publicatio benef.reſignati debet fieri intra tẽpus ſtatutum,li.11.q.6.nu.72
Poſſeſſio facilius quam proprietas perditur,li.7.q.1.n.39
Poſſeſſio facilius amittitur quam titulus,li.1.q.5.n.18
Poſſeſſio hodie transfertur per alios quam Archidiaconum,li. 8.q.9.nu.58
poſſeſſio infert ad præſumptionem tituli,li.13.q.5.n. 98
Pœna ipſo iure non inducitur niſi exprimatur,li.6.q.2. n.63
Poſſeſſio litigioſa non poteſt cedi,li.2.q.3 n.54
Poſſeſſionem liberam non habens non tenetur ad decimas papales,li.6.q.2.num.147
Poſſeſſionem lite pendente capere poteſt ſubrogatus gratioſe ante litem,li.2.q.3.nu.30
Poſſeſſio longa infert ad Canonicum ingreſſum,lib.13. qu.5. nume.109
Poſſeſſio longiſſima non prodeſt ei qui non emiſit profeſſionẽ fidei,li.8.q.9.nu.123
Poſſeſſio longiſſima quoad fructus,non excuſat, non emittentem profeſſionem fidei,li.10.q.9.num.7
Poſſeſſio naturalis per quot tempus acquiratur a reſignante,l. 13.q.5.num.158
Poſſeſſio naturalis retinetur ex reſeruatione vſusfructus , li.1. q.3.nu.74
Poſſeſſio naturalis retinetur incumbendo ei poſt ceſſionem.li. 1.q.5.num.29
Poſſeſſio noua præſumitur clandeſtina per probationem poſſeſſionis antiquioris,lib.13.q.5.nu.93
Poſſeſſio notorie iniuſta prædeceſſoris,non nocet,lib. 10.q.4. numero 16
Poſſeſſio non amittitur per renunciationem nullam, lib.1.q.5. num.41
Poſſeſſio non tranſit in quempiam ipſo iure,li.3.q.5.n.54

Poſſeſſio non poteſt capi a reſignatario ſine auctoritate ſuperioris,l.1.q.5.n.30.& l.8.q 9.n.55
Poſſeſſio non habet quid ſpiritualitatis,li.7.q.1.n.46
Poſſeſſio nunquam tradi debet non vocato poſſeſſore, lib.11. q.10.num.15
Poſſeſſionem non amittis ipſo iure ſicuti dominium priuatus ipſo iure,li.11.q.10.nu.11
Poſſeſſio non amittitur ſi renunciatio non eſt ſpontanea, li.1. q.13.num.42
Poſſeſſio non poteſt capi ſine litteris,l.2.q.26.n.5
Poſſeſſio non tranſit ipſo iure in eccleſiam ſicut dominium, l. 11.q.10.num.12
Poſſeſſio occupata non poteſt propria auctoritate apprehēdi, lib.1.q.14.num.16
Poſſeſſio perditur ex inutili contractu,li.7.q.1.n.41
Poſſeſſio probatur per ea,quę ſpectant ad ſolum dominum,li. 10.q.6.num.52
Poſſeſſio probatur per lignorum inciſionem,l.10.q.6.n.50
Poſſeſſio probatur per traditionem clauium vel annuli, li.10. q.6.num.49
poſſeſſionis petitio non ſuffragatur reſignatario non publicato,li.11.q.6.num.74
Poſſeſſio poteſt capi abſque quo verificentur narrata,li. 10.q. 3.num.53
Poſſeſſio poteſt apprehendi propria auctoritate cum locus eſt regreſſui,li.6.q.3.num.11
Poſſeſſio poteſt capi per conſanguineos,l.10.q.6.n.12
Poſſeſſio poteſt capi lite pendente quoties ceſſio fuit facta ante litem,li.2.q.3.nu.25.& 28
Poſſeſſio propria auctoritate capienda ceſſat cum lis eſt ſuper beneficio,lib.6.q.5.nu.33
Poſſeſſio pacifica quæ dicatur,l.3.q.1.n.130.li.11.q.3,nu.34.& li.1.q.1.num.21
Poſſeſſio pacifica facit præſumere pro titulo,li. 10.q.4.n.18
Poſſeſſio quaſi ſufficit quando agitur de ſpolio poſſeſſionis,li. 13.q.5.nu.122
Poſſeſſione quis inauditus deijci non poteſt,li.11.q.10.n.10
Poſſeſſio rei legati non tranſit legatario ſicut dominium li.11. q.10.num.14
Poſſeſſio rei ſpiritualis non poteſt ſtare ſine titulo,libr.1. qu.5. num.17
Poſſeſſionis traditio de iure ſpectat ad Arch.l.10.q.6.n.36
Poſſeſſionis traditio,hodie fit per epiſcopos Vicarios, & alios ordinarios.li.10.q.6.n.33
Poſſeſſio transfertur minime per collationem,li.8.q.9.n.56
Poſſeſſio triennalis non ſuffragatur non publicanti,li.11.q.6. num.91
Poſſeſſio triennalis non prodeſt ei qui non emittit profeſſionē fidei,l.8.q.9.num.122
Poſſeſſio triennalis de qua in allegatione lapi debet eſſe pacifica,li.11.q.6.nu.103
poſſeſſio vt continuetur poteſt fieri decreto iudicis,lib. 2.q.3. num.69
Poſſeſſionem vigore ſupplicationis,abſque litteris, antea permiſſa,hodie ſecus,li.10.q.6.nu.26
Poſſeſſio vt probetur non requiruntur litteræ,li.13.q.5.n.105
Poſſeſſor beneficij titulum probare non tenetur,lib.11.qu.14. num,34
Poſſeſſor pacificus qui dicatur ad effectum regulæ de annali,l. 3.q.2.num,29
poſſeſſor pacificus,qui dicatur,li.10.q.4.n.12
poſſeſſor præſumitur dominus,lib.10.q.8.num.49.& lib. 11.q. 13.num.25
Poſſeſſor benef.qua ratione vocandus eſt,l.11.q.10.n.16
Poſſeſſor tenetur oſtendere titulum ſuperiore inquirēte,li.11. q.14.num.35
Poſſidens beneficium vnitum triennio non iuuatur regula de triennali,li.5.q.15.nu.25
Poſitiuum reſoluitur in comparatiuum,l.13.q.1.n.55
Poſtulatione Papæ præſentata non poteſt ab ea recedi,lib.3.q. 18.num 50
Poteſtas ligandi,& abſoluendi idem eſt,l.7.q.10.n.8
Poteſtas quæ fuit data Petro Apoſtolo,li.11.q.13.n.131
Poteſtas,& facultas videtur dari cumulatiue,l.2.q.10.n.57
Poteſtas generalis reſtringitur ad cauſam præcedentem , lib.9. q.17.num.93
Poteſtas donandi non cenſetur data etiam ex datione totalis poteſtatis,li.9.q.7.num.29
Præcedentia influunt in ſeq.li.11.q.13.n.49
Præceptum Regis inducit iuſtum metum,l.13.q.1.n.184. & n. 187.& ex eo annullatur reſignatio,n.183
Præceptum ducis inducit iuſtum metum,li.13.q.1.n.185
Preces non inducunt ſimoniam,li.14.q.7.n.12
Preces ſuperiorum ſunt mandata,l.13.q.1.n.178
Preces ſoliti ſæuire contra non obedientes inducunt iuſtū metum,l.13.q.1.nu.180
Preces Epiſcopi non inducunt metum,l.13.q.1.n.177
Præceptoriæ an ſint ad nutum amouibiles,l.2.q.4.n.11
Præceptoriæ comprehenduntur ſub beneficio,l.2.q.14.n.10.& veniunt appellatione illius,li.12.q.3.n.8
Præceptoriæ poſſunt reſignari,l.2.q.14.nu.9
Præceptoria commendata ad tempus non poteſt reſignari,lib. 3.q.2.num.23
Præſcribens decimas non poteſt exigere nonalia,l.7.q.10.n.16
Præſcriptionis exceptio competens debitori competit fideiuſſori,li.3.q.6.num.64
Præſcribens ius ſuccedendi vacante ſede epiſcopali non ſuccedit ſede quaſi vacante,l.7.q.10.nu.17
Præſcribens inſtitutionem non præſcribit deſtitutionem,l.7.q. 10.num.10
Præſcribens inſtitutionem non poteſt conferre iure deuoluto, lib.7.q.10.num.15
Præſcriptio non poteſt currere ſede vacante,l.7.q.23.n. 45
Præſcriptio non currit impedito,l.11 q.13.nu.11
Præſcriptum quantum poſſeſſum,li.7.q.10.nu.12
Præſcriptio ſtatutaria currit aduerſus minorem, lib.11. quæſt. 4.num.46
Præſcripta viſitatione non videtur præſcripta procuratio , li.7. q.10.num.12
Præſcripta viſitatione non cenſetur præſcripta correctio ad iuriſdictionem,li.7.q.10.nu.14
Præſcriptio vnius extenditur ad annexa,li.3.q.9.n.63
Prædo in profanis reſtituendus,li. 13.q.5.n.95
Prædo in ſpiritualibus non reſtituitur,l.13.q.5.n.166
Prælati conferentes beneficia indignis peccant,l.8.q.9.n.39
Prælatus debet conferre dignioribus,l.4.q.11.n.36
Prælatus debet appetere æternam ſalutem,l.5.q.3.n.154
Prælatorum factum trahitur in exemplum,l.5.q.3.n.156
Prælatus fit ex ſola pronunciatione Papę,l.1.q.12.n.34
Prælatus heri,hodie etiam præſumitur,l.13.q.5.n.110
Prælati inferentes metum vt clerici renuncient beneficia ſuſpēduntur,li.13.q.1.nu.15
Prælatus infirmus irreuocabiliter non poteſt cogi cedere, li.3. q.18.num.46
Prælatis imputantur ſubditorum errata,l.5.q.3.n.159
Prælatus in caſibus in quibus poteſt priuari poteſt etiam cogi renunciare,l.3.q.18.num.30
Prælatus malus non eſt ferendus,l.1.q.10.nu.37
Prælati non ſunt domini ſed diſpenſatores,l.4.q.11.n. 38
Prælatus non conuenitur poſt prælationem de eo quod fecit ante,li.3,q.18,nu.103
Prælati plus peccant exemplo quam culpa,l.5.q 3.n. 158
Prælati poſiti ſunt tanquam ſignum ad ſagittam,l. 5.3.n. 157
Prælatus renunciare non videtur prælaturæ per abſolutionem ſubditorum ab obedientia,l.8.q.1.nu.22
Præparatoria inſerunt ad præparatum,lib.7.quæſt.24.nu.55.& num.58
Præpoſiti veniunt appellatione prælatorum,li.3.q.6.n.12
Præpoſitus non poteſt recipere renunciationem,li.7.q. 16.n.1
Præpoſitura poteſt renunciari,l.2.q.1.n. 97
Presbyteri quæ debeant ſcire,l.4.q.11.n.28
Presbyteri Cardinales,quot,li.7.q.12.nu.3
Præſens in Curia,an poſſit conſtituere procuratorem ad renunciandum in eadem Curia,li.9.q.12.n.1.& quid ad præſtandum conſenſum,l.8.q.8.n.n.23
Præſens in Curia poteſt conſtituere procuratorem ad renunciandum in partib.l.9.q.12.n.9
Præſentatus ab eo q̃ eſt in quaſi poſſeſſione pfert.l. 7.q.29. n.8

Præſen-

Præſentatus ad beneficium poteſt renunciare ſimpliciter,l.2.q. 23.num.10

Præſentatus ante inſtitutionem poteſt renunciare in manibus patroni,li.7.q.1.nu.94.& l.2.q.23.n.11

Præſentatus ante inſtitutionem non tenetur ad horas canonicas,l.13.q.2.nu.34

Præſentatus nemo poteſt admittere niſi præuio examine per Epiſcopum ſacto,li.3.q.11.n.10

Præſentatus tenetur probare ſe infra legitimum tempus fuiſſe præſentatum.li.10.q.8.n.67

Præſentatio eſt antecedens ad inſtitutionem,l.12.q.3.n.24

Præſentatio eſt annexa ſpiritualitati,l.14.q.7.n.30

Præſentatio de proxime clericando non eſt nulla,libro 4.queſt. 2.num.6

Præſentatio facta ab excommunicato non tenet,lib.11.quæſti. 1.num.18

Præſentatio probatur per litteras Epiſcopi,l.8.q.15.n.39

Præſtimonium quid ſit remiſſiue,l.10.q.2.n.77

Præſtimonia quæ dantur in titulum ſunt beneficia eccleſiaſtica,l.2.q.1.n.124.& l.3.q.1.n.540.& n.129

Præſtimonia quæ dantur laicis non veniūt appellatione beneficij,l.2.q.1.nu.125

Præſtimonium primum non vacat per adeptionem ſecundi,l. 3.q.1.num.136

Præſtimonium poteſt renunciari,li.2.q.1.nu.123

Præſumitur acceptata reſignatio per renunciationem eiuſdem beneficij,lib.10.q.8.nu.63

Præſumptio ceſſat cum conſtat de veritate,l.13.q.5.n.29

Præſumitur error potius quàm renunciatio,l.8.q.1.n.11

Præſumptio eſt iuris probatio liquidiſſima,li.11.q.14.n.15

Præſumptio fortior tollit minus fortem,l.13.q.5.n.24

Præſumitur factum de iure faciendum,li.10.q.8.n.70

Præſumptiuum negotium reſidet in arbitrio iudicis,li.13.qu. 1.num.104

Præſumptio iuris non admittit probationem,l.53.q.5.n.3

Præſumptio inſtrumenti an tollat præſumptionem legis,li.53. q.5.num.55

Præſumitur mortem præceſſiſſe collationem cum eadem die interueniunt,li.4.q.2.n.37

Præſumitur nemo iactare ſuum,li.53.q.5.n.42

Præſumptiones probant ſimoniam,l.14 q.8.nu.5

Præſumitur præceſſiſſe quod debebat,l.4.q.2.n.36

Præſumptio pro validitate actus,l.10.q.5.n.8

Præſumptio pro validitate actus præualet alijs,l.15.q.14.n.11. 12.& n.23.& l.8.q.8.n.57.& l.4.q.2.n.40

Præſumitur pro ordinario.li.11.q.14.n.29

Præſumptio pro officialibus,l.9.q.22.n.9

Præſumitur pro Notarijs,li.8.q.8.n.84

Præſumitur pro mandato eius,qui ſoluit penſionem,lib.10.q. 8.num.56

Præſumptio pro non donatione,l.9.q.19.n.4

Præſumptio pro litteris ſuperioris,l.8.q.11.n.15

Præſumptio releuat ab onere probandi,l.11.q.14.n.16

Præſumptiones ſufficiunt in his quæ ſunt difficilis probationis,l.14.q 8.nu.11

Præſumitur talis,qualis patria,l.5.q.3.n.146

Preuentionis locus inter Papam,& ordinarios,lib.1.queſtio. 10.num.54

Primas poteſt renunciare,lib.2.q.1.nume.44.& libro 1.qu.10. num.11

Primas tenetur reſidere,lib.2.q.1.n.45.limita,vt l.1. queſtion. 30.num.51

Primum beneficium vacat per adeptionem ſecundi,lib. 7. q.3. num.3

Primo geniture renunciatio reuocari non poteſt,lib.1.queſt. num.9

Primogenitus renuncians ius primogenituræ tertio genito,nō præiudicat ſecundo,lib.7.q.1.nu.17

Prima tonſura eſt ordo,li.4.q 2.n.56

Prima tonſura data a non ſuo Epiſcopo imprimit characterem,lib.4.q.2.nu.57

Prima tonſura datur habenti ſeptem annos,li.4.q.9.n.9

Primam tonſuram ſuſcipiens a non ſuo Epiſcopo non poteſt conſequi beneficium ſibi reſignatum cum clauſula quā primum, &c. lib.4.q.2. num.58

Principia quæ ſunt generandi,ſunt etiam principia diſſoluendi,l.13.q.5.num.133

Principale quod eſt attenditur,l.12.q.2.nu 25

Principalis,non poteſt ratificare renunciationem nullam factā a procuratore excedente fines mandati.l.9.q.17.n.66

Princeps atteſtans de priuatione, an credendum,lib.8.q.11.numero 17

Princeps contractum ab eo factum reuocare non poteſt, li.3. 1.num.19

Princeps debet viuere ſecundum leges,li.3.q.1.n.16

Principis donatio ligat ſucceſſorem,l.10.q.1.n.40

Princeps dicitur loqui per os Dei,li.5.q.1.n.12

Principum dicta non recognoſcētium ſuperiorem plene probant,li.8.q.11.n.8

Princeps ex cauſa diſpenſat ſuper ius naturale,lib.3. quæſt.18. num.128

Principi magis creditur quam Notario,lib.8.q.10.n. 10

Princeps non poteſt tollere ius naturale,li.3.q.18n. 127

Princeps præſumitur qualis de iure,l.5 q.1.nu. 11

Principi non creditur de facto alieno,li.8.q.51.n.14

Princeps reuocat ea quę promiſit ante eius electionem, libr.3. 18.num.102

Princeps ſolet importunitatem repellere,l.3.q.6.n.4

Princeps tenetur ſeruare pacta licita,& honeſta,lib.3.q.18.numero 125

Prior ęquiparatur Abbati,li.3.q.5.nu.101.

Prior collegiatæ dicitur habere beneficium,li.2.q.1.n.81

Prior non poteſt recipere renunciationem,l.7.q.16 n.2

Prior non poteſt ab Abbate remoueri,li.11.q.3.n.103

Prior religionis ſolus adminiſtrat,li.51.q.3.n.113

Prior regularis non poteſt renunciare,li.3.q.1.n.100

Prioratus duo ſunt incompatibiles,li.5.q.6.n.152

Prioratus eſt principalis prælatura in eccleſia regulari, lib.3. q.1.num.102

Prioratus eſt beneficium,l.2.q.1.nu.76

Prioratus eſt principalis dignitas,l.2.q.1.n.77

Prioratus poteſt renunciari,li.2.q 1.nu.75.& q.11.n.6

Priuatus an recuperet locum ſuum ſi reſtituatur,lib.6. q.5.numero 37

Priuatus beneficiis ſi reſtituitur non recuperat ea quæ ſunt collata,l.3.q.7.nu.42

Priuatio beneficij per contractum matrimonij fit ipſo iure.li. 1.q.1.num.13

Priuatus beneficijs non videtur, condemnatus de homicidio ſi in ſententia nihil dicatur,li.3.q.16.num.31

Priuatus beneficijs ipſo iure non poteſt reſignare,li.3.q.1.n.21. & n.251.& q.16.nu.33

Priuatio beneficij non fit niſi expreſſe dicatur,li.3.q.16.n.30

Priuatio beneficii reuocat procuratorem datum ad illud reſignand.li.9.q.32.num.1

Priuatio fit citata parte,li.8.q.11.n.18

Priuandus facit fructus ſuos,li.3.q.16 nu.7

Priuatio feudi intelligitur Domino volente,l.6.q.5.n.25

Priuatio hominis æquipollet priuatione iuris,li.6.q.3.nu.16

Priuationem ipſo iure nullum crimen inducit,lib.7.q.2. n.9

Priuatus ipſo iure quamuis amittat dominium ipſo iure non tamen poſſeſsio eſt amiſſa ipſo iure,l.11.q.10.n.11

Priuatus ipſo iure non poteſt poſſidere,li.13.q.5.n.539

Priuatus ipſo iure non eſt reſtituendus,l.13.q.5.n.538

Priuati ipſo iure non poſſunt reſignare etiam ante declarationem,l.3.q.1.nu.38

Priuatio maior cauſatur ex reſignatione quam ex ſentētia priuationis,l.1.q.4.n.9 & q.5.nu.3

Priuationis,mētio eſt facienda in renunciatione quę fit per priuationem, l.3.q.16.nu.23

Priuatio in dubio per ſententiam,li.14.q.2.n.4

Priuandi ius vaſſallum non tranſit ad hæredem domini, lib.3. q.3.num.53

Priuatio non fit niſi ex magno crimine,l.1.q.15.n.30.& l.5.q.6. nu.58.& l.3.q.16.n.2

Priuatio non irrogatur ipſo iure,l.3.q.16.n.3

Priuare non poteſt habens ius inſtituendi ex priuilegio,lib.7.q. 30.num.22

Priuatus non poteſt agere petitorio pro beneficio quod amiſit,li.3.q.1.nu.59
Priuatio præſupponit habitum,li.1.q.1.n.55.& q.15.n.4.& l.8,q.7.n.54.& l.10.q.8.n.15.l.13.q.5.nu.89
Priuatus poteſt adminiſtrare ante declarationem,lib.7.quæſti.5.num.31
Priuatus quo ad illud beneficium dicitur mortuus,lib.9.q.32.numero 2
Priuatus reſignans,reſeruata penſione penſio eſt nulla, lib. 3.q.2.num.24
Priuati tenentur in foro conſcientiæ dimittere beneficia,lib.3.q.1.num.58
Priuilegium conferendi vacantia per ceſſum non comprehendit reſignationem in fauorem,l.2.q.19.nu.8
Priuilegium conferendi in vrbe per ceſſum, vel deceſſum interpetratur in ceſſione ſimplici,l.1.q.4.n.35
Priuilegium damnoſum reducitur ad debitum ſtatum,lib.6.q.5.num.57
Priuilegium in præiudicium concedentis latiſſime interpretatur,li.7.q.10.num.28
Priuilegium Principis latiſſime interpretatur in præiudicium,ſui,li.7.q.27.num.1
Priuilegium ſtricte interpretatur,lib.6.q.5.num.27.& lib. 7.q.10.num.24
Priuilegium loquens de beneficijs vacantibus,non habet locũ in his quæ vacant per reſignationem in fauorem, lib.10.q.7.num.18.& 23
Priuilegio renunciatur tacite,& expreſſe,li.2.q.1.n.4
Priuilegio renuncians non cenſetur renunciare iuri communi,lib.8.q.1.num.16
Probandi onus reſignantem eſſe mortuum infra 20.dies dicẽti incumbit,li.12.q.7.nu.1
Probatio a communiter accidentibus eſt præſumptiua, lib.15.q.14.num.65
Probatio an admittatur contra allegationem lapi,libr. 10.qu.4.num.9
Probatio contra triennalem admittitur.li.10.q.4.n.27
Probationes clariſſimæ in criminalibus,l.14.q.8.n.7
Probationes clariſſimæ requiruntur in materia obiectiui,l. 12.q.7.num.15
Probare debet qui opponit,li.6.q.5.n.60
Probare debet quis id ſupra quod ſe fundat,li.3.q.7.nu. 35.& li.10.q.5.num 1
Probatio de publica voce,& fama eſt ſemiplena,lib.8.q. 8. numero 77
Probatio debet eſſe plena,li.8.q.8.n.78
Probationes duæ ſemiplenæ faciunt plenam,l.10.q.2.n.54
Probationes extraiudiciales probent ſtilum,l.3.q.6.n. 38
Probatio factorum dubia,li.10.q.8.n.45
Probatio incerta quoties dicitur ex cauſis certis,lib.11. quæſt.7.num.7
Probatio in contrarium non admittitur contra allegationem lapi,li.13.q.6.num.102
Probatio minus legitima non prodeſt,li.11.q.7.n.9
Probans minus ſufficienter non dicitur probare,lib. 8.quæſt.8.num.36
Probatio mortis in caſu reg.de infirmis debet eſſe plena,li. 12.q.7.num.8
Probatio non publicationis,eſt difficilis,l.11.q.14.n.51
Probatur non publicatio ex relaxatione litterarum,lib.11.qu.14.num.56
Probatio non admittitur contra aſſertionem Papæ,lib.8. quæ.11.num.5
Probatio non admittitur contra præſumptiones iuris, lib.13.q.5.num.3
Probatio nulla maior quam oris confeſſio,l.11.q.14.n.71
Probatio oriens ex correſpectiuitate præſumptiua,lib. 14. q.9.num.19
Probatio orta ex communi errore eſt præſumptiua,lib. 4. q. 2.numero 24
Probatio per confeſſionem partis ſuperat omnes alias probationes,l.11.q.14.nu.72
Probatio per ſcripturas,& teſtes parificatur.li.8.q.2.n.6
Probatio quia ſuit vicinus eſt præſumptiua,l.12.q.14.n. 66
Probare quilque tenetur quod eſt fundamentum ſuæ intentionis,li.11.q.14.nu.10
Probatio quod centum remanent pro rectore debet eſſe concludens,li.6.q.2.num.25
Probatio quoties requiritur pro forma notorium non releuat,li.15.q.6.nu.83
Probare tenetur id dicens talem eſſe mortuum tali die, lib.12.q.7.num.7
Probatio triennalis requiritur pro alleg.lap.l.10.q.4.n.10
Probatio triennalis,an habeat locum in petitorio,lib. 10. q.4.num.13
Probatio triennalis,an habeat locum, vbi impugnatur titulus auctoris,lib.10.q.4.nu.14
Probatio vera præfertur præſumptiuæ,li.4.q.2.n.25
Proceſſus fit in creatione Epiſcopi,l.8.q.5.nu.1
Proceſſus nullus non interrumpit præſcriptionem,lib.2.qu.3.num.48
Proceſſus promouendorum a quibus fiat coram quo, lib.8.q.5.num.13
Procurans beneficium pro indigno peccat,li.4.q.11.n.37
Procurator ad caſſandum pẽſionem,alia reſeruata,caſſatio eſt nulla non ſequuta reſeruatione,li.9.q.17.n.140
Procurator ad conſentiendum penſioni, non poteſt conſentire tranſlationi eiuſdem,li.9.q.23.n.10
Procurator ad exigendum non nouat,l.9.q.17.n.10
Procurator ad litem reuocatur cum intimatione facta aduerſario,l.1.q.5.nu.54
Procurator ad penſionem reſeruandam,non poteſt fructus reſeruare,li.9.q.17.nu.40
Procurator ad permutationem,cum iuramento,de non reuocãdo,non poteſt reuocari,l.9.q.31.n.9
Procurator ad præſentandum poteſt reuocari,l.9.q.31.n.23
Procuratores ad reſignandum omnes poſſunt conſtitui, libr.9.q.3.num.1
Procurator ad reſignandum debet conſtitui ſponte,& libere,l.9.q.7.num.41
Procurator ad reſignandum debet eſſe ſpecialis,li.8.q.8.n.21
Procurator ad reſignand.an poſſit conſtitui a præſente in Curia,li.9.q.12.num.1
Procurator aliquando conſtituitur ad renunciandum reſeruatis fructibus,li.9.q.17.nu.18
Procurator ad renunciandum,reſeruatis fructibus non poteſt renunciare reſeruata penſione,& ita econtra,li.9.q.17.numero 139
Procurator ad reſignandum aliquando conſtituitur,reſeruata penſione,l.9.q.17.n.47
Procuratorem ad reſignandum ſimpliciter conſtituere aliud eſt,& aliud cauſa permutationis,li 9.q.31.n.10
Procurator ad reſignandum,modo & forma,bene viſit,non poteſt conſentire penſioni,cum traſlatione & reſeruatione regreſſus,li.9.q.17.nu.51
Procuratores ad reſignandum, duplici modo conſtituuntur,lib.9.q.6.nu.1
Procurator ad reſignandum libere,poteſt reſeruare penſionẽ,lib.9.q.17.nu.147
Procurator ad reſignandum,morte reuocatur,li.9.q.29.n.1
Procurator ad reſignandum,an cenſeatur reuocatus ſi principalis effectus fuerit furioſus,li.9.q.29.n.7
Procurator ad reſignandum reuocatur per intimationem in Camera vel Cancellaria,li.8.q.8.nu.13
Procurator ad ſolutionem non poteſt quietare,li.9.q. 17. n.12
Procurator ad publicandum debet habere ſpeciale mandatũ,li.11.q.6.num.125
Procurator an poſſit per literas conſtitui,l.9.q.6.n.3
Procurator a quo debeat recipere mandatum ad reſignare,li.9.q.8.num.13
Procurator an poſſit reſignare,poſt confectum mandatum antequam illud habuerit,li.9.q.8.n.1.& 6
Procurator conſtituitur per inſtrumentum,li.9.q.6.n. 2
Procurator cum libera æquiparatur procuratori in ſpecie,l.9.q.7.n.26.& q.17.num.31
Procurator cum libera non poteſt donare,li.9.q.7.nu. 28.& q.17.num.43
Procurator conſtitutus ad conſentiendum ſupplicationi datæ

non

non poteſt conſentire poſt obitum,l.12.q.5.n.41
Procurator conſtitutus ad reſignandum in fauorem Petri recipiens mandatum a dicto Petro,tenetur ad inſtantiã eiuſdem illud exhibere,li.9.q.18.nu.3
Procurator cõſtitutus ad renunciandum in fauorem N. debet renunciare,in fauorem illius alias &c.li.9.q.17.nu.16
Procurator conſtitutus ad renunciandum,modo & forma,bene viſis,non poteſt reſeruare penſionem in fauorem tertij.lib.9.q.17.nu.82
Procurator conſtituitur ad renunciandum, forma & modo bene viſis procuratori,& quid poſſit facere tunc,lib.9. qu.17 num.78
Procurator conſtitutus ad conſentiendum penſioni in euentũ ceſſionis poteſt conſentire etiam ante, ſub conditione tamen,lib.9.q.23.num.9
Procurator conſtituitur etiam a reſignatario ad conſentiendũ penſioni,& reſeruationi fructuum,l.9.q.23.n. 8
Procurator conſtitutus,ad renunciandum,coram Papa,nõ poteſt renunciare coram ordinario,l.9.q 17.n.136
Procurator conſtitutus ad renunciandum reſeruata penſione, cum facultate transferendi,an ſi præſtitit conſenſum abſq; dicta facultate,cũ Datarius ceſſauerit illam à ſupplicatione nulliter egerit,l.9.q.17.n.141
Procurator conſentiendo in fauorem,non nominati in mandato,dicitur illum excedere,l.9.q.17.n.82
Procurator conſtitutus a patrono,non poteſt ipſum patronũ præſentare,li.9.q.17.nu.113
Procurator conſtitutus ad renunciandum corã ordinario non poteſt renunciare coram Papa,li.9.q.17.n.137
Procurator conſtitutus ad renunciandum beneficium ſup quo ipſe habebat regreſſum,renuncians ſibi,non præiudicat,li.9.q.20.num.1
Procurator conſtitutus ad mutuum an poſſit confiteri,lib.9.q.17.num.13
Procuratore conſtituto ad adeundam hæreditatem cenſetur adita hæreditas,li.9.q.15.nu.2
Procurator conſtitutus metu poteſt clam reuocari,lib.13.q.1.num.49
Procurator cenſetur reuocatus,per mortem, abſque alia intimatione,li.9.q.25.nu.42
Procurator certioratus a domino,vt nihil faciat,vſq; ad nonas litteras,non poteſt interim reſignare,li.9.q.28.n.5
Procurator conſtitutus ad renunciandum,in manibus ordinarij poteſt reuocari,li 9.q.27.nu.19
Procurator conſtitutus ad reſignandum per priuationem reuocatur,l.9.q.32.nu.1
Procurator conſtitutus ad lites ceſſione reuocatur,li. 1.quæſt.5.num.42
Procurator conſtitutus ad reſignandum,cum iuramento de non reuocando poteſt nihilominus reuocari,li.9.q.31.n.1.& 16.ac 18.& l.1.q.12.n.14
Procurator conſtitutus,cum iuramento ad extinguendum regreſſum poteſt reuocari,l.9.q.31.n.20
Procurator cum iuramento de non reuocãdo, in qualibet materia,poteſt reuocari.l.9.q.31.nu.2
Procurator cenſetur reuocatus ſi fuit præſens in inſtrumento reuocationis ac teſtis,li.9.q.27.n.16
Procuratorem conſtituens ad renunciandum non poteſt pmutare niſi reuocauerit alium procuratorem,l.9.q.25.n.55
Procurator datur ad declarandam voluntatem conſtituentis,lib.9.q.6.num.5
Procuratores duo conſtituti cum libera non cenſentur conſtituti inſolidum,li.9.q.3.num.24
Procurator debet eſſe certus,lib.8.q.9.num.21.& lib.9. quæſt.8.num.10
Procurator debet ſeruare fines mandati,lib.9.q.8.nu.51.& formam,li.1.q.3.num.69
Procurator datur ad reſignandum,an poſſit dare conſenſum,li.9.q.18.num.5
Procurator datus ad reſignandum poteſt reuocari,lib. 9.q.25.num.5
Procurator datus ad reſignandum reuocatur translatione,li.9.q.32.num.5
Procurator datus ad reſignandum non poteſt reuocari, poſt præſtitum conſenſum in Camera,vel Cancellaria,lib.9.q.25.num.4
Procurator datus ad reſignandum, reuocatur conſtituendo alium,li.9.q.25.n.3
Procurator datus ad concordandum poteſt renunciare,habita recompenſa,li.9.q.19.nu.8
Procurator datus ad reſignandum,an cenſeatur reuocatus,per intimationem reuocationis,factam reſignatario,li 9.q.17.nu.1.& 6 & 10
Procurator datus ad concordandum de beneficio cum quibuſcumque conditionibus non poteſt renunciare,lib.9. quæſt.19.num.1
Procuratoribus duobus conſtitutis inſolidum ad renunciandum,quiſq; eorum poteſt renunciare,li.9.q.3.num.21
Procurator datus ad inchoandum non poteſt perficere, lib.9.q.17.num.11
Procurator datus ad permutandum beneficium poteſt permutare ante notitiam reuocationis,l.9.q 25.n.27
Procurator datur ad emendum pro decem, viginti expendere non poteſt,li.9.q.17.num.14
Procuratorem eſſe reuocatum,ſufficit abſque intimatione quoties fuit conſtitutus per metum,l.9.q.25.n.34
Procurator faciens contigua & vicina, non dicitur excedere fines mandati,li.9.q.17.nu.33
Procuratio facta nomine alicuius poteſt ratificari,lib.9.qu.17.num.65
Procuratoris geſta an valeant ſi ignoret ſe eſſe procuratorẽ,lib.9.q.8.nu.4.& 8.
Procurator generalis cum libera,& ampliſſima poteſtate non poteſt reſignare,li.9 q.7.nu.27
Procurator habens duo mandata,ſi ſe reſtringat ad inſufficiẽs non poteſt actus ſuſtineri ex ſufficienti,l.9.q.17.n.150
Procurator habens mandatum ad reſignandum, reſeruatis fructibus debet facere aliquam diligentiam ad obtinendũ huiuſmodi reſeruationem,l.9.q.17.n.21
Procurator habens mandatum ad conſentiendum penſioni in forma ampliſſima poteſt conſentire pœnæ priuationis ob non ſolutionem,li.9.q.17 n.61
Procurator habens mandatum ad reſignandum , reſeruata penſione,non poteſt reſignare,reſeruatis fructibus.li.9.qu.17.num.59
Procuratores inſolidum videntur conſtituti,quoties in mandato fuit promiſſum de rato,l.9.q.3.n.23
Procurator mortuo reſignante non poteſt præſtare conſenſũ poſt obitum.li.9.q.24.nu 39
Procurator morte reuocatur,li.9.q.32.n.4
Procuratoris nomen debet exprimi,l.9.q.7.n.39
Procurator niſi renunciauit ſeruata forma mandati renunciatio eſt nulla,l.1.q.3.n.115
Procurator non poteſt conſtitui a furioſo,li.9.q.29
Procurator non poteſt conſtitui a minore ad reſignand.li.9 q.1.num.22
Procurator non poteſt conſtitui ad reſignandum beneficium non habitum.li.9 q.2.n.4.& q.10.n.2
Procurator non poteſt conſtitui ad acceptandum, & renunciandum,li.9.q.10.nu.1
Procurator non poteſt præſtare conſenſum, poſt mortem reſignantis,ſi reſignans porrexit ſupplicationem,lib.9.qu. 24.num.28
Procurator non reuocatur poſt litem conteſtatam quoad expenſas,l.1.q.5.n.53.non dicitur egredi fines mandati cum facit contigua,li.6.q.3.nu.14
Procurator nuncius dicitur,lib.9.q 16.nu.3
Procurator poteſt cogi mortuo reſignante ad præſtandum cõſenſum,li.11.q.11.nu 67
Procurator poſt mortem reſignantis non poteſt conſentire reſignationi,l.9.q.24.nu.9
Procurator poſt mortem domini non poteſt noua inchoare,l.9.q.24.num.23
Procurator poſt mortem domini poteſt perficere per eum cœpta,li.9.q.24.nu.16
Procurator poſt obitum quando præſtat conſenſum,l.6.qu.4.nu.26.& li.9.q.24
Procurator poteſt conſenſum extendere poſt mortem reſignã-

tis ſi eo viuente fuit ſignata ſupplicatio,l.1.q.12.nu.37.& l. 12.q.5.n.37.& l.9.q.24.nu.14
Procurator poteſt conſentire mortuo reſignante, quãdo alter procurator conſentit eo viuente,li.9.q.3.n.28
Procurator poteſt conſtitui ſimpliciter, & ad renunciandum ſub aliqua conditione coram Papa,l.9.q.17.n.1
Procurator poteſt conſtitui a pręſente in Curia ad reſigna.in partibus,li.9.q.12.nu.9
Procurator poteſt conſtitui ad reſignandam dignitatem,lib.9. q.1.num.10
Procurator poteſt conſtitui ad reſignan.etiam extra Curiam, li.9.q.5.num.1
Procurator poteſt conſtitui ad reſign.in Curia in fauorem, & non alias nec aliter &c.li.9.q.9.n.1
Procurator poteſt facere conditionem domini meliorem, li.9. q.17.nu.21
Procurator poteſt regiſtrari facere teſtamentum poſt mortem conſtituentis,li.9.q.24.n.17
Procurator poteſt conſtitui ad conſentiendum penſioni ſuper beneficio quod ſperatur,li.9.q.23.n.11
Procurator poteſt agere,certioratus a domino per litteras de mandato,li.9.q.8.nu.2
Procurator poteſt reuocari,non obſtante pacto de non reuocando,li.9.q.31.n.22
Procurator præſumitur ignorare reuocationem,lib.9.quæ.25. num.31
Procurator primus cenſetur reuocatus per conſtitutionem ſecundi ,li.9.q.30.num.1
Procurator vnus poſt alium poteſt conſentire,li.9.q.3.n.27
Procuratores plures conſtitui ſimul omnium conſenſus requiritur,li.9.q.3.num.26
Procuratores plures poſſunt conſtitui ad reſign.beneficij, li.9. q.3.num.2
Procurator quandoque conſtituitur ad renunciandum beneficium,cum reſeruatione regreſſus, & coadiutoriæ, li.9.q. 17.num 125
Procurator quandoque conſtituitur ad renunciandum ſimpliciter vel pro quacunque recompenſa,li.9.q.17.n.132
Procurator quandoque conſtituitur ad renunciãdum in fauorem perſonæ nominandæ per procuratorem,lib.9.q.17.numero 102
Procurator quandoque conſtituitur ad renunc.reſeruata penſione,& regreſſus,li.9.q.17.nu.129
Procurator qui debet renunciare reſeruato regreſſu , reſignãs ſimpliciter nulla de eo facta diligentia ceſſio non tenet, li. 1.q.3.num.68
Procurator qui porrexit ſupplicationem,vigore litterarũ,non poteſt poſt mortem,præſtare conſenſum,lib.9.quæſtio.24. num.37
Procurator qui in vita reſignantis porrexit ſupplicationem,poteſt cogi ad præſtandum conſenſum pro expeditione litterarum,li.9.q.24.num.22
Procurator qui porrexit ſupplicationem,non poteſt dare conſenſum,ſi fuit reuocatus,li.9.q.25.nu.10
Procurator qui poteſt renunciare beneficium in fauorem,perſonæ nominandæ,non poteſt nominare ſeipſum,lib.9.quæ. 17.num.103
Procurator quod facit videtur facere dominus,li.1.q.13.n.25. & l.9.q.16.nu.4
Procurator qui porrexit ſupplicationem, ſuperuenientibus litteris reſignantis,non debet præſtare conſenſum,lib.9.q.28 numero2
Procurator renuncians inhabili non facit vacare beneficium,l. 9.q.21.num.4
Procurator renũcians,non reſeruato regreſſu,aut coadiutoria, vt habebat in mandato,nulliter agit,li.9.q.17.n.126
Procurator reſignantis non reuocatur per reſignationem factã ſeruatis fructibus,l.1.q.5.n.50
Procuratore renunciante omiſſo medio vitioſo, renũciatio eſt valida,& mandans excuſatur à Simonia,li.9.q.9.n.6
Procurator religioſus poteſt conſtitui ad negocia,li.9.q.4.nu. 2.contra nu.7
Procurator religioſus non poteſt conſtitui ad iudicia, libr.9.q. 4.num.1
Procuratoris reuocatio,debet intimari,lib.9.q.24.nume.26.& q.25.num.29
Procurator reuocatus,cenſetur per intimationem factã in Camera,& Cancellaria,li.9.q.26.nu.1
Procuratorem reuocatum aſſerens debet probare,lib.9.qu.25. numero 32
Procurator reuocatus non poteſt appellare,li.1.q.5.n.48
Procuratorem reuocare non videtur qui manet in detentatione poſt renunciationem,l.1.q.5.n.52
Procuratore reuocato poteſt procedi aduerſus dominum per contradictas,li.1.q.5.nu.n.47
Procurator ſpecialis,& procurator cum libera æquiparantur. li.9.q.7.n.26.& q.17.nu.81
Procurator ſi renunciat dominus non poteſt ſecundo reſignare,li.1.q.15.nu.22
Procurator ſi non eſt vſus mandato in vita, nõ poteſt præſtare conſenſum poſt mortem reſignantis,l.6.q.24.n.43
Procurator videtur habere liberam per clauſulã vt poſſit omnia quę dominus,li.9.q 17.n.62
Procurator vnus poteſt conſtitui a duobus volentibus permutare,li.9.q.3.nu.30
Procuratoria vacua in albo demiſſa,non valent,lib.9. quæſt.7. numero 40
Profana poſſunt renunciari abſque ſuperiore,l.7.q.1.n. 8
Profana & ſpiritualia in quibus æquiparentur,l.1.q.5. n. 22
Profeſſio fidei emittenda a Reſignatario,li.10.q.9.n.1
Profeſſio fidei fit per promouendos,li.8.q.5.n.14
Profeſſionis fidei forma,li.10.q.9.n.3
Profeſſionem fidei ignorans non faciens in foro conſcientiæ non tenetur fructus reſtituere,lib.10.quæſtio.9. nume.10. num.8
Profeſſio fit poſt annum completum,li.3.q.13.nu.10.& li.6. q.2.num.117
Profeſſio inducit renunciationem beneficij,li.7.q.14.nu.28.& tacitam vacationem,li.3.q 13.n.13
Profiteri non videtur recipiens habitum religionis in morte, li.12.q.1.num.11
Profeſſio metu facta nulla ipſo iure,li.13.q.2.n.7
Profeſſio vera non fit in regularibus militaribus,lib.6.quæſt.2. num.119.
Profeſſio facta a regulari non poteſt annullari elapſo quinquẽnio etiam durante metu,li.13.q.5.n.46
Profeſſio religionis non tollit bigamiam,li.5.q.3.n.194
Prohibitio incompatibilium comprehendit etiam fœminas,l. 12.q.4.nu.25
Prohibitio de beneficio,non habet locum in penſione,li.6.q. 4.num.21
Prohibitio ceſſat ceſſante cauſa prohibitionis,l.2.q.6.n.37
Prohibitum immediate prohibetur indirecte,l.5.q 6.n. 191
Prohibitum directe prohibetur indirecte,l.5.q.6.n.190. & li.9. q.25.nu.51.&li.8.q.7.nu.130
Procemium oſtendit cauſam finalem,l.5.q.6.n.2.&l.6.quæſt.8. num.129
Procemium reſtringit diſpoſitionem,l.11.q.11.n.6
Promiſſio,& Datio parificatur,li.14.q.7.n.32
Promiſſio continet vtilitatem,li.14.q.10.n.41
Promiſſio fructuum beneficij pro dote ſororis non eſt ſimoniaca,li.14.q.7.nu.68
Promiſſio quando habeat vim receptionis,l.14.q.10.n.40
Promoti ad incompatibilia reſignant ſimpliciter,l.8.q.7.n.102
Promotus ad epiſcopatum non poteſt renunciare beneficiũ ante obtentum,l.3.q.1.nu.75
Promoti beneficia ſtatim conferuntur,li.3.q.1.num.78.& 81. & 54
Promotorum beneficia poſſunt conferri nulla lata ſententia,l. 3.q.1.num.54
Promotus ad Abbatiam non poteſt renunciare,l.3.q.1. n. 95
Promotus ad incompatibilem non poteſt reſignare,lib. 3.q.1. n.50.& q.6.nu.1
Promoti beneficia ad Abbatem vacant ante benedictionem,l. 3.q.1.num.96
Promoti bñficia vt vacẽt quæ concurrere debent,li.3.q.1.n.77
Promoti ad eccleſiam exiſtentem apud infideles priora beneficia non amittunt,l.3.q.1.nu.89

Promotus apud infideles nil conſequitur præter dignitatem, li.3.q.1.num.92
Promoti inauditi poſſunt deijci poſſeſſione,l.3.q 1.n.55
Promoueri ſi non ſe facit curatus intra annum eſt priuatus ipſo iure,lib.3.quæſt.1.num.30.& quæſtio.5,num.4.& li.13.q 5.num.128
Promotus minime,ob ignorantiam,non excuſatur,lib.11.q.4.numero 47
Promoti ſpoliati non ſunt reſtituendi,li.3.q.1.nu.60
Promotis quandoque datur retentio penſionis,li.6.q.2.n.122
Promouendi non poſſunt renunciare,lib.3.q.1.nume.83.& q.6.num.2
Promouendus debet adire Cardinales,l.8.q.5.n.8
Promouendorum qualitates debent diſcuti in Conſiſtorio,li.8.q.5.num.6
Propoſitionis epiſcopatus forma,libro 8.quæſtio.5.numer.37.cum ſeq.
Promotiones Conſiſtorialium non abſoluuntur vno Conſiſtorio,li.8.q.5.nu.9
Pronunciandum pro benigniori ſententia,l.12.q.8.n.12
Propoſitum menti retentum nihil operatur,l.6.q.3.n.28
Proprietatis defectum inducit renunciatio,lib.1.q.13.n.36
Proprietatis notorius defectus repellit a reſtitutione, lib.5.qu.13.num.35
Proprietatis defectus contra ſpoliatum opponi poteſt, lib.3.q.1.num.61
Proprietas verborũ quatenus pariatur etiam in materia odioſa ſit interpretatio,l.12.q.8.num.29
Proprietas non debet ſemper eſſe inutilis,l.1.q.16.n.67
Proteſtatio adiuuat probationem metus,li.13.q.1.n.191.etiam clandeſtina,num.193
Proteſtatio contraria facto non releuat,l.7.q.1.n.71.& li.6.q.3.num.33
Proteſtatio Clandeſtina nocet ei qui intulit metum,li.13.qu.1.num.199
Proteſtatio clandeſtina nocet tertio quando fuit cauſa metus, li.13.q.1.num.198
Proteſtatio clãdeſtina multum prodeſt cum quis, ob timorem non poteſt publice proteſtari,li.13.q.1.nu.194
Proteſtatio nihil operatur cum alteri collatum eſt beneficiũ,l.13.q.1.num.195
Proteſtatio non ſuffragatur ſine alia probatione metus,li.13.q.1.num.192
Proteſtatio non operatur in actu qui pendet a voluntate duorum,li.13.q.1.num.197
Proteſtatio non eſt neceſſaria ad effectum annullandi reſignationem metu factam,l.13.q.1.n 190
Proteſtatio patroni quando non nocet præſentato,lib.13.q.1.num.196
Prouiſio Apoſtolica habet vim electionis, & confirmationis, li.7.q.23.num.49
Prouiſus ab habente facultatem conferendi præfertur alteri,li.7.q.29.num.7
Prouiſus ab ordinario de beneficio vacanti per renunciationẽ, non publicans infra tres menſes amittit ius,lib.11.q.2.numero 10
Prouiſus ab ordinario de beneficio vacante per renunciationẽ debet etiam infra tres menſes datos ad public. capere poſſeſſionem,l.11.q.2.n.22.& q.5.n.4
Prouiſus a Papa de beneficio renunciato coram ordinario debet publicare,li.11.q.5.nu.4
Prouiſus ante apprehenſam poſſeſſionem, non poteſt adminiſtrare,li.10.q.6.nu.7
Prouiſus ante apprehenſam poſſeſſionem,non poteſt percipere fructus,li.10.q.6.nu.8
Prouiſus beneficiorum Conſiſtorialium fit mediante proceſſu,li.8.q.6.nu.4.hodie vero vt plurimum extra Conſiſtorium,li.2.q.2.num.11
Prouiſio benef.vacant.non ſeruata forma Cõc.Trid.circa formam examinis per concurſum ſpectat ad ſedem Apoſtolicam,li.8.q.9.nu.102
Prouiſio beneficij familiaris facta abſque conſenſu Cardinalis an valida ſit,li.6.q.2.nu.87
Prouiſus conſequitur titulum beneficij poſt ſignatam ſupplicationem,l.2.q.24 num.3
Prouiſus de præbenda ſub conditione non poteſt illam renunciare pendente conditione,l.2.q.27.n.1
Prouiſus de parochiali tenetur ſe facere promoueri intra annũ li.3.q.2.num.1
Prouiſio eſt nulla non expreſſo vero valore,l.1.q.3.n.107
Prouiſio facta conditionibus non ſeruatis eſt nulla,lib.1.quæ.3.num.43
Prouiſio facta reſignatario an ſit ad nutum reuocabilis, li.2.q.11.num.8
Prouiſio hominis facit ceſſare prouiſionem legis,lib.12.quæſti.10.num.21
Prouiſus in forma dignum ſi ordinarius non conferat,non poteſt capere poſſeſſionem,li.3.q.1.nu.149
Prouiſio legis ſpecialis præfertur prouiſioni hominis,lib.12.q.10.num.22
Prouiſio legati in tempore dato expectantibus non valet, l.12.q.7.num.50
Prouiſus male ab ordinario poteſt obtinere nouam prouiſionem a Papa,li.2.q.3.num.109
Prouiſio noua dat titulum,l.7.q.7.nu.9.& alios effectus, li.11.q.6.num.114
Prouiſio noua non purgat vitia præterita,li.1.q.3.n.102
Prouiſio noua eſt quid ſeparatim,li.7.q.7.n.8
Prouiſio noua nulla,nihil operatur,l.11.q.6.n.116
Prouiſio noua poteſt expediri cum confertur parochialis non ſeruata forma.Conc.Trid.li.8.q.9.n.80
Prouiſio noua non tenet cum beneficium,non vacat,vt narratum fuit,li.1.q.3.n.101
Prouiſio noua publicata in reſignatione prodeſt,l.2.q.6.n.119
Prouiſio noua Papæ non habet vim publicationis,lib.12.q.6.numero 113
Prouiſio noua ex triennio præſumitur,li.11.q.6.n.99
Prouiſio per obitum eſt nulla non expreſſo vero valore, li.10.q.2.num.41
Prouiſio Papæ ſuper beneficio vacante non ſe extendit ad vacaturum,lib.8.q.7.num.146
Prouiſio Vicarij Epiſcopo mortuo in longinquis valet,lib.7.q.24.num.37
Prouiſione quæritur ius in re.li.11.q.1.n.33
Prouiſio ordinarij facta intra menſem datum expectantibus ad acceptandum non valet,l.12.q.7.n.49
Prouiſio ordinarij de beneficio ſuper quo erat reſeruatus regreſſus eſt valida,li.6.q.5.nu.43
Prouiſio ſpreto patrono eſt nulla,li.2,q.4.n.3
Prouiſio ſecundi beneficij incompatibilis ſolet inducere clauſulam,vt primum intra duos menſes libere dimittatur,li.3.q.1.num.64
Prouiſionis nomen eſt latiſſimum,li.11.q.3.nu.62
Proxeneta dicitur vſurarius percipiens emolumentum, li.14.q.10.num.32
Prularitas prohibetur de iure communi,lib.5.q.6.nume.116.fol.280
Puniri non debet qui non deliquit,l.1.q.16.nu.39
Publicæ intereſt,vt lites finiantur,li.11.q.1.n.28
Publicum factum quod dicitur.l.11 q.6.n.16
Publicum dicitur quod fit intra Miſſarum ſolemnia,li.11.q.6.nu.17.& etiam,nu.13
Publicatio an fieri poſſit quolibet die,l.11.q.6.n.25
Publicatio an poſſit fieri ſine litteris,l.12.q.11.n.39
Publicare an ſufficiat in cimiterio,l.11.q.6.n.6
Publicatio beneficij,vbi ſit facienda,l.11.q.6.n.1.in loco beneſi.nu.2.& nu.7.& vide q.3.nu.98
Publicare beneficia reſignata omnes tenentur,lib.11.q.4.nu.1.cum ſeq.
Publicare debet prouiſus ab ordinario per renunciationem,l.11.q.2.num.4
Publicare debent ambo permutantes,l.12.q.5.n.25
Publicatio debet fieri in parochia viciniori ſi eccleſia beneficij reſignati eſt ruralis,& cura ac conuentu careat, lib 11.q.6.num.8
Publicatio debet eſſe populoſa,l.11.q.6.n.73
Publicatio dum ſit exhibendæ ſunt litteræ apoſtolicæ, aut earum tranſumptum autenticum,l.11.q.6.n.28.& n.43

Publicatio debet exprimere qualitatem reſignationis,& beneficii reſignati,l.11.q.6.nu.49
Publicatio debet fieri diebus ſollemnibus,l.11.q.6.nu.26
Publicatio differt a petitione poſſeſſionis,l.11.q.6.nu.75
Publicatio eſt pars gratiæ,l.11.q.14.nu.2.
Publicatio,eſt facienda in omnibus reſignationibus quorumcumque beneficiorum,lib.11.q.3
Publicanda eſt reſignatio ex multis rationibus,l.1.11.q.1.
Publicatio eſt facienda etiam ſi reſignatio ſit nota populo,11.q.6.nu.81.
Publicatio eſt facienda etiam,vbi præſtatur conſenſus vigore Alexandrinæ,lib.11.q.2.nu.18.
Publicatio eſt valida quamuis fuerit erratum in nomine, vel cognomine reſignantis,vel reſignatarii,l.11.q.6.nu.53
Publicatio excuſatur ab impedimentis,l,11.q.6.nu.48
Publicationis edictum an odioſum,li.11.q.1.nu.37
Publicatio facta cum relatione ad librum regiſtri Romanæ curiæ nulla,li.11.q.6.nu.29
Publicatio facienda de beneficio reſignato extra curiam qua ratione requirat maius tempus,li.11.q.6.nu.4
Publicatio facta cum proceſſu fulminato an valeat,lib.11.q.6.num 41
Publicatio facta cum breui reſtitutionis eſt valida,lib.11.q.6.num.45
Publicatio facta cum litteris inualidis reualidatis tamen cum perinde valere valet,li.11.q.7.num.88
Publicatio facta in curia ſufficit,vt conſtitutio liget extra, lib.11.q.9.num 8
Publicatio facta in choro coram canonicis eſt nulla,lib. 11.q.6.num,28
Publicatio facta cum ſcriptura authentica in qua fiat mentio litterarum non valet,li.11.q.6.nu.44
Publicatio facta in porta eccleſiæ eſt valida,li.11.q.6.n.21
Publicatio facta perfecta verum poſt tempus eſt nulla, lib.11.q.7.num.63
Publicatio in renunciatione facta extra Curiam,infra quantũ tempus debeat fieri,li.11.q.5.nu.3
Publicatio in tempore probatur ex eius annotatione,lib,11.q.14.num.75
Publicatio in loco beneficij facit prouiſionem notam ordinario collatori,lib.11.q.6.nu.3
Publicationi in Curia,& extra quod tempus detur,lib.11.q 2.
Publicare impeditus dolo aduerſarij non excuſatur,lib.11.qu.13.num.100
Publicatus inſtrumentum poteſt probari teſtibus, & quando, l.11.q.14.num.45
Publicationis inſtrumentum cur ſcribitur at ergo litterarum, li.11.q.14.num.41
Publicatio legum debet quoque fieri in partibus,lib. 11. qu.9. numero 2
Publicatus minime,non poterit conſequi benef. ex alia gratia. lib.11.q.2.num.22
Publicatione non excuſatur ob conſilium peritorum dicentiũ illum non teneri,li.11.q.3.n.70
Publicatione non facta reſignatio eſt nulla,li.11.q.7.n.1
Publicationem non faciens non poteſt capere beneficium,per clauſulas generales,li.11.q.7.nu.43
Publicatio non facta probatur per illas perſonas, quę debebãt actum ſcire,vel facere,l.11.q.14.n.60
Publicatione non facta per reſignatarium ius non abdicatur a reſignante ſecundum reg.Cancella.& conſtitutionem Pij V.li.11.q.7.num.29
Publicatione non facta amittitur omne ius,li.11.q 4.n.62
Publicationem non facientib.præſumptæ,& tacitæ retroceſſiones non ſuffragantur,li.11.q.6.nu.94
Publicationem non eſſe factam probari poteſt litteras tunc tẽporis non potuiſſe ibi eſſe,l.11.q.6.nu.47
Publicatio non facta iuxta formam conſtitutionis Greg.XIII. eſt nulla,li.11.q.7.n.7
Publicatio non eſt bona ſi notarius non atteſtetur affixiſſe copiam litterarum valuis eccleſiæ,li.11.q.6.nu.58
Publicatione non facta reſignãs non poteſt agere ſpolio & beneficium repetere,l.11.q.7.nu.35
Publicatio non põt fieri litteris non expeditis,li.11.q.6.n.32
Publicare non tenetur reſignatarius cum habet indultum Papæ,li.11.q.7.nu.64
Publicatio non valet facta cum copia litterarum collationata,li.11.q.6.nu.39
Publicatio poteſt fieri non expeditis litteris attenta conſtitutione Pij V.de publican.li.11.q.6.nu.33
Publicatio poteſt fieri per procuratorem,li.11.q.6.nu. 122
Publicatio poteſt fieri poſt prandium cum celebrantur diuina officia cum frequentia,vel prædicatur,li.11.q.6.nu.24
Publicatio probatur per teſtes abſque inſtrumento,libr.11.q.14.num.48
Publicatio præſumitur ex triennali,li.11.q.14.nu.26
Publicare quid ſit,li.11.q.6.nu.15
Publicatio reſignationis fauere animarum,li.11.q.1.n.3
Publicatio reſignationis requiritur ob publicam vtilitatem,li.11.q.1.nu.2
Publicationi reſignationum beneficiorum vltra montes dantur nouem menſes,li.11.q.2.n.3
Publicatio relaxatur ob impedimenta legitima,lib.11.q.13.n.1.& num.35
Publicatio reſignationis hoſpitalis dati in titulum eſt faciẽda, lib.11,q 3.nu.43
Publicatio ſi non fit in beneficijs reſeruatis coram ordinarijs, ſunt illa affecta ad Sedem Apoſtolicam,li.11.q.7.n.41
Publicatio ſufficit fieri in cathedrali ſi ibi beneficium eſt reſignatum,lib.11.q.6.num.9
Publicare ſufficit in eccleſia reſignata etiam ſi eſt exempta, li.11.q.6.num.10
Publicatio tempore quo requirebatur per reg.Cancell.ſufficiebat publicare in quocumque loco beneficij reſignati,l. 12.q.6.num.5
Publicare tenetur impetrans beneficium ob non publicationẽ, lib.11.q.7.num.53
Publicandi tempus quando currat in Curia,& extra,li.11.q 2.num.9.& 19
Publicare tenentur exempti,lib.11.q.4.nu.13
Publicatio vt fieri poſſit in eccleſia ſufficit, vt ipſa habeat conuentum,vel populum,li.11.q.6.n.11
Publicare videtur dominus tempore quo procurator id fecit, lib.11.q.6.num.124
Publicatio vt obuietur fraudibus,li.11.q.1.n.1
Publicationis inſtrumentum eſt faciendum,li.11.q.6.n.60

Q

Quadriennium etiam datur in beneficialibus,lib.3.q.7.numero 83
Qualitas requiſita in lege debet verificari,lib.14.q.10.numero 36.& lib.18.q.7.nume.86.& q.13.num.116. & lib. 13. q.1. num.130
Qualitates narrandæ ſunt in impetratione ex quibus poſſit cõcedens moueri,li.2.q.6.num.38
Qualitas bñficij exprimit in collatione ordinarij,li.8.q.9.n.52
Qualitas iniuncta verbo intelligenda ſecundum tempus verbi,li.1.q.11.nu.10
Qualitas ſatis eſt quod adſit tempore quo diſpoſitio ſumpſit exordium,li.1.q.11.nu.9.& l.3.q.2.nu.3
Qualitates requiſitę a iure ſi non exprimantur in litteris vitiãt gratiam,li.10.q.2.nu.13
Qualitates nullæ non entis,li.13.q.5.nu. 124
Qualitatem repugnantem accipiens effectus eſt indignus , li.1.q.11.nu.15
Qualitas requiſita debet concurrere omni tpe,lib.12.q.6.nu.1
Qualitas Rom.in beneficijs Vrbis probanda,l.10.q.3.n.29
Qualitas ſuperueniens alterat ſubiectum,l.12.q.14.n.33
Qualitates requiſitæ de ſtylo ſi non exprimantur in litteris, vitiant gratiam,li.10.q.2.nu.14
Quaſi poſſeſſio ex vnico actu acquiritur,li.7.q.29.n.9
Quæſtio de validitate ordinis dicitur de modico præiudicio,l.4.q.2.nu.69
Quæ de nouo fiunt nouo indigent auxilio,li.1.q.13.n.49.& li.12.q.14.nu.31
Quæ fiunt ex neceſſitate non dicuntur fieri in fraudem, li.2.q.3.num.40
Quæ fiunt incontinenti cenſentur ineſſe,li.1.q.8.num.21
Quiſquis præſumitur ſane mentis,li.3.q.8.nu.19

Quiſque vult ſibi acquirere,li.10.q.8.nu.69
Qui poteſt per ſe,poteſt per alium,li.9.q.1.nu.6
Qui per alium facit per ſe ipſum facere videtur,l.7.q.1.n.58
Qui vnum dicit ex quo aliud ſequitur vtrumque dixiſſe videt, lib.11.q.11.num.58
Quis facilius prohibetur a beneficio acquirendo, quam ab acquiſitio,li.4.q.3.num.5
Qui non habet ius,non poteſt renunciare,lib.10.q. 8. nu 20.& li.11.q.2.num.24
Qui continuat non attentat,l.2.q.3.num.72
Quiſque præſumitur viuere vſque ad centum annus, lib.10.q.5.num.4
Quiſque poteſt renunciare expreſſe& tacite,l.1.q.1.n.6
Qui cauſam damni dat,damnum ipſum dare videtur, lib. 13. q.1.num 200
Quindemia ſoluuntur officialibus Cancellariæ, libro 4.quæſ. 20.num.4
Quod a principio non valet medio temporis validari non poteſt,li.12.q.9.num.3
Quinquagenarius dicitur ſenex,li.5.q.6.nu.6

R

RAtihabitio habet locum,in his quæ exigunt ſpeciale mandatum.li.9.q.8.n.16.& l.10.q.8.nu.38
Ratihabitio non habet locum in reſignatione,l.9.q.8.n.15
Ratificatio collationis nullæ non valet,li.9.q.17.nu.72
Ratificatio non retrotrahitur,quando actus a principio fuiſſet nullus,li.9.q.17.nu.71
Ratificatio,non operatur,vbi non concurrit æquitas,lib.9.qu. 17.num.74
Ratificatio,omnia reponit in priſtinum,li.9.q.17.n.63
Ratificatio prodeſt,li.9.q.16.nu.9
Ratificatio ſimplex factum,& non qualitatem videtur ratificare,li.9.q.17.nu.77
Ratio a communiter accidentibus optime concluditur,lib.11.q. 24.num.64
Ratio ampliat dictum particulare,lib.5.q.4.num.12.& lib.9.q. 27.num.47
Ratio declarat dictum generale,l.3.q 5.nu.56
Ratio diſponit ſicut lex,li.5.q.2.num.11.& li.12.q.6. nu. 23.& q.10.num.18
Ratio eadem vbi eſt idem ius ſtatuitur,li.3.q.18.nu. 61.& lib. 10.q.7.n.7.& li.11.q.10.nu.17
Ratio eadem vbi militat ſit,& dicitur comprehenſio,li.3.q.18. nu.60.li.5.q.4.n.10.& li.8.q.6.n.5.li.9.q.25.nu.49.& li.10.q. q.7.num.8
Ratio finalis quæ,l.6.q.5.n.100.& li.10.q.7.n.6
Ratio fraudis an militet Cardinalib.li.21.q.4.n.7
Ratio fraudis concernit ſalutem animæ,l.12.q.1.n.86
Ratio fraudis conſiderata per reg.de infir.extracta eſt ex cap. de ren.lib.6.li.12.q.1.n.2
Ratio fraudis militat in permutatione,l.11.q.5.n.22
Ratio legis comprehendens plures caſus,ſi facit de vno mentionem,hoc eſt exemplariter,& non reſtrictiue,lib.11.q.3. numero 57
Ratio legis,diſponit etiam ad non expreſſa,li.12.q.3.n.58
Ratio legis nunquam videtur abrogata,li.12.præf.nu.21
Ratio poſita in procemio,dicitur finalis,li.9.q.25.n.46
Rationi quod conformat,conſonat conſtitutioni,li.11. q.6.numero 22
Ratio plus eſt attendenda,quam lex,li.9.q.4.n.20
Ratione ceſſante ceſſat diſpoſitio,li.13.q.5.n.40
Rationabile eſt,vt ſucceſſor perficiat gratiam, prædeceſſoris, lib.10.q.1.nu.39
Ratum haberi an poſſit quod nullum eſt,l.7.q.1.num.53
Receptio reſignationis eſt præparatorium ad reſignationem,l. 7.q.24.num.54
Recipiens a dante pro redimenda vexatione non peccet, li.14. q.3.num.8
Recompenſa,vt viuat debet dari ei in caſibus in quibus, quis cogitur renunciare,li.3.q.18.nu.35
Rector iurat non commiſiſſe illicitum pro adipiſcenda eccleſia,li.8.q.9.num.118
Rector iurat quod faciat ſeruare mandata epiſcopi,lib.8.qu.9. num.113
Rector iurat ſe eſſe obedientem epiſcopo,l.8.q.9.n.112
Rector promittit libertatem eccleſiæ conſeruare,lib.8.q.9.numero 116
Rector promittit non alienare res eccleſiæ,l.8.q.9.n.117
Rector promittit ſe non transferre ad aliam eccleſiam ſine licentia epiſcopi,li.8 q.9.nu.115
Rector promittit ſeruire eccleſię,li.8.q.9.nu. 114
Rector promittit ordines ſuo tempore ſuſcepturum,lib.8.q.9. num.119
Rector tenetur iura epiſcopalia ſoluere,l.6.q.2.n.22
Rediens ad beneficium reſignatum vigore regreſſus habet eundem locum,li.1.q.14.nu.28
Reddere debitum eſt præceptum iuris diuini,li.3.q.18.nu.137
Reditus eccleſiaſtici conſtituti ſunt propter ſpiritualia, libr.6. q.1.nu.39
Reditus omnes comprehenduntur ſub verbo iuribus, lib.6.q. 2.num.34
Referendarij poſſunt recipere renunciationem beneficiorum, li.7.q.11.n.1.contra nu.2
Referendarij quare conſtituti,li.7.q.19.n.2
Referendariorum numerus,li.7.q.19.n.3
Reges poſſunt habere ius conferendi ex priuilegio,l.7.q.9.numero 13
Regio ſpectanda,lib.5.q.6.nu.153
Regiſtra adſunt duo in Palatio,li.8.q.2.n.23
Regnicolis beneficia conferuntur in Gallia,& Hiſpania, lib.4. q.7.num.2
Regrediens tenetur ad penſionem,l.6.q.5.nu.38
Regrediens dicitur continuare,li.6.q.5.nu.41
Regreſſus ad ius ceſſum non datur renunciantibus,l.6.q.5.nu. 7.& 13.ac 107.& l.1.q.17.nu.9
Regreſſus aliquando reſeruatur reſignanti,li.6.q.5.n.1
Regreſſus amittitur per contractum matrimonij,li.1.q.1.n.14
Regreſſus an detur extra cauſam reſignationis,li.6.q.3.n.6
Regreſſus an intret remiſſa parte penſionis ſi beneficiatus ceſſet ſoluere aliam partem,l.6.q.3.num.34
Regreſſus caſſatur ſola voluntate,l.6.q.5.n.88
Regreſſus caſſatur per inſtrumentum,& coram notario,& teſtibus,& per literas,li.6.q.5.n.91
Regreſſu caſu adueniente non vtens non poteſt eo amplius vti,li.6.q.5.nu.26
Regreſſus conceſſus ex cauſa ceſſionis ſubſtinetur, quamuis cedens bonum ius non habeat,li.6.q.5.nu.65
Regreſſus conceſſus habenti morbum comitialem eſt nullus, li.6.q.5.nu.78
Regreſſus ceſſat per aſſequutionem incompatibilis, lib.6.qu.5. num.86
Regreſſus ceſſat per extinctionem,li.6.q.5.nu.87
Regreſſus ceſſat volente penſionario,li.6.q.3.n.20.& 22
Regreſſus ceſſat qñ illum habens non vult vti,l.6.q.5.n.8
Regreſſus ceſſat cum ille patitur beneficium ab alio poſſideri, li.6.q.5.nu.83
Regreſſus datur penſionario,petente beneficiario annullari penſionem,li.6.q.3.nu.7
Regreſſus dum canonizatur principalis debet intimari, lib.6. q.3.num.37
Regreſſus & coadiutoriæ æquiparantur,li.6.q.5.nu.71.ſequen. quomodo differant.
Regreſſus ex cauſa onerosa non dicitur proprię gratia,lib.6.q. 5.num.74
Regreſſus ex qua cauſa dentur,li.6.q.5.n.11
Regreſſus ex cauſa ceſſionis dicitur ex cauſa onerosa,lib.6.q.5. num.73
Regreſſus ex quo textu ſuſcepti,li.6.q.5.nu.3
Regreſſus eſt nullus expreſſo malo valore,l.6.q.5.n.62
Regreſſus extinctio eſt actus fauorabilis,li.6.q.5.n.89
Regreſſus facit gratiam conditionalem,li.6.q.5.nu.9
Regreſſus habet cauſam etiam de præterito,li.6.q.5.n.8
Regreſſum habens cum illi locus eſt poteſt apprehendere poſſeſſionem propria auctoritate,l.6.q.5.nu. 31
Regreſſum habens capit beneficium ſi reſignans moriatur infra 20.dies,li.12.q.9.nu.13
Regreſſum habens non tenetur de aliquo iure docere, lib. 6.q. 5.num.64

Regreſſum habens ſi non vtatur veniente caſu nō poteſt poſtea vti,li.3.q.3.num.15
Regreſſum habens poteſt vti ſua facultate ſecunda vice ſi prima erat excommunicatus,li.6.q.5.nu.29
Regreſſum habens ſuper beneficio,ſi illud reſignet procuratorio nomine ſibi non præiudicat,l.9.q.20.num.1
Regreſſus hodie ſunt ſublati,lib.2.q.3.nu.67.& lib.6.q.5.n.97
Regreſſus intrat reſignatario moriente,l.6.q.5.nu.22.
Regreſſus intrat reſignatario priuato,lib.6.q.5.nu. 24 & n.19.
Regreſſus intrat cedente reſignatario,l.6.q.5.nu.18.
Regreſſus intra reſignatario ſoluere recuſante,l.6.q.3.num.5.
Regreſſus intrat ob non ſolutionem elapſis ſeptem menſibus, l.6.q.3.nu.15.
Regreſſum iudex canonizare non poteſt niſi principalis fuerit intimatus,l.6.q.2.nu.141.
Regreſſus ius nouum inducit,li.6.q.5.nu.42
Regreſſus mentio an facienda in reformatione,li.6.q.5.n. 79
Regreſſus non continetur ſub concordatis Germaniæ, & ſub indultis Cardinalium,li.6.q.5.nu.69
Regreſſus non datur negantibus actiones ſuas,li.1.q.13.n.8
Regreſſum non extinguit tractatus caſſationis,li.6.q.5.n.92
Regreſſus non fit locus per reſignationem conditionalem, lib. 1.q.4.num.37
Regreſſus non intrat moriente reſignante habita derogatione reg.de infir.li.12.q.14.nu.56
Regreſſus non intrat in ceſſione facta in fauorem,li.2.q.19.nu. 9.ex li.10.q.7.num.16
Regreſſus non poſſunt concedere legati à latere,lib.6.q.5.n.16
Regreſſus non valet, litteris non expeditis,li.10.q.1.n.24
Regreſſus nullus non facta mentione de morbo caduco,li.10. q.1.num.94
Regreſſus ob non ſolutionem fuit inductus ob fauorem penſionarij,li.6.q.3.nu.3
Regreſſus ob non ſolutionem habet locum etiam contra ſucceſſores,li.6.q.3.num.18
Regreſſus ob non ſolutionem penſionis non ſunt ſublati,li.6. q 5 nu.100.& dantur,li.6.q.3.nu.4
Regreſſus ob non ſolutionem in Francia non admittitur,lib.6 q.3.num.17
Regreſſus per deceſſum eſt locus in caſu regulæ de infir.reſig.l. 6.q.5.nu.68
Regreſſus pendet a futuro euentu,li.6.q.3.nu.23
Regreſſus primus,& ſine conſenſu præualet ſecundo, li.6.q.5. numero 55
Regreſſus qui fauorabiles,li.6.q.5.num.12
Regreſſus quid faciat,li.6.q.5.nu.4 & 6
Regreſſus qua ratione damnentur,li.6.q.5.nu. 98
Regreſſus quando intret nulla exiſtente renunciatione, li.2.q. 18.num.3
Regreſſus reſeruatus reſignanti niſi ſeruetur, ius non abdicatur,lib.1.q.3.nu.66
Regreſſus reſeruatur,ſi non ſeruet reſignatarius pacta,lib.2.q. 3.num.46
Regreſſus reſeruatus abſque conſenſu patroni valet ex eius tacito conſenſu,li.2.q.4.nu.49
Regreſſus reſeruatus ob non ſolutionem penſionis debet canonizari per declarationem,li.3.q.3.nu.7. & 36.l.6.q.2.n. 140
Regreſſus reuocatio comprehendit etiam Cardinales, li. 12.q. 4.num.11
Regreſſus renunciatur per receptionem penſionis decurſæ, li. 6.q.5 num.30
Regreſſus ſecundus eſt inualidus,li.6.q.5. nu. 56
Regreſſus ſine cōſenſu valet,l.6.q.5.n.46.& li.9.q.17.n. 131
Regreſſus ſimoniacus ex diuerſis mandatis,li.14.q.9.n.15
Regreſſus ſubreptitius eſt nullus,li.6.q.5.n.54
Regreſſus tantum a Papa conceduntur,l.6.q.5.n.14
Regreſſus tribuit ius ad rem,li.6.q.5.nu.44
Regreſſum vel acceſſum habentes poſſunt renunciare ſimpliciter,li.2.q.33.num.16
Regreſſus vſus antiquitus ignorabatur,li.6.q.5.n.2
Regula publicata præſumitur vſu recepta,l.3.q.6.n.25
Regula vulgaris de ſubrogatione procedit,cum adſunt eadem qualitates,li.2.q.15.num.22
Regulæ Cancellariæ an habeant locum extra curiam,lib.12.q. 5.num.2.& num.10
Regulæ Cancell. comprendunt Cardinales,li.11.q.4.nu.6.& late,li.12.q.4.nu.4.& 12
Regulæ Cancellariæ expirant,morte Papæ,l.11.q.2.n.31. & li. 12.q.11.num.2
Regulæ Cancellariæ habent decretum irritans,li.8.q.8.n.122
Regulę Cancellariæ quæ non publicantur niſi in curia ligant omnes,li.11.q.9.nu.5.& 25
Regulæ Canc. ſtricte interpretantur,li.3.q.5.n.17.quod quomodo procedat,li.12.q.2.nu.28
Regula Cancellariæ de Annali quid diſponat,l.3.q.5.n.7
Regulis Cancellariæ non cenſetur derogatum ex clauſulis generalib.li.8.q.8.num.123
Regula de Annali qua ratione emanauit,li.3.q.5.n.8
Regula de Annali eſt fauorabilis,li.3.q.5.n.14.& 57
Regula de Annali eſt perſonalis,li.3.q.5.nu.52
Regula de Annali defendit priuatos ipſo iure,l.3.q.5.n.67
Regula de Annali habet locum in prouiſione quæ fit per reſignationem,li.3.q.5.n.23.& li.10.q.2.n.100
Regula de Annali non defendit non publicantem reſignationem,lib.3.q.5.numero 71.& lib.11.q.6. numero 76. & 91. & q.7.num.19
Regula de Annali non defendit priuatum beneficio ob non ſolutionem penſionis,li.3 q.5.nu.69
Regula de Annali non defendit hæreticum,li.3.q.5.n.68
Regula de Annali non defendit eum de cuius titulo notorie non conſtat,li.3.q.5.nu.70
Regula de Annali non habet locum in conſiſtorialibus, libr.2. quæſt.2.num.7
Regula de Annali non comprehendit manualia,lib.11.quæſti. 3.num.84
Regula de Annali non habet locum mortuo impetrante poſt vocationem poſſeſſoris,li.3.q.5.nu.31
Regula de Annali non obſtat impetranti certo modo, li.3.qu. 16.num.67
Regula de Annali inducit formam,li.3.q.5.nu.20
Regula de Annali procedit in reſeruante ſibi omnes fructus, li.3.q.5.nu.33.& l.6.q.1.nu.44
Regula de Annali loquitur de quocumque impetrante, li. 3.q. 5.num.24
Regula de Annali reſpicit odium impetrantis,li.3.q.5.n. 50
Regula Iur.quæſit.non toll.quando requiratur,li.11. q. 7.n.72
Regula Cancellariæ de conſenſibus,qua ratione fuit ædita,li. 8.q.5.num.50
Regula de conſenſu in reſign.emanauit ad obuiandum fraudibus,li.8.q.8.num.43
Regulæ de præſtan.conſenſib.derogatur in reſeruatione pēſionis iuxta concordiam,li.8.q.8.nu.121
Regulę de pręſtandis conſenſib. derogatur,li.8.q.8.n.117
Regulæ de præſtan.conſenſib.derogatur in renūciatione facta in fauorem minoris.li.8.q.8.nu.120
Regula de conſenſibus non habet locum in commenda, li.12. q.5.num.32
Regula de impetr.benef.per ob.fam.Card.non habet locum in beneficiis vacantibus per renunciationem familiaris Cardinalis,l.7.q.28.n.4.& quid in vacatione ficta obitus,li. 12. q.3.n.22.& li.11.q.12.nu.9
Regola de idiomat.habet locum in commenda,lib.12. quæ.5. num.33
Regula de infir.verba,li.12.in præfat.num.4
Regula de infirm.habuit originem a Bonifacio VIII.lib.12.in præfat.num.2
Regulæ de infirm. fuit additum per plures Pontifices,lib.12.in præfat.num.3
Regula de infirmis concernit animæ vtilitatem,lib.12. quæſt 2.num.21
Regula de infirmis a cap.2.de renunc.lib.6.ſpiritum accepit, l. 12.q.1.num.3
Regula de infirmis eſt extracta ex cap.plerique.8.q.1.lib. 12. q.1. num.31
Regula de infirmis quare inuenta,libro 22 quæſtione 3.numero 59
Regula de infirmis eſt fauorabilis,& iuri conſona,lib. 12. q.2. num.9.& q.8.num.30

Regula de infirmis ob duas rationes emanauit,lib.12.q.1.n.1
Regula de infirmis emanauit ad tollendas fraudes,lib.12.q.2. num.20
Regula de infir.eſt facta lex Regni in Francia,li.12.q.11.n.5
Regula de infirmis non extinguitur in Francia mortuo Papa,l. 12.q.11.num.4
Regula de infirmis eſt receta io regiſtris Curiæ Franciæ,li.12. in præfat.num.5
Regula de infirmis reſignantibus recepta in Curia,libro.12.in præfat.num.1
Regula de infirmis ponit tempus 20.dierum ex arhitrio, li.12. q.8.num.2
Regula de infirmis computatur a die conſenſus præſtiti, li.8.q. 8.num.44
Regula de infirmis loquitur de die naturali,l.12.q.8.n.35
Regula de infirmis loquitur decollatinne,li.10.q.3.n.16
Regula de infirmis loquitur de conſenſu reſignantis, lib.12.q. 12.num.3
Regula de infirmis comprehendit omnes,lib.12.q.4.num.1. & q.13.num.1
Regula de infirmis an haheat locum in Papa,li.12.q.4.n.3
Regula de infirmis habet lncum in Cardinalihus renunciantihus heneficia,li.12.q.4.num.7
Regula de infirmis habet locũ in Patriarchis Archiepiſcopis Epiſcopis & Ahbatibus,l.11.q.4.nu.15
Regula de infirmis non habet locum in epiſcopo, lib.12.qu.3. num.46
Regula de infirmis comprehendit familiares Papę, & eius officiales,lib.12.q.4.num.21
Regula de infirmis habet locum in familiaribus Cardinaliũ,l. 12.q.4.num.28
Regula de infirmis comprehendit exemptns,l.12.q.4.n.16
Regula de infirmis comprehendit Abbatiſſam cedentem, li.3. q.12.num.22
Regula de infirmis comprehendit fœminas habentes dignitates,li.12.q.4.num.24
Regula de infirmis hahet locum in omnibus beneficijs, li.12. q 3.num.1
Regula de infirmis habet locum in dignitate,l.12.q.3.n.2
Regula de infirmis habet locum in iure patronatus,l.12.q.3.n. 15.& num.22
Regula de infirmis comprehendit permutationem,lib.12.q.5. nu.15.declara,nu.21
Regula de infirmis habet locum in hoſpitali,l 12.q.3.n.5
Regula de infirmis babet locum in beneficijs,reſeruato,electiuo,& litigioſo,l.12.q.3.nu.39
Regula de infirmis habet locum in præceptorijs.l.12.q.3.n.7
Regula de infirmis non hahet locum in cõſiſtorialibus quando de eis diſponitur in conſiſtorio,li.12.q.3.nu.42
Regula de infirmis habet locum in beneficijs conſiſtorialibus de quibus diſponit Papa extra conſiſtorium,l.12. quæſt.3. num.40
Regula de infirmis habet locum in officijs Curiæ,l.12.q. 3.nu. 62.& 64.vide,& li.91.nu.37
Regula de infirmis habet locum in beneficijs patrimonialib.li. 12.q.3.num.19
Regula de infirmis habet locum in beneficio regulari,l.12.q. 3.num.4
Regula de infirmis ligat reſignantes commendam, lib. 12.q.5. num.30
Regula de infirmis habet locum in beneficijs vnitis,lib.12.q.3. num.48
Regula de infirmis an babeat locum in beneficijs extra Curiã, li.12.q.5.nu.1.& nu.8
Regula de infirmis hahet locum in ceſſione litis,lib.12.q.3.numero 58
Regula de infirmis comprehendit collationem factam per legatum,li.12.q.13.num.3
Regula de infirmis comprehendit reſignationem factam cũ reſeruatione omnium fructuum,li.12.q.5.n.24
Regula de infirmis cnmprehendit renunciationem, cum reſeruatione medietatis fructuum,l.12.q.5.n.28
Regula de infirmis comprehendit reſignationem cum penſione,li.12.q.5.n.29
Regula de infirmis comprehendit reſignantem plura beneficia,l.12.q.5.num.42
Regula de infirmis comprehendit renunciationem factam per procuratorem,l.12.q.5.nu.35
Regula de infirmis comprehendit ſenes,& iuuenes,vt quomodocumqne moriantur intra 20.dies ſit locus regulæ, li.12. q.6.nu.28.& li.5.q.3.nu.54
Regula de infirmis habet locum in priuato moriente intra 20. dies,l.12.q.6.nu.30
Regula de infirmis bahet locum in priuando, moriente intra 20.dies,lib.12.q.6.nu.29
Regula de infirmis habet locum in moriente infra 20.dies tempore ſedis vacantis ſi fuit præſtitus conſenſus viuente Papa,l.12.q.11.nu.6.
Regula de infirmis habet locum in moriẽte ex peſte, li. 12.q.6 num.12
Regula de infirmis habet locum in moriente ex morbo Gallico,l.12 q.6.nu.21
Regula de infirmis habet locum in infirmitate magna,& læui, li.12.q.6.num.8
Regula de infirmis habet locum in moriente ex podagra,li.12. q.6.num.11
Regula de infirmis habet locum in moriente ex fiſtula,lib.12.q. 6.num.23
Regula de infirmis habet locum in moriente ex tempeſtate, & bello,li.12.q.6.n.24
Regula de infirmis hahet locum etiam ſi infirmitas omni tempore concurrat,l.12.q.6.n.5
Regula de infirmis non habet locum in Imperatore,li. 12.q.3. num.63
Regula de infirmis non habet locum cum fuit admiſſa reſignatio a Papa,& poſtea fuit pręſtitus conſenſus eo mortuo,l. 12.q 11.num.1
Regula de infirmis non comprehendit transferentes penſiones in articulo mortis,l.2.q.15.n.13.& l.6.q.4.n.34.& li. 12.q.3. num.53
Regula de infirmis non intrat mortuo reſignante poſt 20. dies ante vero quam laborentur 20.dies poſt præſtitum cõſenſum per reſignatarium,l.12.q.12.nu.2
Regula de infirmis,non comprehendit regularia beneficia.lib. 11.q.3.num.89
Regula de infirmis an derogetnr in reſignationib.l.12.q 14.n.2
Regula de infirmis qua re derogetur,li.11.q.11.n.69
Regula de infirmis non derogat legatus,lib.12.q.14.num. 8.limit.num.13
Regula de infirmis derogatur in permutationibus.lib.12.quæ. 14.num.1
Regulæ de infirmis non derogatur per clauſulas generales, lib. 12.q.14.num.7
Regula de infirmis dans debet probare mortem, & qnod euenerit infra 20 dies,l.12.q.7.num.5
Regula Cancellariæ de litteris in forma rationi congruit expediendis verba,li.10.q.1.nu.38
Regula de menſe comprehendit patrimonialia,l.2.q.12.n.6
Regula de menſe an habeat locum in reſignatione, lib. 8.q.7. num.155
Regula Cancellariæ de non iudic.iuxta form.ſuppl.quid diſponat,li.10.q.1.nu.12
Regula de non iudic.iux.for.ſupplicationes,li.8.q.2.n.13.& lib. 10.q.1.num.13
Regulæ Cancellariæ verba ſuper publicatione,lib.21.in præfa. num.2
Regulæ Cancellariæ de publican.eſt exorbitans a iure, lib. 11. q.3.num.6
Regula de publicandis duo requirit,l.11.q.12.nu.6
Regula de publ.comprehendit manualia,lib.10.q. 11.n.3
Regula de publicãdis habet locum in beneficijs iuris patronatus,l.12.q.3.nu.28
Regula de public.habet locum in commenda,l.12.q.5.n. 33
Regula Cancellarię de public.non babet locum,ſi reſeruans ſibi omnimodam adminiſtrationem,li.11.q.5.n.30. li. 3.q. nu.35.& li.6.q.1.nu.20
Regula Cancellariæ de publicandis non habebat oculos retro li.11.q.12.num.10

Regula de public.in morte ciuili non habet locum,lib. 11.qu. 12.num.8
Regula Cancellariæ de ſignatura per fiat exempla,li.8. quæſ.7. numero 85
Regula de ſignatura per fiat habet locum in reſignatione, li.8. q.7.num.83
Regula de ſubrogand.computatur a die conſenſus præſtiti, li. 8.q.8.n.14.& l.11.q.8.n.7
Regula de ſubrogand. non habet locum in conſiſtorialibus,l. 2.q.2.num.8.
Regula de trienuali eſt exorbitans,l.10.q.9.n.5
Regula de triennali habet locum in Abbatiſſa,l.3.q.12.n.20
Regula de triennali,quoad fructus non excuſat eum,qui nõ ſe cit profeſſionem fidei,li.10.q.9.nu.6
Regula de triennali non ſuffragatur reſignatario non publicãti,li.11.q.7.num.19
Regula de triennali non iuoatur poſſidens beneficium vnitũ triennio,li.1.q.11.num.25
Regula de triẽnali nõ iunatur non habens ius,li.11.q.6. nu. 93
Regula de triennali non comprehendit manualia,lib.11. qu.3. num.85
Regula de valore annullat prouiſionem non autem inducit reſeruationem,lib.10.q.2.nu.45
Regula de valore habet locum etiam in prouiſione legati,lib. 10.q.2.num.56
Regula de valore non comprehendit adminiſtrat.cappellaniarum,li.10.q.2.num.58
Regula de valore non operatur ante productionem,lib. 1. q.3. num.109
Regula de veriſimili notitia habet locum in commenda,li.3.q. 6.nu.45.& li.12.q.5.num.33
Regula 21. de vacaturis ante Greg.XIII.non practicabatur, li. 3.q.6.num,27
Regula de vacaturis emanauit ad obuiandum fraudibus, li.3. q.6.num.8
Regula Cancel.21.de vacaturis per promotionem habet duas partes,& quid diſponat,li.3.q.6.n.3.& nu.11. ponitur differentia inter vtramque partem.
Regulæ Canc.21.de prom.prima pars hodie eſt ſuperflua, li.3. q.6.num.13
Regula de vacaturis eſt fauorabilis.li.3.q.6.n.7.
Regula de vacaturis venit ad declarationem extrauagantis ad regimen,lib.3.q.6.num.87
Regula de beneficijs vacantibus,per promotionem,habet locũ etiam in hoſpitalibus,li.11.q.3.n.51
Regula de vacaturis comprehendit cõmendas,li.3.q.6.n.40
Regula de vacaturis comprehẽdit beneficia familiarium Cardinalium,li.3.q.6.nu.52
Regula de vacaturis comprehendit beneficia electiua, lib.3.q. 6.num.90
Regula de vacaturis comprehendit beneficia Iuris patronatus, li.3.q.6.num.48
Regula Canc.de vacaturis habet locum in reſignationibus in fauorem,li.3.q.6.num.39
Regula de vacaturis habet locum quando Reſignatio eſt perfecta intra tempus vacation.& promotionis,lib.3.quæſtio.6. num.82
Regula de vacaturis non comprehendit ignorantes promouẽdos,li.3.q.6.num.54
Regula de vacaturis per promotionem habet locum etiam in beneficijs reſignatis in manibus Papæ,l.3.q.6.n.19
Regula de vacaturis non comprehendit promouẽdum ad Epiſcopatum in partibus infidelium,l. 3.q.6.n.49
Regula de vacaturis non derogat concordatis,l.3.q.6.n. 92
Regularis canonicus poteſt eſſe Vicarius Epiſcopi,lib.9.quęſt. 4.num.5
Regularis habens peculium ex permiſſo ſupplicationis non repugnat voto pauperratis,li.11.q.3.num.102
Regulares approbantur ab Epiſcopo ad confeſſionem,lib.3.q. 11.num.17
Regulares proprie ſunt qui emittũt tria vota,l.6.q.2.n.118
Regulares poſſunt diſponere de fructibus beneficiorum regularium,l.11.q.3.n.104
Regulares ſunt ſubiecti Epiſcopo quo ad collationem ordinũ, lib.3.q.11.num.14
Regulares ſunt ſubiecti Epiſcopo quo ad confeſſionem,& proceſſionem,li.3.q.11.num.18
Regulares etiam exempti ex quibus caſibus ſubijciuntur Epiſcopis per Conc.Trid.l.3.q.11.num.8
Regularia non ſunt perpetua beneficia,li.11.q.3.n.82
Regularia beneficia non comprehenduntur in reſeruatione,li. 12.q.3.num.82
Regularia obtinens emittit votum paupertatis,li.11.q.3.n.99
Regularium beneficiorum reſignatio publicanda,libr.12.q.3. num.86
Reipublicæ intereſt,vt delicta puniantur,li.13.q.5.n. 64
Rei iudicatæ renunciatur patiendo,vt producantur iura,& dẽtur articuli,li.1.q.1.num.25
Rei ſuæ vnuſquiſque eſt moderator,& arbiter,l.3.q.18.n.7
Relatio notarij ſe publicaſſe iuxta conſtitutum Gregorij abſq; alia qualitate reddit actum validum,lib.11.q.6.nume. 51. & num.59.& 63
Relatio nuncij ſe citaſſe iuxta,& c.ſufficit,l.11.q.6.n. 52
Relatio intelligitur facta cum omnibus ſuis qualitatibus,l.11. q.6.num.64
Religioſus poteſt in negotijs agere per ſe,l.9.q.4.n.3
Religioſus non poteſt conſtitui procurator ad reſignandum, li.9.q.4.num.6
Religioſus poteſt ad negocia conſtitui procurator,l.9.q.4.n.2. contra num.7.
Religioſus non poteſt conſtitui procurator ad iudicia,lib.9 q. 4.num.1
Religionis habitum in morte ſuſcipiens nõ videtur profiteri, li.12.q.2.num.12
Religionis ingreſſus cauſa probationis non inducit vacationẽ beneficij,l.3.q.13.n.3
Religionis ingreſſus non tollit irregularitatem,li.5.q. 3.n. 195
Religionis ingreſſus facit quem abſoluere a iuramento,& voto,li.3.q.18.num.105
Religionem ingreſſuri poſſunt coram ordinario renunciare,l. 5.q.6.num.163
Religionem multi parum religioſe intrant,& ideo facile egrediuntur,li.3.q.13.num.6
Religionem ingredientes poſſunt reſignare beneficia,lib.3.qu. 13.nu.1
Rem furtiuam retinentes peccant,l.7.q.1.n.112
Remedium cap.ſæpe de reſtit.ſpol.datur aduerſus ſucceſſorẽ, l.1.q.16.num.60
Remedium vt cogatur cedere beneficiarius eſt ſubſidiarium,li. 3.q.18.num.45
Remiſsio eſt donatio,lib.8.q.1.num.6.& lib.14.quæſtio.10.numero 37
Remiſſio mercedis conductori fit propter bellum,lib.11.q.13 numero 56
Remiſſio non præſumitur,li.8.q.1.nu.7
Renunciandi licentia datur ex defectu ſcientiæ,l.5.q.3.n. 67
Renunciandi petens licentiam cogitur renunciare,lib. 3.q.18. num.48.& 62
Renunciandi tractatum, bonum eſt remittere S.Pont. lib.6.q. 2.num.73
Renunciatur facilius cum reſeruatione,l.12.q.5.n.26
Renunciatur loco quoties ceditur cura,& adminiſtratio, li.1. q.17.nu.7
Renunciandum eſt beneficium coram ſuperiore,l.1.q.1. num. 58.& l.7.
Renuncians Abbatiam remanet monachus, & habet vocem, li.1.q.17.num.27
Renuncians beneficium ad fauorem idonei non peccat, l.4.qu. 11.num.8
Renuncians beneficium curatum de ſtylo exprimit per quantũ tempus illud poſſederit,l.10.q.2.nu.28
Renuncians beneficium ob metum amiſſionis patrimonij reſtituitur,lib.13.q.1.nu.157
Renuncians beneficium ob metum reuerentialem Epiſcopi, vel Cardinalis an ſit renunciatio nulla,libro 13.quæſtio.1. num.166
Renuncians beneficium ſimpliciter non poteſt redire abſque noua collatione,li.1.q.14.nu.20

Renunciant coram ordinario, vt detur N. committit ſimoniã, l.14.q.6.nu.11

Renuncians dignitati an poſſit vti veſtibus epiſcopalibus, li.1. q.17.num.12

Renuncians dolo, vi, metu, poteſt repetere, l.1.q.13.n.40. actione ſpolij, li.13.q.4.nu.36

Renuncians duobus, eſt periurus, l.1.q.14.nu.24

Renuncians electioni aut iuri ad rem non poteſt pœnitere, l.1. q.13.num.16

Renuncians electioni metu poteſt eidem eccleſiæ perfici, li.13 q.1.num.24

Renuncians epiſcopatum retinet ordinem, l.6.q.1.n.63

Renuncians epiſcopatum quãdo retinet titulum, li.6.q.1.n.65

Renuncians etiam abſque iuramento non poteſt pœnitere, l.1. q.13.n.30.& q.17.n.38.& l.9.q.25.nu.2

Renuncians ex certa cauſa illa non ſequuta ſibi nõ præiudicat, li.1.q.3.num.44

Renunciatur facilius ad rem quam in rem, l.12.q.5.n.27

Renuncians habetur pro mortuo, l.7.q.28.n.1.& n.6

Renuncians incõſulte an poſſit repetere antequam collatio alteri fiat, l.1.q.13.nu.39

Renuncians in fauorem æque digni non peccat, l.4.q.11.n.43

Renuncians in fauorem indigni peccat, l.4.q.11.num.34. & li. 5.q.5.num.7

Renuncians in fauorem minus digni peccat, l.4.q.11.n.39.& l. 14.q.6.num.10

Renuncians in manibus non ſuperioris amittit poſſeſſionem, retinet tamen proprietatem, l.7.q.1.n.38. qua debet priuari, l.7.q.1.n.42.& non reſtitur, l.1.q.5.n.26

Renuncians in nullius manibus ſibi præiudicat, l.7.q.8.n.2

Renuncians inſtrumento debiti non præſumitur renunciare debitum, li.1.q.18.nu.22

Renuncians iuri de preſenti videtur renunciare, l.1.q.18.n.24

Renuncians liti reſeruata penſione, ſi penſio eſt nulla, lis non cenſetur extincta, l.1.q.3.nu. 82

Renuncians litteris videtur renunciare beneficium, li.2.q.26. nu 6.& l.11.q.5.nu.52.& l 1.q.18.nu.20

Renuncians loco & dignitati amittit denominationem, li.1.q. 17.num.10

Renuncians loco poteſt in eadem eccleſia reaſſumi, lib.1.q.17. num.13

Renuncians loco retinet dignitatem, l.1.q.17.n. 8

Renuncians metu reſtituendus abſque collatione, lib. 1.q.14. num.17

Renuncians ob timorem excommunicationis poteſt dicere illam renunciationem metu factam, li.13.q.1.n.129

Renuncians per procuratorem non poteſt redire, lib.1.qu.13. num.24

Renuncians poteſt beneficium reſignatum repetere ex noua cauſa, li.1.q.13.num.43

Renuncians poteſt repetere beneficium reſignatum ſi non ſeruentur conditiones, li.1.q.13.nu.54

Renuncians priuatur beneficio, lib.1.q.4.num.8.& lib.13.q. 5. num.142

Renuncians videtur habere beneficium pro derelictam, li.5.q. 5.nu.20.& q.13.nu.3

Renuncians reſeruatis fructibus non poteſt agere aduerſus reſignatarium pro diſtributionibus quotidianis, lib.1.qu.10. num.17

Renuncians ſi fuerit ſorinſus põt repetere, li.1.q.11.n.41

Renuncians ſimpliciter ſpreto patrono abdicat ius, l.2.q 4.numero 25

Renuncians ſine ſuperiore non poteſt ſine ſuperiore redire ad beneficium renunciatum, li.7.q.1.n.59

Renuncians ſi patruo placuerit an ſit valida renunciatio, li. 7. q.1.num.63

Renuncians tacite non poteſt pœnitere, lib.1.q 12.num.2.& q. 13.num.10

Renuncians valide poteſt iterum renunciare, lib.1.quæſtio.14. num.23

Renuncians vni Priuilegio, alijs renunciare non præſumitur, l. 1.q.18.n.23.& l.8.q.1.nu.14

Renunciantes nulliter debent puniri, libro.7.quæſtione 1. numero 28

Renunciare an poſſint criminoſi, lib.3.quæſtio.16.num.1.cum ſequent.

Renunciare an poſſit ingredientes monaſteria abſque ſuperioris auctoritate, l.7.q.4.num.1

Renunciare beneficium tertij nemo poteſt, l.2.q.22.n.3

Renunciare cedere & reſignare inter ſe confunduntur, lib.1.q. 1.num.71

Renunciare cogitur quis ex cauſa, lib.5.q.3.numero 164.& lib. 3.quæſt.18

Renunciare eſt cedere, dimittere, & derelinquere, lib.1.q.1.numero 34

Renunciare eſt diminuere reditus, li.1.q.1.n.38

Renunciare fauori, & iuri ſuo quiſque poteſt, li.3.q.4.n.5.& l.2. q.1.nu.2.& q.23.no.3

Renunciare nemo cogitur, li.3.q.18.n.1

Renunciare nemo poteſt in manibus inferioris, lib.7.quæſt. 24. num.68

Renunciare non poſſunt Decanus, & Archidiaconus poſt obtentam aliam dignitatem, li.3.q.1.nu.104

Renunciare non poteſt abſens ante acceptationem beneficij collati, li.2.q.22.num.12

Renunciari non poteſt beneficium ad cuius titulum quis eſt ordinatus, li.2.q.6.nu.35

Renunciare non poteſt contrahens matrimonium, l.3.q.1.n.28

Renunciare non poteſt prior regularis, l.3.q.1.n.100

Renunciare non poteſt promotus ad Abbatiam, lib.3.qu.1.numero 95

Renunciare non poteſt qui nullum ius habet, l.3.q.1. nu. 80.& lib.10.q.8.num.20

Renunciare poſſunt abſque ſuperiore habentes ius ad rem, li. 7.q.1.num.76

Renunciare non poteſt ſine ſuperiore habens bonum ius in beneficio litigioſo, l.7.q.1.num.105

Renunciare poſſunt habentes vnde viuere, l.3.q.14.n.1

Renunciari poteſt beneficium ſimpliciter coram Papa, & corã ordinario, li.2.q.3.num.101

Renunciare poteſt condemnatus atroci pœna, l.3.q.16.n.28

Renunciare poteſt etiam imputatus de crimine parricidij, li.3. q.16.num.32

Renunciari poteſt in fauorem ius quod prætenditur in aliquo beneficio, li.2.q.21.nu.1

Renunciare poteſt in manibus eligentium electus, lib.7. quæſt. 1.num.79

Renunciare qui poſſunt per ſe, poſſunt, & per procuratorem, li.9.q.1.num.5

Renunciare quis poteſt tota conſcientia, & obtinere reſeruationem penſionis, lib.6.q.2.nu.67

Renunciare ratione ſcandali quis cogi poteſt, l.3.q.18.n.22

Renunciare ſimpliciter aliud eſt, & aliud cedere alteri, lib.1.q. 3.num.1

Renunciare ſimpliciter poſſunt habentes expectatiuam ad beneficia, li.2.q.23.num.14

Renunciare ſuam iniuriam quis poteſt, l.7.q.1.n.50

Renunciare verbum, eſt æquiuocum, & capitur multis modis, l.1.q.1.num.66

Renunciare videtur beneficium conſentiens, vt illud alteri cõferatur, li.1.q.1.num.23

Renunciare videtur negligens litem, li.2.q.3.n.22

Renunciare videtur beneficium conſentiens, vt per trienniũ ab alio poſſideatur, li.1.q.1.n.24

Renunciare videtur rei iudicatæ, qui patitur, vt producantur iura, & articuli, l.1.q.1.nu.25

Renũciari bñficium in manibus canonici, non dẽt, l.7.q.16.n.3

Renunciari iuri ad rem, & in re poteſt, l.1.q.13.n.17

Renunciari litteris quando videatur, li.2.q.26.n.8

Renũciari non põt beneficium alteri collatum, lib.1.q.1.n.51. & ſequent.

Renunciari non poteſt beneficium de proximo cõferendum, li.2.q.22.n.10.& l.1.q.1.n.50

Renunciari poteſt beneficium lite finita, l.2.q.3.n.20

Renunciari poteſt prima dignitas, li.2.q.1.n.80

Renunciat tacite qui per triennium non acceptat collationẽ, li.10.q.8.n.18

Renunciata electione, electores poſſunt procedere ad electionem,

num,& eundem eligere,l.1.q.13.n.21.& 23
Renunciatio ad expreſſa refertur,l.8.q.1.num.19.& li.1.q.18.num.16
Renunciatio ad fraudem emuli non tenet,l.13.q.4.n.4
Renunciatio beneficij ad cuius titulum quis eſt promotus valet facta mentione de hoc,& quod habet vnde aliunde viuat,l.2.q.6.n.36.& l.5.q.6.n.175
Renunciatio beneficij electiui abſque conſenſu eligentium annullanda,l.2.q.5.n.8
Renunciatio beneficij litigioſi poteſt fieri abſente parte,li.7.q.1.nu.106
Renunciatio beneficij non poteſt fieri coram iudice limita in ceſſione,l.7.q.26.n.1
Renunciatio beneficij non poteſt fieri coram legatis natis, & miſſis,l.7.q.13.n.9
Renunciatio beneficij litigioſi non poteſt fieri ſi dubitatur cuius ſit beneficium ſecus ſi incidenter,l.2.q.3.n.50
Renunciatio beneficij per nouitium debet fieri ante duos menſes profeſſionis,l.3.q.13.n.4
Renunciatio beneficij reſeruati facta coram ordinario inducit veram vacationem,l.2.q.16.n.11
Renunciatio beneficiorum inferiorum fit per ſupplicationem l.3.q.18.nu.75
Renunciatio beneficiorum tacita fit per contractum matrimonij,l.3.q.14.n.2.& l.4.q.2.n.101
Renunciatio coacta non eſt proprie ceſſio,l.1.q.1.n.44
Renunciatio conditionalis dicitur qualificata,l.1.q.4.n.30
Renunciatio conditionalis non abdicat ius niſi adimpletis cōditionibus,l.1.q.3.n.8.& 9.& n.42
Renunciatio conditionalis poteſt reuocari,l.1.q.12.n.14
Renunciatio coram laico an ſit nulla ipſo iure,lib.7.q.1.num.34.& 35
Renunciatio coram ordinarijs ſtatim ius abdicari,l.11.q.7.n.30.& n.32.& l.1.q.5.n.40
Renunciatio coram ordinario debet fieri libere,l.9.q.9.n.3.& l.11.q.7.n.31.& l.8.q.9.n.10
Renunciatio cum aliquid eſt operata non debet aliud operari,l.1.q.18.n.26
Renunciatio debet fieri coram Epiſcopo in cuius diœceſi ſitū eſt beneficium,l.7.q.10.n.18
Renūciatio debet fieri coram Epiſcopo quamuis inſtitutio ſpectet ad inferiorem,l.7.q.14.n.15
Renunciatio debet fieri coram proprio ſuperiore,l.8.q.9.n.5.& l.7.q.9.n.1.& l.4.q.11.n.32
Renunciatio debet fieri libere,& pure abſque pactione, lib 1.q.1.num.43.& 48.& q.2.num.5.& lib.9.q.5.num.4.& li.6.q.2.num.68
Renunciatio debet præcedere collationem,l.1.q.4.num.66.& q.14.num.2
Renunciatio dependet a voluntate ſuperioris,lib.1.quæſt.2.num.12
Renūciatio dicitur metu facta ſi quis extrahatur a carceribus, vt renunciet,l.13.q.1.n.124
Renunciatio pura,& conditionalis,l.1.q.2.n.1
Renunciatio Epiſcopatus dupliciter fieri poteſt,li.1.q.17.nu.6.& l 8.q.5.n.43
Renunciatio Epiſcopi non eſt de facili admittenda, lib. 2.q.1.num.58
Renunciatio Epiſcopatus metu facta eſt nulla,lib.13.quæſt.1.num.9
Renunciatio eſt donatio,lib.1.q.1.num.35.q.15.num.28.& q.18.num.19
Renunciatio eſt fauorabilis ſi fiat ob vtilitatem eccleſiæ, lib.1.q.18.nu.5.& 14
Renunciatio eſt nulla,nō reſeruato regreſſu,vt habebat in mādatis,procurator etiam ſi Papa non concederet regreſſus, l.9.q 17.n.127.limita,nu.ſeq.
Renunciatio quædam dilapidatio,l.8.q.1.num.12.& li. 1.q.1.num.39
Renunciatio eſt valida ſi reſignans habet in prouiſione decretum,vt in renunciatione debeat intimare reſignanti ſi iſta intimatio non eſt facta,ſed reſignans non agit, lib. 3.q.4.num.2
Renunciatio & mors parificantur,l.1.q.4.n.11
Renunciatio excedens ſummam quingentorum aureorum debet inſinuari,l.1.q.1.n.37
Renunciatio expreſſa fit verbis expreſſis,l.1.q.1.n.29
Renunciatio facienda cum cauſa,l.1.q.1.n.57
Renunciatio facienda eſt in manibus illius qui poteſt deſtituere,l.7.q.23.nu.21
Renunciatio facit amittere ius de præſenti,non de futuro,lib.1.q.5.nu.39
Renunciatio facit amittere omne ius poſtquam admiſſa eſt a ſuperiore,li.1.q.5.n.15.& 24.q.6.num.11.& 61.& q. 12.n.5.& l.3.q.7.nu.12
Renunciatio facit amittere titulum, & poſſeſſionem vtramq; l.1.q.4.nu.71.& q.5.num.15.& q.14.nu.5.poſt abitem præſtitum conſenſum,l.1.q.5.n.23
Renunciatio facta ab eo qui detinetur domi præſumitur meticuloſa,l.13.q.1.n.126
Renunciatio facta abſque ſuperiore tenet in præiudicium reſignantis,l.7.q.1.n.12
Renunciatio facta animo occidendi aliquem eſt nulla,lib.4.q.8.num.7
Renunciatio facta ante litis pendentiam tenet quamuis cōſenſus fuerit poſtea præſtitus,l.2.q.3.n.41
Renunciatio facta coram Abbate habente temporalia eſt nulla,l.7.q.15.n.18
Renunciatio facta coram notario tenet quo ad præiudicium renunciantis,l.7.q.25.n.3
Renunciatio facta coram ordinario ea mente, vt beneficiū cōferatur N.non eſt ſimoniaca,l.14.q.6.n.3
Renunciatio facta coram ordinario, cum pactis eſt nulla licet adſit clauſula cum beneplacito,&c.lib.7.q.1.num.73.& li.14.q.5.nu.3
Renunciatio factam coram non ſuperiore valet cum clauſula ſi ſuperiori meo placuerit,l.7.q.1.n.61
Renunciatio facta coram nō ſuperiore valet ſi poſtea ſuperior ratificauit,l.7.q.1.n.48
Renunciatio facta ex legitima cauſa in manibus non ſuperioris tenet,l.7.q.1.n.116
Renunciatio facta fraude nulla,l.13.q.4.n.2
Renunciatio facta in Curia per procuratorem quando noceat renunciationi factæ per principalem in partibus, lib. 9.q.15.num.4
Renunciatio facta in fauorem perſonæ non nominatæ in mandato nulla eſt,l.9.q.17.n.17
Renunciatio facta in Francia ſine conſenſu Regis fraudulēta, l.13.q.4.num.19
Renunciatio facta in infirmitate fraudulenta,l.12.q.5.n.9
Renunciatio facta in iudicio eſt valida,l.7.q.1.n.119
Renunciatio facta in manibus notarij,vel N.recipientis nomine ſuperioris eſt valida,l.7.q.1.n.57
Renunciatio facta in manibus Papæ de ſtylo interpretatur in fauorem.l.1.q.2.n.24
Renunciatio facta in manibus priuati,an abdicet ius,lib.10.q.2.num.86
Renunciatio facta in præiudiciū alterius videtur facta in fraudem,l.3.q.16.nu.37
Renunciatio facta mandante iudice tenet non obſtante metu allegato,l.13.q.1.n.215
Renunciatio facta,non ſeruata forma mandati, valet cum ſit melior conditio domini,l.9.q.17.n.146
Renunciatio facta ob carcerem fratris, vel aliud periculū imminens,nulla,l.13.q.1.n.158
Renunciatio facta in interuallo furoris tenet,l.7.q.8.n.9.& p̄ſumitur facta tempore ſanæ mentis,l.3.q.8.n.10
Renunciatio facta per procuratorem,& dominum eadem die quæ attendatur,l.9.q.25.n.54
Renunciatio facta per procuratorem, trahitur ad diem confecti mandati,l.9.q.15.n.1
Renunciatio facta per reſignatarium ante conſenſum præſtitum per reſignantem valet ſi conſenſus poſtea præſtetur, li.3.q.9.nu.6
Renunciatio facta poſt iudicium captum cenſetur doloſa,l.3.q.16.num.47
Renunciatio fieri poteſt in Curia,& extra Curiam, lib. 1.q.1.num.61

Renuncia-

Renunciatio ſit expreſſis verbis,l.9.q.20.n.4

Renunciatio ſit ex liberalitate,l.1.q.18.n.2

Renunciatio furioſi,& mente capti eſt nulla,l.3.q.8.n.7

Renunciatio generalis qoot caſus non comprehendat,lib.1.q.18.num.28

Renunciatio habet tacitam cooditionem,vt pacta ſeruentur, li.1.q.3.nn.45

Renunciatio habet vim deſtitutionis,l.7.q.10.n.7

Renunciatio illius qui debet reficere hodie admittitur,li.3.q.15.num.10

Renunciatio inducit defectum proprietatir,l.1.q.13.n.36

Renunciatio in fauorem dicitur conditionalis,l.1.q.2.n.14

Renunciatio in fauorem duplex ſimplex,& qualificata,li.1.q.2.num.31

Renunciatio in fauorem fit libere,l.1.q.1.n.63

Renunciatio in fauorem,in manibur ordinarij fieri non poteſt lib.9.q.9.num.5.& l.2.q.1.num.62.& li.5.q.6.num.189.& l.12.q.5.nu.7

Renunciatio in fauorem recipit conditionem ſi reſignatarius acceptet,l.1.q.2.n.15

Renunciatio in præiudicium illius qui habet optare eſt nulla, l.12.q.1.nu.15

Renuncians ob crimen nunquam poteſt repetere beneficinm reſignatum,l.1.q.13.n.51

Renunciatio ob metum Imperatoris Regis,Card.aut alterius Principis nulla,l.3.q.1.n.13.14.& 15

Renunciatio Papatus debet fieri coram Cardinalibus, li.7.q.5.nu.4.contra nu.6

Renunciatio Papatus facienda in ſcriptis,lib.8.q.3.num.1.& l.7.q.5.nu.16

Renunciatio Papatns videtur facta ipſi Deo,l.7.q.5.n.10

Renunciatio Papæ præſumitur facta cum cauſa,l.5.q.1.n.15

Renunciatio penſionis ob metum nulla,l.13.q.1.n.45

Renunciatio perfecta cum eſt redacta in ſcripturam, lib.11.q.11.num.27

Renunciatio per litteras per nuntium parificatur renunciationi per procuratorem,l.1.q.13.n.26

Renunciatio per procuratorem,& per ſe eſt eiuſdem effectus, li.9.q.16.n.1

Renunciatio poteſt fieri coram Epiſcopis,& Archiepiſcopis, li.7.q.14.nu.1

Renunciatio poteſt fieri coram Papa omnium beneficiorum, li.7.q.11.n.1

Renunciatio poteſt fieri coram Vicecancellario,li.7.q.17.nu.1.contra nu.5

Renunciatio præſentata ſuperiori antequam ſit acceptata non nocet,l.1.q.12.n.13

Renunciatio præſentata ſuperiori poteſt reuocari,li.1.quæſt.12.num.12

Renunciatio priuat quem ipſo iure,l.1.q.5.n.2

Renunciatio quæ fit coram S.Pont. etiam admiſſa poteſt reuocari vſque ad præſtitum conſenſum in Camera,vel in Caocellaria l.1.q.12.n.16

Renunciatio quoties eſt ſimplex beneficium vacat,in cõditionali,ſi conditiones ſeruentur,l.1.q.14.n.13

Renunciatio inſtrumenti debiti quid operetur,l.8.q.1.n.17

Renunciatio interpretatur,vt minus præiudicet,l.1.q.18.n.25

Renunciatio iuſta coram ootario ratificatur in bullis,lib.7.q.25.num.6

Renunciatio iuris facit commodum acquirere,l.12.q.3.n.60

Renunciatio iuris prothomiſeos facta a cõſanguineo tenet in ſui præiudicium,l.7.q.1.n.18

Renunciatio litterarum quid comprehendat,l.8.q.1.n.18

Renunciatio litis,& cauſæ poteſt fieri coram Papa,ordinario, & notario,l.2.q.3.n.100

Renunciatio litis ſuper beneficio mediante pecunia ſimoniaca,l.14.q.3.nn.5

Renunciatio maiorem priuationem cauſat quam ſententia, li.1.q.5.nu.3

Renunciatio minorum 14. an. debet fieri cum auctoritate tutoris,l.3.q.7.nu.59

Renunciatio nocet renuncianti,l.7.q.1.n.22

Renunciatio nulla non abdicat ius,l.1.q.3.n.117

Renunciatio non acceptata non prodeſt,l.10.q.8.n.2

Renunciatio non facta mentione vnionis non abdicat ius, lib.1.q.3.num.114

Renunciatio non nocet reſignanti ſi fuit admiſſa in fauorem alterius quam illius pro quo ſupplicabatur,l.q.3.n.52

Renunciatio non poteſt fieri in oullius manibus,l.7.q.8.n.1

Renunciatio non præſumitur,l.1.q.18.n.29.& l.8.q.8.n.38.& q.9.n.7.& 11.n.57.& l.9.q.20.n.3

Renunciatio nulla facta per procuratorem excedentem fines mandati non poteſt ratificari per principalem,lib.9.q.17.num.66

Renunciatio reſultans ex facto eſt potentior ea quæ ex verbis, li.8.q.2.nu.3

Renunciatio ſecunda facta per alium procuratorem, valet, ſi prima facta,per alterum,fuit facta in fauorem mortui, lib.9.q.30.nu.2

Renunciatio ſenis fraudulenta,eſt nulla,l.3.q.17.n.7

Renunciatio ſenis plus debet iuſtificari quam iuuenis,lib.3.q.17.num.3

Renunciatio ſimoniaca,& confidentialis eſt prohibita, li.1.q.1.num.49

Renunciatio ſimoniaca eſt nulla,l.7.q.1.n.14

Renunciatio ſimoniaca valet in præiudicium reſignantis, lib.7.q.1.num.15

Renunciatio ſimplex coram quocunque fieri poteſt, lib.1.q.3.num.2

Renunciatio ſimplex facit amittere vtramque poſſeſſionem, & titulum,ac habere beneficium pro derelicto, lib.1.q.3.num.5.num.36

Renunciatio ſimplex in fauorem,quæ,l.1.q.2.n.32

Renunciatio ſi non eſt ſpontanea poſſeſſio non amittitur,lib.1.q.13.nn.42

Renunciatio ſpontanea non præſumitur,l.3.q.8.n.14

Renunciatio tacita inducit veram vacationem,l.1.q.1.nn.9.& q.13.num.15

Renunciatio tacita non requirit auctoritatem ſuperioris, li.1.q.1.n.59.& l.10.q.8.n.17

Renunciatio tacita plus valet quam expreſſa,lib.7.q.3.nn.2.& l.1.q.1.nu.7

Renunciatio tacita quæ fit per adeptionem ſecundi curati an requirat auctoritatem ſuperioris,l.7.q.3.n.1

Renunciatio tacita quid ſit,l.1.q.1.n.10

Renũciatione etiam beneficij temporalis exprimitur qualitas ipſius,li.10.q.2.n.2

Renunciatione facta coram non ſuperiore cum clauſula ſi ſuperiori,&c.non debet reſignatarius ſe ingerere, lib.7.q.1.num.68

Renunciatione facta a criminoſo iudex ad vlteriora procedet ob intereſſe impetrantis,l.3.q.16.n.41

Renunciatione metu facta amittitur ſolum directa actio, lib.13.q.2.nn.20

Renunciationem admittere poteſt habens ex priuilegio ius inſtituendi,& deſtituendi,l.7.q.10.n.132

Renunciationem beneficiorum reſeruatorum ordinarius recipere poteſt,l.2.q.3.n.103

Renunciationem meticuloſam alleganti incumbit onus probandi,l.13.q.1.n.74

Renũciationem ordinarius debet admittere,vel reijcere intra menſem,l.11 q.2.n.6

Renunciationem plura annullant,l.13.q.1.n.4

Renunciationem promittens quid videatur promittere,lib.8.q.1.num.21

Renunciationem recipere non poteſt Abbas non exemptus,l.7.q.15.nn.1

Renunciationem recipere non poteſt non habens inſtitutionem,l.7.q.16.n.6

Renunciationem recipere poſſunt legati de latere,lib.7.q.13.num.15

Renunciationem recipere poteſt inferior cum habet ius deſtituendi,l.7.q.14.n.19

Renunciationem recipiendi facultas venit in facultate data ab Epiſcopo Archiepiſcopo conferendi parochialem, lib.7.q.10.num.27

Renunciationem vere factam Papa admittit, lib.12.quæſt.6.num.3

Renun-

Renunciationis actus, & non voluntas volentis cedere attenditur, l.9.q.9.n.8
Renunciationis beneficij definitio, l.1.q.1.n.30
Renunciationis actus debet eſſe voluntarius, l.1.q.1.n.46
Renunciationis actus licitus eſt, l.4.q.11.n.9
Renunciationis Cardinalatus forma per Magnũ Ducem Heturiæ, l.8.q.4.n.3
Renunciationis exceptio obſtat agenti, l.a.q.16.n.13
Renunciationis fraudulentæ coniecturæ, l.13.q.4.n.18
Renunciationis literæ non præſentante non præiudicant, l.1.q.12.nu.10
Renunciationis materia regulariter dicitur odioſa, lib.1.q.18.num.15
Renunciationis ſpontaneæ exceptio an admittatur poſt ſpoliũ ſi ante fuit datus procurator, l.9.q.15.n.6
Renunciationes admittendi facultas non venit data facultate conferendi, l.7.q.10.n.33
Renunciationes antiquo tempore fiebant pure, l.1.q.2.n.3
Renunciationes conditionales fiunt præcedente tractatu, li.1.q.6.num.58
Renunciationes cum conditione quotidie fiunt hodie, lib.1.q.2.n.7.& l.6.q.2.n.71.& etiam in fauorem, l.9.q.17.n.2
Renunciationes forma coram ordinarijs, l.8.q.9.n.1
Reſignandi licentias beneficia reſeruata Innocentius VIII. reuocauit, l.2.q.16.n.15
Reſignans an ſi remanſerit in poſſeſſione poſt reſignationẽ ſit tutus regula de Annali, l.3.q.5.n.58
Reſignans ante finem anni poſt vocatum poſſeſſorem non tenetur cauſam proſequi, l.3.q.5.n.26
Reſignans beneficium litigioſum cum pacto quod euicta lite conſentiat penſioni committit ſimoniam, l.14.q.7.n.11
Reſignans beneficia metu nõ poteſt ordinari, ad titulum illius beneficij, li.13.q.2.n.33
Reſignans beneficium ſimplex in fauorem indigni peccat, li.4.q.11.nu.46
Reſignans beneficium ſimpliciter non poteſt incumbere poſſeſſioni, l.1.q.7.n.1
Reſignans bis tenetur crimine ſtellionatus, & quo modo procedat, l.8.q.7.n.91.& l.11.q.2.n.29
Reſignans calore iracundiæ an debeat reſtitui, l.13.q.4.n.39
Reſignans conſanguineis non committit ſimoniam, li.14.q.7.num.19
Reſignans coram ordinario, vel Papa debet percipere fructus vſque ad tempus renunciationis, l.1.q.6.n.10
Reſignans cum clauſula quam primũ, &c. poteſt percipere fructus donec reſignatarius fiat clericus, l.4.q.2.n.53
Reſignans cum pacto, vt dum viuit poſſit retinere beneficium ſimoniam committit, l.14.q.4.n.10
Reſignans cum pacto, vt poſſit retinere fructus cõmittit ſimoniam, li.14.q.5.n.1
Reſignans cum pacto, vt reſignatarius ſoluat penſionem aliaque faciat ad quæ tenetur non committit ſimoniam, li.14.q.7.num.22
Reſignans cum penſione exempta poteſt agere ſpolio ſi eã ita non reperiat, l.1.q.3.n.80
Reſignans cum reſeruatione non abdicat ius niſi cum illa reſeruatione, l.8.q.7.n.99
Reſignans cum penſione libera ſi ita non fuerit reſeruata, ius non abdicatur, l.1.q.3.n.79
Reſignans debet probare acceptationem reſignatarij, ad effectum, vt liberetur ab onere ſoluendi penſionem, lib.10.q.8.num.27
Reſignans debet ſubſcribere mandatum procuræ ad reſignandum in Gallia, l.9.q.7.n.4
Reſignans dicens in iudicio non reſignaſſe tenetur pœna falſi, l.1.q.15.nu.31
Reſignans dicitur mori in loco reſignationis, li.1.q.4.nu.51.& li.2.q.20.n.6
Reſignans dicitur poſſidere in renunciatione conditionali donec acquiratur Reſignatario, l.1.q.4.n.73
Reſignans Epiſcopatum ob labores peccat, l.5.q.3.n.224
Reſignans etiam pœnitere poteſt poſt ſignatam ſupplicationẽ li.9.q.28.n.3.& 9
Reſignans ex aliqua cauſa non debet reſtitui, l.13.q.5.n.73
Reſignans habens reſeruatos fructus, vel penſionem centum ſi per aliquot annos exegit penſionem non poteſt poſtea fructus petere pro ſequentibus annis, l.6.q.1.n.31
Reſignans habet fructus ſi deficiat conditio, l.1.q.6.n.75
Reſignans habetur pro mortuo, l.1.q.4.n.5.& q.8.n.7.& q.16.n.65.& l.11.q.1.n.7.& l.3.q.3.n.66
Reſignans hac mente, vt detur N. non committit nec ſimoniã mentalem, l.14.q.6.n.8
Reſignans hodie non ſupplicat pro collatione faciẽda reſignatario, l.8.q.7.n.62
Reſignans idoneo, habens ſpem quod ille erit gratus non committit ſimoniam, l.14.q.7.n.16
Reſignans in fauorem dicitur poſſidere, & non abdicat ius donec reſignatarius acquirit, l.1.q.3.n.56.& 63.& q.5.nu.37.& q.4.nu.73
Reſignans incumbendo poſſeſſioni poſt renunciationem videtur recuperare naturalem, l.13.q.5.n.157
Reſignans in fauorem familiaris ob recompenſam laborum pacto præcedente committit ſimoniam, l.14.q.7.n.36
Reſignans in fraudem tenetur ad penſionem, l.1.q.8.n.19
Reſignans in manibus non ſuperioris amittit poſſeſſionem, & ei non datur reſtitutio, l.1.q.3.n.98
Reſignans in reſignatione conditionali poteſt incumbere poſſeſſioni, & alia gerere donec reſignatarius capiat poſſeſſionem, l.1.q.7.n.9
Reſignans liberatur a reſidentia, & alijs oneribus poſt acceptationem reſignatarij, l.10.q.8.n.28
Reſignans libere coram ordinario, poſt renũciationem poteſt petere, vt conferat illi, l.14.q.3.n.21
Reſignans lite pendente poſſeſſionem continuare, lib.2.q.3.num.29
Reſignans litteris ad beneficium, vt habeat aliud beneficium, vel penſionem non committit ſimoniam, l.14.q.7.n.25
Reſignans manens in poſſeſſione per annum an poſſit defendi regula de Annali contra tertium reſignatarium, li.3.q.5.n.63.& quid per triennium, n.34
Reſignans manẽs in poſſeſſione ſi ſpolietur poteſt agere ad petendam illam poſſeſſionem, l.13.q.5.n.156
Reſignans metu an iuuetur decreto de pacif. poſſ. l.13.q.2.n.35
Reſignans metu debet habere abſolutionem, vt poſſit redire ad beneficium, l.13.q.2.n.29
Reſignans metu non poteſt miniſtrare, & habere fructus, l.13.q.2.num.29
Reſignans metu non tenetur ad horas canonicas, lib.13.q.2.num.33
Reſignans moriens infra 20. dies reſignatio, eſt nulla, & beneficium dicitur vacare per obitum, l.12.q.1.n.30
Reſignans non amittit reſeruationes factas nulla exiſtente reſignatione ob non publicationem factam, l.11.q.7.n.57
Reſignans non dicitur improbus poſt reſignationem, lib.3.q.5.num.27
Reſignans non poteſt amplius ſe in beneficio reſignato intromittere, l.1.q.16.n.2
Reſignans non poteſt beneficium reſignatum repetere, lib.1.q.13.num.1
Reſignans non poteſt percipere fructus poſt reſignationem, l.1.q.6.n.1.& q.8.n.3.& l.11.q.1.n.8
Reſignans non poteſt præiudicare reſignatario poſt ceſſionem li.1.q.16.n.17.& 23
Reſignans non poteſt redire abſque noua collatione ſi reſignatio conditionalis habuit effectum, l.1.q.14.n.19
Reſignans non poteſt amplius reſignare etiam in fauorem primi, l.1.q.15.n.16
Reſignans non poteſt ſecundo reſignare eſto quod reſignatarius non ſit vſus reſignatione, vel ſit mortuus per duos annos, l.1.q.15.n.18
Reſignans non poteſt ſecundo reſignare etiam quod reſignatarius ſit mortuus, l.1.q.15.n.19
Reſignans non poteſt ſecundo reſignare etiam quod reſignatio ſit nulla, l.1.q.15.n.20
Reſignans non poteſt pœnitere, lib.1.q.12.num.1.& lib.8.q.9.num.13
Reſignans non poteſt repetere beneficium, & agere ſpolio publicatione non facta, l.11.q.7.n.35

Reſignans non plus iuris transfert in reſignatarium quam habet,l.3.q.2.n.3
Reſignans,non ſufficit,vt ſciat litteras eſſe expeditas,li.1.q.6.num.23
Reſignans non tenetur ad penſionem poſt renunciationem admiſſam,l.1.q.8.n.2.& n.9.& l.6.q.2.n.42
Reſignans non tenetur recitare horas canonicas, ſi alia ratione non tenetur,l.1.q.9.n.1
Reſignans ob vexationes Epiſcopi an debeat reſtitui,lib.13.q.4.num.38
Reſignans officium regale in Gallia debet ſuperuiuere per 30.dies,l.12.q.1.n.35
Reſignans per reſignationem amittit omne ius,l.11.q.1
Reſignans per reſignationem amittit omne ius,& poſſeſſionẽ,l.1.q.9.n.4.& q.16.n.3.& l.11.q.1.n.1
Reſignans percipiens fructus poſt renunciationem tenetur ad illorum reſtitutionem,l.1.q.6.n.5
Reſignans poſt admiſſam renunciationem non poteſt contrauenire,l.1.q.12.n.3
Reſignans poſt carcerationem videtur coacte reſignare,li.13.q.1.nu.95
Reſignans poſt reſignationem non poteſt poſſidere,l.1.q.6.nu.4.quia reputatur intruſus,n.6
Reſignans poſt renunciationem non tenetur reſidere, lib.1.q.10,num.1
Reſignans poſt reſignationem non eſt legitimus contradictor,li.1.q.16.n.36
Reſignans poſt ſpolium eſt reſtituẽdus,l.13.q.5.n.2 & quid in fauorem tertij,n.66.& 69
Reſignans poterit obtinere renunciatum,& alia beneficia,lib.1.q.5.nu.5
Reſignans poteſt continuare poſſeſſionem, cum ab eo non abdicatur ius,l.1.q.3.n.53
Reſignans poteſt agere ſpolio penſione annullata,l.1.q.3.n.86
Reſignas poteſt agere de metu etiam ſi collatio ſit alteri facta,li.13.q.1.n.46
Reſignans poteſt docere de metu,etiã in reſignationibus,quæ fiunt in Curia,l.13.q.1.n.43
Reſignans poteſt denuo reſignare,cum non abdicatur Ius l.1.q.14.nu.22
Reſignans poteſt beneficia cõferre donec reſignatarius capiat poſſeſſionem,l,1.q.7.n.15
Reſignans poteſt pœnitere etiam poſt extenſum paruum con ſenſum,l.1 q.6 n.63.& q.12.n.2.& 42
Reſignans poteſt pœnitere etiam poſt ſolutam compoſitionẽ l.1.q.12.n.39
Reſignans poteſt agere ſpolio,renunciatione annullata, quia reſignatarius non eſt clericus,l.1.q.3.n.62
Reſignans poteſt pœnitere etiam ſi iurauerit conſenſum pręſtitum,l.1.q.12.n.43
Reſignans poteſt lite pendente continuare poſſeſſionem, li.2.q.3.nu.28
Reſignans poteſt pœnitere, etiam ſi ſe obligauit in forma Cameræ dare conſenſum,l.1.q.12.n.45
Reſignans poteſt pœnitere,& retinere beneficium,vel in fauorem alterius reſignare,l.1.q.12.n.50
Reſignans poteſt pœnitere etiam in præiudicium reſignatarii in cuius fauorem erat ſignata ſupplicatio,l.1.q.12.n.49
Reſignans poteſt pœnitere vſque ad diem præſtiti conſenſus, lib.1.q.6.num.41.& l.3.q.18.nu.68.& l.8.q.8.n.40.& l.13.q.5.num.155
Reſignans poteſt præſtare conſenſum, ſecundæ ſupplicationi, li.8.q.7.nu.87
Reſignans poteſt pœnitere etiam poſt regiſtratam ſupplicationem,l.1.q.12.n.41
Reſignans poteſt reſignare,vt fiat monachus,l.5.q.5.n.5
Reſignans poteſt redire ſine noua collatione quoties non abdicatur,ius l.1.q.14.n.6
Reſignans poteſt redire ad beneficium prouiſione exiſtẽte nulla,l.6.q.3.nu.10
Reſignans poteſt repetere impenſas factas in certis maſſaritijs, eccleſiæ,l 14.q.7.n.46
Reſignans poteſt percipere fructus vſque ad tempus datæ,li.1.q.6.nu.27
Reſignans poteſt reuocare procuratorem conſtitutum ad reſignandum,& reuocare paruum conſenſum,l.1.q.12.n.47
Reſignans poteſt rurſus reſignare renunciatione non admiſſa, li.1.q.15.n.34
Reſignans poteſt ſimpliciter conſentire, quamuis ſupplicatio ſit ſignata reſeruatis fructibus,l.8.q.7.n.93
Reſignans poteſt percipere fructus donec fuerint intimatæ litteræ reſignationis,l.1.q.6.n.21
Reſignans poteſt rurſus reſignare in caſibus in quibus non abdicatur ius,l.1.q.15.n.36
Reſignans promittens ſoluere penſionem impoſitam ſuper beneficio reſignato committit ſimoniam,l.14.q.4.n.11
Reſignans præſumitur velle cedere etiam poſſeſſionem, lib.1.q 5.num.19
Reſignans priuatur beneficio præſtito conſenſu,l.1.q.12.n.29
Reſignans quando teneatur ad cautionem bancariam,lib.6.q.2.num.149
Reſignans quæ geſſit ante acceptationem reſignatarij ſunt valida,l.1.q.3.n.57
Reſignans qui habuit beneficium ſimplex in recompenſam poteſt agere ſpolio ſi reperitur curatum,l.1.q.3.n.92
Reſignans habetur pro mortuo,l.1.q.5.n.4.& l.9.q.25.nu.9.& dicitur mori in loco,vbi fit reſignatio,l.9.q.14.n.2
Reſignans recuperans beneficium cum noua collatione quamuis conſequatur omnia iura non tamen prærogatiuam antiquitatis,l.1.q.14.n.25
Reſignans reſeruatis omnibus fructibus,denominatione, & titulo in effectu remanet beneficiatus,l.11.q.5.n.29
Reſignans reſeruato regreſſu,non abdicat ius ſi ei non acquiratur,l.1.q.3.n.66.70.& 93
Reſignans reſeruata penſione ſi ei non ſeruetur,ius non abdicatur,l.9.q.3.n.78.& 91
Reſignans reſeruatis fructibus non abdicat ius ſi ei non ſeruẽtur,vel acquirantur,l.1.q.3.n.73
Reſignans reſeruata penſione,non poteſt impedire reſignatarium,ne capiat poſſeſſionem,l.10.q.6.n.63
Reſignans reſeruato acceſſu non abdicat ius ſi ei non acquiratur,l.1.q.3.n.72
Reſignans reſtituitur ſi ſpolietur antequam reſignatarius expediat litteras,l.1.q.6.n.26
Reſignans ſcienter nulliter abdicat ius,l.1.q.3.n.65.& n.71.& 77.& 118.& l.7.q.24.n.48
Reſignans ſecundo tenetur crimine ſtellionatus,lib.1.qu.15.num.26
Reſignans ſemel non poteſt vlterius reſignare,li.1.q.15.nu.1.& l.8.q.7.nu.90
Reſignans ſeruatis fructibus quoad ſuum intereſſe nõ dicitur mortuus in eo beneficio,l.1.q.5.n.51
Reſignans ſeruata medietate fructuum non abdicat ius ſi reſeruatio eſt nulla,l.1.q 3.n.75
Reſignans ſi conditiones non ſeruantur poteſt agere ſpolio,& requiritur declaratoria iudicis,l.1.q.14.n.15
Reſignans ſi eſt abſens a loco beneficij amittit etiam detẽtationem,l.1.q.5.nu.33
Reſignans ſi manet in detentatione retinet naturalem,lib.3.q.5.num.59
Reſignans ſi moriatur infra 20. dies beneficium eſt affectum in reſignatione facta in Curia,l.12.q.10.n.4
Reſignans ſimoniacæ non poteſt repetere beneficium,li.14.q.1.n.15.& q.2.n.16
Reſignans ſimoniacæ non poteſt impetrare beneficia,lib.14.q.2.num.17
Reſignans ſimoniacæ non eſt reſtituendus,l.14.q.2.n.19
Reſignans ſimoniacæ non abdicat ius,l.1.q.3.n.99
Reſignans ſimoniacæ illo,& quocumque alio eſt inhabilis,lib.14.q.2.nu.14
Reſignans ſi moriatur infra 20.dies habens regreſſum capit beneficium,l.12.q.9.n.13
Reſignans ſine conſenſu Regis cõtra priuilegium eſt indignus,l.1.q.15.n.22
Reſignans ſpoliatus reſtituitur vſque ad diem præſtiti conſenſus,l.1.q.6.n.42
Reſignans ſponte non eſt reſtituendus,l.13.q.5.n.13
Reſignans tenetur dimittere poſſeſſionem beneficij reſignati,lib.

ti,li.1.q.6.num.2
Reſignans tenetur ad penſionem decurſam vſque ad diem renunciationis,li.1.q.8.nu.18
Reſignans tenetur ad penſionem ſi poſt renunciationem fuit aſſumptus ad beneficium reſignatum,l.1.q.8.n.20
Reſignans tenetur ad horas ſi ei fuerint aſſignati omnes fructus loco penſionis,li.1.q.9.nu.5
Reſignans tenetur ſoluere penſionem ſi ad illam ſe obligauit poſt reſignationem,li.1.q.8.nu.16
Reſignans vendicabit fructus maturatos vſque ad diem cõſenſus,lib.1.q.6.nu.78
Reſignans vt aliquis ſibi ſuffragetur committit ſimoniam,l.14.q.4.num.5
Reſignans vt alter reſignet eſt ſimonia,li.14.q.4.n.3
Reſignãs vt aliquis ei det notitiam de aliqua vacatione beneſ. ſimonia,li.14.q.4.nu.7
Reſignãs vt habeat aliud beneficium compoſitionis gratia nõ committit ſimoniam,li.14.q.4.nu.4
Reſignans ut non teneatur ad penſionem debet probare reſignatarium approbaſſe,l.1.q.0.nu.26
Reſignante moriente in poſſeſſione beneficij reſignati non vacat beneficium per eius obitum licet alias ſecus, lib.11.q.7.num.54
Reſignante mortuo poſt conſenſum beneficium non poteſt vacare per eius obitum,li.10.q.6.nu.59
Reſignanti aliquando reſeruatur penſio,vel fructus,li.6.q.1.n.1.& 2.& li.14.q.5.nu.4
eſignanti aliquando conceditur collatio beneficiorum , li.6.q.1.num.14
Reſignanti aliquando reſeruatur denominatio,l.6.q.1.n.13
Reſignanti aliquando reſeruatur iuriſdictio,li.6.q.1.n.12
Reſignanti aliquando conceditur adminiſtratio,l.6.q. 1.n.11
Reſignanti competit actio ſpolij non ſeruatis conditionibus, li.1.q.3.n.10.& l.11.q.7.n.28
Reſignantis conſenſus requiritur in capienda poſſeſſione quoties fuit facta reſignatio cum hac conditione,l.1.q.3.n.94
Reſignantis conſenſus non extenditur abſque cõſenſu reſignatarij,li.8.q.8.num.94
Reſignantis ius abdicatur expreſſo vero valore,libr.1.quæſtio.3.num.113
Reſignanti non nocet renunciatio ſi fuit admiſſa in fauorem alterius quam illius pro quo ſupplicabatur,libr.1.quæſtio.3.num.52
Reſignanti poteſt aſſignari penſio inuito reſignatario, lib 1.q.8.num 35
Reſignanti poteſt penſio reſeruari ſuper alio beneficio,lib.1.q.3.num.89
Reſignanti ob metum datur regreſſus,li.13.q.2.nu.24
Reſignanti poſt ſpolium datur reſtitutio non obſtante iuramẽto,li.13.q.5.nu.16
Reſignanti ſpontaneæ poſt ſpolium ad fauorem ſpoliantis datur reſtitutio li.13.q.5.nu.35
Reſignanti reſtituitur abſque noua collatione,beneficium reſignatum contra mandati formam,lib.1.q.14.n.18
Reſignanti reſeruatis fructibus datur mandatum de manutenendo,l.6.q.2,num.19.
Reſignanti remanet ius reſignatione exiſtente,nulla,li.9.q.17.nu.70.& l.14.q.1.nu.13
Reſignantem eſſe mortuũ infra 20.dies ad effectum reg. de inf. quomodo probatur,li.12.q.7.nu.1
Reſignante mortuo,antequam reſignatarius, conſentiat penſioni,beneſ.vacat per eius obitum,lib. 10.q.6.num.60.& li. 8. q.8 num.98
Reſignante viuante non præſcribitur tempus reſignatario ad capiendam poſſeſſionem,l.1.q.7.nu.14
Reſignantes habent habere ius,alioquin ceſſio eſt nulla,l. 3.q.1.num.20
Reſignare beneficia omnes poſſunt,l.3.q.1.nu.1
Reſignare beneficium pro dimittere,lib. 1.q. 1.nu.69
Reſignare eſt donare,l.3.q.1.num.53.& l.6.q.7.nu.20.& q.29.nu.23.& l.8.q.8.nu.39
Reſignare eſt alienare,l.7.q.23.nu.16
Reſignari in fauorem poteſt beneficium iuris patronatus, l.2.q.4.num.1
Reſignare iurans poteſt pœnitere,l.2.q.6.n.43
Reſignare non poteſt procurator generalis cum libera,& ampliſſima poteſtate,l.9.q.7.n.27
Reſignare non poteſt incidens in rabiem,l.3.q.8.n.20
Reſignare non poteſt curatus elapſo tempore ad promouendum,l.3.q.2.n 22
Reſignare non poteſt offendens Cardinales,l.3.q.1.n.26
Reſignare non poteſt habens facultatem concordandi,lib.9.q.19.num.1
Reſignare non poteſt priuatus beneficijs ipſo iure, l.3.q.1.nu.21.& 151.& q.16.n.35
Reſignare non poteſt habens in prouiſione decretum,vt in reſignatione debeat intimare reſignanti, non facta prius huiuſmodi intimatione,l.3.q.4.n.1
Reſignare non poteſt qui non habet beneficium,l.1.q.1.n.53
Reſignare non poſſunt promouendi,l.3.q.6.n.2
Reſignare non poſſunt falſificantes litteras Apoſtolicas,li.3.q.1.num.27
Reſignare poteſt quis poſt reuocationem,l.1.q.15.n.35
Reſignare poteſt de iure communi ingreſſus religionem in anno probationis,l.3.q.13.n.2
Reſignare proponens , & conſtituens procuratorem pœnitere poteſt,l.1.q.12.n.6
Reſignare quis poteſt intra tempus datum ad reſignandum,li.3.q.5.num.6
Reſignare verbum eſt æquiuocum , & habet multas ſignificationes,l.1.q.1.n.68
Reſignare volentes conſentiunt in Camera, vel Cancellaria,l.8.q 8.nu.15
Reſignari non poteſt beneficium litigioſum lite pendente,lib.2.q.3.nu.1
Reſignari non poteſt beneficium ad cuius titulum quis eſt promotus ad ordines ſacros,l.2.q.6.n.1.& n.35
Reſignari poſſunt omnia beneficia,l.2.q.1.n.1
Reſignari poſſunt reſeruata,l.2.q.16.n.1
Reſignatarius acquirit omnia quæ reſignanti competebant,li.1.q.16.nu.1
Reſignantis admittitur ad verificationem gratiæ curiam valorem,l.10.q.2.n.59
Reſignatarius amittens litteras debet mittere ad regiſtrum pro tranſumpto,vt publicet,l.11.q.13.n.109
Reſignatarius ante captam poſſeſſionem non poteſt ſe ingerere beneficio,l.1.q.7.n.12.& q.10.n.20
Reſignatarius antequam publicet ſuam reſignationem poteſt reſignare,l.11.q.2.n.21
Reſignatarius an debeat facere mentionem beneficij reſignati, li.10.q.2.n.80
Reſignatarius capit beneficium reſignatum etiam ſi vacet per obitum ſtante clauſula quouis modo,l.8.q.7.n 135
Reſignatarius capta poſſeſſione dicitur vere beneficiarius , & debet eccleſiæ inſeruire,l.1.q.10.n.19.& q.6.n.71
Reſignationis commiſſæ ordinario in forma dignum forma,li.8.q.7.nu.197
Reſignatarius conſequitur ius plenum per reſignationem,li.1.q.6.& l.3.q.9.n.2.conditione purificata,l.4 q.2.n.79
Reſignatarius conſentiens penſioni,an videatur conſentire & regreſſui,l.9.q.17.n.130
Reſignatarius conſequitur verum titulum etiam ſi ſit reſeruata omnimoda adminiſtratio,l.1.q.16.n.9
Reſignatarius dans ſecuritatem banchariam pro penſione reſignantis non committit ſimoniam,l.14.q.7.n.53
Reſignatarius dicens penſionem nullam,contra eum datur actio ſpolij,li.1.q.3.n.76
Reſignatarius dicitur intruſus non verificatis narratis, l. 10.q.3.num.42
Reſignatarius debet docere de reſignatione,l.11.q.7.nu.29. & l.10.q.3.nu.9
Reſignatarius debet acceptare,l.1.q.2.n.16
Reſignatarius debet capere poſſeſſionem beneſ.reſignati,l.10.q.6.num.1
Reſignatarius debet emittere profeſſionem fidei,l.10.q.9.n.1
Reſignatarius debet exprimere in literis beneficia,quę obtinet li.10.q.2.num.67
Reſignatarius debet eſſe ætatis requiſitæ beneficio reſignato, lib.4.

lib.4.quæſt.11.num.12

Reſignatarius debet facere mentionem de beneficio reſignato ſi reſignatio non eſt acceptata a ſuperiore,l.10.q.2.n.83

Reſignatarius debet facere mentionem regreſſus , lib. 10.q.2. num.79

Reſignatarius debet facere mentionem penſionis,lib. 10.q.2. num.78

Reſignatarius debet facere mentionem de morbo caduco,lib. 10.q.2.nu.39

Reſignatarius debet habere qualitates quas beneficiũ reſignatum expoſcit,l.4 q.1.n.6

Reſignatarius debet in litteris facere mentionem de multiplici diſpenſatione,l.10.q.2.n.92

Reſignatarius debet narrare crimen,& infamiam,lib. 10. q.2. num.90

Reſignatarius debet narrare eſſe clericum,l.10.q.2.n.64

Reſignatarius debet penſioni conſentire,lib.6.q.2.num.155. & li.9.q.27.nu.6

Reſignatarius debet narrare illegitimitatem,l.10.q.2.n.91

Reſignatarius debet probare ſuam idoneitatem,l.10.q.3.n. 55

Reſignatarius debet probare exceſſum,l.1.q.8.n.47

Reſignatarius debet probare adimplementum conditionis,li. 10.q.3.num.13

Reſignatarius debet probare ſe eſſe clericum,l.10.q.3.n.27

Reſignatarius debet probare,ſupplicationem fuiſſe per procuratorem porrectam in vita reſignantis,l.9.q.24.n.32

Reſignatarius debet probare beneficium eſſe iurispatronatus obtenta derogatione,l.2.q.4.n.62

Reſignatarius debet ſe facere promoueri intra annum, quãdo beneficium id requirit,l.4.q.9.n.38

Reſignatarius efficitur dominus præſtito conſenſu per reſignãtem,l.1.q.6.nu.44

Reſignatarius eſt ſucceſſor legitimus in beneficio,l.1.q.8.n.32

Reſignatarius fit dominus etiam ante adeptam poſſeſſionem,l. 1.q.6.num.73

Reſignatarius gaudet triennali,l.3.q.9.n.3

Reſignatarius habens ius ab eo qui non habeat,ſi capit poſſeſſionem dicitur intruſus,l.1.q.15.n.14

Reſignatarius habet ius a Papa,l.1.q.1.n.64.& q.2.n.13.& lib. 8.q.7.n.38.& 92

Reſignatarius impeditus facere publicationem vbi tenetur,debet illam facere alibi,l.11.q.13.n.35

Reſignatarius indignus peccat,l.4.q.11.n.47

Reſignatarius poteſt renunciare in termino dato ad publicandum,li.1.q.4.n.23

Reſignatarius intra quantum tempus debet litteras expedire, li.10.q.1.nu.45

Reſignatarius non ad impleta conditione habetur pro intruſo l.10.q.3.nu.15

Reſignatarius non adimpleta conditione nõ dicitur ſucceſſor ad effectum alleg.lapſ.l.19.q.3.n.16

Reſignatarius non debet ſe ingerere ſi renunciatio fuit facta coram non ſuperiore cum clauſula ſi ſuperiori,&c.li. 7.q. 1.num.68

Reſignatarius non exprimens verum valorem non efficitur inhabilis,vt non poſſit illud habere ex alia gratia,lib. 10.q.2. num.62

Reſignatarius non habebit fructus ante conſenſum,lib.1.q.6. num.76

Reſignatarius non poteſt vti regula de Annali quãdo tempus eſt lapſum ante reſignationem,l.3.q.5.n.52

Reſignatarius non poteſt retinere beneficium ſibi reſignatum ſimoniacæ,l.14.q.1.n.19

Reſignatarius nõ poteſt capere poſſeſſionem beneficij reſignati propria auctoritate,l.8.q.7.n.165.& l.10.q.6.n.27.& l.1. q.5.num.30

Reſignatarius non poteſt percipere fructus ante expeditionẽ litterarum,l.1.q.6.n.22.& receptionem,n.60

Reſignatarius non poteſt reuocare cõceſſionem procuratoris, cedentis ante ceſſionem factam,l.1.q.16.n.21

Reſignatarius non poteſt beneficium reſignare ante finem anni,l.3.q.2.n.28

Reſignatarius non publicans ex impedimento retentionis ſupplicationis vigore nihil tranſeat non excuſatur,lib. 11.qu. 13.num.112

Reſignatarius non publicans non poteſt capere beneficium vigore alterius gratię,l.11.q.7.n.18

Reſignatarius non reſidens in beneficio reſignato priuatur, li. 1.q.10.nu.21

Reſignatarius non ſoluens penſionem perdit beneficium, li.6. q.3.num.1

Reſignatarius non tenetur in litteris facere mẽtionem de gratia nulla,l.10.q.2.n.89

Reſignatarius non tenetur docere de tit.ſui prædeceſſoris, lib. 10.q.4.nu.1

Reſignatarius non tenetur probare titulum,l.10.q.4.n.17

Reſignatarius non tenetur probare vitam reſignantis,lib.10.q. 5.num.3

Reſignatarius non tenetur ad debita voluntaria reſignantis, l. 1.q.16.nu.52

Reſignatarius non tenetur obſeruare cõtenta in regula de Annali,li.3.q.5.n.28

Reſignatarius non tenetur ad penſionem reſignato beneficio, li.6.q.2.nu.127

Reſignatarius non tenetur ſtare locationi factæ per reſignantẽ li.1.q.16.nu.47

Reſignatarius non tenetur publicare cum habet indultum Papæ,l.11.q.7.nu.64

Reſignatarius obligatur ad onera beneficij poſt acceptationẽ, li.10.q.8.n.71.& 74

Reſignatarius peccat permittendo,vt reſignans percipiat fructus,l.11.q.1.n.9

Reſignatarius per ſupplicationem petit admiſſionem,& collationem,l.8.q.7.n.61

Reſignatarius plura debet in litteris exprimere,l.10.q.2.n.1

Reſignatarius poteſt reſignare,l.3.q. 9.nu.1.etiam litteris non confectis,num.4.& ante conſenſum præſitum per reſignãtem,& valet renunciatio ſi conſenſus poſtea præſtetur,l.3. q.9.nu.6.& non ſolum primus,ſed etiã ſecundus,& tertius ante publicationem,nu.11

Reſignatarius poteſt repetere a reſignante iura illius beneficij, li.1.q.16.nu.11

Reſignatarius poteſt annullare penſionem reſignantis eo quia habuit beneficium ex reſignatione,& non publicauit, lib. 11.q.7.nu.61

Reſignatarius poteſt ex ſola ſupplicatione oſtendere ius, vt nõ expediantur literę impetrantis per obitum reſignantis, li. 10.q.1.nu.29

Reſignatarius poteſt benef.acceptare etiam per procuratorem li.10.q.8.nu.31

Reſignatarius poteſt dicere de penſione nulla,l.1.q.8.n.45

Reſignatarius poteſt percipere fructus,l.1.q.16.n.7

Reſignatarius poteſt acceptationem conſequitur fructus beneficij reſignati,l.10.q.8.n.75

Reſignatarius poſt habilitationem non poteſt conſequi beneficium reſignatum,l.4.q.1.n.19

Reſignatarius qui habuit gratiam ante litem poteſt expedire litteras lite pendente abſque vitio attentatorum , lib. 2.q. 3.num.33

Reſignatarius qui non conſenſit reſeruationi in vita reſignantis,non poteſt poſtea,l.1.q.4.n.47

Reſignatarius quomodo docere debet de publicatione,& quãdo tenetur,l.11.q.14.n.40

Reſignationis receptio eſt præparatorium ad reſignationem, l.7.q.24.num.54

Reſignatarius ſecundus non poteſt ſe tueri regula de triennali aduerſus primum,l.1.q.15.n.23

Reſignatarius ſecundus tenetur publicare à tempore, datæ primi reſignatarij,l.11.q.2.n.20.& q.4.n.19

Reſignatarius ſecundus præfertur primo,cum in ſua gratia eſt præſtitus conſenſus,l.8.q.7.n.88

Reſignatarius ſicut tenetur ſoluere penſionem ita & quartam & alia ſimilia,l.1.q.8.n.53

Reſignatarius ſi non eſt viuus ius non abdicatur a reſignãte, li.1.q.3.n.59

Reſignatarius ſolet retinere,quæ impendit pro reſignante, lib. 14.q.7.nu.10

Reſignatarius ſubrogatus gratioſæ poteſt capere poſſeſſionẽ

poſt

poſt mortem reſignantis,lib.2.q.3.num.80
Reſignatarius ſupplicat Papæ pro admiſſione reſignationis, li. 14.q.3.nu.16
Reſignatarius tenetur ad debita contracta pro neceſſitate eccleſiæ,l.1.q.16.nu.49
Reſignatarius tenetur ad penſionem etiam ſi reſignatio ſit nulla,li.1.q.8.n.44
Reſignatarius tenetur ad penſionem a die præſtiti conſenſus,l. 1.q.8.num.59
Reſignatarius tenetur,expedire litteras,l.10.q.1.n.6
Reſignatarius tenetur narrare ætatem expreſſam,lib.10. qu.3. num.36
Reſignatarius tenetur probare familiaritatem Cardinalis , lib. 10.q.3.nu.18
Reſignatarius tenetur probare cauſam,l.10.q.3.n.25
Reſignatarius tenetur publicare intra tempus præſcriptum , quamuis moriatur Papa,l.11.q.3.n.32
Reſignatarius tenetur purgare attentata per reſignantem, l.1. q.16.nu.41
Reſignatarius tenetur recitare horas,l.10.q.8.n.73
Reſignatarius tenetur reſidere poſt acceptam poſſeſſionem,li. 1.q.10.nu.18
Reſignatarius tenetur ſeruare pacta, & conuentiones initas p prædeceſſores,l.1.q.16.n.50
Reſignatarius tenetur ſuperiori oſtendere publicationem,l.11. q.14.num.33
Reſignatarius tenetur verificare valorem expreſſum , lib.10.q. 3.num.39
Reſignatarius tenetur verificare ſuam gratiam,l.11.q.14.nu.1 & n.17.& li.10.q.3.n.1
Reſignatarius tractat de lucro captando,l.1.q.18.n.13.& l.11. q.4.n 63.& l.4.q.9.n.45
Reſignatarius vigore clauſulę quouis modo, &c. capit beneficium ex morte veri Rectoris quamuis reſignans nullum habuerit ius,l.8.q.7.n.139
Reſignatario an poſſit intimari reuocatio procuratoris ad reſignandum,l.9.q.27.n.1.6.& 10
Reſignatario an competat regula de annali ſi tempore reſignatis fuerint elapſi vndecim menſes,l.3.q.5.n.64
Reſignatario competunt tam opera quam commoda , lib.1.q. 16.num.2
Reſignatario datur manutentio donec iudex declarauerit non publicationem,l.11.q.14.n.1.
Reſignatario exiſtenti exercito ius remanet reſignanti,lib.1.q. 3.num.61
Reſignatario ius acquiritus per ſupplicationem ſignatam, li.9. q.24.num.18
Reſignatario incumbit onus probandi reſignantem fuiſſe ſanæ mentis,l.3.q.8.n.15
Reſignatario mortuo ante apprehẽſam poſſeſſ.an vacet benef. per eius obitum,l.10.q.6.n.54
Reſignatario non publicanti nullum ius acquiritur , lib.11.qu. 7.num.2
Reſignatario non præſcribitur tempus ad capiendam poſſeſſionem viuente reſignante,l.10.q.6.n.61
Reſignatario per collationem ſibi factam acquiritur ius,& poſſeſſio beneficij reſignati,l.1.q.16.n.4
Reſignatarij conſenſus requiritur in reſignatione conditionali li.9.q.3,nu.31
Reſignatarij acceptatio requiritur,l.1.q.8.n.27
Reſignatarij capacitas requiritur ab initio,l.4.q.1.n.10
Reſignatarij conſenſus requiritur in reſeruatione fructuum, l. 6.q.1.nu.22
Reſignatarij culpa non debet nocere reſignanti,l.1.q.3.n.108
Reſignatarij in poſſe eſt an velit vti gratia,l.1.q.6.n.25
Reſignatarij qualitas exprimitur in ſupplicatione,l.4.q.3.n.1
Reſignatarij omnes tenentur publicare,l.11.q 4.n.1.
Reſignatio abdicat ius,li.1.q.13.nu.2.& l.10.q.2.nu.82.lib.13. q.5.n.67.titulum,& poſſeſſionem,l.1.q.15.n.2.& inducit vacationem,l.9.q.21.n.1.l.11.q.2.n.23.& q.1.n.32
Reſignatio admiſſa in fauore illius qui fecit ſe inſigniri illa die clericali charactere eſt valida,l.4.q.2.n.35
Reſignatio an ſortiatur effectum ſi reſignãs aſſumatur ad ſummum Pontificatum,l.3.q.4.n.3
Reſignatio ante finem anni hodie non admitteretur,lib. 3.q.2. num.21
Reſignatio beneficiorum conſiſtorialium non eſt publicanda,l. 11.q 3.n.24.lim.n.26.& l.12.q.3.n.41
Reſignatio beneficij tacita,& expreſſa,l.1.q.1.n.3
Reſignatio beneficij debet fieri expreſſe,& ſpecifice,l.8.q.1.n.1. & l.7.q.27.n.5
Reſignatio beneficij electiui eſt publicanda,l.11.q 3.n.30
Reſignatio beneficij exempti debet fieri coram Papa,lib.2.q.7. num.3
Reſignatio beneficij habet conditionem ſi fuerit facta publicatio,l.2.q.27.n.3
Reſignatio beneficij iuris patronatus eſt publicanda, lib.11.q. 3.num.14
Reſignatio beneficij litigioſi eſt publicanda,l.11.q.3.n.31
Reſignatio beneficij manualis eſt valida expreſſa manualitate, li.2.q.11.nu.7
Reſignatio beneficiorum regularium eſt publicanda,lib.11.q. 3.num.86
Reſignatio beneficiorum reſeruatorum eſt publicanda , li.11. q.3.num.4
Reſignatio beneficiorum vacantium per hereſim nulla , lib.4. q.3.num.16
Reſignatio conditionalis non comprehenditur ſub diſpoſitione loquente de vacatione,l.1.q.4.n.24
Reſignatio conditionalis eſt priuilegiata,l.1,q 4.n.25
Reſignatio conditionalis non purificatur per exiſtentiam cõditionis nullæ, li.4.q.2.n.61
Reſignatio conditionalis in manibus Papæ eſt facienda,lib.1. q.3.num.3
Reſignatio conditionalis ſi habuit effectum,reſignans non poteſt redire abſque noua collatione,l.1.q.14.n.19
Reſignatio cum eſt nulla quomodo penſio inualida,lib.6.q.2. num. 76
Reſignatio cum eſt nulla beneficium non vacat,l.11.q 7. n.85
Reſignatio cum pacto conſequendi expenſas factas in iſto beneficio ſimoniaca,l.14.q.7.n.1
Reſignatio cum pacto de ſoluendis debitis reſignantis ſimoniaca,l.14.q.7.n.71
Reſignatio confidentialis nulla,l.14.q.10.n.49
Reſignatio debet fieri in ſcriptis,l.8.q.2 n.1
Reſignatio debet fieri deliberate,l.8.q.7.n.57
Reſignatio debet eſſe libera,li.13.q.5.nu.5.& l.13.q.1. num.1. alias nulla,nu.2
Reſignatio debet eſſe pura,l.14.n.1.in præfatione
Reſignatio debet fieri ſponte,l.8.q.7.n.56 l.13.q.5.n.4
Reſignatio debet fieri coram ſuperiore,l.7.q.1.n.1.& l.13.q.5. n.21.ſcilicet reſignantis,l.7.q 10.n.1
Reſignatio de beneficio quod non habetur non poteſt fieri, li. 8.q.7.num.53
Reſignatio debet fieri abſque pactione,l.14.n.2. in præfatione alias nulla ſi Papa non approbat,l.6.q.2.n.74
Reſignatio de iure perfecta eſt poſt porrectionem ſupplicationis,l.3.q.9.n.5.& l.11.q.11.n.26.ſed nunc præſtito conſenſu,l.12.6.n.43.& q.12.n.40.nam ante eſt in formis,l.11.q. 2.n.13.& l.9 q.16.n.13.& l.12.q.8.n.5
Reſignatio dignitatis,eſt publicanda,l.11.q.3.n.3
Reſignatio dolo facta nulla,l.13.q.3.n.1.an ipſo iure,n.14
Reſignatio eſt mors ciuilis,l.3.q.1.n.48
Reſignatio eſt illa quæ in ſupplicatione continetur,lib. 8.q.7. num.17
Reſignatio eſt conditionalis in qua vnus ſupplicat,alter renũciat licet non dicatur in fauorem,li.8.q.7.nu.40.& l.1.q.2. nu.4.21.& 23
Reſignatio,& collatio nulla ratificatur per nouam prouiſionem,l.2,q.16.n.14
Reſignatio etiam hoſpitalis dati in adminiſtrationem eſt publicanda,li.11.q.3.n.47
Reſignatio eſt inualida non facta mentione vnionis , lib.2.q. 9.num.14
Reſignatio eſt nulla ob falſum expreſſum,l.4.q.2.n.43
Reſignatio eſt nulla publicatione non facta,l.11.q.7.n.
Reſignatio eſt nulla non adimpleta conditione,& ius non abdicatur a reſignante,l.3.q.9.n.16

Reſignatio eſt nulla ſine conſenſu,l.1.q.12.n.23
Reſignatio eſt ſtricti iuris,l.8.q.1.n.8.& ſtrictiſsimi,n.10.& l.1.q.18.n.17.& 18.& l.13.q.5.n.7
Reſignatio ex mandato inualido nulla,l.9.q.23.n.4
Reſignatio facta abſenti tollit ſuſpitionem ſimoniæ,li. 14.q.9.num.21
Reſignatio facta ab eo qui exiuit carceres valet,l.13.q.1.n.121
Reſignatio facta abſque reſeruatione in fauorem alicuius præſumitur per eum acceptata,l.10.q.8.n.60
Reſignatio facta abſque conſenſu patroni, quæ validatur per eius patientiam non inducit ſtatum libertatis,l.2.q.4.n.30
Reſignatio facta a carcerato non tenet,l.13.q.1.n.116
Reſignatio facta a carcerato per ſæcularem nulla ipſo iure, lib.13.q.2.n.18
Reſignatio facta ad preces non eſt ſimoniaca,l.14.q.7.n.12
Reſignatio facta antequam cauſa committatur contra reſignantem eſt valida,l.2.q.3.nu.44
Reſignatio facta à procuratore trahitur ad diem confecti mandati,l.13.q.5.n.38
Reſignatio facta a reſignatario non valet ſi nullū ius fuit translatum per reſignantem,l.3.q.9.n.13
Reſignatio facta clam præſumitur fraudulenta,l.13.q.4.n.14
Reſignatio facta coram ordinario præter cauſas relatas in conſtitutione Pij V.eſt nulla,l.5.q.6.n.225. & ipſe eſt in culpa, li.2.q.6.nu.42
Reſignatio facta cum clauſula quam primum clericali,&c. eſt conditionalis,l.4.q.2.nu.50
Reſignatio facta cum clauſula quam primum clericali ſortitur effectum etiam poſt mortem reſignantis,l.4.q.2.n.77
Reſignatio facta,cum reſeruatione pēſionis,regreſſus, & acceſſus,eſt publicanda,l.11.q.5.n.46
Reſignatio facta cū promiſſione reſignatarij a die præſtiti conſenſus de cedendo cui voluerit,ſimoniaca,l.14.q.7.n.41
Reſignatio facta cum pacto de ſoluendis debitis eccleſiæ non eſt ſimoniaca,l.14.q.7.n.65
Reſignatio facta eadem die,reuocationis valet,l.9.q.32.n.6
Reſignatio facta in fauorem cum narratiua vnionis valet, & ſuſpendit vnionem,l.2.q.9.n.8
Reſignatio facta in fauorem excommunicati,non abdicat ius, l.9.q.21.nu.7
Reſignatio facta in fauorem illius qui prætendit vnionem eſt publicanda,l.11.q.3.n.36
Reſignatio facta in fauorem illius qui nō habet ætatem requiſitam eſt nulla,l.4.q.9.n.23
Reſignatio facta in fauorem illius qui reputabatur clericus,cū eſſet laicus,eſt nulla,l.4.q.2.n.19
Reſignatio facta in fauorem criminoſi nulla,ſi crimen eum indignum reddit,l.4.q.3.n.2
Reſignatio facta in fauorē laici,qui fecit ſe poſtea clericus eſt nulla,l.4.q.2.n.15
Reſignatio facta in fauorem collitigantis valet,l.2.q.3.n.12
Reſignatio facta in fauorem non idonei nulla,l.4.q.1.n.2
Reſignatio facta illegitimò nulla,l.4.q.4.n.9
Reſignatio facta lite pendente cum mentione litis tenet,l.2.q.3.n.58.alias ſecus,l.8.q.7.n.163
Reſignatio facta lite pendente tenet ſi ſuper ea fuerit obtenta noua prouiſio,l.2.q.3.n.45
Reſignatio facta parte abſente nocet,l.1.q.5.n.13
Reſignatio facta per procuratorem ſtatim reuocatum,valet,ſi ignorabat illam reuocationem,l.9.q.25.n.28
Reſignatio facta per procuratorem reuocatum, ante notificationem reuocationis eſt valida,l.9.q.25.n.17
Reſignatio facta per procuratorem reuocatum non autem intimatum,non valet,quoties intimatio,non potuit fieri, ob malitiam procuratoris,aut ſuperioris,l.9.q.25.n.39
Reſignatio facta per procuratorem non reſeruatis fructibus,vt erat in mandato,nulla eſt,l.9.q.17.n.19
Reſignatio facta per per procuratorem reſeruata medietate valet,licet in mandato dicebatur de omnib.fructibus,ſi tunc huiuſmodi reſeruatio non dabatur,l.9.q.17.n.20
Reſignatio facta per criminoſum ignorantem illud beneficiū eſſe ab alio impetratum valida eſt,l.3.q.16.nu.34. ſecus ſi ignorabat,n.35
Reſignatio facta per reſignatarium non valet non adimpleta per eum conditione,l.3.q.9.n.15
Reſignatio facta poſt ſpolium coram iudice competenti,an valeat,l.13.q.5.n.20.& 21
Reſignatio facta poſt ſpolium nulla,l.13.q.5.n.1
Reſignatio facta præcedente datione conſanguineorum ſimoniaca,l.14.q.7.n.37
Reſignatio facta per familiarem Cardinalis non requirit conſenſum eiuſdem Cardinalis,l.8.q.10.n.28
Reſignatio facta poſt ſpolium a procuratore conſtituto ante, valet,l.13.q.5.n.37
Reſignatio facta ſimoniace nulla,l.14.q.1.n.1
Reſignatio facta ſcienter in fauorem inhabilis abdicat ius, li.9.q.21.num.8
Reſignatio facta ſponte poſt ſpolium valet,l.13.q.5.n.28
Reſignatio facta ſpreto patrono non abdicat ius,l.1.q.3. n.96.& l.2.q.4.n.23.& l.8.q.10.n.3
Reſignatio facta ſpreto patrono venit annullanda,l.2.q.4.n.16 & valet ſi ſuperueniat conſenſus,n.27
Reſignatio facta ſpreto patrono valet eo non reclamante, li.2.q.4.nu.21.& 28
Reſignatio facta ſpreto patrono in curia cum derogatione iuris patronatus eſt valida,l.2.q.4.n.31
Reſignatio facta tenet ſi proceſſus erat nullus,l.2.q.3.n.47
Reſignatio facta vi & metu eſt nulla,l.13.q.1.n.3.& q.5.n.11.& q.4.n.29.& l.3.q.18.n.141
Reſignatio facta,vt excludat graduatum fraudulenta,li.13.q.4.num.15
Reſignatio fauorabilis eſt coadiunanda,li.1.q.18.num.1.l.10.q.2.num.24
Reſignatio fit de præſenti,l.8.q.7.n.58
Reſignatio fieri poteſt ante publicationem etiam ſi eſſet in fine,l.2.q.27.n.9
Reſignatio fieri non poteſt,vt beneficiarius nō teneatur eccleſiam reparare,l.3.q.15.n.4
Reſignatio generalis intelligitur generaliter,l.1.q.18.n.27
Reſignatio hoſpitalis facta in laicum,qui narrauit ſe clericum nulla,l.4.q.2.n.42
Reſignatio illius qui non habet vnde viuere non admittitur niſi ſit ſimplex clericus,l.8.q.7.n.47
Reſignatio in curia fit in manibus Papæ,l.8.q.7.n.55
Reſignatio in fauorem Capituli,æquipollet vnioni,li.4.q.10.num.2
Reſignatio in fauorem cum reſeruatione penſionis ſapit vim permutationis,l.9.q.3.n.31
Reſignatio facta in fauorem laici nulla,l.4.q.2.n.1
Reſignatio in dubio præſumitur facta, & admiſſa cum cauſa, l.5.q.1.n.3
Reſignatio in fauorem fit duntaxat coram ſummo Pontifice l.2.q.3.nu.112
Reſignatio in fauorem facta in Curia non ſapit ſimoniam, li.14.q.3.nu.14
Reſignatio in fauorem non fit coram ordinarijs,l.5.q.6.n.1.& l.8.q.7.n.12.& l.14.q.12.n.1
Reſignatio in fauorem non comprehenditur in diſpoſitione loquente de vacatione,l.10.q.7.n.18 & 23
Reſignatio in fauorem quare fiat,l.5.q.5.n.60
Reſignatio in fauorem ſapit permutationem,l.3.q.6.nu.37.& li.9.q.3.nu.31
Reſignatio iuſtam præbet cauſam reſeruandi fructus,li.6.q.1.num.10
Reſignatio iuſtam præbet cauſam imponendæ penſionis, li.6.q.2.num.11
Reſignatio interpretatur,vt minus noceat reſignanti,li.8.q.5.num.9
Reſignatio beneficij metu facta non eſt nulla ipſo iure,li.13.q.2.num.1.& 8
Reſignatio metu facta retractatur implorando officium iudicis,vel per actionem quod metus cauſa,l.13.q.2.n.19
Reſignatio non admiſſa poteſt valere in præiudicium reſignantis,l.12.q.10.n.11
Reſignatio acceptata non nocet,l.13.q.5.n.153
Reſignatio non dicitur ſimoniaca ob pecunias mutuatas reſignanti,l.14.q.7.n.2
Reſignatio non eſt perfecta non præſtito etiam conſenſu reſignatarij

gnatarij,libro.12.quæſtio.12.numero.1
Reſignatio non eſt ſimoniaca,ſi in mandato dicatur cum habeam intentionem,l.14.q.7.num.52
Reſignatio non facta mentione intruſi annalis eſt nulla, & ius non abdicatur,l.1.q.3.num.103
Reſignatio non facta mentione quod ad titulum illius beneficij ſit promotus eſt nulla,l.2.q.6.num.39
Reſignatio non præſumitur,lib.5.q.1.num.6.& l.8.q.1.num.5
Reſignatio non præſumitur facta voluntarie,l.8.q.2.n.28.contra,l.13.q.1.num.91
Reſignatio procuratoris reuocati valet,ſi non fuit intimatus,l.9.q.25.nu.30
Reſignatio poſt ſpolium non præſumitur facta ſponte,l.13.q.5.num.36
Reſignatio non valet non facta mentione intruſi annalis,l.10.q.2.num.99
Reſignatio non validatur ex patientia ordinarij,lib.11.q.13.num.47
Reſignatio non vitiatur ex mandato cancellato poſtea reperto l.9.q.7.num.49
Reſignatio nulla,cum procurator excedit fines.l.9.q.17.nu.35
Reſignatio nulla,in qua procurator non renunciauit reſeruata penſione,vt habebat in mandato,l.9.q.18.nu.48
Reſignatio nulla ob non expreſſionem veri valoris non abdicat ius,l.1.q.3.num.106
Reſignatio nulla ob ætatem non conualidatur ob ſuperuenientem ætatem,l.4.q.num.19
Reſignatio nulla ob non factam narratiuam vnionis non abdicat ius,l.2.q.9.num.20
Reſignatio nulla,non ſeruata forma mandati, etiam ſi Papa admittat geſta procuratoris, l.9.q 17.n.134.& l.1.q.3.n.115
Reſignatio nulla ſi reſignatarius narrauit eſſe clericum Romanum dum non eſſet,l.10.q.2.num.66
Reſignatio nulla non impedit collationem illius beneficij,l.8.q.7.num.152
Reſignatio ob metum mortis,& cruciatus corporis nulla,l.13 q.1.num.118.ac amiſſionis bonorum,num.143
Reſignatio ob metum ſecularium,nulla,l.13.q.1.num.12.ipſo iure,num.14
Reſignatio poſt ſpolium præſumitur coacta,l.13.q.num.92.& num.94
Reſignatio poſt ſpolium valida ſi reſignans per multum tempus non fuit conqueſtus,l.13.q.5.num.41
Reſignatio poteſt fieri de nocte,l.13.q.8.n.40
Reſignatio poteſt fieri per procuratorem,l.9.q.1.n.1
Reſignatio poteſt fieri ante apprehenſam poſſeſſionem, l.2.q.26.num.1
Reſignatio poteſt fieri litteris plumbatis,l.2.q.25.n.2
Reſignatio præceptoriæ Religionis S. Io.Hieroſolymitani eſt publicanda,l.12.q.3.n.106
Reſignatio præſumitur facta præcedente legitimo mandato, l.9.q.22.nu.2
Reſignatio præſumitur acceptata per vnionem eiuſdem beneficij,l.10.q.8.n.63
Reſignatio prima,& non ſecunda tenet,l.8.q.8.n.113
Reſignatio prima non ſanatur per derogationem reg.de infir. in ſecunda,l.12.q.14.n.34
Reſignatio probat collationis effectuationem,l.10.q.8.n.64
Reſignatio probatur per inſtrumentum,lib.8.q.2.nu.7.& 11.num.54
Reſignatio probatur per litteras Papæ,l.8.q.11.n.47
Reſignatio propter temporalia ſimoniaca,lib.14.quæſt.3.nume.2.& 9
Reſignatio publicanda,vt obuietur fraudibus,l.11.q.1.n.1
Reſignatio publicanda ob publicam vtilitatem,l.11.q.1.n.2
Reſignatio quæ fit ſimpliciter ſi etiam in fauorem,lib.8.q.7.num.39
Reſignatio quæ fit lite pendente videtur in fraudem facta,l.2.q.3.num.2
Reſignatio quomodo fiat quando ſupplicatio non eſt regiſtrata,l.2.q.24.n.7
Reſignatio quomodo cum facta fuerit eſt publicanda,li.11.q.5.nu.1.cum ſeqq.
Reſignatio recepta per vicarium tenet etiam ſi eſſet irregularis aut alias inhabilis,l.7.q.24.n.44
Reſignatio recepta per vicarium valet etiam mortuo Epiſcopo eo tamen inſcio,l.7.q.24.n.33
Reſignatio recepta per vicarium tenet ante ſcientiam reuocationis,l.7.q.24.n.41
Reſignatio recepta per vicarium valet etiam poſt renunciationem,aut translationem epiſcopi,eo inſcio,l.7.q.24.n.38
Reſignatio reſeruata penſione non poteſt fieri coram ordinario,l.8.q.7.n.14
Reſignatio reſeruatis fructibus non poteſt fieri coram ordinario,l.8.q.7.n.13
Reſignatio reſeruatis omnibus fructibus,an ſit publicanda, affirmatiue,l 11.q.5.n.28.& 31
Reſignatio roboratur ex conſenſu illius ad cuius commodum fit,& in vim pacti tranſit,l.10.q.8.n.30
Reſignatio ſecunda tribuit titulum coloratum quando multa opponi poſſunt contra priorem,l.1.q.15.n.37
Reſignatio ſimplex ſtatim abdicat ius,l.13.q.5.n.159
Reſignatio ſimpliciter raro fit in manibus Papæ,l.3.q.6.nu.24.& l.8.q.7.n.104
Reſignatio ſimplicium fit ſine cauſa,l.5.q.5.n.3
Reſignatio ſimoniaca non transfert ius,l.14.q.1.n.20
Reſignatio ſimoniaca ſi reſignatarius fecit omnes expenſas in expeditione,l.14.q.7.n.9
Reſignatio ſimoniaca non valet etiam ſi fuerit vallata iuramento,l.14.q.2.n.5
Reſignatio ſimoniaca an ſit nulla ipſo iure,l.14.q.2.n.1
Reſignatio ſimoniaca facta in executionem promiſſionis de renuncian.ſi prouideretur,l.14.q.3.n.60
Reſignatio ſimoniaca ſi fuit datum aliquid ſpirituale,lib.14.q.4.num.1
Reſignatio ſimoniaca eſt quæ fit cum pactione,& modo,li.14.q.3.nu.1
Reſignatio ſimoniaca nulla etiam quo ad præiudiciū reſignātis,l.14.q.2.n.12
Reſignatio ſpontanea valet,l.12.q.5.n.32
Reſignatio ſubrepotia non validatur,l.8.q.8.n.102
Reſignatio ſubreptitia non abdicat ius,l.1.q.3.n.113
Reſignatio ſubſequens non purgat vitium ſpolij,lib.13.qu.5.num.14
Reſignatio ſumit ſpiritum a conſenſu,l.9.q.16.n.12
Reſignatio teſtibus an probetur,lib.8.quæſt.2.num.5.& 6.& q.11.num.55
Reſignatio tenet conſtito de conſenſu quamuis fuerit cōditionalis,l.8.q.8.n.116
Reſignatio valet ſi lis pendebat coram iudice incompetenti,li.2.q.3.nu.46
Reſignatio vbi non tenet ſi reſignans non redeat aut ſuperior non conferat collatio deuoluitur ad ſuperiorem,l.1.q.14.num.29
Reſignatio videtur ſemper facta ſub conditione, vt beneficium acquiratur reſignatario,lib.1.q.3.num.48.& lib.9.q.2.num.6
Reſignatio vbi ſit publicanda,l.11.q.6
Reſignatio,vt valeat debet reſignans ſuperuiuere per 20. dies, l.12.q.1.nu.34
Reſignatione acceptata Reſignans liberatur ab onere ſoluendi penſionem,l.10.q.8.n.26
Reſignatione annullata annullatur quælibet vacatio, li.11.q.7.num.14
Reſignatione annullata omnes clauſulę ſunt nullæ,lib.10.q.3.num.12
Reſignationem adimpletam debet oſtendi in cōditionalibus, l.10.q.3.n.14
Reſignationem non fuiſſe publicatam dicenti incumbit onus probandi,l.11.q.6.n.71
Reſignationibus quibus præſtatur conſenſus, vigore Alexandrinæ tempus publicandi currit,l.11.q.2.n 18
Reſignationem Recipere poteſt qui poteſt deſtituere,l.7.q.10 num.2.& 6
Reſignationem beneficij recipere non poteſt habens ius inſtituendi ei priuilegio,l.7.q.10.n.21
Reſignationis natura,vt ſit libera,l.14.q.3.n.13
Reſignationis receptio debet expreſſe committi, li.7.q.10.nu.

35.& q.22.num.2.& q.24.num.2
Reſignationis receptio eſt iuriſdictionis voluntariæ,li.7.q.23.nu.14.l.8.q.7 nu.3
Reſignationis vicarij receptio ſubſtinetur ſi prædeceſſor id fecit cum ſimili mandato,l.7.q.24.n.13
Reſignationis verba diligenter ponderanda,l.8.q.1.n.13
Reſignationes admittere conſueuit Papa in fauorem perſonarum expreſſarum,l.1.q.3.n.54.ad vota reſignantium eo.li.1.q.18 n.9.& l.12.q.1.n.22.& l.5.q.5.n.4
Reſignationes coram notario,& teſtibus ſunt publicandæ,lib.11.q.5.nu.25
Reſignationes beneficiorum recipere non poteſt qui habet ius inſtituendi ex præſcriptione,l.7.q.10.n.9
Reſignationes coram Papa fiunt per ſupplicationem,li.8.q.7.num.16
Reſignationes factæ extra Curiam,debent infra menſem publicari,hodie infra tres menſes,l.11.q.2.n.1.& 4
Reſignationes in fauorem non fiebant tempore Clementis,li.9.q.27.n.15
Reſignationes in fauorem admittuntur a Papa habente reſpectum ad ſupplicationem ſibi humiliter factam,lib.1.q.2.num.10
Reſignationes in fauorem dicuntur etiam ſimplices,lib.3.q.6.num.36
Reſignatione nulla nullum ius perditur,l.10.q.2.n.81.& l.11.q.7.n.21.& ius non abdicatur,l.1.q.3.n.95.l.9.q.17.nu.70.& nihil transfertur,l.14.q.7.n.39
Reſignationes occultæ quid mali inducant,li.11.q.7.nu.84.& ſunt tollendæ eodem,l.11.q.1.n.5
Reſignationes omnium beneficiorum,ſunt publicandæ,li.11.q.3.nu.1
Reſignatione parochialis facta in fauorem, non requiritur concurſus,l.10.q.7.n.13
Reſignationes parochialium,quæ fiunt in Curia, committuntur ordinarijs in forma dignum,l.10.q.7.n.24
Reſignationes recipiendi poteſtatem habens, poteſt committere hoctantum,l.7.q.29.n.2.lim.nu.1
Reſignationes recipere eſt mere gratiæ,l.1.q.18.n.8
Reſignationes recipere minus eſt quam conferre,lib.7.qu.24.num.53
Reſignationes recipere,& conferre ſunt ſeparata,li.7.q.23.nu.30.& differunt,q.14.n.16
Reſignationes ſunt fauorabiles,l.12.q.8.n.21.maximequo ad reſignatarium,l.1.q.18.n.12.& l.4.q.9.n.53
Repetitio arguit mentem,l.3.q.5.n.53
Repudiatio tacita eſt eiuſdem effectus ſicut expreſſa,li.10.q.8.num.19
Res de facili reuertitur ad naturam ſuam,l.6.q.5.n.102.& l.12.q.11.n.2.& l.13.q.2.n.26
Res litigioſa donari non poteſt,l.2.q.3.n.5
Res litigioſa non poteſt pignorari,l.2.q.3.n.6
Res quæ culpa caret in damnum verti non debet,lib.11.q.13.num.104
Res quot ſunt tot cenſentur eſſe diſpoſitiones,l.12.q.11.n.22
Res tranſit cum ſuo vitio,l.1.q.16.n.58
Reſcripta ad lites non extenduntur ad lites quæ non extabant tempore impetrati reſcripti,l.1.q.13.n.47
Reſcripta diuerſa nulla,l.9.q.23.n.3
Reſcriptum impetratum pendente iudicio cum mētione litis valet,l.2.q.3.n.59
Reſeruata beneficia quæ,l.2.q.16
Reſeruatio beneficij quid faciat,l.6.q.5.n.5
Reſeruatio beneplaciti Papæ non obtenti non excuſat a ſimonia,l.14.q.9.n.17
Reſeruatio ante acceptationem collationis,non expirat,li.10.q.8.nu.22
Reſeruatio Cardinalium propter familiaritatem ceſſat in reſignatione eod.l.1.q.4.n.40
Reſeruatio duplex generalis,& ſpecialis,l.2.q.16.n.16
Reſeruatio expirat,collato beneficio reſeruato, lib.10.quæſt.8.num.21
Reſeruatio fructuum pendet a Papa,l.14.q.5.n.6
Reſeruatio fructuum ex qua cauſa concedatur,l.6.q.1.n.5
Reſeruatio fructuum non mutat naturam renunciationis,lib.12.q.5.num.25
Reſeruatio fructuum facta abſque mentione penſionis eſt valida,l.6.q.1.n.26
Reſeruatio fructuum in Regno Franciæ eſt prohibita,li.6.q.1.num.42
Reſeruatio inducta per conſtitutionem Sum. Pont.eſt generalis,l.2.q.16 n.24
Reſeruatio inficit titulum,& poſſeſſionem,l.2.q.16.n.10
Reſeruatio ligat manus ordinarij,l.2.q.16.n.9
Reſeruatio mediæ partis fructuum dicitur congrua,l.6.q.1.n.48.maxime ſi ex alia medietate beneficiatus poteſt viuere,num.55
Reſeruatarius medietatis fructuum non debet habere ſecundum valorem expreſſum,ſed ſecundum verum,lib.6.q.1.num.51
Reſeruatio medietatis fructuum, non datur clauſula illos percipiendi propria authoritate,l.6.q.1.n.53
Reſeruatio medietatis fructuum recipitur in Gallia,lib.6.q.1.num.56
Reſeruatio huiuſmodi conceditur priuatis perſonis ob cauſā reſignationis,l.6.q.1.n.47
Reſeruatio nulla in mortis articulo,l.5.q.6.n.215
Reſeruatio odioſa reſtringenda ad caſus expreſſos,li.12.q.10.num.23
Reſeruatio penſionis,diſtat a reſeruatione fructuum,li.9.q.17.num.37
Reſeruatio penſionis datur ingredienti monaſterium quandoque,l.6.q.2.n.116
Reſeruatio per ceſſum,vel deceſſum, non capit beneficium reſignatum cauſa permutationis, vel conditionaliter,lib.14.q.4.num.29
Reſeruatio pro reſignante fauorabilis,l.11.q.3.n.82
Reſeruatio ſi habet verbum oppoſitum,per ceſſum interpretatur in ceſſione ſimplici,l.1.q.4.n.31
Reſeruatio tertiæ partis fructuum dicitur iuſta,lib.6.quæſt.1.num.60
Reſeruationes ſpeciales receſſerunt ab vſu,l.2.q.16.n.17
Reſeruationes ſunt odioſę,& reſtringendæ,l.7.q.11.n.33
Reſeruatarius capit fructus tanquam a re quæ debet ſeruitutē l.6.q.1.nu.16
Reſeruatarius debet percipere fructus de manu reſignatarij,l.6.q.1.num.21
Reſeruatarius fructuum æquiparatur titulari,l.3.q.5.n.34
Reſeruatarius fructuum quando iuuetur regula de Annali,li.6.q.1.num.44
Reſeruationes fructuum extinguuntur per aſſumptionem ad Papatum,l.3.q.1.n.3
Reſeruatarius fructuum cum clauſula capiendi propria auctoritate poteſt poſſeſſionem continuare,l.6.q.1.n.17
Reſeruatarius fructuum propria auctoritate poteſt dare de attentatis,l.6.q.1.n.66
Reſeruatarius omnium fructuum æquiparatur titulari ſi habet denominationem,& ſtallum alias loco penſionarij,li.6.q.1.n.43
Reſidentia intendit ſaluti proximorum,l.1.q.10.n.35
Reſidentia ratione beneficij,l.1.q.10.n.2
Reſidentiam requirit beneficium ſimplex de iure communi,l.1.q.10.num.3.& 66.ſecus de communi conſuetudine,nu.67.& l.5.q.5.n.2
Reſidentiam non faciens priuatur ipſo iure,l.3.q.1.n.135
Reſidere nil aliud eſt quam deſeruire,l.1.q.10.n.4
Reſidere non tenetur curatus poſt renunciationem,li.1.q.10.nu.16.etiam Papa,nu.7.& n.1
Reſidere non poteſt quis in diuerſis eccleſijs perſonaliter,l.3.q.1.nu.134
Reſidere non tenetur penſionarius,li.1.q.10.nu.68.& lib.14.15.nu.16
Reſidere tenetur Papa,lib.1.quæſt.10.num.5.& lib.2.quæſt.1.num.7
Reſidere tenetur reſignatarius poſt acceptam poſſeſſionem,li.1.q.10.nu.18
Reſidere tenetur Canonicus dum habet canonicatum,li.14.10.num.14
Reſidere tenetur parochus,l.1.q.10.n.15

Reuerentiæ cauſa ſufficiens eſt, vt reſcindatur contractus, l.13. q.1.nu.170
Reuocans procuratorem datum ad caſſandum regreſſum non eſt periurus, l.6.q.5.n.94
Reuocari poteſt procurator datus ad reſignan. l.9.q.25.n.1
Reuocatio non præſumitur, l.9.q.25.n.15.& n.31
Reuocatio procuratoris ad renuncian. quomodo, lib.9.qu.26. per totum.
Reuocatio procuratoris dati ad reſignandum, debet intimari, l.9.q.25.n.12.& q.24.n.25
Reuocatio procuratoris ad reſignandum, debet fieri in Camera, & Cancellaria, l.9.q.26.n.8
Reuocationis procuratoris intimatio quomodo debeat fieri, li. 9.q.26.num.11
Reuocatio procuratoris ad litem, debet intimari, lib.9. quæſt. 25.num.13
Reuocatio per mortem operatur effectum abſque intimatione, l.7.q.24.nu.36
Reuocatio beneficij vniti ad cuius fauorem cedat, lib. 12.q.3. num.50
Reuocatio priuilegiorum conceſſorum conclauiſtis non comprehendit prouiſionem obtentam, l.7.q.7.n.7
Rex catholicus grauat epiſcopatus vſque ad tertiam partem, li. 6.q.2.n.39
Retentio eſt iuris antiqui reſeruatio, l.3.q.1.n.86
Retentio conceſſa epiſcopis non ſuffragatur litteris non expeditis, l.3.q.1.n.9
Retentionem Papa concedere ſolet promotis ad Epiſcopatum l.3.q.1.n.84
Retentionem Papa concedere poteſt, l.3.q.1.n.88
Retroceſſio quando ſimoniaca, l.14.q.7.n.70
Retentio penſionis quandoque datur promotis, l.6.q.2. n.122
Retroceſſio in reſignante hodie non procedit, l.1.q.5.n.35
Retrotractio non fit ob inhabilitatem extremorum, lib.9.q.24. num.42
Reſtitutio an detur reſignanti ob vexationes Epiſcopi, aut calore iracundiæ, l.13.q.4.n.39
Reſtitutio ad publicandum non eſt publicanda, lib.11.q.7.numero 71
Reſtitutio conceſſa cum narratiua, quod fuit præpeditus non eſt verificanda, l.11.q.7.n.71
Reſtitutio datur tempore publicationis lapſo, lib.11 quæſt.13. num.136
Reſtitutio datur eccleſiæ etiam poſt quadriennium, lib.3.q.7. num.84
Reſtitutio durante metu poteſt peti cum licuerit, lib. 13. q.5. num.45
Reſtitutio eſt in priſtinum ſtatum poſitio, l.3.q.7.nu.69. & lib. 13.q.2.nu.37
Reſtitutio fit ſpoliato beneficio violenter, etiam ſi alteri ſit collatum, l.13.q.4.n.37.& q.2.nu.28
Reſtitutio fit in omnibus, & per omnia, li.3.q.7.n.76
Reſtitutio gratioſa facit recuperare, quod amiſerat per delictū, l.3.q.7.n.49.& bona penes fiſcum, n.43. non ſe extendit ad recuperationi vaſſallorum, n.53
Reſtitutio non plus reſtituit quam læſio abſtulit, l.3.q.7.n.48
Reſtitutio in quid ſit iuſtificanda, l.11.q.7.n.78
Reſtitutio in ſpiritualibus regulariter non datur, lib.3.quæſt.7. num.14
Reſtitutio in feudo datur minori, l.3.q.7.n.21
Reſtitutio in beneficialibus eſt in rem ſcriptam, l.3.q.7.n.51
Reſtitutio iuſtitiæ dicitur fauorabilis, l.3.q.7.n.47
Reſtitutio iuſtitiæ aufert ius alteri quæſitum, l.3.q.7.n.46
Reſtitutio impeditur ex actis iudicis, l.13.q.5.n.162
Reſtitutio iudicis fungitur loco collationis, l.13.q.2.n.27
Reſtitutio non datur ei qui beneficium poſſidere non potuit, & non poteſt, l.13.q.5.n.123.& 137
Reſtitutio non datur propter modicam læſionem, li.3.q.7.nu. 28.& l.11.q.4.n.68
Reſtitutio non datur cum ex actis iudicis, aut ex confeſſione, vel inſtrumento, aut per teſtes conſtat de dominio ſpolianti, l.13.q.5.n.145.146.149.& 151
Reſtitutio beneficij non fit ex ſola poſſeſſione, li.13.q.5. nu.99. & vide 101
Reſtitutio non operatur quoties medio tempore ius fuit acquiſitum tertio, l.11.q.7.n.79
Reſtituitur minor aduerſus tempus, l.11.q.4.n.51.
Reſtitutus ad beneficium metu reſignatum recuperat omnia, l.13.q.2.nu.36
Reſtitutus an recuperet locum ſuum, l.6.q.5.n.37
Reſtitutus a Papa non recuperat ius alteri conceſſum, li. 11.q. 7.num.70.& 80
Reſtitutus ad canonicatū cenſetur reſtitutus ad præbendam, l.3.q.7.n.79
Reſtitutus ad canonicatum recuperat ſtallum in choro, li. 3.q. 7.num.80
Reſtitutus ad beneficium habens iuriſdictionem cenſetur reſtitutus ad illam, l.3.q.7.n.81
Reſtitutus ad feudum dicitur habere nouum feudum, li.3.q.7. num.24.& 74
Reſoluto iure dantis, reſoluitur, & accipientis, l.11.q.4.n.24
Rigor relaxatur propter impoſſibilitatem, l.7.q.1.n.117.& q.5. num.17
Robertus Scotus cæcus Archiepiſcopus, & Nuncius, li. 5.q.6. num.44
Rogamina non conſiſtunt in atrocitate facti, l.13.q.1.n.179
Romana Curia ſolet eijcere laqueos, l.11.q.11.n.66
Rota ad triennium reduxit allegationem lapi, l.11.q.6. n.97. & quare vide, l.10.q.4.n.11
Rota ſequitur æquitatem, l.9.q.18.n.4
Rota ius quod canonizauit dicitur plenum, l.3.q.1.n.47
Rumpere pacem non dicitur offendens ex cauſa ſuperuenienti l.1.q.13.n.50
Ruſticus non excuſatur ſi non conficiat inſtrumentum intra legitimum tempus, l.11.q.3.n.73
Ruſtici non reſtituuntur aduerſus iuris ignorantiam, lib.11.q. 13.num.93

S

SAcriſta poteſt renunciare, l.2.q.1.n.96
Sacrilego non poteſt beneficium reſignari, l.4.q.3.n.23
Sancti nomen exprimitur in collatione, l.8.q.9.n.53
Sanctolus fuit presbiter, & neſciebat prima elementa, lib.5.q.3. num.110
Salarium proxeneticum quod, l.14.q.10.n.34
Scabies herculea lepræ ſimilatur, l.5 q.6.n.19
Scandalum eſt vitādum, l.5.q.3.n.155. ſi abſque peccato poteſt vitari, num.175
Scandalum inducit iuſtam cauſam diſpenſandi, l.5.q.3.n.167
Scandali ratione quis inuitus transfertur, l.3.q.18.n. 24
Scandali ratione quis priuatur beneficio, l.3.q.18.n.23
Scandali ratione multa fiunt, quæ non fierent, l.3.q.18.n.25. & permittuntur, l.5.q.3.n.166
Scandalum triplex vitæ, iuſtitiæ, & doctrinæ, l.5.q.3. nu. 173.& quid, num.172
Scientia præſumitur, l.1.q.16.n.61.& l.9.q.26.n.7
Scientia, & patientia principalis facit præſumere mandatum, l. 9.q.22.nu.13
Scientia debet eſſe ſufficiens ſecundum qualitatem beneficij, li. 4.q.11.nu.23
Scientia includit dolum, l.5.q.6.n.209
Scientia non acquiritur niſi cum labore, l.5.q.3.n.87
Scientia triplex, l.4.q.11.n.24
Scire nemo tenetur, l.5.q.3.n. 106. niſi ratione officij, n.107
Scriptura abrogata in vna parte nō videtur abrogata alia pars diuerſa, l.12.q.11.n.21
Scriptura debet eſſe authentica, l.11.q.6.n.35
Scriptura facit quid notorij, l.8.q.3.n.7
Scriptura non eſt de ſubſtantia, l.10.q.1.n.4
Scriptura non requiritur de eſſentia legis, l.10.q.1.n.5
Scriptura nō vitiatur ex his quæ ſuperabundant, l.14. q.7.n.66
Scriptum quod non reperitur in actis, non præſumitur geſtum l.11 q.14.n.67
Scholaris probatur ex inſpectione matricule, l.11.q.14.n.53
Schedulæ Vicecancellarij, & non Cardinalis relatoris ſtatur, l.8.q.5.nu.26
Schiſma cauſa multorum malorum, l.8.q.3.n.6
Schiſmaticus dicitur hæreticus, l.3.q.1.n.37.& l.3.q.3.n.19
Schiſma vitandum, l.8.q.3.n.3

Schiſmatico non poteſt beneficium reſignari,l.4.q.3.n.18
Schiſmaticus non poteſt reſignare,l.3.q.1.n.36
Schiſmatis tempore quid fiat,l.3.q.18.n.27
Seculare beneficium non poteſt renunciari regulari, lib.4.q.5. num.1
Secularis non poteſt dici ſuperior reſpectu clericorum,lib.7.q. 9.num.3
Sedi Apoſtolicæ iudicio,& correctioni omnia ſubmittends,li. 14.q.10.n.52
Sedes Apoſtolica non moritur,l.5.q.6.n.232
Senatus conſultum Velleianum quare fauorabile, lib.12.qu.2. num.26
Sedis vacantis tempore non expediuntur litteræ, lib.11.q.13. num.129
Sede vacante non poteſt currere præſcriptio,l.7.q.23.n.43
Sede vacante prohibita ſunt pacta inter Cardinales,li.3.q.18. num.107
Semel ipſo iure deperdita non quæruntur,l.10.q.9.n.14
Septuagenarius dicitur ſenex,l.5.q.6.n.5
Senectus dicitur defectus,l.5.q.3.n.49
Senectus dicitur morbus,l.1.q.3.n.48
Senectus eſt cauſa dandi coadiutorem,li.7.q.20.num.6. & li. 5. q.3.num.55
Senectuti iura plurimum deferunt,l.5.q.3.n.59
Senectus eſt in ſe habens dolores,& labores,l.3.q.17.n.4
Senectus facit recedere a regulis iuris,l.5.q.6.n.4
Senectus habet plura incommoda,l.3.q.17.n.5
Senes an ſint proprie infirmi,l.12.q.6.nu. 26.& lib. 5.q.3.num. 47.& 53
Senes etiam decrepiti non ſunt cogendi ad renunciandum,l.5. q.3.num.66
Senum maxima auctoritas,l.5.q.3.n.61
Senum multa priuilegia,l.5.q.3.n.50
Senex poteſt renunciare coram ordinario,l.5.q.6.num.3. & li. 3.q.17.n.2
Senibus poſſunt beneficia reſignari,l.4.q.8.n.3
Senex poteſt reſignare,l.3.q.17.n.1.& q.18.n.44
Senes præferuntur,l.5.q.3.n.62
Senex plus poteſt proficere quam iuuenis,l.5.q.3.n.57
Senibus prohibetur reſeruatio fructuum,eod.lib.q.1.n.33
Senex parum præſumitur viuere,l.3.q.17.n.6.limita, vt per annum,l.10.q.5.n.7.& l.12.q.6.n.27
Senex quis dicatur remittitur arbitrio iudicis,l.5.q.6.n.7
Senes ſunt prudentiores,l.5.q.3.n.60.& plus ſapere.n.58
Senis renunciatio fraudulenta eſt nulla,l.3.q.17.n.7
Senectus regulariter non præbet cauſam cedendi,lib.5. quæſt. 3.num.64
Senex vtilis non eſt remouendus,l.5.q.3.n.52
Sequeſtrum non relaxatur reſignatario, vigore ſententiæ latæ in fauorem reſignantis,niſi litteris expeditis,l.10.q.6.n.19.ſola ſupplicatio non ſufficit eo,l.10 q.1.n.18
Sequentia declarant præcedentia,l.5.q.3.n.205
Sexus differentia nulla in foro Poli,l.12.q.4.n.6
Sententia contra ſtilum eſt nulla,l.10.q.2.n.17
Sententia declaratoria requiritur,vt poſſit apprehẽdere poſſeſſionem cum locus eſt regreſſui,l.6.q.3.n.12
Sententiæ diuerſæ ſunt nullæ,l.9.q.23.n.3
Sententiæ,& rei Iudicatę poteſt renunciari tacitè, & expreſſe, li.1.q.1.n.4
Sententia lata contra legem ſcriptam eſt nulla,l.11.q.9.n.20
Sententia lata ab excommunicato ratificari non poteſt, li.7.q. 1.num.54
Sententia lata contra mortuum naturaliter,eſt nulla, li.1.q.16. num.28
Sententia lata citato tantum reſignante nõ nocet reſignatario l.1.q.16.n.31
Sententia lata contra hæredem non præiudicat fideicommiſſario non citato,l.1.q.16.n.32
Sententia lata contra mortuum ciuiliter eſt inualida,l.1.q.16. num.29
Sententia lata ſine citatione eſt nulla,l.1.q.16.n.30
Sententia lata poſt reſignationem mandatur exequutioni, contra reſignatarium,l.2.q.3.n.31
Sententia lata ad fauorem reſignantis nõ prodeſt reſignatario, lib.1.q.16.num.35
Sententia lata contra reſignantem non nocet reſignatario ſciẽti cauſam agitari,l.1.q.16.n.34.& n.35.
Sententia lata poſt ceſſionem mandatur exequutioni contra reſignantem ſi ſuſtinuit litem aut poſſideat,l.2.q.3.n.32
Sententia lata contra cedentem ante acceptationem reſignatarij valet,l.1.q.4.n.48
Sententia lata inſtrumenta produci non poſſunt,l.3.q.16.n.14
Sententia lata à iudicibus reuocatis,valet ante ſcientiam reuocationis,l.9.q.25.n.25.& l.7.q.24.n.39
Sententia lata per ſpoliantẽ impedit reſtitutionem,lib.13.q.5. num.163
Sententia lata contra procuratorem reuocatum eſt nulla, lib. 1.q.5.nu.46
Sententia lata contra extrauagantem publicatam eſt nulla, li. 11.q.9.n.19
Sententia perpetui carceris non inducit priuationem beneficij,l.3.q.16.n.29
Sententiam Papæ inferior infirmare nequit,l.2.q.11.n.11
Sententia priuationis lata in curia inducit vacationem apud ſedem,l.1.q.4.n.53
Sententia non poteſt ferri ex literis Regis, niſi producetur verum mandatum,l.9.q.6.n.12
Sententia Vicarij poſt renunciationem epiſcopi an valeat, li.7. q.24.nu.46
Sigillo epiſcopi creditur inter ſubditos,l.8.q.11.n.21
Sigillum epiſcopi reputatur authenticum,l.8.q.11.n.20
Sigillum epiſcopi eſt publicum,l.8.q.11.n.22
Sigillo Iudicis in præiudicialibus non creditur,l.8.q.11.n.28
Sigillum communitatis, vel Iudicis requiritur in mandato ad reſignan.l.9.q.7.n.2
Sigillum communitatis,vel Iudicis poſitum in mãdato,debet recognoſci in vrbe,l.9.q.7.n.3
Simplicia beneficia obtinentes debent ſcire recitare horas, lib. 4.q.11.nu.30
Simplicia beneficia quæ,l.12.q.3.n.6
Simplicitas non excuſat,a ſurreptione,l.10.q.2.n.3
Signatura Papæ habet tacitam conditionẽ quatenus ſupplicantes perſiſtant in eadem voluntate,l.1.q.12.n.18
Signatura ſola Papæ dat ius in beneficio,l.1.q.12.n.28.& perficit reſignationem,n.17.& l.7.q.11.n.19
Signatura per fiat dicitur latior,& fauorabilior,l.8.q.7.n.76
Signatura per fiat præfertur ſignaturę per conceſſum,li. 8. q.7. num.77.& 82
Signaturæ præfectus quomodo ſignet ſupplicationes, li.8.q.7. num.79
Simoniacus an amittat beneficia ſuper quibus non commiſit ſimoniam,l.3.q.1.n.25
Simonia colligitur ex mandatis datis eadem die coram eodem ad cedendum,& retrocedendum,l.14.q.9.n.10
Simonia comparatur Idolatriæ,l.14.q.8.n.5.& Homicidio, n. 4.ac crimine lęſę maieſtatis,n.6.& q.10.n.13
Simoniæ crimen accedit hęreſi,l.14.q.2.n.10.& q.8.nu.8.& li. 7.q.2.nu.6
Simoniæ crimen inter grauiſſima reputatur,l.7.q.2.n.5.atrox, l.14.q.8.n.2.& q.10.n.10
Simonia dare pecuniam pro beneficio,l.14.q.3.n.4
Simoniacus debet dimittere beneficia,aut habere diſpenſationem,l.7.q.2.n.15
Simoniacis diſpenſatur,l.14.q.2.n.18
Simonia eſt voluntas ſtudioſa,l.14.q.3.n.3.& q.6. nu.4. & q. 7. num.14
Simonia ex pacto faciendi quod reſignatarius non tenetur,lib. 14.q.7.nu.24
Simonia eſt ſi habens notitiam alicuius beneficij promittat renunciare,l.14.q.4.n.1
Simoniaca eſt pactio quod ordinatus numquam petat beneficia,l.2.q.6.n.30
Simonia ex datione ſpiritualis,l.14.q.4.n.1
Simonia ex ſpe non inducitur,l.14.q.7.n.16
Simoniacus hodie priuatur ipſo iure,l.14.q.2.n.7.& l. 7.q.2.n. 12.& l.5.q.6.n.61.& l.13.q.3.n.130
Simoniacus ignorans,non perdit alia beneficia,lib.14.quæſt.7. num.40

Simonia in quo conſiſtat,l.14.q.6.n.9
Simonia in reſignatione non inducitur ex pactis de temporalibus inter reſignantem,& reſignatarium,l.14.q.7.n.62
Simoniacus in ordine,vel beneficio amittit executionem ordinis,l.14.q.2.n.11
Simoniacum mandatum datum ad reſigná. coram Ordinario in fauorem,l.9.q 5.n.3.& q.9.n.4
Simoniacus mentalis tenetur ad cordis ſatisfactionem,lib.14.q.6.nu.13
Simoniaca non committitur ex datione pro redimenda vexatione,l.14.q.3.n.7
Simonia non committitur ex conditione,quæ de iure ineſt, li.14.q.6.n.1.& 2
Simoniaca non tollitur ex obligatione in forma cameræ,l.14.q.1.nu.11
Simoniacus non eſt reſtituendus,l.13.q.5.n.129.& lib.14.q.7.num.38
Simoniaca non inducitur ex Datione ex interuallo,li.14.q.7.nu.6.&43
Simoniaco non poteſt beneficium reſignari,l.4.q.3.n.20
Simonia non inducitur ex intentione accipiendi aliquid temporale pro ſpirituali,l.14.q.6.n.5
Simoniacus non poteſt ſuum beneficium reſignare, lib.3.q.1.num.24
Simoniacus non habet titulum coloratum,l.14.q.2.n.20
Simoniacus nullum beneficium acquirit,l.7.q.2.n.13
Simoniacus non poteſt rénunciare ſine ſuperiore,l.7.q.2.n.14
Simoniaco obſtat exceptio ſimoniæ,l.14.q.1.n.16
Simonia occulte ſolet fieri,l.14.q.8.n.10.& q.10.n.23
Simoniacum pactum ſi non habet effectum non nocet,li.14.q.7.num.72
Simonia probatur inſtrumento,l.14.q.9.n.8
Simonia probatur eodem modo quo alia crimina,lib. 14.q.9.num.1
Simonia probatur confeſſione,l.14.q.9.n.6
Simonia probatur fama,l.14.q.9.n.7
Simoniaca reſignatio quæ,l.14.q.3.n.1.cum ſeq.
Simonia probatur correſpectiuitate,l.14.q.9.n.9
Simoniacus,qui promittit ſicuti qui dat,l.14.q.7.n.31
Simoniæ vitium Papa tollit,l.6.q.2.n.69
Simoniace reſignans non abdicat ius,l.1.q.3.n.99
Synodus vbi non adeſt non eſt nulla inſtitutio facta abſq; examine a deputatis,l.7.q.5.n.20
Sobrius quis præſumitur,l.10.q.3.n.62
Socius criminis probat hereſim,l.14.q.10.n.14
Socius criminis nec pro ſocio nec contra ſocium probat,lib.14.q.10.nu.1
Socius criminis ſimoniæ probat contra ſocium,l.14.q.10.n.9. limita niſi ſit muneris,n.28.& niſi agatur criminaliter, n.43.vel habeat promiſſionem ſalarij,35.& 39
Socius probat in crimine ſacrilegij,l.14.q.10.n.15
Socius probat contra ſocium in criminibus occultis, li.14.q.10.num.24
Socius probat in cauſa maleficij,l.14.q.10.n.19
Socius probat in crimine conſpirationis contra Papam,li.14.q.10.num.16
Socius probat in crimine raptus,l.14.q.10.n.22
Socius in crimine aſſaſſinij probat,l.14.q.10.n.17
Socius probat in crimine latrocinij,l.14.q.10.n.20
Socius probat in crimine falſæ monetæ,l.14.q.10.n.18
Socius criminis probat in crimine læſæ maieſtatis,li.14.q.10.num.12
Socius muneris qui dicatur,l.14.q.10.n.33
Socius in cauſa ciuili non poteſt eſſe teſtis cum agitur de re cómuni,l.14.q.10.n.8
Socij plures non probant contra ſocium,l.14.q.10.n.7
Socius non probat contra ſocium quo ad inquiſitionem formandam,& torturam,l.14.q.10.n.5
Soluto matrimonio ipſo iure reuertitur dominium dotis,l.11 q.10.nu.13
Solutio facta a libero a carceribus an præſumatur facta metu li.13.q.1.n.207
Solutio facta durante metu dicitur meticuloſa,l.13.q.5.n.44
Sollicitatione dictum probat porrectionem ſupplicationis, li.9.quæſt.24.n.34
Solemnitas,quæ requiritur in actu requiritur in ratificatione, l.9.q.17.nu.25
Solennitas facilius probatur quam actus,l.11.q.14.n.30
Solennitas intrinſeca præſumitur ſi allegetur ab eo ad cuius fauorem præſumptio oritur,l.3.q.6.n.77
Solemnitas extrinſeca præſumitur ob diuturnitaté temporis, li.10.q.4.nu.19
Solemnitas quæ debet obſeruari per principalem debet fieri p procuratorem,l.12.q.5.n.36
Sortilego non poteſt beneficium reſignari,l.4.q.3.n.21
Sortilegus heretico comparatur,l.4.q.3.n.22
Spes ambitioſa ad beneficia prohibetur,l.6.q.5.n.106
Sponſa poteſt repetere ſponſum,& e contra,l.7.q.1.n.13
Spiritualibus non cadit intereſſe,l.9.q 31.n.3
Spiritualia miniſtrari non poſſunt a reſignante,l.11.q.1.n.10
Spiritualia poſſunt dari ſub conditione quæ de iure ineſt,l.14.q.6.nu.1
Spiritualia non poſſunt miniſtrari ab intruſo,l.11.q.1.n.12
Spontanea dimiſſio non eſt quę fit per priuationem,lib.1.q.1.num.47
Spoliatus a priuato authoritate iudicis non reſtituitur, li.3.q.1.num.67
Spoliatus abſque citatione poteſt agere ſpolio,l.11.q.10.n.23
Spoliatus ante dimiſſam poſſeſſionem reſtituitur,l.1.q.5.n.25
Spoliatus a Iudice non eſt reſtituendus,l.3 q.1.n.62
Spoliatus à Iudice debet probare iniuſtitiam,l.13.q.5.n.27
Spoliatus detentatione eſt reſtituendus,l.1.q.5.n.31
Spoliatus & prędo audiendus,l.11.q.10.n.19
Spoliatus non poteſt dici qui non poſſedit,l.13.q.5.n.88
Spolij actio non competit ſubrogato gratioſæ habenti proceſſum fulminatum,niſi fuerit expreſſum,l.2.q.3.n.82
Spoliatus non eſt reſtituendus,ſi poſt ſpolium pepigiſſet ſe nó acturum ſpolio,l.13.q.5.n.48
Spoliatus non dicitur qui poſſidere non poteſt,l.13.q.5.n.90
Spoliatus poteſt conſequi damna a ſpoliante,l.13.q.5.n.165
Spoliatus poſſeſſione a reſignatario non debet reſtitui,l.13.q.5.n.160.& vide,l.1.q.16.n.57
Spoliatus poſt renunciationem admiſſam an ſit reſtituendus, li.13.q.5.n.141.& 152
Spoliatus poſt appellationem reſtituitur,l 3.q.16.n.21
Spoliatus qui dicatur,l.13.q.5.n.87
Spolians quamuis iuſte debet puniri ex violentia, lib. 13.q.5.num.164
Spoliatus quando non ſit reſtituendus,l.6.q.5.n.58
Spoliatus retinet proprietatem,l.13.q.5.n.6
Spoliato reſtitutio danda,l.7.q.24.n.49
Spoliatus renuncians eſt reſtituendus,l.1.q.13.n.53
Spoliatus tenetur probare titulum,l.10.q.4.n.30
Spoliatus, vt reſtituatur debet probare poſſediſſe cum ſpoliaretur,l.13.q.5.n.86
Spolians non dicitur continuans,l.2.q.3.n.73
Spolians ſuum ſpoliatorem poteſt vti lapi allegatione, li.11.q.6.num.109
Spolians quomodo poteſt impedire reſtitutionem, lib.13.q.5.num.161
Spolio agi non poteſt contra ſubrogatum in locum reſignatarij,l.13.q.5.n.74
Spolij actio competit reſignanti non ſeruatis conditionibus,li.1.q.3.nu.10
Spolij actio datur contra reſignatarium dicentem penſionem nullam,l.1.q.3.n.76
Spolij actio nunquam videtur ceſſa niſi dicatur,lib.13.q.5.nu.15.& 34
Spolij actio non competit dimittenti ſponte poſſeſſionem,lib.13.q.5.nu.143
Spolio non poteſt agere cedens tertio dictam actionem, li. 13 q.5.nu.72
Spolium non purgatur ex reſignatione ſubſequente,li.13.q.5.num.14
Spolium probandum exactiori probatione in ſpiritualibus, li.13.q.5.n.96
Spolij actio poteſt cedi in fauorem,l.13.q.5.n.84
Spolij actio pacto cedi poteſt,l.13.q.5.n.49.& 87

Spoliatio per poſſeſſionem antiquam quando probetur,li.13.q.5.num.94
Spolium fit vi & metu,l.13.q.5.n.8
Spolium purgare tenetur etiam quo ad poſſeſſionem ſubrogatus in ius alterius,l.1.q.16.n.59
Spolij vitium eſt perſonale,l.1.q.16.n.55
Status mutatur mutatione perſonarum,l.3.q.18.n.106
Statutum de inſinuatione donationis non poteſt renunciari, li.11.q.4.n.37
Statutum exorbitans non extenditur,l.6.q.5.n.40
Statutum non operatur aduerſus ignorantes,l.11.q.4.n.38
Statutum loquens in donatione, non habet locum in donatione ob cauſam,l.4.q.9.n.41
Statutum permittens bannitum poſſe impune offendi eſt fauorabile,l.3.q.5.n.15.& l.12.q.2.n.15
Statutum prohibens aliquod non ſe extẽdit ad factum ex cauſa neceſſitatis,l.4.q.9.n.39.& 40
Statutum pęnale loquens de perſona ad repreſentatum non trahitur,l.3.q.5.n.66
Statutum puniens facientem actum perſonaliter, non includit facientem per alium,l.9.q.11.n.4
Statutum rationabile ſeruandum in poſſeſſione beneficij,l.10.q.6.nu.43
Statutum quod maſculi fœminas excludant dicitur fauorabile,l.12.q.2.nu.27
Statutum, vbi requirit præſentiam propinquorum, propinqui non poſſunt mittere procuratorem,l.9.q.12.n.3
Statutum vt obtinentes beneficia de clero ſint in ſacerdotio habet locum in reſignatione,l.4.q.9.n.42
Stellionatus crimen quam pœnam imponat,l.2.q.15.n.29
Stilus contra legem non coadiuuatur,l.3.q.18.n.79
Stilus contra ius commune limitate intelligitur,l.3.q.18.nu.77.& ſeq.
Stilus Curię ſeruatur pro lege,l.1.q.2.n.8.& l.10,q.2.n.15.& l.3.q.5.n.35.& l.7.q.23.n.10.& l.8.q.8.n.47
Stilus curię modo albus modo niger,l.3.q.6.n.33
Stilus non requiritur vt introducatur in contradictorio,l.3.q.6.nu.18
Stilus vt introducatur ſufficit quod ita fuit obſeruatum, l.3.q.6.num.19
Stultus eſt, qui omnia bona ſua donat,l.9.q.19.n.7
Stultitia potius quam donatio,l.9.q.19.n.6
Subtilitas non conſideratur in Principis præſentia,li.12.q.3.num.44
Subrogatus gratioſe continuat poſſeſſionem nõ denuo acquirit,l.2.q.3.nu.75
Subrogatus gratioſe per obitum poteſt agere ſpolio,lib.13.q.5.num.83
Subrogatus gratioſe capiens poſſeſſionem lite pendente eã nõ videtur attentare,l.13.q.5.n.77
Subrogatus poteſt dicere penſionem nullam ſicut poterat reſignans,l.1.q.3.n.88
Subrogatus quo ad poſſeſſionẽ, an ſit ſubrogatus quo ad ſpolium,l.13.q.5.n.76.& 78
Subrogatus ſapit naturam eius in cuius locum ſubrogatur, li.13.q.5.nu.75
Subrogatio debet habere expreſſam mentionem de ſpolio, li.13.q.5.nu.79
Subrogatus in ius alterius etiam quo ad poſſeſſionem tenetur purgare ſpolium,l.1.q.16.n.59
Subrogatus nõ expediens litteras in forma ſubrogationis gratioſæ attentat.l.2.q.3.n.86
Subrogationes ſolus Pontifex concedit,l.2.q.3.n.104.& ordinarius non poteſt,n.108
Subrogatio dicitur valida non facta mentione litis, lib.2.q.3.num.95
Subrogatus gratioſe, & quoad poſſeſſionem non dicitur attentare illam capiendo,l.2.q.3.n.67
Subrogatus gratioſe capiens poſſeſſionem poſt inhibitionem contra eum exequutam videtur attentare,l.2.q.3.n.91
Subrogatus in omni iure non dicitur ſubrogatus ad fructus, l.2.q.3.nu.84
Subrogato gratioſe habenti proceſſum fulminatum non competit actio ſpolij niſi fuerit expreſſum,l.2.q.3.n.82
Subrogatus gratioſe quando tenetur publicare, lib. 11.qu.3.num.37
Subrogare alium lite pendente ordinarius non poteſt,l.2.q.3.nu.97.& ſeq.
Subrogatus accipit cauſam in eo ſtato quo erat,l.2.q.3.n.96
Subrogatio gratioſa excludit attentata litis pendentis,& ſubſequentis,l.1.q.3.n.79
Subrogatus gratioſe ante litem poteſt capere poſſeſſionem lite pendente,l.2.q.3.n.30
Succeſſio negatur in beneficijs,l.12.q.1.n.17.& eſt odioſa,nu.20.& l.11.q.1.n.31
Succeſſori acquiritur ius in reſignatione ſimplici, lib.1.q.16.num.5
Succeſſor an teneatur ad penſiones decurſas tempore prædeceſſoris,l.1.q.8.n.40
Succeſſor an teneatur ad iura epiſcopalia,l.1.q.8.n.41
Succeſſor debet perficere gratiam prædeceſſoris, lib.10.qu.1.num.39
Succedens in beneficio renunciato ſimpliciter tenetur ad penſionem,l.1.q.8.n.22
Succeſſor feudi tenetur ad decimas prędiales,l.1.q.8.n.42
Succeſſor habet nouum ius,l.13.q.5.n.81
Succeſſor in beneficio per obitum non tenetur verificare titulum ſui anteceſſoris,l.10.q.4.n.2
Succeſſor in beneficio non tenetur ex facto mortis,lib. 6.q.3.num.19
Succeſſor in ſpiritualibus non datur,l.1.q.16.n.56
Succeſſor non poteſt authoris animum declarare expediendo litteras,l.2.q.3.n.90
Succeſſor poteſt renouare, vel reuocare locationem, li.1.q.16.num.48
Succeſſorem quis eligere ſibi non poteſt,l.12.q.1.n.
Succeſſor ſuccedit in ea quæ ſunt nomine dignitatis, lib.1.q.16.num.69
Succeſſor Succedit in locum prædeceſſoris,li.1.q.11.n.5
Succeſſor ſingularis poteſt allegare continuationem,lib.2.q.3.num.78
Succeſſori ſunt intimandę littere penſionis,l.6.q.2.n.97
Succeſſor tenetur ad pẽſionem impoſitam ex cauſa reſignationis,l.6.q.2.num.94.etiam ſi nihil fuit expreſſum n.99.a die collationis,lib.1.q.8.nu.51.
Succeſſor verbum comprehendit omnes ſucceſſores,lib.1.q.8.num.33
Succurrendum ei qui in neceſſitate ſe arctat non eſt,lib.3.q.1.num.6
Sumptum de regiſtro ſupplicationum fidem non facit,l.8.q.2.n.19.& l.10.q.1.n.18
Sumptum litterarum Bullatarum fidem facit,l.8.q.2.n.20.& l.10.q.1.n.19
Summus Pontifex non poteſt iudicari etiam a Conc. generali l.2.q.1.n.16
Summus Pontifex vicem Dei gerit in terris,l.3.q.18.n.71
Summus Pontifex poteſt ſemper & vbique vti pallio,l.1.q.17.num.12
Summus Pontifex poteſt facere Abbatiſſas,lib.5.q.12.nu.13
Superioris authoritas ſemper intelligitur excepta in inſtrumẽto,l.3.q.18.n.109
Superioris auctoritas tollit ſuſpitionem falſi,l.9.q.8.n.14
Superioris auctoritas non requiritur in renunciatione beneficij acquirendi,l.7.q.1.n.74
Superior aduerſarius non poteſt compellere quem ad oſtendẽdum titulum,l.11.q.14.n.38
Superior conferre poteſt beneficium reſignatum,l.1.q.5.n.11
Superiores eccleſiaſtici qui ſint,l.7.q.9.n.2
Superior dicitur iuſtitia,l.3.q.1.n.16
Superior debet infra ſex menſes conferre, aut ratificare, li.7.q.1.num.55
Superiore deficiente poteſt quis ſibimet ius dicere,lib.3.q.18.num.114
Superior non debet illudi,l.1.q.13.n.4.& l.3.q.18.n.49
Superior potius ratam habet renunciationem coram clerico quam coram laico,l.7.q.1.n.52
Superior præſumitur procedere ſecundum ſuam facultatem, li.5.q.1.num.8

Superior quæ dat inferior tollere nequit,lib.2.q.11.nu.9.
Superioris intereſt ne beneficium dimittatur ſine licentia,lib. 7.q.1.num.3
Supplicationis Concluſio quid petat,lib.8.q.nu.70
Supplicatio debet eſſe humilis,li.8.q.7.nu.59
Supplicatio debet eſſe deuota,lib.8.q.7.nu.43
Supplicatio debet fieri vt potenti proſit,li.8.q.7.n.60
Supplicatio dicitur probatio perfecta,li.3.q.6.n.81.
Supplicatione exprimitur impetrantem eſſe clericum,l.4. q.2. num.9.
Supplicatio ea eſt bona in reſignatione conditionali ſuper qua preſtitus eſt conſenſus,l.8.q.7.n.86.
Supplicationem fuiſſe per principalem porrectam quomodo probetur,lib.8.q.nu.4.
Supplicatio fit in papiro,lib.8.q.7.nu 32
Supplicatio fit a copiſtis in medietate folij, l.8.q.7.n.19.
Supplicationis in fauorem forma,li.8.q.7.n.38 & 31
Supplicationis nomen exprimendum in ſupplicatione, li.8.q. 7.nu.44
Supplicationes poſſunt a quocumque porrigi,lib.9.q.5.nu.11. etiam abſque mandato,q.6.n.6.& q.8 n.59
Supplicationis porrectio facta per procuratorem in vita reſignantis,debet plene,& ſufficienter probari,li.9.q.24. nu. 29
Supplicationis porrectio non perficit gratiam,l.6.q.2.n.154.& l.9.q.25 num.8
Supplicationis porrectio quem conſenſum oſtendat lib.8.q.8. num.139
Supplicationis porrectio, an probetur per duos teſtes,vel per vnum idoneum,li.9.q.24.nu.36
Supplicationis porrectio probatur per teſtes & regiſtratorem,
Supplicatio porrigitur ab vtraque parte in renunciationibus conditionalibus,lib,1.q.6.nu.57.
Supplicatio porrigitur Datario & reuidetur,lib.8.q.7.num.20
Suppplicatio per quas manus tranſeat,li.8.q.7.n.21
Supplicatio poteſt lacerari antequã ſit regiſtrata,li.8.q.7.n.196
Supplicationibus quid exprimatur,li.8.q.7.n.3.cum ſeq.
Supplicat reſignans & reſignatarius in ſupplicatione,l. 8.q.7. nu.100
Supplicatio reſignationis aliquando ſignatur a Cardinale præfecto ſignaturæ gratiæ,li.8.q.7.n.25
Supplicationis reſignationis ſimplicis abſque prouiſione forma,li.8.q.7.nu.103
Supplicationis reſignationis cum reſeruatione fructuum,li. 8. q.7.nu.96
Supplicatio regiſtrata non ſemper continet conſenſum reſignãtis.l.11.q.6.nu.30
Supplicatio. reſignata conſenſus præſtatur ante ſex menſes,li. 9.q.13.nu.1
Supplicatio ſignatur per verbum fiat,li.10.q.1.n.1
Supplicatio ſignata præſumitur ad inſtantiam illius cuius fauorem concernit,li.9.q.24.n.30.& li. 10.q.8.nu.53
Supplicatio ſignata in vita reſignantis poteſt perfici per legitimum procuratorem poſt mortem,l.1.q.12.n.37
Supplicatio ſola dicitur exiſtere in vtero,li.10.q.1.n.9
Supplicatio ſola ſufficit pro abſolutoria,lib.q.5.num 67
Supplicatio ſola hodie non ſufficit,li.13.q.5.n.106
Supplicatio ſola reddit tutum in foro cõſcientiæ,li.8.q.2.n.24
Supplicationis verba poſita in ſecunda parte explicantur lib. 7.q.7.nu.94
Subreptitia gratia non poteſt conualidari ſine noua prouiſione,lib.10.q.2.nu.11
Subreptitia reſignatio non validatur,li.8.q.8.n.102.& 106
Subreptionem allegans debet illam probare,li.10.q.2.n.7.
Subreptio excuſatur per expreſſionem qualitatum per æquipollens,li.10.q.2.n.9
Surreptio etiã in minima parte reddit litteras ipſo iure nullas
Surdus non poteſt contrahere matrimonium,lib.5.q.3.nu. 36
Suum iactare nemo præſumitur,li.5.q.1.n.4
Suſpenſiua vnionis valde operatur,li.12.q.3.n.52
Suſpenſio quid,li.5.q.6.n.82
Suſpenſus non videtur ordinatus qui debet tantundem quantum valet res donata,l.2.q.6.nu.12
Suſpenſus non poteſt dicere officium,li.4.q.3.n.5.
Suſpenſi non poſſunt ſe ingerere beneficijs,li.5.q.6.n.198
Suſpenſo non poteſt beneficium reſignari,li.4 q.3.n.59.neque ei conferri,li.5.q.6.n.84.
Suspenſi miniſtrando fiunt irregulares,li.5.q.6.n.83.& 203
Suſpenſus indignus eſt beneficio,li.4.q.3.n.60.
Suſpenſus æquiparatur excommunicato,li.4.q.3.n.61
Suſpenſus eſt q accipit beneficium de manu laici,li.7.q.1.n.37
Suſpenſioni contrafaciens ignoranter non fit irregularis,li.5. q.6.num.205
Suſpenſus a pontificalibus poteſt adminiſtrare pontificalia lib. 5.q.6.num.217

T

TAcitum tantum operatur quantum expreſſum,li.1. q.1.n. 8.& q.3.nu.31.& q.13.n.13.& 14.& l.7.q 3.nu.4
Tacens verum,quando peccet,li.9.q.27.nu.5
Tacita renunciatio non requirit auctoritatem ſuperioris, lib. 1.q.1.nu.59
Taciturnitas qualitatis ignoratæ imprimit ſubreptionem, li.3. q.16.num.26
Tempus datum ad publican.computatur a tempore datæ reſignationis,li.1.q.6.n.40.& li.11.q.2.n.14.& l.12.q.8.n.6.& a prima non ſecunda,l.11.q.2.n.19
Tempus maius aſſignatur in materijs franciæ,li.8.q.8.nu. 137
Tempus poſitum in accuſatiuo oportet eſſe completum,li.12. q.8.num.24
Tempus X.an.dicitur longum,li.8.q.8.n.62
Tempus ad capiendam poſſeſſionem non præſcribitur reſignatario viuente reſignãte,l.1.q7.n.14
Tempus præfixum ad annotandum conſenſus in reſignan.currit a die miſſæ, li.8.q.8.n.125
Tempus ad promouendum Papa prorogare poteſt, lib.3.q.2 num.14
Tempora poſſeſſoris,& ſucceſſoris iunguntur ad complendã vſucapionem & præſcriptionem,l.3.q.5. n. 38. & 40. idem in beneficijs nu.37
Tempus non currit impedito l.11.q.13.n.2
Tempus ſedis vacantis ſubtrahitur a tempore dato ad appellãdum,l.11.q.13.n.127
Tempus quo quis fuit impeditus non computatur in anno in reg.de annali,li.3.q.5.nu.75
Tempus confecti mandati inſpicitur,li.9.q.10.n.3.& q.29. n.5
Tempus datæ attendendum, li.9.q.16.n.8.
Tempus litis nõ computatur in decennio vt requiritur,l.3.q. 6.num.60
Tempus currit de momento ad momentum,l.12.q.8.n. 8.etiã in materia mixta n.31.& in odioſis n.22.
Tempus cum eſt de ſubſtantia actus,eſt probandum,lib.10.q. 8.nu.65
Tempus præfixũ a ſtatuto ad ponenda inſtrumenta in memorialibus non currit ignoranti,li.11.q.4.n.40
Terminus non eſt præfixus ad acceptand ũ beneficium,l.12.q. 12.n.5.lini.niſi ſteterit per triennium,quia videtur renunciare,l.10.q.8.n.18
Terminus aſſignatus,ad publicandum,currit pluribus,quibus idem beneficium reſignatur,li.11.q.4.n.21
Tempus datum ad publicandas reſignationes currit etiam aduerſus minores ignorantes,lib.11.q.4.nu.43.
Terminorum diuiſio fit cauſa commodioris ſolutionis,l.1.q.8.

Tempore publicationis lapſo datur reſtitutio,lib.11.q.13.numero.136
Teſtimonium habens ab Epiſcopo eſſe idoneum pro adminiſtrando parrochia eſt denuo examinandus per concurſum l.8.q.9.nu.92
Teſtamentum infirmus condere poteſt,li.3.q.10.n.4
Teſ curaria poteſt renunciari,l.2.q.n.93
Teſtatoris voluntas nõ cenſetur reuocata,niſi expreſſe appareat,lib.9.q.25.nu.33
Teſtamentum Abbatis habens teſtandi licentiam valet,l.11.q.q.7.nu.90
Teſtamentum poteſt reuocari non obſtante iuramento, l.9.q.31.nu.25
Teſtator non præſumitur grauare hæredem duplici onere,l.6.q.2.nu.44
Teſaurarius datariæ eſt familiaris,li.2.q.16.n.41
Theſaurarius non poteſt recipere renunciationem,li.7.q.16.num.2
Teſtes duo ſufficiunt ad probandum inſtrumentum,l.11.q.14.num.45.
Teſtes duo dicentes vidiſſe N.mori & tumulo mandari plene probant mortem,lib.12.q.7.nu.16.
Teſtes in collatione debent rogari,li.8.q.11.n.25.
Teſtibus de ſpontanea voluntate creditur ſi adſunt præſumptiones & coniecturæ,l.13.q.1.n.89.
Teſtium nomina in inſtrumento debent exprimi,l.11.q.6.n.67
Teſtes debent ſpeciem & qualitatem metus deponere, lib.13.q.1.nu.106.& reddere rationem,n.109
Teſtes ſuper metu renunciationis non debent interrogari negatiue & ponitur praxis,l.13.q.1.nu.83
Teſtes vel notarij requiruntur in collatione,lib.8.q.6.n.34.
Teſtibus poteſt probari reſignationem non fuiſſe factam ſponte,lib.8.q.2.nu.27.
Teſtes reprobantes inſtrumentum debent eſſe omni exceptione maiores,lib.9.q.27.n.18
Teſtibus an probetur collatio & reſignatio,lib.8.q.2.nu.21.vſque ad nu.26
Teſtes de metu quando admittendi in reſignatione,lib.8.q.2.num.29.
Teſtes ad minus duo adhibentur in collatione,lib.8.q.9.n.60
Teſtibus deponentibus de actibus ex quibus veriſimiliter metus inferri ſolet credetur,l.13.q.1.n.88
Teſtes alias parum habiles admittuntur propter enormitatem criminis,lib.19.q.10.n.25
Teſtes ſuper probatione negatiuę quomodo debeant eſſe,l.11.q.14.n.69
Teſtes ſuper metu examinati ſunt inſpiciendi quo ad dignitatem,opinionem & numerum li.13.q.1.n.82
Teſtes in inſtrumẽto publicationis an debeant dicere litteras fuiſſe authenticas,l.11.q.6.n.69
Teſtes 15.requiruntur ad probandum iuuenem eſſe prudentiorem ſene,lib.5.q.3.nu.63
Teſtes quid debeant concludere in probatione conſenſus,lib.8.q.8.n.87
Teſtes debent eſſe idonei,l.11.q.14.n.47.
Teſtes debent deponere de metu in ſpecie,lib.13.q.1.n.110
Teſtibus duobus magis creditur deponentibus de metu quam pluribus de ſpontanea voluntate, li.13.q.1.n.85
Teſtes an admittantur contra præſumptionem coactæ renunciationis,li.13.q.1.nu.96
Tituli color ſpoliati probatur ex confeſſione ſpoliantis, li.13.q.5.nu.107
Titulus coloratus probatur ex inſtitutione ſuperioris,li.13.q.5.n.103.& nu.119.
Titulus coloratus probatur per expectatiuam,li.13.q.5.n.121
Titulus coloratus quomodo probetur ex narratiua facta in litteris,li.13.q.5.n.117.
Titulus coloratus probatur etiam per teſtimonium de auditu a ſpoliante,lib.13.q.5.n.116.
Titulus coloratus ex confirmatione deducitur,li.13.q.5.n.120
Titulus coloratus ꝓbandus vt detur reſtitutio,li.13.q.5.n.100
Titulus matrimonij præſumitur ex diuturna cohabitatione,li.10.q.4.nu.22
Titulorum multiplicatio quando non prodeſt,li.11.q.2.n.26
Titulus ex inſtitutione & confirmatione an probetur, lib.10.q.4.n.21
Titulum habere dicitur qui habet commendam,l.11.q.5.n.39
Titulus probandus in cauſa poſſeſſionis adipiſcen.lib.10.q.4.num.29
Titulus non dicitur perfectus ante expeditionem litterarum, l.2.q.24.n.5.& li.10.q.1.n.21.
Titulus non iuſtificatur per longam beneficij detentionem,l.3.q.1.n.43.& 45.& vide contra,li.10.q.4 n.20
Titulus beneficij acquiritur per acceptionem,li.2.q.26.n.3
Titulus duplex beneficij,& patrimonij,li.2.q.6.n.6
Titulus beneficij nõ amittitur abſq; ſuperiore,lib.7.q.1.n.40
Titulus ex triennio præſumitur,li.11.q.6.n.98
Titulus in prophanis præſumitur ex ſpatio 10.annorum,li.10.q.4.nu.28.
Titulus primus eſt extinctus per renunciationem,lib.1.q.14.num.5
Titulus de litigioſis habet locum etiam in beneficialibus, l.3 q.3.nu.9
Titulus per ceſſionem extinguitur,li.1.q.6.n.3.& q.14.n.10.& l.13.q.2.n.30.
Timor excommunicationis grauis,l.13.q.1.n.140
Timor excommunicationis inducit iuſtum metum,lib.13.q.1.nu.134
Timor mortis vel cruciatus aut amiſſionis bonorum omnibus perſonis inducit iuſtum metum,l.13.q.1.n.64.& 155.& an requiratur vis actualiter,n.55
Timor iuſtus quoties imminet periculum filijs,li.13.q.1.nu.66
Totum continet partem,l.9.q.11.n.31
Trebellianica non detrahit de relicto Piæ cauſæ,li.5.q.6.n.190
Tractare quid ſit,li.14.q.5.n.8
Tractatus de penſione imponenda non improbatur,li.14.q.5.n.5.& l.6.q.1.n.30
Tractatus inter reſignantem & reſignatarium ante ſcientiam Papæ permiſſus,lib.14.q.5.n.9
Tractatus caſſationis non extinguit regreſſum,li.6.q.5.n.92
Traditio rei venditæ quando dicatur facta per metum,li.13.q.1.num.208
Triennium de quo in allegatione lapi non ſufficit quod ſit continuatum per ſecundum reſignatarium,lib.3.q.5.n.44
Triennalis probatio quomodo habeat locum,lib.10.q.4.n.13.& 14
Triennalis præſumit publicationem, li.11.q.14.n.26
Triennalis non operatur in ſpolio,li.11.q.14.n.31
Triennalis præſumit diſpenſationem,l.11.q.14.n.28.& præſũptionem tituli,l.10.q.4.n.25
Triennalis,vbi habeat locum,lib.10.q.4.n.23
Triennalis defendit execrabilem & nõ promotos ad ſacros ordines,li.11.q.14.n.27.
Triennalis admittit probationem,li.10.q.4.n.27.
Translatione reuocatur procurator datus ad reſign.li.9.q.32.num.5
Translatio de vna eccleſia ad aliam,l.6.q.4.n.5
Translatio fit ob intemperiem aeris,li.5.q.3.n.245
Transfertur quis de vna eccleſia ad aliam propter eccleſiæ vtilitatem,l.3.q.18.n.32.& li.1.q.16.n.40
Transferri inuitus poteſt quis ex cauſa,lib.3.q.18.n.14
Translatio facta cum ſchedula lacerata,nulla,lib.6.q.4.n.43
Translationes penſionis dupliciter fiunt,lib.6.q.4.n.7.& n.39
Translatio penſionis,non generat præiudicium ordinario,lib.11.q.4.nu.30
Translatio penſionis non cenſetur remiſſa niſi expreſſe dicatur,l.6.q.4.n.50
Transferendi facultas non eſt de iure,li.6.q.4.n.31.& ideo difficilis reputatur,li.9.q.17.nu.99.& li.6.q.4.n.24
Transfert adi penſionem facultatem habens poteſt quandoq; tempore transferre,li.6.q.4.n.35.
Transferendi penſionem facultas debet eſſe ſpecialis,li.9.q.17 n.87.& li.6.q.4.n.28
Transferendi penſionem clauſula regulariter non conceditur lib 9.q.117.n.142
Translatio penſionis poteſt cõcedi ſine conſenſu habentis beneficium,l.6.q.4.num.25.
Translatio penſionis debet fieri ſecundum formam datam, libro.6.

libro.6.quæſtio.4.numero.46
Tranſlatio penſionis non traſfert titulum benef. lib.11.q.4.num.29
Tranſlatio penſionis eſt res profana,li.6.q.4.n.52.contra n.53
Tranſlatio penſionis eſt intimanda habenti ſoluere penſionem lib.6.q.4.nu.47.
Tranſlatio penſionis an coram exequutore,lib.6.q.4.n.37. & n.38.ſufficit coram conſtituto in dignitate,l.6.q.4.nu.40
Tranſlatio penſionis quid ſit,li.6.q.4.n.4
Tranſlatio penſionis odioſiſſima,li.6.q.4.n.16.
Tranſlatarius penſionis non tenetur publicare,li.11.q.4.n.28
Tranſlatio penſionis non requirit mentionem aliarum penſionum,l.6.q.4.n.43
Tranſlatio non venit ex facultate retentionis,lib.6.q.4.nu.29
Tranſactio non extenditur ad ea de quibus non fuit cogitatū,l.1.q.13.nu.48
Tranſactio facta per reſignantem ligat reſignatarium,l.1.q.16.num.68
Tranſgrediens legem humanam iuſta de cauſa non peccat lib.11.q.13.n.111
Tranſitus de ſtatu perfectu ad nō profectum non eſt licitus,l 5.q.3.num.239
Tranſumptum authenticum quod dicatur,lib.11.q.6.n.36.idē quod copia,num.37
Tranſumptum probat vt originale,li.11.q.6.n.38.
Turpius eijcitur quam non admittitur hoſpes,lib.4.q.11.n.3
Tutius eſt actum facere in pluribus locis,lib.11.q.6.n.12

V

VAcationis appellatione venit vera,lib.12.q.10.n.25
Vacatione expreſſa omnis modus vacandi venit,lib.12.q.14.num.24
Vacans per mortem,non poteſt alio mō vacare,lib.9.25.n.43
Vacat beneficium per obitum reſignante moriente antequam reſignatarius cōſentiat reſignationi,lib.10.q.6.n.59.& 60
Vacatio tempore datæ verificari debet,lib.8.q.7.n.127.& lib.12.q.14.nu.26
Vacatio per obitum an differat a vacatione per renunciationē l.12.q.9.n.4.vel æquiparantur,li.1.q.6.n.15.& q.7.n.9
Vacatio per priuationem differt ab ea quæ contingit per renūciationem,lib.12.q 6.n.31
Vacandi modus per renunciationem eſt vnus ex dignioribus,li.1.q.4.n.11.& eſt verus li.1.q.4.n.2.lib.9.q.21.n.1
Vacatio per reſignationem inducitur facto hominis, lib.1.q.4.nu.17.
Vacans beneficium poteſt impetrari & conferri,li.9.q.21.nu.3
Vacare dicitur beneficium donec abſens acceptet,lib.10.q.8.num.9
Vacatio inducta per reg.de infir.fundatur in fraude, lib.12.q.10.nu.3
Vacatio inducta per reg.de infir.ſit ne vera an ficta,lib.12.q.9.num.1.& num.7
Vacat beneficium in Curia collatione Papę exiſtente nulla,li.10.q.6.num.58
Vacantia in Curia ſolus Papa confert,lib.10.q.8.n.11
Vacatio non datur ex ſententia nulla,lib.3.q.7.n.72
Vacatio durat vſque ad confirmationem,l.7.q.23.n.48
Vacatio beneficij non inducitur ex religionis ingreſſu,lib.3.q.13.n.3.niſi emiſſa profeſſione,lib.3.q.13.n.13
Vacare in curia dicitur beneficium in ea reſignatum etiam per procuratorem,li 9.q.14 nu.1.& 2.an dicatur vacare apud ſedem num.6
Vacat beneficium permutatione,li.11.q.5.n.20
Vacantia in Curia non confert ordinarijs,lib.10.q.6.n.57
Vacet ne beneficium per obitum reſignatarij ſimoniatur ante appræhenſam poſſeſſionem,lib.10.q.6.n.54
Vacationis expreſſo vno modo non venit alter,li.8.q.7.n.132
Vacat beneficium morte poſſeſſoris,lib.11.q.1.n.24
Vacatio longa eccleſiarum prohibita,li.11.q.1.n.30
Vacandi modus exprimitur per ordinarios,li.8.q.9.n.50
Vacant beneficia in curia cum ibi ſit reſignatio aut priuatio, lib.1.q.4.n.52.& 53
Valetudinarij qui dicantur remittitur arbitrio iudicis, lib.5.q.6.num.12
Valetudinarij multa ſunt priuilegia,li.5.q.6.n.10
Valetudinarius poteſt renunciare coram ordinario,lib.5.q.6.num.9
Valetudinarius eſt infirmus lib.5.q.6.n.11.
Valor beneficij debet exprimi in ſupplicatione,li.8.q.7.nu.63.etiam reſignationis,lib.10.q.2.n.4
Valor exprimitur de ſtilo in collatione Papæ,lib.8.q.9.n.75
Valor verus exprimitur reſpectu annatæ & vt Papa ſciat qualitatem beneficij,lib.10.q.2.n.48
Valor beneficij non exprimitur in collatione ordinarij, li.8.q.num.78
Valor beneficij non exprimitur in litteris regreſſus, lib.6.q.5.num.59
Valore vero non expreſſo nis non abdicatur a reſignante,li.6.q.5.num.62
Valor expreſſus in gratia verificandus opponente aduerſario, lib.10.q.3.num.40
Valore non verificato gratia dicitur ſubreptitia,li.10.q.3.n.41
Valor non probatur ex confeſſione triginta annorum.li.10.q.nu.52
Valor beneficij probandus eſt de tempore prouiſionis,l.10.q.2,num.51
Valorem exprimens deducta penſione non excuſatur a mala expreſſione,lib.10.q.2.n.47
Valor beneficij probandus per quinque annos ante, & quinque poſt,lib.10.q.2.nu.55
Valorem probant teſtes alter de veritate,alter de fama,lib.10.q.2.num.53
Vaſſallus non poteſt renunciare feudum vt nō teneatur ad ſeruitia,l.3.q.15.nu.6
Variatio prohibetur,l.1.q.13.nu.5.& lib.12.q.8.n.43
Variatio prohibetur in clericis,l.6.q.1.n.32.& q.15.n.8.& lib.9.q.25.n.18.& lib.11.q.2.n.30
Variare licet ante præſentatam poſtulationem,li.3.q.18.n.57
Variare accumulatiue licet patronis laicis,lib.2.q.1.n.42
Venditor poteſt percipere fructus ex venditione conditionali l.1.q.6.n.37
Vendere nemo cogitur,l.3.q 18.nu.6.niſi ex cauſa,nu.15.vel ſi ſit obligatus,nu.18
Venditio ſecunda non valet in præiudicium primæ, li.1.q.15.num.7
Veritas præfertur veritati,lib.13.q.5.num.30
Veritas facit ceſſare præſumptionem,lib.13.q.5.n.31
Veritas elucefcit ex diſputatione,l.11.q.11.nu.3
Verificandum non eſt quod conſiſtit in animo,l.11.q.7.n.76
Verificanda ſunt ea quę inducunt Papam ad facilius concedēdum,lib.10.q.3.nu.46
Verificanda in gratia ea ſuper quibus ſe fundat Papa,lib,10.q.num.44
Veriſimilitudinem qui habet dicitur habere textum,lib.9.q.7.num.37
Veriſimilitudo ſpectanda,lib.9.q.7.nu.35
Veriſimilis mens attendenda,l.2.q.11.n.10
Veriſimilitudo cognata naturæ,li.9.q.7.num.36
Vexationem redimens nō committit ſimoniam,li.14.q.3.n.7
Verba non ſufficiunt vbi opus eſt facto,li.8.q.2.num.4
Verba debent aliquid operari,lib.8.q.7.num.137.& lib.11.q.

num.95 & lib.11.quæſtio 11.num.15
Verba Extrauag.Alex.VI.& Leonis X.circa dationem conſenſus per procuratorem poſt mortem reſignantis,lib.9.q.24 num.15
Verba prætoris,lib.1.ff.quod metus cauſa ſunt diuina,lib.13.q.1.num.6
Verba de frequentiori in dubio,lib.12.q.5.nu.4
Verba perſonalia verificantur in vna perſona,li.11.q.4.nu.20
Verbis geminatis,colligitur voluntas enixa,lib.10.q.7.n.3
Verba debẽt intelligi de eo quod ſortitur effectũ,l.11.q.7.n.83
Verba clara non indigent declaratione,li.6.q.2.n.104
Verba referuntur ad proxime dicta,li.5.q.6.n.224
Verborum ſonus minus attendendus,quam effectus,lib.8.q.8.num.134
Verba quæ comprehendant maiora expreſſis,lib.8.q.7.n.142
Verba generalia operantur etiam in materia odioſa,lib.7.q.8.num.7
Verba generalia corrigũt legem antiquam quoties apparet de mente,l.11.q.11.nu.59
Verba generalia omnia includunt,li.11.q.3.n.16.& li.10.q.7.nu.37.nihil relinquũt intactum,lib.11.q.11.n.53.& generaliter debent intelligi,lib.3.q.6.num.53
Verba generalia non capiunt beneficia electiua,l.3.q.6.nu.86
Verba generalia dicuntur dubia,3.q.6.n.16
Verba ſpecialia vbi requiruntur non ſufficiunt generalia,l.qu.24.nu.51.& l.9.q.7.nu.30
Verba generalia reſtringuntur ad ſuas cauſas,lib.9.q.17.n.94
Verbis geminatis,ſumitur uis orationis præcedentis,l.10.q.7.num.9
Verba generalia recipiunt reſtrictionem,quam loquens dat, l.11.q.11.nu.8
Verbum abrogamus tollit in totũ,l.11.præf.n.13.& q.11 n.54
Verba add ta in reg.de infirm.etiam vigore&c.dum eſſet ſanus &c.qua ratione fuerunt neceſſaria,lib.12.q.6.n.9
Verbum beneficium late intelligitur,lib.12.q.3.n.3
Verbum collatio in beneficijs iuris patronatus nõ verificatur lib.11.q.3.num.12
Verbum collatio late accipitur,lib.12.q.3.n.30.nam eſt generale & comprehendit omnem modum,lib.11.q.3.n.23
Verba de conſenſu Cardinalium faciunt gratiam conditionalem,l.8.q.10.nu.16.& nu.18
Verba conſtito de reſignatione intelliguntur de valida,lib.10.q.6.n.23
Verba per ceſſum interpetrantur in ceſſione ſimplici.li.1.q.4.n.31.& non in fauorem,lib.2.q.9.nu.12.& q.19.num.5
Verbum Controuerſia quid ſignificet,lib.13.q.5.nu 59.moleſtia idem num.60
Verbum Canonicatus,importat ſecularem,& regularem,lib.11.q.3.nu.88
Verbum cenſeatur denotat fictionem,lib.12.q.9.nu.6
Verba per ceſſum vel deceſſum quomodo intelligantur, l.2.q.9.num.23
Verba poſita in litteris expreſſo accedente conſenſu ſtant diſtributiue & non conditionaliter,lib.8.q.7.n.178
Verba poſita in ſupplicatione expreſſo accedente conſenſu ſtãt conditionaliter,lib.8.q 7.nu.180
Verbum denuo quid ſignificet,lib.7.q.1.nu.56
Verbum derogare quid importet,li.11.q.11.n.55
Verbum dimiſerit quid importet,lib.12.q.5.n.17
Verbum dimittere proprium eſt etiam in permutatione,li.1.q.1.num.41
Verbum dimittere eſt admodum generale,lib.1.q.10.40
Verbum decernimus aliquid de nouo inducit,lib.13.q.2.n.3
Verba ex iuſtis cauſis quid explicent,lib.11.q.7.num.75
Verbum expedire,poſitum in mandato,importat mandantis,vtilitatem,lib.9.q.17.n.145
Verbum fieri ſignificat gratiam de præſenti,lib.8.q.7.num.73
Verbum futuri temporis importat ſententiam ferendam,lib.14 q.2.num.2
Verbum fiat ſtatim perficit gratiam,lib.8.q.2.n.9
Verbum in fauorem quando cœpit non ponit in ſupplicatione reſignationis,lib.8.q.7.nu.36
Verba ipſo iure perpetuitatem oſtendunt,lib.4.q.2.num.107
Verbum incontinenti quomodo interpretetur relinquitur arbitrio iudicis,lib.3.q.1.num.131
Verbum libere excludit cauſam,lib.5.q.1.n.14.& alterius requiſitionem,l.7.q.5.num.8
Verba modo & forma bene niſis,important arbitrium boni viri,lib.9.q.17.nu.96.& intelliguntur,quoad expeditionẽ,nõ quo ad onerandum beneficium,n.97
Verba non alias &c.reddunt actum conditionalem,lib.6.q.5.num.63
Verbum nullatenus annullat ipſo iure,lib.8.q.8.nu.53.& l.9.q.12.num.2
Verbum prouiſionis latiſſimum,lib.3.q.6.num.41
Verbum obitus verificatur in morte,lib.8.q.10.n.30
Verba ſuper quocumque ſunt admodum generalia,lib.8.q.7.num.84
Verbum poteſt pro debet,lib.5.q 3.num.84
Verbum quicumque tam maſculum quam fœminam comprehendit,lib.3.q.12.num.21
Verbum Quicunque eſt admodum generale,lib.11.q.3.num.2.& 15.
Verbum ſi quis eſt generale lib.12.q.4 num.2
Verbum reſignare renunciare,& cedere eſt æquiuocum,& habet multas ſignificationes,li.1.q.n.66.& 68
Verbum non ſuffragetur poſitum in Decr.Conc.Trid.de profeſſ.fidei quomodo intelligatur,lib.10.q.9.num.15
Verbum ſupplicans appoſitum in ſupplicatione reſignationis ſtat diſtributiue,lib.8.q.7.num.101
Verbum ſucceſſor comprehendit omnes ſucceſſores, lib.1.q.8.num.33
Verba viribus carere &c.denotant annullationem actus,lib.4.q.9.n.32.ſunt latæ ſententię,lib.4.q.9.33
Verbum vbicumque eſt valde generale,lib.3.q.6.n.23
Vicinus probat præſumptiue,lib.11.q.14.num 66
Vicinitas pręſumit actum geſtum cum fraude & dolo, lib.12.q.1.num.14
Vltima dies vltimi anni habetur pro completa in tempore deſignato per annos,l.12.q.8.num.26
Vltimus annus cœptus non habetur pro completo in termino plurium annorum,l.12.q.8.n.27
Vnio ad quid inuenta,l.12.q.3.nu.49
Vnio fit ex neceſſitate & vtilitate,l.2.q.9.num.4
Vnionis impetratio non facta mentione manualitatis eſt nulla,lib.10.q.2.num.38
Vnionem in quibus caſibus mandet Conc.Trid.fieri.lib.2.q.9.num.19
Vnio de beneficio viuentis fit abſque præiudicio ipſius,l.2.q.9.num.7
Vniri non poteſt beneficium iuris patronatus ſine conſenſu patroni,l.2.q.4.num.11
Vniones tollens reg Canc.quæ effectum ſortitæ non ſunt non tollit factas auctoritate Conc.Trid.l.2.q.9.num.18
Vnionem ſuſpendendo Papa non facit præiudicium conſiderabile,lib.2.q.9.num.9
Vnio facta de beneficijs vacantibus per ceſſum non comprehẽdit reſignationem conditionalem,l.2.q.19.num.7
Vnionis mentione non facta gratia eſt ſubreptitia,lib.2.qu.9.num.15
Vnio ſubintrat facta renunciatione coram Papa,& ordinario,l.2.q.9.num 22.& num.27
Vnio non poteſt fieri niſi facta mentione litis,li.2.q.3.n.61
Vnione vel cõmenda diſſoluta beneficium dicitur vacare per prius,l.2.q.19.num.13
Vnionis ratione poſſunt ab vno plura obtineri beneficia,l.3.q.1 num.119
Vnionis mentione non facta reſignatio eſt inualida,l.2.q.9.nu.14.& ſi ſcienter abdicatur ius nu.21
Vnio nulla non præſtat impedimentum,l.12.q.3.nu.35
Vnionum ſuſpenſio datur quandoque in reſignationibus,lib.8.q.7.num.182
Vnio non intrat in reſignatione conditionali,li.1.q.4.num.38
Vnitum beneficium non dicitur amplius beneficium,l.12.q 3 num.47
Vocabulorum diuerſitas non ſemper diuerſum oſtendit,l.1.q.1.num.72
Voluntas libera requiritur in contrahendo & diſſoluendo.lib.

13.q.

I N D E X

13.quæſtio.1.numero.131.& 12
Vnum non ſufficit,cum duo requirantur,lib.4.q.9.num.35
Voluntas enixa ex verbis geminatis,lib.10.q.7.n.3
Voluntas tacita dicitur etiam voluntas,lib.8.q.8. n.27
Voluntas cenſetur durare,lib.9.q.13.nu.3
Voluntas coacta voluntas,lib.13.q.2.nu.10
Voluntatis mutatio non præſumitur,lib.9.q.26.n.16
Voluntatis declaratio terminatur ad vitam creditoris vel debitoris,l.3.q.3.num.11
Voluntarium a principio ex poſt facto neceſſarium,lib.1.q.13 num.7.& lib.9.q.31.num.14
Voluntates hominum variæ,lib.3.q.2.nu.29
Votum captandæ mortis prohibetur,lib.6.q.5.n.104
Votum electi connumeratur in numero eligentium,l.9.q. 17. num.108
Votum de diſpenſatione voti nõ petenda non valet, l.13.q. 1. num.41
Vicecancellarius maior eſt poſt Papam,lib.7.q.17.nu.2
Vicecancellarius habet adminiſtrationem iuſtitię,lib. 7. q.17. num.3
Vicecancellarius notat gratias Conciſtorij,libro.8.q.5.n. 59
Vicecancellarius facit contraſchedulam de prouiſione epiſcopatus,l.8.q.5.nu.24
Vicecancellarius hodie nõ recipit reſignationes,l.7.q.17. n.5
Vicecancellarius quas gratias ſignet,lib.7.q.17.n.4
Vicecancellarij ſcriptum dicitur matrix,lib.8.q.5.n.30
Vicecancellario creditur de his quæ concedit Papa in Conciſtorio,l.8.q.5.nu.27
Vicarius & Epiſcopus idem eſt tribunal,li.7.q.24.num.67
Vicarius dicitur ordinarius,l.7.q.24.n.25.& comprehenditur ſub verbo ordinarij,l.3 q.11.n.22
Vicarius Vrbis non cognoſcit de cauſis inter perſonas ſubiectas Cardinalib.ratione tituli,l.7.q.12.num.12
Vicarius habet ordinariam iuriſdictionem,lib.3.q.11.n.23
Vicarij iuriſdictio expirat mortuo Epiſcopo,lib.7.q.24.nu.35
Vicarij prouiſio valet mortuo Epiſcopo in longinquis ,l. 7. q. 24.num.37
Vicarius Epiſcopi iam defuncti non poteſt petere ſalarium nõ conuentum,l.1.q.16.nu.53
Vicarius Epiſcopi põt eſſe Canonicus Regularis Monachus, lib.9.q.4.num.5
Vicarius poteſt reuocari non obſtante iuramento lib.9. q. 31. num.27
Vicarij mandatum præſumitur,lib.9.q.22.num.21
Vicarius etiam in choro præcedit Archidiaconũ,l.7.q.24.n.79
Vicarius generalis nõ põt alium vicarium facere,l.7.q.24.n. 70
Vicarius poteſt committere vices ſuas ad vnam cauſam,l. 7.q. 24.num.73
Vicario commiſſa cauſa ſub nomine dignitatis,tranſit ad ſucceſſorem,l. 1.q.11.nu.17
Vicarij cõmiſſio interpretanda quatenus ſonat,lib.7.q.24.n. 9
Vicarij Epiſcopi qui põt conferre non poteſt reſignationes recipere,l.7.q.10.nu.38.& q.24.n.15
Vicarius poteſt alium deputare ad recipiendam renũciationẽ, l.7.q.24.num.1.& 72
Vicarius Epiſcopi,non poteſt conferre,niſi habeat ſpeciale mãdatum,l.9.q.7.nu.32
Vicarius Epiſcopi,non poteſt conferre,etiam ex poteſtate faciendi omnia quæ Eps, li.9.q. 7.nu.34.& l.7.q.24.n.5.& 7
Vicario ſi fuerit data facultas deſtituendi non venit facultas recipiendi renunciationem,l.7.q.24.nu.19
Vicarius non poteſt conferre beneficia reſignata coram ipſo niſi habuerit hanc facultatem,l.7.q.24.n.50
Vicarius habens poteſtatem conferendi non poteſt cõferre ea quæ Epiſcopus confert autoritate apoſtolica,l.7.q.24.n.64 ficia vacantia ante datam commiſſionis,lib.7.qu.25.nu.65
Vicarius poteſt cõferre ex cauſa permutationis,li.7.q.24. n.62
Vicarius habens facultatem conferendi non poteſt conferre reſeruata,l.7.q.24.nu.63
Vicarius non poteſt recipere reſignationem beneficiorum obſentorum per Epiſcopum,l.7.q.24.num.66
Vicarius cum ſpeciali mandato poteſt recipere renunciationes beneficiorum reſeruatorum,l.7.q.24.num.30
Vicarius non poteſt virtute generalis mãdati recipere renunciationes,l.7.q.24.num.4
Vicarius habens poteſtatem adminiſtrandi temporalia,& ſpiritualia non poteſt recipere reſignationem,lib.7.q.242.n.6
Vicarius extra diœceſim poteſt conferre,l.7.q.24.num.32
Vicarius ſine ſpeciali mandato inſtituit præſentatos,l. 7.q. 24. num.29
Vicarius ex facultate generali nõ poteſt priuare,l.7.q.24.n. 10
Vicarius poteſt recipere reſignationes beneficiorum electiorũ & iuriſpatron.l.q.24.num.28
Vicarius deputabitur in beneficio curato durante nouitiatu,l. 3.q.13.num.8
Vicarius perpetuus non poteſt renunciare vicariam ſi cõſequatur ſecundum curatum,l.3.q.1.num.118
Vicaria poteſt permutari,& renunciari,l.2.q.1.n.112.& 113
Vicariæ duę perpetuæ inter ſe ſunt incõpatibiles,l.3.q.1.n.116
Vicaria prima vacat per adeptionem ſecundæ,l.3.q.1.n.115
Vicarius perpetuus dicitur habere titulum,l.3.q.1.n.117
Vi metus ve facta nulla ſunt,l.13.q.13.q.1.num.5
Vis probanda,l.13.q.4 num.32
Vis quomodo probetur,l.13.q.4.num.34
Vis eſt delictum,l.13.q.4.num.31
Vis & metus parificantur,l.13.q.4.num.30
Violentiæ ſpecies probanda,l.13.q.4.num.33
Violenta mors venit in impetratione beneficij per mortem Titij,l.12.q.10.num.28
Viucentius Laureus Cardinalis Montis Regalis laudatur, l.1. q.2.num.30.& l.8.q.5.num.17
Vitium litigioſi excuſat a promotione,lib.11.q.3.nu.33
Vitium litigioſi tranſit etiam in reſignatarium,lib.2.q.3.nu.10
Vitium ſpolij eſt perſonale,l.1.q.16.num.55
Viris eccleſiaſticis prohibetur inconſtantia,li.1.q.13.nu.6
Vir ſeparatus ab vxore iudicio eccleſiæ quoad ipsã reputatur mortuus,l.1.q.5.num.7
Viſitator quando calumnioſe videatur requirere litteras,l.13. q.5.num.114
Viſitari poſſunt hoſpitalia ab ordinarijs,l.11.q.3.num.54.
Vita longiſſima eſt centum annorum,l.10.q.5.5. num. 5. & 6. itam allegare abſque probatione ſufficit,libro 10.q.5.n.6
Vitam filiorum debet probare agens contra fidei commiſſarium poſſeſſorem,l.10.q.5.num.14
Vitam reſignantis Reſignatarius an poſſeſſor debeat probare orta lite,l.10..q.5.num.10.& 15
Vſurario publico non poteſt beneficium reſignari,l.3.q.3.n.26
Vſurarij ſunt infames,l.4.q.3.num.27
Vſufructuarius tenetur conſeruare bona ſibi commiſſa ad vtẽdum,l.3.q.15.n.3
Vſufructuarius finito vſufructu qua actione conueniri poteſt, l.11.q.10.num.21
Vſufructus non tranſit ad ſucceſſorem,ſed finitur morte,l.1.q. 16.num.66
Vtilitas publica præfertur priuatæ,l.5.q.3.num.171
Vtilitatis eccleſię cauſa quis poteſt cogi ad renunciandũ,l.3.q. 18.num.31
Vxor verberata quando dicatur conſentire inſtrumento metu mariti,l.13.q.1.num.209
Vxor non poteſt habitare cum viro ratione contagionis,libr.